

**TRYGGHET
I EN NY TID
KONGRESS 2017
GÖTEBORG 8-12 APRIL**

En välfärd som
går att lita på

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Innehållsförteckning

D EN VÄLFÄRD SOM GÅR ATT LITA PÅ.....	3
EN EKONOMISK POLITIK SOM SÄKRAR EN STARK VÄLFÄRD	3
UD28 Ekonomisk politik	3
UD29 Fördelningspolitik.....	18
UD30 Skatter.....	23
TRYGG VÄLFÄRD GENOM HELA LIVET.....	37
UD31 En funktionshinderpolitik för jämlikhet.....	37
UD32 En modern föräldraförsäkring.....	42
UD33 En modern socialtjänst	48
UD34 En trygg och förutsägbar försäkring.....	54
UD35 En väl fungerande vård för personer i missbruk och beroende	64
UD36 Familjerätt	70
UD37 Lagen om stöd och service och assistansersättning.....	76
UD38 Trygghet för alla barn.....	87
UD39 Äldreomsorg.....	91
RESPEKT FÖR PENSIONÄRERS ARBETSINSATS	101
UD40 Ekonomisk trygghet för pensionärer	101
BRA VÅRD I HELA LANDET	112
UD41 Hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning och arbetssätt	112
UD42 Hälso- och sjukvårdens och apotekens organisation.....	122
UD43 Psykisk hälsa	129
UD44 Screening och förebyggande insatser	134
UD45 Särskilda hälso- och sjukvårdsfrågor.....	139
UD46 Tandhälsa	145

D EN VÄLFÄRD SOM GÅR ATT LITA PÅ

EN EKONOMISK POLITIK SOM SÄKRAR EN STARK VÄLFÄRD

5 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A32:8, A82:1, A166:1, D1:1, D2:1, D5:1, D6:1, D6:2, D7:1, D7:2, D7:3, D7:4, D13:1, D14:1, D14:2, D15:1, D15:2, D16:1, D19:1, D22:1, D40:1, D42:1, D44:2, D46:1, D46:2, D46:3, D46:4, D59:1, D60:1, D61:1, D62:1, D63:1, D64:1, D64:2, D65:1, D69:1, D73:1, D73:2, D74:1, D74:2, D75:1, D75:2, D76:1, D76:2, D77:1, D77:2, D78:1, D78:2, D79:1, D79:2, D80:1, D80:2, D81:1, D81:2, D82:1, D82:2, D83:1, D83:2, D84:1, D84:2, D85:1, D85:2, D86:1, D86:2, D87:1, D88:1, D88:2, D89:1, 10 D90:1, D91:1, D92:1, D92:2, D99:1, D100:1, D101:1, D102:2, D103:1, D103:3, D103:4, D106:1, D107:1, D107:2, D108:1, D109:1, D109:2, D110:1, D110:2, D111:1, D111:2, D112:1, D112:2, D113:1, D113:2, D114:1, D114:2, D115:1, D115:2, D116:1, D116:2, D117:1, D117:2, D118:1, D118:2, D119:1, D119:2, D119:3, D119:4, D121:1, D132:8, D132:9, D146:1, D147:1, D149:1, D151:1, D152:1, D153:1, D154:1, D154:2, D155:1, 15 D155:2, D156:1, D156:2, D160:1, D164:1, D168:1, D170:1, D170:2, D174:1, D182:1, D182:2, D182:3, D666:9, D666:10, D666:11, D666:12, E5:2, E90:1, E90:2, E90:3

UD28 Ekonomisk politik

20 Det övergripande målet för Socialdemokraternas ekonomiska politik är full sysselsättning. Alla som kan arbeta ska arbeta. Ett eget arbete ger den enskilde ekonomisk frihet och möjliggör deltagande i samhällslivet och därmed större möjlighet för den enskilde att forma sitt eget liv.

25 När fler jobbar får det gemensamma större skatteintäkter. Så stärker vi finansieringen av välfärden. Detta är särskilt avgörande för att vi ska kunna trygga en god välfärd när befolkningen växer och vi lever allt längre. Förutom att fler måste i jobb behöver också antalet heltidsanställningar öka och fler behöver arbeta längre, antingen genom att börja tidigare eller gå i pension senare. Det kräver ett hållbart arbetsliv.

30 Den svenska modellen är framgångsrik för att den möjliggör ett högt arbetskraftsdeltagande. Genom förskolor, fritidshem och äldreomsorg ges fler möjlighet att kombinera familj med arbetsliv. Våra gemensamma skyddsnet skapar trygghet och gör att vi vågar investera, byta jobb, studera, flytta, och starta företag. Den svenska modellen skapar ekonomisk tillväxt genom att ge människor utrymme att växa.

Välfärdens behov

Genom att prioritera investeringar i det gemensamma skapar vi förutsättningar för framtida generationers välbefinnande. Investeringar i utbildning, välfärd, infrastruktur och bostäder lägger grunden för ekonomisk tillväxt och hög sysselsättning.

5

Den förra regeringen lät stora ofinansierade skattesänkningar gå före välfärden vilket resulterade i att antalet anställda i välfärden sjönk kraftigt i förhållande till befolkningen. Det gick ut över kvaliteten i välfärdstjänsterna och det drabbade dem som arbetar där. Trenden har nu vänt och antalet anställda i offentligt finansierade tjänster har ökat. Men fortfarande kvarstår stora utmaningar.

10

Den svenska modellen bygger på att vi har en välfärd av hög kvalitet som går att lita på. Socialdemokraterna ser de stora behov som finns och för att möta dessa behöver resurserna till välfärden öka. Kvaliteten ska inte bli lidande när antalet elever ökar eller fler söker vård.

15

Generella statsbidrag är som grundregel att föredra framför riktade statsbidrag till kommuner och landsting. Investeringsstöd till skolor och förskolor är ett avsteg från denna generella princip vilket kan vara lämpligt i vissa fall, till exempel finns ett investeringsstöd för äldreboenden. Automatiska uppräkningsåtgärder av statens utgifter bör ske i så låg utsträckning som möjligt då det minskar framtida generationers möjlighet att göra politiska prioriteringar utifrån rådande läge.

20

Ordning och reda i de offentliga finanserna

Att ha ordning och reda i de offentliga finanserna är en förutsättning för att den svenska modellen ska kunna stå stark. Genom att ha stabila offentliga finanser ges Sverige möjlighet att bedriva en aktiv finanspolitik. Det ger oss utrymme att investera även när konjunkturen försämras. När arbetslösheten stiger och skatteintäkterna minskar ska det finnas utrymme för att möta de behov som växer fram. Då ska trygghetssystemen gå att lita på och de som blivit arbetslösa ska rustas för att ta de jobb som växer fram när konjunkturen tar fart igen. Detta kräver sparsamhet i goda tider. För att bibehålla den trygghet som välfärden ger behöver den ekonomiska politiken vara långsiktigt hållbar. Vi socialdemokrater vet att det är dem med störst behov som drabbas hårdast om de offentliga finanserna inte värnas. Tryggheten ska finnas kvar även när förutsättningarna ser sämre ut, både för individen och för samhället i stort. Ordning och reda i de offentliga finanserna är därmed en förutsättning för den svenska modellen.

25

30

35

Det finanspolitiska ramverket har tjänat Sverige väl. Det har varit viktigt för att skapa ordning och reda i Sveriges offentliga finanser. Sedan nittiotalet har vi haft ett överskottsmål som säger att offentlig sektor i snitt ska ha ett överskott på en procent av BNP över en konjunkturcykel. Överskottsmålet tar sikte på den offentliga sektorns finansiella sparande och inkluderar staten, pensionssystemet och kommunsektorn. Det innebär att överskottsmålets styr statens möjligheter att låna.

Vid förra partikongressen 2015 fattade vi beslut om att vi ville ersätta överskottsmålet med ett balansmål. Sedan dess har vi socialdemokrater tillsammans med Miljöpartiet i regeringen och i en blocköverskridande överenskommelse med samtliga borgerliga partier och Vänsterpartiet, levererat på detta beslut och sänkt överskottsmålet till en tredjedels procent över en
5 konjunkturcykel. Denna blocköverskridande överenskommelse är historisk och kommer att öka möjligheterna att bedriva en mer aktiv finanspolitik och öka investeringarna de kommande åren.

Investeringar så som infrastrukturinvesteringar ska huvudsakligen finansieras via anslag i statsbudgeten och när så är lämpligt kombineras med trängselavgifter och/eller andra
10 brukaravgifter. Lånefinansiering kan tillämpas vid större projekt, men ska samtidigt ske i enlighet med det finanspolitiska ramverket. Vi ställer oss positiva till att pröva lånefinansiering av vissa strategiska infrastrukturprojekt, så som till exempel gjordes när Öresundsbron byggdes. Vi ska även kraftsamla för att säkerställa att de medel som EU ställer till buds för att stötta hållbara investeringar i Sverige verkligen används – EU:s nya investeringsplan, Junckerplanen och andra
15 EU-medel.

Det kommunala utjämningsystemet

Tillgång till god offentlig service och en välfärd av yttersta toppklass ska säkras i hela landet. Det kommunala utjämningsystemet har som syfte att säkerställa likvärdighet i offentlig service över hela landet och består av fem delar: inkomstutjämnningen, kostnadsutjämnningen,
20 strukturbidraget, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Huvuddelen av anslagen inom utjämningsystemet består av statliga anslag. Det finns goda skäl att löpande se över och utvärdera utjämningsystemet. En utredning har också tillsatts i syfte att se över det kommunala kostnadsutjämningsystemet. Översyn av regelverken inom utjämningsystemet måste dock ske varsamt. En enskild förändring kan få konsekvenser inom andra delar av systemet. Frågan om
25 befolkningsunderlag har aktualiserats, inte minst efter den stora flyktinginvandring som påverkat Sverige under senare år. Kommuner med lågt invånarantal och högt mottagande har på kort tid fått ökade kostnader och försämrade planeringsförutsättningar. Omvärldsförändringar och dess konsekvenser för utjämningsystemet måste följas noga. Socialdemokraterna ska verka för stärkt regional jämlikhet och rätten att kunna leva och verka i hela Sverige.

30 AP-fonderna

AP-fonderna förvaltar kapital för den allmänna pensionen med det övergripande målet om hög avkastning. Inom ramen för pensionsöverenskommelsen och det övergripande målet att säkra framtida pensioner stödjer vi en förstärkning av det offentliga pensionskapitalets möjligheter att placera i investeringar i bostadsbyggande och i infrastruktur. I lagen om allmänna pensionsfonder
35 framgår att AP-fonderna i sin placeringsverksamhet ska ta hänsyn till miljö och etik, dock utan att göra avkall på det övergripande målet. AP-fonderna har antagit hållbarhetsmål för placeringarna. För att inte riskera lägre avkastning som i slutändan skulle leda till lägre pensioner har riksdagen

beslutat att placeringarna inte ska påverkas av näringspolitiska eller andra ekonomisk-politiska hänsyn. Den ståndpunkten håller vi fast vid.

Penningpolitik

5 Efter den ekonomiska krisen i början av 1990-talet genomförde Sverige en rad viktiga institutionella förändringar inom såväl finans- som penningpolitiken. Finanspolitiken skulle styras med utgångspunkt från några centrala budgetpolitiska mål. Penningpolitiken delegerades till en självständig riksbank med det lagfästa målet att upprätthålla ett fast penningvärde, som definierats som att den årliga förändringen av konsumentprisindex (KPI) ska vara 2 procent. Därutöver ska penningpolitiken, utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet, stödja en hållbar tillväxt och hög
10 sysselsättning.

Det ekonomiskpolitiska ramverket bidrog till att den svenska ekonomin utvecklades bättre från 1990-talet och framåt. Produktivitetstillväxten tilltog samtidigt som lönebildningen blev mer stabil och förutsägbar. Men de problem som stabiliseringspolitiken möter idag skiljer sig från de
15 problem som Sverige hade i början av 90-talet. Inflationen liksom inflationsförväntningarna är för närvarande tydligt under den målsatta nivån. Hur Riksbankens ansvar för finansiell stabilitet ser ut och hur det går in i andra aktörers arbete är otydligt. En parlamentarisk utredning ska behandla det penningpolitiska ramverket och riksbankslagen. Utredningen ska titta närmare på bland annat om inflationsmålet, dess nivå och målvariabel bör fastställas i lag, i vilken
20 utsträckning penningpolitiken ska ta hänsyn till den realekonomiska utvecklingen och hur det föreslagna målet kan underlätta för penningpolitiken att stabilisera både inflationen och den realekonomiska utvecklingen i olika faser i konjunkturen. Här finns det skäl för Riksbanken att ta större hänsyn till sysselsättningsutvecklingen och arbetslösheten. Partistyrelsen delar också uppfattningen att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas.

25 Dagens finansiella system bygger delvis på att banker har möjlighet att låna ut mer pengar än summan av de totala insättningar samt bankens egna medel (exempelvis ägarnas insatta kapital eller vinst banken gjort). För att säkra att bankernas utlåning hålls på en nivå som ger stabilitet i finanssektorn finns kapitaltäckningskrav, alltså ett krav på att banken ska ha en viss buffert. Att
30 som flera motionärer föreslår, i en motion vars fokus är en kritik av banksystemets möjlighet till kreditexpansion, utreda möjligheterna att ge Riksbanken ensamrätt på att skapa pengar som tillförs ekonomin via statsbudgeten är enligt partistyrelsen inte realistiskt eller önskvärt. En sådan förändring skulle kraftigt minska tillgängligt kapital vilket minskar företag och individers
35 möjligheter till investeringar och skulle därmed slå hårt mot jobb och tillväxt. Dessutom är Sverige en liten öppen ekonomi och att då kunna ha ett helt annat banksystem än resten av världen är orealistiskt. Däremot bör bankernas kapitaltäckningskrav vara föremål för en återkommande utvärdering i syfte att trygga stabilitet i finanssektorn.

Bankreglering

Stabila och välfungerande banker är en förutsättning för god ekonomisk utveckling. Oacceptabla brister i det finansiella systemet blev uppenbara i och med finanskrisen och ledde till ökad arbetslöshet och till lägre tillväxt.

5

I Sverige fungerar banksystemet väl i vissa avseenden, till exempel har vi mer välkapitaliserade banker än i många andra länder. I andra avseenden fungerar bankmarknaden i Sverige mindre bra. Vi ser en starkt koncentrerad oligopolmarknad med fyra stora aktörer som tillsammans har en stark ställning när det gäller in- och upplåning samt kreditgivning. Detta trots att det finns relativt många verksamma aktörer på dessa marknader, vilket tyder på att det fortfarande finns en bristande kundrörlighet. Vi behöver banker som fungerar i hela landet med rimliga villkor för låntagare. Att SBAB finns som ett statligt alternativ på bolånemarknaden är bra.

10

Partistyrelsen anser att Sverige måste ta tillvara potentialen hos de kooperativa och sociala företagen. Kooperationen och andra aktörer inom den sociala ekonomin har en viktig roll, inte minst för den regionala tillväxten.

15

Det blir allt vanligare att använda olika typer av digitala betalningslösningar när vi handlar. Samtidigt har många i samhället fortfarande ett behov av att använda kontanter, t.ex. äldre och föreningar som kan ha svårt med digitala betalningar. Trots detta har många bankkontor slutat att ta emot och lämna ut kontanter. Mer måste därför göras för att det ska vara möjligt att fortsätta använda kontanter, oavsett var i landet vi bor. Övergången till ett samhälle med allt mindre kontanter måste ske på ett sätt så att ingen lämnas efter. Bankerna måste ta sitt ansvar i frågan och säkerställa att deras kunder kan använda kontanter även i framtiden. I första hand ska detta kunna hanteras av bankerna men om detta inte fungerar kan införande av lagstiftning inte uteslutas.

20

25

Snabblån

Snabblånen (inklusive sms-lånen) introducerades på den svenska kreditmarknaden 2006. Det visade sig att snabblån är ett lockande sätt för en del konsumenter att kortsiktigt lösa sina ekonomiska problem, vilket emellertid på lite längre sikt kan leda till större ekonomiska bekymmer. Antalet obetalda snabblån fortsätter att öka i snabb takt. Under 2015 steg antalet obetalda snabblån med över 10 procent jämfört med året innan. Det är särskilt oroande eftersom personer som har svårt att betala sina snabblån ofta redan har en mängd andra lån. Utvecklingen får inte fortsätta. Partistyrelsen ser därför positivt på att regeringen går vidare med förslagen i utredningen ”Starkt konsumentskydd på marknaden för högkostnadskrediter” i syfte till att stärka konsumentskyddet och motverka att snabblån och andra dyra lån leder till överskuldsetting.

30

35

Skuldsanering

Många människor lever med skulder som de saknar förutsättningar att någonsin kunna betala tillbaka. Om fler kunde få sina skulder sanerade, skulle det innebära en lättnad inte bara för de skuldsatta och deras familjer, utan även för borgenärerna och samhället i stort. Därför är det positivt att regeringen tagit fram en ny skuldsaneringslag som trädde i kraft i november 2016. Genom den kommer fler evighetsgäldenärer erbjudas en möjlighet att starta om på nytt utan en betungande skuldbörda. Det handlar bl.a. om att förenkla ansökningsförfarandet, nyansera kravet på överskuldsättning och underlätta gäldenärens betalningar. Det ska också gå snabbare än i dag att ta sig igenom skuldsaneringsförfarandet.

10 Konsumentpolitik

Försäljning via telefon har problem som vi socialdemokrater har uppmärksammat sedan länge. På regeringens initiativ har därför Konsumentombudsmannen nyligen getts stärkta sanktionsmöjligheter för att komma till rätta med oseriösa marknadsföringsmetoder. Följaktligen är det sedan den 1 oktober i år möjligt för Konsumentombudsmannen att vid hot om vite förelägga ett företag som ägnar sig åt t.ex. vilseledande telefonförsäljning att omedelbart upphöra med detta. Enligt den tidigare ordningen var Konsumentombudsmannen tvungen att gå till domstol för att få till stånd ett förbud om företaget inte frivilligt accepterade föreläggandet.

Problemen vid telefonförsäljning gör dock att fler åtgärder kan behövas. Partistyrelsen anser därför att ett skriftlighetskrav bör införas, det vill säga att konsumenten skriftligen accepterar anbudet vid telefonförsäljning på näringsidkares initiativ.

En konsument bör få betalningspåminnelse om att en sista betalningsdag har passerats. Det finns ingen skyldighet att skicka en påminnelse men det är god inkassosed att göra så och den följer de flesta företag. Att införa en ordning som närmast tillåter att gäldenären generellt väntar med att betala till borgenären påmint några gånger är inte en ordning som partistyrelsen förordar. När skulden väl gått till inkasso ska ett inkassokrav skickas.

Kommunal placeringspolicy

Sveriges kommuner och landsting placerar löpande stora summor av medborgarnas och medarbetarnas pengar. Företrädesvis är det pensionsmedel som kommunerna placerar i t.ex. aktiefonder. Kommunallagen reglerar kommunernas och landstingens placeringar genom t.ex. krav på att placeringarna sker i syfte att bästa möjliga avkastning ska uppnås. Kommunallagen ställer vidare krav på återrapportering utifrån kontroll och uppföljning av gjorda placeringar, risker förenade med placeringar och särskilda föreskrifter för hur placeringar ska administreras och genomföras. Partistyrelsen vill betona det kommunala självstyret och ansvaret för kommunsektorn att t.ex. via SKL eller via andra samarbeten vid behov gå samman för framtagandet av policy. En särskild lagstiftning utöver vad kommunallagen stipulerar på området

har troligtvis en begränsad effekt och en partiintern arbetsgrupp har brister utifrån att en placeringspolicy kräver en bred partipolitisk enighet.

Partikongressen föreslår besluta:

- att bifalla motionerna A166:1, D44:2, D73:2, D74:2, D75:2, D76:2, D77:2, D78:2,
5 D79:2, D80:2, D81:2, D82:2, D83:2, D84:2, D85:2, D86:2, D102:2, D103:1,
D103:3, D106:1, D107:1, D109:1, D110:1, D111:1, D112:1, D113:1, D114:1,
D115:1, D116:1, D117:1, D118:1, D154:1, D154:2, D155:1, D155:2, D156:1,
D156:2, D160:1
- 10 A166:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att enskilda kommuners och/eller regioners förmåga till
medfinansiering inte ska avgöra ett projekts genomförande
D44:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att fler heltidsanställningar ska komma till stånd inom
den offentliga välfärdssektorn
D73:2 (Hagfors arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
15 sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D74:2 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn
tillåts expandera för att skapa arbete och klara välfärdens behov
D75:2 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov.
20 D76:2 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D77:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn
tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D78:2 (Vallentuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den
25 offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D79:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
sektorn tillåts expandera, för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D80:2 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn
tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
30 D81:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D82:2 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn
tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D83:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
35 sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D84:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn
tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
D85:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga
sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

- D86:2 (Ekerö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov
- D102:2 (Falun arbetarekommun) att socialdemokratin verkar för att därmed anställa fler i offentlig välfärd, med trygga arbetsvillkor som grund
- 5 D103:1 (Lunds arbetarekommun) att partistyrelsen verkar för en ekonomisk politik som bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle ur alla aspekter – ekonomiskt, ekologiskt och socialt
- D103:3 (Lunds arbetarekommun) att öka investeringarna i humankapital – utbildningen av människor – och i infrastruktur och bostäder
- D106:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den
- 10 demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D107:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D109:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- 15 D110:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D111:1 (Hagfors arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D112:1 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska
- 20 kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D113:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D114:1 (Huddinge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- 25 D115:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D116:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D117:1 (Skövde arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska
- 30 kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D118:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D154:1 (Jönköpings läns partidistrikt) att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken
- 35 D154:2 (Jönköpings läns partidistrikt) att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige.
- D155:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken
- D155:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga
- 40 förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige

D156:1 (Jönköpings arbetarekommun) att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken

D156:2 (Jönköpings arbetarekommun) att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige

5 D160:1 (Askersunds arbetarekommun) att alla avtal vid teleförsäljning ska vara skriftligt godkända

Partikongressen föreslår besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A32:8, D1:1,

10 D2:1, D6:1, D6:2, D13:1, D14:1, D14:2, D15:1, D15:2, D16:1, D19:1, D22:1, D42:1, D46:1, D46:2, D46:3, D69:1, D77:1, D79:1, D80:1, D83:1, D87:1, D88:1, D89:1, D90:1, D91:1, D92:1, D92:2, D103:4, D107:2, D108:1, D109:2, D110:2, D111:2, D112:2, D113:2, D114:2, D115:2, D116:2, D117:2, D118:2, D119:1, D119:2, D119:3, D119:4, D146:1, D147:1, D149:1, D151:1, D152:1, D153:1, D164:1, D168:1, D170:1, D182:1, D666:9, D666:12, E90:1, E90:2, E90:3

15

A32:8 (Stockholms partidistrikt) att den princip som hitintills har funnits gällande finansiering av infrastruktur fortsatt ska råda, innebärande att staten ansvarar för utbyggnad och finansiering av stambanor, riksvägar, motorleder och motorvägar, landstinget för kollektivtrafik och kommunerna för lokala vägar samt anslutningar till de övriga näten

20 D1:1 (Härnösand arbetarekommun) att våra riksdagsledamöter på ett eller annat sätt tar upp problemen och arbetar för en förbättring

D2:1 (Sandvikens arbetarekommun) att Socialdemokraterna utreder och driver frågan i motionens anda och att man skall förändra hur man kan ta snabba lån med höga räntor och sms lån

25 D6:1 (Söderhamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna utser en arbetsgrupp för att skriva en mall för en placeringspolicy eller liknande policydokument

D6:2 (Söderhamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna i Sveriges kommuner, landsting, regioner och stat verkar för att implementera ovan nämnda policy i respektive beslutande organ för placeringar av offentliga medel

30 D13:1 (Borås arbetarekommun) att förändra i skatteutjämningsystemet så att de kommuner som jobbar aktivt med att sänka försörjningsstödet inte tappar i omfördelningen

D14:1 (Värnamo arbetarekommun) att driva fram beslut som tvingar bankerna att ha tillgång till kontanter

35 D14:2 (Värnamo arbetarekommun) att undersöka möjligheten att införa statliga banker som ger kunderna rimliga villkor på både in och utlåning av pengar samt har fullservice

D15:1 (Eslövs arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet ska arbeta för att riksdagen fattar beslut om lagstiftning, som ålägger bankerna att handha kontanthantering och att denna service ska vara kostnadsfri

- D15:2 (Eslövs arbetarekommun) att partikongressen antar motionen och att Socialdemokraterna i riksdagen arbetar för motionens genomförande
- D16:1 (Sollentuna arbetarekommun - enskild) att uppdra åt den socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för nedanstående mål. • banker ska för att behålla sina bankoktrojer
 5 upprätthålla tillgången på kontanter i hela Sverige • bankerna åläggs att gemensamt svara för att de enklaste banktjänsterna som insättning, uttag och inbetalningar till alla bankkonton finns i bemannade bankkontor i tillräcklig omfattning i hela landet. • Alla människors rätt att i princip alltid ha rätt till kontantbetalning för varor och tjänster. Undantag från detta ska vara möjligt när alternativen är möjliga för alla och envar att använda och där nödvändigt är att minska risker i
 10 rånutsatta branscher. • Små handlare ska skyddas från oskäligen kortavgifter på småbelopp från kortutgivarna och bankerna
- D19:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att banker åläggs att hantera kontanter
- D22:1 (Jönköpings läns partidistrikt) att Byggstarten av nya stambanor prioriteras och att en helhetslösning med lånefinansiering tas fram
- 15 D42:1 (Täby arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att det kommer till stånd en utredning som speciellt ser till den kommunala revisionens funktion och villkor och undersöker möjligheterna till och tar fram en modell till politiskt oberoende professionell revision av kommunerna på regional nivå
- D46:1 (Skånes partidistrikt) att det sker en ytterligare uppgradering av prioriteringen av
 20 sysselsättningsmålet med ambitionen att komma tillbaka till full sysselsättning
- D46:2 (Skånes partidistrikt) att den aktiva finanspolitiken, som är en viktig del av den ekonomiska politiken, får en väsentligt starkare ställning som ett konjunkturpolitiskt verktyg
- D46:3 (Skånes partidistrikt) att förutsättningar skapas för en mer aktiv och flexibel finanspolitik genom att regelverket ändras så att huvudregeln blir lånefinansiering av statliga, och
 25 samhällsekonomiskt lönsamma, investeringar
- D69:1 (Örebro arbetarekommun) att partikongressen beslutar att ge riksdagsgruppen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett investeringsstöd för utbyggnad av skolor och förskolor
- D77:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att vid behov tillämpa en
 30 lånefinansierad finanspolitik för att skapa full sysselsättning
- D79:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att en expansiv finanspolitik behövs, för att skapa full sysselsättning
- D80:1 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för en finanspolitik som tillåter en ökning av statsskulden för att skapa full sysselsättning samt
- 35 D83:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för en finanspolitik som tillåter en ökning av statsskulden för att skapa full sysselsättning
- D87:1 (Gullspångs arbetarekommun) att ett regelverk som tvingar ansvarig för uttagsautomater att inom 12 timmar ska en trasig maskin lagas eller ersättas
- D88:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fler
 40 bankkontor tillhandahåller hantering av kontanter

- D89:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar tydlig ställning och arbetar för att bankerna ska ta sitt ansvar att hantera kontanter på sina kontor
- D90:1 (Ale arbetarekommun - enskild) att minst en bank på varje större ort tillhandahålla kontanter för insättning och uttag
- 5 D91:1 (Göteborgs partidistrikt) att alla banker måste tillhandahålla kontanter på ett antal av sina bankkontor i varje kommun där respektive bank har kontor
- D92:1 (Ludvika arbetarekommun) att bankerna åläggs fortsatt kassa- och kontanthantering
- D92:2 (Ludvika arbetarekommun) att kostnaden för kassa- och kontanthantering ska vara kostnadsfri
- 10 D103:4 (Lunds arbetarekommun) att staten finansierar långsiktiga investeringar genom lån
- D107:2 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- D108:1 (Mora arbetarekommun) att initiera en översyn av skatteutjämningsystemet för att i
- 15 högre grad sprida avkastningen av de nationella tillgångarna och skapa bättre förutsättningar för god och likvärdig offentlig service i hela landet
- D109:2 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- 20 D110:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- D111:2 (Hagfors arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en
- 25 långsiktigt hållbar nivå
- D112:2 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera inflationen på inflationsmålet
- D113:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt
- 30 hållbar nivå
- D114:2 (Huddinge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- D115:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i
- 35 uppdrag att stabilisera inflationen på inflationsmålet
- D116:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- D117:2 (Skövde arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag
- 40 att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

- D118:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå
- 5 D119:1 (Vingåkers arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att se över de överskuldssattas situation gällande räntor och låneregler och utrota barnfattigdomen som orsakas av detta
- D119:2 (Vingåkers arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna jobbar aktivt för att skapa en lagstiftning som sätter stopp för ockerräntor och där kreditmarknaden har sunda räntor som gäldenärer kan betala
- 10 D119:3 (Vingåkers arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna aktivt tar den offentliga debatten och med kraft påtala Sveriges befolknings behov av en kredit- och lånemarknad som tar ansvar för sin verksamhet
- D119:4 (Vingåkers arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna aktivt deltar i att kritiskt utvärdera och hitta alternativ till att förbättra konsumentkreditlagen så att konsumenten får större
- 15 makt över hur kredit- och låneinstitut hanterar kredit- och låneansökningar med dess räntor
- D146:1 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning som ser över möjligheten att mäta invånarantalet två ggr per år och då förslagsvis sista juni och sista december för att få ett snitt som skatteunderlaget beräknas på
- D147:1 (Sotenäs arbetarekommun) att verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning
- 20 som ser över möjligheten att mäta invånarantalet två ggr per år och då förslagsvis sista juni och sista december för att få ett snitt som skatteunderlaget beräknas på
- D149:1 (Askersunds arbetarekommun) att sms/snabblån endast får tas under kontorstid och med en fördröjning på 24 tim (ångertid)
- D151:1 (Kristianstads arbetarekommun) att det inrättas ett riktat statligt investeringsstöd för
- 25 nybyggnation av skolor och förskolor
- D152:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att partikongressen uttalar att det behövs åtgärder för att förstärka konsumenternas rättigheter och skydd inom alla konsumentområden
- D153:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att partiet driver på för att införa ovannämnda förslag alternativt söker andra lösningar för att de svagaste, mest utsatta grupperna skyddas mot aggressiv
- 30 och oseriös telefonförsäljning
- D164:1 (Öckerö arbetarekommun) att partikongressen bifaller motionen och lämnar den till riksdagsgruppen som i sin tur lämnar den till riksdagens utredningstjänst. Som kan utreda konsekvensen av en gemensamma beskattningssystem
- D168:1 (Ystads arbetarekommun) att partikongressen uttalar önskemål att partiet lägger fram en
- 35 ny strategi byggd på vad ovan anförts, en Löfvénplan
- D170:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en kraftig höjning av de generella statsbidragen till kommuner och landsting
- D182:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bryta de fyra storbankernas oligopol
- 40 D666:9 (Skånes partidistrikt) att de generella statsbidragen utökas för en höjd kvalitet av välfärden

D666:12 (Skånes partidistrikt) att flertalet av de riktade statsbidragen fasas ut genom att de omvandlas till generella statsbidrag

E90:1 (Skellefteå arbetarekommun) att begränsa snabbblånens och konsumentkrediternas skadliga verkningar genom en kombination av räntetak, kostnadstak och hårdare regler för

5 marknadsföring

E90:2 (Skellefteå arbetarekommun) att köerna till kommunernas budget- och skuldrådgivare kortas. Ingen ska behöva vänta längre än fyra veckor från den första kontakten

E90:3 (Skellefteå arbetarekommun) att den kommunala konsumentvägledningens möjligheter stärks för att bedriva förebyggande arbete inom främst inom hushålls ekonomi och hållbar

10 konsumtion

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna A82:1, D5:1, D7:1, D7:2, D7:3, D7:4, D40:1, D46:4, D59:1, D60:1, D61:1, D62:1, D63:1, D64:1, D64:2, D65:1, D73:1, D74:1, D75:1, D76:1, D78:1, D81:1, D82:1, D84:1, D85:1, D86:1, D88:2, D99:1, D100:1, D101:1, D121:1, D132:8, D132:9, D170:2, D174:1, D182:2, D182:3, D666:10, D666:11, E5:2

15

A82:1 (Östergötlands partidistrikt) att en alternativ finansieringsmodell tas fram gällande framtidens järnväg och nya stambanor för höghastighetståg, exempelvis genom

20 järnvägsobligationer

D5:1 (Arboga arbetarekommun) att partikongressen beslutar att lagen bör ändras till att påminnelse skall ske innan ärendet går till inkasso

D7:1 (Sundsvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att reformera det svenska penningssystemet genom att införa nedanstående lagförändringar som skulle totalt

25 förändra förutsättningarna för samhällsekonomin till det bättre

D7:2 (Sundsvalls arbetarekommun - enskild) att lagstifta så att endast riksbanken får rättigheten att skapa svenska kronor. Enklaste sättet att göra det är att lagstifta så att privata banker inte får ta med inlåningen till banken i sin balansräkning. Då kan bankerna inte längre skapa pengar

30 D7:3 (Sundsvalls arbetarekommun - enskild) att Riksbanken får ensam ansvaret att bestämma hur mycket pengar som ska skapas och tillföras till samhällsekonomin. D.v.s. riksbanken får fortsatt ansvar för att hålla koll på att lagom mycket pengar tillförs, men man får ett exaktare verktyg. I stället för att reglera indirekt med styrräntan bestämmer man direkt den exakta mängden pengar som ska skapas

35 D7:4 (Sundsvalls arbetarekommun - enskild) att endast staten bestämmer hur de nyskapade pengarna ska omsättas i samhället. Riksbanken får inte själv omsätta några nyskapade pengar, utan den mängd nya pengar som riksbanken beslutar att skapa, ges direkt till staten. Sen får staten avgöra hur pengarna ska spenderas för att omsättas ut i samhället

- D40:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att öka offentliga investeringar som stödjer en grön energiomställning samt att statligt ägande, inklusive AP-fonderna, ska vara fritt från ägande i fossilbränslebranschen inom 5 år
- 5 D46:4 (Skånes partidistrikt) att frågan om att införa en drifts- och kapitalbudget först utreds för att sedan läggas till grund för en budgetreform med inriktning på att införa en budget med både en drifts- och kapitaldel
- D59:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.
- 10 D60:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- 15 D61:1 (Solna arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- D62:1 (Sigtuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- 20 D63:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- 25 D64:1 (Lunds arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet
- D64:2 (Lunds arbetarekommun) att utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- 30 D65:1 (Robertsfors arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- 35 D73:1 (Hagfors arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D74:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- 40 D75:1 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt

- D76:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D78:1 (Vallentuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- 5 D81:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D82:1 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D84:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny
- 10 lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D85:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D86:1 (Ekerö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- 15 D88:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att man ska återupprätta Svensk kassaservice
- D99:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll
- D100:1 (Luleå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i
- 20 svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll
- D101:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll
- 25 D121:1 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten
- D132:8 (Älvdalens arbetarekommun) att ett räntetak införs för lån till allmänheten
- 30 D132:9 (Älvdalens arbetarekommun) att staten tar över det finansiella ansvaret för våra skolor och vår sjukvård
- D170:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna utlovar att skapa minst 200 000 nya jobb inom välfärdssektorn
- D174:1 (Sandvikens arbetarekommun) att minst två skriftliga påminnelser per brev ska ha
- 35 skickats innan skuld kan gå till inkasso. Den tid som förflutit från första påminnelse per brev till sista dagen för inkassobetalning skall vara minst 5 veckor, innan kronofogden ska kunna anlitas
- D182:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ och stimulerar till startandet av demokratiskt ägda banker och fler lokala sparbanker
- D182:3 (Malmö arbetarekommun) att partistyrelsen vid kommande kongress, redovisar vilka
- 40 initiativ som tagits och vilka resultat som uppnåtts

D666:10 (Skånes partidistrikt) att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för lön- och prisförändringar

D666:11 (Skånes partidistrikt) att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för demografiförändringar

- 5 E5:2 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att AP-fonderna inom fem år ska vara helt fria från ägande i fossilbränslebranschen

Partistyrelsens utlåtande över motionerna D17:1, D17:2, D23:1, D24:1, D25:1, D26:1, D27:1, D28:1, D29:1, D30:1, D31:1, D32:1, D33:1, D34:1, D35:1, D36:1, D37:1, D38:1, D39:1, D49:1, D55:1, D55:2, D56:1, D56:2, D57:1, D57:2, D68:1, D128:1, D138:1,
10 D138:2, D163:1, D176:1, D179:1, D329:1

UD29 Fördelingspolitik

Under de senaste decennierna har klyftorna växt i Sverige. Det stora flertalet har fått ta del av den ekonomiska tillväxten genom reallöneökningar och ökat välstånd, men det gäller inte alla. Sedan början av 1980-talet har toppinkomsterna växt mycket snabbare än genomsnittet. Detta är en
15 utveckling Sverige delar med större delen av västvärlden. Under det senaste decenniet har vi dock sett detta sammanfalla med att den tredjedel av hushållen som har de lägsta inkomsterna också halkat allt längre efter genomsnittet. Den totala inkomstökningen har varit stor men ojämnt fördelad och andelen som klassas som ekonomiskt utsatta har ökat. En sådan utveckling kan vi socialdemokrater aldrig ställa oss bakom. Så länge några lämnas efter kan vi aldrig vara nöjda. Vi
20 har sedan regeringsskiftet ändrat inriktning på politiken i Sverige. I budgetarna har vi prioriterat satsningar som ökar jämställdheten och som gynnat den tiondel av befolkningen som tjänar minst.

Jämlikhet ställs ibland mot tillväxt. Den svenska modellen har dock visat att det inte behöver
25 finnas ett sådant motsatsförhållande. I Sverige kombineras framgångsrikt marknadsekonomi och öppenhet gentemot omvärlden med höga jämlikhetsambitioner. Modellen skapar förutsättningar för såväl en god ekonomisk utveckling och hög sysselsättning som en relativt jämn fördelning av inkomsterna och ett välfärdssystem av hög kvalitet som omfattar alla medborgare. Internationella institutioner avfärdar också i allt högre grad detta påstådda motsatsförhållande och både
30 världsbanken, IMF och OECD menar idag att en ökad jämlikhet inte bara är moraliskt riktigt utan även centralt för ekonomisk tillväxt.

Det viktigaste för att motverka klyftor är minska arbetslösheten. Den svenska modellen bygger på att alla som kan jobba ska jobba. Genom en egen försörjning ökar den personliga friheten och
35 möjligheterna att fatta sina egna livsval. Det goda arbetet skänker mening och ger delaktighet i samhällslivet. Det är genom att fler får ett arbete som de ökade klyftorna ska bekämpas. Alternativ som basinkomst och medborgarlön kan aldrig ersätta allas rätt till arbete, och är därför inte något som förespråkas av Socialdemokraterna.

Ojämligheten i den svenska skolan har ökat och alltför många går ut grundskolan utan fullständiga betyg. Skillnaden mellan elever har ökat och det spelar allt större roll vilken skola man går på. Andelen elever som går på skolor med riktigt låga resultat har dubblats sedan 2006.

5 En skola där elever tillåts halka efter och slås ut är förödande för individen och det kommer att stå samhället dyrt.

För att tillskapa mer jämlika inkomster vid inkomsternas uppkomst krävs också ordning och reda på arbetsmarknaden. Om den fackliga organisationsgraden sjunker, kollektivavtal och arbetsrätt
10 åsidosätts, kommer detta medför ett stort tryck nedåt på lönerna för dem med de lägsta inkomsterna. Samma effekt uppstår vid en stor arbetskraftsinvandring av lågutbildad arbetskraft från tredje land. Det offentliga bör därför motverka en sådan utveckling genom att kräva kollektivavtalsenliga villkor vid upphandling, vidta åtgärder som stärker organisationsgraden,
15 förändra reglerna för utstationerad arbetskraft och huvudentreprenörsansvaret så att svenska villkor gäller i Sverige samt begränsa arbetskraftsinvandringen av lågkvalificerad arbetskraft och värna en reglerad asylinvandring.

Förutom att de ekonomiska klyftorna ökar ser vi också att skillnaderna i hälsa och livsvillkor är stora mellan olika grupper. Folkhälsan i Sverige utvecklas positivt för befolkningen som helhet,
20 men precis som den ekonomiska välbefindelsen så är även den positiva hälsoutvecklingen ojämnt fördelad. Skillnaderna har dessutom ökat de senaste decennierna.

Den stora delen av omfördelning sker inte genom transfereringar utan den största omfördelande effekten har vårt generella välfärdssystem. Genom att finansiera välfärden efter bärkraft och i
25 huvudsak fördela den efter behov minskar den skattefinansierade välfärden inkomstklyftorna. Genom att som huvudregel vara generell och därmed omfatta både låg- och höginkomsthushåll uppnås både effektivitet och legitimitet i breda grupper.

För att skapa ett mer jämlikt samhälle behöver det tas till krafttag. Vi socialdemokrater ska ta
30 ansvar för att vända den här utvecklingen. Vi har redan börjat, vi har sänkt skatten för dem med de lägsta pensionerna och höjt bostadstillägget. Vi har också höjt underhållstödet för ensamstående föräldrar. Framförallt har vi satsat på välfärden. Vi har genomfört den största enskilda höjningen av de generella statsbidragen någonsin, tio miljarder årligen som ska för att trygga välfärden. Utöver detta har tio extra miljarder tillskjutits skolan och den kompensatoriska
35 fördelningen har förstärkts.

För att ännu bättre förstå vad som driver ojämlikhet och hur den kan motarbetas vill vi tillsätta en jämlikhetskommission. Ökade klyftor är en global trend men det finns fortfarande mycket stora skillnader mellan länder vilket visar på den nationella politikens möjligheter.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna D23:1, D24:1, D25:1, D26:1, D27:1, D28:1, D29:1, D30:1, D31:1, D32:1, D33:1, D34:1, D35:1, D36:1, D37:1, D38:1, D39:1, D49:1, D55:1, D56:1, D57:1, D179:1

5

D23:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

10

D24:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

D25:1 (Vallentuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

15

D26:1 (Hagfors arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

20

D27:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

D28:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

25

D29:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

D30:1 (Huddinge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

30

D31:1 (Ullerud - Forshaga arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

35

D32:1 (Ullerud - Forshaga arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige, där vi vill prioritera de grupper som är mest utsatta i dagens samhälle

D33:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

40

D34:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verka för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik med nya mål för ett jämlikt Sverige

- D35:1 (Ekerö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige
- 5 D36:1 (Skövde arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige
- D37:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige
- 10 D38:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige
- D39:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige
- 15 D49:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokratiska arbetarpartiet tydligare driver en jämlikhetspolitik
- D55:1 (Jönköpings läns partidistrikt) att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)
- D56:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)
- 20 D57:1 (Jönköpings arbetarekommun) att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)
- D179:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna, som ett led i arbetet med att utveckla den svenska modellen, åter sätter strävan efter ökad jämlikhet och minskade klyftor i fokus för politiken

Partikongressen föreslår besluta:

- 25 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D55:2, D56:2, D57:2, D68:1, D138:1, D138:2, D176:1

- D55:2 (Jönköpings läns partidistrikt) att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället
- 30 D56:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället
- D57:2 (Jönköpings arbetarekommun) att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället
- D68:1 (Göteborgs partidistrikt) att ge partistyrelsen i uppdrag att tillsätta en jämlikhetsutredning med en sammansättning av bred forskningskompetens från relevanta områden i förening med erfarenheter från fackföreningsrörelse, folkrörelser och politiskt reformarbete på primärkommunal, landstingskommunal och statlig nivå
- 35 D138:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att snabbt en utredning tillsätts för att minska skillnaderna i fråga om förmögenhet

D138:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att åtgärder planeras för att minska den ekonomiska ojämlikheten på kapitalområdet

D176:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka statens finansiering till sjukvården

5 Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna D17:1, D17:2, D128:1, D163:1, D329:1

- 10 D17:1 (Sigtuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att staten tillsätter en utredning av olika modeller för att införa villkorslös basinkomst i Sverige. Konsekvenserna av olika möjliga nivåer på basinkomsten och olika sätt att implementera reformen ska granskas
- D17:2 (Sigtuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att Sverige följer EU-parlamentets beslut och genomför pilotprojekt med basinkomst i några kommuner
- 15 D128:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att Umeå Arbetarekommun driver vidare frågan om en progressiv medborgarlön till partikongressen för Socialdemokraterna 2017
- D163:1 (Sigtuna arbetarekommun) att frågan om införande av basinkomst utreds
- D329:1 (Motala arbetarekommun) att den disponibla inkomsten efter skatt för den som har sjukersättning tillsvidare (förtidspension) återställas till 2002 års nivå jämfört med löntagaren eller till en nivå som motsvarar 80 % av median lönen efter skatt för individ med arbete som har motsvarande utbildningsnivå
- 20 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A15:6, A16:6, A17:6, A18:6, A19:6, A20:6, A32:5, A32:9, A61:1, A61:2, A68:1, A68:2, A68:4, A68:5, A140:2, A171:5, A198:1, D3:1, D4:1, D8:1, D8:2, D8:3, D8:4, D8:5, D9:1, D9:2, D9:3, D9:4, D9:5, D10:1, D11:1, D12:1, D18:1, D20:1, D20:2, D21:1, D21:2, D33:2, D41:1, D41:2, D41:3, D41:4, D43:1, D44:1, D44:4, D45:1, D45:4, D47:1, D47:2, D47:3, D47:4, D48:1, D50:1, D51:1, D51:2, D52:1, 25 D53:1, D54:1, D58:1, D58:2, D66:1, D66:2, D67:1, D67:2, D67:3, D70:1, D71:1, D71:2, D71:3, D72:1, D93:1, D94:1, D95:1, D96:1, D97:1, D98:1, D103:2, D103:5, D104:1, D105:1, D108:2, D120:1, D122:1, D123:1, D124:1, D125:1, D125:2, D126:1, D127:1, D127:2, D129:1, D129:2, D130:1, D130:2, D130:3, D131:1, D132:1, D132:2, D132:3, D132:4, D132:5, D132:7, D133:1, D134:1, D135:1, D136:1, D137:1, D137:2, D139:1, 30 D139:2, D140:1, D140:2, D140:3, D141:1, D141:2, D142:1, D142:2, D143:1, D144:1, D145:1, D145:2, D145:3, D148:1, D150:1, D157:1, D157:2, D158:1, D158:2, D158:3, D159:1, D161:1, D162:1, D162:2, D165:1, D165:2, D165:3, D165:4, D166:1, D167:1, D167:2, D169:1, D169:2, D169:3, D170:3, D171:1, D172:1, D173:1, D175:1, D177:1, D178:1, D180:1, D180:2, D181:1, D181:2, D227:1, D259:15, D411:2, D428:2, D459:1,

D466:1, D538:2, D538:3, D666:30, D666:34, D666:35, D666:36, D666:37, E6:3, E12:1, E14:5

UD30 Skatter

- 5 Det övergripande syftet med skattepolitiken är att finansiera vår gemensamma välfärd och andra viktiga samhällsfunktioner. Det finns ett direkt samband mellan hur mycket vi gemensamt betalar i skatt och vilken kvalitet vi kan ha i skolan, sjukvården, äldreomsorgen och rättsväsendet. Genom att fler jobbar ökar skatteintäkterna samtidigt som de offentliga utgifterna minskar. Vår högsta prioritet är därför att få ner arbetslösheten.
- 10 2016 hade Sverige den högsta sysselsättningsgraden som EU:s statistikmyndighet någonsin uppmätt i ett EU-land. Genom de välfärdstjänster som skatterna finansierar skapar vi möjlighet för fler att delta på arbetsmarknaden. Skattefinansierad förskola, fritids och äldreomsorgen gör att fler, i synnerhet kvinnor, kan kombinera familj och yrkesliv. Skattefinansierade utbildningsinvesteringar höjer produktiviteten och förbättrar matchningen på arbetsmarknaden.
- 15 Skatteuttaget möjliggör på så sätt ett högt arbetskraftsdeltagande och ett högt välstånd. En viktig slutsats från aktuell forskning är att skattekvoten eller den offentliga sektorns storlek inte i sig förklarar hur väl en ekonomi fungerar. Skatternas påverkan på sysselsättning och ekonomin kan bara förstås om man också studerar hur skatteintäkterna används. Fler och fler internationella organ uppmärksammar idag behovet av en inkluderande tillväxt för att den ska vara långsiktigt
- 20 hållbar. Det förutsätter ett skatteuttag som kan främja en gemensam välfärd. Eran med stora ofinansierade skattesänkningar är över i svensk politik.

- 25 Under den moderatledda regeringen sänktes de totala skatterna med över 140 miljarder kronor. Till stor del genomfördes skattesänkningarna för lånade pengar. Detta var djupt problematiskt eftersom de underskott de lämnade efter sig minskar möjligheterna att finansiera välfärden. Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tog över har utvecklingen för de offentliga finanserna vänt och vi går nu mot balans och överskott. Jobbskatteavdragen skapade också en skatteklyfta mellan olika inkomstslag som inte går att motivera. Den förre regeringen skattesänkarpolitik var också fördelningsmässigt orättvis. De som tjänade mest på den var de med de högsta
- 30 inkomsterna. Jobbskatteavdragen är nu avskaffade för dem med högst inkomster. Socialdemokraterna ser inget behov av att återställa jobbskatteavdragen för låg- och medelinkomsttagare.

- 35 Skattesystemets huvudsakliga uppgift är att säkerställa tillräckliga skatteintäkter för att finansiera välfärden. Utöver detta ska skattesystemet bidra till omfördelning och jämlikhet. För att bidra till ett legitimt och rättvist skattesystem, är det viktigt att skattereglerna är generella, med breda skattebaser och skattesatser som är väl avvägda gentemot målen för den ekonomiska politiken. Tydliga regler utan komplicerade gränsdragningar bidrar till förståelse och legitimitet för skattesystemet och minskar även utrymmet och riskerna för fel och fusk. Sedan den senaste stora

skattereformen på nittiotalet har det gjorts många avsteg från dessa principer. Under den moderatledda regeringen skapades ett lapptäcke av undantag, avdrag och ineffektiva subventioner. Vi anser därför att det är dags att på nytt göra en översyn av skattesystemet i stort. Denna översyn ska präglas av ovan nämnda principer och säkra välfärdens finansiering i

5 framtiden.

Förutom att skatteintäkterna finansierar vår gemensamma välfärd så kan skatter även fungera som styrmedel. Skattepolitiken kan skapa drivkrafter och förändra människors beteende. Genom skatter kan vi främja en stark folkhälsa och styra mot minskad miljöpåverkan. Avsteg från

10

principen om generalitet kan alltså i vissa fall motiveras av explicita krav på styrning eller av samhällsekonomiska effektivitetsskäl. Att införa en sockerskatt innebär mycket komplicerade avgränsningar som inte kan motiveras av de samhällsekonomiska vinster den skulle innebära och bör inte införas.

15

Ytterligare avsteg från principen om generalitet bör heller inte göras för särskilda mervärdesskatter inom kultur och besöksnäringen, eller vad gäller fordonsbeskattningen av rallybilar.

Skatt efter bärkraft

Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Den som har högre inkomster ska betala mer än den som har lägre inkomster, men alla, inte bara de med de lägsta inkomsterna, får ta del av den gemensamma välfärden. Så ser den svenska välfärdsmodellen ut.

20

Under den borgerliga regeringen skapades skatteklyftor som gör att bland annat ålderspensionärer betalar högre skatt än personer som arbetar, vid samma inkomst. Denna pensionärsskatt är orättvis. Pension är uppskjuten lön och bör därför inte beskattas högre. Ett första steg har därför tagits för att avskaffa den orättvisa skatteklyftan mellan pension och lön. Steg för steg ska den avskaffas helt.

25

Även för förtidspensionerade, sjuka, arbetslösa och föräldralediga är skatten högre än för förvärvsarbetande. För den borgerliga regeringen var detta ett sätt att sänka den relativa ersättningen från försäkringarna utan att det blev lika tydligt för medborgarna. Vi tror inte att någon blir friskare eller kommer i arbete snabbare genom högre skatt på de ibland knappa ersättningar personen ifråga får. Vidare anser vi att socialförsäkringarnas värde ska vara tydligt och transparent. Då bör inte olika typer av inkomster som baseras på arbetsinkomsten beskattas

35

olika hårt. De förändringar som gjorts av inkomstbeskattningen har skapat en ökad orättvisa samtidigt som de offentliga finanserna har försvagats med omkring 140 miljarder. På sikt behöver vi komma

tillbaka till en likformig beskattning. Vi vill skapa rättvisa mellan lön, pension och olika ersättning när det gäller beskattningen – alla inkomster av tjänst ska beskattas lika.

5 Klyftorna har ökat i Sverige sedan i början av 2000-talet. Det totala välståndet har stigit men inkomstökningen har varit ojämnt fördelad. Under samma tid har avskaffandet av ett flertal skatter samt stora inkomstskattesänkningar lett till att de som har det bäst ställt ekonomiskt fått betala lägre skatter. Genom att skattesystemet finansierar vår gemensamma välfärd omfördelas resurser. Denna omfördelning leder i sig till ett ökat välstånd i samhället. Genom att fler får

10

I en tid då klyftorna växer är det lämpligt att se om den omfördelande kraften i skattesystemet kan utnyttjas i högre grad. Detta handlar dock inte i huvudsak om höjda marginalskatter på arbete utan snarare om att öka skatteuttaget från kapital. Två skatter som i detta sammanhang kan framstå som önskvärda är arvs- och gåvoskatten samt förmögenhetsskatten. De svenska

15

erfarenheterna av dessa skatter var dock allt annat än goda. Arvs- och gåvoskatten var lätt att runda, vilket gjorde att vissa arv kringgick den medan andra arv, ofta vid plötsliga dödsfall, taxerades. Skatteintäkterna var små och samhällskostnaderna för skatteplaneringen var betydande. Förmögenhetsskatten hade motsvarande utmaningar. Därför bör skatter som är utformade på detta sätt inte återinföras i dagsläget.

20 Skattefusk och skatteundandragande

Skattefusk och ekonomisk brottslighet är mycket allvarligt. Att vissa undviker att betala skatt leder till att skattebördan ökar för andra. Dessutom riskerar bara farhågan av att andra smiter undan att betala skatt att minska den generella viljan att betala skatt. Skattefusk snedvrider

25

dessutom konkurrensen och skapar ogynnsamma förutsättningar för de seriösa företagare som gör rätt för sig. Därför ska skatteundandragande och skatteflykt med kraft motverkas.

Ett tiopunktsprogram mot skattefusk har tagits fram och ytterligare steg behövs för att minska skatteundandragandet, inte minst internationellt.

Skatter i bostadssektorn

30 Nationalekonomer brukar framhålla att fastigheter är en bra skattebas eftersom den inte kan flytta. Samtidigt var fastighetsskatten en skatt som väldigt många ansåg var orättvis. Det är viktigt för hela skattesystemet att de skatter som tas ut har en bred acceptans. Att ha skatter som stora grupper inte ställer sig bakom riskerar att urgröpa skattesystemets legitimitet och minska förtroendet för skattesystemet i sin helhet. Partistyrelsen anser därför att fastighetsskatten inte

35

bör återinföras.

Att minska den samlade beskattningen av bostadssektorn är inte aktuellt. Bostadssektorn är idag relativt lågt beskattad i Sverige. En lägre reavinstskatt skulle leda till en förmögenhetsöverföring

till de hushåll som gjort stora vinster på de kraftigt höjda bostadspriserna samtidigt som de genom ränteavdragen haft subventionerade lån. Det är inte fördelningsmässigt hållbart att gynna dessa grupper ytterligare. Ökad rörlighet på bostadsmarknaden skapas bäst genom att öka tillgången på attraktiva bostäder med rimlig kostnad.

5

När den förra regeringen avskaffade fastighetsskatten samtidigt som man valde att behålla ränteavdragen skapades en obalans. Det gör att staten subventionerar lån men inte längre löpande beskattar avkastningen från bostadsinvesteringar. Vi ser också att hushållens skuldsättning har ökat kraftigt de senaste åren.

10

Att köpa en bostad är för de allra flesta det enskilt största ekonomiska beslutet man fattar under sin livstid. Det är därför väldigt viktigt att det finns långsiktiga förutsättningar vid ett sådant köp. Förändringar av beskattningen av bostadssektorn riskerar också att få stora konsekvenser för prisbildningen på bostadsmarknaden, vilket skulle vara destabiliserande för ekonomin i sin helhet. För att skapa tydliga och långsiktiga regler att förhålla sig till bör därför eventuella förändringar av beskattningen av bostadsmarknaden ske med försiktighet, över en längre tidsperiod och med största möjliga politiska enighet.

15

Reglerna om uttagsbeskattning av fastighetstjänster finns till för att undvika konkurrenssnedvridning. En förändring av dessa regler riskerar att falla under EU:s statsstödsregler.

20

ROT-avdraget infördes som en konjunkturåtgärd i en tid då det rådde hög arbetslöshet bland byggnadsarbetare. Genom att stimulera till ökad efterfrågan av sådana tjänster kunde man pressa ner arbetslösheten. Idag råder det istället arbetskraftsbrist inom byggbranschen. Det byggs mer än på flera decennier, men bostadsbristen är fortfarande ett stort samhällsproblem. Bristen på kvalificerad arbetskraft inom byggsektorn är ett hinder för ökat byggande och därigenom ett samhällsproblem. För att få byggbranschen att ställa om från renovering till nybyggnation har ROT-avdraget minskats från 50 till 30 procent. De ökade skatteintäkter som det lägre avdraget medfört har satsats på att genomföra det största bostadspolitiska paketet på 20 år. På grund av rådande EU-regelverk är det inte möjligt att begränsa ROT-avdraget till att endast gälla bostäder inom Sverige. ROT-delen av avdraget är enbart riktat till den som har det egentliga underhållsansvaret för sin bostad. Det gäller enbart för ägaren av småhus, ägarlägenhet eller bostadsrätt. Hyresrätter omfattas inte av avdraget, inte heller kan bostadsrättsföreningen använda sig av avdraget, bara den enskilde bostadsrättsinnehavaren. För renovering och energieffektivisering av hyresbostäder och förbättrade utemiljöer har ett investeringsstöd införts.

25

30

35

Användningen av hushållsnära tjänster har ökat kontinuerligt sedan RUT-avdraget infördes. Att allt fler hushåll väljer att använda sig av RUT-tjänster har gjort att många nya företag skapats och att fler har kunnat anställas. Trots att skatteavdraget är så pass högt att RUT-tjänsterna är i princip skattebefriade så kan avdraget fortfarande anses vara kostnadseffektivt på grund av att det

40

leder till att fler kommer i jobb och betalar skatt. Samtidigt är avdraget fördelningspolitiskt olyckligt. Därför har taket för RUT-avdraget sänkts från 50 000 kronor till 25 000 kronor för alla under 65 år. Detta bedöms även öka effektiviteten då de som konsumerar så stora mängder RUT-tjänster kommer att ha råd att fortsätta att göra detta även utan skatteavdrag. För att RUT-avdraget ska rikta sig mer mot vanliga familjer har möjligheterna till avdrag för vissa lyx-tjänster såsom rengöring av inomhuspooler och matlagning i hemmet tagits bort. Att ytterligare begränsa RUT-avdraget anses inte vara samhällsekonomiskt lönsamt.

Förmånsbeskattning och avdragsrätt

Utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster kan dras av som kostnad, till exempel arbetsresor. Reseavdragets förmånlighet för resenären och stimulans till arbetspendling måste vägas mot kostnaden och avgöras från budgetår till budgetår. Ett förhöjt reseavdrag ger lägre inkomster för det offentliga och därmed mindre utrymme att till exempel satsa på välfärden. För att underlätta arbetspendling i gles- och landsbygd vill partistyrelsen verka för att förbättra kollektivtrafiken och sänka taxorna för att åka kollektivt. Det skulle inte heller bara gynna de som åker kollektivt till arbetet; utan också ungdomar som studerar och pensionärer.

När arbetsgivaren står för kostnaden för trängselskatt som avser den anställdes privata resor med förmånsbil sker ingen ytterligare beskattning av förmånen utöver bilförmånen. Arbetsgivarens utgifter för trängselskatt är jämförbara med andra rörliga utgifter för den anställdes privatkörning och ska därför ingå i bilförmånsvärdet. Detta följer av ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen (RÅ 2008 ref. 60). Förmån av trängselskatt ingår alltså i den fastställda schablonen vid beräkning av bilförmånens värde. Partistyrelsen anser dock att frågan om att förmånsbeskatta trängselavgifter vid användandet av förmånsbil bör utredas.

Övriga frågor

När det gäller bygdemedel är det svårt att se utifrån vilka grundvalar man sedan i ett andra led skulle koppla på ett ersättningssystem och avgränsningar för vilka som skulle erhålla denna ersättning. Av dessa skäl avvisar partistyrelsen förslag om att införa särskilda ersättningssystem eller skatteregler för olika typer energislag till kommuner och regioner.

Socialdemokraterna anser att man bör utreda om den ökning av fastighetsvärden som uppstår vid större offentliga infrastrukturinvesteringar kan beläggas med en särskild skatt eller avgift.

Den socialdemokratiska ledda regeringen har i budgetpropositionen för 2017 föreslagit vissa ändringar vad gäller moms och inkomstskatt för representation vid måltider och annan förtäring. Bland annat slopas avdragsrätten för representationsutgifter som avser lunch, middag, supé eller annan förtäring, utom för enklare förtäring av mindre värde. Enligt EU:s mervärdesskattedirektiv får Sverige behålla de avdragsbegränsningar som fanns vid EU-inträdet. Det är dock inte tillåtet

att begränsa momsavdraget i förhållande till vad som gällde vid EU-inträdet. Att höja det maximalt avdragsgilla beloppet för måltidsutgifter är inte aktuellt.

5 Samhällets kostnader för ohälsosam mat växer. Det finns ett samband mellan ohälsosam mat och socioekonomisk bakgrund. Därför är det ett självklart politiskt uppdrag att arbeta för att vi ska äta mer hälsosamt. Partistyrelsen anser att andra insatser än skatteförändringar för att nå mer hälsosam konsumtion bör prioriteras.

10 Organisationsnummer är förbehållna juridiska personer. Bedriver man verksamhet i enskild firma är personnumret därför identitetsbeteckningen. Att ha flera identitetsbeteckningar för en och samma person skulle innebära att myndigheternas kontroll av den enskilde försvåras och har svåröverblickbara konsekvenser.

15 Arbetsgivaravgiftens huvudsakliga syfte är att finansiera försäkringar relaterade till arbetslivet, till exempel pension, arbetslöshetsförsäkring och föräldraförsäkring. Progressivitet bör främst ske genom inkomstbeskattningen, inte via arbetsavgifterna. Eftersom många av de försäkringar som finansieras av arbetsgivaravgiften inte är tillämpbara för personer över 65 år är det också rimligt att arbetsgivaravgiften reduceras något för denna del av arbetskraften. Idag finns möjligheten för arbetsgivare inom utvalda regionala stödområden att göra avdrag från arbetsgivaravgifterna. Det 20 gäller dock inte företag inom transportsektorn eller företag som bedriver jordbruk, vattenbruk och fiske på grund av EU:s regler om statsstöd.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna A32:9, D21:1, D47:2, D47:3, D48:1, D53:1, D70:1, D94:1, D98:1, D120:1, D122:1, D123:1, D124:1, D125:1, D126:1, D137:1, D139:1, 25 D139:2, D142:2, D143:1, D158:1, D158:2, D158:3, D181:1, D181:2, D411:2, D428:2, D459:1, D466:1, D666:30

A32:9 (Stockholms partidistrikt) att staten ser över systemet med förmånsbeskattning av bilar och i synnerhet anpassa det till systemet med trängselavgifter

30 D21:1 (Luleå arbetarekommun) att den högre pensionärsskatten, jämfört med vanliga löntagare, tas bort

D47:2 (Härnösand arbetarekommun) att översynen omfattar både direkta och indirekta skatter på arbete, kapital och konsumtion

D47:3 (Härnösand arbetarekommun) att översynen även omfattar nya skatter utifrån nya 35 utmaningar och som breddar skattebasen och kan tas ut efter bärkraft och fördelas efter behov

D48:1 (Ödeshögs arbetarekommun) att Socialdemokraterna skall verka för införandet av ett inkomstbeskattningssystem som är oberoende av hur inkomsten har förvärvats

D53:1 (Örebro arbetarekommun) att förmögenhetsstatistik på individnivå återigen ska insamlas i Sverige – både för forskningen och den finansiella stabilitetens skull

- D70:1 (Emmaboda arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppgift att verka för att förvärvsarbete och icke förvärvsarbete beskattas lika
- D94:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att prioritera frågan om rättvisa skatter på pensioner
- 5 D98:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för lika beskattning på arbetslöshetsersättningar, sjukpenning och föräldrapenning som på lön
- D120:1 (Uppsala arbetarekommun) att en översyn av skattesystemet genomförs, i syfte att ökad rättvisa kan uppnås mellan skatt på löneinkomster och pensioner och olika ersättningar från socialförsäkringen
- 10 D122:1 (Gislaveds arbetarekommun) att pension ska betraktas som uppskjuten lön och beskattas som vanligt förvärvsarbete
- D123:1 (Linköpings arbetarekommun) att skatten på pension och lön ska vara lika
- D124:1 (Sigtuna arbetarekommun) att inte diskriminera pensionärer och ge ALLA pensionärer samma beskattning som inkomst av lön
- 15 D125:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att pension likställs med lön i skattehänseende
- D126:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ett krafttag för ett avskaffande av den orättvisa pensionärsskatten
- D137:1 (Umeå arbetarekommun) att återinföra en beskattning efter bärkraft där inkomster av olika slag beskattas lika
- 20 D139:1 (Stockholms Arbetarekommun) att skatten för pensioner beräknas på samma sätt som för arbetsinkomster, och att denna ändring snarast genomförs
- D139:2 (Stockholms Arbetarekommun) att motionen sänds vidare till Socialdemokratiska riksdagsgruppen
- D142:2 (Marks arbetarekommun) att oavsett om inkomsten kommer genom arbete, pension eller gemensamma försäkringslösningar så skall inkomsten beskattas lika
- 25 D143:1 (Katrineholms arbetarekommun) att fortsätta med kraft ändra skatten för pensionärer så att den ej ska vara högre än för löntagare
- D158:1 (Malmö arbetarekommun) att löntagare och pensionärer skall betala skatt på lika villkor
- D158:2 (Malmö arbetarekommun) att den orättvisa pensionärsskatten skall tas bort
- 30 D158:3 (Malmö arbetarekommun) att vi ger ett tydligt löfte till pensionärerna i kommande valrörelse
- D181:1 (Ale arbetarekommun) att det görs en bred översyn av det nuvarande skattesystemet
- D181:2 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraternas utgångspunkt ska vara att arbetslösa, sjuka och pensionärer ska betala likvärdig skatt som de förvärvsarbete
- 35 D411:2 (Hagfors arbetarekommun) att skattelättnader införs på pensionsinkomster
- D428:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att Pensionärsskatten avskaffas helt och hållet
- D459:1 (Örebro arbetarekommun) att den orättfärdiga pensionärsskatten snarast tas bort
- D466:1 (Härryda arbetarekommun) att man genomför fortsatt sänkning av skatt för pensionärer
- D666:30 (Skånes partidistrikt) att inkomster från pension, socialförsäkring och
- 40 arbetslöshetsförsäkring beskattas likvärdigt med inkomst från förvärvsarbete

Partikongressen föreslås besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A15:6, A16:6, A17:6, A18:6, A19:6, A20:6, A61:1, A61:2, A68:1, A171:5, A198:1, D3:1, D8:2, D8:3, D8:4, D8:5, D9:1, D9:2, D9:3, D9:4, D9:5, D10:1, D11:1, D12:1, D18:1, D21:2, D33:2, D41:3, D43:1, D47:1, D47:4, D50:1, D51:1, D51:2, D52:1, D54:1, D58:1, D58:2, D66:2, D71:2, D71:3, D72:1, D95:1, D96:1, D97:1, D103:2, D103:5, D104:1, D105:1, D108:2, D125:2, D129:1, D129:2, D131:1, D132:1, D132:7, D134:1, D135:1, D136:1, D137:2, D140:1, D140:2, D141:1, D141:2, D145:1, D145:2, D145:3, D148:1, D150:1, D157:1, D157:2, D159:1, D165:1, D165:2, D165:3, D165:4, D166:1, D167:2, D169:3, D171:1, D172:1, D173:1, D180:1, D180:2, D227:1, D538:2, D538:3, D666:35, E6:3, E12:1, E14:5
- 15 A15:6 (Stockholms läns partidistrikt, Södermanlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt, Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- 20 A16:6 (Södermanlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- A17:6 (Örebro läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- 25 A18:6 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- A19:6 (Uppsala läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- 30 A20:6 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det utreds om statliga insatser för att uppmuntra kooperativ hyresrätt, utveckling av äganderätten eller förändringar i ränteavdragen för att bidra till att fler ska få möjlighet att äga sitt boende
- A61:1 (Jönköpings arbetarekommun) att ränteavdragen avskaffas
- A61:2 (Jönköpings arbetarekommun) att bostadssubventioner tillämpas lika för alla
- 35 bostadsformer
- A68:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att införa jämlik beskattning av hyresrätten i jämförelse med övriga boendeformer alltså ”neutralitet i beskattning av boendet ska uppnås”
- A171:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att göra en översyn av
- 40 mervärdesskatterna inom kultur- och besöksnäringen där utgångspunkten bör vara mer enhetlighet

- A198:1 (Göteborgs partidistrikt) att skattemyndigheten och Ekobrottsmyndigheten får ökade resurser för bekämpning av skattebrott och fusk
- D3:1 (Sandvikens arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna utreder och driver frågan i motionens anda om det går att införa ”lyxskatt” på onödiga matvaror, tobak och alkohol samt
- 5 om vi kan utforma en folkbildningssatsning tillsammans med ABF i motionens anda
- D8:2 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna omformulerar sitt löfte att “inte återinföra fastighetsskatten” till exempelvis “inte återinföra den gamla fastighetsskatten som skapade fel drivkrafter”
- D8:3 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa den orättvisa
- 10 fastighetsavgiften
- D8:4 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att återinföra en ny form av fastighetsbeskattning på enbart mark istället för på byggnader som den var utformad förut
- D8:5 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna konstruktivt bemöter Alliansens förslag “infrastrukturskatten” och utvecklar vidare idéerna
- 15 D9:1 (Luleå arbetarekommun) att regeringen arbetar blocköverskridande för att ta fram en fastighetsskattemodell i linje med regeringens mål
- D9:2 (Luleå arbetarekommun) att Socialdemokraterna omformulerar sitt löfte att “inte återinföra fastighetsskatten” till exempelvis “inte återinföra den gamla fastighetsskatten som skapade fel drivkrafter”
- 20 D9:3 (Luleå arbetarekommun) att regeringen avskaffar den orättvisa fastighetsavgiften
- D9:4 (Luleå arbetarekommun) att återinföra en ny form av fastighetsbeskattning på enbart mark istället för på byggnader som den var utformad förut
- D9:5 (Luleå arbetarekommun) att regeringen konstruktivt bemöter Alliansens förslag infrastrukturskatten och utvecklar vidare idéerna
- 25 D10:1 (Kalix arbetarekommun) att justera upp beloppen till en mer överensstämmande summa med vad den faktiska driftskostnaden är för en bil av nyare slag
- D11:1 (Söderköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till en förändring av reseavdragen vid arbetsresor
- D12:1 (Valdemarsviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till en förändring av
- 30 reseavdragen vid arbetsresor
- D18:1 (Järfälla arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens ränteavdrag stegvis avvecklas
- D21:2 (Luleå arbetarekommun) att partikongressen bifaller motionen och implementerar den hos regeringen för beslut inför nästa mandatperiod
- 35 D33:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skattebasen flyttas från löntagare till kapitalägarna
- D41:3 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att kongressen för Sveriges socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för ett återinförande av förmögenhetsskatten
- 40 D43:1 (Söderhamns arbetarekommun) att pension beskattas lika som förvärvsarbete senast år 2020

- D47:1 (Härnösand arbetarekommun) att partiet skyndsamt tar initiativ till en förutsättningslös översyn av skattesystemet utifrån de skrivningar som finns i partiprogrammet och som inleder motionen
- 5 D47:4 (Härnösand arbetarekommun) att resultaten och förslagen redovisas löpande under översynsarbetet som ska vara genomfört senast 2019
- D50:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget successivt fasas ut
- D51:1 (Jönköpings arbetarekommun) att ränteavdraget fasas ut
- 10 D51:2 (Jönköpings arbetarekommun) att den Socialdemokratiska partikongressen skriftligen meddelar den socialdemokratiska riksdagsgruppen till sin hållning inom frågan i enlighet med bifallna att-satser
- D52:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget fasas ut
- D54:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en progressiv kapitalbeskattning införs
- 15 D58:1 (Oxelösunds arbetarekommun) att besluta att införa differentierade socialförsäkringsavgifter (arbetsgivaravgifter), utifrån vilken kommun som arbetsplatsen är stationerad i
- D58:2 (Oxelösunds arbetarekommun) att regelverket för detta skall utformas noggrant, för att undvika möjlighet till fusk
- 20 D66:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa en modern arvsskatt
- D71:2 (Munkedals arbetarekommun) att omgående ta bort den s.k. uttagsskatten på hyresrätten
- D71:3 (Munkedals arbetarekommun) att ta fram en reform för balans mellan boendeformerna vad gäller värdet av dagens ränteavdrag
- 25 D72:1 (Varbergs arbetarekommun) att personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning skall få sin skatt sänkt i samma omfattning som pensionärer
- D95:1 (Skurups arbetarekommun) att en tidplan upprättas för eliminering av den orättvisa som består i att pensioner beskattas hårdare än lön
- D96:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att lika skatt på pension och på lön ska gälla före nästa valperiods utgång
- 30 D97:1 (Klippans arbetarekommun) att lika skatt på pension och på lön ska gälla före nästa valperiods utgång
- D103:2 (Lunds arbetarekommun) att som en del i den ekonomiska politiken se över skattessystemet så att det bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet samt som styrmedel för en bättre miljö och en lägre resursförbrukning
- 35 D103:5 (Lunds arbetarekommun) att arbetet med att motverka skatteflykt intensifieras, samt att möjligheterna att placera tillgångar i så kallade skatteparadis stoppas
- D104:1 (Uppsala arbetarekommun) att frågan om skillnaderna utreds när det gäller möjligheter att få ersättning eller skattelättnader för att förbättra bostäder mellan personer som äger och de som hyr bostad
- 40 D105:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ränteavdraget successivt, i mindre steg och med god framförhållning, sänks

- D108:2 (Mora arbetarekommun) att se över möjligheterna till en differentiering av arbetsgivaravgifterna, eller införa någon annan generell åtgärd som kan underlätta för företag utanför de starka tillväxtregionerna att kunna konkurrera om arbetskraft och uppdrag
- 5 D125:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att denna förändring även skall gälla de under 65 år som uppstår någon form av pension eller bidrag
- D129:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att progressiviteten i skattesystemet ökar
- D129:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en skattepolitik som ökar möjligheten att föra en expansiv politik i ekonomiska kriser
- 10 D131:1 (Ljusnarsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna utreder möjligheterna till differentierade arbetsgivaravgifter i syfte att stärka och stimulera mindre kommuners tillväxt
- D132:1 (Älvdalens arbetarekommun) att förmögenhetsskatt införs för Svenska medborgare oavsett var pengarna är placerade
- D132:7 (Älvdalens arbetarekommun) att en starkare styrning införs när man anställer verkschefer
- 15 D134:1 (Höganäs arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen uttalar sitt stöd för och ger partistyrelsen i uppdrag att anordna ett rådslag om skattepolitiken inom partiet före 2018 års riksdagsval
- D135:1 (Orust arbetarekommun) att se över ränteavdragen
- D136:1 (Jönköpings arbetarekommun) att räntebidragen fasas ut
- 20 D137:2 (Umeå arbetarekommun) att inkomst av kapital ska beskattas som inkomst av tjänst
- D140:1 (Uppsala arbetarekommun) att avskaffa möjligheten att använda ROT-avdrag utomlands
- D140:2 (Uppsala arbetarekommun) att återgå till tillfälliga ROT-avdrag som motiveras av sysselsättningsbehov
- D141:1 (Ale arbetarekommun) att partiet driver frågan om en förändring av detta system så även de med förtida pension och sjuk-aktivitetsersättning inte drabbas utan behandlas på samma sätt
- 25 som ålderspensionärerna, detta är en rättvisefråga som vi inte får glömma eftersom det slår så orättvist mot de som blir sjuka och inte klarar av att arbeta till ordinarie pensionsålder
- D141:2 (Ale arbetarekommun) att tillstyrka motionen med att sjuk och aktivitetsersättningen samt bostadstillägget ska följa prisbasbeloppet och motsvara de förändringar som görs för
- 30 ålderspensionärer när prisbasbeloppet ändras
- D145:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna initierar en skattereform enligt de principer som anges i motionen
- D145:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna som grund för reformeringen utgår från att vi ska öka jämlikheten och klara framtida stora investeringsbehov
- 35 D145:3 (Stockholms partidistrikt) att ett nytt skattesystem är ett sammanhållet, enkelt och transparent system med färre avdrag, undantag och särlösningar
- D148:1 (Orust arbetarekommun) att utreda möjligheten att höja grundavdraget för arbetslösa och sjukskrivna för att på så sätt slopa skatteflyktan gentemot förvärvsarbete
- D150:1 (Täby arbetarekommun) att det socialdemokratiska arbetarepartiet verkar för införandet
- 40 av en särskild sockerskatt
- D157:1 (Varbergs arbetarekommun) att införa en sockerskatt på samtliga livsmedel

- D157:2 (Varbergs arbetarekommun) att sänka skatten på frukt och grönsaker
- D159:1 (Malmö arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att RUT- och ROT-avdragen enbart ska utgå för arbete som utförs i Sverige
- 5 D165:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativet till en ny skattereform
- D165:2 (Jönköpings arbetarekommun) att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag
- D165:3 (Jönköpings arbetarekommun) att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm
- 10 D165:4 (Jönköpings arbetarekommun) att skattesystemet skall vara en del av den Generella välfärden och vara omfördelade. Omfördelade mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet
- D166:1 (Ystads arbetarekommun) att införande av förmögenhetsskatt utreds
- 15 D167:2 (Värmdö arbetarekommun) att begränsa möjligheten att använda ROT-avdraget utomlands
- D169:3 (Uddevalla arbetarekommun) att med dessa två steg påbörja en reform för balans mellan boendeformerna vad gäller värdet av dagens ränteavdrag
- D171:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att införa en ny och modern arvsskatt som omfördelar resurser mellan starkare och svagare grupper i det svenska samhället
- 20 D172:1 (Luleå arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt ska verka för återinförandet av en förmögenhetsskatt
- D173:1 (Bjuvs arbetarekommun) att man under nästa valperiod, återställer skatten för pensionärer till en nivå som är den samma som övriga löntagare
- 25 D180:1 (Göteborgs partidistrikt) att uttala som sin mening att en ny stor skattereform bör genomföras utifrån ovan angivna principer
- D180:2 (Göteborgs partidistrikt) att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera frågan internt i partiet och i kommunikation med väljarna under återstoden av denna mandatperiod, med inriktningen att i ett stärkt parlamentariskt läge efter 2018 års val driva frågan i Riksdagen
- 30 D227:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna först minskar skatteklyftan för sjuka, arbetslösa och förtidspensionerade till samma nivå som för ålderspensionärerna innan ytterligare steg tas för att avskaffa klyftan generellt
- D538:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att sockerskatt ska införas i Sverige
- 35 D538:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att läskedrycksskatt ska införas i Sverige
- D666:35 (Skånes partidistrikt) att ränteavdraget avvecklas på sikt
- E6:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att systemet med reseavdrag reformeras så att det gynnar andra transportslag än bilresor i storstadsregioner
- E12:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att införa en skatt på socker

E14:5 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att systemet med reseavdrag reformeras så att det gynnar andra transportslag än bilresor i storstadsregioner i storstadsregioner

Partikongressen föreslås besluta:

- 5 att avslå motionerna A32:5, A68:2, A68:4, A68:5, A140:2, D4:1, D8:1, D20:1, D20:2, D41:1, D41:2, D41:4, D44:1, D44:4, D45:1, D45:4, D66:1, D67:1, D67:2, D67:3, D71:1, D93:1, D127:1, D127:2, D130:1, D130:2, D130:3, D132:2, D132:3, D132:4, D132:5, D133:1, D140:3, D142:1, D144:1, D161:1, D162:1, D162:2, D167:1, D169:1, D169:2, D170:3, D175:1, D177:1, D178:1, D259:15, D666:34, D666:36,
10 D666:37

A32:5 (Stockholms partidistrikt) att skattesystemet ses över för en rättvisare beskattning av hyresrätter och bostadsrätter för att underlätta rörligheten på bostadsmarknaden och ett premierande av bostadssparande

- 15 A68:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att införa rotavdrag till hyresrätten på samma sätt som övriga boendeformer
A68:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att fastighetsskatten på hyresrätter avskaffas
A68:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att besluta om att investerings- och underhållsfonder blir skattebefriade
- 20 A140:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att om ovanstående inte går att man ger motsvarande i investeringsstöd
D4:1 (Valdemarsviks arbetarekommun) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att enskilda firmor vid registrering tilldelas ett annat nummer än innehavarens personnummer
D8:1 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar blocköverskridande för att ta
25 fram en fastighetsskattmodell i linje med regeringens mål
D20:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att skattebaserna avseende vatten- och vindkraften regionaliseras och att regionerna fördelar dessa medel inom sina respektive områden
D20:2 (Jämtlands läns partidistrikt) att en utredning tillsätts för att belysa hur regionala skattebaser och ett nytt utjämningsystem ska utformas för att utjämna den kommunala
30 beskattningen över hela landet
D41:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att utreda införandet av en basskatt motsvarande 35 procent av bruttoinkomsten på samtliga inkomstslag
D41:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska
35 Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för en grön skatteväxling
D41:4 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för ett återinförande av fastighetsskatten

- D44:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att samtliga former av avdrag för hushållsnära tjänster, sk RUT-avdrag, avskaffas
- D44:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att de fem jobbskatteavdragen avskaffas
- D45:1 (Lunds arbetarekommun) att samtliga former av avdrag för hushållsnära tjänster, s.k. RUT-avdrag, avskaffas
- 5 D45:4 (Lunds arbetarekommun) att de fem jobbskatteavdragen avskaffas
- D66:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa en modern fastighetsskatt
- D67:1 (Timrå arbetarekommun) att inflationen ska räknas bort vid en försäljning genom att inköpspriset räknas om till dagens penningvärde
- 10 D67:2 (Timrå arbetarekommun) att skatten på försäljningen räknas ned med 2,2 % per år så att den blir 0 % om säljaren bott där i tio (10) år
- D67:3 (Timrå arbetarekommun) att partikongressen uppdrar till de socialdemokratiska riksdagsledamöterna att driva frågan
- 15 D71:1 (Munkedals arbetarekommun) att hyresrätten ges motsvarande möjlighet till ROT-avdrag som för ägt boende
- D93:1 (Arvika arbetarekommun - enskild) att utreda möjligheten att införa samma arbetsgivaravgift oavsett den anställdes ålder
- D127:1 (Falköpings arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera en utredning som belyser möjligheten och lämpligheten att införa en progressiv arbetsgivaravgift
- 20 D127:2 (Falköpings arbetarekommun) att partistyrelsen vidare får i uppdrag att så snart som möjligt genomföra en progressiv arbetsgivaravgift om utredningen visar att det är möjligt och lämplig
- D130:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att höja det maximalt avdragsgilla beloppet för måltidsutgifter vid representation till 150 kr plus moms
- 25 D130:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att slopa avdragsrätten vid representation avseende moms på alkoholhaltiga drycker
- D130:3 (Kristinehamns arbetarekommun) att om så krävs påkalla förhandling med EU avseende ändrade momsregler för representation
- 30 D132:2 (Älvdalens arbetarekommun) att en skatt läggs på aktiehandel
- D132:3 (Älvdalens arbetarekommun) att fastighetsskatten beräknas utifrån fastigheten användande och ägarens inkomst
- D132:4 (Älvdalens arbetarekommun) att en särskild skatt införs på bonusar inom näringslivet
- D132:5 (Älvdalens arbetarekommun) att en särskild skatt och registeravgift införs på större fritidsbåtar
- 35 D133:1 (Kils arbetarekommun) att Rot avdrag kan göras för 50 % av arbetskostnaden per hushåll upp till 50 000 kr per år
- D140:3 (Uppsala arbetarekommun) att begränsa skattereduktionen till åtgärder som kan leda till energibesparing och andra miljöförbättringar
- 40 D142:1 (Marks arbetarekommun) att återinföra progressiv skatteskala
- D144:1 (Norrköpings arbetarekommun) att man skall införa skattebefrielse på tävlingsfordon

- D161:1 (Malå arbetarekommun) att det införs någon form av "turistmoms"
- D162:1 (Ljungby arbetarekommun) att Socialdemokraterna utreder frågan angående ett införande av sockerskatt
- D162:2 (Ljungby arbetarekommun) att Vid ett införande används intäkterna för skatten till
- 5 hälsofrämjande insatser
- D167:1 (Värmdö arbetarekommun) att utveckla ROT-avdraget för att öka incitamenten att det används till arbeten som leder till fler bostäder och fler svenska jobb
- D169:1 (Uddevalla arbetarekommun) att ge hyresrätten motsvarande möjlighet till ROT-avdrag som för ägt boende
- 10 D169:2 (Uddevalla arbetarekommun) att omgående ta bort den sk uttagsskatten på hyresrätten (i princip dubbla arbetsgivaravgifter för allmännyttan; ökar hyran med minst 100 kr/månad sedan 90-talet)
- D170:3 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna som ett första steg omgående verkar för att återställa skattekvoten till 2006 års nivå
- 15 D175:1 (Ånge arbetarekommun) att reseavdraget ses över så att det i större omfattning än idag motsvarar de kostnader människor har för att kunna ta sig till sitt arbete i områden eller om arbetets art inte medger att kollektivtrafiken kan nyttjas
- D177:1 (Lunds arbetarekommun) att verka för att löner, arvoden, bonusar etc., och höjningar av dessa, samt föreslagna skattesänkningar resp. skatthöjningar alltid redovisas i reala termer, i
- 20 kronor och inte bara i procent
- D178:1 (Kristianstads arbetarekommun) att partikongressen beslutar om en strategi för ökad jämlikhet genom att bli återinföra tillgångsskatter på fastigheter och kapital
- D259:15 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas och resurserna överförs till äldreomsorgen
- 25 D666:34 (Skånes partidistrikt) att en utredning tillsätts som ser över möjligheten att avskaffa takbeloppet i fastighetsavgiften utifrån ett fördelnings- och bostadsmarknadsperspektiv samt ett avskaffande av den kommunala fastighetsavgiften för hyresrätter
- D666:36 (Skånes partidistrikt) att ROT-avdraget utökas till hyresrätter
- D666:37 (Skånes partidistrikt) att skatten på uppskovsbeloppet på reavinstskatten avskaffas

30 TRYGG VÄLFÄRD GENOM HELA LIVET

Partistyrelsens utlåtande över motionerna D208:1, D227:2, D227:5, D242:1, D242:2, D242:3, D242:4, D247:1, D296:1, D303:1, D303:2, D327:4, D329:3, D329:4, D329:6, D329:7, D338:2, D338:3

UD31 En funktionshinderpolitik för jämlikhet

- 35 Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet. Hinder för människors delaktighet i samhället ska rivas. Det är en fråga om jämlikhet och rättvisa. Det är ord som skapar förväntningar. Det är ord som

förpliktigar. Det är ord som ska vara vägledande för den socialdemokratiska funktionshinderspolitiken.

Ett jämlikt och universellt utformat samhälle

5 Funktionshinderpolitiken är egentligen alla politikområden. Det handlar om jobb och skola, om samhällsbyggnation och sjukvård, om barndom och äldreomsorg. Det handlar, inte minst, om mänskliga rättigheter och om en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling.

10 Vi människor har olika förutsättningar, behov och önskemål. Det måste politiken, det offentliga och hela samhället utgå ifrån om vi ska kunna ha ett inkluderande och hållbart samhälle. Det måste var och en av oss ta ansvar för, och var öppen för.

15 Funktionshinderspolitiken ska vara en del i arbetet för ett mer jämlikt samhälle. Vi vet att det idag finns en ökad risk för fattigdom för personer med funktionsnedsättning. Det finns ökad risk för psykisk ohälsa. Det är bara två symptom som visar att vi är en bit ifrån målet om jämlika livschanser. I arbetet med ett mer jämlikt och tillgängligt samhälle är universell utformning viktigt. Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning betyder universell utformning sådan utformning av produkter, miljöer, program och tjänster att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning.

20 En inkluderande jobbpolitik

Arbete ger förutsättningar för delaktighet, inte minst ekonomiskt och socialt. Möjligheter till delaktighet och arbete ska gälla alla, oavsett funktionsförmåga. I ett inkluderande och hållbart samhälle arbetar alla som kan.

25 Idag står personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för ungefär en femtedel av alla inskrivna på Arbetsförmedlingen.

30 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har inlett ett viktigt arbete för att förbättra matchningen för att fullt ut ta tillvara all kompetens. Ingen människas vilja att utbilda sig, förbättra sin kompetens eller gå framåt i karriären ska förslösas. Ingen ung människas hopp och förväntan ska sina.

35 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också för första gången på drygt tio år höjt lönebidraget, vilket är viktigt för att skapa förutsättningar för fler personer med funktionsnedsättning att etablera sig på arbetsmarknaden. Det finns mer som behöver göras, och inom den socialdemokratiska funktionshinderspolitiken ska möjligheten till arbete alltid vara en central del. En motion lyfter behovet av en plan för att öka sysselsättningsgraden hos personer med funktionsnedsättning så att den är likvärdig sysselsättningsgraden hos personer utan

funktionsvariation. Den ambitionen är god, men för att kunna realisera en sådan målsättning skulle den behöva vara mätbar. Idag registreras på Arbetsförmedlingen de personer med en funktionsnedsättning som medför så kallas nedsatt arbetsförmåga. Alla personer med funktionsvariation är förstås många fler än just den grupp som har så kallad nedsatt

5 arbetsförmåga, men det är inte önskvärt att alla inom den stora och heterogena gruppen ska registreras utifrån sin funktionsvariation. Därför är ambitionen lovvärd, men i praktiken svår att genomföra utan att det medför kränkningar för individen. Att slå fast ett nytt inkomststöd, vilket en motion föreslår, tror partistyrelsen inte heller är den bästa vägen framåt. Däremot måste Socialdemokraterna med full kraft verka för att fler personer som kan jobba får chansen och för

10 att minska klyftorna. En viktig del i det är möjlighet till utbildning. Det inkluderar givetvis möjligheten till yrkesutbildning, vilket nämns i ett par av motionerna. En motion lyfter kurser för företagare som ett exempel på en aktivitet som kan öka förståelsen för funktionshindrades situation. Men det måste till kraftanstängningar på fler områden.

Minska klyftorna

15 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har höjt grundnivån i sjuk- och aktivitetsersättningen vilket är en viktig faktor för att minska de ekonomiska klyftorna. Däremot tror inte partistyrelsen att en förändrad indexering av stödet, vilket föreslås i en motion, är rätt prioritering att göra. Partistyrelsen anser att indexeringar av utgiftsposter ska användas i begränsad utsträckning, då dessa minskar möjligheterna att medvetet göra löpande politiska prioriteringar. Den

20 socialdemokratiskt ledda regeringen har också höjt bostadstillägget för den gruppen, vilket är ett viktigt steg för att förbättra ekonomin för personer med sjuk och aktivitetsersättning och minska klyftorna. En motion lyfter möjligheten att studera för personer med sjuk och aktivitetsersättning. Det är en stor och viktig fråga för att kunna minska de inlåsnings effekter som stödet kan ge. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen inlett ett arbete med att reformera sjuk- och

25 aktivitetsersättningen, öka möjligheterna till studier och minska de inlåsnings effekter som idag finns inom systemet. Det handlar exempelvis om att en person som har fått aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga i minst tolv månader ska kunna pröva att studera och samtidigt få behålla utbetalningen av aktivitetsersättningen under högst sex månader

30 Ett par motioner lyfter ett nytt system för bostadstillägget. Det tror partistyrelsen inte är den prioriterade frågan, utan att en socialdemokratiskt ledd regering bör fokusera på att förbättra de system vi har och med att ge fler möjligheter att få jobb och inkomst. Så skapar vi jämlik, frihet och möjlighet till delaktighet i samhällslivet.

35 Partistyrelsen anser att handikappersättningen och vårdbidraget bör tas bort och ersättas med ett omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Mot den bakgrunden är inte frågan om nivåerna i handikappersättningen, vilket lyfts i en motion, längre aktuell.

Ett aktivt liv och en aktiv fritid

Möjligheten till ett aktivt liv och en aktiv fritid spänner över en mängd områden, varav två lyfts i motioner till partikongressen. Den ena rör möjligheten till träffpunkter och mötesplatser. Det är en viktig kommunal fråga. Den andra frågan rör en möjlig kvotering av personer med

5 funktionsnedsättning till valda församlingar. Partistyrelsen tror inte att kvotering är rätt väg att gå, men delar motionens problembild. Personer med funktionsnedsättning är i högre grad än andra aktiva inom partipolitiken, men återfinns inte i samma utsträckning inom de valda församlingarna. Det är ett viktigt uppdrag för alla led i partiorganisationen att fundera över varför och hur vi som parti kan bli bättre.

10

En annan fråga som rör möjligheterna till ett aktivt liv är frågan om fria glasögon. Riksdagen har nyligen, i mars 2016, beslutad om en lag som innebär att alla barn och unga har rätt till bidrag för glasögon. Det skapar möjligheter för fler barn att lära sig läsa och att ha ett aktivt liv, men partistyrelsen ser inte att det är läge att nu utvidga lagen så att den gäller också för alla vuxna, vilket föreslås i en motion.

15

En fråga som lyfts i en motion är att stödet till föräldrar med lindrig utvecklingsstörning måste utvecklas så att de själva kan ta hand om sina barn. Det är en viktig fråga för att förverkliga alla människors lika värde och det är en ambition som partistyrelsen delar. En annan fråga som lyfts är att det inte ska vara möjligt för socialtjänsten att tvångsomhänderta barn till föräldrar med lindrig utvecklingsstörning utan att först ha bevisat att de inte kan ta hand om sina egna barn. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, gäller lika för barn, oavsett om deras föräldrar har en utvecklingsstörning eller inte. Lagens ska se till det enskilda barnets situation. Det är en viktig princip. I sammanhanget är det viktigt att understryka vikten av ett bra föräldrastöd

20 till föräldrar med utvecklingsstörning, så att de ges rätt förutsättningar att vara föräldrar.

25

Diskrimineringslagen

De senaste åren har viktiga förändringar av diskrimineringslagen skett, så att tillgänglighet nu är en diskrimineringsgrund. Sommaren 2016 presenterade den socialdemokratiskt ledda regeringen även ett lagförslag för att ytterligare skärpa lagen. Det har varit viktiga steg, och det är möjligt att

30 det kommer att behövas ytterligare förändringar längre fram. Emellertid tror partistyrelsen att det är klokt att i nuläget avvakta så att den nya lagen får verka och så att vi kan se vilka konsekvenserna av den faktiskt blir.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna D227:5, D242:1, D242:4, D303:1

35

D227:5 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för inkluderande av personer med funktionsvariationer på arbetsmarknaden och i politiken som en naturlig del av partiets arbete

D242:1 (Falun arbetarekommun) att personer med en eller flera funktionsnedsättningar ges större möjligheter i arbete och arbetslivserfarenhet

D242:4 (Falun arbetarekommun) att öka förutsättningarna för funktionsnedsatta att delta och ta del av yrkesutbildningar

- 5 D303:1 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att stödet till föräldrar/föräldern med lindrig utvecklingsstörning utvecklas så att de själva kan ta hand om sina barn

Partikongressen föreslår besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D208:1, D242:2, D242:3, D303:2, D329:4, D329:6

10

D208:1 (Orust arbetarekommun) att utreda om det är möjligt att skärpa diskrimineringslagen så att otillgänglighet klassas som diskriminering. Syftet är att även människor med funktionsvariation ska behandlas på ett rättvist och värdigt sätt

- 15 D242:2 (Falun arbetarekommun) att anordna kurser för företagare om funktionsnedsättningar och att genom detta öka förståelsen för funktionsnedsättningar

D242:3 (Falun arbetarekommun) att skapa mötesplatser för personer med funktionsnedsättning där man kan mötas för att påverka tillsammans och framförallt ha roligt

- 20 D303:2 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att det ska bli förbjudet för Socialtjänsten att tvångsomhänderta barn till föräldrar med lindrig utvecklingsstörning utan att först ha bevisat att de inte kan ta hand om sina egna barn

D329:4 (Motala arbetarekommun) att nedskärningarna i Handikappersättningen måste dras tillbaka och allas rätt till kompenserande hjälpmedel fastställd inte bara om man har arbete

- 25 D329:6 (Motala arbetarekommun) att partiet tar fram en plan för hur personer med funktionsvariationer skall inkluderas på arbetsmarknaden och ha lönearbete med samma sysselsättningsgrad som normalpopulationen

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna D227:2, D247:1, D296:1, D327:4, D329:3, D329:7, D338:2, D338:3

- 30 D227:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av bostadstilläggen så de följer hyresnivåerna i allmännyttan och deras konstruktion så att inte höjda ersättningar bara äts upp av försämrade bostadstillägg vilket gör att den disponibla inkomsten i realiteten blir oförändrad

- 35 D247:1 (Västerviks arbetarekommun - enskild) att besluta om att ge partistyrelsen i uppdrag om att arbeta fram förslag om fria glasögon även för äldre

D296:1 (Umeå arbetarekommun) att utöka diskrimineringslagen så att inte ledarhundar och assistanshundar nekats tillträde till offentliga miljöer som restauranger, butiker, gym osv

D327:4 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en ny parlamentarisk "handikapputredning" tillsätts för att vi ska kunna bekämpa ojämlikheten

D329:3 (Motala arbetarekommun) att takhyran i bostadstillägget indexeras till att följa Bostadshyrorna för normala lägenheter

5 D329:7 (Motala arbetarekommun) att partiet tar fram en plan för hur personer med funktionsvariationer skall inkluderas i alla politiska nämnder, styrelser och interna organ för Socialdemokraterna i paritet med sin andel av befolkningen fn ca 10 %

D338:2 (Stockholms Arbetarekommun) att personer med omfattande funktionshinder erhåller ett inkomststöd som ger en skälig levnadsstandard och som omprövas endast då särskilda skäl föreligger

10 D338:3 (Stockholms Arbetarekommun) att den inkomstform som ges till personer med omfattande funktionshinder jämföras med lön i skattelagstiftningen

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A291:3, A292:3, A293:3, A294:3, A295:3, A297:3, D183:1, D184:1, D190:1, D198:1, D205:1, D233:2, D233:3, D240:1, D248:1, 15 D251:1, D251:2, D251:3, D252:1, D282:1, D283:1, D288:1, D289:1, D290:1, D308:1, D350:1, D351:1, D352:1, D353:1, D354:1, D355:1, D356:1, D357:1, D358:1, D359:1, D360:1, D360:2, D361:1, D362:1, D363:1, D363:2, D376:1, D376:2, D666:18, D666:19

UD32 En modern föräldraförsäkring

20 Utgångspunkten för den socialdemokratiska familjepolitiken är att alla barn ska få en bra start i livet, utvecklas och kunna förverkliga sina drömmar. Sverige är ett av världens bästa länder för barn att växa upp i. Detta är ingen slump. Det är en konsekvens av ett hårt arbete och politisk vilja. Det är resultatet av en progressiv, jämställd och utjämnande familjepolitik.

25 En generös föräldraförsäkring och en välutbyggd förskola av hög kvalitet tillsammans med kostnadsfri mödra- och barnhälsovård och generella barnbidrag lika för alla har varit bra för barnen. Det har bidragit till att Sverige ligger i framkant när det gäller barns hälsa och kvinnors förvärvsfrekvens. Det är tydligt att jämställdheten ökar genom politisk vilja, att detta är ett resultat av politiskt mod. Samma mod och vilja behövs för att vidareutveckla och modernisera familjepolitiken av idag. Föräldraförsäkringen ska moderniseras så att den fungerar för alla 30 familjekonstellationer. För barnens rätt till sina föräldrar och för att öka jämställdheten i samhället ska föräldraförsäkringen individualiseras och delas lika mellan föräldrarna. Som ett steg på vägen bör försäkringen delas i tre lika delar.

35 Den svenska föräldraförsäkringen var unik när den infördes 1974. När andra länder införde moderskapsförsäkringar valde Sverige vägen att se båda föräldrarna som lika ansvariga. Föräldraförsäkringen är idag individuell, med möjligheten att en förälder kan avstå vissa dagar till den andra. Sedan den 1 januari 2016 är 90 dagar är reserverade per förälder, och kan därmed inte överlätas. Föräldraförsäkringen är också den enda socialförsäkringen som fungerar på detta sätt,

med möjligheten att avstå förmåner till annan. Det också viktigt att ersättningen baseras på den försäkrades egen inkomst, för att fortsatt se varje enskild försäkrad som en individ.

- 5 Föräldraförsäkringen ger föräldrar möjlighet att vara hemma med sina barn i totalt 16 månader (480 dagar). 13 månader (390 dagar) är knutna till föräldrarnas inkomst med 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på cirka 37 000 kr per månad (10 prisbasbelopp). Tre månader (90 dagar) i föräldraförsäkringen ersätts med 180 kronor per dag, lika för alla oavsett inkomst.
- 10 Föräldraförsäkringen betalas ut längst till och med det år barnet fyller åtta år om barnet är fött före den 1 januari 2014, eller till det år barnet fyller tolv år om barnet är fött efter den 1 januari 2014. I många kollektivavtal finns också överenskommelser om att arbetsgivaren fyller ut föräldraförsäkringen på olika sätt. Den som har låg eller ingen inkomst har rätt till en ersättning på grundnivå, från och med den 1 januari 2016 250 kronor per dag.
- 15 Tillfällig föräldrapenning betalas ut när barnet är sjukt. Här ligger taket på 7,5 basbelopp, liksom i sjukförsäkringen. För att behålla tilltron till försäkringarna är det viktigt att de flesta får en ersättning som faktiskt motsvarar 80 procent av inkomsten, den nivå som partistyrelsen menar ska gälla för föräldraförsäkringen. Mål är att taken i den tillfälliga föräldrapenningen och i sjukpenningen ska höjas så att de allra flesta löntagare får en verkligt inkomstbaserad ersättning. Syftet med tillfällig föräldrapenning är att vårda barnet när det är sjukt, inte att kompensera för
20
25
30
35
40
- brist på stöd till barn som istället behöver hanteras genom en utbyggd och välfungerande elevhälsa. De föräldrar som har ett svårt sjukt barn har möjlighet att få tillfällig föräldrapenning under ett obegränsat antal dagar. Det gäller både den förälder som har arbete och den som är arbetslös. Även den tillfälliga föräldrapenningen behöver ses över i sin utformning. Det är en del av den pågående utredningen för en modern föräldraförsäkring.
- Bristen på jämställdhet blir tydligare när man får barn. Det är fortfarande kvinnor som utför huvuddelen av arbetet med hem och barn och som tar huvudansvaret när barnen är sjuka eller i relationerna till förskola och skola. Det är kvinnor som går ner i arbetstid när barnen är små och det är fortfarande bara cirka 25 procent av föräldraförsäkringen som tas ut av männen. Andelen föräldrar som fördelar föräldrapenningdagarna mellan sig så att papporna tar ut minst 40 procent av tiden och mammorna högst 60 procent, ökar för varje årskull. För barn födda 2011 var det 13 procent av alla föräldrar som delade minst 60/40 på försäkringen under barnets första två år. Det är uppenbart att vägen mot ett mer jämställt föräldraskap och mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen är lång och att det krävs politisk vilja för att åstadkomma förändring.
- Män som får barn har en positiv löneutveckling, bättre än för män utan barn. För kvinnor sker det motsatta. Familjeskapande för kvinnor betyder ofta sämre löneutveckling, sämre hälsa och lägre arbetskraftsdeltagande. De många ofrivilliga deltiderna ger kvinnor lägre lön, sämre pension och en svagare ställning i arbetslivet. Huvudansvaret för arbetet med barnen gör att många

arbetsgivare betraktar kvinnor som osäker arbetskraft. Det leder till att kvinnor som är i en ålder när man får barn har svårare att få fast jobb och svårare att få befordran. Ett ojämnställt föräldraskap och ett ojämnställt uttag av föräldraförsäkringen får därmed negativa effekter för alla kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden. Om kvinnor och män redan från början tar lika del av ansvaret för barnen nås också de chefer som befordrar och sätter löner av insikten att barnen är ett delat ansvar. Vi vill söka breda allianser för att åstadkomma ett jämnt uttag av föräldraförsäkringen.

Samtidigt är det viktigt att konstatera att föräldraförsäkringen inte ensamt sitter på alla problemen, eller alla lösningarna, för ett jämställt samhälle. Fler insatser behöver genomföras brett för att vända ojämnställdhet till jämställdhet, men ett viktigt mål för detta är en modern och individualiserad föräldraförsäkring. För att få en försäkring som sätter barnets bästa i centrum, skapar förutsättningar för ett jämställt föräldraskap och passar en modern arbetsmarknad och moderna familjekonstellationer behöver försäkringen förändras. Därför har regeringen tillsatt en utredning för framtidens föräldraförsäkring.

Det finns som sagt flera delar i försäkringen som behöver förstärkas och ses över, gränsen mellan sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen är en. Möjligheten för gravida att gå hem vid fysiskt ansträngande arbeten eller när ens arbetsförmåga är nedsatt är viktig och bidrar till att många kvinnor klarar sig oskadda genom graviditeten samt minskar risken för att barnet lider skada. Dessvärre har tillämpningen av reglerna långt ifrån alltid uppfyllt kraven om en rättssäker likabehandling. Det är inte acceptabelt och måste ändras. Samma sak gäller efter förlossning, där ett liknande kirurgiskt ingrepp på män hade resulterat i sjukskrivning, men för kvinnor som föder barn gäller föräldraförsäkringen. Även detta är en fråga som regeringens utredning bör adressera.

Föräldraförsäkringen behöver fortsatt möjliggöra för närvaro i barnens vardag, också när barnen blir större och omvårdnadsbehovet inte är lika stort. Därför bör utredningen också se över möjligheten att införa kontaktdagar.

Möjligheten att avstå dagar till annan än vårdnadshavare är problematisk, då det kan leda till att mor- och farmödrar kompenserar för att mannen inte tar ut sin försäkring. Det leder fortsatt till att kvinnors arbetskraftsdeltagande, och därmed pension, försvagas och är ingen långsiktig lösning. För ensamstående är detta dock en fråga som behöver ses över. Samma sak gäller antalet ledighetsperioder, som för de flesta fungerar väl, men som för den ensamstående där arbetsgivaren gör en strikt tolkning kan vara problematisk. Dessa delar kan kräva särlösningar i försäkringen.

Det finns all anledning att vara stolt över den svenska familjepolitiken, men att vara stolt är inte samma sak som att vara nöjd. Mycket återstår att göra för att få en modern föräldraförsäkring. Målet måste vara för Socialdemokraterna att ta tydliga steg mot detta under innevarande mandatperiod.

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A291:3, A292:3, A293:3, A294:3, A295:3, A297:3, D183:1, D184:1, D198:1, D233:2, D233:3, D240:1, D248:1, D251:1, D251:2, D251:3, D252:1, D282:1, D283:1, D350:1, 5 D351:1, D352:1, D353:1, D354:1, D355:1, D356:1, D357:1, D358:1, D359:1, D360:1, D360:2, D361:1, D362:1, D376:1, D376:2
- A291:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern 10 till den andra
- A292:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra
- A293:3 (Höganäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen 15 snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra
- A294:3 (Höganäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra
- A295:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att 20 föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra
- A297:3 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra
- D183:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att lagstiftningen ändras så att det blir möjligt att överlåta 25 dagar med föräldrapenning till släkting eller vän på motsvarande sätt som för tillfällig föräldrapenning
- D184:1 (Stockholms partidistrikt) att ersättning i tillfällig föräldrapenning (VAB-ersättningen) ska vara lika hög som ersättningen för föräldrapenning
- D198:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att kontaktdagarna för föräldrar i skolan återinförs 30
- D233:2 (Avesta arbetarekommun) att skapa möjligheter till en mer flexibel föräldraförsäkring genom att kunna överlåta vissa föräldrapenningdagar till annan person, på samma sätt som är möjligt vid tillfällig föräldrapenning när barnet är sjukt. Detta skulle till exempel kunna hjälpa ensamstående föräldrar och samtidigt ge ökade möjligheter för barnet att få en nära relation med en annan vuxen
- 35 D233:3 (Avesta arbetarekommun) att se över reglerna för småföretagare att vara föräldralediga. Det kan ibland vara svårt för föräldrar att få föräldrapenning beroende på vilken typ av företag de har. Även barn till småföretagare har rätt till sina föräldrar
- D240:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan, inom en rimlig närtid, för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- 40 D248:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra

- D251:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att föräldrar som är ensamma i vården och omsorgen av barnet ska kunna avstå föräldrapenning till någon annan försäkrad
- D251:2 (Sundbyberg arbetarekommun) att åldersgränsen för utvidgad tillfällig föräldrapenning höjs från dagens tre år
- 5 D251:3 (Sundbyberg arbetarekommun) att antalet ledighetsperioder inom föräldraförsäkringen ska vara lika för alla barn till försäkrade
- D252:1 (Marks arbetarekommun) att föräldrapenning på både sjukpenninggrundad- och lägsta nivå ska kunna tas ut under hela inskolningstiden till förskolan
- D282:1 (Malmö arbetarekommun) att föräldraförsäkringen ska vara individualiserad senast år
- 10 2020
- D283:1 (Stockholms Arbetarekommun) att Socialdemokraterna individualiserar föräldraförsäkringen senast 2020
- D350:1 (Nynäshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter en tydlig tidplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- 15 D351:1 (Trelleborg arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D352:1 (Nynäshamns arbetarekommun) att under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad
- 20 föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden. Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet! S-
- 25 kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag
- D353:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna fastställer en tidpunkt när en
- 30 individualiserad föräldraförsäkring ska vara införd
- D354:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D355:1 (Västerviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- 35 D356:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D357:1 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D358:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och
- 40 när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

- D359:1 (Gotlands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D360:1 (Höörs arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- 5 D360:2 (Höörs arbetarekommun) att de skånska riksdagsledamöterna verkar för att partiet sätter upp en tydlig tidsplan för en individualiserad föräldraförsäkring
- D361:1 (Falun arbetarekommun) att socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås
- D362:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur
- 10 målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås senast 2020
- D376:1 (Grums arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Försäkringskassan ska kunna lägga till förmånen utökad tillfällig föräldrapenning för föräldrar med långvarigt sjuka barn som behöver tillsyn nattetid
- D376:2 (Grums arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det i ovanstående
- 15 attsats behövs ett läkarutlåtande eller ett intyg från läkare att föräldern/föräldrarna har ett behov av utökad tillfällig föräldrapenning

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D190:1, D205:1, D288:1, D289:1, D290:1, D308:1, D363:1, D363:2, D666:18, D666:19
- 20 D190:1 (Växjö arbetarekommun) att revidering av lagstiftningen genomförs gällande auktorisering av revisorer samt erhållande av fortsatt auktorisation
- D205:1 (Avesta arbetarekommun) att alla kvinnor ska få rätten att få havandeskapspenning 2 månader före den beräknade tiden för barnets födelse
- 25 D288:1 (Emmaboda arbetarekommun) att verka för taket för beräkningen i föräldraförsäkringen ska tas bort eller höjas så att föräldrarna inte väljer vem som ska vara hemma på grund av vilken inkomst man har
- D289:1 (Östersunds arbetarekommun) att det krävs ett krafttag i frågan och föreslår att Socialdemokraterna i Jämtland, Härjedalen skall verka för att full kostnadstäckning införs i
- 30 föräldraförsäkringen
- D290:1 (Bjuvs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldrarnas gemensamma inkomst ligger till grund för föräldrapenningen
- D308:1 (Gislaveds arbetarekommun) att partistyrelsen ska verka för att taket i föräldraförsäkringen ska tas bort eller höjas så att föräldrarna inte väljer vem som ska vara
- 35 hemma efter vilken inkomst respektive förälder har
- D363:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en lagstiftning med syfte att föräldrar till barn med diabetes ska få rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med insatser som har att göra med barnets diabetes

D363:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att socialdemokratiska riksdagsgruppen verkar för en förändring av reglerna så att föräldrar till barn med diabetes får möjlighet till tillfällig föräldrapenning i samband med insatser som har att göra med barnets diabetes

D666:18 (Skånes partidistrikt) att ersättningsnivån i föräldraförsäkringen höjs till 90 procent

5 D666:19 (Skånes partidistrikt) att taket i föräldraförsäkringen höjs till 12 prisbasbelopp

Partistyrelsens utlåtande över motionerna C145:1, D196:1, D196:2, D196:3, D196:4, D214:1, D214:2, D214:3, D231:1, D238:1, D253:1, D253:2, D285:1, D292:3, D293:2, D293:3, D322:1, D322:2, D328:11, D330:1, D330:2, D336:1, D336:2, D384:1

UD33 En modern socialtjänst

10 Barn och unga ska ges goda förutsättningar till ett gott och tryggt liv och att utvecklas till sin fulla potential. Barn föds med och till olika förutsättningar och vi socialdemokrater bygger den svenska modellen på att samhället har ett kompensatoriskt uppdrag för att främja allas lika värde, möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Skydd och stöd för barn och unga i utsatthet är det yttersta skyddsnetet i ett välfärdssamhälle. Socialtjänstens uppdrag är att arbeta förebyggande men
15 också utreda barnets förhållanden och bedöma behovet av insatser och följa upp dessa. Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas. Vid behov ska socialtjänsten erbjuda insatser och i vissa fall ingripa oavsett samtycke.

Den sociala barn- och ungdomsvården regleras i socialtjänstlagen och LVU (lagen med särskilda
20 bestämmelser om vård av unga). Att skilja barn och föräldrar åt är den allvarligaste och mest ingripande insatsen samhället kan göra i en familj. Just därför måste kraven på kvalitet, rättssäkerhet och likvärdighet vara mycket starka. Bakgrunden till ett ingripande är att barn far illa eller riskerar att fara illa. Det kan bero på föräldrar som inte klarar av sin föräldraroll, till exempel på grund av egna problem med alkohol, narkotika eller psykiska problem, men det kan också
25 handla om barns och ungas egna problem där föräldrarnas och andras stöd inte räcker.

Samhället ska prioritera barn och ungdomar som behöver stöd och hjälp. Allt annat är oacceptabelt och ett slöseri med mänskliga resurser. Samtidigt som socialtjänsten blivit allt mer specialiserad så omfattar den många områden som t.ex. insatser vid hemlöshet, ekonomiskt
30 bistånd, familjerätt och föräldrastöd, insatser vid olika typer av missbruk, stöd till brottsoffer och förövare exempelvis när det gäller mäns våld mot kvinnor och unga lagöverträdare, samt skydd och stöd till utsatta barn för att nämna några områden.

Den sociala barn- och ungdomsvården har under många år haft otillräckliga förutsättningar för
35 sitt uppdrag och uppdraget har under lång tid både breddats och fördjupats. Det har lett till en ostabil personalsituation och till att socialsekreterare lägger väldigt lite tid på att träffa barn, ungdomar och föräldrar och mycket tid på administration och delar av utrednings- och uppföljningsarbetet som görs vid datorn. All reglering av verksamheten har lett till en rädsla för

att göra fel och flyttat fokus från att möta människor och ge rätt stöd och insatser.

Socialdemokraterna välkomnar därför den pågående översynen av socialtjänstlagen och ser fram emot förslag om en moderniserad lagstiftning som uppfyller människors behov och ger kommunerna bättre förutsättningar än idag.

5

Socialtjänstlagen bär upp flera av de viktiga principer som den svenska modellen vilar på. I socialtjänstlagen tydliggörs samhällets ansvar för de medborgare som behöver samhällets stöd.

Men lagen är gammal och spretig. Behovet av en modernisering är stort. Därför avser den socialdemokratiska ledda regeringen att göra en översyn av socialtjänstlagen. Syftet med

10 översynen är att föreslå åtgärder som kan bidra till en förutsägbar, likvärdig, jämlik och jämställd tillgång till socialtjänsten och dess insatser. Tillgängligheten till socialtjänstens ska vara lika god för alla medborgare oavsett t.ex. kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnisk

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och socioekonomisk bakgrund. Översynen ska ge en lagstiftning som är, anpassningsbar och som främjar effektiva

15 insatser av god kvalitet inom befintliga ramar. Lagstiftningen ska ge lika rättigheter och förutsättningar och utrymme att ta tillvara på medarbetarnas kompetens för att utveckla verksamheten och att fokusera på kärnverksamheten. Det är en viktig del av att stärka den generella välfärdspolitiken. Utredningen ska också syfta till att stärka den kunskapsbaserade socialtjänsten, såsom lyfts i en motion.

20

Utredaren ska lämna förslag till utformning av en lagstiftning som är ändamålsenlig och som skapar förutsättningar för en väl fungerande socialtjänst som bidrar till att nå de samhälleliga målen och grundläggande mål i lagen och som stödjer en generell välfärd. I utredningens uppdrag ingår också det viktiga uppdraget att se över möjligheterna till det som kallas flexibel

25 biståndsbedömning för socialtjänstens verksamhet eller mer lättillgängliga insatser. Partistyrelsen delar den bild som uttrycks i en motion, att den är en nödvändig del i att skapa möjligheter för en modern socialtjänst.

30 Det stora flyktingmottagandet under 2015 med 35 000 ensamkommande barn som skulle utredas, placeras och följas upp innebar ytterligare arbetsmängd för verksamheten och ledde i många fall till att kvaliteten och rättssäkerheten brast. Det blev än mer tydligt att socialtjänsten i stort och den sociala barn- och ungdomsvården i synnerhet behövde få bättre förutsättningar för sitt uppdrag så personalen väljer att arbeta där och så att barn och unga i utsatthet får det stöd de

35 satsningar på att stärka den sociala barn- och ungdomsvården. T.ex. görs en miljardsatsning under 2016-2019 på ökad bemanning och kvalitetsutveckling och Socialstyrelsen har tagit fram ett webbaserat stöd för yrkesintroduktion och tillhandahåller kostnadsfria vidareutbildningar för socialsekreterare och arbetsledare. Åtgärder för att stärka tryggheten och säkerheten för placerade barn har vidtagits genom att lägga fram förslag om tillståndsplikt för verksamhet som ger konsulentstöd till familjehem och för alla boenden som drivs i enskild regi. Andra förslag 40 regeringen har lagt fram på området är obligatoriska hälsoundersökningar i samband med

5 placering av barn och överenskommelser om samverkan mellan kommuner och landsting gällande insatser för placerade barn. Ett kunskapscenter om ensamkommande barn och unga kommer att inrättas vid Socialstyrelsen från och med 2017 för att genom att sprida aktuell kunskap och framgångsrika metoder stimulera en nationell kunskapsutveckling inom området och att skapa förutsättningar för mottagande och etablering av god kvalitet.

10 För de barn och unga som inte kan bo med sina föräldrar behövs familjehem och andra boenden av god kvalitet. För att bidra till ökad tillgång av familjehem och andra uppdragstagare inom socialtjänsten har Socialstyrelsen ett uppdrag att utforma och genomföra nationellt samordnade informationsinsatser om uppdraget som familjehem och andra uppdragstagare. Ökad tillgång till familjehem borde innebära ökade möjligheter att placera barn i eller nära den placerande kommunen. Regeringen har också från 1 januari 2016 infört en ny placeringsform, stödboende, för de ungdomar 16-20 år som klarar ett mer självständigt boende med stöd.

15 Det är redan idag möjligt att överföra ansvaret för placeringar till annan kommun, men det förutsätter att kommunerna är överens. Då kommunernas olika storlek ger olika förutsättningar för att upprätthålla nödvändig kompetens för alla uppgifter som kommunen har ansvar för att utföra inom socialtjänsten anser partistyrelsen att en översyn av socialtjänstlagen ska omfatta att se över och lämna förslag som underlättar och möjliggör kommunala samarbeten och samverkan.

20 Alla barn har rätt till en bra uppväxt och möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. De insatser som samhället erbjuder måste hålla hög kvalitet och vara likvärdiga över landet. Regeringsförklaringen 2014 uttalade att barnkonventionen ska bli svensk lag. Barnrättsutredningens slutbetänkande innehåller förslag om detta och andra insatser som exempelvis ett kunskapslyft för att stärka kunskapen hos myndigheter, kommuner och landsting om barns rättigheter. Partistyrelsen anser det är viktigt att arbetet med att stärka barns rättigheter fortgår och att barnkonventionen blir till svensk lag under mandatperioden. Det pågående arbetet med att transformera befintlig lagstiftning utifrån barnkonventionen fortgår och kan antas skyndas på när barnkonventionen blir svensk lag. I en översyn av socialtjänstlagen är det 25 angeläget att utformning av lagen genomgående bidrar till ökad jämställdhet, jämlikhet och 30 säkerställande av barnets rättigheter.

35 Sedan 2014 finns en nationell samordnare för den sociala barn- och ungdomsvården. I samordnarens uppdrag ingår att stärka den sociala barn- och ungdomsvården och arbetet har stort fokus på ökad delaktighet för barn, unga och föräldrar och stärkt samverkan inom kommunerna och mellan kommunerna och andra aktörer som möter barn och unga i behov av stöd. Uppdraget pågår till och med 2017 och lokala handlingsplaner upprättas i de 50 kommuner som samordnaren besökt. Mycket har alltså gjorts både från regeringens håll och i kommunerna. Men mer behöver göras, inte minst från kommunernas sida som verksamhets- och 40 arbetsgivaransvariga.

En motion handlar om att föräldrar till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar genom kommunen ska erbjudas en väg in till sina myndighetskontakter som kan vara BUP, skola, försäkringskassan m.m. Samordning av stöd till barn och unga utgår lämpligast från den verksamhet som främst möter alla barn och unga, vilket för de yngre barnen är barnhälsovården och för de äldre barnen skolan. Partistyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att stöd till föräldrar och barn ges samordnat mellan olika instanser och myndigheter och anser att partiet ska verka för att de olika planer som upprättas för olika aktörers stöd samordnas i en plan för barnet och att en berörd yrkesperson utses till samordnande.

- 5
- 10 Statens institutionsstyrelse (SiS) bedriver individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem och vuxna med missbruksproblem. De senaste åren har efterfrågan på platser ökat kraftigt, inte minst med anledning av att antalet ensamkommande pojkar som placeras där har ökat, vilket med anledning av det stora flyktmottagandet varit en delvis oförutsägbar ökning. Det finns därmed behov av en
- 15 kapacitetsökning för myndigheten för att plats ska kunna erbjudas utan oskälig väntan. SiS har från 2017 fått förhöjt anslag med 40 miljoner kronor per år och antalet nya platser som kan tillskapas beräknas uppgå till cirka 200. För att öka tillgången på platser inom SiS är det också viktigt att kommunerna och SiS gör en gemensam planering för avslut av placering och förberedelser för andra insatser. De personer som behöver vårdas inom SiS har ofta stora och
- 20 akuta behov och en lång väntan på en plats kan få stora konsekvenser som kan handla om liv och död.

- Hemlösheten är ett ökande problem i Sverige som inte minst drabbar barn, personer med utländsk bakgrund och ensamstående mammor. Vi socialdemokrater tycker att hemlöshet är en
- 25 fråga om bostäder och att bostadspolitiken är grundläggande för att utjämna klyftor i samhället. Att lösa hemlöshet i akuta situationer blir ofta en uppgift för en redan hårt ansträngd socialtjänst. Vräkningar som drabbar barn minskar visserligen men många barnfamiljer har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden och den så kallade sekundära bostadsmarknaden, när socialtjänsten tillhandahåller tillfälliga bostäder åt hemlösa personer, ökar. Det blir allt vanligare att personer i
- 30 hemlöshet inte har andra behov av socialt stöd, de kommer helt enkelt bara inte in på bostadsmarknaden för att de inte uppfyller de allt hårdare kraven för att få ett hyreskontrakt eller ett lån på banken. För att kunna vidta åtgärder och använda samhällets resurser på bästa sätt behöver vi ha aktuell kunskap om hur hemlösheten ter sig. Det är därför bra att regeringen avser att göra en hemlöshetskartläggning under 2017. Utifrån den bör sedan en ny hemlöshetsstrategi
- 35 antas med ett särskilt fokus på hemlöshet hos barn och unga. Barnombudsmannen bör fortsätta sitt arbete inom indikatorssystemet Max 18 att följa barns ekonomiska utsatthet och hur de drabbas av hemlöshet. Kommunerna bör i sina ägardirektiv till allmännyttan ha ett socialt perspektiv och fånga upp allmännyttans roll för att i samverkan med budget- och skuldrådgivning i kommunen och socialtjänsten förebygga vräkningar. Partistyrelsen bifaller motionen om att
- 40 införa ett starkare lagskydd mot vräkningar som drabbar barn och unga. I kommunernas

bostadspolitiska program bör unga personer särskilt uppmärksammas. Unga personer i hemlöshet ska vid en akut situation vända sig till socialtjänsten.

5 Socialtjänstlagens regler om ekonomiskt bistånd är en del av samhällets trygghetssystem, avsett att utgöra ett yttersta skyddsnet vid korta perioder med otillräcklig inkomst. Ekonomiskt bistånd hanteras av kommunerna och betalas ut som försörjningsstöd eller som bistånd till livsföringen i övrigt. Syftet med ekonomiskt bistånd är att det ska träda in vid tillfälliga försörjningskriser. Målet är att den enskilde så snabbt som möjligt ska kunna försörja sig på egen hand. I praktiken gäller detta dock i allt mindre utsträckning. Antalet personer som någon gång under 2015 fick 10 försörjningsstöd uppgick till ca 415 600, vilket är 4,2 % av befolkningen. Unga vuxna är överrepresenterade och utrikes födda är än mer klart överrepresenterade. 2015 betalades 10,6 miljarder kronor ut som ekonomiskt bistånd vilket är i stort sett samma som åren innan. Bidragstiderna har blivit allt längre och de genomsnittliga beloppen har också ökat något. 15 Arbetslöshet är den vanligaste orsaken till försörjningsstöd och uppgår till nästan hälften av biståndsmottagarna. Av dessa saknade mer än hälften ersättning från a-kassan. Den förra regeringens försämringar av a-kassesystemet och sjukförsäkringen urholkade trygghetssystemen och ledde till att personer som tidigare kunnat kvalificera sig till a-kassa i stället blev beroende av försörjningsstöd. En aktiv jobbpolitik och en a-kassa som ger rimligt inkomstskydd samt en fungerande sjukförsäkring är de viktigaste och mest prioriterade åtgärderna i en socialdemokratisk 20 försörjningspolitik. Ingen människa ska i längden behöva leva på försörjningsstöd, det drabbar inte minst de barn som växer upp under knappa ekonomiska förhållanden. Skillnaderna mellan den som lever på försörjningsstödet och personer som arbetar har ökat sedan många år pga. ökade reallöner (höjda löner, jobbskatteavdrag samt höjt barnbidrag och underhållsstöd). Bland motionerna finns förslag om att internet uppkoppling ska räknas in i riksnormen för 25 försörjningsstödet och att särskilt ekonomiskt stöd till inköp av exempel vis mobiltelefon, dator eller surfplatta av grundläggande standard ska möjliggöras. Regelverket för vad som ska ingå i skälig levnadsstandard är och måste vara ganska detaljerat och komplext. Regelverket måste också kunna förändras över tid i takt med att samhället och levnadsvanorna förändras. Förändringar bör tas i ett sammanhang. Tillgång till dator och internet bör vara en möjlighet för alla och är mer 30 eller mindre ett krav för att aktivt kunna söka jobb eller klara sin vardag.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D196:1, D196:2, D214:1, D214:2, D330:2, D336:1, D336:2, D384:1

35 D196:1 (Borlänge arbetarekommun) att resurser skapas som gör det möjligt att kartlägga barns och ungdomars hemlöshet och de sociala och hälsomässiga konsekvenser som uppstår hos de drabbade

D196:2 (Borlänge arbetarekommun) att ett starkare lagskydd införs mot vräkning av barn och unga

- D214:1 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att modernisera och anpassa regelverk och lagar kring placering av barn och unga till dagens förutsättningar
- D214:2 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för utökade möjligheter till samverkan, inom socialtjänsten, kommuner emellan
- 5 D330:2 (Stockholms Arbetarekommun) att socialtjänstlagen ses över för att skapa förutsättningar för ett kunskapsbaserat socialt arbete och med en tydlig ambition att stärka enskilda människors rättigheter
- D336:1 (Sigtuna arbetarekommun) att ge riksdagsgruppen i uppdrag att verka för att stärka barnens skydd
- 10 D336:2 (Sigtuna arbetarekommun) att ge riksdagsgruppen i uppdrag att verka för en anpassning av nuvarande lagstiftning för att uppfylla kraven i FN:s Barnkonvention
- D384:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att se över hur socialtjänstlagen kan tillämpas och hur kommunernas insatser kan bli mer lättillgängliga för medborgarna utan traditionell biståndsbedömning
- 15 **Partikongressen föreslår besluta:**
att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: C145:1, D196:3, D214:3, D231:1, D238:1, D253:1, D253:2, D322:1, D322:2, D328:11, D330:1
- C145:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna med kraft motsätter sig en
20 utveckling där människor hänvisas till tilläggstjänster utöver biståndsbedömd omsorg för att tillfredsställa legitima hjälpbehov och där det för vissa hjälpbehövande är ekonomiskt ofördelaktigt att anlita biståndsbedömd hemtjänst jämfört med att köpa hushållsnära tjänster
- D196:3 (Borlänge arbetarekommun) att ett arbete inleds som syftar till att få igång stödprogram för att eliminera bostadslöshet bland barn och unga
- 25 D214:3 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att placerade barn ska få det stöd de behöver i den kommun där de befinner sig oavsett vilken kommun som bär betalningsansvaret
- D231:1 (Linköpings arbetarekommun) att kongressen beslutat att partiet ska ta fram en förnyad socialpolitik
- 30 D238:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan att varje kommun ska åläggas att ge dessa föräldrar en väg in och att de får det stöd de behöver
- D253:1 (Skellefteå arbetarekommun) att internetuppkoppling inkluderas i riksnormen för försörjningsstöd
- D253:2 (Skellefteå arbetarekommun) att möjliggöra särskilt stöd till inköp av utrustning, ex.
35 mobiltelefon, dator eller surfplatta av grundläggande standard
- D322:1 (Emmaboda arbetarekommun) att texten i Socialtjänstlagen Kap 4:1 om att biståndet tillförsäkras skälig levnadsnivå tas bort
- D322:2 (Emmaboda arbetarekommun) att texten i Socialtjänstlagen Kap 4:1 ändras till att biståndet tillförsäkras goda levnadsvillkor

D328:11 (Göteborgs partidistrikt) att socialdemokratiska partiet verkar för att en utredning tillsätts som ser över frågan om skälig levnadsnivå med intentionen att på åsikt gå mot god levnadsnivå

5 D330:1 (Stockholms Arbetarekommun) att en översyn av socialpolitiken genomförs med sikte på att återupprätta den generella välfärdspolitiken

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna D196:4, D285:1, D292:3, D293:2, D293:3

10 D196:4 (Borlänge arbetarekommun) att personliga ombud inrättas för unga i hemlöshet för att de ska få ett särskilt stöd i mötet med myndigheter

D285:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att anhörigdagar ska införas

D292:3 (Gävle arbetarekommun) att vitesbelopp utarbetas efter samma princip som de vitesbelopp kommunen åläggs att betala till IVO idag

15 D293:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Statens institutionsstyrelse åläggs att betala vitesbelopp till kommuner vid väntetider på längre än 8 dagar genom Institutionen för vård och omsorgs försorg (IVO)

D293:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att vitesbelopp utarbetas efter samma princip som de vitesbelopp kommunen åläggs att betala till IVO idag

20 Partistyrelsens utlåtande över motionerna D185:1, D185:2, D186:1, D186:2, D188:1, D188:2, D191:1, D192:1, D193:1, D199:1, D200:1, D206:1, D210:1, D211:1, D212:1, D228:2, D232:1, D232:2, D232:3, D234:1, D234:2, D234:3, D235:1, D236:1, D237:1, D241:1, D243:1, D243:2, D257:1, D257:2, D279:1, D291:1, D291:2, D291:3, D305:2, D305:3, D305:4, D305:5, D305:6, D306:1, D306:2, D306:3, D306:4, D307:1, D313:1, D315:1, D316:1, D317:1, D320:1, D321:1, D323:1, D324:1, D325:1, D326:1, D328:8, 25 D328:9, D328:10, D329:5, D345:1, D347:1, D348:1, D365:1, D368:1, D368:2, D368:3, D368:4, D378:1, D378:2, D379:1, D388:1, D389:1, D390:1, D391:1, D391:2, D391:3, D666:13, D666:14, D666:15, D666:16, D666:17, D669:4

UD34 En trygg och förutsägbar försäkring

Sjukförsäkringen

30 Den generella välfärden ger alla möjlighet att färdas väl genom livet. Alla bidrar och alla får del av välfärden på samma villkor. De flesta av oss har förmånen att leva liv i friskhet och arbete, andra drabbas av ohälsa och arbetslöshet. Det är ingen som på förhand kan veta hur livet kommer att bli. Samtidigt vet vi att risken för ohälsa och arbetslöshet inte är jämnt fördelat. Klass och kön spelar stor roll, också för hälsa och arbete.

35

Våra gemensamma socialförsäkringar är en grundbult för trygghet genom livet. Behovet av att försäkra oss mot inkomstbortfall vid sjukdom eller arbetslöshet kommer alltid att finnas, frågan är om vi gör det gemensamt eller om var och en ska lösa det på egen hand. I Sverige har vi valt att ha ett försäkringsskydd som omfattar alla, ersätter inkomstbortfall och är solidariskt finansierat. Vi betalar alla, via arbete, till försäkringarna för sjukdom och arbetslöshet, och vi får ut ersättning för inkomstbortfallet om vi skulle bli sjuka eller arbetslösa. Det är ingen slump utan resultatet av medvetna val. När alla är med och delar på riskerna blir avgiften till försäkringen lägre än om var och en skulle klara sig själv. Men ett system där var och en löser sin egen försäkring skulle inte bara bli dyrt, en del människor skulle, på grund av funktionsvariation eller en ärftlig sjukdom, inte ens få någon försäkring. Det gäller också personer som jobbar i vissa arbetsmiljöer eller i branscher med hög risk för skador, sjukdomar eller arbetslöshet.

Våra socialförsäkringar är just försäkringar, och inga bidrag. Genom våra socialförsäkringar fördelas inkomster om, från rika till ekonomiskt utsatta, från friska till sjuka, från familjer utan barn till familjer med barn, från män till kvinnor och från de av oss som har arbete till dem som för tillfället står utan, fördelningen sker mellan generationer. Det generella välfärdssystemet är också viktigt för tillväxten. När människor vet att man får tillgång till vård, arbetsmarknadsinsatser och rehabilitering samtidigt som man får ersättning för inkomstbortfallet under den tid det tar att komma tillbaka till arbete, vågar man byta jobb, starta ett företag eller utbilda sig. Trygga människor vågar, helt enkelt.

Du ska inte bli sjuk av att arbeta, men om du ändå blir sjuk ska sjukförsäkringen erbjuda ekonomisk trygghet och stöd åter i hälsa och arbete. Ingången måste vara en sjukförsäkring som över tid också ger ekonomisk trygghet, därför ser partistyrelsen det som en nödvändig upprustning att ersättningsnivån i sjukförsäkringen är 80 procent under hela sjukskrivningsperioden. I den nödvändiga prioriteringen anser dock partistyrelsen att en ersättningsnivå på över 80 procent får stå tillbaka. Samma skäl gäller en förändring av den så kallade omräkningsfaktorn på 0,97 procent, i en motion kallat schablonavdrag, som används när man fastställer nivån på ersättningen från sjukförsäkringen. En angelägen förändring, dock inte i dagsläget prioriterad. Ett prioriterat område är att höja taket i sjukförsäkringen, från nuläget på 7,5 prisbasbelopp till 8 prisbasbelopp i ett första steg, med målet om 10 prisbasbelopp. Detta för att fler ska få en ersättning som motsvarar 80 procent av inkomsten. Sjukförsäkringen ska omfatta de som själva är drabbade av sjukdom.

Karensdagen kan betraktas som en självrisk i försäkringen, samtidigt som vi vet att den slår orättvist. För den som har en sjukdom som gör att man ofta måste vara sjukskriven finns skyddsregler både i form av ett max antal karensdagar per år och i form av möjlighet att ansöka om att slippa karensdagarna. Partistyrelsen gör bedömningen att det för närvarande finns mer angelägna förbättringar att göra i sjukförsäkringen än att ta bort karensdagen. Det finns däremot skäl att själva konstruktionen av karensen ses över, till exempel när det gäller konsekvenserna för

dem som jobbar deltid och/eller långa arbetspass genom att införa ett karensavdrag.

Partistyrelsen anser att denna fråga är angelägen och bör hanteras skyndsamt.

En trygg försäkring är en förutsägbar försäkring. Därför är det viktigt att information om förändring av sjukpenning kommuniceras i god tid. Detta gäller både inför de tidsgränser som

5 finns inom ramen för rehabiliteringskedjan, så både den enskilde försäkrade och arbetsgivare har god tid för omställning, men också i de fall sjukskrivningsperioden kan avslutas.

Rätten till stöd genom försäkringen är viktig och nödvändig, vi vet att när en sjukskrivning passerar 3 månader sjunker chansen för återgång i arbete med 70 procent. Tidiga insatser och

10 tydliga insatser är därför nödvändiga, för att stödja fler i återgång till hälsa och arbete. Därför behövs tidsgränser inom försäkringen, för att garantera den enskilde försäkrades stöd i sjukskrivningsprocessen. Det är viktigt att 90- respektive 180-dagarsprövningarna inte blir en ny

stupstock. Prioriteringen bör vara att säkra rehabilitering och stöd. Den försäkrades möjlighet till anpassning av sitt arbete eller sin arbetssituation behöver stärkas. Ansvaret för andra aktörer i

15 detta arbete behöver förstärkas, målet måste vara att det är aktörerna runt den sjukskrivne, och inte den sjukskrivne på egen hand, som ska finna en väg åter till arbete och hälsa. Blir det aktuellt att behöva finna ny sysselsättning behöver samverkan mellan Försäkringskassan och

Arbetsförmedlingen förstärkas och utvecklas. Övergången behöver säkras, där båda myndigheterna ges i uppdrag att tryggheten för den försäkrade sätts i centrum.

20

Mycket i ett sjukfall sker långt innan sjukförsäkringen blir aktuell. Ingången är att ingen ska bli sjuk av sitt arbete, att om så sker ska försäkringen erbjuda både ekonomisk trygghet och stöd att

komma åter i hälsa och arbete. Men innan dess kan mycket göras, då i samverkan mellan hälso- och sjukvård och arbetsgivare. En tidig kontakt dem emellan, eller en väl fungerade

25 företagshälsovård, kan ge rätt stöd i tid för att förhindra en sjukskrivning, eller förkorta den.

Arbetsmarknadens parter inom de tre sektorerna på arbetsmarknaden, privat, statlig och landstingskommunal, har lämnat avsiktsförklaringar om ett arbete för friskare arbetsplatser. Detta

arbete siktar in sig på sektors- och yrkesspecifika åtgärder i förebyggande och rehabiliterande syfte. Tillsammans med regeringen bildar de en kommitté för friskare arbetsplatser, som har

30 gemensamma avstämningsmöten halvårsvis. På så sätt garanteras arbetsmarknadens parter tydliga ingångar i arbetet för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro, samtidigt som de utlovar insatser för att friskare arbetsplatser. Det skapar goda förutsättningar för ett långsiktigt arbete, som över tid

kan resultera i en låg och stabil sjukfrånvaro.

35 Tidiga insatser är avgörande, åtgärder behöver till för att stimulera och säkerställa att en tidig bedömning av rehabiliteringsbehov samt att tidiga insatser för anpassning och rehabilitering på arbetsplatserna sker. Målet måste vara en sjukförsäkring där individens möjlighet till rehabilitering stärks. Arbetsgivarens ansvar i detta sammanhang behöver förstärkas, inom kort tid i ett sjukfall bör en rehabiliteringsplan tas fram i samverkan mellan arbetsgivare och den försäkrade.

40 Myndigheter behöver få tydliga uppdrag i syfte att följa detta arbete och säkra sig om att arbetsgivare lever upp till sitt förtydligade ansvar. Samtidigt bör stöd ges till arbetsgivare att skapa

goda förutsättningar för rehabilitering, därför bör det arbetsplatsnära stödet utvecklas så att det också omfattar rehabiliterande insatser och inte enbart utredande insatser som det ser ut i dagsläget.

- 5 För studerande ser reglerna annorlunda ut än för arbetstagare. Studenters skydd i fall av sjukdom behöver ses över. Bland annat behöver studenters möjlighet till deltidssjukskrivning utredas tillsammans med studenters karenstid, som i dagsläget är 30 dagar. Möjligheten att skydda sin SGI genom utbildning och inte uttag av CSN behöver också ses över. Frågan om rehabiliteringsansvar för lärosätenas är dock en komplicerad fråga, vad ett förtydligt
- 10 rehabiliteringsansvar innebär i praktiken behöver klargöras. Förslaget skulle få allt för omfattande konsekvenser för universitet och högskolor samt för huvudmän och utbildningsanordnare.

Den som, trots rehabilitering och andra insatser, inte återfår sin arbetsförmåga kan få sjukersättning, det som tidigare hette förtidspension. Ersättningen är 64,7 procent av den

15 inkomst man haft under de senaste åren. För den som har haft en mycket låg inkomst finns ett garantibelopp. Ersättningen förändras i samband med att prisbasbeloppet ändras. Från och med den 1 juli 2017 höjdes garantiersättningen till 2,45 prisbasbelopp och den 1 januari justerades bostadstillägg för sjuk- och aktivitetsersättningstagare med en höjning på samma sätt som bostadstillägg för pensionärer, från 93 procent till 95 procent i ersättningsgrad. Dessa

20 förstärkningar var efterlängtade och stärker en ekonomiskt utsatt grupp, som har minst chanser att förändra sin egen ekonomi.

De som fått full sjukersättning före 2008 omfattas av möjligheten till steglös avräkning, det innebär en möjlighet arbeta och ändå ha kvar sin rätt till ersättning. Reglerna är förmånliga, där

25 inkomster upp till ett fribelopp inte påverkar utbetalningen av sjukersättning. Det har dock inte gjorts någon utvärdering av reformens effekter, vilket gör att partistyrelsen ser det som nödvändigt att utvärdera den innan det blir aktuellt att se över utformningen. En förändring för alla med sjukersättning, för att stärka kopplingen till arbetsmarknaden, genomförs den 1 februari 2017. När sjukersättningen blir vilande för arbete kommer en summa motsvarande en fjärdedel

30 av sjukersättningen betalas ut under en två årsperiod. Detta skapar bättre förutsättningar och motivation för återgång i arbete. Möjligheten till arbetslivsinriktad rehabilitering finns för alla i sjukersättningen som bedöms kunna utveckla en arbetsförmåga.

Aktivitetsersättningen infördes 2003 och omfattar 19-30 år. Ersättningen är till för unga som

35 troligen inte kommer att kunna arbeta heltid under minst ett år. Aktivitetsersättning kan också ges under förlängd skolgång. När ersättningen infördes hade majoriteten inom den fysisk funktionsnedsättning. Nu är det istället psykiatriska diagnoser som dominerar, åtta av tio i försäkringen har en psykiatrisk diagnos i grunden. Ökningstakten är hög och skillnaden på de i försäkringen är stor. Konstruktionen kommer därför att förändras. Från den 1 februari 2017

40 kommer ersättningen differentieras, detta för att säkerställa både trygghet och stöd i att komma i arbete eller utbildning. De som bedöms att aldrig utveckla någon arbetsförmåga bör kunna ges

sjukersättning istället för aktivitetsersättning från 19 års ålder. Samtidigt bör fler vägar ur aktivitetsersättningen tryggas, den fått aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga ska ges möjligheten att studera och samtidigt få behålla utbetalningen av aktivitetsersättningen under sex månader. Inflödet behöver också ses över, att unga med enbart anledningen att de söker om
5 förlängd skolgång kan hamna i aktivitetsersättningen är problematiskt. Dessa borde istället omfattas av studiestödsystemet, så de inte riskerar fastna i aktivitetsersättning och därmed risk för långvarig ekonomisk utsatthet.

Försäkringskassan

10 Försäkringskassan och dess personal är viktiga för förtroendet för socialförsäkringarna. Väl utbildad och erfaren personal är en förutsättning för att försäkringssystemen ska fungera. Personalen måste ges förutsättningar att använda sin kompetens och utför sitt arbete. Människor har rätt att få ett bra bemötande, snabb handläggning och beslut som är rättssäkra. De som värnar om socialförsäkringarna är också de som har störst anledning att uppröras över felaktiga utbetalningar och fusk. Varje person som fuskar bidrar till att förtroendet för socialförsäkringarna
15 urholkas. Myndigheten ska ha goda förutsättningar för att administrera försäkringen, det innebär att satsningar på kompetensutveckling och förstärkningar inom handläggningen behöver prioriteras. Partistyrelsen anser inte att en utredning om sammanslagning av Försäkringskassan med andra myndigheter bör prioriteras.

20 Sjukförsäkringen är en försäkring mot inkomstbortfall vid arbetsförmåga, inte mot sjukdomen i sig. Det innebär att den försäkrade har rätt till ersättning om man på grund av sjukdom inte kan arbeta, men inte om man trots sin sjukdom eller skada kan jobba. Det är Försäkringskassan som, utifrån bedömningen av arbetsförmågan, avgör om en person är berättigad till sjukpenning. Det är enligt partistyrelsen en rimlig ordning. Försäkringskassans bedömning och beslut måste ske
25 utan onödigt dröjsmål. Det är inte acceptabelt att långa utredningstider leder till att ersättningen försenas så att människor kommer i ekonomiskt trångmål. Även förvaltningsdomstolarnas handläggningstider ska vara så korta som möjligt. Ett system med någon form av ersättning under utredningstiden skulle enligt partistyrelsens uppfattning leda till orimliga konsekvenser i form av krav på återbetalning eller ökade risker för fusk. Lösningen är istället att korta
30 handläggningstiderna så mycket som möjligt. På så sätt minskar problemet med att människor står utan ersättning under eller efter handläggningstiden.

Personalen på Försäkringskassan är experter på sjukförsäkringen, men behöver stöd i den medicinska bedömningen av de försäkringsmedicinska rådgivarna. De försäkringsmedicinska
35 rådgivarna är i sin tur specialister i försäkringsmedicin. Deras uppgift är att bedöma människors arbetsförmåga i förhållande till sjukdomen, inte om människor är sjuka eller ej. Systemet med en försäkringsmedicinsk resurs kopplad till Försäkringskassan är viktigt för att besluten ska bli så väl underbyggda som möjligt. Det finns en kritik mot denna verksamhet som behöver tas på allvar och analyseras vidare. Den som inte är nöjd med Försäkringskassans beslut har möjlighet att

överklaga till förvaltningsdomstol, allt för att garantera att besluten stämmer överens med lagstiftningen. Samarbetet mellan behandlande läkare, handläggande tjänsteman, den försäkrade, arbetsgivarna och de försäkringsmedicinska rådgivarna måste utvecklas, och rättssäkerheten stärkas.

5

Läkarintygen är mycket viktiga för Försäkringskassans möjligheter att på ett korrekt sätt bedöma rätten till sjukpenning. För att se till att få så hög kvalitet på dem som möjligt ser partistyrelsen framemot den gemensamma IT-utveckling som sker mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården, där de försäkringsmedicinska beslutsstöden, journalsystem och läkarintyg gifts ihop. Tillsammans med utbildning för läkare är detta en god väg för att skapa goda förutsättningar för samverkan. Exakt hur detta arbete sker är en fråga för professionen.

10

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna D193:1, D199:1, D390:1, D666:17

15

D193:1 (Vimmerby arbetarekommun) att schablonavdraget vid beräkning av SGI slopas

D199:1 (Vimmerby arbetarekommun) att sjukskrivningsreglerna förändras så att fokus läggs mer på rehabiliterandeåtgärder

D390:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att en översyn snarast görs av regelverket för sjukpenning angående sent besked om upphörande av sjukpenning

20

D666:17 (Skånes partidistrikt) att beräkningsgrunden (SGI x 0,97) avskaffas, ersättningen bör istället baseras på hela den sjukpenninggrundade inkomsten

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D185:1, D185:2, D186:1, D186:2, D188:2, D191:1, D192:1, D206:1, D228:2, D234:1, D234:2, D234:3, D241:1, D243:1, D243:2, D257:1, D257:2, D279:1, D291:1, D305:2, D305:3, D305:4, D305:5, D306:1, D316:1, D317:1, D321:1, D328:8, D328:9, D328:10, D329:5, D348:1, D365:1, D368:1, D368:2, D368:3, D368:4, D378:1, D378:2, D379:1, D389:1, D391:1, D391:2, D391:3, D666:15, D669:4

25

30

D185:1 (Vimmerby arbetarekommun) att Försäkringskassan i god tid ska meddela ifall sjukersättningen kan komma att dras in

D185:2 (Vimmerby arbetarekommun) att då en överklagan gällande indragen sjukersättning lämnas ska ersättning fortsätta att betalas ut till dess överklagan är behandlad i alla instanser

D186:1 (Vimmerby arbetarekommun) att en ändring sker i regelverket för Försäkringskassan som gör att retroaktiva avslutningar av sjukpenning inte kan ske

35

D186:2 (Vimmerby arbetarekommun) att Försäkringskassan har en skyldighet att informera om konsekvenser av avslutad sjukpenningsperiod när det gäller arbetsskyldighet eller anmälan hos arbetsförmedlingen

- D188:2 (Vimmerby arbetarekommun) att det sker en höjning till minst 10 prisbasbelopp så att en rimlig inkomsttäckning erhålls
- D191:1 (Falun arbetarekommun - enskild) att verka för ett regeringsbeslut så att inte CSN:s beslut avgör om medlemmen får behålla sin SGI
- 5 D192:1 (Vimmerby arbetarekommun) att inte CSN:s beslut ska avgöra nivån på SGI
- D206:1 (Krokoms arbetarekommun) att de personer som förtidspensionerades före den 1/1 2003 och frivilligt önskar få arbetslivsinriktad rehab/habilitering ska ha rätt till det
- D228:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en stopplag för privata sjukvårdsförsäkringar
- 10 D234:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna skall jobba för en rättvisare beräkning av sjukersättning
- D234:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokratiska partikongressen bifaller motionen
- D234:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att motionen skickas till S-gruppen i Riksdagen
- 15 D241:1 (Varbergs arbetarekommun) att sjukförsäkringssystemet skall göras mer flexibelt med fler ersättningsnivåer
- D243:1 (Staffanstorp arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att få fram en bättre samordnad sjukskrivningsprocess i syfte att trygga inkomsten för den sjukskrivne samt att snabbare få tillbaka den sjukskrivne i arbete genom att risken för stressrelaterad ohälsa på grund
- 20 av oro för hans ekonomiska situation minskas
- D243:2 (Staffanstorp arbetarekommun) att Socialdemokraterna ser över möjligheten att skapa bättre samarbete mellan parterna i sjukskrivningsärenden, samt att utreda möjligheten att större hänsyn tas till sjukskrivande läkarens utlåtande gällande process och beslut om rätt till sjukpenning, alternativt att försäkringsmedicinsk rådgivande läkare träffar den sjukskrivne för att
- 25 göra en egen bedömning
- D257:1 (Umeå arbetarekommun) att statusen på hälso- och sjukvårdens läkarintyg för rätten till sjukpenning bör stärkas i sjukskrivningsprocessen
- D257:2 (Umeå arbetarekommun) att lagstiftningen för att anpassa ett redan existerande arbete bör stärkas
- 30 D279:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att socialdemokraternas riksdagsledamöter aktivt arbetar för att de som är sjukpensionärer ska få en högre ersättning
- D291:1 (Vänersborgs arbetarekommun) att karensdagarna ses över för att minska ”sjuknärvaron” men utan att det medför en kostnad för den som är anställd
- D305:2 (Uppsala arbetarekommun) att informationen om trygghetssystemen, både för svenska
- 35 och internationella studenter, ska vara lättillgänglig och god
- D305:3 (Uppsala arbetarekommun) att studenter ska ha samma karenstid som löntagare
- D305:4 (Uppsala arbetarekommun) att studiestödet ska räknas om till en sjukpenninggrundande inkomst (sgi) som ger studenter ett tillräckligt ekonomiskt skydd vid sjukdom och föräldraskap
- D305:5 (Uppsala arbetarekommun) att studenter ska ha möjlighet att sjukskriva sig på deltid
- 40 D306:1 (Trollhättans arbetarekommun) att låta läkaren göra sitt jobb

- D316:1 (Avesta arbetarekommun) att en översyn av regelverket runt Försäkringskassans hantering ska ske och då med utgångspunkt att hänsyn ska tas till avsaknaden till möjlighet till vård inom rimlig tid
- 5 D317:1 (Götene arbetarekommun) att åtgärderna vid dag 180 i rehabiliteringskedjan, med att prövas mot öppna arbetsmarknaden tas bort och att man ger rehabiliteringsmöjligheter på sin ordinarie arbetsplats till dag 365
- D321:1 (Kristianstads arbetarekommun) att partikongressen beslutar att förbättra de ekonomiska villkoren för personer med sjukersättning så att långtidssjuka eller långtidsskadade personer kan få en skälig levnadsnivå utifrån sina tidigare arbetsinkomster
- 10 D328:8 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att sjukförsäkringssystemet för studenter även ska täcka deltidssjukskrivna studenter
- D328:9 (Göteborgs partidistrikt) att ersättningstaken för vård av barn och sjukpenning höjs
- D328:10 (Göteborgs partidistrikt) att ersättningen höjs till 80 % för föräldrapenning, vård av barn och sjukpenning
- 15 D329:5 (Motala arbetarekommun) att personer som har aktivitetsersättning eller sjukersättning har möjlighet att studera på gymnasium, universitet och högskola utan att detta påverkar ersättningen negativt då de därefter blir mer attraktiva på arbetsmarknaden
- D348:1 (Karlstads arbetarekommun) att regeln för 180 och 360 dagars sjukperiod ses över
- 20 D365:1 (Skövde arbetarekommun) att vid sjukdag 180 för den försäkrade då arbetsförmågan ska prövas enligt rehabiliteringskedjan, ska den försäkrades arbetsgivare kunna visa att den har fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet. Om så inte är fallet får den försäkrade fortsatt sjukpenning från Försäkringskassan och arbetsgivaren blir återbetalningsskyldig till Försäkringskassan liksom sjuklönegarantin
- D368:1 (Värnamo arbetarekommun) att arbeta fram undantagsregel för att kunna betala ut sjukpenning vid komplettering av läkarintyg
- 25 D368:2 (Värnamo arbetarekommun) att uppdra region och landsting till en konsekvensanalys av de läkarintyg som skickas tillbaka för komplettering
- D368:3 (Värnamo arbetarekommun) att uppdra region och landsting att utöver samverka med Försäkringskassan ta fram effektiv åtgärdsplan för kvalitén av de läkarintyg som skrivs
- 30 D368:4 (Värnamo arbetarekommun) att uppdra Försäkringskassan att ha ett närmare samarbete mellan försäkringsmedicinska rådgivare, specialister i sjukförsäkringen, rehabiliteringssamordnare och sjukskrivande läkare för att öka kvalitén av de läkarintyg som skrivs
- D378:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att detta utreds och förändras till det bättre
- 35 D378:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att människor kan tillgodogöra sig ett lönearbete vid steglös avräkning när de är sjukskrivna och har arbete, de behöver samma skydd som alla andra medborgare med en avtalsenlig lön, så de kan komma tillbaka i någon form av yrkesverksamt liv
- D379:1 (Göteborgs partidistrikt) att den försäkrade skall garanteras sin sjukpenning när Försäkringskassan utifrån rehabiliteringskedjan prövar dennes arbetsförmåga och den försäkrades arbetsgivare inte kan uppvisa att rehabiliteringsansvaret är uppfyllt. Detta skall ske genom att
- 40 Försäkringskassa betalar sjukpenning till den försäkrade och i efterhand avkräver arbetsgivaren beloppet i likhet med nuvarande regler kring sjuklönegarantin

- D389:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att en översyn snarast görs av regelverket för sjukpenning så att det öppnar för en bedömning med större fokus på den enskildes aktuella medicinska situation
- 5 D391:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialförsäkringsbalken ses över i sjukförsäkringsdelarna
- D391:2 (Borlänge arbetarekommun) att rehabiliteringskedjan ses över och förtydligas i de delar som gäller 180 dagars regeln
- D391:3 (Borlänge arbetarekommun) att ramtiden på 450 dagar ses över eller tas bort helt så att sjukfallen ses som separata delar
- 10 D666:15 (Skånes partidistrikt) att taket i sjukförsäkringen höjs till motsvarande 10 prisbasbelopp
- D669:4 (Skurups arbetarekommun) att samordning möjliggörs av intyg mellan olika myndigheter såsom Försäkringskassa och Arbetsförmedling vid begäran om LOH-intyg

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D188:1, D200:1, D210:1, D211:1, D212:1, D232:1, D232:2, D232:3, D235:1, D236:1, D237:1, D291:2, D291:3, D305:6, D306:2, D306:3, 15 D306:4, D307:1, D313:1, D315:1, D320:1, D323:1, D324:1, D325:1, D326:1, D345:1, D347:1, D388:1, D666:13, D666:14, D666:16

- D188:1 (Vimmerby arbetarekommun) att nivån i sjukförsäkringen höjs till 80 procent av faktisk inkomst
- 20 D200:1 (Karlskrona arbetarekommun) att karensdagarna i sjukförsäkringssystemet avskaffas
- D210:1 (Västerviks arbetarekommun - enskild) att ta bort regeln om karensdagar
- D211:1 (Umeå arbetarekommun) att Sveriges Socialdemokratiska Arbetarparti verkar för att slopa karensdagen i sjukförsäkringssystemet
- D212:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att avskaffa karensdagen
- 25 D232:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt ska driva på för att formulera ett nytt uppdrag till Försäkringskassan
- D232:2 (Kristianstads arbetarekommun) att uppdraget ska ta hänsyn till relevant forskning i människors psykologi
- D232:3 (Kristianstads arbetarekommun) att uppdraget ska syfta till att människor ska få de bästa 30 förutsättningarna att klara den process av vilken de tvingas söka kassans hjälp
- D235:1 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar för att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV
- D236:1 (Sotenäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar för att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV
- 35 D237:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar För att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV
- D291:2 (Vänersborgs arbetarekommun) att våra politiker vågar ta steget ut och införa 3 betalda karensdagar med lön/anställd och år

- D291:3 (Vänersborgs arbetarekommun) att för hälsa på arbetsplatserna införa denna ekonomiska
lättnad för medborgarna
- D305:6 (Uppsala arbetarekommun) att lärosätena åläggs ett rehabiliteringsansvar motsvarande
arbetsgivares vid sjukskrivning
- 5 D306:2 (Trollhättans arbetarekommun) att läkaren ordination inte ska kunna ifrågasättas av
handläggare på försäkringskassan
- D306:3 (Trollhättans arbetarekommun) att förändra reglerna för hur handläggarna arbetar
gentemot de sjuka
- D306:4 (Trollhättans arbetarekommun) att utbilda handläggare på försäkringskassan så de förstår
10 och kan sätta sig in i de sjukas sjukdom
- D307:1 (Gävle arbetarekommun) att se över möjligheten att även anhöriga har rätt att vara
sjukskrivna på samma sätt som den beroende har under behandling
- D313:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en
rehabiliteringsförsäkring, som finansieras genom arbetsgivaravgifter, införs i
15 socialförsäkringssystemet
- D315:1 (Malmö arbetarekommun) att partiet verkar för att en obligatorisk prövning av den
framtida arbetsförmågan införs efter 180 dagars sjukskrivning, oavsett sjukskrivningens orsak
- D320:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet med att åtgärder
som innebär att ersättningar höjs utifrån den kostnadsutveckling som skett sedan senaste
20 höjningen
- D323:1 (Karlskrona arbetarekommun) att verka för att karensdagen snarast tas bort
- D324:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att karensdagen snarast tas bort
- D325:1 (Karlskrona arbetarekommun) att verka för att karensdagen snarast tas bort
- D326:1 (Ronneby arbetarekommun) att karensdagen snarast tas bort
- 25 D345:1 (Västerviks arbetarekommun - enskild) att ta bort regeln om 180 dagars sjukskrivning
- D347:1 (Trollhättans arbetarekommun) att ta bort karensdagen
- D388:1 (Stockholms Arbetarekommun) att verka för att avskaffa karensdagen
- D666:13 (Skånes partidistrikt) att en ny modell för alla socialförsäkringar, inklusive
arbetslöshetsförsäkringen, skapas där taket baseras på den allmänna löneutvecklingen och inte
30 prisbasbelopp
- D666:14 (Skånes partidistrikt) att ersättningsnivån i sjukförsäkringen höjs till 90 procent
- D666:16 (Skånes partidistrikt) att karensdagen i sjukförsäkringen avskaffas

Partistyrerelsens utlåtande över motionerna D194:1, D194:2, D197:1, D197:2, D197:3, D197:4, D202:1, D202:2, D203:1, D203:2, D204:1, D204:2, D218:1, D218:2, D218:3, D218:4, D223:1, D229:1, D229:2, D229:3, D230:1, D230:2, D230:3, D249:1, D249:2, D249:3, D249:4, D249:5, D249:6, D292:1, D292:2, D293:1, D298:1, D331:1, D331:2, D331:3, D332:1, D332:2, D332:3, D332:4, D333:1, D333:2, D333:3, D333:4, D335:1, D335:2, D349:1, D349:2, D349:3, D349:4, D349:5, D349:6, D349:7, D666:7, D666:8

UD35 En väl fungerande vård för personer i missbruk och beroende

Vi socialdemokrater står upp för alla människors rätt till en god och jämlik hälsa. Personer i missbruk och beroende är inget undantag ifrån den principen. Målet är att människor ska få vara fria från missbruk och beroende, oavsett om det handlar om missbruk och beroende av narkotika, alkohol eller spel, men metoderna för att nå dit behöver prövas och utvecklas.

Den svenska narkotikapolitiken bygger på tre delar: förebyggande insatser, utvecklad vård- och behandling som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet och ett tydligt straff- och kontrollsystem. Det långsiktiga målet för den svenska narkotikapolitiken är ett samhälle fritt från narkotika. Målet har ett brett stöd och ligger fast. Men samtidigt behöver narkotikapolitiken utvecklas.

Sveriges narkotikapolitik fungerar väl i vissa hänseenden, men har också stora utmaningar och brister. Sverige har låg narkotikaanvändning hos ungdomar, vilket är positivt. Men vi har samtidigt höga tal vad gäller narkotikarelaterad dödlighet, vilket är allvarligt och oroande. Varje människa som dör av narkotika och missbruk är ett misslyckande för samhället och att vända utvecklingen är prioriterat.

Den svenska narkotikapolitiken har haft brister. Vi har saknat kunskap och nödvändig information och vi har inte lyckats skapa tillräckligt bra möjligheter att möta och ge vård och behandling till personer i beroende och missbruk. Dessa områden behöver förbättras.

De insatser som genomförs ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför valt att lägga fram en proposition till riksdagen med förslag om att öka tillgängligheten till sprututbyte. Detta genom att landsting och region görs till ensam huvudman och åldersgränsen sänks från 20 till 18. Partistyrelsen menar att dessa förändringar bör genomföras. Sprututbyte är en viktig smittskyddsåtgärd och rekommenderas av såväl svenska som internationella myndigheter. Men sprututbytesverksamhet är också viktig ur andra aspekter eftersom den innehåller bland annat hälsorådgivning, information och erbjudanden om samtalskontakt. Om tillgängligheten till sprututbyten kan öka möjliggör vi för människor med missbruk, som vill ha hjälp men tidigare har haft svårt att få kontakt med rätt samhällsinstanser, att faktiskt kunna få den hjälp de många gånger vill ha.

Sedan mitten av 1960-talet har det funnits läkemedelsassisterad behandling vid opiatmissbruk (LARO) i Sverige och idag har vi ett väl utbyggt LARO-program. Socialstyrelsen ansvarar för riktlinjer och beslutade i början av 2016 om nya riktlinjer för att öka tillgängligheten till behandlingen. Partistyrelsen menar att LARO-programmen är en effektiv behandling och att det är viktigt med en god tillgänglighet.

2011 överlämnades missbruksutredningens slutbetänkande till den dåvarande regeringen. Utredningen gör en grundlig genomgång av missbruks- och beroendevården och ger en bra kunskapsbas på området. Flera av utredningens förslag har eller håller på att genomföras – till exempel ökad tillgänglighet till sprututbyte och LARO-program. Men det finns fortfarande förslag som inte har genomförts. Utredningen utgör en bra grund för ett fortsatt reformarbete på området. Dessvärre har flera av förslagen också avskrivits på grund av att den borgerliga regeringen genomförde andra mindre insatser som de avskrev förslagen mot. Detta innebär att det kan krävas ytterligare utredningar.

Under de senaste åren har vi också sett hur nya psykoaktiva substanser, så kallade nätdroger, har spridit sig. Partistyrelsen anser att det är viktigt att agera mot dessa. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har genomfört ett översynsarbete av hur rättsväsende och polis bättre ska kunna agera snabbt och rättssäkert mot nätdroger. Detta kan komma att leda till förändringar som gör att den här typen av substanser snabbare kan narkotikaklassas.

Den svenska modellen för alkoholpolitiken är effektiv och uppskattad av den stora majoriteten. Det övergripande målet är att minska alkoholens sociala och medicinska skadeverkningar. För att alkoholpolitiken ska vara effektiv är det viktigt att Systembolagets ensamrätt upprätthålls, att marknadsföring av alkohol begränsas, att alkoholnätthandlars aktiviteter i Sverige begränsas och att lagstiftningen är robust och hållbar.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit flera initiativ till att bevara den alkoholpolitiska modellen. En utredning som ska se över hur alkoholmarknadsföring i sociala medier kan begränsas har tillsatts. Utredningen ska även lämna förslag på hur lagstiftningen kan förbättras så att den inte innehåller kryphål för nya alkoholprodukter som t.ex. alkoholglass. Regeringen har också stängt dörren för gårdsförsäljningen och ser över hur distanshandel av alkohol kan regleras hårdare än idag.

Riskbruk av alkohol har minskat sedan början av 2000-talet. Den generellt positiva utvecklingen när det gäller riskkonsumtionen av alkohol syns dock inte bland äldre. Där ses snarare en motsatt utveckling, om än från en lägre nivå jämfört med övriga befolkningen och det tycks särskilt gälla äldre kvinnor. Många av de kvinnor som nu går i pension har andra alkoholvanor jämfört med tidigare generationer vilket sannolikt bidrar till en ökad andel riskkonsumenter och mer alkoholrelaterade skador. Här behövs det mer kunskap både vad gäller preventiva insatser som

vård och behandling. Det kan också finnas behov av ett ökat samarbete mellan äldreomsorgen och missbruksvården.

Spelberoende är ett etablerat folkhälsoproblem som märks i såväl socialtjänsten som sjukvården.

5 Idag är det cirka två procent av den vuxna befolkningen som anger att de har en förhöjd risk eller spelproblem. Eftersom spelproblem är ojämnt fördelat i befolkningen kan sårbara grupper som unga och ekonomiskt utsatta drabbas extra hårt. Precis som när det kommer till andra typer av missbruk drabbas spelmissbruk även anhöriga. Idag är det drygt 170 000 personer som lever med någon närstående med spelproblem. Av dessa är drygt 80 000 barn.

10

Spelmissbruk är komplext, behov finns ofta av insatser från både hälso- och sjukvård och socialtjänst. Hittills har det funnits en skillnad i lagstiftningen jämfört med andra typer av missbruk, detta trots att det finns likheter i problematiken. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför överlämnat en proposition till riksdagen med förslag som ska leda till att spelmissbruk får ett regelverk som likställer det med andra missbruk. Förslagen innebär bland annat att socialnämnderna ges ansvar för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar på samma sätt som för andra missbruk. Landstingens behandlingsansvar kvarstår oförändrat. Partistyrelsen anser att detta är en viktig förändring som kan förbättra hjälpen för människor i spelmissbruk.

20

Statens institutionsstyrelse (SiS) bedriver individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem och vuxna med missbruksproblem. De senaste åren har efterfrågan på platser ökat kraftigt. Detta beror bland annat på att antalet ensamkommande pojkar som placeras där har ökat, vilket med anledning av det stora flyktmottagandet varit en delvis oförutsägbar ökning. Det finns behov av en kapacitetsökning för myndigheten för att plats ska kunna erbjudas utan oskäligen väntan. Regeringen har därför höjt anslaget till SiS från 2017 med 40 miljoner kronor per år. Detta innebär cirka 200 ytterligare platser per år och partistyrelsen menar att detta är en viktig förstärkning. Exakt antal dagar som är tillåtet att vänta för att få plats bör emellertid inte regleras. Partistyrelsen tror inte heller att ett vitesbelopp skulle fylla önskad funktion. För att öka tillgången på platser inom SiS är det också viktigt att kommunerna och SiS gör en gemensam planering för avslut av placering och förberedelser för andra insatser. De personer som behöver vårdas inom SiS har ofta stora och akuta behov och en lång väntan på en plats kan få stora konsekvenser som kan handla om liv och död.

35

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D197:2, D203:1, D204:1, D218:1

D197:2 (Uddevalla arbetarekommun - enskild) att partiet på olika internationella plan värnar folkhälsan och bekämpar bruket av alkohol och andra droger, där insatser via WHO är viktiga

D203:1 (Höørs arbetarekommun) att Socialdemokraterna uppmärksammar äldre kvinnors alkoholproblematik

D204:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna uppmärksammar äldre kvinnors alkoholproblematik

- 5 D218:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att bromsa den snabba dödligheten bland ungdomar relaterad till missbruk av narkotikaklassade läkemedel, främst opioider

Partikongressen föreslås besluta:

- 10 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D194:1, D194:2, D197:1, D197:3, D197:4, D202:1, D202:2, D203:2, D204:2, D218:2, D223:1, D229:1, D229:3, D230:1, D230:3, D249:1, D249:2, D249:3, D249:4, D249:5, D249:6, D298:1, D331:1, D331:2, D331:3, D332:1, D333:1, D335:1, D335:2, D349:1, D349:2, D349:3, D349:5, D349:6, D349:7, D666:7
- 15 D194:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna lägger fram förslag om att lagstiftningsarbetet måste påskyndas för att kriminalisera beredning, tillverkning, tillhandahållande, försäljning, lagring och distribution av sinnesförändrande och fördärvande droger i väntan på att de kan klassas som narkotika
- 20 D194:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna lägger fram förslag om att förbjuda distansförsäljning av droger och därmed försvåra för näthandeln att tillhandahålla dessa droger samt ge berörda myndigheterna resurser och möjligheter att lagföra och släcka ner dessa nätbutiker
- 25 D197:1 (Uddevalla arbetarekommun - enskild) att regeringen och riksdagsledamöterna agerar för fortsatt kamp mot drogmissbruket oavsett om det gäller alkohol eller andra droger genom en aktiv folkhälsopolitik via riksdagen och för ändrade direktiv om folkhälsan i EU senast 2017
- D197:3 (Uddevalla arbetarekommun - enskild) att Gerhard Larsson utredning med flera konstruktiva förslag snarast genomförs, eftersom de är lönsamma för alla parter
- D197:4 (Uddevalla arbetarekommun - enskild) att arbetsmarknadens parter blir aktiva i att medverka till en förebyggande och rehabiliterande verksamhet för dess medarbetare på alla nivåer
- 30 D202:1 (Hörby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk
- D202:2 (Hörby arbetarekommun) att äldremottagningarna i sitt uppdrag får ansvar för att utarbeta ett samverkans program gällande äldre och riskbruk samt missbruk av alkohol, tillsammans med den kommunala hälso- och sjukvården
- 35 D203:2 (Höørs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk
- D204:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk.

- D218:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för en lagstiftning som begränsar mängden narkotikaklassade läkemedel, främst opioidläkemedel, som skrivs ut till unga i den svenska sjukvården och att unga istället erbjuds alternativa behandlingar så som akupressur, fysisk rehabilitering eller annat lämpligt som kommer påvisas av utredningen i att-sats 4
- 5 D223:1 (Sotenäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utredningen "Bättre insatser vid missbruk och beroende" (ID-nummer: SOU 2011:35) fullföljs som avsett så att den får fäste i alla professioner som möter den enskilde missbrukaren
- D229:1 (Gävle arbetarekommun) att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftningen att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt
- 10 samhälle
- D229:3 (Gävle arbetarekommun) att en plan för varje individs väg till drogfrihet upprättas i samband med inskrivning i substitutionsbehandlingsprogram
- D230:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftningen att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt
- 15 samhälle
- D230:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att en plan för varje individs väg till drogfrihet upprättas i samband med inskrivning i substitutionsbehandlingsprogram
- D249:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att utreda och införa insatser för att vårda spelberoende
- 20 D249:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att verka för genomförande av samordning och samverkan av insatserna inom beroendområdet ska ske för sammanhållna vård och insatser för att inte den beroendesjuka bOLLAS eller tappas mellan stolarna, efter de intentioner som finns i Missbruksutredningens slutsatser (SOU 2011:35)
- D249:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att inför åtgärder som man omedelbart kan vidta för att
- 25 minska dödligheten bland missbrukare
- D249:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att utreda hur effektiva de olika insatserna är som man erbjuder vårdtagare
- D249:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att vidta åtgärder för att tillgång till beroendevård och LVM-utredningar är likvärdig i Sverige oberoende på skiftande ekonomi i kommunerna. Vården
- 30 ska vara tillgänglig och jämlik även för beroendesjuka
- D249:6 (Stenungsunds arbetarekommun) att se läkare inom socialmedicin som nationellt intresse
- D298:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att partiet noga analyserar vilka vägar som finns och initierar insatser för - att åstadkomma en likvärdig missbrukarvård i hela Sverige - att genom utvärderingar och forskning få bort de olika "skolor" som idag präglar missbrukarvården - att en
- 35 samordning mellan olika aktörer/ansvariga inom missbrukarvården kan åstadkommas
- D331:1 (Värnamo arbetarekommun) att en tydligare ansvarsfördelning gällande vilken aktör som hanterar och behandlar spelberoende
- D331:2 (Värnamo arbetarekommun) att resurser skjuts till behandlingsinstanser och behandlingshem för att tackla den spelberoendeproblematiken som vi ser idag
- 40 D331:3 (Värnamo arbetarekommun) att öronmärkta resurser för att kompetensutveckling av spelberoendebehandling sker inom region och kommun

- D332:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftningen att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle
- 5 D333:1 (Gävle arbetarekommun) att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftningen att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle
- D335:1 (Motala arbetarekommun) att ytterligare befästa och stärka Sveriges arbete med en restriktiv narkotikapolitik
- 10 D335:2 (Motala arbetarekommun) att stödja och stärka utvecklingen av nya behandlingsformer för drogfrihet
- D349:1 (Sandvikens arbetarekommun) att sjukvården kan utreda och erbjuda behandling mot alkohol eller drogmissbruk och vara individanpassat i högre grad än i dag
- D349:2 (Sandvikens arbetarekommun) att sjukvården i sitt förebyggande hälsoarbete mot missbruk får ett mervärde i detta arbete
- 15 D349:3 (Sandvikens arbetarekommun) att vid diagnos ges en behandlingsgaranti
- D349:5 (Sandvikens arbetarekommun) att tillskapa sammanhållna vårdkedjor
- D349:6 (Sandvikens arbetarekommun) att patienter med en diagnos kan få en behandlingsplan
- D349:7 (Sandvikens arbetarekommun) att staten skall ha ett övergripande ansvar för att koordinera olika aktörers insatser.
- 20 D666:7 (Skånes partidistrikt) att huvudansvaret för missbruksvården flyttas över från kommunerna till landstingen

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D218:3, D218:4, D229:2, D230:2, D292:1, D292:2, D293:1, D332:2, D332:3, D332:4, D333:2, D333:3, D333:4, D349:4, D666:8
- 25
- D218:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att hårdare kriterier skall införas för svensk sjukvård när den tar ställning till om opioidläkemedel skall skrivas ut
- 30 D218:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsätter en utredning med anledning av att-satser 1, 2 och 3 som ska vara klar senast under 2017 pga den ökande takten dödlighet bland unga i detta ämne
- D229:2 (Gävle arbetarekommun) att kraven för att antas till ett substitutionsbehandlingsprogram ses över och att andra vårdformer skall ha prövats innan en individ skrivs in i ett substitutionsbehandlingsprogram
- 35 D230:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att kraven för att antas till ett substitutionsbehandlingsprogram skärps och att flera andra vårdformer skall ha prövats innan en individ skrivs in i ett substitutionsbehandlingsprogram
- D292:1 (Gävle arbetarekommun) att Statens institutionsstyrelse garanterar platser för unga och vuxna missbrukare inom 4 dagar

- D292:2 (Gävle arbetarekommun) att Statens institutionsstyrelse åläggs att betala vitesbelopp till kommuner vid väntetider på längre än 8 dagar genom Institutionen för vård och omsorgs försorg (IVO)
- 5 D293:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Statens institutionsstyrelse garanterar platser för unga och vuxna missbrukare inom 4 dagar
- D332:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att samtycke mellan kommun och primärvård skall vara ett krav för att starta och driva sprutbytesprogram i Sverige
- D332:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att lägsta ålder för att kunna ingå i ett sprutbytesprogram skall vara 20 år
- 10 D332:4 (Hudiksvalls arbetarekommun) att program för att främja narkomaners hälsa utan sprutbyte utvecklas och görs till obligatorium för primärvården
- D333:2 (Gävle arbetarekommun) att samtycke mellan kommun och primärvård skall vara ett krav för att starta och driva sprutbytesprogram i Sverige
- 15 D333:3 (Gävle arbetarekommun) att lägsta ålder för att kunna ingå i ett sprutbytesprogram skall vara 20 år
- D333:4 (Gävle arbetarekommun) att program för att främja narkomaners hälsa utan sprutbyte utvecklas och görs till obligatorium för primärvården
- D349:4 (Sandvikens arbetarekommun) att en auktorisation föreligger för personal vid vårdhem i behandlingssektorn
- 20 D666:8 (Skånes partidistrikt) att samtliga landsting måste ha ett sprututbytesprogram

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A335:8, D201:1, D201:2, D209:1, D209:2, D213:1, D221:1, D224:1, D224:2, D224:3, D224:4, D233:1, D233:4, D255:1, D255:2, D255:3, D255:4, D255:5, D255:6, D309:1, D309:2, D309:3, D309:4, D309:5, D310:1, D310:2, D310:3, D328:7, D339:1, D340:1, D340:2, D340:3, D340:4, D341:1, D341:2, D341:3, D341:4, D369:1, D369:2, D377:1, D386:1, D393:1, D393:2

25

UD36 Familjerätt

Runt en tredjedel av de svenska barnen lever idag i en annan sorts familj än den traditionella kärnfamiljen.

- 30 Familjer kan se väldigt olika ut. En familj kan vara enförälders-, tvåförälders-, bonusförälders-, dubbelregnbågs-, adoptiv-, extended-, donationsfamilj och så vidare. De nya familjerna kallar vi stjärnfamilj, en familj där innehåll är viktigare än en speciell konstellation. När familjerna utvecklas och förändras måste också lagstiftningen följa med.
- 35 År 2009 blev den svenska äktenskapsbalken könsneutral. Två personer av samma kön har samma rätt att ingå äktenskap som två personer av olika kön. Socialdemokraterna är övertygade om alla människors lika värde och rätt. Denna princip slås fast i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, som i artikel 1 uttalar att ”Alla människor äro födda fria och lika i värde

och rättigheter”. Var och en ska ses som individ med rätt att utvecklas på egna villkor och samtidigt rätt att ingå i en arbets- och samhällsgemenskap på lika villkor tillsammans med andra. Med denna bakgrund är socialdemokratiens ställningstagande för den könsneutrala äktenskapsbalken en självklarhet.

5

Moderna familjer ställer krav på modern lagstiftning. En fråga som blir mer aktuell är om det ska vara möjligt för barn att ha fler än två vårdnadshavare. För ett barn kan det vara mycket viktigt att kunna ha alla sina mammor och pappor som vårdnadshavare. Å andra sidan ökar riskerna för svåra vårdnadskonflikter med många vårdnadshavare. En vårdnadshavare är den som har rätt att bestämma över barnen vad gäller exempelvis boende och skolgång och det kräver att alla vårdnadshavarna är överens. Partistyrelsen är öppen för en översyn av lagstiftningen för att öppna upp för fler än två vårdnadshavare. Samtidigt är det viktigt att en sådan utredning görs ur barnens perspektiv. Surrogatmoderskap är inte tillåtet i Sverige. En utredning som analyserat frågan har nyligen föreslagit att både kommersiellt och altruistiskt surrogatmoderskap även i fortsättningen inte bör tillåtas inom svensk hälso- och sjukvård. Även inom ramen för ett system med altruistiskt surrogatmoderskap finns risk för påtryckningar och dold kommersialisering. Det finns dessutom stora kunskapsluckor när det gäller konsekvenserna för barn som har fötts efter ett surrogatarrangemang. Det är därför svårt att dra några säkra slutsatser i frågan om hur ett tillåtande av surrogatmoderskap i Sverige skulle vara förenligt med principen om barnets bästa. Under sådana förhållanden anser partistyrelsen att försiktighetsprincipen talar mot ett tillåtande av surrogatmoderskap i Sverige.

Ett barns behov av god kontakt med föräldrarna behöver inte innebära att barnet måste leva eller umgås med föräldrarna under alla förhållanden. Om det framkommer uppgifter om att barnet far illa, måste domstolen och socialnämnden alltid göra en riskbedömning. Denna skyldighet infördes i föräldrabalken redan i början av 1990-talet och förtydligades 2006. Risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp, olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa ska beaktas särskilt i bedömningen av vad som är bäst för barnet. Det har i olika sammanhang gjorts gällande att riskbedömningar görs i för liten utsträckning och att de riskbedömningar som görs i vissa fall är bristfälliga. 2014 års vårdnadsutredning hade i uppdrag att klargöra hur lagskärpningen om riskbedömningarna fallit ut, och utvärderas om mammor och pappor behandlas jämställt av rätten. Partistyrelsen anser att åtgärder behöver vidtas och är positiv till att regeringen arbetar med förslag som lämnats i 2014 års vårdnadsutredning.

År 2015 bildades en ny myndighet, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, med ett samlat ansvar för familjerättsliga frågor inom socialtjänsten, internationella adoptioner och föräldraskapsstöd. Vi socialdemokrater tycker det är bra att frågorna hålls samman och hoppas att det leder till att kommunerna får ett bra kunskapsstöd och vägledning i dessa frågor som kan vara så centrala i barns och föräldrars liv.

40

En motion handlar om att verka för att den idag kallade faderskapspresumtionen ska ersättas med en föräldraskapspresumtion som även omfattar partnern i ett samkönat par. Partistyrelsen delar motionens bedömning av att det finns ett behov av att komplettera reglerna så att även samkönade par omfattas av presumtionen. Därför är partistyrelsen positiv till att utreda frågan om en könsneutral föräldraskapspresumtion.

Adoptionslagstiftningen och organisationen av adoptionsförmedling behöver moderniseras. Vi socialdemokrater anser att lagstiftningen behöver ses över och barnperspektivet bli tydligare än idag. Därför ser partistyrelsen positivt på att regeringen arbetar med förslagen från adoptionsutredningen och avser lämna en proposition under 2017. Vi ser dock behov av att anpassa nuvarande organisering av adoptionsförmedlingsverksamheten och det stöd som lämnas i samband med internationell adoption till nya förhållanden. Barnperspektivet behöver stärkas och stöd för att söka sitt ursprung erhållas.

Antalet nationella adoptioner uppgår till cirka 350 per år. Den vanligaste formen är närståendeoption, även kallad styvbarnsoption, men det förekommer också att familjehem adopterar ett barn som varit placerat där under längre tid. Ett annat alternativ när det gäller familjehemsplacerade barn är att vårdnaden överflyttas till familjehemsföräldrarna, vilket socialnämnden har skyldighet att överväga när ett barn varit placerad mer än tre år i samma familjehem. Att ge stöd till kommunernas handläggning av nationella adoptioner borde vara en uppgift som ingår i Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds uppdrag.

En viktig del i det svenska välfärdssamhället är att de personer som på grund av t.ex. sjukdom inte kan sköta sina angelägenheter får hjälp med detta. Här fyller gode män och förvaltare en viktig funktion som ställföreträdare för den enskilde. Ett mycket stort antal människor har ställföreträdare i Sverige. I de allra flesta fall gör ställföreträdaren en värdefull insats för att stödja en medmänniska i en utsatt livssituation.

Då och då uppdagas oegentligheter och problem med detta system. Lagstiftningen om gode män har därför setts över och förbättrats vid ett flertal tillfällen. Det har varit svårt att hitta andra alternativ som inte för med sig olika nackdelar. Att avskaffa nuvarande system med god man och förvaltare skulle innebära ett övergivande av ett system som har funnits under lång tid och som bygger på att enskilda ställer upp av humanitet och plikt känsla för att ge stöd och hjälp till de i samhället som inte klarar sig själva. En fördel med gode män/förvaltare är också att de är lokalt förankrade och finns tillgängliga även utanför kontorstid. Dessutom finns det stora fördelar i att en någon kan sköta om både personliga och ekonomiska frågor och att dessa funktioner inte behöver fördelas på flera personer. Att ersätta dagens gode män och förvaltare med något annat skulle behöva föregås av omfattande utredning. Det skulle ta lång tid att genomföra och få långtgående organisatoriska och ekonomiska konsekvenser. Att t.ex. införa en ordning med anställda professionella ställföreträdare skulle innebära stora utmaningar i form av rekrytering och finansiering.

Klart är emellertid att tillsynen måste fungera bättre. Regeringen har därför gett länsstyrelserna uppdrag att förbättra tillsynen över och stödet till landets överförmyndare och där länsstyrelsen i Västra Götaland har ett samordnande uppdrag. Dessutom har regeringen tagit fram en lag om
5 framtidsfullmakter som ger enskild möjlighet att själva utse någon som kan ta om hand dras personliga och ekonomiska angelägenheter om de senare i livet inte själva kan det. Framtidsfullmakter utgör därmed ett viktigt komplement till godmansystemet.

En motion föreslår ett nationellt register för gode män och förvaltare. Även om det finns fördelar
10 med ett register så överväger nackdelarna då det skulle bli kostsamt och arbetskrävande att samla uppgifter från samtliga kommuner och dessutom hålla registret uppdaterat. Det kan dock finnas anledning att överväga hur man ekonomisk bättre kan skydda de som utsatts för brott av sin gode man eller förvaltare. Partistyrelsen är inte heller främmande för att se över möjligheterna för
15 digital signering för ställföreträdare. En motion lyfter frågan om arvode för gode män och ställföreträdare. Frågan om arvode är en kommunal fråga som beslutas av överförmyndaren. Enligt lagen ska ersättningen dock vara skälig.

Om en av parterna försvårar bodelning så kan tingsrätten förordna en bodelningsförrättare som
20 beslutar hur bodelningen ska ske.

De fideikommiss som fortfarande existerar ska avvecklas enligt vad som sägs i lagen (1963:583),
om avveckling av fideikommiss. Idag finns det möjlighet för regeringen att göra undantag. Det
handlar om fall när bevarandet av de kulturhistoriska värden som finns i egendomen anses väga
tyngre. I arbetet med att göra Sverige jämställt, jämlikt och modernt väger ett avskaffande tyngre.
25 Partistyrelsen menar att det kulturhistoriska värdet kan bevaras på andra sätt.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A335:8, D201:1, D201:2, D209:1, D328:7

A335:8 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en lag mot såväl kommersiellt
30 som altruistiskt surrogatmoderskap

D201:1 (Stockholms Arbetarekommun) att den svenska adoptionslagstiftningen moderniseras
med sikte på öppenhet och bevarade relationer till barnets ursprungsfamilj

D201:2 (Stockholms Arbetarekommun) att en samordning av de inhemska adoptionerna och hur
de förmedlas eftersträvas

35 D209:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den kvinna som är
moderns registrerade partner eller maka automatiskt ska anses vara barnets förälder och
bestämmelse om föräldraskap för moderns partner eller maka (föräldraskapspresumtion)
motsvarande den nuvarande faderskapspresumtionen ska införas

D328:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att den idag kallade faderskapspresumtionen ersätts med en föräldraskapspresumtion som även omfattar partnern i ett samkönat par

Partikongressen föreslås besluta:

- 5 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D209:2, D213:1, D221:1, D224:3, D233:1, D233:4, D255:1, D255:3, D255:4, D255:5, D255:6, D309:2, D309:3, D310:1, D310:2, D310:3, D339:1, D340:2, D340:3, D341:2, D341:3, D386:1
- 10 D209:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraskapet för moderns registrerade partner, maka eller sambo ska kunna fastställas för de fall assisterad befruktning utförs utanför svensk sjukvård eller insemination utförs i privat regi
D213:1 (Ystads arbetarekommun) att omedelbart avskaffa § 6 i Lag (1963:583) om avveckling av fideikommiss
- 15 D221:1 (Norrköpings arbetarekommun) att regler och lagstiftning vid bodelning förändras och förtydligas så att bodelning kan genomföras när den ena parten inte medverkar till en konstruktiv lösning
D224:3 (Skellefteå arbetarekommun) att tillsätta en utredning för att se över möjligheterna att ge lagstöd för digital signering för ställföreträdare (tex. bank-id)
- 20 D233:1 (Avesta arbetarekommun) att föräldraskapet moderniseras och att vårdnaden automatiskt är delad i och med att föräldraskapet fastställs
D233:4 (Avesta arbetarekommun) att uppmana också landsting och kommuner att ta fram förhållningssätt och förutsättningar att behandla alla familjer könsneutralt. Det finns idag stora skillnader mellan olika landsting och kommuner i behandlingen av samkönade par med barn
- 25 D255:1 (Botkyrka arbetarekommun) att en ökad och noggrannare tillsyn och redovisning av god mans och förvaltares åtaganden
D255:3 (Botkyrka arbetarekommun) att en översyn av arvodet till god man och förvaltare
D255:4 (Botkyrka arbetarekommun) att i lagen klargöra vem som ansvarar för beivrande av brott av god man och förvaltare
- 30 D255:5 (Botkyrka arbetarekommun) att samhället ska hålla huvudmannen skadelös vid brott begångna av god man och förvaltare eller för annan skada som förorsakas av god man och förvaltare
D255:6 (Botkyrka arbetarekommun) att skarpere rutiner i urval och utbildning av god man och förvaltare
- 35 D309:2 (Katrineholms arbetarekommun) att möjligheten att använda professionella ställföreträdare regleras
D309:3 (Katrineholms arbetarekommun) att professionella ställföreträdarskap för ensamkommande barn och ungdomar prioriteras

- D310:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom en förändring av föräldrabalken och möjliggör fler juridiska vårdnadshavare än två
- D310:2 (Skellefteå arbetarekommun) att det utarbetas förslag på hur man ska kunna lägga till vårdnadshavare senare i barnets liv
- 5 D310:3 (Skellefteå arbetarekommun) att det utarbetas förslag på hur ett väntat/nyfött barn ska kunna få flera vårdnadshavare kopplade till sig
- D339:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att lagstiftningen säkerställer att föreskrifter följs upp på ett sådant sätt och kan skrivas under digitalt, med en kontrollfunktion som t.ex. ett Bank Id
- 10 D340:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att möjliggöra för professionella ställföreträdare i svåra och komplicerade fall
- D340:3 (Kristinehamns arbetarekommun) att lagen om god man för ensamkommande barn (2005:429) utvärderas
- D341:2 (Eda arbetarekommun) att möjliggöra för professionella ställföreträdare i svåra och komplicerade fall
- 15 D341:3 (Eda arbetarekommun) att lagen om god man för ensamkommande barn (2005:429) utvärderas
- D386:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att partistyrelsen verkar för att en lagändring för bättre rättssäkerhet och förbättrade möjligheter för barn att få umgänge och kontakt med båda föräldrarna och samtidigt värna om möjligheten för båda föräldrarna att följa hur barnet
- 20 utvecklas

Partikongressen föreslås besluta:

- att avslå motionerna D224:1, D224:2, D224:4, D255:2, D309:1, D309:4, D309:5, D340:1, D340:4, D341:1, D341:4, D369:1, D369:2, D377:1, D393:1, D393:2
- 25 D224:1 (Skellefteå arbetarekommun) att tillsätta en översyn av föräldrabalken för att modernisera lagstiftningen för dagens och framtidens utmaningar
- D224:2 (Skellefteå arbetarekommun) att tillsätta en utredning för att se över möjligheten att i lag ge stöd för kommunernas behov av professionella förvaltare
- 30 D224:4 (Skellefteå arbetarekommun) att tillsätta en utredning för att se över Länsstyrelsens granskningsuppdrag och verka för att det förs över till en central statlig myndighet
- D255:2 (Botkyrka arbetarekommun) att en nationell registrering av god man och förvaltare
- D309:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet tar de initiativ som krävs för att en ordentlig utredning genomförs kring ställföreträdarskap med syfte att modernisera och reformera systemet för att uppnå ett välfungerande system för framtiden
- 35 D309:4 (Katrineholms arbetarekommun) att ställföreträdarskap för vuxna lyfts ut ur föräldrabalken
- D309:5 (Katrineholms arbetarekommun) att initiativ tas för att utredningen ska starta under innevarande mandatperiod

- D340:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att skyndsamt verka för att en modern tillsynsmyndighet tillskapas med kompetens och professionalitet
- D340:4 (Kristinehamns arbetarekommun) att en ny lagstiftning tillskapas som omfattar vuxna personer i behov av samhällets stöd i stället för nu gällande Föräldrabalk
- 5 D341:1 (Eda arbetarekommun) att skyndsamt verka för en modern tillsynsmyndighet tillskapas med kompetens och professionalitet
- D341:4 (Eda arbetarekommun) att en ny lagstiftning tillskapas som omfattar vuxna personer i behov av samhällets stöd i stället för nu gällande Föräldrabalk
- D369:1 (Ystads arbetarekommun) att en utredning startas med uppdrag att göra en övergripande analys av de lagar som styr överförmyndarverksamheten, med utgångspunkt att de grundläggande funktionerna bevaras men anpassas bättre till dagens samhällsförhållanden
- 10 D369:2 (Ystads arbetarekommun) att överväga behovet av en nationell myndighet för att ge stöd till verksamheterna och för tillsynen, i relation till dels ställföreträdarna, dels överförmyndarverksamheten
- 15 D377:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en lagändring sker så att den borgerliga vigseln blir den enda grunden för ett juridiskt giltigt äktenskap
- D393:1 (Kalmar arbetarekommun) att en utredning tillsätts med uppdrag att göra en rejäl översyn av Föräldrabalken, 9-20 kapitlet
- D393:2 (Kalmar arbetarekommun) att arbetet med detta sker skyndsamt
- 20 Partistyrelsens utlåtande över motionerna D187:1, D187:2, D220:1, D220:2, D220:3, D220:4, D225:1, D225:2, D225:3, D225:4, D225:5, D225:6, D226:1, D226:2, D226:3, D226:4, D226:5, D227:3, D227:4, D244:1, D244:2, D244:3, D244:4, D245:1, D245:2, D245:3, D245:4, D246:1, D246:2, D246:3, D246:4, D250:1, D256:1, D256:2, D294:1, D294:2, D299:1, D299:2, D299:3, D300:1, D301:1, D301:2, D301:3, D302:1, D304:1,
- 25 D304:2, D312:1, D314:1, D327:1, D327:2, D327:3, D329:2, D338:1, D343:1, D343:2, D344:1, D364:1, D364:2, D370:1, D371:1, D372:1, D373:1, D374:1, D375:1, D387:1, D387:2

UD37 Lagen om stöd och service och assistansersättning

- Lagen om stöd och service (LSS) och assistansersättningen har inneburit en enorm förbättring av
- 30 levnadsvillkoren för många funktionshindrade och verksamheten har expanderat år för år både när det gäller kostnader och antalet personer som får stöd. Idag får över 100 000 personer stöd genom LSS och drygt 16 000 personer får stöd genom den statliga assistansersättningen. Vi socialdemokrater slår vakt om LSS och assistansersättningen och de mål som finns inom lagstiftningarna. Det finns emellertid många brister i lagstiftningarna och därmed skäl att se över
- 35 båda lagstiftningarna, vilket just nu görs inom ramen för en statlig utredning som ska vara klar 2018. Att kostnaderna har stigit betydligt snabbare än antalet brukare är också ett tecken på brister i dagens system. Den statliga utredningen ser över hela lagstiftningarna, med utgångspunkt

i att lagarna ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet samt att ge förutsättningar för ändamålsenliga insatser och en långsiktigt hållbar kostnadsutveckling.

När lagen inte lever upp till ambitionerna

Precis som flera motioner påpekar ska LSS och assistansersättningen leva upp till rättighetsambitionerna om goda levnadsvillkor, människors delaktighet, jämlikhet och självständighet. Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar samt de andra rättighetskonventioner Sverige har ratificerat ska också Sveriges lagar klara att leva upp till. Då krävs likvärdighet över landet, ett stärkt barn- och jämställdhetsperspektiv och att lagarna främjar människors delaktighet och självständighet. På alla dessa områden brister det, och det finns skäl att här lyfta ett par exempel på detta:

Socialstyrelsen konstaterade i rapporten Barn med personlig assistans – Möjligheter till utveckling, självständighet och delaktighet (2014) att för de allra flesta barn och unga är personlig assistans en insats som har inneburit en förbättrad livskvalitet, men det finns problem och risker. Ett problemområde är hur unga med funktionsnedsättning ska kunna bli så självständiga som möjligt och hur deras frigörelseprocess ska kunna underlättas. Det gäller enligt Socialstyrelsen i synnerhet när föräldrar i stor utsträckning är personliga assistenter åt sina barn. Ett annat problemområde handlar om de barn som riskerar att fara illa eller far illa. Insynen i en del barns och ungas levnadsförhållanden är begränsat och dessa barn kan bli isolerade från samhället i övrigt.

Socialstyrelsen konstaterar i rapporten Kartläggning och analys av vissa insatser enligt LSS (2015) att insatserna ledsagarservice, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför det egna hemmet och bostad med särskild service för vuxna enligt LSS inte är likvärdiga i landet.

Prejudikat från Högsta förvaltningsdomstolen har medfört att vissa insatser, exempelvis ledsagarservice, fått en snävare innebörd än den haft tidigare vilket lett till att kvinnor och män med ett uppenbart behov av insatsen riskerat att utestängas med minskad delaktighet som följd.

För att uppnå målen om delaktighet och självständighet är möjligheten att delta i arbetslivet väsentligt. Socialstyrelsen har tidigare kartlagt insatsen daglig verksamhet (Daglig verksamhet enligt LSS – en kartläggning, 2008) och konstaterat att det övergripande målet med daglig verksamhet, dvs. att den enskilde på sikt ska kunna få möjlighet till lönearbete, inte uppfylls. En motion lyfter frågan om habiliteringsersättning och det faktum att habiliteringsersättningen i många fall är låg. Habiliteringsersättning är en ersättning som vissa kommuner väljer att ge personer i daglig verksamhet. Ersättningen har inget tydligt lagstöd, och därför är variationerna mycket stora över landet. Det är möjligt att detta bör regleras, men i så fall bör det ske i samband med att hela LSS, inklusive insatsen daglig verksamhet, ses över.

En annan fråga som lyfts i motionerna är behovet av bättre boendelösningar inom LSS. Även detta är en fråga som den statliga utredningen just nu ser över, och där partistyrelsen delar synen på att det behövs boendelösningar som möjliggör ett aktivt och självständigt liv.

- 5 Det ovan beskrivna är exempel på varför det är viktigt att se över dessa båda lagstiftningar. Socialdemokraterna ska, som en motion uttrycker det, verka för att inte urholka den personliga assistansen utan utveckla den på ett sätt som främjar jämlika levnadsvillkor och en långsiktigt hållbar kostnadsutveckling. Det innebär att lagen inte kan, som en annan motion föreslår, bevaras i dess nuvarande form utan måste förändras. Genom att modernisera LSS och
10 assistansersättningen kan vi skapa en tryggare tillvaro och större frihet för de många som behöver stöd och utveckla den svenska modellen.

Vem har rätt till stöd?

- En annan viktig fråga inom LSS och assistansersättningen som flera motioner berör är vem som kan ha rätt till olika insatser inom lagstiftningarna. Motionerna lyfter behovet av att fler ska kunna
15 få del av insatser enligt LSS. Behovet av att se över personkretsarna är stort, både för att det kan finnas behov av att bredda definitionerna och för att det behövs en analys av hur det förändrats under de lite mer än 20 år som lagstiftningarna funnits. Det gäller inte minst inom assistansersättningen. Det finns idag tre personkretsar som definierar vem som har rätt till stöd enligt LSS och assistansersättningen. Flera myndigheter har i rapporter lyft frågan om att se över
20 personkretsarna. Sedan ett par år tillbaka har den som fått assistans innan hon eller han fyllt 65 år också rätt att behålla den efter 65 års ålder.

- Den statliga utredning som den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatte våren 2016 ska bland annat se över personkretsindelningen och eventuellt ge förslag på en ny. Utredningen ska också
25 se över huruvida insatserna inom LSS är tillräckligt bra och leder till de högt ställda mål som finns samt föreslå förbättringar av insatserna och eventuella nya insatser. Sådana nya insatser ska i så fall bättre bidra till målen om delaktighet, självständighet och jämlikhet.

- Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också sedan 2014 agerat på flera sätt för att reda ut konsekvenserna av de prejudicerande domar som förändrat tillämpningen av LSS och
30 assistansersättning 2012 och 2015. Regeringen har bland annat gett Inspektionen för Socialförsäkringen i uppdrag att analysera tillämpningen av begreppet egenvård inom assistansersättningen och gett Försäkringskassan och Socialstyrelsen i uppdrag att utreda konsekvenserna av de domar från Högsta förvaltningsdomstolen som rör det s.k. femte grundläggande behovet inom både
35 assistansersättningen och den kommunala personliga assistansen. Regeringen har också gett Socialstyrelsen i uppdrag att analysera och lämna förslag som innebär att Försäkringskassan får en skyldighet att anmäla till kommunen när en mottagare av assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken får sin ersättning indragen.

Ett liv som andra med goda levnadsvillkor

Flera motioner lyfter frågan om att på olika sätt säkerställa att LSS och assistansersättningen klarar att leva upp till sina högt ställda ambitioner. I ett par motioner lyfts frågan om att utreda om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor. Ett annat utredningsförslag som lyfts i motioner är att utreda hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS. Myndigheten för delaktighet genomförde 2015-2016 en utvärdering av funktionshinderspolitiken i sin helhet, inför framtagandet av den nya strategin. I den finns material som har bäring på dessa frågeställningar, men det vore värdefullt med en utvärdering som fokuserade på LSS och assistansersättning och på just begreppen goda levnadsvillkor och ett liv som andra. En sådan utredning skulle kunna ge god insikt om lagens styrkor och brister, men också kunna ge fördjupad kunskap kring vad ambitionen i praktiken innebär och därmed öka förutsättningarna för likvärdiga bedömningar över landet. Det i sin tur kan vara viktigt för att i praktiken klara den viktiga uppgift som en annan motion lyfter, nämligen att ”säkerställa att de som har behov av personlig assistans fortfarande kan delta i det dagliga livet och får möjlighet att leva som andra”. Att däremot, som föreslås i en annan motion, tillsätta en ny omfattande parlamentarisk utredning av funktionshinderspolitiken skulle inte komplettera den stora LSS-utredning som nu pågår utan innebära att regeringen tillsatt två utredningar på samma tema. Däremot är det viktigt att riksdagspartierna är involverade i utredningsarbetet. Det är inte minst en förutsättning för att få en bred uppslutning kring detta viktiga välfärdsområde.

20 Hur kan rätt till stöd bättre säkerställas?

Det har ovan beskrivits att det finns problem med bland annat likvärdigheten inom assistansen. En annan fråga som lyfts i motionerna är om den enskildes behov står i centrum för besluten. Det är en viktig frågeställning. Barnrättsutredningen ”Barnkonventionen blir svensk lag” gjorde en kartläggning av LSS-insatser för barn och visade på brister i just huruvida det enskilda barnets behov var i fokus. Ett annat exempel är att män beviljas mer och fler insatser än kvinnor, utan att det kan säkerställas att det beror på att män har större behov än kvinnor. I processen som leder fram till beslut om insatser enligt LSS får barn inte alltid sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda. Det gäller bl.a. rätten för det enskilda barnet att få uttrycka sina åsikter i frågor som rör barnet. Socialdemokraterna ska verka för att alla individers egna behov står i centrum för beslut om insats enligt LSS eller inom assistansersättningen och beslutsprocesserna är rättssäkra och likvärdiga. Det gäller i lika hög utsträckning om individen är ett barn. Det är avgörande att Socialdemokraterna verkar för att förändringar i LSS och assistansersättningen ska utgå från barnkonventionen och ha en feministisk analys i grunden.

35 En annan viktig fråga som lyfts av flera motioner är möjligheten till ett oberoende juridiskt stöd. Idag får många personer hjälp från jurister via assistansbolag. Det kan, men behöver inte alltid, innebära att det är företagets intressen snarare än den som ansökers intressen som står i fokus. Därför är frågan om oberoende stöd viktig. Den socialdemokratiska utgångspunkten för assistans och LSS är att faktorer som klass och utbildningsbakgrund inte ska påverka din chans att få rätt

stöd. Jämlikhet är grundläggande mål. För att nå det målet har den socialdemokratiskt ledda regeringen inlett en översyn. Socialdemokraterna måste verka för en likvärdig handläggning över hela landet.

- 5 Under de år som LSS och assistansersättningen funnits har lagen inte förändrats nämnvärt, samtidigt som det skett förändringar i tolkningar samt i vem som får olika insatser. Det finns många skäl att se över lagstiftningarna, men brister i tydlighet ger både problem med likvärdigheten, rättssäkerheten och förutsägbarheten för den som behöver assistans. En del domar från Högsta förvaltningsdomstolen (framförallt de från 2009, 2012 och 2015) har förändrat tillämpningen av lagen. I en rättighetslagstiftning får en prejudicerande dom direkt genomslag (vid nästa omprövning). Det innebär att det är mycket viktigt att lagen är tydlig, samtidigt som den måste utgå från och sträva mot att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

- 15 Det är flera motioner som lyfter frågan om det delade ansvaret för assistansersättning och LSS (mellan stat och kommun) och yrkar på att Socialdemokraterna ska ta ställning för att det ska vara en huvudman. Några av dessa motioner vill att kongressen ska fastställa att staten ska ta över huvudmannaskapet.
- 20 Den socialdemokratiskt-ledda regeringen har uttalat att det delade huvudmannaskapet för insatsen personlig assistans är problematiskt och gett en statlig utredning i uppdrag att se över bland annat detta. Bland annat möjliggör det övervältring av kostnader, skapar otydliga ansvarsgränser, ger inga incitament att utveckla andra stödformer och leder, som lagen är utformad, till brister i insyn och uppföljning. Personer kan som en följd av detta få insatser som
- 25 brister i kvalitet, inte är säkra och skyddar den enskilde, inte är anpassade till behoven och/eller är mer kostsamma än nödvändigt. Inom ramen för den utredning regeringen tillsatt av assistansersättningen och LSS ingår det att se över frågan om huvudmannaskapet, samt göra en analys av vilka konsekvenser dagens system haft för både assistans och andra insatser på funktionshindersområdet som kommunen ansvarar för. Att innan den konsekvensanalysen är
- 30 gjord och förslagen presenterade låsa sig vid vem som eventuellt ska ha ett samlat huvudmannaskap är förhastat.

- Ett par motioner lyfter den viktiga frågan om sjuklöneansvaret. Den utredning den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatt har i uppdrag att lämna förslag på ersättningssystem för assistans och i det uppdraget ingår frågan om sjuklöner och vikarier.
- 35

Beslut, omprövningar och myndighetskontakter

Frågan om att avskaffa omprövningar av assistansersättning återkommer i flera motioner. Idag sker omprövningarna på tvåårsbasis, även om många självmant begär omprövning tidigare

eftersom de själva uppfattar att behovet förändrats. Att ha regelbundna omprövningar är viktigt ur rättssäkerhetssynpunkt. Däremot är det viktigt att verka för att dessa bedömningar görs på ett likvärdigt sätt, så att varje person som har rätt till stöd kan känna sig trygg med att få det stödet. Det handlar bland annat om att den enskilde ska få inflytande över hur stödet utformas utan att

5

I oktober 2016 gick Försäkringskassan över till efterskottsbetalningar inom assistansersättningen. I och med det införde de månadsredovisningar för de brukare med stora behov som har så kallat förhöjt belopp. För en del av de personerna har det inneburit svårigheter att få vardagslivet att gå ihop, exempelvis under storhelger då lönekostnaderna för assistenterna kan bli högre. Mot den bakgrunden har regeringen presenterat ett nytt lagförslag för att möjliggöra för personer med förhöjt belopp att disponera det under fler månader än en, vilket också är en fråga som lyfts i flera motioner.

10

Ordning och reda

Flera motioner lyfter att orättfärdiga vinster och fusk inom assistansersättningen ska stoppas. 65 % av assistansmarknaden utgörs av vinstdrivande företag och assistansföretagen är också i allt större utsträckning ombud för dem som vill anlita företagen. Den statliga utredning regeringen tillsatt ska bland annat lämna förslag som bidrar till att privata företags möjligheter och incitament att driva upp kostnaderna för assistansersättningen och personlig assistans enligt LSS kan begränsas. Utöver det har Valfärdsutredningen lämnat förslag som också rör det här området. Inspektionen för socialförsäkring (ISF) har också fått i uppdrag av regeringen att genomföra en kartläggning och analys av marknaden för anordnare med tillstånd att bedriva personlig assistans. Det innebär bland annat att de ska analysera marknadsaktörer, deras lönsamhet, spridningen i lönsamhet samt brister i marknads- och konkurrensförhållande.

20

25

En annan viktig fråga är lika villkor för kommunala och privata aktörer, där den statliga utredningen bland annat ska se över att begränsa privata aktörers att välja bort vissa brukare. En av motionerna lyfter vikten av att säkerställa att alla aktörer ska tillhandahålla assistans på dygnets alla timmar, vilket ligger i linje med detta.

30

Ett par motioner lyfter att Socialdemokraterna bör verka för att regeringen ger tilläggsdirektiv till den statliga utredningen som syftar till att granska administrativa kostnader hos både privata och kommunala utförare. Det vore förvisso inte ointressant, men utredningen har idag ett mycket omfattande uppdrag. Att gå in och granska något så specifikt som de administrativa kostnaderna skulle innebära ett stort merarbete och fördröja utredningen på ett sätt som vore olyckligt.

35

Ordet fusk används ofta i debatten om assistansersättningen. För att vara tydlig med vad som menas finns det poänger med att istället tala om brottslighet när sådan förekommer. Det är viktigt för att understryka att det inte handlar om att utmåla alla människor som behöver de här

stöden som potentiella fuskare, utan om att se till att vi har ett system som effektivt motverkar brottslighet så att medlen används på rätt sätt. 2015 gav den socialdemokratiskt ledda regeringen en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av välfärdsstatens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet. Där väntas också förslag som rör

5 assistansersättningen.

Ett par motioner lyfter också frågan om arbetsvillkoren för assistenter. Det är självklart att Socialdemokraterna ska verka för trygga villkor på arbetsmarknaden också för personliga assistenter och möjligheter till kompetensutveckling ska rymmas där. En statlig utredning enkom

10 kring arbetsvillkor och kollektivavtal inom assistansen är inte självklart den bästa vägen att gå. Det är viktigt att staten inte går in för långt i de områden som är arbetsmarknadens parter. Samtidigt behöver regering och riksdag ta ansvar för att regelverket gynnar en god arbetsmiljö för personliga assistenter. Om förändringar i lagar och regelverk sker på området är det viktigt att det sker i samråd också med brukare och brukarorganisationer.

15

I en del fall är också socialdemokratiskt ledda kommuner en av parterna på arbetsmarknaden för personliga assistenter och då är det viktigt att trygga villkor och god arbetsmiljö genomsyrar det socialdemokratiskt ledda styret.

Funktionshindersrörelsen

20 Fler motioner lyfter vikten av samverkan med funktionshindersrörelsen på olika nivåer. Regeringen har idag en funktionshindersdelegation som träffas minst fyra gånger om året för att diskutera frågor som rör funktionshinderspolitiken. Utöver det har regeringen andra samverkansmöjligheter, såsom vanliga remissförfaranden men också genom exempelvis hearings. I framtagandet av direktiven till den statliga utredningen om LSS och assistansersättningen

25 användes exempelvis gemensam workshop. Slutligen är funktionshindersrörelsen en viktig part i utredningar som rör området samt i framtagandet av den nya funktionshinderspolitiken. Det finns många sätt att utveckla den här samverkan och Socialdemokraterna ska verka för att den är modern, inkluderande och funktionell.

Partikongressen föreslås besluta:

30 att bifalla motionerna D225:1, D226:4, D244:1, D244:2, D245:1, D245:2, D246:1, D246:2, D246:3, D301:3, D327:1, D327:2, D364:2

D225:1 (Melleruds arbetarekommun) att målet för assistansersättningen ska vara likvärdig över hela landet, personligt anpassad, hålla god kvalitet och att rätt stöd ska utgå till rätt person

35 D226:4 (Värmdö arbetarekommun) att utreda anställningsformen för personlig assistens i syfte att säkerställa trygga anställningsvillkor, kollektivavtal och kompetensutveckling

D244:1 (Botkyrka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS

- D244:2 (Botkyrka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D245:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS
- 5 D245:2 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjlighet att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D246:1 (Nynäshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS
- 10 D246:2 (Nynäshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D246:3 (Nynäshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med
- 15 goda levnadsvillkor
- D301:3 (Kalmar arbetarekommun) att den som är i behov av assistans ges möjlighet till detta
- D327:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att inte urholka den personliga assistansen utan utveckla den
- D327:2 (Haninge arbetarekommun) att säkerställa att de som har behov av personlig assistans
- 20 fortfarande kan delta i det dagliga livet och får möjlighet att leva som andra
- D364:2 (Emmaboda arbetarekommun) att fusk och orättfärdiga vinstuttag stoppas

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D187:1, D187:2, D220:2, D220:3, D220:4, D225:2, D225:4, D225:5, D225:6, D226:1, D226:2, D226:5, D227:3, D227:4, D244:3, D244:4, D245:3, D245:4, D246:4, D250:1, D256:1, D294:1, D294:2, D299:1, D299:3, D300:1, D301:1, D301:2, D302:1, D314:1, D329:2, D338:1, D343:1, D343:2, D344:1, D364:1, D370:1, D371:1, D372:1, D373:1, D374:1, D375:1, D387:1, D387:2
- 25
- 30 D187:1 (Härnösand arbetarekommun) att verka för en relevant budget i boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning avseende möjligheter till fritidsverksamhet där buss/bil ska ingå
- D187:2 (Härnösand arbetarekommun) att verka för att sysselsättning möjliggörs för de boende för psykisk återhämtning och rehabilitering
- 35 D220:2 (Vingåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna jobbar aktivt för att skapa en lagstiftning som ger de ersättningsberättigade assistansersättning, oberoende av den assistanstid de behöver

- D220:3 (Vingåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att de med assistansersättning får vara med i utformningen av deras ersättning utan att den personliga integriteten kränks
- 5 D220:4 (Vingåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt tar den offentliga debatten angående assistansersättningen och med kraft påtala partiets syn gällande allas lika värde
- D225:2 (Melleruds arbetarekommun) att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen som syftar till att granska administrativa kostnader hos både privata och kommunala utförare
- D225:4 (Melleruds arbetarekommun) att utreda anställningsformen för personlig assistens i syfte att säkerställa trygga anställningsvillkor, kollektivavtal och kompetensutveckling
- 10 D225:5 (Melleruds arbetarekommun) att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen innebärandes att utredningen även ska utreda möjligheten att tillhandahålla rättsligt stöd åt enskilda vid överklagan av LSS-beslut,
- D225:6 (Melleruds arbetarekommun) att ovanstående uppdrag sker i samarbete med berörda handikapporganisationer
- 15 D226:1 (Värmdö arbetarekommun) att målet för assistansersättningen ska vara likvärdig över hela landet, personligt anpassad, hålla god kvalitet och att rätt stöd ska utgå till rätt person
- D226:2 (Värmdö arbetarekommun) att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen som syftar till att granska administrativa kostnader både hos privata och kommunala utförare
- D226:5 (Värmdö arbetarekommun) att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen
- 20 innebärandes att utredningen även ska utreda möjligheten att tillhandahålla rättsligt stöd åt enskilda vid överklagan av LSS-beslut
- D227:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent tillämpas så att brukaren ges godtagbar kvalitet utifrån lagens intentioner
- 25 D227:4 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent utvärderas och följs upp i samverkan med brukarorganisationerna
- D244:3 (Botkyrka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda om vi bör samla ansvaret för LSS- insatserna till en huvudman
- 30 D244:4 (Botkyrka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda om målgrupperna i LSS-lagen också ska omfatta andra neurologiska handikapp
- D245:3 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om vi bör samla ansvaret för LSS-insatserna till en huvudman
- D245:4 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning
- 35 om målgrupperna i LSS-lagen också ska omfatta andra neurologiska handikapp
- D246:4 (Nynäshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om målgrupperna i LSS-lagen ska utökas till att även omfatta andra neurologiska handikapp
- 40 D250:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Försäkringskassan får i uppdrag att i ett första steg ersätta utförare inom personlig assistans för halva jourtiden som villkoras för att helt gå till anställdas löner och den tiden ska också ingå i tjänstgöringsgraden

- D256:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det blir en huvudman som har hela ansvaret för att bedöma och besluta om rätt till personlig assistans
- D294:1 (Gullspångs arbetarekommun) att om privata utförare fortfarande ska vara alternativ inom personlig assistans ska ekonomiska regelverket ändras så att de också får betala
- 5 sjuklönekostnader för sin personal
- D294:2 (Gullspångs arbetarekommun) att privata utförare ska ha 24 timmars service
- D299:1 (Gävle arbetarekommun) att se över hur Lagen om stöd och service till funktionshindrade kan utvecklas för att garantera att alla som behöver stödet också får det enligt rättighetslagens intentioner, utan t.ex. onödigt många myndighetskontakter
- 10 D299:3 (Gävle arbetarekommun) att samtliga termer inom begreppet ”grundläggande behov” och dess innebörder utvecklas som berättigande för assistans
- D300:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att partikongressen antar den som sin egen och sänder den till ansvarig minister med syftet att personer med funktionsnedsättningar ska få del av ett fullvärdigt medborgarskap som vilar på stabil grund
- 15 D301:1 (Kalmar arbetarekommun) att en översyn sker så att den som behöver hjälp dygnet runt får den hjälp som han eller hon är i behov av
- D301:2 (Kalmar arbetarekommun) att det säkerställs en ökad human assistansservice
- D302:1 (Gävle arbetarekommun) att partiet står upp för allas lika värde och rätt genom att se till att LSS efterföljs och stärks
- 20 D314:1 (Hörby arbetarekommun) att översyn sker så att LSS lagen används enligt lagstiftningens intentioner
- D329:2 (Motala arbetarekommun) att LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent måste återställas till en för brukaren godtagbar kvalitet utifrån lagens intentioner, rätten till goda livsvillkor
- 25 D338:1 (Stockholms Arbetarekommun) att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade kompletteras med en insats som avser samordnat, övergripande och individuellt utformat stöd
- D343:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en miniminivå införs för kommunal habiliterings- ersättning
- D343:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
- 30 habiliteringsersättningen i landets kommuner höjs
- D344:1 (Bjuvs arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att behovet av eventuella lagändringar utreds för att Försäkringskassan ska göra bedömningar som motsvarar våra värderingar och krav på att brukarens behov säkerställs
- D364:1 (Emmaboda arbetarekommun) att tillämpningen av lagen återgår till att det är den
- 35 enskildes behov som avgör vilken stödinsats hen får
- D370:1 (Örebro läns partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman
- D371:1 (Södermanlands partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman
- 40 D372:1 (Stockholms läns partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

- D373:1 (Uppsala läns partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman
- D374:1 (Östergötlands partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman
- 5 D375:1 (Stockholms läns partidistrikt, Södermanlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman
- D387:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att hela regelverket ses över så att huvudansvaret för anställningen hamnar hos assistansbolagen
- 10 D387:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att assistansbolagen skall stå för sjuklönekostnaderna, arbetsgivaravgifter mm

Partikongressen föreslås besluta:

- att avslå motionerna D220:1, D225:3, D226:3, D256:2, D299:2, D304:1, D304:2, D312:1, D327:3
- 15 D220:1 (Vingåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LSS bevaras i sin nuvarande form
- D225:3 (Melleruds arbetarekommun) att tidsbegränsningen som förhindrar assistentberättigade att använda beslutat stöd över längre tid tas bort ur regelverket
- 20 D226:3 (Värmdö arbetarekommun) att tidsbegränsningen som förhindrar assistansberättigade att använda beslutat stöd över längre tid tas bort ur regelverket
- D256:2 (Katrineholms arbetarekommun) att den huvudmannen blir försäkringskassan som tar över hela ansvaret för att bedöma och besluta om rätt till personlig assistans
- 25 D299:2 (Gävle arbetarekommun) att det införs en huvudregel i Lagen om stöd och service för funktionshindrade att insatserna fortsätter så länge personliga förutsättningar inte väsentligt förändrats
- D304:1 (Södertälje arbetarekommun) att staten övertar finansieringen av insatser via LSS
- D304:2 (Södertälje arbetarekommun) att staten tar över huvudmannskapet för samtliga LSS-insatser
- 30 D312:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att den Socialdemokratiska partikongressen antar motionen som sin egen och sänder den till ansvarig minister och regering för att motverka försämringar när det gäller assistansersättning
- D327:3 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att korta tidsbestämda beslut om personlig assistans upphör eller bara kan användas om synnerliga skäl föreligger

Partistyrerelsens utlåtande över motionerna D195:1, D215:1, D216:1, D216:2, D217:1, D217:2, D278:1, D280:1, D280:2, D281:1, D281:2, D286:1, D346:1, D366:1, D366:2, D367:1, D367:2, D367:3

UD38 Trygghet för alla barn

- 5 En generell välfärd som omfattar alla, ett jämställt föräldraskap och barnets bästa i fokus. Det är de bärande principerna för en socialdemokratisk familjepolitik. Till detta kommer dess omfördelade träffsäkerhet, som syftar till ökad jämlikhet och minskade klyftor. Den ekonomiska familjepolitiken är en grundläggande del av den svenska modellen.
- 10 Barnbidrag, föräldraförsäkring, underhållsstöd och bostadsbidrag. Alla bidrar de gemensamt till att de allra flesta familjer med barn får en rimlig ekonomisk situation. Samtidigt vet vi att många barnfamiljer, särskilt ensamstående med flera barn, har ett ekonomiskt tufft och utsatt situation. Det bästa sättet att bekämpa barnfattigdom är att se till att föräldrarna ges möjlighet att arbeta. Den ekonomiska familjepolitikens olika delar är viktiga komplement till detta. Stöden syftar till
- 15 ekonomisk utjämning och ökad trygghet när försörjningsbördan också är som störst.

Barnbidraget går till alla barn, oberoende av föräldrarnas inkomster. Det är därmed en del av det generella välfärdssystem som är det bästa sättet att minska klyftorna i samhället. Barnbidraget för

20 inte heller med sig några negativa margineffekter, eftersom barnbidraget inte påverkas av föräldrarnas inkomster eller utgifter. På det sättet blir barnbidraget inte heller utpekande. Det är också enkelt och billigt att administrera.

Barnbidraget, flerbarnstillägget och studiebidraget är viktiga för barnfamiljernas ekonomi. Flerbarnstillägget höjs 1 januari 2017, men barnbidraget och studiebidraget har inte höjts sedan

25 2005. Socialdemokraterna gick till val på att höja barnbidraget med 100 kronor per barn och månad. När detta genomförs kommer det att bli ett välkommet tillskott för barnfamiljerna. I ekonomiskt oroliga tider är förstärkt köpkraft för barnfamiljerna viktigt för såväl samhällsekonomin som barns uppväxtvillkor.

30 Den 1 september 2015 genomfördes en efterlängtat höjning av underhållsstödet, till dagens nivå om 1 573 kronor. Samtidigt har insatser genomförts för att få fler föräldrar att träffa avtal om underhållsbidrag istället för underhållsstöd. Underhållsbidraget, till skillnad från underhållsstödet, baseras på barnets behov och föräldrarnas ekonomi. Att få fler föräldrar att träffa avtal om underhållsbidrag kommer stärka den ekonomiska tryggheten för många barn. Stödet till

35 föräldrarna att göra detta har därför prioriterats. Samtidigt är det tydligt att inte alla föräldrar kan eller bör göra detta på egen hand, därför finns underhållsstödet via Försäkringskassan som en grundtrygghet. Kostnader för barn varierar beroende på ålder, därför behöver också underhållsstödet åldersdifferentieras. Äldre barn bör ha ett högre belopp i underhållsstöd. Detta behöver särskilt ses över. Underhållsstödet är också en stor källa till skuldsättning, det

grundavdrag som den bidragsskyldige föräldern omfattas av behöver också justeras uppåt i takt med att underhållsstödet höjs. Ytterligare fler delar kan behöva förändras inom underhållsstödet, för att modernisera stödet och förstärka dess fördelningsprofil. Därför behöver en utredning över underhållsstödet genomföras.

5

De familjer som har låga inkomster kan få bostadsbidrag. Storleken på bidraget är beroende av inkomst, boendekostnad, bostadens storlek och antalet barn. Den 1 januari 2012 höjdes bostadsbidraget och från den 1 januari 2017 höjs inkomstgränserna. Det är första gången sedan 1997 som inkomstgränserna justeras. Förstärkningar inom bostadsbidraget är en direkt ekonomisk förbättring för många av de mest utsatta familjerna. Bostadsmarknaden har skiftat genom åren, men bostadsbidraget har i hög utsträckning justerats inom samma ram. Precis som underhållsstödet har det också gett upphov till djup skuldsättning. En utredning över bostadsbidraget behöver genomföras, för att det ska anpassas till en modern bostadsmarknad och moderna familjeformer, men samtidigt vara fördelningspolitiskt träffsäker.

10

15

Enligt Barnombudsmannen levde under 2014 var femte barn i familjer som är ekonomiskt utsatta, en andel som har ökat i Sverige sedan 1990-talet. Särskilt utsatta är barn som lever med ensamstående mammor, där fyra av tio är ekonomiskt utsatta, och barn som har utländsk bakgrund, där varannan lever i ekonomisk utsatthet. Andelen barn som lever i familjer med låg inkomststandard har varit relativt stabilt de senaste fem åren, cirka 9 procent. Barnombudsmannen kartlägger denna utveckling och har gjort så kontinuerligt.

20

För Socialdemokraterna är målet ett samhälle där inget barn lever i ekonomisk utsatthet. För många barnfamiljer är de familjepolitiska stöden i form av till exempel barnbidrag, flerbarnstillägg, underhållsstöd och bostadsbidrag avgörande för att ekonomin ska gå ihop. Det viktigaste för att klara den egna försörjningen är dock att ha ett arbete. För att alla barn ska få samma chans att förverkliga sina drömmar måste skola, sjukvård och förskola vara av allra högsta kvalitet och finnas tillgänglig för alla barn, oberoende av föräldrarnas ekonomi. Genom att indexreglera till exempel de familjepolitiska stöden minskar möjligheten att göra prioriteringar mellan olika angelägna insatser. Risker är då att insatser för fler jobb, för mindre klasser i skolan och för bättre sjukvård får stå tillbaka, utan att någon verklig prioritering av vad som är mest angeläget vid varje givet tillfälle, har gjorts. Partistyrelsen menar att det är fel väg att gå.

25

30

Barn till föräldrar som avlider kan få barnpension som ett ekonomiskt stöd, ett stöd som ska ersätta den del av försörjningen som den avlidna föräldern bidrog med. Barnpension beräknas på den avlidna föräldrarnas allmänna pension, men i det fall att föräldern haft låga eller inga inkomster finns ett grundskydd i barnpensionen. Grundskyddet är efterlevandestödet och är i dagsläget 1 477 kronor, vilket räknas i relation till prisbasbeloppet. En översyn av regelverket för efterlevandestöd genomförs, för att anpassa det så att barn vars ena eller båda föräldrar är avlidna ska få samma skydd som barn till föräldrar som är särlevande.

35

40

Sverige ska vara ett av de bästa länder att växa upp i. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt i enlighet med FN:s barnkonvention. Det är nu 25 år sedan Sverige antog barnkonventionen och påbörjade arbetet med att anpassa lagstiftningen till barnkonventionen, men fortfarande lever vi inte upp till den tillräckligt.

5

För att skynda på arbetet med att barnkonventionen ska tillämpas fullt ut i Sverige behöver barnkonventionen göras till svensk lag. Minst lika viktigt är att genomföra ett kunskapslyft riktat till myndigheter, kommuner och landsting. Socialarbetare, sjukvårdspersonal, jurister, med flera yrkesverksamma som möter barn ska ha kompetens att bemöta barn och prata med barn så att deras specifika behov tillgodoses och så att barnen görs delaktiga i frågor som berör dem, inte minst inom rättsprocesser. Det är t.ex. inte rimligt att ställa samma typ av krav på ett barn som på en vuxen i en rättsprocess, utan den måste barnanpassas. Då måste både lagstiftning finnas på plats och kompetensen finnas hos de som i sitt yrke möter barn.

10

15 Vår värld blir allt mer digital och det får konsekvenser. Flöden i sociala medier kan störa nattsömnerna för barn och unga och föräldrar kan behöva stöd i sin föräldraroll kring att hantera dylika företeelser. Partistyrelsen har förståelse för problematiken men anser att det är viktigt att föräldrarna tar sitt föräldraansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

20 att bifalla motionerna D195:1, D217:1, D280:1, D281:1

D195:1 (Östergötlands partidistrikt) att Barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning
D217:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla barn lyfts ur fattigdom

25 D280:1 (Lysekils arbetarekommun - enskild) att barnbidraget höjs i enlighet med de löften Socialdemokraterna inför valet

D281:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en höjning av barnbidraget genomförs skyndsamt i linje med det vallöfte som gavs i valet 2014

Partikongressen föreslår besluta:

30 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D216:1, D216:2, D217:2, D286:1, D366:1, D367:1, D367:2, D367:3

D216:1 (Borlänge arbetarekommun) att det tas ett helhetsgrepp på barnfattighedsproblematiken. Det skulle kunna innebära att man först kartlägger och analyserar hur barnfattighedsproblematiken ser ut i landet eller i kommunen

35

D216:2 (Borlänge arbetarekommun) att det därefter görs en samlad åtgärdsplan för att minska barns utsatthet och familjers svåra ekonomiska problem. Det gäller insatser på lång sikt som rör arbetsmarknadspolitik, integration, socialförsäkringar och den ekonomiska familjepolitiken

D217:2 (Malmö arbetarekommun) att fattigdomsfrågan ges större uppmärksamhet i partiets agenda

D286:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att inget barn i Sverige ska leva i fattigdom år 2025 och att arbetet mot barnfattigdom därmed intensifieras

5 D366:1 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att underhållsstödet höjs till en rimlig nivå

D367:1 (Sandvikens arbetarekommun) att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att se över nuvarande regelverk och gör det enkelt att ansöka om underhållsstöd i de fall föräldrarna inte kan komma överens om hur och vem som skall betala underhållsbidrag för

10 barnet

D367:2 (Sandvikens arbetarekommun) att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att snabbt betala ut underhållsstöd till boende föräldern när den förfördelade partnern har ansökt om underhållsstöd med hjälp av juridiskt ombud

15 D367:3 (Sandvikens arbetarekommun) att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att betala ut underhållsstöd i de fall rättegångsprocesser pågår mellan föräldrar i samband med separation till den förälder som har huvudansvaret för barnen

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna D215:1, D278:1, D280:2, D281:2, D346:1, D366:2

20 D215:1 (Askersunds arbetarekommun) att ge föräldrar möjlighet att med ett program/app stänga av flödet i mobilen

D278:1 (Eslövs arbetarekommun - enskild) att jag föreslår att barnpensionen höjs med 300 kronor till 1 727 kronor per månad och barn, så snart som möjligt

25 D280:2 (Lysekils arbetarekommun - enskild) att barnbidraget konstrueras så det följer prisindex för att säkerställa att barnbidraget inte fortsätter halka efter i framtiden

D281:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en indexering av barnbidraget så att det varje år, utan ytterligare politiska beslut, justeras för inflation

D346:1 (Sandvikens arbetarekommun) att det utökade uppdraget gällande underhållsbidrag till försäkringskassan slopas och tidigare regler återinförs

30 D366:2 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att underhållsstödet värdesäkras genom att knyta det till prisbasbeloppet eller dylikt

Partistyrelsens utlåtande över motionerna D189:1, D189:2, D207:1, D219:1, D219:2, D219:3, D219:4, D222:1, D222:2, D222:3, D239:1, D239:2, D254:1, D254:2, D258:1, D258:2, D259:2, D259:3, D259:4, D259:5, D259:7, D259:8, D259:9, D259:10, D259:11, 35 D259:12, D259:13, D259:14, D260:1, D260:2, D261:1, D261:2, D262:1, D262:2, D263:1, D263:2, D264:1, D264:2, D265:1, D265:2, D266:1, D266:2, D267:1, D267:2, D268:1, D268:2, D269:1, D269:2, D270:1, D270:2, D271:1, D271:2, D272:1, D272:2, D273:1, D273:2, D274:1, D274:2, D275:1, D275:2, D276:1, D276:2, D277:1, D277:2, D284:1, D287:1, D295:1, D297:1, D297:2, D311:1, D318:1, D318:2, D318:3, D319:1, D328:2,

D328:4, D328:12, D334:1, D337:1, D337:2, D342:1, D380:1, D381:1, D382:1, D383:1, D385:1, D392:1

UD39 Äldreomsorg

1910 frågade Selma Lagerlöf, i ett tal till förmån för kvinnans rösträtt, ”Var finns den stat, som låter alla sina fattiga gamla få en trygg och ärad ålderdom, som det är tillbörligt för dem, som nalkas livets slut?”. Frågan är fortfarande relevant, även om vi kommit långt sedan orden yttrades. Sverige är ett av världens bästa länder att åldras i. Över det ska vi vara stolta, men vi får aldrig bli nöjda. Det finns många utmaningar i äldreomsorgen och Socialdemokraterna ska ta sig an var och en av dem.

10 En modern och flexibel äldreomsorg

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har sedan den tillträdde 2014 genomfört stora investeringar för att utveckla den svenska modellen och då inte minst den svenska äldreomsorgen. De två miljarder om året som nu satsas på mer personal i äldreomsorgen är en historisk statlig satsning på att de som arbetar i äldreomsorgen ska få fler arbetskamrater. Det behövs. Äldreomsorgsmiljarderna ger också kommunerna möjlighet att utöka heltiderna. Det är en väg att från statligt håll stödja kommunernas arbete för heltid, vilket som anförs i en motion är och ska förbli en prioriterat arbete för Socialdemokraterna. Att Socialdemokraterna tillsammans med fackförbunden ska prioritera informationsarbete om vikten av att jobba heltid, vilket lyfts i en motion, ser partistyrelsen inte som partiorganisationens främsta uppgift. Däremot ska S-politiker på alla nivåer prioritera rätt och möjlighet till heltid i den politik som förs.

En motion lyfter frågan om så kallade flexibla former för biståndsbedömningar inom äldreomsorgen, så att en del enklare insatser kan beviljas utan att det gjorts en individuell prövning. Den typen av modeller har prövats i flera kommuner, den mest kända är kanske Linköpingsmodellen. Enligt socialtjänstlagen är inte den typen av beslut som funnits i Linköping lagenliga. Partistyrelsen ser det som prioriterat att förändra lagstiftningen så att flexibla biståndsbedömningar möjliggörs.

Ett mer aktivt arbete med att stärka de rehabiliterande insatserna för äldre pågår på många håll i landet. Vi socialdemokrater vill stödja en sådan utveckling.

En motion lyfter behovet av att fler anställda inom äldreomsorgen ska ha nutritionskompetens och att Socialdemokraterna bör undersöka hur andelen kommundietister kan öka. Partistyrelsen delar bilden av att mat i äldreomsorgen är en viktig fråga som kommunerna bör arbeta aktivt med. Den bemanningssatsning den socialdemokratiskt ledda regeringen genomför inom äldreomsorgen och det kompetensutvecklingssatsning som 2016 genomfördes inom äldreomsorgen har båda kunnat användas för att anställa dietister respektive för att öka kompetensnivån på nutritionsområdet. Men partistyrelsen anser att det är varje kommun som

själv bäst avgör frågor kring satsningar för att stärka arbetet med mat i äldreomsorgen och kring jämkning av kostavgiften. Genom att på nationell nivå möjliggöra för sådana investeringar men inte styra dem detaljerat skapas möjlighet för kommunerna att själva välja hur de kan stärka äldreomsorgen. En motion lyfter att S-gruppen inom Sveriges kommuner och landsting ska driva frågan om att SKL ges i uppdrag att starta och samordna ett arbete med kunskapsspridning i kommunerna kring äldres mat i syfte att skapa bra kosthållning för de äldre, vilket är ett bra förslag. Livsmedelsverket har idag ett sådant pågående uppdrag, men det är bra om det finns flera källor för att sprida kunskap på området och maten inom äldreomsorgen är i huvudsak ett kommunalt ansvar.

5
10

2015 tillsatte regeringen en utredning för en Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen som ska redovisa sina resultat kring bland annat kvalitet och effektivitet, välfärdsteknik och kompetensförsörjning i mars 2017. I utredningen ingår också ett stärkt uppdrag kring kvalitet i maten, vilket lyfts särskilt av ett par motioner till kongressen. Nu pågår ett arbete med att bereda de förslagen för att få en långsiktig kvalitetsplan för svensk äldreomsorg, vilket lyfts i en motion till partikongressen.

15

I en motion lyfts relationen mellan hemtjänst och hushållsnära tjänster. Motionen föreslår att hemtjänsttaxan ska sättas i relation till priset för hushållsnära tjänster, något som skulle innebära att privata utförare får sätta priset för det offentliga. Det är inte ett bra sätt att styra offentlig verksamhet. Motionen föreslår också att möjligheten för privata äldreomsorgsutförare att kombinera välfärdsverksamhet med att sälja tilläggstjänster ska förbjudas. Frågan om gränsdragning mellan privata och offentliga medel har bl.a. hanterats av välfärdsutredningen som presenterat sitt delbetänkande den 8 november 2016.

20

25 **Bra villkor för dementa**

Det pågår just nu ett arbete med att ta fram en nationell strategi kring demens och den socialdemokratiskt ledda regeringen har genomfört ett par riktade kunskapssatsningar på området. Det är idag ungefär 160 000 personer i Sverige som har den diagnosen, och de förväntas öka med nästan 100 000 de kommande tio åren. Sverige har kommit en bra bit på vägen i arbetet mot ett bättre samhälle för dementa, inte minst gäller det arbetet med att komma bort från tvångsåtgärder. På den inslagna vägen ska vi fortsätta. Partistyrelsen ser därför inte att det är aktuellt med ett avsteg från rätten att som äldre med demens bo kvar om man så önskar. Vi delar synpunkten att det ofta är bättre för en person med demens att komma till demensspecialiserad omsorg, men det är viktigt att det sker på frivillig basis. Tvångsåtgärder kan dessutom försämra den psykiska hälsan för individen.

30
35

En motion lyfter frågan om anhörigstöd till barn och unga med demenssjuka föräldrar. Trots att demens ofta har ett samband med hög ålder är det inte alltid så och de barn och unga som har demenssjuka föräldrar kan behöva samhällets stöd. Att se över möjligheten för att inom ramen

för bestämmelsen om stöd till anhöriga även lyfta in anhörigstöd för barn och ungdomar är en god idé.

Rättigheter i äldreomsorgen

5 Äldreomsorgen behöver i högre utsträckning präglas av ett rättighetsperspektiv. Det är något som flera motioner lyfter. Det måste innebära ett inflytande över exempelvis de delar som rör den personliga integriteten, som exempelvis användandet av kameraövervakning nattetid. Kameraövervakning är ett viktigt instrument för äldreomsorgen och många äldre uppfattar det som ett mycket bättre alternativ än att en person kommer in i rummet nattetid. Det är viktigt att stat och kommuner stimulerar utvecklandet av och användandet av välfärdsteknik, och det bör socialdemokrater på alla nivåer bidra till. Goda exempel finns på i kommuner som gått före och genom initiativ som exempelvis den e-hälsovision som den socialdemokratiskt ledda regeringen och SKL kommit överens om. Socialdemokraterna ska vara pådrivande i utvecklandet av välfärdsteknologi, standardisering och modern äldreomsorg. Snabbare hjälp ska kunna ges med ny teknik och digitala lösningar. Däremot bör kameraövervakning och liknande insatser även 15 fortsättningsvis vara frivilliga.

Flera motioner lyfter behovet av en särskild äldrelag. Partistyrelsen delar bilden att det behövs ny lagstiftning kring äldreomsorgen, men menar att förbättringarna kan göras inom ramen för en ny socialtjänstlag. På samma sätt tror vi att det är mer välanvända resurser att investera i att stärka omsorgen än i att inrätta en ny äldreombudsman, vilket en motion lyfter. 20

En annan närliggande fråga som lyfts i många motioner är frågan om att byta dagens skälig levnadsnivå till goda levnadsvillkor. Begreppet skälig levnadsnivå har funnits i socialtjänstlagen sedan den första socialtjänstlagen trädde i kraft (1 januari 1982). Begreppet goda levnadsvillkor 25 infördes i LSS när lagen trädde i kraft den 1 januari 1994. Formuleringen hämtades från 1985 års omsorgslag. Begreppet skälig levnadsnivå i SoL har en distinkt betydelse när det gäller försörjningsstöd, men det saknas vägande skäl för att skilja mellan goda levnadsvillkor och skälig levnadsnivå i fråga om sociala tjänster. Det är inte givet, utifrån lagar och förarbeten, att goda levnadsvillkor måste betyda något annat eller något bättre än skälig levnadsnivå. Men det finns en 30 språklig skillnad mellan begreppen – villkor handlar mer om förutsättningar och betingelser, nivå är mer statistiskt och mätbart. Goda indikerar en högre ambitionsnivå är skälig. Eventuellt stämmer det också bättre överens med att det i lagen anges att socialtjänstens omsorg ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

35 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har nyligen tillsatt en utredning av socialtjänstlagen, där frågan om att se över begreppet skälig levnadsnivå ingår. Innan Socialdemokraterna sätter ner foten i frågan om hur en ny socialtjänstlag ska formuleras utredningens resultat beaktas.

Rättigheter och inflytande hänger ihop och det är, som en motion lyfter, ett faktum att äldre medborgare är underrepresenterade i många valda församlingar. Det är viktigt att Socialdemokraterna som parti lyfter den här frågan, också i valda församlingar och värnar de funktioner som finns, exempelvis i kommunala pensionärsråd och i regeringens pensionärskommitté. Att se till att det finns mötesplatser för äldre är en viktig fråga för de socialdemokratiskt styrda kommunerna.

En motion lyfter att Socialdemokraterna ska genomföra en utbildningsinsats i vad som kan ligga bakom känslan av diskriminering bland äldre. Partistyrelsen tror att det skulle vara bättre med en mer positiv ansats kring hur äldres inflytande kan stärkas. Hur exakt en sådan insats skulle se ut bör vara upp till partistyrelsen att utforma.

Äldreboenden och bostäder för äldre

Den äldre man eller kvinna som har behov av ett särskilt boende (enligt SOL) har rätt till det idag. Kommuner ska inom skäligen tid verkställa sina beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Om ett beslut inte verkställts inom tre månader ska kommunerna rapportera detta till IVO. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömmande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten. Det innebär att i lag finns redan det som i en motion efterfrågas kring rätt till boendeplats för den som har behov och det finns även möjligheter till avgift om besluten inte verkställs i skäligen tid.

I praktiken finns det dock problem för kommunerna att klara av uppgiften. 109 kommuner har idag äldrebostadsbrist. Antalet ej verkställda beslut som beror på att någon blir beviljad plats på boende men inte får det på grund av äldreboendebrist, har ökat. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen nu infört ett nytt och mer omfattande äldrebostadsstöd för att få fart på byggandet. Det kan användas till klassiska särskilda boenden såväl som till så kallade mellanboendeformer. Stödet kan också användas till ombyggnation av vanliga hyresbostäder och till upprustning av särskilda boenden. Partistyrelsen menar att den bästa garantin för att den som behöver boende ska få det och få det i god tid är att det byggs mer.

Utöver det riktade stödet till äldreboenden och ombyggnation för att anpassa bostäder för äldre finns också stöd för att öka byggandet av vanliga hyresrätter. Det är inte specifikt riktat gentemot äldre, men det är en satsning som är viktig för att bostaden ska kunna vara just den sociala rättighet som en motion understryker.

En god äldreomsorg är det bästa anhörigstödet

Under de senaste tio åren har antalet platser på särskilt boende minskat, samtidigt som antalet äldre ökat och ökar. Antalet svårt sjuka äldre som vårdas i hemmet har också ökat. Att fler äldre personer väljer att bo kvar hemma kan vara en positiv utveckling, att möjligheterna har

förbättrats. Men det kan också bidra till en negativ utveckling, som att anhörigomsorgen ökar. Petra Ullmanen visade i sin avhandling ”Omsorgens pris i åtstramningens tid” (2015) att anhörigomsorgen ökar. Det är en utveckling Socialdemokraterna behöver se och ta på allvar. När välfärden inte räcker till hamnar ansvaret inte sällan på kvinnornas axlar. Av flera skäl är det inte en önskvärd utveckling. Det handlar om den press och stress det innebär att vara anhörig samtidigt som den vanliga vardagen med arbete och fritid ska gå ihop. Det handlar också om vad som händer ifall fler väljer att jobba mindre för att vara anhöriga. I en av motionerna lyfts frågan om anhörigdaggar för att vårda äldre anhöriga, likt den tillfälliga föräldrapenningen. Även om intentionerna i motionen, att avlasta en grupp som sliter, är goda menar partistyrelsen att det riskerar att ytterligare förstärka en trend med mer anhörigomsorg. De investeringarna görs bättre i att utveckla en modern äldreomsorg med högre kvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D219:3, D239:1, D239:2, D258:2, D259:2, D259:8, D259:11, D259:12, D260:2, D261:2, D262:2, D263:2, D264:2, D265:2, D266:2, D267:2, D268:2, D269:2, D270:2, D271:1, D271:2, D272:2, D273:2, D274:2, D275:2, D276:2, D277:2, D319:1, D328:4, D328:12, D337:1, D337:2

D219:3 (Katrineholms arbetarekommun) att kommuner och Landsting får rätt att ta generella beslut om att man i första hand vill använda sig av välfärdsteknologi som tex natttillsyn via nattkamera

D239:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska ta fram former för utveckla tidiga och uppsökande insatser i stödet till äldre personer med psykisk ohälsa, sjukdom eller funktionsnedsättning

D239:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att ytterligare förstärka föreningslivets möjligheter att motverka äldres isolering

D258:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

D259:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det finns mötesplatser för äldre i kommunerna

D259:8 (Stockholms partidistrikt) att partiet stödjer kommunerna i deras satsningar på rätten till heltid

D259:11 (Stockholms partidistrikt) att socialtjänstlagen ändras så att det blir möjligt att även besluta om insatser för grupper när det gäller insatser som inte omfattar hälso- och sjukvård

D259:12 (Stockholms partidistrikt) att SKL ges i uppdrag att starta och samordna ett arbete med kunskapsspridning i kommunerna kring äldres mat i syfte att garantera bra kosthållning för de äldre

D260:2 (Umeå arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

- D261:2 (Hagfors arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 5 D262:2 (Hässleholms arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D263:2 (Ludvika arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 10 D264:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D265:2 (Marks arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 15 D266:2 (Arvika arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D267:2 (Skurups arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 20 D268:2 (Aneby arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D269:2 (Sandvikens arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 25 D270:2 (Upplands Väsby arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D271:1 (Sjöbo arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att en genomlysning av socialtjänstlagen görs. Genomlysningen ska ske med fokus på äldres goda levnadsvillkor
- 30 D271:2 (Sjöbo arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för att socialtjänstlagen ändras i enlighet med det resultat ovanstående genomlysning gett
- D272:2 (Norrköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 35 D273:2 (Söderhamns arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D274:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 40

- D275:2 (Kalix arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D276:2 (Malmö arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- 5 D277:2 (Borås arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga
- D319:1 (Umeå arbetarekommun) att partistyrelsen ges i uppdrag att inför valet 2018 arbeta fram en sammanhållande äldrepolitik som utgår från en helhetssyn
- 10 D328:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att alla ska ha möjlighet att bo med sin respektive även på äldreboende, obeaktat den respektives ålder och hälsotillstånd
- D328:12 (Göteborgs partidistrikt) att partiet bör utveckla en äldrepolitik som utgår från inkludering av alla frågor som rör äldre
- D337:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för ett jämlikt och sammanhållet anhörigstöd för barn och ungdomar med demenssjuk förälder
- 15 D337:2 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att inom ramen för bestämmelsen om stöd till anhöriga även lyfta in anhörigstöd för barn och ungdomar

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D189:1, D189:2, D207:1, D222:1, D222:2, D222:3, D254:1, D258:1, D259:3, D259:4, D259:5, D259:9, D259:14, D260:1, D261:1, D262:1, D263:1, D264:1, D265:1, D266:1, D267:1, D268:1, D269:1, D270:1, D272:1, D273:1, D274:1, D275:1, D276:1, D277:1, D311:1, D318:1, D318:2, D318:3, D334:1, D383:1, D385:1, D392:1
- 20
- D189:1 (Lidingö arbetarekommun) att den långsiktiga kvalitetsplanen för den svenska äldreomsorgen genomförs
- D189:2 (Lidingö arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta vidare med frågan
- D207:1 (Orust arbetarekommun) att Socialdemokraterna snarast ser över möjligheterna att införa anhörigdaggar för äldre
- 30 D222:1 (Orust arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska stärka arbetet med maten och måltidens betydelse inom äldreomsorgen
- D222:2 (Orust arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att öka andelen personal med nutritionskompetens inom äldreomsorgen
- D222:3 (Orust arbetarekommun) att undersöka hur andelen kommundietister kan öka
- 35 D254:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en förändring i socialtjänstlagens biståndsparagraf gällande ”skälig levnadsnivå” till ambitionsnivån ”goda levnadsvillkor” inom äldreomsorg

- D258:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet verkar för att Socialtjänstlagen ska ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå god levnadsnivå, istället för skälig levnadsnivå
- 5 D259:3 (Stockholms partidistrikt) att socialdemokratiska partiet genomför en landsomfattande utbildningsinsats i vad som kan ligga bakom känslan av diskriminering, på vilket sätt den tar sig uttryck och samlar ihop resultatet av denna insats för att kunna göra investeringar för att hos äldre skapa en framtidstro på partiet
- D259:4 (Stockholms partidistrikt) att äldre ska ha tillgång till bra och funktionella bostäder
- 10 D259:5 (Stockholms partidistrikt) att partiet tar fram ett gediget bostadsprogram för äldre med utgångspunkt i att bostaden är en social rättighet. Bostadsprogrammet bör innefatta förbättringar i det nuvarande bostadsbeståndet samt tillgänglighet i nyproduktion
- D259:9 (Stockholms partidistrikt) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 15 D259:14 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att förbjuda möjligheten för privata äldreomsorgsutförare att kombinera offentligt finansierad välfärdsverksamhet med att sälja tilläggstjänster
- D260:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 20 D261:1 (Hagfors arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D262:1 (Hässleholms arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 25 D263:1 (Ludvika arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 30 D264:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D265:1 (Marks arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 35 D266:1 (Arvika arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå.
- D267:1 (Skurups arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 40

- D268:1 (Aneby arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, i stället för en skälig levnadsnivå
- 5 D269:1 (Sandvikens arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D270:1 (Upplands Väsby arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 10 D272:1 (Norrköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D273:1 (Söderhamns arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 15 D274:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D275:1 (Kalix arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 20 D276:1 (Malmö arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D277:1 (Borås arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- 25 D311:1 (Linköpings arbetarekommun) att kongressen beslutar att partiet ska möjliggöra för de kommuner som vill att erbjuda stöd och insatser på ett mer lättillgängligt sätt
- 30 D318:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att rätten till en plats på äldreboende ska vara en rättighet för alla som har behov
- D318:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att en sådan plats garanteras inom loppet av tre månader
- D318:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att partistyrelsen får i uppdrag att med stor prioritet driva frågorna enligt ovan
- 35 D334:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att kongressen ställer sig bakom att utforma en rehabiliteringsgaranti för äldre
- D383:1 (Västerviks arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genomföra en bättre äldreomsorg enligt punkterna i motionen

D385:1 (Skövde arbetarekommun - enskild) att partikongressen beslutar att verka för att regelsystemet ändras så att bostadstillägg/bostadsbidrag inte skall betraktas som inkomst och därmed påverka avgiften enligt ovan

- 5 D392:1 (Härryda arbetarekommun) att partikongressen ger regeringen i uppdrag att initiera en
UTREDNING avseende omarbetning av socialtjänstlagen med syftet att biståndsbegreppet
SKÄLIG levnadsnivå ändras till GOD levnadsnivå

Partikongressen föreslår besluta:

- 10 att avslå motionerna D219:1, D219:2, D219:4, D254:2, D259:7, D259:10, D259:13,
D284:1, D287:1, D295:1, D297:1, D297:2, D328:2, D342:1, D380:1, D381:1,
D382:1

- D219:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det sker en översyn av socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen, LSS, Patientlagen så man möjliggör att någon annan kan ge samtycke till välfärdsteknologi
- 15 D219:2 (Katrineholms arbetarekommun) att man ser över lagstiftningen när det gäller välfärdsteknologi så att det inte räknas som en tvångs och skydds åtgärd
- D219:4 (Katrineholms arbetarekommun) att det sker en förändring av kameraövervakningslagen så att det inte krävs samtycke för att bl.a. använda insatsen natttillsyn via kamera
- 20 D254:2 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att äldreomsorgen får en egen lagstiftning
- D259:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna tillsammans fackförbunden ger klar information om konsekvenserna av att inte arbeta heltid
- D259:10 (Stockholms partidistrikt) att särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs
- 25 D259:13 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att taxan per timme i hemtjänsten hålls låg så att offentlig finansierad hemtjänst inte blir dyrare än hushållsnära tjänster
- D284:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs
- 30 D287:1 (Lunds arbetarekommun) att en myndighet Äldreombudsman inrättas
- D295:1 (Söderköpings arbetarekommun) att arbeta för ett regelverk som gör det möjligt för särskilda boenden att INTE tillämpa kvarboendepincipen
- D297:1 (Staffanstorp arbetarekommun) att det lagstiftas om att jämkning av kostavgifter ska ske för personer i särskilt boende i linje med socialstyrelsens rekommendationer
- 35 D297:2 (Staffanstorp arbetarekommun) att det lagstiftas om att jämkning av kostavgifter ska ske för personer i ordinärt boende i linje med socialstyrelsens rekommendationer
- D328:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en särskild tilläggslag för vård och omsorg av äldre, med syfte att ställa krav på kontinuerlig samverkan mellan relevanta huvudmän för att säkerställa en god tillgång på äldreomsorg i hela landet

D342:1 (Trelleborg arbetarekommun) att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

D380:1 (Gotlands arbetarekommun - enskild) att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

5 D381:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att en särskild äldreomsorgslag instiftas som stärker äldres rättigheter

D382:1 (Mönsterås arbetarekommun) att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

RESPEKT FÖR PENSIONÄRERS ARBETSINSATS

10 Partistyrelsens utlåtande över motionerna D259:6, D394:1, D395:1, D396:1, D397:1, D397:2, D398:1, D399:1, D400:1, D400:2, D400:3, D401:1, D401:2, D401:3, D402:1, D403:1, D404:1, D405:1, D405:2, D406:1, D407:1, D408:1, D409:1, D410:1, D410:2, D410:3, D410:4, D411:1, D412:1, D413:1, D414:1, D414:2, D415:1, D416:1, D416:2, D417:1, D417:2, D418:1, D418:2, D418:3, D418:4, D418:5, D419:1, D420:1, D420:2, 15 D421:1, D422:1, D423:1, D424:1, D425:1, D426:1, D427:1, D428:1, D428:3, D429:1, D430:1, D431:1, D432:2, D432:3, D433:1, D434:1, D435:1, D436:1, D437:1, D438:1, D439:1, D440:1, D441:1, D441:2, D441:3, D441:4, D442:1, D443:1, D443:2, D443:3, D443:4, D444:1, D445:1, D446:1, D446:2, D446:3, D447:1, D447:2, D447:3, D448:1, D448:2, D448:3, D449:1, D449:2, D449:3, D450:1, D450:2, D450:3, D451:1, D451:2, 20 D451:3, D452:1, D452:2, D452:3, D453:1, D453:2, D454:1, D454:2, D455:1, D456:1, D456:2, D456:3, D456:4, D457:1, D458:1, D459:2, D460:1, D461:1, D462:1, D463:1, D463:2, D464:1, D464:2, D465:1, D466:2, D467:1, D468:1, D468:2, D469:1, D469:2, D469:3, D470:1, D470:2, D470:3, D471:1, D666:26, D666:27, D666:28, D666:29

UD40 Ekonomisk trygghet för pensionärer

25 Pensionssystemet är en central del i den svenska välfärdsmodellen. Det finns till för att ge trygghet under ålderdomen för dem som varit med och byggt upp vårt land och med sitt arbete lagt grunden för vår gemensamma välfärd.

30 Socialdemokraterna kommer att aktivt agera för att stärka pensionssystemets legitimitet och hållbarhet i syfte att säkerställa att såväl nuvarande som kommande generationer ska kunna få tillräckliga pensioner. Alla människor i Sverige förtjänar att känna trygghet och ska därför garanteras pensioner som går att leva på.

35 I Sverige finns över två miljoner pensionärer och ungefär åtta miljoner framtida pensionärer. Pensioner är därför någonting som berör oss alla. Många som går i pension kan se fram emot ett gott och aktivt liv med god ekonomi, samtidigt som andra lever under mycket knappa förhållanden. Därför prioriterar Socialdemokraterna att minska de ekonomiska klyftorna och öka

jämställdheten bland pensionärer. För att vi ska kunna behålla tillräckliga pensionsnivåer och en välfärd i världsklass är det nödvändigt att många människor jobbar. Ju mer pengar som kommer in i pensionssystemet, desto mer kommer ut i form av pensioner. En fungerande och hållbar arbetsmarknadspolitik med låg arbetslöshet är en viktig förutsättning för goda pensioner i

5

Eftersom pensionssystemet berör så många och hanterar stora summor som förvaltas över tid med målet att skapa trygghet över generationer, är en viktig förutsättning att ett pensionssystem är ekonomiskt och politiskt hållbart. Pensionssystemet är finansiellt starkt, inte minst vid en internationell jämförelse då många länder i vår omvärld brottas med pensionssystem som ger stora ekonomiska underskott och förlamande politiska strider. Att den inkomstgrundade ålderspensionen ligger utanför statsbudgeten och en bred blocköverskridande överenskommelse står bakom pensionssystemet är viktigt både för Sveriges ekonomi och för medborgarnas tilltro till ett av våra viktigaste trygghetssystem. Men det betyder inte att systemet inte kan förbättras. Grundprinciperna i pensionssystemet är riktiga men vi måste våga utveckla och modernisera systemet för att möta både demografiska och samhällsliga förändringar. Det är också regeringens ambition med arbetet inom den blocköverskridande pensionsgruppen. Flera utredningar har under de senaste åren kommit med förslag om förändringar och ytterligare initiativ behöver tas.

10

15

20

25

30

Ett fundament i vårt pensionssystem är livsinkomstprincipen. Det innebär att alla inkomster utgör ett underlag för den framtida pensionen – varje krona räknas. Den framtida pensionen betalas genom att alla arbetstagare avstår lön som i stället betalas in som en avgift till pensionssystemet. Pensionen bygger på pensionsavgiften och antalet arbetade timmar. För att stärka pensionssystemet behöver både insatser göras för att öka antalet arbetade timmar och möjligheterna för en avgiftshöjning analyseras. Att föra över avgifterna över det så kallade taket till pensionssystemet är, enligt partistyrelsen, i nuläget inte ekonomiskt möjligt. Livsinkomstprincipen bör även fortsättningsvis ligga till grund för pensionen, men för att föräldraskap, arbetslöshet och sjukdom i allt för hög utsträckning ska påverka pensionen är även ersättningarna från trygghetssystemen vid föräldraledighet, arbetslöshet eller sjukskrivning pensionsgrundande. Inkomstpensionen är därför inte omfördelande; ju högre inkomst och längre arbetsliv, desto högre blir pensionen. De omfördelande inslagen finns i stället i skattesystemet, socialförsäkringarna och i grundskyddet i pensionssystemet.

35

40

Den som haft låga pensionsgrundande inkomster får del av grundskyddet i form av garantipension och för de mest ekonomiskt utsatta pensionärerna ger bostadstillägget en ofta nödvändig ekonomisk förbättring. En övervägande majoritet av de pensionärer som tar del av grundskyddet är kvinnor och bland de absolut mest utsatta pensionärerna är äldre ensamstående kvinnor kraftigt överrepresenterade. Trots att pensionssystemet är könsneutralt har kvinnor i genomsnitt knappt 30 procent lägre pensioner jämfört med män. Så ska det inte vara. För att långsiktigt nå ett mer jämställt pensionsutfall måste vi ta tydliga steg mot en mer jämställd arbetsmarknad och ett mer jämställt familjeliv. Arbetet mot jämställda löner, rätten till heltid och

att bryta ohälsan bland kvinnodominerade yrken är en nödvändighet. Men förändringar inom pensionssystemet som får effekt här och nu måste också göras, men inte till priset av att cementera ojämställdheten i hemmen och i arbetslivet.

- 5 Bostadstillägget är ett träffsäkert sätt att nå de mest utsatta pensionärerna. Regeringen höjde ersättningsgraden i september 2015, men taket i bostadstillägget har inte höjts på tio års tid och har därför halkat efter boendekostnaderna. Konstruktionen behöver renodlas och förenklas för att bättre uppnå dess ursprungliga fördelningspolitiska syfte: att nå dem som har störst behov. Det är också centralt att hitta de många pensionärer som är berättigade till förmånen men som
10 inte ansöker om den.

- För att långsiktigt se till att alla människor garanteras trygghet även efter arbetslivets slut och för att minska pensionsgapet mellan kvinnor och män behöver grundskyddet och taket ses över. Pensionärer som tar del av grundskyddet bör också kunna förbättra sin ekonomiska situation
15 genom fortsatt yrkesarbete. Samtidigt behöver täckningsgraden och generaliteten i det allmänna pensionssystemet återupprättas. Socialdemokraterna har inom riksdagens pensionsgrupp påbörjat ett stort och viktigt långsiktigt arbete för att på sikt minska gapet mellan kvinnor och mäns pensioner. Det är en nyckelfråga för mer rättvisa pensioner.

- 20 För att pensionssystemet ska kunna garantera framtida generationers pensionärer ekonomisk trygghet anpassas pensionerna till pris- och löneutvecklingen. De inkomstgrundade pensionerna följer inkomstutvecklingen, vilket gör att löntagarnas och pensionärernas ekonomiska utveckling följs åt, och garantipensionens nivå är knutet till prisutvecklingen för att på så sätt skyddas mot inflationen. För att inte pensionssystemet ska betala ut mer pengar än det får in och på så sätt
25 skjuta över skulder till våra barn och barnbarn, säkrar balanseringen långsiktigheten i systemet. För att göra balanseringen mindre kännbar för dagens pensionärer har regeringen från och med 2017 beslutat om att göra om pensionssystemets balansering för att göra den mer följsam.

- I Sverige lever vi allt längre och lägger fler friska år till livet. Det är en fantastisk utveckling. Men
30 det gör också att pensionerna blir lägre då de måste räcka längre. Om vi adderar fler år som pensionärer till livet samtidigt som arbetslivet inte blir längre kommer pensionerna konsekvent gröpas ur och vi riskerar tilltron till systemet eftersom allt fler kommer känna att pensionen inte räcker till. Det kommer särskilt drabba de med låga löner och som arbetar inom branscher där avtalspensionerna inte kompenserar på samma sätt. Därför behöver vi utveckla och anpassa det
35 allmänna pensionssystemet till ett Sverige med en allt äldre befolkning. Vi måste göra det möjligt för fler att arbeta längre, främja ett tidigare inträde i arbetslivet och få fler arbetade timmar i svensk ekonomi. Det är så vi säkrar välfärden och det är så vi stärker pensionerna – både för dagens och för framtidens pensionärer. Men för att säkra långsiktigt hållbara pensioner måste vi se till att människor inte slits ut i förtid. Människor ska orka arbeta hela vägen och ett hållbart
40 arbetsliv är en förutsättning för hållbara pensioner. Arbetsmiljön måste förbättras, fler behöver komma ut på arbetsmarknaden tidigare, åldersdiskrimineringen måste motverkas och

möjligheterna att ställas om under livet öka. I arbetet att säkra långsiktigt hållbara pensioner har arbetsmarknadens parter en viktig roll att spela, inte minst för att anpassa och harmonisera de kollektivavtalade pensionerna, men också för att bidra till mer jämställda pensioner. Människors arbete är vad som bygger samhället starkt, och den som jobbat ett långt arbetsliv ska känna sig trygg med att pensionen och välfärden går att lita på.

När pensionssystemet förhandlades fram mellan de deltagande partierna var premiepensionen en sådan del där det krävdes uppoffringar från Socialdemokraternas sida. Syftet med kompromissen var och är att uppnå ett långsiktigt hållbart pensionssystem och det behovet övervägde nackdelarna med premiepensionen. Det är dock uppenbart att premiepensionen inte fungerar tillfredsställande. Det krävs omfattande kunskap för att kunna göra välgrundade val, antalet fonder är allt för många och avgifterna för förvaltningen är höga. Det öppna fondtorget har lockat till sig en rådgivningsbransch där fokus inte sällan handlar om marknadsföring av egna produkter snarare än att stå upp för pensionsspararens bästa. Det finns även allvarliga misstankar om att fondbolag aktivt ägnat sig åt att kringgå gällande regelverk för att lura till sig pensionsspararnas pengar. Det är fullständigt oacceptabelt att det är möjligt i en allmän socialförsäkring. Det behövs en omfattande förändring av premiepensionssystemet.

Eftersom pension är uppskjuten lön skall inte pensionärer beskattas högre än löntagare. Regeringen har därför tagit ett första steg för att avskaffa den orättvisa pensionärsskatten genom att sänka skatten för 1,3 miljoner pensionärer. Den så kallade pensionärsskatten ska på sikt avskaffas för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D398:1, D400:1, D401:1, D401:2, D401:3, D405:1, D405:2, D431:1, D433:1, D434:1, D435:1, D436:1, D437:1, D438:1, D439:1, D440:1, D441:1, D441:2, D441:3, D442:1, D443:1, D443:2, D443:3, D446:1, D446:2, D446:3, D447:1, D447:2, D447:3, D448:1, D448:2, D448:3, D449:1, D449:2, D449:3, D450:1, D450:2, D450:3, D451:1, D451:2, D451:3, D452:1, D452:2, D452:3, D454:1, D461:1, D466:2

D398:1 (Kristianstads arbetarekommun) att utreda möjligheterna att anpassa taket för hyreskostnaderna utifrån dagens nivåer

D400:1 (Åsele arbetarekommun) att verka för en höjning av bostadsbidragets tak till över 5000:-/månad

D401:1 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens beslut

- D401:2 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgängligheten för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men ännu inte sökt bostadstillägg
- 5 D401:3 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget för pensionärer justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D405:1 (Lidingö arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att riksdagen uppdrar åt pensionsmyndigheten att snarast genomföra den uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med riksdagens tidigare beslut
- 10 D405:2 (Lidingö arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att pensionsmyndigheten i avvaktan på den utförda uppföljningen och utvärderingen söker metoder att informera de pensionärer (ca 140 000) som redan idag bedöms vara berättigade till bostadstillägg på ett enkelt och lättillgängligt sätt utan att datorkunskap ska vara avgörande för att få sin rättmätiga andel i välfärden
- D431:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna låter utreda ett
- 15 pensionssystem för jämställda pensioner mellan kvinnor och män
- D433:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- D434:1 (Västerviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- 20 D435:1 (Mönsterås arbetarekommun) att socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- D436:1 (Nynäshamns arbetarekommun) att socialdemokraterna ska påskynda arbetet för jämställda pensioner
- D437:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda
- 25 pensioner
- D438:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- D439:1 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- 30 D440:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda löner och därigenom jämställda pensioner
- D441:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av det nuvarande premiepensionssystemet
- D441:2 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- 35 D441:3 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en utredning av orsaker till kvinnors tidigare lagda uttag av pension
- D442:1 (Höors arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- D443:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av det nuvarande
- 40 premiepensionssystemet

- D443:2 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- D443:3 (Falun arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för en utredning av orsaker till kvinnors tidigare lagda uttag av pension
- 5 D446:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut
- D446:2 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- 10 D446:3 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D447:1 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut
- 15 D447:2 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- D447:3 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- 20 D448:1 (Norrälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut
- D448:2 (Norrälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- 25 D448:3 (Norrälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D449:1 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut
- 30 D449:2 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- 35 D449:3 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D450:1 (Sigtuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

- D450:2 (Sigtuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- 5 D450:3 (Sigtuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D451:1 (Nynäshamns arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens beslut
- 10 D451:2 (Nynäshamns arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- D451:3 (Nynäshamns arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnaderna så att taket kan höjas på tillägget
- 15 D452:1 (Sollentuna arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut
- D452:2 (Sollentuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg
- 20 D452:3 (Sollentuna arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget
- D454:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att utreda möjligheten att höja det särskilda bostadstillägget för pensionärer
- D461:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner
- 25 D466:2 (Härryda arbetarekommun) att man ser över bostadstillägget

Partikongressen föreslås besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D259:6, D395:1, D396:1, D397:1, D397:2, D399:1, D400:2, D400:3, D402:1, D403:1, D404:1, D406:1, D407:1, D408:1, D409:1, D410:1, D410:2, D410:3, D410:4, D411:1, D412:1, D413:1, D414:1, D414:2, D415:1, D416:1, D416:2, D417:1, D417:2, D418:1, D418:2, D418:3, D418:4, D418:5, D419:1, D420:1, D420:2, D421:1, D422:1, D423:1, D424:1, D425:1, D426:1, D427:1, D428:1, D428:3, D429:1, D430:1, D432:2, D432:3, D441:4, D443:4, D444:1, D445:1, D453:1, D453:2, D454:2, D455:1, D456:1, D456:2, D456:3, D456:4, D457:1, D458:1, D459:2, D460:1, D462:1, D463:1, D463:2, D464:1, D464:2, D465:1, D467:1, D468:1, D469:1, D469:2, D469:3, D470:1, D470:2, D470:3, D471:1, D666:26, D666:27, D666:28, D666:29
- 30
- 35

- D259:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna nu prioriterar satsningar på äldres ekonomi
- D395:1 (Ystads arbetarekommun - enskild) att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen eller regeringen att tillsätta en utredning för att ge en lösning på hur framtidens jobb skall ge rättvis pension fördelat mellan makar och sambor
- 5 D396:1 (Arboga arbetarekommun) att ett system som gynnar båda föräldrarna lika, avseende pensionsinbetalningar vid föräldraledighet, omgående tillskapas
- D397:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att nuvarande pensionssystem ses över
- D397:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att kvinnor och män delar på pensionspoängen så länge barnen är under 18 år
- 10 D399:1 (Ystads arbetarekommun) att socialdemokraterna arbetar med att förändringar genomförs i pensionssystemet som kommer åt de negativa effekterna av dagens pensionssystem så att människor får en bättre pension
- D400:2 (Åsele arbetarekommun) att verka för att de svagaste grupperna i samhället får en standardhöjning
- 15 D400:3 (Åsele arbetarekommun) att riksdagsledamöterna verkar i motionens anda
- D402:1 (Staffanstorp arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att taket för beräkning av bostadsbidrag för pensionärer höjs
- D403:1 (Malmö arbetarekommun) att taket för beräkning av bostadsbidrag för pensionärer höjs
- 20 D404:1 (Simrishamns arbetarekommun) att taket för beräkning av bostadstillägg för pensionärer höjs
- D406:1 (Klippans arbetarekommun) att bostadstillägget för pensionärer höjs och att det sedan följer hyresutvecklingen
- D407:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att bostadstillägget för pensionärer höjs och att det sedan följer hyresutvecklingen
- 25 D408:1 (Klippans arbetarekommun) att göra en översyn och utvärdering av pensionssystemet i dess helhet
- D409:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att göra en översyn och utvärdering av pensionssystemet i dess helhet
- 30 D410:1 (Göteborgs partidistrikt) att partiet i Riksdagen ska ta initiativ till en bred översyn av det offentliga pensionssystemet i dess helhet med inriktningen att säkerställa ett rimligt generellt förhållande mellan inkomstnivå för förvärvsarbete och ålderspension
- D410:2 (Göteborgs partidistrikt) att partiet omedelbart bör driva frågan om en förstärkning av det individuella bostadsstödet för pensionärer
- 35 D410:3 (Göteborgs partidistrikt) att utredningens utgångspunkt ska vara att ingen höjning av pensionsåldern sker förrän den faktiska pensionsåldern generellt sett ökar
- D410:4 (Göteborgs partidistrikt) att socialdemokraterna i förhandlingarna om en översyn av pensionssystemet tar med frågan om de u-faktorerades rätt till hel garantipension
- D411:1 (Hagfors arbetarekommun) att en utvärdering och översyn av hela pensionssystemet
- 40 D412:1 (Stockholms Arbetarekommun) att det sker en översyn av pensionssystemet i syfte att uppmärksamma och förbättra de pensioner som är lägst

- D413:1 (Stockholms Arbetarekommun) att det sker en översyn av pensionssystemet i syfte att se till att pensionärerna har inkomster på minst EU:s relativa fattigdomsgräns
- D414:1 (Malmö arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att snabbt lyfta fattigpensionärerna ur fattigdomen
- 5 D414:2 (Malmö arbetarekommun) att fattigdomsfrågorna ges större uppmärksamhet i partiet agenda
- D415:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att utreda pensionsreglerna med fokus att säkerställa att pensionärer med lägsta nivån av garantipension når över gränsen för svensk fattigdomsnivå
- 10 D416:1 (Malmö arbetarekommun) att bostadstillägget för pensionärer höjs kraftigt som ett första steg att utrota äldrefattigdomen
- D416:2 (Malmö arbetarekommun) att en totalöversyn snarast görs för att klara EU:s fattigdomsgräns för pensionärer
- D417:1 (Borås arbetarekommun) att på sikt överföra avgifterna i sin helhet till det reformerade pensionssystemet, för att trygga och säkra pensionerna
- 15 D417:2 (Borås arbetarekommun) att höja avsättningen till den framtida pensionen
- D418:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att först återställa pensionsavgiften till 18.5 % av lönen och därefter höja den med 1,5 %
- D418:2 (Umeå arbetarekommun - enskild) att de ca 17 mdr från inbetalda pensionsavgifter som idag bl a finansierar sjukförsäkringen används uteslutande till att förstärka den allmänna
- 20 pensionen
- D418:3 (Umeå arbetarekommun - enskild) att premiepensionssystemet fasas ut
- D418:4 (Umeå arbetarekommun - enskild) att pensionsåldern på 65 år behålls, men 67-årsgränsen avskaffas. Låt de som kan och vill jobba göra det så länge de vill
- D418:5 (Umeå arbetarekommun - enskild) att den s k bromsen i nuvarande system tas bort
- 25 D419:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förändra pensionssystemet så att de som arbetat ett helt yrkesliv kan se fram emot en rimlig pension från det allmänna pensionssystemet
- D420:1 (Piteå arbetarekommun - enskild) att det skall ske en årlig redovisning till pensionsmyndigheten och individen i PPM-systemet av: inbetald premie (kr-avgifter
- 30 (kr=summan till ökningen av Pensionskapital (kr
- D420:2 (Piteå arbetarekommun - enskild) att vi måste få en lagstadgad rätt att flytta HELA vårt samlade pensionskapital i PPM, efter ett kvartal, när man begär en ny kapitalförvaltare
- D421:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en höjning av garantipensionen till EU nivå, 13 000 kr i månaden
- 35 D422:1 (Orust arbetarekommun) att tillsätta en utredning om garantipensionen
- D423:1 (Umeå arbetarekommun) att förstärka inkomsterna till pensionssystemet
- D424:1 (Umeå arbetarekommun) att förstärka inkomsterna till pensionssystemet
- D425:1 (Avesta arbetarekommun) att genomföra några av de föreslagna justeringarna för att pensionerna ska bli bättre och ekonomin i Pensionssystemet förstärkas
- 40 D426:1 (Skurups arbetarekommun) att bostadstillägget höjs så att det täcker upp till 100 % av en hyreskostnad på upp till 7.000 kr per månad

- D427:1 (Jönköpings arbetarekommun) att garantipensionen i Sverige höjs markant
- D428:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Garantipensionen höjs till minst 15 000 kronor per månad och sedan räknas upp med ett index som följer löneutvecklingen i Sverige
- D428:3 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna inleder arbetet med ett nytt
- 5 rättvist pensionssystem som ger pensionärer möjlighet att leva ett anständigt liv
- D429:1 (Ludvika arbetarekommun) att taket för bostadstillägget höjs från 5090 kr till en nivå, som gör det möjligt också för fattiga pensionärer, att bo i de trygghetsboenden, seniorboenden som byggs
- D430:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ser över möjligheten att göra uttag av
- 10 ålderspension vid individuell ålder, för att motverka den orättvisa inkomstfördelningen som blir följden av en höjd pensionsålder
- D432:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att nuvarande pensionssystem ses över
- D432:3 (Kristinehamns arbetarekommun) att kvinnor och män delar på pensionspoängen så länge barnen är under 18 år
- 15 D441:4 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna ser över möjligheterna för att på kort sikt kompensera de som just nu drabbas hårt av en mycket låg och orättvis pension
- D443:4 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna ser över möjligheterna för att på kort sikt kompensera de som just nu drabbas hårt av en mycket låg och orättvis pension
- D444:1 (Sotenäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna under mandatperioden ser till att
- 20 utjämna skillnaderna i enlighet med förslaget ovan
- D445:1 (Borås arbetarekommun) att anta motionen
- D453:1 (Lunds arbetarekommun) att SAP verkar mot en pensionsålderhöjning
- D453:2 (Lunds arbetarekommun) att SAP tar fram ett förslag på ett mer solidariskt pensionssystem
- 25 D454:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att det särskilda bostadstillägget för pensionärer indexeras
- D455:1 (Katrineholms arbetarekommun) att pensionssystemet ses över och förstärks
- D456:1 (Vänersborgs arbetarekommun) att pensionssystemet ses över/utreds
- D456:2 (Vänersborgs arbetarekommun) att ingen i Sverige skall ha så låg pension att den inte
- 30 räcker till en god levnadsstandard
- D456:3 (Vänersborgs arbetarekommun) att ingen skall behöva ansöka om bidrag hos försörjningsstöd/individ och familj omsorgen på grund av sin låga pension
- D456:4 (Vänersborgs arbetarekommun) att allas lika värde respekteras för de människor som lagt grunden till vår välfärd
- 35 D457:1 (Uppsala arbetarekommun) att pensionssystemet måste reformeras så att gruppen ”fattigpensionärer” blir mindre och att den ekonomiska jämställdheten ökar bland pensionärerna
- D458:1 (Klippans arbetarekommun) att pensionssystemet snarast ses över och åtgärdas så alla har möjlighet att leva på sin inkomst
- D459:2 (Örebro arbetarekommun) att hela pensionssystemet, inkluderande grundskyddet,
- 40 skyndsamt ses över och förbättras

- D460:1 (Malmö arbetarekommun) att pensionssystemet utvecklas så att pensionärer ska kunna få leva på sina pensioner
- D462:1 (Stockholms Arbetarekommun) att se över dagens pensionssystem så att kvinnor och män får en pension som man kan leva på utan att hamna under existensminimum
- 5 D463:1 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att jobba för att Premiepensionssystemet avvecklas samt
- D463:2 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att de pengarna förs över på inkomstpensionen
- D464:1 (Jönköpings arbetarekommun) att en utredning tillsätts med representanter för de stora fackliga organisationerna och de politiska partier som ingick i den förra pensionsuppställningen
- 10 D464:2 (Jönköpings arbetarekommun) att syftet ska vara att bygga ett hållbart och pålitligt pensionssystem som gör att ingen ska få mindre än 75 % av sin tidigare inkomst
- D465:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att det görs förändringar i pensionssystemet som är nödvändiga för att undanröja diskrimineringen av invandrare i pensionssystemet
- D467:1 (Bjuvs arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet fattar nödvändiga beslut för att
- 15 återställa pensionerna
- D468:1 (Malmö arbetarekommun) att garantipensionen höjs
- D469:1 (Jönköpings arbetarekommun) att en total översyn av nuvarande pensionssystem genomförs skyndsamt
- D469:2 (Jönköpings arbetarekommun) att översynen särskilt beaktar de sämst ställda
- 20 pensionärernas situation
- D469:3 (Jönköpings arbetarekommun) att pensionsreform ges prioriterat utrymme i statsbudgeten
- D470:1 (Mariestads arbetarekommun) att det nuvarande pensionssystemet ses över
- D470:2 (Mariestads arbetarekommun) att pensionen säkras upp för kommande pensionärer
- 25 D470:3 (Mariestads arbetarekommun) att pensionen följer löneutvecklingen, vilket är tanken med det nya pensionssystemet från år 2001
- D471:1 (Trelleborg arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till översyn av hela pensionssystemet
- D666:26 (Skånes partidistrikt) att Socialdemokraterna uttalar att inriktningen för ett reformerat
- 30 pensionssystem bör vara att en genomsnittlig löntagare vid pension erhåller 70 procent av slutlönen
- D666:27 (Skånes partidistrikt) att garantipensionen höjs
- D666:28 (Skånes partidistrikt) att pensionssystemet tillförs mer pengar så att den så kallade bromsen kan avskaffas
- 35 D666:29 (Skånes partidistrikt) att PPM avvecklas och att avsatt procentsats tillställs det allmänna pensionssystemet

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna D394:1, D468:2

D394:1 (Orust arbetarekommun) att bifalla motionen

D468:2 (Malmö arbetarekommun) att pensionärer under 65 års ålder ska ha rätt söka bostadstillägg

BRA VÅRD I HELA LANDET

- 5 Partistyrelsens utlåtande över motionerna C194:3, D45:5, D45:6, D481:1, D481:2, D483:1, D483:2, D484:1, D484:2, D485:1, D485:2, D486:1, D486:2, D487:1, D487:2, D490:1, D492:1, D496:2, D501:1, D537:1, D537:2, D539:1, D539:2, D540:1, D540:2, D541:1, D541:2, D542:1, D542:2, D543:1, D543:2, D544:1, D544:2, D545:1, D545:2, D546:1, D546:2, D547:1, D547:2, D548:1, D548:2, D549:1, D549:2, D550:1, D550:2, 10 D551:1, D551:2, D552:1, D552:2, D553:1, D553:2, D554:1, D554:2, D555:1, D555:2, D556:1, D556:2, D558:1, D565:1, D566:1, D567:1, D577:2, D578:1, D578:2, D579:1, D579:2, D587:1, D588:1, D588:2, D590:6, D596:1, D596:2, D597:1, D597:2, D598:1, D598:2, D600:2, D601:1, D601:2, D602:1, D602:2, D603:1, D603:2, D609:2, D614:1, D619:1, D621:1, D622:1, D624:1, D627:1, D627:2, D656:1, D656:2, D659:6, D660:3, 15 D664:1, D664:2, D665:1, D665:2, D665:3, D666:3, D666:4, D666:5, D666:6, D669:2, D672:1, D672:2, D673:1, D673:2, D673:3

UD41 Hälsa- och sjukvårdens kompetensförsörjning och arbetsätt

- Svensk hälso- och sjukvård är på många sätt bra, och en hörnsten i välfärden och den svenska modellen. De medicinska resultaten är i en internationell jämförelse väldigt bra. De flesta som varit patienter är nöjda. Vi har på många sätt en tekniskt och medicinskt avancerad vård. Men 20 samtidigt finns det stora utmaningar som måste mötas för att kunna förbättra vården. Den kanske största utmaningen rör kompetensförsörjningen.

- Med kompetensförsörjning menar vi såväl vårdens möjlighet att utbilda rekrytera och behålla 25 medarbetare med rätt kompetens, hur olika yrkesgruppers kompetens används, samt hur enskilda medarbetares tid används mellan olika typer av arbetsuppgifter. Dessa områden påverkar i hög grad varandra och måste ses som en helhet. De är också nyckeln till att exempelvis förbättra vårdens tillgänglighet, då kompetensförsörjningsproblem minskar vårdens kapacitet och därmed tillgänglighet.

- 30 Vårdens professionella medarbetare är på många sätt dess viktigaste resurs, och genom att åstadkomma förbättringar i vilka förutsättningar de har att göra sitt arbete kan vi också åstadkomma förbättringar för patienterna. En viktig förutsättning för området är att det i hög grad påverkas av frågor som relaterar till lön, arbetsmiljö och anställningsvillkor – frågor som 35 avgörs mellan parterna på arbetsmarknaden. Arbetsgivare inom vården är främst landstingen, men också kommunerna och privata vårdgivare. Det påverkar möjligheten att genom nationell politik från regering och riksdag reglera vissa typer av frågor inom detta område.

Situationen vad gäller kompetensförsörjningen ser väldigt olika ut över landet, och handlar inte enbart om en bristsituation. Sverige har exempelvis aldrig haft så många läkare och sjuksköterskor som idag. Men det finns lokala och regionala brister, och inte minst brister på
5 vissa typer av specialister, både specialistsjuksköterskor och – läkare. Ett exempel är att Sverige har en stor och märkbar brist på allmänläkare.

Medarbetarnas tid går också allt för ofta till annat än den patientkontakt som de flesta är proffs på. Det kan handla om onödigt mycket tid åt administration, på grund av onödigt detaljstyrande
10 styrsystem eller bristande IT-system. Här pågår mycket utvecklingsarbete. Bland annat så har den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatt en Tillitsdelegation som ska se över hur vi kan styra välfärden mer med tillit. Det pågår också ett arbete med digitalisering och e-hälsa som syftar till att svensk hälso- och sjukvård ska bli bäst i världen till år 2025 på att använda digitaliseringens
15 möjligheter för hälsa och välfärd.

Det är också viktigt att noggrant analysera yrkesgruppsmixen i vården. Antalet vårdnära
administratörer har minskat över tid, trots att de administrativa arbetsuppgifterna snarare har
ökat. Samtidigt som antalet sjuksköterskor i vården har ökat över tid, har också antalet
undersköterskor och vårdbiträden minskat kraftigt. Arbetsuppgifterna har inte förändrats i
20 samma takt, vilket bland annat konstateras i den aktuella statliga utredningen Effektiv vård. När arbetsgivare i vården nyanställer är det viktigt att man ser till vilken kompetens som behövs snarare än vem som har slutat och ska ersättas. Det är partistyrelsens uppfattning att en högre andel undersköterskor och andra patientnära omvårdnads- och serviceproffs behövs inom svensk
25 hälso- och sjukvård. Andra exempel på yrkesgrupper som både gör och kan göra än större nytta inom vården är vårdadministratörer, fysioterapeuter, apotekare och farmaceuter. Exakt hur detta ska ske måste dock hanteras hos respektive arbetsgivare.

De brister som finns har också starkt bidragit till den ohållbara situationen vad gäller hyrpersonal, främst läkare och sjuksköterskor, i vården. Det är inget konstigt att en verksamhet vid vissa
30 tillfällen anlitar bemanningsföretag, exempelvis vid produktionstoppar eller tillfällen när behovet av vikarier är ovanligt stort under semesterperioder. Men den beroendesituationen i vården, inte minst primärvården, i stora delar av Sverige har av bemanningsföretag är inte hållbar. Det handlar dels om ekonomi och om att använda välfärdens resurser rationellt, men inte minst om
35 kontinuitet och säkerhet för patienterna.

Vem man ska anställa – eller hyra in – är i grunden en arbetsgivarfråga. Detsamma gäller att reglera bisysslor för exempelvis läkare. Frågor om arbetstid regleras i arbetstidslagstiftningen samt i centrala och lokala kollektivavtal. Det är partistyrelsens bedömning att dessa frågor ska hanteras
40 där, och inte ytterligare regleras genom nationella politiska beslut utanför förhandlingar mellan parterna.

Det är svårt att nationellt reglera – och inte önskvärt att helt förbjuda – möjligheten att använda sig av bemanningsföretag i vården. Det offentliga måste ha flera angreppssätt på situationen: dels ökad samordning mellan landstingen genom SKL, både för en god arbetsgivarpolitik och för ett gemensamt förhållningssätt gentemot bemanningsföretagen. Den socialdemokratiskt ledda ledningen för SKL har påbörjat detta arbete. Men även att motverka de grundläggande bristerna på vissa specialiteter och yrkesgrupper. Detta förutsätter att såväl landstingen som staten engagerar sig starkt i kompetensförsörjningsfrågorna, utifrån sina respektive roller. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har de senaste åren brutit den passivitet och desintressen den tidigare borgerliga regeringen visade för kompetensförsörjningsfrågorna. En bred palett av insatser har genomförts och påbörjats.

Den tidigare Kömiljarden, som angrep problemens symptom, har ersatts med en professionsmiljard som snarare angriper dess grundorsaker – problem med kompetensförsörjningen. Den används bland annat till studielönesatsningar vid specialiststudier, IT-investeringar för att ge medarbetarna bättre förutsättningar, och projekt kring att växla arbetsuppgifter mellan yrkesgrupper. Insatser har gjorts för ökad samverkan mellan landsting, stat, berörda myndigheter, och andra viktiga aktörer kring kompetensförsörjningen. Genom denna satsning ges exempelvis fler ökade incitament för studier till specialistsjuksköterska. Utbildningsplatser till sjuksköterska, specialistsjuksköterska och barnmorska har byggts ut, vilket inom några år kommer att leda till märkbart fler examinerade inom dessa grupper. Beslut om ytterligare utbyggnader av antalet platser bör avvakta tills vi ser resultatet av de redan beslutade. Resurserna till validering av kompetensen hos personer med sjukvårdsutbildningar från länder utanför EU har kraftigt stärkts, snabbspår har tillskapats och resurser satsas på kompletterande utbildningar som bland annat rör sjukvårdsyrken. Därigenom kan fler komma in snabbare på arbetsmarknaden, och deras kompetens också komma till stor nytta inom svensk hälso- och sjukvård. Detta är viktigt inte minst då behovet av sjukvårdspersonal ökar när Sveriges befolkning har ökat till följd flyktingsituationen.

Det svenska systemet för läkarutbildning innebär att det tar längre tid än i många andra länder att bli färdig specialist. Förslag som bland annat syftade till att korta den tiden lämnades i en utredning 2013. Den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetar vidare med de förslagen i syfte att förnya läkarutbildningen. Partistyrelsen ställer sig bakom utredningens intentioner i att korta tiden från påbörjad läkarutbildning till färdig specialisering.

Det är tydligt reglerat att det inom hälso- och sjukvården är vårdgivarens ansvar att bemanna en vårdinrättning med personal med rätt och tillräcklig kompetens för den uppgift de ska utföra. Detta förutsätter givetvis en adekvat kompetensutveckling. Exakt hur en sådan ska utformas för olika yrkesgrupper och personer kan inte bestämmas nationellt, utan måste utformas utifrån lokala och individuella förutsättningar. Partistyrelsen framhåller vikten av tillräcklig kompetensutveckling, men vill inte i detalj reglera detta nationellt.

Undersköterskor utför en stor mängd oombärliga arbetsuppgifter inom svensk hälso- och sjukvård och omsorg. Inom hälso- och sjukvården skulle de behöva spela en större och tydligare roll än idag. Det är då ett problem att det inte finns några nationellt fastställda kriterier eller krav för vad en undersköterska ska kunna för att få kallas för undersköterska. Partistyrelsen menar att sådana nationella kompetenskrav behöver fastställas. Vård- och omsorgsutbildningar på gymnasie- och vuxenutbildningsnivå behöver därefter anpassas för att säkerställa att den som genomgått dem uppfyller dessa krav. Detta är också en viktig del i att höja statusen för undersköterskeyrket. Med tydligt fastställda kompetenskriterier finns också förutsättningar för en fördjupad diskussion om utveckling av yrkesrollen.

5
10

För att en yrkesgrupp inom hälso- och sjukvården ska bli legitimerad har sedan tidigare vissa krav ställts upp. Dessa innefattar bland annat att ha självständig yrkesfunktion med kvalificerade arbetsuppgifter och ett särskilt ansvar för patienternas säkerhet i vården. Yrkesrollen bör innefatta ett direkt patientansvar med ansvar för diagnostiska och terapeutiska förfaranden.

15

Partistyrelsen bedömer att det inte finns anledning att för närvarande ändra på dessa kriterier, och avvisar därför de förslag på ytterligare yrkeslegitimationer som förs fram bland annat för undersköterskor. Införande av yrkeslegitimation för en stor yrkesgrupp är också en process med stora risker och merarbete, vilket kan ses bland annat på processen kring lärarlegitimationer.

20

Däremot behöver ett annat utvecklingsarbete kring att höja statusen för undersköterskor och andra icke akademiska yrkesgrupper inom vården ske.

Flera förslag rör att kommuner ska möjlighet att anställa läkare. I utredningen Effektiv vård föreslås att detta i vissa fall ska kunna ske efter överenskommelse med landstinget. Partistyrelsen bedömer att det är en rimlig ordning.

25

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna D492:1, D501:1, D537:1, D579:1, D588:1, D596:1, D597:1, D598:1, D600:2, D609:2, D627:1, D656:1

30

D492:1 (Falun arbetarekommun) att man ställer sig bakom det som anförts i motionen om att verka för att begränsa nyttjandet av tillfälligt inhyrd personal inom den offentligt organiserade delen av välfärdssektorn

D501:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för åtgärder som höjer statusen inom dessa yrkeskategorier

35

D537:1 (Sjöbo arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att utbildningen till undersköterska kvalitetssäkras

D579:1 (Stenungsunds arbetarekommun - enskild) att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare

D588:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att sjukvården och vården vidtar åtgärder så att fler väljer att utbilda sig i vårdyrken

- D596:1 (Tanums arbetarekommun) att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare
 D597:1 (Strömstad arbetarekommun) att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare
 D598:1 (Tjörns arbetarekommun) att Kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare
 D600:2 (Tanums arbetarekommun) att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats
 5 oavsett konjunkurläge
 D609:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats oavsett konjunkurläge
 D627:1 (Nyköpings arbetarekommun) att verka för en enhetlig undersköterskeutbildning
 D656:1 (Örebro arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att
 10 utbildningen inom Vård- och omsorgsprogrammet ska vara densamma över hela landet

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: C194:3, D45:5, D45:6, D481:1, D481:2, D496:2, D539:2, D541:2, D542:2, D543:2, D544:2, D545:2, D546:2, D547:2, D548:2, D549:2, D550:2, D551:2, D552:2, D553:2,
 15 D554:2, D555:2, D556:2, D565:1, D577:2, D578:2, D588:2, D590:6, D601:1, D601:2, D602:1, D602:2, D603:1, D603:2, D614:1, D619:1, D622:1, D656:2, D659:6, D660:3, D664:1, D664:2, D665:3, D666:3, D666:6, D669:2, D672:1, D672:2, D673:1, D673:2, D673:3
- 20 C194:3 (Arvika arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor och skötare
 D45:5 (Lunds arbetarekommun) att lärar-, socionom- och sjuksköterskeutbildningarna byggs ut för att möta de ökande behoven av dessa yrkesgrupper
 D45:6 (Lunds arbetarekommun) att bättre villkor och minskad arbetsbelastning för anställda i
 25 offentlig verksamhet, i syfte att öka intresset för att arbeta i dessa yrken
 D481:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att implementera apotekare i vårdkedjan
 D481:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
 D496:2 (Örebro arbetarekommun) att begränsa anställningen av sjukvårdspersonal via
 30 bemanningsföretagen för att succesivt bli oberoende av bemanningsföretagen
 D539:2 (Linköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
 D541:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för skötare i psykiatrisk vård
 35 D542:2 (Stockholms Arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
 D543:2 (Hagfors arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

- D544:2 (Marks arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D545:2 (Ludvika arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- 5 D546:2 (Umeå arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D547:2 (Arvika arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D548:2 (Skurups arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell
- 10 reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D549:2 (Aneby arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D550:2 (Falköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- 15 D551:2 (Norrköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildning för undersköterskor
- D552:2 (Upplands Väsby arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D553:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en
- 20 nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D554:2 (Borås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D555:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- 25 D556:2 (Sandvikens arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor
- D565:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att ge Partistyrelsen i uppdrag att tillsammans med S-gruppen i SKL arbeta för att hitta en gemensam lösning som leder till en reglering av stafettanställningar inom regionerna och landstingen
- 30 D577:2 (Stockholms Arbetarekommun) att regeringen, kommuner och landsting/regioner skyndsamt beslutar att personal i kärnverksamheterna endast i undantagsfall får vara korttidsanställda
- D578:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av utbildningen för undersköterskor
- 35 D588:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att fler väljer att stanna som fast anställda
- D590:6 (Göteborgs partidistrikt) att hälso- och sjukvårdspersonal kontinuerligt utbildas utifrån ett genusperspektiv i sitt vårdarbete
- D601:1 (Tanums arbetarekommun) att implementera apotekare i vårdkedjan
- D601:2 (Tanums arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur
- 40 ovanstående att-sats skall genomföras
- D602:1 (Strömstad arbetarekommun) att implementera apotekare i vårdkedjan

- D602:2 (Strömstad arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- D603:1 (Tjörns arbetarekommun) att implementera apotekare i vårdkedjan
- D603:2 (Tjörns arbetarekommun) att Riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- 5 D614:1 (Sotenäs arbetarekommun) att uppmana socialdemokraterna i riksdagen att verka för att resurserna används som det är avsett och om det är så att utbildad personal behöver spetsutbildning bör det ske genom speciell kompetenshöjning
- D619:1 (Örebro arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet i regeringsställning och i riksdagens arbete arbetar aktivt för att antalet läkare i Sverige ska öka så att det behov som finns täcks
- 10 D622:1 (Gullspångs arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att statliga chefsutbildningar införs inom fler områden ex, äldreomsorgschefer, socialchefer, med rektorsutbildningen som mall
- 15 D656:2 (Örebro arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor och skötare
- D659:6 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar ställning för att vårdutbildningarnas hälsoförebyggande inslag förstärks
- D660:3 (Malmö arbetarekommun) att fler neurologer tillförs till vården
- 20 D664:1 (Ludvika arbetarekommun) att det anställs läkare med rimlig arbetstid och lön på våra vårdcentraler
- D664:2 (Ludvika arbetarekommun) att det inte ska vara möjligt att jobba extremt långa arbetspass för att sedan vara ledig och jobba som stafettläkare
- D665:3 (Stockholms Arbetarekommun) att införa obligatorisk utbildning i jämställt bemötande och jämställd vård för all personal inom sjukvården
- 25 D666:3 (Skånes partidistrikt) att en nationell strategi tas fram för att stimulera fler välja gymnasiala vård- och omsorgsutbildning samt för att bredda rekryteringen
- D666:6 (Skånes partidistrikt) att antalet platser på specialistsjuksköterskeprogrammen och andra vård- och omsorgsyrken med aktuell eller prognosticerad brist utvidgas kraftigt
- 30 D669:2 (Skurups arbetarekommun) att sjukintyg kan skrivas av annan profession än läkare. Förslagsvis skulle sjukgymnaster kunna skriva intyg då det handlar om vissa ortopediska sjukdomar, psykologer vid utmattningssyndrom mm
- D672:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka antalet ansökningsplatser till läkarutbildningen
- 35 D672:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen
- D673:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka antalet ansökningsplatser till specialistsköterske- och sjuksköterskeutbildningen
- D673:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen
- 40

D673:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ge ökande incitament för sjuksköterskor inom sjukvården att vidareutbilda sig till specialistsköterskor

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D483:1, D483:2, D484:1, D484:2, D485:1, D485:2, D486:1, D486:2, D487:1, D487:2, D490:1, D537:2, D539:1, D540:1, D540:2, D541:1, D542:1, D543:1, D544:1, D545:1, D546:1, D547:1, D548:1, D549:1, D550:1, D551:1, D552:1, D553:1, D554:1, D555:1, D556:1, D558:1, D566:1, D567:1, D578:1, D579:2, D587:1, D596:2, D597:2, D598:2, D621:1, D624:1, D627:2, D665:1, D665:2, D666:4, D666:5
- 5
- 10
- D483:1 (Ånge arbetarekommun) att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation
- D483:2 (Ånge arbetarekommun) att arbeta för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar
- 15
- D484:1 (Härnösand arbetarekommun) att partikongressen undersöker möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation.
- D484:2 (Härnösand arbetarekommun) att Partikongressen arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att
- 20
- överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar
- D485:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att partikongressen undersöker möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation
- D485:2 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att partikongressen arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att
- 25
- överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar
- D486:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation
- D486:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att
- 30
- överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar
- D487:1 (Timrå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation
- D487:2 (Timrå arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att
- 35
- överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar
- D490:1 (Sollentuna arbetarekommun) att uppdra åt den socialdemokratiska riksdagsgruppen samt Socialdemokraterna i Sveriges Kommuner & Landsting (SKL) att avveckla all inhyrning av personal i landstingens och regionernas sjukvård

- D537:2 (Sjöbo arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att yrkestiteln undersköterska skyddas
- D539:1 (Linköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- 5 D540:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för barnsköterskor
- D540:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för barnsköterskor
- D541:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att
- 10 det införs yrkeslegitimation för Skötare i psykiatrisk vård
- D542:1 (Stockholms Arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D543:1 (Hagfors arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- 15 D544:1 (Marks arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D545:1 (Ludvika arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D546:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det
- 20 införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D547:1 (Arvika arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D548:1 (Skurups arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- 25 D549:1 (Aneby arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D550:1 (Falköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D551:1 (Norrköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det
- 30 införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D552:1 (Upplands Väsby arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D553:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- 35 D554:1 (Borås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D555:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- D556:1 (Sandvikens arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det
- 40 införs yrkeslegitimation för undersköterskor

- D558:1 (Oskarshamns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att stoppa inhyrningsföretag inom vård och omsorg
- D566:1 (Lerum arbetarekommun) att besluta att en utredning tillsätts med uppdrag att komma fram till hur nationella krav på läkares fortbildning ska se ut, samt säkerställa hur den förvärvade kompetensen följs upp
- 5 D567:1 (Uddevalla arbetarekommun) att besluta att en utredning tillsätts med uppdrag att komma fram till hur nationella krav på läkares fortbildning ska se ut, samt säkerställa hur den förvärvade kompetensen följs upp
- D578:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor
- 10 D579:2 (Stenungsunds arbetarekommun - enskild) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- D587:1 (Värnamo arbetarekommun) att tillsätta resurser särskilt riktade till universitet för att öka antal legitimerade yrkesgrupper inom psykiatri och neuropsykiatri
- 15 D596:2 (Tanums arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- D597:2 (Strömstad arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- D598:2 (Tjörns arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras
- 20 D621:1 (Sotenäs arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att regeringen snarast avskaffar stafettläkarsystemet
- D624:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för nationell lagstiftning som motverkar beroendet av stafettläkare
- 25 D627:2 (Nyköpings arbetarekommun) att införa yrkeslegitimation för undersköterskor
- D665:1 (Stockholms Arbetarekommun) att införa obligatorisk utbildning i sjukförsäkringen till alla blivande läkare som är längre och mer omfattande än den nuvarande halvdagsutbildningen
- D665:2 (Stockholms Arbetarekommun) att införa obligatoriska uppföljande seminarier om sjukförsäkringen för mer erfarna läkare
- 30 D666:4 (Skånes partidistrikt) att nationella kompetenskrav för undersköterskor, skötare och barnskötare införs
- D666:5 (Skånes partidistrikt) att yrkeslegitimation införs för undersköterskor, skötare och barnskötare
- 35 Partistyrelsens utlåtande över motionerna D228:1, D474:1, D474:2, D475:1, D476:1, D476:2, D476:3, D482:1, D496:1, D499:2, D502:1, D502:2, D503:1, D503:2, D503:3, D503:4, D506:1, D513:1, D515:1, D515:2, D515:3, D522:1, D522:2, D533:1, D536:1, D536:2, D538:1, D561:1, D561:2, D561:3, D563:1, D563:2, D577:1, D586:1, D593:1, D593:2, D593:3, D599:1, D599:2, D599:3, D599:4, D599:5, D600:1, D600:3, D600:4, D600:5, D604:1, D604:2, D604:3, D605:1, D605:2, D605:3, D606:1, D606:2, D606:3,
- 40 D607:1, D607:2, D607:3, D608:1, D608:2, D608:3, D609:1, D609:3, D609:4, D609:5,

D616:1, D616:2, D659:1, D659:2, D659:3, D659:4, D659:5, D666:2, D667:1, D669:1, D669:3, D674:1, D674:2, F111:4

UD42 Hälso- och sjukvårdens och apotekens organisation

- 5 Svensk hälso- och sjukvård är på många sätt bra, och en hörnsten i den svenska modellen för välfärd. Den har medicinska resultat i världsklass och de flesta som varit patienter är nöjda. Men den har också stora utmaningar. Bland dessa finns att den i allt för stora delar varken är jämlik (över landet eller mellan grupper i befolkningen) eller jämställd, att den har problem med kompetensförsörjningen och att den i högre grad än idag behöver organiseras utifrån patientens behov.
- 10 Att sjukvården ska vara jämlik och fokusera på hela patientens hälsa är därför en självklarhet för partistyrelsen. Likaså att den ska bygga på demokratiska beslut, samt att den ska vara en attraktiv arbetsplats oavsett konjunkturläge.
- 15 En tillgänglig hälso- och sjukvård är central såväl för att människor ska få vård inom rimlig tid som för att upprätthålla befolkningens förtroende för hälso- och sjukvården. Stora delar av dagens problem med tillgängligheten går också att relatera till de problem med bemanning och kompetensförsörjning vi kan se i vården (se separat utlåtande för mer om vad den socialdemokratiskt ledda regeringen gör). Utöver arbete för att förbättra kompetensförsörjningen
- 20 görs också andra insatser för att öka tillgängligheten. En sådan är satsningen på två miljarder kronor under mandatperioden för att korta väntetiderna i cancervården och göra den mer jämlik, med målsättningen att ingen ska behöva vänta en enda dag för länge på vård. Socialdemokraterna arbetar också i regeringsställning för att införa patientkontrakt som kan komplettera vårdgarantin och i praktiken göra den mer individuellt anpassad, bland annat med bättre och snabbare
- 25 information om vilka besök patienten har när och vad som kan förväntas såväl av vården som av patienten. Genom en försöksverksamhet som initieras 2017 ska patientkontrakt spridas till fler landsting. Andra förslag om att utveckla vårdgarantin från utredningar bereds av regeringen. För närvarande bedöms andra åtgärder än ytterligare förslag kring vårdgarantin kunna ge störst effekt på tillgängligheten.
- 30 Den offentliga hälso- och sjukvården ska utgöra grunden i vårt sjukvårdssystem. Etableringsfrihet, som idag är obligatoriskt i primärvården genom tvånget att tillämpa Lagen om Valfrihetssystem, LOV, är något partistyrelsen vänder sig emot som tvingande princip. Den privatiseringslinje där detta ses som en universallösning på vårdens problem som drivs av de
- 35 borgerliga partierna säger partistyrelsen tydligt nej till. Däremot kan privata och ideella aktörer med rätt förutsättningar och incitamentsstrukturer i vissa fall utgöra ett bra komplement till den offentligt drivna vården. När så är lämpligt avgörs bäst av respektive landsting eller kommun. Ett undantag är universitetssjukhusen, där partistyrelsen menar att det finns ett nationellt intresse att reglera så att de inte helt eller delvis kan privatiseras. Partistyrelsen avvisar således förslag om en

helt offentligt driven hälso- och sjukvård. Däremot är det viktigt att när vård drivs av andra aktörer än offentliga ska meddelar- och offentlighetsprinciperna garanteras. Detta arbetar den socialdemokratiskt ledda regeringen också för.

5 Frågan om att förstatliga antingen sjukhusen eller ”den kvalificerade sjukvården” lyfts i motioner. Partistyrelsen menar att det vore djupt olyckligt att bygga in en huvudmannagräns mellan primärvården och sjukhusvården. I takt med att hälso- och sjukvården utvecklas flyttas mer och mer vård från universitetssjukhus till vanliga sjukhus och vidare ut i primärvården. En huvudmannagräns skulle kunna sätta stora utvecklingshinder. Det finns också stora skillnader i regionala förutsättningar för hur vården ska organiseras, exempelvis vad gäller befolkningstäthet och avstånd. Partistyrelsen menar därför att ett fortsatt regionalt huvudmannaskap för såväl sjukhus som primärvård är att föredra. Det är också rimligt att vissa avgifter inom vården kan variera till följd av lokala demokratiska beslut, även om skillnaderna över landet inte får bli orimligt stora.

15 Frågan om hur kvittan ser ut i vården bedömer inte partistyrelsen är av sådan nationell signifikans att det bör regleras genom partikongressbeslut. Att beräkna den exakta skattesubventionerade kostnaden för varje enskild åtgärd som utförs inom sjukvården bedöms också som mycket komplicerat.

20 Digitaliseringen innebär stora möjligheter för hälso- och sjukvården. Redan idag är i princip alla patientjournaler och 98 procent av alla läkemedelsrecept digitala. Men mer kan göras, såväl ur ett patient- som ur ett professionsperspektiv. Regeringen har bland annat slagit fast en vision som är gemensam med Sveriges Kommuner och Landsting om att Sverige till år 2025 ska bli bäst i världen på att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter för en jämlik hälsa och välfärd. Flera mer praktiska insatser pågår också. Förslag lyfts i motioner om att införa ett gemensamt nationellt journalsystem. Detta är dels mycket svårgörigt i ett decentraliserat sjukvårdssystem, som utöver en stor mängd offentliga huvudmän också har privata vårdgivare. Nuvarande investeringar skulle i många fall slösas bort, och endast i bästa fall ha löst halva problemet – den del som handlar om så kallad teknisk interoperabilitet. Den kan dessutom lösas genom att det sätts tekniska standarder som gör att alla system kan kommunicera med varandra. Det menar partistyrelsen är rätt väg att gå. Samtidigt måste den andra delen av problemet angripas, som rör så kallad semantisk interoperabilitet: att läkare och andra yrkesgrupper som skriver i journalerna beskriver samma diagnos och symptom på samma sätt. Om inte detta finns på plats spelar den tekniska interoperabiliteten mycket liten roll. Nationellt utvecklingsarbete pågår på bägge dessa områden. Det finns idag lagstiftning och regelverk kring rättelse i journaler och partistyrelsen bedömer inte att behoven av åtgärder är så stora att det föranleder beslut av partikongressen.

40 I början av 2016 kom slutbetänkande Effektiv vård där det gjorts en genomlysning av det svenska sjukvårdssystemet och föreslår en utvecklingsriktning för att svensk hälso- och sjukvård ska bli mer effektiv, mer tillgänglig och mer anpassad efter de behov dagens patienter har.

Partistyrelsen delar i allt väsentligt utredningens analys och huvudinriktningen på förslagen, utan att idag ta ställning i alla delar. Detta innebär bland annat en större roll för primärvården i framtiden och mer fokus på förebyggande arbete. I utredningens konstateras att Sverige har en ”sjukhustung” hälso- och sjukvård jämfört med andra länder, det vill säga att vård som i andra länder görs av husläkare eller primärvård utförs i Sverige på sjukhus. Detta gör inte vården bättre, men däremot dyrare. Om en resursförskjutning kan ske från sjukhusen till primärvården bör primärvården också ta en större del av akutuppdraget, i den del det rör besvär som inte kräver ett sjukhus resurser för att behandla. En starkare primärvård ger också förutsättningar för ett starkare förebyggande arbete.

10

En annan angelägen strukturfråga handlar om att högspecialiserad vård bör koncentreras till färre platser i Sverige än idag, av patientsäkerhetsskäl. I dag finns allt för många exempel där läkare och team utför för få operationer av varje specifikt slag och därmed inte blir tillräckligt bra. På systemnivå bedöms detta leda till ca 500 onödiga dödsfall per år i Sverige, och än fler vårdskador.

15

En sådan utveckling behöver inte leda till färre sjukhus, men förutsätter att mindre sjukhus kan specialisera sig. Det som är aktuellt för beslut på nationell nivå är nationellt högspecialiserad vård, det vill säga vård som endast bör utföras på ett fåtal platser i Sverige. Den regionalt högspecialiserade vården beslutas om inom respektive sjukvårdsregion.

20

Apoteken har en viktig roll för en jämlik vård av hög kvalitet. Socialdemokraterna motsatte sig avregleringen av apoteksmarknaden då det tidigare Apoteksmonopolet i stort fungerade bra med nöjda kunder. När det väl är genomfört så ser partistyrelsen dock ingen realistisk möjlighet att vrida tillbaka klockan. Fokus nu bör ligga på att åstadkomma en reglering som gör att apoteken får ett tydligare fokus än idag på sin medicinska roll samt att statliga Apoteket AB är en aktör som konkurrerar med kvalitet och professionalitet och genom detta tar ett samhällsuppdrag. För att åstadkomma en bättre reglering av apoteksmarknaden har regeringen tillsatt en apoteksmarknadsutredning som arbetat med ett flertal viktiga frågor, inklusive att hantera flera konsekvenser av avregleringen som den tidigare regeringen ignorerat.

25

Partikongressen föreslås besluta:

30

att bifalla motionerna D496:1, D503:1, D503:3, D503:4, D513:1, D515:1, D515:3, D538:1, D563:1, D563:2, D599:1, D599:2, D600:1, D609:1, D659:1, D659:2, D659:3, D659:4, D659:5

35

D496:1 (Örebro arbetarekommun) att begränsa privatiseringen av både primärsjukvården och specialistsjukvården i Sverige för att skapa ett mer rättvist samhälle

D503:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att sjukvården ska vara jämlik och demokratisk

D503:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att svensk offentlig vård måste bli effektivare

D503:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att svensk offentlig sjukvård måste bli mer tillgänglig

- D513:1 (Kristianstads arbetarekommun) att skyndsamt säkerställa fullgott meddelandeskydd för
privatanställda inom vård och omsorg
- D515:1 (Sunne arbetarekommun) att sjukvården ska vara jämlik
- D515:3 (Sunne arbetarekommun) att alla människor ska ha lika villkor inom sjukvården
- 5 D538:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att sjukvården ska vara jämlik och demokratisk
- D563:1 (Stockholms Arbetarekommun) att etableringsfriheten, dvs vårdföretagens rätt att
lokalisera sin offentligt finansierade verksamhet där det är lönsammast oberoende av
befolkningens vårdbehov, snarats avvecklas
- D563:2 (Stockholms Arbetarekommun) att det obligatoriska vårdvalssystemet avvecklas och
10 ersätts med ett system där medborgarna fritt kan välja vårdgivare inom en demokratiskt
förankrad behovsbaserad primärvård
- D599:1 (Tjörns arbetarekommun) att sjukvården i Sverige skall ses som en service till folket och
alltid ha hela människan i fokus
- D599:2 (Tjörns arbetarekommun) att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats
15 oavsett konjunkturen
- D600:1 (Tanums arbetarekommun) att sjukvården i Sverige skall ses som en service till folket och
alltid ha hela människan i fokus
- D609:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att sjukvården i Sverige skall ses som en service till
folket och alltid ha hela människan i fokus
- 20 D659:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna driver utveckling med målet att
primärvården blir det självklara alternativet för vård som inte kräver sjukhusets specialinsatser
- D659:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar ställning för att primärvården ska
vara ansvarig för förebyggande arbete, diagnostik, behandling och rehabilitering för de allra flesta
vårdbehov
- 25 D659:3 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar ställning för att primärvården
dygnet runt ska ansvara för akut hälso- och sjukvård som inte kräver vård på sjukhus
- D659:4 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar ställning för att koncentrera den
högspecialiserade vården i Sverige
- D659:5 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar ställning för att hälso- och
30 sjukvårdens förebyggande arbete kraftigt förstärks

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D228:1, D474:2,
D476:1, D482:1, D506:1, D536:1, D536:2, D577:1, D666:2, D667:1, F111:4
- 35 D228:1 (Malmö arbetarekommun) att privata sjukvårdsförsäkringar inte har någon särställning
inom svensk sjukvård och inte möjliggör företräde till vård
- D474:2 (Härnösand arbetarekommun) att förbättrade rutiner skapas för att den enskilde på ett
enklare sätt kan få rättelse i patientjournaler

- D476:1 (Tjörns arbetarekommun) att på kvittot vid besök inom vården ska det tydlig framstå vad jag ska betala
- D482:1 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att en översyn görs av avregleringens konsekvenser
- D506:1 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna utreder möjligheten att
- 5 vårdinrättningar håller med barnomsorg i anslutning till nära anhörigs sjukhusvistelse för att underlätta för dem som inte kan lösa barnpassning på annat sätt vid sjukhusbesök med hänsyn till motionens mening
- D536:1 (Malmö arbetarekommun) att apotek åläggs att hålla hög lagerhållning av medicin
- D536:2 (Malmö arbetarekommun) att det upprättas medicinregister som kan användas av läkare
- 10 vid receptutskrivning
- D577:1 (Stockholms Arbetarekommun) att regeringen genomför kraftfulla långsiktiga resursförstärkningar på både verksamheter och personal som svarar för kärnan i välfärdssamhället
- D666:2 (Skånes partidistrikt) att en ny individualiserad vårdgaranti inom specialistvården införs
- 15 som tar sin utgångspunkt i patienternas medicinska behov och rätten till en snabb utredning
- D667:1 (Katrineholms arbetarekommun) att ett arbete startar för att ta fram en gemensam standard när det gäller välfärdstekniska plattformar
- F111:4 (Finspångs arbetarekommun - enskild) att ha beredskap för arbete mot epidemier i hemland samt i utland
- 20 **Partikongressen föreslås besluta:**
- att avslå motionerna D474:1, D475:1, D476:2, D476:3, D499:2, D502:1, D502:2, D503:2, D515:2, D522:1, D522:2, D533:1, D561:1, D561:2, D561:3, D586:1, D593:1, D593:2, D593:3, D599:3, D599:4, D599:5, D600:3, D600:4, D600:5, D604:1, D604:2, D604:3, D605:1, D605:2, D605:3, D606:1, D606:2, D606:3,
- 25 D607:1, D607:2, D607:3, D608:1, D608:2, D608:3, D609:3, D609:4, D609:5, D616:1, D616:2, D669:1, D669:3, D674:1, D674:2
- D474:1 (Härnösand arbetarekommun) att frågan uppmärksammas och utreds
- D475:1 (Båstads arbetarekommun) att Socialdemokratiska Arbetarepartiet verkar i motionens
- 30 anda, för att samtliga apotek övergår i offentlig ägo
- D476:2 (Tjörns arbetarekommun) att hur stor summa som skattesubventioneras
- D476:3 (Tjörns arbetarekommun) att hur stor den rejäla kostnaden är
- D499:2 (Bjuvs arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för att förstatliga apoteken igen
- 35 D502:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget att all receptbelagd medicin endast ska kunna säljas av Apoteket AB
- D502:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget att Sveriges apotek åter inträder offentlig regi
- D503:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att svenska offentliga vårdgivare måste bli billigare

- D515:2 (Sunne arbetarekommun) att sjukvården ska ägas offentligt
- D522:1 (Stockholms Arbetarekommun) att SAP ska anse att ett nytt statligt apoteksmonopol ska införas
- D522:2 (Stockholms Arbetarekommun) att SAP i regeringen ska driva frågan om att
- 5 återförstatliga apoteken
- D533:1 (Kristianstads arbetarekommun) att utreda möjligheten att väga samman olika högkostnadsskydd för att begränsa kostnaderna för den enskilde
- D561:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlig vård på allvar
- 10 D561:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela landet
- D561:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D586:1 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att kräva åtgärder enligt motionen
- 15 D593:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att införa ett nationellt journalsystem
- D593:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet
- D593:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- 20 D599:3 (Tjörns arbetarekommun) att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement
- D599:4 (Tjörns arbetarekommun) att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt
- D599:5 (Tjörns arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur
- 25 ovanstående att-satser skall genomföras
- D600:3 (Tanums arbetarekommun) att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement
- D600:4 (Tanums arbetarekommun) att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt
- 30 D600:5 (Tanums arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D604:1 (Tjörns arbetarekommun) att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlig vård på allvar
- D604:2 (Tjörns arbetarekommun) att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela
- 35 landet
- D604:3 (Tjörns arbetarekommun) att Riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D605:1 (Tanums arbetarekommun) att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlig vård på allvar
- 40 D605:2 (Tanums arbetarekommun) att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela landet

- D605:3 (Tanums arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D606:1 (Tjörns arbetarekommun) att införa ett nationellt journalsystem
- 5 D606:2 (Tjörns arbetarekommun) att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet
- D606:3 (Tjörns arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D607:1 (Tanums arbetarekommun) att införa ett nationellt journalsystem
- 10 D607:2 (Tanums arbetarekommun) att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet
- D607:3 (Tanums arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D608:1 (Strömstad arbetarekommun) att införa ett nationellt journalsystem
- D608:2 (Strömstad arbetarekommun) att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella
- 15 journalsystemet
- D608:3 (Strömstad arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D609:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement
- D609:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter
- 20 och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt
- D609:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras
- D616:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att minst 50 % av
- 25 alla apotek ska vara statligt ägda
- D616:2 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att på sikt återförstatliga apoteksverksamheten
- D669:1 (Skurups arbetarekommun) att ett snabbt införande av nytt journalsystem, gemensamt för primärvård och slutenvård, där intygsskrivandet är integrerat i journalen
- 30 D669:3 (Skurups arbetarekommun) att intyg som baseras endast på vad patienten uppger skulle kunna tas bort. Exempel här skulle kunna vara parkeringstillstånd, intyg om laktosintolerans med flera
- D674:1 (Sigtuna arbetarekommun) att SAP:s linje vad gäller den kvalificerade sjukvården skall vara att huvudmannskapet skall överföras till staten
- 35 D674:2 (Sigtuna arbetarekommun) att uppdra åt riksdagsgruppen att snarast ta initiativ i denna riktning

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A204:4, D187:3, D472:1, D472:2, D491:1, D491:2, D491:3, D491:4, D501:2, D501:3, D510:1, D514:1, D514:2, D514:3, D514:4, D519:1, D519:2, D519:3, D532:1, D532:2, D532:3, D560:1, D560:2, D587:2, D590:1, D590:2, D590:3, D592:1, D594:1, D594:2, D594:3, D612:1, D613:2, D613:3, D614:2, D615:1, D628:1, D628:2, D628:3, D628:4, D628:5, D655:1

UD43 Psykisk hälsa

Även om hälsan i Sverige generellt sett är god har den psykiska ohälsan ökat sedan början av 1990-talet. Psykisk ohälsa dominerar bland nya sjukskrivningar, andelen unga som lider av psykisk ohälsa har gradvis ökat och 20 procent av de över 65 år har psykisk ohälsa i någon form. Psykisk ohälsa håller på att bli en av våra största folkhälsoutmaningar.

Psykisk ohälsa slår mot hela samhället och drabbar människor i alla samhällsklasser. Men vi vet också att den psykiska ohälsan drabbar socioekonomiskt svaga grupper och kvinnor särskilt hårt. Kampen mot den psykiska ohälsan är i högsta grad en jämlikhets- och jämställdhetsfråga. Ingens bakgrund eller kön ska avgöra tillgången till rätt hjälp och stöd eller för möjligheten att leva ett bra liv. Att minska den psykiska ohälsan är därför en viktig del i arbetet med att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Partistyrelsen menar att insatserna och strukturerna för en ökad psykisk hälsa behöver utvecklas och förbättras. Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde har ett utvecklingsarbete påbörjats på området psykisk hälsa. Under 2015 genomfördes en översyn av statens insatser på området. I översynen inkluderades brukare, patienter, anhöriga, idéburna organisationer, professionsföreningar och myndigheter.

Det konstaterades att det finns många luckor i dagens system. Många går för länge utan att få hjälp vilket gör att när de väl söker hjälp behöver de mycket mer avancerade insatser än vad de hade behövt om samhället hade kunnat hjälpa dem tidigare. Vi har saknat tillräckligt bra första-linjen-insatser.

Man såg också att det har saknats en bra och sammanhållen struktur för insatserna på området. Psykisk hälsa är ett område som samlar många delar av samhället - kommuner, landsting och myndigheter såväl som organisationer i civilsamhället gör ett viktigt arbete. Många av den borgerliga regeringens satsningar har tenderat att vara spretiga och i projektform. Psykiatrins behov är omfattande och komplexa och kan inte lösas genom tidsbegränsade satsningar och mål. Det behövs långsiktighet och en fungerande grundstruktur, inte fler projekt.

Med utgångspunkt i översynen och målet om en bättre långsiktighet uppdaterades strategin för arbetet med psykisk hälsa, PRIO. Strategin pekar ut fem fokusområden för fem år framåt. Det pågår också ett utvecklingsarbete för att det ska finnas ett bättre uppföljningsarbete än idag. Ett

viktigt syfte med den uppdaterade strategin har varit att samordna statens insatser, så att frågan om psykisk hälsa och ohälsa på ett tydligt sätt blir hela samhällets ansvar. Partistyrelsen anser att den strategi som tagits fram ligger fast, för att främja långsiktighet och strukturarbete.

5 En annan viktig del har varit att skapa förutsättningar för att kommuner och landsting ska kunna skapa viktiga första-linjen-insatser så att människor som behöver hjälp, stöd och vård ska kunna få det tidigare. Regeringen satsar därför 280 miljoner årligen på ungdomsmottagningar och andra initiativ som kan möjliggöra för unga att på ett enklare sätt få en tidig kontakt med vården. Idag går många länge utan att få hjälp. Men det är inte bara unga som behöver tidiga insatser. Vården
10 måste bli bättre på att uppmärksamma problem och ge hjälp tidigt – här har primärvården en central roll att fylla. Många vittnar om att det idag är svårt få den hjälp de behöver på vårdcentralen. Undersökningar som Socialstyrelsen har gjort visar att det är ca 80 procent av vårdcentralerna som har psykosocialkompetens, och då har dessutom många vårdcentraler den kompetensen tillgänglig enbart någon dag i veckan. Här behövs insatser för mer lättillgängliga
15 och tidiga insatser även för vuxna.

Specialistpsykiatri har också stora behov. Genom att skapa tidiga insatser som är bättre och mer tillgängliga än idag så kan specialistpsykiatri avlastas. Det gäller specialistpsykiatri för vuxna såväl som för barn. På så sätt kan köerna kortas så att de i behov av mer avancerad vård och
20 behandling kan få bättre tillgång till den. Behovet av traumavård är ett av flera områden som behöver uppmärksammas.

För skapa en tydliga och mer robust struktur för arbetet med psykisk hälsa har det påbörjats ett arbete med att bygga upp regionala center för kunskapsutveckling. Målet är att så snart som
25 möjligt skapa regionala stödjande strukturer till kommuner och landsting, när det gäller att analysera behov, få tillgång till bästa tillgängliga kunskap och att implementera de metoder som behövs.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också tillsatt en nationell samordnare som kan vara
30 sammanhållande kraft för en statlig kraftsamling på området. Samordnaren rapporterar löpande till regeringen om utvecklingen och utvecklingsbehov på området såväl som mobilisera de krafter som finns på området. Den har samma status som en statlig utredning och kan ges tilläggsuppdrag om behov uppstår för att utreda eller titta på nya frågor. Partistyrelsen menar att ordningen med en samordnare, snarare än en ny omfattande utredning, är rätt tillvägagångssätt.
35

Sammanlagt satsar staten över en miljard årligen på området psykisk ohälsa. Det är 280 miljoner mer årligen än vad som satsades under den borgerliga regeringen. Pengarna går framförallt till verksamheterna i kommuner, landsting och regioner men även till organisationer i civilsamhället. Därutöver satsar regeringen tio välfärdsmiljarder årligen i generella statsbidrag till kommuner,
40 landsting och regioner.

Att drabbas av psykisk ohälsa eller bli psykiskt sjuk påverkar inte bara en själv utan också familj och vänner. Fördomarna i samhället mot psykisk ohälsa minskar, men är fortfarande stora. Tre av fyra personer i Sverige har erfarenhet av psykisk ohälsa, antingen i sina egna liv eller i sin närhet. Ändå är tystnaden stor, och många döljer sin ohälsa även för sina närmaste. Det blir ingen hjälp
5 av. Att bryta stigmat som fortfarande finns kring psykisk ohälsa är en av våra viktigaste uppgifter och där har alla samhällets instanser ett ansvar.

Varje självmord är ett misslyckade. Suicid är ett folkhälsoproblem som förutom förlust av människoliv leder till omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga och andra
10 berörda. Män är en extra utsatt grupp när det gäller självmord. Det gäller både yngre och äldre män. Den bild vi får av myndigheternas rapportering är att män inte söker vård i samma utsträckning som kvinnor. Suicidförebyggande insatser behöver finnas på både individ- och befolkningsnivå för att nå målet om att ingen ska behöva ta sitt liv. Arbetet för att förbättra insatserna på det här området behöver fortsätta.

15 Idag har Folkhälsomyndigheten i uppdrag att samordna det suicidförebyggande arbetet på nationell nivå. Det är en kraftfull satsning på en nationell, långsiktigt hållbar strategi i ordinarie struktur. Partistyrelsen menar att detta är en bra ordning. Syftet med samordningen är att skapa förutsättningar för ett mer behovsanpassat och ändamålsenligt kunskapsstödjande arbete på
20 nationell nivå när det gäller att förebygga suicid. Regeringen har nyligen stärkt det arbetet med ytterligare 10 miljoner. Men mycket praktiskt görs och behöver göras på andra ställen. För unga kan skolhälsovården och ungdomsmottagningar ha en viktig roll. Regeringen satsar 200 miljoner extra per år på Skolhälsovården. Vi vet också att civilsamhället gör ett viktigt arbete på det här området, och staten stödjer det arbetet genom stöd till olika organisationer som arbetar på
25 området. Staten stödjer till exempel organisationen MIND som har byggt upp en välfungerande nationell hjälplinje.

Psykisk ohälsa är hela samhällets ansvar. En socialdemokratisk politik för en bättre psykisk hälsa ska genomsyras av långsiktiga och hållbara satsningar som syftar till att minska den psykiska
30 ohälsan och utjämna hälsoklyftorna.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D187:3, D491:4, D594:2

35 D187:3 (Härnösand arbetarekommun) att verka för att personer med psykisk ohälsa över 65 år får stöd till ett värdigt liv

D491:4 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ungdomar ska upplysas och informeras om Barn och Ungdomspsykiatrins existens och de vårdmöjligheter som de erbjuder

D594:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att minska stigmatiseringen för personer med psykisk ohälsa

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A204:4, D472:1, D472:2, D491:1, D491:2, D491:3, D501:2, D501:3, D510:1, D514:1, D514:3, D514:4, D519:3, D532:1, D532:2, D532:3, D560:1, D560:2, D587:2, D590:1, D590:2, D592:1, D594:3, D613:2, D613:3, D614:2, D628:1, D628:2, D628:5, D655:1
- 5
- 10 A204:4 (Stockholms partidistrikt) att uppdra till socialdemokrater i landstingen att organisera primärvården så att den möter vårdsökande med psykiska besvär på ett sätt som främjar återgång i arbete
- D472:1 (Haninge arbetarekommun) att regelbundna kontroller införs för att säkra att vård med god kvalitet upprätthålls för PTSD diagnostiserade patienter
- 15 D472:2 (Haninge arbetarekommun) att evidensbaserad vård vid traumabehandlingar inkluderat diagnosen PTSD ges på lika villkor i hela landet inom ramen för vårdgarantin
- D491:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att unga mellan åldrarna 18 och 25 även ska inkluderas inom Barn- och Ungdomspsykiatri
- D491:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att anslaget till Barn- och Ungdomspsykiatri ska ökas
- 20 D491:3 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Barn- och Ungdomspsykiatri ska ha möjlighet och förmåga att öka antalet anställda i alla regioner
- D501:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att informationsflödet om psykisk ohälsa, i samverkan med andra aktörer, sprids i samhället, allt i syftet att skapa ett
- 25 naturligare förhållningssätt i bemötande av personer med psykisk ohälsa
- D501:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ytterligare medel tilldelas forskningen inom detta område
- D510:1 (Marks arbetarekommun) att låta utreda behovet av flera traumamottagningar
- D514:1 (Borås arbetarekommun) att rätt till bedömning samt påbörjad behandling ska ske inom
- 30 max 3 månader
- D514:3 (Borås arbetarekommun) att patienten ska ha rätt att välja den behandlingsmetod som passar hans behov och person bäst
- D514:4 (Borås arbetarekommun) att antalet behandlingstillfällen ska styras av patientens behov och svårigheter, i linje med övrig sjukvård och motsvarande modeller i andra länder inom EU
- 35 D519:3 (Kristianstads arbetarekommun) att verka för fler utbildningsmöjligheter riktat till sjukvårdspersonal som ska kunna ge samtalsterapi som förebyggande behandling för psykisk ohälsa
- D532:1 (Jönköpings arbetarekommun) att se över vilken stöd och hjälp nyanlända asylsökande/flyktingar får för att kunna bearbeta traumatiska upplevelser

- D532:2 (Jönköpings arbetarekommun) att det avsätts resurser för att öka utbildningsinsatserna av psykologer med kunskap om krigstrauman
- D532:3 (Jönköpings arbetarekommun) att det avsätts resurser för att erbjuda fler nyanlända/flyktingar psykologhjälper för att bearbeta traumatiska upplevelser
- 5 D560:1 (Stockholms Arbetarekommun) att i enlighet med motionens intention arbeta för att öka livslängden och livskvalitén hos patientgruppen med allvarlig psykisk sjukdom
- D560:2 (Stockholms Arbetarekommun) att patientgruppen med allvarlig psykisk sjukdom erbjuds en årlig hälsokontroll av läkare inom den somatiska vården
- D587:2 (Värnamo arbetarekommun) att det skjuts till öronmärkta resurser till regioner och
- 10 landsting för den psykiatriska och neuropsykiatriska vården
- D590:1 (Göteborgs partidistrikt) att en utredning ska tillsättas för att undersöka hur den psykiska ohälsan kan minska i samhället
- D590:2 (Göteborgs partidistrikt) att öronmärkta pengar från staten till lämpliga institutioner för ett preventivt arbete riktade till elever och unga vuxna mot psykisk ohälsa
- 15 D592:1 (Skurups arbetarekommun) att det startas en nationell psykiatrisk självmordslinje
- D594:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att anhöriga skall få stöd i väntan på utredningar genom att erbjudas samtalsstöd hos Barn och ungdomspsykiatri
- D613:2 (Värnamo arbetarekommun) att mera resurser läggs på att förebygga psykisk ohälsa inom alla vårdinstanser
- 20 D613:3 (Värnamo arbetarekommun) att tillföra/omfördela mera resurser till psyksjukvården för vårdplatser och behandling
- D614:2 (Sotenäs arbetarekommun) att målen i handlingsplanen PRIO (psykisk ohälsa) nås
- D628:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att en ny, omfattande och multisektoriell utredning tillsätts för att undersöka det ökande antal
- 25 självmord i samhället
- D628:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att utredningen innehåller förslag till insatser som till sin art är sociala och hälsovårdsmässiga för att minska självmorden bland män
- D628:5 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för
- 30 att göra pojkar mer medvetna om stereotyper och dess hälsopåverkan
- D655:1 (Täby arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att barn- och ungdomspsykiatri får mer flexibla åldersbestämmelser och där dessa samordnas med individens tillhörighet till gymnasieskolan, så att upparbetade samarbeten kring vård-skola kan bibehållas under den ungas skolgång
- 35 **Partikongressen föreslår besluta:**
att avslå motionerna D514:2, D519:1, D519:2, D590:3, D594:1, D612:1, D615:1, D628:3, D628:4

- D514:2 (Borås arbetarekommun) att olika vetenskapligt utprovade psykoterapeutiska behandlingsmetoder görs tillgängliga för alla med psykisk ohälsa och på lika villkor
- D519:1 (Kristianstads arbetarekommun) att ge regeringens samordnare för psykisk ohälsa ansvar för att se över hur terapi som samtalsform kan göras mer lättillgänglig
- 5 D519:2 (Kristianstads arbetarekommun) att kostnaden för terapi utreds för att ge alla människor möjlighet till förebyggande terapi oavsett inkomst
- D590:3 (Göteborgs partidistrikt) att i samband med fysiska hälsokontroller i grundskolan införa psykiska hälsokontroller
- D594:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna skall verka för att neuropsykiatriska utredningar skall ingå i vårdgarantin, så att individen får utredning inom skälig tid
- 10 D612:1 (Munkedals arbetarekommun) att en ny nationell handlingsplan tas fram för psykisk ohälsa
- D615:1 (Uddevalla arbetarekommun) att en ny handlingsplan tas fram och att resurser tillskjuts för att nå uppsatta mål
- 15 D628:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen omedelbart ger hälsomyndigheter i uppdrag att se över möjligheterna att söka hjälp och fånga upp män som befinner sig i livsomvälvande situationer
- D628:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att företag får riktlinjer eller program för att söka och upptäcka män med depression och
- 20 självmordsbenägenhet

Partistyrelsens utlåtande över motionerna D477:1, D489:1, D493:1, D495:1, D507:1, D507:2, D507:3, D507:4, D507:5, D508:1, D509:1, D512:1, D521:1, D521:2, D521:3, D521:4, D557:1, D557:2, D568:1, D568:2, D570:1, D570:2, D571:1, D571:2, D572:1, D572:2, D573:1, D574:1, D574:2, D575:1, D575:2, D576:1, D576:2, D580:1, D581:1, D581:2, D582:1, D589:1, D589:2, D591:1, D617:1, D618:1, D623:1, D623:2, D657:1

25

UD44 Screening och förebyggande insatser

Den bästa hälso- och sjukvårdsinsatsen är den som aldrig behövs. I andra hand den som kommer så tidigt som möjligt. Därför är förebyggande arbete för att undvika ohälsa av central betydelse för hälso- och sjukvårdspolitiken, liksom goda möjligheter till screening för att så tidigt som

30 möjligt upptäcka exempelvis cancer.

Detta är också viktigt för att nå det ambitiösa mål vårt parti och vår regering har ställt upp: att vi på en generation ska sluta de påverkbara hälsoklyftorna. Arbetet för jämlik hälsa är ett genomgående mål i den socialdemokratiskt ledda regeringens arbete, inte minst inom folkhälso- och sjukvårdsområdena.

35

En av de starkast bidragande faktorerna till många sorters ohälsa, inte minst cancer, är tobaksrökning. En tidigare bedömning från Socialstyrelsen visar att ca 100 000 personer årligen

insjuknar på grund av rökning, och att 12 000 personer dör i diagnoser som kan relateras till att de röker. Rökningen följer också i hög grad klassmönster, och bidrar till ojämlikhet i hälsa. Att begränsa rökningen är därför angeläget av flera skäl; för att öka människors hälsa, sluta hälsoklyftorna samt för att minska framtida behov av och kostnader för sjukvård. Av denna anledning har den socialdemokratiskt ledda regeringen också ställt sig bakom målet om Tobacco Endgame 2025.

Partistyrelsen menar att man på vissa allmänna platser, även utomhus, ska kunna förbjuda rökning, så som lekplatser, uteserveringar och hållplatser i kollektivtrafiken. Det är också ett viktigt led i att öka tillgängligheten för många allergiker och astmatiker till dessa platser, som idag i många fall inte kan vistas på ytor vi andra tar för givna. Regeringen bereder för närvarande förslag i denna riktning från en statlig utredning. Andra åtgärder för att begränsa rökningen har redan beslutats i och med implementeringen av EU:s tobaksdirektiv, bland annat kopplat till varningar på paketen. Samtidigt är det svårt att ta ett generellt beslut om att alla allmänna platser ska vara rökfria – olika platser bör tas beslut om i egen ordning. Det är också redan idag möjligt för fastighetsägare att bestämma att gårdar och balkonger ska vara rökfria. Partistyrelsen bedömer att någon form av tillståndsplikt för cigarettförsäljning kan vara ändamålsenlig, men tror inte att geografiska kriterier ska vara grunden för detta. Ytterligare förändringar av åldersgränsen bedöms inte heller vara det som nu skulle ge bäst effekt.

Mat och innehållet i den spelar stor roll för vår hälsa. Som en del i arbetet för att sluta de påverkbara hälsoklyftorna har regeringen gett Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket ett gemensamt uppdrag att ta fram förslag för att främja hälsa kopplat till matvanor och ökad fysisk aktivitet, och för att se vilka insatser som skulle kunna göra störst nytta.

Screeningprogram fyller en viktig roll för att upptäcka vissa typer av sjukdomar och skador, inte minst cancer. Att etablera ett screeningprogram bygger på medicinska bedömningar om dess träffsäkerhet och effekt, samt hälsoekonomiska bedömningar om huruvida det är ett effektivt sätt att använda samhällets resurser ur ett hälsoperspektiv. I dessa bedömningar ingår också att bedöma för vilken målgrupp det är lämpligt och effektivt att använda en viss screeningmetod. Detta är centralt ur ett patientsäkerhetsperspektiv, men också för att vi ska använda skattemedel på ett så effektivt sätt som möjligt. Partistyrelsen menar att detta är en klok ordning, och att det vore olämpligt att politiskt överpröva vad som i grunden är en medicinsk bedömning. Därför avvisas förslag som rör att justera åldersgränserna i nationella screeningprogram, liksom förslag om att införa screening på områden Socialstyrelsen idag inte bedömer är lämpliga för nationella screeningprogram så som för prostatacancer. Socialstyrelsen prövar för närvarande om det kan vara aktuellt att rekommendera screening för prostatacancer för män mellan 50 och 70 år med en kombination av PSA-prov och andra metoder. Det är ännu oklart vilken sorts rekommendation denna prövning kommer att landa i.

Med grund i forskning som visade på effekter i form av ökad täckningsgrad vid avgiftsfrihet, speciellt i socioekonomiskt utsatta områden, beslutade den socialdemokratiska ledda regeringen att satsa på att göra det nationella screeningprogrammet för mammografi avgiftsfritt. Bröstcancer är också den vanligaste cancerformen för kvinnor. Vid bedömning av förslag om att göra andra befintliga nationella screeningprogram avgiftsfria behöver den potentiella effekten på täckningsgraden vägas mot kostnaden och principen om kommunalt självstyre. Kunskap om bästa sättet att hantera och bemöta patienter med olika diagnoser och sjukdomar är central för att medarbetare inom välfärden ska kunna göra ett gott arbete. Därför finns uppdrag om att tillhandahålla sådan information och kunskap redan idag på berörda myndigheter, inte minst Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. De kan göra en professionell bedömning om vilka typer av material som gör störst nytta och hur dessa ska utformas.

Vacciner spelar, och har historiskt spelat, en stor och viktig roll för att förebygga sjukdomar och främja hälsa. Det är viktigt att vacciner når alla i befolkningen som har ett behov. Vi har nationella vaccinationsprogram som i vissa fall riktar sig alla medborgare, och i vissa fall till särskilda riskgrupper. Det är viktigt att beslut om nationella vaccinationsprogram grundar sig på medicinska och hälsoekonomiska bedömningar om vilka vacciner som bör ges till vilka grupper, såväl för att hushålla med välfärdens resurser som för att undvika att personer i onödan utsätter sig för risken för biverkningar som i sällsynta fall kan följa av vaccinering. Idag görs sådana bedömningar av Folkhälsomyndigheten, som sedan föreslår vilka vacciner som bör ingå i nationella vaccinationsprogram till regeringen. Partistyrelsen menar att detta är en bra ordning. Gällande TBE-vaccin så är TBE ett problem i vissa delar av landet, men inte i hela Sverige. Ett nationellt vaccinationsprogram för alla medborgare vore därför även av detta skäl inte lämpligt, men i vissa regioner kan det bli aktuellt med regionala insatser för att öka vaccinationsgraden.

25 **Partikongressen föreslår besluta:**

att bifalla motionerna D521:4

D521:4 (Mariestads arbetarekommun) att öka tillgängligheten i samhället för allergiker och astmatiker

30 **Partikongressen föreslår besluta:**

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D493:1, D495:1, D507:4, D507:5, D508:1, D509:1, D521:1, D521:2, D521:3, D568:1, D568:2, D570:1, D570:2, D571:1, D571:2, D572:1, D572:2, D573:1, D574:1, D574:2, D575:1, D575:2, D576:1, D576:2, D580:1, D581:1, D581:2, D582:1, D589:1, D589:2, D657:1

- D493:1 (Härnösand arbetarekommun) att åtgärder som syftar till en begränsning av sockerkonsumtionen i Sverige skyndsamt utreds. Såväl lagstiftning som frivilliga åtgärder bör prövas
- 5 D495:1 (Bjuvs arbetarekommun) att jobba för att belysa prostatacancer i större utsträckning än idag
- D507:4 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att förbjuda rökning på allmänna platser som gator och torg, busshållplatser, lekplatser och uteserveringar
- D507:5 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att förbjuda rökning på balkonger och innegårdar i bostadsområden
- 10 D508:1 (Linköpings arbetarekommun) att exponeringsförbud för tobaksvaror i alla butiker där tobak säljs ska införas
- D509:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för ett exponeringsförbud för tobaksvaror i de butiker som säljer tobak
- D521:1 (Mariestads arbetarekommun) att förbjuda rökning på allmänna platser i samhället
- 15 D521:2 (Mariestads arbetarekommun) att ingen ofrivilligt ska utsättas för tobaksrök i sin omgivning
- D521:3 (Mariestads arbetarekommun) att alla människor ska kunna vistas i samhällets öppna rum utan att riskera sin hälsa på grund av passiv rökning
- D568:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet, utan
- 20 åldersgräns
- D568:2 (Umeå arbetarekommun - enskild) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- D570:1 (Mönsterås arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D570:2 (Mönsterås arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan
- 25 åldersgräns
- D571:1 (Västerviks arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D571:2 (Västerviks arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att åldern för screeningprogrammet för mammografi utökas både uppåt och nedåt. Den är idag 40-70 år
- 30 D572:1 (Höors arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D572:2 (Höors arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- D573:1 (Örebro arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D574:1 (Kalix arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D574:2 (Kalix arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- D575:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att avgiftsfri
- 35 cellprovtagning införs i hela landet
- D575:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- D576:1 (Falun arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D576:2 (Falun arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- 40 D580:1 (Ludvika arbetarekommun) att åldern sänks till 30 år för kallande till mammografiundersökning

- D581:1 (Trelleborg arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet, utan åldersgräns
- D581:2 (Trelleborg arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns
- 5 D582:1 (Höors arbetarekommun) att bestämmelserna vad gäller gratis mammografiundersökning omgående ändras så att någon övre åldersgräns inte ska finnas
- D589:1 (Uppsala arbetarekommun) att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet
- D589:2 (Uppsala arbetarekommun) att avgiftsfri mammografi utan åldersgräns införs i hela landet
- D657:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att uppdra till den socialdemokratiska riksdagsgruppen och
- 10 Socialdemokratiska SKL-gruppen att verka för att ett nationellt utbildningsmaterial om HIV riktat till kommunernas vård- och omsorgspersonal tas fram

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D477:1, D489:1, D507:1, D507:2, D507:3, D512:1, D557:1, D557:2, D591:1, D617:1, D618:1, D623:1, D623:2
- 15
- D477:1 (Orust arbetarekommun) att bifalla och verkställa motionärens yrkande
- D489:1 (Gotlands partidistrikt) att avgiftsfri screening för bröstcancer ska erbjudas samtliga kvinnor utan diskriminerande åldersgränser
- D507:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att begränsa cigarettförsäljningen till ett mindre
- 20 antal försäljningsplatser t.ex. Systembolaget eller särskilda avdelningar på stormarknader
- D507:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att inga försäljningsplatser får finnas i närheten av en grundskola eller gymnasium
- D507:3 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att begränsa cigarettförsäljningen till personer över 20 år
- 25 D512:1 (Oxelösunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att barn och ungdomar t.o.m. det år man fyller 19 år erbjuds fri vaccination mot fästingburen TBE
- D557:1 (Umeå arbetarekommun) att Samtliga pojkar erbjuds kostnadsfri HPV-vaccinering såsom den erbjuds till flickor idag
- D557:2 (Umeå arbetarekommun) att Staten tar det ekonomiska ansvaret för denna vaccination
- 30 för att upprätt-hålla en jämlik vård avsett var i landet du bor samt oavsett vilket kön du representerar
- D591:1 (Falun arbetarekommun) att socialdemokraterna driver frågan om avgiftsfritt PSA-prov för män som är i riskzonen för prostatacancer
- D617:1 (Skövde arbetarekommun) att frivillig gratis screening för att upptäcka prostatacancer för
- 35 män över 45 år införs
- D618:1 (Skövde arbetarekommun) att frivillig gratis screening för att upptäcka prostatacancer för män över 45 år införs
- D623:1 (Lunds arbetarekommun) att det införs ett statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter

D623:2 (Lunds arbetarekommun) att det inrättas en utredning om eventuellt statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter

5 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A280:1, A335:2, D494:1, D494:2, D494:3, D498:1, D498:2, D499:1, D500:1, D500:2, D500:3, D500:4, D500:5, D500:6, D500:7, D516:1, D516:2, D516:3, D516:4, D520:1, D520:2, D524:1, D525:1, D562:1, D568:3, D569:1, D569:3, D569:4, D569:5, D570:3, D572:3, D573:2, D574:3, D576:3, D589:3, D590:4, D590:5, D610:1, D610:2, D611:1, D611:2, D611:3, D625:1, D625:2, D625:3, D626:1, D645:1, D658:1, D658:2, D660:1, D660:2

UD45 Särskilda hälso- och sjukvårdsfrågor

10 Svensk hälso- och sjukvård är på många sätt bra. Den har medicinska resultat i världsklass och de flesta som varit patienter är nöjda. Men den har också stora utmaningar. Bland dessa finns att den i allt för stora delar varken är jämlik (över landet eller mellan grupper i befolkningen) eller jämställd, att den har problem med kompetensförsörjningen och att den i högre grad än idag behöver organiseras utifrån patientens behov.

15 Vården ska vara jämlik över landet. Det är självklart för partistyrelsen att slå fast. Det betyder inte att den ska vara likadan – vården behöver alltid anpassas utifrån den enskilda patientens behov och i vissa fall behöver organisationen av den också anpassas efter lokala förutsättningar.

20 En viktig del i detta är att följsamheten till olika former av nationella kunskapsstöd måste öka. När nationella expertmyndigheter slagit fast att vården bör bedrivas på ett visst sätt med grund i forskning och tillgänglig kunskap, då kan det sedan inte vara fritt valt arbete för vare sig för enskilda läkare eller för vårdhuvudmän huruvida man sedan arbetar efter detta eller inte. Den socialdemokratiskt ledda regeringen utreder nu hur detta bäst ska kunna ske.

25 Ett område där detta är viktigt är den palliativa vården. Uppskattningsvis 80 procent av dem som dör behöver palliativ (lindrande) vård i livets slutskede när behandlingen inte längre har någon effekt. Det finns brister och skillnader i tillgången på palliativ vård som behöver åtgärdas.

30 Socialstyrelsen tog under 2012 fram ett nationellt kunskapsstöd med tydliga rekommendationer för vad landstingen och kommunerna borde satsa på för att göra vården i livets slutskede bra och mer likvärdig. Det får inte vara så att döende personer åker in och ut på sjukhus, tvingas leva med smärta och saknar någon att prata med. Döende personer har ofta flera svåra symtom samtidigt och det är viktigt att analysera dem för att kunna ge rätt lindring vid rätt tidpunkt. Vården och omsorgen behöver prioritera både medicinska och existentiella aspekter för att patienternas sista tid i livet ska bli bra. Det är viktigt att individen och de närstående får stöd. Möjligheten att få vistas hemma den sista tiden genom stöd från hemsjukvården är för vissa grupper en mycket viktig trygghetsfråga och måste finnas som ett alternativ.

Frågan om läkarassisterad suicid tas upp bland motionerna. Det handlar om mycket svåra frågor men läkarassisterat självmord är olagligt i de flesta länder och partistyrelsen anser inte att det finns anledning att ändra detta synsätt i Sverige. Läkarförbundets nuvarande etiska regler är också tydliga på denna punkt. Vanliga argument för denna avvisande hållning är att det finns risk för missbruk och att allmänheten kan komma att misstro vården och läkarkåren. Vidare kan åberopas åtgärdens oåterkalleliga natur, svårigheten att i vissa fall bedöma en sjukdoms framtida förlopp samt risken för att palliativ vård kommer att nedprioriteras. I många fall uppstår en diskussion om dödshjälp som en följd av att folk tror att den palliativa vården inte kommer att fungera. Därför är en utveckling och kvalitetssäkring av den palliativa vården en oerhört viktig åtgärd inte bara för den berörda gruppen patienter utan för hela samhället. I detta sammanhang bör det erinras om att patienten har rätt att avstå från behandling. Det gäller även i situationer där behandling ur medicinsk synpunkt skulle kunna gagna patienten.

Historiskt har mäns sjukdomar och hälsa allt för ofta prioriterats före kvinnors. Den socialdemokratiskt ledda feministiska regeringen genomför därför under perioden 2015-2019 den största satsningen på kvinnors hälsa och sjukvård på mycket länge, som totalt omfattar mer än tre miljarder kronor under perioden. De större delarna rör främst förlossningsvården, arbetet med kvinnors hälsa i primärvården och att det nationella screeningprogrammet för mammografi är avgiftsfritt i hela Sverige sedan den 1:e juli 2016. Preventivmedel inom läkemedelsförmånen blir också avgiftsfria för ungdomar under 21 år från den 1:e januari 2017. Flera insatser görs även av Socialstyrelsen, däribland framtagande av nationella riktlinjer för en av våra större folksjukdomar, Endometriosis, men också kartläggning av vilket behov av kunskap och kunskapsstöd som finns inom förlossningsvården samt vård som i övrigt rör kvinnors hälsa. Också andra typer av jämställdhetsanalyser av vården ingår i uppdraget. Det är viktigt att behov av kunskap och kunskapsstöd framkommer genom ett strukturerat och professionellt medicinskt arbete, snarare än genom att politiskt peka ut enskilda diagnoser.

Det finns redan idag en nollvision om undvikbara vårdskador, och genom denna finns i praktiken redan en vision som innebär att vi ska sträva mot att alla förlossningsskador i största möjliga utsträckning ska undvikas. Genom regeringens satsning har vi också börjat vidta åtgärder som, specifikt vad gäller förlossningar, siktar mot detta mål.

Flera förslag handlar om att mer resurser, alternativt vårdplatser eller andra konkreta verksamhetsförslag ska tillföras vissa typer av verksamheter. Genom den enskilt största höjningen av de generella statsbidragen i modern tid har regeringen tillfört flera miljarder kronor till landstingen, och därigenom till vården. Från 2021 motsvarar regeringens tillskott 3,5 miljarder kronor per år mer till landstingen i generella statsbidrag än vid denna mandatperiods början, oräknat justeringar som sker som kompensation för enskilda nationellt beslutade vårdreformer. Partistyrelsen menar att generella statsbidrag i flertalet fall är att föredra framför riktade statsbidrag, då det medger att landsting och kommuner kan anpassa exakta insatser efter de lokala behoven. Genom de höjningar som skett bör resurser att möta de konkreta krav som lyfts i

motioner finnas. För förlossningsvården görs också en riktad satsning som beskrivs ovan. Däremot menar partistyrelsen att beslut om vårdplatser och andra konkreta verksamhetsbeslut måste fattas på lokal eller regional nivå.

- 5 Det är viktigt att processer kring könskorrigering, såväl ur medicinskt som ur juridiskt perspektiv, fungerar effektivt och bra med stor hänsyn till de individer som genomgår dem. Regeringen arbetar med förslag från en tidigare utredning i detta syfte. Det är viktigt att alla landsting har god kompetens kring transfrågor, men att nationellt reglera att det ska ske genom en särskilt utpekad samordnare bedöms inte som det mest ändamålsenliga sättet att möta denna utmaning.
- 10 Frågan om Socialstyrelsens regler för att ge blod tas upp. Partistyrelsen menar att Socialstyrelsens regler för vem som får ge blod måste vara en medicinsk värdering som görs av myndigheten, och inte fastslås på en politisk bedömning.

- 15 Utbyte av läkemedel mot generiska kopior tas upp i en motion. Partistyrelsen menar att denna möjlighet, att byta ut läkemedel mot billigare medel med samma verksamma substans, är nödvändig för att vi ska kunna hushålla med de begränsade skattemedel det offentliga har till sitt förfogande. En uppskattning är att cirka 8 miljarder kronor per år sparas med generikautbytet, och därmed kan användas till andra angelägna välfärdsändamål.

- 20 Frågan om gratis mensskydd tas upp. Detta är ett förslag som skulle kräva relativt omfattande resurser för att förverkliga, och då måste ställas mot andra angelägna krav. Partistyrelsen menar att det för närvarande finns ännu mer prioriterade områden inom välfärden där satsningar behövs.

- 25 Vad gäller donationsregistret är det i grunden ett medel för den enskilde att förmedla sin vilja kring organdonation. Att ändra systemet från ett anmälnings- till ett avanmälningsregister hindrar inte det faktum att den enskilde behöver kommunicera sin vilja till sina närstående, under förutsättning att inte lagstiftningen kring donation i grunden ska ändras. Detta är dock ett större förslag än att ändra reglerna kring registret. Partistyrelsen avvisar förslaget.

- 30 **Partikongressen föreslås besluta:**
att bifalla motionerna D516:3, D516:4

D516:3 (Västerås arbetarekommun) att se över och förenkla processen för att korrigera juridiskt kön

- 35 D516:4 (Västerås arbetarekommun) att uppmana alla landsting och regioner att använda sig av Socialstyrelsens Nationellt kunskapsstöd för specialiserad vård av vuxna, barn och ungdomar med könsdysfori

Partikongressen föreslår besluta:

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A280:1, A335:2, D494:1, D494:2, D500:1, D500:2, D500:3, D500:6, D500:7, D516:1, D516:2, D520:1, D520:2, D568:3, D569:1, D569:5, D570:3, D572:3, D573:2, D574:3, D576:3, D589:3, D590:4, D590:5, D610:1, D610:2, D611:1, D611:3, D625:1, D625:3, D645:1, D658:2
- 5
- A280:1 (Stockholms Arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet verkar för att regeringen ska ge i uppdrag till berörda myndigheter att genomföra en omfattande utredning om varför kvinnor är sjukskrivna mer än män. Utredningen ska utgå ifrån hela livssituationen
- 10 A335:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna i landsting och regioner verkar för tar fram vårdprogram för kvinnor med bröstcancer som även inkluderar vård över längre tid
- D494:1 (Södertälje arbetarekommun) att uppdra till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för att öka kunskapsnivån inom svensk hälso- och sjukvård om symptom, behandlingsmetoder och ny forskning kring sköldkörtelsjukdomar
- 15 D494:2 (Södertälje arbetarekommun) att uppdra åt den Socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för ett brett utvecklingsprogram som omfattar forskning kring sköldkörtelsjukdomar och ökad attraktionskraft för specialistkompetensen endokrinologi inom läkaryrket
- D500:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att den geriatriska vården ska byggas ut
- 20 D500:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att geriatrisk vår ska ges lika oavsett bostadsort
- D500:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att palliativ vård ska ges lika oavsett bostadsort
- D500:6 (Helsingborgs arbetarekommun) att de ska råda samsyn om vården av döende i Skåne och Sverige
- D500:7 (Helsingborgs arbetarekommun) att det ska skapas förutsättningar för god livskvalitet livet ut
- 25 D516:1 (Västerås arbetarekommun) att alla landsting/regioner ska ha en särskild samordnare med kunskap om transfrågor
- D516:2 (Västerås arbetarekommun) att tillföra utredningsteamet och den könskorrigeringe vården mer resurser så att kötiderna kortas, särskilt när det gäller för barn och unga
- 30 D520:1 (Växjö arbetarekommun) att en utredning av svensk mödravård, förlossningsvård och eftervård görs med syfte att förbättra vården
- D520:2 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att det på sikt antas en nollvision mot förlossningsskador i Sverige
- D568:3 (Umeå arbetarekommun - enskild) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård
- 35 D569:1 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en utredning kring alla kvinnorelaterade sjukdomar i syfte att sammanställa vad som idag görs för att stärka kvinnors rätt till rätt vård
- D569:5 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram ett kvinnohälsoprogram till valet 2018
- 40

- D570:3 (Mönsterås arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård
- D572:3 (Höörs arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje födande kvinna och att varje barn som kommer till världen får en likvärdig och säker vård
- 5 D573:2 (Örebro arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård
- D574:3 (Kalix arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård
- 10 D576:3 (Falun arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård
- D589:3 (Uppsala arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig och säker vård
- D590:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna i landsting och regioner verkar för att ta fram vårdprogram för kvinnor med bröstcancer som även inkluderar vård över längre tid
- 15 D590:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna i landsting och regioner verkar för att ta fram vårdprogram för kvinnor med Diastasis recti
- D610:1 (Halmstads arbetarekommun) att kongressen beslutar att anta ökade riktlinjer för den palliativa vården, samt
- D610:2 (Halmstads arbetarekommun) att kongressen ger den socialdemokratiska regeringen i
- 20 uppdrag att förbättra den palliativa vården i hela landet, inom alla vårdformer oavsett diagnos
- D611:1 (Stockholms Arbetarekommun) att riktlinjerna för Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket ändras till att i första hand se till brukarens psykiska och fysiska välmående, samt läkare och barnmorskors rekommendationer, vid prövningen av preventivmedel
- D611:3 (Stockholms Arbetarekommun) att utgångspunkten för den socialdemokratiska
- 25 sexualpolitiken på riksdags- såväl som på landstingsnivå ska vara att kostnadsbefria preventivmedel för den enskilda
- D625:1 (Skurups arbetarekommun) att mer resurser tilldelas geriatriken
- D625:3 (Skurups arbetarekommun) att fler äldrevårdsmottagningar öppnas i primärvården
- D645:1 (Trelleborg arbetarekommun) att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje
- 30 födande kvinna, och varje barn som kommer till världen, får likvärdig och säker vård
- D658:2 (Sotenäs arbetarekommun) att den palliativa och lindrande vården förstärks och görs tillgänglig i hela landet

Partikongressen föreslås besluta:

- att avslå motionerna D494:3, D498:1, D498:2, D499:1, D500:4, D500:5, D524:1,
- 35 D525:1, D562:1, D569:3, D569:4, D611:2, D625:2, D626:1, D658:1, D660:1, D660:2

D494:3 (Södertälje arbetarekommun) att uppdra åt den Socialdemokratiska riksdagsgruppen av verka för etableringen av ett nationellt center för endokrinologi

- D498:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att i samband med lagrådsremissen utreda donationsregistret i syfte att det ändras till att det är ett aktivt beslut att lämna registret
- 5 D498:2 (Sundbyberg arbetarekommun) att anta motionen som sin egen och översända motion jämte yttrande till partikongressen 2017.
- D499:1 (Bjuvs arbetarekommun) att jobba för att medicinerna på apoteket inte byts ut
- D500:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att specialiserad palliativ öppenvården ska byggas ut
- D500:5 (Helsingborgs arbetarekommun) att fler hospisplatser ska inrättas
- 10 D524:1 (Gotlands arbetarekommun - enskild) att mensskydden blir gratis eller subventioneras
- D525:1 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att gratis mensskydd åt alla som behöver
- D562:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att Socialstyrelsen ändrar regelverket för blodgivning och upphör att betrakta sexuell läggning som en riskfaktor för blodgivning
- 15 D569:3 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att särskilt utreda hur mycket pengar kvinnor lägger på bl. a de hormonpreparat som är relaterade till kvinnosjukdomar/sjukdoms- och brist-tillstånd
- D569:4 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att grundskolans läromedel aktualiseras, så att kvinnors hälsa blir en större del av undervisningen
- 20 D611:2 (Stockholms Arbetarekommun) att Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket ges i uppgift att undersöka utbudet av preventivmetoder för män och erbjuda läkemedelsföretag subvention av lämpligt alternativ
- D625:2 (Skurups arbetarekommun) att antalet geriatriska vårdplatser ökas i slutenvården
- D626:1 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbeta för att en utredning om läkarassisterat självmord snarast kommer till stånd
- 25 D658:1 (Sotenäs arbetarekommun) att en utredning om frivillig dödshjälp i Oregonmodellens anda tillsätts
- D660:1 (Malmö arbetarekommun) att antalet neurologienheter byggs ut
- D660:2 (Malmö arbetarekommun) att mängden Neuroteam utökas så att fler människor får tillgång till ett Neuroteam
- 30 **Partistyrelsens utlåtande över motionerna D473:1, D478:1, D478:2, D478:3, D478:4, D479:1, D480:1, D488:1, D497:1, D504:1, D505:1, D511:1, D517:1, D517:2, D517:3, D517:4, D518:1, D523:1, D526:1, D527:1, D528:1, D529:1, D529:2, D530:1, D530:2, D530:3, D531:1, D534:1, D535:1, D559:1, D559:2, D564:1, D564:2, D564:3, D564:4, D564:5, D583:1, D583:2, D583:3, D583:4, D583:5, D584:1, D585:1, D595:1, D595:2,**
- 35 **D595:3, D620:1, D629:1, D630:1, D631:1, D632:1, D632:2, D633:1, D634:1, D634:2, D634:3, D635:1, D636:1, D637:1, D638:1, D639:1, D640:1, D640:2, D641:1, D642:1, D643:1, D644:1, D646:1, D647:1, D648:1, D648:2, D648:3, D649:1, D649:2, D650:1,**

D651:1, D652:1, D653:1, D654:1, D661:1, D662:1, D663:1, D666:1, D668:1, D670:1, D670:2, D671:1, D671:2

UD46 Tandhälsa

- 5 Tandhälsan är en viktig del av människors hälsa som helhet. Dålig tandhälsa minskar livskvaliteten och kan leda till följsjukdomar. Tack vare den fria barn- och ungdomstandvården och införande av en tandvårdsförsäkring har allt fler en god tandhälsa jämfört med tidigare generationer.
- 10 Den enskildes kostnad för tandvård kan bli hög och tandvårdsförsäkringens skydd är ibland otillräckligt. Detta har lett till att fler vuxna har tvingats avstå tandvård av ekonomiska skäl. Det drabbar framförallt de med knappa resurser och låg utbildningsnivå. Tandhälsan är, precis som hälsan som helhet, ojämnt fördelad över befolkningen.
- 15 Tandvårdspolitiken är en viktig del i arbetet för att sluta hälsoklyftorna inom en generation. För andra typer av ohälsa syns så tydligt som tandohälsa. Ojämlighet i tandhälsa blir på så sätt en extra tydlig statusmarkör. En tandvård tillgänglig för alla är därför viktig.
- 20 För att säkra en god tandhälsa i befolkningen och förhindra nya klasskillnader i tandhälsa är det nödvändigt att tandvårdsförsäkringen har fokus på regelbunden och förebyggande tandvård samtidigt som det måste finnas ett bra skydd mot riktigt höga kostnader. Alla ska kunna gå till tandläkaren regelbundet och ingen ska behöva avstå från tandvård av ekonomiska skäl.
- 25 Den nuvarande tandvårdsförsäkringen bygger på att individen förutom en tandvårdscheck på några hundra kronor inte får någon subvention alls på kostnader upp till 3000 kronor. Mellan 3000 kr och 15000 kr betalar individen 50 procent och för kostnader över 15000 kr betalar individen 15 procent av kostnaderna. En del patienter med vissa sjukdomar eller andra orsaker som förorsakar tandproblem kan få sin tandvård att ingå i hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd eller ett särskilt tandvårdsbidrag.
- 30 Socialstyrelsen har fått i uppdrag att genomföra en samlad utvärdering på nationell nivå av samtliga tandvårdsstöd och det statliga särskilda tandvårdsbidraget samt lämna förslag på eventuella förbättringar. Utvärderingen ska fokusera på hur olika tandvårdsstöd påverkar vilken tandvård som utförs, liksom om tandvårdsstödens mål uppnås. I och med det ses vilka olika sjukdomar som ingår och grupper som beviljas särskilt tandvårdsstöd över.
- 35 Partistyrelsen anser att den tandvårdsreform som genomfördes 2008 av den borgerliga regeringen var otillräcklig. Det förbättrade skyddet mot höga kostnader är viktigt, men det räcker inte för att åstadkomma en god tandhälsa i befolkningen. Reformen saknar i stort sett satsningar på den

grundläggande och förebyggande tandvård som omfattar alla. De flesta patienter har inte så höga kostnader att de fått billigare tandvård efter tandvårdsreformen

5 Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde har flera framsteg gjorts på tandvårdsområdet. Den kostnadsfria tandvården för barn och unga utökas stegvis och 2019 kommer alla till och med 23 års ålder ha kostnadsfri tandvård. Genom att grundlägga en god tandhälsa i unga år hos fler än idag kan vi på sikt minska skillnaderna i tandhälsa. Den bidrar också till att ungdomar etablerar ett stabilt besöksmönster hos tandvården vilket kan leda till en god tandhälsa när de blir äldre.

10 En annan grupp som är i behov av lägre tandvårdskostnader och en regelbunden kontakt med tandvården är äldre. I budgeten för 2017 aviserades regeringen därför en fördubbling av det allmänna tandvårdsbidraget (ATB) för äldre mellan 65-74. Bidraget höjs år från dagens 150 kronor per år till 300 kronor per år. I och med höjningen får gruppen 65-74 år samma nivå på det allmänna tandvårdsbidraget som gruppen 75 år eller äldre.

20 Detta är två viktiga steg i rätt riktning, som gynnat grupper i behov av lägre tandvårdskostnader. Men det är inte tillräckligt. Partikongressen 2009 beslöt att målsättningen på sikt bör vara att patientkostnaderna i tandvården omfattas av ett högkostnadsskydd av samma modell som gäller inom hälso- och sjukvården. Kongressen 2013 fastställde att den målsättningen skulle ligga fast. Partistyrelsen ser ingen anledning att ändra det beslutet. Det är en modell som gör det möjligt att börja bygga en tandvårdsförsäkring där man kan fortsätta att genomföra förbättringar för att nå målet. Det är emellertid en långsiktig målsättning som kommer kräva kostsamma reformer som genomförs stegvis.

25 I syfte att röra sig i just den riktningen avser regeringen att tillsätta en utredning om hur tandvårdssystemet kan förändras för att närma sig hälso- och sjukvårdens system. Målet är att den ska kunna ge verktygen för att jämställa tandvårdskostnaderna med kostnaderna i sjukvården. Utredningen är en viktig del i att hitta en modell för en jämlik tandvård där tandhälsan inte är en klassfråga. I uppdraget ska även ligga att ställa högre krav på insyn i tandläkares verksamhet och på deras kompetensutveckling.

35 Tandvårdsförsäkringen består av många olika delar som hänger samman med varandra. En översyn av försäkringen måste därför ske i ett sammanhang och de olika detaljförslag som finns i flera motioner om tandvården bör enligt partistyrelsens uppfattning hanteras i ett kommande översynsarbete.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna D480:1, D488:1, D497:1, D504:1, D595:2, D634:2, D636:1, D666:1

- D480:1 (Falun arbetarekommun) att kongressen ställer sig bakom det som anförts i motionen om
 5
 D488:1 (Ystads arbetarekommun) att partikongressen uttalar önskemålet att frågan utreds om
 komplettering av den allmänna tandvårdsförsäkringen så att tandhälsa inte längre är en klassfråga
 D497:1 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att regeringen låter utreda frågan
 D504:1 (Jönköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska arbetarepartiets partistyrelse får i
 10
 uppdrag att verka för att den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsätter en utredning med sikte
 på att tandvården i ökad utsträckning görs till en del av den allmänna hälso- och sjukvården, med
 ett högkostnadsskydd av liknande karaktär som denna
 D595:2 (Olofströms arbetarekommun) att göra ett system för tandhögkostnadsskydd på betydligt
 rimligare nivå mot det som finns idag
 D634:2 (Smedjebackens arbetarekommun) att tandvården på sikt ska finansieras solidariskt med
 15
 skattemedel, och att den enskildes tandvårdstaxa ska jämföras med sjukvårdstaxan
 D636:1 (Karlshamns arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att tandvård likställs
 med sjukvård
 D666:1 (Skånes partidistrikt) att en utredning tillsätts som ser över hur tandvård kan likställas
 med sjukvård i syfte att skydda individen mot höga kostnader
- 20 **Partikongressen föreslår besluta:**
 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: D473:1, D478:1,
 D478:2, D478:3, D479:1, D505:1, D511:1, D517:1, D517:3, D517:4, D518:1,
 D523:1, D529:1, D529:2, D530:1, D530:2, D530:3, D531:1, D534:1, D535:1,
 D564:1, D564:2, D564:3, D564:4, D564:5, D583:1, D583:2, D583:3, D583:4,
 25
 D583:5, D584:1, D585:1, D595:1, D595:3, D620:1, D629:1, D630:1, D631:1,
 D632:1, D632:2, D633:1, D634:1, D634:3, D635:1, D637:1, D638:1, D639:1,
 D640:1, D640:2, D641:1, D642:1, D643:1, D644:1, D646:1, D647:1, D648:1,
 D648:2, D648:3, D649:1, D649:2, D650:1, D651:1, D652:1, D653:1, D654:1,
 D661:1, D662:1, D663:1, D668:1, D670:1, D670:2, D671:1, D671:2
- 30
 D473:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att tandvården ska ingå i samma högkostnadsskydd som
 sjukvården
 D478:1 (Vimmerby arbetarekommun) att tandvård ska räknas som sjukvård
 D478:2 (Vimmerby arbetarekommun) att samma generella avgift ska tas vid ett besök hos
 35
 tandläkaren som vid ett besök hos landstingets läkare
 D478:3 (Vimmerby arbetarekommun) att högkostnadskortet ska gälla inom tandläkarvård såväl
 som inom övrig sjukvård
 D479:1 (Trelleborg arbetarekommun) att tandvård skall göras till en helt integrerad form av
 livsviktig läkarvård som en av samhällets kärnfunktioner inom somatisk medicin

- D505:1 (Gislaveds arbetarekommun) att partistyrelsen verkar för att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift kopplat till högkostnadsskyddet
- D511:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att verka för att tandvård ska ingå i sjukvård
- D517:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att högkostnadsskyddet sänks från nuvarande
5 beloppsgräns på 3000 kronor till 2000 kronor
- D517:3 (Kristinehamns arbetarekommun) att det allmänna tandvårdsbidraget (tandvårdschecken) höjs med 200 kronor för de som är mellan 20 och 30 år och höjs med 150 kr för de mellan 30-74 år och till 500 kronor för de över 75 år
- D517:4 (Kristinehamns arbetarekommun) att tillsätta en statlig utredning som utreder
10 möjligheterna till att på sikt återinföra en allmän tandvårdsförsäkring enligt 1974 års modell
- D518:1 (Lunds arbetarekommun) att högkostnadsskyddet i tandvårdsstödet vad gäller pensionärer läggs i paritet med det för öppen vård, 1100 kr
- D523:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en förändring i tandvården så att den ingår i högkostnadsskyddet
- 15 D529:1 (Gävleborgs partidistrikt) att subventionerna av tandvård kraftigt ökar
- D529:2 (Gävleborgs partidistrikt) att på sikt bygga ut den allmänna sjukförsäkringen på ett sådant sätt att den även omfattar tandvård
- D530:1 (Lunds arbetarekommun) att tandvård ska omfattas av den allmänna sjukförsäkringen
- D530:2 (Lunds arbetarekommun) att tandvården, på väg mot att den ska omfattas av den
20 allmänna sjukförsäkringen, subventioneras kraftigare än idag
- D530:3 (Lunds arbetarekommun) att någon form av ekonomiskt stöd till landstingen införs för att finansiera de stegvisa subventionerna av tandvården
- D531:1 (Ödeshögs arbetarekommun) att tandvård ska omfattas av den allmänna sjukförsäkringen
- D534:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att avgifter för tandvård ska ingå i samma
25 högkostnadsskydd som avgifter för hälso- och sjukvård
- D535:1 (Uppsala arbetarekommun) att högkostnadsskyddet även ska gälla tänderna och ett första steg blir att högkostnadsskyddet för tandvård gäller för alla över 70 år
- D564:1 (Hörs arbetarekommun) att motverka de ekonomiska incitament som är
30 kostnadsdrivande, genom att privata och offentligt ägda aktörer överdebiterar i takt med en ökad subventionsgrad, bör regeringen införa en prisreglering och en effektivare kontroll av tandvårdssektorn. Detta är en nödvändig förutsättning för att subventionsgraden ska kunna ökas
- D564:2 (Hörs arbetarekommun) att det allmänna tandvårdsbidraget bör göras om till ett generellt bidrag lika för alla och höjas, från dagens 150 och 300 kronor till förslagsvis 400–500 kronor för alla
- 35 D564:3 (Hörs arbetarekommun) att det särskilda tandvårdsstödet bör höjas, från dagens 600 kronor till förslagsvis 700–800 kronor
- D564:4 (Hörs arbetarekommun) att högkostnadsskyddet måste förbättras och utformas så att det i högre utsträckning stimulerar fler att uppsöka tandvården. Dagens självrisk för den enskilde, det vill säga att högkostnadsskyddet träder in först efter åtgärder som kostar mer än 3 000
40 kronor, innebär en orimligt hög tröskel in i tandvården för dem som har knappa ekonomiska resurser. Arbetarekommunen i Höör förordar därför en statlig subvention redan från första

- kronan. Exakt procentuell nivå på denna subvention och var brytpunkterna mellan olika subventionsgrader ska läggas bör närmare analyseras
- D564:5 (Höörs arbetarekommun) att information om stöd och hjälp med munhygien ska vara en självklar del av omvårdnaden om de äldre
- 5 D583:1 (Vänersborgs arbetarekommun) att möjligheten att införa en maxtaxa inom tandvården ses över
- D583:2 (Vänersborgs arbetarekommun) att tandvårds maxtaxan blir på en rimlig nivå som tillsammans med maxtaxa inom sjukvård blir hanteringsbar för alla
- D583:3 (Vänersborgs arbetarekommun) att alla människors lika värde respekteras och lyfts
10 genom denna möjlighet
- D583:4 (Vänersborgs arbetarekommun) att man ser till varje människas behov, åt var och en efter förmåga
- D583:5 (Vänersborgs arbetarekommun) att tänderna betraktas som en del av kroppen och därmed jämförs med sjukvård
- 15 D584:1 (Munkedals arbetarekommun) att våra riksdagsledamöter i riksdagen arbetar för en maxtaxa för tandvård för en mer jämlik tandhälsa
- D585:1 (Sotenäs arbetarekommun) att socialdemokraterna i riksdagen arbetar för en maxtaxa i tandvården för en mer jämlik tandhälsa och att tandvård jämförs med annan läkarvård
- D595:1 (Olofströms arbetarekommun) att det skall vara lika för tänderna som för övriga kroppen
- 20 D595:3 (Olofströms arbetarekommun) att alla skall ha råd med att ha bitbara och tuggbara tänder
- D620:1 (Gävle arbetarekommun) att tandvård ska ingå i sjukvårdens befintliga högkostnadsskydd
- D629:1 (Värnamo arbetarekommun) att tandvården skall subventioneras på samma sätt som det förs inom övrig sjukvård
- D630:1 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att besluta om att tandvården ska ingå i den
25 allmänna sjukvården
- D631:1 (Lunds arbetarekommun) att tandvården ska vara likställd med sjukvården i den allmänna sjukförsäkringen och att tandvårdskostnaderna räknas in i högkostnadsskyddet
- D632:1 (Borås arbetarekommun) att partiet verkar för att ett tandläkarbesök inte ska kosta mer än ett läkarbesök
- 30 D632:2 (Borås arbetarekommun) att partikongressen beslutar att partiet verkar för att tandläkarbesök ska omfattas av högkostnadsskyddet
- D633:1 (Västernorrlands partidistrikt) att tandvården ska ingå i samma högkostnadsskydd och försäkringssystem som övrig hälso- och sjukvård
- D634:1 (Smedjebackens arbetarekommun) att tandvården regleras och landstingen får
35 helhetsansvar också för vuxnas tänder
- D634:3 (Smedjebackens arbetarekommun) att vi redan nu fastställer en plan för en sådan förändring och att konkreta steg tas på vägen dit
- D635:1 (Katrinelholms arbetarekommun) att tandvård för pensionärer ska vara gratis/alternativt ingår i högkostnadsskyddet vad gäller sjukvård
- 40 D637:1 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tandvården ska ingå i den allmänna sjukvården

- D638:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tandvården ska ingå i den allmänna sjukvården
- D639:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd
- 5 D640:1 (Ronneby arbetarekommun) att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd
- D640:2 (Ronneby arbetarekommun) att man arbetar fram en plan så att fler utsatta grupper omfattas av gratis tandvård
- D641:1 (Karlskrona arbetarekommun) att tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen
- 10 D642:1 (Karlskrona arbetarekommun) att verka för att tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen
- D643:1 (Emmaboda arbetarekommun) att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift kopplat till högkostnadsskyddet
- D644:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att sjukdomen Parodontit ingår i
- 15 högkostnadsskyddet för sjukvård
- D646:1 (Uddevalla arbetarekommun) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att ge riksdagsgruppen i uppdrag att till riksdagen lägga en motion om införande av allmän tandvårdsförsäkring som en del av hälso- och sjukvårdsförsäkringen
- D647:1 (Trollhättans arbetarekommun) att införa en allmän tandvårdsförsäkring som en del av
- 20 hälso- och sjukvårdsförsäkringen
- D648:1 (Orust arbetarekommun) att kongressen tar den som sin egen och ger Regionerna att likställa ett tandläkarbesök med ett läkarbesök
- D648:2 (Orust arbetarekommun) att ett besök hos tandläkaren skall kosta lika mycket som ett besök hos läkaren. Detta oavsett vilka behandlingar, lagningar eller tandvårdsoperationer som
- 25 behöver genomföras
- D648:3 (Orust arbetarekommun) att tandläkarbesök skall ingå i högkostnadsskyddet
- D649:1 (Trollhättans arbetarekommun) att ett besök hos tandläkaren skall kosta lika mycket som ett besök hos läkaren. Detta oavsett vilka behandlingar, lagningar eller tandvårdsoperationer som
- 30 behöver genomföras
- D649:2 (Trollhättans arbetarekommun) att tandläkarbesöken skall ingå i högkostnadsskyddet
- D650:1 (Mariestads arbetarekommun) att göra tandvården till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt
- D651:1 (Karlskrona arbetarekommun) att tänderna ska anses som en del av kroppen och ingår i den allmänna sjukvårdens högkostnadsskydd
- 35 D652:1 (Trelleborg arbetarekommun) att tandvården ska vara lika för alla och ska föras in under hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd
- D653:1 (Skövde arbetarekommun) att socialdemokraterna antar förslaget om att göra tandvården till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt
- D654:1 (Malmö arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att nödvändig tandvård för
- 40 alla ska ingå i sjukvården och föras in under högkostnadsskyddet

- D661:1 (Falköpings arbetarekommun) att tandvårdens kostnader införlivas i allmänna sjukförsäkringen
- D662:1 (Skövde arbetarekommun) att tandvården görs till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt
- 5 D663:1 (Skövde arbetarekommun) att tandvården görs till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt
- D668:1 (Västerviks arbetarekommun - enskild) att besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att återinföra 50 % subvention av tandvårdsförsäkringen
- D670:1 (Trelleborg arbetarekommun) att vårt parti skall betrakta våra tänder som lika viktiga delar av våra kroppar som alla andra kroppsdelar
- 10 D670:2 (Trelleborg arbetarekommun) att vårt parti skall högprioritera åtgärder som gör att också äldre medborgare i vårt land får råd att laga sina tänder efter behov och inte som idag efter om den personliga ekonomin hos äldre gör det möjligt eller ej
- D671:1 (Skurups arbetarekommun) att det sker en utvärdering av tandvårdstöden för äldre så att alla berättigade får del av det
- 15 D671:2 (Skurups arbetarekommun) att sjukvårdens avgiftssystem införs snarast med början vid 75 års ålder som ett första steg för att senare byggas ut att gälla alla vuxna

Partikongressen föreslår besluta:

- att avslå motionerna D478:4, D517:2, D526:1, D527:1, D528:1, D559:1, D559:2
- 20 D478:4 (Vimmerby arbetarekommun) att höja rätten till fri tandvård från 20 till 25 år
- D517:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att fri tandvård ska gälla fram till 25 års ålder, istället för 20 års ålder som gäller idag
- D526:1 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa fri tandvård för alla
- 25 D527:1 (Göteborgs partidistrikt) att stegvis införa fri tandvård för alla
- D528:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa fri tandvård för alla
- D559:1 (Mariestads arbetarekommun - enskild) att utreda möjligheten för personer med Frisktandvårdsavtal att inkluderas i högkostnadsskyddet.
- 30 D559:2 (Mariestads arbetarekommun - enskild) att inkludera frisktandvård i högkostnadsskyddet

MOTION D1

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Bättre telefonservice

Dagligen stöter vi medborgare i kontakt med företag, myndigheter och övrig samhällsservice beskedet att ”Just nu är det många som ringer”. Väntetiden varierar. Upp till 50 minuters väntetid på att få anmäla brott på teleledning, beställa telefon (Telia) är några exempel. Banker, försäkringsbolag, myndigheter, statlig verksamhet, (t.ex. skatteverket) kommuner, landsting med fler är i många stycken lika dålig. Glädjande att sjukvården på vissa områden har en bättre ordning. Tendensen är att bolagen för att tjäna pengar drar in på telefon- servicen. Försöker allt mer föra över samtal och kontakter till datakommunikation via webb och hemsidor.

En annan tendens att företagen förlägger telefonservicen till låglöneländer. I Sverige finns tecken på att företagen utnyttjar samhällets bidrag för att förlägga telefonservice ut i landet.

Centralisering och koncentration av verksamheter gör det mer otillgängligt och personliga besök för samtal och rådgivning är nu nästan ogörligt. En väntetid på 45 minuter för att få komma fram med sitt ärende är att överföra kostnader på kunden. För många är en sådan väntetid ogörligt om man har ett arbete, t.ex. i en kassa, löpande bandet, i en skogsmaskin, ol. Hänvisning till webb och hemsidor klaras inte av och passar inte alla. Äldre, funktionshindrade och de som ej har tillgång till dator. Det kan även gälla ”knappande” med ett antal val/alternativ som kan vara omfattande och förvirrande.

Konkurrensen är dessutom satt ur spel då alla är i stort sett lika dåliga och valmöjligheterna är begränsade. T.ex. om man söker kontakt med sin egen kommun. I vissa fall kan svårigheterna att nå den man söker utgöra en fara/risk.

Detta är ett problem och måste uppmärksammas innan det går för långt. De företag som fått samhällsstöd för sin verksamhet måste ge en bra service och inte bara göra vinster på den dåliga servicen och samhällets bidrag. Övriga företag med denna dåliga service måste bli bättre och tillgängligare. Gränsen är nådd. Otaliga exempel på hur dålig servicen är och väntetiderna kan ges men troligen upplever våra riksdagsledamöter själva och de väljare man har kontakt med samma problem.

Partikongressen föreslås besluta:

D1:1 att våra riksdagsledamöter på ett eller annat sätt tar upp problemen och arbetar för en förbättring

Bo-Anders Öberg

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D2

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Förändra hanteringen med Sms lånen och snabba lån

Det är alltför lätt att få och ta Sms lån idag. Det görs ingen eller obefintlig undersökning från de som lånar ut pengar av de som vill låna pengar. Lånebolagen har höga och i vissa fall oskäligen räntor.

Det är många som snabbt får stora skulder som de har svårt att ta sig ur. Det är svårt att få skuldsanering. Några av våra medborgare har låg, oregelbunden eller obefintlig inkomst. Då kan det vara lätt att falla för frestelsen att snabbt låna pengar och en kort stund glömma att det kan bli svårt att betala tillbaka lånet med hög ränta.

Det vore bättre om de som lånar ut pengar undersökte varje låneansökan bättre och var tuffare i sina avslag och verkligen såg till att de som lånar pengar har möjlighet att betala tillbaka sina lån.

När man tar ett snabbt lån via en mobiltelefon så kollas det inte upp om man kan och får hantera pengar själv. Det finns exempel på medborgare som har god man som har tagit ett sms lån fast de inte får och kan hantera sin ekonomi själv. Vi som folkrörelseparti kan utforma ett utbildningsprogram som kan påverka tanken på hur befolkningen hanterar lån och köp på avbetalning.

Partikongressen föreslår besluta:

- D2:1 att Socialdemokraterna utreder och driver frågan i motionens anda och att man skall förändra hur man kan ta snabba lån med höga räntor och sms lån
- D2:2 att Socialdemokraterna tillsammans med ABF utformar ett folkbildningsprogram i hur man hanterar Sms lån och köp via avbetalning

Marie Frestadius

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D3

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förändra livsmedelsskatter

Idag är det billigare att köpa onyttiga livsmedel än en del nyttiga livsmedel som vi behöver och mår bra av. Det finns många saker ute i våra butiker och på våra restauranger som är billiga och onyttiga, jag kommer att ge några exempel:

Det är en del som av ekonomiska skäl köper billig juice istället för bra juice eller frukt. Halvfabrikat istället för bra råvaror, vitt bröd istället för fullkornsbröd, läsk istället för mjölk, sötade flingor istället för gryner.

Det är inte kunskapen som fattas utan tillgången på varor som produceras och säljs som lockvaror. En del av befolkningen har inte ekonomi att köpa kravmärkta produkter. Samtidigt som befolkningen får högre och högre BMI, barn blir feta tidigt och rör sig mindre och mindre. Detta medför höga kostnader i sjukvården och vi får sämre folkhälsa. Vi skulle behöva se över om det går att förändra våra köp och matvanor genom att förändra livsmedelsskatterna och genom folkbildning.

Jag skulle vilja att man undersöker om det går att ta ut en ”lyxskatt” på de varor som vi inte behöver, de varor som har hög socker och hög fetthalt, halvfabrikat samt hög skatt på tobak och alkohol. Jag vet inte om detta är möjligt med tanke på reglerna som rör våra inhemska producenter och EU-lagstiftningen

Partikongressen föreslås besluta:

D3:1 att Socialdemokraterna utreder och driver frågan i motionens anda om det går att införa ”lyxskatt” på onödiga matvaror, tobak och alkohol samt om vi kan utforma en folkbildningsinsats tillsammans med ABF i motionens anda

Marie Frestadius

Sandvikens arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D4

VALDEMARSVIKS ARBETAREKOMMUN

Försvåra identitetskapning

Under senare år har det blivit allt vanligare att människors identitet kapas för att möjliggöra olika former av brott. Sådan identitetskapning underlättas väsentligt om brottslingen får tillgång till någons personnummer. Det finns därför all anledning att vara försiktig med att lämna ut sitt personnummer. Mot denna bakgrund är det olyckligt att enskilda firmor vid t.ex. momsregistrering eller registrering för F-skattsedel får ett nummer för firman som är lika med personnumret. Detta nummer kommer sedan att stå på alla fakturor och alla andra handlingar från den enskilda firman.

Partikongressen föreslår besluta:

D4:1 att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att enskilda firmor vid registrering tilldelas ett annat nummer än innehavarens personnummer

Carina Plomen

Valdemarsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D5

ARBOGA ARBETAREKOMMUN

Påminnelse bör ske innan företagen går till inkasso

För några år sedan startades autogiro vilket många använder för att betala sina räkningar. Ett väldigt bra system. Ett villkor för att detta skall fungera är, att man alltid har tillräckligt belopp på kontot. Om det fattas t.ex. ett litet belopp kan inte uttaget ske, även om det endast är en krona för lite, t.ex. en hyresbetalning på 7000 kr och det finns endast 6999 kr blir det stopp. Nu är frågan vad händer då? Vissa bostadsföretag sänder skulden vidare till ett inkassoföretag med särskild avgift. Andra företag sänder en påminnelse till kunden och kunden betalar beloppet. Ex. Bovista AB som ingår i Balderkoncernen och har bostäder över hela landet sänder direkt till inkasso. Kollektor AB är ett inkassoföretag som ägs och kontrolleras av Balder koncernen och vd Selin i Balder är styrelseordförande för Kollektor AB. Balder AB gör således en vinst indirekt på sina hyresgäster genom att undvika att sända påminnelse till hyresgästerna. Enligt lagen så är det fullt lagligt att sända vidare till inkasso utan påminnelse. Problemet är att de företag som inte sänder påminnelse har inte meddelat sig med sina hyresgäster. Bostadsföretagen har tack vare autogiro tjänat en hel del på detta system, därför borde de sända en påminnelse. Den nuvarande

lagstiftningen borde vara mer human.

Partikongressen föreslås besluta:

D5:1 att partikongressen beslutar att lagen bör ändras till att påminnelse skall ske innan ärendet går till inkasso

Sven Larsson

Arboga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D6

SÖDERHAMNS ARBETAREKOMMUN

Placeringspolicy

Placeringarna av offentliga medel är ofta styrda av olika policydokument, policydokument är något som måste man uppdatera med jämna mellanrum. Trots dessa översyner så finns det kryphål i policydokumenten av placeringar av offentliga medel. För att Sverige ska kunna bidra till en hållbar värld så krävs det att man placerar sina offentliga medel i hållbara fonder.

De flesta policy dokumenten som styrs av offentliga organ är liknande formulerande och innehåller samma brister. Därav så ser vi ett behov av att lyfta frågan och göra en genomsyn från politikerna i Sveriges riksdag. Att Sverige äger innehav i företag som vi socialdemokrater anser oetisk är förkastligt, samtidigt så kan vi reglera detta genom enkla förändringar.

Partikongressen föreslås besluta:

D6:1 att Socialdemokraterna utser en arbetsgrupp för att skriva en mall för en placeringspolicy eller liknande policydokument

D6:2 att Socialdemokraterna i Sveriges kommuner, landsting, regioner och stat verkar för att implementera ovan nämnda policy i respektive beslutande organ för placeringar av offentliga medel

Pontus Gard

Söderhamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D7

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Reform av det svenska penningssystemet

Vi har tyvärr under senare tid blivit påmind om de ekonomiska kriserna där finansmarknaden är problemet, inte lösningen. Mot den bakgrunden är det angeläget att vi, på alla nivåer, prövar alla möjligheter till reformer. Den finansiella sektorns del av BNP är så pass stor att arbete har blivit en kostnad istället för en tillgång. Penningmängden ökar idag när privata banker kan skapa pengar, rakt ur tomma intet, som skuld och väljer vad de ska lånas ut mot en ränta. Låt istället staten skapa pengarna. Staten behöver alltså tvinga av finansindustrin pengar och se till att dessa pengar används till produktion av varor eller tjänster. Därför måste makten att skapa pengar lyda under demokratisk kontroll och frikopplat från resursanvändningen. Det kan vara Riksbanken som utför själva ”tryckandet” av pengarna och finansdepartementet som bestämmer på vilket sätt de ska lånas ut. Det viktiga är dock att det är full insyn och att alla är ansvariga inför riksdagen och folket. Se www.positivapengar.se

Partikongressen föreslår besluta:

- D7:1 att Socialdemokraterna verkar för att reformera det svenska penningssystemet genom att införa nedanstående lagförändringar som skulle totalt förändra förutsättningarna för samhällsekonomin till det bättre
- D7:2 att lagstifta så att endast riksbanken får rättigheten att skapa svenska kronor. Enklaste sättet att göra det är att lagstifta så att privata banker inte får ta med inlåningen till banken i sin balansräkning. Då kan bankerna inte längre skapa pengar
- D7:3 att Riksbanken får ensam ansvaret att bestämma hur mycket pengar som ska skapas och tillföras till samhällsekonomin. D.v.s. riksbanken får fortsatt ansvar för att hålla koll på att lagom mycket pengar tillförs, men man får ett exaktare verktyg. I stället för att reglera indirekt med styrräntan bestämmer man direkt den exakta mängden pengar som ska skapas
- D7:4 att endast staten bestämmer hur de nyskapade pengarna ska omsättas i samhället. Riksbanken får inte själv omsätta några nyskapade pengar, utan den mängd nya pengar som riksbanken beslutar att skapa, ges direkt till staten. Sen får staten avgöra hur pengarna ska spenderas för att omsättas ut i samhället

Dan Hansson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D8

BÅSTADS ARBETAREKOMMUN

Reformera fastighetsskatten

Under alliansens första mandatperiod avskaffades fastighetsskatten och ersattes med en fastighetsavgift. En avgift som i praktiken innebär att någon som äger en lyxvilla på den bästa marken i en stad får betala samma summa som någon som bor i ett ruckel på landsbygden på obrukbar mark. Är det rimligt?

En rättvis fastighetsskatt som förstärker vår bostadspolitik, skapar fler jobb och högre till-växt är nödvändig.

Vi socialdemokrater har som mål att till år 2020 öka antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin, så mycket att vi når lägst arbetslöshet i EU. För att fler ska hitta jobb måste bland annat bostadsbristen minska. För det krävs en aktiv bostadspolitik och ökade investeringar i bostäder. En viktig pusselbit för att nå detta mål är en smart skattepolitik. Skatter behöver utformas så det blir lönsamt att bygga bostäder och anställa mer personal. Det behöver även finnas incitament att bygga istället för att hålla mark oanvänd i väntan på värdeökning.

Det finns naturligtvis många olika sätt att utforma en fastighetsskatt, var och en med sin unika effekt på marknaden. Beräknas exempelvis taxeringsvärdet till störst del på byggnadens värde så motverkas de kommande nödvändiga renoveringarna av miljonprogrammet. Med den sortens fastighetsskatt leder en renovering eller ett bostadsbygge till skattehöjning för fastighetsägaren. Så en sådan fastighetsskatt är oönskad av alla, speciellt i dessa tider då vi behöver renovera och bygga. Det var denna sorts destruktiva fastighetsskatt vi gjorde oss av med. Men beräknas taxeringsvärdet istället fram med hög viktning på markvärdet så fås intressant nog motsatta drivkrafterna och motsatt effekt på marknaden. Det blir då lönsammare för fastighetsägare i städer att renovera och lönsammare att bygga bostäder än att låta marken ligga övergiven. En renovering leder då inte till högre skatt. Genom att utforma incitamenten rätt har vi plötsligen en fastighetsskatt som ligger i linje med våra mål att skaffa fram bostäder och jobb. Med varje krona från fastighetsskatt kan arbetsgivaravgifter sänkas en krona. Detta underlättar mycket för våra småföretagare som faktiskt utgör större delen av Sveriges arbetsgivare.

Vi bör undersöka alla effektiva vägar till att uppfylla vårt löfte till våra väljare. Bra skatter som förstärker bostadspolitiken och jobbpolitiken är en otroligt viktig pusselbit vi behöver prata mer om i samhället. Rätt utformad fastighetsskatt har visat sig ha stor positiv effekt på arbetsmarknaden. Det kan leda till färre arbetslösa och därmed lägre skattetryck och bevarad eller förstärkt välfärd. Idag efterfrågas denna debatt av en lång rad nationalekonomer på alla våra

universitet och handelshögskolor. De ser möjligheten till högre tillväxt, lägre arbetslöshet och ökat bostads-byggande. Men vem lyssnar på dem?

Partikongressen föreslår besluta:

- D8:1 att Socialdemokraterna arbetar blocköverskridande för att ta fram en fastighetsskattmodell i linje med regeringens mål
- D8:2 att Socialdemokraterna omformulerar sitt löfte att “inte återinföra fastighetsskatten” till exempelvis “inte återinföra den gamla fastighetsskatten som skapade fel drivkrafter”
- D8:3 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa den orättvisa fastighetsavgiften
- D8:4 att Socialdemokraterna verkar för att återinföra en ny form av fastighetsbeskattning på enbart mark istället för på byggnader som den var utformad förut
- D8:5 att Socialdemokraterna konstruktivt bemöter Alliansens förslag “infrastrukturskatten” och utvecklar vidare idéerna

Daniel Löfblad SSU

Båstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D9

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Reformera fastighetsskatten

Under alliansens första mandatperiod avskaffades fastighetsskatten och ersattes med en fastighetsavgift. En avgift som i praktiken innebär att någon som äger en lyxvilla på den bästa marken i en stad får betala samma summa som någon som bor i ett ruckel på landsbygden på obrukbar mark. Är det rimligt?

En rättvis fastighetsskatt som förstärker vår bostadspolitik, skapar fler jobb och högre tillväxt är nödvändig.

Vi socialdemokrater har som mål att till år 2020 öka antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin, så mycket att vi når lägst arbetslöshet i EU. För att fler ska hitta jobb måste bland annat bostadsbristen minska. För det krävs en aktiv bostadspolitik och ökade investeringar i bostäder. En viktig pusselbit för att nå detta mål är en smart skattepolitik. Skatter behöver utformas så det blir lönsamt att bygga bostäder och anställa mer personal. Det behöver även finnas incitament att bygga istället för att hålla mark oanvänd i väntan på värdeökning.

Det finns naturligtvis många olika sätt att utforma en fastighetsskatt, var och en med sin unika effekt på marknaden. Beräknas exempelvis taxeringsvärdet till störst del på byggnadens värde så motverkas de kommande nödvändiga renoveringarna av miljonprogrammet. Med den sortens fastighetsskatt leder en renovering eller ett bostadsbygge till skattehöjning för fastighetsägaren. Så en sådan fastighetsskatt är oönskad av alla, speciellt i dessa tider då vi behöver renovera och bygga. Det var denna sorts destruktiva fastighetsskatt vi gjorde oss av med.

Men beräknas taxeringsvärdet istället fram med hög viktning på markvärdet så fås intressant nog motsatta drivkrafterna och motsatt effekt på marknaden. Det blir då lönsammare för fastighetsägare i städer att renovera och lönsammare att bygga bostäder än att låta marken ligga övergiven. En renovering leder då inte till högre skatt. Genom att utforma incitamenten rätt har vi plötsligen en fastighetsskatt som ligger i linje med våra mål att skaffa fram bostäder och jobb. Med varje krona från fastighetsskatt kan arbetsgivaravgifter sänkas en krona. Detta underlättar mycket för våra småföretagare som faktiskt utgör större delen av Sveriges arbetsgivare.

Vi bör undersöka alla effektiva vägar till att uppfylla vårt löfte till våra väljare. Bra skatter som förstärker bostadspolitiken och jobbpolitiken är en otroligt viktig pusselbit vi behöver prata mer om i samhället. Rätt utformad fastighetsskatt har visat sig ha stor positiv effekt på arbetsmarknaden. Det kan leda till färre arbetslösa och därmed lägre skattetryck och bevarad eller förstärkt välfärd. Idag efterfrågas denna debatt av en lång rad nationalekonomer på alla våra universitet och handelshögskolor. De ser möjligheten till högre tillväxt, lägre arbetslöshet och ökat bostadsbyggande. Men vem lyssnar på dem?

Partikongressen föreslår besluta:

- D9:1 att regeringen arbetar blocköverskridande för att ta fram en fastighetsskattemodell i linje med regeringens mål
- D9:2 att Socialdemokraterna omformulerar sitt löfte att “inte återinföra fastighetsskatten” till exempelvis “inte återinföra den gamla fastighetsskatten som skapade fel drivkrafter”
- D9:3 att regeringen avskaffar den orättvisa fastighetsavgiften
- D9:4 att återinföra en ny form av fastighetsbeskattning på enbart mark istället för på byggnader som den var utformad förut
- D9:5 att regeringen konstruktivt bemöter Alliansens förslag infrastrukturens skatten och utvecklar vidare idéerna

Unikum, s-studenter

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D10

KALIX ARBETAREKOMMUN

Reseavdrag

Det är många år sedan summan 18:50 i reseavdraget fastslogs. Då det är betydligt dyrare idag att äga en bil och köra till jobbet än vad avdraget ger så behöver summan korrigeras uppåt en hel del.

Ska en som idag inte kan välja ett kollektivt transportmedel för att komma till sin arbetsplats kunna köra en nyare och därmed miljövänligare bil måste det finnas möjligheter att få göra avdrag för en större summa än vad dagens reseavdrag medger. Avdragsreglerna idag medger ändå inte avdrag om möjligheten att åka kollektivt finns.

Partikongressen föreslår besluta:

D10:1 att justera upp beloppen till en mer överensstämmande summa med vad den faktiska driftskostnaden är för en bil av nyare slag

Niclas Strömbäck och Kalix Älvdals S-förening
Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D11

SÖDERKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Reseavdrag vid arbetsresor

Reseavdraget syftar till att underlätta pendling till och från jobbet. Generellt gäller att reseavdrag bara får göras för kostnader som överstiger 10.000 kr per år.

Dagens reseavdrag fungerar ej särskilt bra. Det missgynnar ofta kvinnor, låginkomsttagare och de som väljer att resa kollektivt eller att cykla. Ett omfattande fusk lär förekomma och problem med en effektiv kontroll. Det stimulerar människor att välja bilen istället för åka kollektivt vilket ej är bra varken ur miljö- eller trafiksäkerhetssynpunkt. I hög grad är reseavdragen ett storstadfenomen som framförallt gynnar högavlönade män.

I en rad europeiska länder är reseavdragen avståndsberoende. Oavsett om man reser med bil, buss, tåg eller cykel får man göra lika stora avdrag per kilometer för sin arbetsresa.

Ett avståndsberoende reseavdrag minskar möjligheten till fusk, diskriminerar ej buss och

tågresenärer samt ökar möjligheten till reseavdrag för kvinnor och lågavlönade. Trafiksäkerheten stärks och miljön blir bättre med minskade utsläpp.

Någon form av kompensation för boende i glesbygd som ej har något annat färdmedel än bilen måste dock finnas.

Partikongressen föreslår besluta:

D11:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till en förändring av reseavdragen vid arbetsresor

Söderköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D12

VALDEMARSVIKS ARBETAREKOMMUN

Reseavdrag vid arbetsresor

Reseavdraget syftar till att underlätta pendling till och från jobbet. Generellt gäller att reseavdrag bara får göras för kostnader som överstiger 10.000 kr per år.

Dagens reseavdrag fungerar ej särskilt bra. Det missgynnar ofta kvinnor, låginkomsttagare och de som väljer att resa kollektivt eller att cykla. Ett omfattande fusk lär förekomma och problem med en effektiv kontroll. Det stimulerar människor att välja bilen istället för åka kollektivt vilket ej är bra varken ur miljö- eller trafiksäkerhetssynpunkt. I hög grad är reseavdragen ett storstadsfenomen som framförallt gynnar högavlönade män.

I en rad europeiska länder är reseavdragen avståndsberoende. Oavsett om man reser med bil, buss, tåg eller cykel får man göra lika stora avdrag per kilometer för sin arbetsresa.

Ett avståndsberoende reseavdrag minskar möjligheten till fusk, diskriminerar ej buss och tågresenärer samt ökar möjligheten till reseavdrag för kvinnor och lågavlönade. Trafiksäkerheten stärks och miljön blir bättre med minskade utsläpp.

Någon form av kompensation för boende i glesbygd som ej har något annat färdmedel än bilen måste dock finnas.

Partikongressen föreslår besluta:

D12:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till en förändring av reseavdragen vid arbetsresor

Britt Olauson

Valdemarsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D13

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Skatteutjämningsystemet

Arbete och utbildning är de viktigaste grundbultarna i socialdemokraternas politik. Det bidrar till att utveckla välfärden, företagen och ger människor frihet.

I min kommun Borås har vi jobbat strukturerat med att växla från att personer har försörjningsstöd till att de kommer i arbetet eller utbildning. Ett mycket lyckat arbete som resulterat i nästan en fördubbling av personer med en arbetsmarknadsanställning under 4 år. Nu kommer baksidan på myntet och det handlar om ekonomin och skatteutjämningsystemet. De kommuner som vill och gör något åt arbetslösheten blir straffade genom att tappa i systemet.

För Borås del ca 8 miljoner kronor för 2015. Det arbetet vi gjort i Borås har inte varit gratis vi har en stor arbetsmarknadsavdelning betydligt fler socialsekreterare är snittet i landet mm. Det borde det ske en ändring i fördelningsnycklarna. Det finns tillräckligt mycket statistik för att säkra fördelningen ändå. I dagsläget finns det ingen morot för kommunerna att vara aktiva i sin arbetsmarknadspolitik.

Partikongressen föreslår besluta:

D13:1 att förändra i skatteutjämningsystemet så att de kommuner som jobbar aktivt med att sänka försörjningsstödet inte tappar i omfördelningen

S-kvinnor i Borås

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D14

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Banker för alla

I dag är det stora problem för många människor då bankerna inte har kontanter längre. Alla kan inte ha kort och vill inte ha det heller. I dag har man låtit tekniken slå ut grupper av människor och detta är inte acceptabelt.

Sjukvården tar inte emot kontanter inte Telia heller och det har blivit affärerna som får agera bank till många affärsägares förtret. Det händer ofta att man bara får ta ut till närmsta avrundat hundratals krona.

Förr fick man ränta på sina löne/pensionskonto men i dag får man betala om man vill ta ut sina egna pengar genom kortavgifterna. Vi ser hur kortbedrägerierna ökar och ofta drabbar det äldre människor enligt massmedia. Förr kunde alla men framför allt äldre sitta inne på bankkontoret och ta ut eller sätta in sina pengar. I dag får man stå ute oavsett väder och med ökade rånrisiker som följd om man vill ta ut pengar.

När det gäller huslån vill inte bankerna ge lån till enfamiljshus i mindre orter då de räknar med att vill man sälja får man inte ut vad huset kostat att bygga. Detta har kommit till vår kännedom genom medlemmar i vår arbetarkommun vilka bor ett par mil från vår stad. Bankerna stoppar vår landsbygd att växa och det försämrar ju i förlängningen för tätorterna som finns i närområdena också.

Vi måste få banker som är till för alla kategorier av kunder.

Partikongressen föreslår besluta:

D14:1 att driva fram beslut som tvingar bankerna att ha tillgång till kontanter

D14:2 att undersöka möjligheten att införa statliga banker som ger kunderna rimliga villkor på både in och utlåning av pengar samt har fullservice

D14:3 att man ska kunna få låna till att bygga en egen fastighet för boende även om man bor några mil från tätorten

S-föreningen IF Metallarna, Värnamo

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D15

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN

Bankerna

Häromdagen gick jag in på banken för att sätta in inträdesintäkterna från ett kultur-arrangemang, som genomförts av en liten ideell förening. Summan som skulle sättas in var 900 kr. Då fick jag veta att denna service inte fanns mer för föreningar. Det skulle kosta 300 kr att sätta in pengarna på föreningens eget konto.

Visserligen slapp jag kostnaden denna första gång, men ombads att boka tid med banktjänstemannen, så att vi kunde skriva avtal om att få lägga pengarna i servicebox eller att skaffa Swish. Inget av dessa alternativ är kostnadsfritt. Dessutom kan man inte kräva att alla som besöker ett kulturarrangemang ska ha möjlighet att betala med Swish.

Riksbanken började under 2015 att ge ut nya sedlar och fortsätter nu under 2016 att ge ut både fler nya sedlar och mynt. Jag har funderat över meningen med detta, då det blir allt svårare med hanteringen av kontanter och mynt. Vissa banker hanterar inte kontanter alls.

Om inte bankerna vill lämna service angående hantering av våra pengar och då gäller det inte endast våra ideella föreningar utan också privatpersoner, som vill växla in mynt, sätta in eller ta ut sina pengar, så undrar jag vem det är som ska göra detta?

Partikongressen föreslås besluta:

D15:1 att Socialdemokratiska partiet ska arbeta för att riksdagen fattar beslut om lagstiftning, som ålägger bankerna att handha kontanthanteringen och att denna service ska vara kostnadsfri

D15:2 att partikongressen antar motionen och att Socialdemokraterna i riksdagen arbetar för motionens genomförande

Ally Grönvall

Eslövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D16

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Bankerna ansvarar för tillgången på kontakter i hela landet

När länsstyrelserna (dvs. staten) har övertagit ansvaret för tillgången på bankautomater (och därmed kontanter) har den kommersiella avregleringen i Sverige gått för långt.

När nu även den sista storbanken slutit sig till de övrigas avveckling av all kontanthantering på sina kontor måste lagstiftaren ingripa.

Eftersom bankerna strävar efter en ökad kortanvändning för att minska eller avveckla den dyrbara kontanthandeln borde det vara förbjudet att vältra över kostnader på de kunder och handlare som anammar denna utveckling. Det är redan nu förbjudet att belägga kunderna med inköpsavgifter på sina bankkort. Det bör även införas förbud mot oskälig avgiftsbeläggning på de handlare som hör samman bankernas strävan mot ökad bankkortsanvändning. Det borde förbjudas i Sverige och hela EU.

Det behöver förtydligas i lagstiftningen att konsumenter och nyttjare av offentliga tjänster alltid ska ha en kontantbetalningsmöjlighet närhelst tjänster och varor säljs mot betalning. Undantag mot en sådan huvudregel kan accepteras i t.ex. allmänna kommunikationer.

Partikongressen föreslås besluta:

D16:1 att uppdra åt den socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för nedanstående mål. • banker ska för att behålla sina bankkottrojer upprätthålla tillgången på kontanter i hela Sverige • bankerna åläggs att gemensamt svara för att de enklaste banktjänsterna som insättning, uttag och inbetalningar till alla bankkonton finns i bemannade bankkontor i tillräcklig omfattning i hela landet. • Alla människors rätt att i princip alltid ha rätt till kontantbetalning för varor och tjänster. Undantag från detta ska vara möjligt när alternativen är möjliga för alla och envar att använda och där nödvändigt är att minska risker i rånutsatta branscher. • Små handlare ska skyddas från oskäliga kortavgifter på småbelopp från kortutgivarna och bankerna

Alfonso Ramírez

Sollentuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D17

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Basinkomst - en mänsklig rättighet

I spåren av globaliseringen och de senaste ekonomiska kriserna ser vi hur ny underklass håller på att växa fram som står utanför arbetsmarknaden. Otrygga anställningar, näst intill inga möjligheter att organisera sig och konstant stress är vardag för dessa människor. De saknar även rätt till mycket av den välfärd andra tar för given.

A-kassa, försörjningsstöd och sjukförsäkring gäller i praktiken inte alla idag. I Sverige har 1 miljon människor i arbetsför ålder mellan 20 och 64 år en inkomst på mindre än 5000 i månaden och 584 000 en inkomst på mindre än 500 i månaden.¹

Fattigdomen finns inte bara långt borta i ”tredje världen”, den finns här – mitt ibland oss. Förtroendet för välfärdsstaten urholkas när de människor som verkligen behöver hjälp möts av misstänksamhet och krav på orimliga motprestationer i kontakten med socialkontor, A-kassa och försäkringskassan.

För att garantera att ingen faller mellan stolarna räcker det inte att stärka arbetares rättigheter, möjlighet att organisera sig och makt på arbetsmarknaden, samt bygga ut nuvarande försäkringssystem. Dagens trygghetssystem är inte designade för att fånga upp alla på grund av kravet på motprestation. Vi borde införa ett lägsta golv i välfärdsstaten utan hål och luckor, en grundinkomst på existensminimum som garanteras alla villkorslöst

BASINKOMST – FUNGERAR DET?

Experiment med basinkomst har genomförts i större skala i bland annat Uganda, Kenya, Namibia, Malawi, Brasilien, Indien, Mexiko och Sydafrika.(fotnot 2). I Alaska finns Alaska Permanent Fund ur vilken alla vuxna medborgare får en regelbunden inkomst, i Brasilien finns La Bolsa Familia där en basinkomst utbetalas mot att barnen går i skolan och Iran införde som första land i världen en nationell, individbaserad, villkorslös basinkomst till alla, både barn och vuxna, under hösten 2010. I boken ”Just give Money to the poor” (2010) (Fotnot 3) utvärderar forskarna effekterna av basinkomst:

- Villkorslösa pengar är ett oerhört framgångsrikt sätt att frigöra människor och bekämpa fattigdomen.
- Kriminalitet, ojämlikhet, undernäring, spädbarnsdöd, tonårsgraviteter och skolk minskar samtidigt som skolresultaten, hälsan och livskvaliteten ökar.
- Ineffektiva sociala program och biståndsverksamhet kan avvecklas.
- Korruptionen och svartarbete minskar.

- Fler jobb skapas, sysselsättningen och skatteintäkterna ökar

Men det är inte bara i utvecklingsländer basinkomst testats framgångsrikt. När USA:s president Lyndon B. Johnson deklarerade krig mot fattigdomen på 60-talet så gjordes storskaliga experiment med basinkomst i bland annat Pennsylvania, Indiana, North Carolina, Seattle och Denver. Efter utvärderingar av försöken visade sig basinkomst fungera så bra att nästa president, Nixon, beslutade sig för att genomdriva reformen i hela landet. Nixon skrev en motion om basinkomst som antogs av en överväldigande majoritet i april 1970 av kongressen. Men som vanligt föll demokraternas goda ambitioner i senaten så basinkomst infördes aldrig nationellt. På 80-talet tog Reagan över. Trots att 80 % av amerikanska folket då var positiva till basinkomst fnös Reagan föraktfullt och deklarerade att 60- och 70-talets krig mot fattigdomen var över och att fattigdomen vunnit!(fotnot 4) Canada tog dock ett steg från experiment till verklighet och införde basinkomst för alla fattiga i staden Dauphin1974.(Fotnot 5). Resultaten var över all förväntan och gjorde att de konservativa domedagsprofeternas fantasier om massflykt från arbete föll platt som en pannkaka:

- Folk låg inte hemma och latade sig på soffan utan fortsatte arbeta. Det totala antalet arbetade timmar minskade dock med några procent för: (1) föräldrarna hann vara hemma med barnen ett par extra månader, och (2) ungdomarna utbildade sig mer
- Studieresultaten höjdes, nyföretagandet ökade och ekonomin fick sig en skjuts.
- Våldet i nära relationer minskade.
- Sjukhusbesöken minskade med hela 8,5 %
- Folk blev gladare och friskare och tog sig ur fattigdom och missbruk

Det framgångsrika initiativet avslutades dock abrupt fem år senare 1979 när de konservativa tog makten. Men de positiva effekterna höll i sig och de dröjde många år innan fattigdomen återinförts i staden.

VARFÖR BÖR VI INFÖRA BASINKOMST I SVERIGE?

Enligt FN:s konvention om mänskliga rättigheter har var och en rätt att klara sin grundläggande försörjning och få sina grundläggande materiella behov tillgodosedda. Medborgare ska inte behöva ansöka om att få sitt dagliga bröd. Att överleva är en mänsklig rättighet. Alla skall ha tillräckligt att leva på. I Sverige lyckas vi i dag inte garantera alla FN:s mänskliga rättigheter, vi har utvecklat ett system med restriktioner, byråkrati, motkrav och stigmatisering. Resultatet blir att det finns människor som faller mellan stolarna och lever i stor fattigdom. Det är oacceptabelt! Visionen att alla svenskar ska ha en ekonomisk grundtrygghet är sedan länge etablerad, och något som vi helt säkert har råd med. Därför är det nu dags att utan omsvep erbjuda denna trygghet till alla vuxna medborgare. Här är en lista med mer specifika skäl:

1. HÖGRE LÄGSTA LÖNER OCH BÄTTRE ARBETSVILLKOR

En basinkomst gör det realistiskt för människor att tacka nej till för dåliga arbetsvillkor och usla

löner och stärker därmed arbetstagares ställning på arbetsmarknaden. När hotet om uppsägning inte blir lika kraftfullt kan människor orka och våga organisera sig fackligt för bättre förhållanden på arbetsplatsen och helt säga nej till oseriösa företag som inte borde finnas på marknaden vars affärsidé främst ligger i att utnyttja anställda till slavlöner.

2. BÄTTRE MOTIVATION TILL ARBETE

Det ska löna sig att arbeta. I dagens samhälle lönar det sig sällan att arbeta för de som har det ekonomiskt svårt. Då kan de bli av med aktivitetsersättning och försörjningsstöd. Med en ovillkorad basinkomst lönar det sig att arbeta oavsett hur få timmar extra du arbetar.

2. MINDRE BYRÅKRATI

Administrationen på Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialkontor kan skäras ned. Många insatser för enskilda ärenden, kontroll och aktivering blir överflödiga och samhället kan styra om dessa resurser till något mer produktivt och nödvändigt. Detta kan vara till exempel undervisning, vård och proaktivt socialt arbete som gör en skillnad i människors liv, istället för att ställa krav i utbyte mot att hjälpa dem betala räkningar.

3. INGET FUSK

Man kan undvika det mesta bidragsfusket och pengatänkandet (det vill säga att människor planerar sina liv efter de bidrag de kan få) när alla har rätt till en fast och ovillkorad inkomst. All kontroll och misstänksamhet försvinner från myndigheternas dagordning. Socialarbetare och andra myndighetspersoner slipper vara fönstertittande spioner som försöker sätta dit fuskare och övergå till att försöka hjälpa människor på riktigt.

4. FÖRETAGANDE OCH INNOVATION

Basinkomst är ett evigt starta-eget bidrag som får nyföretagande att blomstra. I dag kan småföretag tvingas sälja av värdefulla tillgångar som firmabilen och kontorslokalen innan samhället kan tänka sig hjälpa till med ekonomiskt stöd i svårare tider. Med basinkomst har småföretagare det som krävs för att överleva även svårare tider. De kan då lägga mer tid och resurser på att utveckla sina företag långsiktigt istället för att tvingas ta varje litet uppdrag till varje pris för att hålla huvudet över vattnet. Det blir möjligt för fler att starta företag och satsa när de vet att de har ett ekonomiskt skyddsnet och överlever utan en omfattande byråkrati.

5. KONST OCH KULTUR

Konstnärer, författare och musiker får bättre möjligheter att fokusera på sin konst. Stödsystemen för konst och kultur kan elimineras och med dem ömsesidig avundsjuka, kottaribildningar, anklagelser om insmickrande kultur- och smakdomare som förpestar de konstnärliga miljöerna. Man är också garanterad att få behålla frukterna av sin konst, utan att bidraget sjunker för att man har en lyckad vernissage.

6. GLESBYGDSLÖSNING

Basinkomst kommer dessutom att främja glesbygden, då det blir lättare för orter att överleva med säsongsbaserad industri som turist- och skogsnäring. De som vill bo kvar tvingas inte in i staden lika lätt utan kan stanna på sin ort. Även den mindre ekologiska småjordbrukaren får lättare att klara sig med en ekonomisk grundtrygghet.

7. VÄRDIGHET, TRYGGHET OCH FRIHET

Basinkomst garanterar individens värdighet. Till skillnad från andra former av offentlig välfärd och privat välvilja blir individen helt fri från underordning. När basinkomst är något som alla har rätt till behöver ingen stå med mössan i hand inför en handläggare. Alla är sin egen herre med en demokratiskt garanterad försörjning. Den enskilde får större frihet än nu att utvecklas och att förbättra sin situation. Först när hotet om ens överlevnad är undanröjt så kan människan göra riktigt meningsfulla fria val.

8. BÄTTRE MATCHNING PÅ ARBETSMARKNADEN

När anställda inte längre är pressade att till varje pris stanna kvar eller söka ett arbete de inte trivs med så kommer företagen få fler anställda som trivs bättre, är mer motiverade för sitt jobb och villiga att investera långsiktigt i arbetet för en god arbetsmiljö. Vi får en bättre matchning och effektivitet på arbetsmarknaden.

9. VINN SLAGET OM MEDELKLASSVÄLJARNNA

Allt sedan människan skapade sitt första redskap har vi strävat efter att göra mer med mindre insats, att effektivisera. Och vi har varit duktiga på det. Mekanisering, automatisering, datorisering och robotisering har gjort att vi idag har helt andra förutsättningar än vi haft historiskt. Idag kan vi producera tjugo gånger så mycket med samma arbetsinsats som i slutet på 1800-talet och dubbelt så mycket som i början av 1980-talet. Men istället för att dra nytta av detta försöker vi hålla fast vid att alla ska lönearbete lika mycket eller mer. För att lyckas med detta har politiken alltmer och desperat börjat fokusera på att skapa jobb. När robotiseringen går framåt i högre fart blir det en allt mer hopplös kamp, vilket vi tydligt kan se genom att studera arbetslösheten i Europa. Basinkomst möjliggör istället en fördelning av lönearbete mellan de överarbetade och de arbetslösa. De som idag jobbar långa timmar mot sin vilja ges större möjlighet att gå ner i tid, vilket i sin tur ger nya arbetsmöjligheter för de som idag jobbar mindre än de vill. Basinkomst skulle likt föräldraförsäkringen kunna bli en populär reform även för väljargrupper som den stressade storstadsmedelklassen, som kan gå ner i arbetstid istället för att köpa ROT/RUT-tjänster.

10. JÄMSTÄLLDHET

Dagens inkomstrelaterade bidrag ger mindre till kvinnor än till män, så basinkomst skulle i praktiken innebära en mer jämställd fördelning av resurserna. I den mån barn omfattas får vi en rejäl förstärkning för ensamstående föräldrar, bland vilka kvinnor är överrepresenterade.

Basinkomst gör det lättare att lämna ett destruktivt förhållande eftersom en person i ett förhållande som är utan annan inkomst slipper vara ekonomiskt beroende av sin partner.

Personen utan lönearbete får därmed större möjlighet att lämna ett destruktivt förhållande. Ett omtvistat men sannolikt resultat från försöken i USA på 70-talet var att skilsmässorna ökade av just den anledningen. Vårt att nämna är också att feministiska partier som Feministiskt initiativ är positiva till basinkomst och vill att staten utreder saken.

11. PSYKISK HÄLSA

Sverige blir allt rikare men ändå ökar den psykiska ohälsan. Det kan bero på att klyftorna ökar och rikedomarna inte kommer de fattiga till del. Alain Topor, psykolog och docent i socialt arbete vid Stockholms universitet, menar att psykofarmaka idag till stora delar skrivs ut för att behandla symptom som är ett direkt resultat av fattigdom. Han genomförde en studie i Blekinge landsting där ca 100 personer med långvarig psykisk ohälsa fick en femhundra extra i månaden under ett år. Andelen deltagare som behövde psykiatrisk slutenvård hade sjunkit med 30 procent redan efter ett halvår. Isoleringen minskade, försökspersonerna visade färre symptom på sina diagnoser och de kunde trappa ner på sina mediciner och i vissa fall helst sluta med sina mediciner. Basinkomst innebär en ekonomisk trygghet som ger människor större makt över sina liv. Detta leder till ökad fysisk och psykisk hälsa.

Basinkomst ger en grundläggande trygghet som minskar den stress och oro som upplevs av många som inte har en stabil inkomst. Även för de som skulle klara sig utan basinkomsten innebär själva vetskapen om att den finns en psykologisk lättnad.

12. FYSISK HÄLSA

Den som mår dåligt av sitt jobb får större möjligheter att söka en bättre arbetsmiljö vilket i sin tur gör god arbetsmiljö till ett viktigt konkurrensredskap för företagen. När det blir bättre arbetsvillkor inom tunga yrken, t ex inom sjukvården, blir färre sjuka. När sjuka inte behöver oroa sig över sjukpenningen blir de friska snabbare och när de kan ta den tid det tar att återhämta sig håller de sig friska längre. Detta kommer få stor effekt på vår fysiska och mentala hälsa vilket i sin tur minskar belastningen på sjukvården och sociala skyddsneten.

När de till exempel i Kanada på 70-talet betalade ut en mindre summa till alla med låg inkomst utan krav på motprestation minskade belastningen på sjukvården med 8,5 %.

13. STÖRRE KÖPKRAFT HOS FATTIGA ÖKAR EFTERFRÅGAN OCH SKAPAR JOBB

Ett problem med dagens ojämlika fördelning av resurser är att de rikaste inte har tid eller lust att konsumera upp sina stora kapital. De sparar ofta sina förmögenheter på hög eller investerar på bostadsmarknaden och på börsen. Där förblir pengarna ofta improduktiva och bidrar mest till att driva upp värdet på tillgångar och aktier. Pengar som ges till de fattigaste i samhället konsumeras istället omedelbart och kommer direkt ut i den reella ekonomin, dessa pengar blir produktiva och

ökar efterfrågan, fler får jobb och skatteintäkterna ökar.

SAMMANFATTNING:

- Basinkomst avlastar myndigheterna från den resursslukande kontrollapparaten som idag administrerar bidrags- och försäkringssystemen.
- Basinkomst mildrar den press som får lönearbetare att slita ut sig, belasta sjukvården och lämna arbetsmarknaden i förtid.
- Basinkomst botar det stigma som får arbetslösa och sjuka att isoleras och krympa sina sociala nätverk.
- Basinkomst minskar uppkomsten av onda cirklar där fattigdom orsakar desperation, missbruk och kriminalitet.
- Basinkomst gör det möjligt att minska onödiga och skadliga former av arbete och konsumtion och främjar miljömässigt hållbara aktiviteter som kultur och föreningsliv.
- Basinkomst gör det lättare att lämna arbeten där vi inte längre trivs och utvecklas för att söka sådana där vi är mer entusiastiska och produktiva.
- Basinkomst gör det lättare att pröva de jobbchanser som dyker upp under perioder av arbetslöshet eller sjukdom utan att straffas med indragna bidrag och ersättningar.
- Basinkomst gör det lättare att ta oss tid till vidareutbildning och omskolning.
- Basinkomst gör det lättare att ta risker, utveckla idéer, utforska vår potential och starta nya verksamheter.
- Basinkomst gör det lättare för människor att gå ner i arbetstid och dela på arbetet så alla kan hjälpas åt istället för att några ska göra allt.
- När människor får tid och resurser att engagera sig i samhällets utveckling får vi en demokrati för alla som blomstrar på riktigt.

FRÅGOR & INVÄNDNINGAR:

ÄR FÖRSLAGET HÖGER ELLER VÄNSTER?

Basinkomst är ett förslag som liberaler, socialister, konservativa och gröna enas kring. Basinkomst har förespråkats av tio nobelpristagare och ekonomipristagare till Nobels minne, bland annat fredspristagaren Martin Luther King, Desmond Tutu, litteraturpristagaren Bertrand Russell samt USA:s president Nixon. Ideologisk hemvist påverkar dock ofta hur hög man anser att basinkomsten ska vara och hur man anser att den finansieras.

HUR SKA DET FINANSIERAS?

Liberaler och konservativa vill helt eller delvis ersätta a-kassa, sjukpenning, föräldrapenning, studiemedel, pension m.m. med basinkomst och kan därmed finansiera reformen utan skattehöjningar. Socialister vill ha kvar en generell välfärdsmodell med behovsanpassade försäkringar och ser basinkomst som ett sätt att bygga ut välfärden. Finansiering kan ske genom mark-, inkomst-, miljö-, produktions-, konsumtions-, naturresurs- och/eller spekulationskatter.

Vad basinkomst kostar beror på vilken nivå som väljs. Basinkomst kan innebära alltifrån någon tusenlapp i månaden till Schweiz förslag på över sjuttontusen i månaden. Den exakta nivån beror på både ideologiska och praktiska val och vårt lands ekonomiska möjligheter. Det enklaste är troligen att inleda med en låg nivå och sedan successivt bygga ut basinkomsten.

HUR SKA REFORMEN INFÖRAS?

Det finns två modeller för basinkomst som brukar diskuteras. En möjlighet är negativ inkomstskatt: de som tjänar under en viss tröskel får pengar av systemet, de som tjänar över tröskeln betalar in pengar. Den negativa inkomstskatten trappas av sakta ju mer du tjänar för att undvika marginaleffekter så du får mer pengar i plånboken för varje ny krona du tjänar. En annan möjlighet är en fast utbetalning varje månad, exempelvis kunde barnbidraget sakta byggas ut till ett "livsbidrag" och börja följa med upp i åldrarna. Pengarna kan sedan hämtas tillbaka igen från de med högre inkomst genom strategiska skatter så pengarna hämnar där de gör störst nytta. Resultatet av de två systemen är exakt desamma när det gäller var pengarna hamnar i slutändan, det är bara två olika praktiska vägar att implementera reformen som kunde ha olika pedagogiska fördelar/nackdelar.

SVERIGE HAR VALT EN ANNAN VÄG, BASINKOMST PASSAR INTE OSS!

Det stämmer inte. Basinkomst står INTE i motsättning till en generell välfärdsmodell där resurser fördelas efter behov. Det förslag vi förespråkar innebär att välfärdsstaten byggs ut med ett lägsta golv som garanteras alla villkorslöst så att ingen kan falla mellan stolarna. Därutöver vill vi socialdemokrater givetvis ha kvar andra bidrag, försäkringar och trygghetssystem så resurserna fördelas dit de gör mest nytta. Basinkomst står inte heller i motsättning till den svenska modellen där arbetare engagerar sig fackligt och löner och kollektivavtal förhandlas fram mellan arbetsmarknadens parter. Basinkomst stärker arbetstagarna och ger dem den trygghet som krävs för att engagera sig mer fackligt. A-kassa och inkomstförsäkring kan fortsatt spela en viktig roll. Storbritanniens största fackförbund Unite är positiva till basinkomst.

KOMMER INTE ALLA ATT SLUTA JOBBA DÅ?

Det stämmer inte. Ingenstans där basinkomst testats har arbetsminskningen varit oroväckande, genomsnittet ligger på ungefär 2 timmar mindre arbete i veckan. Bland annat kan det ha att göra med att arbetsminskningen motverkas av att lägstalönerna stiger. De som arbetar mindre är föräldrar som är hemma med barnen ett par extra månader och studenter som läser mer. Även om vi kan se en minimal arbetsminskning har basinkomst totalt sett positiva effekter på ekonomin. Utvärderingar av försök i bland annat Canada och USA visar att nyföretagandet, jobben och skatteintäkterna ökar.

HUR KAN MAN FÅ NÅGOT VILLKORSLÖST?

Vi har fått vägar, hus, fabriker, skolor, sjukhus, infrastruktur, gruvor, naturresurser, produktiva ekosystem och teknik helt gratis genom att födas in i samhället. Basinkomst är som nobelpristagare i ekonomi Herbert A. Simon konstaterar ett sätt att dela på åtminstone en del av

det vi alla får villkorslöst av tidigare generationer, naturen och automatisk robotproduktion på ett mer rättvist sätt än idag.

AVSLUTNING

Idén om basinkomst har gått från tankesmedjor till experiment och konkret handling. Nederländerna och Finland håller på att genomföra praktiska experiment med basinkomst. Schweiz har precis folkomröstat om saken. European Citizens' Initiative for an Unconditional Basic Income (fotnot 6) driver på för att EU ska utreda frågan. EU-parlamentet tog 2010 ett beslut om att medlemsstaterna skulle undersöka möjligheten till ”villkorslös basinkomst” och genomföra pilotprojekt. (fotnot 7) En generell, ovillkorlig basinkomst är en reform med stor potential att bli verklighet. Den bryter mot nyliberalismens egoistiska syn på välfärd som motprestation till den samhällsnytta du gör. Reformen är en inte bara en vacker tanke utan i högsta grad möjlig att förverkliga. Det handlar om solidaritet människor mellan. Sverige är ett av världens rikaste länder, låt oss införa en ny mänsklig rättighet till basinkomst, ett nytt golv i välfärdsstaten ingen kan trilla igenom, och en gång för alla avskaffa fattigdomen!

Fotnotsförteckning

1 <http://www.etc.se/analys/medborgarlon-gar-att-infora>

2 http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2268552 ,

http://www.poverty-action.org/sites/default/files/wings_full_policy_report_0.pdf ,

[http://www.washingtonpost.com/opinions/free-money-might-be-the-best-way-to-end-poverty/2013/12/29/679c8344-5ec8-11e3-95c2-](http://www.washingtonpost.com/opinions/free-money-might-be-the-best-way-to-end-poverty/2013/12/29/679c8344-5ec8-11e3-95c2-13623eb2b0e1_story.html)

[13623eb2b0e1_story.html](http://www.washingtonpost.com/opinions/free-money-might-be-the-best-way-to-end-poverty/2013/12/29/679c8344-5ec8-11e3-95c2-13623eb2b0e1_story.html)

3 <http://www.oecd.org/dev/pgd/46240619.pdf>

4 <http://www.remappingdebate.org/article/guaranteed-income%E2%80%99s-moment-sun?page=0,1>

5 <http://www.winnipegfreepress.com/local/dauphins-great-experiment.html>

6 <http://basicincome2013.eu/en/index.html>

7 Viktigt att veta inför planerandet av pilotstudier är att det mest värdefulla ur forskningssynpunkt vore ett lokalt försök i en liten kommun där alla människor (eller alla under en viss inkomst) får en garanterad basinkomst. För att arbetspendling inte ska förstöra experimentet för mycket (genom att utsocknes pendlar in och minskar lönetrycket) så bör orten/kommunen vara så isolerad som möjligt, t.ex. någonstans i inre Norrland.

Partikongressen föreslås besluta:

D17:1 att socialdemokraterna verkar för att staten tillsätter en utredning av olika modeller för att införa villkorslös basinkomst i Sverige. Konsekvenserna av olika möjliga nivåer på basinkomsten och olika sätt att implementera reformen ska granskas

D17:2 att socialdemokraterna verkar för att Sverige följer EU-parlamentets beslut och genomför pilotprojekt med basinkomst i några kommuner

Samuel Kazen Orrrefur

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D18

JÄRFÄLLA ARBETAREKOMMUN

Begränsning av ränteavdrag

Dagens ränteavdrag uppfyller inte tidigare ambitioner om t.ex. nybyggnation av bostäder. Utan är snarare en pådrivande faktor i prisökningen på bostäder. Idag används även räntebidraget ofta indirekt till att via t.ex. belåning av villa/boende, för köp av semesterresor, bilar etc.

Räntebidraget om det ska vara kvar, bör begränsas och omformas. Så att räntebidraget får ett meningsfullt värde som styrinstrument.

Dessutom är det dags att sätta ner foten och ta ansvar i denna fråga. Och inte som tidigare regeringar skjutit framför sig problemet med räntebidragen som en svartepetter.

Partikongressen föreslår besluta:

D18:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens ränteavdrag stegvis avvecklas

Gunnar Eriksson, Jakobsbergs S-förening

Järfälla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D19

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Behåll kontanthantering

Konsumenternas tillgång till kontanter har försämrats. Bankerna tycks helt vilja avskaffa kontanter till förmån för korthantering. Såväl kontanta pengar som kort bör ingå i betalningssystemet.

Enbart kortsystem har stora nackdelar.

1. Många har svårt att hantera kort och konton
2. Många har inte banktillgångar som ger tillgång till konto eller kreditkort
3. Besparingar i pengar utanför banksystemet omöjliggörs

4. Banker och kortföretag kommer att som monopol ensidigt hantera avgifter och räntor
5. Människors integritet påverkas negativt av att alla transaktioner dataregistreras

Partikongressen föreslår besluta:

D19:1 att banker åläggs att hantera kontanter

Gunnar Nordström

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D20

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Beskattning av naturtillgångar som produceras i glesbygdskommuner

Inför den kommande förändringen av antal regioner och förstoringen av dessa anser vi Socialdemokraterna i Ragunda att beskattningen av naturtillgångarna måste regionaliseras och därmed hela utjämningsystemet ses över och radikalt förändras.

Denna förändring anser vi är av stor vikt för att säkerställa de mindre kommunernas överlevnad i de nu planerade stora regionerna som antas komma att bildas.

Om skattebaserna regionaliseras kan de små kommunerna trots minskande befolkning garanteras kontinuerliga och hållbara inkomster genom statsbidrag för att behålla adekvat kommunal service.

Ett exempel på detta är Ragunda kommun med en minskande befolkning som idag genererar ca 500 miljoner till statskassan i form av fastighetsskatt på 9 st vattenkraftverk.

Av denna intäkt till staten återgår ungefär 100 miljoner till kommunen i form av statsbidrag enligt nuvarande utjämningsystem men med dagens system så sänks detta statsbidrag utifrån befolkningsminskningen trots att statens intäkter på 500 miljoner består.

Vi menar att ett hållbart system där skattebaserna regionaliserades skulle även kunna utjämna olikheterna i kommunalskatt som idag förekommer och slår väldigt hårt mot glesbygdskommunerna.

Det finns idag många olika förslag hur en regionalisering av skattebaserna skulle kunna utformas.

Därför är vårt krav att en utredning får utvisa hur det ska utformas i samspel med ett i övrigt

förändrat utjämningsystem som kan garantera de små glesbygdskommunernas överlevnad och utjämna de stora orättvisor som idag förkommer i kommunalskattenivå.

Partikongressen föreslår besluta:

D20:1 att skattebaserna avseende vatten- och vindkraften regionaliseras och att regionerna fördelar dessa medel inom sina respektive områden

D20:2 att en utredning tillsätts för att belysa hur regionala skattebaser och ett nytt utjämningsystem ska utformas för att utjämna den kommunala beskattningen över hela landet

Lennart Skoog

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D21

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Bort med pensionärsskatten

Från det att Alliansregeringen år 2007 började med att särskilja skatt på arbete och skatt på pension genom införandet av ”jobbskatteavdraget”, så har skarpa protester hörts i hela landet över denna orättvisa. Genom motivering att ”det ska löna sig arbeta” genomfördes detta jobbskatteavdrag successivt och i flera steg vilket nu medfört, med stark draghjälp av den s.k. bromsen, kraftigt ökade skillnader mellan skatt på pension och skatt på arbete.

Så vitt man vet har det alltid, även före 2007, lönat sig bättre att arbeta än att inte arbeta. PRO lät år 2009 Kahtarina Wesolowski, institutet för social forskning på Stockholms universitet, göra en jämförelse av skatterna i 18 länder, med en uppföljning 2013. En sammanfattning av hennes studier kan uttryckas i: ”Sverige är det enda land av de jämförbara länderna där pensionerna genomgående belastas högre än arbetsinkomster.”

En stor majoritet av de undersökta länderna har faktiskt ett lägre skatteuttag på pensioner än på lön. Alltså: Bort med pensionärsskatten! De 18 länderna är: Australien, Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland, USA och Österrike.

Partikongressen föreslår besluta:

D21:1 att den högre pensionärsskatten, jämfört med vanliga löntagare, tas bort

D21:2 att partikongressen bifaller motionen och implementerar den hos regeringen för beslut inför nästa mandatperiod

Metalls (S)-fackklubbar i Luleå

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D22

JÖNKÖPINGS LÄNS PARTIDISTRIKT

Bygg framtidens järnvägsnät nu

Det är bra och nödvändigt att Socialdemokraterna i regeringsställning är tydliga med att nya stambanor ska byggas. Vårt land behöver utveckla ett modernt och stabilt transportsystem som bidrar till att stärka landets utveckling, tillväxt och konkurrensförmåga. En av de enskilt viktigaste infrastrukturfrågorna är utveckling av järnvägssystemet för att öka både kapacitet och hastighet. Som parti måste vi våga ta oss an de stora samhällsutmaningarna och lägga fram konkreta förslag.

I södra Sverige råder det i dag kapacitetsbrist på järnvägen. Det får helt enkelt inte plats mer tåg på banorna. Därför behöver vi en ny ryggrad i infrastrukturen, och här skulle en höghastighetsbana som knyter ihop Stockholm, Göteborg och Malmö, med Jönköping som knutpunkt, fylla en oerhört stor funktion – både regionalt och nationellt. För att höghastighetsbanan inte enbart ska bli ett storstadsprojekt är det också viktigt med flera stationslägen. Här har Sverigeförhandlingen bland annat pekat ut Värnamo och Tranås, och de är också tydliga med att Järna-Jönköping är den naturliga startsträckan. I och med Sverigeförhandlingen har vi också redan i dag investerat både förtroende och kapital för att få till de överenskommelser som nu slutits längs den tänkta dragningen.

Det finns flera tunga argument för att bygga dessa nya höghastighetsjärnvägar. Som tidigare nämnt har vi i Sverige kapacitetsbrist på våra järnvägar. Vi ser också i dag en koncentration av godstransporter till ett begränsat antal hamnar. En sådan är Göteborgs hamn som är central för godstransporter till och från Skandinavien. Ur ett näringslivsperspektiv är det därför avgörande för svensk konkurrenskraft att förutsättningarna för denna hamn prioriteras. Genom att flytta över persontrafik på de nya banorna frigörs kapacitet för framförallt godstransporter på de nuvarande stambanorna, bland annat från just Göteborg. Att flytta över gods från väg till järnväg för också med sig flera positiva miljöeffekter. Ur ett miljöperspektiv är det också viktigt att tåget restidsmässigt kan konkurrera med flyget, vilket en höghastighetsbana skulle kunna möjliggöra.

För det andra skapar nya stambanor anpassade för höghastighetstrafik större arbetsmarknadsregioner. När två arbetsmarknader som tidigare var åtskilda kan integreras kan

detta ge tillväxteffekter för betydande områden samtidigt som detta underlättar kompetensförsörjningen i hela Sverige. Forskning som bedrivits på Jönköping University visar att täta och kunskapsintensiva miljöer kännetecknas av bland annat god infrastruktur. Genom att det finns goda förbindelser mellan regioner kan företag bli del av större nationella nätverk och agera utanför sin egen region. Samtidigt skulle en byggnation av nya höghastighetsbanor leda till tiotusentals jobb, något som passar väl in i partiets ambition om full sysselsättning.

Enligt Trafikverkets senaste prognos hamnar kostnaderna för höghastighetsjärnvägen i intervallet 190-320 miljarder kronor. Det är mycket pengar med befintlig budgetram. Skulle det bekostas enligt förslaget i Infrastrukturpropositionen skulle det innebära en extremt lång byggtid, och innan hela sträckningen är klar får vi inte ut de stora positiva effekterna. Lånefinansiering utanför statsbudgeten är därför ett mer hållbart alternativ. Detta är också något partiet beslutat om under partikongressen 2013. I Framtidskontraktet står det att vi vill ”öka användningen av lånefinansiering för strategiska infrastrukturprojekt”. Detta är inte minst viktigt då vi inte vill se en situation där investeringar i nya stambanor konkurrerar med underhåll och upprustning av befintligt järnvägsnät.

Det är viktigt att inte se höghastighetsbanan som ett isolerat projekt. Vi behöver en effektiv försörjning av anslutande tågtrafik till den nya höghastighetsbanan, och den är en förutsättning för att utveckla ny storregional trafik.

Mycket underlag, analyser och beräkningar är gjorda när det gäller framtida ny järnväg i Sverige. Det är inte alltid enkelt att fånga de exakta kostnaderna. Ännu svårare är att beräkna de samlade samhällsekonomiska nyttorna på längre sikt. Erfarenheter från tidigare projekt visar dock att nyttorna och betydelsen för hela samhällets fortsatta tillväxt och utveckling är betydligt större än vads om förväntas.

Partikongressen föreslår besluta:

D22:1 att Byggstarten av nya stambanor prioriteras och att en helhetslösning med lånefinansiering tas fram

Jönköpings läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D23

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har fackföreningsrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet. Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår toposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger.

OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procents tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Utöver detta bör Socialdemokraterna kräva att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D23:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D24

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlighetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämligheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärt emot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet. Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var

omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D24:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Fackliga Samhällsbyggarna Socialdemokratisk Förening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D25

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland

sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippningsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D25:1 att socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Henrik Hedman

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D26

HAGFORS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippningsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF

och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procents tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D26:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Tomas Pettersson

Hagfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D27

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlighetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande jämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämligheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår toposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D27:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Thomas Andersson

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D28

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska *Kapitalet* i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts *Jämlikhetsanden*. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i *Ojämlikhetens anatomi* på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så

gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.
4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll

med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippingsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D28:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

FastighetsSossen, SEKO-sossen, Fackliga utskottet
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D29

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste

hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procents tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D29:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Claes Olsson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D30

HUDDINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som

högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlighetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämligheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

- Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
- Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska

grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

- Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.
- Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den.

Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D30:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Petter Johansson, Claes Thim

Huddinge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D31

ULLERUD - FORSHAGA ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärt emot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av

ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D31:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Bertil Hagelin

Ullerud - Forshaga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D32

ULLERUD - FORSHAGA ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärt emot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna

negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna "avstår" därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.
4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: "Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013."

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från

höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D32:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige, där vi vill prioritera de grupper som är mest utsatta i dagens samhälle

Myrna Labusan Jönsson, Angelica Rage

Ullerud - Forshaga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D33

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning

på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlighetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämligheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-

talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den.

Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D33:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

D33:2 att Socialdemokraterna verkar för att skattebasen flyttas från löntagare till kapitalägarna

Elektrikernas S-klubb och Lorensborgs S-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D34

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästan fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, "sipprar ner" utan istället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar idag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt - tvärtemot den liberala ide om att

välstånd sipprar ner mon dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom den avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006-2014 bidrog målmedvetet till ökade sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta års borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på 0,2. Idag ligger den närmare 0,3. Massarbetslöshet, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererade ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien och Slovenien. Många av de problem som vi ser idag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägarna allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna., medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går istället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna - löntagarna för hålla tillgodo med två tredjedelar. Löntagarna "avstår" därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder kronor till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra ord

mindre nytta. Ovanpå detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen - att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten - har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget "inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013."

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas idag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige - 12 procent - lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas trickle down - teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av den framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet

Partikongressen föreslås besluta:

D34:1 att Socialdemokraterna verka för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik med nya mål för ett jämlikt Sverige

Stefan Skoglund

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D35

EKERÖ ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att

sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till toppprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland

sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippingsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D35:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppdrag att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Fredrik Sirberg

Ekerö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D36

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik. Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämma trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen. Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige - 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippningsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF

och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procents tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D36:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Byggnads socialdemokratiska förening i Skövde
Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D37

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och

Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlighetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämligheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i

dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen

ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D37:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Byggsosens studiecirkelgrupp

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D38

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden.

2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar. Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och medelklass. Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver.

Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.
2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.
3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik. Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringsteoremet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, *How is life* (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk.

Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D38:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

Anton Levein

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D39

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Dags för jämlikhet

Efter nästa fyra decennier av ökande klyftor har ojämlikheten på den sista tiden hamnat på dagordningen. Det är hög tid att Socialdemokraterna tar initiativet i jämlikhetsfrågan genom ett helhetsgrepp för en ny, offensiv jämlikhets- och fördelningspolitik.

Under hösten har Thomas Pikettys redan klassiska Kapitalet i tjugoförsta århundradet skapat debatt i Sverige, en fortsättning på den debatt som initierades i början av decenniet med avstamp i Richard Wilkinson och Kate Picketts Jämlikhetsanden. Piketty påtalar att kapital

inte, som högern menar, ”sipprar ned” utan i stället bidrar till att göra de rika ännu rikare. Wilkinson och Pickett visar att jämlika samhällen presterar bättre på i stort sett alla områden. 2015 års Jämlikhetspristagare Per Molander visar i Ojämlikhetens anatomi på ett elegant

sätt, utan ideologiska övertoner, de mekanismer som skapar dagens skenande ojämlikhet. Det handlar inte om att den som har mycket är dugligare än den som har lite, utan om hur initialt små skillnader över tid lagbundet växer till stora klyftor, med kraft att spränga samhällen i bitar.

Ojämlikheten hotar i dag demokratin. Internationella valutafonden (IMF) pekar på att arbetar- och medelklassen är de viktigaste motorerna för konsumtion och tillväxt – tvärtemot den liberala idé om att välstånd sipprar ned som dominerat ekonomisk teori de senaste trettio åren. IMF-chefen Christine Lagarde menar att ”ojämlikhet håller tillbaka tillväxten, eftersom det avskräcker från investeringar i färdigheter och humankapital, vilket leder till lägre produktivitet i stora delar av ekonomin”.

Forskningen visar att själva graden av jämlikhet i ett samhälle där de grundläggande behoven är täckta verkar vara en allt viktigare faktor för ett bra samhälle. Sällan har arbetarrörelsen haft ett så gott underlag för att hävda att någonting måste göras för att bryta utvecklingen mot ökad ojämlikhet.

Den borgerliga regeringen 2006–2014 bidrog målmedvetet till ökande sociala klyftor genom att sänka skatterna mest för dem på toppen och försämra trygghetssystemen för arbetarklass och

medelklass.

Resultatet av åtta år med borgerligt styre blev att de rikaste 10 procenten fick 25 gånger mer i skattesänkningar och subventioner än de fattigaste 10 procenten, enligt det fackliga idéinstitutets Katalys rapport Mest åt de rika (2014). Men vi måste samtidigt erkänna att denna negativa utveckling inte började med den borgerliga regeringen.

Resan bort från ett Sverige där de ekonomiska och sociala klyftorna minskade inleddes omkring 1980 och har pågått oavsett regering, om än med olika hastighet och iver. Den ökade ojämlikheten visar sig på flera sätt:

1. Den totala ojämlikheten i det svenska samhället ökar snabbt mätt med ginikoefficienten, ett mått på jämlikheten i ett samhälle. Ginikoefficienten rör sig mellan 0 och 1, där 0 motsvarar total jämlikhet och 1 total ojämlikhet. Under lång tid låg ginikoefficienten för Sverige på runt 0,2. I dag ligger den närmare 0,3. Massarbetslösheten, urgröpningen av de sociala trygghetssystemen, i kombination med stora skattesänkningar till topprocenten i samhället, har skapat en hävstång för ojämlikhet.

2. Hastigheten i den accelererande ojämlikheten saknar dessutom motstycke. OECD rapporterade 2014 att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten ökat snabbast sedan 1990-talet. Från vår topposition som det mest jämlika landet har vi nu halkat efter våra nordiska grannländer och länder som Österrike, Tjeckien, och Slovenien. Många av de problem vi ser i dag, såsom sjunkande skolresultat, är delvis resultatet av denna ökande ojämlikhet.

3. Utvecklingen är densamma i relationen mellan arbete och kapital. Löntagarna får allt mindre och kapitalägare allt mer av vinsten. På 1960- och 1970-talet utgjorde bruttovinsten i Sverige ungefär en fjärdedel av de samlade inkomsterna, medan den del som gick till löntagarna var omkring tre fjärdedelar. Sedan mitten av 1990-talet går i stället en tredjedel av inkomsterna till kapitalägarna – löntagarna får hålla till godo med två tredjedelar. Löntagarna ”avstår” därmed varje år mellan 200 och 400 miljarder till kapitalägarna, jämfört med det tidiga 1980-talet. Trots den ökade vinstandelen ökar inte investeringskvoten. Den minskar! Vinsterna gör med andra allt mindre nytta. Ovanpå allt detta har skattebasen dessutom flyttats från kapitalägare till löntagare, genom att skatterna på kapital sänkts kraftigt. En allt större andel av välfärden betalas av löntagarnas arbetsinkomster och konsumtion. Kapitalägarna bidrar allt mindre.

4. Fattigdomen – att leva på en inkomst under 60 procent av medianinkomsten – har återuppstått i Sverige. SCB sammanfattar läget: ”Inget annat EU-land kan visa upp en lika stor andel hushåll med en god materiell och ekonomisk standard som Sverige. Men samtidigt ökar andelen av befolkningen som befinner sig i risk för fattigdom i Sverige mellan åren 2008 och 2013.”

Totalt sett har fattiga hushåll ökat från cirka 5 procent 1990 till cirka 12 procent 2012. Bland

sjuka och arbetslösa tvingas i dag var tredje leva i fattigdom. 2003 klassades drygt 9 procent i denna grupp som fattiga. Vidare har barnfattigdomen ökat lavinartat. 230 000 barn i Sverige

– 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är ett enormt moraliskt, politiskt och socialt misslyckande att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga. Det är ett kraftigt underkännande av de senaste decenniernas politik.

Argumenten från höger mot jämlikhet har ofta handlat om tillväxt. Är tillväxten bara stor nog gynnas alla i samhället, brukar det heta. Denna ideologiska utgångspunkt kallas ”Trickle down”-teorin eller nedsippringssteomet och går ut på att även om det mesta av välståndet går till de rikaste hushållen kommer detta att sippra nedåt till alla. Men denna teori har nu avvisats av både IMF och tankesmedjan OECD, två aktörer som allt som oftast står till höger. OECD visar i sin rapport, How is life (2014) att jämlik fördelning är viktigare för ett samhälles välmående än ekonomisk tillväxt. En jämnare spridning av inkomster gynnar den ekonomiska utvecklingen i högre grad, eftersom såväl löner som inkomster av kapital har en avtagande marginalnytta. Enligt OECD har Sverige till och med missat 7 procent tillväxt på grund av den växande ojämlikheten. Ojämlikheten gör oss alltså kollektivt fattigare.

De kommande decenniernas politik måste präglas av fördelningspolitik förenat med en politik för full sysselsättning och socialpolitik. Mycket talar för att det är arbetarrörelsen med Socialdemokraterna i spetsen som måste formulera en sådan politik och bygga opinion för den. Utöver egen politik för jämlikhet bör Socialdemokraterna verka för att regeringen tillsätter en jämlikhetskommission med uppdrag att visa hur Sverige kan vända utvecklingen. Kommissionen ska arbeta fram ett mått på den ekonomiska jämlikheten och ge förslag på ett jämlikhetsmål som ska införas i statsbudgeten vid sidan om dagens ekonomiska ramverk. Vi är övertygade om att ökad jämlikhet måste vara en del av en framtid där arbetarrörelsens värderingar stärks och blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D39:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges regering tillsätter en statlig jämlikhetskommission med uppgift att ta fram en politik och nya mål för ett jämlikt Sverige

6F Socialdemokratiska förening Västerås

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D40

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Divestera det offentliga ägandet

Divestering innebär att göra sitt ägande fritt från fossilbränslen. Idag finns tekniken för en grön energiomställning och offentligt ägande och investeringar kan och bör användas för att stärka en sådan utveckling. För detta finns väldigt starka skäl. Jorden har nu passerat 1 grader Celsius i ökad årsmedeltemperatur sedan 1850. Av detta ser vi oerhörda konsekvenser i form av stigande havsnivåer som riskerar att göra miljoner människor hemlösa, försurning av världshaven som slår ut ekosystemen i havet samt omfattande bränder, värmeböljor och extremväder i hela världen som orsakar omfattande förstörelse och död i både fattiga och rika delar av världen. Vid FN:s klimattoppmöte i Köpenhamn, 2009, antogs en icke bindande överenskommelse om att ökningen inte skulle tillåtas överstiga 2 grader Celsius, vilket redan det alltså innebär ett risktagande med planetens och mänsklighetens framtid. Att nå 2 gradersmålet är emellertid ingen enkel sak. Det brittiska klimatforskningsinstitutet Tyndall Centre har visat att vad som krävs är minskade koldioxidutsläpp i den rika världen med 8-10 % om året. Den faktiska utvecklingen är en ökning med 3-4 %. Nuvarande ökningstakt pekar snarare mot 4 eller 6 graders ökning om inget görs. Vilka klimatförändringar som blir följderna om så sker kan vi i princip bara spekulera kring. Vi måste helt enkelt sluta släppa ut koldioxid och andra växthusgaser i atmosfären och det måste ske fort.

2014 var olje- och kolbolagens reserver, dvs de fyndigheter som ännu inte utvunnits, värderade till 27 biljoner dollar och omfattade 2795 gigaton koldioxid. Den maximala beräknade mängden koldioxid som kan släppas ut om 2 gradersmålet ska nås är 565 gigaton. Notera särskilt att 2795 är mycket mer än 565.

Om det kol som planeras att förbrännas av de internationella energibolagen ska förmås att stanna i marken måste värdet på dessa fyndigheter minska. Det kräver både minskade investeringar i företagen och minskad konsumtion av fossilbränsle. Ska Sverige vara ett föregångsland i den gröna omställningen är en divesteringsstrategi för alla offentliga aktörer en självklarhet. Som exempel på att en sådan inte nyttjas i nuläget kan nämnas att AP-fonderna tillsammans har ett innehav värderat till ca 36 miljarder i kol-, olja-, och gasreserver i världen.

Partikongressen föreslår besluta:

D40:1 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att öka offentliga investeringar som stödjer en grön energiomställning samt att statligt ägande, inklusive AP-fonderna, ska vara fritt från ägande i fossilbränslebranschen inom 5 år

Daniel Hedén och Andreas Kjellander

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D41

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny skattereform

BASSKATTER

I nuläget är det så att beskattningen på inkomst av arbete och konsumtion påtagligt överstiger densamma på kapital och bolag. Medan beskattningen på arbete ligger på cirka 30 procent är uttaget på kapitalinkomster 17 procent medan beskattningen på bolag endast och allenast motsvarar 13 procent. Varför är det så? En rimligare modell vore att beskatta samtliga inkomstslag lika. Detta skulle ha flera fördelar. För det första, vilket många libertarianska ("nyliberal") debattörer brukar framhålla måste skatteklar och så kallade marginaleffekter undvikas. För det andra måste ett skattesystem vara enkelt och lättöverskådligt. Detta åstadkommer man om alla inkomstslag beskattas lika.

Ett skattesystem har många syften. I Sverige har vi under lång tid haft höga välfärdsambitioner. För att bibehålla vårt välfärdssystem intakt skulle nivån på dessa basskatter behöva ligga på ungefär 35 procent av bruttoinkomsterna.

STYRSKATTER

För att styra människors beteenden behövs också så kallade "styrskatter" Exempel på sådana nu gällande styrskatte är beskattningen på alkohol och tobak. För att minska människors konsumtion på alkohol och tobak har en överväldigande majoritet i Sveriges Riksdag varit överens om att beskatta ovan nämnda storheter. På samma sätt är allt fler människor inne på att klimatskadlig verksamhet måste motverkas samtidigt som klimatsmart dito gynnas. Likaså tycker en betydande majoritet av svenska folket att högre inkomster skall beskattas hårdare än lägre d.v.s. skatten på arbete skall vara progressiv. Fastigheter flyttar inte utomlands så därför bör en beskattning på fastighetsinnehav se dagens ljus. Förmögenheter som överstiger exempelvis 5 miljoner SEK bör omfattas av en Förmögenhetsskatt. Arv och gåvor är enligt den nuvarande Finansministern Magdalena Andersson inbjudna huvudtalare till Socialdemokraternas ekonomisk-politiska seminarium år 2014, Thomas Picketty, nödvändiga att beskatta då det handlar om arbetsfria inkomster men också om att ha ett utjämnande system mellan de allra rikaste och de allra fattigaste människorna.

Partikongressen föreslås besluta:

- D41:1 att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att utreda införandet av en basskatt motsvarande 35 procent av bruttoinkomsten på samtliga inkomstslag
- D41:2 att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för en grön skatteväxling
- D41:3 att kongressen för Sveriges socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för ett återinförande av förmögenhetsskatten
- D41:4 att kongressen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti ger den socialdemokratiska riksdagsgruppen i uppdrag att verka för ett återinförande av fastighetsskatten

Ulf Andersson

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D42

TÄBY ARBETAREKOMMUN

En professionell och oberoende revision av kommunerna

I Sverige hanterar kommunerna stora delar av välfärdssektorn och cirka två tredjedelar av den offentliga verksamheten genomförs idag av kommunerna. Samtidigt är kommunernas verksamhet och styrning i mycket okänd för den för den vanlige medborgaren. De som ska granska den kommunala verksamheten och pröva om de förtroendevalda har utfört sitt arbete på ett bra sätt är av fullmäktige valda kommunal revisorer. Dessa väljs och har nominerats av de olika partierna.

Revisorernas granskningsuppgift omfattar all den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. De ska pröva om den kommunala verksamheten:

- sköts på ett ändamålsenligt sätt och
- från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

Vårt nuvarande system innebär att politiker granskas av politiker. Den kommunala verksamhet som de ska granska är en mycket stor sektor som består av den politiskt styrda kommunala förvaltningen med både dess styrning, eget ägande och egenregi av verksamheter. Vi har vi också

alltmer i kommunerna av upphandling av tjänster och drift. Moderna kommuners verksamhet är komplex och hanterar stora ekonomiska belopp årligen.

Ur medborgarnas och demokratins synvinkel är det centralt att tilliten till våra system upprätthålls. Vi vill vara säkra på att den kommunala verksamheten leds effektivt och i enlighet med demokratiskt fattade beslut och är fri från korruption. En revision som granskar den kommunala verksamheten och som för alla framstår som oantastligt oberoende och med hög trovärdighet är av yttersta vikt. Därför bör dagens system med politisk valda kommunala revisioner ändras.

Att i varje kommun inrätta oberoende revisioner som granskar den kommunala verksamheten ter sig inte som en rimlig lösning, då verksamheten i de flesta kommuner troligen inte kommer upp i tillräcklig volym för att vara försvarbar. För att uppjobba kompetens och kunna arbeta effektivt med kommunernas revision torde revisioner som täcker in flera kommuner vara en mer gynnsam ordning. I regionerna ryms kommuner och regionen kunde vara ett sådant paraply som en oberoende professionell revision kunde verka under.

Partikongressen föreslår besluta:

D42:1 att Socialdemokraterna arbetar för att det kommer till stånd en utredning som speciellt ser till den kommunala revisionens funktion och villkor och undersöker möjligheterna till och tar fram en modell till politiskt oberoende professionell revision av kommunerna på regional nivå

Annica Gryhed

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D43

SÖDERHAMNS ARBETAREKOMMUN

En rättvisare skatt

Sedan 2007 har skatten på förvärvsarbete och pension varit olika beskattad. Trots att det är en fråga om skatt på arbete i båda fallen. Att pensionen beskattas högre än förvärvsarbete är något som slår mot en redan svag grupp. Pensionärerna har generellt en lägre inkomst att leva på, kvinnor är en extra utsatt grupp, där många lever under EU fattigdomsnivå. Därför är det dags att göra någonting åt det här.

Partikongressen föreslår besluta:

D43:1 att pension beskattas lika som förvärvsarbete senast år 2020

Sirkka-Liisa Törmänen och Monica Bodén

Söderhamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D44

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En socialdemokratisk reformpolitik

Under det gångna året har den svenska migrationspolitiken raserats i blixtfart. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gått från en retorik om ett Europa utan murar dit flyktingar är välkomna, till en politisk praktik där gränskontroller ska hindra människor från att komma till Sverige, tillfälliga uppehållstillstånd ska vara huvudregel och ovetenskapliga så kallade ”medicinska kontroller” ska användas för åldersbestämning av barn. I media har användandet av det av Sverigedemokraterna lanserade begreppet ”systemkollaps” ökat markant, och det pågår nu en tävlan mellan övriga partier om vem som kan verka mest restriktiv och därmed ’ansvarstagande’ i migrationspolitiken. Det framstår dessutom som om behoven i välfärden uppstått för att fler flyktingar kommit till Sverige, när välfärden i själva verket under decennier bantats, privatiserats och åsidosatts.

Från socialdemokratiskt håll är det som pågår ett politiskt haveri, med allvarliga konsekvenser. Den allvarligaste är naturligtvis effekterna för alla de människor i behov av skydd och säkerhet som inte längre kommer att erbjudas det i Sverige, eller som tvingas in i en fortsatt ovisshet om framtiden för att rätten att vara i Sverige blir tidsbegränsad och villkorad. Men en annan konsekvens är legitimerandet av det som tidigare betraktats som högerns verklighetsuppfattning, där Sverige befinner sig i en flyktingkris och där begränsade resurser gör att välfärd står mot flyktingmottagande.

I de länder människor är tvingade att lämna för att överleva kan man tala om att det pågår en flyktingkris, men inte i Sverige. Vad vi har är snarare en omfördelningskris. Sverige har aldrig varit rikare än idag, men resurserna har heller aldrig varit så snedfördelade. Trots det verkar oviljan från den rödgröna regeringen att omfördela resurser mycket liten.

I det vakuum som uppstår när Socialdemokraterna istället väljer en protektionistisk politik lämnas fältet öppet för nyliberala röster som förespråkar ett generöst flyktingmottagande. Men de nyliberaler som vill ha öppna gränser är inga humanister. Deras lösningar med nedmonterad och privatiserad välfärd och sänkta löner kommer aldrig motverka rasism eller möjliggöra deltagande i

samhället på jämlika villkor. De ser i det förändrade politiska landskapet sin chans att öka företagets vinster och att skapa ett lydigt, otryggt, låglöneproletariat. Det är cyniskt, och har ingenting med solidaritet att göra.

Det finns dock en tredje väg att gå, som varken innebär protektionism eller nyliberalism. I Sverige finns de ekonomiska resurser som krävs för ett generöst flyktingmottagande, alldeles utan att löner sänks och att trygghetssystem urholkas. Resurserna ska inte omfördelas från välfärd och löner, utan från vinster och höga inkomster. Att staten lånar pengar under tiden som systemet för högre skatteintäkter byggs upp borde vara en självklarhet. Resurserna finns, och kostnaderna för stater att låna är idag närmast obefintliga. Dessutom är invandring både en social och en ekonomisk investering i Sveriges framtid. Ökad omfördelning och en utbyggd välfärd borde vara den självklara socialdemokratiska strategin för ett generöst flyktingmottagande.

Partikongressen föreslår besluta:

- D44:1 att samtliga former av avdrag för hushållsnära tjänster, sk RUT-avdrag, avskaffas
- D44:2 att fler heltidsanställningar ska komma till stånd inom den offentliga välfärdssektorn
- D44:3 att en omfattande nybyggnation av hyresrätter till låga hyror genomförs i alla delar av landet där det råder bostadsbrist
- D44:4 att de fem jobbskatteavdragen avskaffas
- D44:5 att lärar-, socionom- och sjuksköterskeutbildningarna byggs ut för att möta de ökande behoven av dessa yrkesgrupper
- D44:6 att det ska bli bättre villkor och minskad arbetsbelastning för anställda i offentlig verksamhet, i syfte att öka intresset för att arbeta i dessa yrken

Ragnar Blücher, SSU Möllan

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D45

LUNDS ARBETAREKOMMUN

En socialdemokratisk reformpolitik för ett generöst flyktingmottagande och en starkare välfärd

Under det gångna året har den svenska migrationspolitiken raserats i blixtfart. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gått från en retorik om ett Europa utan murar dit flyktingar är välkomna, till en politisk praktik där gränskontroller ska hindra människor från att komma till Sverige, tillfälliga uppehållstillstånd ska vara huvudregel och ovetenskapliga så kallade

”medicinska kontroller” ska användas för åldersbestämning av barn. I media har användandet av det av Sverigedemokraterna lanserade begreppet ”systemkollaps” ökat markant, och det pågår nu en tävlan mellan övriga partier om vem som kan verka mest restriktiv och därmed ’ansvarstagande’ i migrationspolitiken. Det framstår dessutom som om behoven i välfärden uppstått för att fler flyktingar kommit till Sverige, när välfärden i själva verket under decennier bantats, privatiserats och åsidosatts.

Från socialdemokratiskt håll är det som pågår ett politiskt haveri, med allvarliga konsekvenser. Den allvarligaste är naturligtvis effekterna för alla de människor i behov av skydd och säkerhet som inte längre kommer att erbjudas det i Sverige, eller som tvingas in i en fortsatt ovisshet om framtiden för att rätten att vara i Sverige blir tidsbegränsad och villkorad. Men en annan konsekvens är legitimerandet av det som tidigare betraktats som högerens verklighetsuppfattning, där Sverige befinner sig i en flyktingkris och där begränsade resurser gör att välfärd står mot flyktingmottagande.

I de länder människor är tvingade att lämna för att överleva kan man tala om att det pågår en flyktingkris, men inte i Sverige. Vad vi har är snarare en omfördelningskris. Sverige har aldrig varit rikare än idag, men resurserna har heller aldrig varit så snedfördelade. Trots det verkar oviljan från den rödgröna regeringen att omfördela resurser mycket liten.

I det vakuum som uppstår när Socialdemokraterna istället väljer en protektionistisk politik lämnas fältet öppet för nyliberala röster som förespråkar ett generöst flyktingmottagande. Men de nyliberaler som vill ha öppna gränser är inga humanister. Deras lösningar med nedmonterad och privatiserad välfärd och sänkta löner kommer aldrig motverka rasism eller möjliggöra deltagande i samhället på jämlika villkor. De ser i det förändrade politiska landskapet sin chans att öka företagets vinster och att skapa ett lydigt, otruggt, låglöneproletariat. Det är cyniskt, och har ingenting med solidaritet att göra.

Det finns dock en tredje väg att gå, som varken innebär protektionism eller nyliberalism. I Sverige finns de ekonomiska resurser som krävs för ett generöst flyktingmottagande, alldeles utan att löner sänks och att trygghetssystem urholkas. Resurserna ska inte omfördelas från välfärd och löner, utan från vinster och höga inkomster. Att staten lånar pengar under tiden som systemet för högre skatteintäkter byggs upp borde vara en självklarhet. Resurserna finns, och kostnaderna för stater att låna är idag närmast obefintliga. Dessutom är invandring både en social och en ekonomisk investering i Sveriges framtid. Ökad omfördelning och en utbyggd välfärd borde vara den självklara socialdemokratiska strategin för ett generöst flyktingmottagande.

Partikongressen föreslår besluta:

D45:1 att samtliga former av avdrag för hushållsnära tjänster, s.k. RUT-avdrag, avskaffas

D45:2 att fler heltidsanställningar ska komma till stånd inom den offentliga välfärdssektorn

- D45:3 att en omfattande nybyggnation av hyresrätter till låga hyror genomförs i alla delar av landet där det råder bostadsbrist
- D45:4 att de fem jobbskatteavdragen avskaffas
- D45:5 att lärar-, socionom- och sjuksköterskeutbildningarna byggs ut för att möta de ökande behoven av dessa yrkesgrupper
- D45:6 att bättre villkor och minskad arbetsbelastning för anställda i offentlig verksamhet, i syfte att öka intresset för att arbeta i dessa yrken

SSU Frihet Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D46

SKÅNES PARTIDISTRIKT

En stark och ansvarsfull ekonomisk politik för full sysselsättning

”Jobbtillväxten ska fortsatt stimuleras och matchningen på arbetsmarknaden förbättras. Målet att 2020 nå EU:s lägsta arbetslöshet vägleder den ekonomiska politiken” (Stefan Löfven i regeringsförklaringen 2016)

Det ekonomiska läget

Den globala konjunkturåterhämtningen har hittills fortsatt under 2016, även om det alltjämt finns en betydande osäkerhet om utvecklingen av den globala ekonomin. Den svenska ekonomin är stark. Tillväxten var mycket hög under 2015 och förväntas bli fortsatt god under 2016. Under de senaste åren har både konsumtion och investeringar varit viktiga drivkrafter för tillväxten. Som en följd av en betydande ökning av den offentliga konsumtionen bidrog den omfattande asylinvandringen till den höga tillväxten under 2015. 1)

Den goda ekonomiska utvecklingen har också satt tydliga spår på arbetsmarknaden.

Sysselsättningen ökar kraftigt samtidigt som det har skett en minskning av arbetslösheten, ungdomsarbetslösheten och långtidsarbetslösheten. Den svenska sysselsättningsgraden är den högsta i EU. Sedan hösten 2014 har så många som 120 000 nya jobb skapat. Arbetslösheten pressas steg för steg tillbaka. Under 2015 var arbetslösheten 7,4 procent och under 2016 förväntas den komma ner till 6,8 procent, vilket är den lägsta nivån sedan 2008. Under de kommande åren förväntas minskningen av arbetslösheten att fortsätta. Arbetslösheten i EU-länderna är klart högre än den svenska arbetslösheten. I augusti 2016 var den 10,6 procent i Euro-länderna och 8,6 procent i hela EU. 2) Detta innebär att omkring 31 miljoner personer går arbetslösa i EU. Det är svindlande siffra.

Det råder inte någon tvekan om att de svenska offentliga finanserna är mycket starka. De offentliga underskotten (finansiella sparandet) är låga som andel av BNP och de förväntas att vändas till överskott under de närmaste åren. Både statsskulden och hela den offentliga skulden (stat, pensionsystemet och kommunsektorn) ligger på en tämligen låg nivå och förväntas gå ner som andel av BNP under de kommande åren. Den offentliga nettoförmögenheten är ungefär 20 procent av BNP.

Långsiktigt har det också skett en dramatisk förbättring av de offentliga finanserna. I slutet av 1997 nettoskulden 30 procent av BNP och under 2015 hade den förvandlats till en nettoförmögenhet på 20 procent av BNP. Det handlar alltså om en förbättring av de offentliga finansernas med omkring 170 procent (50/30) under nästan en tjuugoårsperiod.

Den fulla sysselsättningens fördelar

Den fulla sysselsättningen har tillsammans med utbyggnaden av den generella välfärden varit två av politikens kronjuveler under efterkrigstiden. De har därför varit avgörande för många människors goda livskvalitet och förbättrade standard. Sysselsättningspolitiken har varit så framgångsrik att den fulla sysselsättningen var ett faktum från 1950-talet fram till krisen på 1990-talet, och sedan dess har massarbetslösheten varit en realitet. 3)

Det råder knappast någon tvekan om att den fulla sysselsättningen har många positiva effekter för Sverige och andra OECD-länder. Den bidrar till att förbättra folkhälsan eftersom både den fysiska och psykiska hälsan i regel försämras av en hög arbetslöshet under längre perioder. Arbetslösa människor mår helt enkelt inte bra. En hög arbetslöshet bidrar till att flytta makt och inflytande från löntagare till arbetsgivare och företagens ägare. Att komma tillbaka till full sysselsättning är kanske en av de viktigaste åtgärderna för att bryta dagens utveckling mot ökade ekonomiska och sociala klyftor. Den fulla sysselsättningen stärker därför den sociala sammanhållningen. 4)

Att ha ett arbete att gå till och som man kan leva på bidrar till en fast social struktur i en människas liv. Detta förbättrar självkänslan och ökar möjligheterna till utveckling. Att få ner arbetslösheten är en viktig förutsättning för att skapa ett anständigt arbetsliv med goda arbetsvillkor för breda löntagargrupper. En låg arbetslöshet är en viktig förutsättning för sunda offentliga finanser på sikt.

Högsta prioritering av full sysselsättning

Det socialdemokratiska partiet har satt upp ett mycket ambitiöst sysselsättningsmål, som innebär att Sverige fram till 2020 ska ha EU:s lägsta arbetslöshet. Det saknas en generell definition av vad som är full sysselsättning. I princip kan man definiera detta tillstånd på arbetsmarknaden som att alla som vill och kan arbeta ska kunna få ett arbete som det är möjligt att leva på. Däremot är det svårt att i termer av arbetslöshetsprocent ange vad som är full sysselsättning. Ett riktmärke som

brukar användas är en arbetslöshet på 2-4 procent, som också var de nivåer som gällde under stora delar av efterkrigsperioden. 5)

Dessa låga nivåer kombinerades också med en hög sysselsättningsgrad, vilket var viktigt för att behålla sysselsättningspolitikens trovärdighet. Vissa länder har under 2000-talet lyckats hålla nere arbetslösheten på dessa nivåer, t.ex. Österrike, Norge och Schweiz. I vårt eget land har denna låga arbetslöshet också gällt för vissa grupper på arbetsmarknaden. I ljuset av dessa arbetslöshetsnivåer anser vi att full sysselsättning ställer krav på att arbetslösheten högst får vara variera mellan 2-4 procent samtidigt som detta kombineras med en fortsatt hög sysselsättningsgrad.

Att komma ner till dessa nivåer på arbetslösheten bör vara det långsiktiga sysselsättningsmålet. Fram till 2020 gäller dock dagens mål om EU:s lägsta arbetslöshet, som beslutades på Göteborgskongressen 2013. Eftersom detta mål är beroende av arbetslöshetens utveckling bland EU:s medlemsländer är det intressant att studera denna utveckling. Det finns stora skillnader i ländernas arbetslöshet. 6) För tillfället är det Tjeckien och Tyskland med 3,9 procent och 4,2 procent av arbetskraften som har den lägsta arbetslösheten i EU. Dessa nivåer bör därför fungera som riktmärken för hur långt det är kvar till det att partiets sysselsättningsmål är uppfyllt.

Under 2015 var den genomsnittliga arbetslösheten i Sverige 7,4 procent (15-74 år) och enligt flertalet prognoser väntas den minska till omkring 6,2 procent av arbetskraften under de närmaste åren. Ser man på den historiska utvecklingen var arbetslösheten ungefär 7,5 procent under både 1997 och 2015 samtidigt som både arbetskraftsdeltagandet och sysselsättnings-graden (personer 16-64 år) ökade kraftigt mellan dessa båda år. 7) Det är framför allt under nittiotalskrisen som arbetslösheten ökade i höjden medan finanskrisen under 2008-2009 inte ökade arbetslösheten i samma utsträckning.

Som en följd av både nittiotals- och finanskrisen är det många människor som har konkreta erfarenheter av arbetslöshet. Under den senaste femårsperioden var det omkring 25 procent av den arbetsföra befolkningen (16-64 år), eller omkring 1,4 miljoner som var drabbade av arbetslöshetens styggelser. 8) Sammanfattningsvis kan vi mot bakgrund av ovanstående genomgång konstatera att det är långt kvar till full sysselsättning. En kraftfull och effektiv sysselsättningspolitik som kan pressa tillbaka massarbetslösheten, och långsiktigt nå full sysselsättning, bör ha högsta prioritet i den samlade politiken.

Utmaningar på arbetsmarknaden

Men det finns även andra allvarliga problem och utmaningar på arbetsmarknaden. Ett av dessa är den arbetskraftsbrist som existerar sida vid sida med en hög arbetslöshet. Denna brist innebär att det är betydande svårigheter att rekrytera lämplig arbetskraft och besätta de lediga jobb som finns. På sikt kommer bristen att få negativa sysselsättningseffekter. Det gemensamma för denna brist är att den omfattar yrken som kräver eftergymnasial utbildning, men bristen finns också

bland LO:s grupper och särskilt i yrken som kräver en utbildning i gymnasiets olika yrkesprogram, t.ex. byggnadsarbetare, undersköterskor och mekaniker.

Dessa flaskhalsar på arbetsmarknaden är allvarliga och riskerar att försvaga den goda sysselsättningsutvecklingen och leda till inflationsdrivande löneökningar. Ytterst kan detta problem försvåra möjligheterna att minska arbetslösheten. Vid sidan av massarbetslösheten och detta matchningsproblem är dagens sammansättning av arbetslösheten också ett stort problem. Redan under 1990-talet förändrades denna sammansättning med stor utslagning på arbetsmarknaden av löntagare som hade en svag förankring på denna marknad. Denna utveckling har sedan fortsatt på 2000-talet och har lett till att lejonparten av dagens arbetslösa består av grupper som befinner sig längst från arbetsmarknaden. Dessa har därför mycket svårt att få en fast förankring i arbetslivet.

Arbetsförmedlingen (AF) har länge analyserat utvecklingen av arbetslöshetens struktur och brukar använda följande grupper för att beskriva denna utveckling: utrikes födda, grupper med enbart förgymnasial utbildning (lågutbildade), personer med olika funktionshinder och vissa grupper av äldre som har en låg anställningsbarhet. 9) Den mycket svaga ställningen på arbetsmarknaden är ett gemensamt kännetecken hos dessa grupper. Av alla arbetslösa, som är inskrivna hos AF, utgör hälften utrikes födda, en tredjedel av lågutbildade och omkring 12-13 procent av personer med olika funktionshinder.

Det allvarliga är att dessa grupper ökar tillsammans sin andel av det totala antalet arbetslösa. Under 2015 tillhörde nästan sju av tio arbetslösa någon av dessa grupper och AF bedömer att denna andel kommer att öka under de kommande åren. Det finns också ett antal skäl bakom denna utveckling: ett ökat antal utrikes födda, flera äldre personer i arbetskraften och ett ökat antal personer med funktionshinder. När arbetslösheten sjunker bland övriga grupper så stiger den bland dessa utsatta grupper. Den förhållandevis stora rundgången på arbetsmarknaden är också ett tecken på att dessa grupper är tillsammans stora. Rundgången innebär att av de som fick ett jobb under perioden 1991-2012 förlorade omkring 45-50 procent detta jobb inom ett år. 10)

Det är givetvis allvarligt att dessa grupper fortsätter att växa som andel av de arbetslösa. Ju större dessa är, desto svårare är det att minska arbetslösheten. Ökningen av arbetslösheten hos dessa grupper motverkar den sjunkande arbetslösheten hos andra grupper. För att få ner arbetslösheten räcker det därför inte bara med en stark högkonjunktur och en kraftfull ekonomisk politik. Dessutom är det nödvändigt med riktade insatser för dessa grupper.

Det fjärde stora problemet på arbetsmarknaden handlar om den förändring av jobbstrukturen, som är en följd av att utbildningsnivån hos arbetskraften ökar snabbare än de ökade utbildningskrav som ställs på dagens jobb. Sedan mitten av 1970-talet har det skett en kontinuerlig uppgradering av jobb. Denna utveckling har långsiktigt lett till flera jobb som kräver högskoleutbildning och betydligt färre jobb som förutsätter grundskola. Denna utveckling har

också gått mycket snabbt.

Parallellt med denna trend har en ny förändring av jobbstrukturen pågått sedan sekelskiftet. Samtidigt med de ökade högskolejobben har jobben som kräver enbart grundskola också börjat öka. Istället minskar jobben i de mellersta löneskikten, vilket till största delen är jobb med standardiserade och rutinartade arbetsuppgifter. 11) Den långsiktiga förändringen av jobbstrukturen innebär att antalet personer med enbart grundskola har minskat snabbare än förlusten av de jobb som enbart kräver denna utbildning.

Det finns alltså flera jobb med de lägre utbildningskraven än antalet lågutbildade personer. Och dessutom finns det för få jobb för de som har en högskoleutbildning. Det innebär att denna grupp måste konkurrera om de jobb som kräver lägre kvalifikationskrav med de personer som enbart har förgymnasial utbildning. De välutbildade får därför gå ner i kravhierarkin och konkurrerar på detta sätt ut lågutbildade personer om de enkla jobben. Detta försämrar matchningen på arbetsmarknaden och har stora negativa effekter för både hög- och lågutbildade.

Mot den bakgrund går det därför inte att utesluta att arbetslösheten för de lågutbildade är högre än vad den varit med en bättre matchning på arbetsmarknaden. 12) Lösningen på detta matchningsproblem är inte flera enkla jobb utan istället fler jobb som har ett högt förädlingsvärde och med krav på en högre utbildning. Detta skulle öka möjligheterna för de med grundskola att få ett jobb som motsvarar deras utbildning. Alla dessa problem som har redovisats kräver åtgärder på flera olika områden: insatser inom arbetsmarknads-, utbildnings- och näringspolitiken samt den ekonomiska politiken. I denna motion är huvudintresset fokuserat på den ekonomiska politiken.

Långt kvar till full sysselsättning

Enligt många bedömare föreligger idag fullt kapacitetsutnyttjande i ekonomin, trots att det alltså är omkring 350 000 personer som saknar ett jobb. Denna märkliga kombination är en konsekvens av att man i dessa sammanhang använder den så kallade jämviktsarbetslösheten när man ska bedöma ekonomins resursutnyttjande. Den handlar om den arbetslöshet som är förenlig med oförändrad inflation, vilket betyder att inflationen inte får vara högre än inflationsmålet. 13)

Jämviktsarbetslösheten överensstämmer inte heller med människors allmänna uppfattning om den arbetslöshet som gäller vid full sysselsättning. Trots det höga resursutnyttjandet och dagens goda utveckling på arbetsmarknaden anser inte vi heller att det råder full sysselsättning. Det finns alltså behov av en fortsatt minskning av arbetslösheten, och den på sikt kommer ner till nivåer som innebär full sysselsättning.

Till en början anser vi att jämviktsarbetslösheten ofta beräknas för högt. För det andra skulle ett accepterande av denna högre arbetslöshet leda till att den efterfrågeberoende delen av arbetslösheten i stort sett var uttraderad. Istället skulle arbetslösheten bara kunna bekämpas med

strukturpolitik som en bättre matchning mellan arbetslöshet och lediga jobb, en aktiv arbetsmarknadspolitik och andra åtgärder med liknande inriktning. Detta är visserligen viktiga åtgärder för att både minska arbetslösheten och förbättra arbetsmarknadens funktionssätt. Men vi hävdar bestämt att det också krävs en högre effektiv efterfrågan i ekonomin för att kunna öka sysselsättningen tillräckligt mycket så att arbetslösheten fortsätter att minska.

Dessutom kan den alltför höga arbetslösheten tas till intäkt för att det finns ett utrymme att öka efterfrågan på arbetskraft eftersom den är för liten i förhållande till all den lediga arbetskraft som inte används fullt ut (arbetslösa, deltidsarbetande och latent arbetssökande)

Mot den bakgrunden riskerar en ensidig användning av strukturpolitiska åtgärder bara medföra en omflyttning i arbetslöshetskön. Det behövs också flera jobb som kan bidra till att korta denna kö. En förstärkning av arbetskraftsefterfrågan är också en nödvändig, men inte tillräcklig, förutsättning för utsatta grupper ska få ett fotfäste på arbetsmarknaden.

Många analyser har också visat att jämviktsarbetslösheten har en benägenhet att följa den historiska utvecklingen av arbetslösheten. Den tenderar därför att vara alltför följsam till upp- och nedgångar i den faktiska arbetslösheten. Det kan också finnas andra skäl till varför jämviktsarbetslösheten ligger alltför högt. Ett av dessa är att både inflationen (KPI-utvecklingen) och inflationsförväntningarna hos olika aktörer inte kommer upp till inflationsmålet under de närmaste åren. En för högt beräknad jämviktsarbetslöshet riskerar leda till en alltför stram penning- och finanspolitik som cementerar en hög arbetslöshet och långtidsarbetslöshet med en ökad utslagning från arbetsmarknaden.

Den ekonomiska politiken

Motionens tyngdpunkt ligger alltså på den ekonomiska politiken (stabiliseringspolitiken).

Dess viktigaste uppgifter är att påverka den makroekonomiska utvecklingen och har därmed effekter på arbetsmarknadsläget. Den ekonomiska politiken vilar på två ben: det ena är penningpolitiken och det andra utgörs av finanspolitiken. Penningpolitiken sköts av en självständig Riksbank med inriktning på ett flexibelt inflationsmål. Det innebär att inflationen i genomsnitt per år ska motsvara två procent (KPI-utvecklingen). Inom för detta mål är det möjligt vid utformningen av penningpolitiken att ta hänsyn till den långsiktigt hållbara sysselsättningen och arbetslösheten. Men inflationsmålet är alltid överordnat dessa hänsyn.

De penningpolitiska verktygen är beslut om styrräntan som kan kompletteras med operationer på marknaden, som stöd av statsobligationer. Det finns i denna motion inte några möjligheter att göra en längre utvärdering av penningpolitiken, men under större delen av perioden från 1995, när inflationsmålet infördes, har penningpolitiken varit stram. Sedan några år den expansiv, och från 2015 har styrräntan varit negativ (minusränta). 14) Effekterna av penningpolitiken, och särskilt räntebesluten, på den makroekonomiska utvecklingen sker genom olika kanaler i form av ränte-, växelkurs- och kreditkanalen.

Finanspolitiken är betydligt mer mångdimensionell än penningpolitiken. Det gäller både dess mål och medel. Det finns fyra olika mål för finanspolitiken: först är det en rättvis fördelning (fördelningspolitiken) och sedan en effektiv användning av ekonomins resurser. Dessa båda mål överskuggas i betydelse av målet om sunda och starka offentliga finanser, men inte minst målet om att stabilisera den ekonomiska aktiviteten under både låg- och högkonjunkturer.

Finanspolitiken har också två grenar: den ena består av den automatiska finanspolitiken (automatiska stabilisatorer), och den andra är den aktiva finanspolitiken. Den första verkar utan att det krävs aktiva beslut av regering och riksdag, medan den aktiva finanspolitiken förutsätter dessa beslut. Den automatiska finanspolitiken verkar motkonjunktorellt genom att strama åt efterfrågan under en högkonjunktur och dämpa en försvagning av efterfrågan under en lågkonjunktur. Styrkan i den automatiska konjunkturdämparen påverkas av flera faktorer: omfattningen av den offentliga sektorn, konjunkturkänsligheten hos vissa skattebaser samt utformningen av i första hand arbetslöshetsförsäkringen och vissa skatter.

Den aktiva finanspolitiken, som kräver aktiva beslut, har tillgång till ett spektrum av åtgärder, som sträcker sig från olika förändringar av skattesystemet till olika insatser på budgetens utgiftssida. Den aktiva finanspolitiken förlorade under 1970- och 1980-talet sin dominerande roll som ett konjunkturpolitiskt verktyg och har ännu inte fått tillbaka denna roll. Istället har den stabiliseringspolitiska uppgiften övertagits av penningpolitiken och den automatiska finanspolitiken. Den aktiva finanspolitiken har i stort sett fungerat som ett stöd för penningpolitikens grundläggande uppgift att klara inflationsmålet och fungerar som en garant för sunda offentliga finanser. Denna rollfördelning mellan olika delar av den ekonomiska politiken har varit generellt för i stort sett alla OECD-länder.

Konjunkturpolitiska verktyg

Under stora delar av efterkrigsperioden hade den aktiva finanspolitiken klara stabiliseringspolitiska uppgifter med den grundläggande uppgiften att med aktiva skatte- och utgiftsbeslut styra den effektiva efterfrågan i ekonomin i syfte att kunna dämpa konjunktursvängningar som skiftade till både styrka och varaktighet. Från 1970-talet, som förstärktes under 1980-talet utsattes den aktiva finanspolitiken för mycket hård kritik av både akademiska ekonomer och nyliberala företrädare.

Grunden för kritiken var inte bara finanspolitikens effekter utan den hade också starka ideologiska förtecken. Såväl denna inriktning av den ekonomiska politiken som den generella välfärds-staten var röda skynken för den framväxande nyliberalismen under 1980-talet, som utan tvekan var starkt provocerad av dessa grundpelare i efterkrigspolitiken. Denna omläggning av den ekonomiska politiken, i första hand finanspolitiken, var betecknande för flertalet OECD-länder.

Den aktiva finanspolitiken ersattes i många länder, liksom i vårt land, med en reformerad

penningpolitik tillsammans med den automatiska finanspolitiken. Båda dessa delar av den ekonomiska politiken har under längre period fått allt större betydelse som de centrala konjunkturpolitiska verktygen. Det var först under den förra finanskrisen 2008 och 2009 som den aktiva finanspolitiken fick en stabiliseringspolitisk renässans. För att kunna begränsa krisens makroekonomiska och sysselsättningspolitiska effekter var det nödvändigt att driva en expansiv finanspolitik. Dessvärre har finanspolitiken efter denna kris fallit tillbaka till sin underordnade roll i stabiliseringspolitiken. Detta kan delvis förklaras av att den expansiva finanspolitiken under krisen bidrog till en försämring av de offentliga finanserna, särskilt i vissa länder som i utgångsläget hade svaga offentliga finanser. 15)

Finanspolitikens viktigaste stabiliseringsuppgifter är att balansera resursutnyttjande genom att kapa toppar och lyfta botten under olika konjunkturlägen. På så sätt är det möjligt att undvika både överhettningstendenser i ekonomin och stora efterfrågebortfall som skapar stora lediga resurser i form av arbetskraft och kapital. För att anknyta till nedanstående diagram kan uppgiften att vara konjunkturdämpare beskrivas som att minimera BNP-gapet i olika konjunkturlägen så att detta gap försvinner eller hålls i närheten av noll. Det är självklart att finanspolitiken måste vara motkonjunkturcell för att vara stabiliseringspolitiskt effektiv.

Det är också möjligt att få en bild av finanspolitikens inriktning och styrka genom att studera det strukturella sparande för den offentliga sektorn, som är justerat för konjunkturreffekter och vissa engångseffekter på budgetens inkomster och utgifter. Detta sparande varierar med konjunkturen: Det försämras (är på minus) när finanspolitiken är expansiv och BNP-gapet också ligger på minus. Vid det omvända förhållandet med en förstärkning av sparandet handlar det om finanspolitiska åtstramningar för undvika ett för stort positivt BNP-gap.

Av diagrammet kan man lätt konstatera att det under den dryga tjugoförårsperioden 1994-2015 inträffade två djupa konjunkturedgångar med betydande fall i BNP. Den första svackan var krisen på 1990-talet och den andra var givetvis den senaste finanskrisen. Under den första krisen förstärktes rentav lågkonjunkturen av finanspolitiken. Detta hade sin naturliga förklaring i det stora saneringsprogram för de offentliga finanserna som genomfördes under andra hälften av 1990-talet, med början 1995.

Under ett antal år i slutet av 1990-talet och början av 2000-talet var finanspolitiken försiktigt expansiv och därefter var finanspolitiken något åtstramande för att under finanskrisen övergå till att vara lätt expansiv. Men den var långtifrån tillräckligt expansiv för att kunna motverka finanskrisens effekter på efterfrågan och tillväxten. Under hela den aktuella perioden har inte finanspolitiken varit så expansiv som hade krävts för att dämpa utvecklingen av BNP-gapet.

Finanspolitiken behöver förstärkas

Det är viktigt att ytterligare skärpa prioriteringen av målet om den fulla sysselsättningen utöver den skärpning som manifesteras av partiets långtgående sysselsättningsmål. För att kunna sätta

kraft bakom dessa ord om ett mer ambitiöst sysselsättningsmål anser vi det nödvändigt att finanspolitiken förstärks som ett konjunkturpolitiskt verktyg. Detta för att denna del av den ekonomiska politiken ska mer effektivt kunna fullgöra sina stabiliserings-politiska uppgifter.

Denna finanspolitiska förstärkning förändrar inte uppgifterna för penningpolitiken och den automatiska finanspolitiken med den skillnaden att den senares roll kan bli någon mindre än idag, även om den alltjämt kommer att vara viktig som konjunkturstabilisator. Penningpolitikens överskuggande uppgift kvarstår med huvudinriktning på att klara inflationsmålet. Den viktiga samordningen av finans- och penningpolitiken kan behöva utvecklas så att effekterna av dessa politikområden inte konjunkturpolitiska motverkar varandra. Det är också motiverat att överväga om en finanspolitik med större ”muskler” ska användas i varje konjunkturläge eller om den ska avgränsas till mer omfattande konjunktursvängningar som kan mätas i förändringar av BNP-gapet.

Skälen för en starkare finanspolitik

Det finns ett antal principiella argument för att förstärka finanspolitikens stabiliseringspolitiska roll. För det första är penningpolitiken inte tillräckligt effektiv för att reellt kunna påverka den makroekonomiska utvecklingen och den effektiva efterfrågan. Detta gäller särskilt under djupa lågkonjunkturer när utrymmet för sänkningar av styrräntan är mycket begränsat. Dessutom är det penningpolitikens huvuduppgift att klara inflationsmålet och inte något annat.

För det andra är förutsättningarna goda för att föra en aktiv finanspolitik. Inflationen är mycket låg, marknadsräntorna är också låga, överskotten i bytesbalans är stora, de offentliga finanserna är starka och dessutom finns det ledig kapacitet i form av ett stort utbud av ledig och outnyttjad arbetskraft. 16)

För det tredje är det sannolikt att finanspolitikens effektivitet har ökat efter finanskrisen som en följd av förändringar i den samhällsekonomiska strukturen och miljön. 17)

För det fjärde har de automatiska stabilisatorerna försvagats under 2000-talet. Ett mått på deras styrka är budgetkänsligheten som visar relationen mellan en förändring av BNP och dess påverkan på det offentliga sparandet. Under början av 2000-talet var denna faktor 0,7 för att under 2015 ha minskat till 0,59. Det innebär att en procents förändring av BNP påverkar det offentliga sparandet med 0,59 procent. 18)

För det femte har argumenten mot en aktiv finanspolitik försvagats och dess förmåga att verka effektivt. 19)

För det sjätte bör finanspolitiken i första hand vara inriktad på att stimulera de offentliga investeringarna som har goda stimulanseffekter i jämförelse med skattesänkningar och ökade inkomstöverföringar till hushållen, men också i jämförelse med satsningar på olika offentliga

verksamheter. 20)

Investerings speciella karaktär

För att finanspolitiken ska kunna få en mer utökad roll i den allmänna stabiliseringspolitiken är det nödvändigt att det finanspolitiska regelverket förändras så att det finansieringsmässigt blir möjligt att särbehandla offentliga investeringar i förhållande till finansieringen av andra statsutgifter. De bärande motiven för denna åtgärd är dels att det finns behov av att stärka finanspolitiken, dels att offentliga investeringar, liksom andra investeringar, har en speciell karaktär. Denna prioritering av offentliga investeringar underlättas också av att statsbudgetens inkomster och utgifter kan avgränsas och redovisas i en drifts- och kapitalbudget. Det är en återgång till den budgetordning som gällde före 1980.

Det finns flera skäl till att i budgetsammanhang särbehandla offentliga investeringar i förhållande till andra offentliga utgifter. Samhällsekonomiskt råder det inte heller någon tvekan om att investeringar skiljer sig från andra delar av den effektiva efterfrågan. Investeringar är en form av uppskjuten konsumtion, som är av avgörande betydelse för framför allt den långsiktiga tillväxten. Investeringar är också för berörda aktörer en mer långsiktig utgift och transaktion jämfört med andra utgifter. Investeringar ökar mängden realkapital i ekonomin (kapital per invånare/sysselsatt), vilket är en av några faktorer som har störst betydelse för en gynnsam produktivitet utveckling, och därmed också en god tillväxt.

Lejonparten av de offentliga investeringarna utgör också kärnan i samhällets trafikinfrastruktur i form av vägar, järnvägar, flygplatser och hamnar runt om i landet. Dessa investeringar har i regel större stimulans effekter på tillväxten än andra offentliga utgifter,

Många offentliga investeringar är mycket kapitalkrävande vilket ställer extra stora krav på finansieringen. Investeringar är också mycket konjunkturkänsliga och det finns ett starkt samband mellan investeringsutvecklingen och arbetslösheten.

Det finns också ett starkt samband mellan investeringar och utvecklingen av arbetslösheten. Vid en lånefinansiering av en offentlig investering så balanseras skulden alltid av en tillgång i balansräkningen, vilket skiljer den från lånefinansiering av andra offentliga utgifter. Över tiden har det varit relativt stora växlingar i både offentliga och privata investeringar som andel av BNP, och det gäller särskilt tiden efter 1990-talskrisen. En lånefinansiering av en investering innebär att skulden alltid balanseras av en tillgång i balansräkningen, vilket inte gäller för andra offentliga utgifter.

Över tiden har det skett stora svängningar i både privata och offentliga investeringar. Efter nittiotalskrisen minskade de fasta bruttoinvesteringarna kraftigt för att återhämta sig under senare delen av 1990-talet. Under 2000-talet har de årliga investeringarna motsvarat i genomsnitt omkring 23 procent av BNP. Vid en internationell jämförelse har Sverige fortfarande en hög

investeringsandel av BNP. Näringslivets investeringar utgör omkring 80 procent av de fasta bruttoinvesteringarna. De offentliga investeringarna ökade som andel av BNP under nittiotalskrisen. Sedan slutet av 1990-talet utgör dessa investeringar omkring fyra procent av BNP. 21)

Lånefinansiering av offentliga investeringar

Med dagens regelverk är grundregeln att statliga investeringar i verksamhetslokaler får lånefinansieras medan investeringar i olika typer av infrastruktur i första hand ska skattefinansieras (anslagsfinansieras). Denna finansiering brukar i regel täcka hela utgiften vid investeringstillfället. Det finns också en möjlighet för riksdagen att som undantag besluta om att vissa investeringar ska lånefinansieras. 22) Dagens finansieringsmodell innebär att hela investeringen ska anslagsfinansieras.

Dessutom ska investeringen direktavskrivas samtidigt som vissa drifts- och underhållskostnader också ska finansieras via anslag. Det finns olika analyser som kommit fram till att den nuvarande finansieringsmodellen har bidragit till att tränga undan offentliga investeringar till förmån för andra offentliga utgifter, inte bara i vårt land utan också i många andra OECD-länder. 23)

För att stärka finanspolitikens effektivitet och flexibilitet är det nödvändigt att ändra regelverket så att lånefinansiering blir huvudregeln för att finansiera offentliga investeringar i infrastrukturen. Detta bör omfatta alla investeringar, även de som inte ger någon avkastning i pengar (monetär avkastning). Det måste dock vara fråga om samhällsekonomiskt lönsamma investeringar (avkastning/samhällsnytta).

Lånefinansiering innebär å andra sidan att det inte sker någon anslagsfinansiering av investeringen. Istället anslagsfinansieras löpande varje år kapital- och driftskostnader under tillgångens ekonomiska livslängd. Denna modell innebär alltså att dessa årliga kostnader periodiseras över tillgångens ekonomiska livslängd, istället för att hela investeringen belastar i allt väsentligt det år som investeringen genomförs. Det är också dessa löpande kostnader som kommer att rymmas under utgiftstaket.

Ett byte till lånefinansiering innebär en tillfällig förbättring av statsbudgetens saldo men denna förbättring kommer gradvis att minska i den takt som nya investeringar sker. Denna omläggning kommer också att öka skillnaderna mellan statsbudgetens saldo och statens upplåningsbehov. En övergång till en ny finansieringsmodell får inte leda till en begränsning av riksdagens kontroll av investeringsbesluten. Med lånefinansiering redovisas tillgången på balansräkningen och skrivs sedan årligen av enligt bokföringsmässiga principer.

Lånefinansiering, eller användning av den gyllene regeln (golden rule), som denna modell också kallas, är aktuell i många OECD-länder som Storbritannien, Tyskland och i olika amerikanska delstater. Denna modell har utan tvekan vissa specifika fördelar jämfört med modellen med

anslags- och skattefinansiering. Den skapar ökade möjligheter att tidigarelägga vissa investeringar, som annars är svåra att genomföra på ett tidsmässigt lämpligt sätt. En lånefinansiering ökar utrymmet under utgiftstaket för investeringar i infrastruktur. Den stärker därför investeringarnas ställning i konkurrensen med andra offentliga utgifter.

Vissa stora och kapitalkrävande investeringsprojekt förutsätter i princip lånefinansiering om de överhuvudtaget ska kunna genomföras. Den nya finansieringsmodellen kan bidra till bättre planeringsmöjligheten för berörda myndigheter. Lånefinansiering skapar också bättre förutsättningar för en mer rättvis fördelning mellan olika generationer av kostnader och samhällsnyttan för olika offentliga investeringar. Lånefinansieringen underlättas givetvis om investeringen ger tillbaka ett kassaflöde i form av brukaravgifter eller olika skatter som är relaterade till en investering.

En av de största fördelarna med lånefinansiering är att den ökar handlingsfriheten och flexibiliteten i finanspolitiken. Detta stärker också politikens effektivitet och förmåga att fullgöra dess stabiliseringspolitiska uppgifter. I detta sammanhang är det viktigt att betona att beräkningar för olika OECD-länder har visat att en användning av modellen med lånefinansiering (gyllene regeln) kan innebära ökade investeringar och en klart bättre tillväxt jämfört med användningen av den traditionella finansieringsmodellen. 24)

En ny budgetordning

En reform som innebär en ökad lånefinansiering av investeringar förutsätter inte någon reform av budgetsystemet utan kan genomföras inom ramen för dagens budgetordning. Ett alternativ till denna ordning är övergången till en drifts- och kapitalbudget som infördes i slutet av 1930-talet och som mer eller mindre användes fram till 1980, då den definitivt avskaffades. Denna budgetordning har också tydliga likheter med dagens balanskrav för kommuner och landsting. Det är också relativt vanligt med lånefinansiering i den kommunala sektorn.

I en driftsbudget redovisas löpande inkomster i form av skatter och avgifter och som utgifter redovisas löpande driftskostnader för offentlig konsumtion samt olika typer av inkomstöverföringar. På kapitalbudgetens utgiftssida redovisa investeringar i ny och befintliga tillgångar, och på dess inkomstsida redovisas ökad upplåning (ökade skulder), vissa skatter, försäljningsinkomster från olika tillgångar. Avskrivningar kan ha en plats i kapitalbudgeten, men kan också redovisas i driftsbudgeten. 25)

Det finns tydliga fördelar med en drifts- och kapitalbudget. Det finns ett pedagogiskt värde med en sådan reform eftersom den tydliggör investeringarnas särställning bland olika utgifter och ger sannolikt investeringar en starkare ställning vid budgetprövningen av olika utgifter. Detta kan underlätta prioriteringen av viktiga offentliga investeringar i samhällets infrastruktur. Dessa investeringar har också blivit eftersatta under en längre period och det finns framgent mycket stora investeringsbehov på olika områden som staten på ett eller annat sätt har ett övergripande

ansvar för.

Vi är också medvetna om att det rör sig om en stor budgetreform, och vissa frågor behöver därför belysas grundligt innan en reform kan sjösättas. Vi föreslår därför en utredning av olika frågor som aktualiseras vid ett byte till ett system med drifts- och kapitalbudget. Denna ska sedan ligga till grund för heltäckande budgetreform som innebär att dagens budgetsystem ersätts av en drifts- och kapitalbudget, allt i syfte för att kunna bedriva en ekonomisk politik som först bidrar till att klara socialdemokratins mål om EU:s lägsta arbetslöshet, och för att ytterst nå full sysselsättning.

- 1) Budgetpropositionen för 2017, prop. 2016/17:1 och Sveriges ekonomi, statistisk perspektiv, nummer 3 för 2016, SCB.
- 2) Eurostat, newsrelease, 186/2016 – 30 september 2016.
- 3) Sysselsättningspolitiken är ett samlingsnamn för insatser på olika politikområden: den ekonomiska politiken (penning- och finanspolitiken) samt arbetsmarknads-, arbetslivs-, utbildnings- och näringspolitiken alla inriktade på att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten.
- 4) PM Forskning om arbetslöshet – utdrag ur aktuella avhandlingar och arbeten, en översikt <http://www.arbetslos.nu/Forskning-arbetsloshet.htm> Arbetslösheten påverkar hela familjen Valfärdsbulletinen nr 4 för 2002, SCB,2002.
- 5) Denna fråga utvecklas i LO:s rapport Full sysselsättning och solidarisk lönepolitik, LO, 2016. Rapporten behandlades på LO-kongressen 2016.
- 6) Euro area unemployment at 10,1 procent. Euro 28 at 8,5 %. Eurostat, newsrelease, 186/2016 – 30 september 2016.
- 7) En översyn av överskottsmålet, SOU 2016:67.
- 8) Hur många har erfarenhet av arbetslöshet? LO-rapport av Thomas Carlén, 2014.
- 9) AF:s budgetunderlag 2017-2019 till regeringen. Enligt AF motsvarade under 2015 dessa grupper omkring 250 000 personer av en total arbetslöshet på 370 000 personer, vilket utgör 68 procent av alla arbetslösa. Denna andel förväntas öka till omkring 75-77 procent under de närmaste åren.
- 10) Vad har hänt med rundgången på arbetsmarknaden? En undersökning av återkommande arbetslöshet under perioden 1992-2012., AF, 2015.

11) PM Överutbildningens konsekvenser för matchningen på arbetsmarknaden – en fakta sammanställning av Mikaela Almerud och Patrick Krassén, 2014. Arbetslivets gränser. Sysselsättning, matchning och barriärer av Michael Thåling, 2013. Svensk arbetsmarknad mot polarisering efter millennieskiftet av Rune Åberg, nr 4, vintern 2015 i Arbetsmarknad § Arbetsliv. Jobbpolarisering och inkomstfördelning av Joakim Kennan § Erik Liss, Fores Policy Paper 2016:2. Polariseringens fördelningseffekter av Rune Åberg, Ekonomisk Debatt nr 5, årgång 44, 2010.

12) Enligt vissa beräkningar så besätter de högutbildade omkring 15 procent av de ”enkla jobben”, vilket framgår av rapporten Överutbildningens konsekvenser för matchningen på arbetsmarknaden – en faktasammanställning av Mikaela Almerud och Patrick Krassén, 2014. Denna andel har också ökat över tiden.

13) Som begrepp används jämviktsarbetslösheten för bedöma hur man kan undvika inflationsdrivande överhettningstendenser på arbetsmarknaden. Detta begrepp fungerar därför som ett hjälpmedel för Riksbanken att bedöma hur penningpolitiken ska läggas upp liksom att vara ett stöd för regering och riksdag när de bestämmer det finanspolitiska utrymmet.

14) De senaste årens penningpolitik- ”leaning against the wind” av Lars EO Svensson i Ekonomisk Debatt nr 3, årgång42, 2014. Olika syn på penningpolitiken, tal av tidigare vice riksbankschefen, den 8 juni 2012. Penningpolitikens effekter på räntor av Lina Fransson och Oskar Tysklind i Penning- och Valutapolitik, 2016:1. Riksbanken, måluppfyllelsen och den demokratiska kontrollen av Lars EO Svensson, Ekonomisk Debatt, nr 4, årgång 42, 2014. Penningpolitik och sysselsättning: penningpolitiken alltför stram, tal av Lars EO Svensson, den 16 januari 2013. Effekter på finansiella priser av Riksbanken statsobligationsköp, av Oskar Tyskling m.fl. Ekonomiska kommentarer, nr 13 för 2015. Utvärdering av Riksbankens Penningpolitik 2010-2015, av Marvin Goodfriend och Melvin King, beställd av riksdagens finansutskott, 2016.

15) Betänkandena En översyn av överskottsmålet, SOU 2016:67 och Stabiliseringspolitik i valutaunionen, SOU 2002:16. Åter till full sysselsättning av Stefan Carlén och Christer Persson, 2012.

16) Enligt SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU) för augusti motsvarade detta utbud omkring 428 000 heltidsarbeten. AKU för augusti 2016. Statistiknyhet Nr 2016221, SCB, 2016.

17) Det finns tre olika samband som har betydelse för finanspolitikens effekter på BNP och sysselsättningen, Den första är olika åtgärders effekter på efterfrågan. Den andra är efterfrågans effekter på BNP och det tredje sambandet är relationen mellan BNP-utvecklingen och sysselsättningen. Det andra ledet har störst intresse för finanspolitikens effektivitet och kan mätas

genom de så kallade multiplikatorerna, som anger styrkan på stimulans- eller åtstramningseffekterna av en efterfrågeförändring. Ju större dessa effekter är, desto mer effektiv är finanspolitiken. IMF Policy Paper. Reassessing The Role and Modalities of Fiscal Policy in Advances Economies, september 2013. OECD Interim Report 105, OECD Economic Outlook, 2009. En översyn av överskottsmålet, SOU 2016:67.

18) En översyn av överskottsmålet, SOU 2016:67.

19) Finanspolitikens stimulans-och åtstramningseffekter kännetecknas av att de varierar stort över tiden, mellan olika länder och i olika konjunkturlägen. Det finns ett omfattande analysmaterial om dessa effekter. Den allmänna uppfattningen är att en väl avvägd finanspolitik har goda möjligheter att vara effektiv och därmed bidra till positiva tillväxteffekter. Detta gäller särskilt när politiken ska motverka djupa lågkonjunkturer med stora efterfrågebortfall och allvarliga makroekonomiska störningar. Detta förutsätter dock att det finns ett stats-finansiellt utrymme för en expansiv finanspolitik så att inte marknaden reagerar med höjda marknadsräntor.

20) The Golden Rule of Public Investment – A Necessary and Sufficient Reform of The EU Fiscal Framework? by Achim Truger. Working Paper, No 168, IMK Macroeconomic Policy Institute, May 2016.

21) Bilaga 3 i 2016 års vårproposition, prop. 2015/16:100 samt Översyn av överskottsmålet, SOU 2016:67.

22) Enligt budgetlagen ska investeringar som inte ger någon avkastning i pengar finansieras i sin helhet med skatter och genom anslag. Denna lag ger riksdagen mandat att besluta om lånefinansiering av vissa investeringar. Se avsnittet om budgetlagen i kommittédirektiven till utredningen Finansiering av offentliga infrastrukturinvesteringar via skatter, avgifter och privat kapital. Dir:2015:59.

23) Finanspolitiska rådets rapport 2008 innehåller ett försiktigt förslag om att kunna lånefinansiera offentliga investeringar i samhällets infrastruktur. Den tidigare borgerliga regeringen föreslog under början av 1990-talet en övergång till lånefinansiering av sådana investeringar. Detta redovisas i prop. 1992/93176, som handlar om finansiering av statliga investeringar i infrastrukturen.

24) The Golden Rule of Public Investment – A Necessary and Sufficient Reform of The Fiscal Framework? By Achim Truger, IMK Working Paper, May 2016. Implementing The Golden Rule for Public Investment In Europe, by Achim Truger, Working Paper Nr. 138, Mars 2015. Finanspolitiska Rådets rapport 2008. Chapter 3 in World Economic Outlook, IMF, oktober 2014.

25) A Review of Capital Budgeting Practices, by Davina F. Jacobs, IMF Working Paper,

WP/08/160.Betänkandet Budgetreform, SOU 1973:44. Regeringens proposition med förslag till modernisering av det statliga budgetsystelet, prop. 1976/77:130. I kapitalbudgeten redovisades tidigare enbart investeringar som hade en avkastning i pengar (monetär avkastning). Man diskutera om man i framtida kapitalbudget ska göra denna avgränsning eller låta alla investeringar ingå i kapitalbudgeten.

Partikongressen föreslår besluta:

- D46:1 att det sker en ytterligare uppgradering av prioriteringen av sysselsättningsmålet med ambitionen att komma tillbaka till full sysselsättning
- D46:2 att den aktiva finanspolitiken, som är en viktig del av den ekonomiska politiken, får en väsentligt starkare ställning som ett konjunkturpolitiskt verktyg
- D46:3 att förutsättningar skapas för en mer aktiv och flexibel finanspolitik genom att regelverket ändras så att huvudregeln blir lånefinansiering av statliga, och samhällsekonomiskt lönsamma, investeringar
- D46:4 att frågan om att införa en drifts- och kapitalbudget först utreds för att sedan läggas till grund för en budgetreform med inriktning på att införa en budget med både en drifts- och kapitaldel

Skånes partidistrikt

Skånes partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D47

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Ett nytt (s)ocialdemokratiskt (s)olidariskt (s)kattesystem

”Skattesystemets viktigaste uppgift är att finansiera vår välfärd och nödvändiga framtidsinvesteringar. En grundprincip ska vara att de skattemedel som tillförs välfärden också används i välfärden. Skatterna ska vara progressiva och tas ut efter bärkraft och välfärdstjänsterna fördelas efter behov. Skattesystemet ska också bidra till ett effektivt näringsliv och till en rättvis fördelning av de resurser produktionslivet skapar. Enkelhet och tydlighet i regelverket, breda skattebaser och att alla förvärvsinkomster och ersättningar beskattas lika är grundläggande principer.”

Så heter det i vårt partiprogram, ”Ett program för förändring” som antogs av partikongressen 2013. Stora skattefinansierade välfärdsåtaganden har under hela efterkrigstiden varit en socialdemokratisk framgångssaga och en del i den svenska modellen. Så är det inte längre. I verkligheten har vi fått ett skattesystem där de som tjänar mest – ofta betalar minst skatt. Vi

måste få ordning och reda även i skattesystemet. Åtta borgerliga regeringsår med kraftiga skattesänkningar för de mest välbärgade har fört oss långt bort från våra grundläggande principer. Och vi har heller inte själva hittills lyckats förändra skattesystemet i en riktning utifrån våra grundläggande principer. Vi kan idag inte med trovärdighet hävda att vi har ett skattesystem som uppfyller de grundläggande krav som ställs utifrån vår politiska ideologi.

Genom omfattande privatiseringar används inte längre de skattemedel som tillförs välfärden där de bäst behövs och vi har också tappat kontrollen över hur de används. Även progressiviteten i skattesystemet har kraftigt urholkats genom de stora skattesänkningarna och genom den flora av svårkontrollerade avdrag som främst de högavlönade kan tillgodogöra sig. Vi kan idag inte hävda att skatten tas ut efter bärkraft. Det gäller även inom storföretag, finansbolag och banker som kan nolltaxera genom lagliga och olagliga avdrag och bokföringstransaktioner. Vi har fått en situation där mångmiljardbelopp undanhålls från beskattning. De som har mest kan ofta välja hur mycket, eller hur lite skatt de vill betala och i vilket utländskt skatteparadis de vill betala den. Samtidigt tar man del av svenska skattefinansierade förmåner. Insatserna mot skattefusket behöver förstärkas. I stället för enkelhet och tydliga regler har vi fått ett svåröverskådligt skattesystem som inte ens Skatteverket rör på. Skattebaserna och även skattemoralen urholkas och vi får svårare att finansiera välfärden. Ropen höjs i stället på ytterligare privatiseringar.

Vi måste få ett skattesystem som motsvarar framtidens utmaningar och som har starka och förutsägbara skattebaser och som fördelar skattebördan rättvist. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov.

Partikongressen föreslår besluta:

- D47:1 att partiet skyndsamt tar initiativ till en förutsättningslös översyn av skattesystemet utifrån de skrivningar som finns i partiprogrammet och som inleder motionen
- D47:2 att översynen omfattar både direkta och indirekta skatter på arbete, kapital och konsumtion
- D47:3 att översynen även omfattar nya skatter utifrån nya utmaningar och som breddar skattebasen och kan tas ut efter bärkraft och fördelas efter behov
- D47:4 att resultaten och förslagen redovisas löpande under översynsarbetet som ska vara genomfört senast 2019

Anders Bergman

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D48

ÖDESHÖGS ARBETAREKOMMUN

Ett rättvist inkomstskattesystem

Jag föreslår att kongressen fattar beslut om att socialdemokraterna skall verka för införande av ett inkomstbeskattningssystem som inte tar hänsyn till hur inkomsten har förvärvats.

Skälet för att införa jobbskatteavdrag, som är anledningen till snedvridningen i inkomstskattesystemet, var att man skulle locka folk till arbete (det skulle löna sig att arbeta). Nu kan man konstatera att cirka 4,5 miljoner löntagare har fått skattesänkning för att några få kanske sökt arbete istället för arbetslöshetsersättning

Partikongressen föreslås besluta:

D48:1 att Socialdemokraterna skall verka för införandet av ett inkomstbeskattningssystem som är oberoende av hur inkomsten har förvärvats

Arne Arvidsson

Ödeshögs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D49

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Ett värdigt liv

Vi skryter ofta om Sverige som land i mötet med andra regeringar och länder. Bilderna som målas upp är någon form av romantiserad bild av välfärdsstaten där samhället tar hand om alla invånarna. Vi har idag pensionärer som är ensamma, som svälter och får gå i sin egen avföring.

Vi har barn som far illa utav myndigheternas agerande och tyvärr så känns det som att man inte har lärt sig något av vanvårdsutredningen. Det är en skandal för kommande generationer och en tragedi att man inte vill stå för vad man har gjort. Vad är då ett värdigt liv enligt allas intentioner? Enligt min åsikt är det en djupgående fråga som är centralt viktig för ett bra liv. Det handlar om att kunna leva ett bra socialt på sin inkomst och att kunna göra någon semesterresa per år. Som handikappad är du utlämnad till övriga samhällsmedborgares goda vilja. Jag är ej tacksam för att på nåder existera utan att kunna leva ett drägligt liv och jag är inte ensam om det. Det är många som har det dåligt för att andra ska kunna leva bra på vår bekostnad.

Partikongressen föreslår besluta:

D49:1 att Socialdemokratiska arbetarpartiet tydligare driver en jämlikhetspolitik

Leif Hagberg Huskvarna S-förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D50

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Fasa ut ränteavdragen

Avdragen på bolåneräntor måste trappas ned. Här följer tre anledningar till varför:

För det första så ökar ränteavdragen ojämlikheten i samhället. SVT rapporterade i våras att 85 procent av de utbetalda pengarna går till den rikaste halvan av hushållen. Den rikaste tiondelen av befolkningen får 20 gånger mer i ränteavdrag än den ekonomiskt svagaste tiondelen. Det är alltså tydligt att ränteavdraget är en stor subvention till välmående hushåll. De fördelningspolitiska argumenten för att slopa ränteavdraget är starka.

För det andra utgör ränteavdragen en betydande ekonomisk risk. Svenska hushåll är bland de mest belånade i hela EU, och ränteavdraget är en stor subvention som uppmuntrar fortsatt belåning. Även om risken för en bostadsbubbla i dagsläget måste sägas vara låg, på grund av det enorma behovet av bostäder, är ränteavdraget riskabelt och bidrar till en hög belåningsgrad för svenska hushåll.

För det tredje så är 30 miljarder en väldigt stor summa pengar. Sverige har enorma investeringsbehov och välfärden behöver förstärkas. Då kan inte subventionerade lån till hushåll vara prioriterat.

Partikongressen föreslår besluta:

D50:1 att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget successivt fاسas ut

Pavlos Cavelier Bizas

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D51

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Fasa ut ränteavdragen för att öka jämlikheten och bostadsbyggandet

Den självklara tanken att alla människor ska ha samma möjligheter i livet utmanas idag av kraftigt ökande klyftor. Ojämlikheten syns tydligt på arbetsmarknaden, i skolan och på bostadsmarknaden. Den här utvecklingen går att bryta, men då krävs politisk vilja och reformer för ökad jämlikhet. En reform som har potential att både minska klyftorna och öka byggandet av hyresrätter med överkomliga hyror är att fasa ut ränteavdraget. I dagsläget kostar ränteavdraget ungefär 30 miljarder kronor för svenska staten. Det är en subvention som till största del gynnar höginkomsttagare. Enligt SCB går 85 procent av avdraget till den rikaste halvan av hushållen och den rikaste tiondelen av befolkningen får hela 20 gånger mer i ränteavdrag än den fattigaste tiondelen.

Genom att successivt avskaffa ränteavdraget omfördelas resurser från de rikaste till det gemensamma, vilket ger ökade resurser till investeringar i sådant som bygger Sverige starkt, till exempel bostadsbyggande, hållbar infrastruktur och vår gemensamma välfärd. Det ger bättre förutsättningar för en hållbar ekonomisk utveckling samtidigt som det ökar jämlikheten.

Dessutom missgynnar ränteavdragen byggande av nya hyresrätter. De som äger sin bostad har fått sänkt fastighetsskatt och rätt till ROT-avdrag, samtidigt som de behåller rätten att dra av 30 procent av räntekostnaderna på skatten. Det har lett till kraftig obalans i ekonomiska villkor för upplåtelseformerna. Genom att fasa ut ränteavdragen kan villkoren göras mer balanserade så att fler kan och vill investera i byggande av hyresrätter. Ränteavdragen utgör också en betydande risk för den svenska ekonomin. Svenska hushåll är bland de mest belånade i hela EU och ränteavdraget uppmuntrar och underlättar fortsatt belåning. Allt fler röster varnar för en bolånebubbla och föreslår utfasning av ränteavdragen för att svalka av den överhettade bostadsmarknaden.

Det är osmart att låta nödvändiga investeringar stå tillbaka med motiveringen att det saknas pengar i statens kassa samtidigt som det läggs enorma summor på en subvention som bidrar till ojämlikhet och hög skuldsättning.

Partikongressen föreslås besluta:

D51:1 att ränteavdraget fasas ut

D51:2 att den Socialdemokratiska partikongressen skriftligen meddelar den socialdemokratiske riksdagsgruppen till sin hållning inom frågan i enlighet med bifallna att-satser

SSU Jönköping

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D52

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Fasa ut ränteavdragen för att öka jämlikheten och bostadsbyggandet

Den självklara tanken att alla människor ska ha samma möjligheter i livet utmanas idag av kraftigt ökande klyftor. Ojämlikheten syns tydligt på arbetsmarknaden, i skolan och på bostadsmarknaden. Den här utvecklingen går att bryta, men då krävs politisk vilja och reformer för ökad jämlikhet. En reform som har potential att både minska klyftorna och öka byggandet av hyresrätter med överkomliga hyror är att fasa ut ränteavdraget.

I dagsläget kostar ränteavdraget ungefär 30 miljarder kronor för svenska staten. Det är en subvention som till största del gynnar höginkomsttagare. Enligt SCB går 85 procent av avdraget till den rikaste halvan av hushållen och den rikaste tiondelen av befolkningen får hela 20 gånger mer i ränteavdrag än den fattigaste tiondelen.

Genom att successivt avskaffa ränteavdraget omfördelas resurser från de rikaste till det gemensamma, vilket ger ökade resurser till investeringar i sådant som bygger Sverige starkt, till exempel bostadsbyggande, hållbar infrastruktur och vår gemensamma välfärd. Det ger bättre förutsättningar för en hållbar ekonomisk utveckling samtidigt som det ökar jämlikheten.

Dessutom missgynnar ränteavdragen byggande av nya hyresrätter. De som äger sin bostad har fått sänkt fastighetsskatt och rätt till ROT-avdrag, samtidigt som de behåller rätten att göra dra av 30 procent av räntekostnaderna på skatten. Det har lett till kraftig obalans i ekonomiska villkor för upplåtelseformerna. Genom att fasa ut ränteavdragen kan villkoren göras mer balanserade så att fler företag vill investera i byggande av hyresrätter.

Ränteavdragen utgör också en betydande risk för den svenska ekonomin. Svenska hushåll är bland de mest belånade i hela EU och ränteavdraget uppmuntrar och underlättar fortsatt belåning. Allt fler röster varnar för en bolånebubbla och föreslår utfasning av ränteavdragen för att svalka av den överhettade bostadsmarknaden.

Det är osmart att låta nödvändiga investeringar stå tillbaka med motiveringen att det saknas pengar i statens kassa samtidigt som det läggs enorma summor på en subvention som bidrar till ojämlikhet och hög skuldsättning.

Partikongressen föreslår besluta:

D52:1 att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget fasas ut

Liss Jonasson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D53

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Förmögenhetsstatistik

Beräkningar från Uppsala universitet (Daniel Waldenström & Jacob Lundberg augusti 2016) gör gällande att skillnaden i förmögenheter har ökat sedan åren kring finanskrisen 2008-2009. Där uppskattas att för de 10 % procent av hushållen som har den största förmögenheterna har det skett en markant ökning, medan för de 10 % procent av befolkningen som har minst förmögenhet har utvecklingen varit betydligt svagare. För cirka 30 % av alla hushåll gäller att förmögenheten utvecklas negativt och skulderna i växande grad överstiger tillgångarna. Nämnade siffror är en uppskattning utifrån taxerade kapitalinkomster.

Mer exakta uppgifter går inte i dagsläget att få fram, sedan Alliansregeringen avskaffade förmögenhetsstatistiken, samtidigt med att förmögenhetsskatten avskaffades. Studiet av förmögenhetsfördelningen i Sverige har därför blivit eftersatt. I Danmark samlar man idag in data över tillgångar och skulder, trots att förmögenhetsskatten avskaffades 1997. Det ena behöver inte per automatik förutsätta det andra, i detta fall återinförandet av förmögenhetsskatt.

I brist på individdata kan man endast spekulera hur ökningen tillkommit, vilket är att anse som mycket otillfredsställande. Kunskap om förmögenhetsutvecklingen i ett samhälle hör till statistiskt fundament för ett modernt samhälle. Att basera beskrivningen av verkligheten på gissningar och spekulation för inte samhällsbygget vidare framåt. Forskningen blir eftersatt. Även Riksbanken skulle vara förtjänt av dessa data för sin övervakning av den finansiella stabiliteten och därmed bidra till motverkandet av nya finanskriser.

Partikongressen föreslår besluta:

D53:1 att förmögenhetsstatistik på individnivå återigen ska insamlas i Sverige – både för forskningen och den finansiella stabilitetens skull

Vivalla-Lundby s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D54

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Gör kapitalbeskattningen progressiv

Anna och Anders har båda ett Investeringsparkonto (ISK). Anders ISK har ett värde på 500.000kr och Annas ISK har ett värde på 5000. De betalar här samma schablonskatt, för närvarande årligen 1.25% av kontots värde.

Anna arbetar och skattar för inkomst av tjänst. Hon har en månadsinkomst på 52.000kr och skattar c:a 37.1% av detta. Anders arbetar även han och skattar för inkomst av tjänst. Han har en månadsinkomst på 36.000kr och skattar c:a 25.2% av detta. Deras olika månadsinkomster ligger här till grund för olika skattesatser, skatt efter bäringsförmåga. Den som tjänar mer, ska betala mer.

Tyvärr är detta resonemang inte densamma för den som redan har. Den som redan har, behöver inte enligt lagen inte skatta mer än den som knappt har något. Oavsett hur en väljer att placera sitt kapital kommer aldrig kravet att skatta mer för den som har mer. Skattesatsen ligger platt för rika såväl som för fattiga.

Idag ökar tyvärr fortfarande Sveriges klassklyftor, enligt siffror från bl. a. OECD. Rapporter fortsätter flöda in om hur en allt mindre del rika äger en allt större del av ekonomin. De som redan har, verkar på något sätt ha fått en räkmacka i det svenska samhället. För att förändra detta anser jag att Sverige borde införa en progressiv kapitalbeskattning. Beskattningen ska fortsatt ske genom innehavets 'skal', men skattesatsen ska baseras på förmånstagarens förmögenhet. Ett högre värde på kontot, så som för Anders, ska beläggas med en högre skattesats än procentsatsen på ett konto med ett lägre värde.

Här finns det stora möjligheter att genomföra förändringar som ger positiva effekter på båda sidorna av myntet. Så som utvecklingen i samhället är idag skapas de största rikedomarna inte genom löner, utan istället genom aktieaffärer och andra typer av placeringar. Genom dessa förändringar får vi inte bara ett större inflöde av kapital till statskassan utan bidrar även till att förändra de negativa klassklyftorna Sverige fortfarande präglas av.

Partikongressen föreslår besluta:

D54:1 att en progressiv kapitalbeskattning införs

Erik Andersson och Laboremus

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D55

JÖNKÖPINGS LÄNS PARTIDISTRIKT

Gör Sverige till världens jämlikaste land

I början av 1980-talet var Sverige ett av världens jämlikaste länder, så är det tyvärr inte idag! Det finns flera förklaringar bakom denna utveckling. Ökade ekonomiska skillnader är en, och är en allmän internationell trend, vilket vi också kan se i nästan alla OECD länder. Utvecklingen och takten i Sverige har dock varit starkare, här har ojämlikheten ökat mer än i andra länder. Idag har de nordiska länderna och flera av de central europeiska länderna mer jämlikt fördelade inkomster än Sverige har. Den ökade ojämlikheten är även driven av politiska beslut där ersättningen för arbetslösa, sjuka och studenter haft mycket svag utveckling av sin disponibla inkomst under 2000-talet. Det beror på att lönerna har ökat mer än ersättningarna till dessa grupper. Till detta ska läggas den borgerliga regeringens jobbskatteavdrag, som medvetet undantagit arbetslösa och sjuka och därmed spätt på utvecklingen och ytterligare ökat ojämlikheten i det svenska samhället.

Jämlikheten kan blanda annat mätas genom att studera inkomst fördelningen och hur förmögenheter är fördelade i ett samhälle. Den vanligaste metoden och måttet att mäta hur inkomster fördelas i ett samhälle, är den så kallade Gini-koefficienten. Detta mått varierar mellan 0, som innebär att alla har lika inkomster, och 1, som innebär att en person har alla inkomster i ett samhälle. När Sverige, i början av 1980-talet var världens jämlikaste land var Gini-koefficienten 1980 0,2 och har stigit till 0,33 idag. Det betyder att koefficienten har stigit med 0,01 till 0,02 per år, vilket måste betecknas som en stor uppgång och som därmed lett till ökad inkomst spridning och ökad ekonomisk ojämlikhet i Sverige.

Då Gini-koefficienten är mest känslig för förändringar i mitten av fördelningen riskerar vi missa viktiga förändringar i fördelningen av inkomster. Ekonomisk forskning, Roine och Waldenström, har funnit ett starkt positivt samband mellan de 10 procent som har de högsta lönerna i ett OECD land och ekonomiska ojämlikhet. Vilken utveckling har vi haft i Sverige? De 10 procenten som har de högsta inkomsterna har idag en inkomstandel som motsvarar gruppens inkomstandel under stora delar av 1960-talet, vilket motsvarar 30 procent av de samlade inkomsterna i Sverige. De som har drivit denna utveckling är, den procent som tjänar mest, sedan slutet av 1990-talet

har deras inkomster legat på nivåer motsvarande de på 1940-talet. De med de allra högsta inkomsterna har stadigt ökat sin inkomstandel och är sedan slutet av 1990-talet 8-10 procent av inkomsterna i landet. Samtidigt har de som tjänat sämst fått se sin inkomstandel minska.

För att få ökad kunskap om hur inkomstfördelningen utvecklats är det viktigt att inte bara studera utvecklingen i toppen. Hur har de disponibla inkomsterna utvecklats i det svenska samhället från 1991 till 2013? Alla grupper har ökat sin inkomst. Det är dock stor skillnad mellan de olika grupperna. De 10 procent som har lägst inkomster har ökat sin inkomst med drygt 14 procent medan dem 10 procent med högst inkomst har ökat sin inkomst med nästan 90 procent. Det har resulterat i att fattigdomen, de i Sverige som har en inkomst som är lägre än 50 procent av medianinkomsten, ökat med 4 procent sedan 1980 och var 2009 12 procent.

För att ytterligare öka förståelsen kring inkomstfördelningen och dess utveckling i Sverige är det lämpligt att studera hur inkomstkvoter utvecklas över tid. Den sista personen bland dem som har de 10 procent högst inkomsterna delat med den första personen bland dem som har de 10 procent lägsta inkomster utgör kvoten som visar spridningen av inkomster i Sverige. Jämfört med 1991 ser vi att inkomsten för den sista personen bland de 10 procenten med de högst inkomst har ökat från 2,49 gånger mer än den första personen bland dem med de 10 procent lägst inkomst. Och 2014 hade inkomstkvoten mellan dessa ökat till 3,32 gånger. Vi ser här en klart ökad inkomst spridning under perioden.

Vilka grupper har drabbats av den ökade ekonomiska ojämlikheten? Årligen genomförs i regeringens budgetproposition en studie där inkomstutvecklingen för olika grupper i samhället studeras. Bland annat mäts hur stor risk individer från olika grupper har att hamna i de nedersta delarna av inkomstfördelningen. Individen beräknas som relativt fattig, då dess inkomst är 60 procent eller mindre av medianinkomsten för det aktuella året. Framförallt är det utrikesfödda och ensamstående kvinnor med barn, som är relativt fattiga. Bland de utrikesfödda och ensamstående med barn, är det drygt 30 procent som är att betecknas som fattiga. Andelen fattiga bland utrikesfödda och ensamstående med barn har ökat med drygt 18 procentenheter från 1995 till 2013. Andra grupper där var femte eller drygt var femte är relativt fattig är ensamstående utan barn, ensamstående äldre och unga vuxna. Fattigdomen bland dessa grupper har ökat med drygt 10 procentenheter sedan 1995.

Förutom inkomster så har förmögenheter och dess fördelning en stor påverkan på jämlikheten i ett samhälle. Storleken på individens förmögenhet påverka konsumtionsmöjligheter, levnadsstandard och inkomster. Den som har en stor förmögenhet har stora konsumtionsmöjligheter oavsett dess inkomst och får därmed per automatik en god ekonomisk levnadsstandard. Förmögenhetens storlek påverkar också storleken på individens kapitalinkomster, vilket i sin tur påverkar individens totala inkomster.

Motivet till att det finns få studier om förmögenheter och dess fördelning är det saknas statistik.

Sverige har sedan förmögenhetsskatten togs bort ingen statistik över förmögenheter, vilket gör att det inte är möjligt att följa utveckling av fördelningen av förmögenheter i Sverige. Under perioden då det var möjligt att mäta förmögenheter och se hur de utvecklades, 1999 till och med 2007, finns det en klar och tydlig trend, och det är att nettoförmögenheten hos de 10 procent rikaste i Sverige ökade dramatiskt under denna period. Nettoförmögenheten ökade från 4,4 miljoner 1999 till 6,9 miljoner 2007. Vi kan anta att denna utveckling fortsatt.

Välfärdsstaten i form av utbildning, sjukvård och transfereringar brukar lyftas fram som utjämnande. Den offentliga konsumtionen och välfärdsstatens storlek påverkar också jämlikheten i ett samhälle. Enligt den fördelningspolitiska redogörelsen, som är en bilaga i budgetpropositionen, kan vi se att välfärdstjänsterna har en utjämnande effekt. Under de tre åren som studeras sänks Gini-koefficient väsentligt, 2011 med -0,063, 2012 -0,045 och 2013 med -0,06. Därmed har den offentliga konsumtionen och välfärdsstaten en utjämnande effekt och leder till att den ekonomiska ojämlikheten minskar.

Det finns ett brett folkligt stöd för ökad jämlikhet. Och det finns tecken på att människor vänder sig mot ekonomisk ojämlikhet och det oavsett hur jämlikt ett samhälle är. När International Social Survey Programme vid flera olika tillfällen undersökt attityder till ojämlikhet. I alla de undersökta länderna svarade en majoritet, att de instämde eller instämde starkt på påståendet att inkomstskillnaderna är för stora, så instämde eller instämde starkt. I många av länderna, inräknat Sverige, svarade över 90 procent att de ansåg att skillnaderna var för stora. Dessutom finns stöd i forskningen för att jämlika samhällen resulterar i att sammanhållningen ökar, demokratin stärks, hälsan förbättras och brottsligheten minskar.

Partikongressen föreslår besluta:

D55:1 att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)

D55:2 att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället

Jönköpings läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D56

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Gör Sverige till världens jämlikaste land igen

I början av 1980-talet var Sverige ett av världens jämlikaste länder, så är det tyvärr inte idag! Det finns flera förklaringar bakom denna utveckling. Ökade ekonomiska skillnader är en, och är en

allmän internationell trend, vilket vi också kan se i nästan alla OECD länder. Utvecklingen och takten i Sverige har dock varit starkare, här har ojämlikheten ökat mer än i andra länder. Idag har de nordiska länderna och flera av de central europeiska länderna mer jämnt fördelade inkomster än Sverige har. Den ökade ojämlikheten är även driven av politiska beslut där ersättningen för arbetslösa, sjuka och studenter haft mycket svag utveckling av sin disponibla inkomst under 2000-talet. Det beror på att lönerna har ökat mer än ersättningarna till dessa grupper. Till detta ska läggas den borgerliga regeringens jobbskatteavdrag, som medvetet undantagit arbetslösa och sjuka och därmed spärrat på utvecklingen och ytterligare ökat ojämlikheten i det svenska samhället.

Jämlikheten kan bland annat mätas genom att studera inkomstfördelningen och hur förmögenheter är fördelade i ett samhälle.

Den vanligaste metoden och måttet att mäta hur inkomster fördelas i ett samhälle, är den så kallade Gini-koefficienten. Detta mått varierar mellan 0, som innebär att alla har lika inkomster, och 1, som innebär att en person har alla inkomster i ett samhälle.

När Sverige, i början av 1980-talet var världens jämlikaste land var Gini-koefficienten 1980 0,2 och har stigit till 0,33 idag. Det betyder att koefficienten har stigit med 0,01 till 0,02 per år, vilket måste betecknas som en stor uppgång och som därmed lett till ökad inkomst spridning och ökad ekonomisk ojämlikhet i Sverige.

Då Gini-koefficienten är mest känslig för förändringar i mitten av fördelningen riskerar vi missa viktiga förändringar i fördelningen av inkomster. Ekonomisk forskning, Roine och Waldenström, har funnit ett starkt positivt samband mellan de 10 % som har de högsta lönerna i ett OECD land och ekonomiska ojämlikhet. Vilken utveckling har vi haft i Sverige? De 10 % som har de högsta inkomsterna har idag en inkomstandel som motsvarar gruppens inkomstandel under stora delar av 1960-talet, vilket motsvarar 30 % av de samlade inkomsterna i Sverige. De som har drivit denna utveckling är, den procent som tjänar mest, sedan slutet av 1990-talet har deras inkomster legat på nivåer motsvarande de på 1940-talet. De med de allra högsta inkomsterna har stadigt ökat sin inkomstandel och är sedan slutet av 1990-talet 8-10 % av inkomsterna i landet. Samtidigt har de som tjänat sämst fått se sin inkomstandel minska.

För att få ökad kunskap om hur inkomstfördelningen utvecklats är det viktigt att inte bara studera utvecklingen i toppen. Hur har de disponibla inkomsterna utvecklats i det svenska samhället från 1991 till 2013? Alla grupper har ökat sin inkomst. Det är dock stor skillnad mellan de olika grupperna. De 10 % som har lägst inkomster har ökat sin inkomst med drygt 14 % medan de 10 % med högst inkomst har ökat sin inkomst med nästan 90 %. Det har resulterat i att fattigdomen, de i Sverige som har en inkomst som är lägre än 50 % av medianinkomsten, ökat med 4 % sedan 1980 och var 2009 12 %.

För att ytterligare öka förståelsen kring inkomstfördelningen och dess utveckling i Sverige är det

lämpligt att studera hur inkomstkvoter utvecklas över tid. Den sista personen bland dem som har de 10 % högsta inkomsterna delat med den första personen bland dem som har de 10 % lägsta inkomsterna utgör kvoten som visar spridningen av inkomster i Sverige. Jämfört med 1991 ser vi att inkomsten för den sista personen bland de 10 % med de högsta inkomsterna har ökat från 2,49 gånger mer än den första personen bland dem med de 10 % lägsta inkomsterna. 2014 hade inkomstkvoten mellan dessa ökat till 3,32 gånger. Vi ser här en klart ökad inkomstspridning under perioden.

Vilka grupper har drabbats av den ökade ekonomiska ojämlikheten? Årligen genomförs i regeringens budgetproposition en studie där inkomstutvecklingen för olika grupper i samhället studeras. Bland annat mäts hur stor risk individer från olika grupper har att hamna i de nedersta delarna av inkomstfördelningen. Individen beräknas som relativt fattig, då dess inkomst är 60 % eller mindre av medianinkomsten för det aktuella året. Framförallt är det utrikesfödda och ensamstående kvinnor med barn, som är relativt fattiga. Bland de utrikesfödda och ensamstående med barn, är det drygt 30 % som är att betecknas som fattiga. Andelen fattiga bland utrikesfödda och ensamstående med barn har ökat med drygt 18 procentenheter från 1995 till 2013. Andra grupper där var femte eller drygt var femte är relativt fattig är ensamstående utan barn, ensamstående äldre och unga vuxna. Fattigdomen bland dessa grupper har ökat med drygt 10 procentenheter sedan 1995.

Förutom inkomster så har förmögenheter och dess fördelning en stor påverkan på jämlikheten i ett samhälle. Storleken på individens förmögenhet påverkar konsumtionsmöjligheter, levnadsstandard och inkomster. Den som har en stor förmögenhet har stora konsumtionsmöjligheter oavsett dess inkomst och får därmed per automatik en god ekonomisk levnadsstandard. Förmögenhetens storlek påverkar också storleken på individens kapitalinkomster, vilket i sin tur påverkar individens totala inkomster.

Motivet till att det finns få studier om förmögenheter och dess fördelning är att det saknas statistik.

Sverige har sedan förmögenhetsskatten togs bort ingen statistik över förmögenheter, vilket gör att det inte är möjligt att följa utveckling av fördelningen av förmögenheter i Sverige. Under perioden då det var möjligt att mäta förmögenheter och se hur de utvecklas, 1999 till och med 2007, finns det en klar och tydlig trend, och det är att nettoförmögenheten hos de 10 % rikaste i Sverige ökade dramatiskt under denna period. Nettoförmögenheten ökade från 4,4 miljoner 1999 till 6,9 miljoner 2007. Vi kan anta att denna utveckling fortsatt.

Välfärdsstaten i form av utbildning, sjukvård och transfereringar brukar lyftas fram som utjämnande. Den offentliga konsumtionen och välfärdsstatens storlek påverkar också jämlikheten i ett samhälle. Enligt den fördelningspolitiska redogörelsen, som är en bilaga i budgetpropositionen, kan vi se att välfärdstjänsterna har en utjämnande effekt. Under de tre åren

som studeras sänks Gini-koefficient väsentligt, 2011 med -0,063, 2012 -0,045 och 2013 med -0,06. Därmed har den offentliga konsumtionen och välfärdsstaten en utjämnande effekt och leder till att den ekonomiska ojämlikheten blir mindre.

Det finns ett brett folkligt stöd för ökad jämlikhet. Och det finns tecken på att människor vänder sig mot ekonomisk ojämlikhet och det oavsett hur jämlikt ett samhälle är. International Survey Programme har vid flera olika tillfällen undersökt attityder till ojämlikhet. I alla de undersökta länderna svarade en majoritet, att de instämde eller instämde starkt på påståendet att inkomstskillnaderna är för stora. I många av länderna, inräknat Sverige, svarade över 90 % att de ansåg att skillnaderna var för stora.

Dessutom finns stöd i forskningen för att jämlika samhällen resulterar i att sammanhållningen ökar, demokratin stärks, hälsan förbättras och brottsligheten minskar.

Partikongressen föreslår besluta:

D56:1 att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)

D56:2 att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället

Pappers avd 15

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D57

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Gör Sverige till världens jämlikaste land igen

I början av 1980-talet var Sverige ett av världens jämlikaste länder, så är det tyvärr inte idag! Det finns flera förklaringar bakom denna utveckling. Ökade ekonomiska skillnader är en, och är en allmän internationell trend, vilket vi också kan se i nästan alla OECD länder. Utvecklingen och takten i Sverige har dock varit starkare, här har ojämlikheten ökat mer än i andra länder. Idag har de nordiska länderna och flera av de central europeiska länderna mer jämlikt fördelade inkomster än Sverige har. Den ökade ojämlikheten är även driven av politiska beslut där ersättningen för arbetslösa, sjuka och studenter haft mycket svag utveckling av sin disponibla inkomst under 2000-talet. Det beror på att lönerna har ökat mer än ersättningarna till dessa grupper. Till detta ska läggas den borgerliga regeringens jobbskatteavdrag, som medvetet undantagit arbetslösa och sjuka och därmed spätt på utvecklingen och ytterligare ökat ojämlikheten i det svenska samhället.

Jämlikheten kan blanda annat mätas genom att studera inkomst fördelningen och hur

förmögenheter är fördelade i ett samhälle. Den vanligaste metoden och måttet att mäta hur inkomster fördelas i ett samhälle, är den så kallade Gini-koefficienten. Detta mått varierar mellan 0, som innebär att alla har lika inkomster, och 1, som innebär att en person har alla inkomster i ett samhälle. När Sverige, i början av 1980-talet var världens jämlikaste land var Gini-koefficienten 0,2 och har stigit till 0,33 idag. Det betyder att koefficienten har stigit med 0,01 till 0,02 per år, vilket måste betecknas som en stor uppgång och som därmed lett till ökad inkomst spridning och ökad ekonomisk ojämlikhet i Sverige. Då Gini-koefficienten är mest känslig för förändringar i mitten av fördelningen riskerar vi missa viktiga förändringar i fördelningen av inkomster. Ekonomisk forskning, Roine och Waldenström, har funnit ett starkt positivt samband mellan de 10 procent som har de högsta lönerna i ett OECD land och ekonomiska ojämlikhet. Vilken utveckling har vi haft i Sverige?

De 10 procenten som har de högsta inkomsterna har idag en inkomstandel som motsvarar gruppens inkomstandel under stora delar av 1960-talet, vilket motsvarar 30 procent av de samlade inkomsterna i Sverige. De som har drivit denna utveckling är, den procent som tjänar mest, sedan slutet av 1990-talet har deras inkomster legat på nivåer motsvarande de på 1940-talet. De med de allra högsta inkomsterna har stadigt ökat sin inkomstandel och är sedan slutet av 1990-talet 8-10 procent av inkomsterna i landet. Samtidigt har de som tjänat sämst fått se sin inkomstandel minska.

För att få ökad kunskap om hur inkomstfördelningen utvecklats är det viktigt att inte bara studera utvecklingen i toppen. Hur har de disponibla inkomsterna utvecklats i det svenska samhället från 1991 till 2013? Alla grupper har ökat sin inkomst. Det är dock stor skillnad mellan de olika grupperna. De 10 procent som har lägst inkomster har ökat sin inkomst med drygt 14 procent medan dem 10 procent med högst inkomst har ökat sin inkomst med nästan 90 procent. Det har resulterat i att fattigdomen, de i Sverige som har en inkomst som är lägre än 50 procent av medianinkomsten, ökat med 4 procent sedan 1980 och var 2009 12 procent.

För att ytterligare öka förståelsen kring inkomstfördelningen och dess utveckling i Sverige är det lämpligt att studera hur inkomstkvoter utvecklas över tid. Den sista personen bland dem som har de 10 procent högst inkomsterna delat med den första personen bland dem som har de 10 procent lägsta inkomster utgör kvoten som visar spridningen av inkomster i Sverige. Jämfört med 1991 ser vi att inkomsten för den sista personen bland de 10 procenten med de högst inkomst har ökat från 2,49 gånger mer än den första personen bland dem med de 10 procent lägst inkomst. Och 2014 hade inkomstkvoten mellan dessa ökat till 3,32 gånger. Vi ser här en klart ökad inkomst spridning under perioden.

Vilka grupper har drabbats av den ökade ekonomiska ojämlikheten? Årligen genomförs i regeringens budgetproposition en studie där inkomstutvecklingen för olika grupper i samhället studeras. Bland annat mäts hur stor risk individer från olika grupper har att hamna i de nedersta delarna av inkomstfördelningen. Individen beräknas som relativt fattig, då dess inkomst är 60

procent eller mindre av medianinkomsten för det aktuella året. Framförallt är det utrikesfödda och ensamstående kvinnor med barn, som är relativt fattiga. Bland de utrikesfödda och ensamstående med barn, är det drygt 30 procent som är att betecknas som fattiga. Andelen fattiga bland utrikesfödda och ensamstående med barn har ökat med drygt 18 procentenheter från 1995 till 2013. Andra grupper där var femte eller drygt var femte är relativt fattig är ensamstående utan barn, ensamstående äldre och unga vuxna. Fattigdomen bland dessa grupper har ökat med drygt 10 procentenheter sedan 1995.

Förutom inkomster så har förmögenheter och dess fördelning en stor påverkan på jämlikheten i ett samhälle. Storleken på individens förmögenhet påverkar konsumtionsmöjligheter, levnadsstandard och inkomster. Den som har en stor förmögenhet har stora konsumtionsmöjligheter oavsett dess inkomst och får därmed per automatik en god ekonomisk levnadsstandard. Förmögenhetens storlek påverkar också storleken på individens kapitalinkomster, vilket i sin tur påverkar individens totala inkomster.

Motivet till att det finns få studier om förmögenheter och dess fördelning är det saknas statistik. Sverige har sedan förmögenhetsskatten togs bort ingen statistik över förmögenheter, vilket gör att det inte är möjligt att följa utveckling av fördelningen av förmögenheter i Sverige. Under perioden då det var möjligt att mäta förmögenheter och se hur de utvecklades, 1999 till och med 2007, finns det en klar och tydlig trend, och det är att nettoförmögenheten hos de 10 procent rikaste i Sverige ökade dramatiskt under denna period. Nettoförmögenheten ökade från 4,4 miljoner 1999 till 6,9 miljoner 2007. Vi kan anta att denna utveckling fortsatt.

Välfärdsstaten i form av utbildning, sjukvård och transfereringar brukar lyftas fram som utjämnande. Den offentliga konsumtionen och välfärdsstatens storlek påverkar också jämlikheten i ett samhälle. Enligt den fördelningspolitiska redogörelsen, som är en bilaga i budgetpropositionen, kan vi se att välfärdstjänsterna har en utjämnande effekt. Under de tre åren som studeras sänks Gini-koefficient väsentligt, 2011 med -0,063, 2012 -0,045 och 2013 med -0,06. Därmed har den offentliga konsumtionen och välfärdsstaten en utjämnande effekt och leder till att den ekonomiska ojämlikheten mindre. Det finns ett brett folkligt stöd för ökad jämlikhet. Och det finns tecken på att människor vänder sig mot ekonomisk ojämlikhet och det oavsett hur jämlikt ett samhälle är. När International Survey Programme vid flera olika tillfällen undersökt attityder till ojämlikhet. I alla de undersökta länderna svarade en majoritet, att de instämde eller instämde starkt på påståendet att inkomstskillnaderna är för stora, så instämde eller instämde starkt. I många av länderna, inräknat Sverige, svarade över 90 procent att de ansåg att skillnaderna var för stora.

Dessutom finns stöd i forskningen för att jämlika samhällen resulterar i att sammanhållningen ökar, demokratin stärks, hälsan förbättras och brottsligheten minskar.

Partikongressen föreslår besluta:

D57:1 att initiera en statlig jämlikhetsutredning (SOU)

D57:2 att socialdemokraterna tar fram en åtgärdsplan för att minska klyftorna i samhället

Henrik Andersson, ordförande Råslätts socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D58

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN

Hela Sverige skall leva, och vara befolkat

Sverige är ett fantastiskt land, på många sätt.

Med en socialdemokratiskt ledd regering, så har också arbetet återupptagits, med att "Den svenska modellen skall utvecklas och inte avvecklas".

Med en ökande befolkning är det viktigt att utnyttja den kapacitet som vårt land erbjuder, inte minst när det gäller landets yta.

Vårt grannland Norge tillämpar differentierade procentsatser när det gäller socialförsäkringsavgifter. Detta lär de ha gjort ända sedan unionsdelningen 1905.

Den svenska glesbygden avfolkas, och många flyttar till storstäder eller till övriga tätorter. Detta har pågått under många år, och ser ut att fortsätta även framöver.

Detsamma gäller även för arbetstillfällen, där många småföretag känner sig tvungna att flytta till centralorter, alternativt lägga ner sin verksamhet.

På många orter läggs servicefunktionerna ner, skolor står tomma. Samtidigt är det trångt i skolor, äldreboenden och andra gemensamma lokaler, i de större städerna. Stockholm planerar för att bygga nya skolor för flera miljarder, vilket är bra, men en del av dessa skulle inte behövas, om befolkning och arbetstillfällen vore jämnare fördelade över hela vårt fina land Sverige.

Här är några röster:

– Differentierade arbetsgivaravgifter är antagligen det bästa och billigaste glesbygdssstödet man kan tänka sig, säger Katrine Rönningen. Det kostar ingenting att administrera. Ända sedan

unionsupplösningen med Sverige 1905 har Norge haft som grundprincip att hela landet ska vara befolkat. Och det märks i glesbygdskommunernas ekonomier.

Strömsunds kommun har räknat ut att man skulle ha 200 miljoner mer i kommunkassan om kommunen legat på den norska sidan.

– Tänk om vi kunde följa det goda norska exemplet på hur god regionalpolitik skulle skötas, säger Göran Bergström, kommunalråd i Strömsund. Då skulle jag och andra kommunalråd i Norrlands inland hamna i himmelriket. Nu får vi istället vända på varenda krona, samtidigt som vi skulle behöva göra satsningar för att få ungdomar att stanna.

Redan i dag är det trångt i Stockholms skolor, och antalet elever i Stockholm bara fortsätter öka. I nästa års budget har man avsatt 2,3 miljarder för att skapa fler klassrum, 600 miljoner mer än i år.

– Alla stockholmare ska kunna lita på att det finns bra förskolor och grundskolor nära hemmet och det kräver offensiva satsningar från stadens sida, säger skolborgarrådet Olle Burell (S), i ett pressmeddelande.

”Från norska Skatteestaten:
Arbeidsgiveravgift til folketrygden for 2016 (Norge)

....

Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift har som mål å stimulere arbeidsmarkedet i distriktene, som igjen gir grunnlag for økt bosetting. Arbeidsgiveravgiften beregnes på grunnlag av et avgiftsgrunnlag og en avgiftssats. Avgiftssatsen er differensiert ut fra distriktpolitiske hensyn.”

Partikongressen föreslår besluta:

D58:1 att besluta att införa differentierade socialförsäkringsavgifter (arbetsgivaravgifter), utifrån vilken kommun som arbetsplatsen är stationerad i

D58:2 att regelverket för detta skall utformas noggrant, för att undvika möjlighet till fusk

Evert Melander

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D59

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart penningssystem?

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Dagens penningssystem är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Det är finansiellt instabilt och skapar finanskrascher med regelbundna mellanrum, det gynnar kortsiktiga, ohållbara investeringar som ger snabb vinst och det driver fram stora ekonomiska klyftor.

En av de viktigaste orsakerna till problemen är att pengar skapas av privata banker i samband med lån och försvinner när lånen amorteras. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Större delen av Sveriges pengar är alltså inte oförstörbara symboler som cirkulerar i samhället utan skapas och försvinner under bankernas kontroll. Flera faktorer som kapitäläckningskrav, kunders efterfrågan på lån, kreditvärdighet hos låntagare och behovet av viss likviditet när kunder tar ut pengar, begränsar dock hur mycket pengar banker kan skapa. Men en bank kan enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, ändå ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Ingves konstaterar att 2 800 kronor i förlustabsorberande kapital inte ger tillräcklig motståndskraft vid utlåning på 1 miljon kronor.

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna varit oansvariga och rädda bankerna från konkurs, annars kollapsar Sveriges ekonomi. Bankerna har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomin normala spelregler och kunnat ta orimligt stora risker medan staten får ta hand om problemen och rädda bankerna när något går snett. Resultatet har varit att bankerna kan göra stora vinster och dela ut skyhöga summor till sina chefer och aktieägare, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs enligt normala marknadsekonomiska principer. Det nya regelverket är dock mycket komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande orimliga konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en mycket säkrare produkt till kunderna än de har täckning för själva.

När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på dessa

tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna. Detta bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i inkomst gör.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är att riksbanken saknar effektiva medel för att reglera inflationen. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen är att bankerna lånar ut mer så bostadsbubblan och börsen pumpas upp ännu mer. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka att bostadsbubblan spricker genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala tillbaka sina skulder, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Sist men inte minst är det etiskt oförsvarbart att låta privata banker skapa i stort sett alla de ca 2400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa pengar. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna vi använder i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

Möjliga lösningar

Dagens penningssystem är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Men exakt vilka lösningar som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar där vi tar demokratisk kontroll över produktionen av digitala pengar och sätter dessa i omlopp i ekonomin utan att vi behöver betala miljardkostnader i hyra till privata banker.

Det huvudsakliga alternativ till dagens penningssystem som florerat i den penningpolitiska debatten går under namnet suveräna pengar ("sovereign money") och är ursprungligen framtaget av rörelsen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och tillför dessa nyskapade pengar räntefritt direkt via

statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar samtliga digitala pengar i ekonomin (och skapar dessa fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då in många miljarder som staten kan lägga på annat.

Observera noga att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börsen eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna fñas ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett rejält tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Läs mer om suveräna pengar

Suveräna pengar presenteras i bokform av exempelvis James Robertson och Joseph Huber i *Creating New Money* samt Andrew Jackson och Ben Dyson i boken *Modernising Money* och i skriften *Creating a Sovereign Money System*. På svenska: *Positive Moneys* förslag på ren svenska, och allra kortast: *Positive Moneys förslag i korthet*. Islands rapport finns att läsa här och aktuellt läge om frågan här. Om den kommande folkomröstningen i Schweiz kan läsas här. Frågan drivs i

21 länder av nätverket International Movement for Monetary Reform, som i Sverige representeras av Positiva Pengar.

Referenser till fördjupande litteratur

Benes, Jaromir & Kumhof, Michael (2012). The Chicago Plan Revisited. International Monetary Fund.

Dyson, Ben & Jackson, Andrew & Hodgson, Graham (2014), Creating a Sovereign Monetary system. Gratis pdf. London: Positive Money.

Huber, Joseph (2011). Monetäre Modernisierung- Zur Zukunft der Geldordnung. Marburg: Metropolis-Verlag.

Huber, Joseph & Robertsson, James (2000). Creating New Money: A Monetary Reform for the Information Age. London: New Economics Foundation.

Jackson, Andrew & Dyson, Ben (2013). Modernising Money- Why our monetaty system is broken and how it can be fixed. London: Positive Money.

Keen, Steve (2011). Debunking Economics- The Naked Emperor Dethroned? London & New York: ZED Books.

McLeay, Michael; Radia, Amar & Thomas, Ryland (2014). Money Creation in the modern economy. Bank of England, Quarterly Bulletin 2014 Q1.

Positiva Pengars översättning av Positive Moneys reformförslag (2013). Positive Moneys reformförslag på ren svenska. Stockholm.

Rowbotham, Michael (1998). The Grip of Death – A study of modern money,debt slavery and destructive economics. Oxfordshire: Jon Carpenter Publishing

Ryan-Collins, J., Greenham, T., Werner, R., & Jackson, A. (2011). Where Does Money Come From? London: New Economics Foundation.

Sigurjonsson, Frosti (2015). Monetary Reform- A better Monetary System for Iceland. A report commissioned by the Prime Minister of Iceland, Rejkjavik.

Partikongressen föreslår besluta:

D59:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att

ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Ola Möller

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D60

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart penningssystem?

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Dagens penningssystem är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Det är finansiellt instabilt och skapar finanskrascher med regelbundna mellanrum. Det gynnar kortsiktiga, ohållbara investeringar med ger snabb vinst som driver fram ekonomiska klyftor. För att komma åt dessa problem bör Socialdemokraterna noga utvärdera möjligheten att stärka statens kontroll över hur nyskapade pengar tillförs till finanssystemet.

En av de viktigaste orsakerna till de ovan nämnda problemen är att pengar skapas av privata banker i samband med lån. Enligt Riksbanken ökar den svenska penningmängden framför allt på grund av affärsbankernas utlåning. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av Riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa, kan dock den mängd pengar banken har som buffert bli låg. Enligt Stefan Ingves kan en bank ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att denna mängd är otillräcklig.

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten ibland rycka in för att rädda bankerna från konkurs och Sveriges ekonomi från kollaps. Bankerna kan därför sägas ha kommit undan marknadsekonomins normala spelregler och har kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar, medan staten står som garant för det fall att risken blivit för stor. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs. Det nya regelverket är dock komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för.

När banker skapar pengar styrs pengarna typiskt sett dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på dessa tillgångar istället för att göra nytta i den reella ekonomin och investeras i långsiktigt samhällsnyttiga projekt. Med kontroll över nyskapade pengar kommer staten kunna påverka den typ av investeringar som görs. Vad avser de pengar som redan finns i omlopp skulle de privata bankerna även i fortsättningen kunna kontrollera dessa fritt.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är att Riksbanken därmed saknar effektiva medel för att reglera inflationen. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen har blivit att bankerna lånar ut mer, vilket bland annat ökat bostadspriser. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala tillbaka sina skulder, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Sist men inte minst är det inte försvarbart att låta privata banker skapa i stort sett alla de ca 2 400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi och därmed ta in ränteintäkter från dessa pengar. År 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på 3-4 % i förhållande till de 2 400 miljarder kronorna i ekonomin. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är inte demokratiskt och undergräver folkets förtroende för finanssektorn. Man kan helt enkelt inte motivera att allmänheten ska betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg kostnad.

Möjliga lösningar

Exakt vilken lösning som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar. Denna utredning bör bland annat undersöka möjligheten att ta statlig kontroll över produktionen av pengar.

Det alternativ till dagens penningssystem som diskuterats mest går under namnet suveräna pengar ("sovereign money") och är ursprungligen framtaget av rörelsen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och tillför dessa nyskapade pengar räntefritt direkt via statsbudgeten. Observera att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av Riksbanken och bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar samtliga digitala pengar i ekonomin (och skapar dessa fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då in många miljarder som staten kan lägga på annat.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börserna eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna fasas ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2 400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett rejält tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Läs mer om suveräna pengar

Suveräna pengar presenteras i bokform av exempelvis James Robertson och Joseph Huber i *Creating New Money* samt Andrew Jackson och Ben Dyson i boken *Modernising Money* och i skriften *Creating a Sovereign Money System*. På svenska: *Positive Moneys* förslag på ren svenska,

och allra kortast: 'Positive Moneys förslag i korthet.' Islands rapport finns att läsa här och aktuellt läge om frågan här. Om den kommande folkomröstningen i Schweiz kan läsas här. Frågan drivs i 21 länder av nätverket International Movement for Monetary Reform, som i Sverige representeras av Positiva Pengar.

Referenser till fördjupande litteratur

Benes, Jaromir & Kumhof, Michael (2012). The Chicago Plan Revisited. International Monetary Fund.

Dyson, Ben & Jackson, Andrew & Hodgson, Graham (2014), Creating a Sovereign Monetary system. Gratis pdf. London: Positive Money.

Huber, Joseph (2011). Monetäre Modernisierung- Zur Zukunft der Geldordnung. Marburg: Metropolis-Verlag.

Huber, Joseph & Robertsson, James (2000). Creating New Money: A Monetary Reform for the Information Age. London: New Economics Foundation.

Jackson, Andrew & Dyson, Ben (2013). Modernising Money- Why our monetaty system is broken and how it can be fixed. London: Positive Money.

Keen, Steve (2011). Debunking Economics- The Naked Emperor Dethroned? London & New York: ZED Books.

McLeay, Michael; Radia, Amar & Thomas, Ryland (2014). Money Creation in the modern economy. Bank of England, Quarterly Bulletin 2014 Q1.

Positiva Pengars översättning av Positive Moneys reformförslag (2013). Positive Moneys reformförslag på ren svenska. Stockholm.

Rowbotham, Michael (1998). The Grip of Death – A study of modern money, debt slavery and destructive economics. Oxfordshire: Jon Carpenter Publishing

Ryan-Collins, J., Greenham, T., Werner, R., & Jackson, A. (2011). Where Does Money Come From? London: New Economics Foundation.

Sigurjonsson, Frosti (2015). Monetary Reform- A better Monetary System for \neg Iceland. A report commissioned by the Prime Minister of Iceland, Rejkjavik.

Partikongressen föreslår besluta:

D60:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Tjänstmannaföreningen och Laboremus

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D61

SOLNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Hur skapar vi ett hållbart penningssystem?

Sammanfattning av motionen

I dag skapas nya pengar främst av privata banker vid utlåning. Det är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Privata bankers skapande av pengar leder till instabilitet och bubblor i ekonomin, leder till hög skuldsättning vilket kan utlösa finanskriser, leder till att nyskapade pengar investeras kortsiktigt utan hänsyn till vad som är bra för samhället och miljön, och ger bankerna oproportionerligt stor makt över ekonomin samt möjlighet att göra stora vinster, vilket ökar ojämlikheten och undergräver förtroendet för vårt finansiella system. Det huvudsakliga lösningsförslag som framförts i debatten är reformen ”suveräna pengar” som innebär att riksbanken inte bara ska ha ensamrätt på att skapa sedlar och mynt, utan även ges ensamrätt att skapa digitala pengar. Precis som sedlar och mynt ska de nyskapade digitala pengarna inte bestå av en skuld till någon som måste betalas tillbaka med ränta. Efter reformen kommer privata banker bara kunna låna ut: (1) pengar som bankens kunder sparar på särskilda investeringskonton, (2) bankens egna medel, exempelvis aktieägarnas kapital eller vinst banken gjort, (3) lån banken tagit hos Riksbanken. I denna motion föreslås att en oberoende utredning av dagens penningssystem tillsätts som bland annat ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa nya pengar som i huvudsak tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Enligt riksbanken skapas merparten av alla nya pengar av privata banker i samband med lån och försvinner när lånen amorteras. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa, kan en bank enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade

vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att 2800 i eget kapital för utlåning av en miljon är otillräcklig för att upprätthålla ett stabil finansiellt system.

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna krisar och rädda bankerna från konkurs för att rädda finanssystemet från kollaps. Bankerna har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomins normala spelregler och kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar medan staten stått som garant och räddat bankerna i de fall någonting gick snett. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs. Det nya regelverket är dock komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för.

När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna lånas de oftast ut dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna; de som redan har mycket får ännu mer. Dagens penningpolitik är en viktig orsak till dagens ojämlikhet: värdeökningen på tillgångar av olika slag bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i arbetsinkomst gör.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är risken för finanskriser. När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare ett läge där skuldsättningen är så stor att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärdiga kunder att låna ut till. Då kommer för lite nya betalmedel ut i ekonomin och vi får deflation. Då blir det mer lönsamt att spara så efterfrågan på varor och tjänster minskar, då minskar arbetstillfällena, folk blir arbetslösa, fler kan inte betala sina skulder och vi får en ond cirkel som utlöser en ekonomisk kris.

Riksbanken gör just nu sitt bästa för att undvika deflation och den därpå följande risken för finanskris. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen har blivit att bankerna lånar ut mer, vilket bland annat ökat priserna på bostäder och aktier. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla och för hög skuldsättning genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa fler lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala

tillbaka sina skulder för att undvika riskabelt höga nivåer av skuldsättning, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Ett sista problem med att låta privata banker skapa merparten av de ca 2400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa, är att det är etiskt oförsvarbart. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna som cirkulerar i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

Möjliga lösningar

Exakt vilka lösningar på problemen med dagens penningssystem som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar.

En utredning av dagens penningssystem bör bland annat undersöka det huvudsakliga alternativ som de senaste åren florerat i den penningpolitiska debatten: reformen suveräna pengar ("sovereign money") utformat av organisationen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017. En mycket läsvärd rapport är också "The Chicago Plan Revisited" (2012) där ekonomer från IMF gjort simuleringar som visar på mycket positiva samhällsekonomiska effekter av att ge centralbankerna ensamrätt på att skapa pengar, de drar slutsatsen att det vore ytterst önskvärt med en sådan reform.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och att dessa nyskapade pengar i regel tillförs ekonomin via statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar digitala pengar (fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då många miljarder staten kunde lägga på annat.

För detaljer om förslaget, se den mer utförliga rapporten från Positive Money. För fördjupande litteratur och analys av förslagets konsekvenser, se den fördjupande litteraturlistan. Men några

korta anmärkningar kan vara på sin plats i denna motion.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börsen eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

Observera också att när nya pengar kommer ut i ekonomin via statsbudgeten hamnar de i händerna på andra aktörer som sedan kan använda dem igen, exempelvis investera eller låna ut till nya investeringar. I de fall för lite pengar finns för att företag och privatpersoner ska kunna få tag på nog med kapital för att göra viktiga investeringar kommer riksbanken primärt trycka upp nya pengar som tillförs statsbudgeten och sedan kommer ut på marknaden. Men i de fall det finns behov av särskilt stora investeringar, pengarna behövs snabbt och bankerna inte har tillräckligt med kapital, då kan riksbanken låna ut direkt till privata banker till en ränta lagom stor för att kreditbristen i ekonomin ska täckas.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna fasas ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Avslutningsvis, enligt svensk lag är det sedan 1897 förbjudet för andra än Sveriges riksbank att ge ut sedlar och mynt. Lagen stiftades just för att man ansågs att de privata bankernas skapande av egna skuldsedlar var ohållbar och att vinsten från skapandet av pengar skulle tillfalla allmänheten. I dagens moderna ekonomi har sedlar och mynt till stora delar kommit att ersättas av digitala

pengar. När de privata bankernas kontroll av pengaskapandet nu liksom då hotar stabiliteten i vår ekonomi, jämlikheten och miljön vore det mycket önskvärt att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att lagen från 1897 utökades till att börja gälla även de digitala pengar som skapas av privata banker idag.

Partikongressen föreslår besluta:

D61:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Alfred Esbjörnson

Solna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D62

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ett hållbart penningssystem?

Sammanfattning av motionen

I dag skapas nya pengar främst av privata banker vid utlåning.(fotnot 1) Det är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Privata bankers skapande av pengar leder till instabilitet och bubblor i ekonomin, leder till hög skuldsättning vilket kan utlösa finanskriser, leder till att nyskapade pengar investeras kortsiktigt utan hänsyn till vad som är bra för samhället och miljön, och ger bankerna oproportionerligt stor makt över ekonomin samt möjlighet att göra stora vinster, vilket ökar ojämlikheten och undergräver förtroendet för vårt finansiella system. Det huvudsakliga lösningsförslag som framförts i debatten är reformen ”suveräna pengar” som innebär att riksbanken inte bara ska ha ensamrätt på att skapa sedlar och mynt, utan även ges ensamrätt att skapa digitala pengar. Precis som sedlar och mynt ska de nyskapade digitala pengarna inte bestå av en skuld till någon som måste betalas tillbaka med ränta. Efter reformen kommer privata banker bara kunna låna ut: (1) pengar som bankens kunder sparar på särskilda investeringskonton, (2) bankens egna medel, exempelvis aktieägarnas kapital eller vinst banken gjort, (3) lån banken tagit hos Riksbanken. I denna motion föreslås att en oberoende utredning av dagens penningssystem tillsätts som bland annat ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa nya pengar som i huvudsak tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Enligt riksbanken skapas merparten av alla nya pengar av privata banker i samband med lån och

försvinner när lånen amorteras.(Fotnot 2) Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa (fotnot 3), kan en bank enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.”(Fotnot 4) Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att 2800 i eget kapital för utlåning av en miljon är otillräcklig för att upprätthålla ett stabil finansiellt system. (Fotnot 5)

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna krisar och rädda bankerna från konkurs för att rädda finanssystemet från kollaps. Bankerna har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomins normala spelregler och kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar medan staten stått som garant och räddat bankerna i de fall någonting gick snett. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs.(Fotnot 6) Det nya regelverket är dock komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för.

När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna lånas de oftast ut dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna; de som redan har mycket får ännu mer. Dagens penningpolitik är en viktig orsak till dagens ojämlikhet: värdeökningen på tillgångar av olika slag bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i arbetsinkomst gör.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är risken för finanskriser. När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare ett läge där skuldsättningen är så stor att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärdiga kunder att låna ut till. Då kommer för lite nya betalmedel ut i ekonomin och vi får deflation. Då blir det mer lönsamt att spara så efterfrågan på varor och tjänster minskar, då minskar arbetstillfällena, folk blir arbetslösa, fler kan inte betala sina skulder och vi får en ond cirkel som utlöser en ekonomisk kris.

Riksbanken gör just nu sitt bästa för att undvika deflation och den därpå följande risken för finanskris. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE).(fotnot 7) Konsekvensen har blivit att bankerna lånar ut mer, vilket bland annat ökat priserna på bostäder

och aktier. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla och för hög skuldsättning genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa fler lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala tillbaka sina skulder för att undvika riskabelt höga nivåer av skuldsättning, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Ett sista problem med att låta privata banker skapa merparten av de ca 2400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa, är att det är etiskt oförsvarbart. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna som cirkulerar i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

Möjliga lösningar

Exakt vilka lösningar på problemen med dagens penningssystem som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar. En utredning av dagens penningssystem bör bland annat undersöka det huvudsakliga alternativ som de senaste åren florerat i den penningpolitiska debatten: reformen suveräna pengar ("sovereign money") utformat av organisationen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017. En mycket läsvärd rapport är också "The Chicago Plan Revisited" (2012) där ekonomer från IMF gjort simuleringar som visar på mycket positiva samhällsekonomiska effekter av att ge centralbankerna ensamrätt på att skapa pengar, de drar slutsatsen att det vore ytterst önskvärt med en sådan reform.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och att dessa nyskapade pengar i regel tillförs ekonomin via statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar digitala pengar (fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då många miljarder staten kunde lägga på annat.

För detaljer om förslaget, se den mer utförliga rapporten från Positive Money. För fördjupande litteratur och analyser av förslagets konsekvenser, se den fördjupande litteraturlistan. Men några korta anmärkningar kan vara på sin plats i denna motion.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börserna eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

Observera också att när nya pengar kommer ut i ekonomin via statsbudgeten hamnar de i händerna på andra aktörer som sedan kan använda dem igen, exempelvis investera eller låna ut till nya investeringar. I de fall för lite pengar finns för att företag och privatpersoner ska kunna få tag på nog med kapital för att göra viktiga investeringar kommer riksbanken primärt trycka upp nya pengar som tillförs statsbudgeten och sedan kommer ut på marknaden. Men i de fall det finns behov av särskilt stora investeringar, pengarna behövs snabbt och bankerna inte har tillräckligt med kapital, då kan riksbanken låna ut direkt till privata banker till en ränta lagom stor för att kreditbristen i ekonomin ska täckas.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna färdigt ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. (Fotnot 8) Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Avslutningsvis, enligt svensk lag är det sedan 1897 förbjudet för andra än Sveriges riksbank att ge

ut sedlar och mynt.(Fotnot 9) Lagen stiftades just för att man ansågs att de privata bankernas skapande av egna skuldsedlar var ohållbar och att vinsten från skapandet av pengar skulle tillfalla allmänheten. I dagens moderna ekonomi har sedlar och mynt till stora delar kommit att ersättas av digitala pengar. När de privata bankernas kontroll av pengaskapandet nu liksom då hotar stabiliteten i vår ekonomi, jämlikheten och miljön vore det mycket önskvärt att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att lagen från 1897 utökades till att börja gälla även de digitala pengar som skapas av privata banker idag.

Läs mer om suveräna pengar

Suveräna pengar presenteras i bokform (fotnot 10) av exempelvis James Robertson och Joseph Huber i *Creating New Money* samt Andrew Jackson och Ben Dyson i boken *Modernising Money* (fotnot 11 och i skriften *Creating a Sovereign Money System* (fotnot 12). På svenska: *Positive Moneys förslag på ren svenska* (fotnot 13), och allra kortast: 'Positive Moneys förslag i korthet (fotnot 14).' Islands rapport finns att läsa här (fotnot 15) och aktuellt läge om frågan här (fotnot 16). Om den kommande folkomröstningen i Schweiz kan läsas här (fotnot 17). Frågan drivs i 21 länder av nätverket *International Movement for Monetary Reform* (fotnot 18), som i Sverige representeras av *Positiva Pengar* (fotnot 19).

Fotnotsförteckning:

1 För den som snabbt vill sätta sig in i hur pengar skapas i den moderna ekonomin rekommenderas följande pedagogiska artikel från Bank of England:

<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q1prereleasemoneycreation.pdf>

2 För mer information om hur pengar skapas, se riksbankens publikation "Den svenska finansmarknaden 2013". Riksbanken konstaterar

inledningsvis på sida 6 att "Affärsbankerna kan även skapa pengar för utlåning". I kapitlet "Att skapa pengar" på sida 74 förklarar riksbanken att "I Sverige ökar penningmängden främst på grund av affärsbankernas utlåning. Rapporten kan läsas här:

http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/Finansmarknaden/2013/rap_finansm_130830_sve.pdf

3 Faktorer som kapitaltäckningskrav, kundernas låneefterfrågan, låntagarnas kreditvärdighet och behovet av likviditet när kunder tar ut pengar begränsar hur mycket pengar bankerna kan skapa.

4 Citatet återfinns i Stefan Ingves anförande "Finansiell stabilitet – vart är vi på väg?" som kan läsas på

http://www.riksbank.se/upload/Dokument_riksbank/Kat_publicerat/Tal/2009/091119.pdf

5 Tidigare infördes Basel I-II regelverken för att höja graden av eget kapital banker måste ha i

säkerhet vid utlåning, men det har inte varit tillräckligt effektivt. I och med Basel III skärps regelverket åt ytterligare. Även om bankerna nu får något högre krav på eget kapital som buffert,

är det tveksamt om denna utökning av ett redan komplext regelverk kommer vara effektiv nog för att öka den finansiella stabiliteten tillräckligt. Regelverken har dessutom kritiserats för att inte begränsa bankernas utlåning vid högkonjunktur, bara vid lågkonjunktur då det i själva verket är önskvärt att bankerna lånade ut mer; det är alltså möjligt att regelverken snarare riskera att göra penningssystemet mer instabilt.

6 Se riksgäldsdirktör Hans Lindblads debattartikel ”Staten kommer inte att rädda bankerna ägare”: <http://www.svd.se/staten-kommer-inte-att-radda-bankernas-agare>

7 En pedagogisk artikel som förklarar hur Quantitative Easing fungerar, är följande text från Bank of England:

<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q1prereleasemoneycreation.pdf>

8 Som ett steg på vägen mot den kompletta reformen är också möjligt att införa suveräna pengar partiellt som bidrag till samhällsinvesteringar eller som helikopterpengar direkt till medborgarna (QE till folket). Det blir då en ekonomisk stimulans som får upp inflationen mycket mer effektivt än den QE som har använts i USA och används i Storbritannien, euro-området och i Sverige. Jämfört med QE så kommer de nyskapade suveräna pengarna i mycket högre grad alla medborgare till del och i mycket mindre grad ökas värdet på tillgångar som bostäder och aktier.

Liksom QE går partiella suveräna pengar att införa omedelbart och utan lagändringar.

9 <http://www.riksbank.se/sv/Riksbanken/Historia/Pengarna-och-makten--Riksbankens-historia/Pa-vag-mot-centralbanken/>

<http://sovereignmoney.eu/books-and-sites/>

11 <https://www.positivemoney.org/modernising-money/>

12 http://2joz611prdme3eogq61h5p3gr08.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2014/07/Creating_a_Sovereign_Monetary_System_Web20130615.pdf

13 http://positivapengar.weebly.com/uploads/6/5/3/4/6534225/positive_moneys_reformfrslag_p_ren_svenska.pdf 14

http://positivapengar.weebly.com/uploads/6/5/3/4/6534225/positive_moneys_frslag_i_korthet.pdf

15 <http://positivemoney.org/2015/04/iceland-fundamental-reform-monetary-system-must-considered/>

16 <http://positivapengar.weebly.com/blogg/islands-centralbank-ar-med-pa-noterna>

17 <http://positivapengar.weebly.com/blogg/schweizisk-folkomrostning-om-penningreform-som-aterfor-bankers-overvinster-till-statskassan>

18 <http://internationalmoneyreform.org/>

19 <http://positivapengar.weebly.com/>

Partikongressen föreslår besluta:

D62:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Samuel Kazen Orrefur

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D63

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Hur skapar vi ett hållbart penningssystem?

I dag skapas nya pengar främst av privata banker vid utlåning. Det är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Privata bankers skapande av pengar leder till instabilitet och bubblor i ekonomin, leder till hög skuldsättning vilket kan utlösa finanskriser, leder till att nyskapade pengar investeras kortsiktigt utan hänsyn till vad som är bra för samhället och miljön, och ger bankerna oproportionerligt stor makt över ekonomin samt möjlighet att göra stora vinster, vilket ökar ojämlikheten och undergräver förtroendet för vårt finansiella system. Det huvudsakliga lösningsförslag som framförts i debatten är reformen ”suveräna pengar” som innebär att riksbanken inte bara ska ha ensamrätt på att skapa sedlar och mynt, utan även ges ensamrätt att skapa digitala pengar. Precis som sedlar och mynt ska de nyskapade digitala pengarna inte bestå av en skuld till någon som måste betalas tillbaka med ränta. Efter reformen kommer privata banker bara kunna låna ut: (1) pengar som bankens kunder sparar på särskilda investeringskonton, (2) bankens egna medel, exempelvis aktieägarnas kapital eller vinst banken

gjort, (3) låna banken tagit hos Riksbanken. I denna motion föreslås att en oberoende utredning av dagens penningssystem tillsätts som bland annat ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa nya pengar som i huvudsak tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Enligt riksbanken skapas merparten av alla nya pengar av privata banker i samband med lån och försvinner när lånen amorteras. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa, kan en bank enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att 2800 i eget kapital för utlåning av en miljon är otillräcklig för att upprätthålla ett stabil finansiellt system.

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna krisar och rädda bankerna från konkurs för att rädda finanssystemet från kollaps. Bankerna har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomins normala spelregler och kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar medan staten stått som garant och räddat bankerna i de fall någonting gick snett. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs. Det nya regelverket är dock komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för.

När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna lånas de oftast ut dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljö eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna; de som redan har mycket får ännu mer. Dagens penningpolitik är en viktig orsak till dagens ojämlikhet: värdeökningen på tillgångar av olika slag bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i arbetsinkomst gör.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är risken för finanskriser. När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare ett läge där skuldsättningen är så stor att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärdiga kunder att låna ut till. Då kommer för lite nya betalmedel ut i ekonomin och vi får deflation. Då blir det mer lönsamt att spara så efterfrågan på varor och tjänster minskar, då minskar

arbetstillfällena, folk blir arbetslösa, fler kan inte betala sina skulder och vi får en ond cirkel som utlöser en ekonomisk kris.

Riksbanken gör just nu sitt bästa för att undvika deflation och den därpå följande risken för finanskris. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen har blivit att bankerna lånar ut mer, vilket bland annat ökat priserna på bostäder och aktier. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla och för hög skuldsättning genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa fler lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala tillbaka sina skulder för att undvika riskabelt höga nivåer av skuldsättning, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Ett sista problem med att låta privata banker skapa merparten av de ca 2400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa, är att det är etiskt oförsvarbart. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna som cirkulerar i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

Möjliga lösningar

Exakt vilka lösningar på problemen med dagens penningssystem som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar.

En utredning av dagens penningssystem bör bland annat undersöka det huvudsakliga alternativ som de senaste åren florerat i den penningpolitiska debatten: reformen suveräna pengar ("sovereign money") utformat av organisationen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017. En mycket läsvärd rapport är också "The Chicago Plan Revisited" (2012) där ekonomer från IMF gjort simuleringar som visar på mycket positiva samhällsekonomiska effekter av att ge centralbankerna ensamrätt på att skapa pengar, de drar slutsatsen att det vore ytterst önskvärt med en sådan reform.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och att dessa nyskapade pengar i regel tillförs

ekonomin via statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar digitala pengar (fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då många miljarder staten kunde lägga på annat.

För detaljer om förslaget, se den mer utförliga rapporten från Positive Money. För fördjupande litteratur och analyser av förslagets konsekvenser, se den fördjupande litteraturlistan. Men några korta anmärkningar kan vara på sin plats i denna motion.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börsen eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

Observera också att när nya pengar kommer ut i ekonomin via statsbudgeten hamnar de i händerna på andra aktörer som sedan kan använda dem igen, exempelvis investera eller låna ut till nya investeringar. I de fall för lite pengar finns för att företag och privatpersoner ska kunna få tag på nog med kapital för att göra viktiga investeringar kommer riksbanken primärt trycka upp nya pengar som tillförs statsbudgeten och sedan kommer ut på marknaden. Men i de fall det finns behov av särskilt stora investeringar, pengarna behövs snabbt och bankerna inte har tillräckligt med kapital, då kan riksbanken låna ut direkt till privata banker till en ränta lagom stor för att kreditbristen i ekonomin ska täckas.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna färdas ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av

Riksbanken. Detta kommer bli ett tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Avslutningsvis, enligt svensk lag är det sedan 1897 förbjudet för andra än Sveriges riksbank att ge ut sedlar och mynt. Lagen stiftades just för att man ansågs att de privata bankernas skapande av egna skuldsedlar var ohållbar och att vinsten från skapandet av pengar skulle tillfalla allmänheten. I dagens moderna ekonomi har sedlar och mynt till stora delar kommit att ersättas av digitala pengar. När de privata bankernas kontroll av pengaskapandet nu liksom då hotar stabiliteten i vår ekonomi, jämlikheten och miljön vore mycket önskvärt att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att lagen från 1897 utökades till att börja gälla även de digitala pengar som skapas av privata banker idag.

(Läs mer om suveräna pengar

Suveräna pengar presenteras i bokform av exempelvis James Robertson och Joseph Huber i *Creating New Money* samt Andrew Jackson och Ben Dyson i boken *Modernising Money* och i skriften *Creating a Sovereign Money System*. På svenska: *Positive Moneys* förslag på ren svenska, och allra kortast: 'Positive Moneys förslag i korthet.' Islands rapport finns att läsa här och aktuellt läge om frågan här. Om den kommande folkomröstningen i Schweiz kan läsas här. Frågan drivs i 21 länder av nätverket *International Movement for Monetary Reform*, som i Sverige representeras av *Positiva Pengar* .)

Referenser:

"Finansiell stabilitet – vart är vi på väg?" som kan läsas på http://www.riksbank.se/upload/Dokument_riksbank/Kat_publicerat/Tal/2009/091119.pdf

"Den svenska finansmarknaden 2013". Rapporten kan läsas här:

http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/Finansmarknaden/2013/rap_finansm_130830_sve.pdf

"Staten kommer inte att rädda bankerna ägare": <http://www.svd.se/staten-kommer-inte-att-radda-bankernas-agare>

Bank of England:

http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q1prer_eleasemoneycreation.pdf

Partikongressen föreslår besluta:

D63:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Ali Hajar

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D64

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ett hållbart penningssystem?

Sammanfattning av motionen

I dag skapas nya pengar främst av privata banker vid utlåning. Det är ekonomiskt, ekologiskt och socialt ohållbart. Privata bankers skapande av pengar leder till instabilitet och bubblor i ekonomin, leder till hög skuldsättning vilket kan utlösa finanskriser, leder till att nyskapade pengar investeras kortsiktigt utan hänsyn till vad som är bra för samhället och miljön, och ger bankerna oproportionerligt stor makt över ekonomin samt möjlighet att göra stora vinster, vilket ökar ojämlikheten och undergräver förtroendet för vårt finansiella system. Det huvudsakliga lösningsförslag som framförts i debatten är reformen ”suveräna pengar” som innebär att riksbanken inte bara ska ha ensamrätt på att skapa sedlar och mynt, utan även ges ensamrätt att skapa digitala pengar. Precis som sedlar och mynt ska de nyskapade digitala pengarna inte bestå av en skuld till någon som måste betalas tillbaka med ränta. Efter reformen kommer privata banker bara kunna låna ut: (1) pengar som bankens kunder sparar på särskilda investeringskonton, (2) bankens egna medel, exempelvis aktieägarnas kapital eller vinst banken gjort, (3) lån banken tagit hos Riksbanken. I denna motion föreslås att en oberoende utredning av dagens penningssystem tillsätts som bland annat ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa nya pengar som i huvudsak tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Vad är problemen med dagens penningssystem?

Enligt riksbanken skapas merparten av alla nya pengar av privata banker i samband med lån och försvinner när lånen amorteras. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa, kan en bank enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade

vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att 2800 i eget kapital för utlåning av en miljon är otillräcklig för att upprätthålla ett stabil finansiellt system.

När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna krisar och rädda bankerna från konkurs för att rädda finanssystemet från kollaps. Bankerna har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomins normala spelregler och kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar medan staten stått som garant och räddat bankerna i de fall någonting gick snett. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långivare och aktieägare få betala vid konkurs. Det nya regelverket är dock komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen. Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för.

När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna lånas de oftast ut dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna; de som redan har mycket får ännu mer. Dagens penningpolitik är en viktig orsak till dagens ojämlikhet: värdeökningen på tillgångar av olika slag bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i arbetsinkomst gör.

Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är risken för finanskriser. När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare ett läge där skuldsättningen är så stor att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärdiga kunder att låna ut till. Då kommer för lite nya betalmedel ut i ekonomin och vi får deflation. Då blir det mer lönsamt att spara så efterfrågan på varor och tjänster minskar, då minskar arbetstillfällena, folk blir arbetslösa, fler kan inte betala sina skulder och vi får en ond cirkel som utlöser en ekonomisk kris.

Riksbanken gör just nu sitt bästa för att undvika deflation och den därpå följande risken för finanskris. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen har blivit att bankerna lånar ut mer, vilket bland annat ökat priserna på bostäder och aktier. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla och för hög skuldsättning genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa fler lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala

tillbaka sina skulder för att undvika riskabelt höga nivåer av skuldsättning, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation.

Ett sista problem med att låta privata banker skapa merparten av de ca 2400 miljarder svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa, är att det är etiskt oförsvarbart. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna som cirkulerar i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

Möjliga lösningar

Exakt vilka lösningar på problemen med dagens penningssystem som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar.

En utredning av dagens penningssystem bör bland annat undersöka det huvudsakliga alternativ som de senaste åren florerat i den penningpolitiska debatten: reformen suveräna pengar ("sovereign money") utformat av organisationen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017. En mycket läsvärd rapport är också "The Chicago Plan Revisited" (2012) där ekonomer från IMF gjort simuleringar som visar på mycket positiva samhällsekonomiska effekter av att ge centralbankerna ensamrätt på att skapa pengar, de drar slutsatsen att det vore ytterst önskvärt med en sådan reform.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och att dessa nyskapade pengar i regel tillförs ekonomin via statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar digitala pengar (fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då många miljarder staten kunde lägga på annat.

För detaljer om förslaget, se den mer utförliga rapporten från Positive Money. För fördjupande litteratur och analys av förslagets konsekvenser, se den fördjupande litteraturlistan. Men några

korta anmärkningar kan vara på sin plats i denna motion.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börsen eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

Observera också att när nya pengar kommer ut i ekonomin via statsbudgeten hamnar de i händerna på andra aktörer som sedan kan använda dem igen, exempelvis investera eller låna ut till nya investeringar. I de fall för lite pengar finns för att företag och privatpersoner ska kunna få tag på nog med kapital för att göra viktiga investeringar kommer riksbanken primärt trycka upp nya pengar som tillförs statsbudgeten och sedan kommer ut på marknaden. Men i de fall det finns behov av särskilt stora investeringar, pengarna behövs snabbt och bankerna inte har tillräckligt med kapital, då kan riksbanken låna ut direkt till privata banker till en ränta lagom stor för att kreditbristen i ekonomin ska täckas.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna fasis ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel. Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik.

Avslutningsvis, enligt svensk lag är det sedan 1897 förbjudet för andra än Sveriges riksbank att ge ut sedlar och mynt. Lagen stiftades just för att man ansågs att de privata bankernas skapande av egna skuldsedlar var ohållbar och att vinsten från skapandet av pengar skulle tillfalla allmänheten. I dagens moderna ekonomi har sedlar och mynt till stora delar kommit att ersättas av digitala

pengar. När de privata bankernas kontroll av pengaskapandet nu liksom då hotar stabiliteten i vår ekonomi, jämlikheten och miljön vore det mycket önskvärt att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att lagen från 1897 utökades till att börja gälla även de digitala pengar som skapas av privata banker idag.

Läs mer om suveräna pengar

Suveräna pengar presenteras i bokform av exempelvis James Robertson och Joseph Huber i *Creating New Money* samt Andrew Jackson och Ben Dyson i boken *Modernising Money* och i skriften *Creating a Sovereign Money System*. På svenska: *Positive Moneys* förslag på ren svenska, och allra kortast: 'Positive Moneys förslag i korthet.' Islands rapport finns att läsa här och aktuellt läge om frågan här. Om den kommande folkomröstningen i Schweiz kan läsas här. Frågan drivs i 21 länder av nätverket *International Movement for Monetary Reform*, som i Sverige representeras av *Positiva Pengar*.

Referenser till fördjupande litteratur

Benes, Jaromir & Kumhof, Michael (2012). *The Chicago Plan Revisited*. International Monetary Fund.

Dyson, Ben & Jackson, Andrew & Hodgson, Graham (2014), *Creating a Sovereign Monetary system*. London: Positive Money.

Huber, Joseph (2011). *Monetäre Modernisierung- Zur Zukunft der Geldordnung*. Marburg: Metropolis-Verlag.

Huber, Joseph & Robertsson, James (2000). *Creating New Money: A Monetary Reform for the Information Age*. London: New Economics Foundation.

Jackson, Andrew & Dyson, Ben (2013). *Modernising Money- Why our monetary system is broken and how it can be fixed*. London: Positive Money.

Keen, Steve (2011). *Debunking Economics- The Naked Emperor Dethroned?* London & New York: ZED Books.

McLeay, Michael; Radia, Amar & Thomas, Ryland (2014). *Money Creation in the modern economy*. Bank of England, Quarterly Bulletin 2014 Q1.

Positiva Pengars översättning av *Positive Moneys* reformförslag (2013). *Positive Moneys* reformförslag på ren svenska. Stockholm.

Rowbotham, Michael (1998). *The Grip of Death – A study of modern money, debt slavery and destructive economics*. Oxfordshire: Jon Carpenter Publishing

Ryan-Collins, J., Greenham, T., Werner, R., & Jackson, A. (2011). Where Does Money Come From? London: New Economics Foundation.

Sigurjonsson, Frosti (2015). Monetary Reform- A better Monetary System for Iceland. A report commissioned by the Prime Minister of Iceland, Reykjavik.

van Levern, Frank (2015). Recovery in the Eurozone – Using Money Creation to Stimulate the Real Economy. London: Positive Money.

Partikongressen föreslår besluta:

D64:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet

D64:2 att utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Lunds Socialdemokratiska Studentklubb

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D65

ROBERTSFORS ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ett hållbart penningssystem?

Sammanfattning av motionen

I dag skapas nya pengar främst av privata banker vid utlåning. Det är ekonomiskt, ekologiskt och socialt 1 ohållbart. Privata bankers skapande av pengar leder till instabilitet och bubblor i ekonomin, leder till hög skuldsättning vilket kan utlösa finanskriser, leder till att nyskapade pengar investeras kortsiktigt utan hänsyn till vad som är bra för samhället och miljön, och ger bankerna oproportionerligt stor makt över ekonomin samt möjlighet att göra stora vinster, vilket ökar ojämlikheten och undergräver förtroendet för vårt finansiella system.

Det huvudsakliga lösningsförslag som framförts i debatten är reformen ”suveräna pengar” som innebär att riksbanken inte bara ska ha ensamrätt på att skapa sedlar och mynt, utan även ges ensamrätt att skapa digitala pengar. Precis som sedlar och mynt ska de nyskapade digitala pengarna inte bestå av en skuld till någon som måste betalas tillbaka med ränta. Efter reformen kommer privata banker bara kunna låna ut: (1) pengar som bankens kunder sparar på särskilda

investeringskonton, (2) bankens egna medel, exempelvis aktieägarnas kapital eller vinst banken gjort, (3) lån banken tagit hos Riksbanken. I denna motion föreslås att en oberoende utredning av dagens penningssystem tillsätts som bland annat ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa nya pengar som i huvudsak tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten.

Vad är problemen med dagens penningssystem? Enligt riksbanken skapas merparten av alla nya pengar av privata banker i samband med lån och försvinner när lånen amorteras. Mer än 97 % av penningmängden i Sverige är skapad av privata banker 2 genom utlåning, resterande 3 % är sedlar och mynt utgivna av riksbanken. Även om ett antal faktorer begränsar hur mycket pengar banker kan skapa, kan en bank enligt Stefan Ingves, riksbankens chef, 3 ”komma undan med ett eget kapital – riktigt aktiekapital och upparbetade vinster – på 2 800 kronor för en utlåning på 1 miljon kronor.” Flera experter, inklusive Ingves, har framhållit att 2800 i eget kapital för 4 utlåning av en miljon är otillräcklig för att upprätthålla ett stabilt finansiellt system. 5 När Sveriges betalningsmedel i huvudsak består av skulder till privata banker måste staten rycka in när bankerna krisar och rädda bankerna från konkurs för att rädda finanssystemet från kollaps.

Bankerna

1 För den som snabbt vill sätta sig in i hur pengar skapas i den moderna ekonomin rekommenderas följande pedagogiska artikel från Bank of England:

<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q1preleasemoneycreation.pdf>

2 För mer information om hur pengar skapas, se riksbankens publikation "Den svenska finansmarknaden 2013". Riksbanken konstaterar inledningsvis på sida 6 att "Affärsbankerna kan även skapa pengar för utlåning". I kapitlet "Att skapa pengar" på sida 74 förklarar riksbanken att

"I Sverige ökar penningmängden främst på grund av affärsbankernas utlåning. Rapporten kan läsas här:

http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/Finansmarknaden/2013/rap_finansm_130830_sve.pdf

3 Faktorer som kapitaltäckningskrav, kundernas låneefterfrågan, låntagarnas kreditvärdighet och behovet av likviditet när kunder tar ut pengar begränsar hur mycket pengar bankerna kan skapa.

4 Citatet återfinns i Stefan Ingves anförande "Finansiell stabilitet – vart är vi på väg?" som kan läsas på

http://www.riksbank.se/upload/Dokument_riksbank/Kat_publicerat/Tal/2009/091119.pdf

5 Tidigare infördes Basel I-II regelverken för att höja graden av eget kapital banker måste ha i säkerhet vid utlåning, men det har inte varit tillräckligt effektivt. I och med Basel III skärps regelverket åt ytterligare. Även om bankerna nu får något högre krav på eget kapital som buffert, är det tveksamt om denna utökning av ett redan komplext regelverk kommer vara effektiv nog för att öka den finansiella stabiliteten tillräckligt. Regelverken har dessutom kritiserats för att inte begränsa bankernas utlåning vid högkonjunktur, bara vid lågkonjunktur då det i själva verket är önskvärt att bankerna lånade ut mer; det är alltså möjligt att regelverken snarare riskera att göra penningssystemet mer instabilt. Har därför under lång tid sluppit undan marknadsekonomins normala spelregler och kunnat göra lönsamma men riskabla investeringar medan staten stått som garant och räddat bankerna i de fall någonting gick snett. Resultatet är att bankerna har kunnat göra stora vinster och utdelningar, både i bra och dåliga tider. I och med den nya lagen om resolution har riksgälden dock fått möjlighet att ta över banker och låta bankers långgivare och aktieägare få betala vid konkurs. Det nya regelverket är dock

6 komplext och det återstår att se hur riksgälden kommer tillämpa lagstiftningen.

Insättningsgarantin gäller dock fortfarande, så privata banker får fortfarande konkurrensfördelar genom att kunna tillhandahålla en säkrare produkt än de själva har täckning för. När banker skapar pengar styrs de nyskapade pengarna lånas de oftast ut dit de kan ge snabba och höga vinster. Det leder till kortsiktiga investeringar som inte är optimala för varken miljön eller människan. Nyskapade pengar pumpas oftast in i aktier och bostäder och driver upp värdet på tillgångar istället för att investeras i långsiktiga samhällsnyttiga projekt och göra nytta i den reella ekonomin. När värdet på tillgångar pumpas upp ökar de ekonomiska klyftorna; de som redan har mycket får ännu mer. Dagens penningpolitik är en viktig orsak till dagens ojämlikhet: värdeökningen på tillgångar av olika slag bidrar mycket mer till ökningen av de ekonomiska klyftorna än vad skillnader i arbetsinkomst gör. Ett annat problem med att låta privata banker styra produktionen av pengar är risken för finanskriser. När nästan alla pengar består av skulder till privata banker når vi förr eller senare ett läge där skuldsättningen är så stor att bankerna inte kan hitta tillräckligt många kreditvärdiga kunder att låna ut till. Då kommer för lite nya betalmedel ut i ekonomin och vi får deflation. Då blir det mer lönsamt att spara så efterfrågan på varor och tjänster minskar, då minskar arbetstillfällena, folk blir arbetslösa, fler kan inte betala sina skulder och vi får en ond cirkel som utlöser en ekonomisk kris. Riksbanken gör just nu sitt bästa för att undvika deflation och den därpå följande risken för finanskris. Riksbanken har under en längre tid försökt få fart på inflationen med negativ reporänta och omfattande stödköp av statsobligationer (Quantitative Easing, QE). Konsekvensen har blivit att bankerna 7 lånar ut mer, vilket bland annat ökat priserna på bostäder och aktier. Samtidigt försöker finansinspektionen motverka en bostadsbubbla och för hög skuldsättning genom reformer som amorteringskrav. Men Riksbankens agerande och finansinspektionens reformer motverkar varandra. Syftet med negativ ränta och QE är att skapa fler lån så mer pengar kommer ut i ekonomin och inflationen ökar. Syftet med amorteringskrav är att folk ska betala tillbaka sina skulder för att undvika riskabelt höga nivåer av skuldsättning, men då försvinner pengar ur ekonomin och vi får risk för deflation. Ett sista problem med att låta privata banker skapa merparten av de ca 2400 miljarder

svenska kronor som finns i omlopp i vår ekonomi just nu och tjäna ränteintäkter på dessa, är att det är etiskt oförsvarbart. 2014 gjorde storbankerna (SEB, Swedbank, Nordea och Handelsbanken) en samlad vinst på över 81 miljarder kronor, och under 2015 en vinst på ofattbara 106 miljarder. Det motsvarar en årlig ränta på de 2400 miljarder kronorna som cirkulerar i ekonomin på 3-4 %. I praktiken kan man alltså säga att alla vi medborgare hyr våra betalningsmedel från privata banker till en räntekostnad på 3-4%. Detta är odemokratiskt, orättvist och undergräver folkets förtroende för hela finanssektorn. Varför ska allmänheten betala ränta till privata banker för att de ska tillhandahålla ett betalningsmedel som staten kan tillhandahålla till låg eller ingen kostnad?

7 Se riksgäldsdirektör Hans Lindblads debattartikel ”Staten kommer inte att rädda bankerna ägare”: <http://www.svd.se/staten-kommer-inte-att-radda-bankernas-agare> 7 En pedagogisk artikel som förklarar hur Quantitative Easing fungerar, är följande text från Bank of England: <http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q1prereleasemoneycreation.pdf>

Möjliga lösningar

Exakt vilka lösningar på problemen med dagens penningssystem som är bäst för Sverige är en komplex fråga. Vi tänker inte föreslå någon konkret reform i denna motion utan föreslår att en utredning ska titta närmare på möjliga lösningar.

En utredning av dagens penningssystem bör bland annat undersöka det huvudsakliga alternativ som de senaste åren florerat i den penningpolitiska debatten: reformen suveräna pengar (”sovereign money”) utformat av organisationen Positive Money i Storbritannien. Förslaget har fått Islands premiärminister att beställa en rapport i frågan som mynnat ut i en motion i Isländska Alltinget. Förslaget har också fått stor uppmärksamhet i Schweiz som kommer hålla en beslutande folkomröstning om reformen i slutet av 2017.

En mycket läsvärd rapport är också ”The Chicago Plan Revisited” (2012) där ekonomer från IMF gjort simuleringar som visar på mycket positiva samhällsekonomiska effekter av att ge centralbankerna ensamrätt på att skapa pengar, de drar slutsatsen att det vore ytterst önskvärt med en sådan reform.

Reformen suveräna pengar går ut på att Riksbanken får ensamrätt att ge ut, inte bara fysiska sedlar och mynt, utan även digitala pengar, och att dessa nyskapade pengar i regel tillförs ekonomin via statsbudgeten. Observera noga att detta inte innebär att staten får möjlighet att ohämmat skapa pengar för offentliga utgifter. Suveräna pengar kommer ges ut av den av riksdagen och regeringen oberoende

Riksbanken, men bara i den mängd som krävs för att hålla inflationen på en stabil nivå. Riksbanken bestämmer alltså hur mycket pengar som skapas men riksdag och regering

bestämmer vad pengarna ska användas till. När riksbanken skapar digitala pengar (fria från skuld och ränta på samma sätt som riksbanken idag skapar sedlar och mynt) så slipper vi hyra våra betalningsmedel till miljardkostnader av privata aktörer och sparar då många miljarder staten kunde lägga på annat.

För detaljer om förslaget, se den mer utförliga rapporten från Positive Money. För fördjupande litteratur och analyser av förslagets konsekvenser, se den fördjupande litteraturlistan. Men några korta anmärkningar kan vara på sin plats i denna motion.

Observera att suveräna pengar inte innebär att privata banker kommer försvinna eller tvingas lägga ner. De privata bankerna förblir förmedlare av betalningar mellan köpare och säljare precis som idag. De kommer också fortsätta låna ut pengar till ränta, men till skillnad från idag när pengar skapas i samband med lån, så kommer bankerna i det nya systemet bara kunna låna ut eget kapital eller pengar någon annan sparar på ett bundet sparkonto hos dem. Det innebär att pengar i omlopp i betalningssystemet (exempelvis våra digitala pengar på lönekontot som vi handlar för med kort i affären) aldrig kommer kunna lånas ut och därmed aldrig riskeras. De som är intresserade av att få avkastning på sitt kapital kan välja att riskera sina pengar och investera dem på börserna eller ge bankerna tillåtelse att låna ut dem via exempelvis ett bundet sparkonto. Sådana pengar som investeras för att ge avkastning kan gå förlorade. Resultatet blir att banker kan tillåtas gå i konkurs, eftersom de inte längre drar med sig vårt betalningssystem i fallet, så skattebetalarna behöver inte garantera värdet på bankernas pengar genom den statliga insättningsgarantin. Bankernas kan då bli vanliga företag som agerar enligt normala marknadsekonomiska spelregler.

Observera också att när nya pengar kommer ut i ekonomin via statsbudgeten hamnar de i händerna på andra aktörer som sedan kan använda dem igen, exempelvis investera eller låna ut till nya investeringar. I de fall för lite pengar finns för att företag och privatpersoner ska kunna få tag på nog med kapital för att göra viktiga investeringar kommer riksbanken primärt trycka upp nya pengar som tillförs statsbudgeten och sedan kommer ut på marknaden. Men i de fall det finns behov av särskilt stora investeringar, pengarna behövs snabbt och bankerna inte har tillräckligt med kapital, då kan riksbanken låna ut direkt till privata banker till en ränta lagom stor för att kreditbristen i ekonomin ska täckas.

För att införa reformen suveräna pengar fullt ut krävs en övergångsfas där pengar skapade av de privata bankerna färdas ut i takt med att folk betalar av sina lån och nya pengar kommer in i ekonomin parallellt via riksbanken. Under en sådan omställningsperiod kommer alla dagens bankskapade digitala 8 pengar, ca 2,400 miljarder, att ersättas med suveräna pengar utgivna av Riksbanken. Detta kommer bli ett tillskott till statsbudgeten under många år framåt som skulle möjliggöra en ny socialdemokratisk era med stora reformer och investeringar i välfärden, klimatåtgärder, bostäder och jobb. När penningssystemet är helt reformerat kommer det endast skapas så mycket pengar som behövs som betalningsmedel.

Gissningsvis i paritet med BNP-ökningen, ett par procent av BNP om året. Dessa nyskapade pengar kan fortsättningsvis användas till smarta samhällsinvesteringar och möjliggöra en stark reformpolitik. Avslutningsvis, enligt svensk lag är det sedan 1897 förbjudet för andra än Sveriges riksbank att ge ut sedlar och mynt. Lagen stiftades just för att man ansågs att de privata bankernas skapande av egna skuldsedlar var ohållbar och att vinsten från skapandet av pengar skulle tillfalla allmänheten. I dagens moderna ekonomi har sedlar och mynt till stora delar kommit att ersättas av digitala pengar. När de privata bankernas kontroll av pengaskapandet nu liksom då hotar stabiliteten i vår ekonomi, jämlikheten och miljön vore mycket önskvärt att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att lagen från 1897 utökades till att börja gälla även de digitala pengar som skapas av privata banker idag.

Som ett steg på vägen mot den kompletta reformen är också möjligt att införa suveräna pengar partiellt som bidrag till samhällsinvesteringar eller som helikopterpengar direkt till medborgarna (QE till folket). Det blir då en ekonomisk stimulans som får upp inflationen mycket mer effektivt än den QE som har använts i USA och används i Storbritannien, euro-området och i Sverige. Jämfört med QE så kommer de nyskapade suveräna pengarna i mycket högre grad alla medborgare till del och i mycket mindre grad ökas värdet på tillgångar som bostäder och aktier.

Liksom QE går partiella suveräna pengar att införa omedelbart och utan lagändringar. 9
<http://www.riksbank.se/sv/Riksbanken/Historia/Pengarna-och-makten--Riksbankens-historia/Pa-vag-mot-centralbanken/>

Partikongressen föreslår besluta:

D65:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Robert Lindgren

Robertsfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D66

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj skatten

Efter många år med högerregering är investeringsbehovet stort. Därför behöver också skatteintäkterna öka. En socialdemokratisk regering kan inte nöja sig med smärre justeringar utan

bör höja skatterna så att det kompenserar för de skattesänkningar på ungefär 180 miljarder som högerregeringen genomförde. Skattesystemet i Sverige är idag ett stort lapptäcke med särlösningar och avdrag. Till att börja med kan regeringen återinföra fastighetsskatten och införa arvsskatt.

Mark och fastigheter är den enda riktigt fasta skattebasen i ett land, och därför är det grunden i ett skattesystem. Sverige har i dag en av världens lägsta skatter på just fastigheter. I exempelvis USA, Storbritannien och våra nordiska grannländer står fastighetsskatten för betydande inkomster, vilket innebär att skatter på inkomst kan minskas i motsvarande grad med bibehållen skattekvot. En rad ekonomiska experter menar att fastighetsskatten är den bästa skatten som finns.

I Sverige finns ingen arvsskatt. Det finns till och med i USA. Det är absurt att man kan arva rikedom utan beskattning. Arv skapar ojämlikhet eftersom ens framtid avgörs vid födseln beroende på föräldrars rikedom. För att förhindra att arv istället överlämnas som gåvor bör en gåvoskatt införas.

Partikongressen föreslår besluta:

D66:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en modern fastighetsskatt

D66:2 att Socialdemokraterna verkar för att införa en modern arvsskatt

Pavlos Cavelier Bizas

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D67

TIMRÅ ARBETAREKOMMUN

Inflationsskatt på boende

Det kan bli dyrt att vid ålderns höst sälja sitt hus eller lägenhet för att ordna ett bättre boende. Att man dessutom påläggs en inflationsskatt gör att många som haft sin bostad i många år väljer att bo kvar i ett alldeles för stort hus eller lägenhet då det blir för dyrt att byta till mindre eller för att komma närmare anhöriga.

Att beskatta dem som köper och säljer hus i spekulation kan nog ses som godtagbart men som haft sitt hus och bott där i kanske tio till 20 år eller ändå längre har knappast gjort det av spekulation och vinstintresse.

För att visa på problemet har vi här två fiktiva exempel där exempel 1 är med nuvarande regler och exempel 2 är samma men där inköpspriset räknats om till dagens värde. Inköpsår 1972.

Exempel 1: Försäljningspris 850.000 kr. Inköpspris -65.000 kr. Lagfart -680 kr. Ombygg m kvitto -276.000 kr. Ombygg ej kvitto -49.000 kr. Mäklarkostnad -45.000 kr. Beskattningsbar -414.000 kr. Skatt 22 % -91.150 kr.

Exempel 2: Försäljningspris 850.000 kr. Inköpspris -450.000 kr. Lagfart -680 kr. Ombygg m kvitto -276.000 kr. Ombygg ej kvitto -49.000 kr. Mäklarkostnad -45.000 kr. Beskattningsbar -29.320 kr. Skatt 22 % -6.450 kr.

Partikongressen föreslår besluta:

- D67:1 att inflationen ska räknas bort vid en försäljning genom att inköpspriset räknas om till dagens penningvärde
- D67:2 att skatten på försäljningen räknas ned med 2,2 % per år så att den blir 0 % om säljaren bott där i tio (10) år
- D67:3 att partikongressen uppdrar till de socialdemokratiska riksdagsledamöterna att driva frågan

Anders Weinemo

Timrå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D68

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Inrättande av en jämlikhetsutredning

Sedan 1980-talet har successivt ojämlikheten ökat i samhället. Ett sammanfattande mått för detta är ginikoefficienten, som visar inkomstspridningen. Sedan 1980 har denna kvot stigit i vårt land från 0,20 till 0,27, vilket är en betydande relativ ökning även om inkomstskillnaderna i Sverige i internationell jämförelse fortfarande är måttliga. Det beror på att vi efter ett halvt sekel av socialdemokratisk reformpolitik hade världens mest jämlika inkomstfördelning när utvecklingen vände. Ett annat mått på ojämlikhet är andel av befolkningen som lever i risk för fattigdom (en inkomst under 60 procent av medianen). Denna andel har ökat från cirka fem procent år 1980 till det nära tredubbla idag, strax under 15 procent. Detta är en allvarlig felutveckling.

Tendensen är densamma i alla mogna ekonomier. Det finns många förklaringar till vad som driver denna trend till ökad ojämlikhet – nyliberal politik, globaliseringens förändring av

näringsstrukturen, den finansiella sektorns ökade betydelse, strukturomvandlingens nya mönster, trender i befolkningsutvecklingen, nya sociala bestämningsfaktorer för folkhälsa, för att nämna några faktorer i sammanhanget - men säker kunskap om hur olika mekanismer och samband samverkar saknas, liksom vilka hävstångsfaktorer som finns för att vända utvecklingen.

Framgången för jämlikhetssträvanden i Norden under 1900-talet var mycket en följd av att den socialdemokratiska samhällsmodell som då etablerades kunde styra samhällets strukturomvandling till att vara en kraft för ökad jämlikhet, vilket i jämförelse med andra delar av världen minskade det relativa behovet av omfördelade insatser för att i efterhand minska marknadsbestämda skillnader i livschanser och levnadsvillkor. Det behövs idag ett utredningsarbete som sammanför forskningsbaserad kunskap med reformistisk fantasi om drivkrafterna för dagens trender och tendenser i samhällsutvecklingen och hur de ska kunna påverkas. Uppgiften är inte att ta fram ett färdigt reformprogram utan ett sakligt underlag för en politisk behandling i partiet för att ställa upp ett sådant program på medellång sikt.

Partikongressen föreslår besluta:

D68:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att tillsätta en jämlikhetsutredning med en sammansättning av bred forskningskompetens från relevanta områden i förening med erfarenheter från fackföreningsrörelse, folkrörelser och politiskt reformarbete på primärkommunal, landstingskommunal och statlig nivå

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D69

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Investeringsstöd till byggande av skolor och förskolor

Många kommuner upplever just nu en stark befolkningsökning och en byggtakt som vi inte sett sedan 60-talet. Inte minst socialdemokratiskt ledda kommuner jobbar hårt för att öka byggtakten samtidigt som regeringen beslutat om stimulanser för att klara det stora behovet av bostäder som vi ser framför oss de kommande åren.

Örebro kommun är en av de större kommuner i Sverige som byggt mest bostäder de senaste åren. I snabb takt växer helt nya stadsdelar fram. Vi räknar med en befolkningsökning på åtta procent på bara fem år, mellan 2015 och 2020. Under samma period ökar antalet barn ännu kraftigare. I Örebro för första gången på väldigt länge ser vi en tillväxt i samtliga skolformer - från förskola till gymnasium. Den utveckling som vi ser i Örebro är inte unikt utan vi ser liknande

utveckling på många håll runt om i Sverige.

En stor utmaning för kommunal sektor nu och framöver är att den kommunala verksamheten måste växa i samma takt som befolkningen och som det byggs bostäder. Det handlar både om att rekrytera personal och att rent fysiskt bygga nya skolor och förskolor. Den snabba befolkningsökningen får också stora ekonomiska konsekvenser i kommunerna. I grunden är innebär fler invånare mer skatteintäkter och bättre förutsättningar att långsiktigt klara att finansiera välfärden.

Men i ett kortare perspektiv är det oerhört kostsamt att bygga skolor och förskolor i den takt som vi gör just nu. Lokalkostnaderna för nyproducerade skolor och förskolor ligger ofta dubbelt så högt som ”normalkostnaden” som fördelas genom kommunens egen skolpeng. Till det kommer ett system som automatiskt räknar upp ersättningen till friskolor när kommunens genomsnittliga lokalkostnader ökar på grund av att en massiv utbyggnad av nya skolor. Dessutom tar inte skatteutjämnningen hänsyn till att ny verksamhet är betydligt dyrare än befintlig. Konsekvensen blir i praktiken att det inte är ekonomisk hållbart för en kommun att understödja tillväxten.

Ett sätt att kompensera för höga kostnader kopplade till att bygga ut välfärden vore att inför någon form av investeringsstöd för byggande av nya skolor och förskolor. Ett investeringsstöd skulle minska skillnaden i kostnad mellan nytillkommande och befintliga lokaler. Det skulle skapa incitament för att bidra till att ta ansvar för att bygga ut bostäder och service motsvarande befolkningsökningen. Och det bidra till att hantera en stor ekonomisk utmaning för kommunerna.

Partikongressen föreslås besluta:

D69:1 att partikongressen beslutar att ge riksdagsgruppen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett investeringsstöd för utbyggnad av skolor och förskolor

Kenneth Nilsson

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D70

EMMABODA ARBETAREKOMMUN

Jobbskatteavdrag

Vi Lever fortfarande av sviterna av den borgerliga regeringens härjande.

Ett av de största slagen mot våra äldre och sjukskrivna kamrater var införandet av jobbskatteavdraget.

Det skapade en skillnad mellan en förvärvsarbetande och icke förvärvsarbetande.

Partikongressen föreslår besluta:

D70:1 att ge partistyrelsen i uppgift att verka för att förvärvsarbetande och icke förvärvsarbetande beskattas lika

Simon Petersson

Emmaboda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D71

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhet/jämställdhet kräver ekonomisk rättvisa för hyresrätten

Alltsedan skattereformen på 90-talet har hyresrätten, vår största och viktigaste boendeform för alla, missgynnats ekonomiskt av staten. Tyvärr kan vi inte enbart skylla på den senaste borgerliga regeringsperioden - inte heller vi som parti har gjort några större ansträngningar att rätta till obalansen, trots att kongressen 2013 uttalade att "neutralitet ska uppnås mellan våra boendeformer". Vår senaste höstbudget för 2017 gav istället nya subventioner till ägt boende (lättnader i reavinstbeskattningen samt avdrag för reparation av vitvaror). Vi kan lista de avgörande skillnaderna mellan våra boendeformer så här:

Effekten av skattereformen från 90-talet gav 80 % hyresökning för hyresrätten; villaägarna klarade sig med 40 % Räntebidragen, som vi en gång införde för flerbostadshus som en balans mot villornas ränteavdrag, försvann helt för några år sedan. Men avdragen för villor blev kvar, vilket kostar staten runt 35 miljarder årligen. Hyresrätten får inget avdrag Samtidigt slopades den s.k. dubbelbeskattningen för bostadsrätten, en lättnad för dem.

2009 införde högerregeringen ett nytt ROT-avdrag för enbart ägt boende; finns ju kvar om än något bantat. 2015 kostade det staten ca 20 miljarder (bortåt 100 miljarder sedan starten) - hyresrätten får inget.

Samtidigt vet vi att ombyggnader i många allmännyttiga hyresrätter kan ge upp mot 60 % hyreshöjning, vilket gör att mer än 25 % av hyresgästerna inte har råd att återflytta!

Det enda vi gjort i regeringsställning nu är infört investeringsbidrag för byggande av små

hyresrätter; begränsade möjligheter och lite pengar i jmf med nämnda subventioner för ägt boende.

Vi socialdemokrater pratar ofta rättvisa och jämlikhet/jämställdhet, med rätta - självklart ska staten då också likställa de ekonomiska villkoren mellan våra olika boendeformer! En sådan likställighet skulle också starkt bidra till att stärka de mest utsatta hushållen.

Partikongressen föreslår besluta:

D71:1 att hyresrätten ges motsvarande möjlighet till ROT-avdrag som för ägt boende

D71:2 att omgående ta bort den s.k. uttagsskatten på hyresrätten

D71:3 att ta fram en reform för balans mellan boendeformerna vad gäller värdet av dagens ränteavdrag

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D72

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Jämställ skatten även för de med sjukersättning och aktivitetsersättning

Sedan Alliansregeringens införande av stora skattesänkningar för löntagare och bibehållen skatt för pensionärer har diskussion gått högt om orättvisa i skattesystemet då pension är uppskjuten lön.

Det finns dock en stor grupp som inte har stora intresseorganisationer som för deras talan och som hela livet eller delar av livet är oförmögen att ingå i vårt vanliga välfärdssamhälle och aldrig kan se fram emot normala löneökningar och heller inte har möjlighet att ha ett aktivt sparande. Har du ett funktionshinder som gör att du aldrig kommer ut på arbetsmarknaden eller om du drabbas av funktionsnedsättningar senare i livet som gör att du står utanför arbetsmarknaden skall du inte straffas med högre skatt än andra i Sverige.

I höstbudgeten gjorde man en sänkning av skatten för ålderspensionärer men lät de med aktivitetsersättning eller sjukersättning stå utanför och hänvisar till att vi skall ha respekt över generationsgränserna. Vi som Socialdemokrater skall även ha respekt för de personer som drabbas av sjukdomar eller funktionshinder.

Partikongressen föreslår besluta:

D72:1 att personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning skall få sin skatt sänkt i samma omfattning som pensionärer

D72:2 att medlemsmötet bifaller motionen

Turid Ravlo Svensson

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D73

HAGFORS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag

utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och

en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslås besluta:

- D73:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D73:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Tomas Pettersson

Hagfors arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D74

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer att ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som "massarbetslöshet" av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomiska politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet att bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är

Sedan början på 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 %. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring 6 till 8 %. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har idag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). Idag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, mest att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematiskt om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan 1 till 4 % av BNP per år

de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn OLenart Erixon, Arena-gruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980 talet och början på 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs.

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationen på efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin var ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin; finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är idag nere på samma nivåer som räntorna på de år då arbetslösheten var nere på 2 %. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma; statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring 0.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftig förändring av

finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupande analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser idag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klara sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultaten faller, köer till vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klara inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på alla plan.

Partikongressen föreslås besluta:

D74:1 att Socialdemokraterna tar ställning för en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning

D74:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbete och klara välfärdens behov

Stefan Skoglund

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D75

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LO; s kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern.

Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full

sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LO; s tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så

mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LO; s tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer.

Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LO; s styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

- D75:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D75:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov.

Byggnads socialdemokratiska förening i Skövde

Skövde arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D76

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökningar av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten. De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta

framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

- D76:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D76:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

FastighetsSossen, SEKO-sossen, Fackliga utskottet

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D77

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är: Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen

bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

D77:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att vid behov tillämpa en lånefinansierad finanspolitik för att skapa full sysselsättning

D77:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Fackliga Samhällsbyggarnas Socialdemokratiska förening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D78

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten

med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklats två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

- D78:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D78:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Henrik Hedman

Vallentuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D79

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LO:s kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är: Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv

finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LO:s tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs. Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt

gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning. LO-ekonomerna, liksom LO:s tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn. Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

D79:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en expansiv finanspolitik behövs, för att skapa full sysselsättning

D79:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera, för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Thomas Andersson

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D80

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken
LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken

måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning. Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val. Våra utgångspunkter är: Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys. En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra

halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten. De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En starkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

D80:1 att Socialdemokraterna tar ställning för en finanspolitik som tillåter en ökning av statskulden för att skapa full sysselsättning samt

D80:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Byggfackens S-förening

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D81

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast. Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). Idag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att

denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten. De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan

Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

- D81:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning
- D81:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Claes Olsson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D82

HUDDINGE ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LO:s kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken

måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). Idag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn

Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LO:s styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i

vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

D82:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning

D82:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Petter Johansson och Claes Thim

Huddinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D83

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet

har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma

att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökningar av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande

betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En starkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslås besluta:

D83:1 att Socialdemokraterna tar ställning för en finanspolitik som tillåter en ökning av statsskulden för att skapa full sysselsättning

D83:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Elektrikernas S-klubb

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D84

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering. Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att

Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet.

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, Los tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs.

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning.

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att

behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

- D84:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D84:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Byggsosens studiecirkelgrupp

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D85

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning. Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början. För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra

inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam. Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökningar av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så

mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning. En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslår besluta:

D85:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning

D85:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Stefan Pinjefors, Lorensborg-S

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D86

EKERÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kampen för full sysselsättning kräver en ny inriktning på den ekonomiska politiken

LOs kongressrapport, Vägen till full sysselsättning och rättvisare löner, tar ställning för ett antal mycket goda utgångspunkter för diskussionen. Men det räcker inte! Den ekonomiska politiken måste bli mer expansiv för att nå full sysselsättning.

Regeringen räknar i senaste budgetpropositionen med att Sverige kommer ha en arbetslöshetsnivå fram till 2019 som beskrivits som ”massarbetslöshet” av både vänstern och högern. Den socialdemokratiskt ledda regeringens politik är till alltför stor del en fortsättning på samma typ av ekonomisk politik som förts i Sverige sedan 1990-talets början.

För att nå full sysselsättning måste regeringen ändra inriktning på den ekonomiska politiken, till förmån för en mer lånefinansierad (expansiv) finanspolitik, annars så kommer massarbetslösheten med stor sannolikhet bestå, både till nästa och näst följande val.

Våra utgångspunkter är:

Sedan början av 1990-talet har Sverige aldrig varit i närheten av full sysselsättning. Under 1960- till 1980-talen varierade arbetslösheten i Sverige omkring 2 till 3 procent. Sedan 1990-talets början har arbetslösheten varierat kring sex till 8 procent. Under hela denna period av massarbetslöshet har den ekonomiska politiken haft samma övergripande inriktning, oavsett regering.

Finanspolitiken har överlag varit mycket sparsam.

Den offentliga sektorn har i dag stora behov av mer resurser, vilket troligen även är nyckeln till den mest effektiva och säkraste lösningen på en rad stora samhällsproblem, såsom förändrad demografi, dåliga skolresultat, klimatproblem med mera. Den höga arbetslösheten samt dessa samhällsutmaningar talar för att regeringen bör vidta åtgärder snarast.

Ingen vet med säkerhet hur låg arbetslöshet Sverige tål (så kallad jämviktsarbetslöshet). I dag utgår alla riksdagspartier från att denna nivå går att beräkna, samt att denna nivå inte går att pressa ned med hjälp av expansiv finans- eller penningpolitik.

För att nå lägsta möjliga arbetslöshet krävs att staten lånar. Statsskulden måste således tillåtas att öka. Det finns inget enkelt och direkt samband mellan statsskuldens storlek och samhällsekonomin funktionssätt. Ibland kan stora ökning av statsskulden vara bra och nödvändiga. Ökad statsskuld är främst problematisk om regeringen tvingas låna på den privata marknaden och inte har kontroll över sin egen valuta. Olika beräkningar tyder på att för att Sverige ska kunna nå lägsta möjliga arbetslöshet, full sysselsättning, kan det komma att krävas ett budgetunderskott, ett negativt finansiellt sparande, motsvarande mellan en till 4 procent av BNP per år de kommande 20 åren.

Missuppfattning om Sveriges ekonomiska kris på 1990-talet

Vi menar att en sådan ökning av statsskulden, i form av en expansiv finanspolitik, är en nödvändig process som skulle vara positiv för sysselsättning och tillväxt. Många hyser en oro inför alla former av ökning av statsskulden. Detta bygger till stor del på missförstånd, vilket har visats av bland annat LO-ekonomerna, LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, ekonomiprofessorn Lennart Erixson, Arenagruppens chefsekonom Sandro Scocco och det fackliga idéinstitutet Katalys.

En bärande del i denna missuppfattning handlar om att Sveriges 1990-talskris uppstod på grund av en stor och kostsam statsskuld. Forskningen pekar snarare på att 1990-talets finanskris huvudsakligen var ett resultat av att mängden privata lån ökade kraftigt under andra halvan av 1980-talets spekulationsdrivna ekonomi och sedan kraftigt minskade i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Det var när denna kris inträffade som statsskulden ökade. Om något så mildrade den ökade statsskulden konsekvenserna av krisen och bör därför inte betraktas som problematisk i sig.

Investeringar och expansiv finanspolitik behövs

Den faktor som i mer avancerade analyser verkar ha störst betydelse för arbetslösheten i Sverige och övriga OECD-länder de senaste decennierna, är variationer i efterfrågan på arbetskraft. Detta ska enligt den dominerande teorin vara ointressant, men verkar i verkligheten vara av avgörande betydelse. Staten har förenklat två stora verktyg för att öka efterfrågan i samhällsekonomin: finanspolitik, såsom investeringar och offentlig konsumtion; samt penningpolitik, såsom Riksbankens styrränta. Penningpolitiken verkar ensam inte klara av att lösa arbetslösheten.

De långsiktiga realräntorna är i dag nere på samma nivåer som räntorna låg på de år då arbetslösheten var nere på 2 procent. Trots det syns inga tendenser till betydande sänkningar av arbetslösheten, eller någon ökning av mängden investeringar. Det andra verktyget regeringen kan

använda för att öka efterfrågan är att föra en mer lånefinansierad, expansiv, finanspolitik. Detta framstår nu som den nödvändiga åtgärd regeringen måste vidta för att nå full sysselsättning och en bättre fungerande samhällsekonomi. Förutsättningar för en expansiv finanspolitik är extremt gynnsamma: statsskulden är låg. Räntan på statsobligationer är kring noll.

Investeringsdriven kamp för full sysselsättning

LO-ekonomerna, liksom LOs tidigare chefsekonom P-O Edin, har presenterat varsin beräkning nyligen, vilka båda tyder på att det kan komma att krävas stora budgetunderskott de kommande 20 åren för att uppnå full sysselsättning. Katalys institut har i rapporten, Från massarbetslöshet till full sysselsättning (2015), visat att om de privata lånen börjar minska kan Sverige komma att behöva sänka sitt finansiella sparande ännu mer. Alternativet till en sådan kraftfull förändring av finanspolitiken kan vara ännu högre arbetslöshet och sjunkande tillväxt, vilket skett i många andra länder i liknande situationer tidigare. Exakt hur dessa statliga lån bäst spenderas förtjänar ett flertal mer fördjupade analyser. Här stödjer vi fullständigt LOs styrelses förslag om att regeringen bör förbereda olika typer av projekt.

Expandera den offentliga sektorn

Vi ser i dag en välfärdsstat och ett trygghetssystem som allt oftare inte klarar sina åtaganden eller de krav människor har rätt att ställa på ett välfungerande samhälle. Skolresultat faller, köer i vården växer och omsorgsverksamhet ger inte den trygghet de borde. Samhället klarar inte att säkra hela folkets välfärd, att säkra rätt till arbete eller att på allvar möta klimatkrisen. För att klara dessa utmaningar krävs att den offentliga sektorn stärks. Det finns stora behov av och skäl att återigen använda den offentliga sektorn för att skapa sysselsättning.

En stärkt offentlig sektor har även potential att svara mot många av de utmaningar som vårt samhälle står inför på andra plan.

Partikongressen föreslås besluta:

- D86:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att en ny lånefinansierad finanspolitik behövs för att skapa full sysselsättning samt
- D86:2 att Socialdemokraterna verkar för att den offentliga sektorn tillåts expandera för att skapa arbeten och klara välfärdens behov

Fredrik Sirberg

Ekerö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D87

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Kontanthantering

Ett stort problem på mindre orter är kontanthantering. Banker hantera inte kontanter längre om det ens finns någon bank kvar på orten. Vad värre är att serviceboxar/uttagsautomater kan krångla. Vilket innebär att det kanske inte alls går att få tag i kontanter. En trasig automat kan tyvärr ta flera dagar att laga. Så kan vi inte ha det.

Partikongressen föreslår besluta:

D87:1 att ett regelverk som tvingar ansvarig för uttagsautomater att inom 12 timmar ska en trasig maskin lagas eller ersättas

Carina Gullberg, Per-Arne Brandberg, Jan Hassel
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D88

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kontanthantering

I Sverige håller vi på att minska kontanthanteringen. Detta märks tydligt inom banksektorn. Allt färre av de kvarstående bankkontor som finns tillhandahåller kontanthantering. Motiveringen från bankernas sida är för att öka säkerheten för privatpersoner och anställda. Tyvärr är det flera grupper som kommer i kläm. Alla brukar inte kort och andra digitala banktjänster. De är i behov av att det finns fungerande kontanthantering för att få tillvaron att gå runt. Pensionärer, mindre ideella föreningar och små företag är exempel på grupper som drabbas hårt av detta. Därför vore det rimligt att vi jobbar för att bankkontoren agerar som bankkontor och tillhandahåller kontanthantering.

Ett ytterligare sätt för att underlätta problematiken är att det offentliga tar ett tydligt ansvar för att stödja dessa grupper genom att återupprätta svensk kassaservice. Detta skulle även få en positiv effekt vad gäller landsbygden då tillgängligheten till bankkontor och dylikt är begränsade.

Partikongressen föreslås besluta:

D88:1 att Socialdemokraterna ska verka för att fler bankkontor tillhandahåller hantering av kontanter

D88:2 att man ska återupprätta Svensk kassaservice

Kjell-Åke Leismar, Oxie S-förening

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D89

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Kontanthantering

På många platser runt om i Sverige så stryper bankerna sitt utbud. Från att de till stor del sysslade med kontanthantering så blir det numera allt svårare att hitta en bank som tar emot och hanterar kontanter. Att banker blir kontantfria är en trend som vi ser över hela landet, men det är tydligt att det slår hårdast mot landsbygden, där är det ofta långt till närmsta bankkontor som tar hanterar kontanter. Den här utvecklingen försvårar situationen för de många grupper som inte har möjlighet att använda de digitala tjänsterna som bankerna erbjuder. Det kan till exempel vara småföretagares dagskassor men det kan också vara föreningars kassor efter olika evenemang. Att hantera och använda kontanter är självklart inte utan risk, men för många, speciellt i den äldre generationen, så är kontanter ett enkelt och självklart val.

Utvecklingen går framåt och det är självklart något vi som parti ska både främja och vara glada för. Men bara för att vi hittar nya smarta tekniska lösningar så innebär det inte att vi per automatik ska avsluta äldre system. Ett stort antal personer och företag i Sverige hanterar kontanter dagligen och de måste ha möjlighet till ett säkert sätt att hantera kontanterna. Både uttag och insättning på bank är något som måste kunna fungera.

Ett fungerande banksystem är avgörande för ett samhälle som Sverige, men det innebär inte att de kan få fritt spelrum. Den svenska staten har vid ett flertal tillfällen tvingats ”rädda” banker i de tuffa tider som varit. Det är dags för bankerna att ta sitt samhällsansvar för att lösa den situation som uppkommit efter att de mer eller mindre slutat hantera kontanter.

Partikongressen föreslås besluta:

D89:1 att Socialdemokraterna tar tydlig ställning och arbetar för att bankerna ska ta sitt ansvar att hantera kontanter på sina kontor

Tomas Thornell

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D90

ALE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kontanthantering på bankerna

Idag har bankerna en tendens till att ta bort kontanthantering på fler och fler kontor i Sverige. Snart finns det inte en enda bank som hanterar kontanter. För många speciellt äldre har detta blivit ett problem. Alla har inte tillgång till dator och bankid.

Det borde vara en självklarhet att bankerna ska tillhandha ha kontanter och att man borde kunna både sätta in och ta ut pengar kontant på kontoren på minst ett bankkontor per större orter.

Partikongressen föreslås besluta:

D90:1 att minst en bank på varje större ort tillhandahålla kontanter för insättning och uttag

D90:2 att avslå motionen då det pågår ett arbete i motionens anda

D90:3 att ställa sig bakom densamma och skicka den till Socialdemokraterna i Ale/Ale arbetarekommun och till partikongressen

Jarl Karlsson och Arne Birch

Ale arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D91

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Kontanthantering på bankerna

Idag har bankerna en tendens till att ta bort kontanthantering på fler och fler kontor i Sverige. I Göteborg finns det snart inte en enda bank som hanterar kontanter. För många speciellt äldre har detta blivit ett problem. Alla har inte tillgång till dator och bankid. Det borde vara en självklarhet att bankerna ska tillhandaha kontanter och att man borde kunna både sätta in och ta ut pengar kontant på kontoren.

Partikongressen föreslås besluta:

D91:1 att alla banker måste tillhandahålla kontanter på ett antal av sina bankkontor i varje kommun där respektive bank har kontor

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D92

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Kontanthantering ska bli ett obligatorium av bankerna

Den nu rådande situationen där landsbygden på många ställen i landet står helt utan möjlighet att få tag i kontanter är absolut inte rätt! Detta måste ses som en samhällstjänst som ska hanteras av bankerna eller av annan aktör. Därför kräver vi att bankerna förbjuds att kunna bortse från denna kontanthantering vid sina lokalkontor. Det ska heller inte utgå någon kostnad för bankerna kunder för att kontanthanteringen kvarstår. I de fall där bankkontor inte finns, ska det vara möjligt att någon annan extern aktör med personell etablering på bygden ges ersättning för att hantera kontanthantering.

Lösningsförslag: Därför vill vi att bankerna åläggs fortsatt kontanthantering och att detta inte ska betalas av bankernas kunder, utan av bankerna själva som år efter år gör mycket stora vinster

Partikongressen föreslås besluta:

D92:1 att bankerna åläggs fortsatt kassa- och kontanthantering

D92:2 att kostnaden för kassa- och kontanthantering ska vara kostnadsfri

Grangärdebygdens S-förening

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D93

ARVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Lika arbetsgivaravgifter

För att kunna finansiera och utveckla Sveriges välfärd och våra socialförsäkringar tycker jag att det ska vara lika höga arbetsgivaravgifter för anställda över 65 år som under 65 år. Jag ser ingen

anledning till att ha differentierade avgifter, det är bara osunt. Jag ser bara positiva effekter om vi inför samma avgift, som lägre arbetslöshet och enklare administration

Partikongressen föreslår besluta:

D93:1 att utreda möjligheten att införa samma arbetsgivaravgift oavsett den anställdes ålder

Linda H Fjeldstad

Arvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D94

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt för lika inkomst

Trovärdigheten för det svenska skattesystemet bygger på att det upplevs som rättvist.

I en demokrati som den svenska måste det politiska besluten vara förankrade i folkdjupet.

Det är särskilt viktigt för ett parti som socialdemokratin. Ska vi kunna ta ut relativt hög skatt och fördela den efter behov och på ett solidariskt sätt, måste det finnas en förståelse hos medborgarna. Det är en viktig del av den svenska modellen.

Vi socialdemokrater måste prioritera att åter införa ett skattesystem som inte missgynnar breda grupper i samhället.

Den tidigare M ledda regeringen missgynnade pensionärer, arbetslösa och sjuka i skattesystemet.

Det finns ingen rimlig förklaring till att de som har inkomst av pension ska betala förhållande vis högre skatt än de som har inkomst av tjänst.

Pensionen är i själva verket ett uttag av tidigare lön som man har avstått och där uttaget har flyttas fram till en viss ålder. Det är orimligt att detta senare löneuttag ska beskattas hårdare än andra inkomster.

Partikongressen föreslår besluta:

D94:1 att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att prioritera frågan om rättvisa skatter på pensioner

Christer Skoog, Alve Ohlsson, Bengt Johnsson, Leif Nilsson, Ronnie Johansson
Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D95

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt för pension och lön

Trots vallöften inför valet 2014 går det inte i årets budget att utläsa någon ambition till utjämning av skatteuttaget för pension och lön. För pensionärsorganisationerna är detta en mycket viktig fråga som har varit aktuell sedan det så kallade jobbskatteavdraget infördes. Det är orimligt att pensionärer ska beskattas hårdare än löntagare. I årets budget finns ingen ansats till utjämning. Om det av ekonomiska skäl inte är möjligt att göra hela utjämningen under ett år är det rimligt att den sker gradvis i varje års budget med målet att denna orättvisa ska vara helt borttagen inom en fastställd tid.

Partikongressen föreslår besluta:

D95:1 att en tidplan upprättas för eliminering av den orättvisa som består i att pensioner beskattas hårdare än lön

Sylve Qvillberg

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D96

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt på lön och pension

Under den borgerliga regeringens tid genomfördes en rad jobbskatteavdrag som innebar att löntagarna fick lägre skatt. Skatten på pension sänktes också vid något tillfälle, dock inte alls i samma utsträckning som skatten på lön.

Detta har skapat en skatteklyfta mellan den skatt som tas ut på löneinkomster och den skatt som tas ut på uppskjuten lön vilket pension egentligen är. Så görs inte i de länder som Sverige brukar jämföra sig med. Skatten på pension och lön borde vara densamma.

Regeringen har tagit ett steg för att eliminera denna skatteklyfta. Skatten har sänkts för personer

med låg pension. Det är bra. Men skatteklyftan måste tas bort i alla inkomstlägen. Detta har också utlovats. Men efter det att det första steget togs har ingenting hänt och någon tidsplan har inte redovisats när skatteklyftan kan tänkas vara eliminerad.

Det går bra för Sverige just nu. Ekonomin växer och sysselsättningen är hög. Det är nu dags att ge besked om när det ska bli lika skatt på lön och pension. Det bör ske under kommande valperiod.

Partikongressen föreslår besluta:

D96:1 att lika skatt på pension och på lön ska gälla före nästa valperiods utgång

Centrum s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D97

KLIPPANS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt på lön och pension

Under den borgerliga regeringens tid genomfördes en rad jobbskatteavdrag som innebar att löntagarna fick lägre skatt. Skatten på pension sänktes också vid något tillfälle, dock inte alls i samma utsträckning som skatten på lön.

Detta har skapat en skatteklyfta mellan den skatt som tas ut på löneinkomster och den skatt som tas ut på uppskjuten lön, vilket pension egentligen är. Så görs inte i de länder som Sverige brukar jämföra sig med. Skatten på pension och lön borde vara densamma.

Regeringen har tagit ett steg för att eliminera denna skatteklyfta. Skatten har sänkts för personer med låg pension. Det är bra. Men skatteklyftan måste tas bort i alla inkomstlägen. Detta har också utlovats. Men efter det att det första steget togs har ingenting hänt och någon tidsplan har inte redovisats när skatteklyftan kan tänkas vara eliminerad.

Det går bra för Sverige just nu. Ekonomin växer och sysselsättningen är hög. Det är nu dags att ge besked om när det ska bli lika skatt på lön och pension. Det bör ske under kommande valperiod.

Partikongressen föreslår besluta:

D97:1 att lika skatt på pension och på lön ska gälla före nästa valperiods utgång

Johan Petersson

Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D98

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Likabesättning

Vi anser att det idag föreligger en orättvisa angående beskattning på de utsatta grupper som har sjukpenning och olika former av arbetslöshetsersättningar och även de som har föräldrapenning. Mellan år 2007 och 2014 genomfördes fem jobbskatteavdrag som gynnade de som har inkomst genom lön. En viss kompensatorisk skattesänkning har även tillkommit till de som har inkomst via pension.

De grupper som inte har fått ta del av någon kompensation alls är de grupper i samhället som har allra lägst inkomst. Detta innebär att en person som har en bruttoinkomst via exempelvis a-kassa på 15.000 kronor i månaden betalar cirka 1.000 kronor mer i skatt jämfört med en person som har motsvarande bruttoinkomst i lön.

Partikongressen föreslår besluta:

D98:1 att Socialdemokraterna ska verka för lika beskattning på arbetslöshetsersättningar, sjukpenning och föräldrapenning som på lön

Mathias Wallander och Per Håkansson, S-studenter Malmö

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D99

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Låt AP-fonderna få medverka till långsiktigt industriellt ägande

I denna motion lägger vi fram förslag om att stärka det långsiktiga industriella ägandet. Vi lyfter specifikt fram möjligheten att öka flexibiliteten för AP-fonderna, så att de får möjlighet att stärka sina möjligheter till långsiktigt ägande i ett antal företag och bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll.

Långsiktigt konkurrenskraftiga industriföretag grundar sina framgångar på kunskap och kapital

som byggs upp över lång tid. Framgångsrika industriföretag är i sig avancerade kunskapssystem som ständigt utvecklas genom att ta till sig ny kunskap och nya erfarenheter från forskning och marknader.

Företagets kapital utvecklas på motsvarande sätt, genom att nya investeringar läggs till de gamla. Industrins stora kapitalbas kräver lönsamhet under lång tid för att återbetala gjorda investeringar. I gengäld kan rätt investeringar resultera i god avkastning.

Ägare och ledning behöver vara bra på att se möjligheter långt i förväg. De måste även ha uthållighet att vänta in framtida intäkter. Det förutsätter kunskaper om och erfarenhet av hur industriföretagen och deras marknader fungerar. I många industriföretag har den kunskapen på senare år fått stå tillbaka för kunskaper om vad finansiella marknader kräver. Den kunskapen behövs också, men måste verka i sammanhang med industriellt kunnande.

Tidshorizonten för industriföretagen har generellt blivit kortare. Tempot är högt på globala finansmarknader. Aktieägare kräver allt snabbare och högre avkastning. Ägarrollen reduceras till att vid missnöje sälja sina aktier, snarare än att engagera sig i att förbättra företaget.

När allt högre avkastningskrav ställs samtidigt som tidshorisonterna krymper blir konsekvensen tyvärr att viktiga, men osäkra eller långsiktiga, investeringar inte blir av. Företag får svårt att finansiera utveckling. Innovationer inom investeringstunga områden får svårt att hitta riskkapital. Idéer omsätts inte i verksamhet. Nya företag uteblir. Det är förödande för tillväxten och konkurrenskraften.

Sverige har idag en statsminister som aktivt verkar för ny industrialisering – istället för att som sin företrädare sprida myter om att industrin är ”basically gone”.

Vi menar att möjligheten till genomslag för ny industrialisering i Sverige kräver en aktiv politik som främjar ägande byggt på kunskap, vilja och uthållighet att utveckla långsiktiga konkurrensfördelar. Samtidigt är diskussionen om att använda politik för att främja aktivt och långsiktigt ägande känslig.

Dagens ägarstruktur är radikalt annorlunda än de förutsättningar som rådde under svunna tidens diskussioner om löntagarmakt och ekonomisk demokrati. En allt större del av aktiekapitalet ägs av pensionsfonder och andra institutionella ägare. Dessa ägare ser ofta som sin huvuduppgift att placera kapital för att maximera den kortsiktiga avkastningen. I bakgrunden hamnar tyvärr betydelsen av aktiva ägare som utvecklar ett industriellt kunnande för att kunna bidra till företagets utveckling och därigenom framgångar.

Socialt ansvarstagande och behovet av miljömässig hållbarhet manar till ägaransvar. Det leder i vissa fall till eftertanke hos institutionella ägare om hur de aktivt kan bidra till utveckling. I andra

fall mer till att ägare undviker att förknippas med något som skadar varumärket. Då och då uppstår nationella våndor över risker i ägarskiften. Både den svenska och brittiska regeringen var tydliga med vilka risker de såg med Pfizers bud på Astrazeneca.

Det finns idag möjligheter att föra en konstruktiv diskussion om ägandets funktion för långsiktig utveckling. Det kan till exempel handla om hur skattesystemet fungerar för att gynna ett mer långsiktigt företagsägande. Eller om hur bolagsstyrelser – i likhet med i Storbritannien – kan ha bredare uppdrag som även beaktar andra intressenter än aktieägarna.

En väg framåt, som vi med denna motion vill lyfta fram, är att skapa ökad flexibilitet som ger AP-fonderna möjligheter att medverka till ett mer aktivt långsiktigt ägande.

Partikongressen föreslår besluta:

D99:1 att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll

IF Metall Södra Västerbotten S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D100

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Låt AP-fonderna få medverka till långsiktigt industriellt ägande

I denna motion lägger vi fram förslag om att stärka det långsiktiga industriella ägandet. Vi lyfter specifikt fram möjligheten att öka flexibiliteten för AP-fonderna, så att de får möjlighet att stärka sina möjligheter till långsiktigt ägande i ett antal företag och bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll.

Långsiktigt konkurrenskraftiga industriföretag grundar sina framgångar på kunskap och kapital som byggs upp över lång tid. Framgångsrika industriföretag är i sig avancerade kunskapssystem som ständigt utvecklas genom att ta till sig ny kunskap och nya erfarenheter från forskning och marknader.

Företagets kapital utvecklas på motsvarande sätt, genom att nya investeringar läggs till de gamla. Industrins stora kapitalbas kräver lönsamhet under lång tid för att återbetala gjorda investeringar. I gengäld kan rätt investeringar resultera i god avkastning.

Ägare och ledning behöver vara bra på att se möjligheter långt i förväg. De måste även ha uthållighet att vänta in framtida intäkter. Det förutsätter kunskaper om och erfarenhet av hur industriföretagen och deras marknader fungerar. I många industriföretag har den kunskapen på senare år fått stå tillbaka för kunskaper om vad finansiella marknader kräver. Den kunskapen behövs också, men måste verka i sammanhang med industriellt kunnande.

Tidshorisonen för industriföretagen har generellt blivit kortare. Tempot är högt på globala finansmarknader. Aktieägare kräver allt snabbare och högre avkastning. Ägarrollen reduceras till att vid misnöje sälja sina aktier, snarare än att engagera sig i att förbättra företaget.

När allt högre avkastningskrav ställs samtidigt som tidshorisonerna krymper blir konsekvensen tyvärr att viktiga, men osäkra eller långsiktiga, investeringar inte blir av. Företag får svårt att finansiera utveckling. Innovationer inom investeringstunga områden får svårt att hitta riskkapital. Idéer omsätts inte i verksamhet. Nya företag uteblir. Det är förödande för tillväxten och konkurrenskraften.

Sverige har idag en statsminister som aktivt verkar för ny industrialisering – istället för att som sin företrädare sprida myter om att industrin är ”basically gone”.

Vi menar att möjligheten till genomslag för ny industrialisering i Sverige kräver en aktiv politik som främjar ägande byggt på kunskap, vilja och uthållighet att utveckla långsiktiga konkurrensfördelar. Samtidigt är diskussionen om att använda politik för att främja aktivt och långsiktigt ägande känslig.

Dagens ägarstruktur är radikalt annorlunda än de förutsättningar som rådde under svunna tidens diskussioner om löntagarmakt och ekonomisk demokrati. En allt större del av aktiekapitalet ägs av pensionsfonder och andra institutionella ägare. Dessa ägare ser ofta som sin huvuduppgift att placera kapital för att maximera den kortsiktiga avkastningen. I bakgrunden hamnar tyvärr betydelsen av aktiva ägare som utvecklar ett industriellt kunnande för att kunna bidra till företagets utveckling och därigenom framgångar.

Socialt ansvarstagande och behovet av miljömässig hållbarhet manar till ägaransvar. Det leder i vissa fall till eftertanke hos institutionella ägare om hur de aktivt kan bidra till utveckling. I andra fall mer till att ägare undviker att förknippas med något som skadar varumärket. Då och då uppstår nationella våndor över risker i ägarskiften. Både den svenska och brittiska regeringen var tydliga med vilka risker de såg med Pfizers bud på Astrazeneca.

Det finns idag möjligheter att föra en konstruktiv diskussion om ägandets funktion för långsiktig utveckling. Det kan till exempel handla om hur skattesystemet fungerar för att gynna ett mer långsiktigt företagsägande. Eller om hur bolagsstyrelser – i likhet med i Storbritannien – kan ha bredare uppdrag som även beaktar andra intressenter än aktieägarna.

En väg framåt, som vi med denna motion vill lyfta fram, är att skapa ökad flexibilitet som ger AP-fonderna möjligheter att medverka till ett mer aktivt långsiktigt ägande.

Partikongressen föreslår besluta:

D100:1 att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll

Metalls (S)-fackklubbar i Luleå

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D101

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Låt AP-fonderna få medverka till långsiktigt industriellt ägande

I denna motion lägger vi fram förslag om att stärka det långsiktiga industriella ägandet. Vi lyfter specifikt fram möjligheten att öka flexibiliteten för AP-fonderna, så att de får möjlighet att stärka sina möjligheter till långsiktigt ägande i ett antal företag och bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll.

Långsiktigt konkurrenskraftiga industriföretag grundar sina framgångar på kunskap och kapital som byggs upp över lång tid. Framgångsrika industriföretag är i sig avancerade kunskapssystem som ständigt utvecklas genom att ta till sig ny kunskap och nya erfarenheter från forskning och marknader.

Företagets kapital utvecklas på motsvarande sätt, genom att nya investeringar läggs till de gamla. Industrins stora kapitalbas kräver lönsamhet under lång tid för att återbetala gjorda investeringar. I gengäld kan rätt investeringar resultera i god avkastning.

Ägare och ledning behöver vara bra på att se möjligheter långt i förväg. De måste även ha uthållighet att vänta in framtida intäkter. Det förutsätter kunskaper om och erfarenhet av hur industriföretagen och deras marknader fungerar. I många industriföretag har den kunskapen på senare år fått stå tillbaka för kunskaper om vad finansiella marknader kräver. Den kunskapen behövs också, men måste verka i sammanhang med industriellt kunnande.

Tidshorizonten för industriföretagen har generellt blivit kortare. Tempot är högt på globala finansmarknader. Aktieägare kräver allt snabbare och högre avkastning. Ägarrollen reduceras till

att vid missnöje sälja sina aktier, snarare än att engagera sig i att förbättra företaget.

När allt högre avkastningskrav ställs samtidigt som tidshorisonterna krymper blir konsekvensen tyvärr att viktiga, men osäkra eller långsiktiga, investeringar inte blir av. Företag får svårt att finansiera utveckling. Innovationer inom investeringstunga områden får svårt att hitta riskkapital. Idéer omsätts inte i verksamhet. Nya företag uteblir. Det är förödande för tillväxten och konkurrenskraften.

Sverige har idag en statsminister som aktivt verkar för ny industrialisering – istället för att som sin företrädare sprida myter om att industrin är ”basically gone”. Vi menar att möjligheten till genomslag för ny industrialisering i Sverige kräver en aktiv politik som främjar ägande byggt på kunskap, vilja och uthållighet att utveckla långsiktiga konkurrensfördelar. Samtidigt är diskussionen om att använda politik för att främja aktivt och långsiktigt ägande känslig.

Dagens ägarstruktur är radikalt annorlunda än de förutsättningar som rådde under svunna tidens diskussioner om löntagarmakt och ekonomisk demokrati. En allt större del av aktiekapitalet ägs av pensionsfonder och andra institutionella ägare. Dessa ägare ser ofta som sin huvuduppgift att placera kapital för att maximera den kortsiktiga avkastningen. I bakgrunden hamnar tyvärr betydelsen av aktiva ägare som utvecklar ett industriellt kunnande för att kunna bidra till företagets utveckling och därigenom framgångar.

Socialt ansvarstagande och behovet av miljömässig hållbarhet manar till ägaransvar. Det leder i vissa fall till eftertanke hos institutionella ägare om hur de aktivt kan bidra till utveckling. I andra fall mer till att ägare undviker att förknippas med något som skadar varumärket. Då och då uppstår nationella våndor över risker i ägarskiften. Både den svenska och brittiska regeringen var tydliga med vilka risker de såg med Pfizers bud på Astrazeneca. Det finns idag möjligheter att föra en konstruktiv diskussion om ägandets funktion för långsiktig utveckling. Det kan till exempel handla om hur skattesystemet fungerar för att gynna ett mer långsiktigt företagsägande. Eller om hur bolagsstyrelser – i likhet med i Storbritannien – kan ha bredare uppdrag som även beaktar andra intressenter än aktieägarna. En väg framåt, som vi med denna motion vill lyfta fram, är att skapa ökad flexibilitet som ger AP-fonderna möjligheter att medverka till ett mer aktivt långsiktigt ägande.

Partikongressen föreslår besluta:

D101:1 att Socialdemokraterna verkar för att främja långsiktigt ägande i svensk industri genom att AP-fonderna får ökade möjligheter till långsiktigt industriellt ägande samt att bygga upp kompetens för att ta en aktiv ägarroll

Mikael Widéen, If Metalls S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D102

FALU ARBETAREKOMMUN

Mer välfärd för pengarna

Under våren 2016 har vi sex socialdemokratiska medlemmar i Falun drivit en studiecirkel utifrån Göran Greiders artikel i Dala Demokraten 6 februari 2016 där han listar ”16 röda punkter för Socialdemokratin inför framtiden”.

Efter en genomgång och tolkning av samtliga 16 punkter gjorde vi en prioritering av punkterna och efter våra diskussioner vill vi nu lyfta fram ett område för ett tydligt ställningstagande inom vårt Socialdemokratiska Arbetareparti.

Vi måste få ut mer välfärd av skattepengarna. Vår slutsats i blev, som vi diskuterat oss fram till i cirkeln att, det aldrig kan bli billigare eller effektivare med en privat utförare av välfärd. Detta då privata företag måste generera vinst till sina ägare. Dessutom kostar upphandlingsproceduren av välfärdstjänster från privata företag stora pengar. Pengar som skulle kunna användas direkt i välfärden om den drevs i offentlig regi. Vidare måste resurser för kontroll och uppföljning av upphandlade tjänster avsättas i större omfattning än vid utförande i egen regi. Skulle dessutom upphandlingsprocessen leda till överklagande och avgörande i domstol krävs åtskilliga resurser för den juridiska processen.

Utvecklingen inom välfärdssektorn har även lett fram till att stora privata ”välfärdskoncerner” uppstått där skattemedel går direkt till aktieägare och inte till välfärden. Det finns nu skrämmande exempel på hur välfärdssektorn drabbas av ökad segregationen i svenska skolor och hur ”privata” skolor stängts ner och lämnat elever och personal utan arbetsplats då vinsten inte varit ”tillräckligt” stor.

Vi anser att kommunerna skall ha ansvar för samt driva de verksamheter inom välfärdssektorn dvs vård, skola, omsorg som medborgarna är i behov av. Kommuner skall ha kontrollen och styra driften av välfärdstjänsternas verksamheter/personal (vård, skola, omsorg), de som idag lagts ut på privata utförare. Vi ser samtidigt klara behov av att ställa krav på den offentliga/kommunala organisationen så att den blir effektivare och kan åstadkomma välfärd av hög kvalitet. Intraprenad kanske kan provas på fler ställen.

Driver man dessutom inriktningen mot privata utförare för långt så tappar den offentliga sektorn sin egen kompetens när det gäller utförandet som gör att man blir en dålig beställare och hamnar helt i händerna på utförarna som erfarenhetsmässigt blir allt färre med tiden. Erfarenheten visar nämligen att inom mogna marknader så är tendensen den att det genom uppköp mm. blir allt

färre aktörer som konkurrerar med varandra och några få blir helt dominerande, vilka inte sällan mer eller mindre delar upp marknaden sig emellan. Detta i sin tur leder till prisökningar och ökade kostnader för det offentliga.

Partikongressen föreslås besluta:

D102:1 att socialdemokratien verkar för att all välfärdsverksamhet skall drivas i offentlig regi, för att få ut mest och effektivast välfärd för pengarna

D102:2 att socialdemokratien verkar för att därmed anställa fler i offentlig välfärd, med trygga arbetsvillkor som grund

D102:3 att socialdemokratien verkar för att intraprenad införs på fler områden inom offentliga välfärdssektorn

Lars Nord, Christina Andersson, Paula Aspfors, Christer Falk, Jon Andersson, Kenneth Wählberg

Falu arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D103

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Målet för den ekonomiska politiken måste vara ett hållbart samhälle

Ett övergripande mål för den ekonomiska politiken bör vara ett långsiktigt hållbart samhälle ur alla aspekter – ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Detta är grundläggande och en motion med samma förslag bifölls av den socialdemokratiska distriktskongressen i Skåne 2016

Under en stor del av efterkrigstiden var den överordnade målsättningen för den offentliga politiken full sysselsättning. Vi måste fullt ut, återgå till den politiken, även om det med hänsyn till globaliseringen är svårare idag. Det är viktigt att det politiska perspektivets är långsiktigt.

Statens budgetpolitik måste vara ett instrument för att öka sysselsättningen. I dag undervärderas åtgärder som sätter fler i arbete på lång sikt. Om vi ska kunna öka sysselsättningen är det helt nödvändigt att människor ges möjligheter till utbildning och till ett livslångt lärande. Det är en satsning som gör det möjligt för att människorna ska kunna utvecklas.

Människorna är vårt humankapital, det viktigaste vi har. Det är en satsning på framtiden, som kanske inte märks förrän efter ganska många år. I likhet med nyanläggning av infrastruktur och bostadsbyggnad är det framtidsatsningar som i hög grad bör kunna lånefinansieras

Även om det stora flertalet har fått det ekonomiskt bättre under de senaste decennierna så har klasskillnaderna ökat markant. Orsakerna är flera. Bland dem kan nämnas arbetslöshet, och de försämringar i A-kassan och i sjukförsäkringen som den borgerliga regeringen genomförde. Även förändringar av skatterna har haft stora effekter. Det gäller bland annat borttagande av förmögenhetsskatten, gåvoskatten, arvsskatten, fastighetsskatten, vilket ensidigt har gynnat de som har kapital. Jobbskatteavdragen har i kronor räknat mest gynnat de med höga löner.

Skatter bör också mer aktivt, än idag, kunna användas som styrmedel för en bättre miljö i allmänhet och i synnerhet för att minska klimatpåverkan, samt en lägre resursförbrukning. Det har eftertryckligt visat sig att kapitalismen i globaliseringens tidevarv inte klarar av det långsiktiga arbete som krävs för ett långsiktigt hållbart samhälle.

Därutöver bör socialdemokraterna arbeta ännu hårdare för att motverka skatteflykt och via EU och på annat sätt driva dessa frågor. Bland annat måste möjligheterna att placera tillgångar i så kallade skatteparadis stoppas.

Partikongressen föreslår besluta:

- D103:1 att partistyrelsen verkar för en ekonomisk politik som bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle ur alla aspekter – ekonomiskt, ekologiskt och socialt
- D103:2 att som en del i den ekonomiska politiken se över skattessystemet så att det bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet samt som styrmedel för en bättre miljö och en lägre resursförbrukning
- D103:3 att öka investeringarna i humankapital – utbildningen av människor – och i infrastruktur och bostäder
- D103:4 att staten finansierar långsiktiga investeringar genom lån
- D103:5 att arbetet med att motverka skatteflykt intensifieras, samt att möjligheterna att placera tillgångar i så kallade skatteparadis stoppas

Gunnar Jönsson, Inger Ponsler, Ronny Hansson, Akram Heidari, Tord Persson, Claes Göran Jönsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D104

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Möjlighet till förbättring av boendet i hyresrätt kontra ägande

Orättvisan mellan att äga en bostad och att hyra den, är uppenbar. Som hyresgäst kan du inte påverka ditt boende genom att upprusta bostaden. Om du äger din bostad har du olika möjligheter att förbättra bostaden och få skattelättnader för detta. En del beslut har varit bra och gjort att äldre bostäder har förbättrats, men det förekommer även onödiga lyxupprustningar.

I en situation där tillgången till bostäder är för liten, så kan hyresvärdar utnyttja möjligheten att låta bostäderna förfalla och de boende har ingen möjlighet att få ersättning för nödvändiga förbättringar.

Att fastighetsägare har rätt att ta ut 10 000 kr i hyra för en bostad som endast har en kostnad av ett fåtal tusen kronor är rent ocker, som godkänns av samhället. Det är helt otillständigt och måste åtgärdas. Hyresgästföreningens möjligheter att komma åt detta verkar mycket begränsade.

Är det möjligt att ordna så att hyresgäster kan renovera och att få hyressänkning för renoveringen? En upprustning gynnar fastighetsägaren som får en höjning av värdet på bostaden. Det vore en förbättring mot nuvarande system där vissa hyresvärdar struntar i att renovera lägenheter, men tar ut ockerhyror. I vissa fall tvingas hyresgästen göra renoveringar som höjer värdet på fastigheten utan ersättning för kostnaderna.

Den stora skillnaden mellan möjligheter att förbättra egna bostäder för de som äger bostaden och den som hyr är helt orättfärdigt. I dag kan hyresvärdarna sko sig på sina hyresgäster helt enligt samhällets godkännande. Den som äger bostaden får skattelättnader både i form av ränteavdrag om man tagit lån eller med Rotavdrag. Ingen av de möjligheterna finns för hyresgäster.

Går det att skapa lagliga möjligheter att tvinga privata hyresvärdar att renovera alternativt att de tvingas sälja fastigheten för de som inte vill förbättra bostäderna? Hur skillnaden kan minskas men även hur den som har hyresrätt skall få rätt till ersättning för förbättring av sin bostad måste utredas ordentligt.

Partikongressen föreslår besluta:

D104:1 att frågan om skillnaderna utreds när det gäller möjligheter att få ersättning eller skattelättnader för att förbättra bostäder mellan personer som äger och de som hyr bostad

Marie-Louise Lundberg

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D105

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Nedtrappning av ränteavdragen

Rätten att i deklarationen göra avdrag för ränteutgifter innebär att staten täcker en del av kostnaden för privata lån. Systemet betyder att privatpersoner får råd att ta större lån för att t.ex. skaffa sig en bostad än om avdraget inte funnes. En positiv konsekvens är att personer med litet eget kapital får möjlighet att köpa en hygglig bostad. Samtidigt leder ränteavdraget till en lång rad negativa konsekvenser. En är att ränteavdraget driver upp priserna på bostäder (vilket i sin tur gröper ur den nytta avdraget ger till personer med litet eget kapital). Eftersom möjligheterna att låna pengar är större för personer som redan är förmögna än för mindre bemedlade fungerar ränteavdraget regressivt, dvs. det är främst relativt välbärgade medborgare som drar nytta av avdraget. En annan nackdel är att ränteavdraget begränsar skatteintäkterna för stat och kommun, vilket i sin tur begränsar möjligheterna att driva en politik för välfärd, utveckling och rättvisa, inklusive möjligheten att bedriva en social bostadspolitik. Tillsammans med ROT-avdrag innebär ränteavdraget subventioner till en del av bostadsmarknaden på i storleksordningen 30-40 miljarder kronor om året.

Att i ett slag avskaffa ränteavdraget skulle kunna utlösa en ekonomisk kris. Att däremot successivt, med god framförhållning och i mindre steg trappa ned avdraget, bör kunna ske utan några negativa effekter på ekonomin. I ett läge där räntorna (och därmed ränteavdragen) i varje fall nominellt är historiskt låga kan denna reform genomföras med mindre risker för oönskade effekter.

Partikongressen föreslår besluta:

D105:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ränteavdraget successivt, i mindre steg och med god framförhållning, sänks

Reimersholme s-förening, Sjöstadens s-förening

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D106

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Nya moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge, där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en

unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D106:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

Thomas Andersson

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D107

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Nya moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning är här dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de båda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. Istället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet,
- målet måste vara tydligt, Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken
- en så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån de mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra

till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån de mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D107:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D107:2 att Socialdemokraterna verkar för att Riksbanken för i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Stefan Skoglund

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D108

MORA ARBETAREKOMMUN

Nya verktyg för bättre regional ekonomisk balans

Landsbygdspolitik handlar inte bara om satsningar på infrastruktur, bredband och tillgång till offentlig service. Landsbygden borde till stor del kunna leva på den värdetillväxt som råvaror och jordbruksmark genererar, men med nuvarande system för företags-, konsumtions- och arbetskraftsbeskattning sker den största värdetillväxten i de tre storstadsområdena och några andra större regioncentra.

Idag har staten "monopol" på beskattning av företagens vinster och marknadens omsättning av varor och tjänster, liksom beskattningen av den del av lönearbetet som kallas arbetsgivaravgifter. Övrig beskattning av lönearbetet tillfaller i huvudsak den region/landsting och kommun där den arbetande är bosatt.

Tanken med detta är naturligtvis att de offentliga tjänster som produceras lokalt, som skola, vård och omsorg, ska finansieras av dem som kan nyttja dem, medan sjukförsäkring, pensioner och statens övriga verksamheter som försvar, polis, vägar och annan infrastruktur, vars drift och investeringar anses vara av riksintresse, ska finansieras av statens intäkter.

Detta reser dock en del frågor:

- Var ska gränsen gå mellan statligt resp regionalt och lokalt ansvar för utgifter, och därmed beskattningsrätt?

- Hur ska man skapa tillräckliga incitament för företag att etablera och driva verksamhet utanför storstadsregionerna?
- Varför anses det självklart att råvarutillgångar automatiskt ses som nationella, trots att konsekvenserna av exploateringen påtagligt kan påverka livsbetingelserna regionalt och lokalt?
- När ska vi hitta en modell för att låta de delar av landet där råvarorna hämtas få del av den värdetillväxt som dessa genererar i landets stora befolkningscentra?

Idag har vi ett skatteutjämningsystem som är tänkt att kompensera kommuner och landsting/regioner för obalanser i demografi, strukturkostnader på grund av avstånd och en hel del andra faktorer. Utan detta system vore det omöjligt att erbjuda skola, vård och omsorg i många av landets kommuner. Främst där andelen förvärvsarbete är låg i förhållande till andelen äldre.

Ändå är det otvetydigt så att en stor del av de kommuner som är de största mottagarna i skatteutjämningsystemet också har en hög kommunalskatt. Detta trots att dessa kommuner många gånger rymmer de råvarutillgångar i form av jordbruksmark, skog, gruvor och elproduktion från vind och vatten, som utgör förutsättningen för den urbana utvecklingen och den ekonomiska tillväxten i storstadsregionerna och ett antal andra befolkningstäta regioner.

Partikongressen föreslår besluta:

- D108:1 att initiera en översyn av skatteutjämningsystemet för att i högre grad sprida avkastningen av de nationella tillgångarna och skapa bättre förutsättningar för god och likvärdig offentlig service i hela landet
- D108:2 att se över möjligheterna till en differentiering av arbetsgivaravgifterna, eller införa någon annan generell åtgärd som kan underlätta för företag utanför de starka tillväxtregionerna att kunna konkurrera om arbetskraft och uppdrag

Lennart Sohlberg

Mora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D109

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med

företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligt mål för penningpolitiken. Men ett förtydligt mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D109:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D109:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

FastighetsSossen, SEKO-sossen, Fackliga utskottet
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D110

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med

tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- – Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- – Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- – En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligt mål för penningpolitiken. Men ett förtydligt mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken.

Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D110:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D110:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Fackliga Samhällsbyggarna S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D111

HAGFORS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten

påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligt mål för penningpolitiken. Men ett förtydligt mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D111:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D111:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Tomas Pettersson

Hagfors arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D112

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en

unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D112:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D112:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera inflationen på inflationsmålet

Byggfackens S-förening

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D113

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande,

eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D113:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D113:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Claes Olsson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D114

HUDDINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då

överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebär att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligt mål för penningpolitiken. Men ett förtydligt mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D114:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D114:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Petter Johansson och Claes Thim

Huddinge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D115

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten

påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligt mål för penningpolitiken. Men ett förtydligt mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarp demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

- D115:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D115:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera inflationen på inflationsmålet

Elektrikernas S-klubb och Lorensborgs S-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D116

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period.

Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen. Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning.

Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande

av Riksbankens mandat.

Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot. Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet. – Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken.

Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D116:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D116:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

6F Socialdemokratiska förening Västerås

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D117

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en

unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.
- En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och genom kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

- D117:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas
- D117:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Byggnads socialdemokratiska förening i Skövde
Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D118

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Nya, moderna mål för Riksbanken

Sedan den nya riksbankslagen trädde i kraft har riksdagens finansutskott varje år gjort en utvärdering av penningpolitiken, kompletterat med externa utvärderingar av internationella

forskare och experter cirka vart femte år. Utskottet håller också öppna utfrågningar med företrädare för Riksbanken. Denna kontrollmekanism har dock inte fungerat tillfredsställande, eftersom Riksbanken har avvikit från inflationsmålet under en lång period. Ett sätt att skapa bättre beslutsunderlag är exempelvis att Finanspolitiska rådet får ett utvidgat mandat och utvidgade resurser att utvärdera även penningpolitiken och lämna en årlig rapport till riksdagen.

Erfarenheterna från de senaste åren visar vidare att det inte är lämpligt att det är Riksbanken som avgör om penningpolitiken ska justeras för att ta hänsyn till finansiell stabilitet eller eventuella risker förenade med hushållens skuldsättning. Eftersom Finansinspektionen fått alla makrotillsynsverktyg och ansvaret för den finansiella stabiliteten är det i stället rimligt att Finansinspektionen bedömer huruvida det uppstår ett läge där penningpolitikens inriktning medför ett hot mot den finansiella stabiliteten som Finansinspektionen inte kan hantera med tillgängliga verktyg. I så fall kan Finansinspektionen varna om detta och Riksbanken kan då överväga om penningpolitikens inriktning ska justeras. En viktig förutsättning här är dock att Riksbanken inte åsidosätter de penningpolitiska målen i frånvaro av en sådan varning. En sådan ordning skulle klargöra ansvarsförhållande inom penningpolitiken och makrotillsynen ytterligare och göra det möjligt att bättre utkräva ansvar av de berörda myndigheterna. Detta borde rimligtvis bidra till bättre måluppfyllelse inom både penningpolitiken och politikområdet finansiell stabilitet.

Inflationen bestäms till stor del av Riksbanken. Men den långsiktigt hållbara arbetslösheten påverkas i huvudsak av faktorer som ligger bortom Riksbankens kontroll. Den bestäms av arbetsmarknadens och lönebildningens funktionssätt, är mycket svår att mäta och ändras dessutom över tid. Därför är det inte lämpligt med ett fast mål för arbetslösheten. I stället måste den långsiktigt hållbara arbetslösheten utforskas praktiskt genom att efterfrågan tillåts öka samt nivån beräknas och bedömas, helst av en annan aktör än Riksbanken själv. Eftersom Riksbanken är en myndighet under riksdagen är det lämpligt att riksdagens finansutskott gör ett förtydligande av Riksbankens mandat. Utskottet kan också uppdra åt Konjunkturinstitutet, Finanspolitiska rådet eller någon annan myndighet att bidra med beräkningar av den långsiktigt hållbara arbetslösheten, vilka Riksbanken sedan ska styra mot.

Den nya riksbankslagen innebar att Riksbanken, som är en myndighet under riksdagen, fick en unik självständig ställning gentemot riksdag och regering. Som diskuteras i regeringens proposition 1997/98:40 om riksbankslagen är en delegering av penningpolitiken till en självständig riksbank bara förenlig med en demokratisk beslutsordning under tre förutsättningar:

- Riksbanken måste ha ett demokratiskt förankrat mål för sin verksamhet.
- Målet måste vara tydligt. Om målet är otydligt ger det utrymme för en godtycklig utformning av penningpolitiken.

– En så långtgående delegering av penningpolitiken måste kombineras med uppföljning och kontroll samt ett utkrävande ansvar för penningpolitiken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts.

Mot bakgrund av de senaste årens oenighet kring huruvida dagens mål för penningpolitiken uppfylls har vi ovan beskrivit behovet av ett förtydligat mål för penningpolitiken. Men ett förtydligat mål räcker inte, om det inte finns demokratiska verktyg att se till att det uppnås så som det var tänkt. För att penningpolitiken ska bli mer ändamålsenlig och i större utsträckning bidra till sysselsättningen framöver krävs en skarpare demokratisk kontroll av Riksbanken. Riksdagen måste som Riksbankens huvudman ha möjlighet att utvärdera verksamheten utifrån det mål som fastställts, både genom uppföljning och kontroll samt genom ett utkrävande av ansvar för penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

D118:1 att Socialdemokraterna verkar för att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken ska skärpas

D118:2 att Socialdemokraterna verkar för att riksbanken får i uppdrag att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå

Byggsosens studiecirkelgrupp

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D119

VINGÅKERS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ockerräntor

De vanligaste orsakerna till att hamna i ekonomiskt obestånd är sjukdom, arbetslöshet, konkurs och skilsmässa och självmordsfrekvensen är 30 % högre för dessa personer jämfört med normalfrekvensen. När det sedan kommer till hur många som är överskuldssatta så räknar man att mellan 400 – 600 000 personer är överskuldssatta idag och samhällskostnaden för detta räknas till 200 miljarder kronor om året i sjukdom och produktionsbortfall. Enligt Rädda barnen så lever 13 % av Sveriges barn i fattigdom och då är barn som lever i familjer med löneutmätning inte medräknade i detta. Under första kvartalet 2012 hade 155 barn vräkts från sina hem enligt Dagens Nyheter.

En stor orsak till att många blir överskuldssatta är de räntor som många inkasso-, kredit- och smslånebolag har vilka kan ligga på mellan 20 – 30 000 %, vilket gör att det blir en orimlig

situation för många som hamnar i onåd hos dessa bolag. Att ta så mycket i ränta är i min mening ocker och detta bör stävjas så att Sverige inte hamnar i en situation likt den i USA år 2008. Att ta mer än 10 % plus diskontot (som idag är minusränta) borde vara ocker i min mening och det skulle göra att de oseriösa kreditbolagen sållas bort och vi får en sundare kreditmarknad. Som tar större ansvar för de krediter som de beviljar till gäldenärer. Som anekdot kan nämnas att när Sverige styrdes av de fyra stånden Adel, Präster, Bönder och Borgare, så fanns det nedskrivet i lag att det var förbjudet att ta mer än 6 % ränta. Över den procentsatsen ansågs det vara ocker.

Genom vår historia ska vi Socialdemokrater ta ledarflaggan i dessa frågor då sunda finanser och välmående medborgare är ledord i vår ideologi. Vi ska vara det parti som visar att vi stödjer människor som är utsatta för överskuldssatthet. Vi ska också se till att kreditmarknaden stramas upp så att det inte går att ta hur hög ränta som helst på lån och krediter. Likväl ska vi se till att människor som hamnar i sjukdom, arbetslöshet, konkurser och skilsmässor får den ekonomiska rådgivning och hjälp som behövs för att undvika överskuldssatthet.

Partikongressen föreslår besluta:

- D119:1 att Socialdemokraterna ska verka för att se över de överskuldssattas situation gällande räntor och låneregler och utrota barnfattigdomen som orsakas av detta
- D119:2 att Socialdemokraterna jobbar aktivt för att skapa en lagstiftning som sätter stopp för ockerräntor och där kreditmarknaden har sunda räntor som gäldenärer kan betala
- D119:3 att Socialdemokraterna aktivt tar den offentliga debatten och med kraft påtala Sveriges befolknings behov av en kredit- och lånemarknad som tar ansvar för sin verksamhet
- D119:4 att Socialdemokraterna aktivt deltar i att kritiskt utvärdera och hitta alternativ till att förbättra konsumentkreditlagen så att konsumenten får större makt över hur kredit- och låneinstitut hanterar kredit- och låneansökningar med dess räntor

Tony Ljungberg, Daniel Helmersson

Vingåkers arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D120

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Olika inkomster bör beskattas rättvist

Jobbskatteavdrag, har i flera steg införts av de borgerliga regeringarna under åren 2006-2014. Syftet var att förstärka arbetslinjen, att stimulera fler att jobba mer och att motivera de som var utanför arbetsmarknaden att söka arbete.

En rad olika inkomster ger inte rätt till jobbskatteavdrag. Det gäller t ex

- sjukpenning från Försäkringskassan
- ersättning från arbetslöshetskassa
- föräldrapenning
- sjuk- och aktivitetsersättning
- pension
- egen arbetsskadelivränta

En intensiv debatt har förts om att pensioner inte beskattas lika som lön. Den högre beskattningen av pensioner för personer som är 65 år eller äldre har justerats i flera steg och höjning av grundavdraget har också minskat skillnaderna mellan skatt på lön och pension.

När det gäller övriga ersättningar som inte ger rätt till jobbskatteavdrag är det betydande skillnader i skatteuttag. Särskilt upprörande är att sjuk- och aktivitetsersättning beskattas betydligt högre än lön.

Sjukersättning är en ersättning du kan få om du har fyllt 30 men inte 65 år och troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning.

Hur mycket du får i sjukersättning beror på vilka inkomster du har haft. Om du har arbetat får du 64,7 procent av din genomsnittliga inkomst under de senaste åren. Det finns dock en maxgräns som gör att du inte kan få mer än 17 914 kronor per månad före skatt oavsett din tidigare inkomst.

Om du inte har arbetat eller haft låga inkomster får du garantiersättning. Om du har bott i Sverige hela ditt liv får du 8 860 kronor per månad före skatt. Har du flyttat hit kan garantiersättningen bli mindre.

Ersättningen ska kompensera en person för att denne på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid. Ersättningen är väsentligt lägre än den inkomst som personen antas kunnat få av arbete. Dessutom beskattas ersättningen högre än lön från arbete. (kolumn 5 i skattetabellerna). Vi anser detta vara orimligt.

Aktivitetsersättning är en ersättning för dig som inte har fyllt 30 år och inte kommer att kunna arbeta heltid på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning under minst ett år. Hur mycket du får i aktivitetsersättning beror på vilka inkomster du har haft. Beräkningen av ersättningen är i stort jämförbar med reglerna för sjukersättning.

Ett konkret exempel (utifrån skattetabell 33): en person som haft en bruttoinkomst på 18.000 kr/mån och beviljas sjukersättning får 14.169 kr/mån.

Bruttoinkomst 18.000 kr/mån
Prel.skatt 3.831 (enl kolumn 1)
Nettoinkomst 14.169 kr/mån
Sjukersättning 11.646 kr/mån
Prel.skatt 2.928 (enl kolumn 5)
Nettoinkomst 8.718 kr/mån

Om 11.646 kr i stället hade varit lön, så skulle prel.skatten ha blivit 2018 kr/månad, dvs nettoinkomsten 9.628 kr/månad.

Även pension till personer under 65 år beskattas högre än lön från arbete (kolumn 6 i skattetabellerna).

Övriga ersättningar, som inte ger rätt till jobbskatteavdrag, som sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från arbetslöshetsförsäkringen beskattas också högre än lön. För flertalet personer kommer dessa ersättningar att röra sig om en begränsad tid. Den högre beskattningen av dessa ersättningar är orättvis, men får inte lika stora konsekvenser som för personer med sjukersättning. Att likställa skatt på sjukersättning med skatt på lön är därför särskilt angeläget.

Partikongressen föreslår besluta:

D120:1 att en översyn av skattesystemet genomförs, i syfte att ökad rättvisa kan uppnås mellan skatt på löneinkomster och pensioner och olika ersättningar från socialförsäkringen

Anders Gustafsson, Gamla Uppsala Socialdemokratiska förening, Anita Berger, Silva Wistrand och S-kvinnor i Uppsala

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D121

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Penningreform för demokratisk kontroll och stabilisering av penningssystemet
Partiets stadgar kapitel 1, ”Partiets ändamål”

”Medborgarnas gemensamma vilja, utvecklad i en fri och öppen debatt och uttalad i demokratiska val, är alltid överordnad andra maktanspråk och intressen.”

Syfte

Syftet med motionen är att reformera det svenska finanssystemet för att göra det mer hållbart,

effektivt och rättvist samt väsentligt öka möjligheterna till traditionell socialdemokratisk solidarisk välfärds- och fördelningspolitik. Förslaget ger förut-sättningar för en långsiktigt uthållig produktions- och tjänstesektor både för hemma-marknaden och exportindustrin. Förslaget ger även möjligheter till rättvisare fördelning utan risk för hög inflation.

Det nuvarande penningssystemets destruktiva konsekvenser för miljö och klimat är ett så stort hot mot livet på planeten så det borde vara med vid de globala miljö-konferenserna. Vi har ju redan sett att det inte är möjligt att lösa klimat och miljöproblemen inom detta systems ramar.

Pengar ska vara ett praktiskt sätt att utbyta varor och tjänster. Om brist på den mänskliga konstruktionen "pengar" utgör hindret så måste systemet konstrueras om. En reformering av det finansiella systemet kan ge helt nya möjligheter till både blomstrande välfärd och solidarisk samhällsutveckling.

Reglerna är idag sådana att staten måste förlita sig på banksystemet för att emittera pengar. Staten är således beroende av att finansiera sin verksamhet med lån mot ränta från det privata banksystemet. Statsskulden är vår gemensamma skuld till de privata bankerna, inte en skuld till andra länder.

Att stat, kommuner och landsting idag tvingas låna pengar och betala ränta till privata banker för sitt penningbehov är absurt. Det finns ingen som helst effektivitetsvinst i att använda privata banker som kanaler för offentliga betalnings-strömmar. Räntorna till privata banker innebär en ren avtappning av våra offentliga resurser.

Idag utgör de av privata banker skapade digitala pengarna ca 97 % av penning-mängden. Eftersom alla dessa pengar är skapade som lån mot ränta utgör låne-räntorna en avsevärd belastning på ekonomin för offentlig sektor, företag och privatpersoner. Reformförslaget innebär att en stor del av penningmängden istället kan distribueras ut räntefritt i samhället via offentliga budgetar.

Sammanfattning

Riksbanken försöker idag kontrollera kreditgivningen via styrräntor, och genom att reglera primärkapitalkravet. Dessa styrmedel räcker inte.

Ett penningssystem där Riksbanken skapar pengar som sätts i cirkulation genom offentliga budgetar kommer att förändra politikens villkor radikalt. Det ger regeringen ett effektivt ekonomiskt verktyg som den idag helt saknar och stärker på så sätt demokratin.

Vid en stor global finanskris kan frågan snabbt bli högaktuell. De länder som redan har utrett frågan och har ett beslutsunderlag klart kommer då att få ett försprång. Sverige bör därför snarast göra en oberoende utredning av frågan om statliga skuld- och räntefria pengar.

Utredningen bör granska den internationella debatten och det material som finns i utredningar som t ex IMF-rapporten ”The Chicago Plan Revisited” från 2012 av Jaromir Benes och Michael Kumhof samt den Isländska utredningen av penning-systemet.

Det är viktigt att utredningen görs av personer som är oberoende av privata banker och andra med intresse av att bevara det nuvarande penningssystemet.

Partikongressen föreslår besluta:

D121:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning av penningssystemet. Utredningen ska granska möjligheterna och konsekvenserna av att ge riksbanken ensamrätt att skapa pengar som tillförs ekonomin skuld- och räntefritt via statsbudgeten

Lena Nockert

Hässleholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D122

GISLAVEDS ARBETAREKOMMUN

Pension bör räknas som uppskjuten lön

Vi lever fortfarande av den borgerliga regeringens härjande. Ett av de största slagen mot våra äldre kamrater var införandet av jobbskatteavdrag. Detta skapade en skillnad mellan förvärvsarbete och redan låga pensioner. Sverige är det enda land som i världen som beskattar pension högre än förvärvsarbete. Pension är uppskjuten lön och bör beskattas som vanligt förvärvsarbete.

Partikongressen föreslår besluta:

D122:1 att pension ska betraktas som uppskjuten lön och beskattas som vanligt förvärvsarbete

Fredrik Johansson Gislaveds Socialdemokratiska förening

Gislaveds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D123

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Pension som går att leva på

Idag finns många pensionärer som har en mycket låg pension. Många har svårt att klara sin ekonomi och få pensionen att räcka till. Det är inte värdigt ett samhälle att det finns "fattigpensionärer". I den svenska modellen måste det vara möjligt att klara sig på sin pension.

Den orättvisa som skapades av borgerliga regeringar där pensionen beskattas högre än lönen för de som arbetar måste avskaffas. Samma skatt ska gälla både för pension som för lön.

Partikongressen föreslås besluta:

D123:1 att skatten på pension och lön ska vara lika

Peter Mozard

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D124

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Pensionärer ska betala lika höga skatter som löntagare

Sverige är enda landet i Västeuropa där pensionärer betalar högre skatt än löntagare. Pension är uppskjuten lön och ska därför ha samma beskattning som inkomst av arbete.

Vid årsskiftet 2006/2007 sänktes skatten för arbetande vilket innebar en skillnad mellan pensionärer och arbetande i samma inkomstlagen på mellan 400 och 500 kronor per månad. Gapen mellan pensionärer och löntagare har minskat sedan dess. Skatten har sänkts sex gånger sen dess för dem över 65 år. Nu senast för pensionärerna med de lägsta inkomsterna, så att de idag betalar ungefär samma skatt som löntagare med lika stora inkomster.

På pensioner över 10 000 kronor per månad är skatten fortfarande högre. En pension av 25 000 kronor per månad i en genomsnittlig kommun i Sverige betalar 891 kronor per månad eller 10 692 kronor per år mera i skatt än för en löntagare i samma genomsnittliga kommun i Sverige.

Den orättvisa och ojämlika beskattningen av pensionerna blir ytterligare en börda i ett pensionssystem som inte ger en likartad ekonomisk utveckling för löntagare och pensionärer, så

som systemet var tänkt att fungera. Den så kallade bromsen i pensionssystemet har de senaste åren slagit till flera gånger och lett till sänkt pension.

Klyftan mellan löntagare och pensionärer ökar år för år. Den utvecklingen måste vändas. Äldrefattigdom är något vi borde ha lämnat bakom oss, men i stället ökar den. När riksdagen i mitten av 1990-talet fattade beslut om att reformera pensionssystemet fanns det 75 000 pensionärer med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. För tio år sedan hade antalet fattiga pensionärer ökat till 125 000 stycken. Idag är de över 225 000 stycken.

Att tala om fattigdom i ett välfärdssamhälle är inte lätt. Vad orsakar äldrefattigdomen? Varför är kvinnornas pensioner så mycket lägre än männens? Varför är det så många kvinnor bland de sämst ställda pensionärerna? Varför är så många beroende av grundskyddet i pensionssystemet – garantipension, bostadstillägg och äldreförsörjningsskydd – trots att de har jobbat hela livet?

Några av orsakerna är den orättvisa och ojämlika arbetsmarknaden och arbetslivet, trygghetssystem som inte erbjuder ett tillräckligt skydd och där människor faller mellan stolarna; en välfärd som inte räcker till för äldres behov. Allt detta förstärks sedan i pensionssystemet. Genom att titta på orsakerna bakom den negativa utvecklingen med ökande äldrefattigdom går det att finna lösningar på problemet.

Målsättningen borde vara att ingen pensionär ska ha en inkomst under fattigdomsgränsen. Det innebär också bättre ekonomi för äldre kvinnor och en ökad jämställdhet. Under hösten 2017 har regeringen presenterat en ändring av beskattning av pensioner upp till 120 000 kr eller 10 000 kr/månad, vi vill att samma behandling ska ges till de övriga 90 % av pensionärerna med pensioner som överstiger 10 000 kr/mån.

Partikongressen föreslår besluta:

D124:1 att inte diskriminera pensionärer och ge ALLA pensionärer samma beskattning som inkomst av lön

Lorenzo Garcia

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D125

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Pensionärsskatten

I Sverige är cirka 25 % av befolkningen över 65 år och är alltså pensionärer. Under en lång följd av år har denna grupp fått kraftigt försämrad ekonomi jämfört med den grupp som är i arbete. Till stor del beror det på att skattesystemet är mer än orättvist. En liten förändring till det bättre, trodde en del, skedde vid årsskiftet 2015/2016, men inte alla fick del av den förbättringen och många fick höjda avgifter och mindre bostadstillägg.

Partikongressen föreslår besluta:

D125:1 att pension likställs med lön i skattehänseende

D125:2 att denna förändring även skall gälla de under 65 år som uppbär någon form av pension eller bidrag

Anneli Eriksson

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D126

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Pensionärsskatten måste bort

Sverige är det enda landet i världen där pensionärer betalar högre skatt än yrkesverksamma. Det finns ingen annan regering i världen än den moderatledda regering som styrde Sverige fram till valet 2014 som kommit på en sådan dålig idé. Pensioneringen från arbetslivet innebär i sig en ordentlig sänkning av inkomsten för de flesta. Att på detta lägga en högre skatt än på den som jobbar är både orättvist och ökar klyftorna i vårt samhälle.

För oss socialdemokrater är målet tydligt. Lön och pension ska beskattas lika. Det är en helt avgörande skillnad mellan oss socialdemokrater och de borgerliga. Från första stund var vi socialdemokrater emot att pensionärerna ska straffbeskattas. Pension är uppskjuten lön och ska beskattas så. Den förra moderatledda regeringen skapade en orättvis klyfta mellan löntagare och pensionärer som måste bort.

Det är nu dags för det socialdemokratiska partiet att ta ett tydligt krafttag mot den här orättvisa

skatteklyftan. Att klyftan sluts är inte bara viktigt för en stor mängd pensionärer, det är också ett viktigt steg mot ett mer jämlikt samhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

D126:1 att Socialdemokraterna tar ett krafttag för ett avskaffande av den orättvisa pensionärsskatten

Tomas Thornell

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D127

FALKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Progressiv arbetsgivaravgift

Klyftorna i samhället är stora och tenderar att växa ytterligare. Lågavlönade fortsätter att ligga kvar på en låg lönenivå och vissa politiska partier vill med sänkta ingångslöner ytterligare förstärka klyftorna. De som är högavlönade har å andra sidan ingen broms på sina höga lönenivåer. För de riktigt högt avlönade är nivåerna helt obegripliga. Ingen normal arbetare skulle kunna klara av att sätta sprätt på de enormt höga löner och förmåner som höga chefer får i flera stora svenska företag idag. Höjd inkomstskatt för de allra högst avlönade skulle kunna minska löneskillnaderna netto något men förändringarna blir ändå tämligen små. I debatten hävdar de arbetsgivare som ger sina ledande medarbetare riktigt höga löner att dessa lönenivåer behövs för man skall kunna rekrytera duktiga medarbetare som kan och vill ta på sig de arbetsuppgifter och det ansvar som krävs.

En hittills oprövad väg för att i viss mån kunna tackla problemet utan att behöva få diskussioner om marginalskatter för den enskilde och utan att direkt begränsa arbetsgivares möjlighet att, om det behövs, ge medarbetare höga löner är att göra arbetsgivaravgiften progressiv. Detta skulle inte i sig minska löneklyftorna med det skulle kanske något kunna minska arbetsgivares benägenhet att ge riktigt höga löner eftersom det skulle innebära en väsentligt högre kostnad för berörd arbetsgivare. För att så skulle bli fallet krävs sannolikt att progressiviteten är tämligen stor. För riktigt höga löner kanske den behöver vara stor att den totala arbetsgivaravgiften i sådant fall är minst dubbelt så stor som för en normal lönenivå.

Progressiv arbetsgivaravgift har troligen inte tillämpats tidigare varför möjligheten och lämpligheten att använda en sådan modell kan behövas utredas. Konsekvenserna såväl positiva som negativa behöver givetvis beläggas i sådan utredning.

Vad skall de ökade intäkterna som en progressiv arbetsgivaravgift ger användas till?

Mycket pekar på att pensionssystemet kommer att få det svårt ekonomiskt när andelen pensionärer i samhället blir större. Tillskott i någon form behövs. Om man väljer att lägga hela progressiviteten i en progressiv arbetsgivaravgift på ålderspensionsavgiften skulle detta kunna innebära ett visst tillskott till ett hårt ansträngt pensionssystem.

Partikongressen föreslår besluta:

D127:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera en utredning som belyser möjligheten och lämpligheten att införa en progressiv arbetsgivaravgift

D127:2 att partistyrelsen vidare får i uppdrag att så snart som möjligt genomföra en progressiv arbetsgivaravgift om utredningen visar att det är möjligt och lämplig

Fredy Neüman

Falköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D128

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Progressiv medborgarlön

Idén om en medborgarlön är att den skall fungera som en sorts "grundlön", som betalas ut av staten till alla medborgare (över 18) utan motprestation.

Anledningarna bakom denna idé är flera, och jag skall återkomma till varför den behövs idag. Antikens filosofer avskydde arbetet, det var en skymf mot den fria människan. Socialdemokratin är traditionellt sett av en nästan diametralt motsatt åsikt. Stefan Löfven sade till exempel detta under almedalsveckan 2013:

"Varje ung kvinna och man ska känna känslan av att väckarklockan ringer klockan sex på morgonen när det är becksvalt ute. Det är möjligt att Socialdemokraterna bidrar till en lite jobbigare morgon, men det blir ett betydligt bättre liv."

Denna syn på arbetet som ett måste för ett fungerande liv och samhälle är inget nytt för socialdemokratin. Detta är dock ett föråldrat och ohållbart perspektiv.

Mängden arbete som måste utföras av människor har blivit mindre och mindre med historiens lopp, och så kommer utvecklingen också att se ut i framtiden. Sådan är teknologins framfart. Det

naturliga sättet att behandla denna effektivisering på vore att tillåta människor mer fritid, men så har inte politiken sett ut. Många av de jobbskapande åtgärder som finns är dyra - och bakåtsträvande. Självklart så motsätter jag mig inte fler jobb, däremot så anser jag det urbota dumt att skapa behov efter jobb istället för jobb efter behov. Sådana nonsensjobb stimulerar varken arbetaren eller ekonomin. Den moderna socialdemokratien måste ta hänsyn till att mängden lönearbete minskar utan att på ett reaktionärt vis försöka stanna utvecklingen.

Det är just därför jag föreslår en sorts basinkomst. Den är något annorlunda det man vanligtvis menar med basinkomst. En garanterad lön på 10 000 kr som går att leva på, och betalas ut till alla medborgare som behöver den. Behövande definieras i sammanhanget som personer med en inkomst under 14 000 kr. Medborgarlönens storlek blir självklart högre ifall din inkomst är under x eller över y, som sagt med en maxgräns på 14 000 kronor. En basinkomst likt denna kan finansieras med hjälp av höjda skatter på kapital, bolag, inkomst och ett avskaffande av jobbskatteavdraget. Avskaffandet av studie- och socialbidragen är också att rekommendera. Kostnaden av själva basinkomsten uppgår till cirka 114 miljarder kronor, en summa som lätt kan finansieras av ovan nämnda åtgärder. Bara jobbskatteavdraget kostar cirka 100 miljarder kronor. Finansieringsmodellen är alltså inte det huvudsakliga problemet.

Ett vanligt argument som brukar föras fram är att det inte kommer finnas något incitament till att arbeta när basinkomst införs. Även om en skillnad observerats när basinkomst testats, så har denna legat på cirka 6-7%. För att förtydliga: de som fick basinkomst arbetade 6-7% färre timmar än de som inte fick basinkomst.

Jag är själv övertygad, men det enda som verkligen kan visa dess effekt är att testa i praktiken.

Partikongressen föreslås besluta:

D128:1 att Umeå Arbetarekommun driver vidare frågan om en progressiv medborgarlön till partikongressen för Socialdemokraterna 2017

Ernst Marklund

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D129

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Progressiva skatter och en expansiv arbetsmarknadspolitik

Under den borgerliga regeringsmakten har skattebasen minskat och skattskyldigheten relativt ökat för de grupper som har sämst förmåga att betala skatt, ålderspensionärer och arbetslösa. Vi tycker

inte att det är rimligt. I ett modernt samhälle ska man bidra efter förmåga.

De ekonomiska kriser som drabbar oss visar att de ekonomiska systemen har stora brister. Brister som kräver att vi har en ekonomisk politik att möta dem och tillgångar för att kunna föra en expansiv politik som minskar krisernas effekter.

Så är inte fallet i dag. Den borgerliga politiken subventionerar de välbeställda och skär ner skatteintäkterna. Även nu, då vi har en socialdemokratiskt ledd regering, kvarstår mycket av de borgerligas orättfärdiga politik och felprioriteringar. Vi ser behovet av att skapa handlingsutrymme för att tidigarelägga och möjliggöra viktiga investeringar i människan, investeringar i skola, vård och omsorg såväl som i bostäder och infrastruktur.

Politikerna behöver bekänna färg, våga visa handlingskraft och staka ut vägen till ett bättre och mer rättvist samhällsbygge.

Skatt efter bärkraft och fördelning utefter behov.

Partikongressen föreslår besluta:

D129:1 att Socialdemokraterna verkar för att progressiviteten i skattesystemet ökar

D129:2 att Socialdemokraterna verkar för en skattepolitik som ökar möjligheten att föra en expansiv politik i ekonomiska kriser

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D130

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Reformera avdragsreglerna för representation

Sedan 1997 har avdragsrätten för företag avseende representation varit satt till 90 kronor plus moms per person. Om denna summa följt inflationen hade den 2015 varit 110 kronor. På fler och fler ställen är en dagens lunch dyrare än högsta avdragsgilla belopp (101 kr) och det är inte ofta det går att hitta en middag för under den summan annat än på snabbmatställen.

Enligt EU:s standstill-regel och den dom som kallas Porsche-domen, så kan inte reglerna för moms vid representation försämrats från de som gällde vid EU-inträdet, vilket skapat ytterligare komplicerad redovisning. Reglerna har förändrats, så delvis är reglerna idag mer generösa än vid

EU-inträdet.

Möjligen kan dessa regler fortfarande påverka vilka momsregler som kan införas, men över 20 år efter EU-inträdet borde det vara dags att förhandla om detta om det skulle krävas.

En höjning av det avdragsgilla beloppet och ett samtidigt slopande av momsavdrag för alkoholhaltiga drycker skulle minska administrationen, göra avdragsreglerna mer rimliga och minska intresset av alkoholhaltig dryck i samband med representation.

Partikongressen föreslår besluta:

D130:1 att höja det maximalt avdragsgilla beloppet för måltidsutgifter vid representation till 150 kr plus moms

D130:2 att slopa avdragsrätten vid representation avseende moms på alkoholhaltiga drycker

D130:3 att om så krävs påkalla förhandling med EU avseende ändrade momsregler för representation

Ulf Engström

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D131

LJUSNARSBERGS ARBETAREKOMMUN

Regionalpolitiska åtgärder genom sänkning av arbetsgivaravgiften

Den svenska glesbygden håller på att utarmas på flera sätt. Bortsett från befolkningsminskningen så ser vi att staten aktivt bidrar till avfolkningen genom flyttandet av statlig verksamhet. Förutom att minska antalet arbetstillfällen så påverkar det också sammansättningen på befolkningen så utbildningsnivån sjunker eftersom den högt utbildade arbetskraften ofta väljer att flytta med. En gynnsam befolkningssammansättning är en blandning, på så vis fungerar ett samhälle mer optimalt.

En urbanisering och inte tillräckliga eller felaktiga stöd från staten ökar bara på takten på nedmonteringen av svenska landsbygden. Detta till trots så i dagens stressade samhälle vill många bo och verka på landsbygden men det finns inte rätt förutsättningar. Ekonomin i de mindre kommunerna är många gånger ansträngd trots att skattenivåerna är många gånger mycket högre än i större kommuner. Frågan är om vi gett upp den svenska landsbygden och "hela Sverige ska leva"?

Vårt grannland Norge har en regionalpolitik som aktivt valt att satsa på de små kommuner. Och det handlar enligt forskarna inte bara om oljepengar.

”Principerna för den norska glesbygdspolitiken fanns där långt innan vi hittade olja, säger Katrine Rønningen, forskningsledare vid Norska institutet för bygdeforskning. Alla de åtgärder vi har i Norge skulle man också kunna införa i Sverige. Det handlar om politisk vilja. Forskarna pekar på två viktiga faktorer som skiljer de båda länderna åt. I Norge styr kommunerna över sina naturtillgångar och arbetsgivaravgiften är bara en bråkdel av vad den är i exempelvis Oslo. Differentierade arbetsgivaravgifter är antagligen det bästa och billigaste glesbygdstödet man kan tänka sig, säger Katrine Rønningen. Det kostar nästan ingenting att administrera. Sedan unionsupplösningen med Sverige 1905 har Norge haft som grundprincip att hela landet ska vara befolkat. Och det märks! I Sverige finns få konkreta och fungerande stöd för att bidra till att hela landet ska leva!

Partikongressen föreslår besluta:

D131:1 att Socialdemokraterna utreder möjligheterna till differentierade arbetsgivaravgifter i syfte att stärka och stimulera mindre kommuners tillväxt

Ewa-Leena Johansson

Ljusnarsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D132

ÄLVDALENS ARBETAREKOMMUN

Restaurering av det solidariska samhället

Sedan August Palms dagar har socialdemokraterna sagt sig stå för en politik som gagnar de svagare i samhället. En progressiv skatteskala, löner som det ska gå att leva på, pensioner som det också ska gå att leva på efter ett långt verksamt arbetsliv, en socialförsäkring för dem som själva av någon anledning inte kan försörja sig, en sjukförsäkring för dem som blivit sjuka och inte kan arbeta mm. Av den anledningen funderar jag på vart partiet är på väg? Det är dags att restaurera det solidariska samhället där vi som har lyckan kunna arbeta och rent av få några kronor över av vår lön i solidarisk anda också visar att vi kan dela med oss och där vi kräver att samhällets resurser fördelas dit de behövs som bäst. Till den änden måste vi också se till att kassan ur vilken vi ska hämta pengarna ökar.

Varför ska inte förmögenheter beskattas? Varför ska inte aktiehandeln beskattas? Varför ska inte stora båtar beläggas med registreringsavgifter och fordonsbeskattas? Varför ska inte fastigheter beskattas efter hur de används och efter den boendes råd och lägenhet? Det borde gå att göra ett

regelverk där ensamma eller för den delen den med lägre inkomster inte ska behöva gå ifrån hem och hus bara för att skatten höjs på vissa fastigheter.

Varför ska kommunalskatten vara så konstruerad att små kommuner av nödvändighet måste ha högre skatt och kommuner med bara höginkomsttagare belönas med lägre skatt? - Om vi nu ska ha ett samhälle där solidariteten och samhällsbygget är i högsätet, vilket jag tror och hoppas att Socialdemokratin fortfarande står för. Vi som bor i periferin av vårt underbart vackra avlånga land förundras också över sådana konstigheter som t.ex. strandskyddet som vuxit och blivit en black om foten för små kommuner som vill växa i den näring som betyder så mycket för oss alla (turismen). Kan det bero på att Stockholms skärgård har blivit nog bebyggd för somliga och därför drar man till med en lag för hela landet för att förhindra att de med rymliga plånböcker och samveten ska slippa fler grannar och döljer detta med en allmän lag för hela landet? Varför blev det så svårt att registrera fritidsbåtar över en viss storleksklass när det gick alldeles utmärkt att registrera skotrar, som båda transportmedlen är att hänvisa till såväl nytta som nöje? Konspirationsteorier ligger nära till hands.

Sist men inte minst: Hur ska vi få tillbaka förtroendet för politiken om vi bara låter oss styras av den bättre bemedlade s.k. eliten i vårt samhälle ”annars kanske de flyttar”, av verkschefer som tycker att de vill bo i Stockholm trots att verket de ska styra över enligt riksdagsbeslut ska finnas ute i landet, av banker som tar det man förr betraktade som ockerräntor och deras chefer med bonusar långt över vad en vanlig Svensson kan förstå? Nej vi behöver sätta ner den politiska foten och med emfas hävda att vi är en demokrati där alla har rätt till en dräglig tillvaro med tak över huvudet, mat för dagen, en sjukvård som alla har råd med, ett socialt nät som tar hand om mig den dag det behövs en skola som är likvärdig för alla oavsett bostadsort, en möjlighet att påverka, en möjlighet att ha inflytande över den egna närmiljön där man bor. Vi måste bestämma oss för att girighetens tid är förbi.

Lite siffror: Statens finansiella nettoförmögenhet har under åren 2010 -2015 ökat från 650 miljarder till 816 miljarder en titt framåt ger vid handen att vi år 2020 kommer att ha en nettoförmögenhet på 1 132 miljarder. Under åren 2007-2016 har hushållens konsumtion ökat med 2,1 % och den offentliga med 1,6 och tar sedan och tittar framåt till åren 2017 – 2020 kommer hushållen att öka sin konsumtion med 2,8 % och den offentliga med 0,2 %. Alltså i ett internationellt perspektiv har vi stora tillgångar och trots detta tillåter vi den offentliga sektorn släpa efter med följd att skola, vård och sociala omsorger kommer på efterkälken. Därför föreslår vi att våra valda ombud i Sveriges riksdag ska verka för att:

Partikongressen föreslås besluta:

D132:1 att förmögenhetsskatt införs för Svenska medborgare oavsett var pengarna är placerade

D132:2 att en skatt läggs på aktiehandel

D132:3 att fastighetsskatten beräknas utifrån fastigheten användande och ägarens inkomst

D132:4 att en särskild skatt införs på bonusar inom näringslivet

D132:5 att en särskild skatt och registeravgift införs på större fritidsbåtar

D132:6 att kommunen själv får avgöra och bestämma om strandskyddet

D132:7 att en starkare styrning införs när man anställer verkschefer

D132:8 att ett räntetak införs för lån till allmänheten

D132:9 att staten tar över det finansiella ansvaret för våra skolor och vår sjukvård

Stig Olsson Särna S förening

Älvdalens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D133

KILS ARBETAREKOMMUN

ROT

ROT avdragen bör göras om ur ett rättviseperspektiv. Nuvarande regler säger att 30 % av arbetskostnaden kan dras av per person med inkomst i ett hushåll upp till 50 000 kr per person och år. Borde det inte vara mer rättvist om ett hushåll får dra av 50 % av arbetskostnaden upp till 50 000 kr oavsett hur många det bor i hushållet. Vi tänker i första hand på de som är ensamstående som också har renoveringsbehov och energieffektiviseringar att göra.

Partikongressen föreslås besluta:

D133:1 att Rot avdrag kan göras för 50 % av arbetskostnaden per hushåll upp till 50 000 kr per år

Anders Johansson

Kils arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D134

HÖGANÄS ARBETAREKOMMUN

Rådslag om våra skatter

Skolan gemensamt. Utifrån den antagna befolkningsutvecklingen kommer man fram till att finansieringsbehovet motsvarar en höjning av kommunalskatten med ca tre procentenheter, från ca 32 till 35 procent. Det måste anses vara en hanterbar ökning när det gäller en framskrivning av ekonomin på över 30 år. Slutsatsen i rapporten är tydlig. Vi har råd med en gemensamt skattefinansierad välfärd även i framtiden.

Vid upprepade tillfällen såväl innan som efter valet 2014 har Stefan Löfven påtalat att ”något håller på att gå sönder i Sverige.” Och i partiets valmanifest stod det: ”Socialdemokraterna söker svenska folkets mandat för att byta kurs för Sverige. Valet står mellan att fortsätta sänka skatterna – eller att investera mer resurser och personal i skolan, vården och omsorgen.” Partiet har varit mycket tydligt i sin kritik av den borgerliga skattepolitiken och i analysen att jobbskatteavdragen inte blivit den stimulans för sysselsättningen som var ”reformens” yttersta syfte. Skattekvoten har sjunkit från ca 48 till 44 procent av BNP. Denna lägre andel ska betala samma tjänster som tidigare men till en större befolkning, fler äldre och fler unga. Då anspråken på såväl äldreomsorg som sjukvård kommer att stiga och både skola och infrastruktur behöver rejäla resurstillskott, kommer vi inte ifrån en diskussion om skattenivån. Ska vi dessutom utjämna skatten mellan pensionärer och löntagare och göra nödvändiga justeringar i pensionssystemet, så är detta heller inte gratis.

Behovet av en genomgripande diskussion om skattepolitiken aktualiseras samtidigt av liberalernas utspel om att vilja förhandla med regeringen om skatterna. Självfallet ligger det ett värde i att genom en blocköverskridande uppgörelse kunna skapa långsiktighet i välfärdens finansiering. Det är dock själva innehållet i en skattereform som först noggrant måste analyseras. Erfarenheterna från det som något omotiverat kallats ”Århundradets skattereform”, d v s 1990 års skatteuppgörelse över blockgränsen, är inte odelat positiva. Förvisso skapades viss ordning och systematik i en situation då dåtidens marginalskatter blivit ohanterliga genom att i alltför hög grad påverka inflation och lönesättning. Samtidigt kan konstateras att de s k dynamiska effekter, som främst borgerligheten hävdade att reformen skulle ge upphov till, uteblev. Den visade sig i stället vara kraftigt underfinansierad.

Nu säger liberalerna visserligen att det inte är möjligt att sänka det totala skatteuttaget, men ingredienserna i partiets förslag borde knappast attrahera ett socialdemokratiskt parti som vill leva upp till sina löften om att angripa de växande klyftorna i det svenska samhället. Inte minst utmanande för socialdemokratin är förslaget att sänka skatten för höginkomsttagare. Liberalerna

har också föreslagit att sänkt bolagsskatt och slopad värnskatt ska finansieras fullt ut, bland annat genom höjd moms, vilket skulle drabba alla hushåll och då även de som har den lägsta betalningsförmågan. Finansminister Magdalena Andersson (s) välkomnade det första liberala utspelet i skattefrågan, samtidigt som hon framhöll att det är viktigt med en bra fördelningsprofil. Nu är ju varken liberalernas eller överhuvudtaget den svenska borgerlighetens främsta gren ekonomisk jämlikhet. Gärna en bred skattepolitisk uppgörelse, om en sådan är möjlig, men först en rejäl diskussion om innehållet i en sådan inom vårt socialdemokratiska parti. ”Samhällen som håller ihop med små klyftor skapar inte bara goda levnadsvillkor utan också god tillväxt”, kommenterade Magdalena Andersson liberalernas skatteförslag. Detta borde kunna vara en god utgångspunkt för ett rådslag om våra skatter inom det socialdemokratiska partiet. Ett sådant rådslag, där många partimedlemmar och sympatisörer engageras, borde samtidigt kunna bli en välbehövlig vitalisering av vår något ringrostiga folkrörelse.

Partikongressen föreslår besluta:

D134:1 att den socialdemokratiska partikongressen uttalar sitt stöd för och ger partistyrelsen i uppdrag att anordna ett rådslag om skattepolitiken inom partiet före 2018 års riksdagsval

Bengt Silfverstrand

Höganäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D135

ORUST ARBETAREKOMMUN

Ränteavdrag

I dag subventionerar staten att vi lånar pengar medan den som sparar blir straffad. Det sker genom att avdrag görs från räntan, mot skatteinbetalningar, med 30 procent av beloppet. När räntekostnaden överstiger 100 000 kronor får endast 21 procent av räntan dras av på den del av beloppet som överstiger 100 000 kronor.

Främst lånar vi givetvis när vi köper bostad, det är den stora delen. Men mycket lånas även till ren konsumtion. Det kan handla om att bygga om kök, där vi också kan ta del av ROT-avdrag, men också till resor och produkter.

Det är inte helt orimligt att det finns ett visst ränteavdrag på bostadslån med tanke på att det i dag är dyrt att köpa bostad. Många mindre bemedlade skulle inte klara av att köpa bostad utan ränteavdragen. En lösning är att man inför ett tak för ränteavdrag. Upp till en viss summa får man fortsatt avdrag, men är summan högre förloras rätten till avdrag.

Just nu är en utmärkt tid för att börja trappa ned de generella ränteavdragen. Vi har för tillfället nollränta. Man skulle kunna tänka sig att ränteavdragen minskades successivt under en tioårsperiod. För att år 2026 enbart ligga på 20 procent.

Både Internationella valutafonden som Konjunkturinstitutet har under 2015 rått regeringen att i tider av nollränta trappa ner ränteavdraget. Liknande uppmaningar har kommit från riksbankschefen Stefan Ingves.

Statens skatteintäkter behöver stärkas och slojade ränteavdrag skulle dra in fem miljarder till kassan, enligt en utredning som Finanspolitiska rådet har gjort.

Reformen skulle påverka skuldsatta individer, men enligt rådet är effekterna ganska måttlig för det stora flertalet hushåll". På längre sikt kan minskade ränteavdrag också minska hushållens skuldsättning.

Partikongressen föreslår besluta:

D135:1 att se över ränteavdragen

Catharina Bråkenhielm

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D136

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Räntebidraget

Idag är det många hushåll som är överbelånade. Detta kan inte fortsätta eftersom det kan leda till stora bekymmer för hushållen när räntan stiger. Också staten lider skada då kostnaderna för räntebidragen tränger undan investeringar i infrastrukturen och välfärdssatsningarna.

Partikongressen föreslår besluta:

D136:1 att räntebidragen fasas ut

Alf Gustafsson Rosenlund/Ekhagens s-förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D137

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Rättvisare beskattning

Alliansregeringen med Borg och Reinfeldt i spetsen införde en mycket orättvis inkomstbeskattning. Den innebär att sjuka, arbetslösa och pensionärer beskattas hårdare. I praktiken innebär det att en sjukskriven med 20 000 kr/mån i ersättning beskattas med 31,8% istället för med 23 % om det varit arbetsinkomst (tabell 35). I reda pengar får den sjukskrivne betala 1617 kr mer skatt per månad.

Råkar du bli sjuk eller arbetslös får du först och främst en lägre inkomst, som du dessutom ska betala mycket högre skatt på! Vad är rättvisan eller logiken i detta?

För pensionärer är det lika illa, först mycket lägre inkomst som pensionär, sedan ska du också ska betala mer i skatt.

Vilket annat land straffbeskattar sjuka, arbetslösa och pensionärer?

Vi har haft ett skattesystem där alla betalar skatt efter bärkraft, inte beroende på vart inkomsten kommer ifrån; Ju högre inkomst, ju högre skatt. Punkt!

Vi hoppas och tror att nuvarande S-ledda regering har ambitionen och förmågan att återinföra en rättvis beskattning av inkomst. Glöm då inte bort inkomstslaget ”inkomst av kapital”. Det förefaller ju märkligt, men knappast förvånande, att den gamla Alliansregeringen ansåg att en sjukpenning ska beskattas hårdare än inkomst av kapital. Det kan ju knappast förklaras med arbetslinjen!? Men det visar ganska tydligt vilkas intressen som skulle tillgodoses med nu gällande beskattning.

Denna rättvisereform kan finansieras fullt ut genom att jobbskatteavdraget tas bort och en ny progressiv skatteskala införs som ger samma totala skatteuttag som med dagens system. Ambitionen ska vara att de med inkomster under 25 000 kr/mån inte ska få höjd skatt på grund av detta.

Partikongressen föreslår besluta:

D137:1 att återinföra en beskattning efter bärkraft där inkomster av olika slag beskattas lika

D137:2 att inkomst av kapital ska beskattas som inkomst av tjänst

SEKO S i Umeå

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D138

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Rättvisare förmögenhetsfördelning

Socialdemokraterna har alltid eftersträvat ökad jämlikhet i fråga om inkomster och fördelning av förmögenhet. Utvecklingen sedan 1980-talet har inneburit ökad ojämlikhet. En mindre andel av befolkningen har blivit rikare. Andra saknar helt besparingar. Skattesystemet omöjliggör nästan uppbyggnaden av en privat grundtrygghet. De utjämnande skatterna förmögenhetsskatt, fastighetsskatt och arvsskatt har avskaffats. För att förhindra ökade skillnader i fråga om förmögenhet bör ett nytt system konstrueras. Förslaget är att kongressen till regeringen uttalar.

Partikongressen föreslår besluta:

D138:1 att snabbt en utredning tillsätts för att minska skillnaderna i fråga om förmögenhet

D138:2 att åtgärder planeras för att minska den ekonomiska ojämlikheten på kapitalområdet

Gunnar Nordström

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D139

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Samma skatt för pensioner som för förvärvsinkomster

Den borgerliga regeringen genomförde under sina regeringsår det s.k. ”Jobbskatteavdraget”. Men det omfattade inte pensionärer, arbetslösa och sjukskrivna. Det innebär att bl a pensionärer betalar mer i skatt än vad yrkesverksamma gör för samma inkomst.

Många äldre har i dag en mycket låg pension som kan vara svår att leva på, inte minst många kvinnor. Vi finner det orimligt att då, förutom en låg pension, behöva betala mera i skatt än yrkesverksamma. Den nuvarande regeringen har sänkt skatten för de allra lägsta pensionerna, men fortfarande får de flesta pensionärer betala mer i skatt än förvärvsarbetande.

Vi vill att skattesatsen ska vara lika för pensioner som för arbetsinkomster, och att detta genomförs snarast möjligt.

Partikongressen föreslår besluta:

D139:1 att skatten för pensioner beräknas på samma sätt som för arbetsinkomster, och att denna ändring snarast genomförs

D139:2 att motionen sänds vidare till Socialdemokratiska riksdagsgruppen

Vällingby s-kvinnor

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D140

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Se över ROT-avdraget

Skattereduktion för renovering, ombyggnad och tillbyggnad, s k ROT-avdrag, infördes ursprungligen som en tillfällig sysselsättningsstimulans, när arbetslösheten inom byggbranschen var väsentligt högre än i andra branscher.

Från december 2008 utvidgades skattereduktionen till en permanent subvention för renoveringsarbeten av småhus och bostadsrätter. Skattereduktionen knöts alltså helt till ägande av bostaden. ROT-avdraget hade då inte längre har någon koppling till arbetsmarknadsläget i byggbranschen. ROT-avdraget var då 50 % av arbetskostnaderna. Från 2016 sänktes ROT-avdraget till 30 % av arbetskostnaderna.

Nu är situationen en helt annan. Bostadsbyggandet har inte varit så omfattande sen miljonprogrammet 1965 – 1975 och arbetslösheten inom byggbranschen minskar stadigt. ROT-avdraget kan inte längre motiveras med sysselsättningsbehov.

Ett reguljärt stöd skulle kunna motiveras av miljöskäl, om det handlar om förbättringsåtgärder som leder till energieffektivisering, t ex installation av bergvärme, fjärrvärme eller solpaneler. Men det kan knappast vara angeläget att subventionera byggande av altaner eller utbyte av fullt användbar köksinredning i villor och bostadsrätter.

ROT-avdrag kan också användas utomlands (inom EU/EES) för att förbättra ett hus eller en lägenhet, som man äger. Skattereduktion för att förbättra semesterhuset i Grekland, skidstugan i Frankrike eller medelhavslägenheten i Spanien skapar knappast några jobb i Sverige, som vad det

ursprungliga motivet till ROT-avdragen.

Under 2014 betalades ca 17 miljarder ut för ROT-avdrag totalt. ROT-avdrag utomlands uppgick till 51 miljoner.

För boende i hyresrätt finns ingen motsvarande subvention. Många boende i hyresrätt har fått vidkännas stora hyreshöjningar när reparationer görs i deras bostäder. Det är rimligt att staten gör en likvärdig satsning på ombyggnad/renovering av hyresrätter. Om ROT-avdraget begränsas skulle ekonomiska resurser frigöras för en satsning på hyresrätter.

Jag föreslår att partikongressen beslutar om en översyn av hela systemet med ROT-avdrag med följande inriktning:

Partikongressen föreslås besluta:

D140:1 att avskaffa möjligheten att använda ROT-avdrag utomlands

D140:2 att återgå till tillfälliga ROT-avdrag som motiveras av sysselsättningsbehov

D140:3 att begränsa skattereduktionen till åtgärder som kan leda till energibesparing och andra miljöförbättringar

Anita Berger, Gamla Uppsala Socialdemokratiska förening och S-kvinnor i Uppsala
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D141

ALE ARBETAREKOMMUN

Sjuk och aktivitetsersättning

Sjuk och aktivitetsersättningen styrs i dag av prisbasbeloppet. Det är ett belopp som regeringen tar beslut om varje år, för 2016 sänktes prisbasbeloppet det var första gången detta hände, ingen hade nog kunnat förutse detta när systemet infördes. Följden av detta är att de flesta som för full sjuk eller aktivitetsersättning (sjukpension) på garantinivå minskar ersättningen vilket innebär mindre pengar i plånboken än året innan. Detta drabbar de som redan innan lever på en mycket låg nivå vilket rimmar illa med att man lovar höjda pensioner för de som har den lägsta pensionen.

Partikongressen föreslås besluta:

D141:1 att partiet driver frågan om en förändring av detta system så även de med förtida pension och sjuk-aktivitetsersättning inte drabbas utan behandlas på samma sätt som

ålderspensionärerna, detta är en rättvisefråga som vi inte får glömma eftersom det slår så orättvist mot de som blir sjuka och inte klarar av att arbeta till ordinarie pensionsålder

D141:2 att tillstyrka motionen med att sjuk och aktivitetsersättningen samt bostadstillägget ska följa prisbasbeloppet och motsvara de förändringar som görs för ålderspensionärer när prisbasbeloppet ändras

D141:3 att tillstyrka motionen

Örjan Claesson

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D142

MARKS ARBETAREKOMMUN

Skatt efter bärkraft

Åtta år med borgerlig skattepolitik har inne burit kraftigt ökade klyftor i Sverige. Idag har vi ett samhälle där skatt inte längre utgår från principen bärkraft. Vid samma inkomst så är skatten idag högre för pensionärer, förtidspensionärer, arbetslösa, föräldralediga och sjuka.

Skatt har inget egenvärde. Det finns två syften; minska inkomstskillnader mellan människor och att betala vår gemensamma välfärd.

Skatter ska bland annat betala bra sjukvård, god omsorg för våra barn och äldre och finansiera verksamheter som tryggar vardagen för funktionsnedsatta. Ansvar för miljön som våra barn ska ta över efter oss kräver också insatser i den tid vi lever i idag.

Progressiv skatt, det vill säga skatt efter bärkraft, är en fast förankrad princip hos svenska folket. Skattesystemet ska vara solidariskt, riktigt, rättvist och rättfärdigt.

Idag har denna grundläggande princip, som utgår från det svenska folket, kraftigt åsidosatts.

Följden blir, förutom att människor med lägre inkomster får betala en allt större del av samhällets åtaganden. Många kommuner och landsting tvingas därför höja skatten. Kommun- och landstingsskatten är inte progressiv vilket urholkar principen om skatt efter bärkraft i skattesystemet ytterligare.

Socialdemokraterna kan aldrig acceptera ett samhälle där klyftor ökar, där människor ställs mot

varandra och där de som har det tuffas ekonomiskt får bära de största ekonomiska bördorna.

Partikongressen föreslår besluta:

D142:1 att återinföra progressiv skatteskala

D142:2 att oavsett om inkomsten kommer genom arbete, pension eller gemensamma försäkringslösningar så skall inkomsten beskattas lika

Anita Lomander

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D143

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Skatt för pensionärer

Regeringen påbörjade en rättvisare skatt för oss pensioner 2016 vilket var bra och behövt, men det räcker inte! Vi pensionärer ska inte betala mer i skatt än de som arbetar.

Partikongressen föreslår besluta:

D143:1 att fortsätta med kraft ändra skatten för pensionärer så att den ej ska vara högre än för löntagare

Seniorutskottet i Katrineholm

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D144

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Skattebefrielse på tävlingsfordon

Enligt Transportstyrelsen är en rallybil en bil med orange registreringsskylt.

Rallybilar får bara köras på väg vid tävling och annan sportslig verksamhet under förutsättning att den som framför fordonet har giltig tävlingslicens. En giltig tävlingslicens utfärdas av Svenska bilsportförbundet.

Att en FORD ESCORT WRC kostar 1985:- i vägs katt tycker jag är helt orimligt, när rallybilen

körs ca: 50 mil/år på allmän väg.

Partikongressen föreslår besluta:

D144:1 att man skall införa skattebefrielse på tävlingsfordon

Anders Sköld

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D145

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Skatter och investeringar

Våra gemensamma ambitioner för det svenska samhället med välfärd och investeringar i varandra kräver en tillräcklig gemensam finansiering. För oss socialdemokrater som har hög ambitionsnivå inom dessa områden är det därför nödvändigt med en skattepolitik som kan generera stora skatteintäkter för att finansiera välfärd och gemensamma investeringar.

De totala skatteintäkterna avgörs framförallt av hur många människor som arbetar och hur mycket de arbetar under sitt liv. Fler människor i arbete leder både till högre intäkter för samhället och minskade kostnader för till exempel försörjningsstöd. När människor har arbete har de också pengar att spendera vilket även leder till ökade intäkter från konsumtionsskatter. För att säkerställa stora skatteintäkter är det alltså viktigt att hela politiken, inklusive skattepolitiken, är utformad med full sysselsättning som övergripande mål. Men även skattenivåerna spelar roll. Skattepolitiken bör utformas med det huvudsakliga målet att generera tillräckligt stora totala skatteintäkter för att finansiera välfärd och gemensamma investeringar.

Under Moderaternas regeringsår urholkades välfärdens finansiering med 140 miljarder kronor varje år. Detta har resulterat i stora revor i välfärden, eftersatta investeringar och försämrade kunskaper för barn i skolan. Därtill finns ett behov av ökade investeringar i kommuner, landsting och nationellt.

Socialdemokraterna i Stockholm anser att det är hög tid att på allvar diskutera skattereformer som ett ökat utrymme för välfärd och gemensamma investeringar.

Arvet efter Moderaterna är också ett lapptäcke av förändringar, undantag och avdrag med ineffektiva branschsubventioner, stimulans av privat skuldsättning och mindre omfördelning. För oss som värnar möjligheten till ett högt skatteuttag för gemensamma satsningar är ett skattesystem med förutsägbarhet och legitimitet viktigt.

Det har gått över tjugo år sedan den förra stora skattereformen och många undantag har införts från de viktiga principerna om likformighet och neutralitet i systemet. De fackliga centralorganisationerna LO, TCO och SACO är överens om behovet av en större skattereform med bred förankring. Socialdemokraterna i Stockholm anser att det är dags att ta detta steg.

Huvuduppgiften ska vara att säkerställa tillräckliga totala skatteintäkter för att klara välfärdens utmaningar. Därför är breda och stabila skattebaser viktigt. Ytterligare uppgifter bör vara omfördelning och jämlikhet, generalitet och att gynna utveckling.

Omfördelning och jämlikhet – Skattesystemet ska ha en tydligare fördelningsprofil. Ett väl fungerande och generöst välfärdssystem är det bästa sättet att åstadkomma omfördelning och ökad jämlikhet i samhället. Skattesystemet ska därför i första hand utformas för att ge intäkter för att finansiera välfärden. Men även skattesystemets utformning ska bidra till en mer jämlik fördelning. Kommuner och landsting beskattar medborgarnas inkomster med en likformig skattesats, lika för alla inkomster i den aktuella kommunen/landstinget. Det finns alltså ingen progression i denna skatt till skillnad från den statliga skatten. Det finns alltså skäl att öka de statliga skatternas del då kommun- och landstingsskatten är proportionell. Staten måste därför ta på sig en större andel av finansieringen av framtidens välfärd och investeringar. Det är vidare viktigt att motverka avgifter och regressivitet.

Generalitet - Näringslivet ska mötas av en förutsägbar och enhetlig beskattning som inte gynnar vissa branscher framför andra. Vilka varor eller tjänster som ska konsumeras bör i allt väsentligt avgöras av den enskilde. Skattesystemet ska användas för att styra konsumtionen i miljövänlig riktning men det finns inget skäl varför konsumtion av t ex städtjänster i hemmet, restaurangbesök eller renovering av köket ska subventioneras. Den som väljer att köpa städtjänster bör på samma sätt som den som väljer att köpa en resa eller en klippning betala kostnaden för detta själv. Det är dock inget skäl för att subventionera denna sektor. Tvärtom är det viktigt att den växande tjänstesektorn bidrar till de totala skatteintäkterna för att säkerställa välfärden. Olika branscher ska konkurrera på lika villkor och med likformig beskattning. RUT- och ROT-avdragen liksom den sänkta restaurangmomsen är exempel i dagens skattesystem som strider mot detta.

Gynna utveckling – Skattesystemet ska gynna investering i gemensamma framtidsinvesteringar snarare än privat skuldsättning. Några skevheter i dagens skattesystem bör kunna förändras relativt omgående. Det rör beskattning kring bostadssektorn och särskilt utfasning av ränteavdragen. Vi anser även att det är dags att fasa ut det permanenta ROT-avdraget för eget ägt boende och vidare att det krävs ökade resurser till både nyproduktion och ROT-arbeten i stora delar av hyresrättsbeståndet. Det statliga ekonomiska stödet för renovering, om- och tillbyggnad ska viktas om från att stödja eget ägt boende till att ta ett gemensamt ansvar för hyresrättsbeståndet.

Partikongressen föreslår besluta:

D145:1 att Socialdemokraterna initierar en skattereform enligt de principer som anges i motionen

D145:2 att Socialdemokraterna som grund för reformeringen utgår från att vi ska öka jämlikheten och klara framtida stora investeringsbehov

D145:3 att ett nytt skattesystem är ett sammanhållet, enkelt och transparent system med färre avdrag, undantag och särlösningar

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D146

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Skatteutjämningsystemet utifrån befolkningsantal

Det är så att man i dag mäter kommuninvånarnas antal den sista oktober varje år och det ligger till grund för skatteunderlaget. Problemet för många kommuner är att de har många personer som studerar på annan ort som då också är tvungna att skriva sig på studieorten för att få bostadsbidrag men de bor och verkar i sin hemkommun. Detta gör att skatteunderlaget blir fel.

Partikongressen föreslår besluta:

D146:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning som ser över möjligheten att mäta invånarantalet två ggr per år och då förslagsvis sista juni och sista december för att få ett snitt som skatteunderlaget beräknas på

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D147

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Skatteutjämningsystemet utifrån befolkningsantal

Det är så att man idag räknar kommuninvånarna den sista oktober varje år och det ligger till grund för skatteunderlaget. Problemet för många kommuner är att det är många personer som studerar på annan ort som då är tvungna att skriva sig på studieorten för att få bostadsbidrag men de bor och verkar i sin hemkommun. Detta gör att skatteunderlaget blir fel.

Partikongressen föreslås besluta:

D147:1 att verkar för att regeringen tillsätter en oberoende utredning som ser över möjligheten att mäta invånarantalet två ggr per år och då förslagsvis sista juni och sista december för att få ett snitt som skatteunderlaget beräknas på

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson
Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D148

ORUST ARBETAREKOMMUN

Slut skatteflyktan för sjukskrivna och arbetslösa

Regeringen har tagit första steget för att avveckla den så kallade pensionärsskatten för ålderspensionärer. De med inkomster under 10.000 i månaden slipper sedan 1 januari 2016 att betala mer i skatt än förvärvsarbetare.

Det är bra att vi har prioriterat avvecklingen av skatteflyktan för ålderspensionärerna, men vi får inte glömma de arbetslösa eller de sjukskrivna. I ett nästa steg, till nästa budget, bör samma steg tas för dessa grupper.

Den som är långtidssjuk eller har sjukersättning betalar mer i skatt 2016 än en löntagare med motsvarande inkomst. De betalar dessutom mer än en ålderspensionär. Det är uppenbart att denna skatteflykta slår hårt mot åldersgruppen 55–64 år. Dessutom är fler kvinnor än män drabbade. Till skillnad från många ålderspensionärer kan dessa personer inte heller få hjälp av bostadstillägg eller komma i fråga för olika pensionärsrabatter.

Partikongressen föreslår besluta:

D148:1 att utreda möjligheten att höja grundavdraget för arbetslösa och sjukskrivna för att på så sätt slopa skatteflyktan gentemot förvärvsarbete

Catharina Bråkenhielm

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D149

ASKERSUNDS ARBETAREKOMMUN

SMS-lån

Lån som tas under icke kontorstid är ofta gjorda utan betänksamhet.

Kanske på en krogrunda och pengar är slut. Självkontrollen är ganska låg kl 23.30 en fredagskväll. Även vid nätspel är detta en risk för låntagaren

Partikongressen föreslår besluta:

D149:1 att sms/snabblån endast får tas under kontorstid och med en fördröjning på 24 tim (ångertid)

Johan Calais

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D150

TÄBY ARBETAREKOMMUN

Sockerskatt - igen

Diskussionen kring en sockerskatt i Sverige – och därmed möjligheten att minska framför allt barnfetma – pågår med okuvlig kraft. Redan för fem år sedan avtog riksdagen ett förslag om punktskatt på socker med motivering att det är vanskligt att låta beskattning utgå från varors farlighet eller nyttighet. ”Erfarenheten visar att en sådan beskattning leder till svårigheter i tillämpningen och besvärliga gränsdragningsproblem.” Sedan regeringsväxlingen har därtill folkhälsominister Gabriel Wikström flera gånger uttalat sig negativt om sockerskatten; ”den kommer inte att införas i Sverige”.

Det finns idag en mycket stor mängd vetenskapliga studier som visar att västvärldens höga sockerkonsumtion starkt bidrar till övervikt och fetma. Och – det finns även en tydlig koppling mellan en högre skatt på läskedrycker och en minskad konsumtion. Så sent som hösten 2016 förklarade världshälsoorganisationen WHO i en rapport att skatt och prisökningar på läskedrycker är en del av lösningen på världens fetmaepidemi. Debattörer i frågan har också pekat på ett starkt folkligt stöd för sockerskatt. I en SIFO-undersökning, beställd av SVT, svarade 38 procent att de ville se en punktskatt på socker. Den siffran är hög med tanke på att endast 26 procent av Sveriges befolkning kan tänka sig ökad skatt över huvud taget.

WHO rekommenderar ett sockerintag på max 25 gram per dag. I Sverige är konsumtionen nästan fem gånger större; 118 gram socker per dag. Höstens WHO-rapport visar att en skatteökning med 20 procent på sockrade drycker kan leda till att konsumtionen minskar med 20 procent. Detta leder i sin tur till att fetma och övervikt minskar med cirka tre procent under fem till tio år. Vilket är särskilt välgörande för ungdomar under 19 år som ofta överkonsumerar sockerdrycker, betonar WHO.

Goda exempel finns; i Mexiko, vars befolkning är världsledande i sockerkonsumtion, infördes en sockerskatt på läsk i januari 2014. Priserna ökade med tio procent. Ett år senare hade konsumtionen minskat med sex procent, och mest i hushåll med låga inkomster. I Storbritannien utlovas skatt på söta drycker i nästa (konservativa) budget.

I Sverige, liksom i övriga världen, är ohälsa en jämlikhetsfråga. Socioekonomiskt svaga grupper lider oftare av övervikt, diabetes och högt blodtryck. Här har den socialdemokratiska ledda regeringen en möjlighet att göra skillnad. Låt sockerskatten bli en del av kampen mot folksjukdomen fetma. Intäkterna kan användas till att göra frukt och grönsaker billigare.

Partikongressen föreslår besluta:

D150:1 att det socialdemokratiska arbetarepartiet verkar för införandet av en särskild sockerskatt

Eva Lindau

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D151

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Statligt investeringsstöd till nybyggnation av skolor och förskolor

Flera kommuner har de senaste åren fått en relativt snabb ökning av antalet invånare. En ökad inflyttning är på många sätt positivt för kommunerna och för en del även nödvändigt. Icke desto mindre ställer det också krav på kommunerna att kunna erbjuda bostad och sysselsättning samt plats i skola och förskola. På flera håll räcker inte längre bostäder och skollokaler till. Behovet att bygga nytt är stort. Samtidigt vet vi att investeringar i skolor är mycket kost-samma, det är svårt att genomföra flera större investeringar på kort tid. I Kristianstads kom-mun står vi till exempel inför skolinvesteringar i miljardstorlek under de närmaste åren, på grund av ett ökat antal barn till förskolan och elever till skolan.

Regeringen har redan infört statligt stöd för nybyggnation av bostäder, vilket är välkommet för att öka bostadsbyggandet. Nu behövs det även ett riktat statligt investeringsstöd för nybyggnation av skolor och förskolor. Det måste ses som ett gemensamt nationellt ansvar att skapa goda möjligheter ute i kommunerna att möta den ökade inflyttningen. Det är inte enbart de enskilda kommunernas ansvar.

Alla barn i kommunerna har rätt att gå i skolan och förskolan, oavsett om de har fötts i Sverige eller kommit hit senare. Det ansvaret har kommunerna. Men när befolkningsökningen sker snabbt varken hinner kommunerna eller klarar det ekonomiskt att helt möta det verkliga behovet och det görs tillfälliga lösningar, såsom paviljonger. Det är inte hållbart i längden och inte heller önskvärt. Vi vet att grunden för goda förutsättningar i livet är en god utbildning och det kräver bra och väl anpassade lokaler. För att våga och klara att göra dessa nödvändiga investeringar för framtiden behöver kommunerna statliga garantier i form av investeringsstöd. Så bygger vi kommunerna och Sverige starkt.

Partikongressen föreslås besluta:

D151:1 att det inrättas ett riktat statligt investeringsstöd för nybyggnation av skolor och förskolor

Emma Bruce och Anders Tell

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D152

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Stärkt konsumentskydd

Konsumentskydd eller konsumenträtt är ett samlingsnamn för lagstiftningsåtgärder som är till för konsumenterna när man ingår avtal med privata näringsidkare.

EU har ett konsumentdirektiv (2011/83/EU) som gäller från 13 juni 2014 i alla EU-länder när det gäller distansförsäljning via postorder, TV-shopping, telefonförsäljning och e-handel. Det är ganska preciserat vad som gäller även förfarande vid klagomål och prövning utanför domstolsförfarande. I Sverige finns en rad lagar som jag inte går in på vidare. Tyvärr måste jag konstatera efter lite undersökningar att Sverige har en av de sämsta lagstiftningarna främst när det gäller telefonförsäljning. Så ska det inte vara, situationen är oacceptabel. I detta fall finns i skrivande stund vilande förslag från regeringen.

Jag kan också konstatera att alltför många medborgare idag blir lurade på ett eller annat sätt. Sätten är många: ”gratiserbjudanden” som leder till dyra avtal om abonnemang för telefon-, el- och it-tjänster, abonnemang för varor, äldre personer som särskilt luras mm. Villkoren i avtalen är snåriga och svåra att förstå för en vanlig konsument. Post- och telestyrelsen (PTS) är den myndighet som bevakar områdena elektronisk kommunikation och post i Sverige. PTS har tillsyn över operatörer, företag och personer som har tillstånd att bedriva verksamhet. När man ser antalet operatörer som har tillstånd förstår man att allt inte står rätt till, allt utifrån den fria konkurrensens möjligheter. Förordningen för PTS är ganska omfattande men resultatet utifrån denna tycker jag är mindre smickrande även om PTS utsågs till Sveriges modernaste myndighet 2015 av Kvalitetsmässan.

Andra aktuella myndigheter är bl a Konsumentverket, Allmänna reklamationsnämnden (ARN) och Finansinspektionen. Dessa har stort intresse för konsumentskyddet n d g bl a köp av varor och tjänster, banktjänster, försäkringstjänster mm. Det skulle bli för omfattande att lämna synpunkter på svagheter inom dessa områden.

Sammantaget ser jag det som en ytterst viktig uppgift för Socialdemokraterna att stärka konsumentskyddet och bli ledande i Europa på detta område

Partikongressen föreslår besluta:

D152:1 att partikongressen uttalar att det behövs åtgärder för att förstärka konsumenternas rättigheter och skydd inom alla konsumentområden

Alf Olofsson, Ordf. Kungsbacka arbetarkommun
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D153

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning

Konsumentskyddet i Sverige har kontinuerligt förbättrats. Det är mycket positivt och också nödvändigt eftersom det finns skrupelfria företag och enskilda personer som ständigt hittar nya former att lura och bedra människor.

Ett område som samhället fortfarande inte hittat en bra form för att skydda från är den aggressiva och oseriösa telefonförsäljningen.

I ett betänkande SOU 2015:61 ”Ett stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning” som överlämnades till regeringen i juni 2015 finns ett antal konkreta förslag.

Utredningen, som låg till grund för betänkandet, skulle överväga om konsument-skyddet i samband med telefonförsäljning behövde stärkas och om de fann att det behövdes även föreslå åtgärder.

Utredningen konstaterade att det finns konsumentgrupper som är särskilt utsatta vid telefonförsäljning, bl.a. vissa äldre, personer som inte behärskar svenska språket och personer med olika funktionsnedsättningar. Av den anledningen föreslog utredningen att i kombination med åtgärder för tillsyn och sanktioner samt förbättringar när det gäller spärregistret NIXTelefon skulle ett skriftlighetskrav bäst bidra till att lösa de konsumentproblem som fanns, och tyvärr fortfarande finns. Utredningen ansåg att i ovan nämnda förslag kunde företags intressen på den berörda marknaden beaktas.

Idag finns det gott om råd och regler för hur man ska tänka och agera när man blir uppringd av telefonförsäljare. Det finns också tydlig information om vilken information som konsumenten måste få. Det är bra, men hjälper knappast de grupper som lyfts fram i utredningen.

Det finns gott om exempel på hur människor luras att långa avtal eller lockats/lurats att köpa sådant man varken behöver eller har råd med.

Hur skyddas dessa grupper i den nuvarande lagstiftningen? Inte alls påstår jag!

Partikongressen föreslår besluta:

D153:1 att partiet driver på för att införa ovannämnda förslag alternativt söker andra lösningar för att de svagaste, mest utsatta grupperna skyddas mot aggressiv och oseriös telefonförsäljning

Siv Palmgren

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D154

JÖNKÖPINGS LÄNS PARTIDISTRIKT

Sätt hela Sverige i arbete

I Sverige har det under långa perioder varit full sysselsättning. Det är naturligtvis fler skäl och orsaker till det. Men framförallt beror det på att socialdemokratien sen dess parlamentariska deltagande och demokratins genombrott insett behovet och betydelsen av att bekämpa arbetslösheten. Utifrån denna insikt har Socialdemokraterna ägnat kraft och energi för att sätta människor i arbete. Framförallt tog kampen mot arbetslösheten fart när den nyvalda svenska socialdemokratiska regeringen 1932 och dess finansminister Ernst Wigforss valde att driva en annan ekonomisk politik än den rådande. Genom subventioner och statliga investeringar för att ta Sverige ur krisen och för att åter sätta människor i arbete. Tyska LO förordade några år tidigare samma politik som Wigforss, men Tysklands socialdemokrati valde tyvärr att åtstrama sin ekonomi – vilket förvärrade arbetslösheten. I Tyskland blev det nazisterna som lovade arbete och välfärd. Resultatet av nazismens politik känner vi tyvärr allt för väl till!

Parallellen till 30-talets rådande ekonomiska dogm, försvaret av guldmyntfoten och de fasta växelkurserna, med nedskärningar i den ekonomiska politiken är tydliga i såväl Europa, som Sverige. Vi kan se hur en hel ungdomsgeneration håller på att förloras i Europa, i Spanien är exempelvis varannan ungdom arbetslös. Orsaken till det är den åtstramningspolitik som Europas högerregeringar bedriver. Tyvärr verkar oddsen små att krona för krona politik kommer utplåna massarbetslösheten även i vårt land. För att det ska vara möjligt behövs en annan ekonomisk politik!

När är det full sysselsättning? Det är det när alla som vill och kan arbeta har ett arbete, och det ska räcka med ett arbete som det går att försörja sig på. Men för att ett samhälle ska kännetecknas av full sysselsättning krävs också att andelen sysselsatta i befolkningen, den så kallade sysselsättningsgraden är hög. Så har det varit i Sverige från 50-talet fram till i början av 90-talet, då varierade arbetslösheten mellan två till strax under fyra procent. Dessutom var

sysselsättningsgraden hög och i slutet av 80-talet var sysselsättningsgraden över 85 % i Sverige.

I finansplanen från 1991 fastslogs att låg inflation och en politik som leder till låg inflation prioriteras före full sysselsättning. 1993 uttalade Riksbanken att de har som mål att bedriva en penningpolitik, som eftersträvar prisstabilitet som formulerades som 2 procent med avvikelser på ± 1 procent. Detta inflationsmål började gälla 1995. År 1999 blev Riksbanken helt självständig efter en lagförändring. Nu utser politikerna ledningen, den så kallade direktionen i Riksbanken, men har inget inflytande över hur banken bedriver penningpolitiken och hur de sköter arbetet med att stabilisera ekonomin. Om Riksbanken och dess penningpolitik lyckats skulle den ha stabiliserat ekonomin och bidragit till att mildra effekterna av internationella lågkonjunkturer på svensk efterfrågan – tyvärr är så inte fallet! Vi kan också konstatera att Riksbanken misslyckats med det egna inflationsmålet, då femårsgenomsnittet aldrig har överstigit 2 procent sedan 1998 och genomsnitt från 1995 fram till och med oktober 2014 är 1,2 procent – det vill säga långt under 2 procent. Därför måste socialdemokraterna ge Riksbanken ett nytt mandat. Det nya uppdraget för Riksbanken, ska vara att kampen mot arbetslösheten jämställs bankens inflationsmål och att målet för penningpolitiken ska vara full sysselsättning.

De senaste 20 – 30 åren har ekonomer och borgerliga partier krävt förändringar på utbudssidan av den ekonomiska politiken. Ekonomerna och de borgerliga politikerna har ordinerat diverse recept. Det ska bland annat löna sig att arbeta och att hinder på arbetsmarknaden för att anställa ska tas bort. Alliansen, det vill säga de borgerliga partierna, har under sin regeringstid genomfört en del av ekonomernas recept till exempel sänkt a-kassan, infört systemet med jobbskatteavdrag – sänkt skatten för dem som arbetar, vilket resulterat i ökade löneskillnader. Nu kräver ekonomer och de borgerliga politikerna att det skapas enkla jobb och då först och främst för nyanlända. De talar dock tämligen lite om de låga lönerna i dem enkla jobben!

En annan väg och politik är möjlig. Om vi istället valde att fokusera på efterfrågesidan av den ekonomiska politiken öppnar sig möjligheter för att bekämpa arbetslösheten och slå vakt om den svenska välfärden. Sverige har samlat på sig en stor framtidsskuld. Sverige har en dålig skola med svaga kunskaper. Infrastrukturen är nedsliten i Sverige: el-nät, vatten och avloppssystem, skolor, fängelser, förvaltnings-byggnader, sjukhus kultur och fritidsanläggningar med mera. Ett exempel på att utvecklingen går åt fel håll, är att idag tar det över två och en halvtimme längre att frakta en pappersrulle från Kvarnsvedens pappersbruk i Borlänge till Göteborgs hamn än vad det gjorde i början av 2000-talet. Vi har också försummat bostadsbyggandet och idag saknas det 700 000 bostäder och det råder bostadsbrist i över två tredjedelar av Sveriges kommuner. Dessutom har flyktningmottagandet varit otillräckligt. Vi har satsat alldeles för lite resurser på att slussa in de nyanländ i det svenska samhället och på arbetsmarknaden.

För att vi ska få ner arbetslösheten till 4 % måste det finansiella sparandet i samhället minska. Huvudansvaret för denna förändring måste den offentliga sektorn ta. Om vi istället försvagade den offentliga sektorns budget med 4 % och statens finanser gick med 3 % underskott per år

skulle vi nå målet med en arbetslöshet på 4 %. Det skulle på kort och lång sikt radikalt förbättra välfärden för Sveriges befolkning, om vi under de närmaste 20 åren tillät samhället underbalanserade sin budget med 3 % per år. Vi skulle därmed kunna satsa 50 – 60 miljarder mer per år till skolan, 35 – 40 miljarder för att total renovera offentlig sektor, till exempel vägar, järnvägar, vatten och avlopp, sjukhus skolor mer mera, 25 – 30 miljarder för att integrera nyanlända på arbetsmarknaden. Motsvarande insatser bör göras för att förbättra anställningsbarheten hos dem som står längst bak i arbetslöshetskön. Slutligen skulle vi kunna satsa 80 miljarder till inom sjukvården och äldreomsorgen.

Förutsättningarna för en politik för full sysselsättning och radikala förbättringar av svensk välfärd har aldrig varit bättre än idag. Statens upplåningsränta är idag mycket låg, Sverige har ett stort överskott i bytesbalansen, det finns lediga produktionsresurser i form av hög arbetslöshet och det finns stora eftersatta behov av framtidsinvesteringar inom utbildning, bostäder och infrastruktur. Politiken innebär ingen orättvisa mot framtida välfärd. Om Sverige ökar sin statsskuld till 25 procent av BNP, efter 20 år av statliga underskott med 3 procent per år – kommer Sverige fortfarande ha en av världens lägsta skulder.

Sverige skulle inte vara först i världen att praktisera en sådan strategi. Det finns två länder som använt en liknande strategi i 20 år och det är Japan och USA. Japan har under de två senaste decennierna ökat sin nettoskuld, vilken är drygt 100 procent av deras BNP. Det har resulterat i tre huvudsakliga välfärdseffekter: Arbetslösheten har stabiliserats kring 4 % och därmed också lett till BNP-tillväxten hållits uppe. Dessutom har landet kunnat bekosta stora offentliga välfärdsutgifter utan att höja skatter och idag kan Japan kosta på sig avsevärt större offentliga välfärdsutgifter än sina skatteinkomster och det utan att höja sin offentliga skuldkvot.

Partikongressen föreslår besluta:

D154:1 att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken

D154:2 att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige.

Jönköpings läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D155

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Sätt hela Sverige i arbete – igen

I Sverige har det under långa perioder varit full sysselsättning. Det är naturligtvis fler skäl och orsaker till det. Men framförallt beror det på att socialdemokratin sen dess parlamentariska deltagande och demokratins genombrott insett behovet och betydelsen av att bekämpa arbetslösheten. Utifrån denna insikt har Socialdemokraterna ägnat kraft och energi för att sätta människor i arbete. Framförallt tog kampen mot arbetslösheten fart när den nyvalda svenska socialdemokratiska regeringen 1932 och dess finansminister Ernst Wigforss valde att driva en annan ekonomisk politik än den rådande. Genom subventioner och statliga investeringar för att ta Sverige ur krisen och för att åter sätta människor i arbete. Tyska LO förordade några år tidigare samma politik som Wigforss, men Tysklands socialdemokrati valde tyvärr att åtstrama sin ekonomi – vilket förvärrade arbetslösheten. I Tyskland blev det nazisterna som lovade arbete och välfärd. Resultatet av nazismens politik känner vi tyvärr allt för väl till!

Parallellen till 30-talets rådande ekonomiska dogm, försvaret av guldmyntfoten och de fasta växelkurserna, med nedskärningar i den ekonomiska politiken är tydliga i såväl Europa, som Sverige. Vi kan se hur en hel ungdomsgeneration håller på att förloras i Europa, i Spanien är exempelvis varannan ungdom arbetslös. Orsaken till det är den åtstramningspolitik som Europas högerregeringar bedriver. Tyvärr verkar oddsen små att finansminister Magdalena Anderssons krona för krona politik kommer utplåna massarbetslösheten även i vårt land. För att det ska vara möjligt behövs en annan ekonomisk politik!

När är det full sysselsättning? Det är det när alla som vill och kan arbeta har ett arbete, och det ska räcka med ett arbete som det går att försörja sig på. Men för att ett samhälle ska kännetecknas av full sysselsättning krävs också att andelen sysselsatta i befolkningen, den så kallade sysselsättningsgraden är hög. Så har det varit i Sverige från 50-talet fram till i början av 90-talet, då varierade arbetslösheten mellan två till strax under fyra procent. Dessutom var sysselsättningsgraden hög och i slutet av 80-talet var sysselsättningsgraden över 85 % i Sverige.

I finansplanen från 1991 fastslogs att låg inflation och en politik som leder till låg inflation prioriteras före full sysselsättning. 1993 uttalade Riksbanken att de har som mål att bedriva en penningpolitik, som eftersträvar prisstabilitet som formulerades som 2 procent med avvikelser på 1 procent. Detta inflationsmål började gälla 1995. År 1999 blev Riksbanken helt självständig efter en lagförändring. Nu utser politikerna ledningen, den så kallade direktionen i Riksbanken, men har inget inflytande över hur banken bedriver penningpolitiken och hur de sköter arbete med att stabilisera ekonomin. Om Riksbanken och dess penningpolitik lyckats skulle den ha stabiliserat

ekonomin och bidragit till att mildra effekterna av internationella lågkonjunkturer på svensk efterfrågan – tyvärr är så inte fallet! Vi kan också konstatera att Riksbanken misslyckats med det egna inflationsmålet, då femårsgenomsnittet aldrig har överstigit 2 procent sedan 1998 och genomsnitt från 1995 fram till och med oktober 2014 är 1,2 procent – det vill säga långt under 2 procent. Därför måste socialdemokraterna ge Riksbanken ett nytt mandat. Det nya uppdraget för Riksbanken, ska vara att kampen mot arbetslösheten jämställs bankens inflationsmål och att målet för penningpolitiken ska vara full sysselsättning.

De senaste 20 – 30 åren har ekonomer och borgerliga partier krävt förändringar på utbudssidan av den ekonomiska politiken. Ekonomerna och de borgerliga politikerna har ordinerat diverse recept. Det ska bland annat löna sig att arbeta och att hinder på arbetsmarknaden för att anställa ska tas bort. De borgerliga partierna, har under sin regeringstid genomfört en del av ekonomernas recept till exempel sänkt a-kassan, infört systemet med jobbskatteavdrag – sänkt skatten för dem som arbetar, vilket resulterat i ökade löneskillnader. Nu kräver ekonomer och de borgerliga politikerna att det skapas enkla jobb och då först och främst för nyanlända. De talar dock tämligen lite om de låga lönerna i de enkla jobben!

En annan väg och politik är möjlig. Om vi istället valde att fokusera på efterfrågesidan av den ekonomiska politiken öppnar sig möjligheter för att bekämpa arbetslösheten och slå vakt om den svenska välfärden. Sverige har samlat på sig en stor framtidsskuld. Sverige har en skola som under senare år utvecklats åt fel håll med sämre resultat. Infrastrukturen är nedsliten i Sverige: el-nät, vatten och avloppssystem, skolor, fängelser, förvaltnings-byggnader, sjukhus kultur och fritidsanläggningar med mera. Ett exempel på att utvecklingen går åt fel håll, är att idag tar det över två och en halvtimme längre att frakta en pappersrulle från Kvarnsvedens pappersbruk i Borlänge till Göteborgs hamn än vad det gjorde i början av 2000-talet. Vi har också försummat bostadsbyggandet och idag saknas det 700 000 bostäder och det råder bostadsbrist i över två tredjedelar av Sveriges kommuner. Dessutom har flyktingmottagandet varit otillräckligt. Vi har satsat alldeles för lite resurser på att slussa in de nyanlända i det svenska samhället och på arbetsmarknaden.

För att vi ska få ner arbetslösheten till 4 % måste det finansiella sparandet i samhället minska. Huvudansvaret för denna förändring måste den offentliga sektorn ta. Om vi istället försvagade den offentliga sektorns budget med 4 % och statens finanser gick med 3 % underskott per år skulle vi nå målet med en arbetslöshet på 4 %.

Det skulle på kort och lång sikt radikalt förbättra välfärden för Sveriges befolkning, om vi under de närmaste 20 åren tillät samhället underbalanserade sin budget med 3 % per år. Vi skulle därmed kunna satsa 50 – 60 miljarder mer per år till skolan, 35 – 40 miljarder för att total renovera offentlig sektor, till exempel vägar, järnvägar, vatten och avlopp, sjukhus skolor med mera, 25 – 30 miljarder för att integrera nyanlända på arbetsmarknaden. Motsvarande insatser bör göras för att förbättra anställningsbarheten hos dem som står längst bak i arbetslöshetskön.

Slutligen skulle vi kunna satsa 80 miljarder till inom sjukvården och äldreomsorgen.

Förutsättningarna för en politik för full sysselsättning och radikala förbättringar av svensk välfärd har aldrig varit bättre än idag. Statens upplåningsränta är idag mycket låg, Sverige har ett stort överskott i bytesbalansen, det finns lediga produktionsresurser i form av hög arbetslöshet och det finns stora eftersatta behov av framtidsinvesteringar inom utbildning, bostäder och infrastruktur. Politiken innebär ingen orättvisa mot framtida välfärd. Om Sverige ökar sin statsskuld till 25 procent av BNP, efter 20 år av statliga underskott med 3 procent per år – kommer Sverige fortfarande ha en av världens lägsta skulder.

Sverige skulle inte vara först i världen att praktisera en sådan strategi. Det finns två länder som använt en liknande strategi i 20 år och det är Japan och USA. Japan har under de två senaste decennierna ökat sin nettoskuld, vilken är drygt 100 procent av deras BNP. Det har resulterat i tre huvudsakliga välfärdseffekter: Arbetslösheten har stabiliserats kring 4 % och därmed också lett till BNP-tillväxten hållits uppe. Dessutom har landet kunnat bekosta stora offentliga välfärdsutgifter utan att höja skatter och idag kan Japan kosta på sig avsevärt större offentliga välfärdsutgifter än sina skatteinkomster och det utan att höja sin offentliga skuldkvot.

Partikongressen föreslås besluta:

D155:1 att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken

D155:2 att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige

Pappers avd 15

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D156

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Sätt hela Sverige i arbete – igen

I Sverige har det under långa perioder varit full sysselsättning. Det är naturligtvis fler skäl och orsaker till det. Men framförallt beror det på att socialdemokratien sen dess parlamentariska deltagande och demokratins genombrott insett behovet och betydelsen av att bekämpa arbetslösheten. Utifrån denna insikt har Socialdemokraterna ägnat kraft och energi för att sätta människor i arbete. Framförallt tog kampen mot arbetslösheten fart när den nyvalda svenska socialdemokratiska regeringen 1932 och dess finansminister Ernst Wigforss valde att driva en annan ekonomisk politik än den rådande. Genom subventioner och statliga investeringar för att

ta Sverige ur krisen och för att åter sätta människor i arbete. Tyska LO förordade några år tidigare samma politik som Wigforss, men Tysklands socialdemokrati valde tyvärr att åtstrama sin ekonomi – vilket förvärrade arbetslösheten. I Tyskland blev det nazisterna som lovade arbete och välfärd. Resultatet av nazismens politik känner vi tyvärr allt för väl till!

Parallellen till 30-talets rådande ekonomiska dogm, försvaret av guldmyntfoten och de fasta växelkurserna, med nedskärningar i den ekonomiska politiken är tydliga i såväl Europa, som Sverige. Vi kan se hur en hel ungdomsgeneration håller på att förloras i Europa, i Spanien är exempelvis varannan ungdom arbetslös. Orsaken till det är den åtstramningspolitik som Europas högerregeringar bedriver. Tyvärr verkar oddsen små att finansminister Magdalena Anderssons ”krona för krona”- politik kommer utplåna massarbetslösheten även i vårt land. För att det ska vara möjligt behövs en annan ekonomisk politik!

När är det full sysselsättning? Det är det när alla som vill och kan arbeta har ett arbete, och det ska räcka med ett arbete som det går att försörja sig på. Men för att ett samhälle ska kännetecknas av full sysselsättning krävs också att andelen sysselsatta i befolkningen, den så kallade sysselsättningsgraden är hög. Så har det varit i Sverige från 50-talet fram till i början av 90-talet, då varierade arbetslösheten mellan två till strax under fyra procent. Dessutom var sysselsättningsgraden hög och i slutet av 80-talet var sysselsättningsgraden över 85 % i Sverige.

I finansplanen från 1991 fastslogs att låg inflation och en politik som leder till låg inflation prioriteras före full sysselsättning. 1993 uttalade Riksbanken att de har som mål att bedriva en penningpolitik, som eftersträvar prisstabilitet som formulerades som 2 procent med avvikelser på ± 1 procent. Detta inflationsmål började gälla 1995. År 1999 blev Riksbanken helt självständig efter en lagförändring. Nu utser politikerna ledningen, den så kallade direktionen i Riksbanken, men har inget inflytande över hur banken bedriver penningpolitiken och hur de sköter arbete med att stabilisera ekonomin. Om Riksbanken och dess penningpolitik lyckats skulle den ha stabiliserat ekonomin och bidragit till att mildra effekterna av internationella lågkonjunkturer på svensk efterfrågan – tyvärr är så inte fallet! Vi kan också konstatera att Riksbanken misslyckats med det egna inflationsmålet, då femårsgenomsnittet aldrig har överstigit 2 procent sedan 1998 och genomsnitt från 1995 fram till och med oktober 2014 är 1,2 procent – det vill säga långt under 2 procent. Därför måste socialdemokraterna ge Riksbanken ett nytt mandat. Det nya uppdraget för Riksbanken, ska vara att kampen mot arbetslösheten jämföras med bankens inflationsmål och att målet för penningpolitiken ska vara full sysselsättning.

De senaste 20 – 30 åren har ekonomer och borgerliga partier krävt förändringar på utbudssidan av den ekonomiska politiken. Ekonomerna och de borgerliga politikerna har ordinerat diverse recept. Det ska bland annat löna sig att arbeta och att hinder på arbetsmarknaden för att anställa ska tas bort. Alliansen, det vill säga de borgerliga partierna, har under sin regeringstid genomfört en del av ekonomernas recept till exempel sänkt a-kassan, infört systemet med jobbskatteavdrag – sänkt skatten för dem som arbetar, vilket resulterat i ökade löneskillnader. Nu kräver ekonomer

och de borgerliga politikerna att det skapas enkla jobb och då först och främst för nyanlända. De talar dock tämligen lite om de låga lönerna i dem enkla jobben!

En annan väg och politik är möjlig. Om vi istället valde att fokusera på efterfrågesidan av den ekonomiska politiken öppnar sig möjligheter för att bekämpa arbetslösheten och slå vakt om den svenska välfärden. Sverige har samlat på sig en stor framtidsskuld. Sverige har en dålig skola med svaga kunskaper. Infrastrukturen är nedsliten i Sverige: el-nät, vatten och avloppssystem, skolor, fängelser, förvaltnings-byggnader, sjukhus kultur och fritidsanläggningar med mera. Ett exempel på att utvecklingen går åt fel håll, är att idag tar det över två och en halvtimme längre att frakta en pappersrulle från Kvarnsvedens pappersbruk i Borlänge till Göteborgs hamn än vad det gjorde i början av 2000-talet. Vi har också försummat bostadsbyggandet och idag saknas det 700 000 bostäder och det råder bostadsbrist i över två tredjedelar av Sveriges kommuner. Dessutom har flyktningmottagandet varit otillräckligt. Vi har satsat alldeles för lite resurser på att slussa in de nyanländ i det svenska samhället och på arbetsmarknaden.

För att vi ska få ner arbetslösheten till 4 % måste det finansiella sparandet i samhället minska. Huvudansvaret för denna förändring måste den offentliga sektorn ta. Om vi istället försvagade den offentliga sektorns budget med 4 % och statens finanser gick med 3 % underskott per år skulle vi nå målet med en arbetslöshet på 4 %. Det skulle på kort och lång sikt radikalt förbättra välfärden för Sveriges befolkning, om vi under de närmaste 20 åren tillät samhället underbalanserade sin budget med 3 % per år. Vi skulle därmed kunna satsa 50 – 60 miljarder mer per år till skolan, 35 – 40 miljarder för att total renovera offentlig sektor, till exempel vägar, järnvägar, vatten och avlopp, sjukhus skolor mer mera, 25 – 30 miljarder för att integrera nyanlända på arbetsmarknaden. Motsvarande insatser bör göras för förbättra anställningsbarheten hos dem som står längst bak i arbetslöshetskön. Slutligen skulle vi kunna satsa 80 miljarder till inom sjukvården och äldreomsorgen.

Förutsättningarna för en politik för full sysselsättning och radikala förbättringar av svensk välfärd har aldrig varit bättre än idag. Statens upplåningsränta är idag mycket låg, Sverige har ett stort överskott i bytesbalansen, det finns lediga produktionsresurser i form av hög arbetslöshet och det finns stora eftersatta behov av framtidsinvesteringar inom utbildning, bostäder och infrastruktur. Politiken innebär ingen orättvisa mot framtida välfärd. Om Sverige ökar sin statsskuld till 25 procent av BNP, efter 20 år av statliga underskott med 3 procent per år – kommer Sverige fortfarande ha en av världens lägsta skulder.

Sverige skulle inte vara först i världen att praktisera en sådan strategi. Det finns två länder som använt en liknande strategi i 20 år och det är Japan och USA. Japan har under de två senaste decennierna ökat sin nettoskuld, vilken är drygt 100 procent av deras BNP. Det har resulterat i tre huvudsakliga välfärdseffekter: Arbetslösheten har stabiliserats kring 4 % och därmed också lett till BNP-tillväxten hållits uppe. Dessutom har landet kunnat bekosta stora offentliga välfärdsutgifter utan att höja skatter och idag kan Japan kosta på sig avsevärt större offentliga

välfärdsutgifter än sina skatteinkomster och det utan att höja sin offentliga skuldkvot.

Partikongressen föreslår besluta:

D156:1 att full sysselsättning sätts som mål för den ekonomiska politiken

D156:2 att den ekonomiska politiken ska leda till kraftiga förstärkningar och investeringar i såväl den fysiska, som sociala infrastrukturen i Sverige

Henrik Andersson, ordförande Råslätts socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D157

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Söt skatteväxling

Att vara en medveten konsument och förälder som vill välja hälsosamma livsmedel och ge sina barn bästa förutsättningarna för en hälsosam livsstil, är inte en enkel sak! Barnen lockas till godishyllorna av lekfull exponering, ser meterhyllor av olika läsksorter, och då gäller det att vara ståndaktig. Samtidigt som man som förälder säger nej till godiset vet du inte i nästa steg vad du stoppar i barnen när du köper olika livsmedel som använder socker för att göra en sötare smak på pålägg, kött, yoghurtar mm. Allt fler livsmedel tillsätts med socker idag, helt i onödan!

Flera forskare har de senaste åren varnat för att samhället måste göra något för att minska vårt sockerintag. 2010 konstaterades det att svensken dricker 90 liter läsk per person och år. Vi äter dessutom mest godis i världen: nästan 17 kilo sockerkonfektyr och choklad varje år – dubbelt så mycket som den genomsnittliga EU-medborgaren. Världshälsoorganisationen, WHO, rekommenderar maximalt 25 gram socker om dagen, genomsnittet i Sverige ligger på 118 gram. Uppskattningsvis 30 000 – 50 000 barn är så feta att de riskerar dö i förtid av diabetes typ 2, cancer och hjärtinfarkt. En viktig orsak är konsumtionen av just sötsaker och läsk. Statens Folkhälsoinstitut räknar med att varannan svensk man är överviktig och över en tredjedel av kvinnorna. Över 10 procent av den vuxna befolkningen i Sverige är feta vilket innebär betydande risker för hjärt-kärlsjukdom, diabetes typ 2, cancer, ledsador, infertilitet, depression och ett förkortat liv.

Därför är det dags att även Sverige inför en sk söt skatteväxling där vi genom höjd skatt på sockrade livsmedel också sänker skatten på frukt och grönsaker. I länder som Norge, Island och Finland finns redan en sockerskatt och Finland utreder nu att beskatta samtliga livsmedel utefter dess andel sockernehåll istället för en skatt som endast omfattar godis, läsk och glass.

Prisutvecklingen är dessutom bedräglig då det är idag billigare med godis och läsk än för 20 år sedan, men grönsaker och frukt blivit dyrare!

Motargumenten mot en sådan skatt är en motvilja mot punktskatter och ”pekpinnar”. Sockerskattemotståndare hävdar också att det är orättfärdigt att enbart isolera sockerprodukter som den enda boven i det fetmadrama, och detta är naturligtvis sant. Fetma är en i alla avseenden multifaktoriell sjukdom och det kommer aldrig att gå att få bukt med fetman med någon enstaka enskild åtgärd. Alla vägar måste prövas sammanslagna för att uppnå bestående långtidseffekter för ökad hälsa.

Staten har flera instrument att arbeta med när det gäller att få fram önskvärda beteendeförändringar: information, skatter och subventioner, lagstiftning och regler, direkt stöd samt forskning och utbildning. I arbetet mot tobak och alkohol har man använt sig av alla fem. Detsamma borde gälla i arbetet mot fetma och övervikt!

Om samhället vet om ett problem, måste det också ta ansvar för att skapa rätta incitament för en bättre folkhälsa och stödja hälsosamma beteenden. Att lägga om sina vanor är en mycket svår process och trots att vi vet att vi äter för mycket socker, för lite frukt och grönsaker, så ändrar vi inte vårt beteende. Detta är en av vår tids största hälsohot och kostar också oerhörda summor sjukvårdskostnader och mänskligt lidande.

Partikongressen föreslår besluta:

D157:1 att införa en sockerskatt på samtliga livsmedel

D157:2 att sänka skatten på frukt och grönsaker

Jeanette Qvist

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D158

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Ta bort den orättvisa pensionärsskatten

Den borgerliga Alliansen med stöd av Sverigedemokraterna är de som skall lastas för att Sverige som ända landet i EU sett till pensionärerna betalar högre skatt på sin pension än löntagare med samma inkomst. Detta genom Alliansens införande av de fem jobbskatteavdragen. Den orättvisa skatten drabbar drygt 2,2 miljoner pensionärer som också är röstberättigade i kommande val. Vi Socialdemokrater har lovat att den orättvisa pensionärsskatten skall bort. Det är en självklarhet

att löntagare och pensionärer skall betala skatt på lika villkor. Det var också en av grunderna för pensionsöverenskommelsen. Därför måste den orättvisa beskattningen av pensionerna avskaffas. Skall vi klara kommande valrörelse är det viktigt med ett besked till pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D158:1 att löntagare och pensionärer skall betala skatt på lika villkor

D158:2 att den orättvisa pensionärsskatten skall tas bort

D158:3 att vi ger ett tydligt löfte till pensionärerna i kommande valrörelse

Eva Sjöstedt, SEKO S-Förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D159

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Ta bort rätten till RUT- och ROT-avdrag för arbeten utförda utomlands

RUT och ROT infördes bland annat som ett sätt att stimulera efterfrågan till arbete hos vissa yrkesgrupper. Att dessa avdrag utgår för svenska medborgare bosatta i utlandet är alltså kontraproduktivt för intentionen. ROT och RUT bör begränsas till att enbart gälla arbeten utförda i Sverige då de miljoner som idag går åt till dessa skattesubventioner inte främjar avdragens ursprungliga syfte.

Det ligger även nära till hands att fråga sig vem som gynnas av att kunna använda sig av RUT och ROT för arbeten utförda utanför Sveriges gränser. Svaret är naturligtvis den som har råd att ha ett boende i utlandet. Slutsatsen blir alltså att detta blir en ren och skär klassfråga, då det är tillgången till kapital som avgör tillgången till avdrag. Socialdemokraterna skall skyndsamt verka för avskaffandet av reformer som gynnar dem redan bäst ställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D159:1 att socialdemokraterna ska verka för att RUT- och ROT-avdragen enbart ska utgå för arbete som utförs i Sverige

Fosie Socialdemokratiska förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D160

ASKERSUNDS ARBETAREKOMMUN

Telefonförsäljning

Vid telefonförsäljning så räcker det att man svarar ja så har man bundit sig till ett kontrakt tex mobil abonnemang. Detta drabbar svagare personer som har svårt att säga nej . Även de som har God Man då man har rätt att ingå avtal utan GM medgivande men inte har råd.

Partikongressen föreslår besluta:

D160:1 att alla avtal vid teleförsäljning ska vara skriftligt godkända

Johan Calais

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D161

MALÅ ARBETAREKOMMUN

Turistmoms

I dag är det så att olika momssatser finns för samma verksamhet beroende på vem som erbjuder aktiviteten. Tex transporter av olika slag åka med buss är en momssats men sker transporten med hundspann kan det räknas som nöje och då blir momssatsen en annan. En aktivitet med sport och utelunch har också olika momssatser.

Dessvärre är det också så att det ger möjlighet för skattekontoren att göra olika tolkning av vilken momssats som ska tas ut för olika evenemang som gör att det skapas olika förutsättningar för att bedriva verksamheten.

Partikongressen föreslår besluta:

D161:1 att det införs någon form av ”turistmoms”

Martin Norehn

Malå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D162

LJUNGBY ARBETAREKOMMUN

Utred införandet av en sockerskatt

Den ökade konsumtionen av socker har gett resultatet av att mer än varannan invånare i vårt land lider av övervikt eller fetma. Det är vetenskapligt bevisat att orsaken är att vi i större utsträckning får i oss varor som innehåller tillsatt socker.

Ett högre pris på produkter som innehåller tillsatt socker skulle få till effekt att dessa varor skulle konsumeras mindre och bidra till ökad folkhälsa och därigenom minska följsjukdomar som är relaterade och trycket på sjukvården som idag är hårt belastad.

Dagens matförsörjningssystem är ur spel där miljarder av EU-stöd går till att subventionera sockerproduktion som skapar en obalans på marknad vilket gör att nyttiga produkter som bland annat grönsaker och fullkornsprodukter missgynnas rent konkurrensmässigt och ett ytterligare skäl till att man ska utreda en sockerskatt.

Idag är Sverige ett land med stor ojämlikhet när det gäller hälsa. Det visar på att områden som har socioekonomiskt svaga grupper i större utsträckning drabbas av kostrelaterad ohälsa. Lågutbildade löper mycket större risk att drabbas av fetma, högt blodtryck och diabetes än högutbildade.

England, Mexiko, Finland, Polen, Norge och Ungern är exempel på länder som har infört en sockerskatt och där undersökningar har entydigt visat på enbart goda effekter och som på sikt kommer att gynna ländernas folkhälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D162:1 att Socialdemokraterna utreder frågan angående ett införande av sockerskatt

D162:2 att Vid ett införande används intäkterna för skatten till hälsofrämjande insatser

Matija Rafaj

Ljungby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D163

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Utred möjligheten att införa basinkomst

Sverige har idag flera olika välfärdssystem som ska säkerställa den enskildes ekonomiska trygghet. Dessa system är komplicerade och innebär stora administrativa kostnader. Som systemen ser ut idag ger de dock ingen garanti för att man alltid har rätt till ersättning. Det finns alltså brister och därmed också risk för att den ekonomiska trygghet som avsågs i praktiken inte omfattar alla.

Genom den snabba tekniska utvecklingen står vi inför stora förändringar. Synen på arbete förändras genom den ökade digitaliseringen och automatiseringen av samhället och man talar idag om den fjärde industriella revolutionen. Hela den svenska arbetsmarknaden har blivit mer kvalificerad och det finns i princip idag inte några arbeten som inte kräver kunskap och erfarenhet. Detta skapar inträdesbarriärer, som gör det svårt för människor att komma in på arbetsmarknaden. Reforminstitutet har analyserat utvecklingen mellan 2006 och 2011 och konstaterar att 450 000 jobb har automatiserats bort. Vi bör därför fundera över vilket trygghetssystem som passar framtidens utmaningar.

Idén om basinkomst (även kallat medborgarlön eller grundinkomst) baseras på värderingar om att människan är en aktiv varelse och vill bidra i samhället, och alltså vill arbeta, oavsett om det är i form av betalt eller ideellt arbete. Basinkomst är en reform för att ge ekonomisk grundtrygghet till alla och där det är upp till varje individ att välja hur mycket (eller lite) den vill lönearbeta. Basinkomst är ett välfärdssystem där alla ges ekonomisk grundtrygghet utan byråkrati och kontroll.

Flera länder har uppmärksammat de fördelar som införandet av en basinkomst kan medföra. Tidiga tänkare som berört tanken var Aristoteles, Thomas More och Juan Luis Vives. Det första konkreta förslaget på basinkomst, inklusive finansiering, stod Thomas Paine för i boken *Agrarian Justice* (1796).

Under mellankrigstiden förekom en debatt om basinkomst i Storbritannien. Därefter dröjde det ända till 1960-talet innan en omfattande debatt kom igång igen. Den startade i USA som då kämpade med fattigdomen i det egna landet. Debatten engagerade många ekonomer.

Under 2000-talet har debatten stegvis breddats till fler länder och ett antal större och mindre pilotprojekt har genomförts. Både i Holland och Finland planerar man pilotprojekt med basinkomst. I Alaska finns Alaska Permanent Fund ur vilken alla vuxna medborgare får en regelbunden basinkomst. I Brasilien finns La Bolsa Familia där en basinkomst utbetalas mot att

barnen går i skolan.

Iran införde som första land i världen en nationell basinkomst hösten 2010 istället för de subventioner av bränsle och andra förnödenheter som landet haft i årtionden för att minska fattigdomen.

Det har också genomförts flera pilotprojekt i t ex Kanada, Indien (fr 2011), Namibia (Otjivero fr 2008) och USA med positiva effekter som bättre skolor, ökad lokal ekonomisk aktivitet, ökat kvinnligt företagande och kvinnor som tagit sig ur prostitution.

Den 5 juni 2016 folkomröstade Schweiz om medborgarlön på motsvarande 20 000 kronor i månaden där drygt 23 % röstade för ett införande av medborgarlön.

Finland planerar ett begränsat försök med medborgarlön under ett år med start 2017, som ska utvärderas 2019. Medborgarlönen ska ges villkorslöst till alla för att både höja levnadsstandarden och för att ge en välbehövlig injektion till ekonomin. Ersättningen kommer att ligga på cirka 800 euro per månad. Medborgarlönen är också tänkt att ersätta alla andra bidrag, såsom sjukpenning, försörjningsstöd och arbetslöshetsersättning, vilket enligt regeringen kommer att förenkla de sociala försäkringssystemen och göra det lättare för människor utanför arbetsmarknaden att arbeta mer, utan att riskera sitt ekonomiska stöd.

Pilotförsök med liknande system pågår sedan 2015 också i några nederländska kommuner bland annat i Utrecht.

Wall Street Journal publicerade i juni 2016 en debattartikel som argumenterade för medborgarlön i USA: 13 000 dollar, ungefär 115 000 kronor, om året. Under åren 1968 till 1979 genomfördes fyra experiment i USA med negativ inkomstskatt. Dessa visade bland annat att mycket få heltidsarbetare arbetade mindre. Frågan om medborgarlön diskuteras av både demokrater och republikaner. Att så olika politiska strömningar möts beror på de dramatiska förändringar vi står inför. Även i Sverige är diskussionerna blocköverskridande.

Några forskare säger att uppåt hälften av jobben kommer att försvinna till följd av digitalisering, robotisering och automatisering. Vi kommer att byta arbete oftare, vidareutbilda oss, kanske starta eget. Basinkomsten kan då fungera som en trygghet under förändringsperioden. Istället för att kortsiktigt fokusera på försörjningen kan individen tänka på utveckling och självförverkligande. Konstnärligt och ideellt arbete skulle också ges större utrymme.

Basinkomsten utbetalas av staten utan krav på motprestation och på en nivå som det går att leva på och som kräver lönearbete för att ha råd med lyxkonsumtion. Liknande barnbidraget, vilket delas ut till alla barnfamiljer oberoende av inkomst och andra omständigheter. Ett annat exempel är den statliga konstnärslönen som tidigare tilldelades förtjänta individer. Den skulle ge en

grundtrygghet så att de fick utrymme för skapande.

Ett genomförande av basinkomst skulle bli medföra; minskad byråkrati med ett mindre komplicerat system där många av ersättningarna som finns idag ersätts av basinkomsten, ökad ekonomisk trygghet med ett system där alla omfattas, minskade kostnader för administration, minskad statlig kontroll och ett större individuellt ansvar för den egna situationen, möjlighet att lägga tid på kulturarbete och engagemang i demokratisk utveckling av samhället, minskad stigmatisering, minskad stress och ohälsa, ökade möjligheter för arbetssökande och vid nyföretagande, möjliggörande av alternativa livsstilar mm. Införande av basinkomst kan bidra till demokratins och kulturlivets vitalisering och en socialt hållbar utveckling.

Partikongressen föreslår besluta:

D163:1 att frågan om införande av basinkomst utreds

Marianne Åslin

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D164

ÖCKERÖ ARBETAREKOMMUN

Utreda skattesystemet för en lika behandling av samtliga medborgare

Dagligen ser man inslag på nyheterna och undrar hur kommer detta att gå? Kommuner utanför storstadsområdena kämpar för sin överlevnad trots enorma naturtillgångar. Utan de norrländska kommunernas bidrag till den Svenska elmarknaden (nordiska elmarknaden) hade vi haft det väldigt svårt att klara oss som individer eller samhället i sin helhet. Men vad får kommunerna behålla själva? Under valrörelsen diskuterades frågorna som berör människor i sin vardag, skolan, sjukvård och omsorg. Bra frågor men vad jag förvånades över är att riksdagsfrågorna till stor del var kommun och landstings frågor.

Samhällsfrågorna är idag väldigt invecklade mycket beroende på beslutsprocessen. Det kan vara så illa att en skogsbrand kan bli förödande för en Kommun eller Landstings ekonomi hur stort beredskap har en kommun råd med det finns en gräns till hur mycket man kan beskatta sina invånare. Denna fråga var aktuell under förra mandatperioden och staten deklarerade att detta inte var deras ansvar utan ansvaret var (kommun och landstinget). Kan det vara rätt att man behandlar människor olika beroende på i vilken kommun man bor i? Detta förekommer dagligen, senast jag blev upprörd var när två kvinnor med samma sjukdomsbild, där den ena kvinnan avled på grund av att landstingen inte vill subventionera medicinen längre. Vi skall inte behandla våra medborgare olika. Hela landets invånare "skall behandlas lika" Den 20 oktober 2015 anslog

regeringen 1 miljard till upprustning av ventilationen inom skolan. Problemen er uppenbart och staten skall ha ett övergripande ansvar, men vilka kommuner skall för del av miljarden? Frågorna är många, och jag förstår att frågan är komplicerad och historiskt betonad men skall vi ge våra medborgare en tryggtillvaro anser jag det nödvändigt att utreda Kommunal och Landstings skattens hållbarhet för att erbjuda alla service och vård i hela landet. Varför skall det skilja så mycket som 5kr i kommunal skatt inom landet? (Munkadal 35,11kr Vellinge 29,19Kr eller Stockholm 29,98Kr). Om vi tar en sjuksköterska lön (Medellönen är cirka 30000 kr.) sjuksköterskan i Munkadals kommer att betala 900,000kr mer i skatt under sitt arbetsliv. Vad får hon för dessa 900,000kr? Bättre skolgång åt sina barn, bättre mödra- eller sjukvård, garanterad tillgång till den livsnödvändiga medicinen eller bättre äldreomsorg? Listan kan göras lång och orättvisorna ökar mer och mer. Hon får ingen garantier. Jag nämnde Stockholm kan det vara rätt att en kommun med ca: 75 % av landets statliga administration inom sina gränser, lever på all den tillväxt som våra skattepengar genererar.

Den 10 okt, 2015 aviserades SKL att kommunal skatten kommer att behöva höjas med 2kr fram till 2019 på grund av Statliga beslut. Det kan inte vara Socialdemokraternas uppgift att försvara ett skattesystem som bestraffar glesbygden och kommuner som minskar sitt befolkningsunderlag. Vårt uppdrag skall vara att beskatta våra medborgare lika över hela landet och fördela skatterna så att vi alla får tillgång till det som välfärdssamhället erbjuder.

Partikongressen föreslår besluta:

D164:1 att partikongressen bifaller motionen och lämnar den till riksdagsgruppen som i sin tur lämnar den till riksdagens utredningstjänst. Som kan utreda konsekvensen av en gemensamma beskattningssystem

Tony Curry

Öckerö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D165

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Utredning av en ny skattereform

1990 påbörjades en genomgripande skattereform i Sverige. Det var socialdemokraterna som startade reformen men den avslutades av den borgerliga regeringen Bildt. Reformen kallas ibland skatteomläggningen eller skattereformen -91. Skatteskalorna för inkomstskatt justerades så att högsta marginalsatt blev 50 %, enligt devisen ”hälften kvar”. Samtidigt breddades skattebasen.

Skattesystemet förenklades, bland annat genom att flera skatter avskaffades i samband med

skattereformen. Senare infördes dock ytterligare en statlig skattenivå på ytterligare 5 %, den så kallade värnskatten. Stora förändringar gällde även företagens beskattning. Socialdemokratien hade bl.a skapat ett system där det var nästan skattefritt för företagen att investera i den egna verksamheten medan vinstuttag beskattades väldigt hårt.

I och med skattereformen försökte man skapa skatteneutralitet mellan olika former av vinstuttag, löneformer etc. Utvecklingen har fortsatt i samma riktning även under senare socialdemokratiska regeringar med skattelättnader för fåmansföretag och enmansföretag, slopande av arvsskatten och gåvoskatten osv.

Efter valet 2006 började den borgliga regeringen bryta mot intentionerna i skattereformen om så lite krångel som möjligt. Idag finns hela 6 kolumner i skattetabellen. Det laboreras med olika skatter för: pensionärer över 65 år, pensionärer under 65 år, löntagare under 65 år, löntagare över 65 år (två olika kolumner), sjukskrivna osv. Det är olika momssatser för om du äter en smörgås på restaurang, catering eller på en bussresa.

Resultatet har blivit att grupper i samhället ställs mot varandra. Knappt någon, varken S-medlemmar eller andra förstår det komplicerade skattesystemet. Att ge människor möjlighet att söka nytt jobb, eller bli frisk och gå tillbaka till jobbet utan att behöva oro sig för ekonomin har sen länge raserats. Nu är det inte vi alla tillsammans som skall bygga samhället. Var och en skall försöka klara sig själv. Motsvarigheten till det generella välfärdsystemet som Socialdemokraterna alltid hävdade, har ersatts med ett system med grundtrygghet. Du får så du överlever dagen. Vill du ha mer får du teckna egna försäkringar eller sparande.

Partikongressen föreslår besluta:

D165:1 att Socialdemokraterna tar initiativet till en ny skattereform

D165:2 att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag

D165:3 att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm

D165:4 att skattesystemet skall vara en del av den Generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet

June S förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D166

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Utredning och förhandlingar om införande av förmögenhetsskatt i Sverige

Vänsterpartiet försökte i budgetförhandlingarna 2016 ta upp frågan om förmögenhetsskatt, men vår Socialdemokratiska regering gick inte med på detta. Sverige är i dag ett land med stora klyftor. Ett land där de rikaste drar ifrån oss andra. Mycket av de ekonomiska klyftorna hänger samman med att de borgerliga partierna under sina år vid makten skapade ett skattesystem riggat för de rikaste. När det gäller förmögenhetsskatten valde den borgerliga regeringen inte att införa avdrag. De valde i stället att helt sonika avskaffa hela skatten. De som redan har det bäst ställt kan dessutom göra stora RUT-, ROT- och ränteavdrag. På grund av alla avdrag i bolagsskatten har vi en situation där Electrolux och Volvo betalar mindre i bolagsskatt mätt i kronor än vad blomsterhandeln på hörnet gör. Socialdemokratin bör föra en ekonomisk politik som inte missgynnar oss vanliga väljare.

De borgerliga passade även på att avskaffa den officiella statistiken över förmögenheter. Hur ägandet är fördelat i Sverige var ingenting de ville skulle vara offentligt. Men ny forskning försöker uppskatta förmögenheterna. Den visar hur klyftorna ökade under den borgerliga regeringen. På fyra år steg den rikaste tiondelens andel av landets förmögenheter. Samtidigt fick andra delar av befolkningen se hur deras ekonomiska situation bara långsamt förbättrades eller till och med förvärrades. Forskarna lyfter fram den avskaffade förmögenhetsskatten som en viktig orsak. För alla oss Socialdemokrater som vill ha rättvisa och jämlikhet är det en självklarhet att införa en progressiv förmögenhetsskatt. Det finns i flera andra länder och är naturligtvis möjligt även i Sverige. Det behövs för att skapa ett samhälle som håller ihop och för att få nödvändiga resurser till välfärden. En skatt på förmögenheter vore en nyckel till ett jämlikare Sverige.

Partikongressen föreslår besluta:

D166:1 att införande av förmögenhetsskatt utreds

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D167

VÄRMDÖ ARBETAREKOMMUN

Utveckla ROT-avdraget för bättre nyttjande av bostadsbeståndet

Vad vill motionen? Utveckla ROT-avdraget för att ge incitament för fler bostäder.

Vi behöver bygga mer och snabbare för att möta efterfrågan av bostäder. Hela frågan måste inte hanteras genom storskaliga flerbostadshus eller villamattor. Sverige har i dag ett stort, outnyttjat bostadsbestånd. Många, inte minst äldre hushåll i äldre hyreslägenheter eller ägda bostäder, har gott om plats, medan de som står längst ifrån bostadsmarknaden tvingas bo trångt och socialt utsatt. Det här bidrar till att klyftorna i samhället ökar.

ROT-avdraget beräknas kosta statskassan 11,8 miljarder kronor 2017. Avdraget innebär att man får avdrag för 30 procent av hantverkares arbetskostnad upp till max 50 000 kronor per person och år.

ROT-avdraget har förtjänster. Det folkliga stödet är starkt. Om det bidrar till minskat svartarbete, som var ett av de högst uttalade skälen vid införandet, är en stark poäng vunnen. Även om det är ett sätt att ge bidrag till främst de som sannolikt har råd att göra arbetena även utan hjälp från allmänheten.

Det är samtidigt bra att den S-ledda regeringen har skurit ned i omfattningen. Valfärdsinvesteringar måste gå före subventioner av ombyggda kök och altaner.

Ändå finns det fortfarande ingen begränsning för hur många gånger man får bygga om sitt kök eller bygga altaner. I praktiken kan skattebetalarna tvingas betala 50 000 kr per år till någon som vill bygga om sitt kök en gång per år. Det är befängd.

Vi tillåter dessutom att skattesubventionen ges för ROT-arbeten utomlands. Syftet med ROT var att minska svartarbeten, i Sverige, inte att minska svartarbeten på franska rivieran. Syftet var att främja svenska arbetstillfällen, inte att rabattera hantverksjobb på välbeställdas semesterbostäder på spanska solkusten.

Ska vi ta pengar från andra investeringar i välfärden, motiveras det bäst genom att bidra till andra angelägna samhällsätgärder. Det går att använda ROT-avdraget för att öka incitamenten för fler att bygga om sina bostäder för att kunna rymma uthyrningsrum eller -lägenheter. Det kan ske dels i form av attefallshus dels som om-/tillbyggnad av hus och lägenheter.

Därför borde ROT-avdraget utvecklas för att öka incitamenten till samhällsnyttiga renoveringar och ombyggnader. Det kan betalas dels med begränsningar i hur ROT-avdraget får utnyttjas, dels genom att det bara får användas för arbeten i Sverige.

Det borde vara den svenska modellen för ett ROT-avdrag.

Partikongressen föreslår besluta:

D167:1 att utveckla ROT-avdraget för att öka incitamenten att det används till arbeten som leder till fler bostäder och fler svenska jobb

D167:2 att begränsa möjligheten att använda ROT-avdraget utomlands

Mikael Lindström

Värmdö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D168

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Vi Socialdemokrater skall inte administrera en flyktingkris, utan bygga ett folkhem för både gamla och nya svenskar med en Löfvenplan för framtiden!

Det är förståeligt att vår regering talat om att gränsen för invandring var nådd just då, när Migrationsverket gick på knäna under en tung arbetsbörda, när arbetsförmedlingen och en del kommuner slet hårt för att ta fram jobb och bostäder. När skolor, sjukvård och andra samhällsinstitutioner hade svårt att ge våra fridsökande vänner från krig och våld ett gott bemötande. Men

...

- Vi Socialdemokrater skall inte administrera en flyktingkris, utan bygga ett folkhem för både gamla och nya svenskar med en Löfvenplan för framtiden!

Finansministern sade redan i slutet av 2015 att hon släpper krona för krona-principen. Anledningen var kostnaderna för flyktingmottagandet och att det behövs olika arbetsmarknadsåtgärder. LO har önskat att detta skulle ha skett redan för ett par år sedan. Men partiledningen är alldeles för försiktig. Förutom flyktingmottagande behövs stora insatser när det bl.a. gäller följande, kalla det gärna en Löfvenplan för framtiden:

- jämnare fördelning av flyktingmottagandet mellan landets kommuner och ett tydligt löfte att

den nuvarande lagstiftningen i syfte att begränsa invandringen varje månad skall utvärderas och om möjligt helt eller delvis tas bort,

- storsatsning på byggande och underhåll av hyreslägenheter så att både gamla och nya svenskar kan skapa familj och hem, vilket även ger arbete och i förlängningen ökade skatteinkomster,
- storsatsning på utbyggnad och underhåll av hamnar, flygplatser, järnväg och vägnät så att kommunikationerna fungerar, vilket även ger arbete och i förlängningen ökade skatteinkomster,
- satsningar på skola och undervisning så att alla barn och ungdomar kan få en god utbildning, varvid måste finnas tillräckligt antal kompetenta lärare, annan skolpersonal, ändamålsenliga skollokaler, tolkar mm
- utbyggnad av validering och kunskapslyft så att gamla och nya svenskar kommer i jobb – rätt utbildad på rätt plats,
- arbetsmarknadspolitik som dels slussar ut nyankomna snabbare i arbetslivet och ger arbetsgivare de välutbildade medarbetare de söker osv

Detta kommer att tillfälligt att kosta stora slantar. Vår ekonomi är emellertid mycket stark, vilket bl.a. siffror från SCB talar om BNP ligger fast på en högre nivå än förväntat, hushållens disponibla inkomster har ökat, sysselsättningen har ökat och arbetslösheten sjunkit under det senaste året. Sveriges ekonomi är stark och statskulden är låg i ett internationellt perspektiv. Man kan summera att det med varje rimligt mått mätt, finns resurser för att hantera också stora samhällsutmaningar. Det sägs att gränsen för mottagandet av flyktingar är nådd. Men i relation till vad? 60 miljarder uppskattar Migrationsverket att flyktingmottagandet kommer att kosta nästa år. Kostnaderna för ränteavdrag var 32 miljarder 2014, rut- och rotavdrag 18 miljarder för 2013, 99 miljarder kostade Alliansregeringens jobbskatteavdrag 2014. Det senaste årets tillväxt motsvarar omkring 150 miljarder. Det är dags att driva politiken till sin spets. Invändningen mot resonemanget är att sittande regering har ett alldeles för svagt parlamentariskt stöd för en sådan politik. Det är sant. Men inför valet 2018 är det dags att driva saker och ting till sin spets: Lansera en verkligt Ny giv och om den samlade oppositionen vägrar släppa igenom den – gå då till nyval. Ett nyval där en expansiv, samhällsomvandlande politik ställs mot samma gamla vanliga trall från den samlade oppositionen, kan bli den signal som faktiskt väcker liv i väljarna. Även vår distriktsordförande, som ordförande i Skånedistriktet, riksdagsmannen Niklas Karlsson sa, "Bekämpa klassamhället inte människorna". Det talas om ansvar för en god ekonomi. I dagens läge är då de mest ansvarsfulla att kraftigt underbalansera budgeten och sätta igång ekonomin. Att opinionssiffrorna sviker beror uppenbarligen på att väljarna uppfattar oss Socialdemokrater som alltför passiva när det gäller att lösa problemen i dagens samhälle. Vi behöver en Löfvén-plan för ett fortsatt Folkhem för alla gamla och nya svenskar. En sådan politik är också en säker valvinnare 2018: vi Socialdemokrater skall inte bara administrera en flyktingkris utan bygga ett

folkhem för både gamla och nya svenskar.

Partikongressen föreslår besluta:

D168:1 att partikongressen uttalar önskemål att partiet lägger fram en ny strategi byggd på vad ovan anförts, en Löfvénplan

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D169

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Vårt tal om jämlikhet/jämställdhet kräver ekonomisk rättvisa för hyresrätten

Alltsedan skattereformen på 90-talet har hyresrätten, vår största och viktigaste boendeform för alla, missgynnats ekonomiskt av staten. Tyvärr kan vi inte enbart skylla på den senaste borgerliga regeringsperioden - inte heller vi som parti har gjort några större ansträngningar att rätta till obalansen, trots att kongressen 2013 uttalade att "neutralitet ska uppnås mellan våra boendeformer". Vår senaste höstbudget för 2017 gav istället nya subventioner till ägt boende (lättnader i reavinstbeskattningen samt avdrag för reparation av vitvaror). Vi kan lista de avgörande skillnaderna mellan våra boendeformer så här:

Effekten av skattereformen från 90-talet gav 80 % hyresökning för hyresrätten; villaägarna klarade sig med 40 %. Räntebidragen, som vi en gång införde för flerbostadshus som en balans mott villornas ränteavdrag, försvann helt för några år sedan. Men avdragen för villor blev kvar, vilket kostar staten runt 35 miljarder årligen. Hyresrätten får inget avdrag. Samtidigt slopades den sk dubbelbeskattningen för bostadsrätten, en lättnad för dem 2009 införde högerregeringen ett nytt ROT-avdrag för enbart ägt boende; finns ju kvar om än något bantat. 2015 kostade det staten ca 20 miljarder (bortåt 100 miljarder sedan starten) - hyresrätten får inget. Samtidigt vet vi att ombyggnader i många allmännyttiga hyresrätter kan ge upp mot 60 % hyreshöjning, vilket gör att mer än 25 % av hyresgästerna inte har råd återflytta!

Det enda vi gjort i regeringsställning nu är infört investeringsbidrag för byggande av små hyresrätter; begränsade möjligheter och lite pengar i jmf med nämnda subventioner för ägt boende.

Om vi ska vara trovärdiga i vårt ständiga tal om kraven på jämställdhet/jämlikhet måste det självfallet också omfatta hyresrätten ekonomiskt. Vår dessutom starkaste väljargrupp som röstar på S! Rättvisereformer som också träffar rätt i vår kamp "mot de ökande klyftorna i samhället".

Det kostar inte staten mer, bara mödan av rättvis, solidarisk socialdemokratisk fördelningspolitik.

Partikongressen föreslår besluta:

D169:1 att ge hyresrätten motsvarande möjlighet till ROT-avdrag som för ägt boende

D169:2 att omgående ta bort den sk uttagsskatten på hyresrätten (i princip dubbla arbetsgivaravgifter för allmännyttan; ökar hyran med minst 100 kr/månad sedan 90-talet)

D169:3 att med dessa två steg påbörja en reform för balans mellan boendeformerna vad gäller värdet av dagens ränteavdrag

Alf Gillberg och Anna-Lena Heydar

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D170

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Välfärdsstatens utveckling utgör Socialdemokratins kärna

Kommun- och landstingssektorn har stora svårigheter med att bibehålla en fungerande och tillfredsställande nivå på den välfärdsverksamhet som bedrivs. Socialdemokrater som gått till val på att investera i välfärd i sina respektive kommuner och landsting tvingas privatisera, konkurrensutsätta, göra besparingar eller andra uppoffringar till följd av att välfärden är underfinansierad.

Enligt SKL:s egna bedömningar räcker varken de 10 miljarderna som kommunsektorn fick 2015 eller de ytterligare 10 miljarder som är aviserade 2017. För att klara ett resultat på en procent fram till 2019 skulle kommunalskatten behöva höjas jämfört med idag med närmare två kronor, anser SKL i sin ekonomirapport från april 2016. Men att höja kommunalskatten till de nivå som skulle behövas har av många socialdemokratiskt styrda kommuner och landsting inte setts som ett framkomligt alternativ. Detta eftersom kommunalskatten inte är progressiv utan innebär samma procentsats för alla.

Om kommun- och landstingssektorn valde den vägen, skulle det leda till ett systemskifte, där välfärden inte längre finansieras utifrån förmåga. De höjningar av kommunalskatten som socialdemokrater genomfört under alliansregeringens tid har därför varit väldigt blygsamma, och inte räckt på långa vägar. På lokal och regional nivå tvingas socialdemokratin förvalta en underfinansierad välfärdssektor som saknar förutsättningar för att styras utifrån socialdemokratisk politik. Sammantaget har allt detta lett till en långtgående trend där

socialdemokraterna inte längre anses som det självklara alternativet för den som vill värna om och utveckla välfärden.

En del kan skyllas på den förra borgerliga regeringen. Från 2006 till 2013, sjönk skattekvoten från 46 % av BNP till 42,9 %. Det kan tyckas som en marginell minskning, men i absoluta tal rör det sig om ca 140 miljarder kr mindre till välfärden. Följden blev att sysselsättningen inom den offentliga sektorn sjönk under samma period från 1 334 800 till 1 286 000 anställda – en minskning med 48 800 personer. Men sanningen är att problemet är mycket äldre än så. Minskningen av skattekvoten utgör en långtgående trend som påbörjats 1990 och har följts av en motsvarande minskning av antalet offentliga anställda. Totalt har skattekvoten sjunkit med 7,2 procentenheter sedan 1990, och under samma period har sysselsättningen inom den offentliga sektorn minskat med ca 335 800 anställda. Samtidigt har inte behoven inom välfärdssektorn minskat, utan snarare ökat i takt med den demografiska utvecklingen. Välfärdssektorn är starkt underbemannad och har svårt att erbjuda en tillfredsställande kvalitet. Det är detta som utgör förklaringen till kommun- och landstingssektorns svårigheter, och utgör socialdemokratins viktigaste utmaning.

Lösningen på problemet är inte höjd skatt i landets kommuner. Socialdemokratins identitet grundar sig på sitt försvar och utveckling av välfärden, vi byggde den svenska välfärdsstaten men har tyvärr sedan 1990 misslyckats med att försvara den. Om socialdemokratien förlorar sin förmåga att framstå som den självklara kraften bakom välfärdsstatens utveckling, kommer den på lång sikt att försvagas och bli ett litet parti bland alla andra.

Socialdemokratins överlevnad är starkt kopplad till dess förmåga att stå för sin historiska uppgift att värna om och utveckla välfärden. Detta kräver att partiet nu börjar ta strid för välfärdens finansiering.

Partikongressen föreslår besluta:

D170:1 att Socialdemokraterna verkar för en kraftig höjning av de generella statsbidragen till kommuner och landsting

D170:2 att Socialdemokraterna utlovar att skapa minst 200 000 nya jobb inom välfärdssektorn

D170:3 att Socialdemokraterna som ett första steg omgående verkar för att återställa skattekvoten till 2006 års nivå

Alejandro Caviedes och Andreas Lundgren

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D171

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Återinför arvsskatten

Sverige är ett av få länder i västvärlden som saknar arvsskatt. Den togs bort från och med 1 januari 2005. Skatten togs ut på tillgångar som arvingar, testamentstagare eller förmånstagare fick från avliden person. Skatten, som beräknades på mottagarens arvslotter, var progressiv i två avseenden. Större arvslotter beskattades med en högre skattesats än mindre, och mindre närstående arvs- och testamentstagare beskattades hårdare än närstående. Arvsskatten var en skatt som är svår att skatteplanera bort och har därför bibehållits i det stora flertalet OECD-länder. Till exempel så har både Danmark och Finland kvar arvsskatten.

Det fanns en del problem med den arvsskatt som fanns i Sverige tidigare, till exempel hur den komplicerade generationsskiften i familjeföretag. Det argumentet var kanske eventuellt hållbart i ett tidigare skede, men en ny modern arvsskatt som införs efter en utredning skulle kunna ha stora fördelningspolitiska fördelar. I USA som annars är känt för att vara ett land som undviker statliga skatter så finns det en relativ hög arvsskatt. Även dom ser att det är rimligt att den som har det bättre ställt ekonomiskt bidrar mer till det gemensamma än den som har det sämre.

Om man tittar på forskningen så kan vi se att bland annat den franska ekonomen Thomas Piketty pekat på att allt större förmögenheter går i arv mellan generationer och att det spär på den allt större ojämlika fördelningen av resurser. Rikedom tenderar att gå i arv och att successivt förstärkas. Det kan inte vara rimligt att arv av stora förmögenheter, som skapats av någon eller några andra, lämnas obeskattade, medan förvärvsinkomster och avkastning på eget sparkapital beskattas.

Sverige behöver stora satsningar inom välfärden, såväl vård och omsorg som utbildning. Det är också nödvändigt att investera massivt i infrastruktur för att förverkliga ett fossilfritt Sverige. Att den svenska staten i detta läge frivilligt avstår från de inkomster som en arvsskatt skulle kunna ge är inte bra. Man bör självklart även se över om införande av arvsskatt skulle öka stora förmögenhetsöverföringar inom en familj i skatteplaneringssyfte och inrätta metoder för att detta undviks.

Partikongressen föreslår besluta:

D171:1 att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att införa en ny och modern arvsskatt som omfördelar resurser mellan starkare och svagare grupper i det svenska samhället

Tomas Thornell

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D172

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Återinförandet av förmögenhetsskatt

Sverige avskaffade, under borgerlighetens styre, år 2007 förmögenhetsbeskattningen. Då var den utformad så att alla belopp över 1,5 miljoner beskattades med 1,5 % vilket skulle motsvara 22.500 kr per år om man hade en förmögenhet på 1,5 miljon.

Motiveringen för avskaffandet var att "minska utanförskapet", genom att få företag att investera i Sverige och på så sätt skapa jobb, och att få stopp på skatteflykten till utlandet. Men Sverige är idag det land där inkomstklyftorna ökat snabbast i av OECD-länderna. Den borgerliga regeringen misslyckades i sina försök att minska utanförskapet då deras analys av samhället i grunden var fel. Skattesänkningar minskar inte utanförskapet. Skatteflykten bekämpar vi bl a genom ingående av insynsavtal med länderna man flyttar kapitalen till och inte genom avskaffandet av skatter. Detta samtidigt som vi pratar om priset på människor som flyr från krig och ödeläggelse. Samtidigt som vi inte kan finansiera välfärden, behålla våra kollektivt ägda egendomar och verksamheter.

Vi bör återinföra förmögenhetsskatten för att det inte är rimligt att beskatta arbetstagares inkomster och samtidigt underlåta beskattning på överklassens kapital.

Partikongressen föreslås besluta:

D172:1 att Socialdemokraterna aktivt ska verka för återinförandet av en förmögenhetsskatt

Fredrik Bruhn SSU Luleå

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D173

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Återställande av skatt för pensionärer

Återställandet av skatt för pensionärer har diskuterats sedan valet 2014 till en nivå som är lika med samtliga löntagare. Ett förslag har tagits fram som sänker skatten med 240 SEK för de

pensionärer som har 14 000 SEK i månaden eller mindre under 2017. Nu anser vi att skatten måste sänkas för alla pensionärer, till en nivå som stämmer överens med alla löntagare, eftersom pensionen är uppskjuten lön.

Partikongressen föreslås besluta:

D173:1 att man under nästa valperiod, återställer skatten för pensionärer till en nivå som är den samma som övriga löntagare

Bo Göran Roth, Inga Bakken, Christos Torounidis, Kjell Åke Johnsson
Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D174

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Ändra i inkassolagen

Inkassolagen behöver förändras, för att skärpa rutinerna hos företag som säljer fordringarna till inkassoföretagen. Idag kan som exempel ett företag som bedriver handel på internet, sälja sina fordringar till inkassoföretag. Påminnelser sker via mejl, och efter tredje påminnelsen går skulden till inkasso. Inkassoföretaget ger den skuldsatte 8 dagars frist att betala skulden plus inkassoavgift, innan ärendet skickas till kronofogden.

Typfall på vad som kan ske med dagens system, steg för steg. En person blir utsatt för identitetsintrång, och någon handlar på internet med personens identitet/personnr. Tre stycken påminnelser skickas från E-handelsbolaget till den mejladress som brottslingen angivit. Efter tredje påminnelsen går ärendet till inkasso. Inkassoföretaget är det första företag som skickar information om skulden per brev. Nu får den brottsutsatta personen reda på att någon gjort identitetsintrång, eftersom brevet går till hemadressen. Den brottsutsatta har 8 dagar på sig att reglera skulden innan den går vidare till kronofogden. För att stoppa processen måste den brottsutsatta polisanmäla, och bifoga kopior på papper om fallet. Polismyndigheten har så låg IT-mognad och är så föråldrad i rutinerna att den inte kan acceptera pdf eller jpg filer som bifogade dokument i anmälan!

Kopia på polisanmälan ska skickas till Inkassobolaget som äger skulden, för att stoppa indrivningsprocessen. Om den brottsutsatta är på en längre semester och inkassobrevet anlät under tiden, så kan ett brev från kronofogden vänta i brevlådan. Då blir processen riktigt besvärlig!

Partikongressen föreslår besluta:

D174:1 att minst två skriftliga påminnelser per brev ska ha skickats innan skuld kan gå till inkasso. Den tid som förflutit från första påminnelse per brev till sista dagen för inkassobetalning skall vara minst 5 veckor, innan kronofogden ska kunna anlitas

Aimo Särkimäki

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D175

ÅNGE ARBETAREKOMMUN

Ändrat reseavdrag

I Sverige påpekas ofta just nu skillnaderna mellan Norge och Sverige vad beträffar att kunna bo på landsbygden eller på mindre orter – skillnaderna är stora!

När detta diskuteras på sociala medier så dyker ofta frågan om reseavdragen upp. Det är många där jag bor, Ånge kommun, som tvingas pendla 15-20 mil dagligen när staten har stängt kriminalvårdsanläggningen i Viskan, Lantmäteriet flyttat sitt kontor till Östersund, SJ flyttat 40 tågmästartjänster till Sundsvall, Posten stängt sin stora terminal här och så vidare. Vi är långt ifrån ensamma i denna situation. Till detta kommer de nyckelpersoner som dagligen pendlar in till vår kommun för att jobba i såväl offentlig som privat sektor.

I vårt och många andra områden i landet kan man inte som i våra storstäder lösa alla sina behov av resor genom att lösa ett resekort för 11-1200 i månaden. Det är inte ekonomiskt försvarbart att dubblera kollektivtrafiken eftersom resandeunderlaget inte finns för stora bussar var och varannan timme.

Sverige ser så olika ut – i våra städer har vi ofta bra kollektivtrafik medan individuella lösningar så som den egna bilen här kommer att vara det alternativ som kvarstår även i framtiden för människor i glesbygd.

Tittar vi då på hur dagens reseavdrag är konstruerat så är det ett hån mot de människor som inte har något val – de måste åka bil om de ska kunna försörja sig!

Om jag som exempel har fem mil till mitt arbete så får vi:

225 resdagar a 10 mil x 18.50 kr/ mil = 41625 kr minus dagens 10000 i avdrag ger att denna person kan göra ett avdrag på 31625 kr och med en skattesats om 33 % så blir det att man får

10436 kr i lägre skatt,

2250 mil ger en skattelättnad om 10436 kr eller 4.64 kronor per mil – om jag är så lyckligt lottad att det bara är tre mil till jobbet så blir reseavdraget värt 3.70 per mil när vi alla vet att det kostar mellan 20-30 kr/mil beroende på bilmodell mm.

Bakgrunden till reseavdraget är den grund vår skattelagstiftning vilar på, man skall betala skatt för inkomster av arbete sedan nödvändiga utgifter för arbetet är avdragna. Man vill med detta skapa en rörligare arbetsmarknad samt även uppmuntra arbetslösa att ta arbete på längre avstånd från hemmet. Lägg till att det ska gå att leva en bit utanför våra storstäder också så förstår förhoppningsvis alla varför jag formulerat mitt yrkande:

Partikongressen föreslås besluta:

D175:1 att reseavdraget ses över så att det i större omfattning än idag motsvarar de kostnader människor har för att kunna ta sig till sitt arbete i områden eller om arbetets art inte medger att kollektivtrafiken kan nyttjas

Sten-Ove Danielsson

Ånge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D176

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Öka statens finansiering till sjukvården

Socialdemokraternas ledord som rättvisa, frihet, solidaritet och jämlikhet skall i förlängningen också ge en värdig och tillgänglig vård med hög patientsäkerhet och kvalité, men dessa ledord håller på att tappa sin innebörd. Vi har tyvärr under senaste tio åren blivit påmind om att landstingen inte kan finansiera sjukvården via det egna skatteunderlaget. Detta beror främst på avfolkningen och åldersfördelningen i enskilda län, de medicintekniska framstegen och förbättrade behandlingsmetoder som medfört kostnadsökningar för landstingen. Detta har tvingat landstingen till besparingar som motverkat de potentiella kvalitetsförbättringar för patienterna som man borde ha förväntat sig. Besparingarna har resulterat i överbeläggningar och korridorvård, ökande andel av vårdskador, bristande kontinuitet, förlängda väntetider, minskad tillit o.s.v. som i förlängningen orsakar stort lidande för både patienter och personal.

Därför bör sjukvården vara en statlig angelägenhet som skall finansieras via de statliga skatterna, inte via landstingsskatten eftersom enskilda landsting aldrig kan få ett rimligt skatteunderlag för att ge en likvärdig och kvalificerad vård. En reform kan vara att öka statens finansiering till

sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D176:1 att Socialdemokraterna verkar för att öka statens finansiering till sjukvården

Dan Hansson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D177

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Ökad jämlikhet kräver att bakgrunden till skillnaderna redovisas

De fattiga blir fattigare, de rikare och rikare, klassamhället har kommit tillbaka. Det har pågått under lång tid, ända sedan 90-talskrisen, även om skillnaderna blivit än större under borgerligt styre. Opinionsundersökningar som gjorts tyder på att det finns ett mycket starkt stöd för en politik som minskar klyftorna.

Detta tillsammans med effekterna av den borgerliga politiken borde resultera i ett betydligt ökat stöd för socialdemokraterna, men det har inte skett. I valet 2014 ökade socialdemokraternas röstandel marginellt, i riksdagsvalet med 0,35 %, i valet till regionfullmäktige något mer, 1,84 %. I inget av valen efter 1994 då vi hade 45.3 % av rösterna i riksdagsvalet har vi haft över 40 %.

Det är tydligt att medborgarna inte har tillräcklig tillit och förtroende för att vi socialdemokrater i grunden ska kunna förändra samhället. Nu har vi regeringsmakten i Sverige, även om vi inte har majoritet riksdagen, vilket naturligtvis innebär en del begränsningar i möjligheterna att bedriva en mer socialdemokratisk politik.

Den stora utmaningen är att göra ett bättre val 2018 än senaste valet. Det behövs en strategi kring visioner och hur vi ska kunna tydliggöra vad vill göra för att uppnå målsättningen i partiprogrammet om Frihet, jämlikhet och solidaritet:

”Socialdemokratin är en frihetsrörelse som utgår ifrån att friheten enbart är möjlig genom jämlikhet. Skillnader i makt mellan människor innebär skillnader i frihet. Målet för socialdemokratin är att utjämna dessa maktskillnader, för att på så sätt öka friheten i samhället”.
(sid 7)

Vi bör föra upp jämlikhetsfrågorna högt upp dagordningen och återta det s.k. problemformuleringsprivilegiet. Hur är det möjligt att en bankdirektör kan tjäna 29.5 milj. kr/år?

Det är ju ytterst märkligt att det kan ske utan en stor politisk debatt om detta. Det är inte rimligt. En person kan inte – oavsett hur duktig den personen är – vara värd en lön, arvode eller andra förmåner som uppgår till 1 milj. kr eller mer per månad. Det är inte skäligt, det är girighet. Jmf med många vanliga jobb innebär det en oerhörd stor skillnad både i levnadsförhållanden och makt och därmed också en fråga om demokrati.

Vi bör synliggöra jämlikhetsfrågan och jobba med den på alla plan i partiet. Ofta göms frågorna kring löneökning m m i att man redovisar dessa i procent. När bankdirektörer och andra högt avlönade personer för fram, att man endast fått löneyft som motsvarar löntagarkollektivet i stort, så låter det naturligtvis inte så mycket. Man behöver dock inte ha några särskilda kvalifikationer i matematik för att inse att 3 % på en miljon kr är betydligt mer än 3 % på 20 000 kr. Det innebär att bara löneökningen per månad för en direktör oftast är betydligt större än en normalinkomsttagares månadslön. När dessa procentuella påslag sker år från år så ökar klyftorna.

När den borgerliga regeringen genomförde skattesänkningar i form av jobbskatteavdrag m m, så påstod man att inriktningen var att gynna lågavlönade. I procent blev det förmodligen så, men i kronor blev det en betydligt större skattesänkning för de som tjänade 100 000 kr/mån än för de som tjänade 25 000 kr.

I alla sammanhang bör vi därför tydliggöra detta. Löner, arvoden, bonusar och höjningar av dessa, skattesänkningar m m bör alltid redovisas i reala termer, i kronor och inte procent. När vi på 70-talet hade särskilda låglönepåslag så skedde de i kronor och ören. Då minskade skillnaderna.

Vårt mål enligt partiprogrammet är bl. a:

”Socialdemokratien vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rätt. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål.”

Vi måste vara tydligare och arbeta mer aktivt med frågor rörande jämlikhet, demokrati och solidaritet och därmed också visa att det finns tydliga ideologiska skillnader mellan oss och de borgerliga partierna. Detta tillsammans med en politik i det stora folkflertalets intresse med minskade ekonomiska skillnader bör innebära, en större tillit och förtroende för vårt parti och också resultera i att medlemsantalet ökar och att vi som folkrörelse växer i betydelse.

Detta politiska arbete måste vi ha en tydlig strategi och vår politik för att minska skillnaderna måste föras målmedvetet och kontinuerligt. En del i detta är att tydliggöra varför ekonomiska skillnader uppstår.

Partikongressen föreslår besluta:

D177:1 att verka för att löner, arvoden, bonusar etc., och höjningar av dessa, samt föreslagna skattesänkningar resp. skattehöjningar alltid redovisas i reala termer, i kronor och inte bara i procent

Gunnar Jönsson, Inger Ponsler, Ronny Hansson, Akram Heidari, Tord Persson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D178

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Ökade skatteintäkter för ett mer jämlikt Sverige

Sverige blir alltmer tudelat. Även om alla har fått det något bättre, har de rika fått det mycket bättre. Sedan 1980-talet har klyftorna i vårt land ökat kraftigt, enligt bl a OECD. Samtidigt ökar kraven på finansiering av välfärden (vård, skola, omsorg), på den investering i utbildning mm som flyktingmottagandet medför, på att öka levnadsstandarden för t ex fattigpensionärer med flera grupper och för att klara klimatmålen mm.

De rika i samhället har blivit fler. Bankdirektörer, företagsledare, styrelseledamöter i storföretagen, riskkapitalister etc tjänar astronomiska belopp på sina löneinkomster, bonusar och avkastningar på förmögenheter. De lever ofta på ett överdådigt sätt med hus, båtar, bilar osv i lyxklass.

Ett jämlikt samhälle, med mindre inkomst- och förmögenhetsfördelning, är enligt många forskare ett bättre samhälle och ett mer demokratiskt samhälle, som på många områden presterar bättre. Ett sådant samhälle betyder troligen också mindre framgångar för främlingsfientliga partier som bygger sin framgång på en tudelning av befolkningen – man sätter flyktingar mot fattigpensionärer.

Ett jämlikt Sverige som samtidigt är dynamiskt och genererar innovationer och en hållbar utveckling, kräver att omfördelning av resurser sker på ett klokt och genomtänkt sätt. Satsning på utbildning för alla, arbete åt alla, på generell välfärd, på en human flyktingpolitik, på klimatet mm, kräver höjda omfördelade skatter, dock i första hand inte på löneinkomster, förutom för de med de högsta inkomsterna.

I slutet av 2000-talet avskaffades fastighetsskatten, förmögenhetsskatten och arvsskatten, de sk tillgångsskatterna. Borttagandet har bidragit till den ökande ojämlikheten i Sverige. Många av

tillgångsskatterna existerar i många jämförbara länder, utan de olägenheter som motståndare till sådana skatter befarar.

Partikongressen föreslår besluta:

D178:1 att partikongressen beslutar om en strategi för ökad jämlikhet genom att bli återinföra tillgångsskatter på fastigheter och kapital

Jan Lindelöf och Anders Tell

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D179

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Ökat fokus på kravet om ökad jämlikhet

Kravet om att minska alla typer av klyftor i vårt samhälle går som en röd tråd genom socialdemokratins historia. Strävan att minska ekonomiska och andra klyftor handlar primärt om att ge alla människor möjlighet att leva ett värdigt liv och fullt ut kunna utnyttja sin personliga kapacitet. Minskade klyftor har ett stort värde för den enskilde individen, men är också av enorm betydelse för hela samhället.

Tanken om allas lika rätt och värde, och om att ge alla möjligheter att leva ett rikt liv, är en dröm som omfattas av snart sagt alla i vårt samhälle. Den finns inte bara inom arbetarklassen eller den vänstra halvan av det partipolitiska spektrumet – det är en dröm som även delas av stora delar av medel- och överklassen.

En förklaring till att ett jämlikt samhälle är bättre på att leverera hälsa, välbstånd och trygghet än ett samhälle präglad av klyftor, är att ett jämlikt samhälle är kapabelt att ta sig an nya utmaningar och förändras och förnyas i en takt och med en kraft ojämlika samhällen inte förmår.

När klyftorna breder ut sig minskar därför vårt samhälles förmåga att offensivt möta stora utmaningar som klimatkrisen, flyktingströmmarna, globaliseringen, digitaliseringen. I ett samhälle med stora klyftor, där det är upp till den enskilde att ta stötarna när omvärlden förändras, blir det logiskt och rationellt för människor att motsätta sig förändringar. Ojämlikheten blir därmed utvecklingsfientlig, den gör både samhället och medborgarna svagare och mera ängsliga inför förändringar.

För att drömmen om jämlikhet ska kunna förverkligas krävs en stark, demokratiskt styrd, stat med så stora ekonomiska muskler att den förmår upprätthålla generösa, generella välfärdsystem

som omfattar alla – skola, sjukvård, barnomsorg, äldreomsorg, infrastruktur etc. Om välfärdsstaten förmår leverera samhällsservice med god kvalitet är även välbeställda medborgare beredda att avstå en mycket stor del av sina inkomster till det allmänna i form av skatter. Om kvaliteten på det staten levererar däremot brister, krackelerar även viljan att betala skatt.

Under senare decennier har klyftorna i vårt samhälle vidgats. Den ökade arbetslösheten är en förklaring, ökad utslagning i skolan en annan. Många av de offentliga system som byggdes upp för att minska klyftorna har dessutom förlorat mycket av sin utjämningskraft. Höginkomsttagare betalar mest i skatt, men är samtidigt de som mest utnyttjar utbildningssystemet, får den bästa sjukvården och lever längst, och som därför totalt sett får störst del av gemensamt finansierade pensioner, äldreomsorg, etc.

Ett mera jämlikt samhälle uppnår vi inte främst genom att beskatta höginkomsttagare hårdare utan genom att förbättra de offentliga systemen – säkra en skola där även barn med svaga studietraditioner och svagt stöd hemifrån kan uppnå goda resultat, upprätthålla lag och ordning, se till att alla äldre får en god omvårdnad och trygghet, ordna bostäder och jobb.

För det krävs sannolikt en högre skattekvot än idag, men lyckas vi skapa förtroende för att ett ökat skatteuttag levererar ett mera jämlikt och tryggare samhälle kommer en sådan politik att få stöd även långt in i medel- och överklassen.

Partikongressen föreslår besluta:

D179:1 att Socialdemokraterna, som ett led i arbetet med att utveckla den svenska modellen, åter sätter strävan efter ökad jämlikhet och minskade klyftor i fokus för politiken

Reimersholme s-förening, Sjöstadens s-förening
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D180

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Översyn av skattesystemet

Det har gått 25 år sedan den stora skatteomläggningen i början av 1990-talet. De grundläggande principerna för denna var likformighet – inkomster som är lika stora ska beskattas lika oavsett om det är inkomst av tjänst, företagande, pension eller socialförsäkringar - och neutralitet – hushållens och företagets handlingsalternativ ska i huvudsak vara oberoende av beskattningen. Sedan dess har ett stort antal förändringar av enskilda skatter medfört att skattesystemet är långt från likformigt och neutralt. Samtidigt sänktes det totala skatteuttaget under de borgerliga

regeringsåren på sätt som urholkar finansieringen av centrala samhällsfunktioner och kan kritiseras ur rättvisesynpunkt. Mot denna bakgrund är det inte tillräckligt att justera och rätta till enskilda skatter, utan hela skattesystemet bör ses över. Befolkningsutveckling, ökad rörlighet över gränser och tilltagande regional obalans i landet talar också för att det behövs en reform av skattesystemet i dess helhet.

Denna bör utgå ifrån att systemet ska:

- vara likformigt och i huvudsak neutralt
- säkra likvärdigt social medborgarskap i hela landet som svarar mot ökade behov och efterfrågan av sociala tjänster inom utbildning, vård, omsorg och säkerhet samt erforderlig fysisk infrastruktur och annan central samhällsservice
- säkra finansiering av omställnings- och trygghetssystem vid strukturomvandling och livets skiften
- främja minskade skillnader i levnadsvillkor och livschanser
- understödja hållbar tillväxt och hög sysselsättning
- stå i överensstämmelse med allmän rättsuppfattning och uppfattas som rimligt av en betryggande majoritet av medborgarna

En ny stor skattereform bör genomföras med bred förankring i Riksdagen. Det parlamentariska läget talar för att inriktningen under återstoden denna mandatperiod bör vara att kommunicera frågan med väljarna, för att med kraft kunna ta initiativ till och driva en ny bred skatteuppgörelse under nästa mandatperiod.

Partikongressen föreslår besluta:

D180:1 att uttala som sin mening att en ny stor skattereform bör genomföras utifrån ovan angivna principer

D180:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att initiera frågan internt i partiet och i kommunikation med väljarna under återstoden av denna mandatperiod, med inriktningen att i ett starkt parlamentariskt läge efter 2018 års val driva frågan i Riksdagen

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D181

ALE ARBETAREKOMMUN

Översyn av skattesystemet i syfte att få ett jämställt skattesystem

Den borgerliga regeringen införde 2007 jobbskatteavdrag som i praktiken innebar att de som hade ett arbete fick skattesänkningar, som inte de arbetslösa, sjuka och pensionärer fick. Samtidigt höjdes brytpunkterna för när statlig skatt ska betalas, vilket innebar att de med högre inkomster fick ytterligare skattelättnader.

Resultatet har blivit att orättvisorna i samhället har ökat eftersom förändringarna i skattesystemet inte gynnat de arbetslösa, sjuka och pensionärerna.

Vi anser att det behövs en översyn av skattessystemet och att de ovanstående orättvisorna på sikt ska försvinna. Vi anser att det behövs blocköverskridande överenskommelser om ett nytt skattesystem eftersom ett skattessystem måste hålla ifall det blir regeringsskiften.

Socialdemokraternas utgångspunkt vid överläggningarna ska vara att det ska ske en utjämning så att samtliga grupper ska betala en likvärdig skatt, dvs "skatt efter bärkraft".

Partikongressen föreslås besluta:

D181:1 att det görs en bred översyn av det nuvarande skattesystemet

D181:2 att Socialdemokraternas utgångspunkt ska vara att arbetslösa, sjuka och pensionärer ska betala likvärdig skatt som de förvärvsarbetande

Björn Norberg och Lena Orstadius

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D182

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

"Folkbanker"

Trots rekordlåga räntor fortsätter miljardregnet över bankerna. Deras vinster överträffar alla förväntningar. Detta sker gång på gång. Låntagare och bankkunder är förtvivlade och ilska över att en svensk bankmarknad överlämnats till de fyra storbankerna. Och domineras av dem. De fyras gängs oligopol bryts upp. De små bankerna måste underlättas för att växa. Annat kan vara

att uppmuntra andra bolagsformer än vinstmaximerande aktiebolag. Så har gjorts i Kanada. De är landet med högst andel av befolkningen anslutna till sparkassor ägda av kunderna själva. Kooperativa banker som ofta bidrar till investeringar i lokalsamhället. 10 miljoner, eller en tredjedel av kanadensarna är anslutna till sparkassor. Tack vare detta var Kanada också det land som klarade sig i den stora bankkrisen.

Det är dags att inte bara uppmuntra små banker utan även bildandet av nya banker med andra ägarformer. Möbelvaruhus och livsmedelsbutiker har gjort det. Kanske är det också dags för bostadsbolagen att göra nya försök att starta bank. I Danmark äger fackföreningarna Arbejdernes Landsbank sedan 3 juni 1919. På liknande sätt skulle en svensk ”arbetarnas bank” eller ”tjänstemännens bank” drivas av fackföreningar och folkrörelser. Det finns ett stort behov av större demokratiskt ägande och fler lokala sparbanker. Vad som behövs är fler banker som sätter kunderna – inte ägarna – i centrum.

Partikongressen föreslås besluta:

D182:1 att Socialdemokraterna verkar för att bryta de fyra storbankernas oligopol

D182:2 att Socialdemokraterna tar initiativ och stimulerar till startandet av demokratiskt ägda banker och fler lokala sparbanker

D182:3 att partistyrelsen vid kommande kongress, redovisar vilka initiativ som tagits och vilka resultat som uppnåtts

Jan Svärd, Öresund S-förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D183

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Att ändra lagstiftningen för att möjliggöra överföring av föräldrapenning till annan person

Det finns många ensamstående föräldrar i Sverige idag. Vardagen som ensamstående förälder kan vara tuff och ensam. Att vara förälder är en ynnest men också hårt arbete. Att vara ensam förälder eller förälder tillsammans med någon som inte mår bra av olika anledningar och som också behöver omsorg är inte en lätt livssituation. Det kan finnas tillfällen då föräldrar kan behöva en paus från sitt föräldraskap och få möjlighet att exempelvis gå till jobbet och vara vuxen en stund tillsammans med andra vuxna. Att kunna överlåta föräldradagar till en släkting eller en vän på motsvarande sätt som för tillfällig föräldrapenning kan vara en möjlighet för människor i olika situationer att få luft i systemet och därigenom möjlighet att må bättre och

kanske vara en bättre förälder och människa.

Partikongressen föreslår besluta:

D183:1 att lagstiftningen ändras så att det blir möjligt att överlåta dagar med föräldrapenning till släkting eller vän på motsvarande sätt som för tillfällig föräldrapenning

Irja Gustavsson, Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D184

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Framtidens jobb

Ett arbetsliv i takt med tiden

Under det senaste årtiondet har samhället genomgått ett skifte där synen på arbete och arbetstid förändrats radikalt. Där arbetarna till stor del får jaga sina timmar, pussla med flera arbetsplatser och anställningar, utan trygg grundanställning. Tjänstemännens arbetsmiljö och arbetsliv har samtidigt genomgått en annan sorts förändring, där oreglerad arbetstid blivit normen i allt fler yrken, och där modern teknisk utrustning gjort arbetet ständigt närvarande via mobiltelefonens mailapplikation. Utvecklingen har tagit sig uttryck på olika sätt, men synonymt för de båda inriktningarna är en försämrad arbetsmiljö, ökad stressrelaterad ohälsa, försämrat inflytande över arbetet och osäkrare anställningsförhållanden. I skuggan av detta ser vi att det är dags för en omdefinition av värdet av både arbete och arbetsliv.

En aktiv socialdemokratisk jobbpolitik sträcker sig längre än till insatser för att motverka arbetslöshet. En aktiv jobbpolitik når också den verklighet som gäller för människor på alla arbetsplatser runt om i Sverige. Om detta handlar denna motion. Om full sysselsättning och allas rätt till en meningsfull vardag. Om schyssta villkor för de anställda och de arbetsgivare som anställer. Om vikten av insatser som skapar jobb, rustar människor för jobb men inte bara räknar jobben i antal utan också ser vikten av fler produktiva arbetstimmar i ekonomin. Och om politik som främjar en utveckling mot ett jämställt och jämlikt land.

Förverkligandet av en aktiv socialdemokratisk jobbpolitik sker på en tudelad arbetsmarknad. En arbetsmarknad som bygger på oskäliga löneskillnader och arbetsvillkor mellan män och kvinnor. Där kvinnor med samma tjänst som män tjänar mindre och där kvinnodominerade yrken värderas lägre. En arbetsmarknad där våra unga blir betraktade som något lätt utbytbart snarare än en värdefull resurs. Där många unga står helt utanför arbetsmarknaden och för vissa av de som ändå inträder i arbetslivet sker det med erbjudanden om subventioner och skattelättnader.

En diskriminerande arbetsmarknad där kontakter och bakgrund, snarare än meriter och potential, blir viktigt för vägen till ett första arbete. Som Sveriges största parti är det vårt ansvar att öka takten i arbetet mot ett jämställt och jämlikt arbetsliv.

En socialdemokratisk arbetslinje handlar inte om att piska den arbetslösa in i arbete genom att försämra dess förutsättningar. En socialdemokratisk arbetslinje handlar istället om att skapa förutsättningar för att alla som vill och kan ska ha möjlighet till arbete. Då blir omställningshjälp och ett livslångt lärande centralt, men även samhällsinsatser anpassade till dagens arbetsliv såsom ”nattis” viktiga. Väl förankrade i vår värdegrund om jämlikhet, jämställdhet och alla människors lika värde bör socialdemokratin ha modet att anta ett progressivt sätt att arbeta för framtidens arbetsmarknad och skapa ett gott arbetsliv. För alla.

Expansiv ekonomisk politik

Efter sju år av åtstramad ekonomisk politik befinner sig svensk ekonomi i ett trängt läge. Sverige är ett mycket exportberoende land och för sjätte året i rad står vi med svag internationell tillväxt. För att uppnå målet med full sysselsättning i ordets rätta mening behöver också staten delta som en aktiv part i samhällsbygget. Möjligheten att ta sig ur denna position ligger mer precis i en mer expansiv finanspolitik. Vi kan inte, liksom högern, förlita oss på marknadens lösningar på dessa problem. Genom att investera i infrastruktur, bostäder och energi men även i den sociala infrastrukturen kan vi bistå med att stävja den rådande massarbetslösheten. Omfattande statliga investeringar måste göras i samhällsviktiga resurser, i vägar, järnvägar, tunnelbana, IT och bostäder, liksom i våra skolor, vår hälsovård och vår barn- och äldreomsorg. Samhället måste ta ansvar för grön omställning och en god och förutsägbar energitillförsel. Det ger både jobb och bygger Sverige starkt för framtiden.

Den ekonomiska politiken är vårt viktigaste verktyg för att uppnå full sysselsättning. Med stimulansåtgärder såsom höjda statsbidrag till kommunerna, förbättrade ersättningar till hushållen och större statliga investeringar till bland annat bostadsbyggande beräknar LO-ekonomerna att sysselsättningen kan öka med 100 000 personer och arbetslösheten att falla med två procentenheter. Sunda offentliga finanser och det finanspolitiska ramverket står inte i kontrast till rationell ekonomisk politik för att bygga Sverige starkt. Med denna bakgrund finns anledning att möjliggöra för en diskussion kring det finanspolitiska ramverket och hur vi skapar förutsättningar för en politik för tillväxt och full sysselsättning.

Framtidens jobb

Vi står inför omfattande framtidsutmaningar där klimatförändringar, den demografiska utvecklingen och strukturomvandlingen till en kunskapsintensiv ekonomi ställer krav på framtidens arbetsmarknad och framtidens jobb. Vår politik för framtidens jobb ska kännetecknas av en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling.

Klimatförändringarna visar med all tydlighet hur den rådande ekonomiska modellen, där

västvärlden och den rikaste andelen av befolkningen får en allt större del av överskottet, föder en konsumtionshets som inte är hållbar. En viktig utgångspunkt för framtidens politik ska vara att öka den offentliga konsumtionen i form av större utbud av kultur och fritid, olika välfärdstjänster och investeringar i infrastruktur och bostäder. Ekonomisk tillväxt kan aldrig vara ett mål i sig, utan ett medel för omfördelning för att höja levnadsstandarden för de som har det allra svårast. Allt fler talar nu om att den moderna tillväxttakt vi vant oss vid inte kommer att fortsätta. Om det visar sig vara sant möter vi stora utmaningar framåt. Behovet av att identifiera och undersöka vilka utmaningar som en utebliven eller negativ ekonomisk tillväxt kan medföra för samhällsutvecklingen samt strategier för att möta dessa är en del av omställningsarbetet och synen på en modern och framtida arbetsmarknad. En grön omställning till ett klimatsmart samhälle kräver dock investeringar. Det kan vara satsningar på miljövänlig energi som utgår från målsättningen om 100 % förnyelsebart och satsningar på infrastruktur som främjar miljövänliga transporter. Detta är nödvändiga investeringar för en hållbar utveckling och kommande generationers överlevnad men skapar även arbetstillfällen idag. En nyindustrialisering av svensk ekonomi bör genomföras på ett miljövänligt och energisnålt sätt och baseras på grön teknologi och investeringar i samt renoveringar av våra bostäder, vår infrastruktur och våra städer. Samtidigt som klimatsmarta investeringar genomförs måste utfasning av ohållbar teknik och infrastruktur göras. Genom tydligare utfasningsprogram och mål ges både samhället och industrin bättre villkor att delta i omställningsarbetet – detta kan driva utvecklingen snabbare. Detta är en klimatvänlig jobbpolitik.

En förutsättning för klimatomställning och jobbskapande i en globaliserad ekonomi är att vi behåller och utvecklar vårt goda innovationsklimat. Sverige ska inte konkurrera med låga löner utan med mervärde i de globala produktionskedjorna. Vi ska därför fortsätta utveckla arenor för samarbete mellan näringslivet och våra universitet, högskolor och forskningsinstitut. Många innovationer sker genom gränsöverskridande samarbeten och det är därför av högsta vikt att vi bevarar och skapar förutsättningar för ett öppet forskningsklimat med internationella utbyten. Stödet till en högkvalitativ grundutbildning parallellt med satsningar på banbrytande forskning är viktiga delar i en socialdemokratisk jobb- och innovationspolitik.

Strukturomvandlingen av den svenska ekonomin till en kunskapsintensiv ekonomi med en stor tjänstesektor ställer krav på arbetsmarknadspolitiken. Det är i grunden positivt då det innebär att vi är konkurrenskraftiga och har förutsättningar för att möta framtidsutmaningarna. För att fler ska få plats i den kunskapsbaserade ekonomin krävs dock satsningar på utbildning, omställning och livslångt lärande. Utbildningssatsningar bör göras inom framtida bristyrken men även som ett generellt kunskapslyft för att vi ska kunna möta utmaningarna i en föränderlig omvärld.

Den ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbara utvecklingen är en gemensam samhällsutmaning. En socialdemokratisk jobbpolitik går i framkant och skapar förutsättningar för denna, i samklang med privat näringsliv och civilsamhälle. En stor andel av framtidens jobb kommer fortsättningsvis att skapas i privat sektor. Att skapa goda förutsättningar för småföretagande,

start-ups och innovativa företag och företagskluster är därmed en viktig beståndsdel för framtida jobbskapande. Det privata näringslivet är en del av samhället och bör därmed ta ansvar för samhällsutvecklingen. Sociala företag och kooperativ kan här vara drivande för ett socialt, demokratiskt och hållbart näringsliv.

Vi socialdemokrater vill forma en kulturpolitik som också skapar arbetstillfällen för de yrkesgrupper som är så välutbildade och som med sin kompetens i mötet med barn och ungdom, kan verka för vårt demokratiska samhällsbygge. Det handlar om att ta tillvara resurser. Nu försörjer sig en väldigt stor del av kunniga, kreativa och begåvade kulturarbetare i helt andra yrken.

Arbetslivet och livet

Sverige ska vara ett land där ingen människa får stå tillbaka på grund av sina givna förutsättningar. Ingen ska begränsas i sina möjligheter på arbetsmarknaden på grund av kön, etnicitet, yrkesval eller familjesituation. Arbetsliv, fritid och familj måste gå att kombinera utan att det skapar stress och ohälsa. Flertalet individer i samhället upplever vardagen som en jakt. En jakt på de där extra minuterna för att få livet att gå ihop. Högers lösningar på den tilltagande stressen har haglat i form av möjligheter för vissa att köpa tid i form av att köpa andra människors tjänster. I ett modernt land vore det anständigare att skapa förutsättningar för att alla människor ska få livet att fungera genom generell arbetstidsförkortning, kompletterat med fungerande barnomsorg även på obekvämlig arbetstid.

Fram till 1970-talet förkortades den lagstadgade veckoarbetstiden i etapper till 40 timmar. Trots ökade vinster, effektivitet och ökad produktivitet inom svenskt näringsliv har arbetstiden stått oförändrad sedan dess. Vilka konsekvenser en generell förkortning av arbetstiden skulle få för arbetsvillkor, sysselsättning och samhällsekonomin som helhet är inte helt lätt att förutse och beräkna. Givet att arbetstidsförkortningen inte sker till priset av ökad arbetsbelastning och sjunkande inkomster finns det goda skäl att utgå från att de samhällsekonomiska effekterna av en arbetstidsförkortning skulle bli positiva. Effekter såsom minskade sjuktal genom mindre stress, mer tid för föräldrar att tillbringa med sina barn samt möjlighet att höja den genomsnittliga pensionsåldern. Förkortningen ska träda i kraft i en sådan takt att det inte påverkar arbetstagarens lön. Den grundläggande förutsättningen för en lyckad arbetstidsförkortning är att den genomförs i dialog mellan arbetsmarknadens parter.

Framtidens arbetsförmedling och arbetslöshetsförsäkring

Vid sidan av en ekonomisk politik för full sysselsättning är arbetsmarknadspolitiken, och då särskilt Arbetsförmedlingen, nyckeln till att bryta långtidsarbetslöshet och utanförskap. Arbetsförmedlingen ska vara en matchningsexpert som motverkar de strukturella problemen på arbetsmarknaden som uppstår då vi å ena sidan har en ökande arbetslöshet, å andra sidan ett stort antal företagare som har svårt att hitta personal. Därmed bör Arbetsförmedlingen ges större möjlighet till lokala samarbeten, mobilitet och uppsökande verksamhet, utifrån de förutsättningar

som den lokala ekonomin ger. Samverkan med sociala företag och kooperativ kan utökas för att ge människor som står långt ifrån arbetsmarknaden möjlighet till etablering och återetablering på arbetsmarknaden. Samverkan och samråd med arbetsmarknadens parter bör också utvecklas för att garantera en hög kvalitet på arbetsplatsförlagda insatser så som praktik och lärlingsutbildning.

När arbetsförmedlaren möter den arbetssökande måste förmedlaren därför ges möjlighet att utgå och forma insatserna utifrån den individ hen möter, utifrån dess unika förutsättningar för arbete, utbildning och vidareutbildning. En starkare koppling mellan det psykosociala perspektivet och arbetsmarknadsinsatser för den arbetslöse är en förutsättning för att säkra en mer långsiktig etablering på arbetsmarknaden.

Den socialdemokratiska jobbpolitiken tror att alla vill och kan bidra till samhället, och att alla, om de får chansen, hellre väljer jobb eller utbildning framför sysslöshet. För den som hamnat i arbetslöshet ska en fullgod arbetslöshetsförsäkring försäkra mot ekonomisk utsatthet och fattigdom. En god arbetslöshetsförsäkring motverkar dessutom negativa lönespiraler och låglönekonkurrens. Efter att borgerligheten utarmat A-kassan och förpassat tusentals tidigare A-kasseberättigade till försörjningsstödet är det vårt uppdrag att bryta utvecklingen. Den bortre gränsen i A-kassan måste därför slopas och taket höjas så att A-kassan på riktigt blir den inkomstbortfallsförsäkring den är menad att vara. Vi anser att efter detta är nästa angelägna reform en höjning av ersättningsnivån i A-kassan till 90 % av den tidigare lönen prioriterat.

Nyanlända och etablering

Ett stort antal människor kommer till Sverige år. Det rör sig om vitt skilda grupper så som återvändande utlandssvenskar, anhöriginvandrare och personer som flyr krig och förföljelse. Sverige är ett rikt land i världen med möjligheten att välkomna fler människor och vi ska alltid vara en fristad för flyktingar undan krig och förtryck.

Arbetet är ofta nyckeln till en effektiv etablering i det nya landet. Genom arbetet ges inte bara möjlighet till försörjning utan även till möte med nya kollegor, praktisk språkträning och en större förståelse för det svenska samhället. Idag är trösklarna in till arbetsmarknaden alldeles för höga för nyanlända. Framtidens jobbpolitik måste innehålla effektiva insatser för att de som kommer hit och som kan och vill arbeta också ska få göra det. För personer som anländer med trauma och andra svårigheter på grund av tidigare upplevelser av krig och förtryck måste psykosociala insatser snabbt kopplas in för att möjliggöra för en framtida etablering på arbetsmarknaden.

Vi måste bli bättre på att ta tillvara på den kompetens som kommer till Sverige genom bättre och snabbare valideringssystem. Det gäller både tidigare studier och praktisk arbetslivserfarenhet. Personer med utländsk utbildning måste kunna utöva sitt yrke även i Sverige, allt annat är en samhällsekonomisk förlust.

Många nyanlända har bara obligatorisk skolgång bakom sig, många gånger kortare än svensk

grundskola. För dem är möjligheterna på arbetsmarknaden små och många förblir i arbetslöshet. Nu höjs röster för att möta detta med fler låglönejobb. Det är ingen lösning. Att skapa en särskild låglönesmarknad för invandrare som håller dem kvar i både ekonomiskt och socialt underläge, skapar segregation inte integration. Inriktningen måste tvärtom vara att ge nyanlända med kort skolutbildning möjligheter att bygga ut kunskaper och kompetens, för att få bättre möjligheter i arbetslivet. Detta är långsiktigt mer rationellt och socialt hållbart.

Migrantarbetare

Världen berikas av ökad rörlighet. Sverige berikas av att människor väljer att komma hit för att arbeta eller studera likväl som att svenskar också berikas av friheten att kunna arbeta, studera och leva i andra länder. Det är positivt bland annat utifrån ett ekonomiskt, kulturellt och ett utvecklingsperspektiv. En ökad rörlighet kommer dock med stora utmaningar på arbetsmarknaden. Utan effektiva och bindande avtal förskjuts makten till arbetsgivaren som kan nyttja låglönekonkurrens. Vi ser redan idag hur migrantarbetare far illa världen över, hur slavarbetet ökat och hur i Sverige löntagare ställs mot löntagare. En socialdemokratisk jobbpolitik välkomnar öppenhet och fri rörlighet på schyssta villkor, en öppenhet som berikar snarare än skapar mer utsatthet och otrygghet.

Den cirkulära migrationen kan vara styrd till sin karaktär genom särskilda program för migrationsarbete med tidsbegränsade perioder av arbete inom en viss bransch eller sektor såväl som individuell och spontan. Ett system där individen själv bestämmer när han eller hon ska migrera och där arbetsgivaren avgör om man ska anställa arbetskraft från ett annat land underlättar spontana rörelser mellan länder. Med detta synsätt som grund är alla migranter i Sverige potentiella cirkulärmigranter. Som arbetarrörelse måste vår solidaritet och vår önskan om alla människors möjlighet att uppfylla sina bästa stämningars längtan sträcka sig längre än nationsgränserna.

För att detta ska fungera på ett för alla parter positivt sätt behöver samhället dock genomgå en rad förändringar så att den spontana cirkulära migrationen inte hålls tillbaka av de regler som omgärdar migration. Till dessa hör regler för invandring, möjligheten att flytta sociala förmåner mellan länder, transaktions- och kommunikationskostnader samt regler som medger bortavaro under en viss tid utan att migranten riskerar att förlora sitt tillstånd. Forskning och erfarenhet har visat att för att skapa förutsättningar för integration och i förlängningen kanske en cirkulär migration, är en tillståndsform där migranten själv i största omfattning kan bestämma över sitt liv det mest fördelaktiga.

Unga

Alltför många unga står idag utan sysselsättning. Sysselslöshet skapar osäkerhet, tär på självförtroendet och eroderar framtidstron. Det blir omöjligt att planera sin ekonomi eller investera i sin framtid och ökar dessutom risken för långvarigt utanförskap. Medan högerns svar är att försämra både löner och villkor för unga måste en socialdemokratisk jobbpolitik se till att

våra unga rustas med den kompetens som efterfrågas på framtidens arbetsmarknad.

En socialdemokratisk jobbpolitik för unga förpliktigar. En socialdemokratisk jobbpolitik ser att ungdomsarbetslösheten bottnar i strukturella problem på arbetsmarknaden snarare än lathet hos unga personer. Därför menar vi att samhället har ett uppföljningsansvar så att unga som hamnat i tidig passivitet ges chansen till jobb och/eller utbildning. I Stockholms stad sker idag ett framgångsrikt arbete med sysselsättningsuppföljning för unga, där uppsökande arbete genom exempelvis dörrknackning används. Goda exempel som dessa bör tas tillvara på, spridas till fler kommuner för att där anpassas till de lokala förutsättningarna.

Att ha ett arbete är oftast nyckeln till att få ett nytt arbete. För unga blir detta ytterligare ett hinder på vägen till arbetsmarknaden. Samhället bör ta större ansvar för att unga genom sommarjobb ges chansen till en första arbetslivserfarenhet och därmed bättre förutsättningar för att i framtiden få ett jobb.

Rasism och strukturell diskriminering

Alla ska ha en rättvis chans till jobb utifrån sina meriter utan hänsyn till ovidkommande faktorer som etniskt tillhörighet, religion eller annat. Arbetet mot rasism måste ses som en central del och inte, såsom hittills, som en sidofråga. Varje arbetsgivare behöver ta ett större ansvar för att skapa en rättvis arbetsmarknad.

Ojämligheten på basis av etnisk tillhörighet och religion på arbetsmarknaden är omfattande och avspeglar sig i sysselsättningsnivå och lön. Arbetsmarknaden är också etniskt uppdelad på både bransch- och befattningsnivå. Rasismen påverkar på så sätt samhällets klasstruktur.

Rätt till heltid

Kvinnor är överrepresenterade både när det gäller deltidsarbete och deltidsarbetslöshet. Det avspeglar den onda cirkeln som upprätthåller de könsrelaterade orättvisorna på arbetsmarknaden såväl som i privatlivet. Den stora förklaringen till detta handlar om att det fortfarande är kvinnor som utför den största delen av det obetalda arbetet i hemmet. Svårigheter för en deltidsarbetande att kunna försörja sig på sitt arbete skapar osunda ekonomiska beroenden människor emellan. Deltidsarbete har inte bara negativ påverkan på individens möjlighet att fullt ut delta på arbetsplatsen och möjligheten att utvecklas och avancera utan har också negativ effekt på pensionen och arbetslöshetsförsäkringen. Kvinnor står även för den största delen av föräldraledigheten vilket i förlängningen påverkar kvinnans ställning på arbetsmarknaden på liknande sätt.

Närmare var fjärde person som arbetar i Sverige, mer precist över en miljon individer, är idag deltidsarbetande. 70 procent av dem är kvinnor. De bakomliggande orsakerna varierar mellan att vara strukturella, frivilliga och direkt ofrivilliga. Var tredje person som idag arbetar deltid uppger att de skulle vilja arbeta mer men är begränsade av sin arbetsgivare. Denna företeelse är vanligast i

kvinnodominerade yrken såsom inom vård, omsorg samt den privata tjänstesektorn. Detta är en av de mest grundläggande orsakerna till de stora inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män.

Jämnt uttag av föräldraförsäkringen

Det svenska socialförsäkringssystemet bygger i grunden på individuella försäkringar som ska verka stödjande för individer under vissa delar och skeenden i livet. Att den är just individuell och generell är principiellt viktigt för oss socialdemokrater. Det är viktigt för människors frihet, jämlikheten och möjligheten att arbeta. Det finns dock en försäkring där vi i det svenska systemet frångår principen om det individuella, nämligen föräldraförsäkringen. Istället för att rikta sig till varje vårdnadshavare individuellt riktas försäkringen till hela familjer. I förlängningen upprätthåller detta system en förlegad syn på familjen samt de könsrelaterade orättvisorna i hemmen såväl som på arbetsmarknaden.

Vår utgångspunkt är att varje barn har rätt till nära och djupa relationer till sina föräldrar och att förlegade könsroller inte ska tillåtas hindra detta. Föräldraförsäkringen är kanske snarare att betrakta som en barnförsäkring, där barnets rätt är utgångspunkten för hur försäkringen delas. Möjligen är det dags för en större översyn av försäkringen ur perspektivet Barnförsäkring.

Ett jämnt uttag av föräldraförsäkringen är en nyckelreform för att utjämna skillnader i makt, ekonomi och välbefinnande mellan könen. Det idag ojämsställda uttaget av föräldraförsäkringen gör att kvinnor blir strukturellt diskriminerade på arbetsmarknaden, med lägre pensioner och ökade sjukskrivningstal som resultat. En annan viktig faktor är barnens perspektiv, mer precis barnets rätt att knyta an och få omvårdnad av båda sina föräldrar under de tidiga levnadsåren. Möjligheten för kommande generationer att ges en annan syn på kvinnans roll i familjen såväl som i samhället är starkt påverkad av hur det ser ut i det egna hemmet.

Som ett feministiskt parti bör socialdemokraterna aktivt verka för ett jämnt uttag av föräldrapenningen. Föräldraförsäkringen ska delas lika mellan föräldrarna. Samtidigt vill vi betona vikten av att barn i familjer som inte består av två föräldrar måste få samma rätt. Det handlar till exempel om barn med en förälder eller barn som lever tillsammans med fler föräldrar än de två vårdnadshavarna.

Jämställda löner

Makten och inflytandet över lönebildningen är och ska förbli en fråga för arbetsmarknadens parter. Dock har löneutveckling och värdering av arbetet varit tyngd och länge oförändrad under den rådande könsmaktsordningen. Detta har lett till att vi idag har en ojämsställd syn på arbetets värde, där traditionellt manliga yrken har bättre löner och villkor än de kvinnliga. Lägg därtill en lönebildning som styrs av industrins märke och procentuella löneavtal så blir det tydligt att detta problem inte kan lösas utan aktivt arbete från arbetsmarknadens parter.

Det som ofta glöms är att politiken genom att vara arbetsgivare i stat, kommuner och landsting

har ett viktigt ansvar och makt att påverka utvecklingen. Staten kan även bistå med att påverka och påskynda utvecklingen genom att ge klara direktiv till medlingsinstitutet att arbeta för en mer jämnviktad värdering av lönebildningen, exempelvis genom att lämna synen på procentuell lönebildning och istället se till kronor och ören.

Vita jobb

Välfärdens verksamheter är ingen marknad. Vi är inte konsumenter i förhållande till välfärden, vi är medborgare med rätt till en bra välfärd. Skattemedel ska användas till den verksamhet som de är avsedda för. Överskott ska som huvudregel återinvesteras i verksamheten. Som princip ska de krav som det offentliga ställer på sina egna verksamheter också kunna ställas på upphandlad verksamhet.

För att undvika oseriösa aktörer ska kommuner, landsting och myndigheter kunna välja att jobba enligt "Vita jobb-modellen" och ställa krav på kollektivavtal. Vita Jobb-modellen är ett koncept som har utarbetats i samarbete mellan kommuner och fackföreningar som särskilt drabbas av svartarbete vid offentlig upphandling. Modellen innebär att den upphandlande myndigheten ställer krav på att huvudentreprenören ska som tillkommande kontraktsvillkor svara för att sociala villkor enligt särskilt utvalda bestämmelser i för arbetet tillämpligt kollektivavtal tillämpas under upphandlingen.

För att vara förenlig med EU-rätten kräver upphandlaren inte att leverantören ska ha tecknat kollektivavtal eller tillämpa alla kollektivavtalets bestämmelser utan endast utvalda delar som är förenliga med upphandlingslagstiftningen. Leverantören är skyldig att fullgöra sociala skyldigheter som skatt, sociala avgifter med mera under upphandlingen och även underkasta sig kontroll av att de särskilt ställda villkoren följs. För att kontrollera dessa ska upphandlaren utse särskilda kontrollanter. Överträdelse av de villkor som är ställda ger upphandlaren rätt att häva avtalet samt kräva skadestånd för avtalsbrott. Vid byte av upphandlad entreprenör ska personalövertagande vara en norm i enlighet med verksamhetsövergång (LAS § 6 b).

Stärkt lag för trygga löntagare

För att uppnå visionen om det goda arbetslivet är det viktigt att skyndsamt reformera de försämringar i LAS som den borgerliga regeringen genomfört under sitt vanstyre. De viktigaste reformerna blir då att begränsa visstidsanställningarna och återinföra det fackliga vetot över övertidsuttaget. Därtill behöver vi införa avdragsrätt för fackföreningsmedlemskap, en viktig reform som garanterar en jämvikt av maktförhållandena på arbetsmarknaden.

Regeringen Reinfeldt genomförde 2007 en förändring av LAS som innebar att arbetsgivaren fritt kunde använda sig av visstidsanställningar. På grund av denna förändring har vi på många arbetsplatser fått en situation där den tillsvidareanställda arbetskraften inte längre räcker till för att utföra de ordinarie arbetsuppgifterna. De tillfälliga, otrygga lösningarna är i vissa verksamheter mer regel än undantag. På detta vis har den borgerliga regeringen på många sätt avskaffat

anställningstryggheten. En illvillig arbetsgivare som är insatt i rådande lagstiftning kan på detta sätt bedriva verksamhet med mer eller mindre helt utbytbar personal. Även om detta extrema exempel är sällsynt så har denna reform ändå gjort arbetslivet mer osäkert, med klara arbetsmiljöförsämringar för de anställda. Arbetsmiljön har på detta sätt inte bara försämrats för den visstidsanställda personalen. Forskning har visat att även arbetsmiljön hos den personal som idag innehar en tillsvidareanställning påtagligt försämrats. I rapporten visas också att på de arbetsplatser där det råder hög grad av tillfällig bemanning finns större problem med stress, brist på bemanning och tilltro till arbetsledning än på andra arbetsplatser. Att hög grad av tillfällig personal påverkar arbetsplatser negativt beror på det ökande ansvaret för den tillsvidareanställda personalen.

Det blir allt vanligare att arbetsgivare i privat tjänstesektor skriver in en konkurrensklausul i anställningskontraktet. De vill avskräcka den anställde från att starta eget eller gå till konkurrent. En statlig utredning föreslog 2002 en tydlig lagreglering som skulle hindra arbetsgivare från att missbruka sin styrkeposition.

Jobbpolitikens roll för allas rätt till ett utvecklande arbetsliv

Varje anställds rätt till en god arbetsmiljö bygger upp en fungerande svensk arbetsmarknad. De arbetsplatser som försliter, skadar och pressar människor psykiskt skadar hela arbetsmarknaden. Brister i arbetsmiljön minskar antalet produktiva timmar och slår ut många människor från arbetsmarknaden.

Därför är arbetsmiljöarbetet på varje enskild arbetsplats en omistlig del av en väl fungerande arbetsmarknad. Sveriges arbetsplatser behöver stöd av nationella arbetsmiljöinsatser. Det behövs ökade resurser till arbetsmiljöinspektioner och skärpta sanktioner mot arbetsgivare som bryter mot arbetsmiljö- och arbetstidsregler. Arbetsmiljöverket behöver ha kapacitet att utveckla och uppdatera föreskrifter. Skärpta kontroller och uppföljningar av arbetsplatsernas arbetsmiljö behöver ske balanserat med förstärkt utvecklingsarbete. Resurserna till utbildning av såväl skyddsombud som chefer med ansvar för verksamheter och personal behöver öka. Pressen och stressen på arbetsplatserna ökar. Därför behöver resurser öronmärkas för utbildningar i psykosocial arbetsmiljö.

Sjukskrivningarna ökar åter, liksom psykisk ohälsa. Detta drabbar i hög grad kvinnor, och orsakerna återfinns ofta i ett arbetsliv som sliter ut kvinnor. Satsningar på att förebygga ohälsa genom god arbetsmiljö är därför viktiga. Staten bör lyfta ut sjuklöneansvaret från företagen då det fördyrar och riskerar att sortera ut mer än det hjälper utvecklingen. I stället bör arbetsplatserna få en reell funktion i myndighetssamverkan för att hitta fungerande lösningar för människors rehabilitering i jobbet eller på arbetsmarknaden som helhet. Fler arbetsplatser måste få tillgång till kvalificerad företagshälsovård. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet behöver prioriteras. Därför bör tanken prövas att låta Arbetsmiljöverket få ett tydligt uppdrag och riktade resurser för att med expertis understödja det förebyggande arbetet. Sverige behöver en omedelbar strategi för

nolltolerans av dödsolyckor i arbetslivet. Strategin ska tas fram i samverkan med parterna. Utveckling av verksamheternas och arbetets organisering är avgörande för såväl företagets konkurrenskraft som villkoren för människors arbetsvardag. Forsknings- och utvecklings-resurser behöver riktas till att främja parternas engagemang för konkurrenskraftiga och hållbara lösningar för produktionens och arbetets organisering. Sverige behöver inrätta ett nationellt kunskaps- och utvecklingscentrum för produktiva och hållbara arbetsorganisationer. Centrat kan bli ett nav för forskning och handfast utvecklingsarbete, i nära samverkan med företag och arbetsmarknadens parter.

Den svenska modellen

Den svenska modellen har tjänat Sverige väl och är en viktig grundsten för vårt välstånd och välfärdssamhället. Den bärande idén bakom modellen handlar om att löner och trygghet på arbetsmarknaden sköts genom förhandlingar mellan fackföreningar och arbetsgivare. Parternas överenskommelse i form av löner och arbetsvillkor nedtecknas i kollektivavtalet.

Kollektivavtalet slår även fast vem som bär ansvar och styr på arbetsplatserna. Finns det inget avtal bestämmer arbetsgivaren. Genom kollektivavtalen som bygger på att ingen behöver förhandla ensam blir löntagarna starkare. Genom att kollektivt besluta om att inte sälja sitt arbete under en viss nivå så kan arbetsgivare inte ställa arbetstagare mot varandra. Avtalen skyddar även mot diskriminering och kränkande behandling.

Kollektivavtalet gagnar också arbetsgivarna genom att det ger långsiktiga och likartade konkurrensvillkor genom att de inte konkurrerar med låga löner och sämre villkor. Avtalet skapar också arbetsro då ramar för arbetet är uppställda under avtalsperioderna.

Rätten att kräva kollektivavtal är en grundbult i den svenska arbetsrätten, och har så varit sedan början på 1900-talet. För att undvika att vidta tvingande åtgärder i form av lagstiftning som urholkar partsmodellen krävs det att det finns en förhandlingsvilja samt goda förutsättningar för det fackliga arbetet. Under alliansens år vid makten har flertalet försämringar av förutsättningarna för det fackliga arbetet samt arbetsmiljöarbetet trätt i kraft. Försämringarna är ett hot mot den svenska modellen och därmed också ett hot mot arbetsmarknaden, näringslivet och inte minst välfärdsstaten.

Socialdemokraterna bör därför stärka fackföreningarnas möjligheter så att den yngre generationen kan bära arbetet i den svenska modellen vidare. Avdragsrätt för fackföreningsavgiften samt statsbidrag för de avtalsbärande fackliga organisationernas möjlighet att bedriva studier bör återinföras.

Vidare finns det ett behov av att socialdemokratin tar frågan om den tilltagande ohälsan på arbetsmarknaden på allvar genom att i samverkan med fackföreningsrörelsen arbeta fram en personalpolitisk plattform.

Partikongressen föreslår besluta:

D184:1 att ersättning i tillfällig föräldrapenning (VAB-ersättningen) ska vara lika hög som ersättningen för föräldrapenning

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D185

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Förbättra trygghetssystemen

Efter rehabiliteringskedjans införande ska rätten till sjukersättning omprövas vart tredje år. Ifall det bedöms att den sjuke är frisk nog att ta något på arbetsmarknaden förekommande jobb kan denna rätt till sjukersättning dras in, trots att ingen tillfriskning skett. Den enskilde står då helt utan någon form av ersättning efter beslutet och i väntan på att en överklagan behandlas.

Partikongressen föreslår besluta:

D185:1 att Försäkringskassan i god tid ska meddela ifall sjukersättningen kan komma att dras in

D185:2 att då en överklagan gällande indragen sjukersättning lämnas ska ersättning fortsätta att betalas ut till dess överklagan är behandlad i alla instanser

IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D186

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Försäkringskassans beslut om indragen sjukpenning

Vid långa sjukskrivningar, där man drabbas av försäkringskassans tidsgränser för sjukskrivning finns ett problem. De av oss som får meddelandet om att man eventuellt inte kommer att få ersättning, trots läkarintyg, uppfattar inte alltid att man måste anmäla sig hos Arbetsförmedlingen, alternativt gå till sin arbetsplats dagen efter den planerade indragna ersättningen.

Indragen/avslutad sjukpenning anser vi måste beslutas och meddelas den försäkrade innan den verkställs, så att man kan vidta de åtgärder som krävs, dvs. anmäla sig första dagen efter sista

dagens sjukpenning från Försäkringskassan till arbetsförmedling alternativt arbetsgivare.

Försäkringskassan bör även ha ett myndighetskrav på att upplysa om regelverket och vilka konsekvenser det blir i de fall man underlåter att gå tillbaks till arbetsgivaren alternativt stå till arbetsmarknadens förfogande.

Partikongressen föreslår besluta:

D186:1 att en ändring sker i regelverket för Försäkringskassan som gör att retroaktiva avslutningar av sjukpenning inte kan ske

D186:2 att Försäkringskassan har en skyldighet att informera om konsekvenser av avslutad sjukpenningssperiod när det gäller arbetskyldighet eller anmälan hos arbetsförmedlingen

IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D187

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Ge rätt till ett värdigt och självständigt liv för personer med psykisk ohälsa

Bakgrund:

Undertecknad har levt med psykisk ohälsa de senaste 62 åren. Det svåraste i livet är ensamhet. Att vara sysslolös och inte känna sig behövd är också tungt att bära.

Nuläge:

Idag bor många med psykisk ohälsa i ordinärt boende i samhället. Dock finns det några som är hemlösa. Det medför ett liv där man fryser, är ensam och ofta är utsatt för fara. Risken att drabbas av våld är stor, att bli rånad till exempel.

För personer som bor i gruppboende saknas ofta adekvat sysselsättning. Man har ingen annan uppgift än att passa måltider. Man kan få hjälpa till med att fylla/tömma diskmaskinen och gå med sopor. Sällan förekommer utflykter tillsammans med personalen, kanske bara något enstaka tillfälle per år.

Att drabbas av psykisk ohälsa innebär att man inte orkar mycket, man har låg inkomst, svårt att knyta och behålla sociala kontakter. Det är inte säkert att man har någon vän inom boendet heller. Personalen får se till att inte våld och trakasserier förekommer.

Budgeten för ett boende medger inga utsvävningar idag i form av fritidsverksamheter till exempel. Det är ingen större skillnad på dagens boenden jämfört med hur det var tidigare. En förvaringsplats för icke önskade människor där det inte borgar för ett tillfrisknande.

Framtid:

Med en ökad budget till boenden kan en bättre livskvalitet uppnås för personer med psykisk ohälsa. Genom möjlighet att med bil eller buss göra utflykter kan man få ny kraft att möta sin morgondag. Genom att tillse att aktiverings/sysselsättningsplaner skapas med delaktighet av de boende bidrar till ett värdigt och självständigt liv. Genom en politisk strategi för att se till att personer över 65 år med psykisk ohälsa får möjligheter till ett värdigt liv vinner både individen och samhället på.

Partikongressen föreslår besluta:

D187:1 att verka för en relevant budget i boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning avseende möjligheter till fritidsverksamhet där buss/bil ska ingå

D187:2 att verka för att sysselsättning möjliggörs för de boende för psykisk återhämtning och rehabilitering

D187:3 att verka för att personer med psykisk ohälsa över 65 år får stöd till ett värdigt liv

Anne-Sofie Höij, Hernö S, Härnösands Arbetarekommun
Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D188

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Höj sjukpenningnivån och prisbasbeloppet

Under Alliansens tid som regering har ersättningsnivån kontinuerligt urholkats så att tillfredsställande inkomsttäckning vid långvarig sjukdom inte erhålls. Innan regeringsskiftet 2006 var den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) 80 procent av den totala lönen och taket på sjuklönen var 10 prisbasbelopp (PBB). Den borgerliga regeringen ändrade beräkningsgrunden från och med den 1 jan 2008 till en faktisk sjukpenning på 77,6 procent och även en sänkning av prisbasbeloppet infördes den 1 jan 2007 till 7,5 prisbasbelopp.

En snabbt växande andel av dem som arbetar har inte längre ett fullgott inkomstskydd i den allmänna sjukförsäkringen. Det innebär att en betydande del av dem som arbetar får ut betydligt

mindre än 80 procent av sin inkomst från sjukförsäkringen om de blir sjuka mer än 14 dagar. Det här är ett problem för tilltron till socialförsäkringarna. I takt med att färre omfattas av sjukförsäkringen kommer också många att börja ifrågasätta varför de ska betala skatt för en försäkring som inte gäller dem. Många betalar dessutom två gånger för att vara försäkrade mot sjukdom; genom arbetsgivaravgifter och avgifterna för kollektivavtalade tilläggsförsäkringar.

Det är viktigt att bevara tilltron. Sjukförsäkringen hjälper inte bara den som drabbas av sjukdom - den fördelar också risker mellan inkomstgrupper.

Partikongressen föreslår besluta:

D188:1 att nivån i sjukförsäkringen höjs till 80 procent av faktisk inkomst

D188:2 att det sker en höjning till minst 10 prisbasbelopp så att en rimlig inkomsttäckning erhålls

Motionär – IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D189

LIDINGÖ ARBETAREKOMMUN

Inom en utvecklad äldreomsorg finns framtidens jobb. Den långsiktiga kvalitetsplanen för den svenska äldreomsorgen genomförs

Antalet äldre över 65 år kommer att öka med 30 procent fram till 2050, medan befolkningen som helhet bara kommer att öka med några procent. Det innebär att det då finns 500.000 fler än i dag i den äldre åldersgruppen. Och det leder bl.a. till att det kommer att behövas 150.000 fler anställda inom äldreomsorgen. Redan i dag medför de demografiska förändringarna ökade kostnader och många kommuner har, eller står inför, en besvärlig situation inom äldreomsorgen. Det leder bl.a till att man ger fler äldre hemtjänst och färre en plats på ett äldreboende.

Det är angeläget att redan nu sätta igång ett brett arbete för att utveckla äldreomsorgen, så att det finns platser de kommande årtiondena för alla som behöver det och så att det finns tillräckligt med personal. Att arbeta inom äldreomsorgen betraktas inte som attraktivt bland unga. Enligt en undersökning som Ungdomsstyrelsen gjort var det enbart en fjärdedel av de unga kvinnorna och endast ca 8 procent av männen i åldern 16-19 år som kunde tänka sig att arbeta inom vård och omsorg.

Därför är det socialdemokratiska partiets vallöfte att avsätta 2,8 miljarder kronor till traineejobb

för 20 000 ungdomar i äldre- och funktionshinderomsorgen mycket angeläget att genomföra. Jobben ska kombineras med relevant yrkesutbildning, främst utbildning till undersköterska. Unga behöver få insyn i och bättre kunskap om hur det är att arbeta med äldre och därmed förändra sin så tveksamma inställning till den typen av arbete. Det är högst angeläget att detta förslag genomförs. Främst för att möta det kommande rekryteringsbehovet till äldreomsorgen men också för att ge fler unga möjlighet att få ett arbete.

En annan grupp som också har behov av sysselsättning är de som kommer hit från andra länder. Och det pekar på ytterligare ett viktigt område att satsa på, nämligen utbildning i svenska för de ganska många med utländskt ursprung som redan arbetar inom äldreomsorgen, men också för de unga som bör erbjudas utbildning inom detta område.

Personalen och deras kompetens är helt avgörande för kvaliteten inom omsorgen. Därför bör de som arbetar inom där erbjudas olika former av utbildning och få möjlighet att utveckla sina kunskaper. Men det är också viktigt att övriga anställningsvillkor ser över och förbättras. Inom äldreomsorgen är möjligheterna till heltidsanställningar begränsade och arbetet är i vissa stycken mycket fysiskt betungande. Här finns ett stort behov av förändringar och satsningar som gör dessa yrken mer attraktiva.

Ett annan viktig satsning, som också presenterades som ett vallöfte 2014, var att öka antalet platser på äldreboende. De har minskat med drygt 10 000 platser sedan 2006. Många äldre tvingas därför, mot sin vilja, att bo kvar hemma med hjälp av hemtjänst. Det bör inom ramen för denna satsning också byggas betydligt fler servicehus, där man bor i egen lägenhet men samtidigt har tillgång till hemtjänstpersonal, sjuksköterska, sjukgymnast, restaurang och annan service.

Av Socialstyrelsens äldreguide framgår det att en mycket stor del av de som har hemtjänst känner sig ensamma. Man får sin mat levererad och äter den i sin ensamhet. Det borde vara självklart att de som har svårt för att ta sig ut och umgås med andra åtminstone några gånger i veckan borde erbjudas att bli hämtade och transporterade till ett ställe där man kan äta sina måltider tillsammans med andra, få nya vänner och ge dagen ett innehåll. Fler platser behövs men också större möjligheter för de gamla att själva bestämma om man vill ha hemtjänst eller flytta till ett äldreboende. Eller som vi uttryckte det under valrörelsen: ”Äldre ska få bestämma själva över sitt liv och sin vardag.”

I dag är det många, främst kvinnor som tar hand om en äldre anhörig. Många av dem tvingas gå ner i arbetstid. Också här behövs insatser som ger den anhöriga stöd och leder till avlastning. Fungerar inte äldreomsorgen slår det mot både den behövande och dess anhöriga.

Ytterliga områden som behöver utvecklas och förbättras är att satsa på mat som fler äldre är nöjda med, skapa meningsfull sysselsättning och möjligheter att delta i uteaktiviteter. Här finns mycket som måste göras för att våra sista år i livet ska bli så bra som möjligt.

Partikongressen föreslår besluta:

D189:1 att den långsiktiga kvalitetsplanen för den svenska äldreomsorgen genomförs

D189:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta vidare med frågan

Ann-Christin Tauberman

Lidingö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D190

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Revidering av lagstiftning gällande auktorisering av revisorer

Revisorsbranschen har traditionellt varit ett mansdominerat yrke, men under de senaste decennierna har ungefär lika många kvinnor som män rekryterats till branschen. Trots ökad jämställdhet inom rekrytering, förekommer en snedfördelning vad gäller auktorisering av revisorer. Detta grundas bland annat i revisorslagen och revisorsnämndens föfattningssamling RNFS som kräver ett visst antal arbetade timmar för att erhålla revisorsexamen samt fortsatt auktorisation. Den nuvarande lagstiftningen hämmar auktorisationen bland individer som väljer att vara föräldralediga eller arbeta deltid, vilket ofta är kvinnor.

Lagstiftningen gällande auktorisering av revisorer samt fortsatt erhållande av auktorisation bör med anledning av detta revideras för att uppnå en jämnare könsfördelning i den annars mansdominerade gruppen av auktoriserade revisorer.

Partikongressen föreslår besluta:

D190:1 att revidering av lagstiftningen genomförs gällande auktorisering av revisorer samt erhållande av fortsatt auktorisation

Demos, S-studenter

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D191

FALU ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) utan påverkan av CSN

CSN har en avgörande roll om man ska få behålla SGI eller inte. I dag blir det en nollställning av SGI: n om inkomsten har varit så hög att man fått avslag på ansökan om studiemedel från CSN och, trots detta, ändå börjar studera inom ett område som inte har med anställningen att göra. För att medverka till ökad flexibilitet på arbetsmarknaden där fler vågar och kan utbilda sig bör SGI: n skyddas för den enskilde.

Partikongressen föreslår besluta:

D191:1 att verka för ett regeringsbeslut så att inte CSN:s beslut avgör om medlemmen får behålla sin SGI

IF Metalls s-förening Falun

Falu arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D192

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) utan påverkan av CSN

CSN har en avgörande roll om man ska få behålla SGI eller inte. Alla studenter kommer inte direkt från grundskolan. Vi har ett system som gör livet klart mycket hårdare om du är student än om du jobbar. Om vi tar exemplet med föräldrapenning så beror denna på om studenten har kvalificerat sig för SGI; sjukpenninggrundande inkomst. Som student kan du få en så kallad vilande SGI, denna innebär att studenten kan få till exempel föräldrapenning baserad på inkomst som denne har haft innan studierna påbörjades. Tyvärr är reglerna sådana idag att studenten måste ha studiemedel under hela studietiden, en vecka utan studiemedel innebär att den vilande SGI:n går förlorad. I dag blir det även en nollställning av SGI:n om inkomsten har varit så hög att man fått avslag på ansökan om studiemedel från CSN.

Partikongressen föreslår besluta:

D192:1 att inte CSN:s beslut ska avgöra nivån på SGI

IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D193

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Slopa schablonavdraget vid beräkning av sjukpenninggrundade inkomst

Urholkad välfärd och sämre social trygghet sätter en allt större press på människor och vi lever med ett allt sämre och sämre socialt skyddsnät. Den allmänna välfärden är och ska vara ett inkomstskydd för olika situationer och skeden i livet. I de fall man är berättigad till en inkomstrelaterad ersättning från Försäkringskassan så ska en sjukpenninggrundande inkomst beräknas.

Vid beräkning av SGI så har regeringen infört ett schablonavdrag på 3 procent. Innebörden av detta är att staten minskar sina utgifter genom att spara 3 procent av utbetalningarna från socialförsäkringssystemet. Denna besparing finansieras fullt ut av människor som befinner sig i livssituationer då varje krona är extra viktig och behövd.

Partikongressen föreslår besluta:

D193:1 att schablonavdraget vid beräkning av SGI slopas

IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D194

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Stoppa nätbutikerna som säljer "lagliga" droger

Att köpa "lagliga" droger via internet är lätt. Det är inte svårare än att köpa böcker eller kläder. Man kan få drogen snabbt och billigt hela vägen hem till dörren. Handeln med lagliga nätdroger pågår helt öppet och polisen och tullverket står maktlös. Nätbutikerna som säljer Spice eller örtblandningar gör dock inget olagligt då ämnena inte är narkotikaklassade enligt nuvarande lagar. Den "lagliga" drogen Spice är kemiskt framställd THC, det finns över 200 varianter av Spice, 14 av dem är klassade som narkotika och därmed direkt olagliga.

De 186 ”lagliga” varianterna skiljer sig endast från de olagliga genom tillförsel av andra molekyler eller kemisk uppbyggnad. Eftersom THC är kemiskt framtagen i Spice så är det givetvis mycket starkare än naturlig THC som återfinns naturligt i cannabis växten. Ungdomar som använder det hamnar i missbruk snabbt och riskerar att dö eftersom experimenterandet med att göra drogen ”laglig” hela tiden fortskrider.

Kampen mot dessa droger måste ske på många fronter. Det räcker inte bara med bra klassning och stärkta befogenheter hos polis och tull. Vi behöver också möta den frustration och maktlöshet många anställda bär på när man i butik och på bensinmackar tvingas lämna ut brevpostförskott till omyndiga barn med stor vetskap om att försändelsen innehåller nätdroger. Eftersom brevpostförskott går som brev krävs heller ingen kontroll av legitimation. Det innebär att man kan beställa i sitt eller någon annans namn, uppge ett mobilnummer, och sedan bara hämta ut försändelsen genom att visa det sms man får när paketet har kommit. Här måste regeringen överväga om distributionen av nätdroger på något sätt kan försvåras.

Partikongressen föreslår besluta:

- D194:1 att Socialdemokraterna lägger fram förslag om att lagstiftningsarbetet måste påskyndas för att kriminalisera beredning, tillverkning, tillhandahållande, försäljning, lagring och distribution av sinnesförändrande och fördärvande droger i väntan på att de kan klassas som narkotika
- D194:2 att Socialdemokraterna lägger fram förslag om att förbjuda distansförsäljning av droger och därmed försvåra för näthandeln att tillhandahålla dessa droger samt ge berörda myndigheterna resurser och möjligheter att lagföra och släcka ner dessa nätbutiker

Dan Hansson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D195

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Sverige ska ta in Barnkonventionen in i vår lag

Bakgrund:

Våra Barn är de mest utsatta i vårt samhälle. Oavsett det rör skilsmässor, vårdnadstvister, utredningar om olika former av övergrepp, eller asylärenden. Måste vi utgå från barnets bästa!

Gör barnkonventionen till svensk lag

Trots att Sverige förbundit sig att följa barnkonventionen finns det brister i både lagstiftning och

praxis. FN:s barnrättskommitté som granskar hur stater följer barnkonventionen har flera gånger kritiserat Sverige. Därför arbetar vi för att barnkonventionen ska göras till svensk lag, så att barns rättigheter verkligen tas på allvar.

Barnkonventionens status i Sverige

FN:s konvention om barnets rättigheter, även kallad Barnkonventionen, är ett rättsligt bindande dokument som innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Barnkonventionen antogs den 20 november 1989 av FN:s generalförsamling. Idag har 193 stater ratificerat (förpliktat sig att följa) barnkonventionen.

Den svenska regeringen ratificerade konventionen 1990 utan några reservationer (se Prop. 1989/90:107). Men trots det gäller inte barnkonventionen som svensk lag idag. Det innebär att konventionen inte har samma status som andra svenska lagar utan avfärdas av många myndigheter och politiker. I stället för inkorporering av barnkonventionen har Sverige valt en transformeringsmetod som innebär att våra lagar ändras och anpassas till konventionens bestämmelser.

UNICEF Sverige anser att den metoden inte är tillräcklig för att garantera barn deras rättigheter. I stället kräver vi att transformeringsmetoden kombineras med en inkorporering som gör barnkonventionen till lag. Vi anser att en kombination av båda metoderna skulle bättre främja barns rättigheter i stort.

Barnkonventionens status i andra länder

Konsekvenser och effekter av en ratificering varierar från land till land beroende på landets rättssystem. I länder med s.k. monistiska rättssystem, som finns i exempelvis USA, Frankrike, Holland och Belgien, får internationella konventioner automatiskt samma status som de nationella lagarna i och med ratificeringen. I länder med s.k. dualistiska system måste konventionen införlivas i den nationella rätten via ändringar av de nationella lagarna. Exempel på länder som tillämpar dualistiska rättssystem är Storbritannien, Tyskland, Italien och de skandinaviska länderna.

Norge som modell

Barnkonventionen inkorporerades i norsk rätt och gjordes till norsk lag år 2003. Anpassningen av norska lagar till konventionen, genom s.k. transformering, har fortsatt parallellt. Enligt norsk lag, ska barnkonventionen ha företräde vid konflikt med andra lagar.

Under hösten 2009 gjordes en utvärdering av norsk lag och praxis i förhållande till barnkonventionen. Utredningen visade att barnkonventionen har generellt sett stärkt barnets rättsliga ställning och gett konventionen högre juridisk status. Barnkonventionen tas även på större allvar och kan användas som rättskälla.

UNICEF Sverige förespråkar den norska modellen, d.v.s. att göra barnkonventionen till svensk lag och att parallellt fortsätta med att anpassa svenska lagar till konventionen genom transformering.

I Sverige

Har vi allt för många exempel där Barnkonventionens grundprinciper satts ur spel genom att lagar i instiftat av Sveriges riksdag överordnats.

Partikongressen föreslår besluta:

D195:1 att Barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning

Dedjo Engmark

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D196

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Unga hemlösa - Osynliga i alla sammanhang

Det finns många utsatta människor i vårt samhälle och bland dem många som saknar bostad och eget hem. Hemlöshet drabbar barn och unga särskilt hårt. Många av dem har svårt att fullfölja sina studier, upprätthålla kontakter med vänner och är utsatta för ökad risk för våld och missbruk.

Hemlöshet – ett fattigdomsbevis i välfärdsstaten

Hemlöshet skall inte få förekomma i någon välfärdsstat. Ett ännu större fattigdomsbevis i välfärdssamhället är att många barn och unga faktiskt inte har ett eget hem. Än mer uppseendeväckande är det att problemet inte syns, vare sig i statistik eller i utredningar och rapporter.

Erfarenheter från verkligheten

Flera organisationer som arbetar med sociala frågor, bland annat Verdandi, vittnar om att barn och ungdomar utgör en växande grupp bostadslösa/hemlösa. Orsakerna kan vara flera men för många uppstår hemlöshet i samband med vräkningar, familjesplittring, osämja, föräldrars missbruk eller kriminalitet. Barnen och ungdomarna försätts, helt oförskyllt, i en mycket skör livssituation. Brist på egen bostad i kombination med den otrygghet det innebär att stå utan vuxenkontakter utgör grogrund för asocial utveckling.

Vi har mött tonåringar som övergetts av sina föräldrar, men som trots hemlöshet ändå försöker

genomföra sina studier utan att deras hemlöshet är känd, ungdomar som tvingas kampera hos kompisar och byta adress två till tre gånger per vecka. Situationen är ohållbar och skapar snabbt både missbruk och kriminalitet. Speciellt påtaglig är bristen på normer, sociala regler och kunskap om samhällets förhållningssätt till såväl droger som kriminella handlingar.

Vi har också stött på skrämmande brist på empati och respekt från socialtjänsten när vårdnadshavare för små barn drabbats av avhysning av olika skäl. Avhysning är den mest kännsbara civilrättsliga påföljd som kan hota en privatperson och självklart oerhört ångestladdad. Förutom den i många fall traumatiska avhysningen bemöts dessutom alltför många av ett socialt hjälpsystem som präglas av repression, respektlöshet och okunskap. När barnfamiljer blir avhysta är det barnen som lider den största skadan. Trots att det i socialtjänstlagen står att ”när åtgärder rör barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnens bästa kräver”, finns det exempel på när ensamstående kvinnor med barn får rådet av socialtjänsten att söka bostad på vandrarhem. Detta är upprörande och förödande för dem det drabbar.

Barns egen rapportering saknas

I Sverige har vi riklig tillgång till statistik inom många samhällsområden, jämfört med många andra länder. Men trots detta är kunskapsluckorna kring de beskrivna problemen stora. Sverige var ett av de första länder som ratificerade FN:s barnkonvention. Det skedde 1990 och därmed har information om barn kommit att stå alltmer i fokus. I dag finns en hel del statistik som rör barns villkor inom andra samhällsverksamheter, men kring boendesituationen är det minimalt. Dessutom är det mycket sparsamt med barns egen rapportering om sina villkor.

Kartläggning krävs

Omfattningen av antalet barn och unga som av olika skäl inte kan bo hos sina föräldrar/vårdnadshavare och som inte har ett annat permanent boende bör utredas grundligt. Att kartlägga hemlöshet som drabbar barn och unga kräver kunskap om och nära kontakt med barn och unga. Särskilda metoder krävs för att få ett grepp om mörkertalen vad gäller hemlöshet bland barn och unga. Sådana metoder kan handla om ett nära samarbete mellan organisationer, skola, fritidsverksamheter, polis och socialtjänst.

Särskilt stöd till folkrörelserna

Folkrörelser och organisationer som arbetar med sociala frågor besitter ofta särskilda möjligheter och kunskaper som krävs för att upptäcka och komma i kontakt med barn och unga som är, blir, gör sig eller upplever sig som hemlösa.

Ett statligt stöd med speciell inriktning på ungdomsboende bör vara en prioriterad del i den fortsatta kampen mot hemlöshet. I detta arbete bör folkrörelsernas roll lyftas fram genom tilldelning av speciella anslag för utveckling av olika boendeformer med tyngdpunkt på social helhetssyn, vuxenkontakt och norminlärning.

Det är därför viktigt att organisationer som arbetar med hemlösa och frågor om hemlöshet årligen erhåller särskilda medel för att underlätta och främja ett aktivt utvecklings- och metodarbete inom området. Därigenom skulle också möjligheterna öka att ingripa innan hemlösheten är ett faktum.

Partikongressen föreslår besluta:

- D196:1 att resurser skapas som gör det möjligt att kartlägga barns och ungdomars hemlöshet och de sociala och hälsomässiga konsekvenser som uppstår hos de drabbade
- D196:2 att ett starkare lagskydd införs mot vräkning av barn och unga
- D196:3 att ett arbete inleds som syftar till att få igång stödprogram för att eliminera bostadslöshet bland barn och unga
- D196:4 att personliga ombud inrättas för unga i hemlöshet för att de ska få ett särskilt stöd i mötet med myndigheter
- D196:5 att folkrörelser och organisationer som arbetar med sociala frågor får särskilda medel för att bygga upp ett aktivt utvecklings- och metodarbete för att skapa bättre relationer mellan barn och vuxna

Kvarnsvedens Socialdemokratiska förening

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D197

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Välfärd och jobbpolitik

Nyligen gick President Obama ut med ett uttalande, att det är lika farligt att röka cannabis som att dricka alkohol. Därmed visar han okunskap om såväl rökningen samt drog- och alkoholbruket och kostnaderna för samhället och arbetslivets olika parter.

Det finns ett antal lobbyister som t.ex. riskkapitalisten George Soros, som har satsat flera hundratal miljoner kronor på att legalisera cannabis genom försäljning via apotek. Avsikten är att tjäna pengar på bruket.

Alkoholindustrin lägger ut mer än en miljard Skr. per år i enbart alkoholreklam för att öka konsumtionen. Resultatet av agerandet överlämnas till politikerna i olika samhällsfunktioner och blir kostnader för arbetslivet.

Bara i Sverige dör direkt eller indirekt c:a 6 000 personer per år som orsakats av bruket av alkohol och andra droger. Nuvarande forskning visar på effekter av såväl alkohol- som cannabisbruk som andra droger, där en hårttest visar på, att ett dagsbruk ger bieffekter med upp till en vecka. En lördagsfylla då kan påverka en medarbetares prestationsförmåga på måndagen eller frånvaro. Drogmissbruk av olika slag skadar förutom individen även samhället genom utbred kriminalitet.

Drogerna har många bieffekter enligt forskningsresultat:

1. Nedsatt inlärningsförmåga.
2. Har en betydande del för t.ex. cancersjukdomar.
3. Försämrat närminne.
4. Påskyndar processen för någon med underlag att bli schizofren.
5. Skadar inte bara individen utan dennes omgivning.
6. Orsakar ärftliga skador på t.ex. barn.
7. Personlighetsförändringar.
8. Asocialt beteende, en missbrukare blir mer och mer bortkopplad ifrån verkligheten, psykiskt beroendeframkallande, abstinensen kan orsaka irritation och sömnbesvär. Missbrukaren tappar lusten att åstadkomma saker som ger till synes oförklarliga händelser i trafiken och i arbetslivet.

Alla dessa orsaker kan ha sin del i att olyckor uppstår på väg till, under eller efter en arbetsdag och för arbetslivet lång frånvaro.

Sverige har gjort sig känd som ett konstruktivt land för att minska olyckor i olika sociala sammanhang, vilket blivit med tiden väl mottagna på det internationella planet.

Den förra regeringen tillsatte en missbruksutredning, där Gerhard Larsson var ensamutredare. I den högaktuella Missbruksutredningen har Gerhard Larsson på regeringens uppdrag utfört en omfattande utredning av svensk missbruks- och beroendevård. Utredningen, som omfattar samtliga missbruk inom ANDT-området, kommer att få stor betydelse för alla forskare, behandlare och aktörer som arbetar med hantering av drogmissbruk. Nyligen besökte Gerhard Larsson Uppsala och U-FOLD för att presentera sin utredning och rekommendationerna till utveckling av Sveriges hantering av drogmissbruk.

Utredningsuppdraget omfattar bland annat att skapa vägar till en kunskapsbaserad vård utifrån individens behov, liksom att tydliggöra och ge förslag till utveckling av ansvarsfördelning mellan kommun och landsting, vilka ju bedriver verksamhet t.ex. genom bussföretag.

Färska undersökningar visar att närmare 500 000 svenskar befinner sig i missbruk eller beroende. Av dessa är 330 000 alkoholberoende och 65 000 läkemedelsberoende utan medicinska skäl, däremot är endast var femte känd av myndigheterna. Statistiken pekar på 2 500 relaterade dödsfall per år, att fyra av fem våldsbrott begås under påverkan, samt att samhällets kostnader för

detta är nio gånger högre än det belopp kommuner och landsting lägger på vård och behandling.

En stor utmaning ligger i vår svenska modell med delat ansvar och flytande gränser. Den skapar brister i vårdens tillgänglighet, samordning och effektivitet, vilket i slutändan drabbar både individ, samhället och arbetslivet. I 24 av 27 EU-länder har sjukvården redan samlat ansvar för behandling och vård av missbruk. Det är dags att även vi i Sverige ser till att skapa en tydlig ansvarsbild, menar Gerhard Larsson.

Missbruksutredningen belyser åtta behov i utvecklingen av svensk missbruks- och beroendevård. Till dessa hör Tidigare identifikation och insatser, Tydligare ansvar, Förbättrad Läkemedelsbehandling och Stärkt ställning för vårdtagaren, men även ett upphävande av Lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LMV.

Ytterligare en central punkt i Missbruksutredningen är Stärkt kvalitet, kunskap och kompetens. Bland annat föreslås auktorisation av behandlingshem, nationellt normerade yrkesutbildningar, och – av stort intresse för akademien – en väl tilltagen satsning på forskning. I konkreta termer diskuteras ett nationellt institut med tvärvetenskaplig kompetens, två nationella forskarskolor samt två nationella kompetenscentra för särskilda bristområden.

Utredningens rekommendationer förutsätter naturligtvis investeringar, men presenterar även olika förslag till finansiering. Dessutom finns den bestämda uppfattningen, att varje satsad krona på vård, behandling, utbildning och forskning genererar tre kronor tillbaka. Ett annat exempel är European Cities Against Drugs, som bildades 1994 på initiativ av Stockholms stad som en reaktion mot de krafter som med staden Frankfurt i spetsen dragit igång en rörelse för legalisering av narkotika. En resolution antogs som grund för det fortsatta arbetet och som stöd för FN:s konventioner och resolutioner mot narkotikamissbruket. ECAD har i dag 251 medlemsstäder i 30 länder i Europa. I Sverige har 46 kommuner undertecknat Stockholmsresolutionen och därmed blivit medlemmar i ECAD.

Även ett antal andra organisationer agerar för mobilisering mot narkotikabruket, bl.a. genom internationella seminarier, där Sverige och folkrörelser agerat som värdar.

Eftersom så gott som alla länder inom FN skrivit under 3 olika konventioner mot bruket av narkotika finns det skäl för Sverige att fortsatt agera för att de gällande konventionerna skall respekteras samt att riksdagen ger ökat stöd för forskning kring droger och drogmissbruk. EU har allt mer betonat vikten av en aktiv hälsovård som en viktig del för välfärdssamhällets utveckling.

Den förra Regeringens proposition ledde till några få förslag. Oppositionen tyckte inte det räckte, och lade ner sina röster vid voteringen om förslaget. Miljöpartiet hade lagt motion att huvudmannaskapet bör flyttas över till hälso- och sjukvården och röstade för det.

Sveriges regering och riksdag står nu inför ett vägval. Vi kan antingen välja att stå stilla och nöja oss med gårdagens metoder som ligger en bra bit ifrån västeuropeisk standard. Eller så kan vi blicka framåt, följa den internationella utvecklingen och erbjuda några av våra mest utsatta invånare en vård värd namnet och då med en hög kunskapsbaserad ambitionsnivå.

Partikongressen föreslås besluta:

- D197:1 att regeringen och riksdagsledamöterna agerar för fortsatt kamp mot drogmissbruket oavsett om det gäller alkohol eller andra droger genom en aktiv folkhälsopolitik via riksdagen och för ändrade direktiv om folkhälsan i EU senast 2017
- D197:2 att partiet på olika internationella plan värnar folkhälsan och bekämpar bruket av alkohol och andra droger, där insatser via WHO är viktiga
- D197:3 att Gerhard Larsson utredning med flera konstruktiva förslag snarast genomförs, eftersom de är lönsamma för alla parter
- D197:4 att arbetsmarknadens parter blir aktiva i att medverka till en förebyggande och rehabiliterande verksamhet för dess medarbetare på alla nivåer

Ulf Wallin, STS Bohusdal

Uddevalla arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D198

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Återinför kontaktdagarna för föräldrar i skolan

De allra flesta föräldrar vill kunna besöka sina barn i skolan någon eller några gånger per år för att se hur de har det. Dock är det ibland svårt att kombinera detta med att ha ett arbete. För att underlätta kombinationen arbetstagare och förälder bör kontaktdagarna i skolan återinföras. Föräldrar ska inte vara tvungna att ta ut semesterdagar för att kunna följa med sitt barn till skolan.

Partikongressen föreslås besluta:

- D198:1 att kontaktdagarna för föräldrar i skolan återinförs

Irja Gustavsson, Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D199

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Ändra fokus på sjukskrivningsreglerna

Vi har under många års tid följt utvecklingen när det gäller att tvingas jobba eller söka jobb under förevändningen att man, trots sin sjukdom, har en arbetsförmåga. Många gånger är det så att arbetsförmågan egentligen är obefintlig men att man riskerar sin hälsa för lång tid framöver om man ändå jobbar/söker jobb under sin sjukdomstid. Som vi ser det vore det mer logiskt att fokusera på att hjälpa personen i fråga. Då kan lämplig rehabilitering genomföras så att man blir så pass frisk och kry att det går att återgå till sitt arbete/annat arbete utan att för den skull riskera långvarig/permanent sjukdom.

Partikongressen föreslår besluta:

D199:1 att sjukskrivningsreglerna förändras så att fokus läggs mer på rehabiliterandeåtgärder

Motionär – IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D200

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Avskaffa karensdagen/dagarna i sjukförsäkringssystemet för alla

Vi anser att karensdagar i sjukförsäkringssystemet är orättfärdigt! Oavsett vem det drabbar. Vi delar inte uppfattningen som återfinns i borgerligheten inom Svensk politik att sjukförsäkringen överutnyttjas eller används på ett felaktigt sätt. Vi anser att fusk inom våra trygghetssystem inte kan lösas genom kollektiv bestraffning utan måste lösas genom bättre och klarare kontroller av den enskilde.

Vi anser också att enskilda företagare idag har en oacceptabel situation i den allmänna sjukförsäkringen. Det är inte rimligt att företagare de två första veckorna av sin sjukperiod ska stå utan ersättning från vårt gemensamma försäkringssystem. Vi inser att frågan om egna företagares sjukersättning är komplicerad. Vår principiella inställning är dock glasklar: Man ska inte bestraffas vid sjukdom!

Partikongressen föreslår besluta:

D200:1 att karensdagarna i sjukförsäkringssystemet avskaffas

S-föreningen Avanti

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D201

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Adoption med respekt för barnets behov

I det gamla Sverige drabbades barnen hårt om modern var ensam försörjare efter det att fadern avvikit, blivit sjuk, invalidiserad eller dött. Uppväxtvillkoren för barn i Sverige har sedan dess dramatiskt förbättrats genom ekonomiskt stöd till ensamstående föräldrar. Socialförsäkringarna täcker i princip upp när arbetslöshet eller sjukdom drabbar familjen. Försörjningsstöd ges vid särskilda behov. Socialpolitiken bygger på att ingen av ekonomiska skäl ska behöva avstå från att ta hand om sina barn.

Fram till 1930-talet var fattigdom vanligaste skälet för omhändertaganden. Idag är det vanligaste skälet föräldrarnas missbruk av alkohol och narkotika. Andelen barn som omhändertas på grund av föräldrarnas brister i omvårdnad, ibland rentav vanvård, ligger konstant runt 25 procent sedan 1930-talet. Psykiska problem hos föräldrarna som skäl ligger också konstant runt 25 procent.

Omhändertagande av barn skedde förr ofta med hänvisning till ”samhällsskyddet” – att vi skulle skyddas från att barn och ungdomar utvecklade en livsstil med missbruk, våld och kriminalitet. Den moderna socialpolitiken har utvecklat förebyggande insatser som minskar behovet av omhändertaganden.

När det finns oro för brister i föräldrarnas omsorg och hemmiljö kan socialtjänsten arbeta med förebyggande social barnvård till stöd för familjen, t ex mobilisera vuxna förebilder i familjens nätverk, ge samtalsstöd och familjeterapi samt ordna med en kontaktfamilj. Socialtjänstlagen ser familjen som en helhet. En kris ska inte behöva gå ut över barnen.

De förebyggande insatserna har lett till att andelen omhändertagna barn stadigt minskat sedan 1930-talet och att andelen med kontaktfamilj har ökat. Tvångsomhändertaganden, som regleras i en särskild undantagslag (LVU), betraktas numera som en nödfallsåtgärd, som bara får sättas in när alla andra möjligheter är uttömda och när familjen inte går med på de frivilliga insatser (inklusive frivilligt omhändertagande) som kan anses nödvändiga.

Omhändertagande med föräldrars samtycke är vanligast och utgör 80 procent av alla placeringar. De frivilliga omhändertagandena avser oftare kortare tid.

Tvångsomhändertaganden, antingen de riktar sig mot små barn eller tonåringar, får bara göras med hänsyn till barnets bästa. 8 500 barn och unga var tvångsomhändertagna förra året. Antalet har ökat med 40 procent den senaste tioårsperioden.

Barnkonventionen är tydlig med att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Ett barn ska inte skiljas från föräldrarna mot deras vilja, utom när det är för barnets bästa. Ett barn som är skilt från föräldrarna har rätt att träffa dem regelbundet. Ett barn som inte kan bo med sina föräldrar har rätt att få hjälp att hitta ett nytt hem. Ny permanent familj söks i första hand inom barnets närmaste krets, t ex bland föräldrarnas syskon samt mor- och farföräldrar, och om detta inte är möjligt hos adoptivföräldrar.

Omhändertagande ska ske när barnet utsätts för misshandel eller föräldrarna inte bedöms klara av att på ett tillfredsställande sätt tillgodose barnens grundläggande behov av mat, sömn, hygien, stimulans, rutiner i vardagen, skötsel vid sjukdom, gränssättning eller tillsyn. Ytterst handlar det om situationer när barnen riskerar att skadas fysiskt eller i sin utveckling. Omhändertagande kan även ske på grund av barnets eget beteende. Det är vanligare bland äldre barn.

Det finns noga belagt att de som tidigt i livet befunnit sig i flera olika riskfält har svårare att ta sig ur besvärliga livsmönster senare i livet än de som utsatts för endast en riskfaktor. Det handlar t ex om risker med familjens utanförskap, avsaknad av stödjande socialt nätverk, destruktiva familjrelationer, en missbrukande, psykiskt sjuk eller utvecklingsstörd mamma eller pappa, utstötning ur kamratgruppen i förskola och skola eller uppbrott som ökar sannolikheten för nya uppbrott.

Familjehem svarar för 60 procent av placeringarna. Barnhem (hem för vård eller boende, HVB-hem) svarar för 35 procent. Familjehem är den vanligaste placeringen för små barn. Barnhem är vanligare vid kortare placeringar, för barn med särskilda behov och bland äldre barn. Det är inte ovanligt att barn vistats i flera olika fosterhem, ibland för att återvänt till sina biologiska föräldrar och nytt omhändertagande blivit aktuellt senare, ibland för att fosterföräldrarna avslutat sitt uppdrag. Under senare tid har det stora antalet ensamkommande flyktingbarn fyllt platserna på barnhemmen och just nu är situationen ansträngd.

Fosterhemsplacering kan ske fram till 18 års ålder och det är sluttidpunkten för den ersättning som ges till fosterhemsföräldrar. I en del fall väljer fosterföräldrarna då att adoptera sitt tidigare fosterbarn. I de flesta fall behåller fosterföräldrarna kontakten, men det förekommer också att relationen är mer formell; att fosterbarnet tvingas klara sig på egen hand utan stöd av fosterfamiljen när det fyllt 18 och ersättningen från socialtjänsten upphört.

Adoption av omhändertagna barn och ungdomar under 18 år är ovanligt i Sverige. 2015 skedde 18 adoptioner av barn som placerats i familjehem, och 39 övriga inhemska adoptioner, som i huvudsak handlade om barn under ett år som placerats direkt för adoption direkt efter födseln. Trots att tvångsomhändertagandena ökat dramatiskt under de senaste tio åren har antalet adoptioner av barn i familjehem legat oförändrat på en blygsam nivå. Antal omhändertagna barn under tre år var 2 500 år 2014.

Antalet familjer som genomgått medgivandeutredning för adoption låg 2014 på drygt 1 000. Om man lägger ihop alla adoptioner, och även tar med utrikesfödda barn hamnar man på cirka 520 adoptioner. Antalet familjer som söker adoption har halverats sedan år 2000, främst för att köerna har blivit längre, men också för att man på grund av dessa inte hinner adoptera innan den rekommenderade åldersgränsen på 45 år uppnås.

En orsak till att adoption så sällan blir aktuell är insikten att relationen mellan föräldrar och barn är viktiga, att barn är ömtåliga och sårbara för störningar i relationer och att separationer kan vara skadliga. Tidigare innebar adoption att kontakten bröts med de biologiska föräldrarna för att barnen bättre skulle kunna anknyta till adoptivföräldrarna. Man betonade barnens behov av varaktiga relationer, en obruten känslkontinuitet och stimulerande relationer med en vuxen.

Idag vet vi bättre. Barnets identitetsutveckling talar för att relationerna med de biologiska föräldrarna och deras släkt upprätthålls. Om barn förlorar kontakten med sina biologiska föräldrar förlorar de också kontakten med en del av sig själva. Många ungdomar söker sina rötter för att få svar på vem de är. Barnen är mer hjälpta av att få hjälp att bearbeta sina känslor än av att ”slippa” kontakt. Uppföljningar av adopterade barn visar en överrepresentation av olika sociala problem senare i livet om man jämför med barn som växer upp med sina biologiska föräldrar.

Men skillnaden om man jämför adopterade barn med dem som blir kvar och växer upp på fosterhem/barnhem, så klarar sig de adopterade barnen betydligt bättre enligt alla parametrar.

Kunskapen om barnens behov av kunskap och information om sina rötter innebär dock att man vid placering av barn i barnhem och i familjehem betonar betydelsen av att barnen får behålla kontakten med sina biologiska föräldrar. Adoptionslagen har inte uppdaterats på motsvarande sätt. I Storbritannien och USA förekommer allt oftare öppna (till skillnad från sekretessbelagda) adoptioner, där kontakten behålls med den gamla släkten, men det förekommer inte i Sverige.

Vi har också numera betydande erfarenheter av systemet med gemensam vårdnad när barnets föräldrar inte bor tillsammans. Gemensam vårdnad är numera huvudregel efter skilsmässa. Möjligheten till gemensam vårdnad för särlevande föräldrar har funnits sedan 1976. Sedan 1991 finns dessutom möjlighet att förordna gemensam vårdnad även när den ena föräldern själv vill ha

ensam vårdnad.

Gemensam vårdnad skulle kunna vara en förebild när man vid adoption söker skapa en syntes mellan barnets behov av å ena sidan varaktiga relationer och å andra sidan en identitet med tydliga rötter.

Det är länge sedan som barn sändes runt bland bönderna på rotegång och auktionerades ut till lägstbjudande, men pengarna spelar roll även idag. De barn som vistas i familjehem och på barnhem är ofta väl medvetna om att fosterföräldrarna får betalt – att relationen bygger på kommunens betalning.

Vid adoption sker ett känslomässigt åtagande som inte bygger på att adoptivföräldrarna får kontant betalning. Adoption innebär att barnet får växa upp i en familj där barnet villkorslöst känner sig älskat och önskat och att man utgår från barnets bästa i ett livslångt perspektiv.

Ett stort antal av omhändertaganden sker före ett års ålder. En inte obetydlig del varar hela uppväxtperioden och en stor andel avser längre period än tio år. Placeringarna ska följas upp regelbundet och efter en period på tre år ska vårdnadsöverflyttning från biologiska föräldrar till fosterföräldrar aktualiseras. Kommunerna har hittills inte tillräckligt utnyttjat rätten till vårdnadsöverflyttning för att tillgodose vissa barns behov av trygghet och stabila relationer.

I de uppföljningar som görs av omhändertagandet saknas ofta barnperspektivet. Barnets egen röst är sällan hörd i utredningen. Man lyssnar mer på de biologiska föräldrarna och noterar i synnerhet mödrarnas avvikelser och tillkortakommanden. Socialarbetarens strävar efter att göra en objektiv bedömning grundad på fakta och dokumenterade iakttagelser. Barnets viljeyttringar, t ex en önskan att stanna hos fosterföräldrarna, betraktas som subjektiva.

Sverige har ändrat synen på barns rättigheter över tid. De biologiska föräldrarnas rätt att återfå sina barn värnas i stor utsträckning i Sverige. Det finns stora skillnader i syn på barns kontra föräldrars rätt i Sverige, jämfört med USA/England och Östeuropa/tredje världen.

Barn som vistas i familjehem kan bli adopterade av sina familjehemsföräldrar, om de biologiska föräldrarna lämnar sitt samtycke. Socialtjänsten ska enligt lagen överväga överflyttning av vårdnadsansvaret efter 3 års placering i familjehemmet, men det sker sällan och huvudregeln är att placerade barn istället har en god man. Om familjehemsföräldrarna är vårdnadshavare kan barnet/barnen adopteras utan de biologiska föräldrarnas medgivande.

Sammanfattningsvis anser vi att adoptionslagstiftningen är omodern och att den inte uppdaterats med internationella rön om öppna adoptioner och våra egna erfarenheter av gemensam vårdnad. Barnets rätt till sin identitet och sin familjebakgrund kan värnas genom att lagstiftningen förtydligas när det gäller de biologiska föräldrarnas umgängesrätt och att man öppnar för en form

av gemensam vårdnad. Adoption med de biologiska föräldrarnas samtycke borde aktualiseras i samband med beslut om omhändertagande och vid uppföljning. Placeringar på barnhem eller i fosterhem för små barn längre tid än fem år bör undvikas.

Moderniseringen bör även avse en samordning av de svenska inhemska adoptionerna och hur de förmedlas. Det skulle förenkla för såväl handläggarna inom individ- och familjeomsorgen, som kunde hämta stöd och handledning i sådana ärenden. Samordningen skulle även underlätta för de som vill anmäla sitt intresse för adoption.

Partikongressen föreslår besluta:

D201:1 att den svenska adoptionslagstiftningen moderniseras med sikte på öppenhet och bevarade relationer till barnets ursprungsfamilj

D201:2 att en samordning av de inhemska adoptionerna och hur de förmedlas eftersträvas

S-2000

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D202

HÖRBY ARBETAREKOMMUN

Alkoholmissbruket bland äldre kvinnor

Alkoholrelaterade sjukdomar och dödsfall har blivit allt vanligare i åldersgruppen 65-84 år under de senaste 15 åren. Generellt så dricker äldre personer mindre än yngre. De sista 15 åren har en oroväckande ökning av alkoholkonsumtion skett bland äldre, dvs över 65 år. Andelen äldre personer som dricker mycket alkohol och riskerar att utveckla ett beroende ökar. Det gäller främst kvinnor. Det är en av slutsatserna i Socialstyrelsens årliga lägesrapport inom vård och omsorg.

(<http://www.socialstyrelsen.se/nyheter/2012februari/alkoholmissbruketokarblandaldre>).

Ensamhet, sociala och ekonomiska bekymmer förvärrar situationen. Med ökad alkoholkonsumtion följer i regel ökade skador. Antal vårdtillfällen för alkoholrelaterade sjukdomar ökar. Alkohol i trafiken ökar som i sin tur skadar medtrafikanter. Okunskap och fördomar om äldre och alkoholbruk, kan bidra till att man har underskattat omfattningen av skadligt alkoholbruk. Dagens äldre kvinnor har andra alkoholvanor med sig än tidigare generationer. Synen på kvinnan kontra alkohol har också förändrats. På 1900 talets första decennier ansågs en kvinna som drack vara svag, lösaktig och förtappad, medan under 60- och 70-talet hon snarare ansågs stark, självständig och oberoende.

Primärvården har strukturerade program för att upptäcka och förebygga riskbruk. Dessa program behöver appliceras ut i den kommunala vård och omsorgen. Ett äldreperspektiv på alkoholprevention inom primärvården och den kommunala omsorgen kan, förutom bättre mående och livskvalitet för individen, också bidra till minskade sjukvårds- och omsorgskostnader. Personal måste få kunskap att koppla ihop äldres ohälsa med ett ev alkoholmissbruk. Symptom på missbruk kan döljas, eller tolkas, som depression, förvirring eller andra fysiska eller psykiska ohälsoproblem. Då är det viktigt att personal på ett tidigt stadium kan uppmärksamma tecken som tyder på att det finns ett riskbruk och eller missbruk. Det är också viktigt med strukturerat samarbete mellan den kommunala omsorgen och hälso- och sjukvården.

Det har forskats mycket lite om äldre och alkohol och därför vet vi inte så mycket om vilka bakomliggande faktorer som leder till ett missbruk. Bristen på kunskap leder till att det idag inte finns etablerade behandlingsprogram som fokuserar på denna grupp. Ett flertal arbetsmaterial och rapporter finns tex (https://skl.se/download/18.f5c3da514984c1cec661524/1416827955313/Arbetsmaterial_+Beroendel%C3%A4ra.pdf). En sammanställning måste göras, utbildnings och undervisningsprogram utformas för personal, patienter, brukare och anhöriga.

Partikongressen föreslår besluta:

D202:1 att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk

D202:2 att äldremottagningarna i sitt uppdrag får ansvar för att utarbeta ett samverkansprogram gällande äldre och riskbruk samt missbruk av alkohol, tillsammans med den kommunala hälso- och sjukvården

Susanne Meijer, Anna Svensson Crona, S-kvinnor Victoria Hörby
Hörby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D203

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Alkoholmissbruket ökar bland äldre kvinnor

Alkoholrelaterade sjukdomar och dödsfall har blivit allt vanligare i åldersgruppen 65-84 år under de senaste 15 åren. Generellt så dricker äldre personer mindre än yngre, men de sista ca 15 åren har man noterat en oroväckande ökning av alkoholkonsumtion bland äldre, dvs över 65 år. Den största ökningen står de äldre kvinnorna för. Med ökad alkoholkonsumtion följer i regel ökade

skador. Exempelvis så har antal vårdtillfällen för alkoholrelaterade sjukdomar ökat med 76 % för kvinnor i åldern 65+ sedan 1998. Ökningen för män 65+ under samma period var 28 %, vilket ungefär motsvarar alkoholrelaterade skador för befolkningen i stort. Mellan 2000 och 2010 så tredubblades rattfyllerister som var kvinnor.

Okunskap och fördomar om äldre och alkoholbruk, kan bidra till att man har underskattat omfattningen av skadligt alkoholbruk. Dagens äldre kvinnor har andra alkoholvanor med sig än tidigare generationer. Synen på kvinnan kontra alkohol har också förändrats. På 1900 talets första decennier ansågs en kvinna som drack vara svag, lösaktig och förtappad, medan under 60- och 70-talet hon snarare ansågs stark, självständig och oberoende.

Ett äldreperspektiv på alkoholprevention inom vården och den kommunala omsorgen kan, förutom bättre mående och livskvalitet för individen, också bidra till minskade sjukvårds- och omsorgskostnader. Personal måste få kunskap att koppla ihop äldres ohälsa med ett ev alkoholmissbruk. Symptom på missbruk kan döljas, eller tolkas, som depression, förvirring eller andra fysiska eller psykiska ohälsoproblem. Då är det viktigt att personal på ett tidigt stadium kan uppmärksamma tecken som tyder på att det finns ett missbruk. Det är också viktigt med strukturerat samarbete mellan den kommunala omsorgen och hälso- och sjukvården. Idag är det endast ca 20 % av kommunerna som har rutiner för samarbete mellan äldreomsorg och beroendevården.

Det har forskats mycket lite om äldre och alkohol och därför vet vi inte så mycket om vilka bakomliggande faktorer som leder till ett missbruk. Bristen på kunskap leder till att det idag inte finns något behandlingsprogram som fokuserar på denna grupp, vilket också socialstyrelsen uppmärksammat.

Partikongressen föreslås besluta:

D203:1 att Socialdemokraterna uppmärksammar äldre kvinnors alkoholproblematik

D203:2 att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk

S-kvinnor Victoria

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D204

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Alkoholmissbruket ökar bland äldre kvinnor

Alkoholrelaterade sjukdomar och dödsfall har blivit allt vanligare i åldersgruppen 65-84 år under de senaste 15 åren. Generellt så dricker äldre personer mindre än yngre, men de sista ca 15 åren har man noterat en oroväckande ökning av alkoholkonsumtion bland äldre, dvs över 65 år. Den största ökningen står de äldre kvinnorna för. Med ökad alkoholkonsumtion följer i regel ökade skador. Exempelvis så har antal vårdtillfällen för alkoholrelaterade sjukdomar ökat med 76 % för kvinnor i åldern 65+ sedan 1998. Ökningen för män 65+ under samma period var 28 %, vilket ungefär motsvarar alkoholrelaterade skador för befolkningen i stort. Mellan 2000 och 2010 så tredubblades rattfyllerister som var kvinnor.

Okunskap och fördomar om äldre och alkoholbruk, kan bidra till att man har underskattat omfattningen av skadligt alkoholbruk. Dagens äldre kvinnor har andra alkoholvanor med sig än tidigare generationer. Synen på kvinnan kontra alkohol har också förändrats. På 1900 talets första decennier ansågs en kvinna som drack vara svag, lösaktig och förtappad, medan under 60- och 70-talet hon snarare ansågs stark, självständig och oberoende.

Ett äldreperspektiv på alkoholprevention inom vården och den kommunala omsorgen kan, förutom bättre mående och livskvalitet för individen, också bidra till minskade sjukvårds- och omsorgskostnader. Personal måste få kunskap att koppla ihop äldres ohälsa med ett ev. alkoholmissbruk. Symptom på missbruk kan döljas, eller tolkas, som depression, förvirring eller andra fysiska eller psykiska ohälsoproblem. Då är det viktigt att personal på ett tidigt stadium kan uppmärksamma tecken som tyder på att det finns ett missbruk. Det är också viktigt med strukturerat samarbete mellan den kommunala omsorgen och hälso- och sjukvården. Idag är det endast ca 20 % av kommunerna som har rutiner för samarbete mellan äldreomsorg och beroendevården.

Det har forskats mycket lite om äldre och alkohol och därför vet vi inte så mycket om vilka bakomliggande faktorer som leder till ett missbruk. Bristen på kunskap leder till att det idag inte finns något behandlingsprogram som fokuserar på denna grupp, vilket också socialstyrelsen uppmärksammat.

Partikongressen föreslås besluta:

D204:1 att Socialdemokraterna uppmärksammar äldre kvinnors alkoholproblematik

D204:2 att Socialdemokraterna verkar för att ge resurser till forskning, för att få fram ett effektivt behandlingsprogram riktat till äldre kvinnor med alkoholmissbruk.

S-Kvinnor Camilla i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D205

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Alla kvinnors rätt till havandeskapspenning

Nuvarande föräldraförsäkring ger kvinnor möjlighet att ta ut förledrapenning 60 dagar före beräknad förlossning.

Denna möjlighet utnyttjas mycket lite beroende av kvinnans önskemål att "spara" föräldraledigheten till efter förlossningen för att kunna vara hemma så länge som möjligt med sitt barn.

Kvinnor med tungt arbete har möjlighet till havandeskapspenning motsvarande tidsperiod. Men havandeskapspenning beviljas inte till alla som söker utan till dem med så kallat tungt arbete. Många av dem som inte får beviljad havandeskapspenning blir i stället sjukskrivna och då ofta med graviditetsrelaterade besvär som gör det svårt för kvinnan att utöva sitt yrke.

Det borde vara alla kvinnors rätt till att ta ut 2 månaders havandeskapspenning före förlossningen.

En sådan förändring borde inte medföra särskilt ökade kostnader därför att många kvinnor som skulle komma ifråga är ändå sjukskrivna.

Partikongressen föreslås besluta:

D205:1 att alla kvinnor ska få rätten att få havandeskapspenning 2 månader före den beräknade tiden för barnets födelse

Stefan Palm / IF Metall S-fackklubb, Avesta

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D206

KROKOMS ARBETAREKOMMUN

Allas rätt till arbete, på riktigt

Blev man förtidspensionerad på 100 % före 2003 kallades det förtidspension på livstid/ ej omprövningsbar. Fr.o.m. 1/1 2003 heter det sjukersättning och ska prövas vart tredje år. Det innebär i praktiken att den som blivit förtidspensionerad, enligt det äldre systemet, inte får någon grundläggande yrkesinriktad rehabilitering som de med samma ersättning efter 2003 har rätt till, vilket inte stämmer överens med vår politik att alla som vill och kan ska kunna återvända till arbete. De har heller inte rätt till studiebidrag. I augusti 2012 var det ungefär 300 000 människor i Sverige som omfattades av detta beslut. Av dem räknade man med att 2/3, dvs. 200 000, hade en arbetsförmåga som låg på minst 1/8 eller 13 %.

De som behöver rehab/habilitering som patienter i sjukvården får naturligtvis som alla andra medborgare utifrån sitt hälsotillstånd, men när det gäller Arbetsförmedlingens insatser, alltså arbetslivsinriktad rehab/habilitering, har de som förtidspensionerades före 2003 inga rättigheter. Alla riksdagspartier hävdar att alla som vill och kan ska få arbeta. Den ambitionen, som för många upplevs som det löfte det är, stämmer inte överens med det jag beskrivit ovan. De människor som drabbas av denna generella regel stängs inne i ett bidragsberoende som ingen ska behöva drabbas av. Ett bidrag som är lågt, i skrivande stund ligger på ca 8500 kr i månaden.

Partikongressen föreslås besluta:

D206:1 att de personer som förtidspensionerades före den 1/1 2003 och frivilligt önskar få arbetslivsinriktad rehab/habilitering ska ha rätt till det

Stefan Fax

Krokoms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D207

ORUST ARBETAREKOMMUN

Anhörigdaggar för äldre

Sverige har i dag 1,3 miljoner anhöriga som regelbundet vårdar eller stödjer en närstående och deras insatser sparar årligen 177 miljarder åt samhället. I dag finns ingen möjlighet för dessa personer att få ersättning för att hjälpa till exempel sina föräldrar, en dement närstående, eller en funktionsnedsatt anhörig. En mycket stor insats görs av anhöriga idag gällande städning och

annat runt den anhörige och detta sker på den anhöriges fritid. Dock finns det en rad saker som den anhörige behöver hjälp med som inte kan läggas på en heltidsarbetandes fritid exempelvis besök på vårdinrättningar.

För samhället är det viktigt att anhöriga ges skäligena villkor för att kunna klara sin situation. Om de inte orkar, eller inte längre vill ställa upp, kommer vård och omsorg inte att fungera. Många av de saker som den anhöriga behöver stöd och hjälp med ligger inte under hemtjänstens ansvar. Den som har gamla föräldrar måste till exempel många gånger ta ledigt från jobbet för att följa med till läkaren, distriktssköterskan eller vid inläggning på sjukhus eller andra besök som görs under arbetstid.

Det finns varken pengar eller personal som kan ta över detta ansvar inom den offentliga omsorgen. För många med låga inkomster ger dessa dagar ett mycket tufft ekonomiskt bortfall. En viktig insats är därför ekonomisk ersättning till anhöriga som hjälper sina närstående med dessa för den anhörige mycket viktiga saker. Anhörigdagarna skulle kunna vara fyra per år och fungera på liknande sätt som den tillfälliga föräldrapenningen VAB. Jag anser därför att en översyn behöver genomföras för att utvärdera möjligheten att införa anhörigdaggar för äldre.

Partikongressen föreslår besluta:

D207:1 att Socialdemokraterna snarast ser över möjligheterna att införa anhörigdaggar för äldre

Catharina Bråkenhielm

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D208

ORUST ARBETAREKOMMUN

Assistanshundar

En assistanshund är en arbetande tjänstehund, en personlig assistent på fyra ben, som hjälper människor med funktionsvariation att ta sig fram på egen hand. Hunden ger brukaren stora möjligheter till självständighet och oberoende av andra människor. Detta ger inte bara frihet för hundföraren utan ger också stora kostnadsbesparingar i form av minskad assistans. Hunden är utbildad och noggrant tränad för sina uppgifter.

En assistanshund har en enda förare. De flesta assistanshundarna är ledarhundar. Övriga assistanshundar är servicehundar för rörelsehindrade, signalhundar för hörselskadade och alarmerande servicehundar för personer med diabetes och epilepsi. Dessa service- och signalhundar är utbildade som hjälpmedel för personer med kronisk funktionsvariation. Dessa

hundar är ett oersättligt hjälpmedel för människor med funktionsnedsättning men problem uppstår då detta hjälpmedel som utgörs av en hund är utestängt från en mycket stor del av vårt samhälle. Det skapar stora problem och hindrar brukaren att leva ett liv på ett sätt som alla andra.

Svensk lag räcker inte till när det gäller rätten för föraren och hunden att vistas i offentliga miljöer. Ideligen rapporteras om händelser där människor med funktionsvariationer nekas komma in på caféer, restauranger och andra lokaler just för att deras hjälpmedel är en hund. Detta är inte acceptabelt och följer inte lagen om tillgänglighet för alla människor. På många ställen är det förbjudet att medföra assistanshund.

Det finns två statliga utredningar, den senaste från 2010, som föreslår en skärpning av diskrimineringslagen så att även otillgängligt klassas som diskriminering.

En utökad diskrimineringslag måste också gälla för personer med hjälpmedel i form av assistanshund. Trots branschriktlinjer nekar fortfarande otroligt många restaurang- och caféägare assistanshundar tillträde. Även många andra viktiga lokaler i vårt samhälle förbjuder förare med assistanshundar. En stor del av problemet är kunskapsbrist om vad assistanshundarna är, vad lagen säger och inte minst hundallergi.

Partikongressen föreslås besluta:

D208:1 att utreda om det är möjligt att skärpa diskrimineringslagen så att otillgänglighet klassas som diskriminering. Syftet är att även människor med funktionsvariation ska behandlas på ett rättvist och värdigt sätt

Catharina Bråkenhielm

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D209

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Assisterad befruktning på lika villkor

Den 1a juli 2005 blev det möjligt för en kvinna som är gift (då registrerad partner) eller sambo med en annan kvinna att få tillgång till assisterad befruktning inom svensk sjukvård. Tillgången till behandling inom svensk sjukvård gäller idag oberoende av om kvinnan lever med en man eller en kvinna. Trots lagstiftningen finns fortfarande oförklarliga och orättvisa skillnader mellan heterosexuella och homosexuella i denna fråga.

För det första, i de fall ett heterosexuellt gift par väljer att inseminera presumeras mannen vara

riktiga föräldern. I ett olikkönat äktenskap finns ingen sådan presumtion. Istället för att behandlas som maka, behandlas kvinnan som om hon vore sambo, och måste godkänna föräldraskapet efter att barnet fötts eller sent i graviditeten. För det andra, i de fallen homosexuella bestämmer sig för att inseminera utanför svensk sjukvård, dvs. i privat regi eller utomlands så kan inte föräldraskapet fastställas för sambo eller maka som har samtyckt till inseminationen (1 kap 9 § FB). Istället ska faderskapet fastställas för spermagivaren. Det innebär att de barn som blir till genom insemination i samkönade förhållanden privat eller utomlands löper en stor risk att bara få en rättslig förälder vilket kan få konsekvenser för vårdnad, umgänge och boende.

Totalt har två statliga utredningar (SOU 2001:01 och SOU 2007:3) kommit fram till att reglerna för fastställandet av föräldraskap bör motsvara de regler som gäller för heterosexuella. Utgångspunkten ska vid en bedömning vara vad som är bäst för barnet.

Det finns utifrån barnperspektivet, inga godtagbara argument att fortsätta diskriminera homosexuella i denna fråga och marginalisera det kvinnliga föräldraskapet i jämförelse med manliga faderskapet. En likabehandling skulle istället säkerställa att barnet säkras två rättsliga föräldrar samtidigt som barnets möjlighet att få information om sitt genetiska ursprung ökar.

Partikongressen föreslår besluta:

D209:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den kvinna som är moderns registrerade partner eller maka automatiskt ska anses vara barnets förälder och bestämmelse om föräldraskap för moderns partner eller maka (föräldraskapspresumtion) motsvarande den nuvarande faderskapspresumtionen ska införas

D209:2 att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraskapet för moderns registrerade partner, maka eller sambo ska kunna fastställas för de fall assisterad befruktning utförs utanför svensk sjukvård eller insemination utförs i privat regi

Peter Stattin, Umeå Socialdemokratiska högskoleförening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D210

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Avskaffa karensdagar vid arbetslöshet

När man blir ofrivilligt arbetslös så är det förödande att man blir straffad med att få en karens på 7 dagar. För varför ska personerna bli straffade när företagen går fria.

Partikongressen föreslår besluta:

D210:1 att ta bort regeln om karensdagar

Ulf Jonsson

Västerviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D211

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Avskaffa karensdagen

Det är i första hand de som har de tyngsta och stressigaste jobben, mest ansträngd privatekonomi, det sämsta hälsotillståndet och den lägsta utbildningen som går till jobbet när de är sjuka.

Sjuknärvaron är en tydlig klassfråga. De grupper som har sämst arbetsmiljö och ofta lägre inkomster är också de som går till jobbet vid sjukdom. Detta är en av många pusselbitar som leder fram till att samhällsklyftorna ökar. Att ekonomiskt straffas för att man drabbats av sjukdom är oanständigt och orättvist.

Karensdagen infördes för att undvika att arbetstagare sjukanmäler sig för att de inte orkar gå till jobbet. Konsekvensen av införandet var att sjukanmälningarna sjönk. Framförallt på grund av att många arbetstagare inte har råd att vara hemma en dag utan sjukersättning. Följden av att den som är sjuk går till jobbet är att smittan sprids till arbetskamraterna. I många fall innebär detta en större minskning av produktionen för företaget/arbetsgivaren och karensdagen riskerar därmed att vara rent kontraproduktiv.

Dessutom drabbar detta framförallt ensamstående föräldrar samt arbetstagare med en redan svag ställning på arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslår besluta:

D211:1 att Sveriges Socialdemokratiska Arbetarparti verkar för att slopa karensdagen i sjukförsäkringssystemet

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D212

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Avskaffa karensdagen

Alla borde ha råd att vara sjuka i Sverige. Idag kan tyvärr en sjukdag kraftigt försvåra ekonomin för den som blir sjuk, och det behöver inte vara en allvarlig sjukdom. Magont, migrän, huvudverk eller en vanlig förkylning är tillräckligt.

Tanken med karensdagen är att minska fusk med sjukskrivningar. Misstänkt fusk borde utredas på individnivå, istället för en kollektiv bestraffning för att ett fåtal personer fuskar. Karensdagen har tyvärr istället gett effekten att många känner att dem inte har råd med en förlorad dagslön. Därför drabbas kollegor som smittas, vilket leder till sjukfrånvaro och i förlängningen försämrade ekonomi för arbetsgivarna.

Socialdemokraterna borde verka för att avskaffa karensdagen eftersom vi borde stå på arbetstagarens sida när sjukdom slår till, och istället för att misstro människor borde vi lita på att vi går hem från jobbet när vi är sjuka. Vila är en viktig del för att den som arbetar ska orka arbeta. Utan utvilade och friska arbetare riskerar vi välfärden och Sveriges ekonomi.

Sverige kan bättre!

Partikongressen föreslås besluta:

D212:1 att avskaffa karensdagen

Mikael Scheibel Julin

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D213

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Avskaffande av § 6 i Lag (1963:583) om avveckling av fideikommiss

Fideikommissinstitutet. Enkelt uttryckt består Fideikommissinstitutet av följande: Man förbigår arvsrättslagstiftningen så att enbart den äldste sonen ärver all Fideikommissegendom. Syskon, döttrar och mödrar ärver absolut inget. Undantag gäller att om äldste sonen dör så kommer näste son i åldersföljd att ärva istället, men aldrig kvinnor.

Även om Fideikommissinstitutet avskaffades 1963 finns det ett kryphål i den lag som reglerade avskaffande, kryphålet är § 6 som medger att regeringen kan ge en s.k. dispens för att fortsätta att praktisera Fideikommissinstitutet.

Fideikommiss är ingen ljusskygg princip som reaktionära slottsaristokrater praktiserar i strid med lagboken. Tvärtom är det ett system som den svenska staten sanktionerar. Mer än så: det är ytterst regeringen som beslutar om huruvida fideikommissegendomar ska få leva kvar in i 2000-talet. Det vill säga: om döttrar i vissa adelsfamiljer ska berövas sin arvsrätt.

Ett exempel på detta orättvisa system är följande historia taget från verkligheten:

Yngre syskon och änkor betraktar dock inte nödvändigtvis fideikommisset som ett privilegium. Om familjemedlemmarna inte samarbetsvilliga kan de riskera att vräkas från sina hem. Detta skedde för en tid sedan på fideikommisset Erstavik i Saltsjöbaden utanför Stockholm. Fideikommissarien Magnus af Petersens, död 1994, delade i sitt testamente upp gården på de tre barnen. Äldste sonen Johan skulle ärva slottet i Saltsjöbaden och den absoluta merparten av skogen, de yngre syskonen Eva och Erik skulle dela på ett palats i Gamla stan samt en del sjötomtsbebyggelse.

Men äldste sonen Johan af Petersens bildade allians med Marita Ulvskog på Kulturdepartementet och propagerade för att egendomens ovärderliga kultur- och naturvärden (Nackareservatet) skulle stå hotade om fideikommisset upplöstes. Så lyckades han upphäva pappans testamente och lägga hela miljardegenomen i egen hand. Snart meddelade Johan af Petersens sin 90-åriga mor Mamette af Petersens att han önskade "provbo" i slottet.

Till Mamma

Stora Huset

Mammas ockupation av Stora Huset vid Erstavik är en brottslig gärning. Mamma har förklarat att Mamma inte avser att upphöra med detta brott. Jag kommer därför att tvingas vidta åtgärder för att brottet beivras.

Mammas ockupation av Stora Huset innebär även att jag fortsättningsvis inte längre finner anledning att vidta andra åtgärder för husets drift och underhåll än sådana som jag för egen del bedömer lämpliga. Mamma kan inte längre räkna med någon medhjälp från min sida i sin brottsliga verksamhet. Johan

Sverige har som enda stat i Europa kvar sina fideikommiss. I Frankrike avskaffades fideikommissen med franska revolutionen: nu skulle egendomsband klippas och privilegierad successionsrätt för adeln avskaffas. I Nederländerna, Italien, Belgien, Spanien och Portugal rök

fideikommissen på 1830- och 40-talen.

I Sverige dröjde frågan. En orsak till detta var att fideikommissen visade sig vara rationella jordbruksenheter. Socialdemokratin kom att gynna stordriften. När mekaniseringen av lantbruket inleddes krävdes en åker på 200 hektar för att en traktorinvestering skulle löna sig. Adeln pånyttföddes som ett agrart avantgarde.

Så i stället för att kapa grevens åker och tilldela torparen en del av kakan, såg regeringen till att reformera proletariatet i de framväxande städerna. Kvar i provinsen blev obesurna adelsgods. Och i början av 2000-talet hade Sverige tillsammans med England flest storjordbruk på god åkermark i EU.

Bakom statistiken göms en unikt livskraftig, förmögen och politiskt potent svensk lantadel. Bland annat tack vare de kvarlevande fideikommissen så äger den svenska adeln i dag en yta större än Gotland, trots att adeln bara utgör omkring 2,5 promille av befolkningen i stort.

Och eftersom EU:s jordbruksstöd utmäts efter storlek på gårdarna är de fideikommissen stora bidragstagare. Allra mest gårdsstöd 2008 fick familjen Gyllenkroks fideikommiss (6,8 miljoner). Även om fideikommissen alltid varit få till antalet har de utgjort ett skelett i den svenska spannmåls- och skogsnäringen.

Det finns inte någon som helst anledning att fortsätta med denna djupt orättvisa, ojämlika och gamla rest från feodaltiden och att låta den bestå. Det anstår inte ett modernt demokratiskt samhälle att gynna en adel som för länge spelat ut sin roll som samhällsbyggare. Vi Socialdemokrater anser ju att Monarkin är otidsenlig, vad är då Fideikommissen om inte otidsenlig? § 6 i Lag (1963:583) = Kryphålet.

Har fideikommissegendom synnerligt kulturhistoriskt värde eller äro eljest särskilda skäl därtill, må regeringen förordna att fideikommissurkundens bestämmelser skola äga tillämpning tills vidare eller till dess i beslutet angiven innehavare av fideikommisset avlider. Lag (1999:1042).

Faktum är att det finns en lag från 1963 som säger att också de svenska fideikommissen ska avskaffas, i takt med att de då verksamma fideikommissarierna avlider. Men 1995 hittade socialdemokraterna ett kryphål i lagstiftningen, paragraf sex, som säger att enskilda fideikommiss kan få leva vidare om de äger "synnerligt kulturhistoriskt värde". Även om den regeln ursprungligen tillkom med tanke på ett enda slott, det världsberömda Skokloster mellan Stockholm och Uppsala, har kulturdepartementet meddelat att tiotalet jordfideikommiss kan få förlängt mandat. Det innebär att staten lyfter en krets adliga jordägare ovan marknad och arvslagstiftning. Därför kan man tala om denna särslagstiftning som det sista adliga privilegiet.

Partikongressen föreslår besluta:

D213:1 att omedelbart avskaffa § 6 i Lag (1963:583) om avveckling av fideikommiss

Lars Toftemar

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D214

UPPVIDINGE ARBETAREKOMMUN

Barn placerade i annan kommun

Då barn behöver placeras i ett familjehem, oberoende av om det är för att de behöver separeras från sin hemmiljö eller för att de inte kan placeras på ett HVB-boende, sker det i många fall utanför hemkommunens gränser.

Ibland för att det anses bäst för barnet, men många gånger också för att det inte finns något familjehem att tillgå i den egna kommunen, vilket på sikt ger en dominoeffekt där allt fler barn blir placerade utanför sin hemkommun.

Dock kvarstår såväl betalnings- som uppföljningsansvar hos hemkommunen, vilket leder till att socialsekreterare far kors och tvärs över Sverige och att begreppet ”regelbundna samtal” med barnet, familjehemmet och föräldrarna (alternativt den gode mannen) urholkas. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan detta knappast anses som en effektiv resursanvändning.

Dessutom kan inte barnet själv aktivt söka upp socialsekreteraren, och familjehemmet kan inte erbjudas stöd, på samma sätt som om det hört till socialtjänsten i den egna kommunen.

Det lider allvarlig brist på socionomer idag, allt fler kommuner signalerar att de går på knäna och har riktigt svårt att besätta vakanta tjänster. Att då hålla fast vid ett regelverk som binder upp våra socialsekreterares arbetstid med resor istället för praktiskt utrednings- och uppföljningsarbete känns inte rimligt.

Regelverket behöver ses över så att man på kort sikt kan köpa och sälja tjänster kommunerna emellan (betalningsansvaret kvarligg hos hemkommunen, men det är mottagande kommun som tar hand om uppföljningen av barn och familjehem mot en fastställd taxa) och på lång sikt kan ”skriva över” barn, som inte tillfälligt placerats i ett familjehem, från hemkommun till mottagningskommun.

Partikongressen föreslår besluta:

D214:1 att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att modernisera och anpassa regelverk och lagar kring placering av barn och unga till dagens förutsättningar

D214:2 att Socialdemokraterna verkar för utökade möjligheter till samverkan, inom socialtjänsten, kommuner emellan

D214:3 att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att placerade barn ska få det stöd de behöver i den kommun där de befinner sig oavsett vilken kommun som bär betalningsansvaret

Camilla Ymer

Uppvidinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D215

ASKERSUNDS ARBETAREKOMMUN

Barn som sover dåligt

Barn som sover dåligt är ett stort problem för föräldrar. En stor orsak till detta är alla sociala nätverk och behovet att dygnet runt följa dessa. Att alltid vara nådd och vid varje pling i mobilen kolla av vad som händer stör nattsömnen och vi får trötta ungdomar i skolan. En del flöden kan pågå i timmar startad av någon händelse som måste utredas.

Partikongressen föreslår besluta:

D215:1 att ge föräldrar möjlighet att med ett program/app stänga av flödet i mobilen

Johan Calais

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D216

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Barnfattigdom

Skillnaden i levnadsstandard mellan barn i hyresrätt och barn i villa eller bostadsrätt har ökat dramatiskt. Avståndet mellan grupperna har tredubblats sedan 2004. De flesta barnfamiljer har fått det bättre ekonomiskt de senaste åren. Men i hyresrätt bor många ensamstående föräldrar,

och många som drabbas av försämringar i samhällets trygghetssystem. De har också mycket små ekonomiska marginaler. 18 procent, eller nästan vart femte barn, i hyreshus bor i en familj som har disponibel inkomst under socialbidragsnivån. Och ännu fler har svårt att få hushållsbudgeten att gå ihop. Nära hälften av barnfamiljerna i hyreshus klarar inte en stor oväntad utgift på egen hand.

I gruppen sammanboende med barn, bor två tredjedelar av familjerna i villa. Men för dem som inte har kapital att satsa, eller möjlighet att låna, finns inte det alternativet.

I alla hushållstyper har hyresgäster lägre inkomster än de som äger sina bostäder. Men störst är glappet mellan barnfamiljer, särskilt de som är sammanboende.

Barnfattigdomen är naturligtvis mer komplicerad än att jämföra olika grupper med varandra. Men beskrivningen ovan är ett sätt att visa på verkligheten.

Partikongressen föreslår besluta:

D216:1 att det tas ett helhetsgrepp på barnfattigdomsproblematiken. Det skulle kunna innebära att man först kartlägger och analyserar hur barnfattigdomen ser ut i landet eller i kommunen

D216:2 att det därefter görs en samlad åtgärdsplan för att minska barns utsatthet och familjers svåra ekonomiska problem. Det gäller insatser på lång sikt som rör arbetsmarknadspolitik, integration, socialförsäkringar och den ekonomiska familjepolitiken

Kvarnvedens S-förening

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D217

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Barnfattigdomen

Sedan 2005 har fattigdomen, enligt faktauppgifter från en artikel av Daniel Swedin, Aftonbladet, den 14 juni 2016, nästan fördubblats bland ensamstående föräldrar som har arbete. Många av dem får söka sig till socialkontoren för att klara vardagen för sig och sina barn. Det känns som skam för de utsatta också vårt samhälle.

Enligt Försäkringskassan lever när nog 50 procent av de ensamstående föräldrarna med två eller

fler barn lever i risk för fattigdom. Hade vi inte haft den ekonomiska familjepolitiken – allt från underhållsstöd till föräldrapenning via barnbidrag – skulle vi vara uppe i 66 procent. För ensamstående mammor 72 procent.

Familjepolitiken har under många åtal förfallit. Barnbidraget har inte höjts på de senaste tio åren. Underhållsstödet till ensamstående har höjts marginellt på tjugo år. I Försäkringskassans statistik syns också hur bidragens betydelse minskat över tid eftersom de inte byggts ut.

Vi som lever i vardagen har också genom samtal folk fått många tragiska berättelser hur de drabbat. Och hur maktlösa dom känner sig.

Att växa upp i fattigdom kan få allvarliga konsekvenser, särskilt om det pågår länge. I Malmö växer nästan var tredje barn upp i fattigdom. Det kommer att prägla barnens liv.

Barn som växer upp i fattigdom hamnar i en negativ spiral. Fattiga familjer har sämre valmöjligheter på bostadsmarknaden och hamnar ofta i områden där det redan bor många andra som har ont om pengar.

Forskning visar att det finns ett starkt samband mellan att växa upp i fattigdom och att få dåliga betyg i grundskolan. Barn som växer upp med föräldrar som måste ta emot socialbidrag har svårare att klara gymnasiet.

Barn som växer upp med fattiga föräldrar löper dubbelt så stor risk att dö i förtid jämfört med andra barn. De blir oftare inskrivna på sjukhus, drabbas oftare av psykisk ohälsa och löper större risk att hamna i missbruk och utsättas för brott.

Detta är vad som står på spel när vi pratar om att ensamstående föräldrar är fattigast i dag. Fattiga barn blir fattiga föräldrar. Fattigdom föder mer fattigdom.

Att Sverige återigen blir ett land där fattigdomen går i arv och där det föräldrars bankkonto eller aktieportfölj avgör vilka livschanser vi får, kan på inga villkor accepteras.

Socialdemokraterna måste ta tag i den tragiska utveckling som pågår.

Partikongressen föreslås besluta:

D217:1 att Socialdemokraterna verkar för att alla barn lyfts ur fattigdom

D217:2 att fattigdomsfrågan ges större uppmärksamhet i partiets agenda

Anita Aagesen-Svärd och Jan Svärd, Sentrums S-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D218

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Begränsa utskrift av opioidläkemedel till ungdomar

Läkemedel såsom Tramadol och andra tunga, narkotikaklassade smärtstillande har blivit allt vanligare bland ungdomar i Sverige. Tramadol som är en så kallad opioid som verkar för att lindra smärta genom att påverka specifika nervceller i ryggmärgen och hjärnan. Den är också starkt beroendeframkallande. Tramadol är numera den fjärde vanligaste substansen när det kommer till drogrelaterade dödsfall i Sverige. Opioider i form av smärtstillande läkemedel skrivs ut till hundratusentals svenskar varje år. I Sverige har drogberoendet som dödsorsak mer än fördubblats mellan åren 1997 – 2014. Bara mellan 2013 och 2014 har antalet drogrelaterade dödsfall i Sverige ökat med 30 procent enligt Socialstyrelsens rapporter. Efter 2006 skedde en kraftig ökning av dödsfallen och ökningen gäller främst opioidläkemedlen metadon buprenorfin och fentanyl. De drogrelaterade dödsfallen som är relaterade läkemedlen meta-don, buprenorfin och fentanyl, som alla tre räknas som starka opioider där fentanyl anses om starkare än heroin, har sedan 2006 ökat stadigt i relation till dödsfall som kan härledas till andra drogs substanser.

I det rättsmedicinska registret Toxreg finns även uppgift om dödsplats. Utifrån denna geografiska information är det möjligt att ta fram kartor som beskriver hur drogerna sprids över landet och hur utvecklingen ser ut över tid. Kartorna visar att dödsfallen i relation till de tre opioidläkemedlen sprids över hela landet och i alla typer av kommuner. Anna Fugelstad, psykolog och drogforskare, Karolinska institutet drar slutsatsen att de olika spridningsmönstren hänger troligen samman med hur drogerna distribueras eller sprids. Den jämna spridningen över hela landet talar för att opioidläkemedlen härstammar från sjukvården.

Vi ser därför en ökad risk att den nya inkörporten till drogberoende de facto är de narkotikaklassade läkemedlen, och att vi som parti bör vara drivande i att begränsa utskrifter av opioidläkemedel inom sjukvården till unga, samt utreda alternativa behandlingar som finns att tillgå inom området smärtstillande, tex akupressur. Vi behöver lägga mer resurser på att utreda detta.

En hård del av verkligheten är faktumet att Sverige toppar listan med flest antal narkotikadödsfall i hela Norden. En faktor som talar för att Sverige verkligen har en högre andel narkotikadödsfall än övriga nordiska länder är det faktum som tidigare nämndes – den växande andelen opioiddödsfall bland unga vuxna och att dödsfallen i gruppen inte går ner. Det är möjligt att Sverige har en högre förekomst av starka opioider än övriga nordiska länder och att vi där mer liknar USA och Kanada.

Många ungdomar som nyttjar läkemedelsopioider har enligt sjukvården och ungdomsmottagningar även allvarigare psykiatriska problem. Ungdomarna som söker missbruksvård mår sämre och de som sedan remitteras vidare har exempelvis bipolär sjukdom eller psykoser. Alla droger ökar känsligheten för att insjukna i svårare psykiska sjukdomar. Detta innebär att psykiatrin ställs inför stora utmaningar, och det finns en risk att resurserna inte räcker till eller kommer vara skevt fördelade. Att unga människor i Sverige dör allt snabbare i beroendeskop av narkotikaklassade läkemedel är en enorm tragedi och en stor samhällelig förlust, på alla sätt och vis. Socialdemokraterna, oavsett i regeringsställning eller ej, bör som landets största parti och väktare av allas lika värde vara ledande i arbetet att bromsa denna oerhört farliga utveckling.

Partikongressen föreslår besluta:

- D218:1 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att bromsa den snabba dödligheten bland ungdomar relaterad till missbruk av narkotikaklassade läkemedel, främst opioider
- D218:2 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för en lagstiftning som begränsar mängden narkotikaklassade läkemedel, främst opioidläkemedel, som skrivs ut till unga i den svenska sjukvården och att unga istället erbjuds alternativa behandlingar så som akupressur, fysisk rehabilitering eller annat lämpligt som kommer påvisas av utredningen i att-sats 4
- D218:3 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att hårdare kriterier skall införas för svensk sjukvård när den tar ställning till om opioidläkemedel skall skrivas ut
- D218:4 att den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsätter en utredning med anledning av att-satser 1, 2 och 3 som ska vara klar senast under 2017 pga den ökande takten dödlighet bland unga i detta ämne

Zeina Güven, Ellinor Hammarsköld

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D219

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Begränsningsåtgärder inom välfärdsteknologi

I dagens samhälle ser vi en snabb utveckling av olika insatser man kan använda sig av för att ge våra äldre en högre grad av integritet och insatser av hög kvalitet som även ger kommunerna möjlighet att använda sina resurser på ett bättre sätt, detta sker ofta inom begreppet välfärdsteknologi. Även på nationell nivå pratar vi om att välfärdsteknologin som ett

utvecklingsområde för svensk industri.

Vi vet att äldre som får en nattkamera sover bättre och larmar mindre då de inte blir väckta av att någon går in och ut genom ytterdörren. Som anhörig förväntar man sig att personalen på demensboenden skall förhindra att en dement går ut mitt i vintern utan ytterkläder. I dagens lagstiftning och allmänna föreskrifter så krävs det samtycke för att vidtaga tvångs- och begränsningsåtgärder. Detta skapar en del hinder när det gäller att ge våra äldre det stöd de har behov av för att kunna leva ett tryggt och självständigt liv.

När det gäller att t.ex. lägga en larmmatta nedanför en säng på ett äldreboende kräver det samtycke från den äldre. Då det är av medicinsk karaktär så ingår det inte i de frågor som en god man eller förvaltare kan samtycka om. Om den äldre då är dement är det svårt att få ett samtycke till den åtgärden och även om man får det ena stunden så kan den ta tillbaka det nästa stund och då får den inte vara kvar. I denna situation är det endast en läkare som kan fatta beslut om tvångsvård.

Det går att inom välfärdsteknologins område fortsätta att visa på exempel där gällande lagstiftningar om krav på samtycke begränsar möjligheter att använda sig av välfärdsteknologi särskilt när det gäller personer med demenssjukdom oavsett om det är ett larm som larmar om någon lämnar sitt rum på natten, GPS-larm som larmar om man lämnar området, tillsyn via nattkameror eller olika kommunikationshjälpmedel.

Den tekniska utvecklingen går fortare än vad vår lagstiftning har hunnit med och våra myndigheter tolkar att om det inte finns stöd i gällande lagstiftningar så kan inte någon annan samtycka i den dementas ställe för att kunna ge denna typ av insats behöver det ske en översyn av lagstiftningen utifrån den tekniska utvecklingen men även att man måste öppna upp att gode män, förvaltare kan ge ett sådant samtycke.

Partikongressen föreslår besluta:

- D219:1 att det sker en översyn av socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen, LSS, Patientlagen så man möjliggör att någon annan kan ge samtycke till välfärdsteknologi
- D219:2 att man ser över lagstiftningen när det gäller välfärdsteknologi så att det inte räknas som en tvångs och skydds åtgärd
- D219:3 att kommuner och Landsting får rätt att ta generella beslut om att man i första hand vill använda sig av välfärdsteknologi som tex natttillsyn via nattkamera
- D219:4 att det sker en förändring av kameraövervakningslagen så att det inte krävs samtycke för att bl.a. använda insatsen natttillsyn via kamera

Ulrica Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D220

VINGÅKERS ARBETAREKOMMUN

Bevara assistansersättningen

I mars 2016 fanns det 16 062 personer med assistansersättning från Försäkringskassan, genomsnittet på antal assistanstimmar per vecka var under samma tid 126,7 timmar. Av de som hade assistans var 45,8 % kvinnor och 54,2 % män. Kvinnorna hade under denna period i genomsnitt 124,8 assistanstimmar/vecka, medan männen hade 128,3 assistanstimmar/vecka.

Av de med assistansersättning från Försäkringskassan hade (aug 2015) 33,0 % sin assistans i kommunal regi, 54,0 % anlitate ett assistansföretag, 9,2 % ett assistanskooperativ och cirka 2,3 % var egna arbetsgivare för sina assistenter. (Källa: Socialstyrelsen sid 28).

Att inneha assistans för att klara sin vardag gör att de personer som har assistans får en ökad självständighet och oberoende, vilket även gör att det fysiska och psykiska välbefinnandet ökar. Att dra ned på assistansersättningen gör att de personer som behöver hjälp får en betydligt sämre vardag med minskad självständighet som följd, då de inte längre får möjlighet att delta i sociala aktiviteter. Som kan göra att den assistansberättigade utvecklar sin sociala och kognitiva förmåga att integreras i samhället. Försäkringskassan har aviserat att dra ned på kostnaden för assistansersättningen då den under senaste åren har ökat mer än prognosticerat. Under senare tiden har även en del fusk uppdagats inom assistansbolag, vilket påverkar de som verkligen behöver assistans negativt.

Det är även en demokratifråga att de som behöver assistans får den hjälp de behöver, då de exempelvis kan delta politiskt i de debatter som rör deras vardag. Att alla kan delta i den demokratiska processen är viktigt för att få ett hållbart demokratiskt samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

D220:1 att Socialdemokraterna ska verka för att LSS bevaras i sin nuvarande form

D220:2 att Socialdemokraterna jobbar aktivt för att skapa en lagstiftning som ger de ersättningsberättigade assistansersättning, oberoende av den assistanstid de behöver

D220:3 att Socialdemokraterna arbetar för att de med assistansersättning får vara med i utformningen av deras ersättning utan att den personliga integriteten kränks

D220:4 att Socialdemokraterna aktivt tar den offentliga debatten angående assistansersättningen och med kraft påtala partiets syn gällande allas lika värde

Daniel Helmersson, Tony Ljungberg

Vingåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D221

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Bodelning

Tills döden skiljer oss åt... När man är kär och lycklig, när man beslutar sig för att leva tillsammans genom att gifta sig, då finns inte tanken att det kan ta slut. Om dagen kommer när lyckan byts till bråk, osämja och kanske hat, då är det svårt att prata med varandra. Har man inte varit förutseende och upprättat ett äktenskapsförord, kan en skilsmässa bli mycket jobbig.

Oftast kan de inblandade klara av att göra en bodelning men ibland går det alldeles snett. Har parterna olika ekonomiska förutsättningar och den starkare personen vägrar att göra upp, kan det ta mycket lång tid att reda ut det hela.

Under tiden kan inte villan, bostadsrätten eller radhuset säljas. Den svagare parten kan råka i mycket svåra problem. Har den som är i ekonomiskt underläge dessutom vårdnaden om barn, drabbar en utdragen process även dem. De får leva i ett vakuum, kanske under flera år.

Att driva en process är kostsamt. Det finns ingen ekonomisk hjälp att få, rättshjälpen täcker inte de här kostnaderna.

En bodelningsförrättare kan utses och kräva in underlag från den trilskande parten. Men det finns idag ingen laglig rätt att få denne att lämna ifrån sig begärda uppgifter. Om bodelningsförrättaren kommer fram till ett avslut, kan den ekonomist starka överklaga beslutet och därmed drar processen ut i tid.

Det här en brist i lagstiftningen. Det borde finnas regler som underlättar och styr hur en bodelning ska ske, vid tvist. Ett enkelt exempel på lagregler kan vara att en bodelningsförrättare har rätt att sätta en sluttid för när underlag ska vara inlämnade. Hålls inte tiden, gäller motpartens uppgifter.

Partikongressen föreslår besluta:

D221:1 att regler och lagstiftning vid bodelning förändras och förtydligas så att bodelning kan genomföras när den ena parten inte medverkar till en konstruktiv lösning

Margareta Borggren

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D222

ORUST ARBETAREKOMMUN

Bra måltider för bättre livskvalité hos våra äldre

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för äldres livskvalitet. Inte bara genom att den ger energi och näring. Måltiden kan vara ett positivt avbrott i vardagen och bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet – en höjdpunkt att se fram emot. En satsning på bra mat i äldreomsorgen är därför en satsning på hela verksamheten.

Vi vet sedan tidigare att måltiden spelar stor roll för välbefinnande och nöjdhet inom äldreomsorgen. De är också grundläggande för att förebygga undernäring, sjukdom och ohälsa. Tyvärr är dock undernäring mycket vanligt hos de sköraste äldre, ofta till följd av bakomliggande sjukdom eller andra faktorer som påverkar lusten att äta. Men att inte få i sig den näring kroppen behöver är ett mycket allvarligt tillstånd och leder ofta till nedsatt funktionsförmåga och depression. Dessutom ökar risken att drabbas av andra sjukdomar till följd av undernäring ytterligare. Undernäring ökar också risken för fallolyckor, känsligheten för medicin ökar och man tappar kraft och ork. Därför är det extra viktigt att de måltider som serveras inom äldreomsorgen, i såväl det egna hemmet som på äldreboendet, håller hög kvalitet och anpassas efter den äldres individuella behov, vanor och önskemål.

Måltiderna inom äldreomsorgen måste, så långt det är möjligt, anpassas efter varje enskild individ. En viktig del i vardagen är att få äta den mat man tycker om och längtar efter. De äldre har gjort egna val hela livet och vill fortsätta påverka sin vardag trots att de är beroende av andra. Individanpassning innebär att aktivt fråga den äldre och anpassa måltiden utifrån behov, vanor och önskemål. Det kan exempelvis handla om att få fortsätta äta det kvällsmål man är van vid, att maten kan behöva konsistensanpassas på grund av tuggsvårigheter eller en egen önskan om att inte behöva äta i ensamhet eller i påtvingat sällskap. I många kommuner levererar hemtjänsten mat i plastlådor till de äldre som sedan ska värmas i micron. Ofta har dessa lådor producerats långt från det egna boendet eller hemorten. När äldre själva ska bestämma vad som ska handlas hem av hemtjänsten blir det ofta det man handlat förr och som kanske inte är lämpligt när man

blivit äldre. Många känner heller inte till alla nyheter och bra produkter som numera finns att tillgå i våra butiker.

Maten och matsituationen inom äldreomsorgen behöver ges större uppmärksamhet. En kvalitets satsning på våra äldre måste naturligtvis också innehålla en insats för maten. Men för att nå dit behövs det kraftfulla insatser bland personalen för att öka deras kompetens inom exempelvis nutrition. Andelen kommundietister behöver också öka för att ge fler äldre tillgång till personal med rätt kompetens och som kan sätta in rätt insatser i tid.

Partikongressen föreslår besluta:

D222:1 att Socialdemokraterna ska stärka arbetet med maten och måltidens betydelse inom äldreomsorgen

D222:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att öka andelen personal med nutritionskompetens inom äldreomsorgen

D222:3 att undersöka hur andelen kommundietister kan öka

Catharina Bråkenhielm, Anna-Lena Sörensen

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D223

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Bättre insatser vid missbruk och beroende

Som missbrukare av olika slag i Sverige är det en svår och långdragen process att få en snabb insats tidigt i missbruket. Det är en av våra största folksjukdomar och kostar samhället enorma summor. Det splittrar familjer och lämnar barn i ett utsatt läge i en socialt nedbrytande hemmiljö. Det behövs bättre kunskap och kompetens på området, genom att vi utvecklar system för kvalitetssäkring, kunskapspridning och kompetensutveckling lägger vi grunden för en mer kunskapsbaserad vård. När det gäller vård av missbrukare (LVM) behöver vi förbättra behandlingsinnehållet, vårdens form och kopplingen till efterföljande frivillig vård och får då en mer rättssäker tvångsvård. Det finns en gedigen utredning som socialdepartementet är ansvarig för, den heter "Bättre insatser vid missbruk och beroende" och den beskriver på ett väldigt bra sätt hur man ska kunna förbättra och utveckla missbruksvården i Sverige. Det behövs ett tydligt ansvar för en effektivare vård, det måste vara tydligt om vem som ansvarar för vad. Vi behöver stärka polisens och kriminalvårdens arbete genom utvecklingsutbildning vid hantering av personer med missbruk och beroende. Genom detta får vi en bättre samverkan mellan poliser, kriminalvård landsting och kommuner.

Partikongressen föreslår besluta:

D223:1 att Socialdemokraterna verkar för att utredningen "Bättre insatser vid missbruk och beroende" (ID-nummer: SOU 2011:35) fullföljs som avsett så att den får fäste i alla professioner som möter den enskilde missbrukaren

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson
Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D224

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Dags att förnya föräldrabalken

Ungefär 100 000 personer i Sverige har så kraftiga funktionsnedsättningar att de inte klarar av att sköta sina vardagssysslor eller bevaka sina rättigheter i samhället. Gruppen hjälpbehövande tillhör de absolut mest utsatta och skyddsbehövande personerna. De behöver hjälp med att betala hyran, elräkningen, tv-licensen och tandläkarräkningen. De behöver någon som hjälper dem att ansöka om rätt insatser från välfärdssektorn och bevaka att insatserna utförs på bra sätt. För att stötta dessa människor har vi i dag ett system med ställföreträdare i form av gode män och förvaltare som kan träda in och fatta beslut för sina huvudmän. De kan också sköta om vardagsekonomin och bevaka de behövandes rättigheter. För att säkerställa att ställföreträdarna i sin tur utför sina uppdrag på bästa sätt finns det en överförmyndare eller överförmyndarnämnd inom kommunerna som ska kontrollera dem.

Den här möjligheten till hjälp är mycket viktig. Men tyvärr är systemet bräckligt och föråldrat, så till den grad att det inte längre är tillräckligt att göra några justeringar i form av mindre reformer. Nuvarande lagstiftning inom området för gode män och förvaltare har sin grund i 1924 års förmyndarskapslag. Redan då den infördes kunde många av reglerna härledas så långt tillbaka som till mitten av 1700-talet. Lagstiftningen har reformerats ett flertal gånger under åren men samtliga reformer har haft ett särskilt begränsat fokus och därför har ändringar införts i det äldre regelverket, utan att anpassa sig till förändrade samhällsförhållanden.

Förmyndarskapsrätten är anpassad till ett samhälle med företrädesvis små tätorter där den sociala kontrollen över medmänniskorna i närområdet var större än vad det är i de större städer, där merparten av befolkningen bor i dag. Det gör att behovet av stöd ökar samtidigt som kravet på kontroll av stödet också blir större. Därför är det nödvändigt att uppdatera denna lagstiftning så att den uppfyller dagens och framtidens utmaningar så som till exempel: Behövs det möjlighet att kunna anställa professionella förvaltare för de mest komplicerade uppdragen. Även möjlighet att

använda mondan teknik för att underlätta arbetet för kommunerna och ställföreträdarna. Med tanke på den senaste tidens problem på grund av den varierande kvalitén anser jag att det är dags att om pröva länsstyrelsens roll som granskare av kommunerna. Det krävs konsekvent och likvärdighet för att uppnå den kvalité som behövs för denna verksamhet.

Partikongressen föreslår besluta:

D224:1 att tillsätta en översyn av föräldrabalken för att modernisera lagstiftningen för dagens och framtidens utmaningar

D224:2 att tillsätta en utredning för att se över möjligheten att i lag ge stöd för kommunernas behov av professionella förvaltare

D224:3 att tillsätta en utredning för att se över möjligheterna att ge lagstöd för digital signering för ställföreträdare (tex. bank-id)

D224:4 att tillsätta en utredning för att se över Länsstyrelsens granskningsuppdrag och verka för att det förs över till en central statlig myndighet

Lars Lundmark, Centrala stans S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D225

MELLERUDS ARBETAREKOMMUN

Dags att sluta se LSS som främst en kostnad

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en ur många perspektiv, utomordentligt träffsäker lagstiftning. Den bidrar till mer jämställda levnadsvillkor för barn, unga och vuxna som på grund av funktionsnedsättningar inte fått samma förutsättningar som andra. Den skapar en arbetsmarknad för en yrkesgrupp som vill arbeta med människor, den ökar möjligheten till konsumtion av varor och tjänster, den skapar förutsättningar att delta i kultur och fritid för grupper som annars inte skulle göra det. Dessutom, vilket kanske är viktigast av allt-den erbjuder en hög grad av självbestämmande och erbjuder flera möjligheter att delta i demokratiska processer alla plan. Att se LSS som främst en budgetbelastning är en, fråga från vårt perspektiv, felaktig utgångspunkt. Istället ska LSS ses som en frihetsreform!

Vi ser det som en angelägenhet att § 5 i LSS, som säger att lagen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för den grupp som lagen omfattar, också är utgångspunkten när man analyserar hur lagen fungerar. De strukturproblem som kan uppstå nu och då måste granskas och rättas till, men med rätt ingång.

Mot en sådan bakgrund är vi bekymrade över den ansats som regeringen gett till bland annat försäkringskassan. Om vi ska ha assistentersättning som präglas av hög kvalitet, med en likformad rättstillämpning över landet som säkerställer att alla får den ersättning de har rätt till, kan inte ambitionen i att man ska bryta utvecklingen av antalet timmar, det är en direkt kontraproduktiv utgångspunkt. En kostnadsutveckling som inte hänger samman med lagens ambitioner måste begränsas men med en annan utgångspunkt. Vi behöver även analysera effekten av att 65-åldersgränsen tagits bort. Vi behöver även analysera effekten av föräldraansvaret för barn under 12 år, som när barnen blir 12 ger barn/unga ett större antal timmar utan att antalet LSS-individer för den sakens skull ökar, samt de kostnader för personlig assistens som inte hänger samman löne- och lönebikostnader. En analys av befolkningstillväxtens påverkan på utvecklingen är även nödvändig.

Den särskilda utredaren som regeringen tillsatt för att göra en översyn av insatser enligt LSS, Dir. 2016:40, har ett viktigt uppdrag. Syftet att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling och mer träffsäkra insatser är gott och utredaren har fått några bra utgångspunkter att starta med i sin översyn av hur lagen fungerar. En av dem är att se över huvudmannskapet. Här vill vi särskilt påpeka den stora vikt av att denna fråga utreds då det finns många exempel på att försäkringskassan och kommunerna är av olika uppfattning om vem som har ansvar för en insats. Detta får då lätt den effekten att den sökande hamnar "mellan stolarna" och det är en situation som är olycklig. Högsta Förvaltningsdomstolen dom från 2012, som innebär att så kallad egenvård inte längre räknas som grundläggande behov, ställer till nya problem som naturligtvis måste få till följd att man granskar lagen och de regelverk som följer av den. Det är inte acceptabelt att människor far illa och blir utan stöd de har rätt till. Med den nuvarande utvecklingen står tillämpningen inte i överensstämmelse med lagen och lagstiftarens intentioner.

Utredningen om assistentersättningens kostnader från 2012 påpekade att mera pengar går till så kallade övriga kostnader och inte till löner och lönebikostnader. Och SOU 2014:9 om assistansschablonen visade att schablonökningen varit högre än löneökningen. Då är det rimligt att det är detta som är utgångspunkten för en särskild översyn och inte antalet timmar. LSS är en arbetsmarknad för personer med stor engagemang att arbeta med människor. Denna yrkesgrupp behöver tillgång till kompetensutveckling, kanske en certifiering för att vara personlig assistent. Men arbetsmarknaden är utomordentligt känslig och osäkerheten som anställd kan vara stor. Anknytningen till uppdragsgivaren är stark och förändringarna kan gå snabbt, ibland på en enda dag. För att säkra kvalitet, kompetens och långsiktighet vill vi sen en utredning som ser över arbetsvillkor, anställningsförhållanden och kompetensutvecklingen inom området.

Vid avslag på en sökt LSS-insats finns inte någon allmän rättshjälp att tillgå för den enskilde. Detta leder till att resursstarka myndigheter i nio fall av tio får rätt i domstol. Den enskilde har ofta svaga ekonomiska resurser och befinner sig utan juridiskt biträde långt från ett jämbördigt partsförhållande i domstolen. Domstolarnas utredningsskyldighet råder inte bot på detta missförhållande. En sådan insats kan även avhjälpa en oseriös marknadsföring om gratis

rättshjälp från företagen. De medborgare som kom in sist i den svenska välfärdsmodellen skall inte först tvingas lämna den!

Partikongressen föreslår besluta:

- D225:1 att målet för assistansersättningen ska vara likvärdig över hela landet, personligt anpassad, hålla god kvalitet och att rätt stöd ska utgå till rätt person
- D225:2 att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen som syftar till att granska administrativa kostnader hos både privata och kommunala utförare
- D225:3 att tidsbegränsningen som förhindrar assistentberättigade att använda beslutat stöd över längre tid tas bort ur regelverket
- D225:4 att utreda anställningsformen för personlig assistens i syfte att säkerställa trygga anställningsvillkor, kollektivavtal och kompetensutveckling
- D225:5 att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen innebärandes att utredningen även ska utreda möjligheten att tillhandahålla rättsligt stöd åt enskilda vid överklagan av LSS-beslut,
- D225:6 att ovanstående uppdrag sker i samarbete med berörda handikapporganisationer
- D225:7 att tillstyrka motionen
- D225:8 att sända den vidare till kongressen som Arbetarekommunens egen

Kerstin och Karl - Axel Nordström

Melleruds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D226

VÄRMDÖ ARBETAREKOMMUN

Dags att sluta se LSS som främst en kostnad

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en, ur många perspektiv, utomordentligt träffsäker lagstiftning. Den bidrar till mer jämställda levnadsvillkor för barn, unga och vuxna som på grund av funktionsnedsättningar inte från början fått samma förutsättningar som andra. Den skapar en arbetsmarknad för en yrkesgrupp som vill arbeta med människor, den ökar möjligheter till konsumtion av varor och tjänster, den skapar förutsättningar att delta i kultur och fritid för grupper som annars inte av egen kraft skulle kunna göra detta. Dessutom, vilket kanske är viktigast av allt - den erbjuder en högre grad av självbestämmande och erbjuder fler möjlighet att delta i demokratiska processer på alla plan. Att se LSS som främst en budgetbelastning är en, från vårt perspektiv, felaktig utgångspunkt. Istället ska LSS ses som en

frihetsreform!

Vi ser det som angeläget att § 5 i LSS – som säger att lagen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för den grupp som lagen omfattar - också är utgångspunkten när man analyserar hur lagen fungerar. De strukturproblem som kan uppstå nu och då måste granskas och rättas till, men med rätt ingång.

Mot en sådan bakgrund är vi bekymrade över den ansats som regeringen gett till bland annat Försäkringskassan. Om vi ska ha en assistansersättning som präglas av hög kvalitet och har en likformig rättstillämpning över landet och som säkerställer att alla får den ersättning de har rätt till, kan inte ambitionen anges i att man ska bryta utvecklingen av antalet timmar, det är en direkt kontraproduktiv utgångspunkt. En kostnadsutveckling som inte hänger samman med lagens ambitioner måste begränsas men med en annan utgångspunkt. I detta sammanhang är det angeläget att analysera effekten av att 65 – årsgränsen tagits bort. Vi behöver även analysera effekten av föräldraansvaret för barn under 12 år, som när barnen blir 12 ger barn/unga ett större antal timmar utan att antalet LSS-individer för den sakens skull ökar, samt de kostnader för personlig assistens som inte hänger samman med löne- och lönebikostnader. En analys av befolkningstillväxtens påverkan på utvecklingen är även nödvändig.

Den särskilda utredare som regeringen tillsatt för att göra en översyn av insatser enligt LSS, Dir 2016:40, har ett viktigt uppdrag. Syftet att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling och mer träffsäkra insatser är gott och den har fått några bra utgångspunkter att starta med i sin översyn av hur lagen fungerar. En av dem är att se över huvudmannskapet. Här vill vi särskilt peka på den stora vikten av att denna fråga utreds då det finns många exempel på att försäkringskassan och kommunerna är av olika uppfattning om vem som ansvarar för en insats. Detta får då lätt den effekten att den sökande hamnar ”mellan stolarna” och det är en situation som är olycklig.

Högsta Förvaltningsdomstolens dom från 2012, som innebär att så kallad egenvård inte längre räknas som grundläggande behov, ställer till nya problem som naturligtvis måste få till följd att man granskar lagen och de regelverk som följer av den. Det är inte acceptabelt att människor far illa och blir utan ett stöd de har rätt till. Med den nuvarande utvecklingen står tillämpningen inte i överensstämmelse med lagen och lagstiftarens intentioner.

Utredningen om assistansersättningens kostnader från 2012 påpekade att mer pengar går till så kallade övriga kostnader och inte till löner och lönebikostnader och SOU 2014:9 om assistansschablonen visade att schablonökningen varit högre än löneökningen. Då är det rimligt att det är detta som är utgångspunkten för en särskild översyn och inte antalet timmar. LSS är en arbetsmarknad för personer med stort engagemang att arbeta med människor. Denna yrkesgrupp behöver tillgång till kompetensutveckling, kanske till och med en certifiering för att vara personlig assistent. Men arbetsmarknaden är utomordentligt känslig och osäkerheten som anställd stor.

Anknytningen till uppdragsgivaren är stark och förändringarna kan gå snabbt, ibland på en enda dag. För att säkra kvalitet, kompetens och långsiktighet vill vi se en utredning som ser över arbetsvillkor, anställningsförhållanden och kompetensutvecklingen inom området.

Vid ett avslag på en sökt LSS-insats finns inte någon allmän rättshjälp att tillgå för den enskilde. Detta leder till att resursstarka myndigheter i nio fall av tio får rätt i domstol. Den enskilde har ofta svaga ekonomiska resurser och befinner sig utan juridiskt biträde långt ifrån ett jämnbördigt partsförhållande i domstolen. Domstolarnas utredningsskyldighet råder inte bot på detta missförhållande. Därför bör den särskilda utredaren även ta upp frågan om rättsligt stöd till enskilda i LSS-tvister. En sådan insats kan också avhjälpa en oseriös marknadsföring om gratis rättshjälp från företagen.

Partikongressen föreslår besluta:

D226:1 att målet för assistansersättningen ska vara likvärdig över hela landet, personligt anpassad, hålla god kvalitet och att rätt stöd ska utgå till rätt person

D226:2 att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen som syftar till att granska administrativa kostnader både hos privata och kommunala utförare

D226:3 att tidsbegränsningen som förhindrar assistansberättigade att använda beslutat stöd över längre tid tas bort ur regelverket

D226:4 att utreda anställningsformen för personlig assistens i syfte att säkerställa trygga anställningsvillkor, kollektivavtal och kompetensutveckling

D226:5 att regeringen ger tilläggsdirektiv till utredningen innebärandes att utredningen även ska utreda möjligheten att tillhandahålla rättsligt stöd åt enskilda vid överklagan av LSS-beslut

Henrik Paulsen, Kenneth Ehrnstedt

Värmdö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D227

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

De funktionsnedsatta ska inte vara samhällets styvbarn

Den ekonomiska utvecklingen för de funktionsnedsatta har inneburit försämringar under de senaste tio åren. Socialdemokraterna har inte i regeringsställning levt upp till de förväntningar som finns på en bra politik för de funktionsnedsatta vilket är en besvikelse för mig och många andra.

Under de borgerliga regeringarna 2006-2014 skapades en skatteklyfta mellan de förvärvsarbetsande och en rad andra grupper. Genom ett särskilt skatteavdrag, det så kallade jobbskatteavdraget, vill de borgerliga partierna skapa ett ”incitament” till förvärvsarbete. Framför allt menade man att arbetslösa och sjuka inte var tillräckligt aktiva i att söka arbete eller försöka tillfriskna. Även pensionärer och funktionsnedsatta utmålades som ”bidragstagare.”

Jag menar att de funktionsnedsatta som försökt och velat få jobb knappast har fått det stöd de skulle behöva från samhället. Sysselsättningsgraden bland funktionsnedsatta har alltför länge pekats nedåt eftersom allt hårdare krav på "effektivitet" har ställts i arbetslivet och av arbetsgivare. År 2013 var sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning 55 procent, det kan jämföras med 79 procent för övrig befolkning. Den som inte lever upp till kravet på att vara "A-arbetskraft" har stora svårigheter att få ett jobb. Även kraven på de anställda i statliga Samhall har skruvats upp.

Om vi koncentrerar oss på de funktionshindrade som inte har arbete och deras ekonomiska villkor så gäller följande.....De som aldrig har jobbat har 8 900 kr per månad i sjukersättning före skatt. Med ett skatteavdrag enl skattetabell 33 med 2 073, vilket är 824 kr mer än den som kan arbeta betalar i skatt, så har den funktionsnedsatte 6 827 kr i månaden att leva på. Det motsvarar knappast en levnadsstandard på 64 % av den som inte jobbar än mindre 80 %.

De som har behov av hjälp (hemtjänst) i hemmet får betala olika avgifter för denna. Avgifter för livsviktiga behandlingar och hjälpmedel täcks inte av högkostnadsskydd. I regeringsställning har socialdemokraterna minskat den borgerliga skatteklyftan för enbart ålderspensionärerna. Nu måste även övriga grupper få sitt innan steg tas för att ta bort hela klyftan. Det blir orimligt att bara koncentrera sig på ålderspensionärerna när de med sjukersättning har så små inkomster. Från och med 2016 har ålderspensionärer med en månadsinkomst på 10 000 kronor till och med något lägre skatt än förvärvsarbetsande. Jag är helt övertygad om att pensionärsorganisationerna stödjer att även sjuka och förtidspensionerade med lägre inkomst än 10 000 kronor i månaden behöver bli av med sin nuvarande för höga beskattning. Det handlar om solidaritet.

Tittar vi sedan på det nog så viktiga på bostadstillägget så medan medelhyran har gått från 4 178 till 5 444 kr mellan åren 2004 till 2014 på 2 rum och kök (Källa SCB) Hyrestaket har legat kvar på ca 5 000 kr hela tiden.

Det problematiska för den enskilde är också att om pensionerna eller sjukersättningen går upp så får inte den som har ersättningen ut någon höjning i plånboken eftersom Försäkringskassan automatiskt sänker bostadstillägget. Den disponibla inkomsten blir oförändrad trots att ”höjningar” och ”förbättringar” presenteras.

Kostnadsjakten i den offentliga sektorn har också drabbat oss hårt. Idag så är integration av

personer med funktionsnedsättningar något som ses alltför mycket som en kostnad. Vi ska bara rätt till ett toalettbesök om dagen Om man kan äta maten på tallriken ses det som tillräckligt Att man inte har kognitiv förmåga att komma ihåg att ta fram den eller riskerar att kvävas av den till följd av epilepsi räknas inte som grundläggande behov. Att en person som inte kan gå får Handikapparkeringstillstånd går fortfarande, men kan personen gå men inte har några armar så får han inte parkeringstillstånd trots att han inte klara av en mobiltelefon eller en parkeringsautomat eller inte kan bära sin mat till bilen. För han kan ju gå (ett uppmärksammat fall här i Örebro). Det blir inte bättre av att när enskilda fall tas upp så är det tjänstemän och jurister som helt sköter handläggningen medan politikerna förefaller handlingsförlamade och maktlösa eftersom de inte får ”lägga sig i” enskilda fall.

När man nu ska utreda LSS så läggs tungvikten på kostnaderna och inte på hur de som lever med assistent ska kunna ha goda livsvillkor. Finns det verkligen en vilja att utreda LSS med syftet att tillse personer med funktionsnedsättningar delaktighet och fullgod livskvalitet? Eller är syftet endast att spara pengar med stöd av juridiska spetsfundigheter? Var finns brukarna och deras organisationer i denna utredning? Borde inte brukarna och deras organisationer ha en tung roll i att följa upp och övervaka hur gällande lagstiftning tillämpas. Enskilda, deras anhöriga och vänner tvingas kämpa mot njugga tjänstemän som pålagts besparingskrav och jurister som mer bryr sig om lagtexten i sig än om hur människor verkligen har det. Var finns inkännandet och medmänskligheten, vilka står upp för solidariteten med oss funktionshindrade?

I socialförsäkringsutredningens direktiv finns att ” utreda en harmonisering av ersättningsnivåerna i Sjuk och arbetslöshets försäkringar och försörjningsstödet” Ska det tolkas som att vi som har sjukersättning tillsvidare ska ha existensminimum i levnadsstandard? Ja där är vi ju redan nu för stora grupper. Förra sommaren när man skulle fastställa Prisbasbeloppet som bland annat ligger tillgrund för garantibeloppet i sjukersättningen så sänkte man det trots att hyrorna skenar och maten blir dyrare. Det var räntorna och priset på drivmedel som höll ner kostnadsutvecklingen.

Förlåt mig men hur många av de som har garantibeloppet i sjukersättningen har räntekostnader eller råd att ha bil. Nu ska det läggas förslag på hur man kan sänka handikappersättningen. Enl förslag från Håkan Ceder Källa hejaolika.se Nya merkostnadsersättningen får fem nivåer, baserat på kostnadernas omfattning; 30, 40, 50, 60 eller 70 procent av prisbasbeloppet. Merkostnader definieras som kostnader som uppkommer på grund av en persons funktionsnedsättning. För att underlätta för Försäkringskassan att göra säkra bedömningar ska Konsumentverket, enligt förslaget, ta fram en vägledning för vad som är normala kostnader. De nya ersättningsnivåerna minskar tröskeleffekterna i dagens ersättning. Som högst ska ersättningen kunna uppgå till 70 procent av prisbasbeloppet eller cirka 31 000 kronor. Lägsta belopp blir cirka 13 350 kr. Då alla förändringar på funktionshinderområdet de senaste åren varit negativa så skapar detta stor oro.

Partikongressen föreslår besluta:

- D227:1 att Socialdemokraterna först minskar skatteklyftan för sjuka, arbetslösa och förtidspensionerade till samma nivå som för ålderspensionärerna innan ytterligare steg tas för att avskaffa klyftan generellt
- D227:2 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av bostadstilläggen så de följer hyresnivåerna i allmännyttan och deras konstruktion så att inte höjda ersättningar bara äts upp av försämrade bostadstillägg vilket gör att den disponibla inkomsten i realiteten blir oförändrad
- D227:3 att Socialdemokraterna verkar för att LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent tillämpas så att brukaren ges godtagbar kvalitet utifrån lagens intentioner
- D227:4 att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent utvärderas och följs upp i samverkan med brukarorganisationerna
- D227:5 att Socialdemokraterna verkar för inkluderande av personer med funktionsvariationer på arbetsmarknaden och i politiken som en naturlig del av partiets arbete

Sven-Peter Sörensson Wasa s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D228

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Den enda sjukvårdsförsäkring som behövs är skattesedeln

Den 25 september skriver SVT Text TV att upp emot 700 000 människor idag har en privat vårdförsäkring, de flesta av dessa får det genom att arbetsgivaren erbjuder det och en mindre andel väljer att teckna egna privata sjukvårdsförsäkringar.

Hälso- och sjukvårdslagen anger att målet för sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Lagen stipulerar också att den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Intentionerna med lagen är tydliga. Det är de medicinska behoven som ska styra vilken sjukvård invånarna ska få, inte hur mycket de kan betala. När närmre en miljon människor har privata försäkringar, för att förvissa sig om att få vård när de blir sjuka, är det snarare ett tecken på att systemet blivit sjukt.

Att sjukvården är underfinansierad på de flesta håll i landet har lett till att förtroendet för sjukvården har minskat, och otryggheten ökat. I det läget är det inte konstigt att människor

känner ett behov av att säkra upp sin egen situation – och agera efter egennytta före allmännytta. Finansieringen för den svenska sjukvården måste såklart långsiktigt lösas. Men lösningen måste komma genom politiken. På sikt riskerar systemet med privata sjukvårdsförsäkringar att slita sjukvården isär och skapa hälsoklyftor mellan arbetare och direktör som Sverige inte skådat på många år. Det finns stora risker för prioriteringsproblematik där den som betalat försäkring privat har möjlighet att få gå före i kön, när kanske den som är sjukast – men utan försäkring- har störst behov.

Det systemskifte som inletts med exempelvis privata vinstdrivande vårdcentraler och kliniker får då mer bränsle. Det bör påpekas att även om de privata sjukvårdsförsäkringarna bara skulle rikta sig mot privat vård så är även den privata vården finansierad av offentliga skattemedel. Man bör även vara medveten om hur expansionen av privata vårdförsäkringar på sikt riskerar att påverka medborgarnas vilja att solidariskt finansiera den svenska hälso- och sjukvården via skatten.

Det är hög tid för oss socialdemokrater att starkt ta avstånd från denna utveckling och stå upp för vår övertygelse om en vård med utgångspunkt i behov, inte plånbok. Vill man få bukt med gräddfilerna som vårdförsäkringarna skapar måste vi politiker gå in och justera systemet.

Partikongressen föreslår besluta:

D228:1 att privata sjukvårdsförsäkringar inte har någon särställning inom svensk sjukvård och inte möjliggör företräde till vård

D228:2 att Socialdemokraterna verkar för en stopplag för privata sjukvårdsförsäkringar

Unga Sossar, S-studenter, Avantgarde Unga S-kvinnor
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D229

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Den svenska narkotikapolitiken

Den svenska narkotikapolitiken har under den senaste 10 års-perioden förflyttat sitt fokus från sträva mot ett samhälle fritt från narkotika och narkotikamissbruk, och i stället anammat ”Harm Reduction” teorin där samhällets primära intresse är att minska skadeverkningarna av droger i samhället. Harm Reduction innebär ett slags accepterande av narkotika som en del av samhället och det får till konsekvens att en liberalare syn på droger och då främst narkotika också sprids. När stat och politiska partier håller denna ståndpunkt påverkas också resten av samhället.

Detta sker samtidigt som den narkotikarelaterade dödligheten kraftigt ökar i Sverige, Gävleborg har i relation till sitt invånarantal den högsta dödligheten i gruppen i Sverige. Att i det här samhällskritiska läget överge en politik och ambition som historiskt sett till att narkotikaanvändandet i Sverige hållits på en mycket låg nivå i relation till resten av västvärlden, för att i stället lägga fokus på att begränsa skadeverkningarna av narkotikan tycks för mig mycket olämpligt.

Fler och fler i allt tidigare åldrar söker sig till substitutionsbehandlingsprogram, dessa programs fokus är idag att begränsa samhällskostnaderna av missbruket. Inget tydligt mål om drogfrihet för den enskilde tillämpas i dessa program utan fokus är att individen skall få statligt administrerade droger som ersättning för de illegala för att fungera i samhället till så liten kostnad som möjligt.

Intagen till substitutionsprogrammen borde med ovanstående som bakgrund vara betydligt mer reglerad enligt min mening. Ett substitutionsprogram borde vara "den sista vägen ut" för en missbrukare och alla andra behandlingsformer borde vara prövade innan man antas i ett substitutionsprogram.

Målet med substitutionsprogrammet bör enligt min mening också vara att individen i framtiden skall kunna leva ett liv i drogfrihet.

Partikongressen föreslås besluta:

D229:1 att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftet att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle

D229:2 att kraven för att antas till ett substitutionsbehandlingsprogram ses över och att andra vårdformer skall ha prövats innan en individ skrivs in i ett substitutionsbehandlingsprogram

D229:3 att en plan för varje individs väg till drogfrihet upprättas i samband med inskrivning i substitutionsbehandlingsprogram

Lars Öberg

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D230

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Den svenska narkotikapolitiken – motion till den socialdemokratiska partikongressen

Den svenska narkotikapolitiken har under den senaste 10 års- perioden förflyttat sitt fokus från sträva mot ett samhälle fritt från narkotika och narkotikamissbruk, och i stället anammat ” Harm Reduction” teorin där samhällets primära intresse är att minska skadeverkningarna av droger i samhället. Harm Reduction innebär ett slags accepterande av narkotika som en del av samhället och det får till konsekvens att en liberalare syn på droger och då främst narkotika också sprids. När stat och politiska partier håller denna ståndpunkt påverkas också resten av samhället.

Detta sker samtidigt som den narkotikarelaterade dödligheten kraftigt ökar i Sverige, Gävleborg har i relation till sitt invånarantal den högsta dödligheten i gruppen i Sverige. Att i det här samhällskritiska läget överge en politik och ambition som historiskt sett till att narkotikaanvändandet i Sverige hållits på en mycket låg nivå i relation till resten av västvärlden, för att i stället lägga fokus på att begränsa skadeverkningarna av narkotikan tycks för mig mycket olämpligt. Fler och fler i allt tidigare åldrar söker sig till substitutionsbehandlingsprogram, dessa programs fokus är idag att begränsa samhällskostnaderna av missbruket. Inget tydligt mål om drogfrihet för den enskilde tillämpas i dessa program utan fokus är att individen skall få statligt administrerade droger som ersättning för de illegala för att fungera i samhället till så liten kostnad som möjligt.

Intagen till substitutionsprogrammen borde med ovanstående som bakgrund vara betydligt mer reglerad enligt min mening. Ett substitutionsprogram borde vara ”den sista vägen ut” för en missbrukare och alla andra behandlingsformer borde vara prövade innan man antas i ett substitutionsprogram. Målet med substitutionsprogrammet bör enligt min mening också vara att individen i framtiden skall kunna leva ett liv i drogfrihet.

Partikongressen föreslås besluta:

- D230:1 att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftet att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle
- D230:2 att kraven för att antas till ett substitutionsbehandlingsprogram skärps och att flera andra vårdformer skall ha prövats innan en individ skrivs in i ett substitutionsbehandlingsprogram
- D230:3 att en plan för varje individs väg till drogfrihet upprättas i samband med inskrivning i substitutionsbehandlingsprogram

Lars Öberg Henrik Persson Markus Evensson
Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D231

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En förnyad socialpolitik

Utmaningarna inom socialpolitikens område är många. Segregationen har ökat och antalet barn och unga med psykisk ohälsa blir allt fler. Då krävs en modern och stark politik, det behövs en helhetssyn på framtidens socialpolitik.

Socialdemokraterna är och bör vara det parti som håller socialpolitikens fana högt. Det finns ett behov av att förnya och utveckla partiets socialpolitik. Det är dags för en ordentlig översyn av socialpolitiken och att partiet tar fram ett socialpolitiskt handlingsprogram.

Partikongressen föreslår besluta:

D231:1 att kongressen beslutat att partiet ska ta fram en förnyad socialpolitik

Anna-Lena Sörensson, Eva Lindh
Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D232

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

En human försäkringskassa

I en strid ström kommer de. Berättelserna om att försäkringskassans beslut får förödande konsekvenser för människor. Vi märkte en tvär uppgång efter att Alliansen kom till makten för första gången och nu tenderar det vara ett jämt flöde av sorgliga människoöden till följd av det politiska uppdrag försäkringskassan fortfarande har. Allt från föräldrar som tvingas lämna sina jobb och för att vara hemma som utbildade personliga assistenter till sina egna barn till nyblivna MS sjuka som under sin rehab inte bara får kämpa för sin hälsa utan även för sin hyra då handläggningstiden inte tar hänsyn till hyresvärdarnas krav och hyresvärdarna inte till handläggningstiderna.

Historierna är många och de slutar inte komma. Det är ovärdigt ett land med socialdemokratiskt

delstyre att inte ha mer respekt för människors psykologi när vi ger statliga instanser sina uppdrag. Vår vision om människors lika värde, frihet och solidaritet rimmar illa med hur försäkringskassans beslut landar och vad de får för konsekvenser.

Partikongressen föreslår besluta:

D232:1 att Socialdemokraterna aktivt ska driva på för att formulera ett nytt uppdrag till Försäkringskassan

D232:2 att uppdraget ska ta hänsyn till relevant forskning i människors psykologi

D232:3 att uppdraget ska syfta till att människor ska få de bästa förutsättningarna att klara den process av vilken de tvingas söka kassans hjälp

Malin Skoglund

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D233

AVESTA ARBETAREKOMMUN

En moderniserad familjepolitik

Varje år sker ett stort antal separationer i Sverige, det är många gånger en smärtsam process för alla inblandade. Det är ca 49 000 barn mellan 0-21 år vars föräldrar separerar. Oftast går det relativt bra och båda föräldrarna tar sin del av ansvaret och sätter barnens bästa i fokus. Men naturligtvis går andra separationer betydligt sämre där föräldrarna blir ovänner och hamnar i uppsplitande vårdnadstvister och familjerättsprocesser, vilket alltför ofta leder till barnen hamnar i kläm.

Med nuvarande lagstiftning i föräldrabalken 6 kapitlet 3 § så tillfaller automatiskt vårdnaden för barnet modern om man inte är gift. Man kan i och med att man erkänner faderskapet/föräldraskapet ansöka om gemensam vårdnad om man är överens. I ett jämställt och modernt samhälle borde detta inte behövas. I och med att man skriver på ett faderskap/föräldraskap så borde det normala vara att man då även automatisk får delad vårdnad om barnet, med allt vad det innebär när det gäller skyldigheter och rättigheter. Barnets rätt till båda föräldrarna måste vara klart från första början.

Dessutom så växer 1/5 del av alla barn upp i en annan familjekonstellation än den traditionella. Idag är det svårt för samkönade gifta att bli vårdnadshavare vilket ställer till bekymmer för familjen. Dessa familjer måste dels gå igenom en ibland komplicerad process för att de föräldrar som tar ansvar för omsorgen för barnet ska kunna vara vårdnadshavare och få del i det formella

ansvaret för föräldraskapet. Det kan leda till svåra konsekvenser för ett barn om dess vårdnadshavare blir svårt sjuk eller avlider. Det borde vara barnets rätt till sina föräldrar som gäller - för barnets bästa.

Vi bör som parti följa med i samhällsutvecklingen och ha en politik där föräldrarnas lika skyldigheter och rättigheter likställs.

Föräldraförsäkringen borde då i och med detta också moderniseras och ses över.

Det gäller inte bara de nya familjekonstellationerna utan även småföretagare som kan ha svårigheter med att vara föräldralediga.

Partikongressen föreslår besluta:

D233:1 att föräldraskapet moderniseras och att vårdnaden automatiskt är delad i och med att föräldraskapet fastställs

D233:2 att skapa möjligheter till en mer flexibel föräldraförsäkring genom att kunna överlåta vissa föräldrapenningdagar till annan person, på samma sätt som är möjligt vid tillfällig föräldrapenning när barnet är sjukt. Detta skulle till exempel kunna hjälpa ensamstående föräldrar och samtidigt ge ökade möjligheter för barnet att få en nära relation med en annan vuxen

D233:3 att se över reglerna för småföretagare att vara föräldralediga. Det kan ibland vara svårt för föräldrar att få föräldrapenning beroende på vilken typ av företag de har. Även barn till småföretagare har rätt till sina föräldrar

D233:4 att uppmana också landsting och kommuner att ta fram förhållningssätt och förutsättningar att behandla alla familjer könsneutralt. Det finns idag stora skillnader mellan olika landsting och kommuner i behandlingen av samkönade par med barn

Patrik Engström / IF Metall S-fackklubb

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D234

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

En rättvis sjukersättning

Sjukersättning kan du få om din arbetsförmåga är stadigvarande nedsatt pga sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Hur mycket du får i sjukersättning beror på hur mycket du har haft tidigare i inkomst av arbete, men också på tidigare ersättningar så som föräldrar- och sjukpenning från

försäkringskassan.

En helinkomstrelaterad sjukersättning ger dig 64,7% av din antagandeinkomst.

Antagandeinkomst beräknas på ett genomsnitt av dina inkomster under de senaste åren. Har du haft låga inkomster eller inga alls, kan du få garantiersättning. År 2016 var det maximalt 106 320:- om året i hel garantiersättning, alltså 2,4 prisbasbelopp.

Du kan få sjukersättning på, 100 %, 75 %, 50 % och 25 %. Hur mycket du får beror på hur mycket din arbetsförmåga är nedsatt och dina möjligheter att försörja dig genom arbete. Du betalar skatt på sjukersättningen precis som du gör när du jobbar.

Allt detta och lite till står förklarat på försäkringskassans hemsida.

Det som undviker att berätta dock, är om hur de beräknar din sjukersättning när du efter ex. 20 år har jobbat 50 % och märker att din kropp inte orkar jobba mer. Då ansöker du om ökad sjukersättning från halv till hel, försäkringskassan beräknar då även den andra halvan sjukersättning på lönen du hade för 20 år sen. På detta vis förlorar du flera tusen kronor av din löneutveckling när försäkringskassan inte beräknar andra halvan på din aktuella lön, vilket vore mer logiskt.

Partikongressen föreslår besluta:

D234:1 att Socialdemokraterna skall jobba för en rättvisare beräkning av sjukersättning

D234:2 att Socialdemokratiska partikongressen bifaller motionen

D234:3 att motionen skickas till S-gruppen i Riksdagen

Mörarp s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D235

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

En sammanhållen myndighets organisation

Det finns modeller i våra grannländer där man slagit i hop Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och ibland fler myndigheter till en. I Norge har man NAV.

I Sverige har vi flera olika myndigheter och sen bildar vi samordningsförbund för att de ska kunna samverka kring de personer som hamnar mellan stolarna. Detta är onödigt lidande och

tidsödande för den enskilda personen som hamnar mellan stolarna.

Partikongressen föreslås besluta:

D235:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar för att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D236

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

En sammanhållen myndighetsorganisation

Det finns modeller i våra grannländer där man slagit ihop Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och ibland fler myndigheter till en. I Norge har man NAV. I Sverige har vi flera olika myndigheter och sen bildar vi samordningsförbund för att de ska kunna samverka kring de personer som hamnar mellan stolarna. Detta är onödigt lidande och tidsödande för den enskilda personen som hamnar mellan stolarna.

Partikongressen föreslås besluta:

D236:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar för att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D237

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

En sammanhållen myndighetsorganisation

Det finns modeller i våra grannländer där man slagit i hop Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och ibland fler myndigheter till en. I Norge har man NAV. I Sverige har vi flera olika myndigheter och sen bildar vi samordningsförbund för att de ska kunna samverka kring de personer som hamnar mellan stolarna. Detta är onödigt lidande och tidsödande för den enskilda personen som hamnar mellan stolarna.

Partikongressen föreslår besluta:

D237:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen tillsätter en utredning som jobbar För att Sverige ska kunna få en sammanhållen myndighet likt NAV

Anna-Lena Heydar

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D238

AVESTA ARBETAREKOMMUN

En väg in

Som förälder till barn med neuropsykiatriska funktionshinder har man många snåriga vägar att hålla reda på. Det är en mängd olika instanser som man har kontakt med.

BUP, försäkringskassan, skola, försäkringsbolag, akutpsykiatri, hjälpmedel mm.

Efter som det finns en hög ärftlighetsfaktor i dessa diagnoser så kanske man som förälder inte mår med alla dessa olika kontakter.

Kommuner ska, enligt socialtjänstlagen erbjuda stöd för anhöriga med psykiskt ohälsa. Men tyvärr får man inte någon information om detta. Det vore önskvärt att man som förälder hade en kontakt in till alla myndigheter. Någon som kan hjälpa och stödja föräldrarna. Med tidig hjälp och stöd sparar man mycket mänskligt lidande.

Partikongressen föreslår besluta:

D238:1 att Socialdemokraterna driver frågan att varje kommun ska åläggas att ge dessa föräldrar en väg in och att de får det stöd de behöver

Anna Perman / Avesta S-förening

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D239

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Ensamhet bland äldre

Ofrivillig ensamhet är ett växande problem i dagens samhälle. Speciellt äldre upplever en allt större risk för isolering och utanförskap. Ungefär var tredje äldre person är ensam mot sin vilja. Överlag är hälsan god bland äldre i Sverige. Men det finns en grupp vars livskvalitet är sämre än bland övriga, det gäller då särskilt de som lider av psykisk ohälsa. Bland de som är mellan 65 och 80 år är den ojämförligt viktigaste faktorn för livskvalitet den psykiska hälsan. Risken för att drabbas av sjukdom eller demens är också väsentligt högre om den psykiska ohälsan är hög.

Ungefär 27 procent av kvinnorna och 14 procent av männen i gruppen 65-80 år uppger att de har lätta eller svåra besvär med ängslan, oro eller ångest. Många av dem får ingen hjälp. Det är vanligt att äldre personer söker vård för kroppsliga besvär istället för sina psykiska symtom.

Ensamhet hos äldre kan vara en riskfaktor både för dålig kroppslig hälsa och för depression. Den upplevda ensamheten ökar med åldern. Andelen kvinnor som upplever ensamhet är nästan dubbelt så stor som andelen män.

Äldres psykiska ohälsa är ett eftersatt område. Många kommuner och landsting saknar i dag specifika äldrepsykiatriska verksamheter, och många saknar boendestöd och daglig verksamhet för personer över 65 år. De flesta äldre som insjuknade efter 65 års ålder har inte tillgång till psykiatrisk expertis eller samtalsbehandling.

Om den psykiska hälsan bland äldre skulle stärkas skulle det innebära mycket positivt för den enskilde men också minskade kostnader för samhället.

Studier visar att stödsamtal hjälper äldre med psykisk ohälsa. Särskilt verkningsfulla är insatser i form av sociala aktiviteter för äldre. Det finns rapporter som visar att deltagande i sociala aktiviteter inte bara minskar depressioner, det ”skyddar” också från insjuknande i depressioner. Att känna sig socialt delaktig är en förutsättning för att vi ska känna meningsfullhet.

För att minska ensamheten bland äldre och investera i det friska behövs satsningar och en ökad medvetenhet: Det kan handla om utbildning för ett bättre bemötande och uppsökande verksamhet. Vidare behövs insatser för att stärka föreningslivet för att i samverkan med samhälleliga insatser i syfte att utöka möjligheterna till social gemenskap.

Partikongressen föreslår besluta:

D239:1 att Socialdemokraterna ska ta fram former för utveckla tidiga och uppsökande insatser i stödet till äldre personer med psykisk ohälsa, sjukdom eller funktionsnedsättning

D239:2 att Socialdemokraterna ska verka för att ytterligare förstärka föreningslivets möjligheter att motverka äldres isolering

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D240

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Fastställa en tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad föräldraförsäkring är viktig ur många synvinklar, framför allt för barnens skull! Men även för ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en reform som starkt påverkar att vi kan nå och få en rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att förbättra kvinnors möjlighet till en bra pension, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. Men vi måste också nå slutmålet, införandet! När detta ska ske har ännu inte fastställts.

Partikongressen föreslår besluta:

D240:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan, inom en rimlig närtid, för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Örebro socialdemokratiska kvinnoklubb

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D241

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Fler ersättningsnivåer i sjukförsäkringssystemet

Om du är sjuk idag och får sjukpenning, sjukersättning eller annan ersättning från sjukförsäkringssystemet så får du det utifrån fyra olika ersättningsnivåer - 25, 50, 75 och 100 procent. Detta kan leda till att personer som hamnar mellan dessa nivåer kan få lägre ersättning och att samhället går miste om människors arbetsförmåga. Som ett exempel kan nämnas en person som efter arbetsskada konstaterats ha en arbetsförmåga på 24 timmar i veckan (60 %) så kan hen inte ansöka om ersättning på 40 % från sjukförsäkringssystemet utan då blir det ersättning på 25 % enligt gällande ersättningsnivåer. Detta problem har nyligen uppmärksammats i en utredning, SOU 2015:21, där bedömningen görs att fler nivåer i sjukförsäkringssystemet bättre skulle ta tillvara på individens arbetsförmåga och underlätta successiv återgång i arbete. Därför anser jag att ersättningssystemet borde göras mer flexibelt med fler ersättningsnivåer.

Partikongressen föreslås besluta:

D241:1 att sjukförsäkringssystemet skall göras mer flexibelt med fler ersättningsnivåer

D241:2 att medlemsmötet bifaller motionen

Jeanette Qvist

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D242

FALU ARBETAREKOMMUN

Fler jobb åt personer med funktionsnedsättning!

Det är sedan länge känt att personer med funktionsnedsättning utesluts från arbetsmarknaden. Arbetsgivare i dagens samhälle underskattar vår potential. Fast vi har kunskap och utbildning så släpps vi inte in på arbetsmarknaden. Det finns en stor rädsla bland arbetsgivare att anställa personer med funktionsnedsättning. Detta är diskriminering! Många med funktionsnedsättning lever på bidrag idag. Arbetsmarknaden idag tar inte sitt ansvar och informerar arbetsgivaren om att personen har funktionsnedsättning och potential att kunna arbeta. Vi blir stående och måste lägga våra resurser efter vad vi får i bidrag. Det är inte rätt att utesluta personer från arbetsmarknaden, bara för att de har en funktionsnedsättning!

Vi vill att det skapas fler jobb åt personer med funktionsnedsättning. Att arbetsmarknaden tar sitt ansvar och verkligen informerar arbetsgivaren. Att arbetsgivaren skaffar information om den funktionsnedsättning som personen har. Att man informerar övriga anställda om personens funktionsnedsättning. Att man håller kurser om vilka funktionsnedsättningar som finns och hur man ska bemöta personer med funktionsnedsättning. På så sätt ökar man förståelsen för de olika funktionsnedsättningar som finns. Därpå ökar man möjligheten att minska arbetslösheten. Vi som har en funktionsnedsättning och söker jobb bollar ofta fram och tillbaka mellan LSS och Arbetsförmedlingen. Vi vill att Arbetsförmedlingen tar sitt ansvar och informerar att personen har en funktionsnedsättning och potential att kunna arbeta. Dom ska också informera att personen har utbildning och kunskap inom de jobb som personen sökt. Det skulle öka förtroendet för att sätta personer med funktionshinder i arbete. Det skulle leda till ökad förståelse för de olika funktionsnedsättningar som finns och till minskad arbetslöshet.

Därför föreslår vi att Partikongressen tar upp denna fråga då den är väldigt viktig för ett bättre Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

- D242:1 att personer med en eller flera funktionsnedsättningar ges större möjligheter i arbete och arbetslivserfarenhet
- D242:2 att anordna kurser för företagare om funktionsnedsättningar och att genom detta öka förståelsen för funktionsnedsättningar
- D242:3 att skapa mötesplatser för personer med funktionsnedsättning där man kan mötas för att påverka tillsammans och framförallt ha roligt
- D242:4 att öka förutsättningarna för funktionsnedsatta att delta och ta del av yrkesutbildningar

Lisa Wellhard

Falu arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D243

STAFFANSTORP ARBETAREKOMMUN

Förbättra samverkan mellan Försäkringskassan och arbetsgivaren i sjukskrivningsärenden

Forskning och rapporter från bl.a Arbetsmiljöverket visar på stora skillnader i mäns och kvinnors organisatoriska och psykosociala förutsättningar på arbetsplatser. Kvinnor har dessutom en högre total arbetsbörda relaterat till att de generellt sett tar ett större ansvar för hem och familj.

De senaste åren har processen i sjukskrivningsärenden försämrats betydligt upplever både de långtidssjukskrivna, fackliga företrädare samt arbetsgivarrepresentanter. Även om den bortre gränsen tagits bort, kvarstår problemet med att många framförallt kvinnor får avslag på sin ansökan om sjukpenning. Det är även betydligt fler kvinnor som får avslag på sina ansökningar om ersättning vid arbetsskador, och när de dessutom nekas sjukpenning riskerar de förutom en låg inkomst dels bli beroende av en partners inkomst, dels riskerar de få en försämrad framtida pension.

Detta leder till stressrelaterad ohälsa hos den sjukskrivne samt förlänger därigenom sjukskrivningsperioden. Dessa faktorer gör att den sjukskrivne får lägre inkomst och fördyrar för samhället. En bättre samordnad process är nödvändig för att förbättra möjligheterna för den sjukskrivne för att snabbt återkomma i arbete.

Beslut från patientansvarig läkare som ofta är specialist inom området, överprövas av försäkringskassans medicinske rådgivare som inte träffat patienten. Detta leder ofta till avslag av sjukpenning vilket skapar stress för den sjuke och försvårar återgång till arbete vilket ofta även ställer till problem för arbetsgivaren hur de ska hantera situationen. Den sjukskrivande läkaren blir även rådvill hur hen ska kunna förtydliga ytterligare för att den sjuke ska få möjlighet att rehabiliteras i lugn och ro. Om större hänsyn tas till den information som ges av patientansvarig läkare skulle kanske processen kunna förbättras, en trygg sjukskriven person som inte behöver oro sig så mycket för sin ekonomi kan troligtvis snabbare komma åter i arbete. Idag läggs mycket tid och kraft på en rad överklaganden som tar mycket kraft och energi för den drabbade, inte sällan drabbas hen av stressrelaterad ohälsa på grund av oron kring ekonomi och förutsättningarna att återgå i arbete.

Partikongressen föreslår besluta:

- D243:1 att Socialdemokraterna arbetar för att få fram en bättre samordnad sjukskrivningsprocess i syfte att trygga inkomsten för den sjukskrivne samt att snabbare få tillbaka den sjukskrivne i arbete genom att risken för stressrelaterad ohälsa på grund av oro för hens ekonomiska situation minskas
- D243:2 att Socialdemokraterna ser över möjligheten att skapa bättre samarbete mellan parterna i sjukskrivningsärenden, samt att utreda möjligheten att större hänsyn tas till sjukskrivande läkarens utlåtande gällande process och beslut om rätt till sjukpenning, alternativt att försäkringsmedicinsk rådgivande läkare träffar den sjukskrivne för att göra en egen bedömning

Carina Dilton

Staffanstorp arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D244

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN

Framtidens LSS

”Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rätt. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål. Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önsknings och påverka det egna samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därför är jämlikhet frihetens förutsättning.”

Är det inledande stycket i Socialdemokraternas partiprogram och en beskrivning av våra grundläggande värderingar som socialdemokrater. För mig är Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) ett verktyg för att uppnå dessa värderingar och det samhälle som värderingarna ger uttryck för.

Omsorgens resa från att vara ”förvaring utanför samhället” till att bli möjliggörande för att ge människor goda livsvillkor, med förväntningar på delaktighet i samhället och frihet över sin vardag. Det är en resa som vi socialdemokrater varit del av. En av de mest avgörande händelserna var den utredning som den socialdemokratiska regeringen tog initiativ till 1988 med en tydlig ambition om att öka delaktigheten och inflytande för personer med funktionsnedsättning – och som sedan lede fram till att LSS infördes.

LSS är det verktyg som kommunen, landstinget och staten kan använda för att möjliggöra frihet, jämlikhet och delaktighet för våra medborgare. LSS är unikt och en av de lagar som har gjort mest för att förbättra villkoren för personer med funktionsnedsättningar. Personlig assistans är en av insatserna som haft en avgörande betydelse för människors möjlighet att delta i samhällslivet på egna villkor. Lagen blev ett verktyg så att ord som – alla människors lika värde – gick från att bara vara ord på ett papper till att bli handling och förändring – att alla människors lika värde – blev på riktigt – från ord till att bli människor verklighet – på riktigt. LSS är unikt och en av de viktigaste svenska frihetsreformerna. LSS är vackert och det är något som är värt att försvara och utveckla.

1994 infördes LSS och har nu funnits mer än 20 år.

Det pågår en diskussion i samhället om LSS. Men med ett ensidigt perspektiv på kostnader finns det stor risk att man går fel. Det är lätt att tala om kostnader men hur värderar man en persons frihet att få utforma sitt liv, hur prissätter man föräldrars trygghet när de vet att deras barn har en bra omsorg och hur räknar man ut vinsten av att fler är delaktiga i samhället och fler bidrar

samhällsutvecklingen och till samhällsbygget? Så hur räknar man fram värdet som LSS faktiskt skapar för individen, men också för samhället?

Diskussionen borde handla om kvalitet i LSS och hur väl kommuner, landsting och stat lever upp till lagens intentioner. Det finns behov av en utredning men med fokus på kvalitet och med socialdemokraternas grundvärderingar om rättvisa, frihet och jämlikhet som styrande perspektiv. Utreda om det finns fler målgrupper som borde omfattas av LSS t ex personer med andra neurologiska handikapp än som idag omfattas av LSS. Titta på om det är effektivt att ha ett delat ansvar för LSS mellan olika huvudmän eller om man bör samla ansvaret till en huvudman.

Vi den generation som ska ta vid och måste fortsätta arbetet för att säkerställa att alla våra medborgare har goda livsvillkor. För det är långt ifrån färdigt och det finns mycket kvar att göra. Vi socialdemokrater måste utveckla, förbättra och förädla LSS. Vad blir vår tids stora språng för att förstärka alla människors lika värde?

Partikongressen föreslår besluta:

- D244:1 att Socialdemokraterna verkar för att utreda om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS
- D244:2 att Socialdemokraterna verkar för att utreda om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D244:3 att Socialdemokraterna verkar för att utreda om vi bör samla ansvaret för LSS-insatserna till en huvudman
- D244:4 att Socialdemokraterna verkar för att utreda om målgrupperna i LSS-lagen också ska omfatta andra neurologiska handikapp

Tuva Lund

Botkyrka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D245

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Framtidens LSS

”Socialdemokratien vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rätt. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål. Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önsknings och påverka det egna samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därför är jämlikhet frihetens förutsättning.” Är det inledande stycket i Socialdemokraternas

partiprogram och en beskrivning av våra grundläggande värderingar som socialdemokrater. För mig är Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) ett verktyg för att uppnå dessa värderingar och det samhälle som värderingarna ger uttryck för.

Omsorgens resa från att vara ”förvaring utanför samhället” till att bli möjliggörande för att ge människor goda livsvillkor, med förväntningar på delaktighet i samhället och frihet över sin vardag. Det är en resa som vi socialdemokrater varit del av. En av de mest avgörande händelserna var den utredning som den socialdemokratiska regeringen tog initiativ till 1988 med en tydlig ambition om att öka delaktigheten och inflytande för personer med funktionsnedsättning – och som sedan lede fram till att LSS infördes.

LSS är det verktyg som kommunen, landstinget och staten kan använda för att möjliggöra frihet, jämlikhet och delaktighet för våra medborgare. LSS är unikt och en av de lagar som har gjort mest för att förbättra villkoren för personer med funktionsnedsättningar. Personlig assistans är en av insatserna som haft en avgörande betydelse för människors möjlighet att delta i samhällslivet på egna villkor. Lagen blev ett verktyg så att ord som – alla människors lika värde – gick från att bara vara ord på ett papper till att bli handling och förändring – att alla människors lika värde – blev på riktigt – från ord till att bli människor verklighet – på riktigt. LSS är unikt och en av de viktigaste svenska frihetsreformerna. LSS är vackert och det är något som är värt att försvara och utveckla. 1994 infördes LSS och har nu funnits mer än 20 år.

Det pågår en diskussion i samhället om LSS. Men med ett ensidigt perspektiv på kostnader finns det stor risk att man går fel. Det är lätt att tala om kostnader men hur värderar man en persons frihet att få utforma sitt liv, hur prissätter man föräldrars trygghet när de vet att deras barn har en bra omsorg och hur räknar man ut vinsten av att fler är delaktiga i samhället och fler bidrar samhällsutvecklingen och till samhällsbygget? Så hur räknar man fram värdet som LSS faktiskt skapar för individen, men också för samhället?

Diskussionen borde handla om kvalitet i LSS och hur väl kommuner, landsting och stat lever upp till lagens intentioner. Det finns behov av en utredning men med fokus på kvalitet och med socialdemokraternas grundvärderingar om rättvisa, frihet och jämlikhet som styrande perspektiv. Utreda om det finns fler målgrupper som borde omfattas av LSS t ex personer med andra neurologiska handikapp än som idag omfattas av LSS. Titta på om det är effektivt att ha ett delat ansvar för LSS mellan olika huvudmän eller om man bör samla ansvaret till en huvudman. Vi den generation som ska ta vid och måste fortsätta arbetet för att säkerställa att alla våra medborgare har goda livsvillkor. För det är långt ifrån färdigt och det finns mycket kvar att göra. Vi socialdemokrater måste utveckla, förbättra och förädla LSS. Vad blir vår tids stora språng för att förstärka alla människors lika värde?

Partikongressen föreslår besluta:

D245:1 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS

D245:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjlighet att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor

D245:3 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om vi bör samla ansvaret för LSS-insatserna till en huvudman

D245:4 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om målgrupperna i LSS-lagen också ska omfatta andra neurologiska handikapp

D245:5 att anta motionen som sin egen

Handens kvinnoklubb

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D246

NYNÄSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Framtidens LSS

”Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rätt. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål. Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önskningar och påverka det egna samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därför är jämlikhet frihetens förutsättning.”

Det är det inledande stycket i Socialdemokraternas partiprogram och en beskrivning av våra grundläggande värderingar som socialdemokrater. För mig är Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) ett verktyg för att uppnå dessa värderingar och det samhälle som värderingarna ger uttryck för. Omsorgens resa från att vara ”förvaring utanför samhället” till att bli möjliggörande för att ge människor goda livsvillkor, med förväntningar på delaktighet i samhället och frihet över sin vardag. Det är en resa som vi socialdemokrater varit del av. En av de mest avgörande händelserna var den utredning som den socialdemokratiska regeringen tog initiativ till 1988 med en tydlig ambition om att öka delaktigheten och inflytande för personer med funktionsnedsättning – och som sedan ledde fram till att LSS infördes.

LSS är det verktyg som kommunen, landstinget och staten kan använda för att möjliggöra frihet, jämlikhet och delaktighet för våra medborgare. LSS är unikt och en av de lagar som har gjort mest för att förbättra villkoren för personer med funktionsnedsättningar. Personlig assistans är en av insatserna som haft en avgörande betydelse för människors möjlighet att delta i samhällslivet på egna villkor. Lagen blev ett verktyg så att ord som – alla människors lika värde – gick från att bara vara ord på ett papper till att bli handling och förändring – att alla människors lika värde – blev på riktigt – från ord till att bli människor verklighet – på riktigt. LSS är unikt och en av de viktigaste svenska frihetsreformerna. LSS är vackert och det är något som är värt att försvara och utveckla. 1994 infördes LSS och har nu funnits mer än 20 år.

Det pågår en diskussion i samhället om LSS. Men med ett ensidigt perspektiv på kostnader finns det stor risk att man går fel. Det är lätt att tala om kostnader men hur värderar man en persons frihet att få utforma sitt liv, hur prissätter man föräldrars trygghet när de vet att deras barn har en bra omsorg och hur räknar man ut vinsten av att fler är delaktiga i samhället och fler bidrar samhällsutvecklingen och till samhällsbygget? Så hur räknar man fram värdet som LSS faktiskt skapar för individen, men också för samhället?

Diskussionen borde handla om kvaliteten i LSS och hur väl kommuner, landsting och stat lever upp till lagens intentioner. Det finns behov av en utredning men med fokus på kvalitet och med socialdemokraternas grundvärderingar om rättvisa, frihet och jämlikhet som styrande perspektiv. Utredda om det finns fler målgrupper som borde omfattas av LSS t ex personer med andra neurologiska handikapp än som idag omfattas av LSS. Titta på om det är effektivt att ha ett delat ansvar för LSS mellan olika huvudmän eller om man bör samla ansvaret till en huvudman.

Vi den generation som ska ta vid och måste fortsätta arbetet för att säkerställa att alla våra medborgare har goda livsvillkor. För det är långt ifrån färdigt och det finns mycket kvar att göra. Vi socialdemokrater måste utveckla, förbättra och förädla LSS. Vad blir vår tids stora språng för att förstärka alla människors lika värde?

Partikongressen föreslår besluta:

- D246:1 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om hur kommuner, landsting och stat lever upp till LSS
- D246:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D246:3 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som granskar om LSS säkerställer den enskildes möjligt att leva ett liv som andra med goda levnadsvillkor
- D246:4 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om målgrupperna i LSS-lagen ska utökas till att även omfatta andra neurologiska handikapp

Ola Hägg, Sorunda Socialdemokratiska förening
Nynäshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D247

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Fria glasögon

Glasögon är något många behöver, tyvärr är det ett mycket dyrt hjälpmedel. För barn har vi redan med fria glas, nu är det dags för oss äldre. Det är många äldre som måste ha glasögon för att klara av både jobb och fritid. Glasögon är heller inte enbart mode som många tror utan något helt nödvändigt.

Partikongressen föreslås besluta:

D247:1 att besluta om att ge partistyrelsen i uppdrag om arbeta fram förslag om fria glasögon även för äldre

Yngve Nilsson

Västerviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D248

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

För ett jämställt arbetsliv, individuell föräldraförsäkring nu!

En faktor som har avgörande betydelse för deltidsarbetets utbredning är fördelningen av föräldraledigheten mellan män och kvinnor. Den som är hemma mest när barnen är små tenderar också vara den som vabbar mest, går ner i arbetstid och tar störst ansvar för hemmet. Ett jämställt familjeliv är en förutsättning för ett jämställt arbetsliv. Så länge kvinnor tar ut den stora merparten av föräldraledigheten kommer arbetsgivare fortsätta se det som att kvinnor är på jobbet när familjen tillåter det, medan män är med familjen när arbetet tillåter det.

Partikongressen 2015 gjorde ett viktigt ställningstagande när man slog fast att Socialdemokraternas mål är en individualiserad föräldraförsäkring där man inte kan överlåta dagar mellan dagarna. LO-kongressen 2016 gick längre än styrelsen föreslog och beslutade att LO ska verka för en föräldraförsäkring som fungerar just på det viset.

Steg i denna riktning har tagits under den innevarande mandatperioden. Nu är det hög tid att ta ytterligare steg. Målet måste vara att komma fram så fort det bara är möjligt.

Partikongressen föreslår besluta:

D248:1 att Socialdemokraterna ska verka för att föräldraförsäkringen snarast individualiseras, så att dagar inte kan överlätas från den ena föräldern till den andra

Per Lilja Handels s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D249

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Förbättra Beroende vården

De allra flesta med missbruk har familj, vilket betyder att ca 20 procent av alla barn och vuxna har det i sin omedelbara närhet. Det kostar samhället och människor som är drabbade stora summor i pengar och lidande. En sak är det förebyggande arbetet men självklart vården och stödet när man skaffat sig ett beroende.

Missbruksutredningens slutsatser (SOU 2011:35) tryckte på att vi i samhället samordnar och förbättrar sina insatser mot missbruk. Samhällets vård och insatser når endast en liten del av alla med beroende. Sverige har bland de högsta narkotikadödlighet i Europa. Alkoholens somatiska biverkningar är stora.

Insatserna verkar vara ojämna, svåra för brukare att få del av beroende på var de bor och ej sammanhållna i kedjan mellan landsting och kommun. Trösklarna till behandling är ofta också alldeles för höga. Beroendevården är ofta villkorad på ett sätt som vore otänkbart när det gäller annan vård. Får man ett återfall skrivs man ofta ut från sin behandling. Man behöver se över de olika insatserna och vad de har för effekt. Det finns idag olika boenden med olika vårdnivåer och det får inte bli godtyckligt vad som erbjuds. Det är också förekommande att läkare och kommunens tjänstemän inte är överens om vårdnivå eller insats. Vi har i Sverige färre läkare inom kompetensen socialmedicin än tex Norge, Danmark eller England. Läkarförbundet har efterlyst en satsning på området.

För att behandling av personer med missbruksproblem ska bli effektiv krävs att den enskilde får större inflytande och är delaktig på ett helt annat sätt än tidigare när det gäller den egna vården. Personer med missbruksproblem har i dag i praktiken en svagare ställning än flertalet andra patientgrupper. Beroende vårdens kvalitet varierar avsevärt mellan olika kommuner. I vissa delar

av landet får missbrukare vänta länge på behandling om de över huvud taget kommer i fråga för rehabilitering.

Genom att snabbt erbjuda vård lyssna in den beroendesjukas egna behov och önskemål ökar möjligheterna till snabb och lyckad rehabilitering. När någon är motiverad och vill bryta ett missbruk är det bråttom, annars försvinner tillfället och möjligheten att bryta ett beroende. Även personer med ett aktivt missbruk ska leva ett värdigt och sjukdomsfritt liv så långt det bara går och man behöver se hur man kan skadereducera missbruket.

Kommuner och landstings olikheter och olika ekonomiska förutsättningar ska aldrig vara orsak till ojämlik tillgång till vård och insatser. Det får inte vara så att en kommuns storlek eller dåliga ekonomi medför att individen inte får de insatser de har rätt till. Det finns åtgärder som man omedelbart kan vidta. Exempelvis Naloxon-program för att häva överdoser och eliminera köerna till behandlingsprogram.

Partikongressen föreslår besluta:

D249:1 att utreda och införa insatser för att vårda spelberoende

D249:2 att verka för genomförande av samordning och samverkan av insatserna inom beroendeområdet ska ske för sammanhållen vård och insatser för att inte den beroendesjuka bollas eller tappas mellan stolarna, efter de intentioner som finns i Missbruksutredningens slutsatser (SOU 2011:35)

D249:3 att inför åtgärder som man omedelbart kan vidta för att minska dödligheten bland missbrukare

D249:4 att utreda hur effektiva de olika insatserna är som man erbjuder vårdtagare

D249:5 att vidta åtgärder för att tillgång till beroendevård och LVM-utredningar är likvärdig i Sverige oberoende på skiftande ekonomi i kommunerna. Vården ska vara tillgänglig och jämlik även för beroendesjuka

D249:6 att se läkare inom socialmedicin som nationellt intresse

Janette Olsson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D250

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Försäkringskassans ersättning till assistansutförare

Kommunernas möjlighet att sälja ut personlig assistans till privata utförare är ett "fantastiskt" verktyg för att minska kostnaderna och dumpa lönerna för många anställda inom personlig assistans. I extremfall rör det sig om att några har fått minskad tjänstgöringsgrad från 90 – 100 % till mellan 30 - 40 %. Själv har jag gått från 80 % med lite flyt-tid till 62,56 % fast jag är på mitt arbete lika många timmar som innan och det kan jag inte leva på. Det kan knappast de som får ännu lägre sysselsättningsgrader heller.

De flesta assistansbolagen utnyttjar detta förfaringsätt för att kunna göra stora vinster, exempelvis Humana-group och Frösunda omsorg som 2015 gjorde vinster på 176 respektive 213 miljoner. Personalen får betala för företagets vinster genom försämrade anställningsvillkor, lägre löner och sysselsättningsgrader. Det kan väl ändå inte vara rätt väg att gå när vi anställda får ta smällen för "besparingar" inom personlig assistans.

Men det finns i vissa fall seriösa företag som vill driva assistansen med bara en begränsad vinst och bra villkor för personalen med bland annat högre lön. Med den ersättning som Försäkringskassan betalar ut till assistansbolagen är det svårt för dessa bolag att erbjuda de anställda rimliga villkoren. FK ersätter utförarna med ca 1/4 av jourtiden vilket innebär att vi som i vårt fall är på arbetsplatsen 7 timmar per natt får en jourersättning på 33,75 kr per timme vardagar och det räknas inte in i tjänstgöringsgraden. När vi var anställda i kommunen fick vi full lön för 1/2 jouren och den räknades även in i sysselsättningsgraden. Vi är på vår arbetsplats 26 timmar per arbetspass och får nu lön för 19 timmar, i kommunen fick vi 22,5 timmars lön per pass. För anställda som måste ha nattis för sina barn täcker det inte kostnaden för barnpassningen ens.

Eftersom de flesta anställda inom personlig assistans är kvinnor så är det här en jämställdhetsfråga. Nu har vi en feministisk regering enligt "läpparnas bekännelse" och nu är det är dags - upp till bevis. Det här kan inte överlåtas till marknadens parter att lösas. Inom EU i övrigt finns det bara arbetstid eller fritid, jourtid är ett svenskt fenomen som nu de privata arbetsgivarna utnyttjar för att dumpa lönerna. Ett beslut att FK betalar halva jourtiden, enligt mitt förslag nedan, i stället för en 1/4 kommer också att bidra till att höja statusen för kvinnoyrken som till exempel personlig assistent.

Jag vill att regeringen i ett första steg ger Försäkringskassan i uppdrag att ersätta assistansutförare för halva jourtiden. Men då ska den utökade ersättningen öronmärkas för att betala lön för halva

jourtiden och inte av företagen kunna utnyttjas för att öka sina vinster. I en förlängning bör även ersättningen utökas till att täcka hela jourpassen.

Partikongressen föreslår besluta:

D250:1 att Försäkringskassan får i uppdrag att i ett första steg ersätta utförare inom personlig assistans för halva jourtiden som villkoras för att helt gå till anställdas löner och den tiden ska också ingå i tjänstgöringsgraden

D250:2 att anta motionen som sin egen och skicka den till partikongressen 2017

Ulla Lindén

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D251

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Föräldraförsäkringen

Barn växer upp i många olika familjekonstellationer idag, men föräldraförsäkringen är framför allt anpassad efter familjer där det finns två närvarande föräldrar. Inte minst i familjer där det bara finns en vårdnadshavare, eller där en förälder i praktiken är ensam om vårdnaden, finns ofta en stor önskan om att knyta fler vuxna till familjen. Det är ett sätt att minska den potentiella sårbarhet som finns inneboende i ett ensamt föräldraskap. Med fler vuxna i barnens liv får barnen fler nära relationer, och vardagen underlättas för både förälder och barn.

I detta är föräldraförsäkringen en central pusselbit. Trenden över tid, där fler månader knyts till respektive förälder, visar på lagstiftarens vilja att ge barnet en nära kontakt med båda vårdnadshavarna i ett tvåsamtt föräldraskap.

Denna ambition bör överföras även till andra familjebildningar. En möjlighet att överlåta dagar till någon som inte är barnets vårdnadshavare kan för en ensam förälder innebära en chans att låta barnet utveckla en nära relation till andra vuxna redan tidigt i livet

Dagens föräldraförsäkring medger inte detta och bör därför förändras. För närvarande arbetar utredningen Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – översyn av föräldraförsäkringen med att bland annat se över villkoren för ensamma föräldrar. Det finns dock ingen anledning att invänta utredningens förslag i den övergripande frågan. Det principiella ställningstagandet att föräldraförsäkringen ska anpassas mer efter behoven hos barn till ensamma föräldrar bör göras av Socialdemokraterna redan nu.

Det finns också andra aspekter av föräldraförsäkringen som behöver anpassas. Om någon som är ensamstående inte kan ta hand om sitt barn på grund av sjukdom, kan en annan person få utvidgad tillfällig föräldrapenning för att ta hand om barnet. Detta gäller dock enbart barn som är yngre än tre år. Utifrån barnets bästa bör denna åldersgräns höjas.

I dagsläget har en förälder rätt att ta ut tre perioder föräldraledighet om året. Som period räknas både sänkning av arbetstid, enstaka dagar, förlängning av föräldraledighet samt längre sammanhängande ledighetsperioder. För barn med två föräldrar innebär det att föräldrarna kan ta ut sammanlagt sex föräldraledighetsperioder om året, men föräldrar som är ensamma i sitt föräldraskap har bara hälften så många perioder. Då det inte är ovanligt att förskolan stänger enstaka dagar flera gånger varje år kan detta ställa till med praktiska problem. Reglerna bör förändras så att antalet ledighetsperioder är lika för alla barn.

Partikongressen föreslår besluta:

D251:1 att föräldrar som är ensamma i vården och omsorgen av barnet ska kunna avstå föräldrapenning till någon annan försäkrad

D251:2 att åldersgränsen för utvidgad tillfällig föräldrapenning höjs från dagens tre år

D251:3 att antalet ledighetsperioder inom föräldraförsäkringen ska vara lika för alla barn till försäkrade

D251:4 att anta motionen som sin egen och översända motion jämte yttrande till partikongressen 2017

Marika Lindgren Åsbrink

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D252

MARKS ARBETAREKOMMUN

Föräldrapenning under inskolningstiden på förskolan

Sverige har ett förmånligt föräldraförsäkringssystem men det finns några brister, till exempel under inskolningen på förskolan.

I dag får man ta ut föräldrapenning under väldigt begränsade former. Är du med barnet mer än en åttondel av dagen får du ta ut föräldrapenning på lägsta nivå som motsvarar 180kr per dag. Föräldrapenning på sjukpenninggrundande nivå får du endast ta ut om du har "rumslig" kontakt med barnet, alltså lämnar du förskolan så får du inte det.

Detta kan då innebära en stor ekonomisk förlust för en familj som skolar in sitt barn på en förskola som tillämpar 14 dagars inskolning och särskilt om man dessutom har långt pendlingsavstånd till sitt arbete. Förskolan kräver att du ska lämna förskolan under inskolningen under vissa timmar men ändå vara tillgänglig om det skulle hända något. Alla har inte möjlighet att ta ut semester under inskolningstiden och detta drabbar särskilt låglöneyrken och ensamstående föräldrar.

För att alla barn ska få en så trygg och bra inskolning behöver reglerna för föräldrapenning ses över så att även föräldrar med låg inkomst ska ha ekonomisk trygghet under inskolningen

Partikongressen föreslår besluta:

D252:1 att föräldrapenning på både sjukpenninggrundad- och lägsta nivå ska kunna tas ut under hela inskolningstiden till förskolan

Rebecca Berglund

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D253

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Förändra riksnormen för försörjningsstöd

Dagens riksnorm för försörjningsstöd syftar till att täcka kostnader för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hygien, barn- och ungdomsförsäkring, förbrukningsvaror, dagstidning, telefon, och tv-avgift. I riksnormen lyfts inte kostnader för internetuppkoppling, vilket är märkligt då kostnader för såväl dagstidning, tv-avgift och telefon inkluderas i vad som betraktas som grundläggande norm för vad ett hushåll behöver som standard.

Den gällande riksnormen är tagen från en tid när vardagen såg annorlunda ut. Där varje hushåll hade telefonbänk i hallen, och där man köpte dagstidningen i kiosken. Våra informationskanaler ser annorlunda ut idag. Vi förväntar oss att samhället ska ge oss kontinuerlig information i ett flöde som vi har tillgång till dygnet runt, och samhället förväntar sig att vi ska tillgodogöra oss den informationen i samma raska takt.

Vår kommunikation med omvärlden, myndighetskontakt, och nyttjandet av banktjänster äger till allt större del rum på den digitala arenan. Den förväntan som finns på medborgarna att tillgodogöra sig information digitalt, att kommunicera och hantera sina ärenden gentemot företag, stat, kommun och landsting via digitala forum, bör därigenom ge avtryck i vad som anses vara

grundläggande standard för svenska hushåll. Därför ska det också vara en del av riksnormen för försörjningsstöd.

En gång i tiden ansågs inte TV vara standard för vad ett hushåll förväntades ha i sin ägo, sedan blev det något som betraktades som standardutrustning. Vi bygger ett samhälle som utvecklas i snabb takt. Vi ska också möjliggöra att människorna i det kan tillgodogöra sig den utvecklingen och bli en del av den. Därför får inte tillgången till Internet bli en fråga om klass och ekonomisk status. En skolelev ska inte begränsas av att familjen inte har råd med den internetuppkoppling hen behöver för sina studier. Att betala sina räkningar via internetbank, sköta kontakten med försäkringskassa, och andra myndigheter ska inte försvåras av att ens ekonomiska situation påverkar möjligheten till hushållets internetuppkoppling.

Partikongressen föreslår besluta:

D253:1 att internetuppkoppling inkluderas i riksnormen för försörjningsstöd

D253:2 att möjliggöra särskilt stöd till inköp av utrustning, ex. mobiltelefon, dator eller surfplatta av grundläggande standard

Emilia Hallin, Ersmark/Kusmarks s-förening
Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D254

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Förändringar i lagstiftningen gällande äldreomsorg

Målen är höga för äldreomsorgen i Socialtjänstlagen bland annat:

- ... leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- ... lättåtkomlig service
- ... respekt för självbestämmande och integritet
- ... värdigt liv, välbefinnande
- ... kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges,

MEN hjälpinsatserna bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet vilket bygger på:

- ”bistånd”
- ”om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt”

– ”skälig levnadsnivå”

Äldreomsorgens ekonomiska resurser minskar i relation till antalet 80 år och äldre i befolkningen enligt SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) 2014. Socialtjänstlagen är en ramlagstiftning som lämnar lagtillämpningen åt kommunerna vilket kan innebära att det vid ekonomisk tillbakagång sker nerdragningar och prioriteringar inom denna lagtillämpning.

”Resurstillgången i kommunernas vård och omsorg om äldre har begränsats så att äldres säkerhet och trygghet inte alltid kan tillgodoses” (Socialstyrelsen i Lägesrapport 2011 s. 145).

Jag som motionär arbetar i äldreomsorgen och har arbetat inom detta sen 1984. Det jag ser och upplever idag är konsekvenser av hårdare tolkningar när det gäller vad som ingår i skälig levnadsnivå.

Nationell värdegrund i all ära, men när det ges olika förutsättningar utifrån kommuners ekonomi så uppnår vi inte en jämlik äldreomsorg. Den nationella värdegrunden kan inte användas som grund för rätten att få hjälp, det är biståndsparagrafen som gäller med formuleringar om skälig levnadsnivå.

Skälig levnadsnivå har förändrats från att vara ”ett golv” till att bli ett ”tak”, från att ha varit en garanterad miniminivå för insatserna och deras kvalitet till att bli en övre gräns över vilken bistånd inte ska beviljas.

Skillnader emellan skälig levnadsnivå vs goda levnadsvillkor låter kanske inte så stora men det är ofta dessa ord som gör att vi inte alltid kan garantera en bra äldreomsorg. Goda levnadsvillkor enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är att jämföra med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder, medan skälig levnadsnivå enligt SoL (Socialtjänstlagen) anger vad som krävs för att den enskilde ska klara sig.

Partikongressen föreslår besluta:

D254:1 att Socialdemokraterna ska verka för en förändring i socialtjänstlagens biståndsparagraf gällande ”skälig levnadsnivå” till ambitionsnivån ”goda levnadsvillkor” inom äldreomsorg

D254:2 att Socialdemokraterna ska verka för att äldreomsorgen får en egen lagstiftning

Susanne Dufvenberg, Bureå s-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D255

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN

God man och Förvaltare

Under senare tid har det varit mycket uppmärksamhet om god man och förvaltare i media. En god man utses av allmän domstol. Den vanligaste formen av godmanskap anordnas med stöd av 11 kap. 4§ i föräldrabalken. Godmanskap anordnas för en person om denne på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller annat liknande förhållande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person. Godmanskap kan även anordnas för barn om vårdnadshavaren inte kan tillgodose barnets intresse. En god man skiljer sig från förvaltare genom att huvudmannen behåller sin rättshandlingsförmåga, alltså rätten att representera sig själv. En förvaltare tar över rätten till rättshandlingar och ekonomi för huvudmannen. Den som utses till gode man eller förvaltare ska vara en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig person. Tillsynen av god man och förvaltare handläggs av kommunens överförmyndarnämnd.

Genom Uppdrag granskning och massmedia har uppmärksammats hur eländig verksamheten och tillsynen av god man är. Mängder av fruktansvärda exempel på missförhållande har vi kunnat ta del av i tidningar, radio och tv. Förvaltare har förskingrat huvudmannens tillgångar, handlat till sig själva för huvudmannens pengar, gjort dåliga placeringar osv. Oftast har inga rättsliga påföljder funnits och oklarhet om vem som ska göra polisanmälan när oegentligheter uppenbaras. Vid överträdelse av sin befogenhet som god man som i allt för många fall är en förskingring av huvudmannens tillgångar bör kraven skärpas och rutiner förbättras angående polisanmälan av brottet.

De kommunala tjänstemännen och dess förtroendevalda i överförmyndarnämnderna har brutit i tillsättande av uppdragstagare samt tillsynen av deras verksamhet. Det har uppdragats en dålig tillsyn av god man och förvaltare med enbart stickprov och årlig redovisning. Lagen måste tydliggöras och skärpas för alla dessa utsatta människor. Både barn och vuxna som har behov av stöd och hjälp ska kunna lita på och känna förtroende för den hjälp samhället ger.

Det ska inte vara möjligt att ha hur många uppdrag som helst som god man eller förvaltare. Varje kommen har oftast ett ”tak” för hur många uppdrag per person de godkänner, därför behövs en övergripande registrering av god man. Det förekommer god man som har uppdrag i flera kommuner, exempel finns på 60-tal uppdrag per person. Detta kan vara en lönsam verksamhet då varierande arvode utgår för varje huvudman beroende på omfattning. En god man har rätt till skäligt arvode, även om det av hävd delvis betraktas som ett ideellt uppdrag. De personer som av sin gode man eller förvaltare blir drabbad av bedrägeri och förluster genom god mans förvaltning

måste garanteras ersättning av samhället för den skada man lidit.

Partikongressen föreslår besluta:

D255:1 att en ökad och noggrannare tillsyn och redovisning av god mans och förvaltares åtaganden

D255:2 att en nationell registrering av god man och förvaltare

D255:3 att en översyn av arvodet till god man och förvaltare

D255:4 att i lagen klargöra vem som ansvarar för beivrande av brott av god man och förvaltare

D255:5 att samhället ska hålla huvudmannen skadelös vid brott begångna av god man och förvaltare eller för annan skada som förorsakas av god man och förvaltare

D255:6 att skarpere rutiner i urval och utbildning av god man och förvaltare

Birgitta Mörk, Elisabeth Uddén, Lennart Petersson

Botkyrka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D256

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Huvudmannaskap för personlig assistans

Idag är det ett delat huvudmannaskap för personlig assistans, där om de grundläggande behoven för en person är under 20 timmar är kommunen som har betalningsansvaret för insatsen även om det som räknas som övriga behov uppgår till mer än 20 timmar. Det är kommunens handläggare som gör utredningen som ligger till grund för att bedöma behovet av personlig assistans. Om det i den utredningen kommer fram till att det är mer än 20 timmar assistans för grundläggande behov, skickas en ansökan in till försäkringskassan. Där gör man sedan en ny utredning för att kontrollera att behovet överstiger 20 timmar. Det man kan se är att det är inget ovanligt att de hamnar strax under 20 timmar.

Så som systemet är konstruerat just nu finns det ett incitament för kommunerna att hamna över 20 timmar grundläggande behov och för försäkringskassan att hamna under gränsen. Detta är olyckligt då det är risk att det inte är den enskilda brukarens behov som kommer i centrum utan hur man flyttar betalningsansvaret till en annan myndighet.

Utifrån detta vore det lämpligt att det endast är en huvudman för personlig assistans som gör bedömning och fattar beslut. Det är också lämpligt att denna huvudman är försäkringskassan som beslutar om rätten till personlig assistans. Sedan är det brukaren eller brukarens

ställföreträdare som väljer om det är kommunen, ett privat företag eller att man anställer sin personal själv.

Partikongressen föreslår besluta:

D256:1 att det blir en huvudman som har hela ansvaret för att bedöma och besluta om rätt till personlig assistans

D256:2 att den huvudmannen blir försäkringskassan som tar över hela ansvaret för att bedöma och besluta om rätt till personlig assistans

Ulrica Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D257

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Hälso- och sjukvårdens läkarintyg bör gälla för rätten till sjukpenning

Det läggs allt för mycket tid i att utreda rätten till sjukpenning.

Personligen och flera med mig anser att patientansvarig läkare och de medicinska experterna som finns inom hälso- och sjukvården och deras sjukskrivningsintyg ska gälla utan överprövning från Försäkringskassan.

I stället ska handläggarna ägna sig åt att rehabilitera tillbaka sjuka till arbetet så snart som möjligt.

Samverkan bör vid behov göras tillsammans med patientens arbetsgivare, facklig organisation och Landstinget.

Det finns inget tydligt stöd från samhället till arbetsplatserna för att ha kvar personer som har en nedsättning av arbetsförmågan pga. arbetssjukdom.

Den nuvarande sjukförsäkrings regleringen i form av rehabiliteringskedjan gynnar snarare arbetsgivare som vill bli av med personer.

De kan nöja sig med att konstatera att det inte finns något arbete där den sjukskrivne kan utföra en full prestation och sedan vänta i 180 dagar därefter prövas inte den anställdes arbetsförmåga mot arbete på arbetsplatsen utan mot hela arbetsmarknaden och det finns grund för uppsägning.

Partikongressen föreslår besluta:

D257:1 att statusen på hälso- och sjukvårdens läkarintyg för rätten till sjukpenning bör stärkas i sjukskrivningsprocessen

D257:2 att lagstiftningen för att anpassa ett redan existerande arbete bör stärkas

IF Metall Södra Västerbotten S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D258

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ambitionerna i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krymps har ribban för att få tillgång till äldreomsorgen successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort att det är svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats på äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår det att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som den äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyddigheten. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa:

”Befinnes minderåring eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård på sätt som lagen sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1§)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, som gör sig påmint när kommunerna stramar åt

äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheter att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D258:1 att socialdemokratiska partiet verkar för att Socialtjänstlagen ska ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå god levnadsnivå, istället för skälig levnadsnivå

D258:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Kommunal S-förening Rosen

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D259

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Höj ambitionsnivån för äldres liv

Känslan av diskriminering, brist på bra bostad, dålig ekonomi samt fortfarande ”fattigvårdslag” gör att det är dags att vi tar kraftfulla tag för att äldre ska känna att vi är ett parti som bryr sig och gör tillräckligt.

Många äldre och gamla lider av känslan av diskriminering. ”Det känns som de ser ner på mig”, säger en gammal kvinna. ”Jag förstår inte det svenska samhället”, säger en äldre invandrad man, ”för i mitt hemland högaktar vi äldre. Vi är måna om dem, och vi lyssnar till deras erfarenheter.” Det är allt för ofta som äldres behov blir eftersatt. Vi vill i denna motion lyfta några delar som det måste göras något åt.

Äldres möjlighet till inflytande

Antalet äldre i politiken har blivit färre, även vårt parti eftersträvar ständig förnyelse och

föryngring. Men det är viktigt att de äldres kompetens och livserfarenhet tas till vara i samhället och att vi minns att de äldre har rätt till representation i samhället, precis som de yngre. Och när vi strävar efter mångfald så borde det vara självklart att de äldre också är representerade i parlament, nämnder och styrelser.

Men inflytande handlar också om att samhället tar sitt ansvar och ser till att det finns mötesplatser för äldre, mötesplatser som inte kostar så mycket att föreningar etc inte har råd att hyra lokaler. För att få inflytande måste människor få mötas.

Boende för äldre

Den absoluta merparten av äldre bor idag i ordinärt boende och så kommer det att vara under överskådlig tid. Det är också så att de flesta vill bo kvar hemma. Att då bo i en fastighet utan hiss, byggd för några decennier sedan, gör det fullkomligt omöjligt för de äldre att bo kvar och att komma ut. De äldre har alltför få valmöjligheter till att kunna få/ha råd med ny bostad.

Ökningen av antalet äldre är en stor utmaning under de kommande åren

Det kan eventuellt behövas fler äldreboenden med heldygnsvård samt servicehus för dem med ett mindre vårdbehov.

Därutöver ska finnas trygghetsboenden och seniorboenden (65+) med lokaler för samvaro. Att bo tillsammans med andra äldre och ta del av aktiviteter ger ett bra liv och kan innebära att man senare inte behöver flytta till boende med vård.

En del äldre vill bo kvar hemma. För att över tid göra en allt större andel av bostadsbeståndet tillgängligt och därmed anpassat för äldre så är det väsentligt att kraven på det som byggs bibehålls på dagens nivå. Att bygga nya bostäder som inte kan användas under hela livet gör det omöjligt att någonsin nå målet att alla äldre ska ha tillgång till bra och funktionella bostäder

Även förbättringar i det nuvarande bostadsbeståndet är angeläget.

Tanken är, även för politikerna, att man ska bo i sitt eget hem så länge som möjligt. Tanken är att man ska klara sig med, på sin höjd, hemtjänst. Då bör man också tänka på att möjliggöra upprustning av lägenheter så att de är anpassade för människor på ålderns höst men också kunna öronmärkas för detta ändamål.

Äldres ekonomi

Många äldre har en bra ekonomi. Men många lever under ytterst knappa förhållanden. Kvinnor är den största gruppen, många i den nuvarande pensionsgenerationen har inte arbetat heltid. Det innebär att deras inkomster har varit låga under yrkeslivet och de har inte haft möjlighet att få en dräglig levnadsstandard. I välfärdslandet Sverige har vi idag 230 000 fattigpensionärer!

Skatten blev högre och pensionen lägre. Några har nu fått det något bättre, men mycket återstår. Dålig ekonomi påverkar hela livssituationen. Detta får påverkan på vilket boende man har, hur mycket man kan satsa på bra, god och näringsrik mat, om man har råd att gå till läkare, hämta ut medicinen, om man har råd till att olika former av motionsaktiviteter, gå med i föreningar, gå någon kurs eller resa. Kort sagt, leva ett normalt liv.

Rätt till värdig omsorg

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär att hjälp från hemtjänsten, liksom plats i äldreboende, bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: ”Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, ska han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjlighet att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en

ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Det är även ett faktum att den nuvarande lagstiftningen tillåter kommunerna att flytta pengar, avsedda för äldreomsorgen, till andra verksamheter. Det kan handla om de verksamheter som är tvingande i lagstiftningen, t ex omsorgen av funktionshindrade. Det innebär att äldreomsorgen kan fungera som en kommunal budgetregulator. Socialdemokratins ambitioner för äldreomsorg med hög kvalitet måste vara högre än så.

Dagens biståndsbedömning av äldreomsorg utgår från att den äldre behöver hälso- och sjukvårdsinsatser. Socialtjänstlagen anger att biståndsbedömningen är individuell och detta gör att det är omöjligt för kommunen att t ex besluta om insatser för grupper.

Ett sådant exempel är ett beslut i Stockholm, att alla över 75 år kan få hemtjänst i tre timmar per månad och bestämma själv vad som ska göras under den tiden. Detta blev aldrig verkställt på grund av begränsningarna i lagen. Om kommunen kunde göra detta med t ex förenklade biståndsbedömningar så skulle det kunna förebygga otrygghet men också förebygga äldres fallolyckor.

Mat är viktigt för välbefinnandet hos de äldre. Det är också så att näringsbehovet för en äldre person är inte likadant som för de yngre. Aptitlöshet hos de äldre ger många gånger upphov till ren undernäring. Det är oerhört viktigt att den personal som tar hand om maten för de äldre, både inom hemtjänsten och på äldreboenden, har goda kunskaper om nutrition och de äldres behov av kost. De ska ha kunskap om hur maten kan berikas för de med aptitlöshet, hur dukningen av maten påverkar aptiten. Det kan även vara viktigt att ha sällskap, att se måltiden som en social angelägenhet. Dietister är viktig grupp som kan dels se till att maten håller god kvalitet men de kan också ansvara för kontinuerlig kompetensutveckling av de anställda inom nutritionsområdet.

I takt med åtstramningar i äldreomsorgen ökar andelen äldre som köper hjälp privat med den statliga subventionen avdrag för hushållsnära tjänster, rut-avdrag. Flera av de tjänster som ger rätt till rut-avdrag överlappar hemtjänstens arbetsuppgifter, till exempel städning och omsorg. Att rut-avdraget samspelar med hemtjänst syns i att flera kommuner har en politiskt beslutad timavgift för brukare av hemtjänst som är så hög att det blir billigare för de äldre som kan göra rut-avdrag att köpa rut-tjänster. Privata utförare har även rätt att erbjuda sina brukare tilläggstjänster med rut-avdrag. Rut-avdraget har skapat en parallell statligt subventionerad hjälp i äldres hem vid sidan av hemtjänsten. Denna hjälp fördelas inte efter behov utan betalningsförmåga. Det syns tydligt i utfallet i vilka som använder rut-avdraget. Ju rikare äldre är desto fler använder rut-avdrag och köper fler timmar. Det leder till ojämlikhet nu. Detta leder även till att "medelklassens vassa armbågar" försvinner som kvalitetsdrivande i hemtjänsten. I förlängningen är risken stor att hemtjänstens kvalitet urholkas och att medborgarnas vilja att solidariskt bidra till finansiering av äldreomsorg med hög kvalitet fördelad efter behov vittrar sönder.

Partikongressen föreslår besluta:

- D259:1 att Socialdemokraterna som parti ser till att äldres inflytande säkerställs i politiska sammanhang och att äldre ses som en välkommen resurs i samhället efter avslutat yrkesliv
- D259:2 att Socialdemokraterna verkar för att det finns mötesplatser för äldre i kommunerna
- D259:3 att socialdemokratiska partiet genomför en landsomfattande utbildningsinsats i vad som kan ligga bakom känslan av diskriminering, på vilket sätt den tar sig uttryck och samlar ihop resultatet av denna insats för att kunna göra investeringar för att hos äldre skapa en framtidstro på partiet
- D259:4 att äldre ska ha tillgång till bra och funktionella bostäder
- D259:5 att partiet tar fram ett gediget bostadsprogram för äldre med utgångspunkt i att bostaden är en social rättighet. Bostadsprogrammet bör innefatta förbättringar i det nuvarande bostadsbeståndet samt tillgänglighet i nyproduktion
- D259:6 att Socialdemokraterna nu prioriterar satsningar på äldres ekonomi
- D259:7 att Socialdemokraterna tillsammans fackförbunden ger klar information om konsekvenserna av att inte arbeta heltid
- D259:8 att partiet stödjer kommunerna i deras satsningar på rätten till heltid
- D259:9 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D259:10 att särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs
- D259:11 att socialtjänstlagen ändras så att det blir möjligt att även besluta om insatser för grupper när det gäller insatser som inte omfattar hälso- och sjukvård
- D259:12 att SKL ges i uppdrag att starta och samordna ett arbete med kunskapsspridning i kommunerna kring äldres mat i syfte att garantera bra kosthållning för de äldre
- D259:13 att Socialdemokraterna ska verka för att taxan per timme i hemtjänsten hålls låg så att offentlig finansierad hemtjänst inte blir dyrare än hushållsnära tjänster
- D259:14 att Socialdemokraterna ska verka för att förbjuda möjligheten för privata äldreomsorgsutförare att kombinera offentligt finansierad välfärdsverksamhet med att sälja tilläggstjänster
- D259:15 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas och resurserna överförs till äldreomsorgen

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D260

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, liksom andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D260:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D260:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D261

HAGFORS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheten. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: "Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran." (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D261:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D261:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Jessica Larsson/Arbetarkommun

Hagfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D262

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

- D262:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå
- D262:2 att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Leif Nordin

Hässleholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D263

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D263:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D263:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Kommunal Bergslagen Sektion Ludvika

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D264

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro

erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D264:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D264:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Elisabeth di Paolo Sandberg

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D265

MARKS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska

beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades "skälig levnadsnivå" för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: "Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran." (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D265:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D265:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Jessica Rodén

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D266

ARVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en

ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D266:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå.

D266:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Ann-Sofie Alexandersson, Jeanette Andersson, Cecilia Mtuya

Arvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D267

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i

denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D267:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D267:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Jessica Möller, Pierre Esbjörnsson

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D268

ANEBY ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorgen successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att

bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivån som en äldre har rätt till. I praktiken förungerar det numera som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av var den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den går det att läsa att: Befinnes minderåriga eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsupphålle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran. (1918, 1 kap. 1§)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjlighet att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D268:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, i stället för en skälig levnadsnivå

D268:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Birgitta Svensson

Aneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D269

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att: “Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, liksom andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en

ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D269:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D269:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Kommunals S-fackklubb i Sandviken

Sandvikens arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D270

UPPLANDS VÄSBY ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheten. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

“Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt

livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D270:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D270:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Jessica P Klementsson

Upplands Väsby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D271

SJÖBO ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter

samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skydds nät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentligas skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

“Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D271:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att en genomlysning av socialtjänstlagen görs. Genomlysningen ska ske med fokus på äldres goda levnadsvillkor

D271:2 att socialdemokratiska partiet verkar för att socialtjänstlagen ändras i enlighet med det resultat ovanstående genomlysning gett

Sjöbo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D272

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldre, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är Socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reagerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöm efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas som behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerade ” skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick att läsa:

”Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kroppsliga eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran”

(1918 1kap 1§)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör dig på mind när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas, Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre.

Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, liksom andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D272:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D272:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Kommunals S-förening

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D273

SÖDERHAMNS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Men under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, liksom andra omsorgsbehövande grupper. Det är avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslås besluta:

D273:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D273:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Barbro Andersson

Söderhamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D274

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnät”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyddigheten. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

“Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i

denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslås besluta:

D274:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D274:2 att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

S-Kommunal

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D275

KALIX ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att

bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades "skälig levnadsnivå" för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentligas skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

"Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran." (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till visa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D275:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D275:2 att socialdemokratiska partiet ska ser till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Anette Wernersson, Jesper Granér

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D276

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boendeplatser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentliga skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

“Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt

upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D276:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D276:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Kommunals S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D277

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Höj ambitionsnivån i äldreomsorgen

När resurserna till äldreomsorgen krympts har ribban för att få tillgång till äldreomsorg successivt höjts. Det krävs allt större behov för att få tillgång till hjälpinsatser. Antalet boende-platser har kraftigt minskat, vilket gjort det svårare att få plats på ett äldreboende. Det påverkar äldreomsorgens kvalitet och försämrar äldres, och deras anhörigas, livskvalitet.

Det är socialtjänstlagens biståndsparagraf, som reglerar tillgången till hjälpinsatser inom äldreomsorgen. Det innebär, att hjälp från hemtjänsten liksom plats i äldreboende bedöms efter samma lagparagraf som ”samhällets yttersta skyddsnet”, försörjningsstödet. Av lagen framgår att bistånd bara kan beviljas om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt, och att hjälpinsatser ska beviljas så att den hjälpsökande uppnår en skälig levnadsnivå.

Enligt förarbetena till socialtjänstlagen konstruerades ”skälig levnadsnivå” för att vara ett golv för vilken levnadsnivå som en äldre har rätt till. I praktiken fungerar det numera snarare som ett tak för det offentligas skyldigheter. Den lagkonstruktion som skulle ge utrymme för en professionell bedömning av vad den äldre har rätt till, används i allt större utsträckning för att skapa flexibilitet för vad kommunen är skyldig att erbjuda.

Ursprunget till socialtjänstlagen är fattigvårdslagen från 1918. I den gick det att läsa att:

“Befinnes minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande

kropp- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig, sakna medel till sitt livsuppehälle, skall han, där hans behov icke annorledes avhjälpes, erhålla fattigvård, på sätt i denna lag sägs. Fattigvård, som här avses, omfattar det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderåriga jämväl uppfostran.” (1918 1 kap. 1 §)

Fattigvårdslagens arv är tydligt i socialtjänstlagen, och gör sig påmint när kommunerna stramar åt äldreomsorgens budget. Ambitionsnivån för äldreomsorgen måste därför höjas. Skälig levnadsnivå bör ersättas med goda levnadsvillkor. Goda levnadsvillkor, som är ambitionsnivån i lagen som särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS), ger exempelvis större möjligheten att påverka när, av vem och var hjälpen ska ges.

Samhället och äldreomsorgen har förändrats mycket sedan 1918, i stora delar till det bättre. Under senare år har äldreomsorgen inte följt med i utvecklingen. Även äldre bör få tillgång till goda levnadsvillkor, likt andra omsorgsbehövande grupper. Det är därtill avgörande för att på sikt upprätthålla och återta förtroendet för äldreomsorgen hos medborgarna. Givetvis måste en ambitionshöjning i äldreomsorgen följas av ökade resurser.

Partikongressen föreslår besluta:

D277:1 att socialdemokratiska partiet ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att äldre människor får rätt till hjälpinsatser så att de kan uppnå goda levnadsvillkor, istället för en skälig levnadsnivå

D277:2 att socialdemokratiska partiet ska se till att utreda vad en sådan förändring av socialtjänstlagen skulle innebära för samhället, brukare, personal och anhöriga

Joakim Englund

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D278

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj barnpensionen

Idag är barnpensionen 1 427 kronor per månad och barn! Detta ska jämföras med underhållsstödet 1 573 kronor per månad och barn. Barnpensionen och underhållsstödet betalas ut av Försäkringskassan.

2015-10-01 höjdes underhållsstödet med 300 kronor från 1 273 kronor per månad och barn till 1 573 kronor per månad och barn.

Att någon förälder avlider är förstås en stor sorg. Men för många blir det också en ekonomisk börda. Det spelar ingen roll om barnets/barnens föräldrar är gifta eller skilda. Föräldrar sätter alltid sina barn i centrum, hjälps åt ekonomiskt, hämtar och lämnar på förskola/fritids/skola/aktiviteter och så vidare samt även ekonomiskt till exempel inköp av kläder, leksaker samt det som behövs inköpas till aktiviteter.

Med tanke på barnkonventionen, barns lika rätt, ska barnpensionen höjas!

Barnpension är en typ av efterlevandepension som kan betalas ut till barn om någon av föräldrarna avlidit. Ersättningen betalas ut till och med den månad barnet fyller 18 år, om barnet studerar och har rätt till förlängt barnbidrag eller studiebidrag betalas barnpensionen ut till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Adoptivbarn har rätt till barnpension om en av adoptivföräldrarna avlider, även om adoptionen inte är fullföljd. Pensionen betalas ut från och med den månad då dödsfallet inträffade. Om den avlidne hade ålderspension, sjukersättning eller aktivitetsersättning så kommer utbetalningen att ske från och med månaden efter dödsfallet. Utbetalning av pension kan ske retroaktivt två år tillbaka i tiden

Partikongressen föreslår besluta:

D278:1 att jag föreslår att barnpensionen höjs med 300 kronor till 1 727 kronor per månad och barn, så snart som möjligt

Anette Palm

Eslövs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D279

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höj ersättningen till sjukpensionärerna

Det är inte rätt att de som är sjukpensionerade fortsatt ska tillhöra den fattigaste gruppen av människor i vårt samhälle, tillsammans med högskolestudenter. De som är sjukpensionerade idag får en månatlig inkomst på lägst 8860 kronor. Summan följer prisbasbeloppet som det senaste året minskat på grund av deflationen, detta till skillnad från lönerna som höjs varje år. Ersättningen som sjukpensionärer får påverkas inte heller av jobbskatteavdraget. För vissa blir situationen ohållbar då hyror och andra utgifter går upp varje år. Vill vi se att socialdemokraterna inte glömmer bort sjukpensionärerna. Vi vill att socialdemokraterna ska arbeta för att sjukpensionen ska öka.

Partikongressen föreslår besluta:

D279:1 att socialdemokraternas riksdagsledamöter aktivt arbetar för att de som är sjukpensionärer ska få en högre ersättning

Linda Linder, Linda Palmbrandt och Anna Sundström
Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D280

LYSEKILS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Höjning av barnbidraget

Barnbidraget har funnits i nuvarande form som ett generellt bidrag sedan 1948. Det har varit en av den generella välfärdspolitik som vi socialdemokrater alltid värnat. Barnbidraget är som det låter, ett bidrag till föräldrarna för att sörja för sitt barns behov. Det är också ett bidrag som ger alla som har barn en del av den generella välfärdspolitiken. Vi vet också att just barnbidraget är en typ av bidrag som är viktigast för de hushåll som har minst ekonomisk styrka. Det är därför mycket olyckligt att barnbidraget har halkat efter under många år gent emot index. Faktum är att barnbidraget inte har höjts på 10 år.

Vi socialdemokrater lovade i valet att höja barnbidraget. Detta har vi inte gjort. Det är därför dags att gå från ord till handling att höja barnbidraget. Och för att inte barnen ska fortsätta att halka efter bör barnbidraget knytas till prisindex och därmed säkerställa att barnbidraget slutar att halka efter jämfört med övriga samhällets inkomster och hushållens omkostnader.

Partikongressen föreslår besluta:

D280:1 att barnbidraget höjs i enlighet med de löften Socialdemokraterna inför valet

D280:2 att barnbidraget konstrueras så det följer prisindex för att säkerställa att barnbidraget inte fortsätter halka efter i framtiden

Ricard Söderberg
Lysekils arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D281

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Indexera barnbidraget

Barnbidraget är ett viktigt instrument för att utjämna de olika uppväxtvillkor som finns i Sverige. För vissa familjer, särskilt ensamstående flerbarnshushåll kan barnbidraget utgöra en betydande del av den disponibla inkomsten. Bidraget kan utgöra skillnaden ifall ett barn kan delta i vännernas fritidsaktiviteter eller inte, ifall man får bra vinterkläder eller tvingas gå underklädd eller inte. Det har således betydelse både för barns och familjers livskvalitet under uppväxten och förmåga att tillägna sig aktiviteter och sysselsättning som kommer vara barnet till gagn under det resterande livet.

Med bakgrund av bidragets betydelse för många hushåll är det oroande att barnbidraget inte ökats i takt med inflationen. Socialdemokraterna har som vallöfte att höja barnbidraget med 100 kr. En höjning med 100kr skulle nätt och jämnt kompensera den inflation som skett sedan den tidigare höjningen 2006. Det är viktigt att den utlovade höjningen genomförs så att inte det reella värdet på barnbidraget urholkas. Än bättre hade varit om barnbidraget även indexerades och därmed i framtiden automatiskt följde inflationen utan krav på ytterligare politiska beslut.

Partikongressen föreslås besluta:

D281:1 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av barnbidraget genomförs skyndsamt i linje med det vallöfte som gavs i valet 2014

D281:2 att Socialdemokraterna verkar för en indexering av barnbidraget så att det varje år, utan ytterligare politiska beslut, justeras för inflation

Filip Sjöstrand, S-Studenter och Unga Sossar

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D282

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Individualisera föräldraförsäkringen senast 2020

Socialdemokraterna är ett feministiskt parti. Kampen mot den systematiska över- och underordningen mellan könen slås fast i vårt partiprogram. Målet med denna kamp är att skapa ett jämställt samhälle, med lika rätt och lika ansvar för kvinnor och män, i familjelivet liksom i

yrkeslivet. 2020 Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU. För att nå det målet måste kvinnors sysselsättning öka och vi måste stärka kvinnors ställning på arbetsmarknaden. En individualisering av föräldraförsäkringen är en nyckel i det arbetet.

Idag tar kvinnor ut 75 procent av föräldraledigheten och män 25 procent. Det är självklart ingen slump utan beror på patriarkala strukturer och normer i samhället kring kön. Dessutom är skånska pappor sämst på att ta ut föräldraledighet i Sverige. Här tas bara en dryg femtedel ut av papporna.

Det ojämställda uttaget cementerar kvinnors obetalda hemarbete, leder till minskade karriärmöjligheter, lägre löneutveckling och att kvinnors i högre utsträckning än män arbetar deltid. Hela 9 av 10 som arbetar deltid är kvinnor. En tredjedel av alla kvinnor arbetar deltid. Ojämställdheten på arbetsmarknaden innebär att kvinnors livsinkomst är 3,6 miljoner lägre än männens. På sikt innebär det också att kvinnor får lägre pensioner.

Dagens system med en föräldraförsäkring som distribueras till familjen som en enhet med möjlighet att överlåta dagar till den andra föräldern, strider mot utformningen av det svenska socialförsäkringssystemet i stort. En viktig princip i vårt gemensamma försäkringssystem är att försäkringarna är individbaserade och inte familjebaserade. Det uttalade syftet med detta har varit att främja jämställdhet.

Att reservera fler månader är den enda effektiva metod som har ökat männens uttag av föräldraförsäkringen. De gånger då männens uttag ökat markant är 1995 och 2005, då första respektive andra ”pappamånaderna” infördes. Nu har vår regering drivit på frågan om en tredje reserverad månad och riksdagen har tagit beslut att införa detta från 2016. Det är ett bra steg på vägen. Socialdemokraterna tog på senaste partikongressen ställning för en individualisering av föräldraförsäkringen, utan möjlighet till att överlåta månader till den andra föräldern.

Nästa steg blir nu att driva på arbetet för en individualisering och det kräver en konkret tidsplan för är föräldraförsäkringen ska vara individualiserad, vi anser att detta bör ske senast år 2020

Partikongressen föreslår besluta:

D282:1 att föräldraförsäkringen ska vara individualiserad senast år 2020

Avantgarde unga S-kvinnor Skåne

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D283

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Individualisera föräldraförsäkringen NU – för en jämställd arbetsmarknad

Den socialdemokratiska familjepolitiken har under lång tid varit inriktad på att möjliggöra för ett brett deltagande på arbetsmarknaden oavsett könsidentitet. Genom välfärdspolitiken, med reformer som föräldraförsäkring, allmän förskola och barnbidrag, har socialdemokratin i Sverige sökt sudda ut motsättningen mellan att skaffa barn och arbeta, en motsättning som annars är väl kännbar (för kvinnor) i andra europeiska länder. Socialdemokratins målmedvetna politik för en tvåförsörjarmodell har resulterat i att vi idag har den högsta förvärvsfrekvensen bland kvinnor.

Men det faktum att män och kvinnor värderas olika i ett patriarkalt samhälle speglas i vår arbetsmarknad. Det största problemet ligger i att vi efter Finland har Västeuropas mest könssegregerade arbetsmarknad. Detta har gett upphov till de verkligt stora strukturella orättvisorna när det kommer till kvinnor och mäns arbetsliv, löneutveckling och därmed livsmöjligheter. Kvinnodominerade yrken i offentlig sektor får systematiskt lägre betalt än manligt dominerade yrken. Det är också vanligare med deltidsarbete, visstidskontrakt och delade turer.

Vi kan inte nöja oss med en välfärd som avlastar kvinnor i det privata, eller snarare flyttar kvinnor från det privata till det offentliga, utan vi måste i grunden förändra det system som säger att kvinnor ska göra si, och män ska göra så. Den reform som skulle ha störst effekt i den riktningen är en individualiserad föräldraförsäkring.

Föräldraförsäkringens stora baksida är nämligen att den reproducerar den könssegregerade arbetsmarknaden och cementerar de ojämsställda lönerna. Sverige har en exceptionellt generös föräldraförsäkring, vilket är bra, men det innebär samtidigt att det uppstår väldigt stora skillnader mellan de som tar ut respektive inte tar ut föräldraledighet i arbetsgivarens ögon.

Föräldraförsäkringen omfattar idag 16 månader. I dagsläget tar kvinnor ut 75 % av föräldraledigheten, män 25 %. När könsskillnaden i frånvaro vid familjebildning blir så påtaglig får männen en tydlig konkurrensfördel. Det blir rationellt för arbetsgivare att anställa och premiera män. Vid en översikt av män och kvinnors löneutveckling är det tydligt att den följer varandra fram till ungefär 30 års ålder, då många skaffar barn. Då avstannar kvinnors löner, medan männens fortsätter att stiga uppåt.

Denna diskriminering är strukturell och drabbar även kvinnor som aldrig ens väljer att skaffa barn. Uttaget av föräldraledighet påverkar också uttaget av VAB-dagar, där det är tydligt att den som tar ut ledigheten tenderar att VAB:a mer än sin partner. Ojämsställdheten i familjeansvar blir

på så vis genomgående för hela barnets uppväxt, vilket ytterligare spår på diskriminerings effekter på arbetsmarknaden.

Detta har visat sig stärka kvinnors tendens att välja yrken utan en stegrande karriärutveckling. Det är inte hela förklaringen till varför kvinnor arbetar inom offentlig sektor, men det är en starkt bidragande faktor. Inom kvinnodominerade yrken är föräldraledighet, VAB:ande och deltid normaliserat - yrket formas efter en kvinnoroll med ett stort familjeansvar. Resten av arbetsmarknaden är istället formad efter män som hitintills inte har behövt ta ansvar för hem och barn. För de kvinnor som vill konkurrera på lika villkor återstår marknadslösningar som RUT-tjänster som avlastar henne från hennes uppgifter i hemmet.

Det är inte en ordning en socialdemokrat kan sympatisera med. Istället behöver vi reformer som utgår ifrån att familjelivet ska vara jämställt, inte reformer som bara gör att ansvaret ska skyfflas runt mellan kvinnor i olika samhällsklasser.

I sin nuvarande form har vi alltså en föräldraförsäkring som var menad att möjliggöra jämställdhet på arbetsmarknaden, men som lika mycket bidrar till det motsatta. Det betyder att om vi vill fortsätta värna en generös föräldraförsäkring som uppmuntrar till familjebildning kombinerat med arbete, behöver vi samtidigt eliminera dess oönskade effekter. Detta gör vi enkelt genom att dela föräldraförsäkringen rakt av mellan föräldrarna. Kvotering av föräldraledigheten är den enda reform som haft reell effekt på männens uttag. Men en månad hit eller dit duger inte – det krävs en individualisering.

Hela arbetarrörelsen, parti såväl som fackföreningsrörelse, står redan bakom denna avgörande reform för ett jämställt familjeliv och en jämställd arbetsmarknad. Nu krävs det att Socialdemokraterna i regeringsställning går från ord till handling och snarast genomför en individualiserad föräldraförsäkring.

Partikongressen föreslår besluta:

D283:1 att Socialdemokraterna individualiserar föräldraförsäkringen senast 2020

Unga S-kvinnor Rebella

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D284

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Inför en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter

Majoriteten av alla som får hemtjänst är kvinnor. Majoriteten av de som vårdar en anhörig är kvinnor. Kvinnor är i majoritet bland de anställda i äldreomsorgen. En väl fungerande äldreomsorg är i stor utsträckning en kvinnofråga.

Under de närmaste årtiondena kommer antalet äldre att öka. De äldres standard och äldreomsorgen måste hålla jämna steg med välståndsutvecklingen och samhällsförändringarna i stort. Det är en fråga om solidaritet och humanitet. Men det är också en fråga om förtroendet för välfärden – kan vi lita på att våra anhöriga och vi själva får en god vård och omsorg?

Regeringen har tagit initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet. Äldreomsorgen saknar dock det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS. Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat. Det leder till en obalans. Det finns en påtaglig risk att det är lättare att spara inom äldreomsorgen än inom andra områden.

Barnomsorgen i Sverige har utvecklats tack vare stöd i lagen och det samma gäller stödet till personer med funktionsnedsättning. En utvecklad och förbättrad äldreomsorg kräver mer resurser och utbildad personal. De äldre måste få större inflytande över sin egen vardag och de insatser som görs. Men det räcker inte. Det behövs en lagstiftning som ger äldre rättigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

D284:1 att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

Anna Hedh

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D285

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Införande av anhörigdag

Som det ser ut idag har en person rätt till ersättning när han/hon vårdar en närstående där sjukdomstillståndet innebär ett påtagligt hot mot den sjukes liv, så kallad närståendepenning.

Sjukdomstillstånd som olika former av demens samt flera andra sjukdomar som främst drabbar äldre människor innebär inget påtagligt hot mot den sjukes liv och därför utgår ingen ersättning. Många närstående är yrkesverksamma och måste begära obetald ledighet vid vård av närstående. 114 000 kvinnor har fått minskade inkomster på grund av anhörigvården, bland männen är det 75 000. 90 000 kvinnor och 50 000 män har tvingats gå ner i arbetstid eller säga upp sig för att vårda en anhörig.

Den svenska föräldraförsäkringen tillhör den mest generösa i världen medan rättigheterna till tjänstledighet och ekonomisk ersättning för närståendevård är mycket begränsade. Sjukskrivningar bland närståendevårdarna är mycket höga och beror på en stressfull och mödosam situation vilket inte förbättras av inkomstbortfall. Behovsgraden gällande hjälp från närstående kan variera beroende på vilken sjukdomsfas den närstående befinner sig i. Inledningsvis kan det handla om att följa med vid sjukhusbesök, sköta telefonsamtal till olika instanser, bistå vid möten med olika myndigheter etc. I detta inledningsskede är den sjuke beroende av en närstående eftersom hjälp från kommunen först måste behovsutredas innan den eventuellt kan träda i kraft.

För de anhöriga som hjälper en närstående med bestående sjukdom bör det införas särskilda anhörigdagar - ett visst antal dagar per år som närstående har möjlighet att ta ut och få ersättning för från Försäkringskassan. Om rätten till anhörigdagar införes med förslagsvis fyra dagar per år skulle sjukskrivningarna av närstående minska och tryggheten för den som är sjuk öka.

Partikongressen föreslår besluta:

D285:1 att anhörigdagar ska införas

Pethra Ängquist, vice ordförande Husie S-kvinnor
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D286

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Inga barn ska leva i fattigdom!

Sverige är ett av världens rikaste länder. Trots det lever ungefär 234 000 barn i fattigdom i vårt land. Det vill säga ungefär 12 procent. Bakom siffror och procentsatser finns barn som många gånger diskrimineras och mår dåligt för att föräldrarna inte har tillräckligt med pengar.

Alla barn i Sverige har naturligtvis rätt till en god och trygg uppväxt, rätt att utvecklas och vara en del av samhället, oavsett uppväxtmiljö och bakgrund.

Att leva i en familj vars inkomster inte täcker det nödvändigaste påverkar barnets hela liv och vardag.

Det kan till exempel handla om att barn i hushåll med svag ekonomi ofta blir utsatta för mobbning i skolan på grund av att de inte har samma möjligheter att bära det senaste modet eller att ha hela och rena kläder, ta med sig frukt till rasten eller matsäck till utflykten. De begränsas ständigt av avgifter för bussbiljetter, dyr utrustning och höga avgifter för fritidsaktiviteter. De här barnen har helt enkelt inte samma möjligheter till en god uppväxt, bra skolgång och meningsfull fritid som ett barn från en familj med stabilare ekonomi. Barn påverkas också i hög grad av föräldrarnas oro för ekonomin och den osäkerhet som det innebär att leva utan marginaler.

Dessutom ser vi att skillnaderna mellan de familjer som har pengar, och de som inte har, växer. Det finns många faktorer som påverkar varför en familj drabbas, men det finns också mycket som kan göras för att konsekvenserna inte ska bli så stora för barnen.

Det socialdemokratiska arbetarepartiet har i regeringsställning under de senaste åren levererat en rad reformer och satsningar som stärker barns rättigheter och förbättrar deras levnadssituation.

Regeringen har utöver att göra barnkonventionen till svensk lag storsatsat på att barns rättigheter tillgodoses, bland annat genom att höja försörjningsstödet, glasögonstöd och gratis mediciner till alla barn.

Dessutom har regeringens arbete för en minskad arbetslöshet bidragit till att många fler barn nu ser hur föräldrarna har ett arbete att gå till.

Men trots att vi gör mycket lever fortfarande allt för många barn i familjer med svag ekonomi.

För oss socialdemokrater är frågan om barnfattigdom något som går djupt in i våra grundläggande ideologiska värderingar. Vi kan och ska aldrig acceptera att ett enda barn i vårt land lever i fattigdom.

Därför måste den socialdemokratiska partikongressen 2017 besluta att Socialdemokraterna ska arbeta för att inget barn i Sverige ska leva i fattigdom år 2025 och att arbetet mot barnfattigdom därmed intensifieras.

Det är dags att rättighet blir till verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

D286:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att inget barn i Sverige ska leva i fattigdom år 2025 och att arbetet mot barnfattigdom därmed intensifieras

Yasmine Larsson, Jan Björklund

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D287

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Inrätta myndigheten Äldreombudsman

FN talar om mänskliga rättigheter, samt alla människor födda lika i värde och rättigheter. EU lyfter att äldre ska ha rätt att leva ett värdigt och oberoende liv, samt att de ska kunna delta i det sociala och kulturella livet. I Sverige fastslås respekten för alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. FN- och EU-deklarationerna vill stärka de äldres integritet och autonomi. Guppen äldre växer i Sverige och i omvärlden. Men utrymmet för gruppen växer inte på samma sätt. De äldre (>65 år) är underrepresenterade - i t.ex. riksdagen. Pensionärernas situation uppmärksammas inte tillräckligt. Det måste till t.ex. realistiska bedömningar av kommande behov av särskilda boenden i omsorgs- och bostadsförsörjningsplanerna. Det görs alltför många lex-Sarah-anmälningar om allvarliga missförhållanden i vården och omsorgen av äldre.

Det måste planeras för att det blir allt fler äldre och kostnader härför, att tryggheten för äldre och deras anhöriga blir bättre, att det blir mer helhetssyn i vården av äldre - t.ex. tidig och rätt diagnos och behandling ska kunna tillgodoseas, att det utbildas fler till äldreomsorgen och att det satsas på vidareutbildning för dom som arbetar där, samt att jobben i äldreomsorgen görs attraktiva, att det blir utökade möjligheter till forskning vad gäller äldres situation, samt att lyfta äldrerätt till ett viktigt rättsområde.

Det behövs en Äldreombudsman i form av en svensk statlig myndighet med uppdrag att företräda äldres och deras anhörigas rättigheter och intressen. Äldreombudsmannen ska bevaka efterlevnaden och genomförandet av FN-/EU-deklarationerna, samt den svenska lagstiftningen och andra riksdagsbeslut och bestämmelser vad gäller äldre. Myndigheten ska uppmärksamma brister vad gäller äldres situationer och föreslå förbättringar, samt förändringar i lagar, förordningar och bestämmelser. Vidare ska myndigheten lämna erforderliga analyser och rekommendationer till förbättringar vad gäller äldres och deras anhörigas situationer. Myndigheten ska informera och lyfta angelägna frågor som rör äldres rättigheter och intressen.

Myndigheten ska ta erforderliga kontakter med andra myndigheter för att fullgöra sitt uppdrag etc.

Partikongressen föreslår besluta:

D287:1 att en myndighet Äldreombudsman inrättas

Pensionärsutskottet i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D288

EMMABODA ARBETAREKOMMUN

Jämställd föräldraförsäkring

Fördelningen av uttag i föräldraförsäkringen är idag ojämn för att det finns ett tak i beräkningen av ersättningen i föräldraförsäkringen. På grund av taket 7,5 prisbasbelopp vid beräkningen till vilken ersättning man har rätt till så väljer många att den med lägst inkomst tar ut fler föräldradagar. Detta leder ofta till kvinnan tar ut fler dagar än mannen då hon ofta har lägre lön än mannen. Detta anser vi är ett jämställdhetsproblem. Ett jämlikt uttag av föräldraförsäkringen skulle stärka kvinnans position både på löne marknaden och arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslår besluta:

D288:1 att verka för taket för beräkningen i föräldraförsäkringen ska tas bort eller höjas så att föräldrarna inte väljer vem som ska vara hemma på grund av vilken inkomst man har

Simon Petersson

Emmaboda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D289

ÖSTERSUNDS ARBETAREKOMMUN

Jämställd och jämlik föräldraförsäkring

För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle och arbetsliv är det av stor betydelse att båda föräldrarna kompenseras till 100 % när någon av föräldrarna vårdar sina barn eller är föräldralediga. Om ett sådant system införs spelar det ekonomiskt ingen roll vem av föräldrarna som stannar hemma hos barnen. Ekonomin spelar stor roll när man som familj väljer vem som

stannar hemma. I de flesta fall är det kvinnan valet faller på, då hon för det mesta har den lägre inkomsten. D.v.s familjen förlorar minst då mamman vårdar barnen.

Troligen kommer denna åtgärd också att gynna kvinnors löneutveckling på arbetsmarknaden och kvinnors anställningsbarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

D289:1 att det krävs ett krafttag i frågan och föreslår att Socialdemokraterna i Jämtland, Härjedalen skall verka för att full kostnadstäckning införs i föräldraförsäkringen

Ted Persson LO-fackens S-förening
Östersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D290

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Jämställt uttag av föräldraledigheten

Vi vill ju ha ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten. Men att endast använda sig av regler för fördelning av dagarna mellan föräldrarna kan ju slå hårt mot en familjs ekonomi. Det är ju så att föräldrarna har olika inkomster. Följden blir ju att familjen förlorar en större del av inkomsten när den föräldern med högst inkomst tar ut sina dagar.

För att öka viljan till frivillig rättvis fördelning borde man räkna på den gemensamma inkomsten och låta ligga till grund för föräldrapenningen. Då har det ju ingen betydelse vem som tar ut föräldraledigheten. Familjens inkomst blir det samma oavsett om den som tjänar mest är ledig eller den som tjänar minst.

Partikongressen föreslås besluta:

D290:1 att Socialdemokraterna ska verka för att föräldrarnas gemensamma inkomst ligger till grund för föräldrapenningen

Peter Persson
Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D291

VÄNERSBORGS ARBETAREKOMMUN

Karensdagens vara eller inte vara

Nu är det dags att vända trenden mot sjukskrivningarna. I Norge har man infört tre dagar karens per år med bibehållen lön, detta har slagit väl ut. I dag går personer trots sjukdom till jobbet och smittar ner övriga på arbetsplatsen. Personen som är hemma förlorar lön på ca 1 000-2 000 kr/karensdag i genomsnitt. Hårdast slår det mot ensamstående och lågavlönade. Det blir en negativ spiral på en arbetsplats som oftast är slimmad i sin organisation, sårbarheten leder till en ökad psykosocial ohälsa. Det handlar inte om att ta bort den helt men att man ”möts” på halva vägen.

I olika rapporter räknar kommuner/bolag/företag med att varje anställd skall lyfta 5 karensdagar. Om man då ”ger” varje personal möjligheten att erbjuda 3 betalda karensdagar/år med bibehållen lön så tror vi att antalet friska medarbetare skulle öka. Vi skulle slippa ”sjuknärvaron” vilket skulle ge fler möjlighet att behålla hälsan och inte bli nedsmittad av arbetskamrat som kommer sjuk till jobbet. Arbetar man inom vård skola och omsorg är möjligheterna att sprida smitta oändliga.

Partikongressen föreslås besluta:

- D291:1 att karensdagarna ses över för att minska ”sjuknärvaron” men utan att det medför en kostnad för den som är anställd
- D291:2 att våra politiker vågar ta steget ut och införa 3 betalda karensdagar med lön/anställd och år
- D291:3 att för hälsa på arbetsplatserna införa denna ekonomiska lättnad för medborgarna
- D291:4 att en lagändring kommer till för att förtydliga arbetsgivarens ansvar gentemot arbetstagarna

Centrala S-föreningen samt Dal/Väst S-förening

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D292

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Kommuners rätt till ersättning vid utebliven institutionsplats

Idag råder ofta brist på plats SiS (statens institutionsstyrelses) platser för tvångsvård. Detta trots rådande monopolsituation. Flertalet kommuner har omhändertagit missbrukare i situationer med akut fara för livet utan att kunna placera dem då SiS haft väntetider på upp till 21 dagar i extremfallen.

Kommunen har ingen rätt att kvarhålla den omhändertagne då primärvården bedömt personen som färdigbehandlad och har därför tvingats se på när personen åter gått ut i missbruk och högst destruktivt leverne. Min åsikt och fler med mig, är att det idag bara är en tidsfråga innan en person omhändertagen enligt LVU eller LVM (lagen om vård av missbrukare i vissa fall) omkommer av sitt missbruk för att plats på institution ej kan garanteras.

Om en kommun efter biståndsbeslut brister i att erbjuda insats enligt LSS eller socialtjänstlagen till sina medborgare kan kommunen åläggas ett vite av IVO (Inspektionen för vård och Omsorg). När kommunen idag står utan möjlighet till plats på SiS institution finns inget för kommunen att göra.

Partikongressen föreslås besluta:

- D292:1 att Statens institutionsstyrelse garanterar platser för unga och vuxna missbrukare inom 4 dagar
- D292:2 att Statens institutionsstyrelse åläggs att betala vitesbelopp till kommuner vid väntetider på längre än 8 dagar genom Institutionen för vård och omsorgs försorg (IVO)
- D292:3 att vitesbelopp utarbetas efter samma princip som de vitesbelopp kommunen åläggs att betala till IVO idag

Lars Öberg

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D293

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Kommuners rätt till ersättning vid utebliven Institutionsplats

Idag råder ofta brist på plats SiS (statens institutionsstyrelses) platser för tvångsvård.

Detta trots rådande monopolsituation. Flertalet kommuner har omhändertagit missbrukare i situationer med akut fara för livet utan att kunna placera dem då SiS haft väntetider på upp till 21 dagar i extremfallen.

Kommunen har ingen rätt att kvarhålla den omhändertagne då primärvården bedömt personen som färdigbehandlad och har därför tvingats se på när personen åter gått ut i missbruk och högst destruktivt leverne. Min åsikt och fler med mig, är att det idag bara är en tidsfråga innan en person omhändertagen enligt LVU eller LVM (lagen om vård av missbrukare i vissa fall) omkommer av sitt missbruk för att plats på institution ej kan garanteras.

Om en kommun efter biståndsbeslut brister i att erbjuda insats enligt LSS eller socialtjänstlagen till sina medborgare kan kommunen åläggas ett vite av IVO (Inspektionen för vård och Omsorg). När kommunen idag står utan möjlighet till plats på SiS institution finns inget för kommunen att göra.

Med ovanstående som bakgrund yrkar jag att socialdemokraterna i sina program och rent faktiskt skall arbeta för

Partikongressen föreslås besluta:

D293:1 att Statens institutionsstyrelse garanterar platser för unga och vuxna missbrukare inom 4 dagar

D293:2 att Statens institutionsstyrelse åläggs att betala vitesbelopp till kommuner vid väntetider på längre än 8 dagar genom Institutionen för vård och omsorgs försorg (IVO)

D293:3 att vitesbelopp utarbetas efter samma princip som de vitesbelopp kommunen åläggs att betala till IVO idag

Lars Öberg Henrik Persson

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D294

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Kostnader för privata utförare inom LSS-verksamheten (personlig assistans)

Det finns en skevhet i systemet med personlig assistans och det är kostnadsfördelningen mellan privat utförare och kommunerna. Privata utförare kan plocka russin ur kakan och låta kommunerna stå för nattpersonal och sjuklönekostnader. Detta behöver förändras.

Partikongressen föreslår besluta:

D294:1 att om privata utförare fortfarande ska vara alternativ inom personlig assistans ska ekonomiska regelverket ändras så att de också får betala sjuklönekostnader för sin personal

D294:2 att privata utförare ska ha 24 timmars service

Per-Arne Brandberg, Carina Gullberg, Jan Hassel
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D295

SÖDERKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Kvarboendeprincipen i särskilt boende

En hörnsten i den svenska politiken är att äldre ska kunna bo kvar hemma så länge som möjligt. Kvarboendeprincipen innebär att äldre människor ska kunna få den hjälp de behöver i hemmet så att de kan bo kvar livet ut. Hjälpen kan även innebära flytt till en annan bostad som är bättre anpassad. I socialtjänstlagen finns särskilda bestämmelser om äldre, 5 kapitlet 5 §. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. Den äldre personen ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges. Lag (2010:427).

I det särskilda boendet har den boende vanligtvis ett hyreskontrakt på sin bostad. Det innebär att hon/han har samma rättigheter som andra hyresgäster att bo kvar även om behovet förändras. Särskild uppmärksamhet behöver riktas till de stora krav som kvarboende ställer på demenssjukvård och demensvård. Likaså behövs särskild uppmärksamhet riktas på behovet av

specialistinsatser vid andra sjukdomar hos dementa, vårdbehov hos svårskötta och utagerande dementa. Redan idag i vissa kommuner har man tagit beslut om att kvarboendepincipen inte gäller i demensvård. Om alla skall få det bästa tänkbara vård behöver ibland demenssjuka flytta till annat boende eller annan avdelning. Vårdgivarna skall kunna ha kompetensen samlad och ge alla boende vård som är tryggt och säkert. Även ur arbetsmiljöperspektiv kan en annan boendeform ibland vara mer lämplig. Trenden idag är att våra särskilda boenden blir mer och mer inriktade på vård. Antalet äldre ökar och vi behöver använda våra resurser på ett effektivt sätt. Kvarboendepincipen är en rättighet som är viktig att behålla men inte i våra särskilda boenden där behovet av vård snabbt förändras.

Partikongressen föreslår besluta:

D295:1 att arbeta för ett regelverk som gör det möjligt för särskilda boenden att INTE tillämpa kvarboendepincipen

Tuula Ravander

Söderköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D296

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Lagstadga om rätt till att medföra ledarhund och assistanshund

Det är inte ovanligt att personer med funktionsnedsättning nekas ta med sig sin ledar- eller assistanshund till butiker, gym restauranger osv. Det är ägarna som själva bestämmer om de vill tillåta ledarhundar/assistanshundar eller inte. Det finns ingen lag som klassar det som diskriminering. I de flesta andra länder finns en sådan lag, till exempel i Norge, Storbritannien och USA.

Anledningen till att ledarhunds- eller assistanshundsförare nekas tillträde är ofta av hänsyn till hundallergiska. Att någon är så pass hundallergisk att det skulle innebära en risk för livet är extremt ovanligt. Ungefär en fjärdedel av befolkningen har husdjur. Risken är större att möta folk med hund- och katthår på ytterkläderna i kollektivtrafiken än att möta en ledarhund på krogen. Dessutom kan det ofta lösas på plats exempelvis genom att hundförarna och de allergiska vistas i separata delar av lokalen.

Ledarhund är ett statligt finansierat hjälpmedel och då rimmar det illa att deras rätt inte skyddas av lagen. Socialdemokraterna la en liknande motion i riksdagen 2013 som avslogs, med tanke på det politiska läget i riksdagen är det skäl att återigen uppta frågan om att lagstifta om rätten att medtaga ledar- och assistanshundar i offentliga miljöer.

Partikongressen föreslår besluta:

D296:1 att utöka diskrimineringslagen så att inte ledarhundar och assistanshundar nekas tillträde till offentliga miljöer som restauranger, butiker, gym osv

Centrala Umeå Socialdemokratiska förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D297

STAFFANSTORP ARBETAREKOMMUN

Lagstifta om jämkning av kostavgifter

Hälften av alla kvinnor som går i pension får så låg pension att de inte kommer över den högsta garanterade ”fattigpensionen” – garantipension plus bostadstillägg. Genom de höga avgifterna för maten i äldreboende så drabbas de ytterligare. Idag är det upp till varje kommun att bestämma om jämkning av matavgifter ska ske eller ej. Det är viktigt att vi har avgiftssystem som skyddar de som har det svårast i vårt samhälle. Dit hör en del av dagens pensionärer. Som exempel har cirka 20 % av kvinnor över 80 år i Sverige inkomster som ligger under fattigdomsnivån. Idag är det vanligt med ett kostpris på omkring 3000 kronor i månaden för de som bor på särskilt boende. De som får bistånd till ”matlåda” får ofta betala kring 60 kr per portion, dvs ca 1800 kronor i månaden för enbart lunch. Nu finns det en möjlighet att söka försörjningsstöd hos socialnämnden i kommunen om den enskilde inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader för bostad och personligt bruk men det nyttjas sällan. En taxa med jämkning av matavgift för de med låg pension är ett värdigare alternativ till försörjningsstöd.

FAKTA

Socialstyrelsen rekommenderar kommunerna att ta ut en matavgift som motsvarar en kostnad enligt Konsumentverkets rekommendationer. I dag är det få kommuner som följer dessa rekommendationer. Följande exempel är tagit från Socialstyrelsens hemsida:

”Jämkning av kostavgifter. Två angränsade kommuner kan besluta olika när det gäller jämkning av kostavgifter vilket påverkar hur mycket som blir kvar av inkomsten efter avgifter för personer i kommunerna, trots att de har lika stor inkomst efter skatt. Johan och Karin bor i två äldreboenden på varsin sida av en kommungräns. Deras inkomster är lika och ingen av dem har några större besparingar. Kommunerna där de bor har samma hyror, avgifter och förbehållsavdrag i särskilt boende. Den enda skillnaden är att kommun A har beslutat att jämkning ska ske av kostavgiften om en boende hamnar på ett negativt avgiftsutrymme. Jämkning ska göras som mest med skillnaden mellan kostavgiften och den livsmedelspost som

ingår i förbehållsbeloppet. I kommun B har man beslutat att ingen jämkning alls ska göras i ett dylikt fall. Den boende får använda resterande del av förbehållsbeloppet, eventuella besparingar eller söka försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen för att klara matkostnaderna. Kommunerna beräknar Johans och Karins avgifter på följande sätt (2009):

Johans och Karins avgiftsutrymme

Kommun A Kommun B

Johan

Karin

Inkomst av pension m m efter skatt 7 700 7 700

Generellt förbehållsbelopp -4 832 -4 832

Avdrag för el och TV-avgift 350 350

Individuella tillägg:

Förhöjd matkostnad (2560 minus 1460) -1 100 -1 100

Förbehåll för bostadskostnaden -3 200 -3 200

Totalt förbehåll som får dras av mot inkomsten -8 782 -8 782

Avgiftsutrymme -1 082 -1 082

Jämkning av kostavgift 1 082 0

Vad den boende betalar Johan Karin

Omvårdnadsavgift 0 0

Hyra 3 200 3 200

Kostavgift (2560 – 1082) 1 478 2 560

Summa 4 678 5 760

Kvar av inkomsten efter alla avgifter 3022 1940

Både Johan och Karin har ett negativt avgiftsutrymme på -1 082 kr. Johan får jämkning av kostavgiften i kommun A, men Karin får ingen sådan jämkning. Ingen av dem behöver betala någon omvårdnadsavgift eftersom avgiftsutrymmet är negativt. Johan har således 3 022 kr kvar av sina inkomster efter kommunens avgiftsuttag. Detta är det belopp som blir kvar av förbehållsbeloppet för övriga utgifter, sedan livsmedelsposten (1 460 kr) samt kostnader för el och TV (350 kr) dragits ifrån. Karin däremot har bara 1 940 kr kvar av sina inkomster för motsvarande övriga utgifter som förbehållet normalt ska täcka.”

Partikongressen föreslår besluta:

D297:1 att det lagstiftas om att jämkning av kostavgifter ska ske för personer i särskilt boende i linje med socialstyrelsens rekommendationer

D297:2 att det lagstiftas om att jämkning av kostavgifter ska ske för personer i ordinärt boende i linje med socialstyrelsens rekommendationer

Laila Olsen

Staffanstorps arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D298

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Likvärdig missbrukarvård

Under de senaste åren har ett antal mycket bra reformer genomförts inom det socialpolitiska området.

Fortfarande återstår både en samlad strategi för att människor som behöver hjälp får den och inte hamnar i återvändsgränder eller i ständiga avbrott och en likvärdighet inom missbruksvården.

Samma behov av en samlad strategi finns så att människor som döms till skyddstillsyn och har en omfattande psykisk ohälsa får den hjälp de behöver. De är inte psykiskt sjuka i lagens mening men de klarar sällan skyddstillsynen på grund av sin psykiska ohälsa som ofta ”självmedicineras” med alkohol och/eller droger.

Det finns kartläggningar som visar hur stort antal av intagna på landets fängelser som har diagnosen ADHD och det görs en hel del insatser på fängelserna. Vid frigivning blir det dock stora skillnader beroende på vilket landsting man tillhör. De olika ”skolor” som finns inom missbrukarvården avgör om man får hjälp och vilken hjälp man får.

Det kommunala självstyret är en grundsten i vårt demokratiska system – och det är bra nästan jämnt men inte alltid! Det finns t.ex. enskilda läkare/chefer som hänvisar till Socialstyrelsen när man vägrar att ge medicin som fungerar. Det borde aldrig vara möjligt särskilt när man medvetet misstolkar eller begränsar sin tolkning utifrån egen uppfattning.

Det är positivt att mycket görs av regeringen för att förebygga självmord, utarbeta en nationell och långsiktigt hållbar strategi inom den ordinarie strukturen och att ta ett helhetsgrepp där det

finns många aktörer.

När det gäller självmord bland missbrukare finns ett allvarligt problem som ofta hänger samman med de olika ”skolor” som jag redan nämnt. Människor med missbruk får inte alltid den hjälp de behöver för andra sjukdomar just för att de är missbrukare. Inte sällan leder detta till självmord. Jag tror inte att detta syns i någon statistik just för att det inte finns någon helhetssyn på människan och för att det finns läkare som vägrar se något annat än missbruket. Jag ska nämna ett enda exempel om en man med en svårartad och inåtgående psoriasis med en stor smärtproblematik. Det fanns läkare som gav medicin för att lindra och andra som ständigt satte ut den. Ett självmord blev så småningom utvägen!

Det saknas uppföljning av vård och behandling och en bred och djup forskning inom missbrukarvården. Det saknas också en kartläggning av hur olika rätten och möjligheterna att få den vård och behandling som man behöver och ber om ser ut i olika landsting och i olika delar av landet.

Partikongressen föreslås besluta:

D298:1 att partiet noga analyserar vilka vägar som finns och initierar insatser för - att åstadkomma en likvärdig missbrukarvård i hela Sverige - att genom utvärderingar och forskning få bort de olika ”skolor” som idag präglar missbrukarvården - att en samordning mellan olika aktörer/ansvariga inom missbrukarvården kan åstadkommas

D298:2 att partiet initierar en översyn av Brottsbalken så att människor med psykisk ohälsa som döms kan ges en mer relevant påföljd som bättre är anpassad för denna grupp

Siv Palmgren

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D299

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

LSS som rättighet måste upprätthållas och utvecklas

Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade, tillkom i sin nuvarande form 1994. Vinnande argument var att LSS skulle bidra till att utjämna skillnader i levnadsvillkor och välfärd för människor med funktionshinder och övriga befolkningen. En välfärdsutveckling som funktionshindrade inte fått ta del av på samma vis som andra.

Lagen värnar samhällets mest utsatta grupp. En stor del av personerna har sedan födseln varit drabbade av allvarliga, livsbegränsande funktionshinder. En betydligt mindre del av de socialförsäkrade har blivit allvarligt skadade/sjuka senare i livet, men har så stora och grundläggande behov att de tagit sig över en mycket hög tröskel och då fått stöd och service via LSS.

I september 2016 hade 15 820 personer med bestående funktionshinder stöd med assistansersättning från Försäkringskassan. De hade i genomsnitt 127,84 assistanstimmar per vecka. Cirka 80 000 personer arbetar som personliga assistenter. Insatsen är en rättighet för dem som är kvalificerade och kommer över en hög tröskel på 20 timmars avgränsning per vecka med ”grundläggande behov” (av- och på klädning, kommunikation, äta via mun eller sondmatning, personlig hygien och annan hjälp som kräver ingående kunskaper). Statistik från året innan visar att drygt hälften av dem anlitate ett assistansföretag, en tredjedel valde kommunal regi och resterande valde ett assistanskooperativ eller var egna arbetsgivare.

Lagen om Stöd och Service gäller för tre s.k. personkretsar:

- Personer med utvecklingsstörning. Autism eller autismliknande tillstånd.
- Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder. Föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
- Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om det är stora och förorsakar betydande svårigheter i dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Historiskt sett är LSS en genomförd revolution, och något som vi socialdemokrater måste slå vakt om och utveckla. Det är viktigt att fortsätta utvärdera och garantera LSS utifrån FN:s konvention om mänskliga rättigheter och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt driva på åtgärder som förstärker Sveriges efterlevnad av konventionen.

Lagen är avgörande för personer som är drabbade av funktionshinder. Den betyder självklart också mycket för alla anhörigas möjligheter att hantera stress och oro, och för att kunna orka eller leva ett fullgott liv med t.ex. andra barn i familjen. Tolkningen av vad som bör ingå i termen ”grundläggande behov” måste värnas och utvecklas. Behoven måste få styra. Beroende på omfattningen av det stöd som respektive person behöver är olika myndigheter inkopplade. Det kan vara kommun, Försäkringskassa, domstolen och region/landsting. De gånger som personen/personens anhöriga inte är nöjda med omfattningen av beviljade insatser ska de, förutom traumat och oron om hur tillvaron ska bli, också lägga många timmar på många olika myndighetskontakter. Den som i dag har en privat utförare kan få hjälp med dessa, vilket då blir en fördel.

Rättstillämpningen har förändrats. Ett antal domar har fått prejudicerande effekt, trots att domarna har haft individuella faktorer som varit direkt betydande för enskilda fall har de tolkats som allmänt gällande för Försäkringskassans prövningar av rätten till stöd och service. Rätten till råd och stöd föll bort efter en dom 1997. Kraftiga inskränkningar av rätten ledsagning och då bara till närområdet där man bor och då efter en dom 2011. De tio olika insatser som finns i LSS har på varierande sätt inskränkts sedan lagen tillkom beroende på en tillämpning som inte följer lagens syften och intentioner.

Mål för socialdemokratin måste vara att det ska vara enkelt att få den hjälp man behöver och att eventuellt onödiga uppföljningar exempelvis av sjukdomstillstånd som inte kan förbättras ska försvinna. Det mesta är tyvärr progressivt med ökad ålder. Mängden myndighetskontakter måste reduceras till ett minimum. Den som har drabbats av svårigheter måste enkelt få hjälp och en rättssäker hantering utifrån lagens ursprungliga intentioner.

2016 är den ekonomiska situationen avsevärt mycket bättre än 1994 då lagen infördes, och framtiden ser god ut. LSS har utjämnat skillnader i livsvillkor. Insatser i samhället som jämnar ut klyftor skapar stora samhällsvinster, både rent ekonomiskt och välfärdsvinster i ett större perspektiv. När alla medborgare får möjligheter att utveckla sin fulla potential och kan delta i samhällslivet på jämlika villkor. Då skapas ett samhälle med stor potential för utveckling och stabil trygghet som grund. Det vinner alla på.

Partikongressen föreslår besluta:

- D299:1 att se över hur Lagen om stöd och service till funktionshindrade kan utvecklas för att garantera att alla som behöver stödet också får det enligt rättighetslagens intentioner, utan t.ex. onödigt många myndighetskontakter
- D299:2 att det införs en huvudregel i Lagen om stöd och service för funktionshindrade att insatserna fortsätter så länge personliga förutsättningar inte väsentligt förändrats
- D299:3 att samtliga termer inom begreppet ”grundläggande behov” och dess innebörder utvecklas som berättigande för assistans

Hans-Olov Högberg, Elin Lundgren
Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D300

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

LSS Tillbaka till helhetsbilden

När det gäller människor med funktionsnedsättning som är i behov av personlig assistens så har deras möjligheter till någorlunda drägligt liv starkt begränsats.

Först av försäkringskassan, därefter av kommun själv i jakten på att spara pengar. I propositionen som skrevs inför tillkomsten av LSS står det tydligt att man ska ta hänsyn till helhetsbilden av en människas behov av personlig assistans och inte bara titta på enstaka personliga behov.

I och med att tolkningen av LSS har skärpts av försäkringskassan och kommuner så har hänsynen till helhetsbilden minskat och tyngdpunkten ligger på det personliga behovet. Det innebär att de som drabbas ökar också stressen för dessa. Frågan är, hinner vi med allt när assistenten är här, frukost, handla, toabesök, middag, socialt umgänge o. dyl. Vad händer när assistenten lämnar, vågar jag ta en kvällsmacka, göra toabesök m.m. För oss andra, så behöver vi knappt reflektera över detta!

Det är inte rätt väg att gå i en kostnadsjakt dra åt svångremmen för de som mest behöver stöd för att leva som vi andra.

Sverige har undertecknat och ratificerat FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rätten till assistans fastslås i konventionens artikel 19.32. Sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter av samma slag som personlig assistans anses ibland vara något som kan variera utifrån budgetekonomiska ställningstaganden. Så är emellertid inte fallet. Det finns en absolut skyldighet att progressivt förverkliga sociala rättigheter.

Det finns också ett absolut förbud mot att dra tillbaka existerande rättigheter. Det är den svenska staten som har ansvaret att leva upp till förbindelserna i konventionen. Det räcker alltså inte att hänvisa till kommunala beslut. Inte heller räcker det att bunta ihop rätten till personlig assistans enligt LSS i såväl kommunal som statlig regi med service som fås under Socialtjänstlagen. Det statliga ansvaret gäller oavsett utförande förvaltningsenhet i förhållande till den enskilde medborgaren. Antalet individer i olika grupper är irrelevant; likaså det genomsnittliga antalet timmar bland de som får del av rättigheten. Ansvarsförhållandet löper direkt mellan stat och individ.

Partikongressen föreslår besluta:

D300:1 att partikongressen antar den som sin egen och sänder den till ansvarig minister med syftet att personer med funktionsnedsättningar ska få del av ett fullvärdigt medborgarskap som vilar på stabil grund

Kent Stenhammar, Tölö-Älvsåkers Socialdemokratiska förening
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D301

KALMAR ARBETAREKOMMUN

LSS, lagen om stöd och service

LSS är en rättighetslag och det finns ett grundarbete gjort en gång i tiden när lagen antogs och jag är helt övertygad om att den väg vi är på väg mot inte var intentionen när lagen togs. Med personlig assistans menas ett individuellt anpassat stöd. Den nödvändiga hjälpen för grundläggande behov ska uppgå till mer än 20 timmar per vecka i genomsnitt. Grundläggande behov är hjälp med personlig hygien, att äta, att klä av och på sig, att kommunicera med andra och annan hjälp som förutsätter ingående kunskap. När detta krav är uppfyllt kan tid för andra personliga hjälpbehov läggas till.

- Om en som är i behov av 2 assistenter men det blir beslutat att det helt plötsligt ska vara en assistent så blir dennes jobb för patienten ohållbar. Säg att patienten väger 85-90 kilo och vederbörande ska på toaletten och är förlamad. Hur ska assistenten bära sig åt då? Det blir en oerhörd börda vad det gäller arbetsmiljön. Samt att det blir ett oerhört lidande för patienten.

- När t.ex. Assistenterna blir indragna för nån så blir ju de anhöriga än mer lidande än vad som är fallet. Dessa måste ju då, i värsta fall, ta ledigt från jobbet eller rent av tjänstledig på obestämd tid eller "tvingade" att säga upp sig för att kunna vara hemma och ta hand om sin livskamrat eller sitt barn.

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer 1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd, 2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller 3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande

svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Detta står att läsa vidare i lagen:

Särskilda uppgifter för kommunen

15 § Till kommunens uppgifter hör att

1. fortlöpande följa upp vilka som omfattas av lagen och vilka deras behov av stöd och service är,
2. verka för att personer som anges i 1 § får sina behov tillgodosedda.

Partikongressen föreslår besluta:

D301:1 att en översyn sker så att den som behöver hjälp dygnet runt får den hjälp som han eller hon är i behov av

D301:2 att det säkerställs en ökad human assistansservice

D301:3 att den som är i behov av assistans ges möjlighet till detta

Anders Hedlund

Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D302

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

LSS är en rättighetslag som har till uppgift att ge människor med vissa funktionsnedsättningar stöd i det dagliga livet som krävs, för att kunna uppleva samma människovärde som andra utan funktionsnedsättning. Med andra ord lagen ska ge möjlighet för funktionsnedsatta att leva ett liv som alla andra. Bland annat ingår assistans i denna lag. Trots denna tydliga lag så ser vi i media människor som får färre assistanstimmar beviljade det finns till och med människor som helt blivit av sina. Utan att den enskildes behov av stödet har minskat. Enskilda människor och hela familjer blir drabbade när livsviktiga assistanstimmar försvinner. Vi har läst om en kvinna som dog på en toalett i ett köpcenter i Malmö som en direkt följd av detta.

Regeringen har tillsatt en utredning gällande bland annat assistansersättning. Det pratas om att kostnaden för assistansersättning skjutit i höjden, fusk nämns. Enligt försäkringskassan som är den myndighet som beslutar om och betalar ut assistansersättningen är det cirka 0,3 procent som kan bevisas vara fusk. Självklart ska fusk stävas. Men att använda 0,3 procent som argument är

inte hållbart.

Assistansersättningen omsätter 27 miljarder varje år, det låter som mycket pengar, samtidigt så är det 80 procent av dessa pengar som går till löner som sysselsätter cirka 90.000 människor. Människor ska ha rätt att leva och inte bara att överleva.

Partikongressen föreslår besluta:

D302:1 att partiet står upp för allas lika värde och rätt genom att se till att LSS efterföljs och stärks

Sara Astner, Jasmine Larsson, Tord Wallén
Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D303

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Låt personer med lindriga utvecklingstörningar få hjälp och stöd, att ta hand om sina egna barn!

Idag blir ett stort antal personer med lindrig utvecklingsstörning som skaffar barn misstänkliggjorda av de svenska myndigheterna, då framförallt av Socialtjänsten. Det kan handla om att myndigheterna tror att föräldrarna/föräldern som har en lindrig utvecklingsstörning inte kan tillfredsställa ett barns behov med en god uppväxt, kärlek och trygghet. En del föräldrar blir fråntagna sina barn redan på BB av Socialtjänsten och blir placerade i fosterhem hos andra familjer. De biologiska föräldrarna/föräldern får härmed inte en chans att visa att man klarar av att ta hand om sitt eget barn.

På senare tid har denna problematik fått mer och mer uppmärksamhet. Man har inrättat ett föräldrastödsprogram som heter ”Parenting young children PYC” som vänder sig till föräldrar med intellektuella funktionsnedsättningar som har barn. Detta projekt drivs i samarbete mellan FUB (Föreningen för barn och unga med utvecklingsstörning) och institutionen för socialt arbete vid Göteborgs universitet samt andra organisationer. Föräldrarna/föräldern kan också få viss hjälp genom boendestöd. Mer behöver göras inom detta område, så att personer med lindriga utvecklingsstörningar kan få vara föräldrar till sina barn och få det föräldrastöd som de är i stort behov av utifrån sina förutsättningar av att få vara bra föräldrar till sina barn.

Partikongressen föreslår besluta:

D303:1 att stödet till föräldrar/föräldern med lindrig utvecklingsstörning utvecklas så att de själva kan ta hand om sina barn

D303:2 att det ska bli förbjudet för Socialtjänsten att tvångsomhänderta barn till föräldrar med lindrig utvecklingsstörning utan att först ha bevisat att de inte kan ta hand om sina egna barn

Magnus Hansson

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D304

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Låt staten ta över ansvaret för LSS

I ett gott samhälle ska alla människor mötas av värdighet. Den som är i behov av stöd ska få det. Samhället ska byggas på en grund av jämlikhet. Det gäller för alla, också för människor med funktionsnedsättning. För att det värdiga samhället ska kunna upprätthållas är det av central betydelse hur verksamheter organiseras.

Sedan början av 1990-talet har kommunerna ansvar för större delen av insatserna via LSS. För personlig assistans, som är en del av LSS, är ansvaret delat mellan staten och kommunerna. Vissa uppgifter kan också vara knutna till landstingen. Ädelreformen och det kommunala huvudmannaskapet var till stora delar en god tanke. Dessvärre ser vi fortsatt stora problem med hur systemet fungerar.

Ur ett brukarperspektiv – som är det centrala – ser vi än idag att många kommuner gör olika bedömningar och tolkningar av insatser via LSS. I grunden är det en rättighetslag som ska tolkas lika, men i praktiken finns det skilda tolkningar. Detta skapar naturligtvis ett problem med rättssäkerheten. Ur ett ansvarsperspektiv ser vi stora skillnader över landet. Andelen av befolkningen som erhåller LSS-insatser skiljer sig åt mellan kommunerna, vilket också innebär att kommunernas kostnader blir olika. Sedan en tid tillbaka finns ett utjämningsystem mellan kommunerna för att ersätta dessa kostnader. Det finns dock en otydlighet i utjämningsystemets funktionssätt och kostnaderna för att bedriva LSS skiljer sig åt över landet. Sveriges kommuner och landsting (SKL) menar att en statlig finansiering skulle skapa förutsättningar för mer rättvis finansiering över landet. Södertälje arbetarekommun delar denna bild.

Med ett statligt ansvar och en statlig finansiering av LSS skulle det finnas större möjligheter att utveckla verksamheten på olika platser i landet. Istället för att kommunerna skulle vara nödgade att planera för den kostnadsutveckling som verksamheter medför skulle kommunerna kunna bli en partner i att utveckla LSS-verksamheterna.

Partikongressen föreslår besluta:

D304:1 att staten övertar finansieringen av insatser via LSS

D304:2 att staten tar över huvudmannskapet för samtliga LSS-insatser

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D305

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Låt studenter inkluderas av socialförsäkringssystemet

Socialförsäkringssystemet ska tjäna som en säkerhet för alla vid sjukdom, föräldraskap eller andra skeenden i livet. Detta gäller dock inte studenter som får ta del av socialförsäkringssystemet på andra villkor än resten av medborgarna.

Många studenter blir hänvisade till miniminivåerna i försäkringarna och har nästan ingen möjlighet att kvalificera sig till a-kassan. Detta beror på att socialförsäkringssystemet är uppbyggt kring principen om inkomstbortfall, samtidigt som studiemedlet inte räknas som en inkomst. Det har tidigare funnits ett undantag för studenter som kort sagt innebar att studenter kunde erhålla arbetslöshetsersättning som grundades på om studenten hade läst en heltidsutbildning under minst ett år. Återinförandet av ett sådant undantag och att samtidigt låta studiestödet räknas om till en tillräckligt hög sjukpenningsgrundande inkomst skulle ge studenter ekonomisk trygghet vid sjukskrivning.

Studenter som blir sjukskrivna idag får ingen sjukpenning, men väl möjligheten att behålla studiemedlen. Vid sjukdom i mer än 30 dagar skrivs lånedelen av och meritkraven från CSN ska minska i förhållande till sjukskrivningens längd. Det innebär i praktiken en månads karenstid för studenter, vilket inte är acceptabelt. Dessutom kan en student idag endast vara sjukskriven på heltid.

Socialförsäkringssystemets konstruktion stänger ute studenter och tvingar dem att leva i en osäker tillvaro som påverkar studieresultat, gör föräldraskap till en ekonomisk risk och innebär en

ständigt överhängande risk att lämnas helt utan inkomst under somrar, vid avbrott eller efter utbildningen.

Lärosätena bör åläggas motsvarande rehabiliteringsansvar som en arbetsgivare har i samband med en arbetstagares sjukskrivning. För att en student, efter en tids sjukskrivning, ska kunna återuppta sina studier och återgå till studie- och arbetsmiljön på lärosätet krävs aktiva insatser och ett tydligt ansvar.

Socialförsäkringssystemets nuvarande konstruktion stänger ute studenter och tvingar dem att leva i en osäker tillvaro som påverkar studieresultat, gör föräldraskap till en ekonomisk risk och innebär en ständigt överhängande risk att lämnas helt utan inkomst under somrar, vid avbrott eller efter utbildningen. Socialförsäkringssystemet måste reformeras för att inkludera studenter.

Partikongressen föreslår besluta:

D305:1 att studerandevillkoret i a-kassan antingen ska återinföras eller ersättas med ett omställningsstöd, möjlighet till arbetslöshetsförsäkring eller liknande

D305:2 att informationen om trygghetssystemen, både för svenska och internationella studenter, ska vara lättillgänglig och god

D305:3 att studenter ska ha samma karenstid som löntagare

D305:4 att studiestödet ska räknas om till en sjukpenningsgrundande inkomst (sgi) som ger studenter ett tillräckligt ekonomiskt skydd vid sjukdom och föräldraskap

D305:5 att studenter ska ha möjlighet att sjukskriva sig på deltid

D305:6 att lärosätena åläggs ett rehabiliteringsansvar motsvarande arbetsgivares vid sjukskrivning

Moa Wikén, Laboremus

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D306

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Läkarens kompetens/Försäkringskassans antagande

Många som blir sjukskrivna av kompetenta läkare, får ingen ersättning från försäkringskassan. Hur är det möjligt att försäkringskassan kan neka sjuka ersättning för att de inte tycker samma som läkaren och därigenom ifrågasätter en läkares kompetens. Vem vet bäst om den sjukes medicinska problem, en anställd på försäkringskassan eller en utbildad läkare som dessutom

också har träffat patienten vilket ofta försäkringskassans handläggare inte har gjort.

Den sjuke måste därigenom vara tillräckligt frisk för att orka strida mot försäkringskassan, ofta är det sjukdomar som inte syns som ifrågasätts, så som utmattnings syndrom, depression, och andra psykiska sjukdomar. Borde inte handläggarna vara mer pålästa innan dom dömer ut sjukintyg som skrivits av läkare. Dessutom måste ju dessa patienter gå vidare till försörjningsstöd då de måste klara sin vardagliga ekonomi, på det viset belastar detta då kommunens ekonomi. Med hänvisning av ovanstående föreslår jag kongressen

Partikongressen föreslår besluta:

D306:1 att låta läkaren göra sitt jobb

D306:2 att läkaren ordination inte ska kunna ifrågasättas av handläggare på försäkringskassan

D306:3 att förändra reglerna för hur handläggarna arbetar gentemot de sjuka

D306:4 att utbilda handläggare på försäkringskassan så de förstår och kan sätta sig in i de sjukas sjukdom

Lillewi Forsberg

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D307

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Medberoende: när det onormala blir det normala

Att leva med en missbrukare oavsett vilket missbruk är förknippat med skuld och skam. 2016 vet vi att alkoholism är klassat som en sjukdom. Ändå ligger skulden och skammen där. Sjukdomen ska det inte pratas om, det är ”vår” hemlighet. Vi vet att beroendet kan vara vad som helst men om vi tittar på just alkoholism så finns det någonstans runt en halvmiljon till en miljon människor som är beroende av alkohol i Sverige. Av de är det nästan dubbel så många män än kvinnor som är alkoholister.

Samhället och sjukvården är relativt duktiga på att fånga upp den som är beroende och vill göra något åt sitt missbruk.

Det sägs att på varje missbrukare finns det 4-5 anhöriga. Anhöriga som på olika sätt påverkats och påverkas av att leva med en missbrukare. För påverkas det gör vi i allra högsta grad. Det pratas om medberoende och efter en googling läser vi:

”Medberoende är ett tillstånd som kan drabba en person som lever tillsammans med en missbrukare, exempelvis en alkoholist, narkoman eller annat destruktivt eller problematiskt beteende. Den medberoende anpassar sitt beteende och sin personlighet efter den som är beroende i hopp om att kunna hjälpa.” fortsätter att läsa: ”Karakteristiska drag hos medberoende är bland annat att de känner sig ansvariga för andra människors beteende, är ofta omedvetna om vad de själva vill och behöver, känner sig säkrast när de ger, attraherar ofta människor med behov, känner sig uttråkade och tomma om de inte har någon att hjälpa, överengagerar sig, tror att deras beteende är andra människors fel.”

Många tror att bara alkoholisten blir nykter så blir allt bra. Det är inte så enkelt. För vissa kanske men för de flesta är det inte så. För att en familj ska kunna läka behövs hjälp både till den beroende, men även för de anhöriga, de medberoende.

Idag finns det knappt någon hjälp att få. Den är livsviktig men i det närmsta obefintlig. Och finns den är det många som måste avstå p.g.a ekonomi. Den som är beroende har rätt att vara sjukskriven under sin behandling och får då pengar från försäkringskassan och eller arbetsgivaren. För den som är medberoende finns inte den rätten även fast den antagligen är i lika stort behov av stöd, hjälp och behandling. Vissa beroendecenter och behandlingshem erbjuder anhörigbehandling, Vilken den medberoende i de allra flesta fall måste bekosta själv. Det kan handla om att ta ledigt från jobbet eller inte ha rätt till A-kassa under behandlingen. Vilket gör att många avstår. Vi måste våga prata om de här sakerna och det sägs att alkoholism är en familjesjukdom, det är dags att samhället tar ansvar för hela familjen.

Partikongressen föreslås besluta:

D307:1 att se över möjligheten att även anhöriga har rätt att vara sjukskrivna på samma sätt som den beroende har under behandling

Sara Astner, Jasmine Larsson, Tord Wallén

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D308

GISLAVEDS ARBETAREKOMMUN

Mer jämställd föräldraförsäkring

Fördelningen av uttag i föräldraförsäkringen är idag ojämn för att det finns ett max tak i beräkningen av ersättningen i föräldraförsäkringen. Detta tak som idag är 7,5 prisbasbelopp vid beräkningen av ersättning bidrar till att oftast den med familjens lägsta inkomst tar ut fler dagar med sitt barn. Detta innebär då tyvärr då oftast att kvinnan stannar hemma den största delen av

tiden då barnen är små.

Detta är i sin tur ett jämställdhetsproblem. Ett jämlikt uttag av försäkringen skulle stärka kvinnans position både på lönesidan och arbetsmarknaden

Partikongressen föreslår besluta:

D308:1 att partistyrelsen ska verka för att taket i föräldraförsäkringen ska tas bort eller höjas så att föräldrarna inte väljer vem som ska vara hemma efter vilken inkomst respektive förälder har

Fredrik Johansson Gislaveds Socialdemokratiska förening
Gislaveds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D309

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Modernisera lagstiftningen kring ställföreträdarskap

Ställföreträdarskap för vuxna och ensamkommande barn är något som många hört talas om men få har någon djupare insikt i. Tillsynsmyndigheten, överförmyndare eller överförmyndarnämnd, är vanligtvis den allra minsta förvaltningen i kommunen om den ens är en egen förvaltning. Likväl är många människor möjlighet att undvika omfattande rättsförluster helt beroende av att detta system fungerar. Ställföreträdarskap kan många gånger vara skillnaden mellan misär och ett anständigt liv. På senare tid har vi sett exempel på en del uppenbara brister och mot bakgrund av de senaste årens utveckling kanske det inte är förvånande.

Det finns ett uppenbart och påtagligt behov av att se över hela systemet. För att människor med nedsatt förmåga ska kunna få stöd på ett adekvat och rättssäkert sätt i framtiden. Ställföreträdarskap för vuxna regleras idag i Föräldrabalken. Bara det faktum att regler för stöd till vuxna regleras i en lag skapad för regler kring barn visar på att lagstiftningen behöver moderniseras (omyndigförklaring har inte funnits i svensk lagstiftning sedan 1989), men det är i sammanhanget ett litet problem.

Lagstiftningen kring ställföreträdarskap såsom godmanskap och förvaltarskap är i huvudsak från 1924 med en större förändring 1974 och mindre justeringar 1995, 2009 och 2015. Det märks bl.a. genom att en del av lagstiftningen inte tar hänsyn till sådana moderniteter som kopiatorer eller möjligheten att sköta bankaffärer via Internet. Vidare finns det omständliga regler kring granskning och märklig uppdelning kring hur placeringar ska hanteras. För att nämna några av de saker som behöver uppdateras.

Men vad värre är att den lagliga rätten att få stöd av en god man eller förvaltare bygger på helt frivilliga åtaganden från lekmän, finns det ingen frivillig god man kan den enskilde inte få hjälp. Det var alldeles säkert ett fungerande system när huvudmännen vanligtvis vistades på institutioner och tämligen få hade god man eller förvaltare (då förmyndare). Men en hel del har hänt sedan dess. Precis nyligen när detta skrivs har regeringen lagt en lagrådsremiss kring framtidsfullmakter, bra så men det är möjligen en möjlighet för den som blir äldre eller råkar ut för en olycka men det är inte i den kategorin som vi ser en ökning av behoven.

Ökningen ligger främst i yngre åldrar och beror på psykisk ohälsa inte sällan inom det neuropsykiatriska området. Dagens samhälles stora möjligheter att snabbt köpa och försätta sig i skuld skapar snabbt ohållbara situationer. Den psykiska ohälsan tenderar att öka och därmed behovet av god man/förvaltare. Socialtjänstlagen och LSS har också mycket få tvingande möjligheter och när inte dessa lagstiftningar är tillräckliga måste ofta förvaltarskap till för att möjliggöra stöd till den enskilde. Personer med dessa problem lever idag inte på institutioner utan helt obegränsat i samhället som vem som helt med den skillnaden att man saknar förmågan att sköta sina angelägenheter på ett tillfredsställande sätt. Den sociala kontrollen i samhället är på gott och ont väsentligt mindre än tidigare och det kan därför gå långt innan problemen upptäcks. Boende i misär och risk om vräkning tillhör problembilden.

Runt om i landet ser vi ett stigande behov av gode män och förvaltare samtidigt som det inte sällan är svårt att rekrytera dessa, särskilt för mer komplicerade uppdrag. Det är uppenbara risker att personer med stora problem kring sin situation riskerar att inte få någon hjälp för de frivilliga krafterna räcker inte till. Ibland är också problematiken så omfattande att det inte går att förvänta sig att en lekman ska ta på sig dessa uppdrag. För att komplicera det ytterligare är det samma myndigheten, överförmyndaren, som ska rekrytera, föreslå och byta ut gode män som också ska kontrollera att de sköter sitt uppdrag.

Även om de allra flesta gode män sköter sin uppgift utmärkt så ökar risken att olämpliga personer får uppdrag med ett stigande behov. Om det dessutom är brist på gode män kan det bli svårt att byta ut trots att man kanske inte är så bra som man borde. Vi har på senare tid sett en del rapporter om gode män som inte synes vara så goda. Det är bara att konstatera att här föreligger ett osunt beroendeförhållande eller ett systemfel skulle man kunna säga. En tillsynsmyndighet kan inte både vara den som utövar kontroll och vara svårt beroende av att de som ska kontrolleras är villiga att ställa upp. Det kommer ofrånkomligen leda till att man tvingas att sänka kraven annars riskerar man att inte ha några gode män att tillsätta. Man får nog påstå att det är rätt förvånande att denna situation tillåts fortsätta utan åtgärder.

Vår granne i öster, Finland, har sedan 1999 insett att systemet måste reformeras och har idag ett system med släktingar som gode män utan rätt till ersättning och professionella intressebevakningsbyråer som får betalt men också är tvingade att ta emot de uppdrag som de

tilldelas. Om en släkting inte sköter uppdraget korrekt fräntas den uppdraget och det läggs istället hos den professionella utföraren. Det framstår i sammanhanget som att man i Finland faktiskt har en klokare syn på hur detta måste organiseras. Även Norge har gjort liknande reformer i närtid.

I Sverige gjordes en större utredning 2004-2005 men resultaten från den utredningen i form av reformerad lagstiftning är ytterst begränsat. De justeringar som gjorts innebär huvudsakligen att man ökat trycket på landets överförmyndare att sköta tingsrätternas utredning inför beslut och ökade krav på att överförmyndaren ska erbjuda utbildning av gode män.

Här får man nog säga att det är en form av dubbelfel. Istället för att lägga mer krav på utredning av överförmyndaren inför tingsrättens beslut borde man ha följt utredningens förslag från 2005 och låtit överförmyndarna få rätten att anordna otvistiga godmanskap, det hade besparat tingsrätterna en hel del onödigt rutinarbete utan några rättsförluster. Inför tvistiga ställföreträdarskap borde däremot tingsrätterna ha kvar hela utredningsskyldigheten.

Att utbildning av gode män skulle förändra den olyckliga beroendeställning som uppstår mellan god man och överförmyndare är naturligtvis en chimär. Utbildningen är frivillig och som alltid kan man utgå ifrån att de som deltar i utbildningen är de som minst behöver den. Man kan naturligtvis säga att om du inte går utbildningen kan du inte få uppdrag men då har man kvar problemet med bristen av gode män och det blir också svårt att hantera anhöriga på det sättet då lagstiftningen nyligen justerades något för att underlätta för anhöriga att blir gode män. Det ska kanske också påtalas att anhöriga inte sällan är väsentligt sämre på att sköta uppdragets alla delar än de som är utomstående. Utbildning har heller inte visat sig vara en garanti för att den gode mannen sköter alla delar i uppdraget på ett bra sätt. Så även om den gode mannen möjligen är bättre utbildad är överförmyndaren beroende av denne för att kunna fullfölja sitt uppdrag att tillhandahålla gode män.

Utifrån mina närmare 10 års erfarenhet av uppdraget som överförmyndare är det enbart krav på korrekt hantering som kan få gode män att bli bättre men inte sällan kommer det då upp att man inte längre vill ha uppdraget. Det blir helt enkelt högre krav än man är beredd att ställa upp på. Inte sällan stupar man på att man är för dålig på att redovisa sin förvaltning som är att betrakta som en teknisk kunskap inom ekonomisk redovisning. Trots rimliga utbildningsinsatser blir en del aldrig bra på detta.

Här är då återigen problemet att om alla ska bytas ut som är halvrisiga på att redovisa sin förvaltning kommer de flesta överförmyndare att få stora brister på gode män att tillsätta. Överförmyndaren hamnar då i valet mellan att acceptera ett risigt redovisande (som inte är det samma som oegentligheter) eller att få svårt att hitta gode män. För att inte den enskilde i behov av god man ska lida rättsförluster tvingas man då att acceptera bristande förmåga hos den gode mannen. Risken är uppenbar att man förr eller senare sänker kraven till en nivå som orsakar

skada hos den enskilde.

Lösningen i detta är att överförmyndaren kan ställa krav på perfektion annars byts man ut. För att det ska vara möjligt måste det finnas professionella krafter att tillgå eftersom de frivilliga inte kommer att räcka till och man vet heller inte om de faktiskt har den förmåga till redovisning som eftersträvas med risk att samma problem kvarstår ytterligare en period. Professionella ställföreträdare möjliggör förutom ett snabbt byte av mindre väl fungerande gode män också möjlighet att finna ställföreträdare till svåra ärenden där lekmän ofta kan vara tveksamma eller inte tillräckliga.

Idag finns professionella ställföreträdare på några ställen i Sverige men det finns inte lagstöd för att anordna det på så sätt även om det görs. Det borde naturligtvis regleras eftersom det redan existerar. En svensk variant av det finska systemet skulle vara att ha kvar nuvarande system men att komplettera med en professionell nivå för snabba byten, back upp för att kunna höja kraven och för att hantera komplicerade ärenden.

Sveriges överförmyndare har både genom sin förening FSÖ och via SKL pekat på behovet av en modernisering men utan gehör. Riksrevisionen har pekat på problem med nuvarande organisation och förordat att hela systemet borde ses över, utan resultat. Oavsett regering verkar ointresset att ta ett helhetsgrepp på ett ålderdomligt och haltande system vara ytterst begränsat och det är anmärkningsvärt med tanke på att det är ett system som omfattar 1-1,5 % av befolkning (kanske mer) och hanterar många tiotals miljarder i tillgångar (ingen vet riktigt hur många och hur mycket ännu för 2016 är första året det tas in nationell statistik vilket i sig är rätt anmärkningsvärt med tanke på att Stockholms överförmyndarkammare startades så tidigt som 1657 och överförmyndarverksamhet har funnit i hela riket under mycket lång tid).

Godmanskap för vuxna har en hel del problem genom en föräldrad lagstiftning och en inbyggd systemrisk men godmanskap för ensamkommande barn lider snarare av att omständigheterna förändrats. Dessa godmanskap styrs av egen lagstiftning men hänvisar till reglerna för godmanskap för vuxna och förmynderskap i stora stycken. Lagen kom 2005 och ersatte då tillämpning av godmanskap enligt föräldrabalken 11 kap. 1§ som har sina begränsningar. Då, 2005 kom det ca knappt 400 barn och lagstiftningen ska enligt uppgift ha varit designad för ett bedömt antal barn på 500-1500 barn per år. Så små volymer har inte varit aktuella sedan 2007.

Det numer betydligt större antalet barn och den tämligen komplicerade situationen som uppstår för en del barn kring Dublinförordning, omplaceringar i olika boendeformer och den fria rätten att bosätta sig var man vill enligt EBO mm. har skapat ett betydligt mer komplext uppdrag än vad man sannolikt såg framför sig. Till skillnad från godmanskap för vuxna är det här betydligt lättare med rekryteringen men överförmyndarens tillsyn i uppdraget är istället ytterst begränsad eftersom det inte handlar i någon större omfattning hur pengar hanterats. Överförmyndarens roll får närmast liknas vid rekryteringsbyrå och lönekontor än en tillsynsmyndighet.

Uppdragets art talar för att detta definitivt bör vara ett uppdrag för professionella utförare. Det finns några olika metoder man skulle kunna tillämpa. En variant är att det finns särskilda professionella gode män för ensamkommande barn som har detta uppdrag som sitt yrke. Det skulle kunna vara personer anställda av kommunen men det skulle också kunna vara personer fristående från kommunen ex anställda av NGOs som är fallet i Holland.

Ett annat och i mitt tycke kanske mer effektivt system skulle vara att kommunens socialsekreterare fick de legala rättigheterna att fatta beslut för barnet under asylprövningen. Socialsekreteraren som handlägger barnets ärende är redan inblandad i nästan alla delar som berörs av den gode mannen och att den fick möjlighet att fatta beslut om skolgång, läkarbesök mm. mm. skulle vara ett förhållande litet tillägg till deras arbetsuppgifter. Den varianten liknar den som tillämpas i Stor Britannien vad jag förstår. Förutom att barnen då skulle hanteras av de vi har i samhället som är mest kunniga i området så skulle den ekonomiska besparingen inte vara oansenlig. Grovt räknat på nuvarande situation i storleksordningen 1-1,5 miljarder.

Vilket system man väljer är underordnat men att förlita sig på frivilliga för att fatta beslut i så pass komplexa frågor är otidsenligt och skapar stora risker i rättssäkerheten. För något som är ställt utom allt tvivel är att de gode männen hanterar ”sina” barn väldigt olika. Det ger om inte annat en väldigt märklig bild av Sveriges rättssystem för unga personer som ska forma sin bild av vilket samhälle Sverige är.

Partikongressen föreslår besluta:

D309:1 att det Socialdemokratiska partiet tar de initiativ som krävs för att en ordentlig utredning genomförs kring ställföreträdarskap med syfte att modernisera och reformera systemet för att uppnå ett välfungerande system för framtiden

D309:2 att möjligheten att använda professionella ställföreträdare regleras

D309:3 att professionella ställföreträdarskap för ensamkommande barn och ungdomar prioriteras

D309:4 att ställföreträdarskap för vuxna lyfts ut ur föräldrabalken

D309:5 att initiativ tas för att utredningen ska starta under innevarande mandatperiod

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D310

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Möjliggör fler än två vårdnadshavare

Det är idag inte ovanligt att ett barn lever tillsammans med flera vuxna människor som hen betraktar som sina föräldrar. Vissa barn har flera föräldrar från födseln, för andra kan familjen utvidgas efter tid. Den stora skillnaden mellan barn i kärnfamiljer kontra stjärnfamiljer är att bara i den ena är samtliga föräldrar vårdnadshavare, i den andra bara två av föräldrarna.

Detta komplicerar familjernas vardag på flera sätt, exempelvis bvc-kallelser, sjukhusbesök, kontakt med skola, eller något så enkelt som en anmälan till knattefotboll eller simskola. Vidare finns inget skydd för barnet vid en eventuell separation, där hen kan fråntas umgänget med och närvaron av sina andra föräldrar om barnets vårdnadshavare inte vill tillåta det. Rätten till umgänget står idag utan lagligt skydd, och hoppet får ställas till de juridiska vårdnadshavarnas goda vilja, -något som tyvärr inte alltid är att räkna med vid separationer.

När två kvinnor beslutar att skaffa barn tillsammans med två män, och där samtliga fyra vuxna är beredda att ta föräldraansvar för barnet från dag ett, förhindras dessa fyra vuxna från att vara jämnbördiga juridiska vårdnadshavare. Om ett par skaffar barn tillsammans och sedermera separerar med beslut om gemensam vårdnad, och föräldrarna därefter skaffar nya partners som blir en naturlig del i barnets liv, finns idag ingen möjlighet att inkludera dessa personer som juridiska vårdnadshavare. Detta oberoende av viljan och förmågan att agera som fullvärdiga föräldrar till barnet.

Förändringar i föräldrabalken bör genomföras med stor omsorg om barnens bästa. För möjligheten att lägga till fler juridiska vårdnadshavare senare i barnets liv, som i exemplet ovan om tillkomna partners efter en separation, bör det finnas en struktur och ett tillvägagångssätt som kräver bägge vårdnadshavares samtycke, samt krav som i möjligaste mån säkrar barnets bästa. Detta skulle exempelvis kunna utgöras av krav på att den tilltänkte juridiska vårdnadshavaren varit sammanboende med barnet under en längre tid osv.

För det nyfödda eller väntade barnet bör de juridiska vårdnadshavarna kunna godkännas direkt via underskrift och intyg från socialkontoret, så som det idag hanteras för godkännande av barnets två juridiska vårdnadshavare.

Partikongressen föreslås besluta:

D310:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom en förändring av föräldrabalken och möjliggör fler juridiska vårdnadshavare än två

D310:2 att det utarbetas förslag på hur man ska kunna lägga till vårdnadshavare senare i barnets liv

D310:3 att det utarbetas förslag på hur ett väntat/nyfött barn ska kunna få flera vårdnadshavare kopplade till sig

Emilia Hallin, Ersmarks/Kusmarks s-förening
Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D311

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Möjliggör lättillgängligt stöd

Att få ökat inflytande över sitt liv och att kunna påverka innehållet i stödet från det offentliga är viktigt. Det var drivkraften bakom den så kallade Linköpingsmodellen som startades i början av 90-talet. I Linköping började det med att erbjuda personer över 75 år hemtjänst som en serviceinsats, utan att ett biståndsbeslut krävdes.

I början av 2000-talet togs steget att service även skulle gälla andra delar av socialtjänsten.

Enskilda kan själva ta kontakt med familjestödet om situationen i familjen känns ohållbar eller ta kontakt med missbruksvården om drickandet har börjat gå för långt. Det innebär att fler människor kan söka och få hjälp enkelt och i ett tidigt skede.

Modellen med service eller lättillgängligt stöd ställer höga krav på information och uppsökande verksamhet. Invånarna i Linköpings kommun ska veta vad de har för möjligheter och att de alltid har rätten att söka bistånd om de inte är nöjda med de insatser som de får.

Idag är det många kommuner runtom i Sverige som erbjuder sina invånare stöd och hjälp på ett mer lättillgängligt sätt. Det finns dock oklarheter med rättsläget. Linköpings kommun har fått avslag i högsta instans och flera andra kommuner riskerar detsamma. Det innebär att kommuner som så vill inte längre kan erbjuda stöd lättillgängligt.

Vi anser att Socialdemokraterna ska verka för att möjliggöra fortsatt satsning på öppna tjänster som den enskilde kan ta del av efter eget bestämmande, utan biståndsbeslut. I grunden handlar detta om hur vi vill möta våra invånare. Det är viktigt att människor ges möjligheter att själva kunna påverka innehållet i det stöd som de kan behöva i olika skeden i livet. Vi anser att vi behöver modernisera och utveckla sätten för människor att tidigt kunna ta kontakt för att få

erforderligt stöd.

Partikongressen föreslår besluta:

D311:1 att kongressen beslutar att partiet ska möjliggöra för de kommuner som vill att erbjuda stöd och insatser på ett mer lättillgängligt sätt

Anna-Lena Sörenson, Elisabeth Gustafsson, Eva Lindh
Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D312

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Nej till förändrad assistansersättning – en översyn av ersättningssystemet, SOU 2014:9

Betänkandet heter " Förändrad assistansersättning – en översyn av ersättningssystemet" SOU 2014:9. Enligt en rad företrädare för organisationer med medlemmar som behöver assistans, är utredningen i flera delar ett allvarligt hot mot assistansen. Det talas bland annat om att "det finns utrymme för att kunna sänka schablonbeloppet för personlig assistans".

Enligt följande länk <http://neuroforbundet.se/nyheter/neuroforbundet-bekymrat-over-assistansersattningsutredningens-innehall/> har jag hämtat följande

”Ett hot mot våra självständiga liv

Assistansersättningsutredningen missar målet. Med bristfälligt underlag och utan ordentlig konsekvensanalys ges bilden av att assistansersättningen kan sänkas med över 20 kronor per timme. En sådan sänkning av assistansersättningen borgar förstås inte för någon kvalité, utan är istället ett hot mot våra självständiga liv, skriver representanter för en rad funktionshinder- och Independent Living-organisationer. Sänkta löner för personliga assistenter, minskad frihet för assistansberättigade och en kraftigare dominans för de stora assistansbolagen är några av de konsekvenser man ser.

I direktiven till Assistansersättningsutredningen som presenteras idag står att syftet med översynen är att långsiktigt upprätthålla de kvalitetsmål som gäller för personlig assistans. Dessa mål handlar just om rättighetsreformens intentioner: självbestämmande, delaktighet, jämlikhet, integritet och möjlighet att leva som andra. Det står också att syftet är att komma till rätta med de problem som uppdragats med nuvarande modell för assistansersättning. Vi anser att utredningen missar att uppnå detta.

När LSS, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och den personliga assistansen infördes för 20 år sedan innebar det en enorm frihet för oss som lever med omfattande funktionsnedsättningar. Rättighetsreformen innebar att vi kunde leva ett självständigt liv. Äntligen sågs vi som medborgare och inte som objekt för andras omsorger. Vi skulle inte längre behöva tyna bort på institutioner utan kunde bo där vi själva ville, röra oss fritt i samhället, ta ansvar för hem och familj på jämlika villkor, ha möjlighet att arbeta eller ha annan meningsfull sysselsättning, göra det vi ville på vår fritid och umgås med personer som vi själva valde. Vi fick även makten att själva bestämma vem som skulle assistera oss i våra liv.

Hur ersättningen för den personliga assistansen är utformad påverkar i högsta grad möjligheten för oss assistansanvändare att leva ett självständigt liv. Nivån på ersättningen är direkt avgörande. Assistansersättningsutredningen demonstrerar en cynisk nonchalans inför detta. Vissa beräkningar i utredningen visar att grundersättningen borde vara runt 20 kr lägre per assistanstimme. Oavsett vilka behov vi har. Men utredningen har inte gjort någon konsekvensanalys om hur våra liv skulle påverkas av en sådan sänkning. Vi kan ge svaret.

Assistansersättningen är uppdelad på löner och övriga kostnader. En sänkning av assistansersättningen måste därför tas från något av dessa kostnadslag. Båda alternativen är lika otänkbara.

Om sänkningen ska tas från löner motsvarar 20 kronor en minskning av en heltidsarbetande personlig assistents lön med närmare 2 300 kronor i månaden! Statusen på yrket personlig assistent kommer i sådana fall att sjunka på ett förödande sätt. Våra personliga assistenter är en förutsättning för att vi ska kunna leva som jämlika medborgare och de gör ett mycket kvalificerat arbete. Vi kommer att bli tvungna att säga upp våra mest kompetenta och erfarna personliga assistenter som arbetat hos oss i tio till 20 år och som har högst löner.

Skulle en sänkning i stället tas från övriga kostnader innebär det en minskning av ekonomiska medel på över 100 000 kronor per år för en assistansanvändare som ligger på snittet i förbrukning av timmar. Det kommer innebära både en fara för vår egen och våra personliga assistenters hälsa och ett reellt stopp för våra rättigheter att leva ett liv som andra. Vi kommer nämligen inte längre kunde ge dem den fortbildning som behövs för personliga assistenter som har kvalificerade arbetsuppgifter med till exempel våra medicintekniska hjälpmedel, epilepsi eller alternativ kommunikation. Det kommer att leda till stora försämringar och livshotande situationer för oss med de största behoven. Vi kommer heller inte ha ekonomisk möjlighet att skapa en god arbetsmiljö för våra personliga assistenter, med exempelvis assistentrum. Vi själva kommer inte kunna göra saker utanför vårt hem, eftersom vi inte kommer att ha råd med kostnaderna för våra personliga assistenter. Att resa blir en omöjlighet, oavsett om det är för arbete, studier, rehabilitering eller semester. Vårt utanförskap på arbetsmarknaden och i övriga samhället kommer att öka drastiskt.

Dessutom kommer också vår valfrihet att bli begränsad. Vi ser en överhängande risk för att en anordnare, kooperativ och mindre utförare slås ut med enbart stora privata aktörer kvar. Det är helt emot lagens intentioner.

Det är högst anmärkningsvärt att en utredning som kan resultera i sådana förödande konsekvenser för enskilda individers mänskliga rättigheter inte tar med dem det berör i större utsträckning än vad som gjorts. Vår kompetens och långa erfarenhet om hur verkligheten faktiskt ser ut överträffar alla andra så kallade experters.

Utredningen föreslår dessutom att den årliga justeringen av ersättningen i framtiden ska föreslås av Försäkringskassan i samverkan med berörda expertmyndigheter. Att utelämna representanter för assistansberättigade från en så viktig process, strider mot konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 4:3.

En sänkning av assistansersättningen skulle inte lösa något av de problem som uppkommit med nuvarande system och borgar förstås inte heller för någon kvalité, utan kommer enbart att slå på individnivå. Det är vi, assistansanvändarna, som skulle få lida genom att fräntas vår rätt och möjlighet till frihet, delaktighet och självbestämmande.”

Med denna motion och bifall finns det förutsättningar med ”Framtidstro för alla”.

Partikongressen föreslås besluta:

D312:1 att den Socialdemokratiska partikongressen antar motionen som sin egen och sänder den till ansvarig minister och regering för att motverka försämringar när det gäller assistansersättning

Johan Tolinsson, Kungsbacka, Tölö-Älvsåkers S-förening
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D313

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

När det förebyggande arbetet inte räcker till - ställer vi upp för varandra

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare söker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Arbetsgivarna måste åter få ett tydligare ansvar för rehabilitering. Därför bör en särskild rehabiliteringsförsäkring med särskilt stöd för den enskilde, som ligger utöver den ordinarie sjukförsäkringen, införas. För att undvika en orimlig kostnad för små arbetsgivare med många rehabiliteringsärenden, som arbetsgivaren kanske inte orsakat, bör försäkringen finansieras solidariskt via arbetsgivaravgifter.

Partikongressen föreslår besluta:

D313:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en rehabiliteringsförsäkring, som finansieras genom arbetsgivaravgifter, införs i socialförsäkringssystemet

Per Lilja Handels s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D314

HÖRBY ARBETAREKOMMUN

Personlig assistans - en rättighetsfråga

En av grundtankarna med personlig assistans är att människor med funktionsnedsättning ska få leva det liv som de vill leva. Personlig assistans har förbättrat livskvaliteten enormt för många och är en av de viktigaste jämlikhetsreformerna i Sveriges historia.

I FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning (<http://www.regeringen.se/contentassets/0b52fa83450445aebbf88827ec3eecb8/fns-konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionsnedsattning-ds-200823>) fastslås rätt till självbestämmande och rätten att kunna delta i samhället.

Personlig assistans är en av de serviceformer som FN-konventionen beskriver som en rättighet. Målet med service som personlig assistans är "inkludering och deltagande i samhället". Det handlar alltså om en rättighet som sträcker sig långt utöver rätten att få hjälp med dusch, påklädning och andra liknande ting. Det handlar om en rätt till personlig assistans som skapar full delaktighet - med andra ord rätt till medborgarskap. FN-konventionens rättighet till service hör till de s.k. ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. När det gäller dessa finns det inte en absolut rättighet till dem utan hur de garanteras är beroende av landets resurser. Men i konventionen anges att: "Med avseende på ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter åtar sig varje konventionsstat att vidta åtgärder och till fullo utnyttja sina tillgängliga resurser". Sverige har alltså ett ansvar att maximalt använda våra resurser för att se till att rättigheterna blir verklighet.

I en rapport om assistansersättningens samhällsekonomiska effekter

(http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/9288/2007-131-33_200713134.pdf) finner Socialstyrelsen att personlig assistans också är en samhällsekonomiskt kostnadseffektiv insats som borde utökas till fler personer. Nuvarande S ledda regering har givit direktiv till försäkringskassan att motverka överutnyttjandet av assistanstimmar (https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/f131807f-d8fb-4675-983f-ebb270b0d01e/budgetunderlag_2017-2019_del_1.pdf?MOD=AJPERES).

Partikongressen föreslår besluta:

D314:1 att översyn sker så att LSS lagen används enligt lagstiftningens intentioner

Susanne Meijer, Anna Svensson Crona

Hörby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D315

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Prövning av rätten till ersättning för inkomstförlust till följd av arbetskada

Antal arbetsskadeärenden som blir föremål för prövning av Försäkringskassan har under en följd av år legat på en alldeles för låg nivå. Samtidigt har antalet beviljade livräntor efter prövning sjunkit dramatiskt de senaste 5-10 åren. En del av förklaringen är sannolikt de förändrade reglerna i sjukförsäkringen, vilket får påverkan på arbetsskadeförsäkringen. Många människor som skadat sig i arbetet söker överhuvudtaget inte livränta, varför ärendena aldrig ens prövas för eventuellt godkännande. Att man inte söker kan bero på att man saknar tillräckligt bra medicinskt underlag. Många riskerar därför att gå miste om stora belopp. Pengar som de enligt gällande regelverk faktiskt skulle ha rätt till.

En av förutsättningarna för att kunna få beviljat livränta är att förmågan att skaffa inkomst genom arbete skall vara nedsatt med minst 1/15 beroende på arbetsskadan. Denna nedsättning skall bestå under minst ett år. Inkomstförlusten skall därtill vara minst 1/4 prisbasbelopp årligen.

Innan år 2008 fanns inom ramen för sjukförsäkringssystemet möjlighet att få beviljat s.k. tidsbegränsad sjukersättning (=tidsbegränsad sjukpension). Denna möjlighet togs bort av den dåvarande borgerliga regeringen. En av fördelarna med tidsbegränsad sjukersättning var att läkare blev tvungna att göra en prognos av arbetsförmågan hos individen på längre sikt. Idag undviker läkare som regel att skriva sådana utlåtanden. Ett läkarutlåtande som sträcker sig minst ett år framåt hade underlättat bedömningen av rätten till livränta. Fler drabbade hade helt enkelt haft ett bättre underlag att bifoga ansökan om livränta, och då haft större möjlighet att få sin arbetsskada godkänd.

Partikongressen föreslår besluta:

D315:1 att partiet verkar för att en obligatorisk prövning av den framtida arbetsförmågan införs efter 180 dagars sjukskrivning, oavsett sjukskrivningens orsak

Patrik Håkansson, SEKO- S förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D316

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Rehabiliteringskedjan

Nu när rehabiliteringskedjan tillämpas fullt ut har ett scenario blivit allt vanligare, nämligen att folk får vänta så länge på vården att dom hinner få sin sjukpenning indragen. Detta eftersom Försäkringskassan kan anse att det finns restarbetsförmåga och då vill pröva den drabbade mot hela arbetsmarknaden, om ingen möjlighet till återgång hos den egna arbetsgivaren finns, och då drar Försäkringskassan in sjukpenningen.

Detta beror på att Försäkringskassan nu tillämpar rehabiliteringskedjan hårdare eftersom dagräkningen i sjukförsäkringen slopats och att vården fungerar för dåligt, samtidigt som dagräkningen i rehabiliteringskedjan inte tar någon hänsyn till väntetiden i vårdapparaten, utan tickar på även under den påtvingade väntetiden.

IF Metalls S-fackklubb anser att hänsyn borde tas när den sjuke drabbas av att exempelvis sjukvården fördröjer tillfrisknandet eller rehabiliterande åtgärder och att dagräkningen då borde frysas. Detta eftersom den drabbade inte kan påverka sin situation och pga detta drabbas orimligt hårt med psykiska och ekonomiska påföljder, vilket vi starkt betvivlar kommer att främja tillfrisknandet.

Att rehabiliteringskedjan tillämpas på det sätt som nu sker känns som en typiskt borgerlig lösning av modellen: skapa incitament för tidigare återgång till arbetet, genom att låta individen betala dyrt för sin sjukdom. Ingen skall behöva hamna i kläm pga att det är långa vårdköer.

Partikongressen föreslår besluta:

D316:1 att en översyn av regelverket runt Försäkringskassans hantering ska ske och då med utgångspunkt att hänsyn ska tas till avsaknaden till möjlighet till vård inom rimlig tid

IF Metall S-fackklubb, Avesta

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D317

GÖTENE ARBETAREKOMMUN

Rehabiliteringskedjan

Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen togs bort 1 feb 2016. Innan kunde man normalt få sjukpenning i 914 dagar. I samband med att dagarna med sjukpenning tog slut erbjöds man att delta i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen. Under tiden man deltog i arbetslivsintroduktionen kunde man få aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. I mitt fackliga uppdrag arbetar jag med många medlemmar i deras väg tillbaka till arbete. Rehabprocessen är en påfrestande del och dag 180 kommer snabbt när man är på väg tillbaka. Försäkringskassan är hårda i sin bedömning redan då och det är för lite tid för återgång på sin ordinarie arbetsplats.

Efter 1 feb 2016 har Försäkringskassan blivit mycket mer hårda i sin bedömning efter dag 180. Den erfarenheten som jag har från det företag jag är anställd på så har ingen fått fortsatt sjukpenning efter dag 180. Alla har bedömts ha en arbetsförmåga på normalt förekommande arbeten på arbetsmarknaden. Även om man har kommit igång i arbete på 25, 50 eller 75 % hos arbetsgivaren man är anställd hos så får man sin sjukpenning indragen. Då finns två val att göra. Gå ut i arbetslöshet för den tiden personen förut haft sjukpenning på och skriva in sig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen eller gå upp i heltid fast man fortfarande inte är redo för arbete på 100 %.

På Arbetsförmedlingen skrivs man in som arbetslös. Det finns ingen åtgärd för de personer som fått sin sjukpenning indragen. Arbetar man då 4 timmar om dagen på sitt ordinarie arbete så blir det näst intill omöjligt att få ett annat arbete på 4 timmar.

På detta sätt så sänks sjukfrånvarostatistiken i Sverige men det hjälper inte dessa personer. Ska man skrivas in på arbetsförmedlingen så måste det finnas någon åtgärdsplan för dessa personer. Jag vill vara stolt företrädare för Socialdemokraterna. Mitt råd till Livs medlemmar innan valet 2014 var att dom skulle lägga sin röst på Socialdemokraterna för det är det parti som företräder oss arbetare. Nu skäms jag, för det har blivit sämre.

Partikongressen föreslår besluta:

D317:1 att åtgärderna vid dag 180 i rehabiliteringskedjan, med att prövas mot öppna arbetsmarknaden tas bort och att man ger rehabiliteringsmöjligheter på sin ordinarie arbetsplats till dag 365

Ulrika Karlsson

Götene arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D318

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rätt till värdig ålderdom

Statistiken säger att antalet äldre av befolkningen ökar. Samtidigt minskar antalet platser i äldreboenden. Under perioden 2003 till 2013 minskade antalet platser i äldreboenden med en femtedel, eller närmare bestämt med 25 000. Detta trots ökningen av antalet äldre.

I omkring hälften av landets kommuner räcker inte platserna i äldreboenden till. I fjol konstaterade Socialstyrelsen att andelen sjuka äldre som har omfattande vård- och omsorgsinsatser och ändå bor kvar hemma har ökat från 67 till 74 procent åren 2008–2013. På dagens äldreboenden finns samhällets allra sjukaste och sköraste personer. Personalen vittnar om att många äldre får boendeplats för sent. Många anställda inom äldreomsorgen anser att äldre beviljas boendeplats för sent. En del menar till och med att äldre hinner avlida innan de får flytta till ett särskilt boende.

Utbyggnaden av hemtjänsten har syftat till att ge äldre med vårdbehov valfrihet. Antingen kan de bo hemma med stöd av hemtjänstpersonalens insatser, alternativt kan de få plats i ett äldreboende med personal dygnet om, vilket ger trygghet för den som blivit gammal och skröplig.

Tanken har alltså från början varit god. Det är den äldre som själv skall kunna välja vilken omsorgsform som han eller hon tycker passar bäst.

Men numera stämmer inte verkligheten med kartan. För att få plats i särskilt boende för den som är gammal och sjuk sker en prövning ute i kommunerna. Dessa har tvingats bli alltmer restriktiva trots att antalet äldre totalt ökar liksom antalet med vårdbehov.

Vad vi ser är hur välfärdssystemet börjat rämna. Politikerna har säkert en god vilja men pengarna räcker inte till. Istället ser vi hur socialförvaltningar knäar under utgifterna runt om i landet. Det

har tvingat fram helt absurda prioriteringar av de platser i äldreboenden som finns. Att vara över 90 år, fysiskt skröplig med demensproblem är inte tillräckligt för att få en plats i ett äldreboende. Tidningar runt om i landet har skildrat många sådana fall där sjuka äldre utsätts för en direkt kränkande behandling av kommuner som inte lever upp till Socialtjänstlagens krav.

Så var det inte förr. Då tog det för en kommun någon månad att ordna en plats i äldreboende.

Vi lever längre och har fler friska år. Ändå tillhör det livets realiteter att de sista åren i livet för många är fyllda av olika sjukdomstillstånd. Därför är det ovärdigt att ovanpå fysiskt och psykiskt lidande tvinga äldre människor till isolering och ett ensamt liv i bostäder där det för många innebär att de inte heller kan ta sig ut av egen kraft.

I praktiken innebär det som nu sker inom äldreomsorgen systematiska brott mot socialtjänstlagens anda där det står att gamla människor skall leva värdigt och tryggt. Politik handlar nästan alltid om att prioritera. I detta måste rätten till äldreboende för gamla och sjuka människor garanteras. Att trygga den rätten måste bli en av de viktigaste frågorna på den politiska dagordningen. Det handlar om rätten till en värdig ålderdom.

Partikongressen föreslår besluta:

D318:1 att rätten till en plats på äldreboende ska vara en rättighet för alla som har behov

D318:2 att en sådan plats garanteras inom loppet av tre månader

D318:3 att partistyrelsen får i uppdrag att med stor prioritet driva frågorna enligt ovan

Jan Svärd, Sentrums S-förening

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D319

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Sammanhållen äldrepolitik

Varje år blir antalet äldre fler samtidigt som äldre personer lever längre än tidigare. För att äldre ska kunna leva ett så bra liv som möjligt som pensionär måste äldre få det stöd och den hjälp de behöver liksom den vård och omsorg som de bedöms ha rätt till.

Det är många olika faktorer och verksamheter som styr hur äldres situation formas. Många får leva ensam under många år då den andra hälften har lämnat livet. I en sådan situation ska ändå allt det vardagliga fungera. Att livslängden ökar innebär att många äldre drabbas av olika

sjukdomar som t.ex. demens vilket gör att äldre på sikt behöver allt större hjälp.

För att äldre ska få ett gott åldrande är tillgången till bra bostäder viktigt. Därför behövs det fler boendeformer. Du ska kunna bo kvar hemma om man så vill, men det behöver också finnas tillräckligt med trygghetsboenden och särskilda boendeformer. En annan viktig fråga är äldres ekonomi där pension, bostadsbidrag, kostnader för vård och omsorg, färdtjänst, högkostnadsskydd också påverkar.

Men inte bara ekonomin och bra bostäder påverkar. Även kost och motion och andra typer av aktiviteter som kultur och fritidsaktiviteter har positiv påverkan på hälsotillståndet. Det gör att äldre kan leva ett friskare liv samtidigt som kommunernas kostnad minskar. Det gör också att ensamheten kanske blir mindre av en belastning.

För att möta utmaningen av att antalet äldre ökar behövs det en kraftfull politik för äldre. En sammanhållen äldrepolitik som utgår från en helhet där kommuner, landsting och andra offentliga organ arbetar tillsammans utifrån den enskilda pensionärens behov. Vi vill att en sådan politik presenteras och att stuprören för de äldre raderas ut.

Partikongressen föreslår besluta:

D319:1 att partistyrelsen ges i uppdrag att inför valet 2018 arbeta fram en sammanhållande äldrepolitik som utgår från en helhetssyn

Centrala Umeå S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D320

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Sjukpensionärer ersättningar kostnadsutveckling

Alla ska med!

Sjukpensionärer har ingen lätt situation efter så många år med alliansregeringen.

Ersättningarna mm för sjukpensionärer har under många många år halkat efter övrig kostnadsutveckling. Även om den nuvarande regeringen gör vad de kan för att se över det som dom kan påverka så måste det till mer och effektivare åtgärder.

Partikongressen föreslår besluta:

D320:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet med att åtgärder som innebär att ersättningar höjs utifrån den kostnadsutveckling som skett sedan senaste höjningen

Anna Sundström, Örebro socialdemokratiska kvinnoklubb
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D321

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Sjukt låg ersättning vid sjukersättning

Vi har uppmärksamats på och fått erfarenhet av att gruppen ”sjukpensionärer” är en ännu mer eftersatt grupp än ålderspensionärerna. Det handlar om sjukersättningen som har ersatt den tidigare benämningen sjukpension och som man kan beviljas av Försäkringskassan om man bedöms vara utan arbetsförmåga inom all överskådlig framtid (inte mer kan arbeta) på grund av sjukdom eller skada. Man kan få olika procent ersättning utifrån bortfallet av arbetsförmåga och sjukersättningen betalas ut till de som är i åldern 30-64 år. För de yngre är benämningen aktivitetsersättning.

Det faktiska belopp man får ut i ersättning beräknas bakåt i tiden utifrån vad man tjänat (då) och beror på ens ålder. Utifrån den inkomst som räknas ut får man 64,7 %. Detta betyder i praktiken att om man varit sjukskriven ett antal år innan man beviljats sjukersättning så blir den inkomst man fortlöpande ska leva på, kanske under resten av livet, mycket låg och blir inte en inkomstbortfallsförsäkring värd namnet.

Under senare år har sjukersättningen minskat beroende på att prisutvecklingen (inflationen) har varit negativ. Om man inte har haft en inkomstrelaterad ersättning eller en mycket låg sådan, erhåller man garantiersättning, för närvarande 8 860 kr/månaden före skatt.

Vi tycker att när man har blivit långtidssjuk och inte kan arbeta mer, så bör man ha en skälig levnadsnivå och en rimlig inkomst till sin försörjning. Att vara långtidssjuk innebär ofta högre kostnader i form av medicin, hemhjälp, resor till sjukvården osv, förutom de problem och det lidande som sjukdomen eller skadan i sig innebär. Att vara sjuk och fattig försämrar hälsan och levnadsvillkoren avsevärt.

Vi vill att Socialdemokraterna ändrar i villkoren för de med sjukersättning så att deras levnadsvillkor förbättras, antingen på så sätt att procentsatsen 64,7 höjs och att garantibeloppet 8

860 kr/månaden blir högre, eller på annat lämpligt sätt (t ex genom skattelättnad för denna grupp som idag betalar absolut högst skatt relaterat till inkomst!). En feministisk regering bör ta ett särskilt ansvar för en förbättring av villkoren för de med sjukersättning, då det ofta är kvinnor som drabbas av försämrade villkor vid långvarig sjukdom. Ofta kvinnor som arbetat med tuffa arbetsförhållanden och låg inkomst.

Partikongressen föreslår besluta:

D321:1 att partikongressen beslutar att förbättra de ekonomiska villkoren för personer med sjukersättning så att långtidssjuka eller långtidsskadade personer kan få en skälig levnadsnivå utifrån sina tidigare arbetsinkomster

Jan och Birgitta Lindelöf

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D322

EMMABODA ARBETAREKOMMUN

Skillnader på tillförsäkrad rätt till insats enligt Socialtjänstlagen och LLS lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

I socialtjänstlagen kap 4:1 står det om bistånd att den enskilde har rätt till skälig levnadsnivå:

”Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. Lag (2016:654).”

I LLS lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade §7 står det att den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsförhållanden:

”Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. Lag (2005:125).”

Det är inte bra att de två mycket viktiga lagrummen skiljer på vilken levnadsnivå man kan förvänta sig att få del av. Det ger också osäkerhet i tolkningarna om vad som är skälig eller goda levnadsnivå.

Partikongressen föreslår besluta:

D322:1 att texten i Socialtjänstlagen Kap 4:1 om att biståndet tillförsäkras skälig levnadsnivå tas bort

D322:2 att texten i Socialtjänstlagen Kap 4:1 ändras till att biståndet tillförsäkras goda levnadsvillkor

Stig-Ove Andersson och Maria Ixcot Nilsson
Emmaboda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D323

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Slopa karensdagen

Enligt lagen om Allmän Försäkring, lagen om sjuklön, så utges inte sjuklön för första dagen. För vilken sjuklön kan utges. Detta anser vi för med sig att många arbetstagare med arbetsgivarens goda minne tar ut annan ledighet t.ex. semester för att undvika en ekonomisk förlust.

Vår uppfattning är att samhället rent ekonomiskt inte tjänar eller sparar något genom att ha en karensdag i lagen om sjukförsäkring, men även att medborgarna, kanske speciellt många låginkomsttagare minskar ner på sina semesterdagar som de så väl behöver för att vila upp sig och få andra intryck utanför sin arbetsplats.

Partikongressen föreslår besluta:

D323:1 att verka för att karensdagen snarast tas bort

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening
Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D324

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Slopa karensdagen

Karens dagen är orättvis och en klassfråga. I mångas arbete är det inte möjligt att jobba när man drabbas av feber eller en kraftig förkylning. Många orkar helt enkelt inte.

När man pratar med vänner och bekanta så förstår de inte. De är hemma men har aldrig använt sig av en karens dag! Varför jo, de kan jobba hemifrån. De som arbetar inom IF Metall och LO drabbas i högre grad av karensdag, är detta rättvist? De som har lägst inkomst och tyngst jobb tar med arbetsgivarens goda minne ut annan ledighet t.ex. semester för att undvika en ekonomisk förlust. Ska det vara på detta viset? Är detta okej i ett rättvist och solidariskt samhälle!

Partikongressen föreslår besluta:

D324:1 att karensdagen snarast tas bort

Christer Skoog, Lennart Johansson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D325

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Slopa karensdagen

Enligt lagen om Allmän Försäkring, lagen om Sjuklön, så utges inte sjuklön för första dagen. För vilken sjuklön kan utges. Detta anser vi för med sig att många arbetstagare med arbetsgivarens goda minne tar ut annan ledighet t.ex. semester för att undvika en ekonomisk förlust.

De arbetstagare som sjukskriver sig och får en karensdag, tror vi är sjukskrivna längre än de nödvändigtvis behöver. Detta för att inte bli sjuka igen och därigenom riskera få en ny sjukskrivning med ny karensdag.

Vår uppfattning är att samhället rent ekonomiskt inte tjänar eller sparar något genom att ha en karensdag i lagen om Sjukförsäkring, men även att medborgarna, kanske speciellt många låginkomsttagare minskar ner på sina semesterdagar som de så väl behöver för att vila upp sig och få andra intryck utanför sin arbetsplats.

Partikongressen föreslår besluta:

D325:1 att verka för att karensdagen snarast tas bort

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D326

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Slopa karensdagen

Karens dagen är orättvis och en klassfråga påstår jag. I mitt arbete är det inte möjligt att jobba när man drabbas av feber eller en kraftig förkylning. Jag orkar helt enkelt inte.

När jag pratar med vänner och bekanta så förstår de inte! De är hemma men har aldrig använt sig av en karens dag! Varför jo, de kan jobba hemifrån! Vi som arbetare inom IF Metall och LO drabbas i högre grad av karensdag, är detta rättvist!

De som har lägst inkomst och tyngst jobb tar med arbetsgivarens goda minne ut annan ledighet t.ex. semester för att undvika en ekonomisk förlust. Ska det vara på detta viset? Är detta okej i ett rättvist och solidariskt samhälle!

Partikongressen föreslår besluta:

D326:1 att karensdagen snarast tas bort

Annette Rydell

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D327

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Slå vakt om den personliga assistansen och 1994-års handikappreform

1989 tillsatte den socialdemokratiska regeringen på initiativ av Bengt Lindqvist den senaste stora handikapputredning. Utredningen kunde påvisa väldigt stora skillnader i livsvillkor mellan människor med och människor utan funktionsnedsättningar. Det ledde fram till en rad förslag till

förändringar av såväl samhällets organisering som det individuella stödets utformning. Det individuella stödet föreslogs samlas i en ny rättighetslagstiftning, Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade – LSS, baserad på den då gällande omsorgslagen men skulle utökas till att innehålla fler rättigheter och omfatta personer med andra omfattande funktionsnedsättningar än de som omfattades av omsorgslagen. LSS innehåller 10 rättigheter som rätt till bostad med särskild service, korttidsvistelse och för delar av personkretsen även daglig verksamhet. Lagen bygger också på tydliga kvalitetskrav, som utgångspunkten goda levnadsvillkor, vilket bl.a. innebär en högre ambition än Socialtjänstlagen. Dessutom är lagstiftningen övertydlig i individernas rätt till inflytande över insatserna. Förutom rättigheter för den som omfattas av LSS finns skyldigheter för kommuner och tydliga ambitioner i vilka resurser som behövs, allt med syfte att de som omfattas av lagen ska få en möjlighet att leva som andra.

Utöver utökade rättigheter till fler personer så innebar reformen andra dimensioner som att personer med utvecklingsstörning för första gången blev fullvärdiga medlemmar i primärkommunerna. En annan stor och betydelsefull nyhet var införandet av rättigheten Personlig assistans. Det är en rättighet som knyter det grundläggande stödet till personer med mycket omfattande funktionsnedsättningar till individen istället för kommunala verksamheter som bostäder eller dagliga verksamheter. En fantastisk frihetsreform som betyder att människor som varit förvägrade möjligheter till familjeliv, en vanligt självvald fritid eller möjligheten att studera och arbeta på helt nya villkor.

Den senare reformen bedömdes vara kostsam och allt ansvar skulle inte falla på kommunerna. För att hantera statens betalningsansvar för insatsen föreslogs inrättandet av en särskild lag, Lagen om Assistansersättning – LASS, som skulle hanteras av försäkringskassan. 1993 antog en enig riksdag det som kommit att kallas 1994 års handikappreform och lagstiftningen ovan infördes. Lagstiftningen har inneburit att positionen för personer med omfattande funktionsnedsättningar har kunnat försvaras och friheten har utökats ordentligt. Det är dock inte en självklarhet och kritik mot lagstiftningen har ofta förekommit, främst från kommuner. Det har främst handlat om att kommuner anser lagstiftningen vara ett ingrepp i det kommunala självstyret vilket verkat vara viktigare än friheten för några av de mest utsatta medborgarna i landet.

När det gäller den personliga assistansen har den varit föremål för flera översyner av både statliga utredningar och av försäkringskassan i hur de anser att den ska tillämpas. Den första utredningen tillsattes redan i mitten av 1990-talet och var en konsekvens av att kostnadsutvecklingen var mer omfattande än ursprungligen beräknat. Samtidigt hade Sverige ambitionen att leva upp till EU:s konvergenskrav, anpassning till EU:s budgetkrav, för att kunna ansluta till den monetära unionen. Redan då började en del rapporter om missbruk dyka upp men det var många vaga rykten och ingen kunde visa på att det förekom och i så fall i vilken omfattning. Man ska också komma ihåg att reformen sjuöskades i en tid av extrem ekonomisk turbulens. Det var en tid när riksbanken tvingades till extrema åtgärder som att sätta ränta till 500 %. Ändå rådde som sagt politisk enighet om att det här var en nödvändig reform för att förbättra livsvillkoren för en grupp som samhället

marginaliserat allt för länge.

Den vitboksutredning som regeringen tillsatte vid sekelskiftet för att utreda konsekvenserna av 1990-talets finanskris gjorde en uppföljning av reformen. De konstaterade att skillnaden i livsvillkor bestod mellan människor med och människor utan funktionsnedsättning, med ett undantag. För de som beviljats personlig assistans hade ojämlikheten minskat. Av olika skäl har kostnadsutvecklingen fortsatt för den personliga assistansen. Orsakerna är flera men förmodligen är den bästa förklaringen att ojämlikheten som 1989-års handikapputredning konstaterade var mycket större än de kunde föreställa sig. Men debatten om personlig assistans har under de senaste åren istället till stor del kommit att handla om något annat, misstankar om organiserat fusk med systemet.

Det är säkert så att flera av samhällets transfereringssystem drar till sig organiserad brottslighet. Ett exempel är arbetsförmedlingens beslut att helt avsluta insatsen med etableringslotsar då det förekom hot mot tjänstemän och misstankar om missbruk av systemet. Ingen kan idag säga om och i vilken omfattning det förekommer oegentlighet inom den personliga assistansen. Det finns exempel på bedragare som lagförts och dömts: försäkringskassan har låtit göra uppskattningar men de är också kraftigt ifrågasatta. Regeringen har låtit tillsätta en utredning och dessutom i budgetproposition låtit förstå att de vill minska på den personliga assistansen. Det har lett till en mycket stor oro bland alla dem som är beroende av personlig assistans. Samtidigt har försäkringskassan bl.a. precis som kommuner helt i strid med LSS lagtext (7§) börjat fatta tidsbegränsade beslut på ofta väldigt kort tid. Det leder till ytterligare oro och osäkerhet istället för den kontinuitet och trygghet som lagstiftningen ville skapa. Det tillsammans med den utredningstradition av mycket integritetsingripande slag som utvecklats så finns det mycket som inte blev som det var tänkt.

Partikongressen föreslår besluta:

D327:1 att Socialdemokraterna ska verka för att inte urholka den personliga assistansen utan utveckla den

D327:2 att säkerställa att de som har behov av personlig assistans fortfarande kan delta i det dagliga livet och får möjlighet att leva som andra

D327:3 att Socialdemokraterna verkar för att korta tidsbestämda beslut om personlig assistans upphör eller bara kan användas om synnerliga skäl föreligger

D327:4 att Socialdemokraterna verkar för att en ny parlamentarisk ”handikapputredning” tillsätts för att vi ska kunna bekämpa ojämlikheten

D327:5 att anta motionen som sin egen

Gunnel Trelje

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D328

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Sociala frågor

Framtidstro från vaggan till graven – en modern familjepolitik

Sverige har en världsunik modell för familjepolitik som gör oss till ett av världens mest jämställda och jämlika länder. Genom bland annat generell välfärd av hög kvalitet och ett starkt socialförsäkringssystem knutet till arbete har Sverige med en närmast unik framgång kombinerat både ett högt arbetskraftsdeltagande för bägge könen med ett högt barnafödande.

Denna framgångssaga är ingen slump utan resultatet av en lång rad socialdemokratiska reformer. Grundprincipen är enkel: Ingen ska behöva välja mellan familj och arbete. Istället tar vi gemensamt ansvar för allas rätt till ett bra privatliv såväl som ett bra yrkesliv. I många andra länder tvingas kvinnor offra sitt yrkesliv för att sköta vårdnad av anhöriga. I Sverige ska vi ha ett jämställt samhälle där både kvinnor och män kan arbeta såväl som ägna tid med familjen. Det förutsätter en god tillgång på förskola och äldreomsorg av hög kvalitet.

Vi ser emellertid att den svenska modellen för familjepolitik är i ständigt behov utav utveckling. En stor del av befolkningen fick inte rätten att gifta sig med den de älskar förrän 2009. Samma människor har i praktiken väldigt svårt att skaffa barn än idag. Ett förändrat arbetsliv ställer nya krav på barnomsorgen för att vi inte heller i framtiden ska tvingas välja mellan familj och försörjning och många omsorgsrelaterade ersättningsystem har inte utvecklats i takt med inflationen. Nuvarande lagstiftning skyddar inte barn och kvinnor från ofrivilliga äktenskap som ingås i utlandet. Vi ser även att allt för många kvinnor än idag utsätts för våld i hemmet och att det allt för ofta är offret med barn som tvingas flytta snarare än gärningsmannen.

Äldreomsorgen ska utvecklas, inte avvecklas

Sverige har på många sätt en äldreomsorg i världsklass. Samtidigt ser vi att det finns utrymme för förbättring. Det finns betydande skillnader i kvaliteten mellan boenden men också mellan olika delar av landet. En anledning är att det ofta, särskilt på mindre orter, finns flera huvudmän som gemensamt ansvarar för att organisera äldreomsorgen. Lagstiftningen behöver ställa tydligare krav på likvärdighet och samverkan mellan huvudmän för att vi ska få en likvärdig äldreomsorg.

Vidare behöver tillgängligheten ses över och en större mångfald av boendesorter utvecklas för att

motsvara äldres olika behov. Äldreboenden är ofta väldigt personalintensiva att driva då det i regel behövs personal med relativt hög medicinsk kompetens. Detta medger att behovskriterierna för att få plats på ett boende är väldigt höga. Samtidigt finns många äldre som av olika skäl har behov av ett boende men som inte har ett behov av daglig sjukvård. För dessa äldre behövs fler trygghetsboenden som är mindre resurskrävande och kan ge bra service till friska äldre utan en biståndsbedömning.

För att äldre människor ska få tillbringa sina sista år med den de älskar är det också en viktig prioritering att de erbjuds möjlighet att bo med sin partner på ett äldreboende, även om partnern inte i fråga själv uppfyller behovskriterierna för en egen plats.

Ekonomisk trygghet för studenter

Dagens sjukförsäkringsskydd för studenter bygger på onödigt rigida regler där det krävs att studenten är helt och hållet oförmögen till att genomföra studier för att täckas av skyddet. För studenter som bedöms av läkare vara delvis studieförmögna innebär detta att de inte täcks av ett sjukförsäkringsskydd.

Detta bristfälliga skydd för studenter har under en tid uppmärksammats. Bland annat har den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (SoU:2015:21 s.928) föreslagit att regelverket anpassas så att det blir möjligt att vara sjuk på deltid med en sammanlagd heltidsersättning inom studiemedelssystemet. Tyvärr har inte förslaget följts upp med lagstiftning och ett skäl tycks vara oro över hur det kontrolleras att mottagarens studieomfattning överensstämmer med dess bedömda studieförmåga. Det finns emellertid sätt att hantera detta, exempelvis genom att kontrollera den bedömda studieförmågan gentemot studentens studieresultat. Till exempel skulle en student som är sjukskriven på 50 % inte kunna ta mer än 15hp per termin vilket motsvarar studier på 50 %.

Partikongressen föreslår besluta:

- D328:1 att Socialdemokraterna verkar för att kommuner ska ha en skyldighet samt resurser för att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger
- D328:2 att Socialdemokraterna verkar för en särskild tilläggslag för vård och omsorg av äldre, med syfte att ställa krav på kontinuerlig samverkan mellan relevanta huvudmän för att säkerställa en god tillgång på äldreomsorg i hela landet
- D328:3 att Socialdemokraterna verkar för att det öppnas fler platser på skyddsboenden som inte kräver biståndsbedömning
- D328:4 att Socialdemokraterna verkar för att alla ska ha möjlighet att bo med sin respektive även på äldreboende, obeaktat den respektives ålder och hälsotillstånd

- D328:5 att Socialdemokraterna verkar för att allt arbete mot våld i nära relationer utgår från principen om att det så långt som möjligt är förövaren snarare än offret som ska omlokaliseras, samt att en offentlig utredning tillsätts om hur ett sådant förhållningssätt kan implementeras i samtliga berörda myndighetsorganisationer
- D328:6 att Socialdemokraterna verkar för att tvångsäktenskap och barnäktenskap blir brottsliga även om äktenskapet ingåtts i ett annat land
- D328:7 att Socialdemokraterna verkar för att den idag kallade faderskapspresumtionen ersätts med en föräldraskapspresumtion som även omfattar partnern i ett samkönat par
- D328:8 att Socialdemokraterna ska verka för att sjukförsäkringssystemet för studenter även ska täcka deltidssjukskrivna studenter
- D328:9 att ersättningstaken för vård av barn och sjukpenning höjs
- D328:10 att ersättningen höjs till 80 % för föräldrapenning, vård av barn och sjukpenning
- D328:11 att socialdemokratiska partiet verkar för att en utredning tillsätts som ser över frågan om skälig levnadsnivå med intentionen att på åsikt gå mot god levnadsnivå
- D328:12 att partiet bör utveckla en äldrepolitik som utgår från inkludering av alla frågor som rör äldre

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D329

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Socialdemokraterna ska vara ett parti för alla

Socialdemokraterna måste internt vara överens om vilken status funktionsvarierade har. Det verkar man inte vara och vi får inte glömma att folkhemmet för funktionsvarierade var institutionerna. 1958. Hjalmar Mehr Ledande S politiker i Stockholm "I sitt tal inpräntade han, att det vid sidan av alla stora försäkringssystem, måste finnas en omsorg om individen, och att dessa individer har rättigheter, inte bara att överleva, utan också till ett rikt liv. 'Att få vara som andra' var nyckelordet.

- Det är en socialpolitik för en minoritet, och en minoritet må vara hur liten som helst. Dess mänskliga och moraliska rätt får inte nonchaleras eller försummas på grund av kvantitetstänkande.

Talet var fullt av konkreta exempel på samhällsliga skyldigheter. Det var inte bara kärnan i handikapprörelsen som den här kvällen kände sig sedd. Mehr hade antagligen vunnit slaget om åtskilliga icke-handikappade väljare också, huruvida det snålades eller slösades på det sociala området " Detta var en del av grunden till den handikappolitik som utformades under det sena 1900 talet som Socialdemokratin i dag håller på att montera ner. I regeringens Proposition 99/00:79 från Patient till medborgare slås fast:

5.1 Nationella mål

Regeringens förslag: De nationella målen är:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Det handikappolitiska arbetet skall inriktas särskilt på:

- att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning.
- att förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning.
- att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande

Det är denna insikt som Socialdemokraterna måste ha på nytt. Den nationella Politiken under 2000 talet har direkt motverkat dessa syften genom en ekonomisk politik som lett till att personer med funktionsvariationer numera allt mer ses som en ekonomisk belastning för det övriga samhället. Politiken som nu förs syftar allt som ofta till att låta den funktionsvarierade ha ett eget ekonomisk ansvar för sin funktionsnedsättning. Eftersom arbetsmarknaden inte är tillgänglig så blir funktionsvarierade ställda utanför och med arbetslinjens mått stämplad som lat och arbetsovillig. Detta har skapat en tolerans i opinionen för att ta bort förutsättningarna för jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättningar. Den nuvarande politiken leder till att funktionsvarierade ställs utanför andra medborgares ekonomiska utveckling och möjlighet till att utvecklas. Den leder till en acceptans för att sänka levnadsstandarden och stänga in funktionsvarierade i mindre bostäder och neka dem möjligheter till att leva som andra. För att vända denna utveckling måste socialdemokraterna verka för att genomföra följande åtgärder: Av akut karaktär - Att Socialdemokratiska partikongressen 2017 antar dessa att satsar och att partiledningen börjar verka i skrivelsens anda.

Partikongressen föreslås besluta:

D329:1 att den disponibla inkomsten efter skatt för den som har sjukersättning tillsvidare (förtidspension) återställas till 2002 års nivå jämfört med löntagaren eller till en nivå

som motsvarar 80 % av meridian lönen efter skatt för individ med arbete som har motsvarande utbildningsnivå

D329:2 att LSS lagen och därmed rätten till personlig assistent måste återställas till en för brukaren godtagbar kvalitet utifrån lagens intentioner, rätten till goda livsvillkor

D329:3 att takhyran i bostadstillägget indexeras till att följa Bostadshyrorna för normala lägenheter

D329:4 att nedskärningarna i Handikappersättningen måste dras tillbaka och allas rätt till kompenserande hjälpmedel fastställd inte bara om man har arbete

D329:5 att personer som har aktivitetsersättning eller sjukersättning har möjlighet att studera på gymnasium, universitet och högskola utan att detta påverkar ersättningen negativt då de därefter blir mer attraktiva på arbetsmarknaden

D329:6 att partiet tar fram en plan för hur personer med funktionsvariationer skall inkluderas på arbetsmarknaden och ha lönearbete med samma sysselsättningsgrad som normalpopulationen

D329:7 att partiet tar fram en plan för hur personer med funktionsvariationer skall inkluderas i alla politiska nämnder, styrelser och interna organ för Socialdemokraterna i partiet med sin andel av befolkningen fn ca 10 %

Dedjo Engmark

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D330

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Socialpolitiken

Genom ett medvetet reformarbete under lång tid var ambitionen att skapa en ”svensk modell” vars långsiktiga målsättningar var:

- omfördelning över livet,
- solidariskt ansvar för barnens uppväxt och utbildning,
- gamla, sjuka och funktionshindrade skulle inte vara ekonomiskt beroende av sina släktingar
- ekonomisk trygghet när någon mister jobbet eller av annat skäl inte kan arbeta
- stöd vid oväntade händelser.

Genom skatt efter förmåga och transfereringar efter behov skulle inkomsterna utjämnas. Vi ville bort från den moraliserande fattigvården – det var ytterst en fråga om människosyn. Människor

skulle betraktas som vuxna jämlikar – inte omyndiga undersåtar. Generella socialförsäkringar skulle svara för förutsägbara situationer och socialtjänsten för vändpunkter i människors liv. Det var i den andan som socialtjänstlagen skrevs 1982.

Då var det en annan tid. Man hoppades att A-kassa, sjukförsäkring, flerbarnstillägg, bostadsbidrag och pensioner skulle räcka och att socialtjänsten bara skulle behöva ”ta det yttersta ansvaret” när något oväntat inträffat, som oftast fordrade mer än bara ekonomiskt stöd. Målet var individens trygghet. Man talade om sociala rättigheter och jämlikhet i levnadsvillkoren. Socialtjänsten skulle inte bara administrera utslagningen, utan göra skillnad och medverka till att åstadkomma förändring. Medan förändringen pågick skulle människorna slippa oroa sig för sin försörjning. Socialtjänsten betonade respekt för individen och menade att inga djupgående förändringar kunde uppnås utan individens egen motivation och delaktighet.

Inte anade man väl då att klyftorna skulle öka, snarare än minska. Arbetslöshet över 2 procent betraktades som hög - idag är den över 7 procent. Arbetslösheten var individuell och inte strukturell. Långtidsarbetslöshet var i huvudsak ett glesbygdsproblem – inte som idag kopplad till etnicitet eller ålder.

Under senare år har vi sett ett skifte i människosynen. Tron på att alla i grunden vill växa och ta ansvar har förbytts i en negativ människosyn, där man tror att alla vill slippa arbeta och att alla som får chansen att fuska gör det. Ekonomiska incitament har ersatt trygghet som ledmotiv för reformerna inom socialpolitiken – ersättningsnivåerna i a-kassa och sjukförsäkring har sänkts och ordet ”utförsäkrad” är en del av vardagsspråket. Ersättningsnivåer kan anpassas utan att man flyttar ansvar från staten till kommunerna eller överger tydligt definierade rättigheter för en individuell prövning. Socialtjänsten tvingas idag hantera ett stort antal rutinärenden, där välutbildade socialarbetare har svårt att tillföra något mervärde, bara administrera vad som ofta uppfattas som en förnedring.

Barns trygga uppväxtvillkor var en viktig del, men vad gör vi idag när flyktingar från krig bor tre familjer i en trea. Extremt långa etableringstider för vuxna nyanlända gör att barnen växer upp med arbetslösa föräldrar. Dessa iakttagelser illustrerar ett grundläggande problem med likheten inför lagen: Gäller sociala rättigheter alla, eller ska vi ha två samhällen - ett för svenneklanen och ett för de andra? Just nu utvecklas en praxis utan stöd i lag som innebär en uppdelning i första och andra klassens medborgare.

Skolmisslyckanden ligger ofta bakom att barn och ungdomar inte ser någon framtid. Socialtjänsten kan inte lösa utslagningen i skolan, men får ofta hantera situationen när föräldrarna inte kan upprätthålla sin auktoritet, när ungdomarna tas upp i kriminella gäng och går in i missbruk. Tidigare förebyggande insatser av speciallärare i skolan skulle kunna hjälpa eleverna att överkomma svårigheter och minska andelen som känner sig misslyckade.

De insatser som görs kommer oftast för sent och riktar sig till tonåringar. Tidigare insatser inom BUP och skola hade inte behövt vara lika kostsamma. Kommunerna har ett uppföljningsansvar för de ungdomar som inte fullgjort grund- och gymnasieskola. På motsvarande sätt måste ambitionerna höjas när det gäller att följa upp de barn som omhändertagits i samhällsvård.

Vi har förortsområden där de sociala strukturerna förstärker individernas problem, socialpolitiken kan inte bedrivas isolerad från insatser på strukturell nivå i stadsdelen. Gängkriminalitet bör behandlas för vad det är – en brist på alternativa livsmål.

Missbruk var vid Socialtjänstlagens tillkomst vanligtvis ett individuellt problem och handlade oftast om alkohol. Sedan dess har narkotikabruket ökat dramatiskt och kriminella gäng hanterar försäljningen. Missbruksvården har skurits ner med över en miljard och straffen i kriminalvården har till motsvarande kostnad förlängts. Fängelse är ungefär fyra gånger dyrare än missbruksvård och fungerar ofta som en förstärkning av identiteten som brottsling.

Avhopparverksamhet för enskilda individer och grupper som vill lämna missbruk och kriminalitet är begränsad och kopplingen till arbetsmarknadspolitiken, t ex genom uppsökande verksamhet riktad mot unga vuxna saknas.

Inför en verklighet med långt fler problem än vad som rimligen kan lösas, hamnar socialarbetarna i kläm; det är svårt att vara proffs när verktyg och resurser saknas, när lagar och policies framstår som högtidstal utan förankring i verkligheten. Vi är skyldiga dem ett svar från politiken - vad ska vara socialtjänstens uppgift?

Det finns de som går före. Norrköpings kommun är en av de första i Sverige med sociala investeringskalkyler. De har t ex tydligt visat på behovet av tidiga insatser i skolan, för att undvika större sociala insatser i tonåren. Vi bör tydligt skriva fast kommunernas ansvar för att driva en socialpolitik baserad på kunskap och beprövad erfarenhet. Något alternativ finns inte.

Även om vi har mycket att vara stolta över på socialpolitikens område kan vi inte vara nöjda. I takt med att samhället förändras uppstår nya socialpolitiska utmaningar. Vi behöver utveckla principer som fungerar i vår tid.

Därför behövs ett seriöst ledarskap för socialpolitikens upprättelse. Vi behöver ett samlat grepp, där man betraktar socialförsäkringarna och socialtjänsten som en helhet.

Partikongressen föreslås besluta:

D330:1 att en översyn av socialpolitiken genomförs med sikte på att återupprätta den generella välfärdspolitiken

D330:2 att socialtjänstlagen ses över för att skapa förutsättningar för ett kunskapsbaserat socialt arbete och med en tydlig ambition att stärka enskilda människors rättigheter

S-2000

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D331

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Spelberoendebehandling

Spelberoendeproblematiken ökar i Sverige. Enligt Folkhälsomyndigheterna har nära var tionde man i ålder 16-29 år problem med sitt spelande, samtidigt ser vi också att denna negativa trend också ökad bland kvinnor. Idag bombarderas man totalt av reklam för betting och nätcasino.

Konsekvenser av denna beroendeproblematik är en raserad personlig ekonomi, personligt lidande, nära och anhörigas lidande, och samhällsproblematik i form av sjukdom, belåning, skuldsättning, kriminalisering, och dessutom kostar det samhället stora pengar när det har gått för långt.

Samtidigt är ansvaret för behandling av spelberoende otydligt fördelat mellan kommun och region enligt Folkhälsomyndigheten. Många får därför inte den hjälp som krävs för behandling eller hamnar i kläm mellan de två aktörerna. Man ser också att allt fler behandlingshem som riktar sig till spelberoende har stängd ner på grund av avsaknad av resurser. Och följden blir att vägen för spelberoendebehandling blir lång, svår och krokig i de bästa fallen. I värsta fall fångas man inte upp alls.

Dessa utmaningar kräver ett större tryck från Sverige på EU-nivå att gällande AV-direktiv omförhandlas och att reklam för betting och nätcasino regleras enligt svensk lag i Sverige. Dock måste dessa utmaningar också mötas med kompetens, behandling, stöd och aktiva insatser från region och kommun.

Partikongressen föreslås besluta:

D331:1 att en tydligare ansvarsfördelning gällande vilken aktör som hanterar och behandlar spelberoende

D331:2 att resurser skjuts till behandlingsinstanser och behandlingshem för att tackla den spelberoendeproblematiken som vi ser idag

D331:3 att öronmärkta resurser för att kompetensutveckling av spelberoendebehandling sker inom region och kommun

Azra Muranovic Mujagic

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D332

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Sprutbytesprogram i Sverige

Folkhälsoministern presenterade i september 2016 via media ett lagförslag där samtyckeskrauet mellan kommun och primärvård skall tas bort, samma lagförslag säger också att minimiåldern för att ingå i sprutbytesprogram skall sänkas till 18 år. Med detta samt det betydliga läckaget från substitutionsbehandlings programmen i Sverige vill jag anföra följande:

Ett första steg tillbaka till en ambition om ett narkotikafritt samhälle kan och bör tas genom att ej genomföra det presenterade lagförslaget. Detta av flera orsaker, dels på grund av att sprutbytesprogrammen inte visar någon reell effekt gällande spridning av atypiska sjukdomar såsom HIV och Hepatit-C och dels för att sprutbytesprogrammet inte täcker missbrukarens behov av injektionsverktyg och vidden för hur man delar sprutor med varandra. Att besöka ett sprutbytesprogram utan att byta sprutor, så kallade sociala besök tycks däremot att ha en smittskyddande verkan. Nils Stenström beskriver detta i sin avhandling Sprutbyte vid intravenöst narkotikamissbruk – En longitudinell studie av deltagarna i sprutbytesprogrammet i Malmö vilket i dag är den enda studien av ett svenskt sprutbytesprogram.

Han visar också i sin studie att 4 av 5 missbrukare redan har en pågående eller utläkt hepatitinfektion vid inträde i sprutbytesprogrammet. Det kurativa arbetet som bedrivs vid sprutbytesprogrammen bör likasom de vårdinsatser som görs för missbrukares hälsa bör fortgå, utvecklas och göras lättillgängligare, och obligatoriska för kommun och primärvård. Inte bara Stenström utan också studier och artiklar av bl. a ”Amundsen, E. J., Eskild, A., Stigum, H., Smith, E., & Aalen, O. O. (2003)”, ”Fisher, D. G., Harbke, C. R., Canty, J. R., & Reynolds, G. L. (2002).”, ”van Ameijden, E. J., van den Hoek, J. A., & Coutinho, R. (1994).” och ”Watters, J. K., Estilo, M. J., Clark, G. L., & Lorvick, J. (1994).” visar att det snarare är kontakten med personalen än distributionen av rena ”verktyg” som är upphovet till programmets positiva effekter. Studier som ”Dolan, K., Stimson, G., & Donoghoe, M. (1993). Reductions in HIV risk behaviours and stable HIV prevalence in cohorts of syringe-exchange clients and other injectors in England. *Drug and Alcohol Review*, 12, 133-142.” och Drucker, E., Lurie, P., Wodak, A., & Alcibes, P. (1998). Measuring harm reduction: the effects of needle and syringe exchange

programs and methadone maintenance on the ecology of HIV. AIDS, 12, 217-230.” Visar dessutom att motivationen till att avsluta sitt missbruk är mindre hos de narkomaner som ingår i sprutbytesprogram än hos de som ej deltar i nämnda program.

Vidare komplicerar lagförslaget kommunernas arbete, detta genom en kollision av lagstiftningar. Eftersom kommunerna har det yttersta ansvaret när det gäller att utreda missbruk och inventera behov av tvångsvård. Ett av kriterierna för att en 18-åring skall omhändertas med stöd av LVU (Lagen om vård av unga) är: ”... Med såna medel avses alkohol, narkotika eller därmed jämställda tekniska preparat tex. Tinner. Ett regelbundet bruk av sådana preparat kan mycket snart leda till en risk för den unges hälsa eller utveckling.... . . . , kan det bli nödvändigt att bereda den underårige vård med stöd av LVU” vilket tillämpningsmässigt i praktiken innebär injektionsmissbruk. Med det presenterade lagförslaget skulle alltså kommunen tvångsomhänderta en 18-årig injektionsmissbrukare medan Landstinget ger denne rena verktyg för att fortsätta missbruket.

Partikongressen föreslår besluta:

- D332:1 att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftningen att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle
- D332:2 att samtycke mellan kommun och primärvård skall vara ett krav för att starta och driva sprutbytesprogram i Sverige
- D332:3 att lägsta ålder för att kunna ingå i ett sprutbytesprogram skall vara 20 år
- D332:4 att program för att främja narkomaners hälsa utan sprutbyte utvecklas och görs till obligatorium för primärvården

Lars Öberg Henrik Persson Markus Evensson
Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D333

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Sprututbytesprogram i Sverige

Folkhälsoministern presenterade i september 2016 via media ett lagförslag där samtyckeskravet mellan kommun och primärvård skall tas bort, samma lagförslag säger också att minimiåldern för att ingå i sprutbytesprogram skall sänkas till 18 år. Med detta samt det betydliga läckaget från substitutionsbehandlings programmen i Sverige vill jag anföra följande:

Ett första steg tillbaka till en ambition om ett narkotikafritt samhälle kan och bör tas genom att ej

genomföra det presenterade lagförslaget. Detta av flera orsaker, dels på grund av att sprutbytesprogrammen inte visar någon reell effekt gällande spridning av atypiska sjukdomar såsom HIV och Hepatit-C och dels för att sprutbytesprogrammet inte täcker missbrukarens behov av injektionsverktyg och vidden för hur man delar sprutor med varandra. Att besöka ett sprutbytesprogram utan att byta sprutor, så kallade sociala besök tycks däremot att ha en smittskyddande verkan. Nils Stenström beskriver detta i sin avhandling Sprutbyte vid intravenöst narkotikamissbruk – En longitudinell studie av deltagarna i sprutbytesprogrammet i Malmö vilket i dag är den enda studien av ett svenskt sprutbytesprogram.

Han visar också i sin studie att 4 av 5 missbrukare redan har en pågående eller utläkt hepatitinfektion vid inträde i sprutbytesprogrammet. Det kurativa arbetet som bedrivs vid sprutbytesprogrammen bör likasom de vårdinsatser som görs för missbrukares hälsa bör fortgå, utvecklas och göras lättillgängligare, och obligatoriska för kommun och primärvård. Inte bara Stenström utan också studier och artiklar av bl. a ”Amundsen, E. J., Eskild, A., Stigum, H., Smith, E., & Aalen, O. O. (2003)”, ”Fisher, D. G., Harbke, C. R., Canty, J. R., & Reynolds, G. L. (2002).”, ”van Ameijden, E. J., van den Hoek, J. A., & Coutinho, R. (1994).” och ”Watters, J. K., Estilo, M. J., Clark, G. L., & Lorvick, J. (1994).” visar att det snarare är kontakten med personalen än distributionen av rena ”verktyg” som är upphovet till programmets positiva effekter.

Studier som ”Dolan, K., Stimson, G., & Donoghoe, M. (1993). Reductions in HIV risk behaviours and stable HIV prevalence in cohorts of syringe-exchange clients and other injectors in England. *Drug and Alcohol Review*, 12, 133-142.” och Drucker, E., Lurie, P., Wodak, A., & Alcabes, P. (1998). Measuring harm reduction: the effects of needle and syringe exchange programs and methadone maintenance on the ecology of HIV. *AIDS*, 12, 217-230.” Visar dessutom att motivationen till att avsluta sitt missbruk är mindre hos de narkomaner som ingår i sprutbytesprogram än hos de som ej deltar i nämnda program.

Vidare komplicerar lagförslaget kommunernas arbete, detta genom en kollision av lagstiftningar. Eftersom kommunerna har det yttersta ansvaret när det gäller att utreda missbruk och inventera behov av tvångsvård. Ett av kriterierna för att en 18-åring skall omhändertas med stöd av LVU (Lagen om vård av unga) är: ”... Med såna medel avses alkohol, narkotika eller därmed jämställda tekniska preparat tex. Tinner. Ett regelbundet bruk av sådana preparat kan mycket snart leda till en risk för den unges hälsa eller utveckling.... . . . , kan det bli nödvändigt att bereda den underårige vård med stöd av LVU” vilket tillämpningsmässigt i praktiken innebär injektionsmissbruk. Med det presenterade lagförslaget skulle alltså kommunen tvångsomhänderta en 18-årig injektionsmissbrukare medan Landstinget ger denne rena verktyg för att fortsätta missbruket.

Partikongressen föreslås besluta:

D333:1 att lagstiftning, förordningar, policys, handlingsplaner och dylikt ses över och skrivs om med syftet att Sveriges ambition är att bli ett narkotikafritt samhälle

D333:2 att samtycke mellan kommun och primärvård skall vara ett krav för att starta och driva sprutbytesprogram i Sverige

D333:3 att lägsta ålder för att kunna ingå i ett sprutbytesprogram skall vara 20 år

D333:4 att program för att främja narkomaners hälsa utan sprutbyte utvecklas och görs till obligatorium för primärvården

Lars Öberg

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D334

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Stärk de rehabiliterande insatserna

Hälsan är generellt god bland våra äldre, om man jämför med andra länder. Vår välfärd innebär att allt fler blir äldre. Samhällets insatser bör sträva efter att lyfta fram och aktivt arbeta med det friska hos de äldre. Rehabilitering och hälsofrämjande insatser bör vara ett naturligt inslag i äldreomsorgen, så att de äldre behåller och använder sina fysiska och psykiska förmågor så långt det är möjligt.

För att nå dit är det avgörande att personal inom hemtjänst och på boenden har ett rehabiliterande arbetssätt. Det innebär att personalen bör låta den äldre försöka göra så mycket som möjligt själv, även om det betyder att det tar längre tid, just för att bibehålla sina funktioner. En annan avgörande framgångsfaktor för att stärka rehabiliteringen för äldre är ett starkt och fungerande samarbete mellan olika huvudmän.

Rehabilitering för äldre är inte enbart ett sätt att återfå en funktion som skadats. Rehabilitering är också viktig för att behålla de funktioner som man har och att förhindra att försämringar sker.

Studier visar att de som får rehabilitering återfår eller stärker sina förmågor i högre grad än de som inte får rehabilitering. Det innebär i sin tur att de som fått rehabiliterande insatser får en kortare vårdtid, vilket är bättre både för den enskilde men också ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. I Linköping visade till exempel ett korttidsboende med rehabiliteringsinriktning att en

mycket hög andel av de som vistats där kunde flytta hem till eget boende efter vistelsen.

Medvetenheten om vikten av rehabiliteringsinsatser ökar och på många håll pågår ett arbete mot ett mer aktivt och stödjande rehabiliteringsarbete. Vi behöver dock än mer stärka de rehabiliterande insatserna.

Partikongressen föreslår besluta:

D334:1 att kongressen ställer sig bakom att utforma en rehabiliteringsgaranti för äldre

Eva Lindh

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D335

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Stärk narkotikapolitiken

I Sverige görs årliga skolundersökningar i årskurs 9 och i år 2 på gymnasiet av CAN, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Andelen skolungdomar som använt narkotika har varit relativt oförändrad under 2000-talet. År 2015 var det två procent i årskurs 9 och knappt fyra procent i gymnasiet år 2 som uppgav att de använt narkotika under de senaste 30 dagarna. Cannabis är den form av narkotika som är vanligast bland de ungdomar som prövat narkotika.

Synen på cannabis har ändrats något bland ungdomar under senare år. Det går att se en minskande andel som anser att det är stor risk att ta skada om man prövar cannabis, även om en klar majoritet av de tillfrågade ungdomarna anser att det användande av cannabis leder till uppenbara hälsorisker. Andelen som anser att det innebär en stor risk att skada sin hälsa vid användande av cannabis har minskat. Det var fler elever i år 2 på gymnasiet som hade haft lust att pröva narkotika bland de som inte prövat narkotika tidigare. Även om användandet av narkotika inte har ökat tydligt tycks alltså uppfattningen om cannabis skadlighet ha mildrats något.

Det är svårt att jämföra missbruket mellan olika länder på grund av de olika mätmetoderna och definitionerna. Men det mesta pekar på att antalet tyngre missbrukare ligger bland de lägre i Sverige jämfört med andra länder i Europa. Under senare år har dock antalet drogrelaterade dödsfall ökat. Det är svårt att säga vad denna ökning beror på. Det pågår en debatt om orsakerna till detta, Socialstyrelsens genomgång visade att mycket av ökningen mest berodde på ändrade definitioner och att fler narkotikaklassade läkemedel nu räknas in i statistiken.

Att räkna ut vad narkotikamissbruket kostar samhället är svårt.

Missbruksutredningen (2011) gjorde ett försök att uppskatta samhällets kostnader för missbruket av narkotika. Utredningen kom fram till att samhällets kostnader för narkotikamissbruket var cirka 24 miljarder år 2008. Ungefär hälften av de kostnaderna är kostnader som uppstår i sjukvård, inom socialtjänsten och rättsväsendet. Övriga kostnader handlar framförallt om så kallat produktionsbortfall. Det är en stor utmaning vi står inför – ett arbete som syftar till ett gott liv för alla. Vi kan inte acceptera att människor fastnar i ett drogmissbruk utan att samhället sätter in insatser. Vi vill se en ambitiös narkotikapolitik som satsar på förebyggande arbete. 2 (3)

Det kräver en hög tillgänglighet till drogfri behandling och andra stödåtgärder samt ett utvecklat samarbete mellan kommuner, regioner och rättsväsendet. Det finns olika sätt att stödja och hjälpa människor som hamnat i missbruk. Den restriktiva narkotikapolitiken med satsningar på behandling och förebyggande arbete är viktig i detta. Vi måste fortsatt tro på och stödja människors förmåga att återvända till drogfrihet efter en tid av missbruk. Människors förutsättningar är dock olika och vi behöver samordna insatserna och låta den enskilde tillsammans med professionen bedöma formen av insatser. Huvudspåret bör vara att syfta mot drogfrihet även om det också kan finnas fog för annan behandling.

Rättsliga insatser, om dessa kombineras med sociala insatser kan fungera som en inlussning till behandling. Att avbryta ett missbruk tidigt kan spara enorma mänskliga lidanden för den enskilde och hans anhöriga, men också minska kostnader för samhället. Rättsväsendets roll bör fortsatt vara att minska tillgången på narkotika. Vi vet att ökad tillgång till narkotika leder till ett ökat missbruk. Det är bra att regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå åtgärder för att se över möjligheterna att klassificera substanser som narkotika eller hälsofarliga varor i grupper och att tillfälligt förbjuda försäljning av substanser som kan komma att förklaras som narkotika eller hälsofarliga varor. Vi anser att narkotikafrågorna bör prioriteras högre i Sverige. Vi ska fortsätta vårt arbete för ett narkotikafritt samhälle. Även om just Sverige under lång tid haft en jämförelsevis låg nivå av narkotikamissbruk, är människa som fastnar i ett beroende eller narkotikamiss en människa för mycket. Insatser behövs för resurser till forskning, kartläggning och analyser.

När den enskilde är svag måste samhället vara starkt – det är därför viktigt med ett starkt välfärdssamhälle. Tillsammans kan vi ta krafttag och på sikt minska narkotikan i vårt samhälle. Det bästa sättet för att bryta denna utveckling är att fortsatt ha en restriktiv narkotikapolitik med satsningar på både rättsväsende, en utbyggd missbruksvård och en nationell satsning på förebyggande insatser.

Partikongressen föreslår besluta:

D335:1 att ytterligare befästa och stärka Sveriges arbete med en restriktiv narkotikapolitik

D335:2 att stödja och stärka utvecklingen av nya behandlingsformer för drogfrihet

Torbjörn Holmqvist och Eva Lindh

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D336

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Stärk skyddet för utsatta barn

Det finns ungefär två miljoner barn i Sverige. Bland dessa ser förutsättningarna att få en bra start i livet väldigt olika ut.

Alla barn har särskilda behov och speciella rättigheter som ska respekteras. När rättigheterna kränks, kränks även barnet. Det riskerar att bli smärtsamt för individen och dessutom mycket kostsamt för samhället. Att förebygga problem under uppväxten är inte bara en skyldighet för samhället, utan också en mycket god investering.

Socialtjänsten har ett stort ansvar och en mycket viktig roll att spela för barnet och enligt Socialtjänstlagen ska barnets bästa särskilt beaktas vid alla insatser som rör barn. Sverige har också skrivit under FN:s barnkonvention.

Det har dock under de senaste åren uppmärksammats på många olika håll att socialtjänsten har haft svåra utmaningar att klara sitt uppdrag och att många barn har ”fallit mellan stolarna”. Bristande samverkan mellan olika kommuner, myndigheter och beslutsfattare är en av de främsta orsakerna. Tydligare rutiner för samverkan mellan kommuner och myndigheter såsom socialtjänst, polis, domstol och BUP måste säkerställas, samtidigt som kunskaperna om barns behov och rättigheter måste stärkas hos beslutsfattare, bland annat genom utbildningssatsningar.

Varje dag fattas beslut som berör barn utan att de får vara delaktiga i besluten. Enligt FN:s Barnkonvention har barn rätt att komma till tals och få sina åsikter beaktade vid allt beslutsfattande som berör dem. Här följer som en information några av artiklarna i FN:s Barnkonvention:

Artikel 3: Barnets bästa

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.

2. Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet, och skall för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftnings- och administrativa åtgärder.

3. Konventionsstaterna skall säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för vård eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal, och lämplighet samt behörig tillsyn.

Artikel 4: Genomförande av rättigheterna

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och andra åtgärder för att genomföra de rättigheter som erkänns i denna konvention. I fråga om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter skall konventionsstaterna vidta sådana åtgärder med utnyttjande till det yttersta av sina tillgängliga resurser och, där så behövs, inom ramen för internationellt samarbete.

Artikel 11: Olovligt bortförande

1. Konventionsstaterna skall vidta åtgärder för att bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.

2. För detta ändamål skall konventionsstaterna främja ingåendet av bilaterala eller multilaterala överenskommelser eller anslutning till befintliga överenskommelser.

Artikel 12: Åsiktsfrihet och rätten till att bli hörd

1. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet.

Om Sverige uppfyllde FN:s Barnkonvention skulle vi minimera risken att barn utsätts för bl a:

- människohandel, - bortförande mot sin vilja eller genom att vilseledas, - giftermål, - könsstympning,
- psykisk eller fysisk misshandel, - en ohälsosam familjesituation, - sexuella övergrepp,

- hedersrelaterade brott, - förtryck

Vad behöver då göras?

- Se över lagstiftning och särskilt Socialtjänstlagen och ge tydligare riktlinjer till socialtjänsten
- Kompetensutveckling och förbättrat samarbete mellan myndigheter
- Stärka barnens rätt i rättsprocessen

Sammanfattningsvis: Genom att utgå från barnkonventionen vid samtliga beslut som rör barn kan vi alltså stärka barnens skydd men detta kräver att vi gör en översyn av rutiner, regelverk, uppföljning och samverkan mellan olika berörda parter och myndigheter

Partikongressen föreslår besluta:

D336:1 att ge riksdagsgruppen i uppdrag att verka för att stärka barnens skydd

D336:2 att ge riksdagsgruppen i uppdrag att verka för en anpassning av nuvarande lagstiftning för att uppfylla kraven i FN:s Barnkonvention

Marianne Åslin

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D337

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Stöd till barn och ungdomar med demenssjuk förälder

Det finns idag ca.160 000 personer med demenssjukdom i Sverige och i takt med att läkarna blivit bättre på att upptäcka demenssjukdomar tidigare så ställs idag allt oftare diagnos på patienter ända ned i yngre medelåldern. Det är unga människor som är mitt i livet med jobb och familj som får en demens diagnos och det i sin tur påverkar hela familjen.

Man uppskattar att det idag finns uppåt 7 000 barn och ungdomar som växer upp med en demenssjuk förälder, något som förstås är oerhört traumatiskt.

Barnpsykiatrikommittén, SOU 1998:31, s. 128, uppmärksammade att barn till föräldrar med missbruk, barn till föräldrar med psykisk funktionsnedsättning och i vissa fall barn till föräldrar med en allvarlig sjukdom utgjorde en särskilt sårbar riskgrupp som i många sammanhang identifierats som "barn i behov av särskilt stöd".

I Hälso- och sjukvårdslagen 2 g § står det att:

Hälso- och sjukvården ska särskilt beakta ett barns behov av information, råd och stöd om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,
2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, eller
3. är missbrukare av alkohol eller annat beroendeframkallande medel.

Socialstyrelsen lyfter fram vikten av att barn och unga ges status som anhöriga, alltså en part till vårdgivaren. I dag riskerar de att bli osynliga i sin anhörigroll.

Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Nka, och Linnéuniversitetet har i uppdrag av Socialstyrelsen att leda ett nationellt utvecklingsarbete av stöd till barn och unga i familjer där föräldrar eller annan vuxen i barnets direkta närhet har missbruksproblem, psykisk sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom/skada eller som oväntat avlider.

Trots att barn och ungas situation som anhöriga uppmärksammats i olika utredningar och att lagstiftningen säger att man särskilt ska beakta barns behov av information, råd och stöd så görs idag inte tillräckligt när det gäller just gruppen barn och unga med demenssjuk förälder, där kan arbetet förbättras betydligt.

Kommunernas anhörigstöd är oftast inriktat på äldre som vårdar sin make eller maka.

Landstingen saknar kompetens hur de ska bemöta och stötta barn och ungdomar med demenssjuk förälder och därför blir informationen och stödet nästintill obefintligt.

Skolan har väldigt lite kunskap om demenssjukdomar och dess konsekvenser för barn som lever med en sjuk förälder.

Samverkan mellan dessa olika myndigheter fungerar dåligt vilket gör att många ramlar mellan stolarna. Det stöd som ändå erbjuds är ojämnt fördelat över landet och du ska som barn till en demenssjuk förälder ha tur att bo på rätt ställe för att få det stöd du har behov av.

Åre kommun har sedan 2011 tillsammans med Alzheimerfonden anordnat nationella läger för barn och ungdomar med demenssjuka föräldrar. Då behovet ökat under åren så anordnas sedan 2016 även läger i Skåne och i Luleå. Barnen/ungdomarna på dessa läger berättar om dåligt eller obefintligt stöd från samhället och att man istället många gånger ställer krav på att barnen ska vara dem som stöttar och i princip ger upp sina egna liv för att ta hand om sina sjuka föräldrar på olika vis. I en liten enkätundersökning framkom att de unga upplever ohälsa fysiskt, psykiskt, socialt samt att det även får ekonomiska konsekvenser att ha en demenssjuk förälder.

Dessa läger kan genomföras tack vare enstaka kommuners engagemang och bidrag från Alzheimerfonden. Detta är på sikt ingen hållbar lösning då vi ser att behovet är så mycket större än det vi idag kan erbjuda.

Därför är det dags att denna grupp av barn och ungdomar synliggörs på nationell nivå så att deras specifika behov av information och stöd kan tillgodoses på ett bättre sätt.

Partikongressen föreslår besluta:

D337:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för ett jämlikt och sammanhållet anhörigstöd för barn och ungdomar med demenssjuk förälder

D337:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att inom ramen för bestämmelsen om stöd till anhöriga även lyfta in anhörigstöd för barn och ungdomar

Lars Isacson / Susanne Berger, Avesta Arbetarekommun
Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D338

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Stöd till personer med funktionsnedsättning

En funktionshindrad person med diabetesdiagnos hade själv, med hjälp av idrottsutövande, gått ner i vikt och bemästrat sin sjukdom. Idrottsutövandet krävde färdtjänstresor. När personen fyllde 25 begränsades hans rätt till resor vilket medförde förlorat intresse och viktökning.

Exemplet visar hur ett splittrat beslutsfattande enligt olika regelverk medför olägenhet för individen och höga kostnader för samhället. Personer med omfattande funktionshinder behöver ett bättre samordnat stöd.

Utredningar och rapporter som till exempel Brist på brådska (SOU 2008:102), Försäkringskassans Socialförsäkringsrapport 2013:2 och Riksrevisionsverkets rapport 2015:7, har visat att personer med funktionsnedsättningar lever i fattigdom.

Ett exempel är en 25-årig funktionshindrad i Stockholm som, när hen betalat de kostnader som inte kan påverkas, som bäst har några hundralappar kvar till kläder och nöjen. Hen har inte det ”liv som andra” som utlovas i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Hen och de flesta i samma livssituation har inte ens den rätt till en tillfredsställande levnadsstandard

som Sverige åtagit sig att leva upp till, reglerad i artikel 28 i FN konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Som extra belastning omfattas den här gruppen varken av jobbskatteavdrag eller motsvarande skatterabatt för pensionärer. Aktivitetsersättning beskattas nästan dubbelt så mycket som motsvarande inkomst av anställning, utan någon som helst orsak.

Partikongressen föreslår besluta:

D338:1 att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade kompletteras med en insats som avser samordnat, övergripande och individuellt utformat stöd

D338:2 att personer med omfattande funktionshinder erhåller ett inkomststöd som ger en skälig levnadsstandard och som omprövas endast då särskilda skäl föreligger

D338:3 att den inkomstform som ges till personer med omfattande funktionshinder jämföras med lön i skattelagstiftningen

Katarina Västra s-förening

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D339

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Säkerställa inlämnandet och undertecknande av årsräkning för gode män och förvaltare

Årsräkning för en huvudman ska senast den 1 mars vara inlämnad/registrerad hos överförmyndaren. Årsräkningen ska undertecknas på heder och samvete och vara undertecknad av ställföreträdaren, dvs. den gode mannen eller förvaltaren. Mycket utav redovisningen har digitaliserats, men att kunna skriva under med sitt namn har inte hunnit utvecklas på ett tillfredsställande sätt. Hur kan lagstiftningen säkerställa att föreskrifterna följs upp och att årsredovisningen också kan skrivas under digitalt.

Partikongressen föreslår besluta:

D339:1 att lagstiftningen säkerställer att föreskrifter följs upp på ett sådant sätt och kan skrivas under digitalt, med en kontrollfunktion som t.ex. ett Bank Id

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D340

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Säkerställande av rättssäkerhet vi ställföreträdarskap

Överförmyndarverksamheten har allt mer kommit i fokus. Allvarlig kritik har riktats mot de brister som finns. Kvalitén på verksamheten är helt personberoende, då det inte finns lagstadgade kompetenskrav.

Regelverket har sin grund i 1924 års förmyndarlagstiftning och föräldrabalken från 1949. Alltså förvaltning av barns tillgångar. Hur kan vi i dagens samhälle tillåta att vuxna människors behov av stöd regleras utifrån denna lagstiftning.

Organisationen utformades 1975 med vissa ändringar 1995.

Överförmyndare/Överförmyndarnämnd är idag en kommunal förvaltningsmyndighet. Uppdraget ställer inga krav på formell kompetens. Trots det innebär uppdraget att utöva tillsyn över förordnade ställföreträdare. Inte heller ställs formella kompetenskrav på ställföreträdare.

Ansvar för att rekrytera och utbilda ställföreträdare ligger hos överförmyndare. Att matcha dessa lekmän som ställföreträdare har blivit allt svårare. Svårigheter uppstår att på ideell basis rekrytera till svårt psykiskt sjuka, inte sällan med dubbeldiagnoser. Demografiska utvecklingen har också ökat behovet.

Vad kräver uppdraget?

Naturligtvis kännedom om tillämplig lag och förordning. Arv, testamente, sociallagstiftning, fastighetsförsäljning, placering av tillgångar, förvaltning av skog och lantbruk, ekonomi, juridik och personliga områden.

Att vara ställföreträdare är ett lekmanuppdrag som "ska präglas av ett mått av ideell verksamhet". Är det möjligt att "sörja för person" och "bevaka rätt"? Uppgifter som före ädel- och psykiatrireformerna fanns inom institutioner, men som nu förväntas ombesörjas av lekmän.

Lagstiftning under 1980-talet innebar en förändring till ett värdigare synsätt på vuxna människor. Kvar finns dessa människors inplacering i Föräldrabalken, en ålderdomlig och nedvärderande syn.

God man för ensamkommande barn är en uppgift som lagts på överförmyndarverksamheten. Detta uppdrag, ställföreträdande vårdnadshavare, är rimligen en uppgift för sociala myndigheter.

Lagarna ”Lagen om god man för ensamkommande barn” och ”Socialtjänstlagen” är inte i samklang med varandra och innebär missförstånd.

Partikongressen föreslår besluta:

D340:1 att skyndsamt verka för att en modern tillsynsmyndighet tillskapas med kompetens och professionalitet

D340:2 att möjliggöra för professionella ställföreträdare i svåra och komplicerade fall

D340:3 att lagen om god man för ensamkommande barn (2005:429) utvärderas

D340:4 att en ny lagstiftning tillskapas som omfattar vuxna personer i behov av samhällets stöd i stället för nu gällande Föräldrabalk

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D341

EDA ARBETAREKOMMUN

Säkerställande av rättssäkerhet vid ställföreträdarskap

Överförmyndarverksamheten har allt mer kommit i fokus. Allvarlig kritik har riktats mot de brister som finns. Kvaliteten på verksamheten är helt personberoende då det inte ställs lagstadgade kompetenskrav.

Regelverket har sin grund i 1924 års förmyndarlagstiftning och föräldrabalken från 1949. Alltså förvaltning av barns tillgångar. Hur kan vi i dagens samhälle tillåta att vuxna människors behov av stöd regleras utifrån denna lagstiftning.

Organisationen utformades 1975 med vissa ändringar 1995.

Överförmyndare/Överförmyndarnämnd är idag en kommunal förvaltningsmyndighet.

Anmärkningsvärt ställer uppdraget inga krav på formell kompetens. Trots det innebär uppdraget att utöva tillsyn över förordnade ställföreträdare. Inte heller ställs formella kompetenskrav på ställföreträdare.

Ansvaret för att rekrytera och utbilda ställföreträdare ligger hos överförmyndare. Att matcha dessa lekmän som ställföreträdare har blivit allt svårare. Svårigheter uppstår att på ideell basis rekrytera till svårt psykiskt sjuka inte sällan med dubbeldiagnoser. Demografiska utvecklingen har också ökat behovet.

Vad kräver uppdraget?

Naturligtvis kännedom om tillämplig lag och förordning. Arv, testamente, sociallagstiftning, fastighetsförsäljning, placering av tillgångar., förvaltning av skog och lantbruk, ekonomi, juridik, personliga områden.

Att vara ställföreträdare är ett lekmanuppdrag som "ska präglas av ett mått av ideell verksamhet". Är detta möjligt att "sörja för person" och "bevaka rätt"? Uppgifter som före ädel- och psykiatrireformerna fanns inom institutioner men som nu förväntas ombesörjas av lekmän?

Lagstiftning under 1980-talet innebar en förändring till ett värdigare synsätt på vuxna människor. Kvar finns dessa människors inplacering i Föräldrabalken, en ålderdomlig och nedvärderande syn.

God man för ensamkommande barn är en uppgift som lagts på överförmyndarverksamheten.

Detta uppdrag, ställföreträdande vårdnadshavare är rimligen en uppgift för sociala myndigheter. Lagarna Lgeb och SoL är inte i samklang med varandra och innebär missförstånd.

Partikongressen föreslår besluta:

D341:1 att skyndsamt verka för en modern tillsynsmyndighet tillskapas med kompetens och professionalitet

D341:2 att möjliggöra för professionella ställföreträdare i svåra och komplicerade fall

D341:3 att lagen om god man för ensamkommande barn (2005:429) utvärderas

D341:4 att en ny lagstiftning tillskapas som omfattar vuxna personer i behov av samhällets stöd i stället för nu gällande Föräldrabalk

Birgitta Eklund, Eda Arbetarekommun

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D342

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Särskild äldreomsorgslag

Majoriteten av alla som får hemtjänst är kvinnor. Majoriteten av dem som vårdar en anhörig är kvinnor. Kvinnor är i majoritet bland de anställda i äldreomsorgen. En väl fungerande

äldreomsorg är i stor utsträckning en kvinnofråga.

Under de närmaste årtiondena kommer antalet äldre att öka. De äldres standard och äldreomsorgen måste hålla jämna steg med välstånds- utvecklingen och samhällsförändringarna. Det är en fråga om solidaritet och humanitet. Men det är också en fråga om förtroendet för välfärden – kan vi lita på att våra anhöriga och vi själva får en god vård och omsorg?

Regeringen har tagit initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet. Äldreomsorgen saknar dock det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS. Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat. Det leder till obalans. Det finns påtaglig risk att kommunen väljer att ”spara” inom äldreomsorgen eftersom det är lättare att dra ner inom äldreomsorgen än inom andra områden.

Barnomsorgen i Sverige har utvecklats tack vare stöd i lagen. Detsamma gäller stödet till personer med funktionsnedsättning. En utvecklad och förbättrad äldreomsorg kräver mer resurser och utbildad personal. De äldre måste få större inflytande över sin egen vardag och de insatser som görs. Det behövs därför en lagstiftning som ger äldre rätt till värdigt liv, delaktighet och individanpassning. Socialtjänstlagen har alltför vaga formuleringar. En ny lag måste bli mer tvingande när det gäller kommunernas ansvar för äldre inom äldreomsorgen.

Partikongressen föreslår besluta:

D342:1 att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D343

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Sätt minimikrav för habiliteringsersättningen

Daglig verksamhet är insatser för personer med funktionsnedsättning i vilken möjlighet ges till sysselsättning som är anpassad efter personens behov. Den dagliga verksamheten kan därför bestå av olika typer av innehåll men kan innebära utförande av uppgifter hos företag. För de som är med i den öppna verksamheten ges ofta en mindre så kallad habiliteringsersättning detta att stimulera till deltagande. Det är upp till enskilda kommuner att välja ifall de skall betala sådan habiliteringsersättning och hur mycket som i så fall skall betalas. Exempelvis är ersättningen i Malmö i dagsläget fyra kronor per timma.

I media kan flera rapporter hittas om hur de ersättningar som betalas ut i landet är mycket låga samtidigt som de som deltar utför uppgifter som mer eller mindre utgör ett arbete. Öppen verksamhet kan innehålla arbetsuppgifter på företag och liknande. I ett reportage från TV4 kan vi till exempel se hur en deltagare i öppen verksamhet ställer upp varor i hyllor. Vi anser att det är orimligt att ersättning för uppgifter som i praktiken utgör en arbetsuppgift kan vara så pass låg som fyra kronor i timmen eller ingenting alls. Människor skall inte arbeta gratis. Vidare är det inte orimligt att även sådana aktiviteter inom öppen verksamhet som inte är arbete eller arbetsliknande ger en högre ersättning. Därför menar vi att habiliteringsersättningarna i landet bör höjas. Ett bra sätt att se till att det sker en höjning i hela landet är att införa ett minimibelopp för vad en kommun bör betala i ersättning. Vidare bör socialdemokraterna verka för att ersättningarna höjs i landets olika kommuner.

Partikongressen föreslår besluta:

D343:1 att Socialdemokraterna verkar för att en miniminivå införs för kommunal habiliteringsersättning

D343:2 att Socialdemokraterna verkar för att habiliteringsersättningen i landets kommuner höjs

Malmö S-Studenten

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D344

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Sätt stopp för försämringarna av LSS

Jakten på kostnader för personlig assistans får inte sättas före nyttan för brukare och omgivande familj är inte värdigt. Det har på senare tid införts hårdare granskning av "hjälpbehovet" Men att införa det utan att invänta resultatet av utredningen av orsakerna till stora ökningarna av kostnader för assistenter trots att antalet brukare inte ökar är ju att famla i blindo och skapa oro bland både brukare och anhöriga. Och att detta sker med Socialdemokraterna vid regeringsmakten är rent ut sagt pinsamt.

Införandet av hårdare bedömningar där faktiskt människor drabbas på ett oacceptabelt sätt. Där människor lever i oro över hur nästa granskning ska gå. Det är inte värdigt det samhälle som vi Socialdemokrater vill ha. Försäkringskassan anger att det är två domar som ligger till grunden för deras hårdare bedömningar av brukarens behov. Med följd att ett flertal märkliga avslag/neddragning av assistanstimmar har uppmärksammats i media.

Partikongressen föreslår besluta:

D344:1 att socialdemokraterna ska verka för att behovet av eventuella lagändringar utreds för att Försäkringskassan ska göra bedömningar som motsvarar våra värderingar och krav på att brukarens behov säkerställs

Peter Persson

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D345

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ta bort 180 dagars regeln vid sjukskrivning om du har en anställning

Om man är sjukskriven mer än 180 dagar så försvinner ersättningen från försäkringskassan och då ska man skriva in sig på arbetsförmedlingen även att man har en anställning.

Vad jag menar är att det måste ligga på arbetsgivaren ansvar att se till att personen kommer tillbaka i arbete. Så mer press arbetsgivaren inte den sjukskrivne, man mår tillräckligt dåligt ändå än man måste oroa sig över ekonomin.

Partikongressen föreslår besluta:

D345:1 att ta bort regeln om 180 dagars sjukskrivning

Ulf Jonsson

Västerviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D346

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Ta bort Försäkringskassans utökade uppdrag angående underhållsbidrag

Den 1 april fick försäkringskassan det utökade uppdraget som innebär att genom information och stöd ska de hjälpa föräldrar att själva komma överens om underhållsbidrag till sina barn. I samband med detta förändrades också att Försäkringskassan inte längre kommer att betala ut något underhållsstöd om en underhållsskyldig förälder har betalat till Försäkringskassan i rätt tid i minst sex månader i följd. Föräldrarna ska i stället tillsammans komma överens om ett

underhållsbidrag och betalningen av det.

Om det finns särskilda skäl till varför det inte skulle fungera, kan Försäkringskassan besluta om att fortsätta betala ut underhållsstöd. Det finns redan idag möjlighet att reglera underhållsbidrag direkt mellan föräldrar som är helt överens.

Vi anser att om föräldrar valt att reglera underhållsbidraget via försäkringskassan så ska de kunna fortsätta med det, även om det fungerar bra. För många kommer det att bli konflikter när underhållet ska betalas direkt mellan föräldrar. Och det kommer att drabba barnen.

Partikongressen föreslår besluta:

D346:1 att det utökade uppdraget gällande underhållsbidrag till försäkringskassan slopas och tidigare regler återinförs

Lena Åman

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D347

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Ta bort karensdag

Det finns vissa speciella utsatta grupper, främst kvinnodominerade yrken som bestraffas med en karensdag vid sjukdom som de fått genom sina arbeten.

De som genom sin arbetsplats tar hand om sjuka människor, såsom sjukhus, boenden för funktionsnedsatta, hemvårdspersonal, personliga assistenter med flera, som inte kan skydda sig mot smitta.

De är tvungna att hjälpa, ta hand om, sköta människor som är sjuka i ex förkylning, influensa, magsjuka eller andra smittsamma sjukdomar och de har ingen chans att skydda sig och blir ofta sjuka efter att de vårdat den sjuke och bestraffas dessutom med en karensdag. Ofta är dessa arbeten också deltidsarbeten och då straffas de extra hårt av en karensdag rent ekonomiskt. Med hänvisning till ovanstående föreslår jag kongressen besluta om:

Partikongressen föreslår besluta:

D347:1 att ta bort karensdagen

Lillewi Forsberg

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D348

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Ta bort sjukförsäkringens 180 och 360 dagars regel när det gäller sjukskrivning kontra arbete

Regeln idag gällande sjukskrivning där hel sjukförsäkring inte gäller, ska man matchas mot annat arbete, trots att man inte är helt frisk. Det kan inte vara så det är tänkt?

Det kan inte vara så att man ska matchas mot arbete utanför sitt ordinarie arbete när man har t.ex. deltidssjukskrivning under längre perioder. När man blir sjuk av någon anledning och behöver vara hemma eller under läkarvård och bara klarar av ett arbete under delar av dagen, så är det viktigaste att man blir frisk.

Att man idag ska/vill arbeta är i första hand rätt och riktigt men faller så olika ut.

Det finns inte många arbetsgivare som har de reträttplatser på arbetsplatsen som gör att man kan arbeta där med något annat, eller man tack vare sjukdomen inte klarar arbeta 100 %. Det gör att man idag kan tvingas säga upp en heltidstjänst för att söka arbete för den sjukdomsbild man har, för att Försäkringskassan anser, tvärt emot vad sjukskrivande läkare sagt, att man klarar av att arbeta 100 %.

Detta är en oacceptabel åtgärd, man ska inte behöva bli uppsagd eller säga upp sig själv under pågående sjukperiod bara för att den ordinarie arbetsgivaren inte har något arbete att erbjuda eller att man inte klarar heltidsarbete. Försäkringskassan måste få ett större förtroende för sjukskrivande läkare.

Partikongressen föreslås besluta:

D348:1 att regeln för 180 och 360 dagars sjukperiod ses över

IF Metall

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D349

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Tidig prevention, god kvalitet och ökad tillgänglighet i missbruk och beroendevården

Allt missbruk och beroende av, alkohol, narkotika och annan farmaka har ett tidigt skeende då kroppsliga och mentala störningar uppträder. Många individer söker vid dessa tillfällen hjälp hos sjukvården. Missbruksutredningen SOU 2011 :35 gav en bra genomlysning av den svenska missbruksvården där de pekar på en rad möjligheter till att förbättra samarbetet mellan huvudmännen samt effektivisera behandlingen, rehabiliteringen. Socialdemokratiska partiet har i en motion i riksdagen (Motion 2012/13:S021) visat på vilken inriktning riksdagsgruppen ställt sig bakom.

Partikongressen föreslår besluta:

D349:1 att sjukvården kan utreda och erbjuda behandling mot alkohol eller drogmissbruk och vara individanpassat i högre grad än i dag

D349:2 att sjukvården i sitt förebyggande hälsoarbete mot missbruk får ett mervärde i detta arbete

D349:3 att vid diagnos ges en behandlingsgaranti

D349:4 att en auktorisation föreligger för personal vid vårdhem i behandlingssektorn

D349:5 att tillskapa sammanhållna vårdkedjor

D349:6 att patienter med en diagnos kan få en behandlingsplan

D349:7 att staten skall ha ett övergripande ansvar för att koordinera olika aktörers insatser.

Sven-Olof Evermo

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D350

NYNÄSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Tidplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D350:1 att Socialdemokraterna sätter en tydlig tidplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Liselott Vahermägi, S-kvinnor

Nynäshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D351

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Tidplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut när kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring (50/50) är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, Socialdemokratiska kvinnoförbundet, har länge drivit frågan om en individualiserad

föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslås besluta:

D351:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D352

NYNÄSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Tidplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden. Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslås besluta:

D352:1 att under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden. Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för

barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet! S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag

Liselott Vahermägi

Nynäshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D353

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Tidplan för införande av en individuell föräldraförsäkring

Socialdemokraternas partikongress 2015 tog ett historiskt beslut när kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag. Så kallade ”pappamånader” var viktiga steg på väg men inte tillräckliga. Nu handlar det om att gå vidare och fastställa en tidpunkt för när en individuell föräldraförsäkring ska vara införd.

Partikongressen föreslår besluta:

D353:1 att Socialdemokraterna fastställer en tidpunkt när en individualiserad föräldraförsäkring ska vara införd

Lena Hartwig och S-kvinnor i Uppsala
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D354

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslås besluta:

D354:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Umeå S-kvinnor

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D355

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för Individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden. Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D355:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

S-Kvinnor i Västervik

Västerviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D356

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att Socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D356:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Anna Hedh

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D357

KALIX ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D357:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Kalix Socialdemokratiska kvinnoklubb

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D358

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor och för barnens rätt till sina föräldrar.

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet, har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D358:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

Henrietta Serrate

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D359

GOTLANDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts.

Partikongressen föreslås besluta:

D359:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

S-kvinnor Gotland

Gotlands arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D360

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå

målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D360:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

D360:2 att de skånska riksdagsledamöterna verkar för att partiet sätter upp en tydlig tidsplan för en individualiserad föräldraförsäkring

S-Kvinnor Victoria

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D361

FALU ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor, för barnens rätt till sina föräldrar och för att hela samhället baserat på en tvåförsörjarmodell ska fungera – alla tjänar på jämställdhet!

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag.

Partikongressen föreslår besluta:

D361:1 att socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås

S-kvinnor Falun, Laila Edholm, Monica Enarsson, Jessica Wide
Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D362

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Tidsplan för individuell föräldraförsäkring senast 2020!

Socialdemokraterna är ett feministiskt parti. Att kvinnor i genomsnitt tjänar 3,6 miljoner kr mindre än män under en hel livstid är oacceptabelt och något vi måste förändra. En av de stora anledningarna till att arbetsmarknaden idag är ojämslälld och att kvinnor tjänar mindre än män är hur föräldraförsäkringen är uppbyggd. Den främjar idag inte ett jämställt föräldraskap och därmed inte heller en jämställd arbetsmarknad. Under Socialdemokraternas partikongress 2015 togs ett historiskt beslut där kongressen biföll en skrivelse om att socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring.

En individualiserad föräldraförsäkring är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv, och därigenom ett jämställt arbetsliv. Det är en helt avgörande reform för att nå rättvisa mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden.

Reformen är viktig för kvinnors arbetsliv, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som vårdnadshavare samt för barnens rätt till sina föräldrar. Reformen är också viktig för att ge möjlighet för alla familjer, oavsett en förälder eller flera, att ta del av försäkringen. Vi behöver ha en modern försäkring som inte utgår från heteronormen och bygger på tvåsamhet. Det måste vara grundläggande i föräldraförsäkringen liksom i övriga försäkringssystemet att det är en individuell försäkring, detta till skillnad från idag då vissa dagar kan föras över på en partner i föräldraförsäkringen.

S-kvinnor, socialdemokratiska kvinnoförbundet har länge drivit frågan om en individualiserad föräldraförsäkring. Att partiet erkänt vikten av att nå detta mål är en viktig delseger. När detta ska

bli verklighet har dock inte fastställts, utöver en önskan om att öka takten mot ett mer jämställt uttag. Således krävs en tidsplan för när införandet ska ske, för att vi ska kunna få en stark arbetsmarknad med EUs lägsta arbetslöshet och minska löneklyftorna mellan män och kvinnor behövs det införas senast 2020.

Partikongressen föreslår besluta:

D362:1 att Socialdemokraterna sätter upp en tydlig tidsplan för hur målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås senast 2020

S-Kvinnor Camilla i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D363

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Tillfällig föräldrapenning för föräldrar till barn med diabetes

Alla barn har rätt till en trygg och säker skolgång med jämlika förutsättningar att ta till sig kunskap i förskolan och skolan. Det behövs för att ge barnen en bra start i livet. Det är oroande att en ny, mycket strängare tolkning av reglerna om tillfällig föräldrapenning (VAB), kraftigt har försämrat möjligheterna för barn med diabetes att klara sin skoldag utan att riskera livet under skoldagen. Diabetes är en av de vanligaste kroniska sjukdomarna bland barn. På bara 25 år har sjukdomen fördubblats bland barn under 15 år. Runt 8 000 barn är drabbade. Det är vanligast att barn har typ 1-diabetes. Sjukdomen kräver daglig tillförsel av insulin samt en omfattande egenvård för att uppnå en så god blodsockerbalans som möjligt. Sjukdomen är autoimmun och trots forskning vet ingen vad det finns för orsaker till att sjukdomen bryter ut. Det finns inte heller något känt sätt att förebygga typ 1- diabetes.

Fram till att barnet är 12 år är det föräldrarna som ansvarar för barnets egenvård, förutom under den tid då barnet vistas i förskola eller skola. Då är det skolan, och ytterst rektorn, som har ansvar för att barnets egenvård fungerar. Det framgår av skollagen, Socialstyrelsens föreskrifter och beslut från såväl Skolverket som Skolinspektionen. När barnet är nydiagnostiserat, byter skola eller får helt nya pedagoger/lärare finns i regel ingen personal med kompetens att hjälpa till med den livsviktiga egenvården av sjukdomen. Egenvården är en ständig balansgång och en akut komplikation utan stöd, uppsikt eller kompetens hos personalen kan leda till dödsfall. Föräldrarna har tidigare utbildat barnets skolpersonal. För att föräldrar inte ska stå utan inkomst under tiden för utbildningen, har Försäkringskassan under lång tid godkänt tillfällig föräldrapenning (VAB) för dessa situationer. Ansvarig barndiabetesläkare har då skrivit intyg om VAB när föräldrar behöver utbilda resursperson eller ansvarig skolpersonal i sjukdomen och hur just deras barn

fungerar vid olika medicinska tillstånd.

I september 2015 skrev Försäkringskassans rättsavdelning ett ställningstagande, med en ny och hårdare regeltolkning. Den innebär att föräldrar till barn med diabetes blir nekade ersättning för att lära upp skolpersonal vid till exempel byte av skola, eller för att själva vårda sina barn när diabeteskunnig personal inte finns på plats. Försämringen är svårbegriplig. Forskningen visar att barn med diabetes har det tuffare i skolan jämfört med barn som inte har sjukdomen.

Enkätstudier som genomförts i Sverige, både 2008 och 2015, visar att långt ifrån alla barn med diabetes får det stöd och den hjälp som de behöver i skolan. Hela 20 procent av föräldrarna till barn med diabetes ger medvetet sitt barn för lite insulin minst en dag i veckan för att de är rädda för att det saknas kunskap och stöd för att hantera livshotande låga blodsockernivåer. Från det nationella kvalitetsregistret kan vi också utläsa att barnens blodsockervärden i regel är mycket bra fram till att barnet når skolåldern, för att därefter drastiskt bli sämre. En sämre blodsockerreglering är en mycket stark riskfaktor för att senare i livet utveckla diabeteskomplikationer.

Även när det gäller resultaten i skolan visar forskningen att barn med typ 1-diabetes riskerar att få sämre skolresultat än friska barn, bland annat som en följd av att höga blodsockervärden stör koncentrationen och inlärningsförmågan. I dagens resursslimmade skol- och vårdssystem kan sjukvården som regel inte erbjuda mer än en kortare gruppinformation för personal. Behovet av utbildning kan inte tillgodoses av kommunen eller vården. Det blir därmed föräldrarna som i praktiken måste utbilda personalen för att tillgodose att skoldagen inte innebär en akut livsfara för barnet. Idag finns det inget reellt alternativ till att föräldrarna står för denna utbildning. Mot den bakgrunden är det ännu svårare att förstå att Försäkringskassan skärper tolkningen av VAB-reglerna. Det kommer försvåra ytterligare för de drabbade barnen att få en möjlighet till god egenvård och i förlängningen en bra skolgång. Vi behöver ge barnen med diabetes bättre förutsättningar – inte sämre – för att tillgodogöra sig sin skoltid.

Anmärkningsvärt är att Försäkringskassan i sin nya tolkning att ”Om tillfällig föräldrapenning inte kan utbetalas är föräldern istället hänvisad att söka vårdbidrag, föräldrapenning eller att finansiera sin ledighet på annat sätt till exempel genom uttag av semesterdagar.” Det är inte rimligt att vårt välfärdssamhälle, under socialdemokratiskt styre, försämrar möjligheterna för dessa barns framtid genom att hänvisa deras föräldrar till använda semesterdagar eller tjänstledighet för att utbilda skol- eller förskolepersonal i barnets kroniska sjukdom. Dessutom är det inte säkert att en sådan ledighet beviljas.

I synnerhet barn med kroniska sjukdomar och deras föräldrar behöver kunna använda sina semesterdagar till vila och återhämtning, inte för att barnen ska kunna gå i förskola och skola med skolplikt. Det får heller inte vara en klassfråga huruvida barn med kroniska sjukdomar ska överleva skoldagen, vilket det blir om föräldrar med låg inkomst eller som är ensamstående inte kan få ersättning för den tid de lägger ner på att utbilda barnets skolpersonal. Varje dag drabbas

två barn i Sverige av typ 1- diabetes. Det innebär ytterligare två barn vars personal måste läras upp så att de barnen kan ha en lika trygg skoldag och samma förutsättningar för lärande som vilket annat barn som helst, utan att riskera livet.

Partikongressen föreslår besluta:

D363:1 att Socialdemokraterna verkar för en lagstiftning med syfte att föräldrar till barn med diabetes ska få rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med insatser som har att göra med barnets diabetes

D363:2 att socialdemokratiska riksdagsgruppen verkar för en förändring av reglerna så att föräldrar till barn med diabetes får möjlighet till tillfällig föräldrapenning i samband med insatser som har att göra med barnets diabetes

Anna Hedh

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D364

EMMABODA ARBETAREKOMMUN

Tillämpning av LSS - lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Under en längre tid har vi tagit del av en allt mer intensiv debatt om tillämpningen av LSS lagstiftningen när det gäller möjligheten till personlig assistans. Rapporteringen kommer såväl från lokal media som enskilda människor där de beskriver hur dom drabbats hårt av den uppstramning av regelverket som Försäkringskassan tillämpar.

Försäkringskassan hänvisar i sina beslut till det regleringsbrev som är beslutat av regeringen och ansvarig minister på Socialdepartementet stödjer Försäkringskassan i sin uppgift att få ner kostnaden för personlig assistans.

Den 26 maj 2016 meddelades i ”Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen”, id-nr: Dir.2016:40 i nedanstående citat:

Förstärkt kvalitet, träffsäkerhet, helhetssyn och mångfald i de stödinsatser som LSS omfattar ska finansieras med besparingar inom assistansersättningen. Målet är att de kvinnor och män, flickor och pojkar som ingår i lagens personkrets ska få del av funktionella insatser utifrån sitt behov samtidigt som kostnadsutvecklingen för hela det offentliga åtagandet på området ska vara långsiktigt hållbart. Med hänsyn till kraftiga kostnadsökningar inom assistansersättningen behöver även ytterligare besparingar göras.

I LSS lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade § 5,7 står uttryckligen att:

Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Det som nu sker är att enskilda människor med stora behov tillsammans med sina närstående och personliga assistenter inte får sin rätt enligt lagstiftningens intentioner och hamnar i en situation som gör det omöjligt att uppfylla vad lagstiftningen avser.

Det grundläggande i välfärdssystemen med socialdemokratisk profil och värdering ha varit att det är den enskildes behov som avgör insatsen och inte ett av regeringen utgivit besparingsalternativ.

Självklart ska såväl fusk och orättfärdigt utnyttjande av välfärdssystemen så fort som möjligt stoppas. Men att därmed hänsynslöst och hårt ta bort den lagstiftade tryggheten för de som har stora behov av personlig assistans är fel.

Partikongressen föreslår besluta:

D364:1 att tillämpningen av lagen återgår till att det är den enskildes behov som avgör vilken stödinsats hen får

D364:2 att fusk och orättfärdiga vinstuttag stoppas

Stig-Ove Andersson och Maria Ixcot Nilsson
Emmaboda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D365

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Tryggare rehabilitering

Den förra regeringen förändrade Lagstiftningen för sjukpenning och rehabilitering genom att införa den så kallade rehabiliteringskedjan. Nuvarande regering har förändrat reglerna till en mänskligare bedömning efter dag 365 så att svårt sjuka inte ska bli utförsäkrade och tvingas anmäla sig som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Jag vill med den här motionen fortsätta att förbättra reglerna så att de som är anställda hos arbetsgivare som inte tar sitt Rehabansvar inte ska bli avstängda från sjukpenning på grund av att arbetsgivaren ej fullgjort sin lagstadgade

Rehabskyldighet.

När en arbetstagare når sjukdag 180 i sin sjukperiod prövar Försäkringskassan den sjukskrivnes arbetsförmåga mot hela arbetsmarknaden enligt gällande Rehabkedja. Om Försäkringskassan anser att den sjukskrivne har arbetsförmåga gentemot övriga arbetsmarknaden stängs sjukpenningen av. I och med detta måste arbetstagaren anmäla sig till Arbetsförmedlingen som arbetssökande.

Många arbetsgivare tar sitt Rehabansvar på allvar och sköter detta bra, men tyvärr händer det alltför ofta att arbetsgivare på grund av ovilja, ointresse eller okunskap inte fullgör sitt Rehabansvar mot den anställde. De arbetsgivare som inte fullgör sin Rehabskyldighet drabbas i nuläget inte av några konsekvenser då Försäkringskassan inte har några sanktionsmöjligheter mot arbetsgivare. Däremot kan den försäkrade bli avstängd från sjukpenning för att arbetsgivaren inte tar sitt ansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

D365:1 att vid sjukdag 180 för den försäkrade då arbetsförmågan ska prövas enligt rehabiliteringskedjan, ska den försäkrades arbetsgivare kunna visa att den har fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet. Om så inte är fallet får den försäkrade fortsatt sjukpenning från Försäkringskassan och arbetsgivaren blir återbetalningsskyldig till Försäkringskassan likt sjuklönegarantin

Jörgen Frödelius, Byggnads socialdemokratiska förening i Skövde
Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D366

UPPVIDINGE ARBETAREKOMMUN

Underhållsstöd

En förälder som inte bor tillsammans med sitt barn ska bidra till barnets försörjning genom att betala underhållsbidrag. Storleken på underhållsbidraget räknas ut med hänsyn till barnets behov och föräldrarnas samlade inkomst. Om den betalningsskyldige föräldern inte betalar eller pga inkomstförhållanden betalar ett lågt underhållsbidrag kan försäkringskassan betala ut sk underhållsstöd. Underhållsstödet betalas till den förälder som barnet stadigvarande bor hos.

Underhållsstöd ersatte 1997 systemet med Bidragsförskott. Bidragsförskottet var fram till 1994 indexreglerat och räknades upp med en procentsats av basbeloppet varje år. Genom de regeländringar som gjordes av underhållsstödet 1994 blev ersättningsnivån beroende av

regeringsbeslut för att höjas och bidragsförskottet fastställdes till 1 173 kronor per barn och månad. Därefter låg stödet oförändrat på samma nivå fram till den höjning på 100 kr som genomfördes i och med budgetpropositionen för 2005 samt 2015 då ytterligare en höjning på 300 kr genomfördes. Stödets värde har, genom att det inte uppräknas kontinuerligt, urholkats mycket kraftigt!

Det är inte rimligt att underhållsstödet under en period av drygt 20 år inte ökat med mer än 400 kr (eller 25,4 %).

Genomsnittslönen för LO's medlemmar har under jämförlig period (1994-2014) ökat med 15 300 kr (eller 97 %). Detta har räknats fram med hjälp av statistik för samtliga LO-medlemmar, hade man beaktat löneglappet som gör att medellönen för kvinnor 2014 var 28 400 kr medans den för män var 33 100 kr och adderat det med att de flesta ensamstående, med hemmavarande barn, är kvinnor får man en än värre bild!

Detta innebär rent praktiskt att föräldern med underhållsstöd fått sin inkomst sänkt i förhållande till den förälder som inte lever tillsammans med sitt/sina barn eller jämfört med familjer där båda föräldrarna lever tillsammans med barnen. Att underhållsstödet inte kontinuerligt uppräknas slår därför hårt mot kvinnor som redan har små ekonomiska marginaler.

Det som gör den här frågan ytterst allvarlig är att den i första hand drabbar barnen. Underhållsstödet var i teorin tänkt att jämna ut något av skillnaden mellan ett barn till en ensamstående förälder i förhållande till ett barn vars föräldrar bor tillsammans.

Om den förälder som barnet inte bor hos har det gott ekonomiskt ställt var det också meningen att barnet skulle få ta del därav (bor barnet hos en förälder med god ekonomi får den ju automatiskt del av detta).

Ovanstående siffror visar en helt annan verklighet, där föräldern som barnet bor hos får bära den största tyngden ensam!

Partikongressen föreslår besluta:

D366:1 att Socialdemokraterna verkar för att underhållsstödet höjs till en rimlig nivå

D366:2 att Socialdemokraterna verkar för att underhållsstödet värdesäkras genom att knyta det till prisbasbeloppet eller dylikt

Camilla Ymer

Uppvidinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D367

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Underhållsstöd/underhållsbidrag

Det är aldrig lätt att besluta sig för att gå skilda vägar i en relation. I vissa fall krånglar det till sig, speciellt när det finns gemensamma barn. Många vuxna har svårt att tänka på barnens bästa, i denna situation utan de använder barnen som slagträ, tex, man hämtar inte barnen på avtalad tid, i vissa relationer har ekonomin varit ett sätt att styra den andra partnern som man fortsätter med efter separationen. De enda som förlorar på detta är barnen. Har boende föräldern en ojämn inkomst på grund av att den andra föräldern inte betalar den överenskomna summan i tid eller om det ständigt ska bli dispyter om pengar till olika fritidsaktiviteter, lägerkostnader osv.

När barnen blir äldre och förstår problematiken, så väljer de att sluta med en dyr hobby, eller väljer att vara hemma för att skydda den ena föräldern de säger att de inte vill fortsätta med tex en sport för de inte vill att det ska vara bråk, dessa barn blir på så sätt dubbelt utsatt. Tanken är god att föräldrar ska kunna diskutera sig fram vad barnen behöver, vad deras fritidsaktiviteter kostar, kläder osv. Innan tjänstemännen på försäkringskassan drar tillbaka underhållsstödet skall de vara säkra på att detta inte kommer att försvåra för boendeföräldern och framförallt för barnen.

Partikongressen föreslås besluta:

D367:1 att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att se över nuvarande regelverk och gör det enkelt att ansöka om underhållsstöd i de fall föräldrarna inte kan komma överens om hur och vem som skall betala underhållsbidrag för barnet

D367:2 att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att snabbt betala ut underhållsstöd till boende föräldern när den förfördelade partnern har ansökt om underhållsstöd med hjälp av juridiskt ombud

D367:3 att våra riksdagspolitiker ger försäkringskassan i uppdrag att betala ut underhållsstöd i de fall rättegångsprocesser pågår mellan föräldrar i samband med separation till den förälder som har huvudansvaret för barnen

Marie Frestadius

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D368

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Utbetalning under utredning

Försäkringskassan betalar från och med den 1 november 2016 inte längre ut sjukpenning under utredning där det inte anses att det finns sannolika skäl för rätt till sjukpenning. Detta innebär att man inte har rätt till ersättning under tiden som handläggare utreder redan pågående ärende om handläggare skulle bedöma att det kan föreligga skäl att rätten till sjukpenning är tveksam.

En utredning kan till exempel påbörjas med komplettering av ett läkarintyg där läkaren har 10 dagar på sig att svara men läkaren kan också begära anstånd och då förlängs utredningstid. Beroende på svar går handläggaren till beslut eller fortsätter utreda vidare. Ett stort antal läkarintyg följer inte den önskade försäkringsmedicinska beskrivningen av diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning så tydligt som man önskade, istället behöver dessa intyg kompletteras och rätten till sjukpenning blir därmed tveksam i många fall från det att läkarintyg kommer in.

Konsekvenserna av detta kan bli olyckliga för de försäkrade som drabbas av detta. För många har ekonomin redan tagit stryk när man blivit sjukskriven, att då riskera att inte få någon ersättning alls på obestämmd tid kommer leda många till att belåna sig till höga räntor i en redan ostabil privat ekonomisk situation.

Poängen med sjukförsäkringen är att man under den tid som man har en nedsatt arbetsförmåga i förhållande till gällande bedömningsgrund ska kunna få en ersättning för att kunna leva ett drägligt liv. I de fall som man inte har en nedsatt arbetsförmåga ska antingen ställa sig till arbetsmarknadens förfogande genom att anmäla sig hos Arbetsförmedlingen eller börja arbeta i den omfattning som man gjorde innan man blev sjukskriven. De olika myndigheterna samverkar för att undvika att människor faller mellan stolarna. Att inte betala ut sjukpenning under utredning kan i värsta fall sträcka sig över en månad samtidigt som man måste betala hyra, räkningar och ha pengar att leva på. Vi ser att denna situation kommer att leda allt fler till utsatthet och öka samhällsklyftor samt antal fattiga i Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

D368:1 att arbeta fram undantagsregel för att kunna betala ut sjukpenning vid komplettering av läkarintyg

D368:2 att uppdra region och landsting till en konsekvensanalys av de läkarintyg som skickas tillbaka för komplettering

D368:3 att uppdra region och landsting att utöver samverkan med Försäkringskassan ta fram effektiv åtgärdsplan för kvalitén av de läkarintyg som skrivs

D368:4 att uppdra Försäkringskassan att ha ett närmare samarbete mellan försäkringsmedicinska rådgivare, specialister i sjukförsäkringen, rehabiliteringssamordnare och sjukskrivande läkare för att öka kvalitén av de läkarintyg som skrivs

Azra Muranovic Mujagic

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D369

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Utredning om överförmyndarverksamheten

Förutom de lagar som generellt styr svenska myndigheter gäller för överförmyndarverksamheten två lagar, Föräldrabalken (1949:381) och Lag om ensamkommande barn (2005:429). Även om Föräldrabalken ändrats flera gånger, senast tillkom nya bestämmelser 2015, har dessa två lagar tillkommit under mycket olika samhällsförhållanden.

Bestämmelser om föräldrars ansvar och ställföreträdarskap går långt tillbaka i tiden. I dag har internationella överenskommelser som barnkonventionen ytterligare förändrat förutsättningarna för den svenska lagstiftningen. Gode män med uppdrag utifrån Föräldrabalken respektive Lag för ensamkommande barn har delvis olika förutsättningar. Ställföreträdarskapet (god man, förvaltare, förmyndare) är enligt nuvarande lagstiftning ett i huvudsak ideellt uppdrag och lagen säger endast att ”till god man ska utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig person”. Totalt sett är resurserna till verksamheten mycket små i förhållande till omfattningen, både av personer som behöver och får detta stöd och av de tillgångar som överförmyndarna har ett övergripande tillsynsansvar för. Som en följd av samhällsutvecklingen nationellt och globalt ökar därtill kraven och uppdragens komplexitet. De senaste bestämmelserna om överförmyndarnas ansvar för utbildning var nödvändiga men frågan är om de är tillräckliga för ett väl fungerande system.

I dag har överförmyndarna/överförmyndarnämnderna ansvar för tillsynen av ställföreträdarnas insatser. Länsstyrelserna utövar tillsyn av överförmyndarna och för nationell statistikinsamling. I övrigt ger Sveriges kommuner och landsting, SKL, och frivilligorganisationer/nätverk värdefullt stöd. Men efter hand som verksamheten växer i omfattning kan ifrågasättas om detta är tillräckligt. Det saknas en övergripande myndighet som kan ge allmänna råd, föreskrifter etc. som i andra delar av samhället.

Partikongressen föreslår besluta:

D369:1 att en utredning startas med uppdrag att göra en övergripande analys av de lagar som styr överförmyndarverksamheten, med utgångspunkt att de grundläggande funktionerna bevaras men anpassas bättre till dagens samhällsförhållanden

D369:2 att överväga behovet av en nationell myndighet för att ge stöd till verksamheterna och för tillsynen, i relation till dels ställföreträdarna, dels överförmyndarverksamheten

D369:3 att

Gunilla Olsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D370

ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannaskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga assistansen där det idag råder ett delat huvudmannaskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannaskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder.

Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostanden på den andre.

Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet.

Ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannaskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D370:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Distriktsstyrelsen

Örebro läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D371

SÖDERMANLANDS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannaskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga

assistansen där det idag råder ett delat huvudmannaskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannaskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder.

Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostanden på den andre.

Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet.

Ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannaskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D371:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Distriktsstyrelsen för Socialdemokraterna i Sörmland
Södermanlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D372

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv

säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannaskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga assistansen där det idag råder ett delat huvudmannaskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannaskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder. Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostanden på den andre.

Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet. Ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannaskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D372:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Socialdemokraterna Stockholms län

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D373

UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannaskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga assistansen där det idag råder ett delat huvudmannaskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannaskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder.

Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostanden på den andre.

Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet.

Ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannaskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle

en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D373:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Uppsala läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D374

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannaskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga assistansen där det idag råder ett delat huvudmannaskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannaskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder.

Samtidigt har ett decentraliserat ansvar för genomförandet av LSS inneburit en olikvärdighet i kvalitet för brukaren. Beroende på i vilken kommun den enskilde föds i, eller väljer att bosätta sig i kan insatserna skiljas då många kommuner har politisk beslutade riktlinjer för bedömning av

insatser. Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostanden på den andre.

Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet.

Ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannaskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D374:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Örebro läns partidistrikt, Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt och Östergötlands partidistrikt
Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D375

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT, SÖDERMANLANDS PARTIDISTRIKT, UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT, ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT, ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Utveckla personliga assistansen mot likvärdighet och förutsägbarhet

Lagen om stöd och service (LSS) och lagen om personlig assistans (LASS) instiftades 1994 och var milstolpar i svensk funktionsnedsättningspolitik. Idag är det en viktig del av den svenska modellen. Lagstiftningen är en långtgående rättighetsreglering där den enskildes rätt till bra liv säkras. Införandet var en kraftig ambitionshöjning från samhällets sida grundat i idén om alla människor lika värde och rätt till gott liv. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige. Sedan LSS och LASS trädde i kraft är ansvaret för stöd- och serviceinsatser enligt lagarna fördelat på tre huvudmän. Landstingen ansvarar för råd och stöd, staten och kommunerna ansvarar för

personlig assistans och kommunerna ansvarar ensamma för övriga insatser.

I nuvarande system finns det brister. Den här motionen vill rikta fokus mot de problem som existerar i relation till hur huvudmannskapet i dag är utformat, i synnerhet kring den personliga assistansen där det idag råder ett delat huvudmannskap mellan stat och kommun. Uppgiften att utveckla den svenska modellen är ett uppdrag som socialdemokratin har att förvalta. De välfärdsreformer som genomförts historiskt kräver kontinuerlig utvärdering för att ständigt förbättra hur välfärden fungerar för människor i Sverige.

Det delade huvudmannskapet mellan stat och kommun för den personliga assistansen innebär organisatoriska svårigheter som resulterar i en otydlighet för den enskilde. Det är ofta ett stort och krävande arbete för den enskilde att hålla ihop alla de olika kontakter som krävs med olika myndigheter. Särskilt krävande kan detta vara för människor som har ett funktionshinder.

Sedan lagen om service till funktionshindrade (LSS) infördes för över två decennier sedan har kostnaderna ökat med över 130 procent och i försök att hindra kostnadsutvecklingen har inblandade huvudmän försökt att lämpa över kostnaden på den andre. Välfärdspolitiken i allmänhet och LSS-lagstiftningen i synnerhet bör ha den enskilda människan i fokus med målet att stärka människor och utforma insatser efter principer om likvärdighet och förutsägbarhet.

Ett samlat huvudmannskap för personlig assistans tar bort de oklarheter och organisatoriska komplikationer som uppkommit genom det dubbla huvudmannskapet för personlig assistans utan att ändra LSS-reformens grunder. För den enskilde och för de många olika utförarna inom området koncentreras kontakterna till en huvudman när det gäller denna insats. Samtidigt skulle en huvudman göra att det nuvarande dubbelarbete, som görs i både kommun och Försäkringskassa, vid utredningar av och beslut om rätt till personlig assistans försvinner.

Partikongressen föreslår besluta:

D375:1 att verka för att ansvaret för den personliga assistansen samlas till en huvudman

Motionen togs fram av en arbetsgrupp med företrädare för samtliga distrikt. Stockholms läns partidistrikt, Södermanlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D376

GRUMS ARBETAREKOMMUN

Utökad tillfällig föräldrapenning

När små barn är sjuka i t ex diabetes eller reumatism är det så att föräldrar spenderar mycket vaken tid under natten med att ta hand om barnen. De ska kolla insulinnivåer eller massera ömma leder etc.

Bara på barnmottagningen i Karlstad finns det 250 barn med diabetes vars föräldrar kan behöva vara uppe nattetid och kontrollerar insulinnivåer.

Det behöver inte betyda att det påverkar barnen och de kan gå till skola eller förskola dagen därpå. Föräldern som i sin tur är trött och sliten kan inte använda sig av tillfällig föräldrapenning (VAB) då kraven för tillfällig föräldrapenning är följande:

- vid sjukdom eller smitta hos barnet,
- vid sjukdom eller smitta hos barnets ordinarie vårdare,
- vid besök i samhällets förebyggande barnhälsovård,
- vårdbehov som uppkommer till följd av att barnets andra förälder besöker läkare med ett annat barn till någon av föräldrarna, under förutsättning att det sistnämnda barnet omfattas av bestämmelserna om tillfällig föräldrapenning,
- en pappa eller annan förälder som är med vid förlossning, en pappa, annan förälder eller adoptivförälder som sköter hemmet eller vårdar barn i samband med barns födelse/adoption,
- en annan försäkrad än pappan eller adoptivföräldern som kan få rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption,
- vid föräldrautbildning, besök i barnets skola, fritidshem eller i annan sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen (2010:800) och som barnet deltar i (kontaktdagar för barn som omfattas av LSS (13 kap. 26 § SFB)

För att en förälder ska få möjlighet till återhämtning krävs det att de är hemma och själva är sjuka och därmed får en karensdag. De förlorar ekonomiskt på sitt barns sjukdom. Ett barns sjukdom påverkar alla föräldrars ekonomi. De förlorar ekonomiskt både när de är hemma med det sjuka barnet och övriga utlägg som inte alltid täcks av ett ev. vårdbidrag. Om man väljer att avstå återhämtning genom att ta en karensdag då och då så kan det gå så långt att det leder till en utmattningsdiagnos som kostar samhället betydligt mer pengar. Det här är en utsatt grupp som enligt mig hamnar mellan två stolar. Vid utökad tillfällig föräldrapenning kan föräldrar med barn som har en kronisk eller långvarig sjukdom få möjlighet att avstå arbete för att kunna återhämta sig efter tid med störd sömn.

Partikongressen föreslås besluta:

D376:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Försäkringskassan ska kunna lägga till förmånen utökad tillfällig föräldrapenning för föräldrar med långvarigt sjuka barn som behöver tillsyn nattetid

D376:2 att Socialdemokraterna ska verka för att det i ovanstående attsats behövs ett läkarutlåtande eller ett intyg från läkare att föräldern/föräldrarna har ett behov av utökad tillfällig föräldrapenning

Malin Hagström

Grums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D377

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Vigselrätt

Att ingå äktenskap kan idag ske antingen via borgerlig vigsel eller genom något trossamfund, i dagsläget ca 40 olika.

Rent juridiskt innebär det skillnader mellan att vara gift eller leva som ogifta sambos. Även om man bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden är det inte juridiskt jämställt med innebörden av ett äktenskap. Vid exempelvis en separation eller dödsfall har individerna i en relation inte samma trygghet enligt lag om de enbart är ogifta sambos som om de har ingått äktenskap. Samhället poängterar alltså en tydlig rättslig skillnad i samband med giftermål.

Hur man väljer att fira sin kärlek är upp till var och en, men då äktenskapet har en så stark juridisk innebörd bör detta vara utgångspunkten inför en vigselförrättning. För att få en enhetlighet i vår samhällsordning behövs en lagändring så att alla vigslar sker genom borgerlig vigselförrättning. Detta bör vara den enda juridiskt bindande formen för ingående av äktenskap. Efter den borgerliga vigseln kan alla människor i samhället fritt vända sig till sina kulturella, traditionella och religiösa församlingar för att utföra önskade vigsel ceremonier.

Partikongressen föreslås besluta:

D377:1 att Socialdemokraterna verkar för att en lagändring sker så att den borgerliga vigseln blir den enda grunden för ett juridiskt giltigt äktenskap

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D378

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Vilande sjukpenninggrundande och pensionsgrundande inkomst?

Sjukpenning och pensionsgrundande inkomst fräntas personer som har steglös avräkning av sjukersättning (tidigare kallad förtidspension).

Det kallas då vilande sjukpenninggrundande inkomst.

Det är ett regelverk som drabbar människor i redan utsatta lägen, och behöver åtgärdas till det bättre i ett samhälle där vi ska bry oss om varandra.

Har någon med hel sjukersättning fått steglös avräkning av sjukersättning på grund av ett arbete med avtalsenlig lön, får hon/han ingen sjukpenning från Försäkringskassan ej heller tillgodoräkna sin inkomst som pensionsgrundande?

Individen har rätt till sjuklön de 14 första dagarna från arbetsgivare och hon/han har rätt att vara med i a-kassa och fackförening samt få a-kassa vid arbetslöshet, dock inte få någon ersättning vid eventuell sjukfrånvaro från Försäkringskassan.

Personer med de här förutsättningarna betalar skatt under samma förutsättningar som alla andra lönearbetande individer.

Partikongressen föreslås besluta:

D378:1 att detta utreds och förändras till det bättre

D378:2 att människor kan tillgodogöra sig ett lönearbete vid steglös avräkning när de är sjukskrivna och har arbete, de behöver samma skydd som alla andra medborgare med en avtalsenlig lön, så de kan komma tillbaka i någon form av yrkesverksamt liv

Nils Thomas Person

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D379

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Åtgärder vid uteblivna REHAB-insatser

Att regeringen har återtagit sitt förslag 'Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatsen' mot att arbetsmarknadens parter ingått en avsiktsförklaring för att komma till rätta med stigande ohälsotal och sjukfrånvaro mottages med blandade känslor. Dels för att regeringens förslag med största säkerhet hade inneburit ytterligare försämring av anställningsförhållandena samt en befarad utsortering av människor med någon form av funktionsnedsättning på grund av skada eller sjukdom.

Att rakt av överföra delar av kostnaderna för sjukfrånvaron utan någon annan anledning än just att få ned kostnaderna hade varit att bita sig själv i foten. Detta förslag hade belastat arbetsgivare rakt av, även de som bedriver ett gott förebyggande arbetsmiljöarbete och fullgoda rehabiliteringsinsatser. Att sedan arbetsgivare som inte fullgör sitt arbetsgivaransvar, skulle omfattas av en generell sänkning av arbetsgivaravgiften tydliggör förslaget som en dikeskörning. Att sedan arbetsmarknadens parter via en avsiktsförklaring skall komma tillrätta med en stigande ohälsa är oroande, av flera olika skäl. LOS avtalssekreterare Torbjörn Johansson skriver i en kommentar att parterna ska utöka det förebyggande arbetet och vill stärka företagshälsovården.

Mot detta finns inget att erinra men för att få till dessa förbättringar på individnivå, vad skall då avstås ifrån. Arbetsgivare med Svenskt Näringsliv i spetsen lär ju inte utan eftergifter ensidigt bidra till dylik förbättring. Avtalssekreteraren skriver vidare att, mot regeringens tillbakadragna förslag, att NU gäller det att fylla avsikterna med konkret innehåll. Har regeringen tänkt sig någon uppföljning över att så verkligen sker?

Verktygen för att komma tillrätta med sjukfrånvaron finns redan till stor del men används alltför sällan. Alliansregeringen 'luddade' till regelverket 2007 genom att ta bort begreppet rehabiliteringsutredning och sedan dess har arbetsgivarens ansvar för nämnd utredning lyfts ur lagtexten. Dock, kvarstår arbetsgivarens rehabiliteringsansvar i Socialförsäkringsbalken 30 kap. Detta ansvar finns också i Arbetsmiljölagen och LAS. I all information från Försäkringskassan avsedd för arbetsgivare hänvisas det till vilket ansvar arbetsgivaren har i samband med när en anställd är sjuk eller skadad. Här finns också beskrivet vilket ansvar Försäkringskassan har samt också den anställde.

Förra regeringen införde också den s.k. rehabiliteringskedjan med fasta tidpunkter för prövning av de sjukas arbetsförmåga. Namnet till trots, rehabiliteringskedjan, garanterar detta grepp ingalunda någon rehabilitering. Tidsgränser som 90 alternativt 180 dagar innebär vanligtvis att

sjukpengen dras in och den som fortfarande är sjuk hamnar i än mer pressad situation. Ofta utan att nödvändiga och ibland avgörande rehab-insatser påbörjats. De som har ansvaret kommer undan sitt ansvar och den enskilde får ta konsekvenserna.

Nämnbart kan vara att utifrån socialförsäkringsbalken 110 kap. 21 §, beskrivs första steget i rehab-kedjan, sjukdag 90. Den försäkrade skall tillsammans med sin arbetsgivare utförligt beskriva arbetsuppgifter och egna bedömningar av arbetsförmågan och vilka andra lämpliga arbetsuppgifter arbetsgivaren kan ha i sin verksamhet.

Inget anmärkningsvärt i detta, noterbart är dock att det är bara den anställde som skall lämna uppgifterna på heder och samvete. Trots ovan nämnda lagar och andra regler som talar om arbetsgivarens rehabiliteringsansvar kan arbetsgivare helt enkelt strunta i de samma. Det saknas idag sanktionsmöjligheter gentemot arbetsgivare som inte tar sitt ansvar. Fackliga organisationer kan möjligen driva dylik fråga som ett LAS-ärende. Då är dock den anställde redan utförsäkrad och riskerar att svälta ihjäl eller bli av med sin bostad vid en sådan utdragen process. Arbetsmiljöverket kan också möjligen ingripa och kräva åtgärder då vissa föreskrifter inte har efterlevts men det hjälper inte heller den enskilde i ett akut skeende.

Partikongressen föreslår besluta:

D379:1 att den försäkrade skall garanteras sin sjukpenning när Försäkringskassan utifrån rehabiliteringskedjan prövar dennes arbetsförmåga och den försäkrades arbetsgivare inte kan uppvisa att rehabiliteringsansvaret är uppfyllt. Detta skall ske genom att Försäkringskassa betalar sjukpenning till den försäkrade och i efterhand avkräver arbetsgivaren beloppet i likhet med nuvarande regler kring sjuklönegarantin

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D380

GOTLANDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Äldreomsorgslag

Majoriteten av alla som får hemtjänst är kvinnor. Majoriteten av de som vårdar en anhörig är kvinnor. Kvinnor är i majoritet bland de anställda i äldreomsorgen. En väl fungerande äldreomsorg är i stor utsträckning en kvinnofråga. Under de närmaste årtiondena kommer antalet äldre att öka. De äldres standard och äldreomsorgen måste hålla jämna steg med välståndsutvecklingen och samhällsförändringarna i stort. Det är en fråga om solidaritet och humanitet. Men det är också en fråga om förtroendet för välfärden – kan vi lita på att våra

anhöriga och vi själva får en god vård och omsorg?

Regeringen har tagit initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet. Äldreomsorgen saknar dock det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS. Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat. Det leder till en obalans. Det finns en påtaglig risk att det är lättare att spara inom äldreomsorgen än inom andra områden.

Barnomsorgen i Sverige har utvecklats tack vare stöd i lagen och det samma gäller stödet till personer med funktionsnedsättning. En utvecklad och förbättrad äldreomsorg kräver mer resurser och utbildad personal. De äldre måste få större inflytande över sin egen vardag och de insatser som görs. Men det räcker inte. Det behövs en lagstiftning som ger äldre rättigheter.

Partikongressen föreslår besluta:

D380:1 att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

S-kvinnor Gotland

Gotlands arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D381

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Äldreomsorgen

Majoriteten av alla som får hemtjänst är kvinnor. Majoriteten av de som vårdar en anhörig är kvinnor. Kvinnor är i majoritet bland de anställda i äldreomsorgen. En väl fungerande äldreomsorg är i stor utsträckning en kvinnofråga.

Under de närmaste årtiondena kommer antalet äldre att öka. De äldres standard och äldreomsorgen måste hålla jämna steg med välfärdsutvecklingen och samhällsförändringarna i stort. Det är en fråga om solidaritet och humanitet. Men det är också en fråga om förtroendet för välfärden – kan vi lita på att våra anhöriga och vi själva får en god vård och omsorg?

Regeringen har tagit initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet. Äldreomsorgen saknar dock det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS. Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat. Det leder till en obalans. Det finns en påtaglig risk att det är lättare att spara inom äldreomsorgen än inom andra områden.

Barnomsorgen i Sverige har utvecklats tack vare stöd i lagen och det samma gäller stödet till personer med funktionsnedsättning. En utvecklad och förbättrad äldreomsorg kräver mer resurser och utbildad personal. De äldre måste få större inflytande över sin egen vardag och de insatser som görs. Men det räcker inte. Det behövs en lagstiftning som ger äldre rättigheter.

Partikongressen föreslår besluta:

D381:1 att en särskild äldreomsorgslag instiftas som stärker äldres rättigheter

Umeå S-kvinnor

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D382

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Äldreomsorgen

Majoriteten av alla som får hemtjänst är kvinnor. Majoriteten av de som vårdar en anhörig är kvinnor. Kvinnor är i majoritet bland de anställda i äldreomsorgen. En väl fungerande äldreomsorg är i stor utsträckning en kvinnofråga.

Under de närmaste årtiondena kommer antalet äldre att öka. De äldres standard och äldreomsorgen måste hålla jämna steg med välfärdens utvecklingen och samhällsförändringarna i stort. Det är en fråga om solidaritet och humanitet. Men det är också en fråga om förtroendet för välfärden – kan vi lita på att våra anhöriga och vi själva får en god vård och omsorg?

Regeringen har tagit initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet.

Äldreomsorgen saknar dock det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS. Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat. Det leder till en obalans. Det finns en påtaglig risk att det är lättare att spara inom äldreomsorgen än inom andra områden.

Barnomsorgen i Sverige har utvecklats tack vare stöd i lagen och det samma gäller stödet till personer med funktionsnedsättning. En utvecklad och förbättrad äldreomsorg kräver mer resurser och utbildad personal. De äldre måste få större inflytande över sin egen vardag och de insatser som görs. Men det räcker inte. Det behövs en lagstiftning som ger äldre rättigheter.

Partikongressen föreslår besluta:

D382:1 att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs

Fliseryd S-kvinnor

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D383

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ändra och utveckla en bättre äldreomsorg

Ändra och utveckla en bättre äldreomsorg för 2000-talet genom

- Individanpassa omsorgen över tid.
- Skapa valfrihet (se individen)
- Rätt att själv bestämma vårdbehovet.
- Bygg bostäder som är anpassade för vårdbehovet över tid.
- Engagera frivilligorganisationer att stötta äldre vården.
- Skapa vårdkollektiv.
- Prioritera vårdkollektiv istället för ensamboende med hemtjänst.
- Öronmärk pengar till äldreomsorgen .
- Utbilda personal för äldre vården.

Partikongressen föreslås besluta:

D383:1 att Socialdemokraterna verkar för att genomföra en bättre äldreomsorg enligt punkterna i motionen

Håkan Blohm

Västerviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D384

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Ändra socialtjänstlagen så att kommunerna kan erbjuda socialtjänst utan traditionell biståndsbedömning

Socialtjänstlagstiftningen behöver ses över och förtydligas. Syftet är att ge kommunerna möjlighet att erbjuda tex stöd för missbrukare utan traditionell biståndsbedömning.

I en del kommuner arbetar man integrerat med landstinget kring beroendevården. Detta är enligt

missbruksutredningen och professionen ett nödvändigt sätt att jobba på.

Socialtjänsten kan då erbjuda stöd, gruppsamtal och psykosociala behandlingsinsatser.

Kommuner måste idag kunna erbjuda sociala stödinsatser utan allt för stora administrativa och byråkratiska hinder. Den enskilde skulle ha rätt att få stöd, och även inflytande och rätt att bestämma över hur stödet skulle se ut vilket är oerhört viktigt när vård och stöd ska fungera inom beroendeproblematik, utan biståndsbedömning innan.

Linköping är en av föregångskommunerna och menar att det enbart varit positivt med biståndslös socialtjänst för den enskilde. Men självklart utan att rättssäkerheten hotas. Här behövs en översyn.

Partikongressen föreslår besluta:

D384:1 att se över hur socialtjänstlagen kan tillämpas och hur kommunernas insatser kan bli mer lättillgängliga för medborgarna utan traditionell biståndsbedömning

Janette Olsson

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D385

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ändring av avgiften för pensionärer boende på sjukhem

Pensionärer som bor på sjukhem med låg pension och erhåller bostadstillägg/bostadsbidrag får en högre avgift tack vare Kommunernas tillämpning av Socialtjänstlagen.

Socialtjänstlagens 8 kap. 4§ anger att bostadstillägg/bostadsbidrag skall betraktas som inkomst. Samma paragraf anger att citat: 'En kommun kan i sitt taxebeslut bestämma att inkomsten skall beräknas på ett sätt som är mer fördelaktig för den enskilde'. Slut på citat.

Man kan fråga sig om regeln tillämpas av någon av landets kommuner! En pensionär som bor på Sjukhem med ett bostadstillägg på 1 200 kronor (siffrorna avrundade), får en ökad avgift för el, omvårdnad och mat med 800 kronor och pensionären får endast behålla 400 kronor. Enligt uppgift tillämpas även en schablonberäkning av avgiften även om den enskilde inte sökt men är berättigad till bostadstillägg/bostadsbidrag. Effekten blir att landets kommuner subventioneras av fattigpensionärer.

Partikongressen föreslår besluta:

D385:1 att partikongressen beslutar att verka för att regelsystemet ändras så att bostadstillägg/bostadsbidrag inte skall betraktas som inkomst och därmed påverka avgiften enligt ovan

Alf Norberg

Skövde arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D386

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ändring av föräldrabalken

I föräldrabalkens 6:e kapitel slås fast att: "2 a § Barnets bästa skall vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge." Detta bör säkerställas när en vårdnadstvist avgörs genom att domstolen i domen preciserar vilka regler föräldrarna skall följa och vilka konsekvenserna blir när reglerna inte efterlevs. Detta är speciellt viktigt när man inte har gemensam vårdnad.

Reglerna skall säkerställa barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna och att barnet inte utsätts för kränkande behandling samt att även förälder utan vårdnadsansvar får tillgång till information om barnets hälsa, skolresultat mm av vårdnadshavare, skola, sjukvård etc. Reglerna skall även specificera hur kontakter skall fungera med avseende på kontakter på mail, brev och telefon samt vid spontana möte på offentlig plats.

I föräldrabalkens 6:e kapitel slås fast att: "... det skall fästas avseende särskilt vid risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa..."

Detta är bra och väsentligt men dessa bedömningar görs ibland slentrianmässigt när någon (eller båda) av föräldrarna uttrycker oro för detta, orolig kan man alltid vara och detta särskilt om det kan bidra till att få gehör för sina synpunkter i en vårdnadstvist. Detta blir känslomässigt starkt när en av föräldrarna kommer från ett annat land och särskilt starkt när föräldern kommer från ett land utanför Väst-Europa. Dessa känslor får inte ta överhanden utan risken måste bedömas sakligt för att undvika diskriminering av tex utlandsfödda föräldrar.

Lagen bör därför ändras så att metoden för riskbedömning och själva riskbedömningen redovisas och avhandlas i rätten och framgår av domen samt om denna risk är så stor att den utgör ett skäl för inte ha delad vårdnad eller att vägra eller inskränka umgänge.

Partikongressen föreslår besluta:

D386:1 att partistyrelsen verkar för att en lagändring för bättre rättssäkerhet och förbättrade möjligheter för barn att få umgänge och kontakt med båda föräldrarna och samtidigt värna om möjligheten för båda föräldrarna att följa hur barnet utvecklas

D386:2 att avslå motionen

Lars Ellmark

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D387

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Är det rimligt att kommunerna betalar sjuklöner till assistansbolag?

Under 2015 har Kungsbäcka kommun, Nämnden för Funktionsstöd betalat ut 740 000 i sjuklönekostnader för personal som arbetar inom privata assistansbolag. Till detta tillkommer ca 15 % tjänst för att administrera just sjuklönehänteringen.

Så är regelverket. Kommunen står alltid för sjuklönekostnader för personlig assistans oavsett om det är ett beslut enligt SFB (försäkringskassan) eller enligt LSS (kommunen).

När LSS trädde i kraft 1994 fanns en tanke att den enskilde själv skulle kunna vara arbetsgivare för sin personal. Det skulle bidra till oberoende och egna val av assistenter. Det skulle även möjliggöra för små egenföretagare att ta uppdrag som assistansordnare. Grundtanken var ju att de egna företagen och de mycket små bolagen skulle kunna bedriva verksamheten utifrån den timersättning som betalas ut av kommun och/eller försäkringskassan och som bygger på beslutade antal timmar. Sjuklön skulle inte kunna inrymmas i den ersättningen utan ansvaret lades på kommunerna.

Mycket snart köptes små bolag upp av större bolag och vidare även inom de riktigt stora riskbolagen såsom till exempel Humana, Attendo, Frösunda. Detta är bolag med mycket stor vinstmarginal. Detta till trots har ansvarsförhållandet inte förändrats avseende sjuklöner. Kommunerna betalar alltså ut sjuklön till dessa bolag.

Jämförelsevis kan nämnas att under senare år har LOV, Lagen om valfrihet trätt i kraft och medger möjligheter för individer att själva välja utförare av vissa insatser som kommunerna beslutat om. Det innebär också att det ger möjlighet till små företag att etablera sig. Dessa små

företag med till exempel en till tre medarbetare får inte samma möjlighet till ersättning för sjuklön utan förväntas klara sig på timersättning för hela sitt uppdrag. Ofta går detta inte utan bolagen läggs ner.

Partikongressen föreslår besluta:

D387:1 att hela regelverket ses över så att huvudansvaret för anställningen hamnar hos assistansbolagen

D387:2 att assistansbolagen skall stå för sjuklönekostnaderna, arbetsgivaravgifter mm

Kent Stenhammar, Tölö-Älvsåkers socialdemokratiska förening. Ingemar Lundin, Kungsbäcka/Onsala socialdemokratiska förening
Kungsbäcka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D388

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Ökad sjuknärvaro

Vi ser en trend i samhället med en ökad sjuknärvaro, många arbetar trots sjukdom, vilket medför att man utsätter sina kollegor för smittorisk och inkomstbortfall. Från borgerligt håll har man länge diskuterat införandet av en andra karensdag vilket vi anser skulle öka sjuknärvaron ytterligare. Vi anser därför att vi borde gå åt andra hållet.

Partikongressen föreslår besluta:

D388:1 att verka för att avskaffa karensdagen

Handels-sossen, Fackliga utskottet
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D389

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Översyn av regelverk för sjukpenning

Socialdemokraterna avskaffade förtjänstfullt den brutala borte parentesen i sjukförsäkringen. Mer återstår dock att göra på området. De gränser regelverket föreskriver för att sjukförsäkringen vid 180 eller 360 dagar upphör för prövning mot arbete på hela arbetsmarknaden har ett gott

grundsyfte men fungerar inte väl med nuvarande utformning.

I mitt arbete som arbetsförmedlare möter jag personer som är mitt i en medicinsk rehabilitering där Försäkringskassan bedömer att man ska prövas mot hela arbetsmarknaden. I de fall läkarintyg beskriver en varaktig nedsättning i arbetsförmåga kan det vara helt adekvat. I andra fall där läkaren beskriver en begränsad rehabiliteringstid med oklar utgång och eventuell utsikt om en operation eller annan behandling är det mycket svårt, för att inte säga omöjligt, att sätta igång en konstruktiv process för att pröva i annat yrke.

Arbetsförmedlaren är bakbunden av läkarintyget som beskriver mycket stora begränsningar och förespeglar en oklar arbetsförmåga vid rehabiliteringstidens slut. Om arbetsförmedlaren bedömer att personen i praktiken helt saknar arbetsförmåga skulle denne bli helt utan ersättning. Alternativet är att börja med någon rehabiliterande insats men inte med den prövning mot andra tänkbara arbetsuppgifter som är tänkt.

Försäkringskassan har möjlighet att via det förstärkta samarbetet med Arbetsförmedlingen arbeta med rehabiliterande åtgärder och då erbjuda rehabpenning istället för sjukpenning. I många fall gör man dock inte det utan bedömer att personen ska prövas mot hela arbetsmarknaden trots, som sagts ovan, att det finns ett medicinskt underlag som beskriver ytterligare medicinsk behandling. Bedömningen motiveras av Försäkringskassan av att regelverket föreskriver det. Det tolkar jag som att det finns för litet utrymme för handläggarens bedömning. I praktiken välter man alltså över kostnader för sjukförsäkringen på a-kassorna. Detta får utgöra en illustration över svagheter i regelverket för gränserna för sjukpenning.

Partikongressen föreslår besluta:

D389:1 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att en översyn snarast görs av regelverket för sjukpenning så att det öppnar för en bedömning med större fokus på den enskildes aktuella medicinska situation

Stefan Hansson

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D390

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Översyn av regelverk för sjukpenningens upphörande

Försäkringskassan utreder grund för sjukpenning med läkarintyg som underlag. I många fall beslutar man att inte bevilja någon sjukpenning, oftast efter en viss tids sjukskrivning. Den

försäkrade får då besked om sjukpenningens upphörande i efterskott. Det kan handla om någon vecka men inte sällan dröjer det en till tre månader innan den försäkrade får besked. Först då kan man anmälas till a-kassan genom Arbetsförmedlingen och i praktiken först från den dagen uppbära a-kassa. Det betyder att en person kan vara helt utan ersättning i t ex tre månader. I tron att man är sjukskriven går man inte och anmäler sig på Arbetsförmedlingen. Ofta handlar det om personer som varit sjukskrivna en längre tid och därför är svårbedömda för Försäkringskassan. Kommunens ekonomiska bistånd skulle kunna vara en räddning men där räknar man bort inkomst över norm de senaste 4 månaderna samt eventuell förmögenhet i form av bil, lägenhet o dylikt.

Jag menar att det är grymt och helt ovärdigt det svenska samhället att utsätta invånare för detta. Utan annat stödjande nätverk kan det innebära att man får lämna sin lägenhet och i praktiken bli bostadslös.

Partikongressen föreslår besluta:

D390:1 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att en översyn snarast görs av regelverket för sjukpenning angående sent besked om upphörande av sjukpenning

Stefan Hansson

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D391

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Översyn av sjukförsäkringen

Effekterna av att regeringens avskaffade den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen från den 1 februari 2016 har fått följderna som vara svåra att överblicka vid införandet. Eftersom en del av regeringens åtgärdsprogram var att försäkringskassan noga skulle följa rehabiliteringskedjans tidsgränser och att arbetsgivarna skulle ta det fulla rehabiliteringsansvar. Regeringens åtgärdsprogram i sju punkter var en viktig startpunkt med:

- Ökad jämställdhet
- Bättre arbetsmiljö
- Bättre ta tillvara människors arbetsförmåga
- Åtgärder för rehabilitering, anpassning och omställning
- Anpassning av primärvårdens verksamhet för personer med psykisk ohälsa och långvarig smärta
- Ökade kunskaper om sjukskrivningspraxis och sjukskrivningsprocessen

– Bättre förutsättningar för unga med funktionsnedsättning eller sjukdom att komma i arbete

Problemet som uppstod var att försäkringskassan som av naturliga skäl var längst fram i startgroparna, började ta beslut helt enligt reglerna, framför allt förtydligade man 180 dagars regeln, Samtidigt ser inte försäkringskassan sig som en part längre i rehabmöten med arbetsgivarna, följden blir att de inte deltar i hela Rehab processen utan hänvisar till sitt skrivna beslut att de inte har för avsikt att betala sjuklön och därför inte deltar i möten.

Socialförsäkringsbalken säger att om den anställda fortfarande inte kan arbeta på grund av sin sjukdom när det har gått 181 dagar ska Försäkringskassan bedöma om han eller hon klarar av ett annat arbete utanför arbetsgivaren verksamhet. Kan den anställda klara av ett arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden har han eller hon inte rätt till sjukpenning.

Men det gäller inte om Försäkringskassan bedömer att den sjukskrivna med stor sannolikhet kommer att kunna gå tillbaka till ett arbete någonstans i verksamheten före dag 366. Det gäller inte heller om det kan anses oskäligt att bedöma den anställdes arbetsförmåga i förhållande till arbete på den vanliga arbetsmarknaden. Då bedöms arbetsförmågan i förhållande till ett arbete hos dig som arbetsgivare.

Eftersom försäkringskassan oftast bortser från dessa undantag och omprövningstiderna ligger så långt fram i tiden finns det ingen möjlighet för den försäkrade att utan ersättning fullfölja en omprövning utan tvingas till arbetsförmedlingen oftast mot både sin egen och arbetsgivarens vilja, som i många fall tappar en kompetent anställd.

Om personen har otur och har en lång sjukperiod följt av en annan händelse som till exempel en olycka kan denne på grund av 450 dagars regeln tvingas att ställa in operationer som skulle få den försäkrade att helt tillfriskna. Detta på grund av att försäkringskassan inte har rätt att betala sjukpenning månaderna efter operationen.

Om primärvården fungerade som den bör skulle inte väntetider och operationsköer ställa den försäkrade i situationen att tvingas välja bort en operation för att kunna få ersättning som den behöver för att kunna betala hyra o mat. Nu gör den inte det och jag ser inte detta som och trygghetssystem jag kan vara stolt över som socialdemokrat.

Partikongressen föreslår besluta:

D391:1 att Socialförsäkringsbalken ses över i sjukförsäkringsdelarna

D391:2 att rehabiliteringskedjan ses över och förtydligas i de delar som gäller 180 dagars regeln

D391:3 att ramtiden på 450 dagar ses över eller tas bort helt så att sjukfallen ses som separata delar

Erik Arnberg Forsa S-förening

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D392

HÄRRYDA ARBETAREKOMMUN

Översyn av Socialtjänstlagen

Den svenska välfärden regleras ur ett nationellt perspektiv i huvudsak genom socialtjänstlagen (SOL) och lagen om särskilt stöd.(LSS)

LSS är en relativt modern lag som trädde kraft på 1994 medan SOL skrevs på 1970-talet och trädde i kraft 1982. En väsentlig skillnad mellan dessa lagar är att LSS anger att brukarna skall åtnjuta en god levnadsnivå medan brukarna med stöd av SOL endast skall garanteras bistånd som tillgodoser en skälig levnadsnivå. Synonymer till GOD: bra, fin, rejäl, ordentligt tilltagen eller angenäm. Synonymer till SKÄLIG; rimlig, lagom, billig, överkomlig eller tillbörlig.

En kommun är enligt lag skyldig att bistå äldre personer som behöver hjälp för att de skall ha en skälig levnadsnivå. Begreppet skälig levnadsnivå är ett tånjbart ord som kommit att tolkas som den acceptabla lägstanivån. Därför bör lagtexten skrivas om så att begreppet 'skälig' levnadsnivå i socialtjänstlagen ändras till 'god' levnadsnivå och på sätt likställa grundprinciperna i SOL och LSS.

Partikongressen föreslår besluta:

D392:1 att partikongressen ger regeringen i uppdrag att initiera en **UTREDNING** avseende omarbetning av socialtjänstlagen med syftet att biståndsbegreppet **SKÄLIG** levnadsnivå ändras till **GOD** levnadsnivå

Bo Axelsson

Härryda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D393

KALMAR ARBETAREKOMMUN

Översyn Föräldrabalken, gode män och förvaltare

År 1924 fick Sverige en ny lagstiftning. Denna lag, Föräldrabalken 9-20 kapitlet, handlade om godmanskap, förvaltarskap och överförmyndare. Sedan dess har det gått drygt 90 år. Med vissa smärre justeringar är lagstiftningen fortfarande densamma. Tjänstemän och politiker runt om i kommunerna tvingas arbeta efter en hopplöst föråldrad lag. En lag som tillkom samma år som Hjalmar Branting bildade sin tredje regering, Winston Churchill utnämns till finansminister i Storbritannien och på hösten detta år startar den första säsongen av fotbollsallsvenskan i Sverige. En oerhört viktig verksamhet bygger helt på frivilliga insatser. Gode män och förvaltare lägger ner stor tid och omsorg över att hjälpa sina huvudmän. Uppdraget som god man/förvaltare har också kommit att förändras under decenniernas gång. Många uppdrag är idag oerhört komplicerade och detta ställer stora krav. Dessutom innehåller lagstiftningen ett antal absurditeter. Exempelvis, en god man som vill bli entledigad från sitt uppdrag är skyldigt att kvarstå fram till dess att överförmyndaren hittat en ersättare. Det händer att gode män hotas till livet av sin huvudman men tvingas trots det stå kvar i uppdraget. Eftersom det är frivilligt att bli god man kan det ta lång tid att hitta en ersättare.

Skulle en god man avlida under uppdraget är det dödsboet som är skyldiga att göra slutredovisning. Det är svårt att tänka sig något annat uppdrag där personliga åtagande efter döden övergår till ens närmaste anhöriga.

Tiden har onekligen sprungit förbi oss. Sverige är idag behov av en ny och modern lagstiftning. Det kan inte vara rimligt att vi år 2024 ska kunna fira lagens 100-årsdag.

Partikongressen föreslås besluta:

D393:1 att en utredning tillsätts med uppdrag att göra en rejäl översyn av Föräldrabalken, 9-20 kapitlet

D393:2 att arbetet med detta sker skyndsamt

Fredrik Persson

Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D394

ORUST ARBETAREKOMMUN

Ekonomiskt stöd

Denna motion kom till när jag kom i kontakt med en del pensionärer som hade det svårt ekonomiskt, när ens maka/make avlider. Omställningen är svår, man har bundit upp sig med olika avtal som man gör idag, tv, mobil m.m. Den ekonomiska situationen blir väldigt jobbig, man har ju byggt upp ekonomin på två pensioner, så plötsligt är det bara en. Det tar tid att ändra dessa avtal för de vill inte gärna hjälpa till att ändra detta.

Därför föreslår jag att dessa pensionärer som hamnar i denna situation skall få en extra pension i 3 månader, för att få ordning på sin nya situation och ekonomi.

Partikongressen föreslås besluta:

D394:1 att bifalla motionen

Elsie-Marie Östling

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D395

YSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Framtidens jobb ger rättvisa pensioner

Skillnaden i pensionsinkomst av jobb är något de flesta makar/sambor inte funderar över innan den dagen kommer då de skiljer sig eller ett dödsfall inträffar och bodelning skall ske. Många känner inte till att de flesta pensioner inte skall ingå i bodelningen vid skilsmässa. Först vid bodelningen blir det klart att den ena parten ofta har en betydligt större pension och ofta även ett privat pensionssparande eller tjänstepension. Liknande förhållande inträffar vid dödsfall. Om den som intjänat störst pension dör kan kortfristigt efterlevnadsskydd aktualiseras. Denna orättvisa följd av fördelningen av arbete inom familjen avspeglar sig också i att en stor majoritet av alla pensionärer med enbart grundpension är kvinnor.

Enligt äktenskapsbalkens bestämmelser skall bl.a. pensionsrättigheter undantas från bodelning. Det gäller allmän pension, tjänstepension, ålderspension, sjukpension eller efterlevandepension och flera privata pensionssparanden. Den make som vid bodelningen får mycket liten andel kan kompenseras med underhållsbidrag. Denna möjlighet brukar i praxis begränsas till kortare tid.

Enligt min mening bör även sambor inkluderas i en reform.

En rättvis fördelning av pensionerna är en viktig jämställdhetsfråga. Vid en sådan fördelning av pensionsrättigheterna skulle försäkringsväsendet också behöva reformeras i vad avser bland annat efterlevandepensioner.

Partikongressen föreslår besluta:

D395:1 att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen eller regeringen att tillsätta en utredning för att ge en lösning på hur framtidens jobb skall ge rättvis pension fördelat mellan makar och sambor

Bo Widegren, Jasenka Mauzer Åkerlund, Lars Holmgren, Ros-Marie Johansson
Ystads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D396

ARBOGA ARBETAREKOMMUN

Sveriges pensionssystem är en kvinnofälla

Den pension man erhåller bygger på hur många år man arbetat och hur mycket man tjänat. För den som arbetat ett helt liv och haft en bra inkomst blir pensionen sällan en skräckupplevelse. För de som däremot varit föräldralediga, de som valt att vara hemma med barnen under några år, kanske arbetat deltid medan barnen varit små, blir pensioneringen ofta en chock. 40 % av inkomsten är inte ovanligt.

Fortfarande, år 2015, är det kvinnor som oftast är hemma längst tid vid barns födelse. Det är fortfarande kvinnor som oftast arbetar deltid eller stannar hemma en tid medan barnen är små. Under den perioden av livet är man inte särskilt inställd på att man ska gå i pension en dag utan det känns väldigt avlägset. Man månar om sina barns bästa och man vill verkligen ge dem den här tiden, vilket vi alla så väl förstår.

Vad gör då Sverige? Man straffar den ena föräldern, men bara den ena. Den som väljer att vara hemma! Som under den här tiden, visserligen får pengar inbetalda till pensionssystemet på föräldrapenningen, men den är betydligt lägre än den lön man skulle tjänat. Däremot tjänar den andre föräldern, som inte valt att vara hemma, full pension.

Väljer man dessutom att gå ned i tid och bara arbeta deltid under en tid när barnen är små, så blir det inte mycket inbetalt till pensionssystemet. Om föräldrarna sedan separerar så tar var och en naturligtvis med sig sina pensionspoäng.

Det här är inte värdigt ett land som Sverige, som ska vara ett jämställt och rättvist föregångsland. Likabehandlingsprincipen måste gälla även här. Under den tid föräldrar väljer att skaffa och ta hand om barn, ska inkomsterna slås samman och pensionsinbetalningarna på de gemensamma inkomsterna ska delas lika mellan föräldrarna. Oavsett vem som väljer att vara hemma!

Partikongressen föreslås besluta:

D396:1 att ett system som gynnar båda föräldrarna lika, avseende pensionsinbetalningar vid föräldraledighet, omgående tillskapas

Agneta Bode

Arboga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D397

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Dagens kvinnliga pensionärer har en rejält lägre pension än männen. De får klara sig på 63 procent av vad männen får i pension varje månad, eller 6,772 kronor mindre varje månad. Siffror som visar på skillnaderna och för framtiden när många kvinnor väljer att jobba deltid när man har små barn. I genomsnitt får en kvinnlig pensionär 11,721 kronor i månaden, där ingår allmän pension, eventuell tjänstepension och privat sparande. För män är samma siffra 18,493 kronor i månaden. Här ser man att lika lön för lika arbete är ett måste.

Partikongressen föreslås besluta:

D397:1 att nuvarande pensionssystem ses över

D397:2 att kvinnor och män delar på pensionspoängen så länge barnen är under 18 år

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D398

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Anpassa taket för dagens bostadskostnad

Förtids- och ålderspensionärer har möjlighet att ansöka om bostadstillägg som ett stöd vid låga pensioner. Bostadstillägget baseras på den sökandes pension, tillgång till kapital samt hyreskostnaden.

Som ensamstående kan man ha rätt till ett bostadstillägg om månadsinkomsten är ca 13 000 per månad. Bostadstillägget täcker upp till en hyreskostnad på 5 000 kronor per månad. För denna hyreskostnad kan man få bostadstillägg på upp till 95 % + 340 kronor. Allt därutöver får man betala själv. Bostadstillägget har under 2016 höjts med 100 kronor per månad vilket är bra.

Taket för hyreskostnaden 5 000 kronor har varit densamma under flera år. Tillgången på lägenheter har under senare år minskat dramatiskt, nyproducerade lägenheter kan vara enda alternativet när man behöver en lägenhet eller byta. De trygghetsboenden som byggts under senare år har samma hyresökning som andra nyproducerade lägenheter. Hyres-kostnader som långt överstiger 5 000 kronor per månad. För många blir inte detta något alternativ.

Det finns ett flertal, framförallt kvinnor som har pensioner som är så låga att man har stora svårigheter att klara kostnaden för en lägenhet idag trots bostadstillägg. Att höja bostadstillägget hjälper bara till en del, det är därför dags att se över möjligheterna att höja taket för hyreskostnaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

D398:1 att utreda möjligheterna att anpassa taket för hyreskostnaderna utifrån dagens nivåer

Marianne Eriksson

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D399

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Behov att åtgärda pensionssystemet

Dagens pensionssystem kan till en början synas vara en bra lösning. Ett stabilt system som ger den enskilde möjlighet att öka på sitt pensionskapital och en trygg ålderdom. Så är tanken.

Pensionspengarna har förvandlats till spekulationspengar som antingen kan bli fler eller mindre. Den stigande medellivslängden betalas av pensionärerna då deras pension sprids ut under fler år, år som beräknas utifrån just vad medellivslängden är.

2015 beräknades minst en kvarts miljon pensionärer i Sverige leva under EU:s fattighdomsnivå. Ökat sedan 2006. Denna nivå motsvarar 60 procent av den genomsnittliga disponibla inkomsten i ett land. I Sverige låg den då på strax under 11 000 kr/månad. Pensionsmyndigheten pekar ut via sin statistik, presenterad 2016, att 10 procent av landets äldre lever med låg ekonomisk standard, nivån är 11 800 kr/månad. Antalet äldre som har låg inkomst beräknas öka framöver enligt samma myndighet. De flesta av dem är kvinnor.

Även om det är så att pensionärer kan ansöka om bostadstillägg för att kunna täcka en del av sina bostadskostnader är det viktigt att det går att ha en pension som går att leva på. LO lyfter fram att den som går i pension ska få ut minst 70 procent av sin slutlön i pension. Det var prognosen för när systemet ändrades. Så är det inte längre. Nivån är lägre. Det är därmed viktigt att förändringar görs i pensionssystemet som gör att människor får bättre pension.

Partikongressen föreslår besluta:

D399:1 att socialdemokraterna arbetar med att förändringar genomförs i pensionssystemet som kommer åt de negativa effekterna av dagens pensionssystem så att människor får en bättre pension

Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D400

ÅSELE ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg

De som lever på aktivitetsersättning eller pension får ingen ökning för att olika kostnader ökar. Det enda som tas hänsyn till är hyra upp till 5000:-/månad. Det är inte många orter där hyran ligger under maxhyran! Detta innebär att de som lever på den typen av ersättning inte kan unna sig friskvård eller annat förebyggande.

Råkar man inneha en annan inkomst, pensionsförsäkring eller arvode som förtroendevald, så räknas detta bort från bostadstillägget. Det gör att personen går minus varje månad om hyran överstiger 5000:- samt att det är svårt att två år i förväg veta vilka arvoden man kommer att

erhålla. Följden av detta är att dessa personer inte kan ta på sig förtroendeuppdrag!

Partikongressen föreslår besluta:

D400:1 att verka för en höjning av bostadsbidragets tak till över 5000:-/månad

D400:2 att verka för att de svagaste grupperna i samhället får en standardhöjning

D400:3 att riksdagsledamöterna verkar i motionens anda

Roger Jakobsson

Åsele arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D401

HUDDINGE ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg för pensionärer

Många pensionärer med låg pension i vårt land känner inte till att det finns bostadstillägg för pensionärer och söker därför inte. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om sin rättighet med bostadstillägg som de är berättigade till.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts än.

Dagens Bostadstillägg är maximalt 95 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Taket för bostadskostnaden har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor, medan procentsatsen höjdes 2015. Många äldre bor därför kvar i sina äldre men billigare lägenheter trots att de önskar en mer modern, mindre och mer tillgänglig bostad. Det är billigare än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra. Ewa Samuelsson påpekade i sin utredning Bostäder att bo kvar i att en nyproducerad två-rumslägenhet har en hyra på 7 300 kr/mån. Taket behöver alltså anpassas till den nivå som idag råder.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet

av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler är varje krona avgörande.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet, det vill säga att få dem som är berättigade att söka bostadstillägg också gör det. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknesnurra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orange” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner. Ett sätt skulle kunna vara att redan i Skatteinkomstblanketten göra en propå om att det finns att söka.

Pensionsmyndigheten borde ha en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

- D401:1 att Socialdemokraterna på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens beslut
- D401:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgängligheten för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men ännu inte sökt bostadstillägg
- D401:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget för pensionärer justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Christina Axelsson

Huddinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D402

STAFFANSTORP ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg för pensionärer

Det finns många pensionärer som har en låg pension. De kan då ansöka om bostadstillägg för pensionärer för att få hjälp med hyran.

Det är pensionärer med en nettopension under cirka 13 000 kr/månad som kan få detta bidrag.

Bidraget beräknas på en månadshyra på max 5 000 kr, därefter tas ingen hänsyn till de årliga hyreshöjningarna. Det är inte många lägenheter som har så låg hyra.

Vid en sökning på 1 - 2-rumslägenheter som erbjuds i Skåne av Bostad Syd den 27 september är det endast 11 lägenheter av 99 som har en hyra under 5 000 kr. Antal sökanden till lägenheterna varierar mellan 32 och 263 personer.

Så även om pensionären skulle vilja flytta för att få lägre boendekostnad är möjligheten inte stor.

Partikongressen föreslår besluta:

D402:1 att socialdemokraterna verkar för att taket för beräkning av bostadsbidrag för pensionärer höjs

Agneta Nilsson

Staffanstorps arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D403

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg för pensionärer

Det finns många pensionärer som har en låg pension. De kan då ansöka om bostadstillägg för pensionärer för att få hjälp med hyran. Det är pensionärer med en nettopension under cirka 13 000 kr/månad som kan få detta bidrag. Bidraget beräknas på en månadshyra på max 5 000 kr, därefter tas ingen hänsyn till de årliga hyreshöjningarna. Det är inte många lägenheter som har så låg hyra. Vid en sökning på 1 - 2-rumslägenheter som erbjuds i Skåne av Bostad Syd den 27 september är det endast 11 lägenheter av 99 som har en hyra under 5 000 kr. Antal sökanden till lägenheterna varierar mellan 32 och 263 personer. Så även om pensionären skulle vilja flytta för

att få lägre boendekostnad är möjligheten inte stor.

Partikongressen föreslår besluta:

D403:1 att taket för beräkning av bostadsbidrag för pensionärer höjs

Marianne Fyhr, Västra Innerstadens S-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D404

SIMRISHAMNS ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg pensionärer

Det finns många pensionärer som har en låg pension. De kan då ansöka om bostadstillägg för pensionärer för att få hjälp med hyran. Det är pensionärer med en nettopension under cirka 13 000 kr/månad som kan få detta bidrag. Bidraget beräknas på en månadshyra på max 5 000 kr, därefter tas ingen hänsyn till de årliga hyreshöjningarna. Det är inte många lägenheter som har så låg hyra. Vid en sökning på 1 - 2-rumslägenheter som erbjuds i Skåne av Bostad Syd den 27 september är det endast 11 lägenheter av 99 som har en hyra under 5 000 kr. Antal sökanden till lägenheterna varierar mellan 32 och 263 personer. Så även om pensionären skulle vilja flytta för att få lägre boendekostnad är möjligheten inte stor.

Partikongressen föreslår besluta:

D404:1 att taket för beräkning av bostadstillägg för pensionärer höjs

Birgitta Öman
Simrishamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D405

LIDINGÖ ARBETAREKOMMUN

Bostadstillägg till pensionärer

Bostadstillägget för pensionärer syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en välfungerande bostad av god standard och medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

De pensionärer som har lägsta pensioner har ofta inte kännedom om rätten att söka bostadstillägget. Enligt riksrevisionen är det så många som ca 140 000 pensionärer som går miste om detta tillägg. Framför allt är det kvinnor som har de lägsta pensionerna. De går miste om en rättighet som de är beroende av för att kunna leva på det vi kallar en anständig nivå. Kunna äta sig mätta varje dag och delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Många av dessa kvinnor har arbetat i serviceyrken, t ex äldreomsorgen, på sådana anställningsvillkor som inte berättigade till bl a pensionsinbetalningar.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Ingen sådan utvärdering har genomförts. Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut vilket belopp pensionären är berättigad till. De förbättringar som skett av bostadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och att det är frågan om mindre belopp som kan erhållas, men för den som lever på marginalen kan det vara avgörande.

När den så kallade bromsen i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 samt påverkade även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättigade till bostadstillägget.

Informationen på Pensionsmyndighetens web- plats kan inte ses som den adekvata hjälp med beräkningar som ger svar på om den enskilde pensionären har rätt att erhålla bostadstillägg.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension ingår ingen information om tilläggsförmåner som den enskilde kan söka. Sådan information saknas även i det så kallade Orangea Kuvertet.

Vi motionärer kräver att Pensionsmyndigheten tar sitt ansvar för att all information som rör pensioner och bostadstillägg når landets alla pensionärer! Vid behov ska praktisk hjälp med ansökning mm erbjudas så att välfärden i form av pension och berättigat bostadstillägg bidrar till att de med lägsta inkomster har en skälig levnadsnivå.

Partikongressen föreslår besluta:

D405:1 att uppdra åt partistyrelsen att verka för att riksdagen uppdrar åt pensionsmyndigheten att snarast genomföra den uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med riksdagens tidigare beslut

D405:2 att uppdra åt partistyrelsen att verka för att pensionsmyndigheten i avvaktan på den utförda uppföljningen och utvärderingen söker metoder att informera de pensionärer (ca 140 000) som redan idag bedöms vara berättigade till bostadstillägg på ett enkelt och lättillgängligt sätt utan att datorkunskap ska vara avgörande för att få sin rättmätiga andel i välfärden

Käte Diederichsen, Ann-Christin Tauberman, Gill Lindroos
Lidingö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D406

KLIPPANS ARBETAREKOMMUN

Bostadstilläggen för pensionärer ska följa hyresutvecklingen

Bostadstillägget för pensionärer är viktigt för pensionärer med låg pension. Det gör att de kan bo i moderna och tillgängliga bostäder och ändå ha en hygglig levnadsstandard. Under senare år har dock antalet pensionärer med låg standard dvs pensionärer som lever under EU:s relativa fattigdomsgräns ökat.

En av orsakerna till detta är att bostadstillägget för pensionärer inte alls hängt med i utvecklingen av hyrorna. Idag ligger taket för bostadstillägget på 5000 kronor i månaden. Det borde ligga på över 7000 kronor i månaden

Om bostadstilläggen bättre följer hyresutvecklingen kommer färre pensionärer att leva under EU:s fattigdomsgräns. En annan fördel med en följsamhet till hyrorna är att bostadstillägget inte sjunker lika mycket när pensionerna höjs. Idag blir många pensionärer minst sagt förbannade när de ser att en ökad pension helt eller delvis äts upp av minskat bostadstillägg.

Partikongressen föreslår besluta:

D406:1 att bostadstillägget för pensionärer höjs och att det sedan följer hyresutvecklingen

Johan Petersson
Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D407

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Bostadstilläggen för pensionärer ska följa hyresutvecklingen

Bostadstillägget för pensionärer är viktigt för pensionärer med låg pension. Det gör att de kan bo i moderna och tillgängliga bostäder och ändå ha en hygglig levnadsstandard. Under senare år har dock antalet pensionärer med låg standard dvs pensionärer som lever under EU:s relativa fattigdomsgräns ökat.

En av orsakerna till detta är att bostadstillägget för pensionärer inte alls hängt med i utvecklingen av hyrorna. Idag ligger taket för bostadstillägget på 5000 kronor i månade. Det borde ligga på över 7000 kronor i månaden.

Om bostadstilläggen bättre följer hyrestilläggen kommer färre pensionärer att leva under EU:s fattigdomsgräns. En annan fördel med en följsamhet till hyrorna är att bostadstillägget inte sjunker lika mycket när pensionerna höjs. Idag blir många pensionärer minst sagt förbannade när de ser att en ökad pension helt eller delvis äts upp av minskat bostadstillägg.

Partikongressen föreslår besluta:

D407:1 att bostadstillägget för pensionärer höjs och att det sedan följer hyresutvecklingen

Centrum s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D408

KLIPPANS ARBETAREKOMMUN

En bred utvärdering av pensionssystemet

Pensionssystemet har nu varit i bruk i mer än femton år. Det har på många sätt tjänat oss väl. Medan många andra länder har system som de har svårt att finansiera så övervältrar det svenska systemet inte kostnader på kommande generationer. Att det finns en bred politisk enighet bakom systemet är också en fördel.

Alla förväntningar som fanns på systemet har emellertid inte uppnåtts. Utvecklingen av pensionerna har inte alls följt med löneutvecklingen vilket gjort att klyftan mellan löntagarna och pensionärerna har ökat och kommer att öka än mer framöver. En orsak till detta är att den s.k.

bromsen slagit till inte mindre än tre gånger sedan 2009. Justeringar har gjorts så att bromsen inte ska slå till lika lätt i framtiden men dessa åtgärder kommer knappast att göra så att klyftan mellan löntagare och pensionärer minskar. Tvärtom så kommer framtidens pensionärer inte kunna förvänta sig mer än högst 50 % av den inkomst de hade som löntagare när de blir pensionärer.

Som en följd av utvecklingen har antalet pensionärer som lever under den relativa fattigdomsgränsen (under 60 % av medianinkomsten) ökat under senare år. Huvuddelen är kvinnor som arbetat inom yrken med låga löner och som ibland också arbetat deltid.

För att utjämna skillnaderna måste förändringar ske på arbetsmarknaden. Fler måste få arbete, kvinnors löner måste höjas och rätten till heltid införas. Allt detta tar tid. Mer pengar måste tillföras pensionssystemet så att risken minskar för att bromsen ska slå till igen.

Eftersom en av orsakerna till att pensionerna för den enskilde blir lägre beror på att vi blir allt friskare och lever längre så är det rimligt att möjligheter ges för den enskilde att arbeta högre upp i åldrarna. Dock måste denna möjlighet gälla alla. De som arbetar inom yrken som vård och omsorg klarar inte alltid detta. Därför måste arbetsmiljön förbättras och möjligheter öppnas att byta yrkeskarriär sent i livet. Dessutom måste förändringar ske i pensionssystemet. För de pensionärer som enbart har inkomstpension lönar det sig att arbeta några år ytterligare. Det ger framtida högre pension. Det gör det inte för alla de personer som kompletterar sin inkomstpension med garantipension. Om inkomstpensionen ökar på grund av några år till arbetslivet så minska garantipensionen i nästan motsvarande grad. Det blir alltså minst lönsamt att arbeta några år till för de personer som haft låg lön under sitt arbetsliv. Detta är inte acceptabelt.

Sammantaget behövs en översyn av hela pensionssystemet. Garantipensionen bör räknas upp på samma sätt som inkomstpensionen d.v.s. följa löneutvecklingen. Mer pengar måste tillföras systemet. Premiépensionsdelen måste antingen föras över till inkomstpensionerna eller göras mycket mer överskådlig för den enskilde. Om fler ska arbeta högre upp i åldrarna måste arbetsmiljön bli bättre och alla måste ges samma möjligheter att förbättra sin pension.

Partikongressen föreslår besluta:

D408:1 att göra en översyn och utvärdering av pensionssystemet i dess helhet

Johan Petersson

Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D409

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

En bred utvärdering av pensionssystemet

Pensionssystemet har nu varit i bruk i mer än femton år. Det har på många sätt tjänat oss väl. Medan många andra länder har system som de har svårt att finansiera så övervältrar det svenska systemet inte kostnader på kommande generationer. Att det finns en bred politisk enighet bakom systemet är också en fördel.

Alla förväntningar som fanns på systemet har emellertid inte uppnåtts. Utvecklingen av pensionerna har inte alls följt med löneutvecklingen vilket gjort att klyftan mellan löntagarna och pensionärerna har ökat och kommer att öka än mer framöver. En orsak till detta är att den s.k. bromsen slagit till inte mindre än tre gånger sedan 2009. Justeringar har gjorts så att bromsen inte ska slå till lika lätt i framtiden men dessa åtgärder kommer knappast att göra så att klyftan mellan löntagare och pensionärer minskar. Tvärtom så kommer framtidens pensionärer inte kunna förvänta sig mer än högst 50 % av den inkomst de hade som löntagare när de blir pensionärer.

Som en följd av utvecklingen har antalet pensionärer som lever under den relativa fattigdomsgränsen (under 60 % av medianinkomsten) ökat under senare år. Huvuddelen är kvinnor som arbetat inom yrken med låga löner och som ibland också arbetat deltid.

För att utjämna skillnaderna måste förändringar ske på arbetsmarknaden. Fler måste få arbete, kvinnors löner måste höjas och rätten till heltid införas. Allt detta tar tid. Mer pengar måste tillföras pensionssystemet så att risken minskar för att bromsen ska slå till igen.

Eftersom en av orsakerna till att pensionerna för den enskilde blir lägre beror på att vi blir allt friskare och lever längre så är det rimligt att möjligheter ges för den enskilde att arbeta högre upp i åldrarna. Dock måste denna möjlighet gälla alla. De som arbetar inom yrken som vård och omsorg klarar inte alltid detta. Därför måste arbetsmiljön förbättras och möjligheter öppnas att byta yrkeskarriär sent i livet.

Dessutom måste förändringar ske i pensionssystemet. För de pensionärer som enbart har inkomstpension lönar det sig att arbeta några år till. Det ger framtida högre pension. Det gör det inte för alla de personer som kompletterar sin inkomstpension med garantipension. Om inkomstpensionen ökar på grund av några år till arbetslivet så minska garantipensionen i nästan motsvarande grad. Det blir alltså minst lönsamt att arbeta några år till för de personer som haft låg lön under sitt arbetsliv. Detta är inte acceptabelt.

Sammantaget behövs en översyn av hela pensionssystemet. Garantipensionen bör räknas upp på samma sätt som inkomstpensionen dvs följa löneutvecklingen. Mer pengar måste tillföras systemet. Premiépensionsdelen måste antingen föras över till inkomstpensionerna eller göras mycket mer överskådlig för den enskilde. Om fler ska arbeta högre upp i åldrarna måste arbetsmiljön bli bättre och alla måste ges samma möjligheter att förbättra sin pension.

Partikongressen föreslår besluta:

D409:1 att göra en översyn och utvärdering av pensionssystemet i dess helhet

Centrum s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D410

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

En översyn av pensionssystemet

I kalkylen som låg till grund för pensionsöverenskommelsen år 1991 beräknades den genomsnittliga pensionen till 70 procent av slutlönen. Framför allt längre medellivslängd har inneburit att detta inte uppnås. Genomsnittlig pension uppgår idag till cirka 60 procent av slutlönen (i båda fallen inklusive avtalspensioner). Många har inte kvalificerat sig för full pension till följd av deltidsarbete t.ex. i samband med föräldraskap. Nära en kvarts miljon människor, varav cirka 70 procent är kvinnor, har idag pensioner som ligger nära eller under gränsen för relativ fattigdom (för närvarande 11 800 kronor i månaden före skatt). Det är 100 000 fler än för tio år sedan. Antalet kommer att fortsätta öka om inget görs. Insatser för senare inträde i pension förbereds vilket motverkar värdeminskning av ersättningar, men för många med slitsamma arbeten är inte detta realistiskt och för dem riskerar förändringar av regelverket i denna riktning att ytterligare försämra pensioner.

Sverige avsätter en mindre andel av våra samlade inkomster till offentliga pensioner än medelvärdet för OECD, trots att andelen pensionärer hos oss är högre än genomsnittet. Vi lägger 7,4 procent av BNP till offentliga pensioner, att jämföra t.ex. med Belgien med 10,2, Finland med 10,3, Tyskland 10,6, Österrike 13,2 och Frankrike med 13,5 procent (OECD).

Intill att en reform av pensionssystemet i dess helhet är på plats spelar det individuella bostadsstödet till pensionärer en viktig roll för att motverka fattigdom bland ålderspensionärer, och detta bör förstärkas.

Partikongressen föreslår besluta:

- D410:1 att partiet i Riksdagen ska ta initiativ till en bred översyn av det offentliga pensionssystemet i dess helhet med inriktningen att säkerställa ett rimligt generellt förhållande mellan inkomstnivå för förvärvsarbete och ålderspension
- D410:2 att partiet omedelbart bör driva frågan om en förstärkning av det individuella bostadsstödet för pensionärer
- D410:3 att utredningens utgångspunkt ska vara att ingen höjning av pensionsåldern sker förrän den faktiska pensionsåldern generellt sett ökar
- D410:4 att socialdemokraterna i förhandlingarna om en översyn av pensionssystemet tar med frågan om de u-faktorerades rätt till hel garantipension

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D411

HAGFORS ARBETAREKOMMUN

Fattiga pensionärer

Idag lever nästan en kvarts miljon pensionärer i Sverige under EU:s fattigdomsgräns. Andelen fattiga äldre har ökat kraftigt de senaste tio åren. EU:s fattigdomsgräns är 60 % av den så kallade median inkomsten, idag cirka 11.800/mån i disponibel inkomst.

Gruppen fattiga pensionärer riskerar att öka inte minst beroende på de många invandrare som i vuxen ålder kommer till Sverige och inte hinner jobba in en tillräcklig pension. Äldre försörjningsstödet som är avsett för personer som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra pensionsförmåner betalas i år ut till 20800 personer i år och väntas öka till 29400 år 2025.

Många personer med låg lön och som jobbat deltid riskerar också att hamna på fattigdomsgränsen. Kommunalt har räknat ut att det inte heller är särskilt lönsamt för lågavlönande att jobba till 65 år istället för att gå vid 62 år.

Sveriges pensionärsorganisationer är överens om att åtgärder måste till för högre och mer jämställda pensioner.

Partikongressen föreslår besluta:

D411:1 att en utvärdering och översyn av hela pensionssystemet

D411:2 att skattelättnader införs på pensionsinkomster

Ulla Lundh/Arbetarkommun

Hagfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D412

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Fattigpensionär - nej tack

Antalet fattigpensionärer ökar. Hälften av alla kvinnliga pensionärer är beroende av garantipension och bostadstillägg. Detta trots att de varit yrkesarbetande. 150 000 kvinnor i Sverige har en pension under EU:s relativa fattigdomsgräns på 11 500 kr netto per månad, totalt är det 225 000 personer. Nu har var tionde pensionär en pension under EU:s fattigdomsgräns.

Dessutom har ytterligare en halv miljon äldre bara den låga garantipensionen – trots att många av dem har arbetat hela livet. 80 % av dessa är kvinnor.

Anledningen till att det är relativt tyst om detta är att många skäms. Konsekvenserna för folkhälsan för de äldre är stor. Bevisen uttrycker sig tydligast i olika livslängd. Utrymmet för nödvändiga utgifter är starkt begränsat och guldkant saknas för vissa helt. Alltså sådant som vi i vårt välfärdsland betraktar som basbehov. Den orättvisa beskattningen och avvecklingen av pensionärsrabatterna ökar antalet.

Vi kan inte ha ett pensionssystem som gör att många pensionärer inte har råd med ens det nödvändigaste.

Partikongressen föreslår besluta:

D412:1 att det sker en översyn av pensionssystemet i syfte att uppmärksamma och förbättra de pensioner som är lägst

Norra Hammarbyhamnens s-förening

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D413

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Fattigpensionär nej tack!!!

Antalet fattigpensionärer ökar. Hälften av alla kvinnliga pensionärer är beroende av garantipension och bostadstillägg. Detta trots att de varit yrkesarbetande. 150 000 kvinnor i Sverige har en pension under EU:s relativa fattigdomsgräns på 11 500 kr netto per månad, totalt är det 225 000 personer. Nu har var tionde pensionär en pension under EU: fattigdomsgräns.

Dessutom har ytterligare en halv miljon äldre bara den låga garantipensionen – trots att många av dem har arbetat hela livet. 80 % av dessa är kvinnor.

Anledningen till att det är relativt tyst om detta är att många skäms. Konsekvenserna för folkhälsan för de äldre är stor. Bevisen uttrycker sig tydligast i olika livslängd. Utrymmet för nödvändiga utgifter är starkt begränsat och guldkant saknas för vissa helt. Alltså sådant som vi i vårt välfärdsland betraktar som basbehov. Den orättvisa beskattningen och avvecklingen av pensionärsrabatterna ökar antalet.

Vi måste se till att pensionärerna kommer upp till minst EU:s relativa fattigdoms gräns. Vi kan inte ha ett pensionssystem som gör att många pensionärer inte har råd med ens det nödvändigaste.

Grunden för denna rätt föreslår vi vara densamma som för rätten till garantipension.

Beräknad kostnad för detta är 4,5 miljarder per år. Vi föreslår att detta finansieras genom avveckling av ränteavdragen. Vi tycker även som PRO att en omfördelning av arvsvinsterna i pensionssystemet bör ske.

Partikongressen föreslås besluta:

D413:1 att det sker en översyn av pensionssystemet i syfte att se till att pensionärerna har inkomster på minst EU:s relativa fattigdomsgräns

Anna Maj Levin, Anne Sellin, Agneta Backe Sabel
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D414

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Fattigpensionärer

Av svenska pensionärskollektivet, cirka 2 miljoner personer, lever 225.000 pensionärer under EU:s fattigdomsgränsen, 11.100 kr månaden. Antalet fattiga pensionärer har nästan fördubblats sedan 2006. Uppgifterna är hämtade från Pensionsmyndigheten.

Pensionerna ligger idag på 2009 års nivå. Mer än var tionde pensionär har så liten pension att de lever med låg ekonomisk standard. Och antalet äldre som kommer leva knapert förväntas bli fler framöver. Närmare 225 000 svenska pensionärer har en pension som understiger 60 procent av medelinkomsten i Sverige vilket är cirka 11 000 kronor brutto i månaden (netto cirka 8 500 i månaden). Enligt andra uppgifter lever en halv miljon pensionärer på enbart garantipension, som för gifta är 7 147 kr och för ensamstående 8 053, allt minus skatt.

I det allt större gapet mellan fattiga och rika blir det allt fler fattiga som inte klarar av att leva på pensionen, lönen eller socialbidrag. Det är allt fler som inte får sin pension att räcka till mat efter man betalt sin marknadshyra och sina räkningar.

De har inte råd att gå till tandläkare, hälsovård eller hämta ut sin behövliga medicin på apoteket. Allt som oftast måste detta göras på avbetalning. Att köpa nya glasögon är oöverkomligt. I en mängd fall lånar eller får fattigpensionären pengar av sina barn för att lösa det mest akuta behovet. Tala om förnedring. Detta är pinsamma uppgifter. Det är en stor skam att Sverige som land tillåter att det finns närmare en kvarts miljon svenska fattiga pensionärer. De kommer att bli fler om inte regler kring bland annat bostadstillägg och skatter ändras.

Alla lyfta alla pensionärer över fattigdomsgränsen skulle, enligt Pensionsmyndighetens beräkningar, kosta runt 4,5 miljard kronor varje år. Utslaget på varje pensionär rör det sig om ungefär 1.700 kronor i månaden vilket de människor som har jobbat och slitit hela sitt liv, betalat sin skatt för att få en dräglig ålderdom, ska ha rätten till.

Partikongressen föreslås besluta:

D414:1 att socialdemokraterna verkar för att snabbt lyfta fattigpensionärerna ur fattigdomen

D414:2 att fattigdomsfrågorna ges större uppmärksamhet i partiet agenda

Jan Svärd och Anita Aagesen-Svärd, Sentrums S-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D415

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Fattigpensionärer är inte värdigt Sverige

Under åtta år av skattesänkarpolitik från Alliansen var det en särskilt utsatt grupp som halkade efter. Pensionärerna. Även om det är svårt att sätta exakt siffror, vet vi att många pensionärer i dag lever på så kalla garantipension som många gånger inte räcker för att nå en rimlig levnadsstandard. I den här gruppen är kvinnor överrepresenterade. Att äldre människor som varit med och byggt upp landet inte har en pension som går att leva är inte värdigt. Det finns flera sätt att komma ifrån det här och här är målet det viktiga, inte medlen.

Partikongressen föreslås besluta:

D415:1 att utreda pensionsreglerna med fokus att säkerställa att pensionärer med lägsta nivån av garantipension når över gränsen för svensk fattigdomsnivå

D415:2 att anta motionen som sin egen och översända motion jämte yttrande till partikongressen 2017

Åsa Zetterberg

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D416

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Fattigpensionärerna ökar något måste göras nu!

Pensionsmyndigheten siffror från i våras visar på att 231.500 äldre i Sverige har en inkomst under EU:s fattigdomsgräns 11.000:- per månad. Något måste göras för dem som är fattigpensionärer då klyftorna bara ökar och allt fler hamnar i fattigdomsfällan. Två tredjedelar är kvinnor som arbetat i lågavlönade yrken som vård och omsorg och många gånger deltid eller kommit ut sent i arbetslivet. En grupp är äldre pensionärer vars pensioner urholkats då dessa inte följt löneutvecklingen. Många pensionärer är ensamstående.

Vi socialdemokrater kan inte acceptera att klyftorna ökar och att det hela tiden drabbar de som är fattigast. Därför måste något radikalt göras och det skyndsamt. En höjning av bostadstillägget för pensionärer är en snabb lösning och ett enkelt sätt att komma till rätta med den mest akuta situationen. Bostadstillägget är också träffsäkert eftersom det beräknas på bostadskostnaden.

Samtidigt är det relativt billigt eftersom det är inkomstprövat så de med de största behoven kan få del av det. Taket för bostadstillägget på max 5000:- har legat still sedan 2007 medan hyreskostnaderna ständigt ökar. Ett höjt tak för bostadskostnader ger också äldre möjlighet att flytta till ändamålsenliga bostäder som ex trygghetsboenden.

Partikongressen föreslår besluta:

D416:1 att bostadstillägget för pensionärer höjs kraftigt som ett första steg att utrota äldrefattigdomen

D416:2 att en totalöversyn snarast görs för att klara EU:s fattigdomsgräns för pensionärer

Eva Sjöstedt, SEKO-S Förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D417

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Framtidens pensioner

Pensionssystemet ska vara sådant att det ger ekonomisk trygghet för landets löntagare efter det att de lämnat sitt arbetsliv. Pensionssystemets grundläggande mål har alltid varit att minska fattigdom och ojämlikhet bland äldre. Pensionernas karaktär av långsiktigt åtagande görs att det måste präglas långsiktigt. Alla i samhället – såväl unga som gamla måste kunna lita på pensionssystemets hållbarhet. Vårt nuvarande pensionssystem ska ha en inriktning som stimulerar till arbete och utveckling. Idag är det många som ligger under EU:s fattigdomsgräns som är 11 900. Pensionen består idag av två delar, inkomstpension och premiepension. Premiepensionen bygger på att du är en ”duktig spekulant” på börserna. Framtida pensioner eftersträvar att vi inför ett nytt pensionssystem i politiskt samförstånd. Skiftande riksdagsmajoritet får inte förändra villkor och förväntningar.

En framkomlig väg enligt pensionärsorganisationerna är att man slopar premiepensionen och i stället låta pensionsrätterna gå in i inkomstpensionen, samt att man använder de pensionsavgifter som i dag går rätt in i statskassan till att stärka pensionssystemet finansiellt.

Rådande pensionssystem bygger på ett antal olika hörnstenar varav av en är antalet förvärvsarbetande befolkning och dels på de avgifter vi själva betalar in till det allmänna pensionssystemet.

Det är därför dags förändra och förenkla pensionssystemet genom att man får en pension som

ger en skälig levnadsnivå.

Partikongressen föreslås besluta:

D417:1 att på sikt överföra avgifterna i sin helhet till det reformerade pensionssystemet, för att trygga och säkra pensionerna

D417:2 att höja avsättningen till den framtida pensionen

Sven-Bertil Lindblom

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D418

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förbättring av pensionssystemet

Den allmänna pensionen har sjunkit från 61 % till 49 % av slutlönen för årskullen 1930 jämfört med årskullen 1948. Allt pekar nu på att den sjunker till ca 40 % av slutlönen för de som är födda på 1990-talet och så småningom går i pension.

Något måste alltså göras om inte det allmänna pensionssystemet ska haverera fullständigt, med mycket stora kostnader både för individ och samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

D418:1 att först återställa pensionsavgiften till 18,5 % av lönen och därefter höja den med 1,5 %

D418:2 att de ca 17 mdr från inbetalda pensionsavgifter som idag bl a finansierar sjukförsäkringen används uteslutande till att förstärka den allmänna pensionen

D418:3 att premiepensionssystemet fasas ut

D418:4 att pensionsåldern på 65 år behålls, men 67-årsgränsen avskaffas. Låt de som kan och vill jobba göra det så länge de vill

D418:5 att den s k bromsen i nuvarande system tas bort

Gamla Gardets S-förening i Umeå

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D419

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Förhindra fler fattigpensionärer

Pensionssystemet måste förändras så att pensionen hamnar på den nivå som var tanken från början och som ger en inkomstrygghet för den enskilde. Grunden måste vara att få ett hållbart pensionssystem som går att lita på. Den enskilde måste känna tillit till pensionssystemet när det är dags att ta ut pension och inte känna sig tvungen att fortsätta arbeta för att kunna ha en hygglig tillvaro. Genom systemet som finns idag riskerar var annan kvinna att bli fattigpensionär. Det kan inte vara rimligt att man ska behöva försörjningsstöd när man har jobbar ett helt arbetsliv.

Partikongressen föreslås besluta:

D419:1 att Socialdemokraterna ska verka för att förändra pensionssystemet så att de som arbetat ett helt yrkesliv kan se fram emot en rimlig pension från det allmänna pensionssystemet

Kommunals S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D420

PITEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förändring av redovisning avgifter i Premiepensionen på individnivå

Efter mer än 20 år har Pensionsgruppen ännu inte behandlat eller redovisat barnsjukdomar i det reformerade pensionssystemet, vad gäller de brister som tillåter alldeles för höga avgifter och högt risktagande. När man kan konstatera att nästan hälften av de sparade pensionsrätternas värden försvinner, under intjänandetiden, måste det snarast ske en förändring. Tanken med beslutet som togs 1994 kan aldrig ha varit att förändringen i systemet skulle bli en ordentlig ”mjölkko” för banker, fondförvaltare och kapitalförvaltare, istället för växande pensionsrätter. Det måste ha varit ett klart förbiseende att man i grundbeslutet tillät att:

Kapitalförvaltningskostnaden Inte redovisas som en avgift utan täcks genom att man får en längre avkastning på sitt kapital. Detta förslag möjliggör för pensionsrätternas innehavare att årligen aktivt följa upp ett kostnadseffektivt fondsparande. Vår motion till partikongressen blir att man i PPM ändra och föreskriver:

Partikongressen föreslår besluta:

D420:1 att det skall ske en årlig redovisning till pensionsmyndigheten och individen i PPM-systemet av: inbetald premie (kr-avgifter (kr=summan till ökningen av Pensionskapital (kr

D420:2 att vi måste få en lagstadgad rätt att flytta HELA vårt samlade pensionskapital i PPM, efter ett kvartal, när man begär en ny kapitalförvaltare

D420:3 att godkänna att motionen skickas in till Partikongressen 2017 som enskild

Pitebygdens socialdemokratiska seniorklubb

Piteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D421

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Förändring i Garantipensionen

I dag är det 231500 personer i vårt land som har för låg garantipension ogift 7863 per månad och för gift 7014 per månad före skatt.

Vi i Sverige har näst lägsta pensionen inom EU, vid mätning 19 feb 2016.

Pensionen räcker inte till alla utgifter även om man får bostadsbidrag.

Pensionen måste höjas så att det räcker till det nödvändigaste samt att pensionärer får en dräglig levnadsstandard.

Gränsen för så kallad relativ fattigdom går i Sverige vid 11000 kr i månaden

Partikongressen föreslår besluta:

D421:1 att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en höjning av garantipensionen till EU nivå, 13 000 kr i månaden

Christer Skoog, Alve Ohlsson, Bengt Johnsson, Leif Nilsson, Ronnie Johansson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D422

ORUST ARBETAREKOMMUN

Garantipension

I dag får cirka 800 000 svenska pensionärer garantipension. 100 000 av dessa får så låg garantipension att andra trygghetssystem måste gå in för att ge dessa människor en möjlighet att ekonomiskt klara sin vardag. 231.500 pensionärer har en pension som understiger EU:s fattigdomsgräns om disponibel inkomst på 11.850 kronor i månaden. Det blir särskilt svårt för dem som är ensamstående. Av dessa 231.500 är också de flesta kvinnor vilket förstärker skillnaden i inkomst mellan kvinnor och män.

Det behövs en utredning som ser över garantipensionärens situation. En målsättning måste vara att alla pensionärer i Sverige ska kunna klara sig på sin pension, utan att behöva gå till socialen eller ta till andra trygghetssystem. Det borde vara en självklarhet att man med garantipensionen ska kunna klara sig och betala sina utgifter.

För tillfället minskar antalet garantipensionärer i Sverige, men om några år kommer antalet att stanna på en hög nivå på grund av förtidspensionärer som inte lyckats samla ihop tillräckligt med ATP-poäng för att komma över gränsen.

Risken är stor att garantipensionärerna kommer att tappa i köpkraft 20 procent på några år sikt.

Ett sätt vore att införa ett särskilt pensionstillägg (vid sidan av pensionssystemet) för att slippa kollision med det nuvarande pensionssystemet. Det skulle visa att Socialdemokraterna är beredda att ta strid i en social rättvisefråga.

Det är en fråga om solidaritet och rättvisa.

Partikongressen föreslår besluta:

D422:1 att tillsätta en utredning om garantipensionen

Catharina Bråkenhielm

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D423

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ekonomisk trygghet för våra pensionärer

Det var Socialdemokraterna som år 1960 som beslutade om allmän tilläggspension (ATP) med stöd av en Folkpartist.

Samtal om ett nytt reformerat pensionssystem var ute på remiss. Remissvaret visade hur viktig pensionen var för svenska folket.

Socialdemokratiska Partikongressen i Sundsvall år 1997 blev startskottet för ett nytt reformerat pensionssystem. Kongressen beslutade om att pensionssystemets grundläggande mål alltid varit att motverka fattigdom och ojämlikhet bland äldre. Kongressen beslutade också om att alla i samhället såväl unga som gamla måste kunna lita på pensionssystemets hållbarhet och att nivåerna i pensionssystemet skulle ligga på samma nivå som i ATP-systemet 65 %.

Det är nu 20 år sedan beslutet, fortfarande är de ojämslällda pensionerna ett stort problem som har sin grund i ett ojämligt samhälle och arbetsliv.

Löntagarna betalar in via pensionsavgiften, ca 17 mdr extra varje år, pensionsavgiften ska gå till pensioner och inget annat!

Vi har haft en alliansregering under åren 2006-2014 som använde inbetalda sociala avgifter till annat i statsbudgeten än till socialförsäkringssystemet, cirka 140 mdr årligen enligt Riksdagens utredningstjänst. Dessa pengar har löntagarna avstått i lön för att ha en ersättning när man inte kan arbeta och pensionerats.

Partikongressen föreslås besluta:

D423:1 att förstärka inkomsterna till pensionssystemet

IF Metall Södra Västerbotten S-förening och Gamla Gardets S-förening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D424

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ekonomisk trygghet för våra pensionärer

Det var Socialdemokraterna som år 1960 som beslutade om allmän tilläggspension (ATP) med stöd av en Folkpartist.

Samtal om ett nytt reformerat pensionssystem var ute på remiss. Remissvaret visade vad viktig pensionen var för svenska folket.

Socialdemokratiska Partikongressen i Sundsvall år 1997 blev startskottet för ett nytt reformerat pensionssystem. Kongressen beslutade om att pensionssystemets grundläggande mål alltid varit att motverka fattigdom och ojämlikhet bland äldre. Kongressen beslutade också om att alla i samhället såväl unga som gamla måste kunna lita på pensionssystemets hållbarhet och att nivåerna i pensionssystemet skulle ligga på samma nivå som i ATP-systemet 65 %.

Det är nu 20 år sedan beslutet, fortfarande är de ojämslällda pensionerna ett stort problem som har sin grund i ett ojämligt samhälle och arbetsliv.

Löntagarna betalar in ca 17 mdr varje år via pensionsavgiften som går till annat i statsbudgeten, det s.k ”svarta hålet”. Låt pensionsavgiften gå till pensioner och inget annat!

Vi har haft en alliansregering under åren 2006-2014 som använde inbetalda sociala avgifter till annat i statsbudgeten än till socialförsäkringssystemet, cirka 140 mdr årligen enligt Riksdagens utredningstjänst. Dessa pengar har löntagarna avstått i lön för att ha en ersättning när man inte kan arbeta och pensionerats.

Partikongressen föreslås besluta:

D424:1 att förstärka inkomsterna till pensionssystemet

IF Metall Södra Västerbotten S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D425

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Hur skapar vi ekonomisk trygghet för våra pensionärer

Det var Socialdemokraterna som år 1960 beslutade om allmän tilläggspension (ATP) med stöd av en Folkpartist. Samtal om ett nytt reformerat pensionssystem var ute på remiss. Remissvaret visade vad viktig pensionen var för svenska folket. Socialdemokratiska Partikongressen i Sundsvall år 1997 blev startskottet för ett nytt reformerat pensionssystem. Kongressen beslutade om att pensionssystemets grundläggande mål alltid varit att motverka fattigdom och ojämlikhet bland äldre. Kongressen beslutade också om att alla i samhället såväl unga som gamla måste kunna lita på pensionssystemets hållbarhet och att nivåerna i pensionssystemet skulle ligga på samma nivå som i ATP-systemet cirka 60 %.

Det är nu 20 år sedan beslutet, fortfarande är de ojämsställda pensionerna ett stort problem som har sin grund i ett ojämnt samhälle och arbetsliv. Det finns behov att göra justeringar i pensionssystemet för att uppnå de tidigare utlovade nivåerna på pensionerna. Ekonomin i pensionssystemet behöver förstärkas så att pensionerna blir bättre. De borgerliga partierna sänkte arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen med 1 %, vi anser nu att den avgiften återställs och förs över till pensionssystemet. Ett annat alternativ är att höja den egna avgiften.

Vi anser också att taket i pensionssystemet behöver höjas för att på sikt bli lika som i Sjukförsäkringen och Arbetslöshetsförsäkringen.

Partikongressen föreslår besluta:

D425:1 att genomföra några av de föreslagna justeringarna för att pensionerna ska bli bättre och ekonomin i Pensionssystemet förstärkas

Patrik Engström / Kurt Kvarnström, Avesta arbetarekommun
Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D426

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Höj bostadstillägget för pensionärer

Fler än 200.000 äldre bor i hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. En höjning av bostadstillägget är ett snabbt och enkelt sätt att komma tillrätta med den mest akuta situationen.

Bostadstillägget är dessutom träffsäkert eftersom det baseras på bostads-kostnaden. Samtidigt är det relativt billigt eftersom det är inkomstprövat så att de med de största behoven kan få det.

Partikongressen föreslår besluta:

D426:1 att bostadstillägget höjs så att det täcker upp till 100 % av en hyreskostnad på upp till 7.000 kr per månad

Sylve Qvillberg

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D427

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Höj garantipensionen

Garantipensionen är en del av den allmänna pensionen och är statligt finansierad.

Garantipensionen är ett grundskydd för dig som haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet.

Ifall en person har en inkomstgrundad pension eller bott i Sverige i mindre än 40 år så minskar garantipensionen automatiskt. Den fulla garantipensionen som en människa kan få ut är i dagsläget 7 014 kronor för den som är gift, 7 863 för den som är ogift. Sedan 2006 så har Sveriges fattigpensionärer drygt fördubblats och idag ligger antalet fattigpensionärer på hela 231 000 människor.

För tre år sedan så gick 3 000 pensionärer till Stadsmissionens äldrecenter för att äta lunch. Idag är det 11 000 pensionärer som går dit och det säger väldigt mycket om vilken riktning vår äldrevård börjar ta, där inte ens mat för dagen är en självklarhet för många. Att regeringen jobbar flitigt genom att avskaffa pensionärsskatten är något vi alla vet om och beundras av. Till skillnad från föregående regering så satsas nu betydligt mer pengar på äldrevård och ekonomisk trygghet för äldre. Men det är svårt att be om tålamod gällande dessa frågor när vi har en kvartsmiljon människor i landet som befinner sig under EU:s fattigdomsgräns. Därför bör inte garantipensionen vara knuten till om du har jobbat eller inte i Sverige i den utsträckning som den är idag eftersom människor som jobbat i hela sina liv ändå i slutändan måste gå och panta burkar för att kunna försörja sig. Garantipensionen bör istället vara en garanti för dem här 231 000 pensionärerna att dem inte behöver leva i materiel fattigdom under sina sista år i livet. Därför ska människor som bott i Sverige i minst 40 år och är över 65 år få sig ett rejält lyft av garantipensionen för att försäkra sig om att ingen pensionär ska leva sina sista år under EU:s fattigdomsgräns.

Partikongressen föreslår besluta:

D427:1 att garantipensionen i Sverige höjs markant

Ismail Quttineh Ordförande SSU Jönköping

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D428

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Höj garantipensionen!

Förra året var medelinkomsten för en garantipensionär fyllda 73 år 95 000 kronor.

Alltså knappast 7 916 kronor per månad FÖRE skatt. 28 % av 73-åringarna har mindre än 60 % i pension av sin tidigare inkomst. Garantipensionen är idag 7 889 kr för ogift, efter skatt blir det ca 6 700 kr. Våra beräkningar gäller ogift. Om man är gift halveras summorna. Ungefär 35 % av Sveriges pensionärer har enbart garantipension. Då skall man veta att många pensionärer har en pension, som ligger strax över garantipensionen.

Bostadstillägget är högst 5 090 kr om du har en hyra på 5 090 kr eller mer.

Har du tillgångar som överstiger 100 000 kronor, sjunker bostadstillägget raskt. 100 000 är vad en begraving, bouppteckning och arvsskifte kostar.

Skälig levnadsnivå för en pensionär beräknas till 5 365 kr. Existensminimum är 4 679 kr. Alltså är en pensionär värd 686 kr, mer än den som inte kan sköta sin ekonomi.

En normal hyra för en lägenhet idag är lågt räknat ca 7 000 - 8.000 kr i mån., 10 000 börjar bli vanligt. Ett räkneexempel för en garantipensionär:

Garantipension EFTER skatt ca. 6 700 kr

Bostadstillägg 5 090 kr

Summa inkomst 11 790 kr

Avgår hyra 8 000 kr

Summa att betala allt övrigt för 3 790 kr

3 790 kr. kvar, alltså långt under den skäliga levnadsnivån och existensminimum.

Med 7 000 kr i hyra blir det 4 790 kr. kvar, alltså existensminimum och fortfarande långt under skälig levnadsnivå.

Ovanstående uppgifter är från SCB och Pensionsmyndigheten.

Det påstås att inflationen är låg. Det är den inte för pensionärer som bor i egna hus, eftersom elbolagen höjer sina fasta avgifter två till tre gånger om året och kommunerna höjer VA och sophämtningstaxorna ofta och försäkringspremierna höjs regelbundet.

För alla stiger matpriserna också. Särskilt frukt, grönt och mejerivaror.

”GÄRNA MEDALJ MEN HELLRE REJÄL PENSION”

Var det det här som menades med rejäl pension???

Partikongressen föreslår besluta:

D428:1 att Garantipensionen höjs till minst 15 000 kronor per månad och sedan räknas upp med ett index som följer löneutvecklingen i Sverige

D428:2 att Pensionärsskatten avskaffas helt och hållet

D428:3 att Socialdemokraterna inleder arbetet med ett nytt rättvist pensionssystem som ger pensionärer möjlighet att leva ett anständigt liv

Pensionärsutskottet, Kristina Mårtensson, Inga-Lill Hallgren, Stig Widholm
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D429

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Höjning av taket för bostadstillägget

I juni lade pensionsgruppen fram sin analys av kvinnors och mäns pensioner. Det visar att kvinnor i genomsnitt har 30 procent mindre i pension än män. Dessutom har vi fått rapport om att många av pensionärerna ligger under EU:s fattigdomsgräns. Skatten som pensionärerna betalar är också högre än för de som arbetar. Detta visar att det behövs många långsiktiga

förändringar av det svenska pensionssystemet och på arbetsmarknaden, för att fler ska kunna leva på sin pension.

Låga pensioner innebär att vi inte kan välja att flytta till de ändamålsenliga och tillgängliga bostäderna vid behov. De nya trygghetsboendena, seniorboendena har höga hyror. På grund av dyra byggnads/ombyggnads kostnader. Bostadstillägget kan göra skillnad för många, men det är för lågt för dagens hyror. 1 september 2015 höjdes högsta möjliga bostadstillägg från 4 990 kr per månad till 5 090. Men det är fortfarande för lågt för dagens hyror.

Partikongressen föreslår besluta:

D429:1 att taket för bostadstillägget höjs från 5090 kr till en nivå, som gör det möjligt också för fattiga pensionärer, att bo i de trygghetsboenden, seniorboenden som byggs

Grängesbergs S-kvinnor

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D430

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Individuellt uttag av ålder pension

Den ökade medellivslängden var bakgrunden till att regeringen tillsatte Pensionsåldersutredningen 2013. På grund av en ökad medellivslängd har man i det nuvarande pensionssystemet behövt förlänga arbetslivet även efter 65 års ålder för att pensionens storlek i förhållande till arbetsinkomsten skulle vara densamma som för tidigare generationer.

En av kärnpunkterna i pensionsutredningen är att pensionsåldern bör kopplas till medellivslängdens utveckling. Utredningen vill införa en ”riktålder” för när man går i pension, i dag kan man säga att 65 är en riktålder. Enligt utredningen bör den stiga i takt med medellivslängden, och andra åldersgränser (sjukersättning, a-kassa mm) bör följa med.

Förslaget innebär att gränsen för när man ska kunna ta ut sin pension höjs i första skedet från 61 till 62 år, och gränsen för hur länge man har rätt att arbeta höjs från 67 till 69 år. Gränsen för garantipension höjs från 65 till 66 år, och tjänstepension och privat pension får tas ut först vid 62 år, jämfört med dagens 55. Riktåldern är i första steget satt till 66 år, men beräknas höjas till 67 år inom några få år.

De som missgynnas mest av höjd pensionsålder är individer som gör ett tidigt uttag av pensionen och individer som har låg lön. Idag är det stora grupper som inte ens orkar arbeta fram till 65 år,

framför allt LO medlemmar. Medelpensioneringsåldern för LO-kollektivet är 63.8 år, vilket är en bra bit under det som de flesta fortfarande uppfattar som ”ordinarie” pensionsålder, dvs 65 år. Allra mest förlorar de som både har låg lön och gör ett tidigt uttag. Majoriteten i denna grupp är kvinnor; undersköterskor, städare, butikskassörskor och många gör ett tidigt uttag av ålderspensionen på grund av att de inte orkar arbeta tills de är 65 år. Bland t ex Kommunals medlemmar går 36 % i pension i förtid och bara 1% arbetar efter 65 år. Vid en höjning av pensionsåldern får dessa grupper ännu lägre pension eftersom de missar fler arbetsår.

Att ta ut sin pension tidigt innebär en lägre pensionsnivå under hela pensionärstiden. Varje år som man kan skjuta upp pensionsuttaget uppskattas ge ungefär 7-8% mer i pension. Det är således långt kvar innan en majoritet av arbetarna uppnår den ”gamla” pensionsåldern 65 år och ännu längre innan en majoritet av dem uppnår den framtida behövliga pensionsåldern på 67 år.

Parterna på arbetsmarknaden har enats kring en avsiktsförklaring och har tillsammans gjort en lista över åtgärder som behövs för att göra det möjligt för fler människor att arbeta längre. LO framför att det behövs stora förbättringar i arbetsmiljön och har många förslag på hur arbetsmiljön kan förbättras, allt från skärpta krav på arbetsgivarna och till forskning. Samtidigt visar arbetsmiljörapporter från LO att trots att man har fokuserat på arbetsmiljöfrågor, så har väldigt lite förbättrats, särskilt när det gäller arbetsmiljön i kvinnodominerade yrken, sedan början av 1990-talet. Det är därför tveksamt om förbättringar i arbetsmiljön blir så stora att t ex kvinnor som arbetar inom vården och som idag tar förtida uttag vid 62-63 års ålder, ska kunna arbeta tills de är 66 år och relativt snart till 67 år. Arbetsmiljöarbete är ett förebyggande arbete och det tar lång tid innan det får synliga konsekvenser.

2014 arbetade 140 000 årsanställda i den privata vård- och omsorgsbranschen. Kommunal har i år kommit med en rapport ”Så mycket bättre” som visar att generellt så har anställda i den privata sektorn sämre arbetsvillkor, sämre arbetsmiljö och sämre lön än anställda i det offentliga. Så när det gäller förbättringar i arbetsmiljön, kan man nog förutsätta att den privata sektorn har ett ännu större arbete att göra än den offentliga sektorn.

Högre pensionsålder kommer att öka klyftan och skapa större klasskillnader, mellan de som orkar jobba fram till riktåldern (som i första skedet är 66 år), vilket främst är tjänstemän, och de med fysiskt krävande arbete, som tvingas gå i pension i förtid. Det finns redan idag en stor ojämlikhet om man ser till hälsan; nästan dubbelt så många av pensionerade arbetare upplever sin hälsa som ”sämre än bra” jämfört med pensionerade tjänstemän. Mer än dubbelt så många yrkesarbetare har svår värk i skuldror, nacke och rygg jämfört med tjänstemän. Av t ex byggnadsarbetare är det endast 3 % som jobbar efter 65 år, motsvarande siffra för högutbildade är 27 %.

Idag finns det i Sverige nästan en kvarts million pensionärer som lever på en inkomst under EU:s gräns för fattigdom, varav en majoritet är kvinnor. Med höjd pensionsålder för alla kommer gruppen fattigpensionärer att öka. Klasskillnaderna kommer också att bli större; dels inom

gruppen pensionärer och dels mellan pensionärer och andra medborgare.

Partikongressen föreslås besluta:

D430:1 att Socialdemokraterna ser över möjligheten att göra uttag av ålderspension vid individuell ålder, för att motverka den orättvisa inkomstfördelningen som blir följden av en höjd pensionsålder

S-Kvinnor Camilla i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D431

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämställda pensioner mellan kvinnor och män

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man. Sammantaget ger det en betydligt lägre pension för kvinnor än för män. Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Merparten av dem är kvinnor. Ser man till de som redan har gått i pension så är läget idag följande; kvinnors pensioner motsvarar i genomsnitt 65 procent av mäns pensioner. Detta är helt oacceptabelt och kräver flera och snabba insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslås besluta:

D431:1 att Socialdemokraterna låter utreda ett pensionssystem för jämställda pensioner mellan kvinnor och män

Josefin Mannberg, Marie-Louise Lundberg och S kvinnor i Uppsala

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D432

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Dagens kvinnliga pensionärer har en rejält lägre pension än männen. De får klara sig på 63 procent av vad männen får i pension varje månad, eller 6 772 kronor mindre varje månad.

Siffror som visar på skillnaderna och för framtiden när många kvinnor väljer att jobba deltid när man har småbarn.

I genomsnitt får en 65 årig kvinnlig pensionär 11 721 kronor i månaden, där ingår allmän pension, eventuell tjänstepension och privat sparande. För män är samma siffra 18 493 kronor i månaden.

Här ser man att lika lön för lika arbete är ett måste

Partikongressen föreslås besluta:

D432:1 att verka för en jämställd lönesättning som är lika för kvinnor och män för lika arbete

D432:2 att nuvarande pensionssystem ses över

D432:3 att kvinnor och män delar på pensionspoängen så länge barnen är under 18 år

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D433

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner.

Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D433:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Umeå S-kvinnor

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D434

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor. Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet. Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D434:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

S-Kvinnor i Västervik

Västerviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D435

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor. Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolknings-genomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D435:1 att socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Fliseryd S-kvinnor

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D436

NYNÄSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet. Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver fler insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D436:1 att socialdemokraterna ska påskynda arbetet för jämställda pensioner

Liselott Vahermägi, S-kvinnor

Nynäshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D437

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner.

Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D437:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Eva Borg

Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D438

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Ett jämställt land med ojämslällda pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är svenska kvinnor inte ekonomiskt jämställda med svenska män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent. En tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor. Och så har det tyvärr sett ut för kvinnor under en lång lång tid. Deltider och otrygga anställningar har gett och kommer att fortsätta ge kvinnor lägre livsinkomst än män.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet. Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Kan inte vara värdigt ett land som Sverige, ett Socialdemokratiskt land, att vi har människor som alla idag kallar för ”fattigpensionärer”! Tyvärr är det fler kvinnor än män som ingår i denna kategori.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner.

Det är inte acceptabelt och det kräver flera insatser för att pensionerna ska vara och bli jämställda. Bostadstillägget, som ofta omnäms för denna kategori av pensionärer, är inte tillräckligt, det måste till ytterligare åtgärder.

Partikongressen föreslår besluta:

D438:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Örebro socialdemokratiska kvinnoklubb
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D439

KALIX ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet. Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslås besluta:

D439:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Kalix Socialdemokratiska kvinnoklubb
Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D440

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet. Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D440:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda löner och därigenom jämställda pensioner

D440:2 att anta motionen som sin egen och skicka den till partikongressen 2017

Ulla Lindén

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D441

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor. Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Bland dessa pensionärer hittar vi en stor andel som kommer från LO-kollektivet. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande att kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Och om vi då också räknar in att de kommande pensionerna generellt kommer att ligga på en nivå av 60 % av den tidigare inkomsten så blir kvinnors pensioner i framtiden ännu sämre. Detta beror huvudsakligen på att vi lever i genomsnitt 2 år längre. Den som idag kan arbeta till 67 års ålder skulle få en pension på 70 %, under förutsättning att du haft en intjänandeperiod av heltidsarbete på 47 år. Men även om vi lever längre är det inte många som orkar arbeta längre. Enligt LO är kvinnornas

medelpensionsålder 63,3 år. Varför det ser ut på det viset är ännu inte utrett.

Det här är inte acceptabelt och vi kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda. Det långsiktiga målet är att alla ska erbjudas tillsvidarejänster på heltid utan delade turer och att vi får ett mer jämställt uttagande av föräldraledigheten samt större satsningar på arbetsmiljö på våra arbetsplatser. Men vi behöver också ha ett kortsiktigt mål för de som drabbas just nu eller inom en snar framtid.

Partikongressen föreslår besluta:

D441:1 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av det nuvarande premiepensionssystemet

D441:2 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

D441:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning av orsaker till kvinnors tidigarelagda uttag av pension

D441:4 att Socialdemokraterna ser över möjligheterna för att på kort sikt kompensera de som just nu drabbas hårt av en mycket låg och orättvis pension

Monica Enarsson

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D442

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca. 14 procent. Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor. Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslår besluta:

D442:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

S-Kvinnor Victoria

Hörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D443

FALU ARBETAREKOMMUN

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Bland dessa pensionärer hittar vi en stor andel som kommer från LO-kollektivet.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande att kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Och om vi då också räknar in att de kommande pensionerna generellt kommer att ligga på en nivå av 60 % av den tidigare inkomsten så blir kvinnors pensioner i framtiden ännu sämre.

Detta beror huvudsakligen på att vi lever i genomsnitt 2 år längre. Den som idag kan arbeta till 67 års ålder skulle få en pension på 70 %, under förutsättning att du haft en intjänandeperiod av heltidsarbete på 47 år. Men även om vi lever längre är det inte många som orkar arbeta längre. Enligt LO är kvinnornas medelpensionsålder 63,3 år. Varför det ser ut på det viset är ännu inte utrett.

Det här är inte acceptabelt och vi kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda. Kvinnor ska inte behöva ha sämre villkor pga att de har tagit ett stort ansvar för familjen, dvs det

obetalda arbetet.

Det långsiktiga målet är att alla ska erbjudas tillsvidarejänster på heltid utan delade turer och att vi får ett mer jämställt uttagande av föräldraledigheten samt större satsningar på arbetsmiljö på våra arbetsplatser.

Men vi behöver också ha ett kortsiktigt mål för de som drabbas just nu eller inom en snar framtid.

Partikongressen föreslår besluta:

D443:1 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av det nuvarande premiepensionssystemet

D443:2 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

D443:3 att socialdemokraterna verkar för en utredning av orsaker till kvinnors tidigare lagda uttag av pension

D443:4 att Socialdemokraterna ser över möjligheterna för att på kort sikt kompensera de som just nu drabbas hårt av en mycket låg och orättvis pension

Monica Enarsson

Falu arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D444

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt för lika lön

Socialdemokraterna har alltid stått för en rättvis och utjämnande skatt detta är grunden för den svenska socialdemokratiska modellen.

Dom tidigare åren med moderat styre med jobbskatteavdrag och andra skattesänkningar har idag lett till ökade klyftor och orättvisor. Som t.ex. ålderspensionärer, sjukpensionärer, sjukskrivna, arbetslösa. Nu är det dags att skyndsamt återinföra lika skatt för lika lön.

Detta kan finansieras genom att det sista jobbskatteavdraget (6) tas bort.

Partikongressen föreslår besluta:

D444:1 att Socialdemokraterna under mandatperioden ser till att utjämna skillnaderna i enlighet md förslaget ovan

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson
Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D445

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Lika skatt på samma inkomst

Vår partiordförande Stefan Löfven och finansminister Magdalena Andersson skrev för ungefär ett år sedan i Aktuellt i Politiken att ”pensionärskatten” skall avskaffas. De skrev bl.a. att högre skatt för ålderspensionärer är ”orättvist och omoraliskt”. Vi håller helt med om detta.

För oss är det dessutom självklart att detta också gäller de som drabbats av en svår sjukdom ex.vis Parkinsons, MS, cancer och därför har ersättning från sjukförsäkringen eller undersköterskan, den handelsanställda, svetsaren, byggnadsarbetaren som fått en arbetsskada och därför har det vi tidigare kallade förtidspension. De som har arbetslöshets- eller föräldraförsäkring betalar också högre skatt.

Nedanstående tre exempel visar resultatet av det nuvarande systemet om man har en inkomst på 14.300 kronor per månad.

Inkomst av lön 14.300.....Skatt per månad 2.787 per år 33.444

Inkomst av ålderspension 14.300.....Skatt per månad 2.997 per år 35.964

Förtidspension, föräldraförsäkring, a-kassa 14.300..Skatt per månad 3.989 per år 47.868

Detta betyder att den som har förtidspension betalar 14.424 kronor mer per år jämfört med den som har inkomst av lön.

Detta är definitivt orättvist och verkligen inte skatt efter bärkraft.

Partikongressen föreslår besluta:

D445:1 att anta motionen

Arne Kjörnsberg, Göran Andersson, Ann-Cathrine Carlström, Christian Hedlund, Pia Johansson, Solveig Kjörnsberg, Kjell Klasson och R-M Liljenby Andersson
Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D446

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006. 2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg noga måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades till 17 procent. Siffrorna är visserligen uppskattningar men tendensen är tydlig. Det är särskilt allvarligt eftersom tillägget är av betydelse för det ekonomiska grundskyddet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Dessa pensionärer är bland de mest ekonomiskt utsatta i vårt samhälle.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rädde betydande bostadsbrist och

bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bo-stadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknedurra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer.

Det är skrämmande att Pensionsmyndigheten inte aktivt bidrar till att minska mörkertalet.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orangea” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner.

Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D446:1 att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D446:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D446:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Signe Levin, Gunilla Åberg, Bo Tengberg, Jan Perers, Sune Holmgren
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D447

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades till 17 procent. Siffrorna är visserligen uppskattningar men tendensen är tydlig. Det är särskilt allvarligt eftersom tillägget är av betydelse för det ekonomiska grundskyddet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Dessa pensionärer är bland de mest ekonomiskt utsatta i vårt samhälle.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bo-stadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknasnurra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer.

Det är skrämmande att Pensionsmyndigheten inte aktivt bidrar till att minska mörkertalet.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orangea” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner.

Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D447:1 att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D447:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D447:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Karin Dahl-Strandin på uppdrag av Seniorgruppen i Vallentuna Arbetarekommun
Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D448

NORRTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades till 17 procent. Siffrorna är visserligen uppskattningar men tendensen är tydlig. Det är särskilt allvarligt eftersom tillägget är av betydelse för det ekonomiska grundskyddet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Dessa pensionärer är bland de mest ekonomiskt utsatta i vårt samhälle.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapp-täcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bostadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknedur där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer.

Det är skrämmande att Pensionsmyndigheten inte aktivt bidrar till att minska mörkertalet.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orangea” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner.

Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D448:1 att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D448:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D448:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Bruno Landstedt

Norrtälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D449

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

Många av de mest utsatta pensionärerna vet inte om att bostadstillägg finns och ansöker därför inte om det. Riksrevisionen uppskattar att det är cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägget.

Pensionsmyndighetens egna siffror från 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. 2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt vi kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen.

Informationen till berörda är minst sagt bristfällig. I de årliga utskicken från pensionsmyndigheten finns inte ett ord om möjligheten till bostadstillägg. Olika regelförändringar har medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästintill omöjligt att räkna ut om och med vilket belopp pensionären kan vara berättigad till bostadstillägg.

Partikongressen föreslår besluta:

D449:1 att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D449:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D449:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Ulla Rygin och NilsErik Eriksson

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D450

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg noga måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades till 17 procent. Siffrorna är visserligen uppskattningar men tendensen är tydlig. Det är särskilt allvarligt eftersom tillägget är av betydelse för det ekonomiska grundskyddet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Dessa pensionärer är bland de mest

ekonomiskt utsatta i vårt samhälle.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bostadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknesnorra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer.

Det är skrämmande att Pensionsmyndigheten inte aktivt bidrar till att minska mörkertalet.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orange” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner.

Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslås besluta:

D450:1 att Socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D450:2 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D450:3 att Socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Bruno Landstedt

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D451

NYNÄSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt jag kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av den borgerliga regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt.

Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades till 17 procent. Siffrorna är visserligen uppskattningar men tendensen är tydlig. Det är särskilt allvarligt eftersom tillägget är av betydelse för det ekonomiska grundskyddet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Dessa pensionärer är bland de mest ekonomiskt utsatta i vårt samhälle.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bostads-tillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknasnurra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer. Det är skrämmande att Pensionsmyndigheten inte aktivt bidrar till att minska mörkertalet. I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orange” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner. Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärds-plan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D451:1 att socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens beslut

D451:2 att socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D451:3 att socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnaderna så att taket kan höjas på tillägget

Mona Rudenfeldt, Seniorklubb

Nynäshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D452

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Många pensionärer går miste om bostadstillägg

De mest utsatta pensionärerna i vårt land vet inte om att det finns och söker inte bostadstillägg för pensionärer, BTP. Enligt Riksrevisionen är det så mycket som cirka 140 000 pensionärer som går miste om bostadstillägg och det är ett känt faktum sedan många år att det är pensionärer med låg pension och framför allt kvinnor som går miste om bostadstillägget. De mest utsatta äldre kvinnorna går miste om en rättighet som de är beroende av och berättigade till.

Pensionsmyndighetens egna siffror från våren 2016 visade att 231 500 äldre bor i ett hushåll med en inkomst under EU:s fattigdomsgräns. Nästan dubbelt så många som 2006.

2003 reformerades bostadstillägget och när beslutet togs i Riksdagen betonades att det nya systemet för bostadstillägg nog måste följas upp och utvärderas när det varit i kraft en tid. Så vitt vi kan finna har ingen sådan utvärdering genomförts av regeringen.

Dagens bostadstillägg ger bara ersättning för en boendekostnad på högst 5 000 kronor per månad. Taket har legat stilla sedan 2007 då det höjdes från 4 500 kronor. Många äldre bor kvar i sina lägenheter trots att de önskar en mindre och mer tillgänglig bostad, orsaken är att det är billigare att bo kvar i en stor äldre bostad än att flytta till en nyare eller ett Trygghetsboende som oftast är allt för dyra.

Riksrevisionen påpekade 2013 att ålderspensionens tilläggsförmåner inte fungerar i enlighet med dess intentioner och att Pensionsmyndigheten ännu inte åstadkommit en effektiv hantering av förmånen. De noterade även att nuvarande system brister i träffsäkerhet och transparens samt att kostnaderna är relativt låga ur statsfinansiell synpunkt. Det så kallade mörkertalet för bostadstillägg har uppskattats vara 37 procent och har ökat kraftigt från 2006 då det beräknades

till 17 procent.

Bostadstillägget syftar till att ge pensionärer med låga inkomster möjlighet att bo kvar i en väl fungerande bostad av god standard och därutöver medverka till att garantera en skälig levnadsnivå även om inkomsten är mycket låg.

Bostadstillägget infördes för mer än 60 år sedan då det rådde betydande bostadsbrist och bostadsstandarden för många var mycket låg. Situationen idag är i mycket en annan men behovet av en väl fungerande förmån kvarstår och fortfarande fyller bostadstillägget ett stort behov för många äldre.

Olika regelförändringar har genom åren medfört att regelverket kan liknas vid ett lapptäcke. Det är nästan omöjligt för pensionärer att räkna ut om och vilket belopp pensionären kan vara berättigad till. De förbättringar som skett av bostadstillägget har dock knappast nått fram till de berörda. Ett antagande är att många ligger på gränsen och det är fråga om mindre belopp som kan erhållas som bostadstillägg men för dem som lever på små marginaler avgörande.

När den så kallade ”bromsen” i ålderspensionssystemet aktiverades så sänktes inkomstpensionen med 3 % under 2010 och påverkades även under 2011. Det innebär att fler pensionärer på marginalen hamnade i en situation som gjorde dem berättiga till bostadstillägg.

Väldigt lite har gjorts för att minska mörkertalet. Att Pensionsmyndigheten erbjuder en webbplats och en s.k. räknesnorra där det preliminära bostadstillägget kan ses är knappast till hjälp för denna målgrupp som troligtvis inte har råd eller kunskap om datorer.

I myndighetens ansökningsblankett och beslutsbrev om ålderspension framgår ingen information om tilläggsförmån. Inte ens i det ”orange” kuvert som skickas årligen framgår någon information om tilläggsförmåner.

Det man minst kunde kräva vore att Pensionsmyndigheten hade haft en åtgärdsplan för hur informationen om förmånen ska nå de mest ekonomiskt behövande pensionärerna.

Partikongressen föreslår besluta:

D452:1 att socialdemokraterna ska verka för att på ett lämpligt sätt snarast genomföra uppföljning och utvärdering av systemet med bostadstillägg för pensionärer i enlighet med Riksdagens tidigare beslut

D452:2 att socialdemokraterna verkar för att skyndsamt förbättra informationen och tillgänglighet för att minska mörkertalet av pensionärer som är berättigade men inte sökt bostadstillägg

D452:3 att socialdemokraterna verkar för att bostadstillägget justeras utifrån dagens boendekostnader så att taket kan höjas på tillägget

Stina Bergman Ericsson

Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D453

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Nej till pensionsåldershöjning

Socialdemokratin ska inte vara ett parti som förlänger arbetstiden för dem breda löntagargrupperna. Att höja pensionsåldern är en arbetstidsförlängning som kommer att slå mot våra kärnväljare inom LO facken och mot kvinnorna. Det är de här grupperna som till störst del drabbas av förslitningsskador och redan idag förtidspensioneras. Då kan inte vi som ska vara deras parti lagstifta för att de ska behöva slita längre. Det är deras kroppar som kommer få ta smällen på ålderns höst om pensionsåldern höjs.

Att pensionssystemet skulle urholkas om löntagarna inte arbetar längre är befängt i ett av världens mest högproduktiva länder. Istället ligger felet i pensionssystemet som inte är tillräckligt solidariskt och dessutom baserar sig på lönen löntagarna får ut istället för värdet dem producerar.

Säg nej till arbetstidsförlängning för våra kärnväljares skull och för det socialdemokratiska samhällsbygget.

Partikongressen föreslår besluta:

D453:1 att SAP verkar mot en pensionsålderhöjning

D453:2 att SAP tar fram ett förslag på ett mer solidariskt pensionssystem

SSU Frihet i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D454

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Om höjning av särskilt bostadstillägg för pensionärer

Bostadstillägget för pensionärer har inte följt ökade boendekostnaderna.

Höga boendekostnader i nyproducerade- och nyrenoverade hyreslägenheter gör att många pensionärer inte har råd att flytta in i nyproducerade lägenheter eller kan inte bo kvar efter renovering.

Boendekostnaderna för nybyggda hyreslägenheter ligger på mellan 7000 – 10000 kr i månaden.

Många av våra äldre bor idag i tvåvåningsvillor eller i flervåningshus utan hiss.

De som har behov att flytta till ett mer ändamålsenligt boende har inte råd att göra det eftersom bostadstillägget för pensionärer bara täcker 93 % av hyran upp till 5000 kr.

En förändring av bostadstillägget skulle göra det möjligt för äldre att flytta till ändamålsenligt boende och förskjuta tiden framåt för en flytt vill vårdboende.

Om bostadstilläggen bättre följer hyrorna kommer färre pensionärer att leva under EU:s fattigdomsgräns. En annan fördel med en följsamhet till hyrorna är att bostadstillägget inte sjunker lika mycket som pensionerna höjs.

Partikongressen föreslår besluta:

D454:1 att utreda möjligheten att höja det särskilda bostadstillägget för pensionärer

D454:2 att det särskilda bostadstillägget för pensionärer indexeras

Jan Björklund, Anna Ingers

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D455

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Pension

Pensionen i dag har inte följt löneutvecklingen vilket gör att många pensionärer har det svårt ekonomiskt, är pensionären ensamstående och ensam om hyra, maten blir också dyrare vilket gör situationen ännu svårare.

Pensionen höjdes för första gången 2016 vilket var bra och behövligt, men det räcker inte! Pensionssystemet måste ses över för att stärka våra pensioner.

Partikongressen föreslår besluta:

D455:1 att pensionssystemet ses över och förstärks

Seniorutskottet i Katrineholm

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D456

VÄNERSBORGS ARBETAREKOMMUN

Pensionssystemet

Samhällets fattigpensionärer är en ekonomiskt utsatt grupp som trots att de jobbat och bidragit till vår välfärd under ett långt liv inte lyckats uppnå till en dräglig pension. Många har låga pensioner på grund av deltidsarbete som flera tvingats välja för att kunna vårda anhöriga såväl barn som gamla föräldrar. Heltidsarbete har inte kunnat erbjudas till alla och förutsättningar har saknats från arbetsgivarhåll. Även de som drabbats av sjukdom blir straffad en gång till då man kommer till pensionsåldern. Målet måste vara att man skall ha det ”gött de sista ljuva åren”.

Partikongressen föreslår besluta:

D456:1 att pensionssystemet ses över/utreds

D456:2 att ingen i Sverige skall ha så låg pension att den inte räcker till en god levnadsstandard

D456:3 att ingen skall behöva ansöka om bidrag hos försörjningsstöd/individ och familj omsorgen på grund av sin låga pension

D456:4 att allas lika värde respekteras för de människor som lagt grunden till vår välfärd

Centrala S-föreningen samt Dal/Väst S-förening
Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D457

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Pensionssystemet måste reformeras så att gruppen "fattigpensionärer" blir mindre

Många vanliga människor och pensionärs- och fackliga organisationer är starkt kritiska till det gällande pensionssystemet. Det viktigaste är nu därför att pensionssystemet reformeras. Med dagens pensionssystem får många en så låg pension, att det är svårt att tala om trygghet och ekonomisk självständighet när man når pensionsåldern. Det finns en stor grupp "fattigpensionärer", en majoritet av dessa är kvinnor och det är ett grymt facit över systemet. Många människor är beroende av garantipension, trots ett fullgjort arbetsliv med heltid får de en pension som knappt är mer än just en "fattigpensionär". Av alla kvinnor som går i pension idag får över hälften garantipension. Det gäller främst LO-kollektivet och kvinnor som inte fått chansen att jobba heltid. Kvinnors genomsnittliga pension är under 75 procent av männens enligt pensionärsorganisationerna. Pensionssystemet måste reformeras för att garantera rättvisa pensioner. Det skulle även öka jämställdheten bland pensionärer. Tyvärr kommer denna orättvisa att finnas kvar en lång tid framöver, när skillnaden i mäns och kvinnors löner minskar så långsamt.

Pensionärsorganisationerna konstaterar att landets kvinnor kommer att vara en växande grupp av "fattigpensionärer".

Pensionärsorganisationerna konstaterar också att invandrare blir "fattigpensionärer". Många som invandrar till Sverige i vuxen ålder hinner aldrig jobba in en tillräcklig pension, eftersom systemet inte bara väger in den inkomst man haft under arbetslivet, utan också hur länge man bott i landet.

En viktig iakttagelse som Stadsmissionen ser är att en ny grupp av hemlösa växer fram och det är "fattigpensionärer". Vi måste därför få ett pensionssystem som alla kan lita på och leva av.

Partikongressen föreslår besluta:

D457:1 att pensionssystemet måste reformeras så att gruppen "fattigpensionärer" blir mindre och att den ekonomiska jämställdheten ökar bland pensionärerna

Anders Gustafsson och Gamla Uppsala S-förening
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D458

KLIPPANS ARBETAREKOMMUN

Pensionsöversyn

Idag finns det alltför många människor som lever i fattigdom. En del av dessa är ålderspensionärer som har väldigt låg pension.

En annan grupp som hamnat i livslång fattigdom är personer med funktionsnedsättning som på grund av sitt handikapp inte har möjlighet att arbeta med vanligt lönearbete.

Det kan inte vara meningen att människor i välfärdslandet Sverige ska drabbas av fattigdom på grund av dåligt regelverk. Vi menar att i Sverige ska vi tillföra välfärdssystemet efter förmåga och få ut från detsamma efter behov. Därför anser vi att pensionsreglerna ska ses över och åtgärdas så fort som möjligt.

Partikongressen föreslås besluta:

D458:1 att pensionssystemet snarast ses över och åtgärdas så alla har möjlighet att leva på sin inkomst

Gunilla Svensson, Boris Svensson

Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D459

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Pensionärernas tålamod tryter, kraftiga förbättringar måste ske!

Valmanskåren består av ca. 25% väljare över 65 år. Många pensionärer har en trygg ekonomi, men alltför många, speciellt kvinnor, har en knaper vardag att möta med alltför dålig ekonomi. Situationen för dem kräver ordentliga förbättringar. Pensionerna har stått helt stilla de senaste tio åren medan löner höjts med 20 %, och utgifterna för boende, kommunala taxor, mat o.s.v. ständigt ökat.

Inför valet år 2014 utlovades förbättringar, främst att den orättfärdiga pensionärsskatten skulle bort. Ett första steg togs den första januari 2016 men löftet var att ”alla pensionärer” skulle inkluderas. Nej, så blev det inte! Trots att finansministern och statsministern på DN-debatt den 11/6 -15 inför budget 2016 lovade att ”skatten sänks även för de med pensionsinkomster upp till

240.000 kr per år”. 600 000 pensionärer exkluderades och en del av dem fick högre skatt- som följd av att gränsen för statlig skatt justerades. Dessvärre fick heller inte alla pensionärer med inkomst under 240 000 kr någon sänkning av skatten som syntes i plånboken. 200 000 pensionärer med inkomst 211 000 – 240 000 kr får istället betala mer i skatt på sin pension.

Det finns även andra faktorer som gör att pensionärerna inte kan känna trygghet i sin ekonomiska situation. Pensionssystemet är underfinansierat, grundskyddet i form av garantipension och bostadstillägget, som inte följt med den hyresutveckling som varit, behöver också kraftigt förbättras.

Partikongressen föreslår besluta:

D459:1 att den orättfärdiga pensionärsskatten snarast tas bort

D459:2 att hela pensionssystemet, inkluderande grundskyddet, skyndsamt ses över och förbättras

Gun Carlestam Lewin, Pell Uno Larsson, City s-förenings styrelse
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D460

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Pensionärers levnadsvillkor

Pensionärer lever med lågpension efter 30-40 årsarbete. En del pensionärer får så lite pension att de är tvungna att få bostadstillägg för att klara hyreskostnaderna.

Partikongressen föreslår besluta:

D460:1 att pensionssystemet utvecklas så att pensionärer ska kunna få leva på sina pensioner

Persiska Socialdemokratiska Förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D461

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Påskynda arbetet för jämställda pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man, det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Merparten av dessa är kvinnor.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget idag följande, kvinnors pensioner motsvarar, i genomsnitt, 65 procent av mäns pensioner. Det är inte acceptabelt och kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda.

Partikongressen föreslås besluta:

D461:1 att Socialdemokraterna påskyndar arbetet för jämställda pensioner

Anna Hedh

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D462

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Rättvisare pensioner

Ett hållbart och rättvist pensionssystem är en central del av den generella välfärden. En grundläggande förutsättning för höga pensioner är ett pensionssystem som är stabilt såväl ekonomiskt som politiskt. Därför kom socialdemokraterna tillsammans med de fyra borgerliga partierna under 90-talet överens om framtidens pensionssystem.

Det nya pensionssystemet innebar många förändringar. I det gamla ATP-systemet behövde man ha jobbat i minst trettio år för att få full ATP-poäng och sedan beräknades pensionen utifrån de femton bästa åren. Det nya systemet innebär försämringar för många, eftersom man nu räknar på all intjänad pension under alla yrkesverksamma år. Det beräknings sättet gör det sämre för människor som inte har arbetat full tid under ”hela livet”. Det drabbar då bl.a. kvinnor som kanske varit hemma med barn och även arbetat på deltid. En annan grupp som därigenom fått det sämre med det nya systemet är människor som inte bott i Sverige så länge och hunnit jobba ihop sin pension, och även sjukpensionärer och långtidsarbetslösa.

Vi måste hitta en lösning för att skapa ett rättvisare pensionssystem i framtiden. En av förutsättningarna för att pensionärer ska ha det bra är att man inte behöver oroa sig för sin ekonomi. Självklart har man då rätt att kräva att man får ut tillräckligt med pension för att kunna leva ett drägligt liv.

Partikongressen föreslår besluta:

D462:1 att se över dagens pensionssystem så att kvinnor och män får en pension som man kan leva på utan att hamna under existensminimum

Vällingby s-kvinnor

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D463

RONNEBY ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Slopa PPM-systemet

Premiepensionssystemet har inte blivit som det var tänkt. Systemet är väldigt dyrt samt att det går många miljarder till förvaltningskostnader. De hade kunnat användas mycket bättre och se till att bromsen inte slår till så ofta som den gör nu.

PPM har blivit en spelroulett där den med mest tur får en tryggad ålderdom, vilket är lättsinnigt och oacceptabelt. Det handlar om pengar som var och en istället skulle kunna lägga på inkomstpensionen.

Detta är för oss en stor rättvisefråga som snarast bör åtgärdas. Konsekvenserna av ett så dyrt system som PPM är, är att vi tappar i pensionspengar. Många av våra pensionsorganisationer är helt överens om problemet.

Partikongressen föreslår besluta:

D463:1 att jobba för att Premiensionssystemet avvecklas samt

D463:2 att de pengarna förs över på inkomstpensionen

Annette Rydell

Ronneby arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D464

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Tillsätt en utredning för att reformera pensionssystemet

Det är inte rimligt att det allmänna pensionssystemet bara ger 50 – 60 % av den tidigare inkomsten. Med en befolkning som blir äldre och äldre och vi därmed får fler pensionärer håller vi på att skapa en framtida underklass. Det är inte värdigt ett välfärdsland som Sverige. Att lågavlönade kvinnor som arbetat ett helt yrkesliv knappt kan klara sig på sin egen pension utan blir beroende av familjen är tvärtemot vår svenska jämställdhetspolitik, där ekonomiskt oberoende är en av grundpelarna. När sedan stora delar av våra sparade pengar äts upp på börsen och mantrat är att de som får dålig utdelning ”har valt fel” är det dags att vakna upp. Våra sparade pensionspengar ska gå till pensioner och inte till avgifter och vinster hos banker och försäkringsbolag.

Partikongressen föreslår besluta:

D464:1 att en utredning tillsätts med representanter för de stora fackliga organisationerna och de politiska partier som ingick i den förra pensionsuppgörelsen

D464:2 att syftet ska vara att bygga ett hållbart och pålitligt pensionssystem som gör att ingen ska få mindre än 75 % av sin tidigare inkomst

S-kvinnor i Jönköpings kommun Maria Hörnsten, ordförande och Anette Höglund, sekreterare
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D465

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Undanröj diskrimineringen av invandrare i pensionssystemet

Bosnien och Hercegovinas socialdemokratiska förening i Örebro vill med denna motion aktualisera en fråga, som är mycket angelägen för många invandrare. Frågan har grundläggande betydelse för äldre invandrades positiva integration i det svenska samhället. Sociala rådet har i en rapport, SOU 2010:105, analyserat vilket ekonomiskt utfall pensionssystemet ger för invandrare. I rapporten konstateras: "En sammanfattning av de resultat som redovisas i rapporten är att invandrarnas pensioner, och då i synnerhet kvinnornas, är alltför låga för att skapa förutsättningar för en rimlig levnadsstandard. --- Jämfört med andra utsatta grupper löper immigranter betydande risker att hamna i fattigdom på grund av låga pensionsrättigheter och även på grund av olika regler beträffande tillgång till grundpension eller andra sociala grundskydd."

Detta medför bl. a. Att pensionen ofta måste kompletteras med kommunalt försörjningsstöd. Den del av pensionen i Sverige som grundas på individens livsinkomst i Sverige blir för de flesta invandrare mycket låg, dels på grund av för kort vistelsetid i Sverige, dels på grund av svårigheterna för invandrarna att komma in på den svenska arbetsmarknaden. För att påverka denna orsak till låg pension krävs det bättre utbildningsmöjligheter och stöd för tidigare inträde på arbetsmarknaden. Det är emellertid åtgärder, som får varken på mycket lång sikt.

De påverkar inte pensionerna för dem, som redan är pensionerade eller som blir det inom åtminstone det närmaste årtiondet. Dem som redan är pensionerade, eller blir det under många år framåt, är det därför garantipensionen som avgör pensionens storlek. Den är avsedd som grundskydd för dem som har haft låg eller ingen inkomst alls. För rätt till garantipension krävs emellertid minst tre år bosättning och för full garantipension 40 års bosättning i Sverige. Den senare regeln utestänger mycket stora grupper av invandrare från full garantipension.

En lag, som infördes 2006, ger flyktingar som beviljas uppehållstillstånd i Sverige rätt att tillgodoräkna åren från 25 års ålder fram till tidpunkten för ankomsten till Sverige som försäkringstid för grundpension. För att denna lag skall bli giltig i det enskilda fallet krävs att invandraren har erhållit flyktingstatus. Under 1990-talet flydde ett stort antal bosnier till Sverige undan etnisk rensning och folkmord. De beviljades emellertid uppehållstillstånd utan att frågan om flyktingstatus prövades. Därför kan lagen inte tillämpas för denna stora grupp av invandrare, som i realiteten är flyktingar. Detta är starkt skäl till att reglerna för garantipension bör ändras.

Nedan redovisas tre konkreta exempel på pensionsbelopp för personer, som har bott och arbetat i Sverige under relativt lång tid. Pensionen i det första exemplet kom till Sverige som flykting från

staden Foca i Bosnien och Hercegovina 1992. Han har haft heltids arbete under 11 år. Trots det blir pensionen långt under full garantipension. Han pensionerades 2011.

Belopp:

Inkomst pension	1268;- kr
Tilläggs pension	1563;- kr
Garantipension	706;- kr
Premiepension	218;- kr
Totalt	3755;- kr

Personen i det andra exemplet kom också till Sverige 1992. Han har heltidsarbetat mellan 5 och 6 år och blev pensionerad 2012.

Belopp:

Inkomst pension	1300;- kr
Tilläggs pension	1400;- kr
Garantipension	706;- kr
Totalt	3406;- kr

Personer i tredje exemplet kom också till Sverige 1992 och har inte haft arbete i Sverige. Han pensionerades för tre år sedan och har endast garantipension på

Totalt 2961;-kr. Exempler illustrerar det som i Sociala rådets rapport beskrivs som ”betydande risker att hamna i fattigdom”. Denna diskriminering har pågått under mycket lång tid och senast blivit grundligt dokumenterad i den återopade rapporten från Sociala rådet. Den kan inte vara förenlig med den socialdemokratiska synen på social rättvisa, människors lika värde och villkoren för positiv integration av invandrare.

Partikongressen föreslår besluta:

D465:1 att det görs förändringar i pensionssystemet som är nödvändiga för att undanröja diskrimineringen av invandrare i pensionssystemet

Bosnien och Hercegovinas s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D466

HÄRRYDA ARBETAREKOMMUN

Uteblivna vallöften

Motion angående uteblivna skrivningar om fortsatt sänkning av skatten för pensionärer (pensionen är en uppskjuten lön) och att bostadstillägget inte höjts. Dessa två löften gick vi till val på 2014. Vi ser allvarligt på att ovanstående löften inte finns med i budgetförslaget för 2017.

Partikongressen föreslås besluta:

D466:1 att man genomför fortsatt sänkning av skatt för pensionärer

D466:2 att man ser över bostadstillägget

Ingegerd Helén

Härryda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D467

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Återställa pensionerna

Efter åtta år av skattesänkningar som gynnat i första hand höginkomsttagare men även vanliga löntagare och missgynnat flertalet pensionärer vilket skapat ökade klyftor i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

D467:1 att socialdemokratiska partiet fattar nödvändiga beslut för att återställa pensionerna

Anders Månsson, Terhi Laine, Christer Landin

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D468

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Äldrefattigdom

Drygt 20 år efter nuvarande pensionssystem infördes ser vi att antalet äldre som hamnar under EU:s gräns för relativ fattigdom ökar. Idag är det ca 225000. Det betyder att var tionde pensionär har en disponibel inkomst under 11000 kronor per månad. Dessutom har ytterligare en halv miljon endast den låga garantipensionen och majoriteten är kvinnor. Orsaken till det är bland annat ofrivillig deltid och tidsbegränsade anställningar. Lösningen på detta ändrad lagstiftning och ändrade villkor i avtalen mellan arbetsmarknadens parter.

Ett annat problem idag är att bostadstillägget för pensionärer endast tar hänsyn till bostadskostnad på maximalt 5000 kronor per månad. Dessutom måste en pensionär ha fyllt 65 år för att vara berättigad till bostadstillägg. Dessa fakta framkom i PRO:s rapport Äldredom utan fattigdom.

Partikongressen föreslår besluta:

D468:1 att garantipensionen höjs

D468:2 att pensionärer under 65 års ålder ska ha rätt söka bostadstillägg

Lennart Hallengren, SEKO S-förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D469

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Översyn av pensionssystemet

År 1999 flyttades 45 miljarder från pensionssystemet till stadsbudgeten. År 2000 flyttades ytterligare 45 miljarder följt av 155 miljarder året därpå. Totalt uppgick år 2004 överföringarna från pensionssystemet till statsbudgeten till 275 miljarder. Garantipensionen var tänkt att skydda ett fåtal äldre från att tvingas söka försörjningsstöd. Så blev det inte. ”2015 var antalet pensionärer med garantipension (med eller utan inkomstpension) 770 000 personer, av dem är 612 000 personer (cirka 80 procent) kvinnor. Motsvarande siffra 2003 var 76 procent. 158 000 män (cirka 20 procent) fick garantipension år 2015. ”Den totala pensionen blir 50-55 procent av slutlönen beroende på hur länge man jobbar.”

- Källa Pensionsmyndigheten

Det är betydligt mindre än systemets konstruktörer räknade med. Problemet är inte systemets hållbarhet – utan att pensionerna blir för låga. Andelen fattiga pensionärer blir fler. Räddningen har blivit ideella hjälporganisationer. Socialdemokraternas mest kända valaffisch ”Gärna medalj, men först rejäl pension” (1958) var så bra att många anser att den säkrade valsegern. Budskapet känns tyvärr åter aktuellt. Till det Socialdemokratiska Arbetarepartiets honnörsord räknas rättvisa, jämlikhet, solidaritet och frihet. Uttrycket ”Den som är försatt i skuld är icke fri” har använts av två framträdande socialdemokrater. Vi tillåter oss att travestera uttrycket och konstaterar: Den som är beroende av hjälporganisationer är icke fri!

Partikongressen föreslår besluta:

D469:1 att en total översyn av nuvarande pensionssystem genomförs skyndsamt

D469:2 att översynen särskilt beaktar de sämst ställda pensionärernas situation

D469:3 att pensionsreform ges prioriterat utrymme i statsbudgeten

Hans- Lennart Stenqvist, Bankeryds Socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D470

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN

Översyn av pensionssystemet

Att ett nytt pensionssystem infördes 2001, var bland annat för att pensionärerna för varje år förväntades bli fler i förhållande till de som yrkesarbetade. Pensionssystemet skulle alltså anpassas till det ökande antalet pensionärer. En del av denna anpassning betyder att dagens pensionssystem är tänkt att följa den allmänna löneutvecklingen, medan det tidigare ATP-systemet följde prisutvecklingen. Dessutom beräknas pensionen utifrån den förväntade livslängden för varje årskull pensionärer.

Tanken var alltså att pensionerna skulle följa löneutvecklingen, men så har inte utvecklingen blivit. Bromsen har slagit till allt för ofta vilket har gjort att pensionärerna halkar efter lönerna ordentligt. Orsaken till att bromsen slagit till är att pensionssystemet är underfinansierat. När avgifterna inte räcker till är det tänkt att en buffert ska täcka upp. Bufferten som består av AP-fonder är för liten då börserna föll kraftigt år 2008 och staten gjorde uttag ur fonden.

Kommer detta system att fortsätta med underfinansiering kommer bromsen att slå till allt oftare.

Ju längre tiden går desto lägre kommer pensionerna att bli. Det är inte enbart pensionerna som minskar, utan även de pensionsrätter som tjänas in. Åtgärddar vi inte detta kommer vi att se kraftigt försämrade pensioner i framtiden vilket ger stora problem för framtida pensionärer.

Därför föreslår vi:

- Att det nuvarande pensionssystemet ses över
- Att man säkrar upp pensionerna för kommande pensionärer
- Att pensionssystemet följer löneutvecklingen som det är tänkt att den ska göra

Partikongressen föreslår besluta:

D470:1 att det nuvarande pensionssystemet ses över

D470:2 att pensionen säkras upp för kommande pensionärer

D470:3 att pensionen följer löneutvecklingen, vilket är tanken med det nya pensionssystemet från år 2001

Lugnås S-förening Mariestad

Mariestads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D471

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Översyn av pensionssystemet

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämlika med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är idag ca 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst. En tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man. Det sammantaget ger kvinnor betydligt lägre pension. Bland barnfamiljer, med en kvinna som ensamförsörjare, och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanlig som i genomsnittet. Översyn av pensionssystemet av befolkningen.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det idag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Om man tittar på dem som redan har gått i pension har kvinnor i genomsnitt 65 procent av mäns pensioner. Det är orättvist och kräver flera insatser av samhället för att pensionerna ska bli jämlika.

Partikongressen föreslår besluta:

D471:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till översyn av hela pensionssystemet

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D472

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Arbetshindret - bristande traumabehandling

Brist på platser vid traumaenheter leder till stort lidande för de drabbade, deras anhöriga samt ekonomiska förluster för individ och samhälle. Ökad självmordsrisk och långvarig fysisk ohälsa är andra konsekvenser. Flyktingar samt övriga barn och vuxna som utsatts för hot och våld riskerar idag att inte kunna delta i och bidra till samhällslivet. I slutänden är det därför en demokratifråga.

Kunskapscentrum för katastrofpsykiatri menar att det förekommer posttraumatisk stress, tidigare kallad för ”granatchock”, hos en till tre procent av den svenska befolkningen. Det betyder att ca en kvarts million människor indirekt förhindras möjlighet till att arbeta. Väntetiden kan vara upp till två år. En del nekas vård direkt, trots att de har remiss.

Brist på vårdplatser inom den specialiserade psykiatrin tvingar vårdgivare till omänskliga val. Vilka svårt traumatiserade människor, flyktingar, våldsutsatta barn och vuxna skall nekas vård? Människor bollas fram och tillbaka mellan vårdcentraler och traumaenheter. Situationen försvårar läkningen och förvärrar psykiska skador; trots att evidensbaserad behandling kan bota eller lindra.

Traumatisering betyder hög stressnivå och inverkar bland annat på vår studie- och inlärningsförmåga. Funktionshinder för att lära och behärska det svenska språket är ett väl känt arbetshinder. Att arbeta och upprätthålla nära relationer blir ofta helt omöjligt, om man inte får rätt hjälp i tid.

Trots att antalet traumatiserade patienter har ökat kraftigt de senaste åren har Sverige idag bara ett fåtal psykiatriska specialiteter som ska behandla personer med posttraumatisk stress, PTSD. År 2001 var antalet vårdplatser 5218, därefter har de minskat ned till 4384 platser år 2014, enligt SKL.

Exemplen på situationens allvar är många. Kris- och traumacenter i Stockholm hade remiss stopp under 2013, de tvingades säga nej till ett 50-tal patienter. Nytt remiss stopp infördes våren 2014.

Väntetiden på PTSD mottagningen i Borås, är två år för vuxna. Barn och unga får vänta i minst tre månader. Centrum för trauma i Karlstad, har 3 månaders väntetid för bedömning och ytterligare sex månaders väntetid för behandling. Traumagruppen i Örebro har närmare 100 personer på väntelista och kötiden är 13 – 14 månader. Kris och trauma mottagningen i Göteborg tar endast emot flyktingar. Man hade en ökning av patienter med 30 procent 2013. Röda korset hjälper flyktingar över hela landet. I januari larmade man att de inte klarade den stora ökningen av flyktingar.

Remisser till traumamottagningar kan hjälpa till att hålla hoppet uppe, men när avslagen blir ett faktum, kan det förvärra tillstånden och känslor av maktlöshet. I bästa fall söker man sig till akutmottagningar där det skrivs ut antidepressiva i väntan på remiss till traumacentren. Dessvärre kommer medicineringen inte åt själva grundproblemet.

Viktigt är att inte som föregående regering enbart satsa på korttidsbehandlingar i ett enögt effektivitetstänk. Satsningar på att läka människors olika psykiska sår; måste alltid följa evidens, och anpassas till människan och verkligheten. Positivt är att socialdemokraterna nu har aviserat att stärka psykiatrin, och den här patientgruppens utsatta situation bör lyftas fram. Om man inte åtgärdar platsbristerna lämnar man traumatiserade människor till att överleva; inte leva och vara en del av samhället med samma rätt till hälsa och arbete. För att minska lidande och säkerställa alla människors rätt till arbete och deltagande i samhället yrkar jag

Partikongressen föreslår besluta:

D472:1 att regelbundna kontroller införs för att säkra att vård med god kvalitet upprätthålls för PTSD diagnostiserade patienter

D472:2 att evidensbaserad vård vid traumabehandlingar inkluderat diagnosen PTSD ges på lika villkor i hela landet inom ramen för vårdgarantin

Marina Andersson och Dalarö, Utö, Ornö socialdemokratiska förening
Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D473

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Att tandvården ska ingå i samma högkostnadsskydd som sjukvården

Tandvård och sjukvård är skilda åt men båda bedrivs av landstingen/regionerna. Tanderna är en del av kroppen men behandlas som något eget, något annorlunda. Att ha dålig tandhälsa är förknippat med socialt stigma. Det är också rent faktiskt förknippat med vilken social status du

har. Ju högre utbildningsnivå och inkomstnivå desto mindre sannolikhet att du har dålig tandhälsa. Många studenter väljer att inte gå till tandläkaren då de tycker att det är för dyrt och de redan har det knapert ekonomiskt. Detta beteende riskerar att följa med dem även uppåt i åldrarna.

Tänderna och munnen är en del av kroppen och det går att upptäcka ett flertal sjukdomar genom att undersöka munnen och tänderna hos en människa – tänderna är en del av kroppen.

Som det är idag är det relativt stor skillnad mellan högkostnadsskyddet för tandvård jämfört med det för sjukvård. Besöker du sjukvården får du betala max 1100 kr i patientavgifter över en period på ett år. För tandvården gäller att du får själv betala för tandvårdskostnader som har ett referenspris på upp till 3000 kr per år. Sedan får du ersättning för 50 procent av kostnader med ett referenspris mellan 3 000 och 15 000 kronor och 85 procent av kostnader med ett referenspris som överstiger 15 000 kronor. Detta gäller ett referenspris som tandläkaren inte är skyldig att hålla sig till utan du kan faktiskt vara tvungen att betala mer. Detta betyder att det inte finns något tak på hur mycket du faktiskt kan vara tvungen att betala i tandvårdsavgifter.

Partikongressen föreslår besluta:

D473:1 att tandvården ska ingå i samma högkostnadsskydd som sjukvården

Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D474

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Felaktiga och ej fullständiga patientjournaler - ett rättsäkerhets- och sjukvårdsproblem

Det är inte helt ovanligt att felaktigheter av olika digniteter finns i patientjournaler. Det gäller även utelämnande av information. I vården av sjuka kan detta ge mer eller mindre skador och problem.

Patienter, anställda inom vården och pressen kan ge exempel på detta problem. Ett närliggande problem är tolkningen av journalens information vid försäkringsärenden. Det kan gälla vårdskador som anmäls till patientskadeförsäkring. (ca 1200 registrerade fall/år). Tillkommer gör läkemedelsskador. I alla dessa fall utgör sjukjournalerna i stort underlaget för bedömningen.

Detta gäller även journaluppgifter som beaktas och är underlag vid andra typer av försäkringar t.ex. trafikskador, misshandel, brottsmål. Det är inte ovanligt att den skadade anser att det finns

felaktigheter/utelämnade av uppgifter, information i sina journaler och som försäkringsbolagen använder sig av. Beskedet från försäkringsbolagen vid en konflikt om innehållet i journalen är: ”vi har ingen anledning att misstro uppgifterna i journalen”.

Landstingets ömsesidiga försäkringsbolag (patientskadeförsäkring) anger följande: ” Den skriftliga medicinska dokumentationen som ligger till grund för våra bedömningar. Vi utgår från att journaluppgifterna är korrekta och att alla uppgifter av vikt har noterats. Journalföringen innefattas inte i det vi har att bedöma”. I patientskadefallen är det i regel den som har ”del i saken”, m.a.o. den som är inblandad i försäkringsanmälan. Den som kan ha orsakat skadan skriver journalen. Vårdpersonal och patienter kan vittna om journaler som innehåller sakfel, felaktiga tidsangivelser, efterhandskonstruktioner, missuppfattningar, tendens till försvarsinställningar, överbetoning på patientens roll i skadan mm.

Ett exempel är tidsuppgifter i journalen där en patient uppger att hon fick vänta i 13 timmar innan hon fick hjälp. I journalen står det tre timmar. Ett annat exempel är utebliven bedövning vid ett underlivsingrepp vilket ej är noterat i journal.

Att vända sig till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) när man anser att journaluppgifter är felaktiga eller bristfälliga (om man nu har vetenskap om detta) är i stort sett meningslöst då det finns en övertro på vårdens uppgifter. Den enskilde är i underläge.

Många exempel kan anföras och många kan vittna om att detta är ett problem som måste uppmärksammas. Ovan redovisade problem kan innebära skador både kroppslig och ekonomiskt för den enskilde patienten. Detta är en fråga om säkerhet och rättssäkerhet.

Partikongressen föreslår besluta:

D474:1 att frågan uppmärksammas och utreds

D474:2 att förbättrade rutiner skapas för att den enskilde på ett enklare sätt kan få rättelse i patientjournaler

Bo-Anders Öberg

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D475

BÅSTADS ARBETAREKOMMUN

Låt apoteken övergå i gemensam ägo

Det svenska apoteksmonopolet avskaffades 2009 av regeringen Reinfeldt 1. Det skedde med ideologiska skygglappar, regeringen blundade för de farhågor som nu tyvärr blivit verklighet.

Marknadifieringen har inneburit problem i tillgänglighet för vissa receptbelagda mediciner. Det tas ut stora vinster på vår läkemedelskonsumtion. Apoteken blir aktörer på en marknad som måste marknadsföra sig med reklam och erbjudanden. Det har även resulterat i en skev fördelning av apoteksinrättningar i landet. Privata apotek poppar nu upp på slentrian efter lönsamhet och stängs ned i arbetarklassområden och i landsbygd. Patienter tvingas åka mellan flera apotek för att hitta den medicin som förr fanns i vartenda apotek. Apoteksbolagen har också mycket stora problem med att rekrytera utbildad personal vilket dessutom försvårar öppnandet av dessa nya apotek. Dessutom säljs receptfria läkemedel som vilken matvara som helst i andra butiker. Överkonsumtionen av värktabletter är ett faktum.

Det är inte bara av ideologiska skäl vi bör driva en återreglering. Men patientsäkerheten är hotad och det är ovärdigt vår gemensamma välfärd. Det är en utveckling vi socialdemokrater inte kan tillåta. Vi måste säkra ett svenskt apoteksbestånd där apoteken är geografiskt placerade så att de maximerar samhällsnyttan istället för vinsten, där all personal är utbildad och där inga läkemedel säljs i matbutiker. Låt därför apoteken övergå i gemensam ägo – som de gjorde ända fram till 2009.

Partikongressen föreslår besluta:

D475:1 att Socialdemokratiska Arbetarepartiet verkar i motionens anda, för att samtliga apotek övergår i offentlig ägo

SSU

Båstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D476

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Patientavgifter

När vi som patienter besöker sjukvården t.ex. akuten, vårdcentraler, rehab, osv. betalar vi en patientavgift som är subventionerad. Det som står på kvittot idag är vad jag som patient betalar.

För att öka medvetenheten om kostnaderna i sjukvården och hur stor skattesubventionen är, ska detta synas på det kvitto som jag får vid mitt besök i sjukvården.

Vi måste för att medvetandegöra besökaren vad det egentligen kostar, redovisa hela kostnaden vid mitt besök i vården. Denna information skall stå på kvittot som jag erhåller vid betalningen vis mitt besök på ex vårdcentralen.

På kvittot ska det stå först den rejäla priset sedan vad betalas med skattekrone sist vad jag som patient ska betala.

Partikongressen föreslås besluta:

D476:1 att på kvittot vid besök inom vården ska det tydlig framstå vad jag ska betala

D476:2 att hur stor summa som skattesubventioneras

D476:3 att hur stor den rejäla kostnaden är

Hans Strandberg

Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D477

ORUST ARBETAREKOMMUN

PSA-prov

Varje år avlider ca 2500 män av sin prostatacancer. Fler än 85000 män har diagnosen idag. Alla män över 40 år bör erbjudas att ta PSA-prov för att kunna i ett tidigt stadium gå vidare med uppföljande undersökningar. Jämställ PSA-prov med mammografi och cytologprov för kvinnor. Yrkar att det regleras inom all sjukvård att alla män över 40 år erbjuds PSA-prov.

Partikongressen föreslås besluta:

D477:1 att bifalla och verkställa motionärens yrkande

Anne-Marie Petersson

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D478

VIMMERBY ARBETAREKOMMUN

Tänderna ska ingå i kroppen

Tänderna sitter i kroppen, men räknas inte dit. Vid normala kroppsliga sjukdomar, normala skador på kroppen får man stöd utifrån behov, inte plånbok. Konsekvensen är att tandstatusen blivit en tydlig klassfråga, precis som den var i början av förra seklet. Allt fler arbetslösa vittnar om att de inte har råd att betala tandläkarräkningen och att de måste förhandla om avbetalningsplaner för att kunna laga tandskador/-fel i munnen.

Tandvårdsstödet, som är tänkt att vara en försäkring för de som har det sämre ställt, fyller i dag många gånger ingen funktion då taket är så pass högt. Referenspriset som högkostnadsskyddet beräknas utifrån kan skilja sig från tandläkare till tandläkare då dessa är fria att sätta egna priser. Syftet med referenspriserna är dels att undvika höjningar då Försäkringskassan höjer ersättningen, dels för att fungera som jämförelsepris. Detta borgar dock för mellanskillnader, ogynnsamma mellanskillnader, som individen i slutändan får stå för. Tandhälsa ska inte vara en klassfråga.

Partikongressen föreslås besluta:

D478:1 att tandvård ska räknas som sjukvård

D478:2 att samma generella avgift ska tas vid ett besök hos tandläkaren som vid ett besök hos landstingets läkare

D478:3 att högkostnadskortet ska gälla inom tandläkarvård såväl som inom övrig sjukvård

D478:4 att höja rätten till fri tandvård från 20 till 25 år

IF Metall Östra Smålands s-förening

Vimmerby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D479

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Tandvård - också en del av samhällets kärnfunktioner

Mer än hälften av vårt lands kvinnliga ålderspensionärer tillhör idag definitionsmässigt gruppen ”fattig-pensionärer” som inte får sina grundläggande rättigheter när det gäller levnadsförhållanden tillgodosedda. Detta gäller inte minst tillgången till adekvat tandvård.

Det svenska samhällets allt större klasskillnader har under de senaste åtta åren medfört att det sociala skyddsnetet för utsatta grupper har systematiskt urholkats istället för att förbättras.

En av flera allvarliga följder är att en stor grupp ålderspensionärer inte har råd att förebygga tandlossningar och tandskador, utan tvingas att leva med verkningarna av en eftersatt tandvård och inte kunna tugga ordentligt. Fattigpensionärerna har därför inte alls kunna välja den kost som är nyttig. Att inte ha råd med förebyggande tandhygien skapar för väldigt många en i flera avseenden helt oacceptabel social utslagning.

Det är hög tid för oss socialdemokrater att bli överens om att tänderna skall ses som och är en livsviktig del av våra kroppar. Genom att vi skapar en fri tandvård för alla medborgare i vårt land säkerställs att tandvården blir en läkarvård fullt jämställd med all annan sjukvård. Tandvård skall lika lite som all annan läkarvård vara beroende av den enskildes betalningsförmåga och sociala status.

Så är det inte idag.

Partikongressen föreslås besluta:

D479:1 att tandvård skall göras till en helt integrerad form av livsviktig läkarvård som en av samhällets kärnfunktioner inom somatisk medicin

Sten Björk, Senioreernas S-förening i Trelleborg
Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D480

FALU ARBETAREKOMMUN

Allas rätt till god tandvård

Idag ser vi ett samhälle med ökade ekonomiska klyftor och en ökad utslagning. Ett samhälle där det inte är ovanligt att tvingas prioritera mellan mat på bordet eller en lagad tand. Tandstatus har ännu tydligare blivit en klassfråga.

Tandvården för barn och unga bekostas idag av landstinget, medan tandvården för vuxna betalas nästan helt av egenavgifter. En vanlig basundersökning hos tandläkare kostar mellan 500-1000kr. En kostnad som många av hushållsekonomiska skäl inte klarar av eller kan prioritera. Inom Landstingens regi finns möjligheter att som patient teckna sig för så kallad Frisktandvård, vilket innebär att man betalar ett fast pris per månad och får all tandvård man behöver. Detta system är dock dyrt för den som har dålig tandhälsa. Tandhälsa får inte vara en klassfråga. Enligt lag är landstingen förbjudna att använda skattepengar till vuxentandvård, vilket gör att priserna inte kan sänkas.

Att priset spelar roll är tydligt. Av de som avstår från tandvård anger de flesta ekonomin som skäl. Låginkomsttagare besöker tandvården mer sällan än höginkomsttagare. Samtidigt som tandhälsan i befolkningen generellt blivit allt bättre har klyftorna också blivit större. Vårt långsiktiga mål måste vara att tandvården går in som en del av hälso- och sjukvården, med samma system för egenavgifter och högkostnadsskydd.

Partikongressen föreslås besluta:

D480:1 att kongressen ställer sig bakom det som anförts i motionen om allas rätt till god tandvård och vikten av att steg tas mot att likställa tandvård med övrig hälso- och sjukvård

Roza Güclü Hedin

Falu arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D481

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Apotekare i vården

Läkemedelsrelaterade problem är en vanlig åkomma bland många idag. På t.ex. vårdcentralerna i Skåne har de flesta äldre patienter läkemedelsrelaterade problem.

Inför man apotekare i vårdkedjan som går igenom patienternas medicinering kan man höja livskvalitén och bespara patienterna lidande. Många slipper bli inlagda för biverkningar och man sparar vårdkostnader. Detta tillvägagångssätt har funnits sedan länge i England. I kombination med ett nationellt journalsystem skulle metoden vara än mer effektiv.

Att införa apotekare har bl.a. testats på Höglandssjukhuset i Eksjö där apotekare tog över medicinhanteringen från sjuksköterskorna vilket har frigjort mycket tid.

Partikongressen föreslås besluta:

D481:1 att implementera apotekare i vårdkedjan

D481:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Fabian Gustafsson, Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D482

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Apotekets avreglering

När apoteket privatiserades fick det många olika konsekvenser. Det har gått några år nu och jag ser att apoteken får mer och mer fokus på vinst än medborgarnas bästa. Det är kundfokus och inte medborgarnas fokus. I en stadsdel i Stockholms kommun finns det fem apotek. Fyra av dem är privata apotek. Det femte ägs av staten genom Apoteksbolaget. Innan 1970 fanns det privata apotek men dessa förstatligades år 1970 och alla apotek ägdes av statliga apoteksbolaget. Den 1 juli 2009 tilläts åter igen privata företag att äga apotek. Efter avregleringen såg man att många privata apotek började sälja glass och smink. Det blev mer fokus på att tjäna pengar än att ge bra service till medborgarna. Apotek ska inte uppmuntra till ohälsa utan vara en del i att göra så att

medborgarna mår så bra möjligt. På landsbygden började man se försämringar av de apotek som fanns där. Vissa las ner till och med.

Partikongressen föreslår besluta:

D482:1 att en översyn görs av avregleringens konsekvenser

Diana Hildingsson

Botkyrka arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D483

ÅNGE ARBETAREKOMMUN

Arbetstid-hälsa-patientsäkerhet

Motion angående arbetstid för sjukvårdande personal med legitimation.

Landstinget behöver utveckla ett system för att säkra att läkare och annan personal har rätt kompetens. Detta är inte är inte minst viktigt för att utveckla en trygg, jämlik och säker vård. En del av den personal som jobbar inom sjukvården jobbar med sjukvårdande insatser även då de är lediga. De gör det som inhyrd personal och ibland i egna bolag. Detta är en risk vad gäller patientsäkerhet. Att inte få tillräcklig vila mellan arbetspassen utgör dels en risk för personalen själva i form av stress etc. och dels en risk för patienten då risken för felaktiga insatser naturligtvis ökar om man som personal inte får tillräckligt med vila mellan arbetspassen.

Som exempel kan nämnas inom yrkestrafiken har man ett system för att säkra att förarna får tillräckligt med vila mellan arbetspassen. De är också skyldiga att ha ett yrkesbevis för att få jobba med yrkestrafik i olika typer, de måste även ha ett Yrkeskompetensbevis för att få köra. Förarkort är ett kort med chip som chaufförer inom yrkestrafiken måste ha. På chippet registreras främst arbetstiden. Om den sjukvårdande personalen skulle omfattas av ett liknande system som chaufförer i yrkesverksam trafik har skulle det inte vara möjligt att jobba så mycket som en del av den sjukvårdande personalen gör och det skulle också säkra att man har rätt kompetens och erfarenhet för arbetet.

Partikongressen föreslår besluta:

D483:1 att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation

D483:2 att arbeta för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar

Anette Lövgren

Ånge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D484

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Arbetstid för sjukvårdande personal med legitimation

Landstingen behöver utveckla ett system för att säkra att läkare och annan personal har rätt kompetens. Detta är inte är inte minst viktigt för att utveckla en trygg, jämlik och säker vård.

En del av den personal som jobbar inom sjukvården jobbar med sjukvårdande insatser även då de är lediga. De gör det som inhyrd personal och ibland i egna bolag.

Detta är en risk vad gäller patientsäkerhet. Att inte få tillräcklig vila mellan arbetspassen utgör dels en risk för personalen själva i form av stress etc. och dels en risk för patienten då risken för felaktiga insatser naturligtvis ökar om man som personal inte får tillräckligt med vila mellan arbetspassen.

Som exempel kan nämnas inom yrkestrafiken har man ett system för att säkra att förarna får tillräckligt med vila mellan arbetspassen. De är också skyldiga att ha ett yrkesbevis för att få jobba med yrkestrafik i olika typer, de måste även ha ett Yrkeskompetensbevis för att få köra.

Förarkort är ett kort med chip som chaufförer inom yrkestrafiken måste ha. På chippet registreras främst arbetstiden.

Om den sjukvårdande personalen skulle omfattas av ett liknande system som chaufförer i yrkesverksam trafik har skulle det inte vara möjligt att jobba så mycket som en del av den sjukvårdande personalen gör och det skulle också säkra att man har rätt kompetens och erfarenhet för arbetet.

Partikongressen föreslår besluta:

D484:1 att partikongressen undersöker möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation.

D484:2 att Partikongressen arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar

Christer Sonidsson, Lars Åström, Malin Westman, John Åberg, Per-Arne Frisk, Monica Fällström, Anette Lövgren
Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D485

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN

Arbetstid för sjukvårdande personal med legitimation

Landstinget behöver utveckla ett system för att säkra att läkare och annan personal har rätt kompetens. Detta är inte minst viktigt för att utveckla en trygg, jämlik och säker vård. En del av den personal som jobbar inom sjukvården jobbar med sjukvårdande insatser även då de är lediga. De gör det som inhyrd personal och ibland i egna bolag. Detta är en risk vad gäller patientsäkerhet. Att inte få tillräcklig vila mellan arbetspassen utgör dels en risk för personalen själva i form av stress etc. och dels en risk för patienten då risken för felaktiga insatser naturligtvis ökar om man som personal inte får tillräckligt med vila mellan arbetspassen.

Som exempel kan nämnas inom yrkestrafiken har man ett system för att säkra att förarna får tillräckligt med vila mellan arbetspassen. De är också skyldiga att ha ett yrkesbevis för att få jobba med yrkestrafik i olika typer, de måste även ha ett Yrkeskompetensbevis för att få köra.

Förarkort är ett kort med chip som chaufförer inom yrkestrafiken måste ha. På chippet registreras främst arbetstiden.

Om den sjukvårdande personalen skulle omfattas av ett liknande system som chaufförer i yrkesverksam trafik har skulle det inte vara möjligt att jobba så mycket som en del av den sjukvårdande personalen gör och det skulle också säkra att man har rätt kompetens och erfarenhet för arbetet.

Partikongressen föreslås besluta:

D485:1 att partikongressen undersöker möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation

D485:2 att partikongressen arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar

Malin Westman, Christer Sonidsson, Lars Åström, John Åberg, Per-Arne Frisk, Monica Fällström, Anette Lövgren
Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D486

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Arbetstid för sjukvårdande personal med legitimation

Landstinget behöver utveckla ett system för att säkra att läkare och annan personal har rätt kompetens. Detta är inte minst viktigt för att utveckla en trygg, jämlik och säker vård. En del av den personal som jobbar inom sjukvården jobbar med sjukvårdande insatser även då de är lediga. De gör det som inhyrd personal och ibland i egna bolag. Detta är en risk vad gäller patientsäkerhet. Att inte få tillräcklig vila mellan arbetspassen utgör dels en risk för personalen själva i form av stress etc. och dels en risk för patienten då risken för felaktiga insatser naturligtvis ökar om man som personal inte får tillräckligt med vila mellan arbetspassen.

Som exempel kan nämnas inom yrkestrafiken har man ett system för att säkra att förarna får tillräckligt med vila mellan arbetspassen. De är också skyldiga att ha ett yrkesbevis för att få jobba med yrkestrafik i olika typer, de måste även ha ett Yrkeskompetensbevis för att få köra. Förarkort är ett kort med chip som chaufförer inom yrkestrafiken måste ha. På chippet registreras främst arbetstiden. Om den sjukvårdande personalen skulle omfattas av ett liknande system som chaufförer i yrkesverksam trafik har skulle det inte vara möjligt att jobba så mycket som en del av den sjukvårdande personalen gör och det skulle också säkra att man har rätt kompetens och erfarenhet för arbetet.

Partikongressen föreslås besluta:

D486:1 att Socialdemokraterna verkar för att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation

D486:2 att Socialdemokraterna arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar

Christer Sonidsson (S) John Åberg (S) Monica Fällström (S) Lars Åström (S) Per-Arne Frisk (S)

Anette Lövgren (S) Malin Westman (S)
Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D487

TIMRÅ ARBETAREKOMMUN

Arbetstid för sjukvårdande personal med legitimation

Landstingen behöver utveckla ett system för att säkra att läkare och annan personal har rätt kompetens. Detta är inte minst viktigt för att utveckla trygg, jämlik och säker vård. En del av den personal som jobbar inom sjukvården jobbar med sjukvårdande insatser även då de är lediga. De gör det som inhyrd personal och ibland i egna bolag. Detta är en risk vad gäller patientsäkerhet. Att inte få tillräcklig vila mellan arbetspassen utgör dels en risk för personalen själva i form av stress etc och dels en risk för patienten då risken för felaktiga insatser naturligtvis ökar om man som personal inte får tillräckligt med vila mellan arbetspassen.

Som exempel kan nämnas inom yrkestrafiken har man ett system för att säkra att förarna får tillräckligt med vila mellan arbetspassen. De är också skyldiga att ha ett yrkesbevis för att få jobba med yrkestrafik i olika typer, de måste även ha ett Yrkeskompetensbevis för att få köra. Förarkort är ett kort med chip som chaufförer inom yrkestrafiken måste ha. På chippet registreras främst arbetstiden.

Om den sjukvårdande personalen skulle omfattas av ett liknande system som chaufförer i yrkesverksam trafik har skulle det inte vara möjligt att jobba så mycket som en del av den sjukvårdande personalen gör och det skulle också säkra att man har rätt kompetens och erfarenhet för arbetet.

Partikongressen föreslås besluta:

D487:1 att Socialdemokraterna verkar för att undersöka möjligheten att registrera den totala arbetstiden för sjukvårdande personal med legitimation

D487:2 att Socialdemokraterna arbetar för att regelverket för den sjukvårdande personalen, då de utför sjukvårdande insatser, utformas så att det inte är lagligt att överträda de begränsningar som arbetstidslagen stipulerar

Christer Sonidsson, John Åberg, Monica Fällström, Lars Åström, Per-Arne Frisk, Anette Lövgren, Malin Westman

Timrå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D488

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Att tandhälsa inte skall förbli en klassfråga

Den allmänna tandvårdsförsäkringen ersätter till vissa delar tandvårdskostnader. Det finns också möjligheter att få lån och avbetala på tandläkarkostnad. Vissa landsting, bl.a. Region Skåne, har bl.a. genomfört viss bra fri tandvård för barn upp tom 19 år och bistånd till de som av ekonomiska skäl inte har möjlighet att finansiera detta med egna inkomster. Enligt min mening bör sådana förbättringar gälla hela landet oavsett var man bor.

Ekonomisk skydd för dem som har höga och medelgoda inkomster finns alltså. De som bara har små inkomster har trots den allmänna tandvårdsförsäkringen inte råd att skaffa sig den tandvård de behöver. Tandläkare säger att en persons tandvård visar på ekonomisk ställning i samhället. Det finns flera tandvårdsstöd att söka och också möjligheter till avbetalning. Men det är faktiskt så att många anser sig ändå inte ha råd att laga sina tänder. Tandhälsa har blivit en klassfråga. PRO har framför att systemet för tandvårdsstöd måste ses över, och på sikt bör tandvård omfattas av högkostnadsskyddet. Detta är alltså en klassfråga som Socialdemokratiska partiet borde åtgärda. Det finns i dag många, bl.a. äldre och arbetslösa, som inte har råd att gå till tandläkaren.

Partikongressen föreslås besluta:

D488:1 att partikongressen uttalar önskemålet att frågan utreds om komplettering av den allmänna tandvårdsförsäkringen så att tandhälsa inte längre är en klassfråga

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D489

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Avgiftsfri screening för bröstcancer med mammografi

Riksdagen har beslutat om avgiftsfri screening för bröstcancer med mammografi och överlåtit åt Socialstyrelsen att meddela föreskrifter om vilka ålderskategorier som ska omfattas av screeningen.

Socialstyrelsen har i författningssamling föreskrivit att det är kvinnor som är 40-74 år som ska

omfattas och som ska erbjudas avgiftsfri screening var 18-24 månad. Beslutet som gäller från den 1 juli i år är mycket bra för de kvinnor som är 40-74 år. För de kvinnor som är över 74 år är beslutet inte bra och frågan är om det inte är åldersdiskriminerande. Det står i propositionen som föregår riksdagsbeslutet att det enligt Socialstyrelsen finns i dagsläget inga studier av screeningprogram för kvinnor under 40 eller över 74 år. Det finns därför inte någon bild av hälsovinster och risker för kvinnor i dessa åldersgrupper. Det innebär att man inte har kunskap utan man bara fortsätter utifrån tidigare regler där man kallade kvinnor mellan 40 och 74 år till screeningprogram. Det kändes mindre orättvist tidigare, möjligheten fanns att själv begära undersökning, och då var kostnaden densamma för de som var kallade och de som själva begärde undersökning d.v.s. de över 74 år. Det nya beslutet innebär att det är avgiftsfritt för kvinnor 40-74 år och kostar för övriga som på grund av oro själva begär undersökning.

Det är kanske just dessa äldre kvinnor, som har den svagaste ekonomin, som är betjänta av en mer jämlik och jämställd vård, vilket angavs som ett av skälen till riksdagens beslut om att det skulle vara avgiftsfritt. Det är inte svårt att förstå att en kvinna på 75 år, som i många år omfattats av mammografiundersökning och som nu på grund av ålder inte längre omfattas, känner sig orolig, mindre värd och diskriminerad.

Partikongressen föreslår besluta:

D489:1 att avgiftsfri screening för bröstcancer ska erbjudas samtliga kvinnor utan diskriminerande åldersgränser

S-föreningen 65+

Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D490

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Avveckla inhyrningen i landstingens sjukvård!

SJUKVÅRDEN SOM FRÄMST BEDRIVS I OFFENTLIG REGI av de svenska landstingskommunerna blir sedan länge alltmera utplundrad på resurser. Boven i dramat är den ständigt fördyrade och växande inhyrningen av läkare och sjuksköterskor.

Sedan 1920 talet har vissa professioner förmått riksdagen att hålla läkarutbildningen konstant underdimensionerad. Det har varit en (alltför) framgångsrik facklig kamp. I modern tid har tillkommit inhyrningen av personal. Den pressar ständigt upp personalkostnaderna till orimliga nivåer. Snart kommer det att hota all sjukvård och inte alls tillförsäkra vården bemanning där den behövs.

Nu har det blivit nödvändigt att definitivt bryta av denna förödande utveckling genom en bestämd och oåterkallelig avveckling av all inhyrning i sjukvården. För att det ska lyckas måste staten och samtliga landsting samarbeta. Det kan åstadkommas genom att alla budgetanslag till inhyrning hårdhänt stryps mer och mer över tid på så sätt att inhyrningskostnader ett år medför minskade anslag till enheten nästföljande år. Det genomförs tills all inhyrning är helt avvecklad.

Partikongressen föreslår besluta:

D490:1 att uppdra åt den socialdemokratiska riksdagsgruppen samt Socialdemokraterna i Sveriges Kommuner & Landsting (SKL) att avveckla all inhyrning av personal i landstingens och regionernas sjukvård

Alfonso Ramírez

Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D491

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Barn- och Ungdomspsykiatri

Den psykiska ohälsan bland ungdomar och unga vuxna har ökat dramatiskt de senaste 20 åren. Enligt SCB:s statistik har andelen unga med psykiska besvär nästan tredubblats, från att ha legat på 7-8 % under 80-talet till över 20 %. Samtidigt som detta är ett enormt problem för det svenska samhället så har Barn- och Ungdomspsykiatri stora problem även den. Det här är våra förslag för hur vi i SSU Östergötland kan verka för att förbättra BUP.

Man kan inte kräva att barn och unga, eller deras vårdnadshavare, ska vara de som inleder samtal med barn- och ungdomspsykiatri. Istället måste skolan ta sitt ansvar, men främst så måste BUP själva ta ansvaret och informera unga om deras verksamhet och om en enkel väg till att få hjälp.

Idag är åldersgränsen för att få söka vård inom Barn- och ungdomspsykiatri 0-17 år. Detta även fast man i 18-årsåldern ofta befinner sig mitt i sin gymnasieutbildning, som i sig kan vara mycket psykiskt påfrestande. Dessutom så är det i just denna ålder då många av besluten som kan påverka en genom hela livet tas. Det är i denna ålder då alla skyddsnät man har haft i ungdomen, genom grund- och gymnasieutbildningar, vårdnadshavares försörjningskrav, och så vidare försvinner. Kraven på ungdomar i denna ålder sjunker alltså inte, utan blir snarare större. Det är i denna ålder då många ger sig ut på egen hand, när man själv kanske för första gången måste ta viktiga beslut som kan påverka hela din framtid. Dessa extremt stora beslut kan även de vara extremt psykiskt påfrestande för redan psykiskt ostabila ungdomar.

När man fyller 18 och blir myndig så slussas man ut ifrån BUP till vuxenpsykiatri, som förutom att den i många fall fungerar dåligt och som även kan kosta från cirka 100 till cirka 1000 kronor per session, beroende på vilken mottagning man väljer att söka sig till. Att gå från psykiatrisk vård som är kostnadsfri fram till 18 års ålder till att behöva betala stora summor pengar för vården varje månad är något som många unga inte klarar av. Många 18 till 25-åringar som är i stort behov av psykiatrisk vård är studerande, och många har då inget fast arbete. Att betala denna summa varje månad tär mycket på dessa ungdomars ekonomi, vilket ytterligare kan tära på deras psykiska hälsa och stabilitet.

Partikongressen föreslår besluta:

D491:1 att Socialdemokraterna ska verka för att unga mellan åldrarna 18 och 25 även ska inkluderas inom Barn- och Ungdomspsykiatri

D491:2 att Socialdemokraterna ska verka för att anslaget till Barn- och Ungdomspsykiatri ska ökas

D491:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Barn- och Ungdomspsykiatri ska ha möjlighet och förmåga att öka antalet anställda i alla regioner

D491:4 att Socialdemokraterna ska verka för att ungdomar ska upplysas och informeras om Barn och Ungdomspsykiatriens existens och de vårdmöjligheter som de erbjuder

SSU Linköping

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D492

FALU ARBETAREKOMMUN

Begränsa nyttjandet av tillfälligt inhyrd personal inom den offentligt organiserade delen av välfärdssektorn

Vi lever välfärdsstaten Sverige. Vi har länge haft en skola, en barnomsorg, en äldreomsorg, en hälso- och sjukvård, en socialtjänst – för att bara nämna några exempel – att vara stolta över och att kunna lita på. Idag har vi en arbetslöshet som förvisso minskar men som ändå befinner sig på en historiskt hög nivå. Lägg därtill en åldrande befolkning som lever allt längre och där relationen pensionärer kontra de som arbetar med tiden blir mer och mer i obalans till fördel för den delen av befolkningen som inte arbetar. Kontentan blir att den skattebas som ska bära upp den välfärd vi helt enkelt förväntar oss inte är tillräckligt stor. Detta är vår tids utmaning och den nöt som politiker från höger till vänster försöker knäcka.

Vad som inte får ske i det läge som vi befinner oss i idag och som vi än mer kommer befinna oss i imorgon är att vi inte använder de resurser vi har på klokast möjliga sätt. Ett sådant oklokt sätt att använda resurser är att betala dubbla priset för en inhyrd läkare eller socialsekreterare istället för att betala normalt看a för en fast anställd. För att återigen ta läkaren och socialsekreteraren som exempel så är det betydligt svårare att hjälpa en patient/brukare/klient som staffettläkare/socialsekreterare jämfört med om du jobbat tillsammans med samma patient/brukare/klient under en längre tid. Inom socialtjänsten uppfattar jag det som att det är av särskild vikt att man har god personkännedom och kunskap om familjer, nätverk och annat som är viktigt för att kunna bemöta klienter på ett adekvat sätt och för att samverka mellan olika enheter skall kunna ske för att garantera att personens behov säkras. Självklart skall och kommer det alltid att förekomma inhyrda experter eller konsulter i de områden där kompetens inte finns "in house". Jag vill att partiet verkar för att se över hur man genom strategisk kompetensförsörjning kraftigt kan minska kostnaderna för inhyrd personal så som textafettläkare och tillfälligt inhyrda socialsekreterare inom den offentligt organiserade välfärden.

Partikongressen föreslår besluta:

D492:1 att man ställer sig bakom det som anförts i motionen om att verka för att begränsa nyttjandet av tillfälligt inhyrd personal inom den offentligt organiserade delen av välfärdssektorn

Roza Güclü Hedin

Falu arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D493

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Begränsa skadliga följder av sockerkonsumtion

I den medicinska världen är man överens om att socker orsakar flera folksjukdomar som fetma, diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar (ibland betecknat som det metabola syndromet). Det leder också till ökad förekomst av karies (hål i tänderna). Sannolikt har överkonsumtion av socker andra negativa effekter, dels som inkörsport till beroendeproblematik men kan också leda till beteendestörningar med störd uppfattnings- och koncentrationsförmåga dvs ADHD-liknande symptom.

Allt fler forskare, men också vanliga hälsomedvetna människor hävdar att sockerkonsumtionen verkligen är en stor hälsorisk och att konsumtionen bör begränsas. I Storbritannien har man nyligen (sept 2016) infört en särskild skatt för drycker som innehåller mer än 5 gr socker per 100 ml. Dessa pengar ska användas till hälsoprogram för skolbarn och ingår i en strategi för att

minska övervikt och fetma bland barn.

Ett bra alternativ eller komplement kan vara en ”sockerdeklaration” på sötade livsmedel och drycker på ett tydligt sätt, t ex: ” sockret i denna förpackning motsvarar X sockerbitar”.

Partikongressen föreslår besluta:

D493:1 att åtgärder som syftar till en begränsning av sockerkonsumtionen i Sverige skyndsamt utreds. Såväl lagstiftning som frivilliga åtgärder bör prövas

Torgny Jarl

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D494

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Behovet av förbättrad kunskap och behandling av sköldkörtelsjukdomar – sjukdomar med kraftig överrepresentation av kvinnor

I Sverige finns idag upp emot en halv miljon människor som har en diagnostiserad sköldkörtelsjukdom, hypotyreos (underfunktion) eller hypertyreos (överfunktion), vilket är fler än de som behandlas för typ 2-diabetes. Cirka 80 % av de drabbade är kvinnor. Symptomen varierar mellan tillstånden men vanligt förekommande är t e x sjuklig trötthet, viktproblem, koncentrationssvårigheter, depressiva problem och värk.

Utöver det stora antalet som idag har fått en sköldkörteldiagnos finns sannolikt ett stort mörkertal av drabbade som varken får korrekt diagnos eller behandling med såväl fysiskt som psykiskt lidande som följd. Många hamnar i långtidssjukskrivning. Det stora antalet drabbade gör sköldkörtelsjukdom till en av Sveriges vanligaste folksjukdomar och definitivt till en av de vanligaste förekommande kroniska sjukdomarna som drabbar kvinnor.

På senare år har de sköldkörtelsjukas situation uppmärksammats i media vid ett flertal tillfällen. Den problembild som framkommit handlar framförallt om sjukvårdens bristande kunskap, vilket ofta leder till feldiagnostisering, och föråldrade behandlingsmetoder. De sköldkörtelsjuka behandlas nästan uteslutande inom primärvården där kunskapsläget är bristfälligt. Sköldkörtelsjukdom kan ha många vilseledande symptom som gör det svårt att ställa rätt diagnos. T e x är det inte ovanligt att sköldkörtelsjuka får diagnoser som ångesttillstånd eller depression och förskrivs antidepressiva läkemedel. Det är heller inte ovanligt att det tar många år att få rätt diagnos och allt för många sjukdomsfall missas helt.

Ett annat problem är att hypotyreos anses vara lättbehandlad med läkemedlet Levaxin (T4), vilket är den helt dominerande behandlingsmetoden. För vissa patienter fungerar dock inte denna behandling utan tillståndet kräver kompletterande utredningar och en övergång till kombinationsbehandlingar där Levaxin kombineras med Liothyronin (T3) eller byte till läkemedel med NDT (Natural Desiccated Thyroid, som innehåller T4, T3, T2 och T1 och fås genom licens av Läkemedelsverket). Få patienter erbjuds denna typ av kombinationsbehandlingar trots att de kan öka välmåendet för den enskilde avsevärt. I vissa landsting tillåts inte kombinationsbehandlingar överhuvudtaget.

Eftersom hypotyreos, felaktigt, betraktas som lättbehandlad innebär det att få patienter får möjlighet att träffa endokrinologer/internmedicinare trots att dessa är specialister på hormonella sjukdomar. Detta är ett problem som kommer att förvärras eftersom det idag råder stor brist på endokrinologer och att en stor del av denna läkarkår kommer att gå i pension inom en snar framtid.

Sett mot ljuset av att kunskapsläget kring sköldkörtelsjukdom och dess varierande symptom är otillfredsställande inom stora delar av hälso- och sjukvården är detta mycket oroande. Ett sätt att vända utvecklingen vore att starta ett nationellt center för endokrinologi med såväl forskning som utvecklingsuppdrag.

Mot bakgrund av att sköldkörtelsjukdom är mycket vanligt förekommande och särskilt drabbar kvinnor är det angeläget att öka kunskapsnivån inom svensk hälso- och sjukvård om symptom, behandlingsmetoder och nyare forskning. Ett brett utvecklingsprogram som omfattar utökad forskning och satsning på att höja attraktionskraften för endokrinologi som specialistkompetens behöver också utarbetas.

Partikongressen föreslår besluta:

- D494:1 att uppdra till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för att öka kunskapsnivån inom svensk hälso- och sjukvård om symptom, behandlingsmetoder och ny forskning kring sköldkörtelsjukdomar
- D494:2 att uppdra åt den Socialdemokratiska riksdagsgruppen att verka för ett brett utvecklingsprogram som omfattar forskning kring sköldkörtelsjukdomar och ökad attraktionskraft för specialistkompetensen endokrinologi inom läkaryrket
- D494:3 att uppdra åt den Socialdemokratiska riksdagsgruppen av verka för etableringen av ett nationellt center för endokrinologi

Ingela Nylund Watz

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D495

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Belysa prostatacancer

Många kvinnor drabbas av bröstcancer i dag det bli stora kampanjer om detta. Men i dag finns det nästan lika många män som drabbas av prostatacancer men det bli inte så stora kampanjer om detta.

Partikongressen föreslås besluta:

D495:1 att jobba för att belysa prostatacancer i större utsträckning än idag

Irena Alm

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D496

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Bemanningsföretag i vården

Liberalismens individualistiska anda och i synnerhet dess ekonomiska system kräver fri marknad och egoism. Det leder till att människor tänker på sig själva och sin egen vinning. Med facit i hand ser vi att liberalismen orsakat en otryggare samvaro. De flesta människor är naturligtvis tvingade att tänka på att trygga sin framtid, inte bara i Sverige utan över hela världen. Det liberala systemets krav på mångfald på flera områden har också lett till mångfald inom sjukvården.

Mångfalden i sjukvården leder till en klyfta mellan de rika och de fattiga, mellan en del arbetare och andra som äger mer av resurserna i samhället. Framtiden visar att otryggheten i samhället i allmänhet och sjukvårdssystemet i synnerhet kommer att leda till att människor köper sig ännu mer privata försäkringar för att få den bästa sjukvården.

Mångfaldssystemet, den fria marknadens system och den liberala ideologin, som i grund och botten är egoismen, har också lett till att bemanningsföretagen fått fotfäste på marknaden. Vid sidan av arbetsförmedlingen växer bemanningsföretagen som instrument för människor som redan tjänar mycket, för vilka ”lagom är inte längre är nog”.

I Sverige får de flesta människor många privilegier då de läser på grundskola, gymnasium och universitet som samhället ställer upp för. Dessa människor som samhället ställer upp för, borde

också själva tänka på samhället och dess resursfördelning. Alltså ställa upp för samhället och de människor som av olika anledningar har hamnat på efterkälken. Vi kan inte hindra egoismen eller göra oss av med det nuvarande marknadssystemet. Däremot kan vi på några områden hindra vissa delar av egen vinning på bekostnad av andra.

Genom att stärka den gemensamma, offentliga sektorn och genom att sätta gränser, kan vi hindra en del resurser att hamna hos de rikaste. T.ex. genom att ytterst begränsa anlitandet av sjukvårdspersonal via bemanningsföretag kan vi tillföra den gemensamma sjukvården mer resurser. På detta vis kan vi åtminstone hindra en del av systemet att härja fritt på marknaden. Genom lagstiftning eller genom starka rekommendationer kan vi hindra försäljning av sjukvården till riskkapitalisterna.

På detta vis kan vi också motverka privata försäkringar som orsakar orättvisor inom sjukvården och i samhället.

Partikongressen föreslår besluta:

D496:1 att begränsa privatiseringen av både primärsjukvården och specialistsjukvården i Sverige för att skapa ett mer rättvist samhälle

D496:2 att begränsa anställningen av sjukvårdspersonal via bemanningsföretagen för att succesivt bli oberoende av bemanningsföretagen

Sabri Yildiz, Tybble-Sörby s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D497

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Billigare tandvård

Partiets tidigare ordförande Göran Persson framhöll ofta att i hans ungdom var dåliga tänder ett fattigdomsbevis. Så illa är det inte nu, men jag hör allt som oftast att garantipensionärer och andra mindre bemedlade drar sig för att gå till tandläkaren av ekonomiska skäl.

Min årliga översyn kostar ca 900 kr. Skrapar jag tänderna kostar det lika mycket.

1800 kr svider i en mager plånbok och problemet bör åtgärdas - men jag vet inte hur. Bidrar ändå med två idéer.

1. Samordningen med sjukvårdens frikort som då blir dyrare.
2. Särskilda tandvårdskonton.

Frågan behöver utredas.

Partikongressen föreslår besluta:

D497:1 att regeringen låter utreda frågan

Arne Engkvist

Nyköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D498

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Brist på organdonatorer kostar både liv och pengar

Brist på organ skadar både individer och samhället. Folkhälsominister Gabriel Wikström har också emottagit en utredning om att öka tillgången på donerade organ. (SOU 2015:84). I den föreslås ett antal lagändringar med just det syftet. 70 procent av den svenska befolkningen kan tänka sig att donera organ efter döden och endast 6 procent inte kan tänka sig detta.

I vissa länder, så som Österrike och Frankrike, finns endast möjlighet för de som inte vill donera att registrera sig. Till de länder som inte har något donationsregister alls hör Norge, Finland och Spanien, som samtliga tillämpar presumerat samtycke. Mycket tyder på att den faktiska frekvensen av donatorer inte skiljer jättemycket mellan de olika registersystemen, utan det troliga är en attityd förändring bland befolkningen. Ett sätt att nå en attitydförändring skulle kunna vara att ändra formaliteter.

Partikongressen föreslår besluta:

D498:1 att uppdra åt partistyrelsen att verka för att i samband med lagrådsremissen utreda donationsregistret i syfte att det ändras till att det är ett aktivt beslut att lämna registret

D498:2 att anta motionen som sin egen och översända motion jämte yttrande till partikongressen 2017.

Åsa Zetterberg

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D499

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Byte av våra mediciner på apoteken

Läkarna skriver ut mediciner anpassade till patienter och deras sjukdomar. När man kommer till apoteket så byter apotekspersonalen ut utskrivna mediciner till annan medicin med annat namn och annan tillverkare. Oftast gör dom det utan att tillfråga en och bara säger att huvud substansen är det samma som i den föreskrivna medicinen men den kemiska proceduren och tillsatser är inte detsamma. Om man är allergisk så kan man reagera olika mot dom kemiska tillsatserna. Även om läkare har bokat för att medicinen inte ska bytas så insistera personalen om byte av medicinen. Många människor klaga på detta. Äldre människor bli oftast drabbade.

Partikongressen föreslår besluta:

D499:1 att jobba för att medicinerna på apoteket inte byts ut

D499:2 att socialdemokratiska partiet verkar för att förstatliga apoteken igen

Irena Alm

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D500

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Bättre specialiserad sjukvård för äldre

Ortopeder är bra på att operera. Geriatriker är bra på att ta hand om äldre patienter under resten av sjukhusvistelsen. Inom geriatrik (läran om åldrandets sjukdomar) ortopedi fokuserar man på att anpassa operationen efter patientens förutsättningar, eftersom många äldre blir förvirrade och till och med kan få hjärnskador till följd av omfattande kroppslig stress i samband med ett höftledsbrott.

Patienter med olika sviktsjukdomar och patienter som behöver palliativ (lindrande) vård, det vill säga vård som ges vid sjukdomar som inte går att bota ska ges lika till alla oavsett var man bor. Bostadsort avgör hur tryggt och smärtfritt man kan räkna med att lämna det jordiska livet och dö. Enligt Europarådet behövs fem hospisplatser per 100 000 invånare, vilket förutsätter att det finns en väl utbyggd och väl fungerande specialiserad palliativ öppenvård. Lund har 2,7 och Ystad har 6,6 platser i palliativ slutenvård (hospis) för döende patienter. Varken Lund eller Ystad med

omgivande kommuner har specialiserad öppenvård för döende patienter. Det är inte en godtagbar europeisk standard. Övriga delar av Skåne har fler hospisplatser. En förklaring till de stora skillnaderna är historisk. De tidigare fem sjukvårdsdistrikten har haft olika uppfattningar om vad de velat satsa på. Ingen gemensam syn på vården av döende har utvecklats i Skåne.

I palliativ vård och i all geriatrisk vård handlar det om att skapa förutsättningar för god livskvalitet livet ut. Vi kan inte förhindra att vi alla dör en dag, men vi kan göra så att få livet blir så bra som möjligt ända fram till den dagen.

Partikongressen föreslår besluta:

D500:1 att den geriatriska vården ska byggas ut

D500:2 att geriatrisk vår ska ges lika oavsett bostadsort

D500:3 att palliativ vård ska ges lika oavsett bostadsort

D500:4 att specialiserad palliativ öppenvården ska byggas ut

D500:5 att fler hospisplatser ska inrättas

D500:6 att de ska råda samsyn om vården av döende i Skåne och Sverige

D500:7 att det ska skapas förutsättningar för god livskvalitet livet ut

Stefan A Johansson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D501

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Den psykiska ohälsan

Minska köerna, minska antalet psykisk sjuka, minska antalet självmord.

Den psykiska ohälsan i Sverige ökar lavinartat. De psykiska diagnoserna ökade med 48 % mellan åren 2012 – 2014, och utgör ca 40 % av samtliga sjukfall. I en rapport från Forskningsrådet för Hälsa och Välfärd angavs att 2012 kostade den psykiska ohälsan samhället 6,5 miljarder kr. Utöver detta tillkom allt mänskligt lidande, produktionsbortfall samt alla andra extra kostnader för arbetsgivarna.

Dessutom ökar antalet självmord i Sverige, enl Karolinska Institutets statistik, 2015 avled 1.544 personer på detta sätt, övervägande män i åldern 45-64 år. Viktigt är också att nämna att antalet

ungdomar som suiciderar ökar. Dessa siffror skall jämföras med 260 dödade i trafiken enl Transportstyrelsen samma år, vilket ofta nämns i olika sammanhang, till skillnad mot de som väljer att ta sitt eget liv.

Ovanstående beskrivning talar starkt för att mer insatser inom psykiatrin måste till för att undanröja dessa problem då människor i behov av hjälp i dagsläge får vänta alldeles för länge på insatser, vilket inte under några omständigheter kan accepteras. De långa köerna måste omgående kapas, och fler förebyggande insatser måste tillföras.

Antalet platser för inläggning tenderar även att minska, vilket vi kan se tydliga tecken på här i Örebro län, där platser vid USÖ stängts (om än tillfälligt) enligt uppgift pga personalbrist.

Idag har vi en yrkeskategorier som inte känner sig tillräcklig, mycket pga att de är underbemannade. Personalbristen måste bero på något? Varför stannar man inte kvar och varför är det få som vill börja arbeta inom psykiatrin?

Samhället har också en del i detta eftersom det finns brister i bemötandet av personer som lider av psykisk ohälsa. Flera naturliga aktörer saknar kunskap och som påverkar dessa personer negativt, ex Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, polisen, primärvården, skolan m.fl.

Partikongressen föreslås besluta:

D501:1 att Socialdemokraterna arbetar för åtgärder som höjer statusen inom dessa yrkeskategorier

D501:2 att Socialdemokraterna arbetar för att informationsflödet om psykisk ohälsa, i samverkan med andra aktörer, sprids i samhället, allt i syftet att skapa ett naturligare förhållningssätt i bemötande av personer med psykisk ohälsa

D501:3 att Socialdemokraterna verkar för att ytterligare medel tilldelas forskningen inom detta område

Lindha W Gustavsson och Örebro socialdemokratiska kvinnoklubb
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D502

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

En apoteksform för alla

2009 avskaffades apoteksmonopolet av alliansregeringen. Målet, utifrån ideologisk övertygelse, var att bland annat göra apoteken mer lättillgängliga, öka service och främja positiv konkurrens. Verkligheten idag kunde inte varit längre ifrån den visionen. Närvaron i glesbygden har blivit sämre – medan apotek har öppnats dörr i dörr där de redan finns. De som nyttjar apoteken mest, pensionärerna, har fått resa från apotek till apotek för att få tag i sin receptbelagda medicin – men bantningsassortimentet har aldrig varit större. Konkurrensen har också utmynnat i ett race där apoteken nyttjar det förtroende som det offentliga apoteket byggt upp i evigheter för att trissa upp priserna på konsumtionsvaror och kränga bonuskort på deras oförberedda kunder. Detta undergräver apoteket som varumärke och institution värdigt att liknas vid primärvården. 9 av 12 patientorganisationer uppgav 2014 att tillgången på medicin blivit sämre, och ingen att den blivit bättre. Att begränsa aktörerna som distribuerar receptbelagd medicin till de offentliga, där utbudet kan garanteras och närvaron i t.ex. glesbygd kontrolleras kommer fler garanteras sin livsviktiga medicin med färre resor och mindre trubbel.

Dagens apoteksform är ovärdig Sverige. Det är en form där medborgaren förminskas till en kund, inte en medmänniska som söker vård. Det är en form för friska människor som tillfälligt behöver receptfria medel, som nu lätt finns i närbutiken att konsumera i ohållbara mängder.

Partikongressen föreslås besluta:

D502:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget att all receptbelagd medicin endast ska kunna säljas av Apoteket AB

D502:2 att Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget att Sveriges apotek åter inträder offentlig regi

Umeå Socialdemokratiska högskoleförening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D503

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

En jämlik sjukvård i Sverige

Befolkningarna i de flesta europeiska länder får den vård de behöver oavsett inkomst. Sverige är ett undantag. De med låga inkomster får mindre sjukvård. De långa sjukvårdsköerna i Sverige är en av förklaringarna till den ojämlika sjukvården. Det brukar framhållas till försvar för den svenska sjukvården att den är jämlik. OECD har genomfört en undersökning av jämlikheten inom vården i medlemsländerna. I de flesta europeiska länderna får människor sina vårdbehov täckta oavsett inkomst. Sverige, Finland och Portugal är undantagen i Europa. De i befolkningen med lägre inkomster får väsentligt mindre sjukvård i förhållande till sina behov än de mer välbeställda när man undersöker antalet läkarbesök på vårdcentraler och till specialiserade vårdgivare. Den bristande tillgängligheten, i form av bland annat de långa sjukvårdsköerna är en avgörande förklaring till den ojämlika sjukvården i Sverige.

I Stockholms läns landsting har man i en studie granskat kostnader hos olika vårdproducenter. Sex vanliga diagnoser har granskats. Samtliga har genomförts inom dagkirurgisk öppenvården. Mellan vårdgivarna föreligger stora kostnadsskillnader. Normalt är att vården hos de billigaste vårdgivarna kostar ungefär 2/3 av vad det kostar hos de dyraste. Stora besparingar skulle kunna göras genom att låta de billigare utföra mer och minska på vården hos de dyrare. Privata vårdproducenter är generellt sett billigare än de offentliga. Vid 96 av 102 möjliga parvisa jämförelser mellan privata och offentliga vårdgivare i undersökningen var de privata billigare. I fem fall var det oklart vem som var billigast och i ett fall var den offentliga vårdgivaren billigast. Det framgår av studien även att kostnadsredovisningen för utförda diagnoser hos de offentliga vårdgivarna måste förbättras. Ersättningsystemet för de offentliga vårdgivarna måste justeras, eller kompletteras, för att undvika risken för negativa incitament vid effektiviseringar av verksamheterna. Köerna skulle kunna kortas och sannolikt även elimineras om de effektiva vårdgivarna i betydligt större utsträckning fick utföra den planerade vården.

OECD rapport

<http://www.oecd.org/dataoecd/14/0/31743034.pdf>

Den svenska vården – tillgänglighet och jämlikhet i internationell jämförelse

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00000/Den_svenska_v_rden_-_t_537a.pdf

Kan sjukvårdens resurser användas effektivare?

-en fallstudie av dagkirurgin inom Stockholms Läns Landsting

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00000/Kan_sjukv_rdens_resurs_536a.pdf

Är svensk sjukvård ojämlik och därmed odemokratisk? Får de med låga inkomster mindre vård?
Är offentlig vård dyrare än privat vård?

Partikongressen föreslår besluta:

D503:1 att sjukvården ska vara jämlik och demokratisk

D503:2 att svenska offentliga vårdgivare måste bli billigare

D503:3 att svensk offentlig vård måste bli effektivare

D503:4 att svensk offentlig sjukvård måste bli mer tillgänglig

Stefan A Johansson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D504

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En jämlik tandvård

De 8 åren 2006-2014 med moderatledda privatiseringar i kombination med stora inkomstskattesänkningar har ritat om den välfärdspolitiska kartan för många människor i vart land. I kommuner, landsting och på nationell nivå har resurser överförs från offentlig sektor till privata plånböcker på en mängd olika sätt. Gemensamt har varit att de karaktäriserats av en med vara ögon sett omvänd fördelningspolitik, tvärtemot de Robin Hood tankar som ofta väglett socialdemokratins reformer i nutid såväl som tidigare genom åren.

En av de viktigaste utmaningarna för svensk socialdemokrati idag måste vara att återskapa ett förtroende för och en tillit till det gemensamma projektet, där välfärdspolitiken är central. Att skapa en trovärdig och hållbar tillväxt och välfärd för alla måste bli det alternativ mot vilket moderatledda skattesänkningar ställs. Centralt blir då att visa vad socialdemokratin vill göra istället för att sänka skatter. Här tror vi att ett arbete måste igångsättas med just detta som syfte. Vi ser framför oss en reform av finansieringen av tandvården: Gör tänderna till en del av kroppen!

Många är de människor som idag drar sig för att uppsöka tandvård av ekonomiska skäl. Att integrera tandvården under ett liknande villkor som den vanliga hälso- och sjukvården visar på vad ett gemensamt samhälleligt åtagande kan betyda. Detta kontrasterar starkt mot alliansens skattesänkningar.

Partikongressen föreslår besluta:

D504:1 att socialdemokratiska arbetarepartiets partistyrelse får i uppdrag att verka för att den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsätter en utredning med sikte på att tandvården i ökad utsträckning görs till en del av den allmänna hälso- och sjukvården, med ett högkostnadsskydd av liknande karaktär som denna

Socialdemokrater för Tro och Solidaritet i Jönköpings kommun
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D505

GISLAVEDS ARBETAREKOMMUN

En tandvårdsreform

En tandvårdsreform där även tänderna ingår i sjukvårdens patientavgift system skulle ligga i tiden. Kostnader för tänder och tandläkarvård är en stor utgift för gemene man. Många som till exempel studerar prioriterar bort tänderna, då det kan kosta en hel del pengar. Detta har visat sig att det kan leda till inflammationer och infektioner i övriga kroppen.

Partikongressen föreslår besluta:

D505:1 att partistyrelsen verkar för att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift kopplat till högkostnadsskyddet

Fredrik Johansson Gislaveds Socialdemokratiska förening
Gislaveds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D506

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

En välfärd som utjämnar livschanser

Barnomsorg när vi behöver den som mest.

Sveriges kärnfamilj är inte det samma som det var igår, i samhället som ändrar på sig ändrar vi på oss med den, vi som skapar samhället. Det blir allt vanligare att vi flyttar längre sträckor från våra barndomshem och familjerna ser inte alltid ut som den ”typiskt klassisk kärnfamilj”. Allt för att stärka individen i kollektivet på så sätt att alla ska få ett så bra och lyckligt liv, i ett jämställt

samhälle där alla ska inkluderas oavsett kön, läggning eller etnisk bakgrund.

Men i detta underbara kollektiv av människor så finns det en del som gör oss lika, en av dessa är dessvärre att alla blir sjuka någon gång i livet och därav blir vi alla i behov av någon form sjukvård. Eftersom familjerna inte längre ska betraktas som ”mamma, pappa, ett och ett halvt barn”. Vi måste ta hänsyn till alla, att vissa är ensamstående som föräldrar någon gång i livet. Eller också att man behöver närhet till sina barn när man själv är på en sjukvårdsinrättning. Barn mår bra av att vara när sina föräldrar lika som vi som föräldrar mår bra av att vara nära dom.

Idag så är våra sjukhus inte anpassade till de olika familjesituationer, som kan bero på allt från skilda förhållanden, långtids sjuka och även dödsfall av föräldrar. Utan ska du idag besöka ett sjukhus eller vårdcentral så kan det vara en stor stress och jobbig situation då du kanske behöver lämna dina barn till nära anhöriga, också om du vill besöka någon och inte vill ha med dina barn in så måste du då lämna barnet till nära anhörig eller dylikt.

Därför vill jag se en utveckling av sjukvårdsinrättningar som underlättar för alla, efter var och ens behov. Genom att se över möjligheten att inrätta fri barnomsorg på sjukvårdsinrättningar, där det kan finnas behov kan man tillgodose varje individs frihet, att faktiskt lämna ifrån sig barn men också ha dem i sin närhet. Förslagsvis ska detta utredas om möjligheten är att inrätta en egen verksamhet för detta som inte infaller i vårdens redan pressade budget mer än nödvändigt.

Partikongressen föreslår besluta:

D506:1 att Socialdemokraterna utreder möjligheten att vårdinrättningar håller med barnomsorg i anslutning till nära anhörigs sjukhusvistelse för att underlätta för dem som inte kan lösa barnpassning på annat sätt vid sjukhusbesök med hänsyn till motionens mening

Henrik Hedman

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D507

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett rökfritt samhälle

För ett hälsosammare samhälle måste Socialdemokraterna verka för ett rökfritt samhälle. Folkhälsomyndigheten säger i ett uttalande i SVT Rapport (14/10-14) att det inte finns några nivåer av passivrökning som inte är riskfria. År 2005 förbjöds rökning inne på restauranger och krogar för att förbättra personalens hälsa, men rökningen har fortsatt på uteserveringar.

Dessutom pågår rökning fortfarande i den offentliga miljön t.ex. på busshållplatser och tågplattformar, vilket påverkar många människors hälsa och trivsel. Från politiskt håll måste vi tydliggöra att det offentliga rummet är till för alla och därför inte ska begränsas av rökning.

Även i den hemma miljön, som på balkonger och innegårdar, borde rökningen förbjudas. Eftersom alla boende ska kunna använda dessa utrymmen utan att känna sig begränsade av röken från cigaretter.

Som ett led i att få ett rökfritt samhälle måste vi begränsa antalet försäljningsställen så att det blir svårare att köpa cigaretter. Principen borde vara samma för cigaretter som för alkohol. Färre försäljningsställen - färre som konsumerar. Dessutom borde inga försäljningsplatser finnas i närheten av grundskolor eller gymnasium för att minska risken med lagning.

Partikongressen föreslår besluta:

D507:1 att begränsa cigarettförsäljningen till ett mindre antal försäljningsplatser t.ex. Systembolaget eller särskilda avdelningar på stormarknader

D507:2 att inga försäljningsplatser får finnas i närheten av en grundskola eller gymnasium

D507:3 att begränsa cigarettförsäljningen till personer över 20 år

D507:4 att förbjuda rökning på allmänna platser som gator och torg, busshållplatser, lekplatser och uteserveringar

D507:5 att förbjuda rökning på balkonger och innegårdar i bostadsområden

Mikael Scheibel Julin

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D508

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Exponeringsförbud för tobaksvaror

Tobak är den största orsaken till sjukdom, lidande och för tidig död i Sverige (Statens folkhälsoinstitut). Forskarna på Karolinska Institutet i Stockholm pekar på att KOL kommer att vara den tredje vanligaste dödsorsaken i världen om några år.

Rökning orsakar lungsjukdomar som astma, lunginflammation och kol, hjärt- och kärlsjukdomar som åderförkalkning, proppbildning, stroke och hjärtinfarkt, ett 20-tal cancertyper i lungor, urinblåsa, matstrupe, bukspottkörtel och tarm. Rökning kan orsaka tandlossning, minska

möjligheten att få barn, påverka immunförsvaret och öka risken för reumatism, diabetes, benskörhet, åldersblindhet och demens (Vårdguiden).

I 2015 års undersökning svarade 11 procent av kvinnorna (16-84 år) och 9 procent av männen att de röker varje dag. I befolkningen som helhet röker 10 procent varje dag. Det är också vanligt att röka då och då. Om man lägger ihop daglig rökning och då-och-då-rökning så röker en femtedel av befolkningen, både bland män och kvinnor (www.tobaksfakta.se).

Exponeringsförbud för tobaksprodukter på försäljningsställen har ett starkt folkligt stöd i länder som lagstiftat om denna begränsning av marknadsföringen av tobak. Förbuden har också gått smidigt att införa och inte orsakat några större olägenheter för rökare eller butiker (www.tobaksfakta.se). För att hjälpa ungdomar att inte fastna i ett tobaksberoende förslår jag:

Partikongressen föreslår besluta:

D508:1 att exponeringsförbud för tobaksvaror i alla butiker där tobak säljs ska införas

Åsa Roth

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D509

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Exponeringsförbud tobak

Allt fler ungdomar börjar röka innan dem fyllt 18. Enligt statistik röker drygt en tredjedel av eleverna i årskurs 9.

Bruk av tobak är en av dem största orsakerna till olika sjukdomar och tidig död i Sverige. Tandlossning, minskad möjlighet att få barn, cancer och kraftigt försämrat immunförsvaret är bara några av de saker som kan drabba unga rökare.

I dag är det väldigt lätt för ungdomar att komma i kontakt med tobak. I de allra flesta livsmedelsbutiker är tobaksutbudet väldigt synligt och lockande. Vi vet att detta är en avgörande faktor för att många ungdomar börjar röka/snusa.

2010 infördes exponeringsförbud i Norge, vilket har gett gott resultat. Forskning visar att detta är ett medel för att minska användandet av tobak. Förbudet har visat sig göra det svårare för ungdomar att komma i kontakt med tobak.

Partikongressen föreslås besluta:

D509:1 att Socialdemokraterna arbetar för ett exponeringsförbud för tobaksvaror i de butiker som säljer tobak

SSU Linköping

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D510

MARKS ARBETAREKOMMUN

Flera traumamottagningar

Under en längre tid så har Sverige med flera länder fått ökad folkmängd på grund av olika konflikter som råder i världen. Ett flertal av dem som kommit hit kommer just från krigshärjade länder. Detta bidrar till att många av dem som kommit, behöver hjälp med att bearbeta de händelser som de varit med om eller blivit utsatta för.

Med stor sannolikhet betyder det att vi har fler invånare i landet som behöver hjälp med bearbetning av traumaupplevelser

Partikongressen föreslås besluta:

D510:1 att låta utreda behovet av flera traumamottagningar

Ann-Marie Stenhoff

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D511

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Fri tandvård

En god tandhälsa skall inte vara beroende av god ekonomi. Vi ser att dålig tandhälsa ökar i utsatta grupper som ungdomar, äldre och utrikesfödda medborgare. Det är orimligt att folk skall lida för att de inte har pengar i plånboken.

Tandvårdsreformen fungerade enligt Riksrevisionen inte som den var tänkt.

Hälften av landets vuxna befolkning besökte inte tandläkare under förra året. Vi måste vara solidariska mot de utsatta grupperna i samhället.

Alla ska ha rätt till en god tandvård.

Många har en dålig tandhälsa och de dyra tandläkarbesöken gör att många personer avstår tandläkarbesök eller skjuter upp det tills det är för sent.

Att gå till tandläkaren är idag i många fall en klassfråga. Och inte ofta är det de fattiga pensionärer som får avstå tandläkarbesök. Och ofta är dessa kvinnor, alltså är det dessutom en jämställdhetsfråga.

Partikongressen föreslår besluta:

D511:1 att verka för att tandvård ska ingå i sjukvård

Handels s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D512

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN

Fri vaccinering mot fästingburen TBE för barn och ungdomar

Mot bakgrund av att djur som bär på fästingar ökar blir sannolikheten att drabbas av fästingbett allt större när man vistas ute i naturen. Idag bär mellan 10 och 20 % av fästingar på TBE viruset och sedan början av 2000 talet har antalet fall av TBE ökat kraftigt från ca 50 st. år 2000 till ca 200 st. 2014. Det som tidigare varit ett problem i främst mälardalsregionen sprider sig nu över större delar av Sverige.

För att vara skyddad på ett bra sätt mot fästingburen TBE är en vaccination mot detta nödvändig, denna vaccination är dock dyr och kan kosta upp till 1000 kr det första året/person och kan då leda till att om man lever med små marginaler i sin ekonomi väljer att inte vaccinera sig eller sina barn som en följd av kostnaden.

Genom att erbjuda barn och ungdomar fri vaccinering mot denna sjukdom skulle leda till att färre drabbas av denna sjukdom som kan leda till ett stort lidande för individen samt stora kostnader för samhället.

Partikongressen föreslår besluta:

D512:1 att Socialdemokraterna verkar för att barn och ungdomar t.o.m. det år man fyller 19 år erbjuds fri vaccination mot fästingburen TBE

Patrik Edström

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D513

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Fullt meddelandeskydd för privat vård- och omsorgspersonal

Det är knappast en hemlighet att varken fackföreningarna eller politiken hängde med då vården och skolan snabbt privatiserades då Sverige blev världens mest liberala land sett till detta.

De som nu tar konsekvenserna av det är personal, boende, brukare, barn bara för att nämna några. Givetvis finns det goda exempel att lyfta fram, undantag finns nästan alltid. Dock gör vetenskapen om att många anställda och därmed människorna beroende av deras arbetsinsats, far illa för att de inte vågar påtala brister i arbetsmiljö och verksamhet av oro för att minsta jobbet, det omöjligt att naivt se bort. Det är människors liv det handlar om och inskränkningen i de anställdas möjlighet att flagga för missförhållanden i såväl omsorg som arbetsmiljö rubbar maktbalansen så till den grad att fackföreningarna riskerar att helt tappa mark. Detta gör att kvaliteten på vård, omsorg och arbetsliv inte kommer hålla de mått vi i Sverige är vana vid att ha och vi tappar också förutsättningarna för en svensk modell vi säger oss värna om.

Endast fullt meddelande skydd kan säkra de anställdas arbetsmiljö och möjliggöra en vård och omsorg att känna förtroende för och vara stolt över. Vill vi socialdemokrater utveckla, och inte avveckla den svenska modellen så behöver maktbalansen på arbetets marknad vara jämn. En rädd och orolig yrkeskår inom privat vård och omsorg kommer knappast uppnå detta.

Partikongressen föreslår besluta:

D513:1 att skyndsamt säkerställa fullgott meddelandeskydd för privatanställda inom vård och omsorg

Malin Skoglund

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D514

BORÅS ARBETAREKOMMUN

För en fungerande svensk psykvård

Den psykiska ohälsan är vår tids största jämlikhetsutmaning och måste upp på en politiska dagordningen. Det är dags att ta ställning i frågan och tydligt markera att svensk psykvård måste få en större prioritet än vad den idag har.

Riksrevisionens utlåtande: Staten har sedan 2008 satsat drygt sex miljarder på att få personer som lider av psykisk ohälsa tillbaka i arbete. Men den så kallade rehabiliterings-garantin har inte bidragit till att fler börjar arbeta igen. Patienterna får vänta länge och får inte alltid den hjälp de behöver.

Riksrevisionen konstaterar att: Satsningen har haft ett alltför stort fokus på behandlingsmetod.

I en debattartikel skriven av Gunnar Bohman, dr, universitetslektor, leg psykolog/leg psykoterapeut, Stockholms universitet m.fl. konstateras att: Rehabiliteringsgarantins kraftiga ekonomiska styrning mot enbart kognitiv beteendeterapi (KBT) har på kort tid gjort svensk psykvård smalare, mindre kompetent och mindre träffsäker. Sverige har under samma tid, enligt OECD, fått en andel av psykisk ohälsa, sjukskrivningar och psykofarmakakonsumtion som är en av världens största. Att söka behandla alla med enbart en metod är både dumt och i många fall rent skadligt.

Svensk psykvård är psykvård inte värd namnet.

Partikongressen föreslås besluta:

D514:1 att rätt till bedömning samt påbörjad behandling ska ske inom max 3 månader

D514:2 att olika vetenskapligt utprovade psykoterapeutiska behandlingsmetoder görs tillgängliga för alla med psykisk ohälsa och på lika villkor

D514:3 att patienten ska ha rätt att välja den behandlingsmetod som passar hans behov och person bäst

D514:4 att antalet behandlingstillfällen ska styras av patientens behov och svårigheter, i linje med övrig sjukvård och motsvarande modeller i andra länder inom EU

Emelie Christensson

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D515

SUNNE ARBETAREKOMMUN

För en offentligt ägd sjukvård

Det finns ett självändamål med jämlikhet. Den innebär att vi får lika förutsättningar, och att vi upplever samma samhälle. Jämlikheten bidrar till solidaritet med andra, över klassgränserna. I ett socialdemokratiskt land ska inga parallellsamhällen existera - vi ska ha jämlikhet i både kvalitén och upplevelsen av samhället.

Vården är inget undantag. Dom med stor köpkraft ska inte kunna köpa sig förbi i kön, snabbare komma till specialister, eller få vård som är av bättre kvalitet än vad som erbjuds den med liten köpkraft. Samma sak gäller omvänt; den med liten köpkraft ska inte se sig förbisprungna i kön, ska inte ha svårt att ta sig till en specialist, eller få någon sämre vård än vad som erbjuds den med stor köpkraft.

En jämlik sjukvård kräver att vi äger och styr vården gemensamt. Vissa institutioner ska inte lyda under marknadens principer, de är allt för viktiga för att kommodifieras. Värdet av en jämlik sjukvård på lika villkor är högre än värdet av ett bolags vinst.

Partikongressen föreslår besluta:

D515:1 att sjukvården ska vara jämlik

D515:2 att sjukvården ska ägas offentligt

D515:3 att alla människor ska ha lika villkor inom sjukvården

Gustav Nilsson

Sunne arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D516

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Förbättra vård och bemötande till transpersoner

Sommaren 2016 skrev tre regeringsföreträdare, Gabriel Wikström, Morgan Johansson och Alice Bah, i en debattartikel i DN om hur de vill stärka transpersoners rättigheter. Ett par av förslagen är bra. Till exempel att inkludera transpersoner i brottet hets mot folkgrupp och hatbrottslagstiftningen i övrigt. Och att regering senast 2018 ska lägga fram ett lagförslag om att

personer som tvångsteriliserats i samband med ändrad könstillhörighet ska kunna ansöka om ersättning från staten. Frågan är bara varför det tar så lång tid.

Det tredje av regeringens förslag är att tillsätta en utredning. En utredning om hur transpersoner bemöts och hur transpersoner uppfattar den könskorrigeringe vården.

En utredning. Ja det kanske också behövs. Men det transpersoner främst behöver är konkreta åtgärder som förbättrar deras psykiska hälsa. Många utredningar och rapporter har redan gjorts. Folkhälsomyndigheten har gjort flera rapporter som är skrämmande läsning.

Över 30 procent av alla transpersoner har försökt ta sitt liv och ännu fler har övervägt att göra det. Flera av civilsamhällets hbtq-organisationer har också tagit fram rapporter och kan vittna om vilka förändringar som behövs i samhället för att transpersoners hälsa ska förbättras.

Socialstyrelsen tog 2015 fram ett utmärkt nationellt kunskapsstöd. Kunskapsstödet redogör för Socialstyrelsens rekommendationer när det gäller specialiserad vård av vuxna, barn och ungdomar med könsdysfori. Om alla landsting och regioner följde rekommendationerna skulle många problem och mycket ohälsa undvikas. Tyvärr ser det inte ut så. Många vårdgivare, som ska skriva remiss för att personer med könsdysfori ska kunna få vård, känner inte ens till att kunskapsstödet existerar.

I dag ser vården mycket olika ut i olika delar av landet. I många fall handlar det slumpmässigt om vem den enskilde råkar träffa på i vården och hur mycket kunskap den har om trans. Många transpersoner, särskilt de som inte har ett stort nätverk omkring sig, kan få vänta i år innan remiss utfärdas till utredningsteamet och de kan få rätt vård.

På grund av den ökande kunskapen om möjligheterna till vård och det slopade kravet på tvångsterilisering vid juridisk könskorrigering, har remisserna till utredningsteamet ökat. Men resurserna till vården har inte ökat i samma omfattning vilket har lett till att väntetiderna har växt. I vissa delar av landet kan väntetiden på ett första besök nu vara över ett år. Ett år är en väldigt lång tid i en ung människas liv. Ett år, där psykisk ohälsa växer som sätter svåra spår i framtiden.

För en transperson är det sociala nätverket mycket viktigt för att processen ska bli bra. Transpersoner är en grupp som är klart överrepresenterad för att utsättas för våld och trakasserier. Att ha närstående som orkar att stötta och stå upp för en är avgörande när en stor del av samhället är oförstående. Närstående är dock en grupp som fångas upp dåligt av transvården. Den erbjuds sällan stödsamtal eller rådgivning.

Något som kan vara nödvändigt för att en ska kunna vara ett bra stöd för sin transperson.

Det transpersoner ofta själva lyfter fram som konkreta åtgärder som skulle underlätta livet för

dem och göra att de skulle slippa kränkningar är bland annat:

- bättre kunskaper i skolan om trans, särskilt hos elevhälsan och idrottslärare
- könsneutrala offentliga toaletter
- en tredje ruta på enkäten: en för man, en för kvinna och en för annat/vill ej uppge
- könsneutrala personnummer
- bättre kunskap och bemötande av vården
- kortare väntetider till vården
- sänkt åldersgräns och förenklad process för att korrigera juridiskt kön

Partikongressen föreslår besluta:

D516:1 att alla landsting/regioner ska ha en särskild samordnare med kunskap om transfrågor

D516:2 att tillföra utredningsteamet och den könskorrigeringens vården mer resurser så att kötiderna kortas, särskilt när det gäller för barn och unga

D516:3 att se över och förenkla processen för att korrigera juridiskt kön

D516:4 att uppmana alla landsting och regioner att använda sig av Socialstyrelsens Nationellt kunskapsstöd för specialiserad vård av vuxna, barn och ungdomar med könsdysfori

D516:5 att alla enkäter som har någon offentlig myndighet som avsändare och där kön ska uppges förse med en tredje ruta för ”annat/vill ej uppge”

D516:6 att utreda könsneutrala personnummer

Carin Lidman

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D517

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Förbättrad tandvårdsförsäkring

År 1974 tog Sverige ytterligare ett steg i bygget av en välfärdsstat genom att den dåvarande socialdemokratiska regeringen införde en allmän tandvårdsförsäkring, efter att den tidigare bara hade omfattat vissa grupper. Det primära syftet bakom reformen var att göra tandvården tillgänglig för alla, på lika villkor. Tandvårdsförsäkringen omfattade alla typer av behandlingar och behovet var stort. I samband med tandvårdsreformen fick också landstingen överta ansvaret för barn- och ungdomstandvården och specialisttandvården.

I takt med att kostnaderna ökade genom åren, av olika anledningar, så har tandvårdsförsäkringen

urholkats alltmer, vilket har resulterat i en sämre allmän tandhälsa. Enligt Socialstyrelsen så avstår cirka 15 % av det svenska folket att gå till tandläkaren även om de är i behov av det. Enligt Folkhälsomyndigheten beror det i 60 % av fallen på ekonomiska skäl. Detta trots högkostnadsskydd, tandvårdscheckar och abonnemangstandvård.

Detta är förstås inte acceptabelt i ett socialdemokratiskt samhälle med en stark och trygg välfärd. Vi ska inte kunna se några klasskillnader i munnen i den tid vi lever i idag.

Partikongressen föreslår besluta:

D517:1 att högkostnadsskyddet sänks från nuvarande beloppsgräns på 3000 kronor till 2000 kronor

D517:2 att fri tandvård ska gälla fram till 25 års ålder, istället för 20 års ålder som gäller idag

D517:3 att det allmänna tandvårdsbidraget (tandvårdschecken) höjs med 200 kronor för de som är mellan 20 och 30 år och höjs med 150 kr för de mellan 30-74 år och till 500 kronor för de över 75 år

D517:4 att tillsätta en statlig utredning som utreder möjligheterna till att på sikt återinföra en allmän tandvårdsförsäkring enligt 1974 års modell

Samuel Carlén

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D518

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Förbättrat högkostnadsskydd i tandvårdsstödet för pensionärer

Kostnaderna vad gäller läkemedel, öppenvård, tandvård, glasögon och hörapparater framhålls betungande av många pensionärer. Detta trots högkostnadsskydd för läkemedel, 2200 kr, för öppen vård, 1100 kr, och i tandvårdsstödet, 3000 kr. Många uppnår dessa nivåer och får betala flera tusen kr på ett år, samt har dessutom kostnader för glasögon och hörapparat. Det är kostnader som känns för patienter med stora behov – bl.a. för många pensionärer. För högkostnadsskyddet i tandvårdsstödet gäller också att patienten får ersättning för 50 % av kostnader med ett referenspris mellan 3000 och 15000 kr, samt för 85 % av kostnaden med ett referenspris över 3000 kr. Regelverk kring högkostnadsskydd måste förenklas – man ska inte behöva påbörja en ny period innan den förra är slut för att få fördelar härav etc. Samarbete och integration mellan tandvård och övrig vård ska utvecklas så att omsorg om munnens hälsa blir jämställd med övrig vård. Tandvårdsstödet för pensionärer ska ligga på sådan nivå att det stimulerar till regelbunden och förebyggande tandvård och tandhygien. Benägenhet till att enbart

göra akutbesök, av ekonomiska skäl, ska motverkas.

Partikongressen föreslår besluta:

D518:1 att högkostnadsskyddet i tandvårdsstödet vad gäller pensionärer läggs i paritet med det för öppen vård, 1100 kr

Pensionärsutskottet i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D519

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Förebyggande terapi

Den psykiska ohälsan ökar. Det är enligt WHO ett av de snabbast växande hoten mot folkhälsan i världen. Psykisk ohälsa kan vara kopplad till arbetet och kan vara en kombination av olika delar av vårt liv. Allt fler personer stressar i både arbetsliv och privatliv. Flera ligger i riskzonen för att bli sjuka av stress och ångest. Det finns inte tid att vara sjuk, inte heller tid för avkoppling.

Att gå till jobbet med förkylning och influensa är vanligt idag. Inte bara ökas då risken för att smitta andra utan immunförsvaret hinner inte återhämta sig och infektionskänsligheten ökar. Kroppen blir nedsatt och känslig för yttre press. Tid för återhämtning är viktigt för att inte drabbas av stress. För att klara stressiga perioder behöver vi en jämvikt mellan att vara aktiva och att vara i stillhet, mellan vakenhet och sömn, och mellan fysisk aktivitet och vila.

Enligt Försäkringskassan ökade antalet sjukfall under åren 2010-2015 med 98000 varav 57000 av dessa var sjukskrivna pga psykiatriska diagnoser. Psykisk ohälsa som leder till nedsatt arbetsförmåga är ofta långvarig väg tillbaka in i arbetsliv. Det leder inte heller sällan till långvarig användande av antidepressiva läkemedel. För att uppnå hållbar hälsa bör vi genom tidiga insatser förebygga sjukskrivningar som är relaterade till stress pga yttre händelser.

Sjukvården kan ge goda råd kring livsföring men när stress blivit sjukdom behövs många gånger även samtalsterapi. Samtalsterapi borde också kunna användas som förebyggande behandling för ohälsa och användande av antidepressiva preparat. Förskrivningen av antidepressiva preparat har fördubblats under åren 2005-2015 enligt läkemedelsverket. Inte bara är det en kostnad för samhället utan det finns forskning som visar att risken för våld och självmordstankar ökar just bland ungdomar som äter den här typen av psykofarmaka. Skolan fyller en viktig roll för barn och ungdomars hälsa. Tillgång till skolkuratorer borde utökas för att undvika att ungdomar tidigt börjar använda psykofarmaka. Psykisk hälsa borde också ingå som ämne för att lära barn och

ungdomar mer om psykisk hälsa och ohälsa. Det är nu dags att vi tar ett grepp om psykiska ohälsan för att uppnå hållbar hälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D519:1 att ge regeringens samordnare för psykisk ohälsa ansvar för att se över hur terapi som samtalsform kan göras mer lättillgänglig

D519:2 att kostnaden för terapi utreds för att ge alla människor möjlighet till förebyggande terapi oavsett inkomst

D519:3 att verka för fler utbildningsmöjligheter riktat till sjukvårdspersonal som ska kunna ge samtalsterapi som förebyggande behandling för psykisk ohälsa

D519:4 att stärka skolkuratorernas roll för elevernas möjlighet till samtal

D519:5 att verka för att införa psykisk hälsa som ämne i skolan

Kristina Lindbåge

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D520

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Förlossningsvården

Svensk sjukvård håller hög klass och även om svensk förlossningsvård till viss del också håller hög klass så finns det en del stora förbättringsområden. Ett sådant är komplikationer i samband med förlossning, där vi dels behöver minimera skadorna, dels säkerställa att de som trots allt drabbas, får rätt vård. Svensk vård utmärker sig nämligen med ett mycket högt antal förlossningsskador jämfört med många andra länder. Tusentals kvinnor lever med allvarliga bristningar som kan ge analläckage, problem med urinering och svåra smärtor under många år. Många av kvinnorna har också svårt att tala om problemen och söker därför inte vård, eller söker vård först efter flera års väntan. Många utgår från att det är så det är efter en förlossning, det är också vad de ofta får höra när de först vänder sig till vården. Av de kvinnor som sökt sig till vården är det dessutom flera som upplevt att de blivit sig förlöjligade och ignorerade. Idag finns också tydliga variationer i såväl arbetsmetoder som i medicinska resultat i förlossningsvården över landet.

Den socialdemokratiska regeringen har till viss del lyft upp frågan om kvinnors hälsa och befolkningens reproduktiva hälsa, under 2016 satsades även särskilda medel för att stärka förlossningsvården, vilket är bra. Men om intentionen är att vi på allvar ska uppnå bästa möjliga

sexuella och reproduktiva hälsa – på lika villkor för hela befolkningen är det dock dags för en ordentlig genomlysning och offentlig utredning av svensk mödra-, förlossnings- och eftervård där alla aspekter tas med och där målet är att införa förbättringar som på sikt gör en nollvision mot förlossningsskador möjlig.

Partikongressen föreslår besluta:

D520:1 att en utredning av svensk mödravård, förlossningsvård och eftervård görs med syfte att förbättra vården

D520:2 att Socialdemokraterna arbetar för att det på sikt antas en nollvision mot förlossningsskador i Sverige

Henrietta Serrate

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D521

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN

Förslag till förbud mot att röka på allmänna platser i samhället

Denna motion syftar till att öka hälsan i det svenska samhället samt att öka tillgängligheten för allergiker och astmatiker i det sociala samhället.

Att ingen ofrivilligt ska behöva utsättas för tobaksrök ingår som en del av folkhälsomyndighetens mål. En nationell folkhälsopolitisk proposition antogs av riksdagen 2003. Vilket under år 2005 bland annat ledde till förbud mot rökning på restauranger och uteserveringar. Detta beslut var viktigt, både för de besökare som vistas i lokalerna men allra mest för dem som arbetar här, då de vistades många timmar i rökig miljö.

Passiv rökning är ett folkhälsoproblem som lyfts ett flertal gånger av Världshälsoorganisationen (WHO). De påtalar hur viktigt det är att genomföra åtgärder för att skydda människor från tobaksrök. Vilket skrevs i en särskild ramkonvention om tobakskontroll. Det fanns fyra delmål fram till 2014, vilka har fastställts i riksdagen (propositionen mål för folkhälsan år 2003) varav ett lyder:

- Ingen ska ofrivilligt utsättas för tobaksrök i sin omgivning.

Passiv rökning innebär att du exponeras för samma cancerogena och toxiska substanser som rökaren. Särskilt utsatta grupper i samhället är barn, eftersom deras luftvägar är trängre och

immunförsvaret inte fullt utvecklat. Barn som exponeras utvecklar inte sällan astma. Personer som har olika former av allergier, överkänslighet och astma, påverkas mycket negativt i ett samhälle där rökning förekommer på allmänna platser. Långvarig exponering kan yttra sig i hjärtinfarkt, lungcancer, KOL samt cancer i bihålorna. Detta blir konsekvensen av en icke vald exponering. (Källa: vårdguiden 1177)

Här kan ett förbud fungera i samhället för att ge mesta möjliga positiva effekt:

- Skolgårdar/barnomsorg/fritidsgårdar
- Vänthallar för kollektivtrafik inne och ute
- uteserveringar
- hälso- och sjukvård i gemensamma utrymmen inne och ute
- lekplatser
- badplatser
- entréer till butiker och andra byggnader som används av allmänheten
- idrottsplatser
- festivalområden

Sammanfattning:

Effekter av införandet av rökförbud på allmänna platser i samhället medför flera samhällsvinster.

- Hälsovinster med minskat lidande och minskade kostnader för sjukvård/sjukskrivning
- Färre börjar röka när exponeringen minskar, gäller särskilt ungdomars påverkansgrad
- Lägre kostnader för renhållning samt minskad miljöpåverkan
- Områdets attraktionsvärde ökas

Ett samhälle där ingen ofrivilligt behöver utsättas för tobaksrök i sin omgivning är en rättighet. Barn och personer med olika former av allergier och astma, ska kunna vistas på allmänna platser utan att riskera att komma i ett akut sjukdomstillstånd.

Partikongressen föreslår besluta:

D521:1 att förbjuda rökning på allmänna platser i samhället

D521:2 att ingen ofrivilligt ska utsättas för tobaksrök i sin omgivning

D521:3 att alla människor ska kunna vistas i samhällets öppna rum utan att riskera sin hälsa på grund av passiv rökning

D521:4 att öka tillgängligheten i samhället för allergiker och astmatiker

Susanne Henningsson, arbetarekommunen Mariestad

Mariestads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D522

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Förstatliga apoteken

1970 infördes det statliga apoteksmonopolet i Sverige. 2009 privatiserades sedan apoteksmarknaden av den borgerliga regeringen, något som Socialdemokraterna i riksdagen röstade emot.

Idag är kundnöjdheten i botten, det är svårt att få tag på den medicin man behöver om man inte råkar bo i till exempel Stockholms innerstad, apotek flyttar från landsbygd och andra ställen där verksamheten inte längre är "lönsam" och de privata apoteken har börjat sälja glass och kosmetika.

Det duger inte att ge det statliga Apoteket AB ett utökat samhällsansvar - vilket är Socialdemokraternas nuvarande ställning. De privata apoteken måste av ideologiska och rationella skäl bort - de behövs inte.

Samhällsnödvändiga funktioner ska inte drivas av vinst, apoteken ska finnas till för att medborgarna behöver dem - därför måste apoteken ägas gemensamt.

Partikongressen föreslås besluta:

D522:1 att SAP ska anse att ett nytt statligt apoteksmonopol ska införas

D522:2 att SAP i regeringen ska driva frågan om att återförstatliga apoteken

SSU Stockholm

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D523

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Förändring i tandvårdsförsäkringen

I dag är det flera personer i vårt land som inte har möjlighet att få sina tänder lagade, på grund av låg pension, låg lön och låg sjukförsäkring, samt inte har kommit in i välfärdssamhällets förmåner.

Partikongressen föreslår besluta:

D523:1 att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en förändring i tandvården så att den ingår i högkostnadsskyddet

Christer Skoog, Alve Ohlsson, Bengt Johnsson, Leif Nilsson, Ronnie Johansson
Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D524

GOTLANDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Gratis mensskydd

Varför ska mensskydd kostar pengar? Vi kvinnor har inte fått välja vårt egna kön så varför ska vi då lägga ner pengar på det. Alla familjer har olika ekonomi, vissa familjer har inget problem med att betala för sitt mensskydd. Men en familj med dålig ekonomin kanske får dra in på maten för att kunna köpa ett fungerande mensskydd. Några ungdomar får ungefär sitt halva barnbidrag och jag har ingen större lust att lägga ner ca 100kr varje månad på mensskydd. De pengarna som går till det vill jag spendera på något annat roligt. Vi är några av de ungdomarna som har begränsat med tillgång till pengar och det vill jag att det ska gå till något kull!

Partikongressen föreslår besluta:

D524:1 att mensskydden blir gratis eller subventioneras

SSU Gotland

Gotlands arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D525

NYKÖPINGSS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Gratis mensskydd

När äldre män - som jag själv - får problem med blåsan får de gratis inkontinensskydd i alla storlekar gratis av sjukvården. Kvinnor menstruerar stor del av livet men måste ändå själv köpa sina skydd. Stefan Löfven har proklamerat sin regering som feministisk regering - dags att göra något åt orättvisan mellan könen.

Partikongressen föreslår besluta:

D525:1 att gratis mensskydd åt alla som behöver

Arne Engkvist

Nyköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D526

ALE ARBETAREKOMMUN

Gratis tandvård - för alla

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat att höja åldersgränsen för gratis tandvård till 23 år. Höjningen kommer att ske i två etapper; 2017 höjs den till 21 år, 2018 till 23 år. I Västra Götalandsregionen är tandvården redan gratis för ungdomar upp till 24, vilket visat sig vara en lyckad satsning på många sätt. Bland annat så fortsätter fler ungdomar att besöka tandvården regelbundet.

Dessa satsningar är gjorda utefter tydliga prioriteringar från Socialdemokratiska styren med insikten om att tandvård och munhälsa idag är en klassfråga. Tidiga förebyggande åtgärder och regelbundna tandvårdsbesök, i alla åldrar, är viktiga delar i att nå en god munhälsa. Idag har dessutom många äldre kvar sina egna tänder i större utsträckning än tidigare, vilket leder till fler besök och kostsamma undersökningar och behandlingar.

Tänderna är en del av kroppen. Låt munnens hälsa, och tandvården, bli en naturlig del av den vanliga ett vanligt läkarbesök. Höga kostnader leder till uteblivna besök för de som har en ansträngd ekonomi. Uteblivna besök leder till att problem så som tandsten eller infektioner förvärras och åtgärderna blir dyrare och besvärligare. Detta påverkar i sin tur hälsan i stort.

Regeringen satte i sin första regeringsförklaring upp målet om den jämlika hälsan, att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation. Då räcker det inte med fri tandvård upp till 23 år, utan denna satsning måste fullföljas med fri tandvård för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

D526:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa fri tandvård för alla

Ing-Britt Adiels

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D527

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Gratis tandvård - för alla

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat om att i två steg införa fri tandvård upp till 23 års ålder. En välbehövlig reform men det räcker inte. Dålig tandhälsa är ofta en ren klassmarkör. De som har råd kan se till att de har god munhälsa samtidigt som andra tvingas avstå tandvård pga sin ekonomi. Statusen på tänderna påverkar dessutom hela kroppens välmående och därför bör den vara fri, för alla!

Göteborgs partidistrikt anser att det är viktigt att Socialdemokraternas arbete för fri tandvård för alla fortsätter upp i åldrarna men också att den genomförs i den takt samhällsekonomin tillåter. Att inte anpassa riskerar att äventyra genomförandet och ge bakslag på en av vår tids viktigaste klassfrågor.

Partikongressen föreslås besluta:

D527:1 att stegvis införa fri tandvård för alla

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D528

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Gratis tandvård - för alla

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat att höja åldersgränsen för gratis tandvård till 23 år. Höjningen kommer att ske i två etapper; 2017 höjs den till 21 år, 2018 till 23 år. I Västra Götalandsregionen är tandvården redan gratis för ungdomar upp till 24, vilket visat sig vara en lyckad satsning på många sätt. Bland annat så fortsätter fler ungdomar att besöka tandvården regelbundet.

Dessa satsningar är gjorda utefter tydliga prioriteringar från Socialdemokratiska styren med insikten om att tandvård och munhälsa idag är en klassfråga. Tidiga förebyggande åtgärder och regelbundna tandvårdsbesök, i alla åldrar, är viktiga delar i att nå en god munhälsa. Idag har dessutom många äldre kvar sina egna tänder i större utsträckning än tidigare, vilket leder till fler besök och kostsamma undersökningar och behandlingar.

Tänderna är en del av kroppen. Låt munnens hälsa, och tandvården, bli en naturlig del av den vanliga hälso- och sjukvården som är skattefinansierad. Ett besök hos tandläkaren borde inte kosta mer än ett vanligt läkarbesök. Höga kostnader leder till uteblivna besök för de som har en ansträngd ekonomi. Uteblivna besök leder till att problem så som tandsten eller infektioner förvärras och åtgärderna blir dyrare och besvärligare. Detta påverkar i sin tur hälsan i stort.

Regeringen satte i sin första regeringsförklaring upp målet om den jämlika hälsan, att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation. Då räcker det inte med fri tandvård upp till 23 år, utan denna satsning måste fullföljas med fri tandvård för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

D528:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa fri tandvård för alla

Lena Hult

Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D529

GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT

Gör tandvården till en del av den allmänna sjukförsäkringen

Sedan många år har Sverige en allmän sjukvård, fri från höga avgifter och vårdtagaren betalar endast en mindre summa vid behov av vård. Detta gäller dock inte när det kommer till tandvården. Beroende av ingrepp kan tvärt om de summor man måste betala för tandvård bli mycket höga.

I valet 2006 lovade vi socialdemokrater gratis tandvård upp till 24 år och för övriga skulle ökande subventioner införas. Då vi förlorade valet blev detta aldrig verklighet. Den moderatledda regeringen gjorde visserligen en del förändringar men för många blev det i själva verket ingen förändring alls.

Konsekvensen av detta är att alldeles för många fortfarande får lova att bära stora kostnader för tandvård. En del har helt enkelt inte råd utan måste prioritera andra utgifter och skjuter därför upp tandvårdsbesök vilket skapar större problem och skada.

Vi socialdemokrater måste arbeta för ett samhälle där inte plånboken är avgörande för ens hälsa och livskvalité. Att fortsätta utveckla välfärdsreformer är därför en naturlig sak i det socialdemokratiska välfärdsbygget. Vi bör alltså bygga ut den allmänna sjukförsäkringen så att den

även omfattar tandvård. En sådan reform skulle innebära stor skillnad då det finns ett tak, högkostnadsskydd, för de kostnader patienter betalar (fn 1 100 kr).

Vi noterar att den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat införa avgiftsfri tandvård upp till 23 år. Denna reform bör på sikt omfatta alla. Det svenska klassamhället ska inte synas i folks munnar!

Partikongressen föreslår besluta:

D529:1 att subventionerna av tandvård kraftigt ökar

D529:2 att på sikt bygga ut den allmänna sjukförsäkringen på ett sådant sätt att den även omfattar tandvård

Gävleborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D530

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Gör tänderna till en del av kroppen

En god tandvård för alla har alltid varit en viktig grundsten i välfärdspolitiken och är en viktig jämlikhetsfråga. Inför valet 2006 sade Göran Persson: ”På samma sätt som vi ställer upp för varandra när vi är sjuka, på samma sätt ska vi ställa upp när tänderna behöver lagas. Det blir nästa mandatperiods stora och väldigt dyra sociala reform.”

Nu har det gått över tio år och kostnaderna för tandvård är fortfarande orimligt höga för många och behovet av en allmän tandvårdsreform är stort. Tandvården ses i dag inte som en självklar del av den generella välfärden. Konsekvensen blir att individen har ett orimligt stort ansvar för finansieringen. Detta drabbar givetvis de med sämst ekonomiska förutsättningar värst. I dag syns klassamhället i våra leenden.

Tandvården måste därför bli en integrerad del av den generella välfärdspolitiken och sjukvården. En genomgripande allmän tandvårdsreform kommer att behövas för att möta framtidens utmaningar. Det handlar i grund och botten om att ”tänderna är en del av kroppen”.

Partikongressen föreslår besluta:

D530:1 att tandvård ska omfattas av den allmänna sjukförsäkringen

D530:2 att tandvården, på väg mot att den ska omfattas av den allmänna sjukförsäkringen, subventioneras kraftigare än idag

D530:3 att någon form av ekonomiskt stöd till landstingen införs för att finansiera de stegvisa subventionerna av tandvården

Lunds Socialdemokratiska Studentklubb

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D531

ÖDESHÖGS ARBETAREKOMMUN

Gör tänderna till en del av kroppen

En god tandvård för alla har alltid varit en viktig grundsten i välfärdspolitiken och är en viktig jämlikhetsfråga. Inför valet 2006 sade Göran Persson: ”På samma sätt som vi ställer upp för varandra när vi är sjuka, på samma sätt ska vi ställa upp när tänderna behöver lagas. Det blir nästa mandatperiods stora och väldigt dyra sociala reform.”

Nu har det gått över tio år och kostnaderna för tandvård är fortfarande orimligt höga för många och behovet av en allmän tandvårdsreform är stort. Tandvården ses i dag inte som en självklar del av den generella välfärden. Konsekvensen blir att individen har ett orimligt stort ansvar för finansieringen. Detta drabbar givetvis de med sämst ekonomiska förutsättningar värst. I dag syns klassamhället i våra leenden.

Tandvården måste därför bli en integrerad del av den generella välfärdspolitiken och sjukvården. En genomgripande allmän tandvårdsreform kommer att behövas för att möta framtidens utmaningar. Det handlar i grund och botten om att ”tänderna är en del av kroppen”.

Partikongressen föreslår besluta:

D531:1 att tandvård ska omfattas av den allmänna sjukförsäkringen

Maria Gustafsson

Ödeshögs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D532

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Hjälp och stöd för nya svenskar med krigstrauman

Vi har sedan några år tillbaka många asylsökande och flyktingar som kommer till Sverige med ett tungt bagage av upplevelser och erfarenheter som de behöver få hjälp med att bearbeta. Det är krigsupplevelser, upplevelser från tiden i flykt och liknande som många gånger har satt djupa spår hos dessa människor. En del av dessa personer som har djupgående psykologiskt trauma bakom sig är som tickande bomber, som en vacker dag kan utlösas och då kan det få stora skadeverkningar i samhället i övrigt. Därför anser vi att det är viktigt med en professionell hjälp väldigt omgående när det har anlant till Sverige. Vår uppfattning är att Sverige i dagsläget inte har resurser för att erbjuda psykologhjälp vid ankomsten till landet alternativt att regeringen anser att det inte finns behov av att erbjuda detta.

Partikongressen föreslås besluta:

D532:1 att se över vilken stöd och hjälp nyanlända asylsökande/flyktingar får för att kunna bearbeta traumatiska upplevelser

D532:2 att det avsätts resurser för att öka utbildningsinsatserna av psykologer med kunskap om krigstrauman

D532:3 att det avsätts resurser för att erbjuda fler nyanlända/flyktingar psykologhjälp för att bearbeta traumatiska upplevelser

Huskvarna Socialdemokratiska förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D533

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Hur många högkostnadsskydd skall man klara att betala?

Högkostnadsskyddet är en allmän förmån som innebär att man blir skyddad från alltför höga egna utgifter. Så långt låter detta bra, men hur ser verkligheten ut? Högkostnadsskydd finns inom hälso- och sjukvården skyddet gäller vid besök inom öppen vården och sjukvårdande behandlingar i anslutning till detta. Samt vid tandvård som anses nödvändig.

Högkostnadsskyddet är 1 100 kronor. Ett annat högkostnadsskydd är för läkemedel över 2 200

kronor. Nästa högkostnadsskydd är för tandvård. Detta börjar gälla när man fått tandvårdsåtgärder utförda som sammanlagt har ett referenspris som överstiger 3 000 kronor därefter reduceras priset med 50 % av kostnaden upptill 15 000 kronor. Överstiger kostnaden 15 000 kronor reduceras priset med 85 %. Har man insatser från kommunal vård och omsorg finns ett högkostnadsskydd vid 1 991 kronor. Behöver man använda sig av sjukresa för besök inom vården, är högkostnadsskyddet 1 980 kronor.

Vid behov av ovanstående insatser hamnar kostnaden på 10 271 för att nå högkostnadsskydden. Dessa kostnader slår hårt framförallt mot äldre med låga pensioner och personer med funktionsnedsättning. Mot bakgrund av att syftet med högkostnadsskydd var att man skulle bli skyddad från alltför höga egna utgifter och den verklighet som beskrivs ovan föreslås att partikongressen beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

D533:1 att utreda möjligheten att väga samman olika högkostnadsskydd för att begränsa kostnaderna för den enskilde

Marianne Eriksson

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D534

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Högkostnadsskydd även för tandvård

Avgifter för hälso- och sjukvård

Under ett flertal årtionden byggde vårt parti, i regeringsställning, upp välfärden för alla medborgare i vårt land på de flesta levnadsområden. Alla skulle få ta del av välfärden på lika villkor och till mycket låga eller inga avgifter. Ansvaret fördelades mellan stat, landsting och kommuner beroende på verksamhetens art. Särskilt viktiga områden var utbildning, hälso- och sjukvård samt äldre- och handikappomsorg. Sverige blev ett föregångsland i världen.

För de flesta besök inom hälso- och sjukvården betalar man en patientavgift. Hur stor avgiften är beror på vilken sorts vård det gäller. Det är samma avgifter hos Region Örebro läns egna mottagningar som hos de privata vårdgivare som Regionen har avtal med. Barn och ungdomar under 25 år har fri sjukvård. För att ingen ska tvingas avstå behandlingar finns ett högkostnadsskydd som innebär att man inte behöver betala mer än 900 kronor för läkarbesök och sjukvårdande behandlingar under ett år. Högkostnadsskydd finns också för sjukresor och läkemedel.

Avgifter för tandvård

Alla som är folkbokförda i Sverige har rätt att få tandvård utan kostnad till och med den sista december det år de fyller 19. Från det år man fyller 20 får man betala en stor del av tandvården själv. (Vuxna med särskilda behov kan i vissa fall få tandvård till samma avgift som hälso- och sjukvård. Det kan vara tandvård i samband med sjukdom eller tandvård om man har stort behov av vård och omsorg i det dagliga livet). Tandhälsan försämras ofta drastiskt hos äldre personer. Detta påverkar i hög grad livskvaliteten både fysiskt, social och psykiskt. För många blir kostnaderna oöverstigliga och man tvingas avstå från behandlingar.

Det är för mig helt omöjligt att förstå skillnaderna i avgiftssystem mellan tandvård och hälso- och sjukvård. Lider man så lider man.

Partikongressen föreslår besluta:

D534:1 att avgifter för tandvård ska ingå i samma högkostnadsskydd som avgifter för hälso- och sjukvård

Hans Göran Högquist, Tybble-Sörby s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D535

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Högekostnadsskyddet för tandvård ska gälla för alla över 70 år

Tänderna är en del av kroppen. Det är viktigt att tänderna fungerar för kroppens välbefinnande. Dagens tandvård kostar så mycket att många inte har råd att laga sina tänder. Tyvärr gäller inte vård efter behov i dagens Sverige för alla människor utan efter betalningsförmåga. Det är en tydligt ojämlik vård. De som inte har råd tvingas att välja en dålig tandstatus eller i värsta fall vara utan tänder. Glädjande är dock att ungdomar får fri tandvård. En mycket utsatt grupp är pensionärer och deras tänder är ofta sköra efter många lagningar och brister lätt. Det kan innebära att lagningar kan kosta tiotusentals kronor. Många pensionärer har ingen möjlighet att betala så höga kostnader och det påverkar deras hälsa och livskvalitet. Så här får det inte vara i ett välfärdssamhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

D535:1 att högkostnadsskyddet även ska gälla tänderna och ett första steg blir att högkostnadsskyddet för tandvård gäller för alla över 70 år

Anders Gustafsson och Gamla Uppsala S-förening
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D536

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Högre lagerhållning av medicin på apotek

Det har visat sig att lagerhållningen av medicin är låg på apoteken. Det är vanligt att den medicin man får utskrivna av läkare inte finns i apotekens lager, och att man då får antingen återkomma efter några dagar, eller blir hänvisad till andra apotek.

Det är också vanligt att medicin utskrivna av läkare inte tillverkas längre, vilket medför tidsödande återkontakter med läkare. Dessa svårigheter drabbar hårdast dem som har svårt att röra sig mellan olika apotek p.g.a. av hög ålder, sjukdom, avsaknad av egen bil eller hjälp av anhöriga. Det är dags att bättre reglera apotekens ansvar för medicinhantering.

Partikongressen föreslår besluta:

D536:1 att apotek åläggs att hålla hög lagerhållning av medicin

D536:2 att det upprättas medicinregister som kan användas av läkare vid receptutskrivning

Per-Eric Persson, Kirseberg- Segevång (S)-förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D537

SJÖBO ARBETAREKOMMUN

Inför skyddad yrkestitel för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslår besluta:

D537:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att utbildningen till undersköterska kvalitetssäkras

D537:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att yrkestiteln undersköterska skyddas

Sjöbo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D538

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Inför sockerskatt och läskedrycksskatt

Storbritannien införde tidigare i år skatt på läsk och söta drycker. I Sverige vill 38 procent införa skatt på varor med mycket socker, visar en undersökning från Sifo som SVT:s "Agenda" beställt. Varannan svensk lider i dag av övervikt eller fetma. Fetma är ett jättestort problem och det kommer öka i omfattning de närmaste åren, vilket innebär stort lidande för enskilda individer och stora kostnader för sjukvården, men sockerskatt behöver inte vara den enda lösningen, enligt Wikström.

Fetmaläkaren Claude Marcus vill se en sockerskatt i Sverige.

– Det här har utretts tidigare och det behövs inte fler utredningar. Sockerskatt skulle kunna ha en effekt. Höjer man priset så minskar man konsumtionen. Fler dör i dag av fetma än av rökning.

Nära hälften, 47 procent, anser dock att sockerskatt är ett dåligt förslag enligt Sifo-undersökningen. Skatten på sockersötade drycker som 2014 infördes i Mexiko fungerar bra. Det visar ny forskning. Den nya studien, som publicerades i januari 2015 i British Medical Journal, visar att försäljningen av sockersötad dryck sjunkit med 12 procent ett år efter att lagen införts. Bland fattiga hushåll, där problemen med fetma och diabetes är som störst, har försäljningen sjunkit med hela 17 procent. Resultaten går i linje med andra studier som lyfts fram sedan skatten infördes i januari 2014.

Siffrorna är högst problematiska för läsklobbyn som plöjt ner stora summor för att slå fast att en skatt inte är rätt väg att gå för att komma tillrätta med Mexikos galopperande ohälsotal. Den nya studien ger också ytterligare vind i seglen för de experter som menar att skatten borde höjas till 20 procent från dagens från dagens 10 procent. Pengarna som skatten genererar ska bland annat användas till gratis dricksvatten i skolor – något som saknas – och andra fetmabekämpande åtgärder.

I dag vet man att det finns ett klart samband mellan intag av sockersötad dryck och fetma, diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar – och Mexiko har länge haft stora problem med just fetma och diabetes.

En observationsstudie som publicerades i British Medical Journal i Januari 2015, visar att försäljningen av sockersötad dryck sjunkit med 12 procent ett år efter att skatten infördes. Och bland de fattiga hushållen, där problemen med fetma och diabetes är som störst, sjönk försäljningen med hela 17 procent. Studien utfördes av forskare på Mexikos folkhälsomyndighet och University of North Carolina-Chapel Hill. Mellan januari 2012 och december 2014 undersöktes inköpen av kaloritäta sockersötade drycker i 6.253 hushåll (över 50.000 människor). British Medical Journal: Beverage purchases from stores in Mexico under the excise tax on sugar sweetened beverages: observational study.

Partikongressen föreslås besluta:

D538:1 att sjukvården ska vara jämlik och demokratisk

D538:2 att sockerskatt ska införas i Sverige

D538:3 att läskedrycksskatt ska införas i Sverige

Stefan A Johansson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D539

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkesleg för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskors kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns varianter på undersköteskeutbildningen som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildningen är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar föras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköteskeyrket attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D539:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D539:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunal S-förening Rosen

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D540

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför yrkeslegitimation för barnsköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i barnsjukvården ökar i takt med utvecklingen av avancerad medicinteknik. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver barnsköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på barnsköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Barnsköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade barnsköterskor ställas till vuxenutbildningen. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras även på vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i hälso- och sjukvården måste barnsköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för barnsköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D540:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för barnsköterskor

D540:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för barnsköterskor

Kommunals S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D541

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför yrkeslegitimation för skötare i psykiatrisk vård

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i LSS:en ökar i takt med en ökande psykisk ohälsa i befolkningen. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver skötarnas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns flera varianter på skötare utbildning som därmed ger olika kompetens. Skötare anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade skötare ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i LSS:en och hälso- och sjukvården måste skötaryrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för skötare skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D541:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för Skötare i psykiatrisk vård

D541:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för skötare i psykiatrisk vård

Kommunals S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D542

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D542:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D542:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunal Stockholms läns socialdemokratiska förening, Polstjärnans socialdemokratiska förening, Fackliga utskottet
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D543

HAGFORS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D543:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D543:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Jessica Larsson/Arbetarkommun

Hagfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D544

MARKS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D544:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D544:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Jessica Rodén

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D545

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D545:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D545:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunal Bergslagen Sektion Ludvika

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D546

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D546:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D546:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D547

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D547:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D547:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunals s-förening, Metalls s-förening

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D548

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D548:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D548:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Jessica Möller, Pierre Esbjörnsson

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D549

ANEBY ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns flera varianter på undersköterskeutbildningen som därmed ger olika kompetens. Undersköterskorna anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivare ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsprogrammet är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D549:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D549:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Birgitta Svensson

Aneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D550

FALKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslår besluta:

D550:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D550:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Johanna Svensson, Anki Bergström-Svahn, Helene Svensson, Lisbeth Nord
Falköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D551

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso-sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetensflexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anser inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer det saknas 160000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klarar rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxen utbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D551:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D551:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildning för undersköterskor

Kommunals S-förening

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D552

UPPLANDS VÄSBY ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslår besluta:

D552:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D552:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Jessica P Klementsson och Thomas Klementsson

Upplands Väsby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D553

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D553:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D553:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunals S-fackklubb

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D554

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D554:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D554:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Joakim Englund

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D555

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det.

Partikongressen föreslås besluta:

D555:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D555:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

S-Kommunal

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D556

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Inför yrkeslegitimation för undersköterskor

Komplexiteten i hälso- och sjukvården och i äldreomsorgen ökar i takt med en åldrande befolkning och utveckling av avancerad medicinteknik. I framtiden kommer det bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som utgör mittfåran av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg är en komplex uppgift som ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ytterligare ett problem som behöver åtgärdas är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

SCB uppskattar att det fram till år 2035 kommer saknas 160 000 undersköterskor. Intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt och behöver öka. För att klara rekryteringsbehovet måste satsningar göras på vuxenutbildningen. Få unga söker sig till ungdomsutbildningen. Även om yrkets attraktivitet skulle öka bland unga måste hoppet om tillräckligt många utbildade undersköterskor ställas till vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen extra stor då variationen på såväl utbildningen som kraven är väldigt stora.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i äldreomsorgen och hälso- och sjukvården måste undersköterskeyrkets attraktivitet öka. En yrkeslegitimation för undersköterskor skulle bidra till det

Partikongressen föreslår besluta:

D556:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D556:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor

Kommunals S-fackklubb i Sandviken

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D557

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Införande av avgiftsfri HPV vaccination för pojkar

Vi står inför en drastisk ökning av antalet patienter med cancer inom huvud- och halsområdet.

Huvud- och halscancer (HH-cancer) är ett samlingsbegrepp för cancer i läpp, tunga, munbotten, tandkött, halsmandlar, näsa-bihålor, struphuvud och ingången till matstrupen. I Sverige är HH-cancer fortfarande en relativt ovanlig cancer, som med närmare 1.400 insjuknade per år ligger strax under listan på de tio vanligaste cancerformerna. Globalt sett är den dock den 4-5:e vanligaste cancerdiagnosen.

För ett par decennier sedan var majoriteten av HH-cancer i Sverige orsakad av rökning, men detta håller på att ändras. I dag är Sverige ett av de länder i världen som har lägst andel dagligrökare. Men nu möter vi ett nytt problem. Antalet patienter med cancer i halsmandlar och svalg ökar kraftigt. I dagsläget insjuknar ca 400 personer per år i Sverige. Ser man tillbaka och analyserar ökningstakten de senaste decennierna så ser vi framför oss en drastisk ökning. Antalet insjuknade kommer att fördubblas vart 14:e år. Patienterna som drabbas är oftast i yngre medelåldern och icke-rökare. Motsvarande oroande trend ses i övriga Europa och i Nordamerika.

För ett år sedan, i juli 2014, vid en internationell HH-cancer konferens i New York, beslöt man därför att utnämna den 27 juli till ”The International Head- & Neck Cancer Day”. Anledningen är att årligen avlider, i förtid, mer än 700.000 människor i HH-cancer. Många av dessa insjuknanden är möjliga att förebygga och behandlingen behöver förbättras.

Ökningen av cancer i halsmandlar och svalg är i hög grad kopplad till en virusinfektion med humant papillomvirus - HPV. Detta är en infektion som de allra flesta av oss har haft och som läkt ut men i sällsynta fall leder den till en cancerutveckling. Det är samma virus som orsakar livmoderhalscancer och där samhället sedan ett par år erbjuder unga kvinnor vaccination för att förebygga utveckling av cancer.

Behandlingen av cancer i halsmandlar och svalg är krävande. Ofta sker behandlingen med en kombination av strålbehandling och kirurgi. Behandlingen innebär ofta bestående påverkan av socialt viktiga funktioner som utseende, tal, och förmåga att äta och dricka. Hos många påverkas också rörelseförmågan i nacke och axlar. Utöver den enskilde individens ”kostnader” i form av sjukskrivningar, socialt handikapp finns den direkta kostnaden för sjukvården. Att utreda och behandla avancerad HH-cancer i Sverige kostar i dag mer än 450 tkr per patient.

Vi behöver en strategi för att förbygga cancer i halsmandlar och svalg. Huvuddelen av denna cancerform är orsakade av samma virus – HPV - som orsakar livmoderhalscancer (ca 450 fall/år). Varför erbjuder vi inte pojkar samma möjlighet att förbygga cancer? För visst skall vi ha en likvärdig och jämlik vård i hela landet var du än bor samt oavsett vilket kön du representerar.

Forskning om orsaker till utveckling av huvud- och halscancer och utvärdering av vilka behandlingsmetoder som ger bäst resultat är kostnadseffektivt, men finansieringen av forskningen kring huvud-halscancer är lågt prioriterad.

Cancerfonden i Sverige ger ett mycket viktigt stöd till forskning om cancer, men det finns skillnader mellan olika cancerformer i anslagsbeviljandet. Exempelvis är anslagen för forskning om bröstcancer per insjuknad mer än fem gånger större per insjuknad än för drabbade av huvud-halscancer. Med detta inte sagt att man skall minska anslagen för forskning om bröstcancer.

Ett annat eftersatt område är rehabiliteringen efter genomgången HH-cancerbehandling. Besvären är livslånga och påverkar både den drabbade, dennes familj och samhället. Vid förra årets internationella möte i New York stod för första gången en patient i centrum. Det var skådespelaren Michael Douglas och hans fru som berättade om sin gemensamma sjukdomsresa. Nu är han frisk, men som så många andra dras han med livslånga besvär med bl.a. uttalad muntorrhet och rörelseinskränkning i nacke och axlar.

Ökningen av cancer i halsmandlar och svalg bör tas på allvar. Jag anser att man skall ge vaccination mot HVP även till pojkar på samma sätt som det ges till flickor. För att kunna förbättra behandling och rehabilitering för huvud- och halscancer behöver de medel som finns tillgängliga för forskning och behandlingsutveckling fördelas mer jämlikt mellan cancergrupperna. Rehabiliteringen av patienter med huvud- och halscancer är eftersatt och behöver prioriteras upp liksom det stöd som ges till anhöriga.

Med en sådan vaccination av pojkar som här beskrivs så skyddar man inte bara pojkar man skyddar även flickor samt personer men annan sexuell läggning.

Partikongressen föreslås besluta:

D557:1 att Samtliga pojkar erbjuds kostnadsfri HPV-vaccinering såsom den erbjuds till flickor idag

D557:2 att Staten tar det ekonomiska ansvaret för denna vaccination för att upprätt-hålla en jämlik vård avsett var i landet du bor samt oavsett vilket kön du representerar

Owe Persson

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D558

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inhyrda

Förbjud bemanningsföretag inom vård och omsorg. Vi har sett och kommer se inhyrda som kostar 140 000kr/vecka. Detta har gått för långt nu. När budgetar alltmer måste räkna med miljarder för inhyrning så är något snett i samhället och det är dags att rätta till detta.

Partikongressen föreslås besluta:

D558:1 att Socialdemokraterna ska verka för att stoppa inhyrningsföretag inom vård och omsorg

Leine Johansson

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D559

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inkludera frisktandvård i högkostnadsskyddet

Frisktandvård innebär en regelbunden tandvård till ett fast pris.

Frisktandvårdsavtalet anpassas till den enskildes tandvårdsbehov och omfattar både egenvård, förebyggande vård och behandling.

Studier visar att personer med Frisktandvårdsabonnemang förbättrar sina hälsovanor i större omfattning samt är mer nöjda med tandvården jämfört med det traditionella tandvårdssystemet. Den nationella modellen för Frisktandvård som Folktandvården tillämpar i samtliga landsting är effektiv för att förbättra tandhälsan.

Det går att nå ett rättvisare tandvårdsstöd med förhållandevis måttliga kostnader initialt.

Frisktandvårdsavtalet har bidragit till att minska behovet av traditionell tandvårdsbehandling och därmed även till att minska kostnaderna för den enskilde.

I dag är det få personer med omfattande tandvårdsbehov, framför allt äldre personer, som tecknar Frisktandvårdsavtal då premien grundas på tandstatus. Genom föreslagna förändringar ges fler möjlighet att ansluta sig till Frisktandvård då kostnaderna för den enskilde skulle minska

avsevärt.

De förändringar som motionen föreslår att genomföra medför en initial kostnad som ryms inom det nuvarande tandvårdsstödet. På lång sikt bidrar ett bättre stöd för Frisk tandvård till en mer hälsofrämjande livssituation för den enskilde och därmed till en mer jämlik hälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D559:1 att utreda möjligheten för personer med Frisk tandvårdsavtal att inkluderas i högkostnadsskyddet.

D559:2 att inkludera frisk tandvård i högkostnadsskyddet

Jens Söder medlem 165770 Socialdemokraterna Mariestad
Mariestads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D560

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Insatser för att förlänga livslängden hos människor med allvarliga psykiska sjukdomar

Människor med allvarliga psykiska sjukdomar är en av de grupper i Sverige som har det allra sämst - sett till både livslängd och ekonomi. Det är en fattig grupp som inte har råd att täcka kostnaderna för ens de mest basala behov och vars sjukdomar gör att de kan ha svårt att tala för sin sak. Forskning visar att livslängden är allra kortast för denna grupp, i vissa undersökningar så mycket som upp till 20 år kortare än övrig befolkning.

Hjärt- och kärlsjukdom, som är den vanligaste dödsorsaken i Sverige, underdiagnostiseras ofta hos människor med allvarliga psykiska sjukdomar för att de inte tas på allvar av somatisk vård på grund av stigma, fördomar och okunskap. Vården missar helt enkelt att hitta dessa sjukdomar hos den här patientgruppen för att de tror att alla problem sitter i huvudet. Kvinnor med schizofreni har mer än tre gånger ökad risk för att dö i kranskärlsjukdom och män två gånger ökad risk i jämförelse med resten av befolkningen. Både kvinnor och män har också högre risk att dö i cancer jämfört med personer utan sjukdomen. Och detta trots att personer med schizofreni söker vård dubbelt så ofta. Andra dödsorsaker är övervikt, för lite motion och rökning som också kan fångas upp av vården.

I många andra länder, till exempel Storbritannien, erbjuds den här patientgruppen en läkarundersökning en gång om året för att värna om de här patienterna.

Partikongressen föreslår besluta:

D560:1 att i enlighet med motionens intention arbeta för att öka livslängden och livskvalitén hos patientgruppen med allvarlig psykisk sjukdom

D560:2 att patientgruppen med allvarlig psykisk sjukdom erbjuds en årlig hälsokontroll av läkare inom den somatiska vården

S-föreningen Bättre och Jämlik hälsa

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D561

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Jämlik vård

Jämlik vård för alla, det är det vi vill ha. Oavsett vi bor i Göteborg eller i Haparanda så skall du känna dig trygg på att du får den vård du skall ha. Men det är inte bara vården, det är också närheten till vården och hur priserna är, det skall inte vara någon skillnad från region till region, hur mycket det kostar att gå till vårdcentralen.

Vi måste omsätta orden jämlik vård till handling!

Vi förslår att det tillsätts en utredning på hur vi skall få en jämlik vård över hela landet. Från samma kostnader för människor, till journal system. Att det inte heller skall vara någon skillnad på vart man bor, man skall ha tillgång till samma vård oavsett om man bor i storstad eller i ett mindre samhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

D561:1 att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlik vård på allvar

D561:2 att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela landet

D561:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Fabian Gustavsson, Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D562

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Jämlika krav för blodgivning

Blodgivning är livsviktigt för att rädda liv. Vi förlitar oss på att det ska finnas någon som satt in blod på banken den dag vi behöver ta ut. För att detta ska fungera krävs att det finns människor som vill lägga sig på britsen i 20 minuter och ge en del av sitt blod till de som behöver det. Det är en livsviktig insats!

Allt donerat blod screenas innan det används för att utesluta att det är smittat, och varje blodgivare testas innan hen regelbundet får gå och donera blod. Det finns en rad krav som varje blodgivare måste uppfylla för att bli godkänd, bl.a krav på hälsotillstånd, medicinering, tid som förlupit sedan utlandsvistelse m.m. Så långt är regelverket lika för alla blodgivare, den stora skillnaden är hur homosexuella män räknas in som en större riskgrupp än heterosexuella.

En man som haft sexuellt umgänge med en annan man ska vänta 12 månader från det senaste tillfället av sexuellt umgänge innan han kan bli aktuell för blodgivning. Kvinnor som har sex med kvinnor, eller personer som är heterosexuella har endast en begränsning om tre månader förutsatt att det rör sig om sexuellt umgänge med en ny partner. Där ska dock påpekas att homosexuella män ska avstå samkönat sex i tolv månader innan han kan ge blod. Övriga ska bara avstå blodgivning tre månader efter sexuellt umgänge med ny partner, och krav på avhållsamhet finns därmed inte i det fallet.

Den stora skillnaden är alltså att en man som har sex med en annan man per definition räknas tillhöra en särskild riskgrupp oberoende av om den mannen lever i ett monogamt förhållande eller ej. Som heterosexuell blir du vilande som blodgivare endast tre månader efter att du träffat en ny partner. Det rådande regelverket ställer därigenom olika krav på dig som blodgivare beroende på din sexuella läggning. En man i en homosexuell relation måste alltså ha full avhållsamhet från sin partner för att vara duglig som blodgivare, om än risken för blodsmitta är obefintlig. Detta gör att regelverket på just denna punkt inte fokuserar på riskbeteende utan enkom den sexuella läggningen.

Blodgivning är en livsviktig insats, och det är livsviktigt att det blod som doneras är friskt och rent från smitta. För att sjukvården ska kunna ha en god beredskap för olyckor och tillräckligt med blod för att rädda liv, behövs fler blodgivare och inte färre. Det är därför av största vikt att alla som önskar donera sitt blod ska kunna göra det på samma premisser. Det är orimligt att avkräva avhållsamhet för homosexuella män när övriga inte har det kravet. Riskbeteende är ett hinder, sexuell läggning ska inte vara det. Ett rimligt krav bör vara att den tre månaders-regel som

idag gäller för kvinnor som har sex med kvinnor, och personer som definierar sig som heterosexuella.

Partikongressen föreslår besluta:

D562:1 att Socialdemokraterna aktivt arbetar för att Socialstyrelsen ändrar regelverket för blodgivning och upphör att betrakta sexuell läggning som en riskfaktor för blodgivning

Emilia Hallin, Ersmark/Kusmarks s-förening
Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D563

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Jämlikare vård och hälsa

Den nuvarande vårdpolitiken med obligatoriskt vårdval och etableringsfrihet för vårdföretagen inom primärvården har enligt samstämmiga forskningsbaserade utvärderingar från olika myndigheter haft följande effekter:

Skillnaderna i tillgång till vård har kraftigt ökat mellan stad och landsbygd/glesbygd.

Huvuddelen (82 procent) av de drygt 200 offentligt finansierade privat drivna vårdcentraler som etablerats sedan det obligatoriska vårdvalet infördes har lokaliserats i för vårdföretagen lönsamma storstadsområden och större städer. En sammanvägning av de analyser som gjorts av Tillväxtverket, Konkurrensverket, Myndigheten för vårdanalys och Riksrevisionen visar att ”nyetableringar främst ägt rum i områden med god tillgänglighet sedan tidigare.” (Vårdanalys 2015:6)

I de glesbygdsområden där det enligt Konkurrensverket (2010:3) skulle behövas fler vårdcentraler har nästan inga nya vårdcentraler etablerats. Bland dem som har mycket långt till närmaste vårdcentral har tvärtom 260 000 invånare fått ännu längre till närmaste vårdcentral. (Riksrevisionen 2014:22).

Ojämligheten mellan hög och låginkomstområden ökar. De nya offentligt finansierade privat drivna vårdcentralerna har främst lokaliserats i områden med hög medelinkomst. Riksrevisionen (2014:22) konstaterar att det inte längre finns något samband mellan lokaliseringen av nya vårdcentraler och befolkningens behov av vård.

De sociala skillnaderna i vårdutnyttjande ökar.

Vårdutnyttjandet har främst ökat bland ekonomiskt välbeställda grupper. (Myndigheten för vårdanalys 2013:1). En studie omfattande Stockholm, Västra Götaland och Östergötland visar att den andel som besöker läkare minst en gång per år har ökat mest bland dem som har hög inkomst medan den minskat bland dem med lägst inkomst. (Myndigheten för Vårdanalys 2015:6)

Lätta vårdbehov prioriteras högre än vård för personer som har stora vårdbehov.

Patienter med lindriga besvär har ökat antalet läkarbesök medan det omvända gäller för den sjukaste gruppen av patienter (Vårdanalys 2013:1 och Riksrevisionen 2014:22).

Dessa effekter strider mot Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och dess övergripande mål om en vård på lika villkor för hela befolkningen. De bryter också mot HSLs krav att landstingen ska ”planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i befolkningens behov av vård.” Landstingen tvingas idag finansiera och gentemot medborgarna ansvara för en privat vinstdriven vård som leder till ökande geografiska och sociala skillnader. Detta är en konsekvens av att vårdvalssystem och etableringsfrihet innebär att vårdföretagens vinstintressen överordnas en demokratisk styrning av den offentligt finansierade primärvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D563:1 att etableringsfriheten, dvs vårdföretagens rätt att lokalisera sin offentligt finansierade verksamhet där det är lönsammast oberoende av befolkningens vårdbehov, snarast avvecklas

D563:2 att det obligatoriska vårdvalssystemet avvecklas och ersätts med ett system där medborgarna fritt kan välja vårdgivare inom en demokratiskt förankrad behovsbaserad primärvård

S-föreningen Bättre och Jämlig hälsa

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D564

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Klassamhället syns genom ett leende

De växande klasskillnaderna avspeglar sig i ökad utsträckning i våra leenden. Arbetslösa, sjukskrivna är särskilt utsatta och halkar efter. Det finns också stora och växande skillnader i

tandhälsa mellan barn med olika socioekonomisk bakgrund. Personer födda utanför Europa, arbetssökande, låginkomsttagare och lågutbildade känner sig dessutom mindre respektfullt bemötta än genomsnittet av befolkningen när de uppsöker tandvården.

Det finns i dag anledning att ta ett samlat grepp över detta politikområde. Det behöver göras en grundlig översyn av hela tandvårdssystemet, utgångspunkten bör vara att tänderna faktiskt är en del av kroppen. Det handlar ytterst om att skapa villkor som gör att den enskildes kostnader för tandvård blir överkomliga för alla medborgare och att tandvården på ett bättre sätt än i dag integreras i sjukvården. Att besöka tandvården borde egentligen inte vara dyrare än att besöka sjukvården.

Några åtgärder bör dock kunna genomföras parallellt med den grundliga översynen som krävs. Detta för att kunna motverka de akuta problem som finns. Dessa kan delvis mötas genom att göra justeringar inom ramen för nuvarande system. Men det krävs också ett antal viktiga systemförändringar för att utvecklingen ska kunna vändas. I rapporten pekas en tydlig reforminriktning ut som bör sjösättas under innevarande mandatperiod. Denna kan kort sammanfattas i några punkter som vi yrkar att kongressen ställer sig bakom

Partikongressen föreslår besluta:

- D564:1 att motverka de ekonomiska incitament som är kostnadsdrivande, genom att privata och offentligt ägda aktörer överdebiterar i takt med en ökad subventionsgrad, bör regeringen införa en prisreglering och en effektivare kontroll av tandvårdssektorn. Detta är en nödvändig förutsättning för att subventionsgraden ska kunna ökas
- D564:2 att det allmänna tandvårdsbidraget bör göras om till ett generellt bidrag lika för alla och höjas, från dagens 150 och 300 kronor till förslagsvis 400–500 kronor för alla
- D564:3 att det särskilda tandvårdsstödet bör höjas, från dagens 600 kronor till förslagsvis 700–800 kronor
- D564:4 att högkostnadsskyddet måste förbättras och utformas så att det i högre utsträckning stimulerar fler att uppsöka tandvården. Dagens självrisk för den enskilde, det vill säga att högkostnadsskyddet träder in först efter åtgärder som kostar mer än 3 000 kronor, innebär en orimligt hög tröskel in i tandvården för dem som har knappa ekonomiska resurser. Arbetarekommunen i Höör förordar därför en statlig subvention redan från första kronan. Exakt procentuell nivå på denna subvention och var brytpunkterna mellan olika subventionsgrader ska läggas bör närmare analyseras
- D564:5 att information om stöd och hjälp med munhygien ska vara en självklar del av omvårdnaden om de äldre

Arbetarekommunen i Höör

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D565

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN

Kostnader för Stafettläkare

Runt om i Sverige har landsting och regioner ett stort problem med att rekrytera läkare och specialister. Det har lett till kraftigt ökade kostnaderna för sjukvården och på senare tid har det ökat lavinartat vilket slår mot alla. Även patienter blir drabbade. När det gäller andra yrken inom sjukvården brottas man också med delvis samma problem men den allra största ökningen står läkarna för. Att det råder en brist på läkare och specialister kan ha sin förklaring i att det har utbildats för få. En annan orsak kan också vara att man har tillåtits ”leka affär” inom sjukvården. Ingen annan yrkesgrupp kan ha lika omfattande bisysslor inom sitt eget område som just läkare. Det finns exempel på att stafettläkare har begärt över 100 000 kronor i veckan och det förstår var och en att det inte håller i längden.

Ett annat problem är att landsting och regioner bjuder över varandra för att få sina tjänster bemannade. Situationen är inte hållbar och därför måste vi arbeta fram ett sätt att stoppa detta. Landstingen och regionerna klarar det inte själva utan detta måste regleras på ett annat sätt.

Partikongressen föreslås besluta:

D565:1 att ge Partistyrelsen i uppdrag att tillsammans med S-gruppen i SKL arbeta för att hitta en gemensam lösning som leder till en reglering av stafettanställningar inom regionerna och landstingen

Thomas Wahlström

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D566

LERUM ARBETAREKOMMUN

Krav på vidareutbildning för läkare

Vidareutbildning behövs. I andra länder måste läkare förkovra sig för att få ha kvar sin licens. Svenska läkare behöver aldrig bygga på sina specialistkunskaper. Myndigheterna duckar i frågan

och hänvisar till arbetsgivarna. Det känns inte patientsäkert.

Svensk hälso- och sjukvård anses hålla en internationellt sett mycket hög kvalitet. Grunden till detta är ett bra utbildningssystem där studenternas kunskaper om sjukdomars uppkomst, orsak och behandling systematiskt tenteras av och därefter bekräftas med en läkarexamen, som följs av 21 månaders AT-tjänst där ytterligare kursmoment testar kunskaperna.

De som uppfyller kraven för specialistkompetens och godkänns av verksamhetschefen kan hämta ut sin specialistkompetens. Detta efter att under elva terminer och flera års tjänstgöring noggrant och regelbundet ha fått sina färdigheter utmanade, kontrollerade och verifierade.

Medan de flesta länder i världen kräver att läkare som är specialister under hela sitt yrkesverksamma liv följer med i den medicinska utvecklingen, har svenska läkare inga som helst krav på att fortbilda sig.

Föga förvånande visar Läkarförbundets fortbildningsenkät från 2012/2013 på en ihållande negativ utveckling. Allt färre läkare deltar i kompetensutveckling. Sedan 2005 har antalet dagar som läkarkåren använder för att resa på kurs eller konferens minskat med 22 procent. Trenden är densamma när det gäller deltagande i interna utbildningar.

Enligt läkarna själva beror fortbildningens sjunkande prioritet i huvudsak på för lite tid och för få resurser och på ett arbetsklimat där fokus ligger mer på att klara sjukvårdsuppdraget inom de rådande budgetramarna än på kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte.

I USA kallas systemet för Continuous Medical Education och i Europa för Continuous Professional Development. Innebörden är att till exempel en tysk läkare måste medverka minst 50 timmar på godkända kongresser varje år – annars riskerar specialistläkarlicensen att ifrågasättas och dras in. I USA måste läkare förutom obligatorisk fortbildning också förnya sin specialistläkarcertifiering vart tionde år.

Även i Norge har man insett att kompetensutvecklingen sackar efter. Norska läkarförbundet vill nu införa krav om obligatorisk fortbildning för överläkare – som komplement till de krav som redan gäller för landets allmänläkare.

EU förbereder dessutom ett förslag som innebär att alla medlemsstater måste redogöra för hur de följer upp läkarnas fortbildning. Sverige är ett av de få EU-medlemsländer som inte redan gör detta. Det betyder att svenska läkare kan arbeta 20–30 år utan att förkovra sig en minut i hur specialistfältet utvecklas, och lugnt tillämpa samma principer som man lärde sig på läkarutbildningen för tre decennier sedan.

Det är skrämmande, för det innebär att de miljontals svenska patienter som passerar genom

vårdkedjan inte kan vara säkra på att få tillgång till den mest uppdaterade kunskapen. För att inse vinsterna ur ett patientperspektiv behöver vi bara titta på utvecklingen inom dermatologi, där vi gått från att lägga in psoriasispatienter på sjukhus till att i dag erbjuda samma patienter behandling i hemmet.

I Sverige har myndigheterna uppfattningen att läkares fortbildning är en arbetsgivarfråga. Västra Götalandsregionen har inrättat ett medicinskt utvecklingsråd där nästan alla medicinska specialiteter ingår. Det medicinska utvecklingsrådet har som uppgift att ge fortbildning till läkare som är färdiga specialister. Detta fungerar bra men är inte tillräckligt. Det krävs klara strukturer för att kunna tillgodogöra sig all ny kunskap.

Inom de flesta specialiteter publiceras varje dag hundratals sidor med vetenskapligt granskad information, som upplyser om nya behandlingsformer, nya läkemedel, nya operationstekniker, nya preventiva åtgärder för patienten att pröva och nya rehabiliteringsformer som kan korta deras sjukdomstid. För att inte distrahera läkaren i de dagliga patientsysslorna anordnas därför kongresser och kurser, där pålästa forskare sammanfattar de senaste framstegen för sina kollegor.

För att öka patientsäkerheten behöver Sverige nationella krav på läkares fortbildning, så som idag redan sker i de flesta europeiska länder.

Partikongressen föreslår besluta:

D566:1 att besluta att en utredning tillsätts med uppdrag att komma fram till hur nationella krav på läkares fortbildning ska se ut, samt säkerställa hur den förvärvade kompetensen följs upp

Karolina Roughton

Lerum arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D567

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Krav på vidareutbildning för läkare

Vidareutbildning behövs. I andra länder måste läkare förkovra sig för att få ha kvar sin licens. Svenska läkare behöver aldrig bygga på sina specialistkunskaper. Myndigheterna duckar i frågan och hänvisar till arbetsgivarna. Det känns inte patientsäkert. Svensk hälso- och sjukvård anses hålla en internationellt sett mycket hög kvalitet. Grunden till detta är ett bra utbildningssystem där studenternas kunskaper om sjukdomars uppkomst, orsak och behandling systematiskt tenteras av och därefter bekräftas med en läkarexamen, som följs av 21 månaders AT-tjänst där

ytterligare kursmoment testar kunskaperna.

De som uppfyller kraven för specialistkompetens och godkänns av verksamhetschefen kan hämta ut sin specialistkompetens. Detta efter att under elva terminer och flera års tjänstgöring noggrant och regelbundet ha fått sina färdigheter utmanade, kontrollerade och verifierade. Medan de flesta länder i världen kräver att läkare som är specialister under hela sitt yrkesverksamma liv följer med i den medicinska utvecklingen, har svenska läkare inga som helst krav på att fortbilda sig. Föga förvånande visar Läkarförbundets fortbildningsenkät från 2012/2013 på en ihållande negativ utveckling. Allt färre läkare deltar i kompetensutveckling. Sedan 2005 har antalet dagar som läkarkåren använder för att resa på kurs eller konferens minskat med 22 procent. Trenden är densamma när det gäller deltagande i interna utbildningar.

Enligt läkarna själva beror fortbildningens sjunkande prioritet i huvudsak på för lite tid och för få resurser och på ett arbetsklimat där fokus ligger mer på att klara sjukvårdsuppdraget inom de rådande budgetramarna än på kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte. I USA kallas systemet för Continuous Medical Education och i Europa för Continuous Professional Development. Innebörden är att till exempel en tysk läkare måste medverka minst 50 timmar på godkända kongresser varje år – annars riskerar specialistläkarlicensen att ifrågasättas och dras in. I USA måste läkare förutom obligatorisk fortbildning också förnya sin specialistläkarcertifiering vart tionde år.

Även i Norge har man insett att kompetensutvecklingen sackar efter. Norska läkarförbundet vill nu införa krav om obligatorisk fortbildning för överläkare – som komplement till de krav som redan gäller för landets allmänläkare. EU förbereder dessutom ett förslag som innebär att alla medlemsstater måste redogöra för hur de följer upp läkarnas fortbildning. Sverige är ett av de få EU-medlemsländer som inte redan gör detta. Det betyder att svenska läkare kan arbeta 20–30 år utan att förkovra sig en minut i hur specialistfältet utvecklas, och lugnt tillämpa samma principer som man lärde sig på läkarutbildningen för tre decennier sedan. Det är skrämmande, för det innebär att de miljontals svenska patienter som passerar genom vårdkedjan inte kan vara säkra på att få tillgång till den mest uppdaterade kunskapen. För att inse vinsterna ur ett patientperspektiv behöver vi bara titta på utvecklingen inom dermatologi, där vi gått från att lägga in psoriasispatienter på sjukhus till att i dag erbjuda samma patienter behandling i hemmet.

I Sverige har myndigheterna uppfattningen att läkares fortbildning är en arbetsgivarfråga. Västra Götalandsregionen har inrättat ett medicinskt utvecklingsråd där nästan alla medicinska specialiteter ingår. Det medicinska utvecklingsrådet har som uppgift att ge fortbildning till läkare som är färdiga specialister. Detta fungerar bra men är inte tillräckligt. Det krävs klara strukturer för att kunna tillgodogöra sig all ny kunskap. Inom de flesta specialiteter publiceras varje dag hundratals sidor med vetenskapligt granskad information, som upplyser om nya behandlingsformer, nya läkemedel, nya operationstekniker, nya preventiva åtgärder för patienten att pröva och nya rehabiliteringsformer som kan korta deras sjukdomstid. För att inte distrahera

läkaren i de dagliga patientsysslorna anordnas därför kongresser och kurser, där pålästa forskare sammanfattar de senaste framstegen för sina kollegor. Sverige behöver liksom andra länder nationella krav på läkares fortbildning.

Partikongressen föreslår besluta:

D567:1 att besluta att en utredning tillsätts med uppdrag att komma fram till hur nationella krav på läkares fortbildning ska se ut, samt säkerställa hur den förvärvade kompetensen följs upp

Karin Engdahl

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D568

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D568:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet, utan åldersgräns

D568:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

D568:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård

Umeå S-kvinnor

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D569

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

Kvinnor genomgår ett flertal stadier i sitt liv som innebär förändringar i hur man dels mår psykiskt på grund av hormonella förändringar, men även fysiskt. Idag pågår punktinsatser kring kvinnorelaterade sjukdomar/sjukdomstillstånd. Till exempel finns idag ett riksdagsbeslut på att man ska se över de nationella riktlinjerna för Endometriosis och förlossningsvården. Där har (S) arbetat framgångsrikt för att det ska komma till stånd.

Oftast är det dock kampanjer på nätet som gör att vi får upp ögonen för t. ex en kvinnosjukdom. Det är obegripligt att det ska vara så. Vi ska inte beta av en sjukdom i taget, utan försöka få en samlad kunskapsbild om vad som försiggår i kvinnors, rätt ofta, hårt provade, kroppar.

Bröst-och livmodercancer, följsjukdomar under och efter graviditet/förlossning, Vestibulit, Myom , Pms/Pmds , och även klimakteriet (som i vissa svåra fall borde räknas som sjukdom, inte som ett brist-tillstånd), är alla exempel på sjukdomstillstånd som hög utsträckning påverkar kvinnors livskvalitet.

Många som söker hjälp hos sin kvinnoläkare upptäcker hur lite som gjorts inom vissa av dessa områden för att stärka kvinnors hälsa. Hormon tyck skrivs ut slentrianmässigt, trots att hormonella nivåer säkert är individuella. Utöver det drabbas kvinnor, i sitt sökande efter hjälp när inget annat fungerar, av de mest horribla ”feel-good”-sajter som, med dyra tester och märkliga råd, bedriver rent kvacksalveri.

Man vet att exempelvis klimakteriet påverkar kroppen mycket. Artros ökar i klimakteriet och många bär på smärtor och får bekymmer med sömn och nedstämdhet (så svår att man överväger

att ta sitt liv). Oftast ges svävande svar på hur länge perioden kommer att hålla på. 10 år? 20? 1?

När det gäller klimakteriet, bör information om östrogenanvändning förmedlas på tillförlitliga sätt, och nya sätt att läsa av kvinnors hormonnivåer bör efterlysas. Rekommendationen idag är att östrogen inte ska tas mer än 5 år, men många har smärtsamma klimakteriebesvär betydligt längre än så. Många har dessutom använt andra hormonpreparat tidigare i livet (för att undvika graviditeter eller öka möjlighet till graviditet eller för att minska svåra menstruationsbesvär) och då ofta under många år. Ingen tycker om att leka med sin kropps kemi på det här sättet, särskilt utan att veta om det går att göra på ett bättre sätt. Har vi vant oss vid att det ska göra ont att vara kvinna? Är det fördomar om att kvinnokroppen ska förbli outforskad som gör att det inte går att få en samlad bild?

Även i Läkartidningar frågar läkare själva varför de inte kan ge dagens välutbildade kvinnor bättre hjälp och stöd. Varför accepterar vi socialdemokrater, som dessutom kallar oss ett feministiskt parti, den här kunskapsluckan?

Ett särskilt problem är att utbildningen i till exempel Biologi eller sex- och samlevnad för högstadiel elever inte genomförs på ett tillförlitligt sätt, trots läroplan. Man bryr sig helt enkelt inte om att ge information om vad som händer i den kvinnliga kroppen, mer än sporadiskt. I dagens biologiböcker snuddar man enbart vid kvinnans olika stadier, (pubertet, graviditet, klimakterium). Varför ska unga kvinnor, men även alla andra, missa så mycket viktig information? Idag föder dessutom kvinnor barn så sent att deras tonåringar garanterat får uppleva sin vårdnadshavares klimakterium. Många bor dessutom hemma betydligt längre och äldre kvinnor tar då ytterligare ansvar under en tid då många troligen genomgår rätt tunga år i sitt liv. Varför talas det inte om det här?

Ofta relateras de tillstånd en kvinna kan drabbas av, till exempel klimakteriets alla negativa effekter, som ”något att leva med”. Varför ska vi acceptera det?

Att kvinnor dessutom tycks vara de som i stor utsträckning blir de som sponsrar läkemedelsindustrin, till exempel när det gäller östrogenintag, utan att hormonnivåer fastställts på tillförlitliga sätt, eller att det inte blir vetenskapligt vederlagt vad som är bäst för den kvinnliga kroppen, är omodernt och i fräckaste laget. Varför ska vi famla i mörker? Om (S) belyser de här frågorna och kräver att kvinnor får det bättre genom alla åldrar, är det en riktig feministisk politik. Ja, då skulle man faktiskt kunna tala om en riktig revolution av socialdemokratiska mått.

1. <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/endometriosriktlinjer-och-fordjupad-jamstalldhetsanalys-av-varden/>
2. <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Ytlig-smarta-vid-samlag--vestibulit-/>
3. <http://www.1177.se/Skane/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Myom/>
4. <http://www.1177.se/Skane/Fakta-och-rad/Sjukdomar/PMS-och-PMDS/>

5. <http://www.1177.se/Skane/Fakta-och-rad/Mer-om/Klimakteriebesvar/> "

6. <http://www.lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2014/09/Hormonbehandling-i-klimakteriet-risk-for-oserios-verksamhet/>

Partikongressen föreslår besluta:

D569:1 att Socialdemokraterna verkar för en utredning kring alla kvinnorelaterade sjukdomar i syfte att sammanställa vad som idag görs för att stärka kvinnors rätt till rätt vård

D569:2 att Socialdemokraterna verkar för att stärka forskningen på området kvinnohälsa

D569:3 att Socialdemokraterna verkar för att särskilt utreda hur mycket pengar kvinnor lägger på bl. a de hormonpreparat som är relaterade till kvinnosjukdomar/sjukdoms- och brist-tillstånd

D569:4 att Socialdemokraterna verkar för att grundskolans läromedel aktualiseras, så att kvinnors hälsa blir en större del av undervisningen

D569:5 att Socialdemokraterna tar fram ett kvinnohälsoprogram till valet 2018

Catharina Fridén Hedrenius

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D570

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre

kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting/regioner.

Partikongressen föreslår besluta:

D570:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D570:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

D570:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård

Fliseryd S-kvinnor

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D571

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslås besluta:

D571:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D571:2 att socialdemokraterna verkar för att åldern för screeningprogrammet för mammografi utökas både uppåt och nedåt. Den är idag 40-70 år

S-kvinnor i Västervik

Västerviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D572

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar. Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D572:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D572:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

D572:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje födande kvinna och att varje barn som kommer till världen får en likvärdig och säker vård

S-Kvinnor Victoria

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D573

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

En jämställd hälsa

Vi kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor. Kostnaderna är enorma för vården och då även samhället för den enskilda personen som drabbas av en sjukdom som skulle kunna förhindras, eller åtminstone att sjukdomstiden förkortas, av ett enkelt prov. Och då har vi inte lagt in det personliga lidandet för den drabbade och dennes familj.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på

sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D573:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D573:2 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård

Örebro socialdemokratiska kvinnoklubb

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D574

KALIX ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D574:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D574:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

D574:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård

Kalix Socialdemokratiska kvinnoklubb

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D575

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D575:1 att Socialdemokraterna verkar för att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D575:2 att Socialdemokraterna verkar för att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

Susanne Dufvenberg, Skellefteå s-kvinnor

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D576

FALU ARBETAREKOMMUN

Kvinnors hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. I Landstinget Dalarna är detta redan infört. Vi är oerhört glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat också detta. Däremot omfattar avgiftsfri mammografi enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna som ska föda barn någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor förtjänar en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen förtjänar en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D576:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D576:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

D576:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig säker vård

S-kvinnor Falun, Laila Edholm, Jessica Wide, Monica Enarsson
Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D577

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Kärnan i välfärdssamhället

Kärnan i välfärdssamhället är satt under mycket stark press för närvarande. Både ökningen av antalet äldre och det stora antalet nyanlända medför ökade krav. Socialtjänsten, inklusive äldreomsorgen, förskolan, skolan, sjukvården och polisen har kvalitetsproblem i verksamheterna och tuffa villkor för personalen.

Nu har vi inte bara stafettläkare, stafettsjuksköterskor utan också stafettsocionomer. Personal erbjuds att mot högre lön bli anställda i bemanningsföretag. Företagen som äger bemanningsföretagen tar mycket betalt och får goda vinster, allt betalas av kommuner och landsting/regioner. Vi kan alla läsa om sjuksköterskebristen, bristen på barnmorskor och den hårt ansträngda socialtjänsten och socialsekreterare som söker sig till andra yrken. Inte sällan handlar det om kvinnor som arbetar inom socialtjänsten, äldreomsorgen och sjukvården. Offentlig sektor måste bli en bättre arbetsgivare. Framför allt handlar det om att erbjuda personalen en god löneutveckling och bra arbetsvillkor. De som drabbas mest är patienter och klienter p.g.a. dålig kontinuitet, vilket påpekats av Inspektionen av vård och omsorg. En indikation på problemen är att omkring 600 000 personer har en privats sjukförsäkring. På senare tid har dessa ökat med tio procent per år.

Polisen ska förebygga brott, skapa relationer och samarbeta med civilsamhället och andra myndigheter, bevaka landets gränser och angripa gängkriminalitet och ökat våld. Inte minst drabbas personer som bor i utsatta områden av att polisen inte är närvarande och kommer till rätta med kriminaliteten. Många företagare och vanliga medborgare i hårt belastade områden av gängkriminalitet lider. Man ber om hjälp i utsatta områden och har gjort det ett antal gånger, till det kommer vittnesmål om blåljuspersonals och kvinnors utsatthet. Liknande insatser som gjordes under flera år i Södertäljeområdet behöver fullföljas och genomföras på fler ställen. Polisen har svårt att rekrytera och behålla sin personal. Personalen måste erbjudas löneutveckling och bättre villkor.

Nu krävs tydliga och långsiktiga prioriteringar som bygger på att merparten av personalen inom välfärdens kärna är anställda, inhyrd personal ska endast förekomma i undantagsfall. Ökade statliga medel behövs för både löneökningar och fler tjänster, bra arbetsvillkor är en förutsättning för att nämnda personalgrupper ska stanna i sina yrken och göra ett bra arbete. I satsningen bör ingå fler personal som kan avlasta läkare, sjuksköterskor, socialsekreterare, lärare, poliser m.m. så de kan fokusera på det som de utbildats för att utföra. Ungdomar väljer i dag andra yrkesområden, att ändra den bilden kräver omedelbara krafttag för att höja attraktiviteten. På 1960 -80-talen när offentlig sektor byggdes ut var offentlig sektor populär som arbetsgivare bland unga människor.

Antalet äldreboenden har minskat med 32.000 de tio senaste åren samtidigt som antalet äldre ökar. Ca 140 000, de flesta kvinnor, i hela landet har gått ned i arbetstid för att sköta sina äldre mammor. Aldrig har så många äldre nekats plats på äldreboenden i Stockholm. Både hemtjänsten och särskilda boenden behöver ingå i satsningen som vi förordar.

Samtidigt måste givetvis statsfinanserna skötas. Statens budgetkris i början av 90-talet lever fortfarande i minnet hos många. Om statsfinanserna inte sköts kommer vi i framtiden se fler privata skolor och privata sjukförsäkringar, låsta bostadsområden, fler privata äldreboenden, ytterligare sociala problem i utsatta områden. Rika klarar sig alltid om statsfinanserna försämras. Dåliga statsfinanser medför större orättvisor. Vår bedömning är att det behövs ökade ekonomiska resurser i form av ökade skatter för att välfärdens kärna ska fungera, annars måste det offentliga åtagandet begränsas.

Partikongressen föreslår besluta:

D577:1 att regeringen genomför kraftfulla långsiktiga resursförstärkningar på både verksamheter och personal som svarar för kärnan i välfärdssamhället

D577:2 att regeringen, kommuner och landsting/regioner skyndsamt beslutar att personal i kärnverksamheterna endast i undantagsfall får vara korttidsanställda

Ängby s-förening

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D578

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Legitimering och nationell reglering av utbildning av undersköterskor

Fram till år 2035 kommer vi behöva rekrytera ca 160 000 undersköterskor i Sverige.

Men intresset för att söka vård- och omsorgsutbildning är lågt. Yrket måste göras mer attraktivt. För att klara rekryteringsbehovet måste omfattande satsningar göras på vuxenutbildningen. Därför är behovet av en nationell reglering av vuxenutbildningen stor då variationen på utbildningen och kunskapskraven är väldigt skiftande.

Sjukvården och äldreomsorgen blir alltmer komplex med mer avancerad medicinteknik.

I framtiden kommer det även bli allt viktigare att bibehålla och lyfta fram den personcentrerade och kroppsnära vården och omsorgen som är grundläggande del av undersköterskornas kompetens. Att ge vård och omsorg ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och etiskt förhållningssätt. Därför behöver undersköterskornas kompetens skyddas genom legitimation.

Ett stort problem är att utbildningen inte är nationellt reglerad. Det finns fler varianter på undersköterskeutbildning som därmed ger olika kompetens. Undersköterskor anses inte alltid anställningsbara när de vill byta arbetsgivare eller flytta eftersom arbetsgivarna ofta är med och påverkar vilka kurser de vill att deras framtida arbetstagare ska läsa.

En av våra stora utmaningar i framtiden är att säkra tillgången på engagerad och kunnig personal inom äldreomsorgen och sjukvården. Vi måste höja attraktiviteten för yrket och kvalitetssäkra yrket. Att införa yrkeslegitimation och en nationell reglering av utbildningen är förutsättningar för att uppnå det.

Partikongressen föreslås besluta:

D578:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att det införs yrkeslegitimation för undersköterskor

D578:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av utbildningen för undersköterskor

Anna Ingers, Jan Björklund

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D579

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Läkare i kommuner

Vi jobbar för en jämlik och nära vård, men tillgängligheten blir allt mer ojämlig. Hårdast slår det mot landsbygden där vården försvinner längre och längre bort från hemorten. Vårdcentraler och nattjourer läggs ner och ersätts med mobila enheter med sjuksköterskor. Sjuksköterskor gör ett fantastiskt jobb och har bred kompetens, men de har inte samma befogenheter som läkare. På många platser kan två kommuner behöva dela på en mobil enhet. Då blir det stora geografiska områden och servicen kan bli lidande.

För och få till en jämlik och nära vård, som vi faktiskt har lovat våra väljare, så borde kommuner ha möjlighet att anställa läkare. Detta möjliggör även för kommunerna att själva driva vårdcentral, jourcentral och mobila enheter. Vi måste återställa förtroendet till sjukvården.

Partikongressen föreslås besluta:

D579:1 att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare

D579:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Fabian Gustavsson, Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Stenungsunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D580

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Mammografi

Idag startar mammografiundersökningarna inom de flesta Landsting vid 40 års ålder. Tyvärr finns det en ökning av bröstcancerfall bland yngre kvinnor.

Bröstcancer är en mycket farlig cancersort som måste åtgärdas i ett tidigt skede så en tidigareläggande av undersökningarna skulle hjälpa till.

Partikongressen föreslås besluta:

D580:1 att åldern sänks till 30 år för kallande till mammografiundersökning

Grängesbergs S-kvinnor

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D581

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Mammografi och cellprov utan åldersgräns

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är vården fortfarande både ojämlik och ojämställd.

Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knuten till klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen fortfarande norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiska cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor i åldern 23–60 år regelbundet till kontroller. I en majoritet av landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att många hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Avgiftsfri mammografi för hela landet är ett annat krav S-kvinnor drivit i många år. Vi i S-kvinnor i Trelleborg är oerhört glada att Socialdemokraterna och den feministiska regeringen har lyssnat på oss. Dessvärre omfattar den nya lagstiftningen enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. kvinnor i åldrarna 40–74 år. Det stänger ute kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Partikongressen föreslås besluta:

D581:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet, utan åldersgräns

D581:2 att avgiftsfri mammografi införs i hela landet, utan åldersgräns

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D582

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Mammografiundersökning av kvinnor äldre än 74 år

Mammografiundersökning är numera gratis för kvinnor upp till 74 år ålder, vilket är ett positivt framsteg. Men för den som är äldre än 74 år blev det ännu ett bevis på att man är mindre värd att satsa på ur samhällets synpunkt när man uppnått en viss ålder. De som föds idag sägs ha chansen att leva till etthundra års ålder och vi lever längre och bättre redan idag långt efter 74 års ålder.

Risken att drabbas av bröstcancer minskar inte med åldern. Tvärtom. Drabbas man som äldre kvinna är det svårare att bli botad. Och hur resonerar man då? Drabbas en äldre kvinna av bröstcancer blir det ju en belastning för sjukvården men en enkel mammografiundersökning som förebyggande åtgärd skulle minska sjukvårdskostnaderna och lidandet för den det drabbar i och med att man då har möjlighet att gå in i ett tidigt stadium, vilket man ju alltid eftersträvar.

Hur man vrider och vänder på saken blir det mer och mer obegripligt att man anger en specifik ålder då man inte längre undersöks. En ålder som dessutom inte är relevant ur hälsosynpunkt då ju risken att drabbas inte är mindre. Och varför just 74 år? Är det en rest av gammalt tänk när det gäller kvinnosjukdomar?

Partikongressen föreslås besluta:

D582:1 att bestämmelserna vad gäller gratis mammografiundersökning omgående ändras så att någon övre åldersgräns inte ska finnas

Annagreta Reinholdz

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D583

VÄNERSBORGS ARBETAREKOMMUN

Max taxa Tandvård

Vi har nått den gräns där det blir allt tydligare att tandhälsan är en klassfråga. Hur du blir bemött, beror ofta på hur du ser ut. Tänderna kan vara avgörande då de ger ett viktigt första intryck. Vi hänvisar även till Försäkringskassans rapport från 2012 ”När tänderna får vänta” där det tydligt framgår vilken klassfråga tandvården blivit.

Partikongressen föreslår besluta:

D583:1 att möjligheten att införa en maxtaxa inom tandvården ses över

D583:2 att tandvårds maxtaxan blir på en rimlig nivå som tillsammans med maxtaxa inom sjukvård blir hanteringsbar för alla

D583:3 att alla människors lika värde respekteras och lyfts genom denna möjlighet

D583:4 att man ser till varje människas behov, åt var och en efter förmåga

D583:5 att tänderna betraktas som en del av kroppen och därmed jämförs med sjukvård

Centrala S-föreningen samt Dal/Väst S-förening

Vänersborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D584

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Maxtaxa för tandvård

Var femte person har enligt en studie som försäkringskassan gjort inte gått till tandläkaren de senaste 3 åren och säkerligen ännu längre tillbaka.

Tidigare studier indikerar att närmare 20 % av vår befolkning inte går till tandläkaren.

Orsaken brukar vara att man inte har råd och det är en hög sannolikhet att man inte går när man har dålig tandhälsa då besöket kan bli väldigt dyrt.

En grupp uppsöker bara tandläkare när det blir akut.

Den grupp som uteslutande inte går till tandläkaren frekvent är yngre, låginkomsttagare, ensamstående, utlandsfödda, lågutbildade samt de som har a-kassa och ersättning från försäkringskassan.

Det nuvarande statliga tandvårdsstödet har inte hjälpt mycket för att denna grupp ska gå till tandläkaren.

Tandförsäkring är till för de som har tänder i bra skick. De som inte har det kan inte få eller får en dålig sådan.

Alla människor har ett lika värde. Som du ser ut blir du bemött.

En dålig tandhälsa ger i många fall också en enorm smärta i munnen som påverkar mående.

Man äter sämre, orkar inte arbeta och fungera i samhället som när man är smärtfri.

Man påverkas av det när man söker arbete.

Partikongressen föreslår besluta:

D584:1 att våra riksdagsledamöter i riksdagen arbetar för en maxtaxa för tandvård för en mer jämlik tandhälsa

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D585

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Maxtaxa för tandvård

Var femte person har enligt en studie som försäkringskassan gjort inte gått till tandläkaren de senaste 3 åren och säkerligen ännu längre tillbaka. Tidigare studier indikerar att närmare 20 % av vår befolkning inte går till tandläkaren. Orsaken brukar vara att man inte har råd och det är en hög sannolikhet att man inte går när man har dålig tandhälsa då besöket kan bli väldigt dyrt. En grupp uppsöker bara tandläkare när det blir akut. Den grupp som uteslutande inte går till tandläkaren frekvent är yngre, låginkomsttagare, ensamstående, utlandsfödda, lågutbildade, pensionärer samt de som har A-kassa och ersättning från försäkringskassan.

Det nuvarande statliga tandvårdsstödet har inte hjälpt mycket för att denna grupp ska gå till tandläkaren. Tandförsäkringen är till för de som har tänder i bra skick. De som inte har en bra tandstatus kan inte få en försäkring eller får en dålig sådan. Alla människor har ett lika värde. Som du ser ut blir du bemött. En dålig tandhälsa ger i många fall en enorm smärta i munnen som påverkar mående. Man äter sämre, orkar inte arbeta och fungerar inte i samhället som när man är smärtfri. Man påverkas av det när man söker arbete.

Partikongressen föreslår besluta:

D585:1 att socialdemokraterna i riksdagen arbetar för en maxtaxa i tandvården för en mer jämlik tandhälsa och att tandvård jämföras med annan läkarvård

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson
Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D586

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Medicinkopiers färg och form

När patientskyddet löpt ut kan en medicin kopieras fritt. Kopian blir då billigare och apoteken är skyldiga att i första hand erbjuda det billigaste alternativet. Eftersom merparten av medicinerna betalas med skattemedel är detta ur samhällets synvinkel bra.

För den enskilda patienten är det mindre bra. Medicinen byter namn och ofta färg och form. Detta skapar osäkerhet och ofta oro. Särskilt hos äldre patienter.

Bättre vore om det på kopians förpackning tydligt angavs originalets namn. Och att tablettorna stämde med originalet.

Partikongressen föreslås besluta:

D586:1 att kräva åtgärder enligt motionen

Arne Engkvist

Nyköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D587

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Mer fokus på psykiatri

Den psykiska ohälsan ökar i Sverige i en rask takt. Samtidigt har man inom många regioner problem med att ge en bra psykiatrisk vård då resurserna är små och där det saknas kompetens personal.

Försäkringskassan har i sin aktuella statistik 'Pågående sjukfall efter diagnos 2015-12-17' skrivit Psykisk sjukdom vanligaste diagnosen. 74 936 individer var sjukskrivna för psykisk sjukdom den sista september 2015. Det är 41 procent av det totala antalet pågående sjukfall. Sjukskrivningar med psykiatrisk diagnos är ofta långvariga och står därför för en större del av de pågående än av

de nya sjukfallen. Bland kvinnor står psykiska sjukdomar för 45 procent av de pågående sjukfallen och bland män 34 procent.

Allt fler tyngre psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser hanteras genom telefonuppföljningar och medicinering. Väntelistorna för psykiatrisk vård inom psykiatri, psykologkontakt, arbetsterapeutkontakt på neuropsykiatri och beroendebehandlande psykiatriker och psykologer blir allt längre. Att vårdplaneringen i alldeles för många av psykiatriens ärenden är att skriva ut medicin och följa upp per telefon är inte acceptabelt och gynnar absolut inte de patienter som har dessa besvär och behöver aktiva insatser för att både lära sig att hantera sin sjukdom och sin vardag.

Problemet beror på de dels snäva resurser men också en dels på att det inte finns kompetent personal att tillsätta. Det är idag ont om psykiatriker, psykologer och annan relevant personal inom psykiatri och neuropsykiatri.

För att möra dessa utmaning vi står inför krävs ett arbete där man lägger ner resurser på forskning om psykisk ohälsa men också på att utbilda dessa läkargrupp och se till att vi har flera specialistläkare inom psykiatrisk och neuropsykiatrisk vård, flera psykiatrisjuksköterskor, flera psykologer och flera kuratorer. Vi måste satsa mer på dessa yrkesgrupper för att vara rustade inför denna negativa trend av psykisk ohälsa men också för att förebygga långa sjukskrivning. Främst gäller det också att möta det behov som individen som söker sig till psykiatri och neuropsykiatri har för att få en ökad effekt av sin behandling. Det räcker inte med telefonkontakt med läkare och medicinering.

Partikongressen föreslås besluta:

D587:1 att tillsätta resurser särskilt riktade till universitet för att öka antal legitimerade yrkesgrupper inom psykiatri och neuropsykiatri

D587:2 att det skjuts till öronmärkta resurser till regioner och landsting för den psykiatriska och neuropsykiatriska vården

Azra Muranovic Mujagic

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D588

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Mer personal i vården

Idag är det tydligt sjukvården har svårt att rekrytera personal. Personalbristen är också tydlig inom äldreomsorgen. Färre unga människor väljer att gå utbildningar på dessa områden. Speciellt under semestertider ökar svårigheten att få semestervikarier.

Resultatet blir att den personal som finns blir stressade och får arbeta för många timmar. Många berättar om att de blir utbrända och inte jobba kvar i vården. I den situationen är det lätt att man gör fel och patienter blir lidande.

Man söker sig till andra jobb och andra arbetsgivare där man kan välja sina arbetstider. Då handlar det ofta om bemanningsföretag. Högre lön och möjlighet att välja är det som lockar. Det sätter vården i en besvärlig situation där man för hyra in personal till högre kostnader. Det här är ingen bra lösning för patienter och vårdtagare.

Partikongressen föreslås besluta:

D588:1 att sjukvården och vården vidtar åtgärder så att fler väljer att utbilda sig i vården

D588:2 att fler väljer att stanna som fast anställda

Anne-Marie Johnsson

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D589

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Mer resurser till kvinnors hälsa

Sverige ska vara ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är vården fortfarande både ojämlig och ojämsälld. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Ett exempel är gynekologiskt cellprov. Vi vet att det skyddar mot livmoderhalscancer, och räddar liv. I Sverige kallas kvinnor regelbundet till kontroller mellan 23 och 60 års ålder. I en majoritet av

landstingen i Sverige tas fortfarande en avgift ut för detta, trots att vi vet att detta leder till att fler hoppar över kontrollerna när de kostar pengar.

Ett annat krav är avgiftsfri mammografi för hela landet är. Det är glädjande att glada att socialdemokraterna och den feministiska regeringen hörsammat detta. Däremot omfattar detta enbart kvinnor som kallas till screeningprogrammet, dvs. 40-74 år, vilket utelämnar stora grupper kvinnor över 74 år, trots att vi vet att risken för bröstcancer är hög även för äldre kvinnor.

Förlossningsvården är ytterligare ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Ingen kvinna som ska föda barn ska behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset, eller få den vård hon behöver. Alla kvinnor har rätt till en likvärdig förlossningsvård och alla barn som kommer till världen rätt till en lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst för alla landsting.

Partikongressen föreslår besluta:

D589:1 att avgiftsfri cellprovtagning införs i hela landet

D589:2 att avgiftsfri mammografi utan åldersgräns införs i hela landet

D589:3 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje födande kvinna och varje barn som kommer till världen får likvärdig och säker vård

Lena Hartwig, Abbas Al-janabi, Vaksala-Årsta socialdemokratiska förening och S-kvinnor i Uppsala

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D590

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Modern välfärd - Hälsa

Psykisk

Den psykiska ohälsan i Sverige ökar och tar sig i uttryck i form av exempelvis ökande sjukhälsotal och ungdomar som tidigt i livet går in i väggen. Välfärden i detta avseende är förlegad och har inte hängt med tempoförändringen i samhället och de preventiva åtgärderna är alldeles för få. Orsakerna till att institutioner och åtgärder släpar efter för att stävja och ta hand om det ökande antalet drabbade är många. En av förklaringarna är att det faller mellan stolarna. När både kommun, region och eventuella stadsdelar har ansvaret beroende på ålder av brukaren är det svårt att på ett omfattande sätt hantera trenden. Vi står inför en ordentlig utmaning om inte trenden vänder gällande den psykiska ohälsan. Har du en gång gått in i väggen har du mycket enklare för att gå in i den igen. Just nu har vi unga vuxna som innan de ens har trätt in på

arbetsmarknaden redan har ett utmattnings syndrom. Psykisk ohälsa är ett brett begrepp men i denna motion menas all form av ohälsa rent psykiskt. Allt från stress till medfödda psykiska sjukdomar.

Andemeningen i motionen är att uppdelning av ansvar och kategoriseringen av psykisk ohälsa gör det svårt för beslutsfattare på olika nivåer att hantera den skenande trenden men desto lättare att putta över ansvaret till någon annan. T.ex. har kommun/stadsdelar ansvar för elevhälsan genom exempelvis elevhälsoteam och har ansvar för delfinansiering av ungdomsmottagningar.

Ungdomsmottagningar hanterar unga vuxna som kommer in med psykiska problem och det här finansierar även landsting/region som dessutom finansierar den vuxna vården av psykisk ohälsa.

Ett annat problem är att åtgärderna är för få och/eller ineffektiva. Både preventivt och den befintliga vården. Det finns ingen obligatorisk undersökning av din psykiska hälsa så som det finns av den fysiska i grundskolan, ingen information kring hur du ska hantera stress som ung eller vart du ska vända dig och kuratorerna har ansvar för alldeles för många elever. Går du till primärvården kan du skickas vidare dig till en psykolog om du uppger att du känner dig exempelvis utmattad. Titeln psykolog betyder att du kan utföra terapi och skriva ut mediciner. Varför ser inte vårdkedjan likadan ut som i den fysiska vården? Det finns många andra titlar som du kan träffa innan eventuell medicin behöver skrivas ut. Dagens system är därmed både dyrt och ineffektivt. Detta är inget problem som kanske gå över på sikt. Den psykiska ohälsan är större i socioekonomiska utsatta områden. Tempot i samhället kommer att öka och arbetare måste bli mer och mer effektiva. Därför föreslår motionen att en utredning bör tillsättas för att ge samhället verktyg till hur ett helhetsgrepp kan tas kring den psykiska ohälsan. Med syfte att hitta svar till hur samhället kan behandla och motverka psykisk ohälsa på ett mer effektivt sätt.

Kvinnosjukvård

Bättre vårdkedjor för kvinnor med bröstcancer

Strävan efter jämställdhet behöver också påverka hur vi utformar vården. Den medicinska utveckling har lett till att bröstcancer idag ofta kan behandlas på liknande sätt som andra kroniska sjukdomar, istället för att betraktas som en direkt dödlig sjukdom. Detta är mycket positivt. Samtidigt krävs ofta långa och välfungerande vårdkedjor för att drabbade kvinnor skall kunna leva ett gott liv. Ett behov som tyvärr sällan möts till den utsträckning som dessa kvinnor skulle behöva. Bland annat beror detta på att flera landsting och regioner inte fullt ut tagit till sig av moderna behandlingsmetoder och arbetssätt. Omhändertagandet i det akuta skedet fungerar oftast bra. På samma sätt är det med efterbehandlingen. Men vårdkedjan fungerar ofta sämre på längre sikt. Bröstcancerföreningen efterlyser därför bättre vårdkedjor. Det är därför mycket viktigt att Socialdemokraterna, som en del av en feministisk regering, driver på för att vårdkedjorna för dessa drabbade kvinnor förbättras.

Diastasis recti bland kvinnor.

När kvinnor är gravida så delas deras magmuskler för att barnet skall få plats att växa. Normalt sett så återgår magmuskler till sitt normalläge en tid efter förlossning. Dock inte på alla. Vi har idag ett mörkertal på kvinnor som trots träning går omkring med dessa delade magmuskler årtal efter förlossning.

Partikongressen föreslår besluta:

- D590:1 att en utredning ska tillsättas för att undersöka hur den psykiska ohälsan kan minska i samhället
- D590:2 att öronmärkta pengar från staten till lämpliga institutioner för ett preventivt arbete riktade till elever och unga vuxna mot psykisk ohälsa
- D590:3 att i samband med fysiska hälsokontroller i grundskolan införa psykiska hälsokontroller
- D590:4 att Socialdemokraterna i landsting och regioner verkar för att ta fram vårdprogram för kvinnor med bröstcancer som även inkluderar vård över längre tid
- D590:5 att Socialdemokraterna i landsting och regioner verkar för att ta fram vårdprogram för kvinnor med Diastasis recti
- D590:6 att hälso- och sjukvårdspersonal kontinuerligt utbildas utifrån ett genusperspektiv i sitt vårdarbete

Göteborgs partidistrikt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D591

FALU ARBETAREKOMMUN

Mäns hälsa

S-kvinnor kämpar för ett samhälle där kvinnor och män har samma möjligheter och samma rättigheter. En av våra viktigaste frågor är jämlik och jämställd vård. På flera områden är tyvärr vården fortfarande både ojämlik och ojämställd. Fysisk och psykisk ohälsa är starkt knutet till både klass, kön och etnicitet. Inom vården är mannen norm och kvinnors hälsa har blivit lidande.

Men medan kvinnor idag får regelbunden screening och cellprovtagning är det inte lika självklart att män får samma möjligheter att förebygga en av de vanligaste cancersjukdomarna, nämligen prostatacancer. Socialstyrelsens målnivå är att 95 % eller fler av patienterna med prostatacancer med mycket låg risk ska handläggas med aktiv monitorering. För de urologiska mottagningarna som sköter monitoreringen kommer antalet läkarbesök och provtagningar att öka. En av

anledningarna till detta är bl a brist på urologer.

Från S-kvinnors sida menar vi dock att bristen på urologer inte kan vara ett skäl till att förebyggande insatser för män hindras. I stället bör frågan om bristen på urologer synliggöras så att fler läkarstudenter uppmuntras specialisera sig inom detta område.

S-kvinnor Falun anser att hälso- och sjukvården bör erbjuda aktiv monitorering, dvs så kallat PSA-prov till män över 50 år och som efterfrågar detta även efter information om för- och nackdelar med provet.

Partikongressen föreslår besluta:

D591:1 att socialdemokraterna driver frågan om avgiftsfritt PSA-prov för män som är i riskzonen för prostatacancer

S-kvinnor Falun, Monica Enarsson, Laila Edholm
Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D592

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Nationell psykiatrisk självmordslinje

Den psykiska ohälsan ökar i Sverige. Det är 5 gånger vanligare att dö i självmord än i trafiken. Det är dags att vi börjar lyfta blicken, se problematiken och att vi tillsammans vågar prata om och lyfta tabut kring självmord och självmordstankar.

Idag har den ideella linjen som finns cirka 1700 stycken samtal och konversationer på en månad, och då vet man att många fler försöker nå dem utan att komma fram på grund av att man inte har nog med personer för att svara på alla samtal. Det visar att det finns ett stort behov och att många, speciellt yngre, hellre väljer att vända sig till en linje för att få råd och stöd än till psykiatrin. Rädsla och skam att inte leva upp till sina egna och omgivningens ideal gör att många väljer att inte söka hjälpen i den offentliga vården. Det är bevisat att man räddar liv med en telefonlinje, det lilla samtalet kan inge en smula hopp och ändra en persons beslut att ta sitt liv.

Vi måste på nationell nivå kunna erbjuda stöd och vägledning för personer med självmordstankar. Och inte förlita oss på frivilliga organisationer som har svårt för att rekrytera volontärer. Att erbjuda en linje där kompetent personal kan ge hjälp till dem som i dag vill vara anonyma och inte tar steget till sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D592:1 att det startas en nationell psykiatrisk självmordslinje

Jessica Möller, Pierre Esbjörnsson

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D593

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Nationellt journalsystem

Tänk att du blir sjuk eller är med om en olycka när du semesterar i Sverige, då skulle man tro att det bara är att uppge personnummer och de får upp din journal, men så är inte fallet. Du blir tvungen att informera läkaren själv om hur din hälsa ser ut och vem du är. Detta tycker vi är ett problem och handikapp för den svenska sjukvården.

På individnivå vill vi att det skall vara enkelt, bara jag kan uppge mitt personnummer så skall min läkare kunna få upp vilka mediciner jag tar, vilka sjukdomar man har eller operationer man gjort. Särskilt viktigt om man är medvetlös när man kommer in. Avstånden förkortas i vår värld och vi rör oss allt fortare och oftare mellan olika orter och län i Sverige därför behöver vi börja tänka mer gränsfritt illa fall innanför landets gränser.

Detta blir också en fråga om patientsäkerhet då man kanske håller på med en utredning eller har en historik med allvarliga sjukdomar eller tabletter som är farliga att blanda med annat.

Vi vill se ett enhetligt system eller en kompatibilitet där flera olika system kommunicerar med varandra. Målet är att du som patient kan gå in på en vårdcentral i Skåne, kontakta ett sjukhus i Örebro eller kunna opereras i Kiruna. Vid alla tillfällen får läkaren tillgång till din kompletta journal i sin dator med detsamma. Det enda patienten skall behöva uppge är personnummer.

Partikongressen föreslår besluta:

D593:1 att införa ett nationellt journalsystem

D593:2 att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet

D593:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Fabian Gustafsson, Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Thomas Kjerulf, John Sporröng
Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D594

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Neuropsykiatriska utredningar skall ingå i vårdgarantin

Antalet personer i Sverige som är i behov av att få en neuropsykiatrisk utredning ökar. Flera står på kö till BUP (barn och ungdomspsykiatri) och vuxenpsykiatri. I landet skiljer det sig mycket vad gäller tiden för utredningar.

Många mår dåligt såväl den enskilde som anhöriga i väntan på utredning, det i sin tur leder till en ökad psykisk ohälsa. I vissa delar av landet kan man få vänta i år, från när man aktualiseras till att utredningen är klar. Detta är inte acceptabelt! Det finns även en avsaknad av att föräldrarna får stöd under väntan på att utredningen skall bli av!

Partikongressen föreslår besluta:

D594:1 att Socialdemokraterna skall verka för att neuropsykiatriska utredningar skall ingå i vårdgarantin, så att individen får utredning inom skälig tid

D594:2 att Socialdemokraterna verkar för att minska stigmatiseringen för personer med psykisk ohälsa

D594:3 att Socialdemokraterna verkar för att anhöriga skall få stöd i väntan på utredningar genom att erbjudas samtalsstöd hos Barn och ungdomspsykiatri

Marie Sjöbom Olsson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D595

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

Något att bita med

Hela kroppen utom tänderna är försäkrade genom bland annat högkostnadsskyddet. Många har en olycksfallsförsäkring som tar kostnaden om det händer en olycka och tänderna behöver repareras, men om tänderna är uppslitna av vanligt slitage så kostar det skjortan att laga dem. Idag

är det många som byter ut knä och höftleder, det har alla råd med, men för att laga eller byta ut tänder finns inget rimligt högkostnadsskydd trots att byte av knä och höftled förmodligen kostar lika mycket som en tandoperation.

Partikongressen föreslår besluta:

D595:1 att det skall vara lika för tänderna som för övriga kroppen

D595:2 att göra ett system för tandhögkostnadsskydd på betydligt rimligare nivå mot det som finns idag

D595:3 att alla skall ha råd med att ha bitbara och tuggbara tänder

Lars-Erik Bäckström

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D596

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart - Läkare i Kommuner

Vi jobbar för en jämlik och nära vård, men tillgängligheten blir allt mer ojämlig. Hårdast slår det mot landsbygden där vården försvinner längre och längre bort från hemorten. Vårdcentraler och nattjourer läggs ner och ersätts med mobila enheter med sjuksköterskor. Sjuksköterskor gör ett fantastiskt jobb och har bred kompetens, men de har inte samma befogenheter som läkare. På många platser kan två kommuner behöva dela på en mobil enhet. Då blir det stora geografiska områden och servicen kan bli lidande.

För och få till en jämlik och nära vård, som vi faktiskt har lovat våra väljare, så borde kommuner ha möjlighet att anställa läkare. Detta möjliggör även för kommunerna att själva driva vårdcentral, jourcentral och mobila enheter. Vi måste återställa förtroendet till sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D596:1 att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare

D596:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D597

STRÖMSTAD ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart - Läkare i Kommuner

Vi jobbar för en jämlik och nära vård, men tillgängligheten blir allt mer ojämlig. Hårdast slår det mot landsbygden där vården försvinner längre och längre bort från hemorten. Vårdcentraler och nattjourer läggs ner och ersätts med mobila enheter med sjuksköterskor. Sjuksköterskor gör ett fantastiskt jobb och har bred kompetens, men de har inte samma befogenheter som läkare. På många platser kan två kommuner behöva dela på en mobil enhet. Då blir det stora geografiska områden och servicen kan bli lidande.

För och få till en jämlik och nära vård, som vi faktiskt har lovat våra väljare, så borde kommuner ha möjlighet att anställa läkare. Detta möjliggör även för kommunerna att själva driva vårdcentral, jourcentral och mobila enheter. Vi måste återställa förtroendet till sjukvården.

Partikongressen föreslås besluta:

D597:1 att kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare

D597:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Thomas Kjerulf, Magnus Rossner, John Sporrang, Fabian Gustafsson
Strömstad arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D598

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart - Läkare i Kommuner

Vi jobbar för en jämlik och nära vård, men tillgängligheten blir allt mer ojämlig. Hårdast slår det mot landsbygden där vården försvinner längre och längre bort från hemorten. Vårdcentraler och nattjourer läggs ner och ersätts med mobila enheter med sjuksköterskor. Sjuksköterskor gör ett fantastiskt jobb och har bred kompetens, men de har inte samma befogenheter som läkare. På många platser kan två kommuner behöva dela på en mobil enhet. Då blir det stora geografiska områden och servicen kan bli lidande.

För och få till en jämlik och nära vård, som vi faktiskt har lovat våra väljare, så borde kommuner

ha möjlighet att anställa läkare. Detta möjliggör även för kommunerna att själva driva vårdcentral, jourcentral och mobila enheter. Vi måste återställa förtroendet till sjukvården

Partikongressen föreslår besluta:

D598:1 att Kommuner skall ha möjlighet att anställa läkare

D598:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporrang
Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D599

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart - Organisationsreform

Den svenska sjukvården borde vara konsekvent och långsiktig. För att öka säkerheten hos patienter och personal bör sjukvårdens kommunikation vara på toppnivå. Men i dagens läge har kommunikationen havererat mellan personal och ledning. Det är för långa led mellan högsta chefer och ner till lägsta instans.

Sveriges 21 landsting och regioner har ansvaret för att vården sköts, medan ansvarigt statsråd befinner sig långt ifrån vårdens verklighet, enbart med ansvar för väsentlig folkbildning och lagstiftning. För att uppnå en verkligt jämställd vård behövs ett fristående hälsodepartement med ansvar och ägande över de regionala och landstingsägda sjukhusen i Sverige.

För en effektiv, jämlik och rättsäker hantering skall hälsodepartement och ansvarigt statsråd vara överordnad de myndigheter och statliga verk som hanterar större frågor rörande sjukvården (organisation, tekniska frågor, medicin mm).

På så vis ges möjligheten att över hela landet administrera sjukvård jämnt på det sätt lagen faktiskt föreskriver.

Partikongressen föreslår besluta:

D599:1 att sjukvården i Sverige skall ses som en service till folket och alltid ha hela människan i fokus

D599:2 att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats oavsett konjunkturläge

D599:3 att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement

D599:4 att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt

D599:5 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporröng
Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D600

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart - Organisationsreform

Den svenska sjukvården borde vara konsekvent och långsiktig. För att öka säkerheten hos patienter och personal bör sjukvårdens kommunikation vara på toppnivå. Men i dagens läge har kommunikationen havererat mellan personal och ledning. Det är för långa led mellan högsta chefer och ner till lägsta instans.

Sveriges 21 landsting och regioner har ansvaret för att vården sköts, medan ansvarigt statsråd befinner sig långt ifrån vårdens verklighet, enbart med ansvar för väsentlig folkbildning och lagstiftning. För att uppnå en verkligt jämställd vård behövs ett fristående hälsodepartement med ansvar och ägande över de regionala och landstingsägda sjukhusen i Sverige.

För en effektiv, jämlik och rättssäker hantering skall hälsodepartement och ansvarigt statsråd vara överordnad de myndigheter och statliga verk som hanterar större frågor rörande sjukvården (organisation, tekniska frågor, medicin mm). På så vis ges möjligheten att över hela landet administrera sjukvård jämlikt på det sätt lagen faktiskt föreskriver.

Partikongressen föreslår besluta:

D600:1 att sjukvården i Sverige skall ses som en service till folket och alltid ha hela människan i fokus

D600:2 att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats oavsett konjunkturläge

D600:3 att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement

D600:4 att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt

D600:5 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporröng
Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D601

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Apotekare i vården

Läkemedelsrelaterade problem är en vanlig åkomma bland många idag. På t.ex. vårdcentralerna i Skåne har de flesta äldre patienter läkemedelsrelaterade problem.

Inför man apotekare i vårdkedjan som går igenom patienternas medicinering kan man höja livskvaliteten och bespara patienterna lidande. Många slipper bli inlagda för biverkningar och man sparar vårdkostnader. Detta tillvägagångssätt har funnits sedan länge i England. I kombination med ett nationellt journalsystem skulle metoden vara än mer effektiv.

Att införa apotekare har bl.a. testats på Höglandssjukhuset i Eksjö där apotekare tog över medicinhanteringen från sjuksköterskorna vilket har frigjort mycket tid.

Partikongressen föreslår besluta:

D601:1 att implementera apotekare i vårdkedjan

D601:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporröng
Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D602

STRÖMSTAD ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Apotekare i vården

Läkemedelsrelaterade problem är en vanlig åkomma bland många idag. På t.ex. vårdcentralerna i Skåne har de flesta äldre patienter läkemedelsrelaterade problem.

Inför man apotekare i vårdkedjan som går igenom patienternas medicinering kan man höja livskvalitén och bespara patienterna lidande. Många slipper bli inlagda för biverkningar och man kapar vårdkostnader. Detta tillvägagångssätt har funnits sedan länge i England. I kombination med ett nationellt journalsystem skulle metoden vara än mer effektiv.

Att införa apotekare har bl.a. testats på Höglandssjukhuset i Eksjö där apotekare tog över medicinhanteringen från sjuksköterskorna vilket har frigjort mycket tid.

Partikongressen föreslås besluta:

D602:1 att implementera apotekare i vårdkedjan

D602:2 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Thomas Kjerulf, Magnus Rossner, John Sporrang, Fabian Gustafsson
Strömstad arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D603

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Apotekare i vården

Läkemedelsrelaterade problem är en vanlig åkomma bland många idag. På t.ex. vårdcentralerna i Skåne har de flesta äldre patienter läkemedelsrelaterade problem.

Inför man apotekare i vårdkedjan som går igenom patienternas medicinering kan man höja livskvalitén och bespara patienterna lidande. Många slipper bli inlagda för biverkningar och man kapar vårdkostnader. Detta tillvägagångssätt har funnits sedan länge i England. I kombination med ett nationellt journalsystem skulle metoden vara än mer effektiv.

Att införa apotekare har bl.a. testats på Höglandssjukhuset i Eksjö där apotekare tog över medicinhandlingen från sjuksköterskorna vilket har frigjort mycket tid.

Partikongressen föreslår besluta:

D603:1 att implementera apotekare i vårdkedjan

D603:2 att Riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-sats skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D604

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Jämlig vård

Jämlig vård för alla, det är det vi vill ha. Oavsett vi bor i Göteborg eller i Haparanda så skall du känna dig trygg på att du får den vård du skall ha. Men det är inte bara vården, det är också närheten till vården och hur priserna är, det skall inte vara någon skillnad från region till region, hur mycket det kostar att gå till vårdcentralen.

Vi måste omsätta orden jämlig vård till handling!

Vi förslår att det tillsätts en utredning på hur vi skall få en jämlig vård över hela landet. Från samma kostnader för människor, till journal system. Att det inte heller skall vara någon skillnad på vart man bor, man skall ha tillgång till samma vård oavsett om man bor i storstad eller i ett mindre samhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

D604:1 att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlig vård på allvar

D604:2 att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela landet

D604:3 att Riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D605

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Jämlik vård

Jämlik vård för alla, det är det vi vill ha. Oavsett vi bor i Göteborg eller i Haparanda så skall du känna dig trygg på att du får den vård du skall ha. Men det är inte bara vården, det är också närheten till vården och hur priserna är, det skall inte vara någon skillnad från region till region, hur mycket det kostar att gå till vårdcentralen.

Vi måste omsätta orden jämlik vård till handling!

Vi förslår att det tillsätts en utredning på hur vi skall få en jämlik vård över hela landet. Från samma kostnader för människor, till journal system. Att det inte heller skall vara någon skillnad på vart man bor, man skall ha tillgång till samma vård oavsett om man bor i storstad eller i ett mindre samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

D605:1 att en utredning som tar sig an dessa aspekter, så att vi får jämlik vård på allvar

D605:2 att kostnaden för ett läkarbesök skall vara samma över hela landet

D605:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeroth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporrang
Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D606

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Nationellt journalsystem

Tänk att du blir sjuk eller är med om en olycka när du semestrar i Sverige, då skulle man tro att det bara är att uppge personnummer och de får upp din journal, men så är inte fallet. Du blir tvungen att informera läkaren själv om hur din hälsa ser ut och vem du är. Detta tycker vi är ett problem och handikapp för den svenska sjukvården.

På individnivå vill vi att det skall vara enkelt, bara jag kan uppge mitt personnummer så skall min

läkare kunna få upp vilka mediciner jag tar, vilka sjukdomar man har eller operationer man gjort. Särskilt viktigt om man är medvetslös när man kommer in. Avstånden förkortas i vår värld och vi rör oss allt fortare och oftare mellan olika orter och län i Sverige därför behöver vi börja tänka mer gränsfritt illa fall innanför landets gränser.

Detta blir också en fråga om patientsäkerhet då man kanske håller på med en utredning eller har en historik med allvarliga sjukdomar eller tabletter som är farliga att blanda med annat.

Vi vill se ett enhetligt system eller en kompatibilitet där flera olika system kommunicerar med varandra. Målet är att du som patient kan gå in på en vårdcentral i Skåne, kontakta ett sjukhus i Örebro eller kunna opereras i Kiruna. Vid alla tillfällen får läkaren tillgång till din kompletta journal i sin dator med detsamma. Det enda patienten skall behöva uppge är personnummer.

Partikongressen föreslår besluta:

D606:1 att införa ett nationellt journalsystem

D606:2 att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet

D606:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporrang
Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D607

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Nationellt journalsystem

Tänk att du blir sjuk eller är med om en olycka när du semestrar i Sverige, då skulle man tro att det bara är att uppge personnummer och de får upp din journal, men så är inte fallet. Du blir tvungen att informera läkaren själv om hur din hälsa ser ut och vem du är. Detta tycker vi är ett problem och handikapp för den svenska sjukvården.

På individnivå vill vi att det skall vara enkelt, bara jag kan uppge mitt personnummer så skall min läkare kunna få upp vilka mediciner jag tar, vilka sjukdomar man har eller operationer man gjort. Särskilt viktigt om man är medvetslös när man kommer in. Avstånden förkortas i vår värld och vi rör oss allt fortare och oftare mellan olika orter och län i Sverige därför behöver vi börja tänka mer gränsfritt i alla fall innanför landets gränser.

Detta blir också en fråga om patientsäkerhet då man kanske håller på med en utredning eller har en historik med allvarliga sjukdomar eller tabletter som är farliga att blanda med annat.

Vi vill se ett enhetligt system eller en kompatibilitet där flera olika system kommunicerar med varandra. Målet är att du som patient kan gå in på en vårdcentral i Skåne, kontakta ett sjukhus i Örebro eller kunna opereras i Kiruna. Vid alla tillfällen får läkaren tillgång till din kompletta journal i sin dator med detsamma. Det enda patienten skall behöva uppge är personnummer.

Partikongressen föreslår besluta:

D607:1 att införa ett nationellt journalsystem

D607:2 att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet

D607:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Fabian Gustafsson, Thomas Kjerulf John Sporrang
Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D608

STRÖMSTAD ARBETAREKOMMUN

Operation Nystart – Nationellt journalsystem

Tänk att du blir sjuk eller är med om en olycka när du semesterar i Sverige, då skulle man tro att det bara är att uppge personnummer och de får upp din journal, men så är inte fallet. Du blir tvungen att informera läkaren själv om hur din hälsa ser ut och vem du är. Detta tycker vi är ett problem och handikapp för den svenska sjukvården.

På individnivå vill vi att det skall vara enkelt, bara jag kan uppge mitt personnummer så skall min läkare kunna få upp vilka mediciner jag tar, vilka sjukdomar man har eller operationer man gjort. Särskilt viktigt om man är medvetlös när man kommer in. Avstånden förkortas i vår värld och vi rör oss allt fortare och oftare mellan olika orter och län i Sverige därför behöver vi börja tänka mer gränsfritt illa fall innanför landets gränser.

Detta blir också en fråga om patientsäkerhet då man kanske håller på med en utredning eller har en historik med allvarliga sjukdomar eller tabletter som är farliga att blanda med annat.

Vi vill se ett enhetligt system eller en kompatibilitet där flera olika system kommunicerar med varandra. Målet är att du som patient kan gå in på en vårdcentral i Skåne, kontakta ett sjukhus i

Örebro eller kunna opereras i Kiruna. Vid alla tillfällen får läkaren tillgång till din kompletta journal i sin dator med detsamma. Det enda patienten skall behöva uppge är personnummer.

Partikongressen föreslår besluta:

D608:1 att införa ett nationellt journalsystem

D608:2 att alla som erbjuder patientvård skall ingå i det nationella journalsystemet

D608:3 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Johanna Ekeröth, Thomas Kjerulf, Magnus Rossner, John Sporrang, Fabian Gustafsson
Strömstad arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D609

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Organisationsreform

Den svenska sjukvården borde vara konsekvent och långsiktig. För att öka säkerheten hos patienter och personal bör sjukvårdens kommunikation vara på toppnivå. Men i dagens läge har kommunikationen havererat mellan personal och ledning. Det är för långa led mellan högsta chefer och ner till lägsta instans.

Sveriges 21 landsting och regioner har ansvaret för att vården sköts, medan ansvarigt statsråd befinner sig långt ifrån vårdens verklighet, enbart med ansvar för väsentlig folkbildning och lagstiftning.

För att uppnå en verkligt jämställd vård behövs ett fristående hälsodepartement med ansvar och ägande över de regionala och landstingsägda sjukhusen i Sverige.

För en effektiv, jämlik och rättssäker hantering skall hälsodepartement och ansvarigt statsråd vara överordnad de myndigheter och statliga verk som hanterar större frågor rörande sjukvården (organisation, tekniska frågor, medicin mm).

På så vis ges möjligheten att över hela landet administrera sjukvård jämlikt på det sätt lagen faktiskt föreskriver.

Partikongressen föreslår besluta:

- D609:1 att sjukvården i Sverige skall ses som en service till folket och alltid ha hela människan i fokus
- D609:2 att sjukvården skall verka för att vara en attraktiv arbetsplats oavsett konjunkturläge
- D609:3 att sjukhusen organiseras under ett hälsodepartement
- D609:4 att ett hälsodepartement skall innefatta de myndigheter och statliga verk som är behjälpliga effektivt och enhetligt styra de svenska sjukhusen administrativt, organisatoriskt och tekniskt
- D609:5 att riksdagsgruppen skall verka för en utredning för hur ovanstående att-satser skall genomföras

Fabian Gustafsson, Johanna Ekeröth, Magnus Roessner, Thomas Kjerulf, John Sporrang
Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D610

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Palliativ vård

Internationellt sett utmärks den svenska sjukvården av god kvalitet. Detta är till stor del ett resultat av den socialdemokratiska välfärdspolitiken. De välfärds miljarder som regeringen satsar i årets budget ökar regionernas och kommunernas resurser för en god hälso-och sjukvård. Brister kvarstår dock. Undertecknade medlemmar och socialdemokratiska föreningar i Halmstad konstaterar att omvårdnaden om människan i livets slutskede, den palliativa vården, måste bli bättre.

Framsteg har visserligen gjorts men en kartläggning (palliativa registret) av vårdkvaliteten under senare år har dock visat på brister. Palliativ kommer från det grekiska ordet pallium som betyder mantel, en symbol för omsorgen om den döende människan. Vården ska omfatta alla med sjukdom som inte går att bota. Målet för denna vård ska vara:

”att jag och mina närstående är informerade om min situation är lindrad från smärta och andra besvärande symtom är ordinerad läkemedel vid behov får god omvårdnad utifrån mina behov vårdas där jag vill dö inte behöver möte döden ensam vet att mina närstående får stöd.”

Människor som vårdas i livets slutskede finns inom samtliga specialiteter i sluten och öppen vård

och inom den kommunala vården där en fjärdedel av alla dödsfall sker. Genom statliga stimulansmedel har vården registrerats för ca 80 procent av de som dör i Sverige. Närmare 90 procent av dessa har ordinerats läkemedel mot ångest och smärta. Men skillnaderna är för stora beroende på var man tillbringar sin sista tid. Det skiljer mycket geografiskt, mellan sjukhus och äldreboenden liksom mellan diagnoser. Den specialiserade palliativa slutenvården vid hospice /specialiserade enheter är otillräcklig. Bara 3,5 procent och 7 procent som vårdats i eget hem har fått del av denna specialistvård. Härtill kommer att patienter med andra obotliga sjukdomar än cancer erbjuds jämförelsevis mindre plats.

Det är inte värdigt att behöva dö ensam. Flest som dör ensamma (utan mänsklig närvaro) dör på sjukhus. Det brister fortfarande när det gäller information till de närstående. Vi anser att principen om vård på lika villkor bör förverkligas i hela landet oavsett diagnos och vårdform. Regeringen bör genom olika stimulansåtgärder – till regioner och kommuner – verka för ett snabbare genomförande av denna princip.

Partikongressen föreslår besluta:

D610:1 att kongressen beslutar att anta ökade riktlinjer för den palliativa vården, samt

D610:2 att kongressen ger den socialdemokratiska regeringen i uppdrag att förbättra den palliativa vården i hela landet, inom alla vårdformer oavsett diagnos

Anna-Greta Bengtsson, Ingrid Gunnarsson, Maj-Britt Sandlund
Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D611

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Preventivmedel för alla - sänk trösklarna till högkostnadsskyddet

För att en farmaceutisk produkt eller läkarbesök ska ingå i högkostnadsskyddet, ska det godkännas av Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV). TLV har som riktlinje ”att väga nyttan mot kostnaden”, det vill säga, deras överordnade syfte är att premiera kostnadseffektivitet. Det här har slagit hårt mot preventivmedelsutbudet. Många uppskattade preventivmedel ingår inte i högkostnadsskyddet, eftersom de inte bedöms som kostnadseffektiva.

Exempelvis nekades p-ringen ”Nuvaring” subventionering, med argumentet att den hade samma effekt som det billigare p-pillret. Den som är bekant med olika preventivmedelsalternativ vet att det är stor skillnad på att komma ihåg att ta ett piller varje dag, jämfört med att byta sin p-ring var tredje vecka. Men den typen av preferenser tar TLV alltså inte hänsyn till i sina prövningar.

Vilken preventivmetod som passar en bäst är väldigt individuellt. Det kan handla om det rent praktiska, som i jämförelsen p-ring och p-piller, eller psykologiska och fysiska effekter av olika preparat som varierar helt från person till person. Att byta p-piller eller preventivmetod kan vara som dag och natt för den enskilda.

Eftersom att möjligheterna att pröva sig fram är begränsade inom nuvarande subvention, låter vissa bli att skydda sig eftersom att bieffekterna är för jobbiga att hantera. Andra väljer att stå ut med dem för att de helt enkelt inte har råd med ett annat, icke-subventionerat, alternativ. P-piller utanför subventionen kan kosta så mycket som 1000 kronor per karta. Utbudet står i öppen konflikt med många läkares rekommendationer.

Problematiken förstärks av att de flesta landsting endast subventionerar de preventivmedel som är godkända av TLV. En del landsting har dock valt att gå in med ytterligare subventioner; Norrbottens landsting har gått före och gjort alla preventivmedel helt gratis. Ett krav som bland andra RFSU och Barnmorskeförbundet drivit länge. Det minskade antalet tonårsaborter i länet med 16 procent på två år.

Detta är en avgörande fråga för unga människors reproduktiva hälsa. Det håller inte att TLV värderar kostnadseffektivitet framför allt i sin bedömning av preventivmedel, utan myndigheten måste först och främst se till brukarens välmående. Annars är det i slutändan unga tjejer som blir lidande. Genom att utvidga utbudet av TLV-godkända preventivmedel kan vi också säkerställa en likvärdig tillgång till preventivmedel oavsett bostadsort.

Vidare kan TLV kunna användas i syfte att trycka på för en lansering av p-piller för män. Det är orimligt att kvinnor ensamt får bära ansvaret för att skydda sig mot graviditet. Vanligtvis tar TLV emot ansökningar från läkemedelsföretag som vill att deras preparat ska ingå i subventionen, men det kan också tänkas att myndigheten själv tar initiativ till att subventionera ett läkemedel som samhället ser som nödvändigt. Det skulle uppmuntra läkemedelsbranschen att faktiskt börja producera dessa alternativ, eftersom företagen annars alltid hänvisar till att "det inte finns någon marknad för p-piller för män". Det kan politiken ändra på.

Partikongressen föreslår besluta:

- D611:1 att riktlinjerna för Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket ändras till att i första hand se till brukarens psykiska och fysiska välmående, samt läkare och barnmorskors rekommendationer, vid prövningen av preventivmedel
- D611:2 att Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket ges i uppgift att undersöka utbudet av preventivmetoder för män och erbjuda läkemedelsföretag subvention av lämpligt alternativ

D611:3 att utgångspunkten för den socialdemokratiska sexualpolitiken på riksdags- såväl som på landstingsnivå ska vara att kostnadsbefria preventivmedel för den enskilda

Unga S-kvinnor Rebella

Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D612

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa utgör en av de största utmaningarna i välfärden.

Det är en folksjukdom de flesta människor kommit i kontakt med antingen personligen eller hos någon närstående.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället och när tillgången till vård och omsorg brister.

Vi vet att självmorden ökar markant i Sverige både för unga och vuxna.

En stor utmaning är de nyanlända som kommer till oss med stora krigstrauma.

Vi kommer behöva större resurser och mer vårdplatser, vård i hemmet och mobila team som alla behöver ha en spetskompetens i området. Arbetsinriktad psykosocial rehabilitering

Man får idag vänta länge på neuropsykiatrisk utredning och arbetsmarknadssystemet vi har kräver diagnoser.

Samhällets resurser måste verka på ett så effektivt sätt som möjligt därför vill vi ha mer kontinuitet till samhällets olika insatser eftersom ständiga omorganiseringar och hög personalomsättning drabbar de som har psykisk ohälsa

Handlingsplanen för PRIO verkar inte ha gjort att situationen inom psykisk ohälsa förbättrats märkbart för den gruppen satsningen ska gynna.

Vissa resultat har uppnåtts som på sikt kan förbättra förutsättningarna för god vård och omsorg för personer med psykisk ohälsa

Men vi måste även konstatera att de insatser som görs är långt ifrån tillräckliga för att ens på sikt

nå satsningens uppsatta mål

Satsningar har inte varit tillräckliga för att möta sektorns utmaning

Partikongressen föreslår besluta:

D612:1 att en ny nationell handlingsplan tas fram för psykisk ohälsa

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D613

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Psykisk ohälsa

Det blir allt flera människor i samhället som har en svår situation med psykisk ohälsa som följd. Stressen i vardagslivet och samhället kan vara en bidragande orsak till att människor mår mycket dåligt. En hel del av den psykiska ohälsan är relaterad till arbetsmiljön, en forskarrapport pekar på att ledarskapet behöver förbättras och utvecklas. Kvinnor i offentlig verksamhet är överrepresenterade. Orsaker till den psykiska ohälsan bör kartläggas och vi måste därefter se till att lägga mycket mera resurser på att förebygga och behandla dessa sjukdomar. Idag så kan väntetiderna vara upp till 18 månader för att komma till behandling, vilket naturligtvis är helt oacceptabelt.

Idag så är (majoriteten) minst 40 % av alla sjukskrivningar att härleda till psykisk ohälsa och då måste det rimligtvis avsättas resurser till psykvården som speglar denna utveckling. Det är vanligt förekommande att drogmissbrukare som lider av psykisk ohälsa behandlar sig själva med droger istället för att orka med sin situation. De som är arbetslösa och sjuka har i många fall svårt att få ekonomi att gå ihop och det föder ångest och oro t.ex hur de ska få mat på bordet för dagen. Det finns flyktingar som kommer från krigshärjade länder som är kraftigt traumatiserade och behöver hjälp för att kunna bearbeta detta. Historiskt sett har det dragits ner på Psykvården men nu måste det omfördelas resurser till den eftersom att utvecklingen och behovet är så stort inom denna del av sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D613:1 att forskning om varför den psykiska ohälsan ökar intensifieras

D613:2 att mera resurser läggs på att förebygga psykisk ohälsa inom alla vårdinstanser

D613:3 att tillföra/omfördela mera resurser till psyksjukvården för vårdplatser och behandling

S-föreningen IF Metallarna, Värnamo

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D614

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Psykisk ohälsa utgör en av de största utmaningarna i välfärden

Psykisk ohälsa är en folksjukdom som de flesta människor kommit i kontakt med antingen personligen eller hos någon anhörig. Den psykiska ohälsan ökar i samhället och tillgången på vård och omsorg brister. Vi vet att självmorden ökar markant i Sverige både bland unga och vuxna. En stor utmaning är de nyanlända som kommer till oss med stora krigstrauma.

Vi behöver större resurser och mer vårdplatser, vård i hemmet och mobila team som alla behöver ha en spetskompetens inom var och ens område. Vi behöver en arbetsinriktad psykosocial rehabilitering. Man får idag vänta länge på neuropsykiatrisk utredning och arbetsmarknadssystemet vi har kräver diagnoser. Samhällets resurser måste verka på ett så effektivt sätt som möjligt därför vill vi ha mer kontinuitet till samhällets olika insatser eftersom ständiga omorganisationer och hög personalomsättning och låg kompetensförsörjning drabbar de som har psykisk ohälsa på ett negativt sätt.

Handlingsplanen för PRIO verkar inte ha gjort att situationen inom psykisk ohälsa förbättrats märkbart för den gruppen satsningen ska gynna. Vissa resultat har uppnåtts som på sikt kan förbättra förutsättningarna för god vård och omsorg om personer med psykisk ohälsa. Men vi måste konstatera att de insatser som görs är långt ifrån tillräckliga för att ens på sikt nå satsningens utsatta mål. Satsningarna har inte varit tillräckliga för att möta sektorns utmaning.

Partikongressen föreslås besluta:

D614:1 att uppmana socialdemokraterna i riksdagen att verka för att resurserna används som det är avsett och om det är så att utbildad personal behöver spetsutbildning bör det ske genom speciell kompetenshöjning

D614:2 att målen i handlingsplanen PRIO (psykisk ohälsa) nås

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D615

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Psykisk ohälsa utgör en av de största utmaningarna i välfärden

Det är en folksjukdom de flesta människor kommit i kontakt med antingen personligen eller hos någon närstående. Den psykiska ohälsan ökar i samhället och när tillgången till vård och omsorg brister.

Vi vet att självmorden ökar markant i Sverige både för unga och vuxna. En stor utmaning är de nyanlända som kommer till oss med stora krigstrauma. Vi kommer behöva större resurser och mer vårdplatser, vård i hemmet och mobila team som alla behöver ha en spetskompetens i området. Arbetsinriktad psykosocial rehabilitering.

Man får idag vänta länge på neuropsykiatrisk utredning och arbetsmarknadssystemet vi har kräver diagnoser. Samhällets resurser måste verka på ett så effektivt sätt som möjligt därför vill vi ha mer kontinuitet till samhällets olika insatser eftersom ständiga omorganiseringar och hög personalomsättning drabbar de som har psykisk ohälsa.

Handlingsplanen för PRIO verkar inte ha gjort att situationen inom psykisk ohälsa förbättrats märkbart för den gruppen satsningen ska gynna. Viss resultat har uppnåtts som på sikt kan förbättra förutsättningarna för god vård och omsorg för personer med psykisk ohälsa. Men vi måste även konstatera att de insatser som görs är långt ifrån tillräckliga för att ens på sikt nå satsningens uppsatta mål. Satsningar har inte varit tillräckliga för att möta sektorns utmaning.

Partikongressen föreslår besluta:

D615:1 att en ny handlingsplan tas fram och att resurser tillskjuts för att nå uppsatta mål

Carina Antonsson

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D616

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Samhällsservice för alla

2009 avskaffades apoteksmonopolet i Sverige. Det har lett till ökade samhällskostnader, försämrade möjligheter för anställda att göra ett korrekt arbete. Dessutom så utsätts patienter för

vissa problem och risker. Vi bör åter se över hur apoteksverksamheten regleras.

Patienter på landsbygden och mindre orter är dem som drabbas hårdast av den rådande situationen på apoteksmarknaden. Då det är mest ekonomiskt lönsamt att etablera sig där det finns mycket människor så sätts efterfrågan före behov. Tillgång till läkemedel ska vara en självklarhet för alla människor, oavsett var man bor.

Partikongressen föreslår besluta:

D616:1 att Socialdemokraterna ska verka för att minst 50 % av alla apotek ska vara statligt ägda

D616:2 att Socialdemokraterna ska verka för att på sikt återförstatliga apoteksverksamheten

SSU Linköping

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D617

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Screening kan upptäcka prostatacancer

Prostatacancer är den vanligaste formen av cancer hos män i Sverige. Varje år upptäcks nästan 10 000 nya fall i Sverige, vilket även gör cancertypen betydligt vanligare än de typer som drabbar båda könen. Cancern uppstår sällan före 50 års ålder, men blir därefter vanligare med ökande ålder.

Vid hälsokontroller av män görs ibland så kallade PSA-prov. Det är ett vanligt blodprov där man kontrollerar halten av PSA (prostata-specifikt antigen). Om halten av PSA är högre än vad som anses normalt kan det vara ett tecken på prostatacancer.

Nya förfinade test metoder utvecklas bl. a. STHLM3 har visat sig upptäcka farlig prostatacancer tidigare, samtidigt som färre med lågriskcancer diagnostiseras. Dessutom förbättras metoden för magnetröntgen.

Prostatacancerförbundet i Sverige uppmanar män att testa sig.

– Vi är för regelbundna provtagningar, så kallad allmän screening, vilket innebär att man kallar alla män i Sverige som är över 45 år och erbjuder dem att testa sig, säger Alf Carlsson, ordförande.

Partikongressen föreslår besluta:

D617:1 att frivillig gratis screening för att upptäcka prostatacancer för män över 45 år införs

Robert Ciabatti, Byggsossen i Skövde

Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D618

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Screening kan upptäcka prostatacancer

Prostatacancer är den vanligaste formen av cancer hos män i Sverige. Varje år upptäcks nästan 10000 nya fall i Sverige, vilket även gör cancertypen betydligt vanligare än de typer som drabbar båda könen. Cancern uppstår sällan före 50 års ålder, men blir därefter vanligare med ökande ålder. Vid hälsokontroller av män görs ibland så kallade PSA-prov.

Det är ett vanligt blodprov där man kontrollerar halten av PSA (prostata-specifikt antigen). Om halten av PSA är högre än vad som anses normalt kan det vara ett tecken på prostatacancer.

Nya förfinade test metoder utvecklas bl. a. STHLM3 har visat sig upptäcka farlig prostatacancer tidigare, samtidigt som färre med lågriskcancer diagnostiseras. Dessutom förbättras metoden för magnetröntgen. Prostatacancerförbundet i Sverige uppmanar män att testa sig.

– Vi är för regelbundna provtagningar, så kallad allmän screening, vilket innebär att man kallar alla män i Sverige som är över 45 år och erbjuder dem att testa sig, säger Alf Carlsson, ordförande.

Partikongressen föreslår besluta:

D618:1 att frivillig gratis screening för att upptäcka prostatacancer för män över 45 år införs

Skövde Södra S-förening

Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D619

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Socialdemokraterna ska arbeta för att Sverige har tillräckling med läkare

Det socialdemokratiska partiet har och har haft oerhört högt förtroende när det gäller sjukvårdsfrågor. Vi har styrt i många landsting och regioner sedan rösträtten infördes i vårt land.

Ett stort hot mot den offentliga sjukvården är bristen på läkare, speciellt på våra vårdcentraler. På många orter och vårdcentraler saknas läkare så att det blir långa väntetider och skapar oro för patienter. Det finns exempel på vårdcentraler som på sin hemsida i princip skriver att är man inte ytterst allvarligt sjuk ska man inte kontakta dem då det är så lång kö. Detta urholkar trovärdigheten för den offentliga vården och för Socialdemokraterna i de regioner och landsting där vi styr.

En annan konsekvens av läkarbristen är att Sveriges landsting och regioner betalar cirka tre miljarder kronor per år för hyrläkare. Pengar som skulle kunna användas på ett mycket bättre sätt och komma våra medborgare som behöver vård tillgodo.

Partikongressen föreslås besluta:

D619:1 att det socialdemokratiska partiet i regeringsställning och i riksdagens arbete arbetar aktivt för att antalet läkare i Sverige ska öka så att det behov som finns täcks

Eva Eriksson Örebro norra s-förening
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D620

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Solidarisk tandvård

I Sverige 2016 är tänderna fortfarande inte en del av kroppen. Det högkostnadsskydd som idag finns innebär att de med låg eller inkomst alls tvingas låta sin munhälsa försämrans. Många undersökningar har gjorts där munhälsan påverkar resten av kroppen. Alla i samhället ska ha samma möjlighet att ha god mun hälsa rätt. I Sverige. Idag är tandvård en klassfråga.

Partikongressen föreslår besluta:

D620:1 att tandvård ska ingå i sjukvårdens befintliga högkostnadsskydd

Sara Astner, Jasmine Larsson, Tord Wallén

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D621

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Stafettläkare

Det är viktigt att avskaffa stafettläkare för att kunna få fasta läkare på alla våra vårdcentraler. Det är skattepengar som finansierar deras utbildning så därför borde man kunna hitta ett system som säkrar vårdcentralernas försörjning av läkare.

Partikongressen föreslår besluta:

D621:1 att socialdemokraterna verkar för att regeringen snarast avskaffar stafettläkarsystemet

Therese Manchini, Petra Sundbladh, Annica Erlandsson

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D622

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Statliga chefsutbildningar

Inom skolans område har det en längre tid funnits rektorsutbildningar. Skolhuvudmännen är skyldiga att se till att nyanställda rektorer går en särskild befattningsutbildning, rektorsutbildningen, eller en utbildning som kan jämföras med denna.

Rektorsprogrammet är från och med mars 2010 obligatoriskt för nyanställda rektorer (2 kap. 12 § skollagen). Utbildningen pågår under tre år och omfattar sammantaget 30 högskolepoäng på avancerad nivå. Utbildningen består av följande tre kunskapsområden, om vardera 10 högskolepoäng. Skoljuridik och myndighetsutövning, mål- och resultatstyrning samt skolledarskap.

Det finns fler chefsområden inom offentlig verksamhet som också skulle behöva liknande utbildning.

Partikongressen föreslår besluta:

D622:1 att socialdemokraterna verkar för att statliga chefsutbildningar införs inom fler områden ex, äldreomsorgschefer, socialchefer, med rektorsutbildningen som mall

Per-Arne Brandberg, Carina Gullberg, Jan Hassel
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D623

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter

Som vi alla vet är rökning ytterst skadligt för rökaren, personer i dennes närhet och samhället i helhet. På grund av bristande kunskap kring hur farlig rökning egentligen är, och på grund av dess relativt milda sociala konsekvenser jämfört med alkohol, så var det inte aktuellt att införa ett statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter i samband med införandet av systembolaget. Men med dagens kunskap om hur skadligt det är så kan man lättare motivera sådan försäljningsmodell vilket har många fördelar. Med ett försäljningsmonopol så skulle kvaliteten på, volymerna av, och priset på varorna som säljs kunna kontrolleras mycket lättare på ett sätt så att konsumtionen minskade. Istället för att succesivt förbjuda rökning på fler och fler platser, även om dessa åtgärder kanske är bra i sig.

Motståndare hävdar ofta att försäljningsmonopol bidrar till att skapa en svart marknad, då folk som vill åt respektive produkt kommer att skaffa den ändå, även om det blir olagligt. Här kan vi använda det framgångsrika exemplet med systembolaget som en modell för hur försäljningen bör se ut.

Partikongressen föreslår besluta:

D623:1 att det införs ett statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter

D623:2 att det inrättas en utredning om eventuellt statligt försäljningsmonopol på tobaksprodukter

SSU Frihet Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D624

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Stoppa stafettläkarsystemet

I Sverige råder brist inom ett flertal yrkeskategorier, inte minst i välfärden. Inom hälso- och sjukvården får bristen på rätt kompetens förödande effekter genom det stafettläkarsystem som fungerar som en slags konstgjord andning. Situationen har lett till försämrad patientsäkerhet och arbetsmiljö, samt kraftigt ökade kostnader. Patienter som möter olika läkare vid varje besök tvingas dra sin sjukdomshistoria om och om igen, riskerar sämre vård och blir otrygga av att inte veta vem de kommer träffa när de besöker vården. De övriga anställda måste ofta kompensera för läkarbrist och hög rörlighet, och får hela tiden ägna tid åt att introducera och lära känna nya tillfälliga medarbetare. De får dessutom hantera orättvisan i att de som arbetar en begränsad tid får betydligt högre ersättning än de fast anställda, trots att de fast anställda också får ta ett långsiktigt ansvar för den löpande verksamheten. Stafettläkare är dessutom en dyr lösning, som urholkar sjukvårdens resurser.

På så vis drabbar systemet hela befolkningen: patienter, medarbetare och alla oss vars gemensamma medel borde gå till sjukvård istället för skyhöga ersättningar till vissa läkare.

Idag är stafettläkare särskilt vanligt inom psykiatri och allmänmedicin (primärvården), eftersom att det är särskilt svårt att rekrytera personer med rätt kompetens där. Det är också de verksamheter där patienternas behov av kontinuitet är som allra störst: äldre med många sjukdomar och läkemedel, kroniskt sjuka människor och personer med psykiska sjukdomar. I flera landsting finns det vårdcentraler som helt saknar fast anställda läkare, och där man alltså är helt beroende av hyrlösningar som får kostnaderna att skena. Stafettläkarsystemet innebär ju inte att det totala antalet läkare ökar, utan bara att konkurrensen mellan vårdcentralerna blir hårdare och antalet fast anställda läkare minskar. Sammantaget har stafettläkarsystemet lett till en helt oacceptabel situation, ur flera aspekter.

Enskilda landsting har försökt hantera problemet, både själva och tillsammans genom SKL, men inte lyckats. Exempel som utbildningssatsningar, ökade antal platser för utbildningsläkare (AT/ST), lönesatsningar med mera har inte hjälpt. Tvärtom har stafettläkarna blivit fler och kostnaderna högre. Det krävs övergripande beslut på nationell nivå som gäller för alla. Det finns olika vägar att gå. Ett exempel är ett totalförbud mot att anlita stafettläkare. Ett annat är en reglering i stafettläkarnas befogenheter – till exempel skulle befogenhet för sjukskrivning av patienter och möjlighet att skriva ut mediciner kunna tas bort. En tredje väg kan vara en nationell reglering av maximal ersättning. Tydligt är dock att det krävs nationella åtgärder för att bryta beroendet av stafetter i sjukvården.

Partikongressen föreslås besluta:

D624:1 att Socialdemokraterna verkar för nationell lagstiftning som motverkar beroendet av stafettläkare

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D625

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Stärk geriatriken

Under senare år har antalet geriatriska vårdplatser minskat i hela landet. Detta är mycket olyckligt med tanke på att antalet äldre personer kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. I primärvården öppnas äldrevårdsmottagningen på en del platser, men detta är inte tillräckligt. Geriatriska vårdplatser i slutenvården är mycket viktiga, dels för patienterna, men även för utbildning av geriatriska specialister, en specialisering som blir allt viktigare när den äldre befolkningen ökar.

Partikongressen föreslås besluta:

D625:1 att mer resurser tilldelas geriatriken

D625:2 att antalet geriatriska vårdplatser ökas i slutenvården

D625:3 att fler äldrevårdsmottagningar öppnas i primärvården

Sylve Qvillberg

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D626

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Stärk patientens självbestämmande vid livets slut!

I oktober 2013 sändes en gripande P1 dokumentär i två delar om ett par som reste till Dignitas i Schweiz för att få hjälp att dö. Programmet handlade om Ingvor och Errki. Hon led av långt framskriden MS och han av progressiv muskeldystrofi, en sjukdom där musklerna långsamt

förtvinar.

Dignitas är en stiftelse i Schweiz som hjälper svårt sjuka människor att dö. Så här går det till för en patient att få hjälp. Efter upprepade kontakter med en läkare skriver denna ut ett starkt sömnmedel åt patienten och detta hämtas av personal från Dignitas. Efter att personalen förvissat sig om att det är patientens önskan och att det är helt frivilligt, tar hon själv och dricker blandningen och dör smärtfritt, precis som hon önskat. Detta är ett fall av läkarassisterat självmord.

Om Ingvor och Errki hade väntat så länge att de inte orkat resa till Dignitas, så hade de blivit utsatta för den svenska sjukvårdens bristande respekt för självbestämmande i livets slut. Det är visserligen så att all behandling ska bygga på patientens samtycke – vissa undantag finns, t.ex. psykiatrisk tvångsvård. Det är dock alltid läkaren i sista hand som föreslår behandling. (Om patienten föreslår en behandling så måste läkaren alltså godkänna detta.) Patienter har också rätt att få livsuppehållande behandling avslutad. Läkarens egen etik och allmänna uppfattningar väger ibland tyngre än patientens värderingar och önskningar om livets slut.

I Ingvors och Errkis fall hade det kunnat bli följande förlopp om de inte åkt till Dignitas. De måste fortsätta sina liv och invänta en sådan försämring att de inte kan leva utan respiratorvård. Väl kopplad till respirator kan de begära att denna stängs av. I samband med detta kan de också bli sövda och de kan vägra att få näring och vätska. Då dör de.

Ett annat möjligt förlopp hade varit att läkaren i senare skede förbarmat sig över dem och erbjudit möjligheten att sova in i döden. Då kan man också avstå från vätska och näring för att dö. Även i detta fall är det läkaren som föreslår. Det är ingen rättighet för patienten att mot slutet bli sövd på detta sätt. Även här bestämmer läkaren över patienten, en helt orimlig situation i ett fritt samhälle med starka medborgerliga rättigheter. Dessutom löper läkaren en uppenbar risk om han eller hon föreslår sådan sövning ”för tidigt”. Då kan det bli åtal för mord eller dråp, vilket åtalet mot barnläkaren på Astrid Lindgren sjukhuset visade. För patienten är risken stor att läkaren inte vågar föreslå – eller gå med på – sövning inför döden innan situationen blivit helt outhärdlig. Utan sövning skulle de dött av kvävning, en mycket plågsam död.

För att undvika ett sådant plågsamt och ovärdigt slut valde Ingvor och Errki att åka till Dignitas. Alla har inte den möjligheten. Det kostar ca 75000 kronor och alla har inte de pengarna. En del är alltför svaga för att åka. Ingvor och Errki borde ha kunnat få denna hjälp i Sverige.

Medhjälp till självmord är inte kriminaliserat i Sverige, vilket det är i många länder. Därför borde steget till att acceptera läkarassisterat självmord i svåra situationer inte ligga långt bort. Det finns svenska läkare som är villiga att medverka till läkarassisterat självmord. I dag straffas medverkande sjukvårdspersonal – om medverkan blir känd – med indragen legitimation.

Låt läkare hjälpa sina patienter! Respektera patienters vilja att avsluta livet värdigt på ett sätt som de själva vill! Regering och riksdag bör snarast vidta åtgärder för att läkarassisterat självmord ska bli möjligt i Sverige i svåra situationer! Det finns redan på flera ställen i världen. En arbetsgrupp inom Statens Medicinsk-etiska Råd (SMER) har föreslagit en utredning om införande av läkarassisterat självmord, men socialministern ville inte ha en sådan utredning.

Den som inte vill dö på detta sätt behöver inte. Det kommer att vara helt frivilligt. Vad är lagstiftarna, läkarna, socialministern och socialstyrelsen rädda för?

Partikongressen föreslår besluta:

D626:1 att Socialdemokraterna verkar för att arbeta för att en utredning om läkarassisterat självmord snarast kommer till stånd

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D627

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Stärk yrket som undersköterska genom utbildning och legitimation

Inom landsting, regioner och kommuner är det brist på vård- och omsorgspersonal från flera yrkeskårer. Detta är inget nytt problem utan har funnits en längre tid.

Vi kan nu se att det finns stora problem inom hälso- och sjukvården med alltför långa väntetider för att komma till vården. Detta beror till stor del på att det saknas läkare, sjuksköterskor och annan sjukvårdspersonal. Vi kan även se att kommunerna och privata vårdgivare har svårt att bemanna vården och omsorgen, speciellt under semestertider. Många bra initiativ är tagna, tex arbete med rätt kompetens på rätt plats, anställning av annan yrkeskompetens för att underlätta vårdpersonalens arbete. Men det finns mer vi kan göra.

Idag har sjuksköterskor inte en yrkeslegitimation och utbildningarna i vårt land är av olika kvalitet. Innan det blir alltför stor brist även på undersköterskor bör vi stärka yrkesrollen och se till att alla får samma utbildning med en yrkeslegitimation vi kan vara stolta över.

Partikongressen föreslår besluta:

D627:1 att verka för en enhetlig undersköterskeutbildning

D627:2 att införa yrkeslegitimation för undersköterskor

Christina Södling

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D628

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Suicidprevention

2005 gav regeringen Socialstyrelsen och Statens folkhälsoinstitut i uppdrag att arbeta fram förslag på strategier för att minska självmorden i Sverige då antalet människor som tog sitt eget liv hade stannat av. I december 2006 redovisades förslagen och regeringen införde nollvision 2008. Detta är snart 10 år sedan.

2007 var det totala antalet självmord 1443 och i år 2015:s mätning hade det ökat till 1542. Av det totala antalet 1542 var 991 män i åldrarna 25 och äldre. Mer specifikt så var antalet 319 i åldern 25-44, 407 i åldern 45-65 och 265 i åldern 65 och äldre. Det totala antalet bland kvinnor i åldern 25 och äldre var 408 stycken. Det är därmed mer än dubbelt så många män som tar sina liv i jämförelse med kvinnor i samma åldrar.

Att ta sitt eget liv är den vanligaste dödsorsaken bland män i åldrarna 15-44, och det i sig själv talar för att det är en grupp som missas. Självmord är som vi ser ovan vanligast bland äldre män. Mycket fokus har lagts och läggs på självskaðebeteende och självmord bland unga och detta är bra och har sina orsaker, men att så många män tar sitt liv visar på att samhället misslyckas att ta hand om en grupp. Det är ett allvarligt problem att många vuxna män väljer att ta sina liv och det måste adresseras på ett effektivt sätt.

Att prata om insatser om jämställdhet och jämlikhet ska gälla alla, och när fokus inte läggs där det behövs så blir samhället mer ojämnt. Männen är det område som samhället behöver arbeta med och det syns tydligt i de överväldigande siffrorna. Det är dags att titta på frågan ur ett genusperspektiv och se till att anpassa insatserna. Det är en skam för det svenska samhället och en feministisk regering att inte arbeta mer för att utradera påverkande könsroller och se till att det finns mer hjälp att tillgå när männen eller anhöriga ber om hjälp.

Överrepresentationen bland män är ingen nyhet: det har varit ett känt faktum en längre tid både för forskare men även beslutsfattare. Män är mindre benägna att söka vård, missbrukar alkohol och narkotika och är med benägna till våld och självmord. Men detta är mer sannolikt de ytliga uttrycken som strukturer orsakar. Mycket ligger på stereotyper där männen inte ska visa sig som "svaga", och det är ett socialt problem. Männens obenägenhet att söka hjälp vid fundamentala

förändringar i livet grundar sig i ett sorts ideal om maskulinitet. All vikt kan alltså inte läggas på sjukvården då det enligt forskning finns flertalet orsaker som leder upp till att en person väljer att ta sitt liv. Forskningen kring ämnet ackumuleras kontinuerligt och därför behövs det en ny utvärdering av läget för att se över de gamla förslagen och möjligtvis skapa nya satsningar.

Partikongressen föreslår besluta:

D628:1 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att en ny, omfattande och multisektoriell utredning tillsätts för att undersöka det ökande antal självmord i samhället

D628:2 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att utredningen innehåller förslag till insatser som till sin art är sociala och hälsovårdsmässiga för att minska självmorden bland män

D628:3 att den socialdemokratiskt ledda regeringen omedelbart ger hälsomyndigheter i uppdrag att se över möjligheterna att söka hjälp och fånga upp män som befinner sig i livsomvälvande situationer

D628:4 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att företag får riktlinjer eller program för att söka och upptäcka män med depression och självmordsbenägenhet

D628:5 att den socialdemokratiskt ledda regeringen verkar för att göra pojkar mer medvetna om stereotyper och dess hälsopåverkan

Ellinor Hammarsköld

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D629

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Tandhälsan – en klassfråga

Tandhälsan har i dag blivit en stor klassfråga, då det är en stor kostnad att gå till tandläkaren.

Vi vet i dag att många sjukdomar kan/har ett stort samband med en dålig tandstatus.

I dag ser vi ju att allt flera får inplantat i munnen och det är väl bra, men för den som inte har råd med detta är det ju hemskt när tänder faller sönder och inte inkomsten räcker till att gå till tandläkaren.

Nu menar vi inte med detta att alla skall ha inplantat.

Vi vet att tandvården subventioneras till en del i dag men vi anser att det inte är tillräckligt utan det är en väldigt dyr kostnad för medborgarna.

Tänderna är en del av kroppen.

Partikongressen föreslår besluta:

D629:1 att tandvården skall subventioneras på samma sätt som det förs inom övrig sjukvård

Bor Gällaryd Ohs Socialdemokratiska förening Gun-Britt Klingberg
Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D630

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tandvård ska ingå i vanliga sjukvården

Det är för dyrt att gå till tandläkaren idag. Vår välfärd bygger på att alla mår bra. Om alla mår bättre då kan dessa bidra positivt till Sveriges utveckling och framtid.

I längden sparar man pengar via socialtjänsten och annan sjukvård genom att alla har bra tänder. Alla ska kunna äta och dricka som de vill.

Partikongressen föreslår besluta:

D630:1 att besluta om att tandvården ska ingå i den allmänna sjukvården

Diana Hildingsson

Botkyrka arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D631

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Tandvård

Tandhälsan har förbättrats i Sverige – men inte för alla. Förbättringen av tandhälsan är blygsam, tydligast är den för gruppen 19 – 29 år, vilket är positivt. Regeringen genomförde en ny tandvårdsreform 2008. Syftet med reformen var att utvidga och öka den förebyggande

tandvården och att erbjuda tandvård till en rimlig kostnad för personer med stora tandvårdsbehov. Uppföljningar har visat att besöksfrekvensen endast har ökat med två procentenheter sedan reformen 2008 och att den inte når upp till de nivåer som man hoppades på.

Därefter har det gjorts smärre förändringar i tandvårdsstödet, men inget som i stort påverkar patientens egenavgift. Högkostnadsskyddet är ett skydd mot höga tandvårdskostnader, men egenavgiften på 3000 kr är för hög för många. Andelen som avstår från tandvård trots behov har ökat sedan reformen. Denna grupp uppger att de skulle gå oftare till tandläkaren om tandvården var mer subventionerad. Drygt sju procent av dem som svarat på enkäten uppger att de trots dålig tandhälsa ändå inte besöker tandvården regelbundet. I nästan tre av fyra fall beror det på att de inte har råd att gå oftare. Det allmänna tandvårdsbidraget (TVB), som är 150 kr/år till person över 29 år, är alltför litet för att ha någon effekt, bara ett besök hos en tandhygienist kostar 7-800 kr. En grupp som är extra utsatt är de människor som har försörjningsstöd, eftersom de endast får ekonomisk hjälp till akut tandvård och inte planerad.

Att inte sköta sina tänder kan få stora konsekvenser i form av andra sjukdomar som kan orsaka stora kostnader för samhället, det kan också åsamka stort lidande hos den enskilda. Att ha dåliga tänder, kanske sakna en tand, påverkar både arbetslivet och det sociala livet, fattigdomen blir tydlig.

De som har sämst tandhälsa är de som är lågutbildade, låginkomsttagare och utlandsfödda. Det är en polarisering i samhället som håller i sig och som även ses inom andra områden som gäller hälsan; tandvården har blivit en klassfråga.

Det ska inte vara någon skillnad mellan tandhälsa och övrig hälso- och sjukvård, tänderna är en del av kroppen och likställs med övriga delar av kroppen. Patienten ska betala samma avgift oavsett om hen går till läkare eller tandläkare och högkostnadskortet ska gälla inom tandvården likväl som inom sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

D631:1 att tandvården ska vara likställd med sjukvården i den allmänna sjukförsäkringen och att tandvårdskostnaderna räknas in i högkostnadsskyddet

Eva S. Olsson, Anna-Lena Hogerud

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D632

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Tandvård

I dagens samhälle är det många människor som har dåliga tänder. Orsaken kan vara många, till exempel medicinpåverkan, men även ekonomiska orsaker som gör att man inte har råd att gå till tandläkaren. Kanske är man ofrivilligt deltidsarbetare eller lågavlönad av andra orsaker. De har inte råd att gå till tandläkaren på grund av de höga kostnaderna.

I dagens samhälle har tandvårdsstatusen återigen blivit en klassfråga. Att ej ha råd att sköta sina tänder kan resultera i att det bryter ut andra sjukdomar vilket kan bli mycket kostsamt både i mänskligt lidande och för samhället.

Vi anser att munhälsan är en viktig del i vår hälsa. Eftersom tänderna inte räknas in i landstingets högkostnadsskydd, så måste de flesta teckna egna försäkringar eller låta bli att besöka tandläkaren.

Det är viktigt med friska tänder, tandstatus, för att man ska må bra och det borde alla ha ekonomiska förutsättningar för.

I grunden måste frågan drivas som en självklar del i vårt välfärdssystem och våra styrande politiker måste på alla sätt påverkas för att prioritera en bra allmän tandvårdsförsäkring.

Vi konstaterar att frågan var uppe även under förra kongressen och att den fortfarande är minst lika aktuell.

Partikongressen föreslås besluta:

D632:1 att partiet verkar för att ett tandläkarbesök inte ska kosta mer än ett läkarbesök

D632:2 att partikongressen beslutar att partiet verkar för att tandläkarbesök ska omfattas av högkostnadsskyddet

Ulla Krok, Christina Frisk

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D633

VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Tandvård behöver ligga i högkostnadsskyddet

Tandvården behöver jämföras med övrig sjukvård. Det är därför rimligt att tandvården ska läggas in i högkostnadskortet/skyddet.

Tandvård har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare väljer idag bort nödvändig tandvård för att de inte har råd. Det är nu dags att betrakta tänderna som en del av kroppen.

Tandvården bör vara en del i den svenska sjukvården. Det finns egentligen inga sak skäl mot detta. Obehandlade sjukdomar i mun och tänder innebär samma lidande och risker för den enskilde som sjukdomstillstånd i övriga delar av kroppen. Samband finns också mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar ex med hjärt-kärlsjukdomar.

Tandvård innebär självklart kostnader, men även nya mediciner och behandlingsmetoder i den övriga vården medför extra kostnader. Detta har hittills inte använts som argument för att tvinga den enskilde att ta den ekonomiska smällen vid dyra behandlingar. Tvärtom har rätten till vård för alla, oavsett plånbokens tjocklek, framhållits i dessa sammanhang.

Den enda rimliga slutsatsen är att tandvården i framtiden blir en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt och ingår i samma ersättningssystem.

Partikongressen föreslår besluta:

D633:1 att tandvården ska ingå i samma högkostnadsskydd och försäkringssystem som övrig hälso- och sjukvård

Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D634

SMEDJEBACKENS ARBETAREKOMMUN

Tandvård för alla

Tandvården för barn och unga bekostas idag av landstinget, medan tandvården för vuxna betalas nästan helt av egenavgifter. Landstingen styr över prissättningen i den egna folktandvården, men

är enligt lag förbjudna att använda skattepengar till vuxentandvård, vilket gör det svårt att sänka priserna. Den som vill kan teckna sig för Frisk tandvård, där man betalar ett fast pris per månad och får all tandvård man behöver. Detta system är dock dyrt för den som har dålig tandhälsa.

Att priset spelar roll är tydligt. Av de som avstår från tandvård anger de flesta ekonomin som skäl. Låginkomsttagare besöker tandvården mer sällan än höginkomsttagare. Samtidigt som tandhälsan i befolkningen generellt blivit allt bättre har klyftorna också blivit större. Dessutom finns det en koppling mellan tandhälsa och övriga hälsa, och det finns egentligen inget skäl att just tandhälsan skulle vara exkluderad från vårt gemensamma skattefinansierade försäkringssystem. Erfarenheten från hälso- och sjukvården visar också att gemensamt finansierade system i längden är mer effektiva. Dagens finansieringsmodell för tandvården, där individen själv står för kostnaden, riskerar att leda till att människor inte har råd att göra förebyggande tandvård, utan väntar tills problemen blir akuta. Samhällskostnaden blir därmed högre.

Vårt långsiktiga mål måste vara att tandvården går in som en del av hälso- och sjukvården, med samma system för egenavgifter och högkostnadsskydd. Innan det kan ske måste dock tandvården regleras och landstingen få helhetsansvar också för vuxnas tänder. Ett nytt tandvårdssystem måste även ha fokus på förebyggande tandvård. Från och med 2017 blir tandvården gratis för alla upp till 21 års ålder och från och med 2019 blir tandvården gratis upp till 23. Det här är två steg på vägen för att på sikt ha en subventionerad tandvård för alla. Andra viktiga steg skulle kunna vara statliga stöd som sänker kostnaden för Frisk tandvård eller förebyggande behandlingar, eller avgiftsfrihet för äldre.

Partikongressen föreslås besluta:

D634:1 att tandvården regleras och landstingen får helhetsansvar också för vuxnas tänder

D634:2 att tandvården på sikt ska finansieras solidariskt med skattemedel, och att den enskildes tandvårdstaxa ska jämföras med sjukvårdstaxan

D634:3 att vi redan nu fastställer en plan för en sådan förändring och att konkreta steg tas på vägen dit

Smedjebackens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D635

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Tandvård för pensionärer

Pensionen i dag har inte följt löneutvecklingen vilket gör att många pensionärer har det svårt ekonomiskt, är pensionären dessutom ensamstående och ensam om hyra o maten så blir det ännu svårare att klara sig ekonomiskt. Får pensionären problem med tänderna så blir det riktigt illa, många pensionärer har stora besvär med sina tänder och har inte råd med tandläkare. Detta medför andra stora problem kroppen far mycket illa om man inte kan tugga ordentligt. Många av de näringsämnen som kroppen behöver kan inte intas vilket medför att sjukdomar uppstår!

Partikongressen föreslås besluta:

D635:1 att tandvård för pensionärer ska vara gratis/alternativt ingår i högkostnadsskyddet vad gäller sjukvård

Seniorutskottet i Katrineholm

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D636

KARLSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Tandvård likställs med sjukvård

Idag kostar tandvård så mycket att många måste avstå med ohälsa som följd. Tandvård har i dag blivit en klassfråga.

Partikongressen föreslås besluta:

D636:1 att socialdemokraterna ska verka för att tandvård likställs med sjukvård

Berit Bengtsson, Handels s-förening Karlshamn-Olofström-Sölvesborg

Karlshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D637

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Tandvård ska ingå i allmänna sjukvården

Tandhälsa är fortfarande en klassmarkör. I Danderyd har 21,3 procent av 19-åringarna hål i tänderna jämfört med 52,1 procent i Rinkeby-Kista, enligt Svenska Dagbladet.

Vår inkomst ska ej behöva påverka vår tandhälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D637:1 att Socialdemokraterna verkar för att tandvården ska ingå i den allmänna sjukvården

Henrik Hedman

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D638

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Tandvård ska ingå i allmänna sjukvården

Tandhälsa är fortfarande en klassmarkör. I Danderyd har 21,3 procent av 19-åringarna hål i tänderna jämfört med 52,1 procent i Rinkeby-Kista, enligt Svenska Dagbladet. Vår inkomst ska ej behöva påverka vår tandhälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D638:1 att Socialdemokraterna verkar för att tandvården ska ingå i den allmänna sjukvården

Elektrikernas S-klubb

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D639

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kommer att ha svårare att betala kostnaderna för sina tandskador. Moderatledda regeringen genomförde sänkningar i socialförsäkringssystemet som ger utsatta människor sämre inkomster.

Detta gör att tandvården i dag har blivit en klassfråga.

Partikongressen föreslår besluta:

D639:1 att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd

Christer Skoog, Lennart Johansson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D640

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kommer att ha svårare att betala kostnaderna för sina tandskador. Moderatledda regeringen genomförde sänkningar i socialförsäkringssystemet som ger utsatta människor sämre inkomster. Detta gör att tandvården i dag har blivit en klassfråga.

Partikongressen föreslår besluta:

D640:1 att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd

D640:2 att man arbetar fram en plan så att fler utsatta grupper omfattas av gratis tandvård

Annette Rydell

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D641

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Tandvårdsförsäkring

Det är många som inte har råd att gå till tandläkaren på grund av att kostnaderna är stora. Tandvården är självklart lika viktig som övrig sjukvård, det är fel att tänderna inte räknas in i övriga kroppen hos människan och ingår i den vanliga sjukvården. Tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen, citat från Göran Persson på LO-kongressen 2000 – ”Min uppfattning är att när tandvårdsförsäkringen blivit så dålig att man ser vilken samhällsklass folk kommer ifrån när de öppnar munnen, då har vi vridit klockan tillbaka. Tandhälsan får inte bli ett klassmärke som den var en gång i tiden”.

Partikongressen föreslår besluta:

D641:1 att tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D642

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Tandvårdsförsäkring

Det är många som inte har råd att gå till tandläkaren på grund av att kostnaderna är stora. Tandvården är självklart lika viktig som övrig sjukvård, det är fel att tänderna inte räknas in i övriga kroppen hos människan och ingår i den vanliga sjukvården. Tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen, Citat från Göran Persson på LO-kongressen 2000 – ”Min uppfattning är att när tandvårdsförsäkringen blivit så dålig att man ser vilken samhällsklass folk kommer ifrån när de öppnar munnen, då har vi vridit klockan tillbaka. Tandhälsan får inte bli ett klassmärke som den var en gång i tiden.

Partikongressen föreslår besluta:

D642:1 att verka för att tandvårdsförsäkringen skall ingå i sjukförsäkringen

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D643

EMMABODA ARBETAREKOMMUN

Tandvårdsreform

En tandvårdsreform där även tänderna ingår i sjukvårdens patientavgift system skulle ligga i tiden. Kostnader för tänder och tandläkarvård är en stor utgift för gemene man. Många som till exempel studerar prioriterar bort tänderna, då det kostar en hel del pengar. Det har visat sig att det kan leda till inflammationer och infektioner i övriga kroppen. Bakterier följer med blodomloppet och orsakar större skador, liksom cancer och hjärtkrans problem.

Partikongressen föreslår besluta:

D643:1 att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift kopplat till högkostnadsskyddet

Simon Petersson

Emmaboda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D644

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tillägg i tandvårdsförsäkringen

Hur vi ser ut i munnen har förändrats över tid. Från att dra ut tänder hos smeden, tandprotes före trettio, till inga tandlagningar överhuvudtaget.

Forskning, nya material, bättre maskiner, flera tandläkare och införande av tandhygienister har påverkat vår tandstatus. Hur vi själva sköter våra tänder påverkar vilken status de har.

Sjukdomen tandköttsinflammation, tandlossning eller Parodontit, har dock ökat. Forskning visar att vissa människor har nedsatt motståndskraft mot infektioner av olika slag. Andra däremot har en medfödd motståndskraft mot de sjukdomsframkallande faktorerna. Även bland dem som är icke rökare eller inte använder snus ökar problemen.

På tänderna bildas ständigt beläggningar, som innehåller stora mängder bakterier. Bakterierna finns naturligt i saliven. Bakterierna slår sig gärna ned i beläggningar, främst i tandköttsranden, där de förökar sig. Skadliga ämnen tränger in i tandköttet. Om de får verka där ostört, orsakar de inflammationer.

Om inflammationen får fortgå, går den ner i tandfickorna. Görs inget åt inflammationen går den ner i rotspetsen och ner i käkbenet. Till slut avancerar sjukdomen så långt att tanden lossnar.

Ett forskningsprojekt, med människor födda den tjugonde i månaden, det år de var 30 år, kartlade förekomsten av tandlossning, Parodontit. Forskning visar att 2,5 % av de medverkande hade en ökad förtida dödlighet. Forskaren Birgitta Söder, drar av det bland annat slutsatsen, att lågintensiva inflammationer går ut i blodbanorna. 25-30 % av cancersjukdomarna har inflammatorisk bakgrund. Även andra sjukdomar, exempel hjärtinfarkt, kan påverkas av en tandköttsinflammation.

Tandläkare ägnar numera större uppmärksamhet och tid åt dessa problem. Om patienten får kunskap om hur beläggning på tänderna och tandkött ska hanteras kan sjukdomen förebyggas.

Människor som inte fått tidig undervisning och information om hur de ska förhindra bakteriebeläggning måste genomgå klinisk behandling. Tandläkare och tandhygienist gör då ett grundligt arbete med att avlägsna tandsten och rengöra fickor och gamla ojämna fyllningar putsas. Tandytorna måste vara släta och jämna. I en del fall behöver specialtandläkare utföra kirurgiska åtgärder.

Patienten får även en grundlig genomgång om hur man genom egna åtgärder kan avlägsna bakteriebeläggning i framtiden.

En människa som drabbats av tandlossningssjukdom behöver besöka tandläkare många gånger. En behandling kan av den anledningen bli mycket dyr. Inom Region Östergötland räknas sjukdomen Parodontit till tandvård. De ersätts enligt tandvårdsbidragets regler.

Den individ som drabbas av Parodontit kan, efter att ha fått kunskap om sjukdomen och hur den motverkas, hålla beläggningen och bakterierna borta. Då läker tandköttet och tänderna sitter kvar, dessutom förebyggs sjukdomar i hela kroppen.

Partikongressen föreslår besluta:

D644:1 att sjukdomen Parodontit ingår i högkostnadsskyddet för sjukvård

D644:2 att avslå motionen

Margareta Borggren

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D645

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Trygga förlossningar

Förlossningsvården är ett område där det är tydligt att kvinnors hälsa inte prioriterats. Givetvis ska ingen kvinna, som ska föda barn, någonsin behöva vara rädd för att inte få plats på sjukhuset eller att få den vård och det stöd hon behöver under förlossningen. Alla kvinnor förtjänar likvärdig förlossningsvård, och alla barn som kommer till världen förtjänar lika god start i livet. Detta måste gälla villkorslöst, för alla landsting och regioner.

Dessutom är en god förlossningsvård god ekonomi eftersom det förebygger förlossningsskador hos både mor och barn, vilket annars kan förorsaka stora sjukvårdskostnader längre fram.

Partikongressen föreslås besluta:

D645:1 att mer resurser avsätts till förlossningsvården, så att varje födande kvinna, och varje barn som kommer till världen, får likvärdig och säker vård

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D646

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Tänder - en del av kroppen

Den generella svenska välfärden bygger på principen att alla betalar efter bärkraft och alla får efter behov. Under årtionden har socialdemokratin sökt utjämna de sociala och ekonomiska skillnaderna i samhället. Svensk hälso- och sjukvård håller i många stycken världsklass. Det finns dock alltför delar av den mänskliga kroppen som inte ingår i den allmänna hälso- och sjukvården. Dit hör tänderna. Olika regeringar under olika tidsperioder har genomfört olika reformer inom tandvården. Den så kallade "frisktandvårdsreformen" är visserligen väl etablerad och nyttjat av relativt stora grupper men samtidigt utelämnar den de som mest behöver tandvårdsinsatser. Vi kan inte fortsätta låta tänderna förbli en klass och ekonomisk fråga. Illa skötta tänder medför andra problem som innebär ökade kostnader för sjukvården med åtföljande bortfall av produktion. Snart införs successivt fri tandvård för ungdomar upp till 23 år. Det är en viktig reform. Men vi ska gå vidare. Tiden är mogen för att samla tandvårdspolitiken kring en gemensam tandvårdsförsäkring som i likhet med övrig hälso- och sjukvård utgår ifrån behovet

och inte tjockleken på plånboken

Partikongressen föreslås besluta:

D646:1 att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att ge riksdagsgruppen i uppdrag att till riksdagen lägga en motion om införande av allmän tandvårdsförsäkring som en del av hälso- och sjukvårdsförsäkringen

Louise Åsenfors och Anna-Lena Heydar

Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D647

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Tänder en del av kroppen

Den generella svenska välfärden bygger på principen att alla betalar efter bärkraft och alla får efter behov. Under årtionden har socialdemokratin sökt utjämna de sociala och ekonomiska skillnaderna i samhället.

Svensk hälso- och sjukvård håller i många stycken världsklass. Det finns dock alltför delar av den mänskliga kroppen som inte ingår i den allmänna hälso- och sjukvården. Dit hör tänderna. Olika regeringar under olika tidsperioder har genomfört olika reformer inom tandvården. Den s.k. frisktandvårdsreformen är visserligen väl etablerad och nyttjat av relativt stora grupper men samtidigt utelämnar den de som mest behöver tandvårdsinsatser. Vi kan inte fortsätta låta tänderna förbli en klass och ekonomisk fråga. Illa skötta tänder medför andra problem som innebär ökade kostnader för sjukvården med åtföljande bortfall av produktion.

Snart införs successivt fri tandvård för ungdomar upp till 23 år. Det är en viktig reform. Men vi ska gå vidare. Tiden är mogen för att samla tandvårdspolitiken kring en gemensam tandvårdsförsäkring som i likhet med övrig hälso- och sjukvård utgår ifrån behovet och inte tjockleken på plånboken. Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag följande:

Partikongressen föreslås besluta:

D647:1 att införa en allmän tandvårdsförsäkring som en del av hälso- och sjukvårdsförsäkringen

Bijan Zainali

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D648

ORUST ARBETAREKOMMUN

Tänder en del av kroppen

Idag kostar det alldeles för mycket att gå till tandläkaren. Tänder är en klassfråga!

Dålig tandstatus kan leda till framtida hjärt- och kärlsjukdomar och kan därmed kosta samhället mycket mera pengar i framtida sjukvård, förutom personligt lidande i flera stadier, både av sina dåliga tänder och senare av andra följsjukdomar. Idag har Västra Götalands regionen fri tandvård upp till 24 års ålder, medans andra regioner har fri tandvård tills man är 19 år gammal! Men jag vill gå ett steg längre! Tänder skall inte vara en klassfråga! Alla skall kunna ha råd att gå till tandläkaren oavsett ålder eller inkomst!

Partikongressen föreslås besluta:

D648:1 att kongressen tar den som sin egen och ger Regionerna att likställa ett tandläkarbesök med ett läkarbesök

D648:2 att ett besök hos tandläkaren skall kosta lika mycket som ett besök hos läkaren. Detta oavsett vilka behandlingar, lagningar eller tandvårdsoperationer som behöver genomföras

D648:3 att tandläkarbesök skall ingå i högkostnadsskyddet

Elise-Marie Östling

Orust arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D649

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Tänder är en del av kroppen

Idag kostar det alldeles för mycket att gå till tandläkaren. God tandstatus är en klassfråga!

En dålig tandstatus kan leda till framtida hjärt- och kärlsjukdomar och därmed kosta samhället mycket mera pengar i framtida sjukvård, förutom personligt lidande i flera stadier. Både av dåliga tänder och senare av andra följsjukdomar. Idag har Västra Götalandsregionen fri tandvård upp till 24 års ålder medans andra regioner har fri tandvård tills man är 19 år gammal.

Vi vill gå ett steg längre. Tänder skall inte vara en klassfråga. Alla skall kunna ha råd att gå till tandläkaren oavsett ålder eller inkomst. Därför yrkar vi:

Partikongressen föreslår besluta:

D649:1 att ett besök hos tandläkaren skall kosta lika mycket som ett besök hos läkaren. Detta oavsett vilka behandlingar, lagningar eller tandvårdsoperationer som behöver genomföras

D649:2 att tandläkarbesöken skall ingå i högkostnadsskyddet

Nina Ljungqvist, Lisa Thornadtsson, Lillewi Forsberg
Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D650

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN

Tänderna en del av kroppen

Det finns egentligen inget vägande skäl att inte behandla tandvård som övrig sjukvård. Obehandlade sjukdomar i mun och tänder innebär samma lidande och risker för den enskilde som sjukdomstillstånd i övriga delar av kroppen.

Det finns dessutom samband mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar. Exempelvis är risken för hjärt- och kärlsjukdomar (den vanligaste dödsorsaken i Sverige) kraftigt förhöjd hos patienter som har stora problem med tänderna. Åtskilliga svåra sjukdomstillstånd och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid. Tandvård innebär självklart kostnader, men även nya mediciner och behandlingsmetoder i den övriga vården medför extra kostnader. Detta har hittills inte använts som argument för att tvinga den enskilde att ta den ekonomiska smällen vid dyra behandlingar. Tvärtom har rätten till vård för alla, oavsett plånbokens tjocklek, framhållits i dessa sammanhang.

Tandvård har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare väljer idag bort nödvändig tandvård, för att de inte har råd. Efter åtta år av moderatstyrd regering och ökade klyftor, är det nu dags att betrakta tänderna som en del av kroppen och skapa ett socialdemokratiskt mer jämställt samhälle. Att socialdemokraterna antar förslaget om att göra tandvården till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt.

Partikongressen föreslår besluta:

D650:1 att göra tandvården till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt

Mariestads arbetarekommun

Mariestads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D651

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Tänderna ska omfattas av sjukvårdens högkostnadsskydd

Underligt nog räknas tydligen inte tänderna som en del av vår kropp, och omfattas därför inte av hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd.

Många tvingas stå ut med dålig tandhälsa för att egenavgifterna är för höga, då munhälsan inte sköts, får det stora allvarliga konsekvenser för hela hälsotillståndet. Detta medför dessutom stora kostnader för samhället då det ofta medför följsjukdomar förutom det stora personliga lidandet.

I dagens samhälle har det blivit en klassfråga mellan någorlunda rik eller fattig att kunna sköta sin munhygien, och därmed sina tänder.

Partikongressen föreslår besluta:

D651:1 att tänderna ska anses som en del av kroppen och ingår i den allmänna sjukvårdens högkostnadsskydd

Trossö S-förening Roland Andreasson

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D652

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Tänderna tillhör kroppen

En god tandhälsa är grunden för god allmänhälsa. Fram till 20 år har vi fri tandvård, men därefter kan tandläkarräkningarna bli skyhöga. Friska tänder har blivit en klassfråga. Det är ingen hemlighet att många av ekonomiska skäl tvingas avstå från tandvård.

S-kvinnor i Trelleborg anser att tänderna tillhör kroppen och bör behandlas på samma sätt. Tandvården ska därför ingå i högkostnadsskyddet.

Partikongressen föreslår besluta:

D652:1 att tandvården ska vara lika för alla och ska föras in under hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd

S-kvinnor i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D653

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Tänderna är en del av kroppen

Det finns egentligen inget vägande skäl att inte behandla tandvård som övrig sjukvård.

Obehandlade sjukdomar i mun och tänder innebär samma lidande och risker för den enskilde som sjukdomstillstånd i övriga delar av kroppen.

Det finns dessutom ett samband mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar. Exempelvis är risken för hjärt-kärlsjukdomar (den vanligaste dödsorsaken i Sverige) kraftigt förhöjd hos patienter som har stora problem med tänderna. Åtskilliga svåra sjukdomstillstånd och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid.

Tandvård innebär självklart kostnader, men även nya mediciner och behandlingsmetoder i den övriga vården medför extra kostnader. Detta har hittills inte använts som argument för att tvinga den enskilde att ta den ekonomiska smällen vid dyra behandlingar. Tvärtom har rätten till vård för alla, oavsett plånbokens tjocklek, framhållits i dessa sammanhang.

Tandvård har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare väljer idag bort nödvändig tandvård för att de inte har råd. Efter åtta år av en moderatstyrd regering och ökade klyftor, är det nu dags att betrakta tänderna som en del av kroppen och skapa ett socialdemokratiskt mer jämställt samhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

D653:1 att socialdemokraterna antar förslaget om att göra tandvården till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt

Anita Andersson och Monica Green

Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D654

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Tänderna är en del av kroppen

Det finns egentligen inget vägande skäl att inte behandla tandvård som övrig sjukvård. Obehandlade sjukdomar i mun och tänder innebär samma lidande och risker för den enskilde som sjukdomstillstånd i övriga delar av kroppen. Det finns dessutom ett samband mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar. Exempelvis är risken för hjärt-kärlsjukdomar (den vanligaste dödsorsaken i Sverige) kraftigt förhöjd hos patienter som har stora problem med tänderna. Åtskilliga svåra sjukdomstillstånd och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid.

Tandvård innebär självklart kostnader, men även nya mediciner och behandlingsmetoder i den övriga vården medför extra kostnader. Detta har hittills inte använts som argument för att tvinga den enskilde att ta den ekonomiska smällen vid dyra behandlingar. Tvärtom har rätten till vård för alla, oavsett plånbokens tjocklek, framhållits i dessa sammanhang.

Tandvård har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare väljer idag bort nödvändig tandvård för att de inte har råd. Det är nu dags att betrakta munnen och tänderna som en del av kroppen. Tandvården bör bli en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt.

Partikongressen föreslår besluta:

D654:1 att socialdemokraterna verkar för att nödvändig tandvård för alla ska ingå i sjukvården och föras in under högkostnadsskyddet

Hillevi Larsson

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D655

TÄBY ARBETAREKOMMUN

Underlätta samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri och skolan

Flertal rapporter de senaste åren visar att vi har en ökande psykisk ohälsa hos barn och unga i Sverige. Andelen unga i åldern 16-24 år som har psykiska besvär har ökat på ett alarmerande vis och enligt undersökningar har omkring en femtedel av unga besvär. Det påverkar såväl livskvalité som framtida levnadsförutsättningar för en stor grupp unga människor.

Vi vet att skolprestationer och skolmiljö har en tydlig koppling till ungas ohälsa. Vi vet att andelen elever som började gymnasieskolan hösten 2008 och som hade fullföljt utbildningen inom fem år var 78,1 procent. Det innebär att 21,9 % av de unga ej klarar av gymnasieskolan av olika skäl. Unga med psykisk ohälsa kan på goda grunder antas vara överrepresenterade i gruppen.

Unga upp till 18 års ålder får psykiatrisk hjälp och stöd av barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Skolan och BUP är ålagda att samverka kring barns och ungdomars hälsa för att åstadkomma en så god behandling och livssituation kring den unga som möjligt. Svenska och internationella forskningsresultat och utvärderingar visar att god hälsa och utbildning är bland de viktigaste skyddsfaktorerna för att må bra och klara sig bra senare i livet. Det gäller alla barn och unga men är särskilt viktigt för de mest sårbara och utsatta barnen och ungdomarna. Samtidigt visar studierna att det ofta finns problem med att få till stånd samordnade insatser mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola.

För gymnasieelever som med psykisk ohälsa/sjukdom som klarar av att på hel eller deltid med stöd bedriva studier och delta i skolan verksamhet uppstår situationen under deras skolgång att de fyller 18 år under sina gymnasiestudier. 18 år är gränsen för barn- och ungdomspsykiatriens åtagande och gymnasieeleven överförs då för behandling i vuxenpsykiatri. Det innebär för den skolan och den unga att på 18-årsdagen får skolan inte längre utan elevens medgivande kontakta elevens föräldrar för att delge oro kring eleven. Elevens kontakt med BUP avbryts och därmed även de kontakter som skola, elev och BUP upparbetat. I det läget åläggs eleven/den unga med psykisk ohälsa att själv tillse att upprätta och bibehålla nya vårdkontakter med vuxenpsykiatri och eventuellt samarbete med skola enligt ny eller tidigare plan.

Det är för många ungdomar som fyller 18 år en stor utmaning att från sin 18-årsdag ta ansvar för sina myndighets-, vård och skolkontakter. Kraven på prestation blir här än större på gruppen unga med psykisk ohälsa. Kostnaden, i såväl ekonomiska tal som i lidande, för om information, kontakter och samarbete inte upprättas och bibehålls kan bli mycket stor för den enskilda och på sikt för samhället som helhet.

Om den unga istället hade möjlighet att behålla sina BUP-kontakter under sin skolgångstid i de fall de har ett etablerat samarbete med skolan, skulle en större stabilitet i skolgången och stödfunktioner kring denna kunna uppnås. Det skulle innebära att det måste vara möjligt att vara inskriven på BUP även efter 18-årsdagen. Det skulle kunna vara ett medel för att uppnå en högre grad av slutförda gymnasiestudier för gruppen unga med psykisk ohälsa och därmed stärka gruppens utsikter till en god start på vuxenlivet med en förbättrad prognos till vidare studier och inträde på arbetsmarknaden. Vilket i sig även kan ha en preventiv effekt på framtida psykisk ohälsa.

Partikongressen föreslår besluta:

D655:1 att Socialdemokraterna arbetar för att barn- och ungdomspsykiatri får mer flexibla åldersbestämmelser och där dessa samordnas med individens tillhörighet till gymnasieskolan, så att upparbetade samarbeten kring vård-skola kan bibehållas under den ungas skolgång

Annica Gryhed

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D656

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Utbildningsinsatser för skötare inom psykiatrisk vård

Den psykiatriska vården i landet står inför stora utmaningar. Medelåldern bland personalen är hög och det är svårt att rekrytera nya medarbetare, såväl skötare som sjuksköterskor och andra kompetenser. Medias ibland vinklade bild tillsammans med gamla fördomar om att det är ett farligt jobb gör att det är svårt att locka nya människor att söka sig till psykiatri. Detta i en tid då den psykiska ohälsan i samhället ökar och resurserna till psykiatri behöver utökas. Istället får vårdavdelning efter vårdavdelning stängas p.g.a. personalbrist.

Utöver det dåliga ryktet så finns det heller inte utbildningsplatser för att täcka behovet. De specialinriktade yrkeshögskoleutbildningar för skötare som funnits över landet får inte godkänt att fortsätta med nya utbildningsomgångar då utbildningsanordnare ansöker om det. Detta med motiveringen att det handlar om gymnasiekompetens och därför ska rymmas inom Vård- och omsorgsprogrammet.

Ett problem som då uppstår är att utbildningsplatserna blir färre, eftersom psykiatri inte finns som tillval inom Vård- och omsorgsprogrammet överallt i landet. Man blir då hänvisad till kommunernas vuxenutbildning, som oftast är inriktade på kommunernas egna verksamheter och därför inte med säkerhet ger den kompetens som krävs för att arbeta inom psykiatri.

För att säkra tillgången till kompetent, kunnig och engagerad personal i psykiatri måste därför antalet utbildningsplatser öka och grunden bli densamma över hela landet.

Partikongressen föreslår besluta:

D656:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att utbildningen inom Vård- och omsorgsprogrammet ska vara densamma över hela landet

D656:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för en nationell reglering av vuxenutbildningen för undersköterskor och skötare

Kommunals s-förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D657

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Utbildningsinsatser HIV

Det står att läsa i Hälso- och sjukvårdslag (1982:763) 2 § bl.a. att ”Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet.”

Enligt folkhälsomyndigheten är ca 6800 människor i Sverige hivpositiva, vilket ger 68 av 100.000. De effektiva mediciner som finns sedan 1990-talet gör att hiv numera är en kronisk sjukdom med livslång medicinering. Hiv är ej smittsamt när de hivpositiva är korrekt medicinerade.

Bland hivnegativa generellt vet man inte så mycket om virussjukdomen idag. Minnet av de stora informationskampanjerna, när hiv/aids var en dödligt farlig och skuldbelagd sjukdom lever däremot kvar.

Vi i HBT-S Västernorrland anser att det finns en stor obefogad rädsla för hiv och att stigmat från Aids epidemins värsta dagar på 1980-talet lever kvar bland befolkningen, vilket ofta leder till mindre bra bemötande mot de som lever med hiv idag.

I och med att medicineringen nu är så effektiv kommer det stora flertalet hivpositiva att, precis som hivnegativa, bli äldre och drabbas sedvanliga ålderskrämpor och därmed vara i behov av äldreomsorg i våra kommuner.

Vi vet att det finns ett behov av utbildning och uppdatering. Omvårdnadspersonalen inom äldreomsorgen saknar adekvata kunskaper om hiv idag. Det finns redan idag dokumenterade fall av dåligt bemötande av Hivpositiva personer inom äldreomsorgen som med rätt kunskapsnivå bland ansvariga vårdgivare hade kunnat undvikas.

Därför yrkar vi, för att ge personal möjlighet att på bästa sätt bemöta hivpositiva brukare enligt Hälso- och sjukvårdslag (1982:763):

Partikongressen föreslår besluta:

D657:1 att uppdra till den socialdemokratiska riksdagsgruppen och Socialdemokratiska SKL-gruppen att verka för att ett nationellt utbildningsmaterial om HIV riktat till kommunernas vård- och omsorgspersonal tas fram

Jenny Bjerås & Krister Fagerström McCarthy HBT-S Västernorrland
Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D658

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Utred ofrivillig dödshjälp

Vi känner oss stolta över att vårt socialdemokratiska parti har arbetat för att medborgarna ska få rättigheter och inte behöva ödmjukt be överheten om hjälp. Inom sjukvården har det också hänt mycket. Patienter måste samtycka till all behandling och har rätt att avbryta all behandling – även om detta leder till döden. Men det finns fortfarande ett stort område där man får ödmjukt be om hjälp – en hjälp som inte alltid ges eller ens får ges. Det gäller den sista tiden i livet. Makten är i läkarnas händer.

Det är läkaren som föreslår behandling och som patient kan man säga ja eller nej. Detta är en naturlig tingens ordning med tanke på läkarnas expertis vad gäller olika medicinska ingrepp och behandlingar. Men det blir ibland problematiskt i livets slutskede.

Numera accepterar både läkarkåren och Socialstyrelsen att patienter kan bli sövda in i döden. I dagsläget anser vissa läkare att man bör väcka patienten med jämna mellanrum för att ta reda på om patienten fortfarande vill vara sövd. Eftersom det handlar om svåra smärttillstånd blir detta närmast en sorts tortyr. Patienten borde, om hen önskar det, i vissa situationer ha rätt att bli sövd in i döden utan väckning. Exakt i vilka tillstånd denna rätt bör finnas borde bli diskuterat i en utredning.

En patient, som ska sövas in i döden, kan vägra mat och dryck och då dör man inom någon vecka. En sådan sövning kan ses som indirekt dödshjälp. Men sövning in i döden tilltalar inte alla. Många patienter med obotliga sjukdomar och kort tid kvar att leva skulle hellre vilja ta avsked av familj och vänner i lugn och ro och sedan få en värdig och stillsam död. Det är en möjlighet som finns t.ex. i den amerikanska delstaten Oregon sedan närmare 20 år. Där kan obotligt sjuka

personer med högst 6 månader kvar att leva få ett dödande piller utskrivet av en läkare. Patienten tar själv pillret – om hen vill! Många som fått pillret utnyttjar det inte utan pillret blir som en försäkring. Det finns ett antal kontroller för att säkerställa att det är patientens egen vilja som står bakom begäran. Patienten måste vara 'vid sina sinnens fulla bruk', får inte vara dement eller lida av psykisk sjukdom. Två av varandra oberoende läkare ska styrka detta. Systemet har nyligen införts i Kalifornien och Kanada är på väg mot ett eget system. Det finns inte heller någon motsättning mellan dödshjälp, utbyggd palliativ vård och fler hospice.

I ett flertal undersökningar om människors inställning till frivillig dödshjälp visar det sig att över 70 % av allmänheten säger sig vara positiv till en modell, där man kan få ett dödande piller utskrivet. I Oregon avstår många som fått pillret att använda det. Det är just så som dödshjälp ska vara: frivilligt och på patientens villkor.

Dödshjälp anses kontroversiellt bland många läkare. Ca 40 % är negativa till frivillig dödshjälp enligt Oregonmodellen enligt en undersökning från Karolinska Institutet. Tidigare var avstängning av respirator ytterst kontroversiellt. Nu är det accepterat. Att söva patienten in i döden anses numera acceptabelt – men läkaren bestämmer.

En gång var abort ytterst kontroversiellt. Den fria aborträtten kom inte genom att läkarna efter långt funderande bestämde sig för att acceptera fri abort. Det kom genom kvinnokampen och infördes genom politiska beslut.

I abortfrågan tog politikerna makten från läkarna. Gör detsamma för livets slut. Tillsätt en utredning!

Partikongressen föreslår besluta:

D658:1 att en utredning om frivillig dödshjälp i Oregonmodellens anda tillsätts

D658:2 att den palliativa och lindrande vården förstärks och görs tillgänglig i hela landet

Stellan Welin Annica Erlandsson

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D659

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Utveckla framtidens hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården ska utgå från patienten, inte från hur sjukvården för tillfället är finansierad eller organiserad. För att det ska bli möjligt måste samarbetet och samspelet med patienten uppvärderas och göras till en naturlig del av vardagen inom vårdarbetet och därmed också en viktig del i alla vårdutbildningar. Genom fokus på att inkludera patienten i sin vård skapas bättre förtroende och trygghet i mötet med vården, något som är bra för alla parter. En förutsättning för att patientens ska kunna inkluderas är att det är enkelt för patienten att få information om den vård man fått eller kommer att få. En annan viktig förutsättning är att få hjälp och stöd i samordningen av mer komplexa vårdinsatser. Vården måste helt enkelt organiseras så att det under lättar patienternas delaktighet och inflytande.

För oss socialdemokrater är det centralt att minska ojämlikheten i vården. Det ska inte spela någon roll var du bor, snabb tillgång till vård ska finnas i hela landet.

Höga ambitioner om ökad jämlikhet och förbättrad kvalitet kombineras med den stora utmaningen som ökade vårdkostnader medför. En åldrande befolkning och tillgången på en allt mer avancerad vård kräver mer resurser.

För att klara målen om en jämlik och högkvalitativ vård och samtidigt få mer vård per skattekrona, krävs stora förändringar. Vi måste:

- Satsa på en för patienten nära och sammanhållen vård, satsa på primärvården.
- Koncentrera den högspecialiserade vården för en högre kvalitet och utveckling.

I dagens hälso- och sjukvård bollas många gånger människor med kroniska sjukdomar mellan olika vårdinstanser och läkarkontakter. Avsaknad av kontinuitet skapar stora problem, inte minst genom ökad otrygghet för patienten, ineffektivitet och ökade kostnader. Vi måste därför rikta mer resurser till de delar av sjukvården som är bäst lämpade att hantera såväl närhet till patienten som komplexa sjukdomstillstånd.

Primärvården ska vara den självklara utgångspunkten för patienter som söker vård för det som inte kräver sjukhusets specialistinsatser. Vi behöver därför bygga ut och förstärka primärvården som bör ansvara för förebyggande arbete, diagnostik, behandling och rehabilitering för de allra flesta vårdbehov. Patientens behov av närhet, helhetssyn och kontinuitet måste vara utgångspunkten. Primärvården borde också ansvara för akut hälso- och sjukvård som inte kräver

vård på sjukhus.

Rätten till en högspecialiserad vård av hög kvalitet måste vara lika för alla, vi ska aldrig sänka ambitionerna inom svensk sjukvård. Förutsättningen för det är en koncentration av den högspecialiserade sjukvården så att kvaliteten, patientsäkerheten och likvärdigheten kan upprätthållas och utvecklas. Då är det också viktigt att hela vårdkedjan beaktas och att den sjukvård som kan ges nära medborgarna, utanför den högspecialiserade vården, också ges där.

Målen om en mer effektiv och heltäckande primärvård och en mer koncentrerad specialistvård måste kompletteras med ett utvecklat arbete för att undvika ohälsa. Här krävs ett mycket större fokus på det förebyggande arbetet inom hälso- och sjukvården. Att sätta in förebyggande insatser kräver ett nära samarbete med den enskilde patienten. När sjukvården utvecklas från att behandla till att också föreslå och motivera livsstilsförändringar förändras kraven på vårdens personal. Därför krävs det att innehållet i vårdutbildningarna uppdateras, för att säkerställa att det förebyggande arbetet får fullt genomslag i hälso- och sjukvården.

Partikongressen föreslår besluta:

- D659:1 att Socialdemokraterna driver utveckling med målet att primärvården blir det självklara alternativet för vård som inte kräver sjukhusets specialinsatser
- D659:2 att Socialdemokraterna tar ställning för att primärvården ska vara ansvarig för förebyggande arbete, diagnostik, behandling och rehabilitering för de allra flesta vårdbehov
- D659:3 att Socialdemokraterna tar ställning för att primärvården dygnet runt ska ansvara för akut hälso- och sjukvård som inte kräver vård på sjukhus
- D659:4 att Socialdemokraterna tar ställning för att koncentrera den högspecialiserade vården i Sverige
- D659:5 att Socialdemokraterna tar ställning för att hälso- och sjukvårdens förebyggande arbete kraftigt förstärks
- D659:6 att Socialdemokraterna tar ställning för att vårdutbildningarnas hälsoförebyggande inslag förstärks

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D660

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Utöka antalet neurologer, neurologienheter och Neuroteam i Sverige

Över 500 000 människor i Sverige har en neurologisk diagnos.

En neurologisk diagnos kan vara allt från Stroke, MS, Epilepsi, CP, Narkolepsi, Parkinson, ALS och ryggmärgsskador mm.

Det finns 84 offentligt finansierade sjukhus i landet och endast 18 % av dessa har en neurologienhet. Ungefär var tredje person som har en neurologisk diagnos har tillgång till ett Neuroteam. En nyligen utförd enkät visar att 86 % som har tillgång till ett Neuroteam är nöjda med sina vårdkontakter. Trygga patienter spar pengar åt regionen.

Neurologiska sjukdomar kostar samhället lika mycket som diabetes, cancer, hjärt- och kärlsjukdomar tillsammans varje år. Forskningsframsteg inom neurologin har gjort att läkemedel och behandlingsmetoder för neurologiska sjukdomar avsevärt har förbättrats. Idag är många av de neurologiska sjukdomarna behandlingsbara. Det krävs att symptomen uppmärksammas tidigt för att kunna sätta in behandlingar i ett tidigt skede. På så sätt kan vi minimera eller helt undvika permanenta funktionsnedsättningar samtidigt som det ger positiva effekter på hälsa och livskvalitet

Neurologivården idag i Sverige är kraftigt underbemannad. Vi skulle behöva fördubbla antalet neurologer för att komma på samma nivå som övriga länder i Europa. Från dagens 300 neurologer till 600 neurologer. För att fördubbla antalet neurologer och möta behovet av neurologer för framtiden så behöver utbildningstakten ökas med fyra gånger från dagens utbildningsnivå. Idag finns det alldeles för få neurologer och de få neurologer som finns får ofta arbeta med andra arbetsuppgifter. Det borde vara en självklarhet att neurologerna på heltid får arbeta inom neurologin.

Partikongressen föreslås besluta:

D660:1 att antalet neurologienheter byggs ut

D660:2 att mängden Neuroteam utökas så att fler människor får tillgång till ett Neuroteam

D660:3 att fler neurologer tillförs till vården

Mattias Elensjö

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D661

FALKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Utökad tandvårdsförsäkring

Det finns egentligen inget vägande skäl att inte behandla tandvård som övrig sjukvård. Obehandlade sjukdomar i mun och tänder innebär samma lidande och risker för den enskilde som sjukdomstillstånd i övriga delar av kroppen. Det finns dessutom ett samband mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar. Som exempel är risken för hjärt- och kärlsjukdomar betydligt större hos patienter med dålig tandstatus. Tandvårdens kostnader får till stor del betalas av den enskilde även om den nuvarande tandvårdsförsäkringen täcker en del. Tandvården har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare får idag välja bort nödvändig tandvård.

Partikongressen föreslår besluta:

D661:1 att tandvårdens kostnader införlivas i allmänna sjukförsäkringen

Ingegerd Darius Reinholdsson

Falköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D662

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Varför ingår inte tänderna som är en del av kroppen i vår allmänna sjukvård?

Varför betraktas inte tandvård som en del av vår sjukvård?

Skall man se på en människas leende vilken klass han eller hon tillhör?

Alla borde ha rätt till tandvård oavsett plånbokens tjocklek.

Många har det kämpigt att få sin ekonomi att gå ihop och att klara sin vardag. Det innebär att allt för många väljer bort nödvändig tandvård då man anser att man inte har råd att gå till tandläkaren.

Personer med dålig munhälsa drabbas oftare än andra av andra sjukdomar. Exempelvis är risken för hjärt-kärlsjukdomar (den vanligaste dödsorsaken i Sverige) kraftigt förhöjd hos patienter som har stora problem med tänderna. Åtskilliga svåra sjukdomstillstånd och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid.

Partikongressen föreslår besluta:

D662:1 att tandvården görs till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt

Robert Ciabatti, Byggsossen i Skövde

Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D663

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN

Varför ingår inte tänderna som är en del av kroppen i vår allmänna sjukvård?

Varför betraktas inte tandvård som en del av vår sjukvård?

Skall man se på en människas leende vilken klass han eller hon tillhör?

Alla borde ha rätt till tandvård oavsett plånbokens tjocklek.

Många har det kämpigt att få sin ekonomi att gå ihop och att klara sin vardag. Det innebär att allt för många väljer bort nödvändig tandvård då man anser att man inte har råd att gå till tandläkaren.

Personer med dålig munhälsa drabbas oftare än andra av andra sjukdomar. Exempelvis är risken för hjärt-kärlsjukdomar (den vanligaste dödsorsaken i Sverige) kraftigt förhöjd hos patienter som har stora problem med tänderna. Åtskilliga svåra sjukdomstillstånd och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid

Partikongressen föreslår besluta:

D663:1 att tandvården görs till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt

Skövde Södra S-förening

Skövde arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D664

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Vi behöver fasta läkare på våra vårdcentraler

Just nu är det otryggt att gå till våra vårdcentraler då man inte vet vilka läkare man kommer att träffa på. Man vet inte om de har läst de journaler som finns eller om de hinner skriva anteckningar om vad som gjorts vid läkarbesöket. Många läkare jobbar som stafettläkare med höga löner vilket medför höga kostnader för landstinget och oss skattebetalare. Läkarna har också väldigt långa arbetspass vilket medför att de inte kan vara så alerta som de borde vara, detta gör att det finns risk för felbehandling och att viktiga saker glöms bort.

Lösningförslag: Vi vill att det ska anställas läkare med rimlig arbetstid på våra vårdcentraler. Förbjud möjligheten att jobba som stafettläkare med överlöner. Inom landstinget ska läkarna kunna beordras ut att jobba på landsbygden utan att läkarna ska kunna kräva för hög lön

Partikongressen föreslås besluta:

D664:1 att det anställs läkare med rimlig arbetstid och lön på våra vårdcentraler

D664:2 att det inte ska vara möjligt att jobba extremt långa arbetspass för att sedan vara ledig och jobba som stafettläkare

Grangärdebygdens S-förening

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D665

STOCKHOLMS ARBETAREKOMMUN

Vårdens ansvar för en jämställd hälsa

När en person blir sjuk eller förlorar sin arbetsförmåga kommer hen oftast i kontakt med sjukvården. Trots detta diskuteras vårdens ansvar ganska lite i sammanhanget. Sjukvården har i uppgift att undersöka, ställa diagnos, bedöma arbetsförmåga, skriva läkarintyg vid behov och göra en behandlingsplan för patienten. Mötet med vården har således en viktig roll i sjukskrivningsprocessen och i tillfrisknandet. Bemötande och behandling, likväl som sjukskrivning, får en stor betydelse för patienten.

Enligt Socialstyrelsen kopplas inte sjukskrivningar till aktiva åtgärder, vilket är ett problem. Om

läkarens ansvar i sjukskrivning skriver Socialstyrelsen:

Läkarens bedömning av funktionsnedsättning med aktivitetsbegränsning och påverkan på arbetsförmåga är ett verktyg vid vård och behandling. Det betyder att bedömningen ska ske med samma medvetenhet, systematik och professionalism som andra åtgärder.

Läkare behöver ha en förståelse för att det ska finnas ett syfte med sjukskrivning som en del av behandlingen, det ska inte vara en slentrianmässig åtgärd. Läkare uppfattar ofta sjukskrivning som en svår uppgift och har inte sällan bristande kunskaper om bl.a. socialförsäkringssystemet. Trots att sjukskrivning är en viktig del av sjukvårdens arbete får nya läkare enbart en halvdagsutbildning i sjukförsäkringen. Den tiden är varken tillräcklig för att blivande läkare ska förstå hur viktig del av deras arbete sjukskrivning och rehabilitering faktiskt kommer att vara, eller för att de ska få en förståelse för vad som gäller och hur de ska hantera sjukskrivningar.

Vi tror att nyblivna läkare behöver en längre och mer omfattande utbildning i sjukförsäkringen. En sådan utbildning kan dessutom överbrygga språkhinder mellan läkare och Försäkringskassan, så att de förstår varandra och samverkar bättre. Det behövs också obligatoriska uppföljande seminarier för att mer erfarna läkare ska få förutsättningar att följa med i utvecklingen av regelverken.

Kön ska inte heller ha betydelse för bemötandet i sjukvården eller på Försäkringskassan. Även om lagen i sig inte diskriminerar utifrån kön, kan tillämpningen av lagen påverkas av de föreställningar och normer som finns om kön. På juridiskt språk kallas det direkt och indirekt diskriminering. Vi bär alla på olika föreställningar och behöver göra medvetna val för att motverka diskriminering. Undersökningar visar att män och kvinnor får olika behandlingar vid sjukdom, när de borde ha samma. Det är djupt orättvist att kön ska påverka en människas chanser till tillfrisknande. En ytterligare negativ effekt av denna diskriminering, är att det ojämsställda uttaget av sjukförsäkringen späs på, eftersom kvinnor i vissa fall får en mer passiv behandling. En viktig del i att hantera problemet är att se till att all vårdpersonal utbildas i jämställt bemötande.

Partikongressen föreslår besluta:

- D665:1 att införa obligatorisk utbildning i sjukförsäkringen till alla blivande läkare som är längre och mer omfattande än den nuvarande halvdagsutbildningen
- D665:2 att införa obligatoriska uppföljande seminarier om sjukförsäkringen för mer erfarna läkare
- D665:3 att införa obligatorisk utbildning i jämställt bemötande och jämställd vård för all personal inom sjukvården

Engelbrekts s-förening, Östermalm-Gärdets s-förening, Värtans s-förening
Stockholms Arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D666

SKÅNES PARTIDISTRIKT

Välfärdsmotion: Dags att bygga ut den svenska modellen

1. Inledning

Den svenska modellen består av många olika delar, som tillsammans skapat de i internationell jämförelse tämligen unika förhållandena av hög jämlikhet, en av arbetsfred och hög sysselsättning karaktäriserad arbetsmarknad och hög tillväxt i såväl BNP som produktivitet.

1.1 Humlan som flyger

Från borgerligt håll, men också från vissa dominerande skolbildningar i nationalekonomi, framhålls att det inte ska vara möjligt att i längden kombinera hög grad av jämlikhet med hög tillväxt, hög grad av regleringar på marknaderna och stor offentlig sektor med effektivitet och stor facklig makt med låg arbetslöshet. Den svenska efterkrigstiden, men också i viss mån dagens svenska förhållanden, visar emellertid med tydlig klarhet att det är fullt möjligt att uppnå alla dessa mål, givet att rätt institutionella förhållanden skapas. Ibland har Sverige och några andra länder beskrivits som humlor. Enligt skrönan borde inte humlan, som är alltför tung, kunna flyga. Likväl flyger den, och den kan flyga därför att den är optimalt konstruerad för att kunna flyga med så hög vikt. På samma sätt förhåller det sig med de institutionella förhållanden som växte fram i Sverige under 1900-talet. De gynnade jämlikhet, jämställdhet och tillväxt. Dessa institutionella förhållanden brukar sammanfattas under rubriker som den svenska eller nordiska modellen.

1.2 Jämlikhet som tillväxtkraft

Att sträva efter att öka jämlikheten i ett land kan vara tillväxtfrämjande, och det är främst tre kanaler genom vilka ökande jämlikhet driver fram ökande tillväxt.

För det första innebär en jämnare fördelning av inkomsterna ökad konsumtion. Detta följer av att människor med lägre inkomster i genomsnitt spenderar en större del av sina inkomster än människor som har höga inkomster. Konsumtionen driver i sig självt tillväxt, men bidrar också till strukturomvandling. För det andra innebär en mer jämlik fördelning av inkomsterna att löneläget pressas uppåt. Högre löneökningar kan förvisso leda till för hög inflation som i sin tur leder till ökade räntor, men rätt avvägt högt löneläge leder till ökad produktivitetstillväxt, dels till följd av ökad strukturomvandling, dels till ökade incitament för företagen att substituera arbete

med kapital. Denna kanal genom vilken hög jämlikhet leder till stigande tillväxt och strukturomvandling var en av de grundläggande tankarna i den solidariska lönepolitiken. För det tredje leder de jämlikhetsskapande trygghetssystemen i sig självt till ökad acceptans för förändringar och därmed högre strukturomvandlingstakt och produktivitetstillväxt. Det möjliggör större rörlighet på arbetsmarknaden. Dels genom att en generös arbetslöshetsförsäkring gör det möjligt att byta jobb, utan att riskera stora inkomstförluster. Dels genom att generös arbetslöshetsförsäkring pressar upp reservationslönerna och skapar en mer sammanpressad lönestruktur, vilket minskar barriärerna mot att byta jobb mellan branscher med hög produktivitetstillväxt (tillverkningsindustri) och låg produktivitetstillväxt (många tjänstesektorer). En välfungerande bostadsmarknad som möjliggör byte av bostadsort utgör ytterligare smörjmedel för en tillväxtfrämjande välfärdspolitik.

1.3 En välfärdsmodell som kombinerar tillväxt med jämlikhet

Denna motion berör tre välfärdsområden – socialförsäkringar, sjukvård och bostadspolitik – som är bärande för att skapa mer jämlika och jämställda förhållanden. Dessa välfärdsystem måste även ses utifrån den teori som effektivt omsattes i praktisk politik under alliansregeringens åtta år. Tillväxt och full sysselsättning kunde, sades det, endast nås genom avreglering, minskning av fackets makt och ökande ojämlikhet. I själva verket ökade ojämlikheten och tillväxten föll. Utgångspunkten för denna motion är att jämlikhet och tillväxt inte är varandras motparter. Tvärtom kan generösa socialförsäkringssystem, en väl utbyggd välfärdssektor och en social bostadspolitik i sig vara tillväxtfrämjande. Det är mot denna bakgrund som många av förslagen tagits fram – de ökar jämlikheten, och jämlikhet är inte bara gott i sig, utan också gott för tillväxt och utveckling.

1.4 Våra förslag i korthet

1.4.1 Sjukvården

Sjukvården står inför stora utmaningar med snabbt växande och åldrande befolkning, som i kombination med ökande kostnader för läkemedel och nya behandlingsmetoder, leder till ökande behov av finansiering. Samtidigt står sjukvården inför stora problem med kompetensförsörjningen. I denna motion föreslås åtgärder för att trygga kompetensförsörjningen genom att utöka antalet utbildningsplatser för bristyrken. Flera förslag lämnas också för att bland annat värdesäkra de statliga bidragen till landstingen, syftande till att undvika att den statliga medfinansieringen urholkas.

1.4.2 Socialförsäkringar

Socialförsäkringarna och arbetslöshetsförsäkringarna är centrala instrument för att öka jämlikheten och skapa större effektivitet på arbetsmarknaderna. Därutöver har socialförsäkringarna en sammanbindande effekt på samhället i stort, genom att det skapar större betalningsvilja bland personer med högre inkomster. För att värdet av socialförsäkringarna inte

ska minska över tid krävs att de tak som finns i socialförsäkringarna och arbetslöshetsförsäkringen förändras i takt med levnadsstandarden i samhället.

Socialförsäkringarnas tak bör därför inte baseras på dagens prisbasbelopp utan ett tak beräknat utifrån löneutvecklingen. Samtidigt måste taken höjas utifrån dagens system till dess att en ny modell finns på plats. Reformen föreslås även i pensionssystemet syftande till att höja de lägsta pensionsnivåerna.

1.4.3 Bostadspolitik

Dagens bostadsbrist slår hårt mot bostadssökande och är ett hinder för ekonomisk tillväxt och sysselsättning. För att möta bostadsbristen måste nödvändiga investeringar göras i nybyggnation och underhåll, det kräver en statlig investeringsfond. Vidare måste en skattemässig balans mellan olika upplåtelseformer råda. Ränteavdraget bör avskaffas och takbeloppet i fastighetsavgiften behöver ses över utifrån ett fördelnings- och bostadsmarknadsperspektiv. Allmännyttan ska värnas och skyddas, det kräver att en starkare spärr för ombildning från hyresrätt till bostadsrätt inrättas samt begränsningar i kommunernas möjligheter att göra sig av med delar av sina allmännyttiga bostadsbestånd.

2. Sjukvård

En offentligfinansierad sjukvård som ger alla rätt vård i rätt tid är en av grundbultarna i ett välfärdssamhälle. Svensk sjukvård håller generellt sett mycket hög kvalitet. De medicinska resultaten står sig väl i globala jämförelser. Samtidigt saknas inte utmaningar.

Kompetensförsörjningen måste stärkas: Insatser måste göras för att fler ska vilja och kunna arbeta inom sjukvården. Arbetet med att se till att alla yrkeskategoriers kompetens tas tillvara fullt ut måste intensifieras. Den långsiktiga finansieringen behöver säkras. Vårdgarantin behöver utvecklas så att varje patients unika situation, förutsättningar och behov ställs i centrum. Så kan och bör svensk sjukvård utvecklas.

2.1 Likställ tandvårdsförsäkringen med den allmänna sjukförsäkringen

Tandhälsan i Sverige är ojämnt fördelad både bland barn och vuxna. Sociala förhållanden spelar en avgörande roll. Hos den tredjedel av barnen som har sämst tänder har tandhälsan försämrats ytterligare det senaste decenniet. I den vuxna befolkningen växer gruppen som inte har gått på rutinkontroll under de senaste två åren. Var sjunde vuxen säger sig ha valt bort tandvård som de behöver. Bland vuxna mellan 25 och 34 år är andelen hela 20 procent.

Tandhälsan går i arv. Ju sämre tänder hos föräldrarna på grund av till exempel låg inkomst eller social utsatthet, desto högre är sannolikheten för karies hos barnen, trots att barn har tillgång till avgiftsfri tandvård. Det här mönstret måste brytas och det kan göras genom att vuxna får en bättre tandvårdsförsäkring.

Dåliga tänder orsakar inte bara problem i munnen utan har även visat sig ha samband med ökad förekomst av hjärtkärlsjukdomar. Dessutom finns en social aspekt. När tandhälsan är ojämnt fördelad blir den en klassmarkör

I välfärdslandet Sverige ska ingen behöva dölja sitt leende på grund av dåliga tänder. Ingen ska heller behöva avstå från förebyggande eller nödvändig tandvård av ekonomiska skäl. Tanderna är en del av kroppen och en god munhälsa är en förutsättning för välbefinnande.

Socialdemokraterna i Skåne föreslår därför att en utredning tillsätts som ser över hur tandvård kan likställas med sjukvård i syfte att skydda individen mot höga kostnader.

2.2 Vård efter behov – individualisera vårdgarantin

Vårdgarantin reglerar inom vilken tid besök och behandling ska erbjudas av vården. Sannolikt har garantin lett till en minskning av väntetiderna. Men systemet har brister och mycket tyder på att kroniskt sjuka och multisjuka äldre trängs undan. Socialdemokraterna i Skåne föreslår därför att vårdgarantin till specialistvården görs om i grunden så att den enskildes behov sätts i centrum. Tidigare hade såväl Finland som Danmark och Norge en vårdgaranti som liknade den nuvarande svenska garantin. Men efter erfarenheter av undanträngning, snedprioritering och minskade möjligheter för vårdprofessionen att vara proffs har de avsevärt reformerat sina vårdgarantier. Numera garanterar våra grannländer sina medborgare som sökt eller remitterats till specialistvården en kvalificerad medicinsk bedömning och utredning inom en viss tid. Tidsfristen till detta är lagfäst. Modellen innebär att specialistvården själv snabbt kan identifiera de patienter som har behov av en snar behandlingsstart och/eller ett tungt vårdbehov. Detta är angeläget eftersom det ofta kan vara svårt att ge ett heltäckande underlag av patientens samlade behov i en kort remiss. Efter den medicinska bedömningen får patienter i Norge, utifrån sitt behov, en individuellt anpassad vårdgaranti till behandlingsstart eller en plats på en väntelista. Därmed kan vårdpersonalen tydligt slå vakt om de mest sjuka patienterna. Om Sverige skulle införa en liknande garanti skulle vi kunna flytta fokus från godtyckliga tidsramar till individens unika behov, situation och förutsättning. Socialdemokraterna i Skåne föreslår att nuvarande vårdgaranti i specialistvården ersätts av en ny garanti i två delar som dels innebär en lagreglerad tidsfrist för bedömning/utredning och dels en individuellt anpassad behandlingsgaranti baserad på patientens medicinska behov. Vidare bör det utredas om sanktioner kan införas för vissa diagnoser när vårdgarantin inte uppnås. Dessa diagnoser bör väljas utifrån utgångspunkten att värna de mest sjuka patienterna.

2.3 Nationell strategi för att öka intresset för gymnasiala vård- och omsorgsutbildningar

Behovet av gymnasieutbildad vård- och omsorgspersonal förväntas växa kraftigt de kommande årtiondena. Statistiska centralbyrån prognosticerar en brist på över 160 000 utbildade i den här gruppen till 2035. Viktiga faktorer är befolkningsökningen och ålderssammansättningen men även det minskade intresset att välja gymnasial vård- och omsorgsutbildning. Trenden går mot att fler kommer att ha fått sin utbildning på Komvux än från gymnasieskolan. Även här krävs ett politiskt initiativ för att lösa utmaningen. Staten, region och kommuner behöver samverka för att

stimulera fler att söka till gymnasiala vård- och omsorgsutbildningar. En nationell strategi behövs. Denna behöver beakta arbetsvillkoren inom vård- och omsorgsyrkerna samt hur den i dag könssegregerade arbetsmarknaden inom området kan motverkas. Arbetsförmedlingen bör i högre utsträckning erbjuda möjligheter till omskolning till vården genom arbetsmarknadsutbildningar.

2.4 Nationella kompetenskrav för barnsköterska, undersköterska och skötare

Yrkesutbildningarna till barnsköterska, skötare och undersköterska är i dag mycket olika utformade hos olika utbildningsgivare. Det påverkar negativt dessa yrkesgruppers möjlighet att söka sig till vissa anställningar, vilket kan minska intresset för utbildningen. När kompetensprofilen varierar efter utbildningsort eller utbildningsgivare försämras möjligheten till att frigöra tid från andra yrkeskategorier för effektivisering av verksamheten. Det blir svårare att planera för en bra personalmix där alla får möjlighet att arbeta på toppen av sin kompetens.

I takt med en förväntad ökad integrering mellan kommunal omsorg och vård och landstingskommunal vård parallellt med ökad specialisering behöver undersköterskerollen, barnsköterskarollen och skötarrollen omfattas av nationella kompetenskrav. Däremot bör utbildningarna kunna profileras lokalt, avseende exempelvis för specialitet, för att inte riskera att bli alltför fastlåsta vid en viss struktur. Vidare bör en yrkeslegitimation införas för undersköterskor, barnskötare samt skötare.

2.5 Långsiktigt hållbar kompetensförsörjning till vården och omsorgen

Med en växande och åldrande befolkning ökar vårdbehovet i Sverige. I mycket hög utsträckning måste utvecklingen mötas med förnyade arbetssätt, ny digital teknik och effektivare organisation av vård och omsorg. Enbart fler anställda räcker inte. Samtidigt är det ett faktum att redan i dag råder brist på kvalificerad vårdpersonal inom flera områden. En nyckelfråga för framtidens välfärd är en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Bristen på specialistsjuksköterskor är särskilt uttalad och kommer utan kraftfulla åtgärder att förvärras än mer i framtiden. Redan i dag ställs operationer in på flera håll i landet på grund av brist på operationssjuksköterskor eller anestesijuksköterskor. Ska primärvården klara den uppväxling som är nödvändig måste tillgången till diabetessjuksköterskor och distriktssjuksköterskor vara god. Den psykiatriska vården kan utvecklas och förbättras med fler psykiatrisjuksköterskor. Regeringen har utökat antalet platser på specialistsjuksköterskeprogrammen, men enligt alla tillgängliga prognoser behövs ytterligare fler utbildningsplatser. Specialistsjuksköterskor är långt ifrån den enda yrkesgrupp inom vården det råder brist på eller för vilken bristen förväntas öka. I en utvidgad utbildningssatsning för att klara kompetensförsörjningen i framtidens välfärd måste utökningen dimensioneras efter prognosticerad brist och ske i samråd mellan lärosäten, landsting och regioner så att strategiskt viktiga yrkesgrupper prioriteras. Hänsyn måste också tas så att inte brist uppstår på grundutbildad personal.

2.6 Jämlik och modern missbruksvård

Ansvar för missbruksvården är idag delat mellan kommunerna och landstingen. Huvudansvaret är otydligt formulerat men ligger på kommunerna. Otydligheten gör att det finns stora lokala och regionala skillnader i tolkningen av ansvarsfördelningen. Detta ansvar bör förtydligas och flyttas från kommunerna till landstingen. Skälen till detta är flera och tungt vägande. Missbruk betraktas i allt högre grad som sjukdomstillstånd och den medicinska kompetensen har fått större betydelse. Det finns även ofta en samsjuklighet med andra psykiska och somatiska besvär som också måste behandlas. Även om landstingen tar över huvudansvaret bör kommunerna fortsatt ansvara för det sociala stödet med boende och andra insatser. Målet är tidigare upptäckt av missbruk och missbruksrelaterad ohälsa och en mer sammanhållen och kunskapsdriven vård. Sverige behöver en modern missbruksvård som både fångar upp människor i ett tidigt skede av riskbruk och som ger ett stöd till dem som har en långvarig missbruksproblematik. Skåne har varit först ut i landet med sprututbytesprogram och vi välkomnar regeringens arbete med att ta bort det kommunala vetot mot sprututbyten. Genom att tillhandahålla rena sprutor och nålar har smittspridningen minskat. Framgångsfaktorerna med sådan verksamhet är så stora att det bör vara obligatoriskt för landstingen att tillhandahålla sprututbytesprogram.

2.7 Utökning av statsbidrag för en höjd kvalitet av välfärden

Staten är idag en viktig medfinansierare av välfärden ute i kommuner och landsting. Genom statsbidragen är servicenivån högre än vad den annars hade kunnat vara. Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre, tillsammans med den medicinska utvecklingen som gör att hälso- och sjukvården kan behandla allt fler sjukdomar, innebär på sikt stora utmaningar för den gemensamt finansierade välfärden.

Detta är i grunden en mycket positiv utveckling, men den ställer samtidigt mer långtgående krav på hälso- och sjukvården och den kommunala omsorgen. Med tanke på dessa omfattande förändringar behöver staten ta ett större ansvar för finansieringen i framtiden. Det finns fördelningspolitiska effekter av statsbidragen som talar för detta. Dels handlar det om den kommunalekonomiska utjämningen där rikare kommuner och regioner bidrar till en mer jämlik och solidarisk finansiering av den svenska välfärden. Dels handlar det om den delen som finansieras direkt av staten. Den har större inslag av progressivitet än om allt skulle ha finansierats genom kommun- och regionskatt som är en platt skatt.

Ett viktigt problem med dagens generella (och riktade) statsbidrag är att de inte värdesäkras över tid genom att årligen höjas motsvarande kostnaderna för lön- och prisförändringar. Det innebär att deras faktiska värde urholkas över tid, varje gång bidraget inte räknas upp sker det en reell minskning av dess värde. De förändras inte heller i takt med demografin.

2.8 Generella statsbidrag är bättre än riktade

Regeringen har aviserat att den vill att generella bidrag ska vara huvudregel och att andelen riktade statsbidrag ska minska, en inställning Socialdemokraterna i Skåne välkomnar. Riktade

tillfälliga statsbidrag tvingar kommuner och landsting att lägga resurser på områden som staten har definierat som viktiga, vilket kan ske på bekostnad av långsiktigt mer angelägna utvecklingsområden. De riktade bidragen gör det ofta lätt att sätta igång permanent verksamhet med tillfälliga pengar. När bidraget sedan har tagits bort eller förändrats har de uppstartade verksamheterna ibland trängt undan andra högre prioriterade insatser. Det skapar en kortsiktighet i styrningen och tar inte hänsyn till lokala skillnader i behov. De riktade statsbidragen skapar även oklara ansvarsförhållanden och medför ofta tidskrävande administration, både för kommuner och regioner men även för staten som måste följa upp vad varje enskilt bidrag används till. Generella statsbidrag är att föredra. De är lättare att anpassa efter de faktiska behov som finns ute i respektive kommun eller landsting. Det skapar bättre möjligheter för ansvarsutkrävande och det innebär att tid och resurser som annars skulle gå till administration kan användas i välfärden. Övergången från riktade bidrag till generella bidrag bör påskyndas. För att det inte ska drabba delar av välfärden i onödan bör de riktade bidragen omvandlas till generella statsbidrag. Samtidigt är det viktigt eventuella nya uppdrag från staten tydligt kostnadsberäknas.

3. Trygga och starka socialförsäkringar

Trygga och starka socialförsäkringar är en grundbult i den svenska välfärdsmodellen. Socialförsäkringarna är ett viktigt stöd under livets olika skeenden. En persons välstånd ska inte stå och falla med exempelvis arbetslöshet eller sjukdom, utan det är vid dessa tillfällen som socialförsäkringar är extra viktiga. Till skillnad från borgerliga partier tror vi att trygga individer stärker Sverige.

För att upprätthålla trygga och starka socialförsäkringarna krävs det förändringar inom en rad olika områden. Den svenska modellen ska utvecklas, inte avvecklas.

Sedan den ekonomiska krisen på 1990-talet har flera socialförsäkringar försvagats och ersättningsnivåerna har inte följt inkomstökningarna. Alltför få har inkomster som överstiger taken i försäkringarna. För att värdet av socialförsäkringarna inte ska minska över tid krävs att de tak som finns i socialförsäkringarna och arbetslöshetsförsäkringen förändras i takt med levnadsstandarden i samhället. Socialförsäkringarnas tak bör inte baseras på dagens prisbasbelopp utan ett tak beräknat utifrån löneutvecklingen. Den grundläggande principen i den svenska välfärdsmodellen är dess generella karaktär. Det är därför centralt att socialförsäkringssystemen försäkrar inkomster. Prisbasbeloppet baseras dock inte på den generella inkomstutvecklingen, utan på prisutvecklingen. Försäkringssystem som i sina tak är bundna till prisbasbeloppet kommer således att utgå från en grundtrygghetsprincip, snarare än de principer som den generella välfärdsmodellen utgår ifrån. Därför föreslår Socialdemokraterna i Skåne att en modell ska utarbetas där taken baseras på den allmänna löneutvecklingen. Samtidigt måste taken höjas utifrån dagens system till dess att en ny modell finns på plats.

3.1 Sjukförsäkringen

Utgångspunkten för sjukförsäkringen måste vara att den ska täcka det inkomstbortfall som

uppkommer vid sjukdom eller nedsatt arbetsförmåga. För att sjukförsäkring ska vara ett bra skydd är det därför ett viktigt steg att höja ersättningsnivån till 90 procent. Alltfler personer har inkomster som överstiger taket i sjukförsäkringen. I ett första skede bör taket höjas till motsvarande 10 prisbasbelopp. Idag beräknas dagsersättningen i sjukförsäkringen genom att den sjukpenningsgrundande inkomsten (SGI) multipliceras med omräkningsfaktor 0,97. Det innebär att den faktiska ersättningen blir lägre. Ersättningen bör istället baseras på hela den sjukpenningsgrundade inkomsten. Beräkningsgrunden (SIG x 0,97) bör därför avskaffas. Den karensdag som idag finns i sjukförsäkringen kan innebära att arbetstagare av ekonomiska skäl inte går hem vid sjukdom. Detta kan långsiktigt få konsekvenser på sjukfrånvaron och leda till sjukdomsspridning på arbetsplatser. Låginkomsttagare och kvinnor drabbas hårdast ekonomiskt av karensdagen. Ett led i att stärka sjukförsäkringen, inte minst för dessa grupper, är därför att avskaffa karensdagen.

3.2 En trygg och jämställd föräldraförsäkring

Föräldraförsäkringen är också en viktig försäkring där utgångspunkten måste vara att den ska täcka det inkomstbortfall som uppkommer vid föräldraledighet. Det ska inte vara en ekonomiska fråga att stanna hemma med sitt barn. Ersättnivån bör höjas till 90 procent. Även taket i föräldraförsäkringen bör höjas till 12 prisbasbelopp. Det idag ojämna uttaget av föräldraförsäkringen får konsekvenser för kvinnors löneutveckling och leder till sämre ersättningar i exempelvis arbetslöshetskassa, sjukförsäkring och pension. Det ojämna uttaget av föräldraförsäkringen tenderar också att cementera fördelningen av det obetalda arbetet i hemmet. Ett viktigt steg för att få en mer jämställd arbetsmarknad och ökad jämlikhet mellan könen, är att få ett jämnt uttag av föräldraförsäkringen. Utifrån ett barnperspektiv är det också viktigt att barn får en ökad närhet till mer än en förälder eller vårdnadshavare. Förändringarna som föreslås syftar till att underlätta för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

3.3 Arbetslöshetsförsäkringen

En arbetslöshetsförsäkring som ger inkomsttrygghet vid arbetslöshet är en viktig del i den svenska modellen. Arbetslöshetsförsäkringen förhindrar lönedumpning och säkerställer att arbetsmarknaden kan fortsätta utvecklas och genomgå strukturomvandlingar samtidigt som flexibiliteten värnas. Arbetslöshetsförsäkringen har också en betydelsefull funktion i att hålla efterfrågan uppe när ekonomin är svag och arbetslösheten hög. En hög a-kassa ser även till att kompetens används rätt och att kvalificerad arbetskraft inte konkurrerar om yrken med lägre kompetenskrav. En rätt utformad arbetslöshetsförsäkring bidrar följaktligen till ekonomisk trygghet för den enskilde samtidigt som den stärker arbetsmarknadens och ekonomins utveckling. Trots att taket i a-kassan höjts under nuvarande mandatperiod råder fortfarande en situation där många har löner som är högre än taket. För att stärka tilliten till a-kassan och öka täckningsgraden är en fortsatt höjning av taket för a-kassan nödvändig. Även grundbeloppet har höjts under senare tid men behöver ytterligare förstärkas. För att arbetslöshetsförsäkringen ska vara attraktiv och inkluderande krävs också att villkoren för att kvalificera sig till att a-kassan reformeras. I dagsläget är det många på arbetsmarknaden som har korta och otrygga

anställningar. Detta innebär en stor osäkerhet för den enskilde. Därför bör kravet för kvalificering till a-kassan förändras från dagens tolv månader till sex månader. Genom karensdagarna utsätts den som blir ofrivilligt arbetslös en stor självrisk eftersom ingen ersättning betalas ut under de sju första dagarna. Detta innebär en betydande inkomstförlust för den enskilde i en situation där denne redan är utsatt. Karensdagarna måste succesivt avlägsnas för löntagare som blivit ofrivilligt arbetslösa. Borttagandet av studerandevillkoret från a-kassan, som genomfördes av Alliansregeringen 2007, har lett till en sämre matchning på arbetsmarknaden. Studerandevillkoret innebär att studenter kunde kvalificera sig till a-kassan utifrån en viss karenstid. Sedan slopandet av studentvillkoret har studenter har tvingas ta andra jobb än vad man utbildats till. Det är ett slöseri med både individens och samhällets resurser och därför bör ett studerandevillkor återinföras.

3.4 Pensionerna

Det gemensamma pensionssystemet är en grundläggande del av den svenska modellen. Det ska ge ett värdigt liv och en god försörjning till den enskilde när den aktiva arbetsperioden är över. Principen för pensionerna ska vara att pension är uppskjuten lön. 1990-talets pensionsreform innebär en förändring från förmånsbestämda pensioner till ett avgiftsbaserat system med premiebestämda pensioner. Det nya systemet förutsågs ge löntagarna en något högre pension än det tidigare förmånsbaserade systemet. Beräkningar visade att pensionerna i snitt skulle bli cirka 70 procent av slutlönen. Resultatet blev emellertid betydligt lägre, närmare 60 procent. Det nya pensionssystemet, som nu testats under både hög- och lågkonjunkturer, har inte heller lyckats förhindra en utbredning av den relativa fattigdomen bland äldre i Sverige. Cirka 225 000 äldre lever idag på en disponibel inkomst under 11 100 kronor per månad, vilket är EU:s nedre gräns för fattigdom. Det motsvarar ungefär var tionde pensionär. Utöver det lever ca 500 000 äldre idag enbart på den låga garantipensionen. Merparten av dem är kvinnor. För att motverka det bör garantipensionen höjas. Med det nuvarande pensionssystemet har risktagandet för den enskilde också ökat i och med inslag av automatiska regleringar, den så kallade bromsen, och en delvis marknadsanpassad modell med privat sparande och fondförvaltning genom premiepensionssystemet.

Bromsen slår till när det uppstår obalanser mellan tillgångar och skulder i pensionssystemet, vilket innebär att pensionerna sänks genom att delningstalen av pensionerna ökar. Denna broms är orättvis och har slagit hårt mot många pensionärer. Pensionssystemet måste tillföras mer pengar så att den så kallade bromsen kan avskaffas. Introduktionen av premiepensionssystemet har lett till en större pensionsspridning. Personer med samma livsinkomst har i allt större utsträckning fått ett ojämnt utfall beroende på om och var man placerat sina pengar. Det är inte rimligt att storleken på pensionerna ska vara avhängigt hur väl man placerar pensionspengar på börsen. Därför bör premiepensionssystemet avvecklas och resurserna tillställas det allmänna pensionssystemet.

Den orättvisa skatteflyktan mellan pensionärer och löntagare, som uppstod med

jobbskatteavdragens införande, ska också slutas.

4. Bostäder

I 2016 års bostadsmarknadsenkät bedömer 240 av landets 290 kommuner att de har underskott på bostäder. Det är en ökning med 57 kommuner jämfört med 2015. Tillgången till en bostad är en grundläggande mänsklig rättighet. Det slås fast i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och finns även inskrivet i den svenska grundlagen. Utan ett hem är det svårt att utvecklas som människa, umgås med nära och kära, sköta ett arbete eller tillgodose sig sina rättigheter.

Dagens bostadsbrist slår hårt mot bostadssökande och är ett hinder för ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Bostadskrisen består dels av en brist på bostäder och dels en ojämlik och segregerad bostadsmarknad. Att få fart på nybyggnationen är ett måste för att öka antalet bostäder, men det är även viktigt att se över användningen av det befintliga beståndet, att stimulera flyttkedjor, riva de sociala hindren för en egen bostad och uppnå en skattemässig balans mellan olika upplåtelseformer.

4.1 Nybygget är en riksangelägenhet

Länsstyrelsen är instans när det gäller att överklaga bygglov samt överklagande av detaljplaner. Utdragna överklagandeprocesser hindrar möjligheten till att möta efterfrågan på bostäder. Bostadsbyggandet är att betrakta som en nationell angelägenhet. Därför måste länsstyrelserna skyndsamt komma med enhetliga beslut i frågor om nyproduktion. Särskild prioritet ska lämnas till redan tidsbestämda projekt och för allmännyttans nyproduktion.

4.2 Inrätta ett bostadsforskningsinstitut

Det behöver inte enbart bygga mer. Det behöver också bygga bättre. Omfattande forskning genomförs idag på universiteten. Men i behöver initiera mer forskning och fokusera den på boende, byggande, hälsa samt inre och yttre miljö. Inte minst när vi bygger för en allt äldre befolkning behövs nya lösningar på tillgänglighet och trygghet. Att bygga mer miljövänligt är avgörande för en hållbar utveckling. Därför föreslås att det inrättas ett bostadsforskningsinstitut.

4.3 Inrätta en statligt finansierad investeringsfond med årlig avsättning

Fondens medel ska användas till att finansiera nybyggnation och upprustning av miljonprogrammen enligt modellen krona för krona. För varje krona som investeras i nyproduktion och omställning av miljonprogrammen tillför staten en krona. Villkor för ansökan är låga hyror, miljövänliga byggmaterial och klimatanpassning samt kollektivavtal i berörda projekt. Investeringsfonden är öppen under 10 år.

4.4 Skattemässig balans mellan upplåtelseformer

Det råder idag en obalans avseende beskattning av de olika upplåtelseformerna. Dagens system påverkar boendekostnaderna så att en bostad med äganderätt kostar omkring 3 000 kronor

mindre per månad än en motsvarande bostad som upplåts med hyresrätt (2014 Bostadsbeskattningskommitté). Denna kraftiga subvention till äganderätten och bostadsrätten snedvrider konkurrensen på bostadsmarknaden, bidrar till att det inte byggs tillräckligt många hyresrätter och till att de som bor i hyresrätt missgynnas. Det krävs skattereformer som balanserar villkoren mellan upplåtelseformerna.

4.4.1 Den kommunala fastighetsavgiften för hyresrätter

Den kommunala fastighetsavgiften för fastigheter med bostäder som upplåts med hyresrätt innebär en dubbel beskattning av hyresrätten, eftersom hyresvärden förutom fastighetsavgiften även betalar skatt för den vinst som uppstår i näringsverksamheten. Socialdemokraterna i Skåne föreslår därför att det tillsätts en utredning som ser över möjligheten avskaffa fastighetsavgiften på hyreshus med bostäder.

4.4.2 Takbeloppet i fastighetsavgiften

Fastighetsskatten avskaffades 2008 och ersattes då av en kommunal fastighetsavgift. Denna skiljer sig åt mellan småhus och bostadslägenheter, men begränsas i båda fallen uppåt av takbelopp. För att ytterligare få igång flyttkedjor krävs en förändring av fastighetsavgiften där takbeloppet tas bort. En sådan reform skapar mer balanserade ekonomiska villkor mellan upplåtelseformerna och minskar även inlåsnings effekter. Generellt betraktat är det vidare fördelningspolitiskt rimligt att avskaffa takbeloppet. För att undvika oacceptabla negativa ekonomiska konsekvenser för låginkomsttagare som bor i högt taxerade småhus bör dock en begränsningsregel införas för denna grupp där fastighetsavgiften inte tillåts överstiga en specificerad andel av inkomsten. Vidare bör en sådan reform även innebära att reavinstskatten återställs till nivån innan fastighetsskatten avskaffades (från dagens 22 procent till 20 procent). Socialdemokraterna i Skåne föreslår att en reform för att komma åt den regressiva fastighetsavgiften utreds enligt förslag ovan.

4.4.3 Nedtrappning av ränteavdragen

Ränteavdraget har medfört en snedfördelning av kostnader mellan ägda upplåtelseformer och hyrda. Avdraget ger en skattelättnad på 30 procent av bolåneräntan upp till 100 000 kronor per person och år. Det minskar statens inkomster med 18 miljarder kronor. Hyresgäster har i genomsnitt högre kostnader för sitt boende än motsvarande bostadsrätter. Ränteavdraget bidrar till en bostadsmarknad där de som bor i hyresrätt missgynnas i relation till de som bor i bostadsrätt. Vidare medverkar ränteavdraget till att ytterligare öka priserna på bostadsrätter. För att möjliggöra en långsiktig lösning bör nedtrappningen av ränteavdraget genomföras med bred politisk majoritet.

4.4.4 ROT-avdrag bör utvidgas till hyresrätter

ROT bör utvidgas till fastighetsägare/hyresvärd och bostadshyresgäst så att de ges möjligheten att dra av för arbetskostnaden för reparation, ombyggnad och tillbyggnad av bostadshus. Socialdemokraterna i Skåne föreslår att ROT vidgas till att omfatta motsvarande åtgärder i

hyreshus. Stöd bör ges med 30 procent av utgifterna för arbeten som avser bostadsdelarna, dock max 50 000 kronor per bostadslägenhet och år. Stödet bör avse hus som är äldre än fem år.

4.5 Avskaffa upphovsskatten

Upphovsskatten innebär en möjlighet att skjuta upp en del av vinsten på en bostadsförsäljning genom att begära preliminärt uppskov. Under tiden för uppskovet betalas en uppskovsskatt på beloppet som skjuts upp. För att nå en välfungerande bostadsmarknad krävs inte enbart nybyggnation och förtätning utan flyttkedjor måste också främjas. Villaägare och bostadsrättsinnehavare som har amorterat av sina lån och inte betalar fastighetsskatt bor idag mycket billigt. Skatten på uppskavsbeloppet på reavinstskatten har en inlåsandande effekt som minskar rörligheten på bostadsmarknaden och bör därför avskaffas.

4.6 Kommunal förköpsrätt

2010 avskaffade den borgerliga regeringen kommunernas rätt till förköp vid försäljning av fastigheter. Förköpslagen infördes 1968 i avsikt att ge kommunen möjlighet att gå in i ett köp före andra intressenter, om den ansåg sig ha goda skäl. En förköpslag gör det möjligt för kommunerna att bättre planera för framtida byggnation. Socialdemokraterna i Skåne vill att lagen formuleras på ett sådant sätt att den även omfattar försäljning av enskilda fastighetsbolag. Avsikten är att komma åt portföljbolag som äger ett fåtal fastigheter med avsikten att säljas.

4.7 Detaljplaner och markanvisningar

Giltighetstiden för detaljplaner och markanvisningar bör kortas väsentligt. Ett nationellt tak för giltighetstiderna på högst fem år bör införas. Tider på tio till femton år låser mark och omöjliggör förändringar under den tiden. Nya prioriteringar kan därför inte göras förrän de första planernas giltighetstid antingen gått ut eller genomförts. För de byggherrar som planerar att sätta spaden i marken så snart som möjligt vill vi se en påskyndad planprocess.

4.8 Rätt att bestämma vad som byggs

Vi vill ge kommunerna rätt att redan vid markanvisningen ange vilken upplåtelseform projektet är avsett att ha. Det ger kommunerna större möjlighet att planera långsiktigt för hela beståndet. Regeringen bör se över möjligheten att i detaljplanen ange upplåtelseform.

4.9 Stärk ombildningsspärren

Ombildning av hyresrätter till bostadsrätter har lett till förmögenhetsöverföringar efter att dyra renoveringar gjorts. Vi föreslår att det högst kan kallas till två ombildningsstämmor. Därutöver föreslår vi att tre fjärdedels majoritet ska gälla för att beslutet ska godtas. Om beslutet inte går igenom måste hela ansökningsförfarandet göras om igen, dock tidigast inom fyra år. En ytterligare positiv effekt av en ombildningsspärr är att hyresrättsbeståndet värnas. Det främjar en välfungerande och rörligare bostadsmarknad. Redan i dag är bristen på hyresrätter ett problem för flera företag i landets storstadsområden.

4.10 Stärk allmännyttan

De allmännyttiga kommunala bostadsbolagen utgör en del i den generella välfärden, där alla medborgare har rätt till samma grundläggande trygghet. De allmännyttiga bolagen är i många kommuner välskötta och inflytelserika på den lokala bostadsmarknaden och kan därmed vara goda föredömen samt höja förväntningar även på de privata bolagen. Det stora tolkningsutrymmet i lagstiftningen för kommunala allmännyttiga bostadsbolag ger bolagen och dess ägare möjligheten att politiskt styra vilka som har möjlighet att bosätta sig i allmännyttan, och till viss del i kommunen, genom att sätta orimligt höga krav för att få hyra bostad. Flera bolag har exempelvis valt att inte godkänna bostadsbidrag, handikappersättning, barnbidrag, etableringsersättning för nyanlända och A-kassa. Det är ungdomar, nyanlända, ensamstående mammor och egenföretagare som drabbas hårdast av dessa begränsningar. De allmännyttiga bolagen ska gå i bräsch för bostaden som en rättighet. Därför ska alla allmännyttiga bostadsbolag ta hänsyn till en bostadsökandes totala inkomst. Många kommunala bostadsbolag kämpar idag med att öka volymen nyproducerade lägenheter. För att möta detta behov föreslår vi att lokaliseringsprincipen förändras så att allmännyttiga bostadsaktiebolag lättare kan samverka utanför sina kommungränser. Så kan nyproduktionen ökas och kommuner lättare planera större byggprojekt tillsammans.

Kommuner ser sig ibland nödgade att sälja delar av bestånd för att finansiera nyproduktion eller renoveringar. Att sälja enstaka hus, områden eller att omvandla dem till bostadsrätt kan givetvis ibland vara motiverat. Samtidigt är det problematiskt att flera borgerligt styrda kommuner har avvecklat eller avvecklar sin allmännytta. När kommuner avvecklar hela allmännyttiga bolag/stiftelser eller omvandlar/säljer hela områden av ideologiska skäl eller i syfte att "gentrificera" kommunen eller stadsdelar slår det mot grupper som redan är svaga på bostadsmarknaden och som ofta har låga inkomster. Konsekvensen blir ökad bostadssegregation, vilket i sin tur kan leda till ökad skolsegregation. En lagstiftning liknande den som fanns före 2006 om begränsningar i kommunernas möjligheter att göra sig av med delar av sitt allmännyttiga bostadsbestånd behöver återinföras.

4.11 Värdeöverföringar från allmännyttan ska begränsas

I lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag finns begränsningar för hur stor del av vinsten som ett bolag får föra över till kommunen. Men kommunen får föra över hela vinsten om pengarna går till vissa åtgärder, till exempel främjar integration eller social sammanhållning. Sverige står inför ett stort behov av att bygga nya bostäder och att renovera miljonprogrammen. Att använda vinstutdelning och överföring av koncernbidrag till annan kommunal verksamhet än allmännyttan är inte ändamålsenligt och det innebär dessutom en dubbel beskattning av hyresgästerna. Allmännyttan har en särskild roll i svensk välfärd som yttersta garant för bostadsförsörjningen. Som sådan bör utdelningen från verksamheten återinvesteras i just allmännyttan. Därför bör den vinstuttagsbegränsning som finns idag tillämpas och undantagen från begränsningsregeln som möjliggör överföring för att finansiera kommunal verksamhet slopas.

Partikongressen föreslår besluta:

- D666:1 att en utredning tillsätts som ser över hur tandvård kan likställas med sjukvård i syfte att skydda individen mot höga kostnader
- D666:2 att en ny individualiserad vårdgaranti inom specialistvården införs som tar sin utgångspunkt i patienternas medicinska behov och rätten till en snabb utredning
- D666:3 att en nationell strategi tas fram för att stimulera fler välja gymnasiala vård- och omsorgsutbildning samt för att bredda rekryteringen
- D666:4 att nationella kompetenskrav för undersköterskor, skötare och barnskötare införs
- D666:5 att yrkeslegitimation införs för undersköterskor, skötare och barnskötare
- D666:6 att antalet platser på specialistsjuksköterskeprogrammen och andra vård- och omsorgsyrken med aktuell eller prognosticerad brist utvidgas kraftigt
- D666:7 att huvudansvaret för missbruksvården flyttas över från kommunerna till landstingen
- D666:8 att samtliga landsting måste ha ett sprututbytesprogram
- D666:9 att de generella statsbidragen utökas för en höjd kvalitet av välfärden
- D666:10 att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för lön- och prisförändringar
- D666:11 att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för demografiförändringar
- D666:12 att flertalet av de riktade statsbidragen fasas ut genom att de omvandlas till generella statsbidrag
- D666:13 att en ny modell för alla socialförsäkringar, inklusive arbetslöshetsförsäkringen, skapas där taket baseras på den allmänna löneutvecklingen och inte prisbasbelopp
- D666:14 att ersättningsnivån i sjukförsäkringen höjs till 90 procent
- D666:15 att taket i sjukförsäkringen höjs till motsvarande 10 prisbasbelopp
- D666:16 att karensdagen i sjukförsäkringen avskaffas
- D666:17 att beräkningsgrunden (SGI x 0,97) avskaffas, ersättningen bör istället baseras på hela den sjukpenninggrundade inkomsten
- D666:18 att ersättningsnivån i föräldraförsäkringen höjs till 90 procent
- D666:19 att taket i föräldraförsäkringen höjs till 12 prisbasbelopp
- D666:20 att avdragsrätt för medlemskap i a-kassa införs och jämställs med nivån på avdragen för medlemsavgifter till arbetsgivarföreningar

- D666:21 att Socialdemokraterna uttalar en viljeinriktning om att taket i arbetslöshetsförsäkringen ska ligga på en nivå som innebär att minst 80 procent av alla heltids- och deltidssamarbetande har sina löner försäkrade till 90 procent ersättningsnivå under hela arbetslöshetsperioden
- D666:22 att grundbeloppet i a-kassan höjs till 410 kronor
- D666:23 att ersättningen grundas på arbete och lön under sex månader
- D666:24 att karensdagarna vid ofrivillig arbetslöshet tas bort
- D666:25 att ett studerandevillkor till a-kassan införs
- D666:26 att Socialdemokraterna uttalar att inriktningen för ett reformerat pensionssystem bör vara att en genomsnittlig löntagare vid pension erhåller 70 procent av slutlönen
- D666:27 att garantipensionen höjs
- D666:28 att pensionssystemet tillförs mer pengar så att den så kallade bromsen kan avskaffas
- D666:29 att PPM avvecklas och att avsatt procentsats tillställs det allmänna pensionssystemet
- D666:30 att inkomster från pension, socialförsäkring och arbetslöshetsförsäkring beskattas likvärdigt med inkomst från förvärvsarbete
- D666:31 att nybyggnationen av bostäder definieras som en riksangelägenhet där länsstyrelserna ska prioritera redan tidsbestämda projekt samt allmännyttans nyproduktion
- D666:32 att inrätta ett bostadsforskningsinstitut
- D666:33 att inrätta en statligt finansierad investeringsfond enligt principen krona för krona för nybyggnation och upprustning av miljonprogrammen
- D666:34 att en utredning tillsätts som ser över möjligheten att avskaffa takbeloppet i fastighetsavgiften utifrån ett fördelnings- och bostadsmarknadsperspektiv samt ett avskaffande av den kommunala fastighetsavgiften för hyresrätter
- D666:35 att ränteavdraget avvecklas på sikt
- D666:36 att ROT-avdraget utökas till hyresrätter
- D666:37 att skatten på uppskovsbeloppet på reavinstskatten avskaffas
- D666:38 att kommunerna får förköpsrätt för fastigheter och fastighetsbolag
- D666:39 att ett nationellt tak för giltighetstider på markanvisningar och detaljplaner införs om högst 5 år
- D666:40 att kommunerna får rätt att i detaljplanen ange upplåtelseform
- D666:41 att spärren för ombildning från hyresrätt till bostadsrätt stärks
- D666:42 att stärka bostadsbolagens möjlighet att samverka över kommungränserna

- D666:43 att införa en begränsning i kommunernas möjligheter att göra sig av med delar av sina allmännyttiga bostadsbestånd
- D666:44 att den vinstuttagsbegränsning som finns för allmännyttan tillämpas och undantagen för att finansiera kommunal verksamhet slopas
- D666:45 att allmännyttan ska ta hänsyn till den bostadssökandes totala inkomst, inklusive bostadsbidrag, barnbidrag, försörjningsstöd och etableringsersättning

Skånes partidistrikt

Skånes partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D667

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Välfärdsteknologin behöver standardiseringar

Runt om i Sverige använder man idag olika välfärdstekniska tjänster. Detta ställer ofta krav på att olika system måste kunna kommunicera med varandra. Idag är det den som tar fram tjänsten som också är den som utvecklar systemet för just den tjänsten. Det gör att om tjänsten behöver kommunicera med andra tjänster måste man ofta köpa övriga system av samma leverantör vilket gör att du löper risken att få flera parallella system om du upphandlar dem av olika leverantörer men också att om du väljer samma leverantör uppstår en oligopolställning inom området.

Västkom har skrivit en rapport ”Välfärdsteknologi enligt ramverket Continua” som tydligt visar på behovet av detta både utifrån kostnader men även utifrån personalens arbetssituation. De konstaterar även att detta inte är något som en enskild kommun kan klara av utan är något som behöver göras för hela Sverige.

Partikongressen föreslår besluta:

- D667:1 att ett arbete startar för att ta fram en gemensam standard när det gäller välfärdstekniska plattformar

Ulrica Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D668

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Återinför "50 %" i tandvårdsförsäkringen

1978 fanns en tandvårdsförsäkring så att man bara behövde betala 50 % av priset hos tandläkaren. På grund av ekonomin så drogs denna ner så att det blev dyrare att gå till tandläkaren. Eftersom det är betydligt bättre ordning på statsfinanserna nu så är det dags att återgå till 50 %. Det skall vara möjligt för alla att gå till tandläkaren.

Partikongressen föreslås besluta:

D668:1 att besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta för att återinföra 50 % subvention av tandvårdsförsäkringen

Yngve Nilsson

Västerviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION D669

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Åtgärder för att minska den administrativa bördan hos Specialisterna i Allmänmedicin

Upplevelsen av att den administrativa bördan ökat, är något som ofta påtalas av läkare då arbetsmiljön diskuteras. Förslag på åtgärder för att minska denna börda beskrivs i Stiernstedts utredning SOU 2016:2 avsnitt 15.4. Utredningens förslag är att Regeringen i regleringsbrevet för de myndigheter som begär intyg av hälso- och sjukvård ska ställa krav på att myndigheterna samordnar och begränsar kraven på intyg. Förslag på hur detta ska ske redovisas också.

Det administrativa arbetet kan delas upp i patientnära administration som direkt kan korreleras till patienterna. Här återfinns till exempel journalskrivning samt uppföljning av provsvar och andra undersökningar/utredningar. Denna administration är svår att överlåta åt annan vårdgivare. Upplevelsen är dock att denna administration ökar. Den andra delen består i intygsskrivande och även här är upplevelsen av att en ökning skett.

Partikongressen föreslås besluta:

D669:1 att ett snabbt införande av nytt journalsystem, gemensamt för primärvård och slutenvård, där intygsskrivandet är integrerat i journalen

D669:2 att sjukintyg kan skrivas av annan profession än läkare. Förslagsvis skulle sjukgymnaster kunna skriva intyg då det handlar om vissa ortopediska sjukdomar, psykologer vid utmattningssyndrom mm

D669:3 att intyg som baseras endast på vad patienten uppger skulle kunna tas bort. Exempel här skulle kunna vara parkeringstillstånd, intyg om laktosintolerans med flera

D669:4 att samordning möjliggörs av intyg mellan olika myndigheter såsom Försäkringskassa och Arbetsförmedling vid begäran om LOH-intyg

Maria Nyman Stjärnskog

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D670

TRELLEBORG ARBETAREKOMMUN

Äldre medborgare ska ha råd att laga sina tänder

Vi Seniorer ser alltför ofta att många av våra äldre kamrater, inte minst kvinnor, efter ett långt aktivt liv fortfarande har en mycket låg ålderspension, och inte anser sig ha ekonomiska förutsättningar att kunna hålla sina tänder i lika gott skick som ANDRA KROPPSDELAR.

Partikongressen föreslås besluta:

D670:1 att vårt parti skall betrakta våra tänder som lika viktiga delar av våra kroppar som alla andra kroppsdelar

D670:2 att vårt parti skall högprioritera åtgärder som gör att också äldre medborgare i vårt land får råd att laga sina tänder efter behov och inte som idag efter om den personliga ekonomin hos äldre gör det möjligt eller ej

Sten Björk S-föreningen Seniorerna i Trelleborg

Trelleborg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D671

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Äldres tand och munhälsa

Den äldre befolkningen i Sverige ökar. Åldrandet innebär en starkt ökad risk för dålig munhälsa. Antalet 80-åringar ökar i snabb takt och många har många kvarvarande tänder med fyllningar, kronor, broar och implantat som kräver mycket underhåll och noggrann rengöring. Risken för karies, tandlossning, komplikationer och sjukdomar ökar. För vår livskvalitet och för vår allmänna hälsa är munhälsan viktig. Munnen är en del av kroppen. Dålig munhälsa med infektioner och tandlöshet påverkar näringsintaget och kan leda till undernäring. Dålig munhälsa innebär bakterietillväxt i munhålan. Dessa bakterier kan spridas till andra organ och förorsaka ett antal sjukdomar. Några exempel är lunginflammation, diabetes, hjärt- och kärlsjukdom, demens och kognitiv förmåga.

Vid dålig munhälsa har den äldre en högre andel bakterier per droppe saliv och risken är stor för lunginflammation så kallad aspirationspneumoni. En förbättring i munhälsan hos äldre framförallt i särskilt boende skulle minska risken för att insjukna eller dö av lunginflammation. Tandlossning är vanligare och allvarigare hos personer med diabetes och påverkar blodsocker nivån negativt. En bättre munhälsa har positiva effekter på blodsockernivåerna.

Studier har visat att det finns ett samband mellan tandlossning och hjärt-kärlsjukdomar. Pågående studier undersöker också ett samband. Forskare har påvisat samband mellan svårigheter att tugga och kognitiv förmåga/demens. Många äldre intar läkemedel som har negativa konsekvenser för munhälsan.

Från politiskt håll har man försökt dra ner kostnaderna för den enskilde med riktade insatser i form av tandvårdsstöd till vissa grupper äldre inom ramen för hälso- och sjukvårdsavgift. Tyvärr kommer inte insatserna alla till del som är berättigade. Framför allt är det äldre som bor i eget boende som inte får del av stödet och andelen som bor kvar i det egna hemmet ökar. Kriterierna för berättigande är otydliga.

Många äldre har inte råd att gå till tandläkaren. I Sverige finns omkring 400 000 fattigpensionärer som riskerar snabb försämring av munhälsan av ekonomiska skäl. Det naturliga åldrandet kan inte undvikas men man kan behålla det friska friskt länge och skjuta upp det sjuka. Det är en stor utmaning att hjälpa de äldre att vara friska i munnen så länge som möjligt. Tandvården behöver ta en mer aktiv roll i vården av äldre patienter och samarbetet mellan tandvård och sjukvård borde ökas t.ex. genom att tandläkare och tandhygienist ingår i ett team kring patientens vård och rehabilitering. På många vårdcentraler har man inrättat en äldrevårdsmottagning för patienter

över 75 år. Dit borde även tandvårdspersonal vara knutna. Regeringen föreslår i höstbudgeten att tandvårdsbidraget för 65-74 åringar höjs till 300kr, ett bidrag som 75-åringar och äldre redan har. Nu är det dags att utvärdera tandvårdsstöden för äldre och succesivt föra in tandvården i sjukvårdens avgiftssystem med början vid 75 års ålder och uppåt i åldrarna för att senare gå nedåt i åldrarna. Tandvården har lyckats med barn- och ungdomstandvården genom förebyggande åtgärder. Nu är det äldretandvårdens tur.

Partikongressen föreslås besluta:

D671:1 att det sker en utvärdering av tandvårdsstöden för äldre så att alla berättigade får del av det

D671:2 att sjukvårdens avgiftssystem införs snarast med början vid 75 års ålder som ett första steg för att senare byggas ut att gälla alla vuxna

Inger Wennhall

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D672

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Öka antalet ansökningsplatser till läkarutbildningen

Vi har tyvärr under senare tid blivit påmind om de brister att rekrytera medicinska specialister inom sjukvården har lösts med stafettläkare som medfört kostnadsökningar och försämrad kontinuitet och kvalitet för patienterna. Sverige har idag brist på läkare, en brist som kommer att öka framöver på grund av ökat antal pensionsavgångar och en tilltagande ökning av äldre över 70 år som behöver vård. Mot den bakgrunden är det angeläget att vi, på alla nivåer, prövar alla möjligheter till åtgärder som minskar ovan nämnda brister. En reform kan vara att öka antagningarna till läkarutbildningen i den norra regionen där behovet är som störst. En annan reform kan vara att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen.

Partikongressen föreslås besluta:

D672:1 att Socialdemokraterna verkar för att öka antalet ansökningsplatser till läkarutbildningen

D672:2 att Socialdemokraterna verkar för att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen

Dan Hansson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D673

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Öka antalet ansökningsplatser till specialistsköterske- och sjuksköterskeutbildningen

Vi har tyvärr under senare tid blivit påmind om de brister att rekrytera medicinska specialister inom sjukvården har lösts med stafettsjuksköterskor som medfört kostnadsökningar och försämrad kontinuitet och kvalitet i form av stängda vårdavdelningar och korridorvård för patienterna. Sverige har idag brist på specialistsköterskor och sköterskor, en brist som kommer att öka framöver på grund av ökat antal pensionsavgångar och en tilltagande ökning av äldre över 70 år som behöver vård. Även incitamenten till att vidareutbilda sig till specialistsköterska har varit otillräckliga. Dessutom har utbildningskvaliteten varit otillräcklig.

Universitetskanslersämbetets experter har granskat landets 105 påbyggnadsutbildningar för sjuksköterskor. Av dem får 74 stycken, eller 70 procent, underbetyget "bristande kvalitet". Mot den bakgrunden är det angeläget att vi, på alla nivåer, prövar alla möjligheter till åtgärder som minskar ovan nämnda brister. En reform kan vara att öka antagningarna till sjuksköterskeutbildningen i den norra regionen där behovet är som störst. En annan reform kan vara att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen. En tredje reform kan vara att ge ökande incitament för sjuksköterskor inom sjukvården att vidareutbilda sig till specialistsköterskor.

Partikongressen föreslår besluta:

D673:1 att Socialdemokraterna verkar för att öka antalet ansökningsplatser till specialistsköterske- och sjuksköterskeutbildningen

D673:2 att Socialdemokraterna verkar för att öka statens anslag till kliniska utbildningsplatser inom landstingen

D673:3 att Socialdemokraterna verkar för att ge ökande incitament för sjuksköterskor inom sjukvården att vidareutbilda sig till specialistsköterskor

Dan Hansson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION D674

SIGTUNA ARBETAREKOMMUN

Överför den kvalificerade sjukvården till statligt huvudmannaskap

Den kvalificerade somatiska sjukvården var för komplicerad för att anförtros primärkommunerna i samband med 1860-talets stora samhällsreformer. Den lades därför på de nybildade länsvisa landstingen. Där har den organisatoriskt förblivit sedan dess och har dessutom – på 1960-talet – tillförts den därtills statliga, slutna mentalsjukvården.

Den kvalificerade sjukvården är en samhällstjänst som borde finnas till för invånarna på ett likvärdigt sätt över hela landet. I det avseendet ligger den i paritet med statliga verksamheter som rättsväsendet, polisväsendet, det militära försvaret, skatteuppbörden, den allmänna pensionen, socialförsäkringarna och högskoleutbildningen.

Att den kvalificerade sjukvården inte är likvärdig över hela landet konstateras inte sällan i jämförande undersökningar. Dels gäller inte samma erbjudanderegler i landstingen, dels har de olika landstingen haft svårt att hålla jämna steg vad gäller specialistkompetens och avancerad utrustning. Landstingen försöker tillgodose likvärdighetsintresset genom samarbeten över de organisatoriska gränserna, och staten försöker göra detsamma genom ekonomiska stimulanser, patientsäkerhetsregler, inspekterande verksamhet och jämförande studier. Dessa åtgärder jämnar ut, men kan dock inte eliminera likvärdighetsproblemen. Från likvärdighetssynpunkt oönskade – för att inte säga orättvisa - skillnader inom den kvalificerade sjukvården finns således till följd av det decentraliserade huvudmannaskapet.

Bakom skillnaderna ligger också den snabba sjukvårdstekniska utvecklingen och utvecklingen av nya behandlingsmetoder de senaste årtiondena. De mindre landstingen klarar inte att skaffa all den utrustning och specialistkompetens som behövs för att deras invånare ska kunna få del av de nya möjligheterna. Därtill kommer att de mindre landstingens kvalificerade sjukvård inte har de volymer av olika sjukdomsfall som behövs för att hålla kompetensen på en hög nivå. Studier har visat att behandlingsresultaten är bättre, om ett sjukhus har en stor mängd patienter med en viss diagnos än på sjukhus med färre motsvarande patienter. Från likvärdighetssynpunkt oönskade skillnader inom den kvalificerade sjukvården finns således även till följd av den sjukvårdstekniska och behandlingsmetodmässiga utvecklingen. I dessa avseenden kommer utvecklingen dessutom att fortsätta och ytterligare bidra till bristande likvärdighet i sjukvårdsutbudet till invånarna.

Den kvalificerade sjukvårdens finansiering är en ytterligare en fråga som bör ses från ett likvärdighetsperspektiv. I och med att den kvalificerade sjukvården sker under landstingens huvudmannaskap finansieras den nästan helt och hållet genom den proportionella skatten på

landstingsinvånarnas inkomster. Skattesatsen är olika mellan olika landsting. Till ett sämre utbud och genomförande av sjukvården kan för de mindre landstingens del alltså komma, att de skattebetalande invånarna får betala mer än man gör i andra landsting. Landstingsskatten är vidare en för liten och konjunkturkänslig bas för sjukvårdens finansiering. Vid lågkonjunkturer, då landstingens skatteinkomster går ner, leder det till att neddragningar på personal och investeringar tvingas fram.

Staten borde vara finansiär. I och för sig tar staten in pengar även från inkomstskatt. Den inkomstskatten tas dock inte ut från alla, utan endast från dem med höga inkomster. Men staten tar in skattepengar på så många andra sätt. Till exempel via punktskatter på sådant som förstör vår hälsa. Tobaksskatten och alkoholskatten är sådana. Man kan till denna kategori också räkna den allmänna momsens, som ju tas ut på allt vi köper – bland annat sådant som inte är hälsofrämjande, till exempel översockrade livsmedel. Fordons- och drivmedelsskatterna är också skatter som gärna borde vara med och finansiera den kvalificerade sjukvården.

På senare år har frågan om patienters med-/egenfinansiering av kvalificerad sjukvård aktualiserats. Olika landsting tillämpar olika regler. Patienter möter därmed olika villkor beroende på var i landet de bor. Statens medicinsk-etiska råd granskade frågan 2014-2015 och uttalade att stora skillnader i om man måste betala eller inte för hälso- och sjukvårdsinsatser strider mot hälso- och sjukvårdslagens intention om vård på lika villkor för hela befolkningen. Med staten som huvudman för den kvalificerade sjukvården skulle en sådan ojämlikhet inte uppstå.

En oförmlighet med landstingens huvudmannaskap är att den högre medicinska utbildningen inte har statligt ägda institutioner som bas. Den högre medicinska utbildningen och forskningen blir onödigt komplicerad i och med att staten inte ”äger” den kvalificerade sjukvården.

Sverige borde erbjuda alla invånare kvalificerad sjukvård på ett likvärdigt sätt över hela landet. Möjligheterna att göra detta är oändligt mycket större i vår tid än de var på 1860-talet. De hinder som en förlegad geografisk huvudmannaaorganisation utgör bör tas bort. Inga – eller i vart fall mycket få – argument torde kunna anföras för att den kvalificerade sjukvården i vår tid passar bäst med ett till landstingen fördelat huvudmannaskap.

Vi uppmanar dem som skall skriva utlåtanden om och ta ställning till denna motion att lägga märke till att motionen inte föreslår att landstingen ska avskaffas, inte heller något om huvudmannaskapet för primärvården.

Partikongressen föreslås besluta:

D674:1 att SAP:s linje vad gäller den kvalificerade sjukvården skall vara att huvudmannaskapet skall överföras till staten

D674:2 att uppdra åt riksdagsgruppen att snarast ta initiativ i denna riktning

David Lundqvist

Sigtuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

**SVENSKA
MODELLEN
SKA UTVECKLAS
INTE AVVECKLAS**

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET